

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagstiftning om värdepappersmarknaden

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att lagstiftningen om värdepappersmarknaden revideras i sin helhet. Avsikten är att göra lagstiftningen tydligare och begripligare samt att klarlägga dess målsättning och tillämpningsområde. De ändringar som föreslås ska också eliminera oklarheter och tolkningsproblem som sammanhänger med den nuvarande lagstiftningen. Vidare preciseras ett flertal bestämmelser som bygger på genomförande av EU-lagstiftning och minskas den administrativa börda som lagstiftningen medför.

På grund av den omfattande lagstiftningen är det fråga om många centrala reformer. Ett viktigt ändringsförslag innebär att värdepappersmarknadslagen delas upp i flera lagar.

Den föreslagna nya lagen om handel med finansiella instrument innehåller bestämmelser om fondbörser, multilaterala handelsplattformar och aktiehandelns öppenhet. Bestämmelser om clearing och avveckling av värdepapper finns i den föreslagna nya lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet, som upphäver den gällande lagen om värdeandelssystemet. Den nya lagen om investeringstjänster, som bygger på den gällande lagen om värdepappersföretag, innehåller framför allt bestämmelser om förfarandet då investeringstjänster tillhandahålls. Till lagen om investeringstjänster ska enligt förslaget också från separata lagar överföras bestämmelser om värdepappersföretag och om utländska värdepappersföretags rätt att tillhandahålla investeringstjänster i Finland. De separata lagarna föreslås bli upphävda. Lagen om handel med standardiserade optioner och terminer föreslås bli upphävd och bestämmelserna om derivatbörser slås samman med bestämmelserna om reglerade marknader som upprätthålls av börser, varefter de överförs till lagen om handel med finansiella instrument. Bestämmelserna om clearing och avveckling av transaktioner med derivatinstrument föreslås bli sammanslagna med be-

stämmelserna om clearing och avveckling av värdepapperstransaktioner och överförda till lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet. Den föreslagna lagen om värdepapperskonton innehåller sakrättsliga bestämmelser om förvaltning av värdepapper. Lagen om värdeandelskonton ska enligt förslaget fortfarande reglera värdeandelskonton. I modellen med flera lagar kan de sakhelheter som bildar en helhet urskiljas tydligare än för närvarande och indelningen avspeglar också tydligare den bakomliggande EU-lagstiftningen. Syftet med totalrevideringen är att säkerställa en sådan lagstiftningsstruktur och lagstiftningshierarki att EU-lagstiftningen som utvecklas kraftigt också i framtiden kan genomföras flexibelt, utan att den nationella lagstiftningens begriplighet försämras. De fördelar som flera fristående lagar innebär kommer delvis också administreringen av lagarna till godo.

Klarheten ska enligt förslaget förbättras också genom att till lagarna fogas klarare bestämmelser om internationell tillämplighet. I lagarna föreslås också flera andra preciseringar som ska ge bättre läslighet och uppdatering av lagstiftningen. Dessutom föreslås det att vissa gällande bestämmelser på förordningsnivå flyttas upp till lagnivå.

I den nya värdepappersmarknadslagen föreslås tre allmänna bestämmelser. Dessa gäller för det första förbud mot förfaranden som strider mot god värdepappersmarknads sed eller är otillbörliga, för det andra förbud mot osann och vilseledande information och för det tredje opartiskt tillhandahållande av tillräcklig information. Motsvarande bestämmelser finns redan i den gällande lagen, men genom att den nya lagens bestämmelser är tydligare och mera heltäckande förtydligas ett rättsläge som i vissa avseenden är oklart.

Många bestämmelser som är baserade på EU-lagstiftning, t.ex. om prospekt, flaggningsskyldighet och offentliga uppköpser-

bjudanden, har skrivits om så att de till sin uppbyggnad och språkdräkt bättre motsvarar EU-lagstiftningens ordalydelse eller så att de nationella valmöjligheter som EU-lagstiftningen erbjuder kan utnyttjas i större utsträckning. Syftet med ändringarna är att förbättra lagens tydlighet i förhållande till EU-lagstiftningen och att minska de kostnader som efterlevnaden av lagen medför.

I propositionen föreslås en avsevärd utvidgning av användningsområdet för det administrativa påföljdssystem som Finansinspektionen förfogar över. Det föreslås också att påföljderna ska bli strängare. Ändringarna innebär förberedelse för förestående ändringar i EU-lagstiftningen. Bestämmelserna om påföljdssystemet föreslås fortsättningsvis ingå i lagen om Finansinspektionen, men de gärning som kan leda till påföljder ska enligt förslaget beskrivas i respektive lag. De strängaste administrativa påföljderna ska i fortsättningen påföras av marknadsdomstolen, på framställning av Finansinspektionen.

I den nya värdepappersmarknadslagen föreslås bestämmelser enligt vilka det i fortsättningen är Finansinspektionen som för det offentliga insiderregistret.

Dessutom föreslås att bestämmelserna om skadestånd preciseras.

I den föreslagna nya lagen om värdepapperskonton föreskrivs om indirekt förvaring av värdepapper och i anslutning därtill om kontoinnehavarens rättigheter. Syftet med lagen är att förtydliga rättsläget när det gäller sakrättsliga aspekter på värdepapper. Enligt den nya lagen om investeringstjänster krävs det tillstånd för förvaring enligt den föreslagna lagen om värdepapperskonton.

Den nya värdepappersmarknadslagens 4 kap. innebär att direktivet om ändring av prospektdirektivet sätts i kraft.

Avsikten är att lagarna ska träda i kraft den 1 juli 2012. Ändring av prospektdirektivet ska ha genomförts nationellt senast den 1 juli 2012.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLL	3
ALLMÅN MOTIVERING	9
1 INLEDNING.....	9
2 NULÄGE	10
2.1 Gällande lagstiftning, administrativ praxis och rättspraxis samt nämndernas beslutspraxis.....	10
2.1.1 Gällande lagstiftning	10
2.1.2 Praxis	25
2.1.3 Rättspraxis.....	26
2.1.4 Nämndernas beslutspraxis	28
2.2 Den internationella utvecklingen samt Europeiska unionens och annan utländsk lagstiftning	29
2.2.1 Europeiska unionens lagstiftning	29
2.2.2 Utländsk lagstiftning	35
2.3 Bedömning av nuläget	47
2.3.1 Marknadsutvecklingen efter att värdepappersmarknadslagen stiftats	47
2.3.2 Bedömning av nuläget i fråga om värdepappersmarknadslagstiftningen.....	50
3 MÅLSÄTTNING OCH DE VIKTIGASTE FÖRSLAGEN	60
3.1 Målsättning.....	60
3.2 Alternativa sätt att genomföra revideringen.....	61
3.3 Centrala förslag	62
3.3.1 De viktigaste utgångspunkterna för förslaget.....	62
3.3.2 De viktigaste förslagen.....	72
4 PROPOSITIONENS KONSEKVENSER	87
4.1 Ekonomiska konsekvenser	87
4.2 Konsekvenser för myndigheterna	90
4.2.1 Ändringar i Finansinspektionens verksamhet.....	90
4.2.2 Konsekvenserna av att bestämmelserna om överklagande förnyas.....	90
4.3 Samhälleliga konsekvenser	92
5 BEREDNINGEN AV PROPOSITIONEN	92
DETALJMOTIVERING	94
1 LAGFÖRSLAG	94
1.1 Värdepappersmarknadslag	94
DEL I ALLMÄNNT	94
1 kap. Allmänna bestämmelser	94
2 kap. Definitioner	101
DEL II PROSPEKT.....	106
3 kap. Tillämpningsområde och definitioner	106
4 kap. Offentliggörande av prospekt samt prospektets innehåll	108
5 kap. Finansinspektionens behörighet och förfaranden vid godkännande av prospekt	115
DEL III INFORMATIONSSKYLDIGHET	117
6 kap. Fortlöpande informationsskyldighet	117
7 kap. Regelbunden informationsskyldighet.....	120
8 kap. Annan informationsskyldighet	128

9 kap.	Anmälan om betydande ägar- och röstandelar	130
10 kap.	Offentliggörande och tillgänglighållande av obligatorisk information	134
DEL IV	OFFENTLIGT UPPKÖPSERBJUDANDE OCH SKYLDIGHET ATT LÄMNA ETT ERBJUDANDE	136
11 kap.	Offentligt uppköpserbjudande och skyldighet att lämna ett erbjudande	136
DEL V	MARKNADSMISSBRUK	156
12 kap.	Allmänna bestämmelser	156
13 kap.	Offentligt insiderregister och företagsspecifikt insiderregister	161
14 kap.	Bestämmelser om marknadsmissbruk	165
DEL VI	PÅFÖLJDER, ÖVERKLAGANDE OCH SÄRSKILDA BESTÄMMELSER	168
15 kap.	Administrativa påföljder	168
16 kap.	Skadestånd	170
17 kap.	Tillsynsbefogenheter	176
18 kap.	Överklagande och straffpåföljder	177
19 kap.	Ikraftträdande och övergångsbestämmelser	178
1.2	Lag om investeringstjänster	181
DEL I	ALLMÄNNA BESTÄMMELSER OCH RÄTTEN ATT TILLHANDAHÅLLA INVESTERINGSTJÄNSTER	181
1 kap.	Allmänna bestämmelser	181
2 kap.	Rätt att tillhandahålla investeringstjänster	184
3 kap.	Beviljande och återkallande av verksamhetstillstånd för värdepappersföretag samt betydande ägares tillförlitlighet	185
4 kap.	Utländska EES-värdepappersföretags filialetablering och tillhandahållande av tjänster till Finland	186
5 kap.	Etablering av en filial för ett värdepappersföretag i tredjeländer och tillhandahållande av tjänster i Finland	188
DEL II	VERKSAMHETSFÖRUTSÄTTNINGAR OCH ORGANISERING AV VERKSAMHETEN	190
6 kap.	Ekonomiska verksamhetsförutsättningar för tillhandahållande av investeringstjänster samt tillsyn över den ekonomiska stabiliteten	190
7 kap.	Organisering av värdepappersföretags verksamhet	190
8 kap.	Bokslut och revision	195
9 kap.	Förvaring och annan hantering av kundmedel	196
DEL III	FÖRFARANDEN OCH ERSÄTTNINGSFONDEN	198
10 kap.	Förfaranden i kundförhållanden	198
11 kap.	Ersättningsfonden för investerarskydd	203
DEL IV	SEKRETESS, SÄRSKILDA BESTÄMMELSER SAMT PÅFÖLJDER	204
12 kap.	Sekretess och kundkontroll	204
13 kap.	Etablering av filialer och tillhandahållande av tjänster till utlandet	205
14 kap.	Särskilda bestämmelser om utländska värdepappersföretag	206
15 kap.	Administrativa påföljder	207
16 kap.	Skadestånds- och straffbestämmelser	208
17 kap.	Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser	213

1.3	Lag om handel med finansiella instrument	214
	DEL I ALLMÄNNA BESTÄMMELSER.....	214
	1 kap. Tillämpningsområde och definitioner	214
	DEL II MARKNADSPLATSER FÖR FINANSIELLA INSTRUMENT	216
	2 kap. Börsverksamhet.....	216
	3 kap. Utländska börsers verksamhet i Finland	229
	4 kap. Multilaterala handelsplattformar	229
	5 kap. Interna transaktioner	232
	DEL III ÖPPENHET I HANDELN MED FINANSIELLA INSTRUMENT ...	232
	6 kap. Informationsskyldighet för börser och för marknadsplatsoperatörer som ordnar multilateral handel	232
	7 kap. Informationsskyldighet för tillhandahållare av investeringstjänster	233
	DEL IV SÄRSKILDA BESTÄMMELSER	233
	8 kap. Tillsyn och tystnadsplikt	233
	9 kap. Överklagande	233
	10 kap. Administrativa påföljder	234
	11 kap. Skadestånds- och straffbestämmelser	235
	12 kap. Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser.....	236
1.4	Lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet.....	236
	DEL I ALLMÄNNA BESTÄMMELSER OCH DEFINITIONER.....	236
	1 kap. Allmänna bestämmelser	236
	DEL II EN VÄRDEPAPPERSCENTRALS, EN CLEARINGORGANISATION, EN UTLÄNDSK CLEARINGORGANISATION OCH EN CLEARINGMEDLEMS	237
	2 kap. En värdepapperscentrals verksamhetstillstånd, ägare, förvaltning och verksamhet.....	237
	3 kap. Clearingorganisationers verksamhetstillstånd, ägare, förvaltning och verksamhet.....	246
	4kap. Utländska clearingorganisationer.....	247
	5 kap. Clearingmedlemmar	248
	DEL III VÄRDEANDELSSYSTEMET.....	249
	6 kap. Värdeandelssystemet.....	249
	7 kap. Överföring av värdepapper och finansiella instrument till värdeandelssystemet.....	251
	DEL IV SÄRSKILDA BESTÄMMELSER	252
	8 kap. Särskilda bestämmelser	252
1.5	Lag om värdepapperskonton	254
	1 kap. Allmänna bestämmelser	255
	2 kap. Värdepapperskonton och anteckningar som ska göras på dem	259
	3 kap. Förvaring av värdepapper samt kontoinnehavarnas skydd vid insolvensförfaranden som avser förvararen.....	267
	4 kap. Särskilda bestämmelser	271
1.6	Lagen om värdeandelskonton	272
1.7	Lag om ändring av lagen om Finansinspektionen.....	275
	4 kap. Administrativa påföljder	280
	5 kap. Kundskydd	286

1.8	Strafflagen.....	288
	51 kap. Värdepappersmarknadsbrott	288
1.9	Lag om ändring av lagen om behandling av vissa marknadsrättsliga ärenden	291
	1 kap. Allmänna bestämmelser	291
	2 kap. Behandlingen av ärenden	291
1.10	Marknadsdomstolslagen.....	291
1.11	Aktiebolagslagen.....	291
	1 kap. De centrala principerna för aktiebolags verksamhet samt tillämpning av lagen	291
	4 kap. Aktier som hör till värdeandelssystemet	292
	5 kap. Bolagsstämma	292
	9 kap. Aktieemission.....	292
	15 kap. Bolagets egna aktier	292
	12 kap. Inlösen av minoritetsaktier	293
	25 kap. Straffbestämmelser.....	293
1.12	Lagen om andelslag	293
	21 a kap. Andelar, tilläggsandelar och placeringsandelar som hör till värdean- delssystemet.....	293
1.13	Lagen om Finansinspektionens tillsynsavgift	293
1.14	Kreditinstitutslagen	294
1.15	Lagen om affärsbanker och andra kreditinstitut i aktiebolagsform.....	298
1.16	Lagen om andelsbanker och andra kreditinstitut i andelslagsform	298
1.17	Sparbankslagen	298
1.18	Lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat.....	298
1.19	Lagen om betalningsinstitut	300
1.20	Lagen om placeringsfonder	302
	14 kap. Insiderbestämmelser.....	305
1.21	Lagen om fastighetsfonder.....	307
1.22	Lagen om bundet långsiktigt sparande.....	307
1.23	Lagen om vissa villkor vid värdepappers- och valutahandel samt avvecklingssystem.....	307
1.24	Lagen om finansiella säkerheter.....	308
1.25	Lagen om betaltjänst	308
1.26	Lagen om statens säkerhetsfond.....	308
1.27	Lagen om begränsning av användningen av indexvillkor.....	308
1.28	Lagen om förhindrande och utredning av penningtvätt och av finansiering av terrorism.	309
1.29	Lagen om beskattningsförfarande	309
1.30	Inkomstskattelagen	310
1.31	Lagen om överlåtelseskatt.....	310
1.32	Lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet.....	310
1.33	Lagen om värdering av tillgångar vid beskattningen	311
1.34	Lagen om källskatt på ränteinkomst	311
1.35	Handelskammarlagen.....	312
2	NÄRMARE BESTÄMMELSER OCH FÖRESKRIFTER	312
2.1	Närmare bestämmelser.....	312
2.2	Närmare föreskrifter.....	314
3	IKRAFTTRÄDANDE	317
4	FÖRHÅLLANDE TILL GRUNDLAGEN SAMT LAGSTIFTNINGSORDNINGEN	317
	LAGFÖRSLAG	324

Värdepappersmarknadslag	324
Lag om investeringstjänster.....	369
Lag om handel med finansiella instrument	416
Lag om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet.....	442
Lag om värdepapperskonton	472
Lag om ändring av lagen om värdeandelskonton.....	476
Lag om ändring av lagen om Finansinspektionen	481
Lag om ändring av 51 kap. i strafflagen.....	496
Lag om ändring av lagen om behandling av vissa marknadsrättsliga ärenden.....	498
Lag om ändring av 1 och 5 § i marknadsdomstolslagen	499
Lag om ändring av aktiebolagslagen.....	500
Lag om ändring av lagen om andelslag.....	503
Lag om ändring av lagen om Finansinspektionens tillsynsavgift.....	504
Lag om ändring av kreditinstitutslagen	510
Lag om ändring av 9 och 14 § i lagen om affärsbanker och andra kreditinstitut i aktiebolagsform	516
Lag om ändring av 27 och 33 § i lagen om andelsbanker och andra kreditinstitut i andelslagsform.....	517
Lag om ändring av sparbankslagen	517
Lag om ändring av lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat	519
Lag om ändring av lagen om betalningsinstitut	521
Lag om ändring av lagen om placeringsfonder	523
Lag om ändring av lagen om fastighetsfonder	531
Lag om ändring av lagen om bundet långsiktigt sparande	533
Lag om ändring av lagen om vissa villkor vid värdepappers- och valutahandel samt avvecklingssystem.....	534
Lag om ändring av 3 § i lagen om finansiella säkerheter	535
Lag om ändring av 84 § i betaltjänstlagen.....	536
Lag om ändring av 19 b § i lagen om statens säkerhetsfond.....	536
Lag om ändring av 1 och 2 § i lagen om begränsning av användningen av indexvillkor	537
Lag om ändring av 2 § i lagen om förhindrande och utredning av penningtvätt och av finansiering av terrorism.....	538
Lag om ändring av lagen om beskattningsförfarande	538
Lag om ändring av inkomstskattelagen.....	540
Lag om ändring av 15 a § i lagen om överlåtelseskatt	541
Lag om ändring av lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet	542
Lag om ändring av 4 § i lagen om värdering av tillgångar vid beskattningen	543
Lag om ändring av 3 § i lagen om källskatt på ränteinkomst.....	544
Lag om ändring av 2 § i handelskammarlagen.....	545
BILAGA	546
PARALLELLTEXT	546
Lag om ändring av lagen om värdeandelskonton.....	546
Lag om ändring av lagen om Finansinspektionen	556
Lag om ändring av 51 kap. i strafflagen.....	590
Lag om ändring av lagen om behandling av vissa marknadsrättsliga ärenden.....	595

Lag om ändring av 1 och 5 § i marknadsdomstolslagen	597
Lag om ändring av aktiebolagslagen	598
Lag om ändring av lagen om andelslag	604
Lag om ändring av lagen om Finansinspektionens tillsynsavgift	606
Lag om ändring av kreditinstitutslagen	614
Lag om ändring av 9 och 14 § i lagen om affärsbanker och andra kreditinstitut i aktiebolagsform	627
Lag om ändring av 27 och 33 § i lagen om andelsbanker och andra kreditinstitut i andelslagsform	628
Lag om ändring av sparbankslagen	629
Lag om ändring av lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat	631
Lag om ändring av lagen om betalningsinstitut	636
Lag om ändring av lagen om placeringsfonder	640
Lag om ändring av lagen om fastighetsfonder	658
Lag om ändring av lagen om bundet långsiktigt sparande	662
Lag om ändring av lagen om vissa villkor vid värdepappers- och valutahandel samt avvecklingssystem	664
Lag om ändring av 3 § i lagen om finansiella säkerheter	666
Lag om ändring av 84 § i betaltjänstlagen	667
Lag om ändring av 19 b § i lagen om statens säkerhetsfond	668
Lag om ändring av 1 och 2 § i lagen om begränsning av användningen av indexvillkor	669
Lag om ändring av 2 § i lagen om förhindrande och utredning av penningtvätt och av finansiering av terrorism	670
Lag om ändring av lagen om beskattningsförfarande	671
Lag om ändring av inkomstskattelagen	674
Lag om ändring av 15 a § i lagen om överlåtelseskatt	676
Lag om ändring av lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet	677
Lag om ändring av 4 § i lagen om värdering av tillgångar vid beskattningen	680
Lag om ändring av 3 § i lagen om källskatt på ränteinkomst	681
Lag om ändring av 2 § i handelskammarlagen	682

ALLMÄN MOTIVERING

1 Inledning

Totalrevideringen av lagstiftningen om värdepappersmarknaden fyller ett klart behov. Värdepappersmarknadslagen och den övriga lagstiftning som är nära anknuten till den har inte sedan värdepappersmarknadslagen (495/1989) stiftades granskats som en helhet. I värdepappersmarknadslagen har efter att den trädde i kraft gjorts över 20 ändringar och delrevideringar och vid sidan av den har ett antal separata lagar tillkommit. Orsaken till ändringarna har dels varit den genomgripande utveckling som skett på marknaden under drygt 20 år och dels den harmonisering av lagstiftningen som skett till följd av genomförandet av de direktiv som 1998 ingick i Europeiska unionens, nedan *EU*, dvs. Europeiska kommissionens handlingsplan för finansiella tjänster. Till följd av de ändringar som gjordes i värdepappersmarknadslagen i början av 2000-talet har den delvis blivit svårbegriplig i fråga om sitt tillämpningsområde och en splittrad helhet i strukturellt hänseende. Lagen innehåller en hel del svårbegripliga hänvisningar och dess begrepp, definitioner och skrivsätt är inte konsekventa. De senaste ändringarna i värdepappersmarknadslagen gjordes i samband med lagstiftningen om utländska clearingorganisationer. De ändringarna trädde i kraft 1.2.2010.

För att lagstiftningens tekniska kvalitet, tydlighet och begriplighet ska kunna förbättras på ett avgörande sätt måste den ses över i sin helhet. En bättre fungerande lagstiftning kan samtidigt eliminera de tillämpnings- och tolkningsproblem som den nuvarande lagstiftningen i praktiken har gett upphov till. En bra sak är också att revideringen gör det möjligt att i efterhand granska de val som gjordes i samband med att direktiven genomfördes. Genom en totalrevidering kan det också säkerställas att de allmänna målsättningarna för lagstiftningen om värdepappersmarknaden stämmer överens med den utveckling som skett på marknaden efter 1989.

På grund av den finansiella krisen och den skuldskris som drabbat vissa stater pågår som bäst en omfattande översyn av EU-lagstiftningen om hela värdepapperssektorn. I synnerhet förvarings- och clearingverksamheten och marknadsplatsernas ställning kommer också under de närmaste åren att vara föremål för omfattande regleringsåtgärder. Också den nya europeiska tillsynsstrukturen kommer att öka och förändra regleringstrycket på värdepappersmarknaden. En tydligare, konsekventare och i strukturellt hänseende förnyad lagstiftning om värdepappersmarknaden kommer att på ett mera flexibelt sätt klara av de förändringskrav som den utsätts för i framtiden.

Trots den detaljerade EU-regleringen av värdepappersmarknaden har den nationella lagstiftningen om värdepappersmarknaden alltså en viktig betydelse för konkurrenskraften. Den gemensamma marknaden som är baserad på enhetlig lagstiftning har öppnat nya möjligheter för relativt små nationella marknader men samtidigt innebär den gemensamma marknaden en ständig ökning av konkurrenstrycket. En helhetsgranskning av lagstiftningen gör det möjligt att bedöma nationella regleringslösningar och gallra ut sådana undantag ur de centrala EU-staternas lagstiftning som från marknaden synpunkt försvagar konkurrenskraften.

Utgångspunkten för lagstiftningen om värdepappersmarknaden bör vara de aktörers intressen som är verksamma på den finländska marknaden. En konkurrenskraftig verksamhetsmiljö tryggar både för finländska och för utländska aktörer som är verksamma i Finland ett så omfattande och konkurrensutsatt utbud av tjänster som möjligt samt främjar möjligheterna att få finansiering på värdepappersmarknaden. Finlands lagstiftning bör tillåta sådana internationella strukturer och verksamhetsmodeller som dels effektiviserar gränsöverskridande verksamhet och dels också tryggar tillgängliga, säkra och fungerande tjänster.

Finland saknar sakrättslig lagstiftning om indirekt förvaltning av värdepapper. Genom en ny lag om indirekt förvaltning av värdepapper är det möjligt att förbättra investerarnas rättssäkerhet när det gäller utövande av rättigheter i anslutning till indirekt förvaltade innehav av värdepapper. Samtidigt är det möjligt att främja användningen av sådana innehav som säkerhet.

Med tanke på finländska företags tillväxtpotential måste det också i framtiden vara möjligt att på ett kostnadseffektivt sätt skaffa finansiering på marknaden. Genom totalrevideringen av lagstiftningen är det möjligt att öka finländska bolags benägenhet att notera sig på börsen och att sänka tröskeln för börsnotering. För att göra det attraktivt att börsnotera sig är det möjligt att underlätta den administrativa börda som börsnoteringen innebär för t.ex. små bolag. Dessutom kan lagstiftningen om börsnoterade bolags verksamhet förtydligas.

En helhetsgranskning av lagstiftningen gör det möjligt att säkerställa att tillsynen över värdepappersmarknaden är rätt dimensionerad och effektiv och att investerarskyddet är internationellt konkurrenskraftigt samt i balans med de förpliktelser som åläggs tillhandahållare av tjänster på värdepappersmarknaden. De utländska aktörernas ökade betydelse har fört med sig nya typer av utmaningar för tillsynen, vilket innebär att det gränsöverskridande europeiska tillsynsarbetet blir allt viktigare.

Totalrevideringen gör det också möjligt att säkerställa att påföljderna för lagstridigt förfarande, dvs. det civilrättsliga ersättningsansvaret, det straffrättsliga straffansvaret och de administrativa påföljderna, fungerar och är effektiva samt står i rätt proportion till respektive lagstridiga förfarande. En sådan bedömning av påföljdssystemet är motiverad då hela lagstiftningen om värdepappersmarknaden granskas samtidigt.

Riksdagen förutsatte i ett uttalande år 2004 att regeringen löser de rättsliga frågorna i anknytning till indirekt förvaring av värdepapper utanför värdeandelssystemet så att parternas rättigheter och skyldigheter regleras på ett tillförlitligt sätt, och i ett uttalande år 2005 att regeringen tar itu med att bereda en totalöversyn av värdepappersmarknadslagstift-

ningen för att undanröja tolkningsproblemen så snart erfarenheter samlats också av de lagar som då trädde i kraft. Det har inte varit möjligt att genomföra totalrevideringen av lagstiftningen om värdepappersmarknaden förrän lagstiftningen i anslutning till handlingsplanen för finansiella tjänster slutgiltigt genomförts. Det är emellertid skäl att genomföra reformen snabbt, innan den omfattande översyn av EU-lagstiftningen genomförs som nu pågår. Inom ramen för revideringen är det möjligt att på ett lämpligt sätt förutse innehållet i de kommande EU-författningarna.

2 Nuläge

2.1 Gällande lagstiftning, administrativ praxis och rättspraxis samt nämndernas beslutspraxis

2.1.1 Gällande lagstiftning

Värdepappersmarknadslagen

I den gällande värdepappersmarknadslagen föreskrivs om marknadsföring och emission av värdepapper, om informationsskyldighet, om offentlig och multilateral handel med värdepapper, om värdepapperstransaktioner och tillhandahållande av investeringstjänster samt om clearingverksamhet. Dessutom föreskrivs om marknadsmissbruk samt om offentliga uppköpserbjudanden och skyldighet att ge anbud. I lagen finns också bestämmelser om tillsyn över värdepappersmarknaden samt om skadeståndsskyldighet. Lagen tillämpas på värdepapper och i många avseende också på derivatinstrument.

Den gällande värdepappersmarknadslagens 1 kap. innehåller bestämmelser om lagens tillämpningsområde, definitioner, kategorisering av kunder, transaktioner med godtagbara motparter, kvalificerade investerare och om bolag med bestämmande inflytande. Enligt huvudregeln ska lagen tillämpas på bolag som har bolagsrättsligt säte i Finland och vars aktier är föremål för offentlig handel i Finland. I lagens 1 § föreskrivs om dess internationella tillämpningsområde. Till följd av de talrika EU-direktiv som genomförts har regleringen av den internationella tillämpningen blivit otydlig.

Den gällande värdepappersmarknadslagen tillämpas på värdepapper som är omsättningsbara och som har satts eller sätts i omlopp bland allmänheten tillsammans med flera andra värdepapper som har utfärdats över likalydande rättigheter. Sådana rättigheter kan vara t.ex. aktier eller andelar i obligationslån.

Centrala begrepp i den gällande värdepappersmarknadslagen är offentlig handel och multilateral handel. Med offentlig handel avses värdepappershandel på en reglerad marknad som drivs av en fondbörs och på vilken man i enlighet med regler som fastställts enligt denna lag sammanför flera köparens och säljares köp- och säljbud eller inbjudningar till erbjudande så att detta leder till avslut. Med multilateral handel avses värdepappershandel på en multilateral handelsplattform där flera köparens och säljares köp- och säljbud eller inbjudningar till erbjudande i enlighet med en marknadsplatsoperatörs regler sammanförs så att detta leder till avslut.

Endast fondbörser får ordna offentlig handel på en börslista. I Finland har den offentliga handeln enligt den gällande värdepappersmarknadslagen har i sin helhet koncentrerats till NASDAQ OMX Helsinki Oy, nedan *Helsingfors Börs*. Multilateral handel får ordnas endast av en fondbörs, ett optionsföretag och av en annan värdepappersförmedlare än ett sådant fondbolag som avses i 2 § i lagen om placeringsfonder (48/1999) och ett utländskt fondbolag enligt 2 § i lagen om utländska fondbolags verksamhet i Finland (225/2004).

De i lagen definierade begreppen professionell kund, icke-professionell kund och kvalificerad investerare utgör grunden för kategoriseringen av kunderna och därmed för de förfaranden som tillhandahållare av investeringstjänster ska iaktta i fråga om varje kundgrupp. Professionella kunder är t.ex. institutionella investerare, dvs. kreditinstitut och försäkringsbolag samt stater och deras centralbanker eller kommuner. Under vissa förutsättningar kan också en privatperson på begäran bli kategoriserad som professionell kund. Definitionen av begreppet kvalificerad investerare motsvarar definitionen av begreppet professionell investerare, med undantag för några närmast numeriska precise-

ringar. Enligt lagen ska det föras ett register över kvalificerade investerare.

I den gällande värdepappersmarknadslagens 2 kap. föreskrivs om marknadsföring av värdepapper, om emission och om informationsskyldighet. Värdepapper får inte marknadsföras eller förvärvas i näringsverksamhet genom lämnande av osanna eller vilseledande uppgifter eller genom förfaranden som strider mot god sed eller på annat sätt är otillbörliga. Bestämmelser om förfaranden som otillbörliga eller annars strider mot god sed från konsumentens synpunkt finns dessutom i konsumentskyddslagen (38/1978). Uppgifter vilkas vilseledande eller osanna karaktär framgår efter att de framförts och vilka kan vara relevanta för investerare, ska ofördröjligen rättas eller kompletteras i tillräcklig utsträckning. Vid ansökan om att värdepapper ska tas upp till offentlig eller multilateral handel ska investerarna opartiskt tillhandahållas tillräcklig information om omständigheter som väsentligt påverkar värdepapperens värde.

En viktig faktor när det gäller ansökan om att värdepapper ska tas upp till offentlig handel eller erbjudas till allmänheten är skyldigheten att offentliggöra prospekt. Regleringen är baserad på prospektdirektivet, dvs. Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/71/EG om de prospekt som ska offentliggöras när värdepapper erbjuds till allmänheten eller tas upp till handel och om ändring av direktiv 2001/34/EG. Någon skyldighet att offentliggöra prospekt föreligger emellertid inte om icke-aktierelaterade värdepapper har emitterats av en offentligrättslig aktör, t.ex. finska staten eller en kommun. På prospektets innehåll tillämpas utöver värdepappersmarknadslagen kommissionens förordning (EG) nr 809/2004 om genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/71/EG i fråga om informationen i prospekt, dessas format, införlivande genom hänvisning samt offentliggörande av prospekt och annonsering, nedan *kommissionens prospektförordning*.

I ett prospekt ska investerarna ges tillräckliga uppgifter så att de kan bilda sig en välgrundad uppfattning om värdepapperen och emittenten samt om en eventuell garant. Prospektet ska innehålla väsentliga och tillräck-

liga uppgifter om emittentens och en eventuell garants tillgångar och skulder, ansvarsförbindelser, finansiella ställning, resultat och framtidsutsikter samt om de med värdepapperen förenade rättigheterna och om andra omständigheter som är av väsentlig betydelse för värdepapperens värde. Informationen ska presenteras i en sammanhängande och begriplig form. Prospektet ska offentliggöras antingen som ett sammanhängande dokument eller som tre separata dokument. De tre delarna ska benämnas grundprospekt, värdepappersnot och sammanfattning. Prospektet får offentliggöras först då Finansinspektionen har godkänt det.

Närmare bestämmelser om innehållet i prospekt samt om offentliggörande av prospekt och om hur prospektets information ska presenteras finns i Finansministeriets förordning om prospekt som avses i 2 kap. i värdepappersmarknadslagen (452/2005) och om s.k. nationella prospekt i finansministeriets förordning om vissa prospekt som avses i 2 kap. 3 a § i värdepappersmarknadslagen och 22 § i lagen om fastighetsfonder (818/2007).

Ett väsentligt element när det gäller den offentliga handeln med värdepapper, dvs. eftermarknaden, är emittentens regelbundna informationsskyldighet. Regleringen stämmer överens med öppenhetsdirektivet, dvs. Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/109/EG om harmonisering av insynskraven angående upplysningar om emittenter vars värdepapper är upptagna till handel på en reglerad marknad och om ändring av direktiv 2001/34/EG. Den som emitterar värdepapper som är föremål för offentlig handel ska upprätta en delårsrapport. Skyldigheten att offentliggöra delårsrapport gäller dock inte en offentligrättslig emittent eller en emittent vars icke-aktierelaterade värdepapper har ett bokföringsmässigt motvärde på minst 50 000 euro. I delårsrapporten ska beskrivas emittentens finansiella ställning och resultat samt hur de utvecklats under rapportperioden. Vidare ska delårsrapporten innehålla en beskrivning av betydande händelser och affärstransaktioner under rapportperioden samt dessas inverkan på deras finansiella ställning och resultat. Den ska också innehålla en betydande beskrivning av risker och osäkerhetsmoment i anslutning till affärsverksam-

heten under den närmaste framtiden samt en bedömning, i den mån det är möjligt, av emittentens sannolika utveckling under den pågående räkenskapsperioden och en utredning över de faktorer som bedömningen grundar sig på. Om emittenten inte offentliggör delårsrapporten för räkenskapsperiodens tre och nio första månader, ska emittenten innan räkenskapsperioden inleds offentliggöra denna uppgift och motiveringen till att delårsrapporterna inte offentliggörs.

En emittent vars värdepapper är föremål för offentlig handel ska offentliggöra sitt bokslut och sin verksamhetsberättelse utan obefogat dröjsmål senast en vecka före det sammanträde där bokslutet ska framläggas för fastställelse, likväl senast tre månader efter räkenskapsperiodens utgång. Bokslutet och verksamhetsberättelsen ska ge en rättvisande bild av emittentens verksamhetsresultat och ekonomiska ställning. Emittenten ska dessutom lämna en bolagsstyrningsrapport i verksamhetsberättelsen eller i en särskild berättelse.

Utöver delårsrapporter och bokslut ska emittenter av värdepapper som är föremål för offentlig handel utan obefogat dröjsmål offentliggöra och underrätta den som ordnar offentlig handel om alla sådana beslut samt om omständigheter rörande emittenten och dess verksamhet, som är ägnade att väsentligt påverka värdepapperens värde. En emittent kan av godtagbara orsaker skjuta upp offentliggörandet av information och överlämnandet av informationen till den som ordnar offentlig handel, om den uteblivna informationen inte äventyrar investerarnas ställning och emittenten kan säkerställa att informationen förblir konfidentiell. Den fortlöpande informationsskyldigheten gäller dock inte offentligrättsliga emittenter.

I finansministeriets förordning (153/2007) föreskrivs om regelbunden informationsskyldighet för värdepappersemittenter. Ingen förordning har utfärdats om de närmare bestämmelser som gäller fortlöpande informationsskyldighet.

Flaggningssskyldigheten innebär att en aktieägare ska underrätta emittenten och Finansinspektionen, dvs. göra en s.k. flaggningsanmälan, om storleken av sin andel när denna uppnår, överskrider eller underskrider

en tjugondel, en tiondel, en tre tjugondelar, en femtedel, en fjärdedel, tre tiondelar, hälften eller två tredjedelar av röstetalet eller det totala antalet aktier i ett finskt bolag vars aktier har upptagits till offentlig handel eller motsvarande handel i en stat som hör till europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Denna reglering stämmer överens med öpenhetsdirektivet.

Flaggningsanmälan ska göras också i det fall att en aktieägare eller en person som kan jämföras med en aktieägare är part i ett avtal eller något annat arrangemang som när det genomförs leder till att de föreskrivna gränserna uppnås, överskrids eller underskrids. En aktieägare behöver dock inte göra en flaggningsanmälan om anmälan görs av en sammanslutning eller stiftelse under vars bestämmande inflytande aktieägaren står.

När emittenten får en flaggningsanmälan ska den utan obefogat dröjsmål offentliggöra denna information samt sända den till den som ordnar den offentliga handeln eller motsvarande handel och till de viktigaste informationsmedierna.

I finansministeriets förordning (154/2007) föreskrivs om flaggningskyldighet och om uppgifter som ska ges i samband med anmälan om och offentliggörande av ägarandelar.

I den gällande värdepappersmarknadslagens 3 kap. föreskrivs om offentlig handel på fondbörsen. Regleringen stämmer överens med Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/39/EG om marknader för finansiella instrument och om ändring av rådets direktiv 85/611/EG och 93/6/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/12/EG samt upphävande av rådets direktiv 93/22/EEG. Enligt lagen får fondbörsverksamhet inte bedrivas utan koncession som beviljats av finansministeriet. Finansministeriet kan bevilja koncession också för Europabolag som har för avsikt att flytta sitt säte till Finland. Finansministeriet kan också helt eller delvis återkalla koncessionen om fondbörsen i sin verksamhet väsentligt har brutit mot lagar eller förordningar eller mot föreskrifter som myndigheterna har meddelat med stöd av dessa eller mot koncessionsvillkoren eller mot börsreglerna, eller om det inte längre finns i lagen föreskrivna villkor för börsverksamheten. Finansministeriet kan också för-

ordna att verksamheten vid en fondbörs ska avbrytas för viss tid, om det i fondbörsens verksamhet har konstaterats oskicklighet eller oaktsamhet eller om en störning har inträffat i omsättningen av de värdepapper som är föremål för offentlig handel i fondbörsen och det är uppenbart att en fortsatt verksamhet är ägnad att allvarligt skada stabiliteten på värdepappersmarknaden eller investerarnas ställning.

En förutsättning för beviljande av koncession är bl.a. att fondbörsens ägare och aktieägare är tillförlitliga. Innehavet i fondbörsen får inte äventyra fondbörsens verksamhet enligt försiktiga och sunda affärsprinciper. Ett hinder för beviljande av koncession är att en person har gjort sig skyldig till brott under de fem år som föregår bedömningen. Dessutom ska en fondbörs ha finansiella verksamhetsförutsättningar som är tillräckliga med beaktande av fondbörsverksamhetens omfattning och art. En fondbörs ska ha ett aktiekapital på minst 730 000 euro. Fondbörsens styrelse, verkställande direktör och högsta ledning i övrigt ska leda fondbörsen med yrkesskicklighet samt enligt sunda och försiktiga affärsprinciper. De som hör till ledningen ska vara tillförlitliga personer som inte är försatta i konkurs och vars handlingsbehörighet inte har begränsats. De ska dessutom ha sådan allmän kännedom om fondbörsverksamhet som är nödvändig med beaktande av arten och omfattningen av fondbörsens verksamhet.

En fondbörs som beviljats koncession får utöver offentlig handel ordna multilateral handel och tillhandahålla databehandlingstjänster i anslutning till omsättningen och förvaringen av värdepapper samt utbildnings- och informationstjänster för utveckling av värdepappers- och finansmarknaden och bedriva annan verksamhet som har nära samband med dessa. Dessutom får en fondbörs verka som clearingmedlem och bedriva clearingorganisationsverksamhet samt verka som kontoförande institut eller som ett sådant instituts underinstitut.

En fondbörs ska för den offentliga handeln ha regler om förutsättningarna för börsnotering samt om avbrytande och avslutande av handeln. En fondbörs får på ansökan av emittenten ta upp värdepapper till offentlig han-

del, om värdepapperen sannolikt i tillräcklig utsträckning är föremål för efterfrågan och utbud och om prisbildningen på dem sålunda kan bedömas vara tillförlitlig. Av reglerna ska dessutom framgå vilka krav, rättigheter och skyldigheter som gäller för värdepappersemittenter. Börsreglerna och ändringar i dem fastställs av finansministeriet på ansökan.

Handeln på fondbörsen är offentlig, vilket innebär att fondbörsen är skyldig att för allmänheten offentliggöra information om köp- och säljbud, inbjudningar till erbjudande samt transaktioner som gäller andra värdepapper än aktier och som är föremål för den offentliga handel som fondbörsen bedriver, i den omfattning som med beaktande av värdepappershandels art och volym är nödvändig för att trygga en tillförlitlig och opartisk offentlig handel.

Om värdepapperen eller emittenten inte längre uppfyller de krav som börsreglerna ställer och om avslutande av handeln med värdepapperen inte medför betydande olägenheter för investerarna eller för värdepappersmarknadens funktion, kan fondbörsen besluta att den offentliga handeln ska avslutas.

I den gällande värdepappersmarknadslagens 3 a kap. föreskrivs om ordnande av multilateral handel. Multilateral handel är lättare reglerad än offentlig handel. Också för marknadsplatsoperatörer som ordnar multilateral handel ska emellertid gälla regler om grunderna för att ta upp värdepapper till handel samt regler om hur handeln kan avbrytas och avslutas. Reglerna ska dessutom innehålla bestämmelser om handelsparternas skyldigheter och rättigheter samt om betalningar och leveranser. En marknadsplatsoperatör som ordnar multilateral handel ska tillhandahålla tillräcklig information om värdepapperen eller på annat sätt se till att det finns tillgång till information, för att handelsparterna ska kunna bilda sig en välgrundad uppfattning om värdepapperen.

En marknadsplatsoperatör som ordnar multilateral handel ska som handelsparter auktorisera de finländska värdepappersförmedlare och de värdepappersförmedlare med motsvarande auktorisation i en annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet som

uppfyller de krav som ställs i lag och i reglerna för den multilaterala handeln.

Värdepapper kan tas upp till multilateral handel utan emittentens samtycke, men då får emittenten inte i reglerna för den multilaterala handeln åläggas informationsskyldighet.

Multilateral handel är offentlig, vilket innebär att marknadsplatsoperatören är skyldig att för allmänheten offentliggöra information om köp- och säljbud, inbjudningar till erbjudande samt transaktioner med andra värdepapper, i den omfattning som med beaktande av handels art och volym är nödvändig för att trygga en tillförlitlig och opartisk multilateral handel.

En marknadsplatsoperatör som ordnar multilateral handel ska vederbörligen ordna clearing och avveckling av värdepapperstransaktionerna.

En marknadsplatsoperatör som ordnar multilateral handel kan upprätthålla en s.k. mäklarlista. I värdepappersmarknadslagen avses med mäklarlista en alternativ marknadsplats som i enlighet med direktivet om marknader för finansiella instrument regleras lättare än en reglerad marknad. Det måste emellertid finnas regler för mäklarlistan. Emittenten på en mäklarlista är dessutom skyldig att informera om omständigheter som påverkar värdet på värdepapperen. Också bestämmelserna om offentliga uppköpserbjudanden gäller i tillämpliga delar mäklarlistor.

I den gällande värdepappersmarknadslagens 4 kap. föreskrivs om värdepappershandel och tillhandahållande av investeringstjänster. I kapitlet föreskrivs om de skyldigheter och förfaranden som alla företag som tillhandahåller investeringstjänster i Finland måste iaktta i sina kundförhållanden. I värdepappershandeln och vid tillhandahållande av investeringstjänster får inte förekomma förfarande som strider mot god sed eller anars är otillbörliga. Alla parter, dvs. köparen, säljaren och förmedlaren, måste iaktta god sed vid värdepappershandel. Investeringstjänster och sidotjänster får inte heller marknadsföras med osann eller vilseledande information.

Värdepappersförmedlare ska ingå avtal om tillhandahållande av investeringstjänster skriftligen, om kunden inte är en professio-

nell investerare. I avtal om tillhandahållande av investeringstjänster får inte tas in villkor som strider mot god sed eller är oskäligen från kundens synpunkt.

En värdepappersförmedlare som tillhandahåller investeringsrådgivning eller kapitalförvaltning som investeringstjänster ska innan tjänsterna tillhandahålls inhämta tillräckliga uppgifter om kundernas finansiella ställning samt om deras erfarenhet av och investeringsmål när det gäller investeringstjänster. Dessutom ska värdepappersförmedlaren i god tid innan en icke-professionell kund ingår avtal om investeringstjänster eller sidotjänster informera kunden om avtalsvillkoren samt ge tillräcklig information om värdepappersförmedlaren och om de tjänster som ska tillhandahållas.

Dessutom ska en värdepappersförmedlare i god tid innan en investeringstjänst eller en sidotjänst tillhandahålls ge en icke-professionell kund tillräcklig information bl.a. om de värdepapper som tjänsterna avser och om de risker som är förknippade med dem, om förvaringen av kundmedlen samt om de kostnader och arvoden som är förknippade med tjänsterna.

En värdepappersförmedlare ska utföra sina order omsorgsfullt och vidta rimliga åtgärder för att uppnå bästa möjliga resultat för sina kunder med beaktande av omständigheter som är väsentliga för utförandet av orden. Kundorder ska utföras utan obefogat dröjsmål i den ordningsföljd de togs emot, om detta är möjligt med beaktande av orderns storlek, de prisgränser som kunden bestämt eller övriga villkor samt hur ordern givits. Värdepappersförmedlaren får dock inte låta en annan kunds eller sitt eget intresse inverka på utförandet av en kundorder.

En värdepappersförmedlare som genomför transaktioner med aktier som är föremål för offentlig multilateral handel är skyldig att för allmänheten offentliggöra information om handeln i så nära realtid som möjligt.

En värdepappersförmedlare ska vidta rimliga åtgärder för att identifiera och förebygga intressekonflikter och, om sådana uppkommer, bemöta sina kunder i enlighet med god sed. Om en intressekonflikt inte kan undvikas ska kunden ges tillräcklig information

om intressekonfliktens art och orsaker innan transaktionen utförs för kundens räkning.

En värdepappersförmedlare som utarbetar eller sprider analyser om värdepapper som är föremål för offentlig handel eller om deras emittenter, eller som utarbetar eller sprider andra investeringsrekommendationer för investerare eller allmänheten ska vidta rimliga åtgärder för att säkerställa att informationen presenteras på ett lämpligt sätt.

För ett omsorgsfullt tillhandahållande av investeringstjänster är det viktigt att kundmedlen förvaras på ett sakligt sätt. Värdepappersförmedlaren ska därför organisera förvaringen och hanteringen samt clearing och avvecklingen av kunders penningmedel och andra tillgångar som har anförtroddes förmedlaren, på ett sådant sätt att det inte finns risk för att de förväxlas med förmedlarens egna eller med andra kunders tillgångar. En värdepappersförmedlare får inte heller för egen eller för en kunds räkning pantsätta eller avyttra en annan kunds värdepapper utan att den andra kunden i varje enskilt fall på förhand har givit sitt uttryckliga samtycke.

En värdepappersförmedlare som har skäl att misstänka marknadsmissbruk är också skyldig att underrätta Finansinspektionen om att en affärstransaktion kan vara förenad med missbruk av insiderinformation eller kursmanipulation. Anmälan får inte avslöjas för den som misstanken riktas mot och inte heller för andra. Rapporteringsskyldigheten innebär att en finländsk värdepappersförmedlare och en utländsk värdepappersförmedlars filial i Finland utan dröjsmål och senast följande bankdag till Finansinspektionen ska rapportera alla sina transaktioner med värdepapper som är föremål för offentlig handel, oberoende av var transaktionen har utförts.

I den gällande värdepappersmarknadslagens 4 a kap. föreskrivs om clearingverksamhet som förutsätter finansministeriets koncession. Koncession ska beviljas ett finländskt aktiebolag eller ett europabolag som flyttar sitt säte till Finland och som har tillförlitlig förvaltning, tillräckliga ekonomiska verksamhetsförutsättningar och vars verksamhet är ordnad enligt regler som erbjuder investerare och clearingmedlemmar tillräcklig trygghet.

Finansministeriet kan helt eller delvis återkalla en clearingorganisationens koncession om organisationen i sin verksamhet väsentligt har brutit mot lagar eller förordningar eller mot föreskrifter som myndigheterna meddelat med stöd av dessa eller mot koncessionsvillkoren eller organisationens bolagsordning eller regler. Koncessionen kan återkallas också i det fall att organisationen inte har haft verksamhet på sex månader, om de villkor som ställts för koncessionen inte längre föreligger, om verksamheten eller en del av den inte har inletts inom 12 månader efter att koncessionen beviljats eller om vilseledande uppgifter har lämnats i ansökan om koncession. Organisationens verksamhet ska i första hand begränsas om detta är en tillräcklig åtgärd.

En clearingorganisation ska ha regler som fastställts av finansministeriet. Reglerna kompletterar vad som i värdepappersmarknadslagen föreskrivs om en clearingorganisationens verksamhet. Finansministeriet fastställer reglerna om de uppfyller kraven på en pålitlig clearingorganisationens verksamhet och om tillräcklig och tillförlitlig tillsyn över att reglerna samt bestämmelserna och föreskrifterna om clearingorganisationens verksamhet och god sed iakttas har ombesörjts på behörigt sätt. Finansministeriet ska begära utlåtande av Finlands Bank och Finansinspektionen. Om organisationens verksamhet kommer att omfatta clearing av värdepapper som har överförs till värdeandelssystemet, ska utlåtande vid behov begäras också av värdepapperscentralen och av fondbörsen i fråga eller av en marknadsplatsoperatör som ordnar multilateral handel för att säkerställa att reglerna överensstämmer och för att stärka förtroendet för värdepappersmarknaden.

Reglerna ska dessutom innehålla föreskrifter bl.a. om hur och på vilka grunder clearingmedlemskap beviljas och återkallas, hur förpliktelser till följd av värdepappersavslut eller andra överlåtelser ska definieras vid clearingverksamheten och hur clearingorganisationen ansvarar för att förpliktelserna fullgörs.

En clearingorganisation kan för att trygga sin verksamhet med clearingmedlemmarna avtala om delning av eventuella förluster av clearingorganisationens verksamheten. En clear-

ingmedlems ansvar kan avtalas att inskränkas till endast en del av clearingorganisationens verksamhet och en övre gräns kan sättas för ansvaret. En clearingorganisation ska dock fortlöpande täcka sina åtaganden i clearingverksamheten genom att avkräva clearingmedlemmarna säkerheter. Clearingverksamhetens tillförlitlighet säkerställs bl.a. genom tillräckliga egna tillgångar, förlustdelningsavtal, en clearingfond samt genom de för clearingorganisationen ställda säkerheterna.

Clearingmedlemskap i en clearingorganisation ska beviljas värdepappersförmedlare som har fast verksamhetsställe i Finland och som uppfyller de krav som ställs på en clearingpart i värdepappersmarknadslagen och i föreskrifter som meddelats med stöd av lagen samt i clearingorganisationens regler.

En clearingmedlem ska på ett tillförlitligt sätt organisera förvaringen och hanteringen samt clearingens och avvecklingen av kunders penningmedel och andra tillgångar. Förvaringen och hanteringen samt clearingens och avvecklingen av kundmedlen ska ordnas så att det inte finns risk för att de förväxlas med clearingmedlemmens egna eller med andra kunders tillgångar.

En clearingmedlem ska utföra kundorder utan obefogat dröjsmål och får inte låta en annan kunds eller sitt eget intresse inverka på utförandet av kundorder. På en clearingorganisation ska tillämpas också bestämmelserna om hantering av intressekonflikter och skyldigheten att anmäla marknadsmissbruk.

En clearingmedlem ska tillräckligt omsorgsfullt förvissa sig om att betalnings- eller leveransförpliktelserna till följd av avslut eller överlåtelser kan uppfyllas i enlighet med clearingorganisationens regler.

Som säkerhet för fullgörande av förpliktelser har clearingorganisationen panträtt i en värdeandel som har noterats på ett kommissionskonto som förs för clearingorganisationens, clearingmedlemmens eller värdepappersförmedlarens räkning.

Den gällande värdepappersmarknadslagens 5 kap. innehåller bestämmelser om marknadsmissbruk. I kapitlet föreskrivs om insiderinformation och om förbud mot röjande av insiderinformation. Med insiderinformation avses information av specifik natur som hänför sig till värdepapper som är föremål

för offentlig eller multilateral handel och som inte har offentliggjorts eller annars varit tillgänglig på marknaden samt som är ägnad att väsentligt påverka dessa värdepappers värde. Den som i egenskap av ägare till aktier som emitterats av en emittent av värdepapper som är föremål för offentlig eller multilateral handel eller som med stöd av sin ställning, tjänst eller uppgift har erhållit insiderinformation, får inte utnyttja informationen genom att för egen eller någon annans räkning direkt eller indirekt förvärva eller avyttra sådana värdepapper som informationen gäller, eller direkt eller indirekt ge någon råd i handel med sådana värdepapper.

Innehav av aktier som är föremål för offentlig handel och av värdepapper som berättigar till sådana aktier är offentligt bl.a. då ägaren är medlem eller suppleant i värdepapperscentralens styrelse eller värdepappersförmedlarens styrelse eller förvaltningsråd. Innehavet är offentligt också då värdepapperens ägare är mäklare, anställd hos en värdepappersförmedlare, med uppgift att göra investeringsanalyser som gäller sådana värdepapper, eller någon annan anställd som på grund av sin ställning eller sina åligganden har regelbunden tillgång till insiderinformation om sådana värdepapper. Också innehav inom en insiders närmaste krets och sådana bolags innehav som har bestämmande inflytande är offentliga.

Till en anmälningsskyldigs närmaste krets hör dennes make, en omyndig vars intressebevakare den anmälningsskyldige är samt sådana familjemedlemmar som har bott i samma hushåll som den anmälningsskyldige i minst ett år.

Den som emitterat aktier som är föremål för offentlig handel ska föra ett insiderregister varav det för varje anmälningsskyldig framgår dennes eget, makens eller makans, en omyndigs vars intressebevakare han eller hon är, andra stadigvarande i samma hushåll boendes och sammanslutningars med bestämmande inflytande innehav av värdepapper samt transaktioner och andra avyttringar specificerade. Om aktier som är föremål för offentlig handel och värdepapper som berättigar till aktier har överförts till värdeandelsystemet kan registret till denna del samman-

ställas av uppgifter som fås ur värdeandelsystemet.

En emittent av värdepapper som är föremål för offentlig handel ska utöver det offentliga insiderregistret föra ett företagsspecifikt insiderregister över personer som är anställda hos emittenten och som regelbundet på grund av sin ställning eller sina åligganden får insiderinformation samt över andra personer som med stöd av ett arbetsavtal eller något annat avtal arbetar åt emittenten och får insiderinformation. Företagsspecifika insiderregister är inte offentliga. Eftersom datum för inrättandet av ett företagsspecifikt insiderregister ska antecknas i registret ska en person som införts i det företagsspecifika insiderregistret skriftligen eller på något annat sätt bevisligen underrättas om att personen i fråga har införts i registret och vilka skyldigheter detta medför för personen i fråga. Dessutom ska i registret antecknas den tidpunkt då personen i fråga har getts eller fått insiderinformation.

I kapitlet om marknadsmissbruk föreskrivs också att det är förbjudet att manipulera kursen för värdepapper som är föremål för offentlig handel t.ex. genom vilseledande köp- eller säljbud.

I den gällande värdepappersmarknadslagens 6 kap. föreskrivs om offentligt köpeanbud och skyldighet att ge anbud. Kapitlets bestämmelser ska tillämpas när någon frivilligt eller förpliktad erbjuder sig att köpa aktier som är föremål för offentlig handel.

Den som gör ett offentligt köpeanbud ska behandla innehavarna av de värdepapper som är föremål för anbudet på ett opartiskt sätt. Beslutet om ett offentligt köpeanbud ska offentliggöras omedelbart samt tillkännages det bolag som emitterat de värdepapper som anbudet avser, dvs. målbolaget, den marknadsplatsoperatör som ordnar den offentliga handeln och Finansinspektionen. Också en representant för målbolagets personal ska omedelbart delges beslutet.

På samma sätt som när värdepapper erbjuds till allmänheten ska anbudsgivaren innan ett köpeanbud träder i kraft och under den tid anbudet är i kraft för allmänheten hålla tillgänglig en anbudshandling som innehåller sådana väsentliga och tillräckliga upplysningar som krävs för att anbudets förmånlighet ska kunna bedömas, samt överlämna

anbudshandlingen till målbolaget och till den som ordnar den offentliga handeln. Anbudshandlingen får offentliggöras efter att Finansinspektionen har godkänt den. Målbolagets styrelse ska offentliggöra sitt utlåtande om anbudet och tillkännage det till anbudsgivaren och Finansinspektionen.

När anbudstiden har löpt ut ska anbudsgivaren utan dröjsmål offentliggöra den ägarandel och röstandel som han kan få i målbolaget, om han förvärvar de värdepapper som har bjudits ut och med beaktande av de värdepapper han annars har förvärvat eller tidigare äger. Om köpeanbudet har varit villkorligt, ska det samtidigt meddelas huruvida anbudsgivaren genomför köpeanbudet. Anmälan ska likaså utan dröjsmål göras till målbolaget, den som ordnar den offentliga handeln och Finansinspektionen.

Ett köpeanbud är obligatoriskt då aktieägarens andel ökar till över tre tiondedelar av det röstetal som bolagets aktier medför efter det att bolagets aktier har upptagits till offentlig handel. Ett obligatoriskt köpeanbud ska ges också när en aktieägares andel till följd av annat än ett obligatoriskt köpeanbud ökar till över hälften av det röstetal som bolagets aktier medför efter det att bolagets aktier har upptagits till offentlig handel. Den som är skyldig att ge ett köpeanbud ska omedelbart offentliggöra att anbudsskyldigheten har uppkommit.

Som anbudsvederlag ska vid obligatoriskt köpeanbud betalas gängse pris. Som ett alternativ till kontant vederlag kan erbjudas vederlag i form av värdepapper eller en kombination av värdepapper och kontanter. Anbudsvederlag kan också vid frivilligt köpeanbud betalas i form av kontanter, värdepapper eller en kombination av dessa.

Centralhandelskammarens nämnd för företagsförvärv ger rekommendationer och utlåtanden i syfte att främja iakttagandet av god värdepappersmarknadssed, vilka gäller målbolagets lednings handlande i samband med offentliga köpeanbud samt avtalsgrundade strukturer för att upprätthålla bestämmande inflytande eller vilka styr de bolagsrättsliga förfaranden som ska iaktas vid företagsförvärv. Nämnden ska begära utlåtande om rekommendationerna av Finansinspektionen innan de ges. Rekommendationerna kan ut-

göra en del av fondbörsens regler. Nämnden kan dessutom på ansökan ge rekommendationer till lösningar även i enskilda frågor som ansluter sig till rekommendationerna.

I den gällande värdepappersmarknadslagens 7 kap. föreskrivs om tillsyn över värdepappersmarknaden. Finansinspektionen utövar tillsyn över efterlevnaden av värdepappersmarknadslagen, de bestämmelser och myndighetsföreskrifter som har utfärdats med stöd av den och de regler som myndigheter har fastställt med stöd av lagen.

Finansinspektionen kan bestämma att erbjudande av värdepapper till allmänheten eller upptagande av värdepapper till offentlig handel skjuts upp med högst tio på varandra följande bankdagar åt gången. Ett sådant uppskov förutsätter att Finansinspektionen har grundad anledning att misstänka att den som erbjuder värdepapper eller ansöker om att värdepapper ska tas upp till offentlig handel eller den som på uppdrag sköter erbjudande eller ansökan om upptagande av värdepapper till offentlig handel, handlar i strid med bestämmelserna om erbjudande av värdepapper till allmänheten eller i strid med bestämmelserna om upptagande av värdepapper till offentlig handel.

Finansinspektionen kan likaså bestämma att en fondbörs eller en marknadsplatsoperatör som ordnar multilateral handel med värdepapper ska avbryta handeln för högst tio på varandra följande bankdagar åt gången, om det finns grundad anledning att misstänka att lag eller med stöd av lag utfärdade bestämmelser eller föreskrifter eller reglerna för offentlig eller multilateral handel överträds.

Finansinspektionen kan vidare förbjuda dem som i näringsverksamhet marknadsför eller förvärvar värdepapper att fortsätta eller upprepa ett förfarande som strider mot värdepappersmarknadslagens bestämmelser om marknadsföring av värdepapper.

I den gällande värdepappersmarknadslagens 8 kap. föreskrivs om straff för överträdelse av värdepappersmarknadslagens bestämmelser. Bestämmelserna gäller olovligt ordnande av handelsförfarande med värdepapper, olovligt bedrivande av clearingorganisationsverksamhet, värdepappersmarknadsförseelse samt brott mot tystnadsplikt som gäller värdepappersmarknaden. I strafflagen

(39/1889) föreskrivs om missbruk av insiderinformation och om kursmanipulation. Den som orsakat skada genom förfarande som strider mot värdepappersmarknadslagen eller mot bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats med stöd av den blir enligt lagens 9 kap. skadeståndsskyldig.

Lagen om värdeandelssystemet

Värdeandelssystemet består av värdeandelskonton samt förteckningar över ägarna av de värdeandelar som har noterats på dessa konton. Med värdeandel avses en sådan aktie, andel eller annan rättighet som har överförs till värdeandelssystemet. Endast ett kontoförande institut eller dess underinstitut har rätt att göra registreringar i värdeandelssystemet. Värdepappersförmedlars och andra handelsparters praktiska möjligheter att bedriva handel är beroende av deras tillträde till värdepappershandelns clearing- och avvecklingssystem.

I lagen om värdeandelssystemet (826/1991) föreskrivs om auktorisation som kontoförande institut, om återkallande och begränsning av auktorisationen samt om avgifter för värdeandelsregistrets tjänster. Vidare föreskrivs om koncession, som finansministeriet på ansökan beviljar ett finländskt aktiebolag som uppfyller de verksamhetsförutsättningar som nämns i lagen. Dessutom föreskrivs i lagen om värdepapperscentralens uppgifter, om förberedelse för undantagsförhållanden, om värdepapperscentralens regler och om tillsyn. Ett kontoförande institut ska dessutom ha en registreringsfond för att trygga sitt skadeståndsansvar.

Vidare föreskrivs i lagen om förutsättningarna för att överföra aktier, andelar i massskuldebrevslån, skuldebrev och privata aktiebolags värdepapper och utländska värdepapper till värdeandelssystemet. Lagen innehåller också bestämmelser om en värdepapperscentral och ett kontoförande instituts tystnadsplikt och informationsskyldighet samt om kundkontroll. Vidare föreskrivs i lagen om värdeandelssystemet om förvaltarregistrering av utländska investerars värdepapper.

Lagen om värdeandelskonton

I lagen om värdeandelskonton (827/1991) föreskrivs om värdeandelskonton som hör till värdeandelssystemet, om rättsverkningarna av anteckningar på dem samt om skadeståndsansvar för dem som svarar för kontona. På ett värdeandelskonto ska enligt lagen antecknas uppgift om kontoinnehavaren och om övriga innehavare av rättigheter som hänför sig till de noterade värdeandelarna, om de slag av värdeandelar och antalet värdeandelar som har noterats på konton samt om eventuella begränsningar som hänför sig till kontot. Dessutom ska värdepapperscentralen föra en förteckning över dem som innehar de rättigheter som hänför sig till de noterade värdeandelarna.

Värdeandelar som ägs av en utlänning eller en utländsk sammanslutning eller stiftelse får noteras på ett s.k. förvaltningskonto som kontoinnehavaren enligt uppdrag förvaltaren för någon annans räkning. Av kontot ska härvid i stället för ägaren framgå uppgifter om kontoinnehavaren samt att det är fråga om ett förvaltningskonto. Ett förvaltningskonto kan förvaltas av en värdepapperscentral, av en centralbank eller av ett kontoförande institut.

Värdeandelar kan dessutom registreras på särskilda värdeandelskonton, i syfte att organisera verksamheten hos en clearingorganisation. Kontoinnehavarens och dess kunders värdeandelar får dock inte registreras på samma kommissionskonto.

Ett förvärv som har noterats på ett värdeandelskonto och en rättighet som hänför sig till en värdeandel som har noterats på ett sådant har företräde framför förvärv och rättigheter som inte har noterats på ett konto. Huvudregeln är den att om rättigheter som hänför sig till samma värdeandel är sinsemellan motstridiga, har en rättighet som tidigare noterats på kontot företräde framför en som har noterats senare.

Ett kontoförande institut är oberoende av vållande ansvarigt för skada som har uppkommit genom en felaktighet eller brist i registreringsverksamheten eller genom ett tekniskt fel eller funktionsavbrott vid behandlingen av data som gäller värdeandelar eller rättsinnehavare. Strikt ansvar gäller också då

uppgifter om värdeandelar eller rättsinnehavare olovligen har lämnats ut, röjts eller nyttjats eller då det kontoförande institutet har försummat att göra en betalning som grundar sig på en värdeandel.

Lagen om värdepappersföretag

Lagen om värdepappersföretag (922/2007) tillämpas på affärsverksamhet som består i att tillhandahålla investeringstjänster. Med värdepappersföretag avses sådana finländska aktiebolag och sådana europabolag enligt lagen om europabolag (742/2004) som enligt lagen om värdepappersföretag har beviljats tillstånd att tillhandahålla investeringstjänster. Den definition av begreppet finansiella instrument som används i lagen motsvarar förteckningen i avsnitt i C.1 i bilaga I som det hänvisas till i artikel 4.1.17 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/39/EG om marknader för finansiella instrument och om ändring av rådets direktiv 85/611/EEG och 93/6/EEG och rådets direktiv 2000/12/EG samt upphävande av rådets direktiv 93/22/EEG, nedan *direktivet om marknader för finansiella instrument*, medan definitionen av begreppet motsvarar förteckningen över investeringstjänster i avsnitt A i direktivets bilaga I.

Enligt 2 kap. i lagen om värdepappersföretag gäller tillståndsplikt för investeringstjänster, med undantag för finländska kreditinstitut som verkar med stöd av kreditinstitutslagen (121/2007) och finländska fondbolag som beviljats tillstånd för verksamhet som avses i lagen om placeringsfonder. Ett värdepappersföretag får i enlighet med sitt verksamhetstillstånd, utöver investeringstjänster som sidotjänster tillhandahålla bl.a. förvaring och handhavande av finansiella instrument, bevilja kunder kredit och annan finansiering som anknyter till investeringstjänster, tillhandahålla företag rådgivning om företagsomstruktureringar samt tillhandahålla tjänster som anknyter till garantigivning och emission av finansiella instrument.

Finansinspektionen beviljar på ansökan tillstånd för tillhandahållande av investeringstjänster. Genom förordning av finansministeriet (658/2003) föreskrivs om de upp-

lysningar som ska fogas till ansökan. Verksamhetstillstånd ska beviljas om det med ledning av de upplysningar som inkommit kan säkerställas att sökanden uppfyller förutsättningarna i fråga om värdepappersföretagets verksamhet och finansiella ställning. En förutsättning för beviljande av verksamhetstillstånd är dessutom att det har utretts att värdepappersföretagets grundare och de aktieägare som innehar minst en tiondel av värdepappersföretagets aktier eller en andel som medför minst tio procent av rösträtten i företaget är tillförlitliga. Om någon av de nämnda personerna under de fem år som föregår bedömningen har gjort sig skyldig till ett brott utgör detta ett hinder för beviljande av verksamhetstillstånd.

Ett värdepappersföretags verksamhet ska organiseras på ett tillförlitligt sätt, med beaktande av dess art och omfattning. Värdepappersföretaget ska genom ändamålsenliga åtgärder säkerställa sin riskhantering och internkontroll samt verksamhetens kontinuitet i alla situationer. Värdepappersföretaget ska också vidta tillräckliga åtgärder för att försöka förhindra att en i värdepappersföretaget relevant person genomför privata transaktioner, om de kan orsaka intressekonflikter med andra transaktioner eller tjänster.

Ett värdepappersföretag kan lägga ut tillhandahållandet av investeringstjänster eller någon annan för dess verksamhet viktig funktion på entreprenad, om detta inte medför olägenhet för värdepappersföretagets riskhantering eller internkontroll eller för värdepappersföretagets affärsverksamhet eller för någon annan funktion som är viktig för verksamheten. Om företaget lägger ut sådana tjänster på entreprenad som omfattas av dess verksamhetstillstånd, ska uppdragstagaren ha tillstånd att bedriva den verksamhet som avses.

Ett värdepappersföretag ska bevara kundmedel så att det inte finns risk för att de sammanblandas med värdepappersföretagets egna eller andra kunders medel.

Ett värdepappersföretag ska i regel ha ett aktiekapital på minst 730 000 euro. Ett värdepappersföretag vars investeringstjänster endast består i att vidarebefordra och utföra order, tillhandahålla kapitalförvaltning och investeringsrådgivning eller ordna emissio-

ner ska ha ett aktiekapital på minst 125 000 euro.

För att skydda investerarnas penningmedel och finansiella instrument ska värdepappersföretag höra till ersättningsfonden för investerarskydd. Kravet på medlemskap gäller inte värdepappersföretag vars investeringstjänster endast består av vidarebefordran av order, investeringsrådgivning eller ordnande av multilateral handel och som inte innehar eller förvaltar kundmedel. Skyddet omfattar investerare som har tillhandahållits investeringstjänster eller förvarings- och förvaltningstjänster. Skyddet omfattar emellertid inte professionella kunders tillgodohavanden och inte heller sådana investerares tillgodohavanden som har orsakat, dragit nytta av eller förvärrat värdepappersföretagets ekonomiska svårigheter.

Ett värdepappersföretag ska ha kännedom om sina kunder och dessutom vid behov känna till kundernas verkliga förmånstagare och de personer som handlar för kundernas räkning. Ett värdepappersföretag ska sålunda ha tillräckliga riskhanteringssystem för att bedöma de risker som kunderna medför för verksamheten. I fråga om kundkontroll gäller dessutom vad som föreskrivs i lagen om förhindrande och utredning av penningtvätt och finansiering av terrorism (503/2008).

Lagen om utländska värdepappersföretags rätt att tillhandahålla investeringstjänster i Finland

I lagen om utländska värdepappersföretags rätt att tillhandahålla investeringstjänster i Finland (580/1996), nedan *UVL*, föreskrivs om utländska värdepappersföretags verksamhet i Finland. Ett utländskt värdepappersföretag som har fått verksamhetstillstånd i en annan EES-stat än Finland, nedan *utländskt EES-värdepappersföretag*, kan etablera filial i Finland efter att tillsynsmyndigheten i företags hemstat har underrättat Finansinspektionen om etableringen. Utländska EES-värdepappersföretags filialer kan ansöka om medlemskap i ersättningsfonden för investerarskydd i Finland för att komplettera sin hemstats investerarskydd, ifall detta inte är lika täckande som det investerarskydd som följer av lagen om värdepappersföretag.

Ett utländskt värdepappersföretag har dessutom rätt att tillhandahålla investeringstjänster i Finland utan att grunda dotterföretag eller etablera filial. Ett utländskt värdepappersföretag har rätt att tillhandahålla sidotjänster i Finland när Finansinspektionen av motsvarande tillsynsmyndighet i den stat som beviljat värdepappersföretaget auktorisation har fått anmälan om investerings- och sidotjänsterna och om huruvida tjänster ska tillhandahållas genom ett anknutet ombud.

För etablering av en filial i Finland ska ett utländskt värdepappersföretag som har fått auktorisation i en stat utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, nedan *trejdjelds värdepappersföretag*, ansöka om verksamhetstillstånd hos Finansinspektionen. När Finansinspektionen beviljar verksamhetstillstånd kan den besluta om filialens medlemskap i ersättningsfonden. Med tillstånd av Finansinspektionen har ett trejdjelds värdepappersföretag dessutom rätt att tillhandahålla investeringstjänster i Finland utan att etablera dotterbolag eller filial.

Lagen om placeringsfonder

I lagen om placeringsfonder föreskrivs om placeringsfondsverksamhet och om verksamhet som är tillåten för fondbolag. Avsikten med de ändringar som föreslås i lagen är att under år 2011 genomföra Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG om samordning av lagar och andra författningar som avser företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (*fondföretag*), nedan *fondföretagsdirektivet*. Ett fondbolags verksamhetsområde är begränsat till fondverksamhet varmed avses anskaffning av medel från allmänheten för kollektiva investeringar och investering av medlen huvudsakligen i finansiella instrument.

Fondverksamhet får bedrivas endast av fondbolag och förvaringsinstitutsverksamhet får bedrivas endast av förvaringsinstitut som fått tillstånd för sådan verksamhet. Dessutom ska fondbolag genom deltagande i beredningsplanering på finansmarknaden och förberedelser av verksamhet under undantagsförhållanden säkerställa att deras uppgifter kan skötas också under undantagsförhållanden.

Ett fondbolag får för det första tillhandahålla kapitalförvaltning, varmed avses förvaltning av investeringsobjekt med stöd av kundavtal som helt eller delvis överför beslutanderätten till uppdragstagaren. Dessutom får fondbolaget tillhandahålla investerings- och finansieringsrådgivning samt förvarings- tjänster för andelar i placeringsfonder och fondföretag. Ett fondbolag är per definition en sådan värdepappersförmedlare som avses i värdepappersmarknadslagen då det tillhandahåller investeringstjänster. Sålunda ska de förfaranden som föreskrivs i värdepappersmarknadslagens 4 kap. tillämpas på ett fondbolag då det tillhandahåller kapitalförvaltning eller investerings- och finansieringsrådgivning.

I lagen föreskrivs om förutsättningarna för och ansökan om tillstånd att verka som fondbolag och clearingorganisation samt om fondandelsägarstämma och representantskap. Särskilda bestämmelser gäller fondbolags verksamhet, uppgifter, stadgar, kapital, kapitalbas och riskhantering. Beräkning av fondandelars värde samt emission och inlösen av fondandelar är reglerade förfaranden, liksom placering av tillgångar i enlighet med fondföretagsdirektivet.

Ett fondbolag ska för varje placeringsfond som det förvaltar offentliggöra ett prospekt. Prospektet ska uppdateras och till det ska bifogas fondens stadgar. Dessutom är fondbolaget skyldigt att informera om bl.a. placeringsfondens tillgångar och skulder samt om antalet emitterade andelar och deras värde.

Fondandelsinnehav är under vissa förutsättningar offentliga och fonden ska upprätthålla ett insiderregister varav framgår vilka som är anmälningsskyldiga och deras innehav.

Lagen om handel med standardiserade optioner och terminer

I lagen om handel med standardiserade optioner och terminer (772/1988), nedan *optionshandelslagen*, föreskrivs om ordnande av börshandel med derivatinstrument i Finland. Verksamhet som optionsföretag förutsätter koncession av finansministeriet. I lagen föreskrivs om ansökan om koncession, om de

allmänna förutsättningarna för optionsföretagsverksamhet, om optionsföretags soliditet, reglemente och uppgifter. Dessutom föreskrivs i lagen om clearing av transaktioner med derivatinstrument.

I optionshandelslagen definieras också begreppen option, termin och standardisering av options- och terminsavtal. Med option avses ett avtal enligt vilket den ena parten (*optionshavaren*) av den andra parten (*optionsutfärdaren*) mot vederlag (*premie*) får rätt att till ett avtalat inlösningspris i framtiden köpa (*köption*) eller sälja (*säljoption*) en viss mängd värdepapper, nyttigheter eller andra tillgångar (*underliggande egendom*) eller rätt att få betalning som räknas ut på grundval av ändringar i ett index som beskriver prisutvecklingen för den underliggande egendomen eller värdeutvecklingen för en annan förmån (*indexoption*). Optionsutfärdaren är sålunda skyldig att prestera enligt avtal medan optionsinnehavaren inte är det. En termin är ett köpeavtal om underliggande egendom i vilket parterna kommer överens om priset samt den dag då betalningen eller en ersätande gottgörelse för betalningen senast ska krävas eller då betalningen eller gottgörelsen ska fullgöras utan särskild anfordran eller ett motsvarande avtal som ömsesidigt berättigar till betalning som räknas ut på grundval av prisutvecklingen för den underliggande egendomen eller värdeutvecklingen för en annan förmån (*indextermin*). Den viktigaste skillnaden mellan en termin och en option är att en termin är bindande för båda parter.

Med standardisering av options- och terminsavtal avses i lagen att avtalsvillkoren, med undantag av premierna för optioner och priset på den underliggande egendomen (terminspriset) eller motsvarande index för terminer, har bestämts i optionsföretagets reglemente. Med standardiserade derivatinstrument avses å andra sidan också instrument som är föremål för handel på en derivatbörs, medan begreppet icke-standardiserat derivatinstrument avser instrument som är föremål för handel utanför offentliga marknadsplatser (s.k. OTC-derivat).

Lagen har för närvarande ingen större praktisk betydelse eftersom sådan verksamhet som avses i den inte längre bedrivs i Finland. Handel med standardiserade derivatinstru-

ment vars underliggande tillgångar är finländska aktier bedrivs närmast på Stockholmsbörsen och den tyska derivatbörsen Eurex eller gränsöverskridande.

Lagen om vissa villkor vid värdepappers- och valutahandel samt avvecklingssystem

Lagen om vissa villkor vid värdepappers- och valutahandel samt avvecklingssystem (1084/1999), nedan *nettningslagen* ska tillämpas på nettnings- och avvecklingssystem när det gäller betalningsförpliktelser och av leveransförpliktelser som är förknippade med handel med finansiella instrument samt andra därmed jämförbara värdepapper och derivatinstrument och handel med olika typer av valutor. Lagen tillämpas också på säkerhet som har ställts för förpliktelser i anslutning till avveckling.

Med nettnings avses att motstående betalnings- eller leveransförpliktelser mellan två avtalsparter sammanförs enligt förfallodagen till en betalningsförpliktelse eller till en leveransförpliktelse som gäller investeringsobjekt av samma art. Nettningsens centrala betydelse är att den håller i samband med en avtalsparts insolvensförfarande, eftersom förpliktelser som har uppkommit innan konkurs inleds kan nettas utan hinder av konkursen och eftersom nettningsen har bindande verkan när det gäller konkursförfarande som berör avtalsparter och deltagare i ett avvecklingssystem. Nettningsen återgår inte heller med stöd av lagen om återvinning till konkursbo fastän prestationen har gjorts med ovanliga betalningsmedel eller i förtid eller med ett belopp som med hänsyn till boets tillgångar ska anses vara avsevärt.

Lagen om Finansinspektionen

I lagen om Finansinspektionen (878/2008) finns allmänna bestämmelser om Finansinspektionens tillsynsverksamhet och behörighet. Syftet med Finansinspektionens verksamhet är att kreditinstitut, försäkringsanstalterna, pensionsanstalterna och andra tillsynsobjekt ska bedriva en stabil verksamhet som är en förutsättning för finansmarknadens

stabilitet, att de försäkrade förmånerna tryggas och att det allmänna förtroendet för finansmarknadens funktionssätt upprätthålls. Finansinspektionen ska utöva tillsyn över finansmarknadsaktörernas verksamhet enligt vad som föreskrivs i denna lag och i någon annan lag. Dessutom främjar Finansinspektionen goda förfaranden på finansmarknaden och allmänhetens kunskaper om finansmarknaden.

Till Finansinspektionens uppgifter hör bl.a. att bevilja finansmarknadsaktörer verksamhetstillstånd, registrera finansmarknadsaktörer och fastställa stadgarna för deras verksamhet samt att övervaka att finansmarknadsaktörerna iakttar de på dem tillämpliga bestämmelserna om finansmarknaden och med stöd av dem utfärdade föreskrifter, villkoren i sina verksamhetstillstånd och stadgarna som gäller deras verksamhet. Dessutom övervakar Finansinspektionen emissionen av och handeln med finansiella instrument samt iakttagandet av bestämmelserna och föreskrifterna om clearing- och förvaringsverksamhet. Finansinspektionen utfärdar också behövliga föreskrifter om tillämpningen av lagen.

Till Finansinspektionens uppgifter hör dessutom bl.a. att följa och analysera utvecklingen på finansmarknaden och av finansmarknadsaktörernas verksamhetsmiljö och allmänna verksamhetsförutsättningar i övrigt, ta initiativ till utveckling av lagstiftningen om finansmarknaden och till andra behövliga åtgärder och delta i beredningen av lagstiftning. Vidare ska Finansinspektionen främja tillförlitligheten i de finansmarknadsaktörers styr- och övervakningssystem vars finansiella ställning Finansinspektionen övervakar.

Finansinspektionen kan påföra administrativa påföljder om ett tillsynsobjekt eller en annan finansmarknadsaktör försummar att i sin verksamhet följa bestämmelserna om finansmarknaden eller föreskrifter som har utfärdats med stöd av dem. Påföljden beror på arten, omfattningen och allvarlighetsgraden av överträdelsen av bestämmelserna och föreskrifterna om finansmarknaden.

Om tillsynsobjekt eller en annan finansmarknadsaktör i sin verksamhet i sin verksamhet försummar att iaktta bestämmelser om finansmarknaden eller föreskrifter som ut-

färdats med stöd av dem, ett verkställighetsförbud som Finansinspektionen har utfärdat eller något annat förordnande eller förbud som Finansinspektionen har utfärdat med stöd av lag eller villkoren i sitt verksamhetstillstånd, kan Finansinspektionen vid vite ålägga tillsynsobjektet eller finansmarknadsaktören att fullgöra sin skyldighet, om försummelsen inte är obetydlig. En fysisk persons informationskyldighet får inte förenas med vite då det finns anledning att misstänka personen för brott och informationen har samband med det ärende som brottsmisstanken hänför sig till och inte heller för fullgörande av en skyldighet att hörsamma en kallelse att höras.

Ordningsavgift kan påföras t.ex. för överträdelse av skyldigheten att enligt värdepappersmarknadslagen rapportera om transaktioner, för försummelse av anmälningsskyldigheten som insider eller för överträdelse av placeringsbegränsningarna enligt en placeringsfonds stadgar. Hos en juridisk person kan tas ut minst 500 och högst 10 000 euro i ordningsavgift. Hos en fysisk person kan tas ut minst 50 och högst 1000 euro i ordningsavgift.

Finansinspektionen kan tilldela tillsynsobjekt och andra finansmarknadsaktörer offentlig anmärkning om de uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot bestämmelser om finansmarknaden eller mot föreskrifter som har utfärdats med stöd av dem. Ett tillsynsobjekt kan tilldelas en offentlig anmärkning också om det uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot villkoren i sitt verksamhetstillstånd eller stadgarna om sin verksamhet, under förutsättning att ärendet som helhet betraktat inte föranleder strängare åtgärder. Finansinspektionen kan tilldela ett tillsynsobjekt eller en finansmarknadsaktör offentlig varning om förfarandena eller försummelserna är fortgående eller upprepade eller annars så klandervärda att en offentlig anmärkning inte kan anses vara en tillräcklig påföljd.

Finansinspektionen kan utöver att ge offentlig varning ålägga tillsynsobjekt och andra finansmarknadsaktörer, som är juridiska personer, att betala påföljdsavgift om de uppsåtligen eller av oaktsamhet på något annat sätt än enligt 1 kap i strafflagen eller 8 kap. i värdepappersmarknadslagen underlåter

att iaktta eller bryter mot värdepappersmarknadslagen eller med stöd av den utfärdade föreskrifter om marknadsföring, emission och erbjudande av värdepapper samt om informationskyldighet, offentliga köpeanbud eller skyldighet att ge anbud eller mot bestämmelserna om utnyttjande av insiderinformation eller om kursmanipulation.

En förutsättning för att påföljdsavgift ska kunna påföras är att förfarandena eller försummelserna är fortgående, upprepade eller planmässiga eller annars så klandervärda att enbart en varning inte kan anses vara en tillräcklig påföljd, och att gärningarna eller försummelserna som helhet betraktade inte föranleder strängare påföljder. Påföljdsavgift kan emellertid inte påföras om ett ärende som gäller samma förseelse är föremål för förundersökning eller åtalsprövning eller vid en domstol behandlas som brottmål. Påföljdsavgift ska påföras med beaktande av förfarandets art, omfattning och planmässighet samt den vinning som eftersträvats genom förfarandet och den skada som det åsamkat. En juridisk person kan påföras minst 500 och högst 200 000 euro i påföljdsavgift, dock högst 10 procent av den juridiska personens omsättning för den räkenskapsperiod som föregick påförandet av avgiften. En fysisk person kan påföras minst 100 och högst 10 000 euro i påföljdsavgift.

Enligt lagens huvudregel överklagas Finansinspektionens beslut genom besvär till Helsingfors förvaltningsdomstol i enlighet med förvaltningsprocesslagen (586/1996). Finansinspektionens beslut kan verkställas även om det inte har vunnit laga kraft. Finansinspektionen har rätt att genom besvär överklaga förvaltningsdomstolens beslut om ändring eller upphävande av Finansinspektionens beslut.

Finansinspektionens beslut om verkställighetsförbud och administrativa påföljder i kundskyddsärenden överklagas till marknadsdomstolen. Detsamma gäller vissa förbudsbeslut som Finansinspektionen utfärdat med stöd av värdepappersmarknadslagens 7 kap. 2 §. Finansinspektionens beslut i sådana ärenden som avses i värdepappersmarknadslagens 10 kap. 3 a § överklagas genom besvär till marknadsdomstolen.

2.1.2 Praxis

Efter att Helsingfors Fondbörs grundades år 1912 var Finlands värdepappersmarknad under flera decennier relativt outvecklad och isolerad. Först under den senare hälften av 1980-talet ledde avregleringen av finansmarknaden, ändringar i beskattningen och ökande välbefinnande till en kraftig ökning av omsättningen på börsen och stigande priser på börsnoterade aktier. Regleringen av värdepappershandeln och det förbättrande investerarskyddet, den elektroniska handeln och clearingen, den för utlänningar öppna möjligheten till förvaltarregistrering samt övergången från fysiska till elektroniska värdepapper (s.k. dematerialisering) var följande viktiga utvecklingsskeden som ledde till att den finländska värdepappersmarknadens betydelse som finansieringskälla och investeringsobjekt nu är på en internationell nivå.

Globaliseringen av handeln på värdepappersmarknaden kommer till synes framför allt på två sätt. För det första har utländska ägares innehav som mest utgjort över 70 procent av aktiernas marknadsvärde på Helsingfors Börs. För det andra uppgår distansförmedlarnas marknadsandel av handelsvolymen på Helsingfors Börs numera till klart över hälften. Båda dessa faktorer har ökat marknadens likviditet och lett till en effektiv prisbildning.

Den europeiska börshandeln öppnades slutgiltigt för fyra år sedan då alternativa marknadsplatser inledde sin verksamhet vid sidan av de traditionella börserna. Under de senaste åren har handeln snabbt flyttat över till dessa marknadsplatser som kan erbjuda sina medlemmar förmånligare och snabbare handel. Exempelvis under det senaste året övertog alternativa marknadsplatser mer än en fjärdedel av Helsingfors Börs omsättning. I USA är motsvarande handel ca 70 procent. I Helsingfors kommer förändringen till synes framför allt i handeln med Nokia Ab:s aktier, vars andel av dagsomsättningen på Helsingfors Börs som störst var ca hälften och numera ca en fjärdedel.

Finländska kreditinstitut och värdepappersförmedlare har inte i någon större utsträckning erbjudit sina kunder möjlighet att använda nya marknadsplatser, eftersom integre-

ringen mellan banker och handelsplatser har varit besvärlig och dyr. I detta avseende har det skett en förändring, då förmedlarna börjar ha tillgång till applikationer som gör det möjligt att söka de för investerarna bästa köp- och säljbuden på flera börser.

Att regleringen ökat och blivit mera detaljerad har med säkerhet ökat börsbolagens kostnader. Exempelvis införandet av de internationella redovisningsstandarderna (International Financial Reporting Standards, nedan *IFRS*) har varit en dyr och arbetsdryg omställning för små börsbolag. Bolagen har dragit nytta av utvecklingen närmast på så sätt att den ökade aktiehandeln över huvud taget har förbättrat tillgången på finansiering och lett till en effektiv prisbildning.

För förmedlarna har den ökade handeln inneburit större arvodesintäkter. Den hårdare konkurrensen har inneburit att förmedlarna måste agera effektivt och prissätta sina tjänster på rätt nivå.

Börserna och värdepapperscentralerna som förlorat sin gamla monopolställning har varit tvungna att se över sin verksamhet. Den hårdare konkurrensen har krävt ökad effektivitet. Som svar på utmaningen utnyttjas de synergifördelar och volymmässiga fördelar som en konsolidering ger. Helsingfors Börs som tidigare var en nationell aktör ingår numera i den amerikanska NASDAQ-koncernen. Finlands Värdepapperscentral hör numera till den belgiska Euroclear-koncernen.

De på Helsingfors Börs noterade bolagens sammanlagda marknadsvärde uppgick i november 2011 till ca 122 miljarder euro och bolagens antal var 123. Stockholmsbörsens marknadsvärde uppgick samtidigt till ca 385 miljarder euro och antalet börsnoterade bolagen var sammanlagt 258. Skillnaderna mellan börserna avspeglar ekonomiernas storlek och det faktum antalet svenska storföretag är större. När det gäller alternativa marknadsplatser för små företag är skillnaden mellan Finland och Sverige påtaglig. First North -listan upptar drygt 100 svenska företag men endast tre finländska företag.

Euroclear Finland Ab:s andel av hela Euroclear-koncernen är mätt enligt omsättningen endast ca 0,1 procent och mätt enligt de clearade värdepapperstransaktionernas marknadsvärde ca 1 procent. Trots de låga siffror-

na har clearingverksamheten i Finland relativt sett varit synnerligen lönsam från Euroclear-koncernens synpunkt.

Marknadsstrukturen förändrades avsevärt under år 2009, då det holländska företaget European Multilateral Clearing Facility (EMCF) inledde sin verksamhet i Finland genom att tillhandahålla central motparts-clearing för de största bolagens aktier som är föremål för handel på Helsingfors Börs. En central motpart är en institution som agerar mellanhand mellan börsen och värdepapperscentralen genom att ställa upp som motpart både för säljare och för köpare samt säkerställer transaktioner genom att åta sig ansvar för motpartsrisken.

I många utredningar har det påvisats att clearingen av värdepapperstransaktioner i allmänhet fungerar tillförlitligt och effektivt på den inhemska marknaden men inte alltid vid gränsöverskridande transaktioner. Detta på grund av skillnader i olika länders marknadspraxis och på grund av att datasystemen inte alltid är kompatibla. Europeiska centralbanken inledde år 2006 eurosysteemets Target2-Securities-projekt, som syftar till att tillhandahålla en gemensam delad plattform för clearing av värdepapperstransaktioner i Europa och samtidigt öka avvecklingens säkerhet. Syftet med Target2-Securities-projektet är sålunda att skapa ett gemensamt datasystem för genomförande av värdepapperstransaktioner i de länder som ansluter sig till systemet. Enligt Europeiska centralbankens uppskattning kan systemet tas i bruk år 2015 eller 2016.

Med tanke på hushållens intresse för aktieinvesteringar är det viktigt att handeln med och förvaringen av värdeandelar är enkel och förmånlig och att spelreglerna är de samma som för utländska investerare. Dessutom måste investerarna skyddas av en fungerande lagstiftning och tillsynen över att lagstiftningen efterlevs måste vara effektiv.

I slutet av november 2011 ägde utlänningar ca 40 procent av de börsnoterade företagens marknadsvärde på 122 miljarder euro. Den nästa största ägargruppen var hushållen med en andel på drygt 20 procent. De offentliga samfunden, såsom staten och arbetspensionsanstalterna, ägde en andel på ca 11 procent. Företag (inklusive Solidium Abp) äger en

sjättedel av börsaktierna. Finansinstituten och försäkringsanstalterna, inklusive placeringsfonderna, ägde i slutet av november drygt fyra procent av företagen i Finlands värdeandelssystem.

Merparten av i synnerhet de största företagens utländska ägare är institutionella investerare, exempelvis pensions- och investeringsfonder. Av de inhemska ägarna är knappt 40 procent institutionella investerare. De institutionella investerarna har vanligen en beslutsstrategi. Viktiga faktorer är då riskhantering och spridning av ägandet. Relevanta faktorer är också investeringarnas likviditet, prisbildningen och transaktionskostnaderna.

För internationella investerare har det varit positivt att marknaden öppnats. Detta har resulterat i nya investeringsobjekt samtidigt som handeln blivit effektivare och snabbare. Det finns rikligt med nya värdepapper som lämpar sig för riskhantering men också för risktagning.

Den ökande och striktare regleringen av kreditinstituten kommer att i fortsättningen understryka värdepappersmarknadens roll i Europa. Den europeiska obligationsmarknadens betydelse för tillgången på finansiering har traditionellt varit relativt liten jämfört med USA och man har vanligen vänt sig till banksektorn för att få främmande kapital. De allt hårdare kapitalkraven på kreditinstituten kommer att höja priset på finansiering och vissa tecken tyder på att finansiering i allt större utsträckning kommer att skaffas på värdepappersmarknaden. Detta understryker behovet av en välfungerande nationell värdepappersmarknad.

2.1.3 Rättspraxis

När det gäller tillämpningen av värdepappersmarknadslagen finns det rättspraxis både från lägre instanser och från högsta domstolen. Merparten av domstolsavgörandena gäller värdepappersmarknadsbrott som regleras i strafflagens 51 kap. Däremot finns det inte mycket rättspraxis som gäller tillämpning av andra lagar om finansmarknaden. Också domstolsavgöranden som gäller skadeståndsbestämmelser är ytterst sällsynta.

I det följande refereras några av högsta domstolens viktigaste avgöranden som gäller värdepappersmarknadsbrott.

Högsta domstolen behandlade i sitt avgörande (HD 2006:110) ett fall som gällde en fysisk persons aktieköp år 1999. I det första fallet tillämpades värdepappersmarknadslagens 5 kap. 1 § (740/1993) och 8 kap. 1 § (740/1993) 1 § mom. (missbruk av insiderinformation) samt i anslutning därtill på ett annat aktieköp strafflagens 51 kap. 1 § (475/1999) 1 mom. (missbruk av insiderinformation) och 6 § (475/1999) 2 mom. Chefdirektören för ett försäkringsbolag kände till att bolaget med ett annat försäkringsbolag planerade för bank- och försäkringsbranschen betydande strukturförändringar som gick ut på att i det andra försäkringsbolaget förvärva en avsevärd mängd aktier som ägdes av ett tredje försäkringsbolag. Chefdirektören hade förvärvat aktier i det andra försäkringsbolaget först i sin minderåriga dotters namn och därefter i ett bolags namn där chefdirektören hade ett bestämmande inflytande. Aktieköpen inföll tidsmässigt i viktiga skeden av den förhandlingsprocess som syftade till strukturförändringen. Högsta domstolen ansåg att chefdirektören hade haft tillgång till sådan insiderinformation som avses i värdepappersmarknadslagen och strafflagen och att han utnyttjat informationen i syfte att skaffa sig ekonomisk vinning. Högsta domstolen ansåg att chefdirektören av grov oaktamhet hade gjort sig skyldig till missbruk av insiderinformation och dömde honom till 30 dagsböter.

Högsta domstolen behandlade i sitt avgörande (HD 2009:1) ett fall som hade samband med ett börsbolags aktieemission och försäljning som genomförts år 2000. Åtalspunkterna var bl.a. grovt missbruk av insiderinformation enligt strafflagens 51 kap. 5 § och informationsbrott som gäller värdepappersmarknaden enligt strafflagens 51 kap. 5 §. En person som var verkställande direktör och styrelsemedlem i ett internetkonsultföretag och en person som var styrelseordförande i företaget hade i ett emissionsprospekt som publicerades före bolagets aktieemission och försäljning lagt fram osanna och vilseledande uppgifter om bolagets resultat och framtidsutsikter. De nämnda personerna sålde

sina aktier i bolaget samtidigt som bolaget emitterade aktier. De utnyttjade insiderinformation då de sålde aktierna och gjorde sig sålunda skyldiga till informationsbrott som gäller värdepappersmarknaden och till grovt missbruk av insiderinformation. Gärningens begicks i början av 2000. I ärendet behandlade högsta domstolen frågan om bestämmande av straff, förverkande av den ekonomiska vinningen av brotten och fastställande av samfundsbot. Gärningsmännen dömdes för grovt missbruk av insiderinformation och i tre fall för informationsbrott som gäller värdepappersmarknaden, vardera till fängelse i 2 år 4 månader. Dessutom ansåg högsta domstolen bl.a. att den omständigheten att mot personerna och bolaget hade framställts skadeståndsyrkanden som åtminstone delvis härörde från brotten i fråga, inte utgjorde hinder för att döma den ekonomiska vinningen förverkad. Högsta domstolen fastställde hovrättsens dom till de delar som den gällde förverkande av vinningen. Också bolaget dömdes till samfundsbot.

Högsta domstolen har dessutom gett två viktiga prejudikat gällande skattebrott. Prejudikaten gäller påförande av administrativ och straffrättslig påföljd för en och samma gärning. Denna beslutspraxis har betydelse framför allt när det gäller tolkningen av det sjunde tilläggsprotokollet till Europeiska människorättskonventionen.

Högsta domstolens avgörande (HD 2010:45) om grovt skattebedrägeri och ne bis in idem -principen gällde ikraftträdandet av efterbeskattningsbeslut från flera skatteår och ett åtal för grovt skattebedrägeri som därefter väckts i samma ärende. Med ne bis in idem -principen avses enligt artikel 4 i det sjunde tilläggsprotokollet till människorättskonventionen att ingen får rannsakas eller straffas på nytt genom brottmålsförfarande i samma stat för ett brott för vilket han redan blivit slutligt frikänd eller dömd i enlighet med lagen och rättegångsordningen i denna stat. Ett avgörande är slutgiltigt då det inte längre kan överklagas med ordinära rättsmedel, efter att tidsfristen för överklagande har löpt ut. Enligt högsta domstolens avgörande hade besluten om skattehöjning blivit slutgiltiga då den fem års tidsfristen för rättelseyrkande hade löpt ut. Den skattskyldige som ansökt om rät-

telse av beslutet om efterbeskattning hade återtagit sitt rättelseyrkande gällande beslutet om efterbeskattning samt betalat skatterna och skattehöjningarna. Enligt högsta domstolens tolkning innebär återtagandet av ett rättelseyrkande inte i sig att behandlingen av ett ärende blir slutgiltig på det sätt som avses i människorättskonventionen. Då åtalet för grovt skattebedrägeri var baserat på samma ärende hade tidsfristen för rättelseyrkandet gällande det sista beslutet om efterbeskattning löpt ut och den skattskyldige hade för egen del försökt avsluta ärendet, vilket innebär att skattehöjningen hade blivit slutgiltig och att åtalet för skattebedrägeri enligt artikel 4 i det sjunde tilläggsprotokollet till människorättskonventionen inte kunde tas upp till prövning.

Högsta domstolen tog ställning till *ne bis in idem*-principen också i avgörandet (HD 2010:46). I det fallet hade den skattskyldige inte överklagad tre beslut om efterbeskattning. Åklagaren yrkade att den skattskyldige på basis av samma gärning skulle straffas för grovt skattebedrägeri ca ett år efter att det första beslutet om efterbeskattning utfärdats. Med avvikelse från det tidigare fallet beslöt högsta domstolen att åtalet kunde prövas eftersom besluten om efterbeskattning inte var slutgiltiga utan jämförbara med det anhängiga ärendet eller i övrigt inte slutgiltigt avgjorda.

2.1.4 Nämndernas beslutspraxis

I fråga om tillämpningen av värdepappersmarknadslagen finns det beslutspraxis från olika nämnder. På grund av olikheter i fallen och omständigheterna kring dem kan en nämnd dock ha kommit fram till ett annat slutresultat än i de fall som beskrivs nedan.

Värdepappersnämnden behandlade i ett ärende (APL 420/2008) frågan om en kund som anlidade konsultativ kapitalförvaltning hos en bank hade fått sakenliga investeringsråd gällande obligationer som banken emitterat. Obligationerna som kunden hade tecknat år 2006 ingick i bankens obligationslåneprogram. Värdepappersnämnden tog ställning till frågan om den information om låneprogrammet som banken gett kunden i samband med marknadsföringen av de två lån som

sålades till kunden hade varit korrekt och tillräckligt utförlig och hur den framställts från kundens synpunkt, med beaktande av karaktären av de finansiella instrumenten och kundens kännedom om finansmarknaden, då lånekapitalet till följd av finanskrisen sedermera gick förlorat. Lånet var ett så kallat Collateralised Debt Obligation vilket innebär att köparen, dvs. investeraren i egenskap av säljare av skydd mot kreditrisk fick gå ut på den globala grossistmarknaden för kreditrisk genom att till den som emitterat lånet, dvs. till banken sälja skydd mot kreditrisk. I det aktuella fallet var det bl.a. fråga om huruvida kunden på basis av den information han fick vid försäljningstillfället insåg att han helt eller delvis kunde förlora sitt investerade kapital. Värdepappersnämnden ansåg att kunden hade fattat sitt beslut att investera i obligationslån som banken emitterat på basis av de uppgifter som hans egen investeringsrådgivare hade gett honom per telefon. Eftersom det var fråga om en som var icke-professionell investerare och hade smal erfarenhet av investeringsprodukter, hade kunden grundad anledning att lita på investeringsrådgivarens muntliga uppgifter att lånen kunde betraktas som riskfria investeringar. Värdepappersnämnden ansåg också att trots att det klart framgick av marknadsföringsprospektet att lånet var förenat med risker relaterade till referensbolagens soliditet, kunde kunden utifrån investeringsrådgivarens uttalande med fog få den felaktiga uppfattningen att lånet efter en viss tid kunde säljas bort till nästan hela kapitalvärdet. Enligt värdepappersnämndens åsikt hade marknadsföringen bedömd som en helhet varit vilseledande från kundens synpunkt. Nämndens beslöt därför rekommendera att banken betalar ersättning till kunden för eventuell skada till följd av lånets värdeminskning.

Helsingforsbörsens disciplinnämnd behandlade år 2004 i två fall prejudikat som gällde tillämpning av informationsbestämmelserna på börsbolag. Det första fallet gällde bedömning av konsekvenserna av ett företagsförvärv och objektets resultatutveckling enligt meddelandet om förvärvet. Börsbolaget hade gett ett meddelande om företagsförvärvet. Enligt börsreglerna ska börsbolag informera om förvärvade bolags resultatut-

veckling samt ge tillräcklig information för bedömning av verkningarna av företagsförvärvet. Disciplinnämnden ansåg att bolaget hade gett en korrekt, om än knapphändig beskrivning av köpeobjektets resultatutveckling och finansiella ställning. Nämnden ansåg att köpeobjektets resultatutveckling måste redovisas för en längre period än för endast den föregående räkenskapsperioden. Enligt bolagets meddelande hade köpet en väsentlig betydelse för omsättningen och resultatet. Nämnden ansåg att investeraren utifrån denna information inte kunde göra en bedömning av företagsförvärvets inverkan på det börsnoterade bolagets finansiella situation. Den inverkan som ett köp har på resultat- och balansräkningen måste sålunda beskrivas noggrannare. Nämnden ansåg att en omständighet som ökade behovet av information var att köpeobjektet inte var noterat på börsen och att det var ett privat aktiebolag som var betydligt större än det börsnoterade bolaget. På grund av vissa förmildrande omständigheter ansåg disciplinnämnden dock att det inte fanns någon anledning att påföra en påföljd.

Det andra fallet gällde informationsskyldigheten i samband med överlåtelse av bestämmanderätt i ett bolag. Ett aktieköp som innebar att bestämmanderätten i ett börsnoterat bolag övergick till en annan hade dels gett upphov till flaggningssskyldighet och dels också till allmän informationsskyldighet enligt börsreglerna, eftersom köpet var ägnat att väsentligt påverka värdet på börsnoterade värdepapper. I köpet deltog på säljarens vägnar verkställande direktören och vissa styrelsemedlemmar i börsbolaget. Disciplinnämnden ansåg att börsbolagets allmänna informationsskyldighet i denna situation inträdde vid tidpunkten för köpslutet och inte först efter att bolaget fått flaggningsanmälan. Den allmänna informationsskyldigheten omfattade i detta fall det som bolaget fått veta bl.a. om köparens syften, om köpesumman och om köpets inverkan på minoritetsaktiernas värde. I det sistnämnda avseendet var informationen viktig för investerarna och relevant för aktiernas värde. Eftersom börsbolaget hade uppfyllt sin informationsskyldighet på vederbörligt sätt först efter börsens yrkande gav disciplinnämnden bolaget en anmärkning.

Centralhandelskammarens nämnd för företagsförvärv gav i ärendet YKL 04/2007 L på Finansinspektionens begäran ett yttrande om huruvida likställighetskravet i aktiebolagslagens (624/2006) 1 kap. 7 § åren 2007 – 2008 hade tillgodosetts i samband med att ett börsbolags affärsverksamhet såldes, ett privat aktiebolags logistikverksamhet genom delning överfördes till börsbolaget, börsbolagets aktier av olika slag sammanslogs samt vissa andra åtgärder vidtogs. Finansinspektionen bad nämnden för företagsförvärv om ett yttrande för att bedöma om det obligatoriska uppköpserbudandet i samband med arrangemanget som helhet betraktat uppfyllde kravet på jämlikt bemötande enligt värdepappersmarknadslagens 6 kap. 2 §. En omständighet som inverkade på bedömningen var enligt Finansinspektionens åsikt också om arrangemanget uppfyllde likställighetskravet i aktiebolagslagens 1 kap. 7 §. Nämnden för företagsförvärv avgränsade sitt yttrande så att den bedömde situationen endast från börsbolagets och dess aktieägares synpunkt och endast med avseende på likställigheten enligt aktiebolagslagens 1 kap. 7 §. Nämnden ansåg i sitt yttrande att eftersom arrangemanget bedömdes som en helhet och med beaktande i synnerhet av den tidigare kursutvecklingen på börsbolagets aktier, som utgjorde det vederlag som föreslagits i uppköpserbudandet, aktieägarens möjlighet att kvarstå som ägare i det framtida bolaget på motsvarande villkor som börsbolagets tidigare huvudägare samt förväntningarna på prisutvecklingen och likviditeten i fråga om börsbolagets aktier, kunde arrangemanget anses vara förenligt med minoritetsaktieägarnas intressen.

2.2 Den internationella utvecklingen samt Europeiska unionens och annan utländsk lagstiftning

2.2.1 Europeiska unionens lagstiftning

Kommissionen lade 1998 fram en handlingsplan för finansiella tjänster (*Financial Services Action Plan*) med tre strategiska målsättningar, dvs. att skapa en enda institutionell marknad, att skapa öppna och säkra icke-institutionella marknader samt att skapa moderna sundhetsregler och tillsyn. Med stöd

av handlingsplanen gavs inom området för lagstiftningen om värdepappersmarknaden i början av 2000-talet flera direktiv som syftade till harmonisering av området samt några direkt tillämpliga kommissionsförordningar. Här kan nämnas bl.a. Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/71/EG om de prospekt som skall offentliggöras när värdepapper erbjuds till allmänheten eller tas upp till handel och om ändring av direktiv 2001/34/EG, nedan *prospektdirektivet*, samt Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/6/EG om insiderhandel och otillbörlig marknadspåverkan, nedan *marknadsmissbruksdirektivet*.

Kommissionen har med stöd av marknadsmissbruksdirektivet utfärdat tre genomförandedirektiv och en genomförandeförordning. Dessa är kommissionens direktiv 2003/124/EG om genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/6/EG när det gäller definition och offentliggörande av insiderinformation och definition av otillbörlig marknadspåverkan, nedan *kommissionens definitionsdirektiv*, kommissionens direktiv om genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/6/EG när det gäller skyldigheten att presentera investeringsrekommendationer sakligt och att uppge intressekonflikter, nedan *kommissionens direktiv om investeringsrekommendationer*, samt kommissionens förordning (EG) nr 2273/2003 om genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/6/EG när det gäller undantag för återköpsprogram och stabilisering av finansiella instrument, nedan *kommissionens återköpsförordning*, vilka utfärdades den 22 december 2003. Dessutom utfärdade kommissionen den 29 april 2004 direktiv 2004/72/EG om genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/6/EG när det gäller godtagen marknadspraxis, definition av insiderinformation rörande råvaruderivat, upprättande av förteckningar över personer som har tillgång till insiderinformation, anmälan av transaktioner som utförs av personer i ledande ställning och rapportering av misstänkta transaktioner, nedan *kommissionens tredje direktiv*.

Vidare har utfärdats Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/109/EG om harmonisering av insynskraven angående upplys-

ningar om emittenter vars värdepapper är upptagna till handel på en reglerad marknad och om ändring av direktiv 2001/34/EG, nedan *öppenhetsdirektivet*, dess genomförandedirektiv 2007/14/EG om tillämpningsföreskrifter för vissa bestämmelser i direktiv 2004/109/EG om harmonisering av insynskraven angående upplysningar om emittenter vars värdepapper är upptagna till handel på en reglerad marknad, nedan *genomförandedirektivet för öppenhetsdirektivet*, samt direktivet om marknader för finansiella instrument och dess genomförandedirektiv 2006/73/EG om genomförandet av Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/39/EG vad gäller organisatoriska krav och villkor för verksamheten i värdepappersföretag, och definitioner för tillämpning av det direktivet, nedan *kommissionens direktiv 2006/73/EG, samt genomförandeförordningen nr 1287/2007 om genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/39/EG vad gäller dokumenteringsskyldigheter för värdepappersföretag, transaktionsrapportering, överblickbarhet på marknaden, upptagande av finansiella instrument till handel samt definitioner för tillämpning av det direktivet, nedan förordningen om genomförande av direktivet om marknader för finansiella instrument nr 1287/2006*.

I början av 2000-talet utfärdades också Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/25/EG om uppköpserbjudanden, nedan *direktivet om uppköpserbjudanden*. År 2009 utfärdades det redan tidigare nämnda direktivet om företagsfonder.

Europeiska unionen tillsatte i november 2008 en s.k. högnivågrupp för finansiell tillsyn (*High Level Group on Financial Supervision*) för utredning av orsakerna till det finansiella systemets kris och vilka regleringsåtgärder krisen förutsätter. Gruppens ordförande var Internationella valutafondens (*International Monetary Fund*) nedan *IMF*, före ordförande Jacques de Larosière. Arbetsgruppen gav rekommendationer framför allt om riktlinjerna för ett framtida ramverk för makro- och mikroprudentiell tillsyn över EU:s finansmarknad.

På basis av riktlinjerna publicerade kommissionen i september sina på högnivågruppens rekommendationer baserade förslag till

makroreglering och -tillsyn samt till ett nytt europeiskt finanstillsynssystem på mikronivå. Genom lagstiftningen eftersträvade kommissionen ett effektivare samarbete inom tillsynen över finansmarknaden, både från stabilitets- och från integrationssynpunkt.

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 1093/2010 om inrättande av Europeiska bankmyndigheten, Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1094/2010 om inrättande av Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten och Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1095/2010 om inrättande av Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten utgör tillsammans Europas nya finanstillsynssystem på mikronivå. De nämnda tre myndigheterna på EU-nivå täcker banktillsynen, försäkringstillsynen samt tillsynen över värdepappersmarknaden. Medlemsstaternas nationella myndigheter är företrädare i de tre myndigheterna som samarbetar med varandra. De tre myndigheternas uppdrag består i att bereda tekniska standarder för finansmarknaden och övervaka att de efterlevs, samt att bereda icke-bindande anvisningar och rekommendationer och ombesörja att de tillämpas på ett enhetligt sätt, säkerställa utbytet av tillsynsinformation mellan övervakarna, jämka åsiktsskillnader mellan övervakarna samt koordinera krisförvaltningen. Den egentliga tillsynen är emellertid, liksom för närvarande, baserad på nationell tillsyn. Ett undantag i detta avseende är Europeiska värdepappers- och marknadsmyndighetens uppgift att direkt med stöd av en separat förordning övervaka de europeiska kreditvärderingsinstituterna. Ändringar i tillsynsbestämmelserna trädde i kraft 25.11.2010 och från början av år 2011 fick de europeiska tillsynsmyndigheterna behörighet när det gäller både tillsyn och reglering, vid sidan av den inhemska övervakaren dvs. Finansinspektionen.

En följd av den internationella finanskrisen samt krisen i EU-området har varit att det från år 2009 har skett en avsevärd ökning av nya EU-lagstiftningsprojekt som gäller finansmarknaden. Projekten innebär dels att man i tekniskt hänseende korrigerar och ser över författningar som utfärdats på 2000-talet och dels också att man fokuserar på sådana luckor i lagstiftningen som uppdragats genom

kriserna. På grund av kriserna har beredningsprocessen blivit avsevärt mycket snabbare. Dessutom har tillämpningsområdet för förordningar som är direkt bindande för medlemsstaterna breddats avsevärt.

Åren 2009—2011 genomfördes flera EU-projekt som gäller värdepappersmarknaden. Nya regleringar som tillkom de åren gäller bl.a. ledningens och de anställdas arvoden som en del av regleringen av bankernas kapitaltäckning, det s.k. AIFM-direktivet om förvaltare av alternativa fonder, kommissionens förordningar och direktiv som kompletterar fondföretagsdirektivet, förordningen om Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten och direktivet om myndighetens regleringsbehörighet samt en ändring av prospektivdirektivet. Det är ändamålsenligt att genomföra den sist nämnda ändringen med denna proposition.

Bland de EU-projekt inom värdepapperssektorn som är under beredning i början av år 2012 kan nämnas bl.a. följande 12 projekt (beredningsskedet inom parentes):

1. Ändring av direktivet om system för ersättning till investerare (kommissionens förslag i juli 2010, förslaget bereds i rådets arbetsgrupp)

2. En förordning om derivat, centrala motparter och register över handelsinformation (kommissionens förslag i september 2010, förslaget bereds i rådets arbetsgrupp)

3. En förordning om blankning och kreditriskderivat (kommissionens förslag i september 2010, bereds i rådets arbetsgrupp)

4. Harmonisering av sanktionssystem (kommissionens förslag år 2011 i flera delar, bereds i rådets arbetsgrupper)

5. Översyn av direktivet om marknadsmissbruk (kommissionens förslag i oktober 2011 till förordning om marknadsmissbruk och till direktiv om straffrättsliga sanktioner för marknadsmissbruk, bereds i rådets arbetsgrupper)

6. Översyn av direktivet om marknader för finansiella instrument (kommissionens förslag i oktober 2011, bereds i rådets arbetsgrupp)

7. Översyn av öppenhetsdirektivet (kommissionens förslag i oktober 2011, bereds i rådets arbetsgrupp)

8. *Corporate governance* på finansmarknaden (kommissionens förslag i flera delar 2011, bereds i rådets arbetsgrupp)

9. Ändring av förordningen om kreditvärderingsinstitut (kommissionens förslag i november 2011, bereds i rådets arbetsgrupp)

10. Venture capital -fonder (kommissionens förordningsförslag i december 2011, bereds i rådets arbetsgrupp)

11. Socialt ansvarsfulla fondinvesteringar (kommissionens förordningsförslag i december 2011, bereds i rådets arbetsgrupp)

12. Kommissionens förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om utveckling av clearing- och avvecklingssystem för värdepapper i EU och om värdepapperscentraler (förslaget gavs 7.3.2012, behandlingen i rådets arbetsgrupp inleds i dagarna)

Dessa författningsförslag som är under beredning kan inte ännu genomföras med propositionen om revidering av lagstiftningen om värdepappersmarknaden. Det är dock skäl att på ett ändamålsenligt sätt i de ändringar som föreslås i den nationella lagstiftningen beakta kommissionens nämnda förslag och de ändringsbehov som de medför i den nationella lagstiftningen. Med tanke på totalrevideringens sakinnehåll kommer de ovan nämnda projekten 1—7 och 12 att få den största betydelsen. Genomförandet av dem får betydande konsekvenser för bestämmelserna i denna proposition.

Syftet med ändringen av direktivet om ersättningsfonder är att precisera reglerna om ersättning till investerare, att garantera jämlika verksamhetsförutsättningar för aktörerna på finansmarknaden samt att säkerställa att ersättningsfonderna har tillgång till tillräcklig finansiering och till system för betalning av ersättningar till investerare. Kommissionen gav av denna anledning 12.7.2010 ett förslag till ändring av direktivet om ersättningsfonder. Regeringen överlämnade i oktober 2010 till riksdagen en skrivelse om saken (U 35/2010 rd). Enligt kommissionens direktivförslag ska ersättningen stiga från nuvarande 20 000 euro till 50 000 euro. Ersättningsfonderna måste enligt förslaget samla in 0,5 procent av sina tillgångar som omfattas av ersättningskyddet för investerare.

Kommissionen gav 15.9.2010 ett förslag till Europaparlamentets och rådets förordning

om OTC-derivat, centrala motparter och transaktionsregister (KOM (2010) 484 slutlig). Statsrådet överlämnade till riksdagen skrivelsen U 38/2010 rd. Ett viktigt syfte med den föreslagna förordningen är att öka derivatmarknadens öppenhet och stabilitet genom att ålägga parter och andra aktörer som använder derivat att i regel alltid då det är möjligt anlita central motpartsclearing. Dessutom bör enligt förslaget alla derivatpositioner rapporteras till ett särskilt transaktionsregister. Förslaget avser i första hand sådana finansiella aktörer och centrala clearingmotparter som är verksamma på derivatmarknaden. Förslaget gäller delvis också andra aktörer än bolag som är verksamma inom finansbranschen.

Kommissionens förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om blankning och vissa aspekter på kreditwappar gavs 15.9.2010. I oktober 2010 överlämnade regeringen skrivelsen U 27/2010 rd till riksdagen. Syftet med projektet är att öka öppenheten i samband med blankning och kreditwappar genom att uppställa rapporteringsförpliktelser i samband med korta positioner samt i samband med användning av kreditderivat. Syftet är dessutom att införa restriktioner för blankning utan täckning samt att införa en enhetlig ram för medlemsstaternas myndigheters befogenheter i krissituationer när det gäller blankning och kreditwappar. Enligt kommissionens förslag ska de nationella tillsynsmyndigheterna ges tydliga befogenheter att i exceptionella situationer tillfälligt begränsa eller förbjuda blankning av alla finansiella instrument, i syfte att undvika systemriskerna som är förknippade med kreditwappar och upprätthålla stabiliteten på marknaden. Det föreslås att Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten (ESMA) ska ges rätt att säkerställa koordineringen av begränsningarna och en enhetlig tillämpning i medlemsstaterna.

Kommissionens avsikt är inte att ge ett förslag till sanktionssystem som omfattar finanssektorns alla områden, utan frågor som gäller sanktioner behandlas separat i respektive sektors författningsprojekt. De första projekten i denna kategori är det förslag till kapitaltäckningsdirektiv för kreditinstitut som kommissionen gav i juli 2011 samt de

förslag till förordning om marknadsmissbruk, transparensdirektiv och direktiv om marknader för finansiella instrument som kommissionen gav i oktober 2011. Enligt förslagen kan administrativa sanktioner påföras både fysiska personer och juridiska personer. De administrativa sanktionernas miniminivå ställs tillräckligt högt med tanke på olika situationer som förekommer i praktiken och sanktionsnivån förenhetligas. I de förslag som kommissionen redan givit följs en enhetlig linje, vilket innebär att de strängaste sanktionerna för fysiska personer är minst 5 miljoner euro och för juridiska personer minst 10 procent av föregående års omsättning. I förslaget till lagstiftning föreslås bestämmelser om de minimifaktorer som är relevanta för påförande av sanktioner. Det kan vara fråga om t.ex. den ekonomiska vinningen av en förseelse, gärningsmannens finansiella ställning, gärningsmannens samarbete för att utreda ärendet och om hur länge en förseelse har pågått.

Kommissionen kommer också att delvis koordinera regleringen i straffrättsligt hänseende så att medlemsstaterna måste påföra straffrättsligt straff för överträdelse av lagstiftningen om finansmarknaden. Kommissionen gav sitt första förslag om detta i oktober 2011. Förslaget gäller straffrättsliga sanktioner för marknadsmissbruk. Enligt förslaget ska medlemsstaterna kriminalisera uppsåtligt missbruk och röjande av insiderinformation samt marknadsmanipulation.

Kommissionen gav i oktober 2011 ett förslag till förordning om marknadsmissbruk samt ett förslag till direktiv om straffrättsliga sanktioner för marknadsmissbruk. Förordningen ska ersätta det tidigare direktivet om marknadsmissbruk. Syftet med förslagen är bl.a. förbättra investerarskyddet, förtroendet för marknaden och samarbetet mellan tillsynsmyndigheterna samt att harmonisera och skärpa nivån på de administrativa sanktionerna samt de straffrättsliga sanktionerna.

I direktivförslaget åläggs medlemsstaterna bl.a. att kriminalisera uppsåtligt missbruk av insiderinformation, olagligt röjande av insiderinformation samt marknadsmanipulation. Straffskalorna föreslås inte bli harmoniserade utan de får utformas nationellt.

Enligt förordningsförslaget utvidgas tillämpningsområdet för bestämmelserna om marknadsmissbruk på multilaterala och organiserade handelsplattformar till finansiella instrument som är föremål för handel, till vissa OTC-derivat, till utsläppsrätter samt till vissa transaktioner på råvarumarknaden. I förordningsförslaget preciseras också definitionen av begreppet insiderinformation, skyldigheten att offentliggöra insiderinformation, skyldigheten att offentliggöra insiderpersoners transaktioner samt utnyttjande av insiderinformation och förbud mot manipulation. Dessutom föreslås harmonisering av de tillsyns- och undersökningsbefogenheter samt administrativa sanktioner som tillsynsmyndigheterna kan använda.

Kommissionen gav 20.10.2011 sitt förslag till justering av direktivet om marknader för finansiella instrument. Reformen täcker flera teman men fokuserar i synnerhet på marknadsplatser och handeln på dem. Avsikten är att utsträcka regleringen av offentlig handel och sålunda transparensen till handeln med OTC-derivat och råvaruderivat. Sålunda föreslås bestämmelser också om nya typer av marknadsplatser så att handeln med olika investeringsobjekt regleras på ett sätt som är lämpligare för dem. Kommissionen vill vidare förbättra små och medelstora företags möjligheter att komma in på kapitalmarknaden. Vidare föreslår kommissionen att regleringen ska omfatta nya typer av investeringstjänster, i synnerhet tjänster som har samband med investeringsrådgivning och förvaringsverksamhet. Förslaget gäller också förfarandena i samband med tillhandahållande av investeringstjänster och regleringen av värdepappersföretag, framför allt för att förbättra investerarskyddet. Avsikten är vidare att transparensbestämmelserna om finansiella instrument i större utsträckning ska inriktas på obligationer. Syftet med justeringen är dessutom att minska skillnaderna mellan de nationella lagstiftningarna.

Det föreslås att det nuvarande direktivet ersätts med två författningar, dvs. med en förordning och ett direktiv. I direktivet föreslås justerade bestämmelser om tillhandahållande av investeringstjänster, om omfattningen av gällande undantagsbestämmelser, om förpliktelser som gäller organisering av värdepap-

persföretags verksamhet och förfaranden, om förpliktelser som gäller organisering av marknadsplatsers verksamhet, om verksamhetstillstånd för tillhandahållare av informationstjänster och förpliktelser av fortlöpande natur, om behöriga myndigheters befogenheter och sanktioner samt om verksamhet som inom EU bedrivs av tredjeländers värdepappersföretag som har filialer inom EU.

Det föreslås att i förordningen föreskrivs om offentliggörande av information om handelns öppenhet och om utlämnande av uppgifter om transaktioner till behöriga myndigheter, om opartisk tillgång till clearingtjänster, om handel med derivatinstrument på organiserade handelsplattformar, om särskild tillsyn över derivatpositioner och finansiella instrument samt om verksamhet som inom EU bedrivs av tredjeländers värdepappersföretag som inte har filialer inom EU.

Kommissionen gav 25.10.2011 ett förslag till ändring av öppenhetsdirektivet. Förslaget är relativt snävt. Ett centralt förslag är att kravet på offentliggörande av sådana börsnoterade bolags kvartalsrapporter som är föremål för handel på en reglerad marknad (börser) ska slopas. Enligt förslaget kan medlemsstaterna inte längre kräva att börsnoterade bolag ska offentliggöra andra delårsrapporter än halvårsrapporter. I direktivet föreslås fortfarande bestämmelser om halvårsrapporter och ESMA föreslås få befogenhet att utfärda närmare rekommendationer om saken. Ett annat centralt förslag är att flaggningsskyldigheten utsträcks till att gälla också "ekonomiska förmåner som motsvarar" aktieinnehav som förvärvats på annat sätt. Ett tredje centralt förslag ålägger medlemsstaterna att föreskriva om administrativa sanktioner för överträdelse av vissa bestämmelser i öppenhetsdirektivet, inklusive försummelse att iaktta bestämmelserna om flaggningsskyldighet eller offentliggörande av flaggningsskyldighet samt bestämmelserna om försenat eller uteblivet offentliggörande av bokslut och delårsrapport. Som ett separat ärende föreslår kommissionen i syfte att öka sådana inom EES-området börsnoterade emittenters ansvarsfullhet som bedriver gruv-, olje-, gas- och skogsindustri, att de åläggs att en gång per år och (verksamhets)land i en

särskild rapport offentliggöra betalningar till staten i fråga.

Avsikten med det förslag till förordning om clearing- och avvecklingssystem som gavs i mars 2012 är att harmonisera dels lagstiftningen om värdepapperscentraler som är verksamma i olika länder och dels tidsfrister för clearing och avveckling av värdepapperstransaktioner. I förordningen ska de tjänster definieras som kan tillhandahållas av värdepapperscentraler. Tjänsterna ska enligt förslaget indelas i kärntjänster som är gemensamma för alla värdepapperscentraler och i tilläggstjänster som kan tillhandahållas under friare former. Kärntjänsterna täcker det system med direktinnehav som används i Finland.

På grund av systemrisken förutsätts det att värdepapperscentralerna ska ha verksamhetstillstånd och stå under fortlöpande tillsyn. En värdepapperscentral som har fått verksamhetstillstånd i en EU-medlemsstat får med ett s.k. pass tillhandahålla tjänster också i andra medlemsstater. Enligt den föreslagna förordningen får ett emitterande bolag fritt välja värdepapperscentral för förvaring av sina emitterade värdepapper. Innan denna valmöjlighet kan förverkligas fullt ut måste man enligt förordningen avgöra hur den förhåller sig till den nationella bolags- och skattelagstiftningen. En förutsättning för ökad konkurrens mellan värdepapperscentralerna är dessutom att de olika värdepapperscentralerna system koordineras så att valmöjligheten och de därtill hörande clearing- och förvaringstjänsterna kan förverkligas på ett tillförlitligt sätt. Oenhetliga regler för hantering av värdepapper, tekniska standarder och tidsfrister ökar kostnaderna för clearing och avvecklingen samt de därmed sammanhängande riskerna på den gemensamma marknaden. Genom den föreslagna regleringen eftersträvas sålunda också enhetligare förfaranden för hantering av värdepapper.

Genom den föreslagna förordningen harmoniseras dessutom bestämmelserna om brott mot förpliktelser som gäller värdepapperscentralers verksamhet och om kompensationsköp vid bristande leverans. De administrativa sanktioner som föreslås uppgår till betydligt större eurobelopp än de påföljder som för närvarande används i Finland.

Statsrådet ska i slutet av april 2012 till riksdagen överlämna en U-skrivelse om förordningsförslaget.

Enligt kommissionens arbetsprogram ska den under år 2012 dessutom ge åtminstone följande fem regleringsförslag om värdepapperssektorn:

1. Ett direktiv om paketerade investeringsprodukter
2. Ett direktiv om ändring av det femte fondföretagsdirektivet
3. Senast 2012 ett direktiv om rättssäkerhet för värdepappersinnehav
4. Ett direktiv om slutavräkning
5. Ett direktiv om värdepapperscentralers och centrala motparters krishantering

Lissabonfördraget som trädde i kraft 1.12.2009 avslutade flera års förhandlingar om revidering av Europeiska unionens institutionella system. Genom Lissabonfördraget gjordes ändringar i de gällande grundfördragen. Fördraget ger Europeiska unionen ett rättsligt ramverk och instrument som den behöver för att kunna möta framtida utmaningar och medborgarnas behov. Genom fördraget förenklas och effektiviseras unionens arbetsmetoder och röstningsregler.

En viktig ändring är enligt artikel 290 i den konsoliderade versionen av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt att det genom en lagstiftningsakt till kommissionen kan delegeras befogenhet att anta akter med allmän räckvidd som inte är lagstiftningsakter och som kompletterar eller ändrar vissa icke-väsentliga delar av lagstiftningsakten. Mål, innehåll, omfattning och varaktighet för delegeringen av befogenhet ska uttryckligen avgränsas i lagstiftningsakterna. Europaparlamentet eller rådet får uttryckligen återkalla delegeringen. Beslutet påverkar dock inte giltigheten av redan gällande författningar som utfärdats med stöd av delegerad befogenhet. Det kan också föreskrivas att den delegerade akten får träda i kraft endast om Europaparlamentet eller rådet inte har gjort några invändningar om den tidsfrist som anges i lagstiftningsakten. Ordet ”delegerad” ska införas i rubriken till delegerade akter.

I artikel 291 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt föreskrivs om delegering av genomförandebefogenheter. Om enhetliga villkor för genomförande av unionens

rättsligt bindande akter krävs ska kommissionen tilldelas genomförandebefogenheter. I särskilda fall kan också rådet tilldelas sådana befogenheter. Medlemsstaterna kontrollerar kommissionens utövande av sina genomförandebefogenheter. Ordet ”genomförande” ska införas i rubriken till genomförandeaakterna.

Tidigare var det rådet som utövade genomförandebefogenheter enligt principer som fastställts genom rådets beslut, ett s.k. kommittologibeslut. Numera iakttas Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011 om fastställande av allmänna regler och principer för medlemsstaternas kontroll av kommissionens utövande av sina genomförandebefogenheter.

2.2.2 Utländsk lagstiftning

Som viktigaste referensländer för totalrevideringen av lagstiftningen om värdepappersmarknaden har valts Storbritannien, Frankrike och Tyskland samt de nordiska länderna Sverige och Danmark.

Värdepappersmarknadslagen

Allmänna principer och bestämmelser

I huvudbetänkandet av värdepappersmarknadsutredningen i Sverige (SOU 2006:50) behandlas utförligt de allmänna målen och principerna för reglering av värdepappersmarknaden, men i lagen om värdepappersmarknaden 2007:528 finns inga bestämmelser om saken. I betänkandet konstateras dessutom att regleringens syften i vissa avseenden oundgängligen står i konflikt med varandra, såsom investerarskyddet och sänkta kostnader respektive effektivitet. I Sveriges lag om värdepappersmarknaden finns inga egentliga allmänna bestämmelser eller allmänna principer, men lagen innehåller riktade allmänna bestämmelser som gäller olika aktörer. Exempelvis enligt den allmänna bestämmelsen om värdepappersföretag ska ett värdepappersinstitut trygga sina kunders intressen när det tillhandahåller investerings- eller sidotjänster samt driva sin verksamhet hederligt, rättvist och professionellt. Värdepappersinstitutet ska dessutom handla på ett

sådant sätt att det allmänna förtroendet för värdepappersmarknaden upprätthålls. I Sveriges lag om handel med finansiella instrument föreskrivs däremot att handel med finansiella instrument ska bedrivas så, att allmänhetens förtroende för värdepappersmarknaden upprätthålls och enskildas kapitalinsatser inte otillbörligen äventyras.

I Storbritanniens lag om finansiella tjänster och finansmarknaden (*Financial Services and Markets Act 2000*) föreskrivs om lagstiftningens allmänna mål, dvs. om förtroendet för marknaden, allmänhetens kunskaper, investerarskydd och åtgärder mot ekonomisk brottslighet. Samma målsättningar har också tillsynsmyndigheten, Financial Services Authority nedan *FSA*, när det gäller tillsynen över marknaden och aktörerna.

Också i många centrala direktiv som utfärdades på 2000-talet nämns målsättningarna när det gäller genomförande och tillämpning av direktiven. Exempelvis i direktivet om marknader för finansiella instrument nämns en hög nivå på skyddet av investerarna och målet att ge värdepappersföretagen möjlighet att erbjuda tjänster inom hela gemenskapen medan i prospektivdirektivet nämns marknadseffektivitet och skydd för investerarna. I Danmarks lag om värdepappershandel (Lov om værdipapirhandel 2009) föreskrivs om god sed i värdepappershandeln. I Danmark regleras tillståndspliktiga finansiella tjänster dels genom en allmän bestämmelse om god sed och dels genom allmänna bestämmelser om kundförhållanden när det gäller olika typer av finansiella tjänster.

Regleringen av Tysklands värdepappersmarknad är uppdelad på fem lagar som inte har några heltäckande generella bestämmelser men vissa riktade allmänna bestämmelser. Exempelvis i lagen om värdepappershandel (*Wertpapierhandelsgesetz* 1998) förutsätts det att emittenten bemöter värdepappersägarna opartiskt under likartade förhållanden. Dessutom definieras i lagen principerna för investeringsrådgivning när det gäller tillhandahållare av investeringstjänster. I Tysklands lag om uppköpserbudanden (*Wertpapiererwerbs- und Übernahmegesetz* 2001) föreskrivs om de allmänna principerna för uppköpserbudanden, dvs. jämlikt bemötande, snabbt beslutsfattande från målbola-

gets sida och prioritering av köparnas intressen samt förbud mot att orsaka marknadsstörningar.

Internationella organisationen för värdepapperstillsyn IOSCO (*The International Organization of Securities Commissions*) godkände i maj 2003 ett dokument om målen och principerna för regleringen av värdepappersmarknaden. Måldokumentets centrala principer går ut på skydd av investerare, marknadens effektivitet, öppenhet och opartiskhet samt hantering av strukturella marknadsrisker. Dessa mål stämmer överens med dem som ingår i EU-direktiven.

Struktur

En internationell jämförelse visar att olika länders lagstiftning om värdepappersmarknaden är uppbyggd på synnerligen varierande sätt. Tyskland har fem och Sverige har tre lagar medan Storbritannien och Danmark en lag var för reglering av värdepappersmarknaden. Tillhandahållare av tillståndspliktiga investeringstjänster regleras i Danmark och Tyskland genom samma lag som kreditinstituten, medan tillhandahållare av investeringstjänster i Storbritannien, Sverige och delvis i Finland regleras i anslutning till annan lagstiftning om värdepappersmarknaden.

Regelbunden informationsskyldighet

I delårsrapportens redogörelsedel ska ges en allmän beskrivning av emittentens verksamhetsresultat och finansiella ställning samt hur de utvecklats under rapportperioden. Vidare ska nämnas viktiga händelser och transaktioner under perioden samt hur de påverkat emittentens verksamhetsresultat och finansiella ställning samt beskrivas betydande risker och osäkerhetsfaktorer i verksamheten under den närmaste framtiden och ges en bedömning av emittentens sannolika utveckling under den innevarande räkenskapsperioden i den mån som detta är möjligt samt redogöras för de omständigheter som bedömningen är baserad på.

I Sveriges lag om värdepappersmarknaden föreskrivs inte om någon redogörelse för framtidsutsikterna i delårsrapporterna utan hänvisas till årsredovisningslagen 1995:1554

där framtidsutsikterna behandlas endast i samband med förvaltningsberättelsen.

Enligt Danmarks lagstiftning behöver framtidsutsikterna inte nämnas i delårsrapporterna. Öppenhetsdirektivet har i Danmark genomförts utan nationell tilläggsreglering.

Storbritanniens bolagslag (*Companies Act 2006*) innehåller bestämmelser om redovisning (*accounting*). Däremot har bolagslagen inga bestämmelser om delårsrapporter eller redogörelse för framtidsutsikter. Framtidsutsikterna ska nämnas endast i ledningens årliga rapporter. Öppenhetsdirektivet har genomförts genom bolagslagen.

Anmälningsskyldighet, dvs. flaggningskyldighet för betydande ägar- och röstandelar

Aktieägare är skyldiga att i enlighet med öppenhetsdirektivet göra anmälan till emittenten och tillsynsmyndigheten om förändringar i röstetalet eller aktiekapitalet i fråga om värdepappersinnehav som uppnår, överskrider eller underskrider vissa gränsvärden och är föremål för offentlig handel. Flaggningspraxis varierar från land till land. Då en ägarandel beräknas i Sverige beaktas

både aktier som förvaltas i eget namn för egen räkning och aktier som förvaltas i eget namn för någon annans räkning. I Frankrike ska en aktieägare vars andel överstiger 10 eller 20 procents gränsen dessutom ge ett yttrande till bolaget och tillsynsmyndigheten om sina planer gällande bolaget under den följande 12 månaders perioden. I Tyskland ska det emitterande bolaget inom tre dagar efter att ha fått flaggningsanmälan offentliggöra denna samt underrätta tillsynsmyndigheten.

I Storbritannien är den nedre gränsen för flaggningskyldigheten tre procent när det är fråga om en i Storbritannien registrerad emittent av värdepapper som är föremål för offentlig handel. Ägarens flaggningsgräns stiger då räknat i procentenheter ända upp till 100 procent. Anmälan ska göras inom två handelsdagar. Om målbolaget dock inte är inhemskt är tidsfristen fyra dagar. Värdepapperens förvarare och den som sköter förvaltarregistreringen är inte flaggningskyldiga om den rösträtt som aktierna medför kan användas endast enligt skriftliga eller elektroniska anvisningar,

Staten/ Flaggningsgräns % (till 65 %)	3	5	10	15	20	25	30	33,33	50	55	60	65
Sverige		x	x	x	x	x	x		x			
Danmark		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Frankrike		x	x	x	x	x		x	x			
Tyskland	x	x	x	x	x	x	x		x			
Storbritannien		x	x	x	x	x	x		x			
Finland		x	x	x	x	x	x		x			

Tabell 1: Flaggningsgränser upp till 65 procent

Stat/ Flaggningsgräns % (66–100%)	66,67	70	75	80	85	90	95	100	Anmälningstid i handelsdagar
Sverige	x					x		x	1 dag
Danmark	x	x	x	x	x	x	x	x	2/4 dagar
Frankrike	x					x	x	x	5 dagar

Tyskland			x					x	omedelbart, senast inom 4 dagar
Storbritannien			x					x	2/4 päivää
Finland	x								utan obefogat dröjsmål

Tabell 2: Flaggningsgränser från 66 procent

Insiderregister

Enligt direktivet om marknadsmissbruk ska personer i ledande ställning hos en emittent av finansiella instrument, och i tillämpliga fall dem närstående personer, till den behöriga myndigheten åtminstone rapportera varje transaktion som de utför för egen räkning avseende aktier som emitteras av den emittenten eller derivat eller andra finansiella instrument som är kopplade till aktierna.

De nämnda uppgifterna ska i många medlemsstater tillställas den myndighet som motsvarar Finansinspektionen. Exempelvis i Sverige ska en insider rapportera till emittenten som vidarebefordran uppgifterna till det register som upprätthålls av tillsynsmyndigheten. Insidern ska sända uppgifter om förändringar i sitt innehav direkt till tillsynsmyndigheten. I Frankrike ska en insider göra anmälan om sina egna och den närmaste kretsens transaktioner med emittentens finansiella instrument inom fem dagar efter att de genomförts, till emittenten och tillsynsmyndigheten. I Storbritannien ska däremot personer i ledande ställning och dem närstående personer inom fyra dagar göra anmälan om alla transaktioner som de gjort för egen räkning med emittentens finansiella instrument. På motsvarande sätt ska emittenten utan dröjsmål och senast inom en handelsdag rapportera informationen till den som distribuerar emittentens prospekt. Bland annat tillsynsmyndigheten har tillgång till denna information.

Bestämmande inflytande

Enligt kommissionens tredje direktiv som gäller ledande personers värdepapperstransaktioner avses med uttrycket ”personer i le-

dande ställning hos en emittent” också bolag med bestämmande inflytande. Också i Sverige, Danmark och Storbritannien kan juridiska personer i ledande ställning höra till en insiders närmaste krets. I Sverige avses med sådana juridiska personer bolag där insidern har en minst 10 procents ägar- eller röstandel och där insidern dessutom utövar betydande inflytande.

Transaktionsrapportering

En finländsk tillhandahållare av investeringstjänster och en filial som en utländsk tillhandahållare av investeringstjänster har etablerat i Finland ska utan dröjsmål och senast följande bankdag till Finansinspektionen rapportera alla transaktioner som den genomfört med finansiella instrument som är föremål för handel på en reglerad marknad eller på en multilateral handelsplattform samt med finansiella instrument vilkas värde är beroende av sådana instrument, oberoende av var transaktionen genomfördes.

I Sveriges lag om värdepappersmarknaden föreskrivs om transaktionsrapportering. Bestämmelserna stämmer överens med direktivet om marknader för finansiella instrument. Enligt lagen om värdepappersmarknaden är ett värdepappersinstitut ansvarigt för att uppgifter om de transaktioner som institutet har utfört, så snart som möjligt och senast vid slutet av följande arbetsdag, rapporteras till Finansinspektionen, om transaktionerna avser finansiella instrument som är upptagna till handel på en reglerad marknad.

Enligt direktivet om marknader för finansiella instrument bör medlemsstaterna kunna tillämpa de skyldigheter att rapportera transaktioner som föreskrivs i direktivet också på finansiella instrument som inte är upptagna till handel på en reglerad marknad. Denna

möjlighet har i Sverige tillgodosetts så att Finansinspektionens föreskrifter om investeringstjänster har ändrats. Av denna anledning ska också transaktioner som genomförts på en multilateral handelsplattform och transaktioner med OTC-derivat rapporteras, utöver transaktioner med värdepapper som är upp-tagna till offentlig handel.

I kommissionens genomförandeförordning nr 1287/2006 definieras två situationer där utvidgad rapporteringsskyldighet kan tillämpas. Enligt förordningen får medlemsstaterna också kräva att en transaktionsrapport som i enlighet med direktivet om marknader för finansiella instrument ska tillställas den behöriga myndigheten ska identifiera de kunder för vilkas räkning värdepappersföretaget har utfört transaktionen. Också enligt Sveriges lag om värdepappersmarknaden ska rapporten innehålla uppgifter som identifierar den kund för vars räkning transaktionen har utförts. Enligt de föreskrifter som Finansinspektionen utfärdat om investeringsverksamhet ska ett värdepappersföretag på begäran uppge transaktionens referensnummer samt kundens kundnummer, namn eller annan benämning, personbeteckning, FO-nummer eller något annat identifieringsnummer och adress.

I Danmarks lag om värdepappershandel föreskrivs om värdepappersförmedlares skyldighet att rapportera om transaktioner. En värdepappersförmedlare som genomfört transaktioner med värdepapper (*verdipapir*) som har tagits upp till handel på en reglerad marknad (*reguleret marked*) i Danmark, inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller i en stat med vilken Danmark har ingått ett avtal om Finansmarknaden eller på en alternativ marknadsplats (*alternativ markedsplads*) ska enligt värdepappershandel rapportera transaktionen så snabbt som möjligt, senast före marknaden i fråga stänger dagen efter transaktionen. Den danska lagens bestämmelser om värdepapper är tillämpliga också på andra typer av finansiella instrument, utöver sedvanliga värdepapper.

Den myndighet som övervakar att lagen om handel med värdepapper efterlevs (*Finanstilsynet*) kan bestämma att skyldigheten att rapportera om transaktioner gäller också värdepapper som inte har tagits upp till han-

del på en reglerad marknad eller på en alternativ marknadsplats. I Finanstilsynets föreskrift om transaktionsrapportering (*bekendtgørelse om indberetning af transaktioner med verdipapirer*, 1189/2007) finns emellertid ingen bestämmelse om saken.

Enligt bestämmelserna om transaktionsrapportering ska rapporten innehålla den kunds namn för vars räkning värdepappersförmedlaren har utfört transaktionen samt numret på kundens värdeandelskonto (*depotnummer*). Uppgifterna ska rapporteras om transaktionen avser värdepapper som tagits upp till handel på en reglerad marknad i Danmark, inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller i en stat med vilken Danmark har ingått avtal om finansmarknaden. Värdepappersförmedlaren ska uppge numret på kundens värdeandelskonto och kundens namn också i en rapport om transaktioner som genomförts på en alternativ marknadsplats.

I Tysklands lag om värdepappersmarknaden föreskrivs om transaktionsrapportering. Värdepappersföretag samt inlåningsbanker och värdepappersföretag som är auktoriserade i en annan EES-stat eller i ett tredjeland och som i Tyskland tillhandahåller finansiella tjänster via en filial eller gränsöverskridande tjänster, ska till den tyska tillsynsmyndigheten (*Bundesanstalt für Finanzdienstleistungsaufsicht*, nedan *BaFin*) rapportera samtliga transaktioner som utförts med finansiella instrument, om de finansiella instrumenten har tagits upp till handel på en organiserad marknad (*organisierter Markt*) eller om de är föremål för handel på en reglerad marknad som drivs av en tysk börs eller på en reglerad inofficiell marknad (*Freiverkehr*). Skyldigheten att rapportera transaktioner gäller sålunda inte generellt alla transaktioner som utförts på alternativa marknadsplatser, utan endast transaktioner som utförts på en alternativ Freiverkehr-marknadsplats som drivs av en tysk börs. Rapporten ska tillställas BaFin senast följande arbetsdag efter transaktionen, dock inte lördagar.

Rapporteringsskyldigheten gäller också inhemska centrala motparter och företag som har sitt säte i en stat som inte hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Dessutom gäller rapporteringsskyldigheten för före-

tag som har säte i en annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, men endast till den del som de handlar med finansiella instrument på en sådan tysk börs där de finansiella instrumenten inte har tagits upp till handel på en organiserad marknad och inte heller är föremål för handel på en reglerad marknad.

Rapporten ska i fråga om varje transaktion innehålla de uppgifter som avses i kommissionens genomförandeförordning nr 1287/2006. Dessutom ska rapporten innehålla uppgifter för identifiering av innehavaren (*Depotinhaber*) av värdeandelskontot (*Depot*) eller värdeandelskontot (*Kennzeichen zur Identifikation*) om inte kontoinnehavaren själv ska upprätta rapporten, samt uppgifter för identifiering av kunden (*Auftraggeber*) i sådana fall då kunden inte är identisk med kontoinnehavaren.

BaFin har genom en förordning (*Verordnung über die Meldepflichten beim Handel mit Wertpapieren und Derivaten*, 1995) utfärdat närmare föreskrifter om rapportens innehåll, karaktär, omfattning och utformning samt om tillåtna informationsmedier och förfaranden. Transaktioner som utförts med sådana inhemska obligationer (*Schuldverschreibungen*), teckningsrätter (*Bezugsrechte*) och andra obligationer (*Daueremissionen des Bundes*) kan räknas ihop och uppges i samma dagliga rapport så att varje värdepapperslag specificeras.

I Storbritannien innehåller tillsynsmyndighetens manual för tillsynen (*Supervision Manual*, nedan *SUP*) föreskrifter om transaktionsrapportering (*transaction reporting*). Företag som utfört transaktioner med finansiella instrument som är föremål för handel på en reglerad marknad (*regulated market*) eller på en organiserad marknad (*prescribed market*) ska rapportera transaktionerna till FSA oberoende av om de har utförts på de nämnda marknaderna. Också uppgifter om transaktioner med OTC-derivat ska rapporteras om derivatens värde kan härledas från eller annars är beroende av en aktie (*equity*) eller av ett skuldrelaterat finansiellt instrument (*debt-related financial instrument*) som har tagits upp till handel på en reglerad marknad eller på en organiserad marknad. Rapporteringen ska ske så snabbt som möjligt och senast

inom arbetsdagen efter den då transaktionen utfördes. Av rapporten ska framgå identifieringsuppgifter om det företag som utfört transaktionen. Om det företaget inte är slutkund ska i rapporten dessutom uppges en kod som gör det möjligt att identifiera den kund för vilken transaktionen har utförts.

Bestämmelserna om kundmedel i lagen om investeringstjänster

Ett värdepappersföretag ska på ett tillförlitligt sätt organisera förvaringen och hanteringen av kunders penningmedel som har anförtrots företaget. Vid förvaringen och hanteringen av kundmedel ska värdepappersföretaget framför allt se till att dess tillgångar hålls klart åtskilda från kundmedlen. Införandet av central motpartsclearing och de justeringar i lagstiftningen som gjorts i samband därmed har inte lett till ändringar i regleringen av kundmedel.

Sveriges nya lag om värdepappersmarknaden stiftades i samband med att direktivet om marknader för finansiella instrument genomfördes. Genom den nya lagen upphävdes bl.a. lagen om värdepappersrörelse 1991:981. Ett värdepappersinstitut, dvs. ett svenskt kreditinstitut som fått tillstånd att tillhandahålla investeringstjänster och ett utländskt företag som bedriver investeringsverksamhet via en svensk filial, ska hålla kunders finansiella instrument avskilda från institutets tillgångar, om inte kunden uttryckligen har godkänt någon annat. I 3 kap. i lagen om handel med finansiella instrument föreskrivs närmare om förfoganden över finansiella instrument som tillhör någon annan.

Ett svenskt värdepappersinstitut som innehar en kunds medel ska vidta lämpliga åtgärder för att skydda kundens rättigheter, och hålla medlen avskilda från institutets tillgångar, om institutet inte har tillstånd att emot medel på konto eller om det är ett kreditinstitut. Ett värdepappersbolag och ett utländskt företag som tar emot medel med redovisningsskyldighet ska omedelbart avskilja medlen från de egna tillgångarna.

I Danmark tillämpas på värdepappersföretags verksamhet en lag om finansiell verksamhet (*lov om finansiel virksomhed* 2010:467). Enligt lagen avses med värdepap-

persföretag (*investeringsselskab*) en juridisk eller fysisk person vars verksamhet består i att tillhandahålla investeringstjänster. Ett företag inom finansbranschen som har tillstånd att verka som värdepappershandlare ska trygga kundernas äganderätt till dessas penningmedel och finansiella instrument. Värdepappersförmedlaren ska också skydda kundernas rättigheter och får inte utan en kunds uttryckliga samtycke använda kundens penningmedel och finansiella instrument. Företaget får hålla kundernas finansiella instrument på samma konto (*samledepot*) om det har informerat den enskilda kunden om de rättsliga följder som detta medför och kunden i fråga har gett sitt samtycke till gemensam förvaring. Finanstilsynet kan utfärda föreskrifter om att ett företag i exceptionella situationer har rätt att förvara sina egna och kunders finansiella instrument på samma konto. Företag som förvaltar aktieportföljer ska dock omedelbart efter att ha tagit emot kundmedel deponera dem på ett särskilt kundkonto i ett kreditinstitut som är beläget antingen i en EU-stat eller i en stat med vilken Danmark har ingått avtal om finansmarknaden.

I Tyskland tillämpas på värdepappersföretag en lag om värdepappershandel enligt vilken värdepappersföretag (*Wertpapierneben-dienstleistungen*) är kreditinstitut, finansiella institut (*Finanzdienstleistungsinstitute*) och sådana företag som enligt kreditinstitutslagen (*Gesetz über das Kreditwesen*, 1998) tillhandahåller investeringstjänster (*Wertpapierne-bendienstleistungen*) antingen enbart för sig eller i kombination med sidotjänster i samband med näringsverksamhet eller professionellt.

Ett värdepappersföretag som inte är ett kreditinstitut ska omedelbart avskilja en kunds penningmedel från företagets och andra kunders medel och sätta in dem på ett särskilt förvaltningskonto (*Treuhandkonten*) i ett kreditinstitut, i en centralbank, i en godkänd penningmarknadsfond eller i en filial till en inlåningsbank (*Einlagenkreditinstitut*) eller ett värdepappersföretag (*Wertpapier-handelsunternehmen*) som fått auktorisation i en annan EES-stat eller ett tredjeland och bedriver bankverksamhet (*Bankgeschäfte*). Förvaringen av kundmedel kan ordnas på nå-

got annat sätt endast med kundens uttryckliga samtycke. Också en kunds värdepapper ska utan dröjsmål överföras till förvaring hos ett kreditinstitut i Tyskland eller utomlands. Ett värdepappersföretag får endast på klart definierade villkor som kunden måste godkänna på förhand utnyttja en kunds finansiella instrument för egen eller för en annan kunds räkning. I en särskild lag (*Gesetz über die Verwahrung und Anschaffung von Wertpapieren*, 1995) finns allmänna bestämmelser om värdepappersförvaring. På kreditinstituts förvaring och användning av kundmedel tillämpas särskilda bestämmelser enligt lagen om kreditinstitut.

I Storbritannien innehåller FSA:s manual alla bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av lagen om finansiella tjänster och finansmarknaden.

I 6 kap. i avsnittet om kundmedel i FSA:s manual om kundmedel (*FSA Client Assets Manual, CASS*) föreskrivs om kunders finansiella instrument (*Custody rules*) och i 7 kap. om kunders penningmedel (*Client money rules*). Dessa bestämmelser tillämpas på företag (*firms*). Med företag avses också fysiska personer som har rätt att bedriva reglerad verksamhet med FSA:s tillstånd. Bestämmelserna tillämpas dessutom på företag som fått verksamhetstillstånd i en annan EES-stat eller i ett tredjeland, då dessa bedriver reglerad verksamhet i Storbritannien.

Företag som innehar finansiella instrument som tillhör kunder (*safe custody assets*) ska vidta tillräckliga åtgärder för att skydda kundernas äganderätt i synnerhet för den händelse att företaget blir insolvent och för att förhindra att kundens finansiella instrument inte används för företagets egen räkning, utan att kunden uttryckligen har gett sitt samtycke. Dessutom ska ett företag som innehar penningmedel som tillhör kunder (*client money*) vidta tillräckliga åtgärder för att trygga kundernas rättigheter och förhindra att kundmedlen används för företagets egen räkning.

Enligt avsnittet om tillsyn i FSA:s manual (*FSA Supervision Manual, SUP*) ska en revisor varje år rapportera till FSA huvuvida företaget har iakttagit bestämmelserna om skyddande av kunders finansiella instrument och penningmedel samt vidtagit tillräckliga åtgärder för att iaktta bestämmelserna. Dess-

utom ska revisorn rapportera huruvida företaget har iakttagit bestämmelserna om säkerheter (*collateral*) samt vidtagit tillräckliga åtgärder i syfte att iakttä bestämmelserna.

Lagen om handel med finansiella instrument

Tillstånd för bedrivande av fondbörs- och derivatbörsverksamhet

I Finland krävs tillstånd för bedrivande av fond- och derivatbörsverksamhet. Förutsättningarna för börsverksamhet har på ett heltäckande sätt harmoniserats inom Europeiska unionen genom att direktivet om marknader för finansiella instrument har genomförts nationellt. En fondbörs som auktoriserats inom Europeiska unionen får tillhandahålla tjänster

i Finland efter att den behöriga myndigheten i den stat som auktoriserat börsen har gjort en anmälan till Finansinspektionen. En fondbörs som fått auktorisation i en stat utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet behöver Finansinspektionens tillstånd för att värdepappersförmedlare och andra direkt ska kunna delta i handeln på denna börs. I Finland utgår myndigheterna från en s.k. delad behörighetsmodell när det gäller att bevilja och övervaka börstillstånd. Börstillstånd beviljas av finansministeriet medan Finansinspektionen övervakar börsverksamheten.

Den finska modellen med delad myndighetsbehörighet motsvarar också praxis i vissa andra medlemsstater.

Stat	Fondbörs (en börs från varje stat)	Tillståndsmyndighet	Tillståndsmyndighet
Finland	NASDAQ OMX	finansministeriet	Finansinspektionen
Sverige	NASDAQ OMX	Finansinspektionen, som är en organisation under Finansdepartementet och verkar under dess politiska styrning	Finansinspektionen
Danmark	NASDAQ OMX	Finanstilsynet, som är en del av Näringsministeriet	Finanstilsynet
Storbritannien	LONDON STOCK EXCHANGE	Financial Services Authority (FSA). Finansministeriet har rätt att bestämma de villkor som ett investerings- eller clearinginstitut som auktoriserats av FSA fortlöpande ska uppfylla för att bibehålla sin status som auktoriserat institut	FSA
Frankrike	EURONEXT S.A.	finansministern på rekommendation av finansmarknadsmyndigheten	finansmarknadsmyndigheten, L'Autorité des marchés financiers (AMF)
Tyskland	DEUTSCHE BÖRSE GROUP	delstatens tillsynsmyndighet	delstatens tillsynsmyndighet, Bundesanstalt für Finanzdienstleistungsaufsicht (BaFin)

Tabell 3: Myndighetsbehörighet

Enligt OECD-IOSCO-rapporten Supervisory framework for markets 1999 är det typiskt att det på vissa marknader finns en behörig myndighet som reglerar och övervakar värdepappersmarknaden, clearingorganisationerna och marknadsparterna. På andra marknader har myndigheternas behörighet delats mellan flera myndigheter. Enligt rapporten är det viktigt att behörighetsdelningen är så tydlig att den effektivt täcker alla marknadselement, eliminerar onödiga kostnader samt säkerställer snabba och säkra åtgärder i krissituationer.

I IMF:s globala analys av regleringen av värdepappersmarknaden (*Strengths and Weaknesses in Securities Market Regulation: A Global Analysis*) konstateras att reglering och tillsyn av marknaden är en viktig faktor för en sund marknadsutveckling. IMF understryker vikten av att regleringsmyndigheten har en klart definierad behörighet, en tillräck-

ligt självständig ställning, laglig auktoritet och tillräckliga resurser.

I Finland måste en fondbörs ha regler vilkas minimiinhåll är fastställt i lag. Börsreglerna fastställs på ansökan av finansministeriet efter att ministeriet hört Finansinspektionen. En internationell jämförelse visar att reglerna för fondbörs i många länder fastställs av en myndighet som motsvarar Finansinspektionen. I Finland har det ansetts att reglerna för fondbörsverksamhet bör fastställas av en myndighet för att det på förhand ska kunna säkerställas att de är förenliga med lagstiftningen och för att sålunda främja förtroendet för marknaden. Exempelvis i Sverige och Danmark sänder fondbörsen på förhand ändringar i reglerna till myndigheten för kännedom. Till åtskillnad från förfarandet i Finland godkänns de sålunda inte i en administrativ process.

Stat	Myndighet som fastställer eller underrättas om reglerna
Finland	finansministeriet
Sverige	Finansinspektionen
Danmark	Finanstilsynet
Storbritannien	Financial Services Authority

Tabell 4: Myndighet som fastställer börsreglerna

Det förfarande för fastställelse av regler som tillämpas i Finland har kritiserats i synnerhet för att det är mera tungrovt än i Sverige och Danmark, där finanstillsynsmyndigheterna endast behandlar regeländringar och också dessa i efterhand. De nämnda myndigheterna antingen hör till ett departement eller står under dess politiska ledning. Exempelvis i Sverige bereder Finansinspektionen lagstiftningen inom området och säkerställer därmed att det allmännas intressen tillgodoses. I Finland verkar Finansinspektionen i anslutning till Finlands Bank men fattar enligt lagen självständiga beslut utan politisk styrning. Finansinspektionens självständiga ställning stämmer överens med de internationella rekommendationerna. När det gäller behörigheten är de nordiska tillsynsmyndigheterna sålunda inte jämförbara sinsemellan.

Mäklarlista

Enligt den gällande lagen kan en operatör som ordnar multilateral handel på ansökan av emittenten notera värdepapper på en särskild mäklarlista, varmed avses en s.k. alternativ marknadsplats i samband med att bolag börsnoteras. En mäklarlista är en sådan multilateral handelsplattform som avses i direktivet om marknader för finansiella instrument. Regleringen är inte lika strikt som för reglerade marknader.

Londonbörsens Alternative Investment Market (AIM), Euronexts Alternext -marknad och, Entry Standard som upprätthålls av Deutsche Börse samt First North -marknaden i de nordiska länderna är internationella exempel på alternativa marknadsplatser. Handeln med de mest likvida aktierna har koncentrerats till de multilaterala handelsplatt-

formerna Chi-X, Turquoise och Burgundy - marknaderna. NASDAQ OMX Stockholm driver marknadsplatsen First North Sweden medan NASDAQ OMX Helsinki driver marknadsplatsen First North Finland.

Den svenska lagstiftningen om multilateral handel gör inte skillnad mellan mäklarlistor och multilaterala handelsplattformar. I Sveriges lag om värdepappersmarknaden föreskrivs om de allmänna principerna för multilaterala handelssystem. En multilateral handelsplattform ska drivas hederligt, rättvist och professionellt och så att allmänhetens förtroende för värdepappersmarknaden upprätthålls. När ett värdepappersinstitut driver en handelsplattform ska det tillämpa principerna om neutralitet, vilket innebär att institutets regler för handelsplattformen tillämpas på ett likformigt sätt gentemot alla som deltar i handeln, och principerna om god genomlysning. Den som uppfyller kraven har rätt att delta i handeln på en handelsplattform. Deltagarna ska få snabb, samtidig och korrekt information om handeln.

I Danmark har regleringen av multilaterala handelssystem indelats i en s.k. allmän del och i en särskild del som gäller alternativa marknadsplatser. Bestämmelserna i den allmänna delen motsvarar bestämmelserna om multilateral handel i direktivet om marknader för finansiella instrument. First North Danmark är en alternativ marknadsplats. Värdepapper kan tas upp till handel på en alternativ marknadsplats endast om emittenten ber om detta och om värdepapperen inte har tagits upp till handel på en reglerad marknad i Danmark eller på motsvarande marknad i något annat land. Enligt den danska lagen om värdepappersmarknaden ska den som ordnar handeln upprätta regler för emittenternas informationskyldighet.

I Storbritannien föreskrivs i tillsynsmyndigheten FSA:s föreskriftsamling i detalj bl.a. om minimiinnhållet i reglerna för multilateral handel (*investment exchange*). Liksom i Sverige ska reglerna vara minst så öppna och ovillkorliga som avses i direktivet om marknader för finansiella instrument och gälla förfaranden för opartisk och korrekt handel, objektiva grunder för effektivt utförande av order samt öppna bestämmelser om

upptagande av finansiella instrument till handel samt om tillträde till marknadsplatser.

I den tyska lagen om handel med värdepapper föreskrivs om minimiinnhållet i reglerna för multilaterala handelssystem. I reglerna ska föreskrivas bl.a. om de krav som ställs på handelsparter, om korrekt genomförande av transaktioner, om prisbildning, om offentliggörande av nödvändig och ändamålsenlig information och om finansiella instrument som kan tas upp till handel. Den som ordnar multilateral handel ska offentliggöra marknadspris, vilket antal finansiella instrument det är fråga om samt tidpunkten för handeln. I lagen finns särskilda bestämmelser också om de förpliktelser i fråga om öppenhet som gäller för marknadsplatsoperatören före handeln. De krav som börslagen (*Börsengesetz*) ställer i fråga om prisbildning och handelsparterna ska i tillämpliga delar tillämpas också på marknadsplatsoperatörer som ordnar multilateral handel. Bestämmelserna om uppköpserbudanden (*Wertpapiererwerbs- und Übernahmegesetz*) tillämpas endast på målbolag vilkas värdepapper är föremål för handel på en reglerad marknad. Marknadsplatsen Entry Standard som drivs av Deutsche Börse är en alternativ marknadsplats för värdepapper som inte är föremål för handel på reglerade marknader.

I Frankrike regleras multilateral handel i en lag om ekonomi och finansiering (*Code monétaire et financier*). Den som ordnar handel ska för sin verksamhet upprätta opartiska och öppna regler med bl.a. objektiva kriterier för utförande av order och opartiska villkor för godkännande av handelsparter. Dessutom föreskrivs i lagen t.ex. om informationskyldigheten före och efter transaktioner.

I tillsynsmyndighetens (*L'Autorité des marchés financiers*) föreskriftsamling regleras särskilt minimiinnhållet i reglerna för alternativa marknader. Exempelvis NYSE Alnext är en alternativ marknad. Tillsynsmyndigheten godkänner reglerna på ansökan. I reglerna ska med avvikelse från vad som gäller övriga multilaterala handelssystem föreskrivas om de förfaranden som ska tillämpas då någon förvärvar bestämmande inflytande samt om emittenternas och parternas tillsynsförfarande. Marknadsplatsoperatörer ska dagligen rapportera till tillsynsmyndighe-

ten vilka order gällande finansiella instrument som är föremål för handel som har kommit in från handelsparter. På alternativa marknader ska tillämpas tillsynsmyndighetens bestämmelser om marknadsmissbruk. Emittenter kan enligt NYSE Alternexts regler upprätta bokslut antingen enligt den nationella lagstiftningen eller enligt internationella redovisningsstandarder.

*Lagen om värdeandelssystem och clearingverksamhet samt lagen om värdepapperskon-
ton*

Förvarares insolvens och konkurs

En allmän regel i referensländerna är att förvararen ska säkerställa att kundmedel förvaras separat från egna medel. I Sverige innebär förvararens skyldighet att hålla kundmedel åtskilda från sina egna att kundmedlen är skyddade om förvararen går i konkurs. Varje kunds medel är skyddade upp till 250 000 svenska kronor, för den händelse att förvararen gör sig skyldig till bedrägeri eller försummar att hålla kundmedel åtskilda från sina egna. Bestämmelsen är baserad på Europaparlamentets och rådets direktiv 97/9/EG om system för ersättning till investerare.

I Danmark har investerare i det fall att förvararen och värdepapperscentralen blir insolventa rätt till värdeandelar motsvarande sin andel av de värdepapper som är registrerade på ett gemensamt konto eller ett förvaltningskonto, om det inte därförinnan har uppkommit oklarhet om äganderätten till värdeandelarna. En enskild investerarens värdepapperstillgångar är genom ersättningssystemet skyddade upp till 20 000 euro av marknadsvärdet den dag då likvidationen inleddes.

I Frankrike ska kontoförvaltaren enligt tillsynsmyndighetens regler förvara och förvalta värdeandelarna omsorgsfullt och korrekt, trots att ansvaret i praktiken kan begränsas genom avtal. Förvararen ska förvissa sig om att kontoförvaltaren och investerarens värdeandelar inte blandas ihop. I eventuella underskotts- och insolvenssituationer ska investerarnas rättigheter om möjligt tryggas genom ett pro rata -förfarande. En enskild investerare får genom ersättningssystemet skydd för sina värdeandelar upp till 70 000 euro.

I Tyskland har den som deponerat värdepapper ingen direkt sakrättslig rätt till värdepapperen i fråga. Enligt lagen anses det dock vara fråga om en sakrätt som ska hållas i sär från obligationsrättsliga krav som är förenade med konkursrisk. Rätten till en andel som består av ett visst antal värdepapper kan avyttras och pantsättas fritt, på samma sätt som ett värdepappersbevis som kan hanteras endast i ett kontosystem. Deponenten kan kräva att ett antal värdepapper som motsvarar hans andelsrätt avskiljs från ett gemensamt förvar, och ska då ges värdepapper av samma slag. Om det i ett gemensamt förvar inte finns det antal värdepapper som bokföringen anger, kan deponenten vägra ge ut värdepapper. Förvaringsinstitutet ansvarar för underskott som har uppkommit till följd av dess verksamhet. Om värdepapperscentralen eller förvaringsbanken blir insolvent ingår investerarens tillgångar inte i konkursboet (principen om endast en ägare). Den rätt som tillkommer förmånstagaren till värdepapper som är föremål för fondarrangemang är primär i förhållande till intressebevakarens lagliga äganderätt, vilket innebär att den investerare som är förmånstagare har primär rätt också gentemot förvaringsbankens borgenärer. Tillgångarna i fråga ingår sålunda inte i förvaringsbankens konkursbo. Det skydd som ersättningsfonden ger investeraren uppgår till högst 90 procent av investeringens värde och i varje fall till högst 20 000 euro.

I Storbritannien ingår tillgångarna inte i förvararens konkursbo, utan investeraren har i allmänhet rätt att kräva att värdepapperen lämnas ut.

Administrativa påföljder

Finansinspektionen har rätt att påföra tillsynsobjekt och finansmarknadsaktörer administrativa påföljder för överträdelse av lagens bestämmelser om finansmarknaden. De administrativa påföljderna är ordningsavgift, offentlig anmärkning, offentlig varning och påföljdsavgift.

Mellan medlemsstaterna förekommer betydande skillnader när det gäller beloppet av de administrativa påföljderna. Detta kan konstateras vid en jämförelse mellan den övre gränsen för påföljdernas penningbelopp i Finland

och Sverige. I fråga om de referensländer som tagits med i tabellen visas tillsynsmyndigheternas befogenheter att påföra tillsyns-

objekt, t.ex. kreditinstitut, aktörer på värdepappersmarknaden och försäkringsbolag, administrativa påföljder.

Stat	Övre gräns för administrativa påföljder, juridiska personer (€)
Storbritannien	ingen övre gräns
Frankrike	100 000 000 €
Sverige	5 200 000 €
Tyskland	1 000 000 € (aktörer på värdepappersmarknaden), 500 000 € (kreditinstitut), 150 000 € (försäkringsbolag)
Finland	200 000 €

Tabell 5: Övre gränser för administrativa påföljder i euro

Dessutom visar Europeiska värdepappers-tillsynskommitténs (*Committee of European Securities Regulators*), nedan *CSR*, undersökningar gällande marknadsmissbruksdirektivet att samma gärning i en medlemsstat kan

leda till administrativa påföljder och i en annan medlemsstat till straffrättsliga straff. Myndigheterna har inte heller något enhetligt utbud av påföljder till sitt förfogande.

Stat	Administrativ påföljd (missbruk av insider-information)	Fängelse (missbruk av insider-information)	Böter och andra påföljder (missbruk av insider-information)	Administrativ påföljd (marknadsmanipulation)	Fängelse (marknadsmanipulation)	Böter och andra påföljder (marknadsmanipulation)
Storbritannien	obegränsad	max 7 år	obegränsad	obegränsad	max 7 år	obegränsad
Frankrike	max 1,5 milj. € eller 10*vinning	max 2 år	minst vinningen, max 1,5 milj. € eller 10*vinning	max 1,5 milj. € eller 10*vinning	max 2 år	minst vinningen, max 1,5 milj. € eller 10*vinning
Sverige		max 4 år	-		max 4 år	-
Tyskland	-	max 5 år	obegränsad, vinningen förverkas	max 1 milj. €	max 5 år	obegränsad
Finland	fysisk person 100–10 000 €, jur. person 500–200 000 €	max 4 år	samfundsbot max. 850 000 €, konfiskation	fysisk person 100–10 000 €, jur. person 500–200 000	max 4 år	samfundsbot max. 850 000 €, konfiskation
Danmark	-	max 4 år	-	-	max 4 år	-

Tabell 6: Nivån på administrativa och straffrättsliga påföljder

Av jämförelsen framgår att nivåerna på administrativa och straffrättsliga påföljder varierar avsevärt mellan medlemsstaterna. De viktigaste referensstaterna är Storbritannien, Frankrike och Tyskland samt Sverige av de nordiska staterna. I alla de nämnda staterna är påföljdssystemet märkbart strängare

än i Finland. Med avvikelse från Finland är de administrativa påföljdernas belopp i många medlemsstater beroende av brottsvinnningen. I Finland har Finansinspektionen påfört några administrativa påföljder per år men än så länge inte en enda påföljdsavgift.

Misstänkt missbruk/år	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Missbruk av insiderinformation	24	28	24	18	29	45	27	37	27
Kursmanipulation	11	11	12	6	10	5	11	17	11
Informations-skyldighet	30	18	21	13	21	12	12	16	25
Övriga	-	-	4	4	2	3	12	4	7
Polisanmälan	6	7	5	1	3	2	5	-	3
Ordningsavgift	-	-	-	-	-	-	14	-	1
Offentlig anmärkning	-	-	-	2	-	1	1	5	3
Offentlig varning	-	-	-	-	-	-	1	-	-
Påföljdsavgift	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Tabell 7: Finansinspektionens praxis i fråga om olika benämningar på missbruk

Följande tabell visar Sveriges Finansinspektionens praxis i fråga om vissa typer av missbruk. De missbruk som det här är fråga om är i Sverige endast straffrättsligt straffba-

ra, vilket innebär att de inte undersöks av Finansinspektionen utan av Ekobrottsmyndigheten. Följande siffror visar antalet anmälningar till Ekobrottsmyndigheten.

Misstänkta brott/år	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Misstänkt insiderbrott	60	129	110	98	22	108
Misstänkt otillbörlig marknadspåverkan	33	60	190	161	22	192
Misstänkt obehörigt röjande av insiderinformation	2	2	4	1	2	1
Misstänkt utebliven rapportering	4	-	-	2	-	-

Tabell 8: Sveriges Finansinspektionens praxis i fråga om olika benämningar på missbruk

2.3 Bedömning av nuläget

2.3.1 Marknadsutvecklingen efter att värdepappersmarknadslagen stiftats

I slutet av 1980-talet minskade den finländska finansmarknadens bankcentrering i och med att marknaden avreglerades. Samtidigt ökade värdepappersmarknadens betydelse

successivt. Under den tid marknaden var reglerad var bankdepositioner och statens obligationslån skattefria och samtidigt begränsades räntan på bankernas utlåning genom reglering av medelräntan. Detta höll de genomsnittliga låneräntorna på en skälig nivå. Från företagets synpunkt var finansieringen i form av eget kapital dyr och från de huvudsakliga investerarnas, dvs. hushållens syn-

punkt var skattefria depositioner det attraktivaaste placeringsobjektet.

Avregleringen av räntor och kapitalrörelser gav en tydlig impuls till värdepappersmarknaden, eftersom kapital som strömmade in från utlandet investerades också i aktier. Helsingfors Börs gick samma drabbades i likhet med hela ekonomin av recessionen i början av 1990-talet, då börskurserna mer än halverades jämfört med nivån före recessionen.

Värdepappersmarknadens tillväxtförutsättningar förbättrades avsevärt då ekonomin vände uppåt. Värdepappersmarknaden påverkades dels av företagens ökade finansieringsbehov och dels i hög grad av att skattefriheten för bankdepositioner upphörde och framför allt av att *avoir fiscal* -modellen infördes för företagsbeskattningen, vilket avsevärt förbättrade förutsättningarna för finansiering i form av eget kapital jämfört med finansiering i form av främmande kapital.

Den verkliga guldåldern på aktiemarknaden inföll i Finland, liksom i andra länder, under de sista åren av 1900-talet. Till följd av den nya teknologin antogs det att de gamla ekonomiska lagbundenheterna, såsom sambandet mellan inflation och produktionsflaskhalsar, hörde till historien. Helsingfors Börs fick in både pengar och nya teknologiföretag. Från slutet av år 1998 till sommaren 2002 över tredubblades börskurserna mätt enligt aktieindex. Efter att bubblan spruckit blev fallet hårt. Till utgången av år 2002 sjönk börskurserna till en tredjedel.

Under det senaste decenniet har finansmarknaden genomgått en kraftig internationalisering och därmed har också företagets finansieringsmöjligheter blivit mångsidigare. Handeln med omsättningsbara värdepapper kan syfta till att skaffa både kortfristig och långfristig finansiering. Handeln med derivat minskar de risker som sammanhänger med prisutvecklingen på värdepapper och möjligheterna att utnyttja förändringar i värdepapperspriserna.

Verksamheten på värdepappersmarknaden kan indelas i en primärmarknad och en eftermarknad. På primärmarknaden finansierar man ofta med eget kapital, i syfte att bredda ägarbasen. Finansiering i form av eget kapital skaffas genom emission av aktier eller andra andelar. Emission av obligationslån är

en viktig form av finansiering i form av eget kapital. På eftermarknaden sker handeln med värdepapper som har emitterats på primärmarknaden.

Trots att praxis på värdepappersmarknaden har genomgått en mer eller mindre fullständig förändring under det senaste decenniet, är marknadens funktion fortfarande desamma. I Finland har kapitalmarknaden utvecklats till följd av den kraftiga strukturomvandlingen. Den teknologi- och serviceinriktade industrin har krävt att också kapitalmarknaden utvecklats. En analys visar att den kritiska punkten är att expandera företagsverksamheten och investera i internationella företag. Kapitalinvesteringarna skaffar finansiering t.ex. av kreditinstitut, pensionsfonder, pensionsförsäkringsbolag, försäkringsbolag, den offentliga sektorn och företag. Under den finansiella kriser skaffar allt flera företag finansiering på den internationella kapitalmarknaden.

De tidigare isolerade och nationellt reglerade marknaderna är numera globala. EU-lagstiftningen har resulterat i harmonisering av marknadens spelregler och i marknadskonkurrens. Den teknologiska utvecklingen har på grund av den ökande konkurrensen lett till sänkta kostnader för förvärv och avyttring av värdepapper och till att investerarna inte längre är beroende av tid och plats.

I Finland finns det framför allt få börsnoterade tillväxtföretag jämfört med de övriga nordiska länderna. Det har varit typiskt för Finland att tillväxtföretag inte börsnoteras utan antingen säljs till utlandet eller till kapitalinvestorer. Dessutom växer en stor del av de potentiella tillväxtföretagen inte enligt förväntningarna utan nöjer sig med den position som de uppnått. Nationernas framtida framgångar är dock i stor utsträckning beroende på de inhemska företagens tillväxt. Av denna anledning är det skäl att också genom lagstiftning försöka undanröja hinder för tillväxtföretagens kapitalanskaffning och börsnotering. Det är då av en central betydelse att kostnaderna för börsnoteringen och för att finnas på börslistan inte är oskäligt höga i förhållande till nyttan och att icke-börsnoterade företag inte genom lagstiftningen ges onödiga fördelar. Små och medelstora börsnoterade företag och företag som överväger att börsnotera sig bygger i stor ut-

sträckning sin kapitalanskaffning på inhemska investerare, eftersom företagen är alltför små och okända för att intressera utländska kapitalinvestorer. På grund av att de inhemska institutionella investerarna är få till antalet och på grund av de begränsningar som lagstiftningen ställer för investeringar är det viktigt att hushållens intresse för investeringar i större utsträckning än för närvarande inriktas på aktier. Eftersom i synnerhet hushållens investeringsbeteende visar en övertro på hemmamarknaden kommer merparten av de nya aktieinvesteringarna att inriktas på inhemska företag. Samtidigt ökar detta utbudet på finansiering i form av eget kapital.

Internationella storföretag har i allmänhet inga problem med tillgången på främmande och eget kapital. Storföretagen ställer andra krav på värdepappersmarknaden än företag som överväger att börsnotera sig. Från storföretagens synpunkt ska värdepappersmarknaden vara effektiv, global och opartiskt reglerad. Det har ingen större betydelse på vilken marknadsplats aktiehandeln bedrivs, förutsatt att den är öppen för alla investerare.

Finanskrisen visar emellertid att värdepappers- och kapitalmarknaderna i sista hand är nationella, trots internationaliseringen. Av de aktier som det handlades med i Finland var i november 2011 ca 40 procent i utländsk ägo, medan motsvarande andel ännu i början av 2008 var ca 60 procent. Ändringen visar att sådana mindre och marginella marknader som Finland lättare överges vid störningar på marknaden och under lågkonjunkturer. Detta faktum understryker de finländska investerarnas betydelse. Före finanskrisen utgjorde andelen gränsöverskridande företagsförvärv i hela världen ca 40 procent av alla företagsförvärv. Det är sålunda viktigt att Finland också i framtiden har en fungerande och effektiv värdepappersmarknad. Avsikten med revideringen av den inhemska lagstiftningen och EU-lagstiftningen är att förbättra marknadens funktion.

Den ökande regleringen av kreditinstitutet och de hårdare reglerna kommer i fortsättningen att understryka värdepappersmarknadernas roll i Europa. Den europeiska obligationsmarknadens roll för tillgången på finansiering har av tradition varit relativt liten jämfört med USA. Traditionellt har man vänt

sig till banksektorn för att få främmande kapital. De allt hårdare kapitaltäckningskraven på kreditinstitutet kommer att höja priset på finansiering och vissa tecken tyder på att finansiering i framtiden i allt större utsträckning kommer att skaffas på värdepappersmarknaden. Detta understryker behovet av en välfungerande värdepappersmarknad i hemlandet.

Det ökade intresse som aktier i finländska företag har väckt i utlandet har fått också utländska förmedlare att intressera sig för Finland. För några år sedan hade distansmäklarna en marknadsandel på klart över hälften av alla transaktioner på Helsingfors Börs. Samtidigt började antalet förmedlare öka. För närvarande är över 60 förmedlare verksamma på Helsingfors Börs och en del av dessa är enbart inriktade på internet- och algoritmhandel.

Då multilaterala handelssystem började verka vid sidan av börserna övergick en del av distansmäklarnas affärer till aktörer som kan erbjuda kunderna förmånligare och snabbare handel. Exempelvis under de två senaste åren har över en fjärdedel av Helsingfors Börs omsättning övergått till multilaterala handelsplattformar.

Finlands värdepappersmarknad är starkt beroende av utvecklingen på utländska marknader. Regleringen av primärmarknader och marknadsplatser är redan långt harmoniserad inom Europeiska unionen. Internationaliseringen och integrationen kommer i en nära framtid att öka behovet av både harmonisering och effektivisering, i synnerhet när det gäller marknadsplatsernas verksamhet och clearingverksamheten. I framtiden kommer effektiviseringen av marknaden sannolikt att förutsätta harmonisering av beskattningen inom Europeiska unionen. I och med att internationell flerstegsförvaltning av värdepapper tillåts också för finländska investerare får de ett bättre konkurrensläge samtidigt som ägarbasen för inhemska emittenter breddas. Också med tanke på Eurosystemets Target2-Securities -plattform, som värdepapperscentralerna i olika länder år 2015 eller 2016 börjar använda för clearing och avveckling av transaktioner i centralbankspengar, är det för eventuella effektivitetsfördelar viktigt att också finländska investerares värdepapper

kan förvaltarregistreras och förvaras i fler-stegssystem.

System- och teknologilösningar har sålunda en stor betydelse på värdepappersmarknaden. Kostnadstrycket på förmedlingen, clearing och förvaringen av värdepapper leder till omstruktureringar som berör också Finlands värdepappersmarknad. Investeringar i datasystem är mera betungande för små aktörer som i allmänhet inte kan uppnå motsvarande stordriftsfördelar i sin verksamhet. Finlands värdepappersmarknads framgång har i hög grad varit beroende av några viktiga börsaktier.

I framtiden kommer investeringstjänster i Finland sannolikt att tillhandahållas av dels en grupp små och medelstora lokala eller regionala aktörer och dels av flera stora internationella aktörer. I Finland finns det relativt få emittenter av värdepapper som är föremål för offentlig handel och dessa är i allt större utsträckning, med marknadsvärdet som utgångspunkt, små och medelstora bolag sett i ett europeiskt perspektiv. Värdepappershandeln kommer sannolikt att delas mellan börsen och alternativa marknadsplatser och en betydande del av handeln kommer troligen att flytta till multilaterala handelsplattformar.

Finland blir äldre och rikare. Värdepappersmarknaden erbjuder alternativ för långtidssparande och omsättning av investeringsprodukter. Den utveckling och de innovationer som sker på finansmarknaden kan indirekt påverka samhällsekonomin och den ekonomiska tillväxten.

2.3.2 Bedömning av nuläget i fråga om värdepappersmarknadslagstiftningen

Värdepappersmarknadslagen

Lagteknisk kvalitet, tillämpningsområde och struktur

Det gällande värdepappersmarknadslagen är i fråga om sitt tillämpningsområde en omfattande helhet som är svårbegriplig och splittrad till uppbyggnaden. Lagen innehåller ett flertal diffusa hänvisningar och dess begrepp, definitioner och skrivsätt är föga enhetliga. För att lagens tekniska kvalitet ska

kunna förbättras måste den skrivas om i sin helhet. Många av de konstaterade bristerna kan på så sätt elimineras och syftet med totalrevideringen uppnås.

Såväl lagens inhemska som internationella tillämpningsområde måste förtydligas så att i synnerhet internationella gränsöverskridande situationer blir bättre beaktade. Också tillämpningsområdena för lagens enskilda bestämmelser bör anges på ett tydligare sätt än för närvarande. Vidare är nödvändigt att klargöra hur värdepappersmarknadslagen förhåller sig till andra lagar, t.ex. konsumentskyddslagen och aktiebolagslagen.

I samband med revideringen måste också vissa begrepp från EU-direktiven, t.ex. begreppen reglerad marknad och finansiella instrument, användas konsekvent i värdepappersmarknadslagen och i lagstiftning som har samband med den. Till följd av den heltäckande EU-harmoniseringen och de talrika direkt tillämpliga förordningarna är det skäl att så långt som möjligt undvika rent nationella begrepp, för att lagstiftningens tydlighet och begriplighet bättre ska säkerställas.

Det är nödvändigt att bygga upp lagstiftningen om värdepappersmarknaden på ett klarare sätt bl.a. av den anledningen att bestämmelser som utgör en helhet och gäller olika aktörer för närvarande är splittrade på många olika lagar. Exempelvis bestämmelserna om börsverksamhet och clearingverksamhet är nu uppdelade mellan många lagar liksom också bestämmelserna om tillhandahållande av investeringstjänster. På basis av en internationell jämförelse har det konstaterats att beslut som gäller uppbyggnaden av en lag i sista hand gäller ändamålsenlighet, vilket innebär att man dels måste beakta att lagen blir tydlig och begriplig och dels också att strukturen blir tidsmässigt hållbar och flexibel med tanke på föränderliga förhållanden.

Det är skäl att inom ramen för värdepappersmarknadslagen gruppera bestämmelser som gäller olika ärendetyper eller aktörer på ett mera logiskt sätt genom att behandla t.ex. prospekt och informationsskyldighet i helt skilda avsnitt. Det är vidare skäl att utveckla värdepappersmarknadslagstiftningens många nivåer och partiella överlappningar i en tydligare och mera konsekvent riktning.

Prospekt

På grund av att prospektdirektivet genomfördes relativt nyligen är nivån på bestämmelserna om prospekt god, och har inga större brister. Bestämmelserna om prospekt har undergått en genomgripande harmonisering i EU-medlemsstaterna och de nationella marginalerna är därför relativt små. Det vore dock skäl att höja den undre gränsen för upprättande av nationella prospekt från nuvarande 100 000 euro, för att också små aktörer ska kunna erbjuda värdepapper utan prospekt då vissa förutsättningar är uppfyllda. I syfte att minska den administrativa bördan i anslutning till godkännande av prospekt är det dessutom skäl att i lagen föreskriva om vissa nationella valmöjligheter som prospektdirektivet tillåter.

Informationsskyldighet

I den gällande värdepappersmarknadslagens 2 kap. föreskrivs om emittenters och vissa andra aktörers informationsskyldighet på värdepappersmarknaden. Den detaljerade detaljeringen av informationsskyldigheten indelas på vedertaget sätt i skyldigheten att informera på primärmarknaden med prospekt samt i skyldigheten att fortlöpande och regelbundet informera på eftermarknaden. Bestämmelserna om flaggningsskyldigheten i fråga om betydande ägarandelar är dessutom ett centralt element i öppenheten när det gäller den reglerade marknaden. Bestämmelserna gäller huvudsakligen värdepapper som är föremål för handel på en reglerad marknad samt emittenter av sådana värdepapper. I en allmän bestämmelse föreskrivs dock om informationsskyldigheten när det gäller emittenter av värdepapper som på ansökan är föremål för handel på en multilateral handelsplattform.

Den gällande värdepappersmarknadslagens 2 kap. är till stor del baserat på EU-författningar. Bestämmelserna om informationsskyldighet har ansetts fungera, med undantag för vissa mindre tillfredsställande nationella val av bestämmelser. Regleringen av emittenters regelbundna och fortlöpande informationsskyldighet togs till centrala delar i den gällande värdepappersmarknadslagen

redan innan öppenhetsdirektivet och marknadsmissbruksdirektivet hade genomförts. I samband med genomförandet av direktiven har det varit nödvändigt att harmonisera bestämmelserna så att de stämmer överens med EU-författningarna.

Ändringsbehoven gäller framför allt bestämmelserna om kvartalsrapporter och om sådan bedömning av framtidsutsikterna som ska ges i delårsrapporterna. I båda fallen anses det att bestämmelserna höjer tröskeln för börsnotering och ökar de administrativa kostnaderna samt försämrar den finländska marknadens konkurrenskraft. De båda nationella bestämmelserna har tillkommit för att de varit nyttiga för investerarnas informationsbehov och för att de styrt investerarinformationen i en positiv riktning.

Också flaggningsbestämmelserna anses vara i behov av en översyn i vissa avseenden, för att de bättre ska stämma överens med öppenhetsdirektivet och de regleringsalternativ som valts i de viktigaste referensländerna. Det är sålunda skäl att genomföra öppenhetsdirektivet i fråga om det undantag som det tillåter från flaggningsskyldigheten för kreditinstitut och värdepappersföretags handelslager. Däremot är det skäl att bibehålla flaggningsskyldigheten när det gäller förvärv av finansiella instrument så att den är mera omfattande än öppenhetsdirektivet förutsätter, eftersom betydelsen av sådana arrangemang har ökat också på den internationella värdepappersmarknaden. Om öppenhetsdirektivet år 2012 ändras i enlighet med kommissionens förslag kommer ändringen att i detta avseende närma EU-regleringen till vår nationella lagstiftning. Det har också framförts att tidfristerna för flaggningsanmälan och för offentliggörande av en flaggningsanmälan gällande måbolaget understiger de längsta tidsfrister som direktivet tillåter. Den ovan nämnda direktivändringen som kommissionen föreslagit innebär också att direktivet förutsätter maximiharmonisering och att den nationella regleringen då i varje fall måste omprövas.

Vissa förpliktelser avseende öppenhet gäller i fråga om transaktioner med emittentens egna aktier. Transaktionerna ska anmälas till börserna som ska offentliggöra dem på marknaden. Det är skäl att upphäva den nationella

bestämmelsen enligt vilken emittenten ska offentliggöra sin avsikt att börja förvärva egna aktier en vecka innan köpen inleds, eftersom sådan information inte längre anses behövlig från marknads synpunkt. Emittenten ska fortfarande offentliggöra bolagsstämmas beslut – i praktiken beslutet att bemyndiga styrelsen – när det gäller köp och försäljning av egna aktier. Däremot är det skäl att i lagen hålla kvar bestämmelsen om emittentens skyldighet att anmäla transaktioner med egna aktier till respektive reglerade marknad, som offentliggör dem på marknaden. Från investerarnas synpunkt är informationen om emittentens aktivitet i transaktioner med egna aktier relevant.

Börsverksamhet och multilateral handel

Den gällande värdepappersmarknadslagens bestämmelser om fondbörser och multilateral handel anses huvudsakligen vara tillräckliga och fungera. Det är emellertid skäl att slå ihop optionshandelslagens bestämmelser om derivatbörsverksamhet med bestämmelserna om fondbörsverksamhet, eftersom det i båda fallen är fråga om att driva en reglerad marknad som avses i direktivet om handel med finansiella instrument. Samtidigt är det skäl att förenkla den synnerligen detaljerade regleringen av derivatbörsverksamhet så att den bättre motsvarar direktivets mera generella reglering. Det är också skäl att se över bestämmelserna om avbrytande av börshandel så att de bättre motsvarar direktivet och dess målsättningar.

På grund av kravet på jämbördiga konkurrensförutsättningar måste bestämmelserna om olika marknadsplatser vara så enhetliga som möjligt, vilket också är förenligt med målsättningarna för direktivet om marknader för finansiella instrument. Den nuvarande lagstiftningen anses dock vara tillräcklig för att denna målsättning ska kunna förverkligas. Det är också skäl att slopa det nationella begreppet offentlig handel och övergå till begreppet reglerad marknad, som används i direktivet om finansiella instrument.

Fondbörsen och värdepapperscentralen är synnerligen viktiga aktörer när det gäller infrastrukturen för Finlands värdepappersmarknad. Då beredningen av lagstiftning om värdepappersmarknaden och tillsynen över värdepappersmarknaden delvis övergår till Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten och då lagstiftningen och myndigheternas beslut i vissa fall kan stå i konflikt med Finlands lagstiftning eller med den självreglering som iaktas i Finland, är det inte skäl att göra några större ändringar i den gällande nationella behörighetsfördelningen mellan myndigheterna eller i tillståndspröcessen och inte heller i processen för fastställelse av reglerna. Det är emellertid skäl att förenkla processen för fastställelse av tekniska eller mindre betydande ändringar i börsreglerna.

Clearing och förvaring av värdepapper

Clearing och förvaring av värdepapper

I Finland verkar värdepapperscentralen som clearingorganisation. Clearingen av värdepapper, med andra ord avvecklingen av förpliktelser, är indelad på ett sådant sätt att värdepapper som emitterats av stora och medelstora emittenter i Finland fastställs hos en central motpart utanför Finlands gränser. Endast förpliktelser i samband med små emittenters värdepapperstransaktioner fastställs i Finland. Värdepapperstransaktioner avvecklas dock alltid i Finland. I den gällande värdepappersmarknadslagen föreskrivs både om finländska och om utländska clearingorganisationers verksamhet. Lagstiftningen om utländska clearingorganisationer trädde i kraft 1.2.2010. Avsikten är att bestämmelserna om clearingorganisationers verksamhet ska ses över i ett särskilt lagstiftningsprojekt som inleds senare, då Europaparlamentets och rådets förordning om OTC-derivat, centrala motparter och transaktionsregister träder i kraft.

Det är skäl att på ett ändamålsenligt sätt i lagstiftningen om clearingverksamhet sammanställa de bestämmelser om värdepapperscentralens verksamhet som ingår i värdepappersmarknadslagen och i lagen om värdeandelssystemet.

Bestämmelserna om marknadsmissbruk och insiderregister

Den gällande värdepappersmarknadslagens 5 kap. om marknadsmissbruk är huvudsakli-

gen baserad på genomförandet av marknadsmissbruksdirektivet. Uppgifter om offentliga insiderregister kan hämtas antingen ur emittenternas, värdepappersförmedlarnas, fondbörsens eller värdepapperscentralens egna bolagsspecifika register eller, som en tjänst som upprätthålls av värdepapperscentralen, direkt ur värdeandelssystemet. I samband med regleringen av förhållandet mellan emittenter och insiders är skäl att direkt gå över till en modell med ett centraliserat offentligt insiderregister. Ett centraliserat insiderregister skulle göra informationen mera lättillgänglig, säkerställa informationens tillförlitlighet och minska vissa bolags administrativa börda.

Offentligt insiderregister för värdepappersförmedlare, fondbörsen och värdepapperscentralen

Med avvikelser från bestämmelserna om förhållandet mellan emittenter och insiders är bestämmelserna om ett offentligt insiderregister för värdepappersförmedlarna, fondbörsen och värdepapperscentralen inte baserade på EU-lagstiftningen, utan de är helt nationella. På grund av EU-lagstiftningen gäller bestämmelserna inte och kan inte heller utsträckas till att gälla värdepappersförmedlare från andra EES-stater. Lagstiftningen medför också kostnader för finländska marknadsparter, vilket kan anses vara en konkurrensnackdel. Av dessa skäl är ett alternativ att slopa bestämmelserna om ett offentligt insiderregister för värdepappersförmedlare, fondbörsen och värdepapperscentralen.

Den offentlighet och öppenhet som ett offentligt insiderregister innebär för värdepappersinnehav och värdepapperstransaktioner har emellertid betydelse för att verksamheten sköts på ett behörigt sätt. För det första förbygger offentligheten missbruk. För det andra innebär den att den offentliga tillsynen blir effektivare, då t.ex. massmedierna ser till att felaktiga eller bristfälliga förfaranden uppdragas och kommer till allmänhetens kännedom. Dessa omständigheter motiverar att de nuvarande bestämmelserna får kvarstå.

På basis av tillgänglig information är det svårt att bedöma om det är skäl att slopa be-

stämmelserna om ett offentligt insiderregister för värdepappersförmedlare, fondbörsen och värdepapperscentralen eller inte. Det ändamålsenligaste alternativet i en situation som denna är kanske att effektivisera regleringen och tillsynen av privata transaktioner, att samla in mera information om de offentliga insiderregistrens funktion och användbarhet samt slutligen att överväga eventuella fortsatta åtgärder. Huvudalternativen är således att hålla kvar bestämmelserna om det offentliga insiderregistret eller, om bestämmelserna om privata transaktioner och Finansinspektionens effektiviserade tillsyn tillsammans med eventuella andra åtgärder räcker för att trygga efterlevnaden av bestämmelserna, att slopa bestämmelserna om ett offentligt insiderregister. I detta sammanhang är det också möjligt att bedöma hur de handelsbegränsningar som ingår i självregleringen fungerar och vilka möjligheter det finns att utveckla självregleringen.

En sådan bedömning som avses ovan kan, om det finns tillräckliga erfarenheter, göras i samband med det nationella genomförandet av det nya direktiv om marknader för finansiella instrument som kommissionen föreslagit. Vid beredningen av det nationella genomförandet måste man också ta ställning till om det nya direktivet fortfarande tillåter en nationell lagstiftning som innebär att inhemska marknadsparter försätts i en sämre konkurrensställning än utländska marknadsparter.

Offentliga uppköpserbudanden och skyldighet att ge anbud

Bestämmelserna om offentliga uppköpserbudanden och skyldighet att ge anbud förnyades i stor utsträckning i samband med att direktivet om uppköpserbudanden genomfördes år 2006. I samband med reformen inrättades Centralhandelskammarens nämnd för företagsköp, som i praktiken inte har uppnått den ställning som planerades för den och som de motsvarade organ i Storbritannien och Sverige som ansågs vara dess förebilder. Bestämmelserna om uppköpserbudanden anses i övrigt huvudsakligen fungera bra. Också investerarskyddet borde främjas i mån av möjlighet, t.ex. genom att ge innehavare

av värdepapper i målbolaget som godkänt ett uppköpserbudandet rätt att återkalla sitt godkännande under den tid som uppköpserbudandet är i kraft.

Med avseende på de allmänna principerna för uppköps- och inlösningserbjudanden anses de rekommendationer som getts av nämnden för företagsförvärv samt aktiebolagslagens bestämmelser huvudsakligen vara tillräckliga.

Kriterierna för agerande i samråd, definitionen av personer som är jämförbara med aktieägare, sättet för beräkning av röstandelar och uppkomsten av skyldighet att ge uppköpserbudande på grund av ett derivatinstrument borde preciseras och bestämmelserna om skyldighet att ge uppköpserbudande och om flaggningsskyldighet borde inte få leda till slutresultat som är oändamålsenliga från praktisk synpunkt. Skillnaderna mellan obligatoriska och frivilliga uppköpserbudanden, såsom bestämmande av vederlag, borde klarare framgå av lagen.

Nämnden för företagsförvärv har i praktiken inte uppnått den ställning som planerades för den och som skulle motsvara de organ i Storbritannien och Sverige som ansågs vara dess förebilder. Det har ofta föreslagits att uppgiftsfördelningen mellan Finansinspektionen och nämnden för företagsförvärv borde preciseras för att nämndens verksamhet därmed skulle bli livligare. Det har också framgått att det mellan marknadsparterna inte råder samförstånd om förutsättningarna för nämndens fortsatta verksamhet. Av denna anledning är det skäl att för nämnden föreslå en annorlunda modell enligt vilken i värdepappersmarknadslagen ska föreskrivas om börsbolags skyldighet att höra till ett organ som utvecklar god värdepappersmarknadsledning, om förhållandet mellan börsreglerna och rekommendationen om förfaranden i samband med offentliga uppköpserbudanden samt om komplettering av genomförandet av direktivet om uppköpserbudanden med en bestämmelse om styrelsens skyldighet att sammankalla bolagsstämman. Det sist nämnda förslaget är nödvändigt också för att den horisontella effekten av EU-domstolens beslutspraxis i fråga om bolagsrätt ska kunna beaktas.

Derivathandel

I optionshandelslagen och i den gällande värdepappersmarknadslagens 10 kap. föreskrivs om derivathandel med standardiserade optioner och terminer. På grund av att optionshandelslagens tillämpningsområde blivit mindre och på grund av lagens svårbegriplighet är det skäl att överföra regleringen av optionsbörsverksamheten i sin helhet till en enda lag, i samband med regleringen av annan handel. Bestämmelserna om clearing av derivat borde likaså flexibelt anpassas till marknadsutvecklingen. Regleringen borde inte i onödan få försvåra utnyttjandet av internationellt vedertagna marknadsstandarder.

Straffrättsliga och administrativa påföljder

De nuvarande brottsbenämningarna anses huvudsakligen fungera bra och det finns sålunda inget större behov att ändra dem eller rekvisiten. Det straffrättsliga påföljdssystem som gäller värdepappersmarknaden sammanhänger emellertid med det allmänna straffrättsliga påföljdssystemets stränghetsbedömning. Regleringen kan preciseras huvudsakligen genom terminologiska ändringar.

Förhållandet mellan de straffrättsliga straffbestämmelserna och de administrativa påföljderna bör förtydligas i fråga om gärningar som har beröringspunkter med båda systemen. I många situationer kan en administrativ påföljd anses vara tillräcklig och stå i rätt proportion till gärningen i fråga. Systemet med administrativa påföljder och dess beröringspunkter med samtliga aktörer på finansmarknaden måste bedömas som en helhet. De administrativa påföljders effektivitet och kostnadsnivå samt praxis i fråga om de administrativa påföljderna bör granskas kritiskt i förhållande till den allmänna europeiska utvecklingen.

Skadeståndsansvar

I de yttranden som inkommit om finansministeriets projektansvarsarbetsgrupps betänkande (10/2005) ifrågasätts inte behovet att se över bestämmelserna om skadeståndsansvar. Med beaktande av värdepappersmark-

nadens särdrag är det skäl att precisera och förtydliga parternas ansvarsförhållanden. Den gällande värdepappersmarknadslagens bestämmelse om skadeståndsansvar är den enda paragrafen som hållits oförändrad sedan värdepappersmarknadslagen stiftades. Paragrafen är emellertid snäv till sin ordalydelse och lämnar mycket utrymme för tolkning, vilket inte är önskvärt med tanke på rättssäkerheten. En tydlig skadeståndsparagraf som baseras på vållandeansvar är också ägnad att förbättra investerarskyddet. Den nuvarande skadeståndsbestämmelsen är allmän till sin karaktär och innebär att många för ersättningsansvaret centrala frågor lämnas oreglerade och beroende av skadeståndsrättens allmänna läror. Frågan om ersättningsansvaret bör redas ut med anledning av rättspraxis, med beaktande framför allt av högsta domstolens tolkning av strafflagens 51 kap. Det är dessutom skäl att beakta förändringar i kringlagstiftningen, exempelvis den inverkan som de direkt förpliktande EU-förordningarna har.

Vållande och bevisbördan

Av värdepappersmarknadslagens skadeståndsbestämmelser framgår inte att vållande är en förutsättning för skadeståndsansvar, trots att detta uppenbarligen var avsikten då lagen stiftades. För att undanröja oklarheter är det skäl att uttryckligen föreskriva att vållande är en förutsättning för ersättningsansvar.

I den gällande lagens 9 kap. 2 § föreskrivs inte heller entydigt om ledande personers personliga ersättningsansvar. Utgångspunkten är i praktiken att ansvaret i allmänhet hänförs till ett börsbolag och inte till personer i dess ledning eller till de anställda. Bolagets och andra emittenters, aktiesäljares och erbjudares ansvar är inte primärt då en medlem eller anställd i ett förvaltningsorgan har orsakat skadan genom en straffbar gärning eller avsiktligt. Ersättningsansvaret kan, när det gäller medlemmar i förvaltningsorgan, å andra sidan vara lindrigare i situationer där offentliggörandet eller informationen genom interna arrangemang inom organisationen har anförtröts en viss person och det har skett ett fel eller en försummelse i sam-

band med att uppdraget utfördes. Enbart den omständigheten att en skada uppkommit innebär inte att ledningen blir ersättningsansvarig. En förutsättning för att en styrelsemedlem eller verkställande direktören ska bli skadeståndsansvarig är att någon har orsakats skada, att skadan har orsakats i samband med styrelsemedlemmens eller verkställande direktörens uppdrag och att skadan har orsakats uppsåtligt eller av oaktsamhet.

Under den nuvarande lagens giltighetstid har bestämmelserna om börsbolag och aktieägare blivit betydligt mera detaljerade än de var från början. Till värdepappersmarknadslagens viktigaste bestämmelser hör uttryckligen de som gäller offentliggörande och informationsskyldighet. Överträdelse av dessa detaljerade bestämmelser leder i praktiken ofta till tillämpning av omvänd bevisbörda, dvs. oaktsamhetspresumtionen. Oaktsamhetspresumtionen innebär att skadevållaren för att slippa ersättningsansvar måste visa att den har agerat omsorgsfullt. Den som påstår sig ha rätt till skadestånd är emellertid vanligen skyldig att påvisa att det finns allmänna förutsättningar för ersättningsansvar, t.ex. vållande. Exempelvis kravet att ett börsbolags ledning har agerat omsorgsfullt uppfylls genom business judgement rule -bevisning, vilket innebär att ersättningsansvar inte senare uppkommer till följd av åtgärder som eventuellt visat sig vara förlustbringande, i det fall att åtgärderna har beslutats och genomförts i enlighet med god affärssed utan att egen vinning eftersträvats, efter tillräckliga förberedelser och i den tron att åtgärden är förenlig med bolagets och dess aktieägares intressen. Förfarandet stämmer överens med aktiebolagslagens 1 kap. 8 § där det föreskrivs om bolagsledningens skyldighet att omsorgsfullt främja bolagets intressen. Som jämförelse kan nämnas att det i aktiebolagslagens 22 kap. 1 § uttryckligen föreskrivs om oaktsamhetspresumtionen.

Investerarskyddets utveckling

Att det görs skillnad mellan små investerare och professionella investerare motsvarar den utveckling som lagstiftningen om värdepappersmarknaden genomgått. Exempelvis när investeringstjänster och investeringspro-

dukter erbjuds varierar skyldigheten att informera värdepappersföretags kunder beroende på om det av värdepappersföretagets förteckningar framgår att det är fråga om en professionell kund eller inte. Dessutom har förbudet mot osann och vilseledande information i den gällande värdepappersmarknadslagens 2 kap. 1 § tolkats så att frågan om informationen är korrekt, hur omfattande den är och hur den framställs ska bedömas från den persons synpunkt som överväger att göra en investering, samt strängare i samband med marknadsföring som riktar sig till den stora allmänheten än i det fall att målgruppen är professionella eller andra sakkunniga investerare. Informationsskyldighetens innehåll och omfattning när det är fråga om att erbjuda värdepapper varierar enligt lagen i olika situationer. Som exempel kan nämnas att prospekt som avser skuldinstrument skiljer sig från prospekt för aktierelaterade värdepapper. Värdepapper kan erbjudas till professionella investerare och grossistmarknaden utan prospekt, med endast prospekt på något främmande språk samt utan sammanfattning.

Enligt 1 § 1 mom. i lagen om gruppptalan (444/2007) ska lagen inte tillämpas på tvistemål som gäller förfarande av en i värdepappersmarknadslagen avsedd värdepappersemittent eller givare av ett offentligt köpeanbud. Högsta domstolen konstaterade för sin del i det s.k. Kansallisanti-ärendet att det i brottmål som gäller t.ex. missbruk av insiderinformation inte finns någon målsägande. Skyddsobjektet är förtroendet för värdepappersmarknaden och inte den orätt som en enskild investerare anser sig ha blivit utsatt för, vilket innebär att investerare inte har talerätt (HD 2000:82).

I rättsfall som gäller värdepappersmarknadslagen har det ibland gjorts skillnad mellan professionella investerare och icke-professionella investerare som ofta är småinvestorer i konsumentställning. Ett sådant beslut fattades t.ex. med anledning av aktiebolaget TJ Group Oyj:s aktieemission där en bidragande orsak till att talan som gällde felaktig information i ett emissionsprospekt ogillades var att verkställande direktören för kändebolagen ansågs vara professionell investerare (Helsingfors hovrätt, 16.9.2009). Andra än professionella investerare har där-

emot i praktiken ingen möjlighet att få information om en emittent t.ex. genom att skaffa analyser eller delta i informations- och diskussionstillfällen som ordnas för investerare. Professionella investerare har mycket bättre möjligheter att dra nytta av den omfattande information som aktörerna på värdepappersmarknaden är skyldiga att ge och av iakttagelser som gjorts i samband med myndighetstillsynen, än småinvestorer som ofta är i konsumentställning.

God värdepappersmarknadssed i fråga om prospekt

Frågan om en verksamhet bedrivs på ett omsorgsfullt sätt kan bedömas t.ex. i förhållande till professionella krav eller förfaranden som allmänt används på marknaden. Exempelvis när det gäller upprättande av prospekt som har en central betydelse för informationskyldigheten har det utvecklats internationellt vedertagna förfaranden i syfte att uppfylla de krav som i praktiken ställs på professionella marknadsaktörer. Sådana förfaranden är bl.a. sådana intervjuer med ledningen och sådana s.k. företagsgranskningar (*due diligence*) i syfte att kontrollera innehållet i prospekt, som görs i samband med att emittenten upprättar prospekt. Vid bedömningen av oaktamsgraden ska beaktas bl.a. om de ersättningsskyldiga i en viss situation har agerat så omsorgsfullt som deras ställning och uppdrag förutsätter.

Företagsgranskningens omfattning bestäms i allmänhet i förhållande till arten och omfattningen av emittentens affärsverksamhet, emissionens storlek och arten av de värdepapper som emitteras. Granskningens betydelse accentueras då ett bolags värdepapper tas upp till offentlig handel (första notering), då värdepapperen första gången erbjuds till allmänheten eller då det inte är fråga om emittentens utan om aktiesäljarens eller erbjudarens verksamhet. Granskningsbehovet är ett annat då ett redan börsnoterat bolag erbjuder värdepapper, dvs. då bolaget redan iaktar informationskyldigheten som gäller emittenter av värdepapper som är föremål för handel på en reglerad marknad. Dessutom kan granskningen vara mera generell när det

är fråga om en emission som representerar ett mindre eurobelopp eller som är relativt liten eller om en emission av skuldebrev, än då det är fråga om en emission som är stor i förhållande till emittentens storlek. I vissa fall kan det också vara på sin plats att be en revisor eller en juridisk eller annan utomstående rådgivare yttra sig innehållet i de handlingar som offentliggjorts av emittenten, aktiesäljaren eller erbjudaren. Från rättslig synpunkt har det betydelse att förfarandena iaktas vid bedömningen av det ansvar som följer av informationsskyldigheten och om de som är ansvariga för publiceringen av prospektet har agerat omsorgsfullt och på ett sätt som vedertagen marknadspraxis förutsätter.

Marknadspraxis i fråga om prospekt gäller både erbjudandehandlingar i anslutning till offentliga uppköpserbudanden och prospekt i anslutning till aktieförsäljningar, erbjudande av värdepapper och börsnoteringar. Också den rekommendation som Centralhandelskammarens nämnd för företagsförvärv har utfärdat om offentliga uppköpserbudanden innehåller enskilda rekommendationer om företagsgranskning, uttryckligen om bolagsrättsliga frågor. Vid bedömningen av det ansvar för en erbjudandehandling som den har som gör ett uppköpserbudande eller en aktiesäljares eller erbjudares ansvar för ett prospekt måste det beaktas att den som gör uppköpserbudandet, aktiesäljaren eller erbjudaren kan bli tvungen att upprätta erbjudandehandlingen eller prospektet utan målbolagets eller en annan emittents medverkan eller utan att få tillfälle att göra en företagsgranskning hos målbolaget eller emittenten. De uppgifter som den som gör uppköpserbudandet, aktiesäljaren eller erbjudaren publicerar i erbjudandehandlingen kan vara begränsade eller baserade på information som målbolaget har gett. Den som gör uppköpserbudandet samt aktiesäljaren och erbjudaren ska dock agera omsorgsfullt och visa att de inte har fått vissa uppgifter av bolaget eller om en annan emittent eller att de inte rimligen kan förstå betydelsen av en viss uppgift i materialet från företagsgranskningen.

Det finns inget hinder för att utveckla motsvarande självreglering också för andra marknadsparter, t.ex. för aktörer som ordnar emissioner. Emittentens ombud har inte ska-

deståndsrättsligt principalansvar för emittentens agerande. Emittentens ombud ska omsorgsfullt bekanta sig med emittentens affärsverksamhet och risker samt hur de beskrivs i prospektet samt förvissa sig om att prospektet inte innehåller fel som ombudet skäligen borde upptäcka. Av denna anledning omfattar företagsgranskningen vanligen dels inspektioner och intervjuer med operativa företrädare för emittenten, såsom jurister, centrala personer för affärsfunktionerna och ekonomiförvaltningen eller med företrädare före emittentens revisionskommitté, och även intervjuer med emittentens högsta ledning och revisor. Intervjuerna ska handla om emittentens affärsverksamhet och finansiella ställning. En tillräckligt omsorgsfull företagsgranskning befriar sålunda i allmänhet emittentens ombud från skadeståndsansvar.

Oaktsamhetspresumtionen enligt aktiebolagslagens 22 kap. 1 §. tillämpas inte om skadan har orsakats enbart genom brott mot de allmänna principer som föreskrivs i aktiebolagslagens 1 kap. Tillämpning av oaktsamhetspresumtionen skulle med beaktande av principernas allmänna karaktär leda till ett allt för strängt resultat med tanke på ersättningsansvaret. Enligt aktiebolagslagen ska oaktsamhetspresumtionen sålunda inte tillämpas när det är fråga om förfaranden som innebär överträdelse av principer som är avsedda att vara flexibla normer och som inte är avsedda att vara och inte heller kan definieras som entydiga. Som en motsvarande allmän bestämmelse kan betraktas också det förbud mot förfarande som strider mot god värdepappersmarknadssed som föreslås i värdepappersmarknadslagens 1 kap.

Aktiebolagslagens bestämmelser om utdelning av medel, t.ex. 13 kap. 10 §, begränsar enligt nuvarande uppfattning inte rätten till ersättning med stöd av värdepappersmarknadslagen och till inriktande av ersättningsansvaret på en emittent i aktiebolagsform, t.ex. i en situation där aktieteckningen har gjorts på basis av felaktig eller bristfällig information i ett prospekt. Ett aktiebolag svarar till fullt belopp för skada som det orsakat. Ansvaret begränsas t.ex. inte till utdelningsbara medel, vilket med beaktande av tidigare praxis inte var obestridligt.

Skadans belopp

Skadeståndets belopp ska bestämmas i varje enskilt fall. I praktiken betalas prisskillnadsersättning för skada som beror på felaktig information. Detta förfarande stämmer överens med den internationella huvudregeln och är i allmänhet ett balanserat sätt att fastställa en skada som beror på felaktig information. Förfarandet innebär att en investerare inte kan få ersättning om en sedvanlig risk realiserar. Ersättning för prisskillnad innebär dessutom att den ersättningsskyldige inte kan bli tvungen att betala ersättning för vilka som helst omfattande och innehållsmässigt spekulativa skador, men ger de skadelidande en tillräckligt klar uppfattning om skadeståndsfordrans storlek. Prisskillnadsersättningen anses utgöra skillnaden mellan ett värdepappers faktiska förvärvs- eller försäljningspris och det pris som värdepapperet skulle ha haft vid den tidpunkt då det förvärvades eller såldes, om informationsskyldigheten skulle ha blivit korrekt uppfylld. Om den skadelidande förvärvat eller avyttrat värdepapperen innan samma fel eller brist avslöjades ska från prisskillnadsersättningen dras av det belopp som den skadelidande på grund av felet eller bristen hade vunnit genom en transaktion i motsatt riktning. Med skada avses inte sådan minskning av en investeringens värde som faller inom ramen för normal investeringsrisk.

På Finlands värdepappersmarknad kan det ofta vara motiverat att avvika från förfarandet med prisskillnadsersättning, t.ex. i en situation där prisbildningen inte har varit effektiv, på en illikvid obligationsmarknad eller under exceptionella marknadsförhållanden. Dessutom kan framför allt små och medelstora börsnoterade bolags aktier ofta ha en svag likviditet, vilket innebär att prisskillnadsersättning inte alltid nödvändigtvis är en ändamålsenligt metod att fastställa skadans belopp. Enligt rättegångsbalkens (4/1734) 17 kap. 6 § får domstolen uppskatta skadan till ett skäligt belopp om bevisning om beloppet inte alls eller endast med svårighet kan fås fram.

Enligt en uppfattning som framförts i den juridiska litteraturen har i allmänhet endast sådana investerare rätt till skadestånd på grund av felaktig information, vilka har för-

värvat eller avyttrat värdepapper som belastas av informationsfel medan felet haft relevans. Att avstå från ett investeringsbeslut kan sålunda i princip inte betraktas som en ersättningsgill skada, liksom inte heller ett informationsfels relevans för priset på en annan emittents värdepapper, om det inte är fråga om sådant marknadsmissbruk som avses i 12 kap. i den föreslagna nya värdepappersmarknadslagen. Den tid under vilken ett informationsfel är relevant anses i allmänhet ha gått ut då det efter att informationen framförts visar sig att den är osann eller vilseledande och då information som kan ha väsentlig betydelse för en investerare utan dröjsmål har rättats eller kompletterats på ett tillräckligt sätt.

Lagen om värdepappersföretag

Lagen om värdepappersföretag trädde i kraft i början av november 2007. Det huvudsakliga syftet med lagen var att genomföra direktivet om marknader för finansiella instrument. Trots att lagen är relativt ny måste det göras omfattande ändringar i den till följd av totalrevideringen av lagstiftningen om värdepappersmarknaden. För det första måste i lagen tas in bestämmelser om tillhandahållande av investeringstjänster. Detta skulle innebära att till lagen från den gällande värdepappersmarknadslagens 4 kap. överförs bestämmelserna om investeringstjänster och i anslutning därtill också bestämmelserna i den gällande värdepappersmarknadslagens 1 kap. Dessutom skulle det bli nödvändigt att i lagen ta in bestämmelser om dess tillämpning på investeringstjänster som tillhandahålls av kreditinstitut och fondbolag. För det andra skulle totalrevideringen förutsätta bestämmelser om förvaringstjänster om tillståndspliktiga investeringstjänster. För det tredje skulle det i överensstämmelse med ändringarna i kreditinstitutslagstiftningen (1357 och 1358/2010) vara skäl att i lagen ta in bestämmelserna om utländska värdepappersföretag. Det vore också skäl att i strukturellt hänseende förtydliga lagen så att lagen indelas i delar och kapitel och att paragraferna numreras kapitelvis. Det föreslås att ändringarna genomförs så att det stiftas en ny lag om investeringstjänster, vilket innebär att den

nuvarande lagen om värdepappersföretag och den nuvarande lagen om utländska värdepappersföretags rätt att tillhandahålla investeringstjänster i Finland upphävs.

Då lagen förnyas i sin helhet är det i mån av möjlighet skäl att också precisera lagen på basis av erfarenheterna av dess tillämpning samt med beaktande av ändringarna i kringliggande lagstiftning och utvecklingen av investerarskyddet. Det är fråga om ändringsbehov som gäller t.ex. modernisering av bestämmelserna om tredjeländers värdepappersföretag, förtydligande av skadeståndsbestämmelserna samt bestämmelser på lagnivå om behandling av kundklagomål. Det är skäl att i vissa avseenden också precisera bestämmelserna om genomförande av direktivet om marknader för finansiella instrument.

Lagen om utländska värdepappersföretags rätt att tillhandahålla investeringstjänster i Finland

Bestämmelserna om tillhandahållande av investeringstjänster har harmoniserats inom EU i anslutning till direktivet om marknader för finansiella instrument. Det kan sålunda inte längre anses finnas grunder för separat lagstiftning om utländska tillhandahållare av investeringstjänster eftersom regleringen materiellt sett i många avseenden är densamma för inhemska och utländska aktörer. De materiella bestämmelser som gäller utländska tillhandahållare av investeringstjänster kan sålunda tas in i lagstiftningen om inhemska tillhandahållare av investeringstjänster.

Lagen om handel med standardiserade optioner och terminer

För närvarande bedrivs i Finland inte derivatbörsvärksamhet, vilket innebär att lagens praktiska betydelse är mycket liten. Derivatbörsvärksamhet är liktydig med en reglerad marknad i enlighet med direktivet om marknader för finansiella instrument. Lagens bestämmelser kan sålunda sammanslås med den övriga lagstiftningen om börsvärksamhet.

Lagen om värdeandelssystemet

I lagen om värdeandelssystemet föreskrivs om värdepapperscentralens verksamhet, konförende institut, registreringsfonden, överföring av värdepapper till värdeandelssystemet och förvaltarregistrering av värdepapper.

Det är nödvändigt att förenhetliga bestämmelserna om värdepapperscentraler med bestämmelserna om börsvärksamhet, bl.a. när det gäller organiseringen av förvaltningen.

För närvarande finns det gränser för vilka typer av värdeandelar som kan överföras till värdeandelssystemet. För att trygga värdepapperscentralens internationella konkurrensförutsättningar är det skäl att ompröva vilka typer av finansiella instrument som i fortsättningen kan överföras till värdeandelssystemet. Det är skäl att i regleringen beakta också värdepapperscentralens möjligheter att på initiativ av emittenten eller ägaren eller på värdepapperscentralens eget initiativ avföra värdepapper som överförts till värdeandelssystemet.

Lagen om Finansinspektionen

De utredningar om finansmarknadens administrativa påföljdssystem som gjorts inom EU visar att nivån på de påföljder som Finansinspektionen i Finland kan påföra i euro är låg i en internationell jämförelse och gäller endast några få typer överträdelse av bestämmelserna om finansmarknaden. För närvarande kan en juridisk person i Finland påföras en påföljdsavgift på högst 200 000 euro medan maximibeloppet t.ex. i Sverige är över fem miljoner euro och i Frankrike 100 miljoner euro. Den nuvarande regleringen är dessutom indelad i flera nivåer och myndigheten måste innan den påför en påföljd beakta ett stort antal kriterier i sin bedömning av frågan om rekvisiten är uppfyllda.

Finansinspektionen har inte heller särskilt aktivt använt påföljdsförfarandet och har inga erfarenheter av andra påföljder än offentlig anmärkning och ordningsavgift. Som exempel kan nämnas att bestämmelsen påföljdsavgift som togs in i lagen redan år 2005, fortfarande inte har tillämpats en enda gång. Finansinspektionen har också nästan uteslutande påfört administrativa påföljder

för förfaranden som strider mot värdepappersmarknadslagen. Domstolarna har ytterst sällan tillämpat straffbestämmelser i ärenden som gäller finansmarknaden, med undantag för strafflagens 51 kap. om värdepappersmarknadsbrott. Det är skäl att i lagstiftningen och vid dess tillämpning i fortsättningen fästa särskilt avseende vid att öka risken för upptäckt och vid en aktivare användning av påföljderna. Problemet är inte att påföljderna är lindriga utan snarare att de tillämpats alltför sällan.

Bestämmelserna om administrativa påföljder bör preciseras och påföljderna bli så stränga att de bättre motsvarar internationell praxis. De åtgärder som står till Finansinspektionens förfogande bör utvecklas så att de administrativa påföljderna blir rätt dimensionerade och skäligen i förhållande till de gärningar som de ska tillämpas på. Genom utvidgande och preciserade administrativa påföljder kan hela urvalet av påföljder komma till bättre användning, då påföljderna över hela linjen står i rätt proportion till gärningarna.

3 Målsättning och de viktigaste förslagen

3.1 Målsättning

Propositionen har flera sinsemellan olika och kompletterande syften, av vilka de viktigaste är förbättring av värdepappersmarknadslagstiftningens tydlighet och begriplighet, bättre konkurrenskraft, ökad effektivitet och konkurrens när det gäller förvaring och clearing av värdepapper, minskning av börsnoterade bolags administrativa börda, tydligare bestämmelser om skadeståndsansvar, effektivisering av tillsynen över värdepappersmarknaden och det administrativa tillsynssystemet samt ett mera heltäckande investerarskydd.

Syftet med många av de föreslagna ändringarna är att i den mån det är möjligt minska antalet nationella bestämmelser som försämrar konkurrenskraften och avviker från bestämmelserna i de med tanke på marknaden viktigaste EU-staterna. I propositionen föreslås några nationella tilläggsbestämmelser som avviker från EU-lagstiftningen.

Avsikten är att genom precisering av bestämmelserna om fondbörsen och multilaterala handelsplattformar underlätta marknadsplatsernas verksamhet i Finland, så att myndighetsövervakningen och myndighetssamarbetets behov samtidigt beaktas i tillräcklig utsträckning.

Vissa regleringsförslag syftar till att sänka tröskeln för börsnotering och sålunda öka bolagens intresse för att börsnotera sig. För att göra börsnoteringen lönsam och attraktiv tryggas små och medelstora företags verksamhetsförutsättningar och tillväxtpotentialer samt tryggas deras finansieringsmöjligheter. Förslag som syftar till att sänka tröskeln för börsnotering är bl.a. de som minskar börsnoterade bolags administrativa börda och innebär att ledningen inte varje år behöver upprätta delårsrapporter, höjning av den nedre gränsen för skyldigheten att upprätta prospekt, samt nationell avreglering när det gäller situationer där det är nödvändigt att ansöka om undantagslov från skyldigheten att upprätta prospekt och från flaggningskyldigheten.

Förslaget att det offentliga insiderregistret ska överföras till Finansinspektionen minskar i vissa avseenden den administrativa bördan för små och medelstora bolag som är föremål för offentlig handel, vilket i sin tur inverkar positivt på tröskeln för börsnotering. Centraliseringen av det offentliga insiderregistret främjar dessutom investerarskyddet, eftersom uppgifterna om en emittents insiders och dess närmaste krets samt om deras värdepapperstransaktioner har centraliserats till ett ställe där de effektivt står till allas förfogande. Syftet med centraliseringen av det offentliga insiderregistret är också att stödja det allmänna förtroendet för marknaden.

Tillämpningsområdet för bestämmelserna om marknadsmissbruk föreslås bli utvidgat till att gälla samtliga finansiella instrument som är föremål för handel på en reglerad marknad eller på en multilateral handelsplattform i Finland. Genom förslaget förutses delvis de ändringar som kommer att göras i samband med en översyn av marknadsmissbruksdirektivet.

I kapitlet om offentliga uppköpserbjudanden och skyldighet att ge anbud bibehålls nationella tilläggsbestämmelserna om detaljer-

na i anbudsprocessen. Europeiska unionens skadeståndslagstiftning harmoniserar inte bestämmelserna om skadeståndets miniminivå, vilket innebär att värdepappersmarknadslagens kapitel om skadestånd nästan i sin helhet består av nationella bestämmelser.

I anslutning till de bestämmelser som syftar till att göra marknaden attraktiv och konkurrenskraftig är det skäl att i lagstiftningen om värdepappersmarknaden också säkerställa investerarskydd på en tillräckligt hög nivå. Syftet med de bestämmelser som föreslås är att förbättra investerarskyddet bl.a. genom tydligare bestämmelser om skadeståndsskyldighet, genom att ålägga dem som tillhandahåller investeringstjänster att höra till ett organ som behandlar kundklagomål samt genom bestämmelser enligt vilka förvaring av finansiella instrument ska vara en tillståndspliktig investeringstjänst som tillhandahålls av värdepappersföretag.

En värdepappersförvarare är uttryckligen skyldig att förhindra att kundmedel sammanblandas med andra kunders eller förvarares medel, men dessutom ska förvararen omsorgsfullt föra register med uppgifter om ägarna och bl.a. se till att informationen bevaras. En förvarare som ordnar indirekt förvaltning har rätt att göra anteckningar med sakrättsliga verkningar. Framför allt av denna anledning ska verksamheten vara tillståndspliktig och stå under tillräcklig myndighetstillsyn. Dessutom måste det beaktas att kunderna innan förvaringsavtal ingås måste ges tillräcklig information om förvaringstjänsterna och om de risker som är förenade med dem.

Viktiga målsättningar enligt propositionen är också förbättring av myndigheternas verksamhetsförutsättningar och utveckling av samarbetet mellan myndigheterna. I propositionen ingår förslag som syftar till att främja en effektiv tillsyn över värdepappersmarknaden. Finansinspektionens administrativa påföljder har en förebyggande effekt när det gäller marknadsmissbruk och överträdelser och dessutom ökar de förtroendet för marknaden och förbättrar investerarskyddet.

Propositionen har beretts med beaktande av viktiga pågående EU-lagstiftningsprojekt och verkningarna av de författningar som projekten kommer att leda till har beaktats i den na-

tionella lagstiftningen. Målet är uttryckligen att undvika sådana nya lösningar som sannolik inte kommer att finnas med i de kommande EU-författningarna. Det mest ändamålsenliga alternativet är att i sinom tid genomföra merparten av EU-projekten i den reviderade värdepappersmarknadslagstiftningen.

3.2 Alternativa sätt att genomföra revideringen

Ett alternativ att genomföra en totalrevidering av värdepappersmarknadslagstiftningen skulle vara att inte göra någon revidering över huvud taget eller att göra den endast etappvis eller partiellt, i fråga om vissa ämnesområden. I så fall skulle den nuvarande omfattande värdepappersmarknadslagen och den svårbegripliga optionshandelslagen kvarstå och lagen om värdepappersföretag skulle fortfarande inte innehålla en del bestämmelser om investeringstjänster. Detta skulle också betyda att t.ex. de EU-direktiv och -förfordningar och ändringar i dem som är under beredning skulle genomföras nationellt i den gällande värdepappersmarknadslagstiftningen. Den gällande värdepappersmarknadslagen är emellertid svåröverskådlig efter ett flertal partiella revideringar och på grund av sitt omfattande tillämpningsområde, vilket innebär att det ökande antalet direktiv och direktivändringar samt direkt tillämpliga förordningar om värdepappersmarknaden samt det nationella genomförandet av dem ytterligare skulle försämra värdepappersmarknadslagstiftningens tydlighet. En storskalig uppgradering av lagstiftningen kan sålunda göras endast om samtliga parallella lagar samtidigt tas upp till omprövning. Om lagstiftningen inte totalrevideras skulle detta också leda till att granskningen av lagstiftningen, med främjandet av konkurrenskraften som utgångspunkt, skulle bli synnerligen bristfällig.

Det föreslås att den information i det offentliga insiderregistret som avses i värdepappersmarknadslagen centraliseras till ett register som upprätthålls av Finansinspektionen. Ett alternativ skulle vara att liksom för närvarande föreskriva att offentliga insiderregister ska upprätthållas och förvaltas av emittenterna, fondbörsen, värdepapperscentralen och värdepappersföretagen eller att i

lagen föreskriva att registret ska centraliseras till värdepappercentralen. Ett centraliserat myndighetsregister är förenligt med marknadsmissbruksdirektivet, samtidigt som registrets tillgänglighet och allmänhetens förtroende för registret förbättras. Detta alternativ skulle också innebära att ingen enskild marknadsaktör enligt lagen får en monopolställning och att den administrativa bördan för att upprätthålla insiderregistret blir mindre för små och medelstora emittenter.

Genom utvidgningen av tillämpningsområdet för bestämmelserna om marknadsmissbruk till finansiella instrument, inklusive finansiella instrument som är föremål för handel på en multilateral handelsplattform i Finland, förutses delvis den nya marknadsmissbruksförordning som föreslogs år 2011. Ett alternativ skulle ha varit att i enlighet med kommissionens tredje direktiv utsträcka insiderpersoners närmaste krets till makar, partner i registrerade parförhållanden samt till bolag med bestämmande inflytande, eller att göra detta i en mindre utsträckning än förslaget. Då skulle emellertid olika typer av familjeförhållanden alltså ha särbehandlats, trots att exempelvis en sambo lika väl som en make kan ha kommit över insiderinformation.

Den föreslagna lagen om värdepapperskontron innebär ett avsevärt förtydligande av det nuvarande, i sakrättsligt hänseende bristfälliga rättsläget när det gäller värdepapper som inte överförs till värdeandelssystemet. Förslaget motsvarar huvudsakligen konventionen Geneva Securities Convention och det direktiv om värdepapperslagstiftning som bereds i kommissionen. Förslaget förbättrar också möjligheterna att som säkerhet använda värdepapper som kreditinstitut har i sin besittning.

Till följd av den ändring som föreslås i lagen om investeringstjänster kommer förvaringsverksamhet i fortsättningen att vara en tillståndspliktig investeringstjänst. Med tanke på investerarskyddet är det viktigt att värdepapper förvaras på ett behörigt sätt, att det förs register över värdepapperen och att investerarna informeras om förvaringen. Det måste därför förutsättas att förvaringsverksamhet enligt lagen om värdepapperskontron kan bedrivas endast av sådana auktoriserade

tillhandahållare av tjänster som står under myndighetsövervakning.

3.3 Centrala förslag

3.3.1 De viktigaste utgångspunkterna för förslaget

Förbättring av värdepappersmarknadslagstiftningens tydlighet och begriplighet samt förtydligande av lagstiftningens målsättning, allmänna principer och tillämpningsområde

Ett viktigt syfte med totalrevideringen av värdepappersmarknadslagstiftningen är att förbättra lagstiftningens begriplighet och läsbarhet samt att eliminera de oklarheter och tolkningsproblem som sammanhänger med den nuvarande regleringen. En i tekniskt hänseende högklassig och fungerande lagstiftning har en viktig betydelse dels för främjande av värdepappersmarknadens konkurrensförmåga och dels också för tryggande av en tillförlitlig verksamhet på marknaden samt för främjande av investerarskyddet. Totalrevideringen har inneburit en genomgång av hela lagstiftningen om värdepapperssektorn, med undantag för lagstiftningen om placerings- och fastighetsfonder och skatte- lagstiftningen. På grund av den omfattande lagstiftning som totalrevideringen avser föreslås ett stort antal centrala reformer.

Den mest betydande ändringen när det gäller bestämmelsernas tydlighet och begriplighet är förslaget att förnya värdepappersmarknadslagstiftningens uppbyggnad genom att stifta flera lagar som har snävare tillämpningsområden än de nuvarande och avspeglar motsvarande EU-lagstiftning. Utgångspunkten för reformen är en struktur som klarar en avsevärd ökning av antalet EU-författningar och som gör det möjligt att i tekniskt hänseende genomföra EU-lagstiftning på ett enklare sätt. Genom att indela lagstiftningen i lagar med mera begränsade tillämpningsområden eftersträvas tydligare tillämpningsområden. Det föreslås dock inte att antalet lagar ändras.

Värdepappersmarknadslagen ska enligt förslaget delas upp i flera lagar. I en ny lag om handel med finansiella instrument föreskrivs om fondbörser, multilaterala handelsplatt-

formar och öppenhet i aktiehandeln. I en ny lag om värdeandelssystem och clearingverksamhet föreskrivs om clearing av värdepapperstransaktioner. Denna lag upphäver den gällande lagen om värdeandelssystemet. I den nya lagen om investeringstjänster, som ska ersätta lagen om värdepappersföretag, föreskrivs om förfaranden i anslutning till investeringstjänstverksamhet. Till lagen om investeringstjänster ska också överföras de för närvarande i olika lagar ingående bestämmelserna om värdepappersföretag och om utländska värdepappersföretags rätt att tillhandahålla investeringstjänster i Finland. Det föreslås att motsvarande separata lagar upphävs.

Enligt förslaget ska optionshandelslagen upphävas och bestämmelserna om derivatbörsvksamhet sammanslås med bestämmelserna om sådan offentlig handel med värdepapper som drivs av fondbörsen, i lagen om handel med finansiella instrument. Bestämmelserna om clearing av derivatstransaktioner ska enligt förslaget sammanslås med bestämmelserna om clearing av värdepapperstransaktioner i lagen om värdeandelssystem och clearingverksamhet. Lagen om värdepapperskonton gäller förvaltning av värdepapper i sakrättsligt hänseende. Vidare föreslås ändringar i lagen om värdeandelsskonton.

Övergången till en modell med flera lagar innebär att sådana helheter som t.ex. tillhandahållande av investeringstjänster blir lättare att urskilja. Fördelen med separata lagar kommer också till synes genom att det blir lättare att hålla ihop helheter i samband med lagändringar. Också lagarnas allmänna principer och gemensamma bestämmelser kan på ett enklare sätt hanteras inom en enda lag. Dessutom förenklas den elektroniska användningen av författningarna.

I den nya värdepappersmarknadslagen föreslås tre centrala allmänna bestämmelser, dvs. en bestämmelse om förbud mot förfaranden som strider mot god värdepappersmarknadssed eller är otillbörliga, en bestämmelse om förbud mot osann eller vilseledande information och en bestämmelse om tillhandahållande av opartisk information. Dessa bestämmelser ingår huvudsakligen redan i den gällande lagen, men sammanställningen av bestämmelserna i lagens början samtidigt

som de delvis görs mera heltäckande än för närvarande, innebär ett förtydligande av rättsläget.

Ett annat i författningstekniskt hänseende viktigt förslag går ut på en tydligare indelning av lagstiftningen i delar och kapitel. Den gällande värdepappersmarknadslagen är indelad i 12 kapitel med bestämmelser om området som är synnerligen omfattande och oenhetligt. Som en följd av det växande antalet bestämmelser räcker kapitelindelningen inte längre till. Därför föreslås att den nya värdepappersmarknadslagens överskådlighet förbättras genom att den ytterligare indelas i delar, genom att innehållet indelas i flera kapitel, genom att i början av kapitlen tas in definitioner samt genom att paragraferna förses med rubriker. Som exempel kan nämnas de allmänna definitionerna i början av 1 kap. och de definitioner som föreslås bli intagna i början av varje kapitel. Den nya värdepappersmarknadslagens tillämpningsområde förtydligas genom att i kapitlen anges tillämpningsområdena för delarna eller kapitlen. I början av lagen tas också in en informativ bestämmelse om lagens internationella tillämpningsområde.

Många bestämmelser som är baserade på EU-författningar, t.ex. om prospekt och flaggningskyldighet, har skrivits om så att de till uppbyggnaden och skrivsättet bättre motsvarar de uttryck som används i EU-författningarna. Syftet med ändringarna är att förbättra lagens tydlighet i förhållande till EU-lagstiftningen, om den nationella lagstiftningen har avvikit från denna, minska kostnaderna för tillämpningen av lagen samt förbättra möjligheterna att senare redigera lagtexten.

I lagarna föreslås också flera andra preciseringar i syfte att förbättra läsbarheten och uppdatera dem. Förbättringar och förtydliganden har gjorts delvis genom preciseringar i detaljmotiveringarna.

Förtydligande av hierarkin inom värdepappersmarknadslagstiftningen

Den nationella värdepappersmarknadens internationella konkurrenskraft är beroende av en klar och tydlig lagstiftning. Lagstiftningen får inte vara allt för belastande och

den får inte heller leda till onödiga kostnader. Ett syfte med totalrevideringen av värdepappersmarknadslagstiftningen är dels att förtydliga regleringen från lagtillämparens synpunkt och dels att säkerställa sådana hierarkiska lösningar att också framtida EU-författningar flexibelt kan genomföras utan att den nationella lagstiftningens begriplighet försämras. Av denna anledning föreslås att vissa bestämmelser som är av teknisk natur eller onödiga upphävs eller överförs till en förordning som utfärdas av finansministeriet. Dessutom föreslås att bestämmelser om viktiga undantag och begränsningar av tillämpningsområdet överförs till andra motsvarande delar av lagstiftningen.

EU-regleringen och dess betydelse

EU-regleringen av finansmarknaden och dess betydelse för den nationella regleringen har ökat kraftigt och indelats i flera nivåer, eftersom EU-regleringen innebär både genomförande av direktiv på flera nivåer och förordningar som är direkt tillämpliga i medlemsstaterna. De ändringar som orsakats av EU-författningar har lett till att också den gällande värdepappersmarknadslagen delvis blivit svåröverskådlig.

En omständighet som understrukt regleringens betydelse är att de direktiv som berör värdepappersmarknaden i Finland har genomförts nationellt i första hand genom lagstiftning eller kompletterande officiella normer, såsom finansministeriets förordningar och delvis också Finansinspektionens föreskrifter. En förutsättning för att genomföra direktiv nationellt är rättsligt bindande bestämmelser i lagar och förordningar eller administrativa föreskrifter. Innehållet i enskilda direktivartiklar motsvarar inte alltid vår nationella lagstiftningsteknik och -kultur. De marginella villkor som Finlands grundlag (731/1999) ställer begränsar användningen av officiella bestämmelser på lägre hierarkisk nivå. Utvecklingen av EU-regelverket utgör dock en grund för bedömning och utökande av sådana författningar på lägre hierarkisk nivå än lag, som säkerställer normernas tydlighet, flexibilitet och användarvänlighet.

Genomförandet av EU-författningar på lagnivå innebär riksdagsbehandling av lag-

förslag och är sålunda en arbetsdryg och tidskrävande process. Behovet av en snabb och flexibel harmonisering av den nationella lagstiftningen ökar i och med att tillsynsmyndigheternas samarbete med Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten för att koordinera tolkningen förstärks och i och med att antalet EU-författningar som är av teknisk natur och på en lägre hierarkisk nivå ökar till följd av de standarder som utarbetas av tillsynsmyndigheterna och utfärdas som kommissionens förordningar eller förslag. I den nuvarande inhemska normeringen kan den hierarkiska nivån på sådan reglering av teknisk natur som överförs till Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten vara lag, förordning eller Finansinspektionens föreskrifter. Europeiska värdepappers- och marknadsmyndighetens icke-bindande anvisningar har däremot i första hand betydelse framför allt för Finansinspektionens verksamhet, men i praktiken också för marknadsaktörerna.

Det ökade antalet officiella bestämmelser och föreskrifter har inte förbättrat förutsättningarna för utveckling av näringslivets självreglering. Också den omständigheten att det växande EU-regelverket under de närmaste åren kommer att beröra områden som inte tidigare harmoniserats, såsom alternativa fonder, indirekt förvaltning av värdepapper, blankning av värdepapper, OTC-derivatmarknadens öppenhet samt värdepapperscentrals- och förvaringsverksamheten, begränsar den nationella lagstiftarens prövningsrätt, samtidigt som EU-regleringen av redan harmoniserade områden ytterligare preciseras.

Finansministeriets roll

Finansministeriet kan under förutsättningar som nämns i lag utfärda närmare bestämmelser och föreskrifter om reglering av värdepappersmarknaden. Finansministeriet har utfärdat två förordningar om prospekt, förordningar om emittenters regelbundna informationsskyldighet, flaggningsskyldighet, börsnotering av värdepapper, likvida aktiemarknader samt innehållet i erbjudandehandlingar. Däremot har finansministeriet inte bemyndigande att utfärda förordning om fort-

löpande informationsskyldighet. Finansministeriets förordningar styr också innehållet i Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd.

Finansministeriet beviljar verksamhetstillstånd för fondbörs, värdepapperscentraler, clearingorganisationer och utländska clearingorganisationer, återkallar verksamhetstillstånd, godkänner fondbörsers och värdepapperscentralers regler samt kan bestämma att deras verksamhet ska avbrytas. Börsen styr värdepappersmarknaden med sina regler, bl.a. genom att ålägga värdepappersemittenter och värdepappersförmedlare skyldigheter. Börsen ger också i stor utsträckning anvisningar som enligt lag inte behöver fastställas av finansministeriet. Sådana är, utöver vissa delar av reglerna, t.ex. fondbörsens eller värdepapperscentralens verkställande direktörs beslut.

I samband med beredningen har det utretts om värdepappersmarknadslagstiftningens bemyndiganden, enligt vilka finansministeriet får utfärda förordningar och Finansinspektionen föreskrifter, är tillräckligt detaljerade. Dessutom har det bedömts om finansministeriets förordningar, trots avsaknaden av motiveringar, är tillräckligt transparenta och tydliga i förhållande till övriga myndighetsbestämmelser.

Finansministeriets roll i regleringshänseende kan i princip anses fungera. Det är meningen att till den nya värdepappersmarknadslagen överföra vissa bestämmelser från finansministeriets förordningar, eftersom lagen blir tydligare om den innehåller ett helt normsystem. Finansministeriets förordningar om prospekt som avses i 2 kap. i värdepappersmarknadslagen och om vissa prospekt som avses i 2 kap. 3 a § i värdepappersmarknadslagen och i 22 § i lagen om fastighetsfonder är det skäl att slå ihop för att förtydliga regleringen av prospekt. I finansministeriets förordning om regelbunden informationsskyldighet för värdepappersemittenter är det skäl att göra ändringar av teknisk natur och uppdateringar till följd av den senaste tidens marknadsutveckling. Det är skäl att göra närmast ändringar av teknisk natur i finansministeriets förordning om innehåll och offentliggörande av anbudshandlingar samt om ömsesidigt erkännande av anbudshandlingar

som godkänts inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (479/2006), i finansministeriets förordning om regelbunden informationsskyldighet för värdepappersemittenter och i finansministeriets förordning om flaggningsskyldighet och om uppgifter som skall ges i samband med anmälan om och offentliggörande av ägarandelar. Det är också skäl att göra tekniska ändringar i förordningen om krav för upptagande av värdepapper på börslistan (940/2007) och att upphäva förordningen om en akties likvida marknad (941/2007).

Finansinspektionens behörighet att utfärda föreskrifter och anvisningar

Finansinspektionens behörighet att utfärda föreskrifter är baserad på uttryckliga bestämmelser i lag. Behörigheten sammanhänger ofta med genomförande av EU-bestämmelser av teknisk natur, exempelvis kommissionens direktiv. Enligt lagen om Finansinspektionen är syftet med Finansinspektionens verksamhet bl.a. att främja det allmänna förtroendet för finansmarknadens funktionssätt. Finansinspektionen ska bl.a. främja goda förfaranden på finansmarknaden och allmänhetens kunskaper om finansmarknaden. Enligt 1 kap. 3 § i lagen om Finansinspektionen ska Finansinspektionen meddela behövliga föreskrifter om tillämpningen av lagen. Finansinspektionen publicerar en föreskriftsamling som innehåller både bindande föreskrifter och anvisningar.

Finansinspektionens föreskrifter och anvisningar är flexibla, praktiska och täckande samt transparenta från aktörernas synpunkt. Föreskrifterna och tillämpningsdirektiven är till nytta i synnerhet för små aktörer. Finansinspektionens tolkningsrekommendationer har en särskild betydelse i sådana fall då det inte finns någon uttrycklig bestämmelse som motsvarar rekommendationen.

Förhållandet mellan en bindande föreskrift och en anvisning är inte nödvändigtvis alltid helt klart. Av varje textstycke i Finansinspektionens föreskrifter och anvisningar framgår vilken normgrunden är och i vilken utsträckning de är bindande. På detta sätt vill man åskådliggöra skillnaden mellan föreskrifter och anvisningar. Finansinspektionen har för

avsikt att omstrukturera sin föreskriftsamling i samband med en reform som innebär att finanssektorns föreskriftsamling slås ihop med försäkringssektorns.

Det har anförts att Finansinspektionens parallella roll som både utfärdare av föreskrifter och tillsynsmyndighet eventuellt är motstridig. Finansinspektionens heltäckande föreskrifter och anvisningar har eventuellt också minskat omfattningen av branschens självreglering.

Finansinspektionens reglering av värdepappersmarknaden innehåller ytterst få bindande föreskrifter. De tekniska standarder och anvisningar som utfärdas av de nya europeiska tillsynsmyndigheterna kommer sannolikt att ytterligare öka betydelsen av Finansinspektionens föreskriftsamling.

Kommissionens delegerade befogenheter

Bestämmelser om delegerade befogenheter inverkar på den struktur som tidigare tillämpats på regleringen av finansmarknaden. Innan Lissabonfördraget trädde i kraft 1.12.2009 utgjorde den nationella tillsynsmyndighetens reglering och det europeiska samarbetet, dvs. den tredje nivåns icke-bindande reglering, ett centralt element i harmoniseringen av EU-regleringen. I fortsättningen kommer de europeiska tillsynsmyndigheterna att i större utsträckning spela en central roll vid beredningen av kommissionens författningar. Kommissionen har deklarerat att den enligt vedertagen praxis fortsätter att höra sakkunniga som utses av medlemsstaterna i samband med beredningen av sådana författningar om finansiella tjänster som utfärdas med stöd av delegerade befogenheter.

Självregleringen i Finland

Med självreglering avses reglering som inte utförs av myndigheter och som sålunda inte är bindande enligt lag. Självreglering förekommer i olika former i olika länder. Samreglering är en självregleringsform som innebär att en myndighet enligt lag antingen ger ett samregleringsorgan rollen eller deltar i organets verksamhet. Som exempel på den först nämnda typen av samreglering kan

nämnas Centralhandelskammarens nämnd för företagsförvärv. Arbets- och näringsministeriet, finansministeriet och Finansinspektionen deltar i nämndens verksamhet. I Finland kan myndigheterna delta i självregleringen under fria former eller också hörs myndigheterna, t.ex. i Värdepappersmarknadsföreningen. Dessutom är Finansinspektionen och Konsumentverket representerade i Värdepappersnämnden.

Självregleringen ökar regleringens flexibilitet och regleringsobjektens lojalitet samt säkerställer att experter på regleringsobjekten anlitas. Kvalitativ självreglering kräver uthållighet och avsevärda resurser från aktörernas sida. Som exempel på risker som är förenade med självreglering kan nämnas avsaknaden av bindande normer, bristfällig sanktionering eller sanktionering som inte är tillräckligt sträng, bristande öppenhet när det gäller tolknings- och sanktionspraxis, ojämnare kvalitet än när det är fråga om myndighetsreglering och bristande koordinering med annan reglering.

I Finland förekommer självreglering i många former och av många slag. Självregleringen kan på formella kriterier indelas i genuin avtalsbaserad självreglering som är bygger på avtalsfrihet och i avtalsbaserad samreglering samt i lagstadgad självreglering, dvs. samreglering som konkretiseras inom respektive bransch och som också övervakas av branschen.

Det allt större antalet EU-författningar har lett till att möjligheterna till självreglering kringskurits. De marginella villkor som Finlands grundlag ställer begränsar dessutom möjligheterna att använda självreglering i samband med att direktiven genomförs nationellt. Den utveckling som sker i fråga om EU-regleringen utgör en grund för en aktiv bedömning av möjligheterna att öka självregleringen och samregleringen i syfte att komplettera lagstiftningen och myndighetsföreskrifterna framför allt inom icke-harmoniserade sektorer, för att säkerställa en mångsidig och flexibel reglering. Finlands ställning som värdestat för finansiella tjänster kan förstärkas genom utveckling av regleringen bl.a. på områden som inte har harmoniserats genom EU-reglering. I bästa fall kan självregleringen t.ex. främja lokal och

regional verksamhet på värdepappersmarknaden.

Ansvarsfull självreglering av värdepappersmarknaden bör ha betydelse för investerarskyddet, tillförlitligheten, rimligheten, ett jämlikt bemötande, opartiskheten, effektiviteten, konkurrenskraften och öppenheten. Eftersom självregleringens syften är materiella har det konstaterats vara skäl att förstärka dess strukturer och att uppställa kvalitativa mål för självregleringen samt säkerställa att lagstiftningen och föreskrifter på lägre nivå inte utgör hinder för utveckling av självregleringen. Det har i praktiken visat sig att beslutsrekommendationer i enskilda fall anses vara det allra effektivaste sättet att utveckla god sed.

Centralhandelskammaren har traditionellt bedrivit självreglering inom det privaträttsliga området samt på senare år också inom området för reglering av värdepappersmarknaden, genom nämnden för företagsförvärv. Eftersom Centralhandelskammaren i stor utsträckning stöder privaträttslig självreglering kan en förstärkning av nämndernas roll vid värdepappersmarknadens självreglering eventuellt stärka synergier mellan lagarna. På grund av att Finansinspektionen inte i egenkap av tillsynsmyndighet har behörighet att tolka aktiebolagslagen, skulle det finnas goda förutsättningar för utveckling av värdepappersmarknadens självreglering och samreglering, i synnerhet när det gäller frågor i gränzonen mellan aktiebolagslagen och värdepappersmarknadslagen. I samband med beredningen har det emellertid framkommit att det inte råder enighet mellan marknadsparterna om förutsättningarna för att nämnden för företagsförvärv ska fortsätta med sin verksamhet. Av denna anledning har för Centralhandelskammarens nämnd för företagsförvärv utarbetats en alternativ modell enligt vilken värdepappersmarknadslagen ska preciseras med bestämmelser om börsbolags skyldighet att höra till ett organ som utvecklar god värdepappersmarknadssed, med bestämmelser om förhållandet mellan börsreglerna och rekommendationer om förfaranden i samband med offentliga uppköpserbudanden samt om komplettering av genomförandet av direktivet om uppköpserbudanden med bestämmelser om målbolagets styrelses

skyldighet att sammankalla bolagsstämman. Det föreslås att bestämmelserna om nämnden för företagsförvärv upphävs.

Genom självreglering främjas och kan också skapas god värdepappersmarknadssed, även om den inte är bindande. Självregleringen kan emellertid vara bindande på avtalsbasis. Exempelvis börsreglerna är förpliktande för aktörerna på börsen. Finansinspektionen är enligt värdepappersmarknadslagen skyldig att övervaka att god sed iakttas vid handel med värdepapper, då investerings- och sidotjänster erbjuds samt då värdepapper förvärvas och marknadsförs. Genom att innebörden av begreppet god sed definieras i samband med självregleringen är det möjligt att påverka vad som i första hand avses med god sed.

Avsikten med förslaget är att främja självreglering som är anpassad till den inhemska marknads behov, fungerar på ett tillförlitligt sätt och stämmer överens med myndigheternas föreskrifter samt med en fungerande tillsyn. Viktiga organ som producerar självreglering är Centralhandelskammarens nämnd för företagsförvärv och Värdepappersnämnden. Nämnden för företagsförvärv har gett rekommendationer om företagsförvärv och -regleringar. Den har på begäran gett utlåtanden om tolkningen av rekommendationer om förfaranden som stämmer överens med god värdepappersmarknadssed och om enskilda bolagsrättsliga frågor. Värdepappersnämnden ger beslutsrekommendationer i ärenden och meningsskiljaktigheter som gäller tillämpning av lag, myndighetsföreskrifter, god värdepappersmarknadssed och avtalsvillkor mellan företag som tillhandahåller tjänster i enlighet med lagen om värdepappersföretag och lagen om placeringsfonder, i anslutning till investerings- och placeringsfondstjänster och icke-professionella kunder. I samband med självregleringen är det möjligt att flexibelt beakta lagändringar och problem som framkommit vid tillsynen samt marknadens och investeringsprodukternas utveckling. Å andra sidan måste det förutsättas att självregleringsorganen i tillräcklig utsträckning beaktar synpunkter på oavhängighet och kontinuitet.

Ovan beskrivs EU-regleringen och den förändringsprocess som verksamhetsmiljön i

övrigt genomgår samt den ständigt ökande myndighetsregleringen, som inte anses förbättra förutsättningarna för utveckling av näringslivets självreglering.

Tillsyn över värdepappersmarknaden

Finansinspektionen övervakar efterlevnaden av värdepappersmarknadslagen, de bestämmelser och myndighetsföreskrifter som utfärdats med stöd av den samt av de regler som olika myndigheter har fastställt med stöd av värdepappersmarknadslagen. Finansinspektionen är också en tillståndsmyndighet som övervakar att tillståndsvillkor iakttas samt att tillsynsobjektens verksamhet är laglig. Vidare övervakar Finansinspektionen emission av och handel med finansiella instrument samt iakttagandet av bestämmelserna om clearing- och förvaringsverksamhet och föreskrifter som utfärdats med stöd av dem.

Finansinspektionen har rätt att bevilja undantag från skyldigheter enligt den gällande värdepappersmarknadslagen, t.ex. från skyldigheter som gäller offentliga uppköpserbjudanden och inlösningskyldighet. Finansinspektionen fattar också administrativa beslut, t.ex. beslut att överföra godkännandet av prospekt till en annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Den gällande värdepappersmarknadslagen ålägger också aktörerna att ge rapporten och anmälningar till Finansinspektionen, transaktionsrapporter samt anmälningar om misstänkta värdepapperstransaktioner. I egenskap av tillsynsmyndighet kan Finansinspektionen utfärda förbud, t.ex. förbjuda börsnotering eller besluta att en börsnotering ska skjutas upp samt förena sina förbud med vite.

I den gällande värdepappersmarknadslagens 4 kap. föreskrivs om sådana kundförhållanden i anslutning till värdepapperstransaktioner och tillhandahållare av investerings tjänster, som också kan vara konsumenträttsliga till sin natur. I den gällande värdepappersmarknadslagens 7 kap. 2 § föreskrivs om förhållandet mellan Finansinspektionen och konsumentmyndigheten. Om Finansinspektionen märker att någon i samband med marknadsföring av värdepapper har förfarit på ett sätt som kan antas strida mot konsu-

mentskyddslagen, ska den göra anmälan om saken till konsumentombudsmannen.

En effektiv tillsyn över finansmarknaden är ett sätt att upprätthålla en fungerande finansmarknad och förtroendet för den. En särskild utmaning består i att skapa ett effektivt, gränsöverskridande tillsynssystem samt att säkerställa finländska tillsynsintressen i förhållande till utländska aktörer som är verksamma i Finland. Regleringen av tillsynen ska ge tillsynsmyndigheterna tillräckliga befogenheter och på motsvarande sätt ålägga aktörerna att iaktta tillsynsmyndighetens krav samt ställa tillräckliga krav på öppenhet. Befogenheterna ska med tanke på principen om förvaltningens laglighet vara noga avgränsade och förenliga med proportionalitetsprincipen. Tillsynsobjekten ska också ha tillgång till tillräckligt effektiva rättsmedel.

Finansinspektionens nuvarande roll i tillsynen anses i allmänhet fungera bra. Finansinspektionens roll har förstärkts i överensstämmelse med den internationella trenden, då antalet föreskrifter som den utfärdat har ökat i takt med antalet tillsynsobjekt. De mest betydande förändringarna i anslutning till tillsynssystemet har på senaste tid varit revideringen av tillsynsfunktionen i hela EU. Det är skäl att noga ge akt på hur inrättandet av Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten påverkar Finansinspektionens roll.

Administrativa påföljder och straffpåföljder

Inom Europeiska unionen gjorda utredningar om finansmarknadens administrativa påföljdssystem visar att nivån på de påföljder som Finansinspektionen i Finland förfogar över i euro är låg i en internationell jämförelse och endast avser en liten grupp överträdelse av bestämmelserna om finansmarknaden. Kommissionen har också gjort en utredning om de myndighetsbefogenheter och påföljder som medlemsstaterna förfogar över för värdepappers-, bank- och försäkringstillsynen. Kommissionen utfärdar i samband med alla sina lagstiftningsförslag bestämmelser i syfte att harmonisera dessa befogenheter och påföljder.

Utöver att det finns ett trovärdigt, allmänt godtagbart och rätt dimensionerat påföljdssy-

stem måste tillsynen vara effektiv och risken för upptäckt måste vara reell. Förtroendet för marknaden är inte baserat på existerande bestämmelser utan på att bestämmelserna efterlevs, på en effektiv tillsyn över efterlevnaden och på att påföljderna tillämpas tillräckligt effektivt. Avsikten med den föreslagna lagstiftningen är sålunda att Finansinspektionen ska använda påföljderna effektivare än för närvarande, inom ramen för sitt normala tillsynsarbete. I förslaget framgår detta bl.a. så att Finansinspektionen har en principiell skyldighet att utöva sina sanktionsbefogenheter i situationer där det skett överträdelser av bestämmelserna. Följden av att påföljderna är lindriga eller att de i praktiken tillämpas sällan får inte vara att parter som bryter mot bestämmelserna får konkurrensfördel i förhållande till aktörer som följer dem. Det måste vara också ekonomiskt lönsamt att följa bestämmelserna.

I samband med beredningen har man utrett förutsättningarna för att förbättra påföljdssystemets funktion och till denna del har lagts fram flera viktiga förslag. Kommissionen kommer att lägga fram förslag till lagstiftning som ställer krav på skärpning av det administrativa påföljdssystemet för att det i en internationell jämförelse ska ligga på en tillräckligt hög och rättvis nivå. Efter en avsevärd skärpning av påföljderna ska påförandet av påföljdsavgifter i den övre delen av skalan dock med tanke på rättssäkerheten ges i uppdrag åt en domstol, dvs. marknadsdomstolen.

Administrativa påföljder som Finansinspektionen för närvarande förfogar över är ordningsavgift, offentlig anmärkning, offentlig varning och påföljdsavgift. Det föreslås att bestämmelsen om offentlig anmärkning slopas. Det inbördes förhållandet mellan de övriga administrativa påföljderna ska enligt förslaget ordnas så att offentlig varning blir den primära påföljden för överträdelse av alla andra än i 38 § i lagen om Finansinspektionen nämnda föreskrifter och för överträdelse av de bestämmelser och föreskrifter som hör till tillämpningsområdet för påföljdsavgifter enligt 40 § 1 mom. i lagen om Finansinspektionen. I stället för en offentlig varning eller en ordningsavgift kan dock i undantagsfall påföras en påföljdsavgift om gärningen eller

försummelsen är särskilt klandervärd. Där emot ska påföljdsavgift i regel påföras för sådana gärningar och försummelser som nämns i 40 § 1 mom. I undantagsfall kan påföljdsavgift påföras också för smärre gärningar enligt vad som föreskrivs i strafflagens 51 kap. Förslaget innehåller särskilda bestämmelser med tanke på situationer där en administrativ påföljd kan efterges.

I straffbestämmelserna föreslås inga större ändringar. I syfte att utveckla de straffrättsliga bestämmelserna avviker förslaget i vissa avseenden från den i samband med totalrevideringen av strafflagstiftningen iakttagna centraliseringsprincipen som förutsätter att bestämmelser om brott som kan leda till fängelsestraff överförs till strafflagen. Trots avsikten att konsekvent iaktta centraliseringsprincipen finns det utanför strafflagen fortfarande ett relativt stort antal kriminaliseringar som är förenade med fängelsestraff. Det har inte varit möjligt att fullt ut följa centraliseringsprincipen. Iakttagandet av principen och över huvud taget möjligheterna att iaktta den är beroende av hur noggrann regleringen är. I vissa situationer kan det vara ändamålsenligt att ta in en straffbestämmelse i en speciallag för ett visst område, om regleringen är så detaljerad att en överföring av bestämmelsen till strafflagen skulle göra strafflagen onödigt tungläst. Potentiella överträdare av de bestämmelser som föreslås i samband med totalrevideringen av värdepappersmarknadslagen är i praktiken närmast sådana aktörer inom finansbranschen som förutsätts känna till lagarna i fråga. Av de skäl som nämns ovan har det ansetts möjligt att avvika från centraliseringsprincipen.

Rättsmedel och enhetliga bestämmelser om överklagande

Bestämmelserna om rättsmedel måste vara konsekventa och heltäckande för att rättssäkerheten ska kunna tryggas. I den gällande värdepappersmarknadslagens 10 kap. 3 och 3 a § föreskrivs om överklagande av myndighetsbeslut i ärenden som gäller värdepappersmarknaden. I värdepappersmarknadslagens 10 kap. 3 § 1 mom. föreskrivs om överklagande av finansministeriets beslut, inklusive uteblivna eller försenade beslut. I mo-

mentet ingår också en allmän hänvisningsbestämmelse om överklagande i enlighet med förvaltningsprocesslagen. Värdepappersmarknadslagens bestämmelser om överklagande och andra rättsskyddsbestämmelser ändrades senast i samband med att prospekt-direktivet genomfördes år 2006.

Den gällande värdepappersmarknadslagen innehåller för närvarande ingen hänvisning till överklagande av Finansinspektionens beslut, eftersom det föreskrivs om överklagande i 73 § i lagen om Finansinspektionen. Det föreslås att i värdepappersmarknadslagen i samband med totalrevideringen tas in en allmän hänvisningsbestämmelse enligt vilken Finansinspektionens beslut med stöd av värdepappersmarknadslagen kan överklagas genom besvär till Helsingfors förvaltningsdomstol, enligt vad som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen.

I den gällande värdepappersmarknadslagen ingår ingen uttrycklig forumbestämmelse, vilket innebär att tvistemål som baseras på värdepappersmarknadslagen ska inledas enligt de allmänna processrättsliga forumbestämmelserna. Aktiebolag som har emitterat aktier som är föremål för offentlig handel har ofta sitt säte i Helsingfors, vilket innebär att tvistemål i regel behandlas i Helsingfors tingsrätt då sådana bolag är svarande i tvistemål. I Finland finns det emellertid relativt lite rättspraxis som har samband med värdepappersmarknaden och en stor del av rättspraxisen är brottsrelaterad.

Enligt huvudregeln i 73 § i lagen om Finansinspektionen kan Finansinspektionens beslut överklagas genom besvär till Helsingfors förvaltningsdomstol. Förvaltningsdomstolens beslut kan överklagas till högsta förvaltningsdomstolen. Ett viktigt undantag från denna huvudregel är sådana av Finansinspektionen utfärdade förbud och påföljder, som det föreskrivs om i 49 § i lagen om Finansinspektionen. Enligt bestämmelsen kan en tjänsteleverantör som är missnöjd med ett beslut föra det till marknadsdomstolen för behandling. Detsamma gäller sådana av Finansinspektionen utfärdade förbudsbeslut som avses i den första meningen i 7 kap. 2 § 4 mom. i den gällande värdepappersmarknadslagen. Andra sådana av Finansinspektionen utfärdade förbudsbeslut som uttryckligen

nämns i den gällande värdepappersmarknadslagens 7 kap. 2 § kan överklagas till Helsingfors förvaltningsdomstol, trots att de är förenade med kundskyddssynpunkter.

Marknadsdomstolens beslut kan överklagas till högsta domstolen om denna beviljar besvärstillstånd.

I den gällande värdepappersmarknadslagens 10 kap. 3 a § föreskrivs dessutom att vissa av Finansinspektionens beslut kan överklagas genom besvär till marknadsdomstolen enligt vad som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen. Marknadsdomstolens beslut som avses i denna paragraf kan överklagas till högsta förvaltningsdomstolen.

Marknadsdomstolen behandlar för närvarande besvär- och andra ändringsärenden som gäller Finansinspektionens beslut, både i enlighet med förvaltningsprocesslagen och i enlighet med lagen om behandling av vissa marknadsrättsliga ärenden (1528/2001).

Det system för överklagande som beskrivs ovan är invecklat, tolkningsbart och besvärligt att tillämpa. Av denna anledning är det skäl att gå över till ett enklare och från tillämparnas synpunkt begripligare överklagandesystem. De beslut som Finansinspektionen ger är förvaltningsbeslut och överklagande av dessa bör sålunda vara förvaltningsrättsskipning. Det är i praktiken nästan omöjligt att avgöra om ett beslut av Finansinspektionen gäller konsumentskyddssynpunkter eller inte. Det grundläggande syftet med hela tillsynen är nämligen att skydda kundernas intressen och därmed upprätthålla stabiliteten på finansmarknaden samt allmänhetens förtroende för den.

Det föreslås att överklagandet i ärenden som gäller värdepappersmarknaden förenhetligas så att alla beslut som utfärdats av Finansinspektionen och som gäller sådana administrativa påföljder som avses i 4 kap. i lagen om Finansinspektionen ska överklagas till marknadsdomstolen, oberoende av om de gäller överträdelse av bestämmelser om t.ex. finansiell stabilitet eller bestämmelser om kundskydd. Marknadsdomstolens beslut kan enligt förslaget överklagas till högsta förvaltningsdomstolen. Detta gäller också marknadsdomstolens beslut om påföljdsavgifter som marknadsdomstolen har påfört enligt framställning från Finansinspektionen. Över-

klagande av marknadsdomstolens beslut förutsätter inte att högsta förvaltningsdomstolen har beviljat besvärstillstånd. Den omständigheten att högsta förvaltningsdomstolen föreslås vara högsta instans i påföljdsärenden stämmer överens med den ståndpunkt som riksdagens grundlagsutskott intog i sitt utlåtande 4/2005 rd och också bl.a. med konkurrenslagstiftningen.

Hittills har Finansinspektionens beslut överklagats i ytterst få fall. Exempelvis åren 2009 och 2010 överklagades inte ett enda beslut som gällde påföljder och inte heller beslut där marknadsdomstolen var första besvärinstans. Det bedöms att situationen kommer att förändras uttryckligen till följd av den pågående revideringen av EU-lagstiftningen om finansmarknaden. Om kommissionens förslag blir verklighet kommer t.ex. administrativa påföljder sannolikt att användas i betydligt större utsträckning och effektivare. Dessutom kommer påföljderna att bli strängare.

Marknadsdomstolen besitter en avsevärd sakkunskap när det gäller finansiella och internationella frågor. Den behandlar och avgör överklaganden som gäller beslut bl.a. om påföljder i konkurrensärenden och elmarknadsärenden. När det gäller finansmarknaden och konkurrensärenden uppvisar påförandet av påföljdsavgifter likartade drag. Det är t.ex. nödvändigt att bedöma hur betydande överträdelser det varit fråga om samt att dimensionera påföljdsavgifterna i förhållande till storföretags omsättning. Marknadsdomstolens beslut kan få en stor betydelse för det ifrågavarande företags ekonomi och rykte. Genom att överklagandena koncentreras till marknadsdomstolen, som påför administrativa påföljder med stöd av finansmarknadslagstiftningen, främjas en sakkunnig behandling av ärendena samtidigt som en enhetlig rättspraxis säkerställs redan i första besvärinstans. Detta är ägnat att minska behovet att söka ändring hos högsta förvaltningsdomstolen med anledning av beslut som marknadsdomstolen eller förvaltningsdomstolen har utfärdat i egenskap av besvärsmyndighet.

Enligt förslaget ska andra beslut än sådana som Finansinspektionen utfärdat om administrativa påföljder överklagas till Helsingfors förvaltningsdomstol och vidare till högs-

ta förvaltningsdomstolen. Detta förblir enligt lagen huvudregeln och säkerställer för sin del också en enhetlig rättspraxis i ärenden som gäller bl.a. administrativa tillstånd och utövande av befogenheter. Enligt huvudregeln ska Finansinspektionens tillståndsbeslut och registreringsbeslut samt beslut bl.a. i enlighet med värdepappersmarknadslagen och lagen om handel med finansiella instrument överklagas till Helsingfors förvaltningsdomstol. Huvudregeln omfattar också t.ex. alla sådana beslut av Finansinspektionen som gäller tillsynsbefogenheter enligt 3 kap. i lagen om Finansinspektionen och vite. Inte heller i detta avseende har det betydelse om beslutet gäller stabilitetstillsyn eller tillsyn över konsumentskyddet.

Revideringen innebär att förvaltningsprocesslagen ska tillämpas på överklagande av alla beslut som utfärdats av Finansinspektionen och att högsta förvaltningsdomstolen alltid är högsta instans. Detta ska i sista hand trygga rättspraxisens enhetlighet när det gäller överklagande av olika typer av beslut som utfärdats av Finansinspektionen. Reformen gäller inte ärenden som behandlas av tingsrätterna, t.ex. bolagsrättsliga eller skadeståndsrättsliga tvistemål som har samband med finanssektorn, och inte heller brottmål. Det föreslås inte heller att tvistemål som är baserade på värdepappersmarknadslagen ska koncentreras till Helsingfors tingsrätt. Enligt förslaget är högsta domstolen den högsta besvärinstansen i tvistemål och brottmål.

Utgångspunkter för skadeståndsbestämmelserna

De föreslagna skadeståndsbestämmelserna indelas i tre grupper.

I den nya värdepappersmarknadslagen, i den nya lagen om handel med finansiella instrument, i den nya lagen om värdeandelssystem och clearingverksamhet samt i den nya lagen om värdeandelskonton föreslås bestämmelser om skadeståndsansvar vid uppsåt och vårdslöshet. Förslagen är baserade på att de i lagarna nämnda aktörernas skadeståndsansvar inte är reglerat i EU, med undantag för vissa ansvarsbegränsningar. De nämnda aktörerna bedriver dessutom affärsverksamhet i en internationell konkurrensmiljö. Om

skadeståndsansvaret avviker från EU-regleringen kan detta framför allt gynna utländska tjänsteleverantörer och professionella investerare, vilket inte är ändamålsenligt med tanke på att det samtidigt i syfte att trygga stabiliteten på finansmarknaden har ansetts vara politiskt viktigt att öka investernas eget ansvar i synnerhet på obligationsmarknaden och i situationer där kreditinstitut blir insolventa.

När det gäller personer i ledningen för företag som bedriver verksamhet enligt den nya värdepappersmarknadslagen, i den nya lagen om handel med finansiella instrument, i den nya lagen om värdeandelssystem och clearingverksamhet samt i den nya lagen om värdepapperskonton och när det gäller aktieägare i sådana företag bestäms det personliga skadeståndsansvaret huvudsakligen med stöd av aktiebolagslagen. Arbetsgivares och arbetstagares skadeståndsansvar bestäms däremot med stöd av skadeståndslagen.

För det andra föreslås i lagen om investeringstjänster bestämmelser om skadeståndsansvar som huvudsakligen stämmer överens med oaktsamhetspresumtionen enligt kreditinstitutslagen, dvs. skadeståndsansvar som bl.a. innefattar oaktsamhetspresumtionen när det gäller personer i ledande ställning. Förslagen är baserade på konkurrensneutralitet mellan värdepappersföretag och kreditinstitut eftersom de lagar som gäller aktörerna i fråga huvudsakligen är baserade på EU-direktiv. I lagen om investeringstjänster föreslås emellertid vissa begränsningar när det gäller ledningens och aktieägares personliga ersättningsansvar.

För det tredje föreslås endast ändringar av teknisk natur i skadeståndsbestämmelserna i lagen om värdeandelsskonton. I högsta domstolens avgörande (HD 2008:116) som gäller strikt skadeståndsansvar enligt lagens 30 § konstateras att det kontoförande institutet eller dess ombud inte var strikt ansvariga gentemot panthavaren för skada som denne åsamkats av att en pantförbindelse som getts av en värdeandelsägare och enligt vilken pantsättningen av värdeandelen hade registrerats på kontot, på grund av förfälskning var verkningslös mot pantgivaren. I motiveringen till avgörandet konstateras att bestämmelsen är avsedd att täcka olika typer av

skadesituationer. Ersättningsbestämmelsen sammanhänger till denna del med värdeandelssystemets offentliga tillförlitlighet, som motsvarar det skydd som tredjeman i god tro åtnjuter i fråga om anteckningar eller avsaknad av anteckningar i lagfarts- och inteckningsregister. Exempelvis en anteckning som en förvarare enligt lagen om värdepapperskonton har gjort på ett värdepapperskonto kan inte jämföras med registreringar på värdeandelsskonton och deras offentlighetsverkningar, vilket innebär att skillnaderna i skadeståndsansvaret är motiverade.

3.3.2 De viktigaste förslagen

Värdepappersmarknadslagen

Till följd av de talrika partiella revideringar som gjorts i den gällande värdepappersmarknadslagen till följd av harmoniseringen av EU-lagstiftningen har antalet bestämmelser i lagen ökat och dess tillämpningsområde har utvidgats, samtidigt som tillämpningsområdet har diversifierats beroende på regleringsobjekten. Av denna anledning och på grund av det stora antalet paragrafhänvisningar har lagens tillämpningsområde blivit svåröverskådligt. I syfte att förbättra värdepappersmarknadslagens och de med den nära sammanhängande parallella lagarnas begriplighet och läsbarhet föreslås en omstrukturering av hela värdepappersmarknadslagstiftningen genom övergång till en modell som bygger på flera lagar. Det föreslås att en del av den gällande värdepappersmarknadslagens bestämmelser delas mellan den nya lagen om handel med finansiella instrument, den nya lagen om värdeandelssystem och clearingverksamhet och den nya lagen om investeringstjänster. Uppdelningen av värdepappersmarknadslagen på detta sätt leder till att den nya värdepappersmarknadslagens tillämpningsområde blir mindre i och med att flera ärendehelheter överförs till andra lagar.

Genom den nya värdepappersmarknadslagen upphävs den gällande värdepappersmarknadslagen och en del av dess paragrafer överförs till den värdepappersmarknadslagen. Den nya värdepappersmarknadslagen indelas i delar och delarna i kapitel. Till lagen fogas

gemensamma definitioner och kapiteldefinitioner och paragraferna förses med rubriker.

Den nya värdepappersmarknadslagen består av sex delar som i sin tur delas in i kapitel. I del I finns allmänna bestämmelser som är gemensamma för hela lagen samt definitioner. På grund av det stora antalet paragrafer som gäller prospekt föreslås att dessa tas in i del II. Kapitlen och paragraferna om värdepappersemittenters informationsskyldighet, både fortlöpande och regelbunden informationsskyldighet, sammanställs i del III, som också innehåller bestämmelser om ägandets offentlighet, dvs. om flaggning. I lagens del IV föreskrivs om offentliga uppköpserbjudanden och skyldighet att lämna erbjudanden i fråga om aktier som är föremål för handel på en reglerad marknad i Finland. I den nya värdepappersmarknadslagens del V föreslås allmänna och särskilda bestämmelser om marknadsmissbruk samt kapitel om offentliga och företagspecifika insiderregister. I del VI tas in för hela värdepappersmarknadslagen gemensamma paragrafer om tillsynsbefogenheter, skadestånd, överklagande och påföljder.

Vissa bestämmelser överförs till den nya värdepappersmarknadslagen från finansministeriets förordningar om prospekt som avses i 2 kap. i värdepappersmarknadslagen, om innehåll och offentliggörande av anbudshandlingar samt om ömsesidigt erkännande av anbudshandlingar som godkänts inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, om flaggningsskyldighet och om uppgifter som skall ges i samband med anmälan om och offentliggörandet av ägarandelar. Från den först nämnda förordningen överförs till den nya värdepappersmarknadslagen bestämmelserna om undantag från skyldigheten att offentliggöra prospekt då värdepapper erbjuds till allmänheten, om vissa specialfall då värdepapper ansöks bli upptagna till handel på en reglerad marknad och om undantag från skyldigheten att offentliggöra prospekt i samband med företagsköp. Genom förordning av finansministeriet föreskrivs fortsättningsvis om kraven på innehållet i sådana nationella prospekt som EU-bestämmelser inte tillämpas på.

Tillämpningsområde, allmänna principer och definitioner

Den nya värdepappersmarknadslagens tillämpningsområde täcker bestämmelserna om sättande av värdepapper i omlopp bland allmänheten, informationsskyldighet på värdepappersmarknaden, offentliga uppköpserbjudanden, marknadsmissbruk och tillsyn över värdepappersmarknaden. Det föreslås att till värdepappersmarknadslagen fogas nya kapitelvisa bestämmelser om tillämpningsområdet. Som exempel på kapitelvisa bestämmelser om tillämpningsområdet kan nämnas bestämmelserna om marknadsmissbruk, emittenters informationsskyldighet och offentliga uppköpserbjudanden.

Med allmän bestämmelse avses en bestämmelse som har getts en allmän utformning och som ger uttryck för vissa allmänna principer, i motsats till en konkret bestämmelse som avser en uttrycklig förpliktelse eller ett uttryckligt förbud. Som exempel på en allmän bestämmelse som ger uttryck för en allmän princip kan nämnas den gällande värdepappersmarknadslagens 2 kap. 1 § och som exempel på en konkret rättslig bestämmelse kan nämnas lagens 2 kap. 1 a §. En norm som ger uttryck för en allmän princip ska i enskilda fall tillämpas tillsammans med andra rättsregler så att en allmän princip tillämpas på ett enskilt fall. Principens betydelse och konkreta innehåll i det enskilda fallet beror på fakta och andra konkreta rättsregler som kan tillämpas på situationen. Också finansministeriets förordningar och Finansinspektionens föreskrifter kan innehålla konkreta rättsregler.

I 1 kap. i den nya värdepappersmarknadslagens del I finns lagens allmänna bestämmelser och i 2 kap. definitioner. Till åtskillnad från den gällande lagen ska de allmänna bestämmelserna i lagens 1 kap. tillämpas inom lagens hela tillämpningsområde. Till denna kategori av bestämmelser hör förbudet mot förfaranden som strider mot god värdepappersmarknadssed eller är otillbörliga samt förbudet mot osann eller vilseledande information. Dessutom föreskrivs att investerare opartiskt ska ges tillräcklig information om omständigheter som är relevanta för värdepapperens värde. Syftet med denna allmänna

bestämmelse är att förtydliga nuläget som i vissa avseenden är oklart, understryka bestämmelsens principiella natur, förbättra lagens begriplighet och att styra tolkningen av lagen.

I den gällande värdepappersmarknadslagen förekommer relativt få definitioner i förhållande till lagens omfattning, vilket har lett till ett stort antal paragrafhänvisningar och långa bestämmelser. Som exempel på förkortande definitioner kan nämnas kortformerna av de centrala direktivens och förordningarnas namn samt definitionerna av begreppen offentliggörande och börsbolag. Vissa av lagens centrala definitioner stämmer inte i alla avseenden överens med EU-terminologin. Som exempel kan nämnas avsaknaden av definitioner av begreppen finansiella instrument och reglerad marknad samt den knapphändiga definitionen av begreppet derivat. Genom att begrepp som bättre stämmer överens med EU-terminologin har tagits i bruk underlättas harmoniseringen av värdepappersmarknadslagstiftningen och det nationella genomförandet av EU-lagstiftningen. I den nya värdepappersmarknadslagen finns definitioner som delvis hänvisar till andra lagar, bl.a. definitionerna av begreppen värdepapper, finansiellt instrument, emittent, företag som står under bestämmande inflytande och reglerad marknad. Många av de centrala definitionerna som ansluter sig till tillämpningsområdet föreskrivs det om i andra lagar än värdepappersmarknadslagen. Bestämmelser om t.ex. börs och marknadsplatsoperatörer som ordnar multilateral handel finns i lagen om handel med finansiella instrument och bestämmelser om finansiella instrument finns i lagen om investeringstjänster.

Prospekt

I den gällande värdepappersmarknadslagen gjordes år 2005 viktiga ändringar i samband med att prospektdirektivet genomfördes. Då ändrades bestämmelserna om innehållet i prospekt, om skyldighet att offentliggöra prospekt och om godkännande av prospekt. Vidare föreskrevs om förfarandet för godkännande av prospekt och om fördelningen av behörigheten mellan myndigheterna inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet

samt om val av säte för emission av värdepapper. Eftersom bestämmelserna om prospekt till stor del är baserade på EU-lagstiftning innebär förslaget inga omfattande förändringar jämfört med nuläget.

I lagens del II föreslås bestämmelser om prospekt. Viktiga ändringar ska göras genom det nationella genomförandet av Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/73/EU om ändring av direktiv 2003/71/EG om de prospekt som ska offentliggöras när värdepapper erbjuds till allmänheten eller tas upp till handel och av direktiv 2004/109/EG om harmonisering av insynskraven angående upplysningar om emittenter vars värdepapper är upptagna till handel på en reglerad marknad, nedan *direktivet om ändring av prospektdirektivet*. Flera i euro angivna gränsvärden i anslutning till tillämpningsområdet för ändringsdirektivet stiger, direktivets egen definition av begreppet kvalificerad investerare upphävs och i direktivet hänvisas till de definitioner av begreppen professionell kund och godtagbar motpart som används i direktivet om marknader för finansiella instrument. Dessutom preciseras i ändringsdirektivet vissa för investerarskyddet viktiga bestämmelser som gäller innehållet i prospekt, t.ex. prospektsammanfattningens minimiinnehåll. I den nya värdepappersmarknadslagen föreslås också bestämmelser om vissa nationella valmöjligheter som prospektdirektivet redan nu tillåter. Vidare föreslås att Finansinspektionen i enlighet med direktivet ska ställa färre villkor för undantagstillstånd, i syfte att lätta den administrativa börda som godkännandet av prospekt innebär.

Prospektdirektivet, kommissionens prospektförordning, förordningen (EG) nr 1787/2006 samt direktivet om ändring av prospektdirektivet innehåller bestämmelser om erbjudande till allmänheten eller ansökan om upptagande till handel på en reglerad marknad av värdepapperserbjudanden som är värda över 5 miljoner euro. I andra situationer än sådana som regleras i prospektdirektivet kan medlemsstaterna utfärda nationella bestämmelser om prospekt. Värdepappersmarknadslagen har för båda typerna av prospekt gemensamma bestämmelser om skyldigheten att offentliggöra prospekt, om förfarandet för godkännande av prospekt innan de

offentliggörs samt om grunderna för undantag.

I den nya värdepappersmarknadslagen föreslås bestämmelser som i enlighet med prospektdirektivet tillåter att allmännyttiga organisationer ges möjlighet att erbjuda värdepapper till allmänheten helt eller delvis utan prospekt, med undantagstillstånd av Finansinspektionen. Detta förfarande skulle främja allmännyttiga organisationers medelsanskaffning. Om värdepapperen i fråga ansöks bli upptagna till handel på börsen måste prospekt emellertid offentliggöras.

Förslaget att höja den nationella undre gränsen för prospektfrihet från 100 000 euro till 1,5 miljoner euro skulle också minska de administrativa kostnaderna för värdepapperserbjudanden som uppgår till små eurobelopp. Sålunda ska enligt förslaget nationella prospektkrav som föreskrivs i finansministeriets förordning gälla för erbjudanden till ett värde av över 1,5 miljoner euro men vilkas värde dock sammanlagt uppgår till högst 5 miljoner euro och vilka inte ansöks bli upptagna till handel på en reglerad marknad. Ett regelenligt prospekt som offentliggjorts av en marknadsplatsoperatör som driver en multilateral handelsplattform räcker sålunda alltid när det är fråga om erbjudanden i anslutning till att värdepapper ansöks bli upptagna till handel endast på en multilateral handelsplattform.

Emittentens regelbundna och fortlöpande informationsskyldighet

I den gällande värdepappersmarknadslagens 2 kap. föreskrivs om prospekt och huvudsakligen om annan informationsskyldighet som gäller värdepapper. Förpliktelse gällande värdepappersemittenter men tillämpningsområdet för bestämmelserna är de facto större, eftersom t.ex. bestämmelserna om marknadsföring av värdepapper gäller alla tillhandahållare av värdepapper. Öppenhetsdirektivet som gäller informationsskyldigheten genomfördes i Finland år 2007 och marknadsmissbruksdirektivet år 2005.

Bestämmelserna om informationsskyldighet ska trygga ett gott investerarskydd på primärmarknaden och eftermarknaden. Finländska emittenter som skaffar kapital på

värdepappersmarknaden i Finland ska å andra sidan inte betungas med en onödigt omfattande informationsskyldighet som avviker från de krav som gäller på den internationella kapitalmarknaden. Dessutom ska bestämmelserna om informationsskyldighet främja marknadens öppenhet och öka förtroendet för marknaden. Bestämmelserna om informationsskyldighet i den gällande värdepappersmarknadslagens 2 kap. uppfyller relativt väl de mål som nämns ovan. I bestämmelserna om fortlöpande informationsskyldighet föreslås därför inga ändringar, med undantag för motiveringarna till lagförslagets 6 kap. 4 § där det redogörs för hur den fortlöpande informationsskyldigheten förhåller sig till missbruk av insiderinformation. Bestämmelserna om regelbunden informationsskyldighet föreslås bli ändrade så att tröskelvärdet för skyldigheten att offentliggöra kvartalsrapporter höjs. Dessutom föreslås att den nationella bestämmelsen om att i delårsrapporten göra en bedömning av utvecklingen under den innevarande räkenskapsperioden ska slopas. Vidare föreslås vissa ändringar och preciseringar av teknisk natur.

Det föreslås att finansministeriets förordning om värdepappersemittenters regelbundna informationsskyldighet ska ändras så att tröskelvärdet höjs från 75 miljoner euro till 150 miljoner euro då emittenten så beslutar och vissa villkor är uppfyllda. Emittenten ska offentliggöra en s.k. delårsutredning i stället för en kvartalsrapport. Ändringen innebär att små och medelstora börsbolag kan minska den administrativa börda som rapporterna orsakar, om det med tanke på investerarna och arten av deras affärsverksamhet är möjligt att förlänga rapportperioden för den ekonomiska informationen.

Informationsskyldigheten när det gäller transaktioner som en emittent utför med egna aktier underlättas genom slopande av den nuvarande skyldigheten att informera sju dagar innan transaktionerna inleds samt genom ändring av anmälningstiden för transaktioner med egna aktier så att anmälningar till den reglerade marknaden inte behöver göras för rän senast innan följande handelsdag börjar. Finansinspektionen föreslås fortfarande vara behörig att utfärda närmare föreskrifter om transaktioner med emittentens egna aktier.

Anmälningsskyldighet gällande betydande ägar- och röstandelar

Bestämmelserna om s.k. flaggningssskyldighet för aktieägares betydande röst- och ägarandelar ändrades år 2007 i samband med att öppenhetsdirektivet genomfördes i värdepappersmarknadslagens 2 kap. Den viktigaste bestämmelsen i detta avseende är värdepappersmarknadslagens 2 kap. 9 §. I flaggningsbestämmelserna föreslås utöver vissa tekniska ändringar endast ett fåtal materiella ändringar. Ändringarna gäller nationellt genomförande av undantaget i fråga om handelslager, flaggningssskyldigheten i anslutning till en nio tiondelars ägandegräns samt precisering av tidsfristen för aktieägarens flaggningsanmälan så att flaggningsanmälan ska göras till målbolaget utan obefogat dröjsmål, dock senast följande handelsdag.

Det föreslås att en ny flaggningssskyldighet införs i det fall att en aktieägares röstandel uppnår, överskrider eller sjunker under nio tiondelar av målbolagets röstetal eller av det totala antalet aktier. Detta främjar investerarnas tillgång till information eftersom målbolaget dock fortfarande enligt aktiebolagslagen är skyldigt att göra anmälan till handelsregistret om ägarandelar som ger upphov till inlösningsrätt och -skyldighet.

Bestämmelserna om flaggningssskyldighet förtydligas också så att emittenten i enlighet med öppenhetsdirektivet ska offentliggöra också sådana transaktioner med egna aktier som spräcker flaggningsgränsen. Dessutom föreslås ett undantag från kreditinstituts och värdepappersföretags flaggningssskyldighet då andelen rösträtter i kreditinstitutets eller värdepappersföretagets handelsportfölj inte överskrider fem procent (undantag i fråga om handelslager). En förutsättning för tillämpning av undantaget är dessutom att kreditinstitutet eller värdepappersföretaget säkerställer att den rösträtt som sammanhänger med aktierna i portföljen inte utnyttjas och att aktierna inte heller annars används för att påverka emittentens ledning.

Öppenhetsdirektivet leder inte till maximal harmonisering. I överensstämmelse med den gällande värdepappersmarknadslagen föreslås en nationell bestämmelse om anmälningsskyldighet när det gäller avtal och andra

arrangemang som innebär att flaggningsgränsen uppnås eller överskrider eller att andelen minskar så att den underskrider flaggningsgränsen. Kommissionens förslag från hösten 2011 om ändring av öppenhetsdirektivet innebär att förpliktelsen att iaktta öppenhet ökas på ett sätt som i det närmaste motsvarar den gällande nationella regleringen. Förslaget innebär inte förlängning av tidsfristen för flaggningsanmälan och inte heller tidsfristen för offentliggörande av målbolagets flaggningsanmälan, som ligger under de maximala gränser som direktivet tillåter men motsvarar de gällande nationella regleringarna i Sverige och Danmark samt i vissa andra länder. Avsikten är att ändringen av öppenhetsdirektivet enligt den senaste bedömningen ska gå ut på maximal harmonisering, vilket innebär att den nationella regleringen i varje fall måste omprövas.

Precisering av bestämmelserna om offentliga uppköpserbudanden och skyldighet att lämna erbjudanden

Direktivet om uppköpserbudanden genomfördes år 2006 i den gällande värdepappersmarknadslagen. Bestämmelserna om uppköpserbudanden ska i samband med företagsköp på ett flexibelt och förutsägbart sätt trygga de aktieägares intressen som har investerat i finländska bolag som har emitterat värdepapper som är föremål för offentlig handel.

Ett av de viktigaste förslagen går ut på att precisera bestämmelserna om skyldighet att lämna erbjudanden genom att förnya definitionerna av begreppen agerande i samråd, personer som jämställs med aktieägare och beräkning av röstandelar samt att på lagnivå föreskriva om vissa nya undantag i fråga om skyldigheten att lämna erbjudanden.

Sådana undantag kan gälla bl.a. situationer där värdepapper som lett till överskridning av gränsen för skyldigheten att lämna erbjudanden har förvärvats i samband med ett offentligt uppköpserbudande på målbolagets samtliga aktier och på värdepapper som målbolaget emitterat och berättigar till dess aktier eller annars medan ett sådant offentligt uppköpserbudande varit i kraft. Om de värdepapper som lett till överskridning av gränsen

för erbjudandeskyldigheten annars har förvärvats i samband med ett offentligt uppköpserbjudande, uppkommer inte någon skyldighet att göra ett obligatoriskt uppköpserbjudande förrän giltighetstiden för uppköpserbjudandet har löpt ut. Om en aktieägare i målbolaget har en röstandel som överskrider gränsen för erbjudandeskyldigheten blir en annan aktieägare inte skyldig att göra ett obligatoriskt uppköpserbjudande förrän dennes röstandel överskrider den först nämnda aktieägarens röstandel. Om överskridningen av gränsen för erbjudandeskyldigheten enbart beror på målbolagets eller en annan aktieägares åtgärder uppkommer inte någon skyldighet att göra ett obligatoriskt uppköpserbjudande förrän den aktieägare som har överskridit gränsen för erbjudandeskyldigheten förvärvar eller tecknar ytterligare aktier i målbolaget eller annars ökar sin röstandel i målbolaget. Om däremot överskridningen av gränsen för erbjudandeskyldigheten beror på att aktieägare agerar i samråd när de gör ett frivilligt offentligt uppköpserbjudande på målbolaget, uppkommer inte någon skyldighet att göra ett obligatoriskt uppköpserbjudande om agerandet i samråd inskränker sig till enbart det offentliga uppköpserbjudandet. Vidare uppkommer inte någon skyldighet att göra ett obligatoriskt uppköpserbjudande om den som är skyldig att göra uppköpserbjudandet eller någon som agerar i samråd med denne inom en månad efter uppkomsten av erbjudandeskyldigheten avstår från den röstandel som överskrider gränsen för erbjudandeskyldigheten, genom att avyttra aktier i målbolaget eller genom att annars minska sin röstandel i målbolaget.

Avsikten med förslagen är sålunda att i enlighet med utvecklingen på värdepappersmarknaden och praktiska erfarenheter förtydliga grunderna för erbjudandeskyldigheten.

Dessutom föreslås att bestämmelserna om erbjudandeprocessen förtydligas genom precisering av framför allt de värdepappersinnehavares rätt att under vissa förutsättningar återta sitt godkännande under den tid uppköpserbjudandet är i kraft, vilka har godkänt uppköpserbjudandet. Avsikten är att dels säkerställa ett tillräckligt investerarskydd och dels att minska osäkerhetsfaktorer i erbjudandeprocessen.

Förtydligande av bestämmelserna om marknadsmissbruk

Bestämmelserna om marknadsmissbruk är baserade på marknadsmissbruksdirektivet som genomfördes år 2005 och på det definitionsdirektiv som kommissionen utfärdade med stöd av det, på direktivet om investeringsrekommendationer och det tredje direktivet samt på kommissionens återköpsförordning. Kommissionen gav i oktober 2011 ett förslag till förordning om marknadsmissbruk som då den träder i kraft leder till att värdepappersmarknadslagets bestämmelser om marknadsmissbruk måste ändras.

Propositionen föregriper delvis den nyss nämnda förordningen. Tillämpningsområdet för bestämmelserna utsträcks till att, i stället för värdepapper och vissa derivatinstrument, över huvud taget gälla finansiella instrument, inklusive sådana som är föremål för handel på en multilateral handelsplattform i Finland.

Det föreslås att den grupp relevanta personer som hör till en insiders närmaste krets och ska registreras i det offentliga insiderregistret utvidgas så att den utöver äkta makar dessutom ska omfatta parter i registrerade parförhållanden och sambor som i minst ett år har bott i samma hushåll som insider. Syftet med bestämmelsen är att beakta de förändringar i parförhållandena som skett i samhället.

Till den närmaste kretsen räknas enligt förslaget också företag, om insidern eller en person som hör till dennas närmaste krets ensam eller tillsammans direkt eller indirekt äger minst 10 procent av det röstetal som aktierna medför eller av det sammanlagda antalet aktier eller en annan motsvarande andel och om personen i fråga har ett betydande inflytande. Bestämmelsen ska emellertid inte tillämpas om företaget är föremål för handel på en reglerad marknad eller på en multilateral handelsplattform. Syftet med begränsningen är att utesluta sådana företag från tillämpningsområdet som skulle omfattas av anmälningsskyldigheten med stöd av insiders eller dennas närmaste krets innehav och då det med stöd av offentliggjord information om dessa kunde dras slutsatser om ett företags investeringsbeteende, ifall informationen annars inte vore tillgänglig på mark-

naden t.ex. med stöd av flaggningsbestämmelserna.

Det nuvarande systemet med insiderregister är till väsentliga delar uppbyggt på information som på ett tillförlitligt och enkelt sätt kan hämtas ur värdeandelssystemet. Till följd av övergången till s.k. central motpartsclearing av värdepapperstransaktioner framgår av värdeandelssystemet inte längre uppgifter om alla de transaktioner som under en dag har gjorts av insiderpersoner, utan endast nettosaldot. Flerstegsförvaltningen av värdepapper kommer att påverka tillgången till information så att den informationsmängd som automatiskt fås ur värdeandelssystemet minskar.

I propositionen föreslås bestämmelser som innebär att de bolagsspecifika offentliga insiderregistren slopas och informationen i stället koncentreras till ett register som upprätthålls av Finansinspektionen. Syftet med bestämmelsen är att förbättra informationens användbarhet, tillgänglighet, öppenhet samt att stödja tillsynen och minska den administrativa bördan för framför allt små och medelstora företag. Finansinspektionen kan upprätthålla registret själv eller också kan den helt eller delvis lägga ut uppgiften på entreprenad till en tjänsteleverantör.

En insider ska anmäla de nödvändiga uppgifterna om sig själv och sin närmaste krets till emittenten som ska vidarebefordra uppgifterna till Finansinspektionen. En person som hör till insiderns närmaste krets har en självständig skyldighet att anmäla uppgifterna till insidern för att denne ska kunna uppfylla sin skyldighet. På motsvarande sätt ska insidern anmäla sina egna och sin närmaste krets innehav till emittenten, som ska vidarebefordra uppgifterna till det register som upprätthålls av Finansinspektionen. Emittenten ska också ge insiderpersoner råd om hur anmälningarna ska göras. Syftet med bestämmelserna är att trygga emittentens möjligheter att kontrollera uppgifterna och säkerställa att de är tillförlitliga. Avsikten med förslaget är också att göra skillnad mellan å ena sidan Finansinspektionens tillsynsuppgifter och å andra sidan dess rådgivningsuppgifter i anslutning till registerföringen.

Anmälningsskyldigheten när det gäller marknadsmissbruk utsträcks till att utöver

värdepappersföretag gälla personer i dessas anställning, t.ex. kapitalförvaltare. Syftet med ändringen är att säkerställa att Finansinspektionen får tillräcklig information om misstänkta transaktioner med finansiella instrument.

Det föreslås att bestämmelsen om transaktionsrapportering ändras så att den fortlöpande rapporteringsskyldighet som gäller värdepappersförmedlare ska utsträckas till att gälla också sådana kapitalförvaltare och uppdragsförmedlare som enligt den gällande lagen endast är skyldiga att göra kompletterande anmälningar.

Skadeståndsansvar

Förslaget till värdepappersmarknadslagens nya skadeståndsbestämmelser bygger på principerna i den gällande lagen och avsikten är sålunda inte att skärpa ersättningsansvaret utan snarare att precisera bestämmelserna och därmed förbättra rättssäkerheten.

Skadeståndsansvar uppkommer enligt förslaget när någon uppsåtligt eller av vårdslöshet vållar en annan skada genom förfarande som strider mot värdepappersmarknadslagen, bestämmelser eller föreskrifter som utfärdas med stöd av den eller mot EU-förordningar. Någon uttrycklig bestämmelse om oaktamhetspresumtionen föreslås inte.

Utgångspunkten är den att det är bolaget som blir ersättningsansvarigt, inte t.ex. dess verkställande direktör, styrelsemedlemmar eller arbetstagare. Verkställande direktörens, styrelsemedlemmarnas och aktieägarnas ansvar regleras i aktiebolagslagen eller i motsvarande lag, t.ex. i lagen om andelslag (1488/2001). I skadeståndsbestämmelserna räknas inte upp några speciella persongrupper för att inte förteckningen ska leda till onödiga e contrario -slutsatser. Kretsen av potentiella ersättningsskyldiga kan nämligen vara synnerligen omfattande. Frågan om vem som i ett enskilt fall är ansvarig ska avgöras beroende på vilken materiell bestämmelse som har överträtts och vem som enligt den materiella bestämmelsen i fråga över huvudtaget kan åläggas skyldigheter. En arbetstagare kan i undantagsfall hållas ansvarig och då närmast med stöd av skadeståndslagen

(412/1974) som ska tillämpas också på jämkning av skadestånd som är baserat på överträdelse av värdepappersmarknadslagen och på delning av ersättningsansvaret.

I fråga om uppgifter som lämnats i en prospektsammanfattning begränsas ersättningsansvaret så att skada som uteslutande beror på information i en prospektsammanfattning ska ersättas endast om informationen är vilseledande, inexakt eller motstridig i förhållande till prospektet i övrigt.

Lagen om investeringstjänster

Direktivet om marknader för finansiella instrument genomfördes i Finland år 2007 i den nya lagen om värdepappersföretag som då stiftades samt genom ändring av vissa lagar i samband med den. I det sammanhanget utfärdade kommissionen genomförandeförordningen nr 1287/2006. Dessutom genomfördes kommissionens direktiv 2006/73/EG.

I UVL föreskrivs om utländska tjänsteleverantörer. Procedurbestämmelser om investeringstjänster finns dessutom i den gällande värdepappersmarknadslagens 4 kap. Att bestämmelserna om investeringstjänster tillkom för en relativt kort tid sedan innebär att det inte finns något behov av större ändringar i de gällande bestämmelserna. På grund av att bestämmelserna är splittrade föreslås emellertid att lagen om värdepappersföretag och UVL upphävs samt att lagarnas bestämmelser överförs till en ny lag om investeringstjänster tillsammans med värdepappersmarknadslagens procedurbestämmelser om investeringstjänster. Eftersom lagen sålunda blir mera omfattande än den gällande lagen föreslås att den omstruktureras bl.a. genom indelning i delar.

Ett viktigt förslag är att förvaringsverksamheten som varit en sidotjänst ändras så att den i regel blir en tillståndspliktig investeringstjänst. Avsikten med ändringen är att främja kundskyddet genom effektivare reglering av tillhandahållandet av förvaringstjänster för finansiella instrument och tillsynen över den. Den föreslagna ändringen motsvarar huvudsakligen kommissionens förslag av den 20 oktober 2011, KOM(2011) 656 slutlig, till Europaparlamentets och rådets di-

rektiv om marknader för finansiella instrument och om upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/39/EG. Enligt kommissionens förslag ska förvaring och förvaltning av finansiella instrument för kunders räkning inte klassificeras som sidotjänster utan som investeringstjänster.

Enligt förslaget ska de krav preciseras som ställs på värdepappersföretags betydande ägares och högsta lednings tillförlitlighet.

Ett värdepappersföretag ska i god tid innan avtal om investeringstjänster ingås med en icke-professionell kund ge kunden tillräcklig information om förvaringen av kundmedel och om de risker som är förknippade med förvaringen i situationer där kundmedlen förvaltas av en tredje person eller på ett sådant värdepapperskonto som avses i lagen om värdepapperskonton eller på ett förvaltningssystem enligt lagen om värdeandelsystem och clearingverksamhet.

Vidare föreslås att i förteckningen över sidotjänster stryks omnämmandet av bankfacktjänster, eftersom sådana tjänster inte kan anses vara sådana sidotjänster som avses i direktivet om marknader för finansiella instrument.

Bestämmelserna om verksamhetstillstånd för värdepappersföretag från tredjeländer utvecklas i enlighet med kreditinstitutslagens nya bestämmelser om utländska kreditinstitut. En förutsättning för verksamhetstillstånd är enligt förslaget ett det utländska värdepappersföretagets verksamhet inte väsentligen avviker från verksamhet som är tillåten för finländska värdepappersföretag och att kraven på kapitaltäckning, stora exponeringar mot kunder, likviditet, internkontroll och riskhanteringssystem samt ägarnas och ledningens lämplighet och tillförlitlighet inte väsentligt avviker från kraven i lagen om investeringstjänster. Det föreslås också att bestämmelserna om tredjeländers värdepappersföretags representationer stryks som obehövliga.

Vidare föreslås att värdepappersföretag som tillhandahåller tillståndspliktig förvaring av finansiella instrument ska säkerställa att deras uppgifter kan skötas så störningsfritt som möjligt också under undantagsförhållanden. Skyldigheten att ha sådan beredskap gäller numera bl.a. kreditinstitut och fondbo-

lag. Det är motiverat att kunderna ska kunna lita på värdepappersföretagens förmåga att förvara finansiella instrument under förändrbara förhållanden och sålunda också under undantagsförhållanden. Av denna anledning ska värdepappersföretag som tillhandahåller förvaring av finansiella instrument delta i beredningsplanering på finansmarknaden och på förhand vidta åtgärder för att kunna bedriva verksamhet under undantagsförhållanden.

I syfte att främja investerarskyddet föreslås en ny bestämmelse enligt vilken Finansinspektionen ska tillsätta ett ombud när ett värdepappersföretag som förvarar kundmedel har försatts i likvidation eller konkurs. Avsikten med förslaget är att säkerställa tillförlitlig förvaring av kundmedel på så sätt att varje kunds tillgångar hålls åtskilda från värdepappersföretagets och så att tillgångarna utan dröjsmål kan återbetalas till kunderna. Avsikten med att tillsätta ett ombud är att kundmedlen snabbare ska kunna återbetalas till ägarna om värdepappersföretaget försätts i likvidation eller konkurs.

Förbättringen av investerarskyddet innebär också att vissa bestämmelser i Finansinspektionens föreskrifter lyfts upp till lagnivå. Syftet med bestämmelserna är att förbättra lagstiftningens tydlighet och understryka ärendets betydelse. Huvudregeln är fortfarande att ett värdepappersföretag inte i samband med att det tillhandahåller tjänster får betala avgifter eller arvoden till en tredje part eller dennes företrädare och inte heller ta emot avgifter eller arvoden från en tredje part eller dennes företrädare. Det är emellertid tillåtet att betala och ta emot avgifter och arvoden om kunden, innan en investeringstjänst eller sidotjänst tillhandahålls, ges heltäckande och tydlig information om avgiftens eller arvodets karaktär och belopp eller om de grunder på vilka avgiften eller arvodet fastställts, och om syftet med avgiften eller arvodet är att i kvalitativt hänseende förbättra den tjänst som tillhandahålls kunden. Vidare förutsätts att betalningen av avgiften eller arvodet inte strider mot kundens intressen.

I den nya lagen om investeringstjänster föreslås också en bestämmelse enligt vilken värdepappersföretag ska säkerställa att deras icke-professionella kunder kan hänskjuta enskilda meningsskiljaktigheter och tillämp-

ning av lagen till ett oavhängigt organ som ger beslutsrekommendationer. Med tanke på investerarskyddet för värdepappersföretags icke-professionella kunder är det synnerligen viktigt att alla värdepappersföretag förbinder sig att delta i någon sådant organs verksamhet som behandlar kundklagomål. Under den senaste finanskrisen visade det sig att kunderna hade ett stort behov av en tillförlitlig och opartisk utomstående bedömning av meningsskiljaktigheter om investeringsrådgivning och andra investeringstjänster. Ett värdepappersföretag ska också ha effektiva förfaranden för behandling av icke-professionella kunders klagomål.

Förslaget har samband med artikel 53 i direktivet om marknader för finansiella instrument. Enligt artikeln ska medlemsstaterna, där så är lämpligt genom att använda befintliga organ, uppmuntra till upprättandet av effektiva och ändamålsenliga klagomåls- och överprövningsförfaranden så att konsumenttvister rörande värdepappersföretags tillhandahållande av investerings- och sidotjänster kan handläggas utanför domstol. I artikel 80 i kommissionens ovan nämnda förslag till förnyande av detta direktiv, KOM(2011) 656 slutlig, föreslås att bestämmelserna ska skärpas så att medlemsstaterna också vidare ska säkerställa att alla värdepappersföretag ansluts till ett eller flera organ som handlägger sådana klagomåls- och överprövningsförfaranden.

Kommissionen gav å andra sidan den 29 november 2011 ett förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om alternativ tvistlösning vid konsumenttvister och om ändring av förordning (EG) nr 2006/2004 och direktiv 2009/22/EG (ADR-direktivet). Enligt direktivförslaget ska medlemsstaterna säkerställa att företagare som är etablerade på deras områden informerar konsumenterna om de ADR-organ till vilkas tillämpningsområde de hör och som är behöriga att behandla eventuella tvister mellan dem och konsumenter. Finansiella tjänster hör till direktivförslagets tillämpningsområde.

Det föreslås att bestämmelserna om värdepappersföretag samt deras styrelsemedlemmars, verkställande direktörs och aktieägares skadeståndsansvar förnyas så att de huvudsakligen stämmer överens med principerna i

kreditinstitutslagen. På ett värdepappersföretags styrelsemedlemmar och verkställande direktör ska enligt förslaget tillämpas oakt-samhetspresumtionen enligt vilken en skada anses ha orsakats av vårdslöshet om inte den som är ansvarig för förfarandet visar att han eller hon har handlat omsorgsfullt. Både värdepappersföretag och kreditinstitut hör till Finansinspektionens tillsynsobjekt och bestämmelserna om kapitaltäckningen är i båda fallen baserade på samma EU-direktiv. Inte heller med konkurrensneutraliteten som utgångspunkt finns det någon anledning att särbehandla dem i fråga om skadeståndsansvaret. Värdepappersföretags kunder har ett lika stort skyddsbehov som kreditinstituts kunder. En förutsättning för tillämpning av aktiebolagslagen och den nya lagen om investeringstjänster är dessutom att värdepappersföretags styrelsemedlemmar och verkställande direktörs skadeståndsansvar är baserat på konsekvent tillämpning av båda de nämnda lagarna.

Det är emellertid inte skäligt att utsträcka styrelsemedlemmarnas och verkställande direktörens personliga ansvar till att omfatta skada som värdepappersföretaget eller dess anställda orsakar genom överträdelse av procedurbestämmelser eller andra bestämmelser om kundförhållanden. I kreditinstitutslagen finns över huvudtaget inga sådana bestämmelser. En förutsättning för att styrelsemedlemmarna och verkställande direktören ska undgå skadeståndsansvar är dock att de har sett till att värdepappersföretaget har sådana tillsynssystem som lagen kräver och att de i tillräcklig utsträckning har övervakat att principerna för verksamheten iakttas.

Dessutom räknas i lagen upp bestämmelser som om de överträds kan leda till sådana administrativa påföljder som närmare regleras i lagen om Finansinspektionen.

Lagen om handel med finansiella instrument

Direktivet om marknader för finansiella instrument genomfördes i Finland år 2007 bl.a. genom ändring av värdepappersmarknadslagens bestämmelser om fondbörsverksamhet och genom att i lagen togs in bestämmelser om multilateral handel. I oktober 2011 gav

kommissionen ett förslag till ändringar i direktivet om marknader för finansiella instrument. Förslaget kommer sannolikt att leda till sådana ändringar att exempelvis förvarings-tjänster blir tillståndspliktiga investerings-tjänster. Det finns emellertid inget behov att göra några omfattande materiella ändringar i direktivet.

För att i strukturellt hänseende förtydliga bestämmelserna om marknadsplatser för finansiella instrument samt för att förbättra regleringens funktion och konkurrenskraften föreslås att bestämmelserna om t.ex. reglerade marknader och multilaterala handelsplattformar samt om interna transaktioner överförs från den gällande värdepappersmarknadslagen och optionshandelslagen till lagen om handel med finansiella instrument. Det föreslås att optionshandelslagen upphävs. Bestämmelserna om offentlig handel med värdepapper ska enligt förslaget tillämpas på derivatbörser som avses i optionshandelslagen eftersom de är sådana reglerade marknadsplatser som avses i direktivet om marknader för finansiella instrument. Samtidigt justeras den synnerligen detaljerade regleringen av derivatbörsverksamhet så att den bättre motsvarar direktivets mera allmänna bestämmelser. Bestämmelserna får inte i onödan inverka negativt på tillämpningen av branschens internationella och vedertagna marknadsstandarder. Bestämmelserna om derivat borde likaså tillräckligt flexibelt anpassas till marknadsutvecklingen. Att optionshandelslagen upphävs innebär att standardiseringen av optioner och terminer samt derivatinstrument inte längre regleras på lagnivå. I lagen om investeringstjänster definieras begreppet finansiella instrument. Enligt vad som närmare föreskrivs i lagen ska optioner, terminer och andra derivatinstrument betraktas som finansiella instrument.

Det föreslås att som benämning på börs-handel med finansiella instrument, i stället för "offentlig handel" som används i den gällande värdepappersmarknadslagen, ska användas "reglerad marknad" i enlighet med direktivet om marknader för finansiella instrument. I finansministeriets förordning om krav för upptagande av värdepapper på börslistan föreslås tekniska ändringar.

I lagen om handel med finansiella instrument föreskrivs också om aktiehandelns öppenhet, på motsvarande sätt som i den gällande värdepappersmarknadslagens 3, 3 a och 4 kap. Det föreslås att finansministeriets förordning om en akties likvida marknad upphävs och att förordningens bestämmelser överförs till lagnivå. Syftet med förslaget är att beakta de ändringar som eventuellt görs i direktivet om marknader för finansiella instrument och som innebär att bestämmelserna om öppenhet i handeln med finansiella instrument utvidgas till att utöver aktier gälla också andra finansiella instrument, exempelvis aktierelaterade värdepapper och OTC-derivatinstrument.

Med beaktande å ena sidan av att Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten kommer att utfärda bindande bestämmelser som i vissa avseenden kan stå i konflikt med nationell lagstiftning samt å andra sidan börsverksamhetens betydelse för den nationella finansmarknadens struktur och funktion, föreslås det att finansministeriet fortfarande ska vara den myndighet som fastställer ändringar i verksamhetstillstånd och regler. Det föreslås emellertid att bestämmelserna justeras så att finansministeriet inte längre ska fastställa tekniska eller mindre betydande ändringar. I stället ska börsen innan ändringarna träder i kraft endast sända dem för kännedom till finansministeriet och Finansinspektionen.

Det föreslås att bestämmelserna om börsverksamhet preciseras så att en börs utöver börsverksamheten får driva en multilateral handelsplattform, tillhandahålla databehandlingstjänster i anslutning till omsättning och förvaring av finansiella instrument samt tillhandahålla utbildnings- och informationstjänster. En börs ska ha verksamhetsprinciper för identifiering och förebyggande av intressekonflikter. I verksamhetsprinciperna ska framför allt beaktas intressekonflikter som kan ha relevans för en tillförlitlig skötsel av börsens tillsynsuppgift.

Det föreslås att detaljmotiveringen till bestämmelserna om avbrytande av handel preciseras. Som ett avbrott i handeln ska i överensstämmelse med direktivet om marknader för finansiella instrument anses också kortare avbrott, såsom avbrott i handeln till följd av

misstanke om att information som är relevant för värdet på värdepapper har läckt ut på marknaden innan den offentliggjorts. I lagen föreskrivs vidare om Finansinspektionens rätt att på framställning av börsen besluta om den ska fastställa börsens beslut om avbrytande av handel eller inte. Om Finansinspektionen fastställer beslutet ska den informera de behöriga myndigheterna inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och dessa ska så som direktivet om marknader för finansiella instrument förutsätter avbryta handeln med de finansiella instrumenten i fråga på de reglerade marknaderna och multilaterala handelsplattformarna inom sina territorier. Syftet med ändringen är att trygga ett opartiskt bemötande av investerarna.

Det föreslås att begreppet nationell mäklarlista slopas men att de undantag ska förbli i kraft som gäller värdepapper vilka på ansökan av emittenten tas upp till handel på en multilateral handelsplattform. Bestämmelserna om s.k. alternativa marknadsplatser är inte baserade på direktivet om marknader för finansiella instrument. På motsvarande sätt som de gällande bestämmelserna är tilläggsvillkoren för handeln i stället baserade på nationell prövning.

Börser och marknadsplatsoperatörer som ordnar multilateral handel blir skadeståndsskyldiga om de uppsåtligen eller av vårdslöshet vållar skada genom förfarande som strider mot lagen om handel med finansiella instrument, mot bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats med stöd av den eller mot EU-förordningar som har samband med lagens tillämpningsområde. Någon uttrycklig bestämmelse om oaktsamhetspresumtionen föreslås inte. Ledningens ansvar regleras huvudsakligen i aktiebolagslagen medan arbetslagarnas ansvar regleras i skadeståndslagen.

I lagen räknas dessutom upp bestämmelser som om de överträds kan leda till sådana administrativa påföljder som närmare föreskrivs i lagen om Finansinspektionen.

Lagen ska justeras efter att kommissionens förslag till justering av direktivet om marknader för finansiella instrument och kommissionens förslag till en ny förordning om marknader för finansiella instrument har behandlats av rådet, kommissionen och parlamentet.

Lagen om värdeandelssystem och clearingverksamhet

I lagen om värdeandelssystem och clearingverksamhet sammanställs den gällande lagen om värdeandelssystemet, den gällande värdepappersmarknadslagens 4 a kap. samt optionshandelslagens bestämmelser om clearing av derivattransaktioner. Syftet med reformen är att förbättra förvarings- och clearingverksamhetens tillförlitlighet, funktion och konkurrenskraft.

En viktig funktion när det gäller värdepappersmarknadens infrastruktur, dvs. upprätthållandet av värdeandelssystemet, ska enligt bestämmelserna också i fortsättningen skötas av ett finländskt aktiebolag som verkar som värdepapperscentral. Liksom enligt den gällande värdepappersmarknadslagen kan finländska aktiebolag verka som clearingorganisationer. Lagen ska tillämpas också då en utländsk clearingorganisation med tillstånd av finansministeriet bedriver verksamhet som avses i lagen om värdeandelssystem och clearingverksamhet. När Europaparlamentets och rådets förordning om OTC-derivat, centrala motparter och transaktionsregister träder i kraft ska bestämmelserna om utländska och finländska clearingorganisationer vid behov ändras så att de motsvarar förordningens krav.

Lagens bestämmelser om värdepapperscentralers och clearingorganisationers verksamhetstillstånd, ägare och förvaltning motsvarar huvudsakligen de bestämmelser om verksamhetstillstånd, ägare och förvaltning som föreslås i lagen om handel med finansiella instrument. Harmoniseringen av bestämmelserna förebådar EU-lagstiftningen om värdepapperscentraler. Target2-Securities – projektet, som gäller bl.a. Europeiska centralbankens clearingsystem, innebär att lagförslaget bestämmelser om utläggning på entreprenad måste ses över efter att EU-förslaget om värdepapperscentraler har getts.

På motsvarande sätt som den gällande lagen om värdeandelssystemet innehåller den föreslagna lagen om värdeandelssystem och clearingverksamhet bestämmelser om uppdaterade förteckningar som tillsammans med värdeandelsskonton bildar värdeandelssystemet. Värdepapperscentralen kan också vara

förvarare i enlighet med lagen om värdepapperskonton. Enligt förslaget kan värdepapperscentralen på eget initiativ avföra värdeandelar som överförs till värdeandelssystemet, t.ex. om emittenten blir insolvent. Detta får emellertid inte äventyra de rättigheter som tillkommer värdepapperens och de finansiella instrumentens rättsinnehavare.

Skadeståndsansvaret när det gäller clearingsystemets parter baserar sig enligt förslaget på skada som uppsåtligen eller av vårdslöshet har vållats genom förfarande som strider mot lagen om värdeandelssystem och clearingverksamhet.

I lagen om värdeandelssystem och clearingverksamhet föreslås inga bestämmelser om kontoförvaltares ombud. I värdepapperscentralens regler som fastställs av finansministeriet kan emellertid fortfarande tas in bestämmelser om ombud. Huvudorsaken till ändringsförslaget är avsikten att införa regleringslättnader på lagnivå.

Vidare föreslås att i lagen räknas upp bestämmelser som om de överträds kan leda till administrativa påföljder enligt vad som närmare föreskrivs i lagen om Finansinspektionen.

Lagen om värdepapperskonton

I den nya lagen om värdepapperskonton föreslås bestämmelser om värdepapperskonton som förs av värdepappersförvarare, om rättsverkningarna av kontoregistreringar samt om vissa förpliktelser för förvarare. Lagen ska tillämpas på avtalsbaserad förvaltning av värdepapper för kunders räkning, dvs. på förvaring enligt lagen då värdepapperen specificeras enligt slag och då förvararen bedriver förvaring av värdepapper i Finland. Syftet med bestämmelserna är att förtydliga investerarens rättsliga ställning och bl.a. klargöra sakrättsliga frågor om förvaring av värdepapper samt att sålunda främja omsättningen av värdepapper som förvaltas på detta sätt och främja användningen av värdepapper som säkerhet.

Lagförslaget gäller i stor utsträckning samma frågor som de som behandlas inom UNIDROIT i Geneva Securities Convention och EU-kommissionens utkast till direktiv

om värdepapperslagstiftning (*Directive on Legal Certainty of Securities Holding and Transactions*). Direktivutkastet innehåller enligt senaste uppgifter bestämmelser om bl.a. innebörden och skyddet av kontoinnehavares rättigheter samt bestämmelser om omsättning av värdepapper som registrerats på värdepapperskonton och användning av sådana värdepapper som säkerhet. Dessutom kommer direktivet sannolikt att innehålla bestämmelser om lagval.

I lagförslaget används benämningen kontorrätt om kontoinnehavarens rättsliga ställning. Kontorrätt skiljer sig i rättsligt hänseende från äganderätt i traditionell bemärkelse, trots att kontorrätt i stor utsträckning har motsvarande finansiella betydelse som äganderätt. Kontorrätt hänför sig inte till ett visst värdepapper och kan inte göras gällande mot någon annan än kontoinnehavarens egen förvarare. Kontoinnehavarens rättsliga ställning påminner å andra sidan äganderätt bl.a. i det avseendet att kontoinnehavaren kan förfoga över sin rätt genom transaktioner samt genom att upplåta panträtt och andra rättigheter. Kontoinnehavarens rättigheter är också skyddade i den meningen att värdepapper som förvaltas för deras räkning inte ingår i förvararens konkursbo och kan inte heller utmätas för förvararens skuld.

I samband med gränsoverskridande förvaringskedjor kan det bli fråga om att tillämpa olika staters lagstiftning på olika kontoinnehavarens rättigheter, dvs. på olika delar av förvaringskedjan. I samband med frågor som hör till lagförslagets tillämpningsområde och som bl.a. kan karakteriseras som sakrättsliga bestäms lagvalet i allmänhet på basis av var den förvarare finns som upprätthåller värdepapperskontot i fråga. Den föreslagna lagen ska sålunda tillämpas på värdepapperskonton i anslutning till förvaringsverksamhet som bedrivs i Finland, medan på förvaringskonton i en främmande stat i allmänhet ska tillämpas den statens lagstiftning. Lagförslaget och dess lagvalsbestämmelser gäller å andra sidan inte över huvud taget t.ex. värdepappersrelaterade bolagsrättsliga frågor, som vanligen i alla avseenden ska avgöras med stöd av bolagslagstiftningen i emittentens hemstat.

Lagen om ändring av lagen om värdeandelskonton

I lagen om värdeandelskonton föreslås närmast tekniska ändringar till följd av den föreslagna lagen om värdeandelssystem och clearingverksamhet. Det föreslås att till lagen fogas en förtydligande bestämmelse enligt vilken den nya lagen om värdepapperskonton ska tillämpas på värdepapperskonton som innehavaren av ett förvaltningskonto i Finland för över sina kunders värdeandelar. En registrering av pantsättning, utmätning eller säkringssåtgärd behöver inte längre avse hela värdeandelskontot, utan registreringen kan avse endast vissa värdeandelar.

I bestämmelserna om kontoförande instituts strikta ansvar i 30 § i lagen om värdeandelskonton föreslås endast ändringar av teknisk natur.

Lagen om ändring av lagen om Finansinspektionen

I syfte att fördjupa samarbetet mellan Finansinspektionen och andra myndigheter som förebygger och bekämpar ekonomisk brottslighet föreslås att Finansinspektionen åläggs en uttrycklig skyldighet att samarbeta med centralen för utredning av penningtvätt, polisen, Enheten för utredning av grå ekonomi, Skatteförvaltningen och andra behöriga myndigheter. Enligt förslaget ska Finansinspektionen, om den i sin tillsynsverksamhet eller när det sköter andra lagstadgade uppgifter märker eller misstänker att finansiella tjänster eller det finansiella systemet utnyttjas eller planeras bli utnyttjade för ekonomisk brottslighet, utan dröjsmål underrätta någon av de myndigheter som nämns ovan.

I 4 kap. i lagen om Finansinspektionen föreskrivs om administrativa påföljder som Finansinspektionen kan påföra tillsynsobjekt och andra finansmarknadsaktörer som handlar i strid med bestämmelserna om finansmarknaden eller mot föreskrifter som utfärdats med stöd av dem. Påföljden är beroende av arten, omfattningen och allvarlighetsgraden av överträdelsen av bestämmelser och föreskrifter som gäller finansmarknaden. Det föreslås att bestämmelserna om administrativa påföljder förnyas i sin helhet. En admi-

nistrativ påföljd som påförts av en myndighet undanröjer dock inte möjligheten att vederbörande eventuellt kan bli skadeståndsskyldig.

De administrativa påföljderna är enligt den gällande lagen om Finansinspektionen vite, ordningsavgift, offentlig anmärkning, offentlig varning och påföljdsavgift. I bestämmelsen om vite föreslås inga betydande ändringar. Paragrafen föreslås emellertid bli överförd från 4 kap. till 3 kap. eftersom vite inte kan anses vara en egentlig administrativ påföljd. Bestämmelsen om offentlig anmärkning föreslås bli upphävd.

I förslaget till lag om ändring av lagen om Finansinspektionen skiljer sig ordningsavgiften från de övriga administrativa påföljderna på det sättet att ordningsavgift kan påföras för smärre, noga angivna överträdelser och så att en ordningsavgift i allmänhet uppgår till ett mindre eurobelopp. I bestämmelsen om ordningsavgift hänvisas också till sådana bestämmelser i sektorlagar som, om de överträds, kan leda till att ordningsavgift påförs. Avsikten är att ordningsavgift ska användas då rekvisiten för mindre överträdelser är uppfyllda, som ett slags automatisk påföljd t.ex. vid underlåtelse att iakttä tidsfristerna för flaggnings skyldighet enligt den nya värdepappersmarknadslagens 7 kap. Ordningsavgiften är ett kostnadseffektivt sätt att sanktionera smärre överträdelser, vilket innebär att Finansinspektionen sparar resurser för avslöjande och undersökning av gärningar som är mera klandervärda.

Det föreslås att nivån på ordningsavgiften höjs avsevärt. En juridisk person ska kunna påföras minst 5 000 och högst 100 000 euro i ordningsavgift. En fysisk person ska enligt förslaget kunna påföras en ordningsavgift på minst 500 och högst 10 000 euro. Syftet med höjningarna är att förebygga sådan osaklig verksamhet på finansmarknaden som äventyrar dess tillförlitlighet och att ge Finansinspektionen tillräckliga möjligheter att genom ordningsavgiften visa att ett handlande är klandervärd. I stället för ordningsavgift kan i undantagsfall påföras påföljdsavgift för en överträdelse måste anses vara särskilt klandervärd.

Enligt förslaget kan en offentlig varning tilldelas ett tillsynsobjekt eller en annan fi-

nansmarknadsaktör som uppsåtligen eller av vårdslöshet handlar i strid med andra bestämmelser än sådana som kan leda till ordningsavgift eller påföljdsavgift eller bryter mot sådana bestämmelser som avses i lagförslaget. Offentlig varning föreslås i regel vara ett straff för överträdelser som är mera klandervärda än överträdelser för vilka påförs ordningsavgift. I enskilda fall kan ordningsavgift dock de facto vara en strängare påföljd än en offentlig varning, om ordningsavgiften t.ex. påförs till maximibeloppet och om den offentliggörs på samma sätt som övriga påföljder. I stället för offentlig varning kan i undantagsfall påföras en påföljdsavgift, om överträdelsen måste anses vara särskilt klandervärd.

Enligt förslaget är påföljdsavgift fortfarande den strängaste administrativa påföljden. Påföljdsavgift ska enligt förslaget påföras den som uppsåtligen eller av vårdslöshet försummar eller bryter mot de bestämmelser om finansmarknaden som nämns i paragrafen. Det är fråga om sådana synnerligen klandervärda gärningar som i vissa fall rentav kan uppfylla rekvisiten för en gärning som är straffbar enligt strafflagen. Om en gärning eller en försummelse kan bedömas uppfylla rekvisiten för någon annat grovt brott enligt strafflagens 51 kap., men gärningen eller försummelsen med hänsyn till dess menlighet eller gärningsmannens skuld sådan den framgår av gärningen samt med beaktande av övriga omständigheter i anslutning till gärningen eller försummelsen ska anses ringa bedömd som en helhet, kan Finansinspektionen dock påföra en påföljdsavgift och avstå från att anmäla ärendet till en förundersökningsmyndigheten. Det föreslås att tillämpningsområdet för påföljdsavgiften utvidgas så att det omfattar vissa bestämmelser också i andra sektorlagar än värdepappersmarknadslagen.

Finansinspektionen kan avstå från att påföra ordningsavgift eller offentlig varning om vederbörande självmant har vidtagit tillräckliga korrigerande åtgärder omedelbart efter att ha upptäckt felet och anmält detta till Finansinspektionen och förutsatt att det inte är fråga om allvarliga eller upprepade fel eller försummelser. Detta gäller också om det felaktiga förfarandet kan anses vara obetydligt

eller om det annars måste anses vara uppenbart oskäligt att påföra ordningsavgift eller offentlig varning. Exempelvis synnerligen lindrig vårdslöshet eller en mindre försening när det gäller en tidsfrist kan i vissa situationer tyda på att gärningen är obetydlig och att det då inte är ändamålsenligt att påföra vederbörande en administrativ påföljd. Finansinspektionen kan också i stället för att påföra en påföljdsavgift ge en offentlig varning, om det felaktiga förfarandet kan anses vara obetydligt eller om det annars måste anses vara uppenbart oskäligt att påföra påföljdsavgift.

Det föreslås att påföljdsavgiften nivåhöjs så att den motsvarar praxis i andra EU-medlemsstater. Avgiften får utgöra högst 10 procent av en juridisk persons omsättning under året före gärningen eller försummelsen. Den får dock uppgå till högst 10 miljoner euro. En fysisk person får påföras en påföljdsavgift som utgör högst 10 procent av dennes inkomster enligt senast verkställda beskattning, dock högst 100 000 euro. Om påföljdsavgift påförs en fysisk person som tillhandahåller sådana tjänster på finansmarknaden som hänför sig till dennes näringsverksamhet och övervakas enligt 5 § 17 punkten, får påföljdsavgiften utgöra högst 10 procent av dennes inkomster enligt den senast verkställda beskattningen, dock högst 2,5 miljoner euro.

Emittenterna av värdepapper som var föremål för offentlig handel på Helsingfors Börs hade år 2008 en genomsnittlig omsättning på ca 1 642 000 och år 2009 1 341 000 euro. I siffrorna för de nämnda åren ingår inte sådana de kreditinstituts omsättning vilkas värdepapper var föremål för offentlig handel på Helsingfors Börs. Medianomsättning år 2008 var ca 172 000 euro och år 2009 ca 152 000 euro. Den stora skillnaden mellan genomsnittet och medianen beror på att emittenternas storlek är mycket varierande. De största emittenternas påföljdsavgift skulle, beräknad på deras omsättning, högst uppgå till maximibeloppet 10 miljoner euro.

Det föreslås att bestämmelserna om påförande av påföljdsavgift ändras så att avgiften ska påföras av Finansinspektionen om den uppgår till högst en miljon euro. I annat fall ska påföljdsavgiften påföras av marknads-

domstolen, på framställning av Finansinspektionen. På grund av höjningen av påföljdsavgiftens maximibelopp har det ansetts motiverat att domstolen ska fastställa påföljdsavgifter på över en miljon euro på motsvarande sätt som då Konkurrensverket gör framställning om påföljdsavgifter enligt lagen om konkurrensbegränsningar (480/1992).

Finansinspektionen ska enligt förslaget i fortsättningen offentliggöra alla administrativa påföljder som den påfört och de påföljdsavgifter som marknadsdomstolen påfört. Syftet med bestämmelsen är att understryka sådana överträdelsers allmänna klandervärdhet som kan leda till en administrativ påföljd och att å andra sidan förutse en skärpning av påföljdssystemen på den europeiska finansmarknaden. Vid finansministeriet bereds ett förslag som innebär att regleringen av administrativa påföljder, i synnerhet ordningsavgift och påföljdsavgift, ska utsträckas till att gälla också överträdelse av de bestämmelser som faller kreditinstitut och försäkringsanstalter.

Eftersom vite inte kan betraktas som en egentlig administrativ påföljd föreslås att bestämmelserna om vite flyttas från lagens 4 kap. till 3 kap.

En viktig ändring är också att de bestämmelser som om de överträds kan leda till att en administrativ ordningsavgift eller påföljdsavgift påförs i enlighet med lagen om Finansinspektionen, i fortsättningen ska nämnas i respektive speciallagar och inte i lagen om Finansinspektionen. Ändringen antas göra det lättare att uppdatera påföljdsbestämmelserna i samband med ändringar i andra lagar. Dessutom underlättar ändringen den ömsesidiga bedömningen av påföljdsbestämmelser som ansluter sig till samma lag. Ändringen understryker också påföljdssystemets roll som en integrerad del av tillsynen över efterlevnaden av respektive lag.

Det föreslås att bestämmelserna om överklagande förenhetligas så att alla beslut om administrativa påföljder enligt 4 kap. i lagen om Finansinspektionen ska överklagas till marknadsdomstolen. Marknadsdomstolens beslut kan överklagas till högsta förvaltningsdomstolen. Övriga beslut av Finansinspektionen ska enligt förslaget överklagas till Helsingfors förvaltningsdomstol och vidare

till högsta förvaltningsdomstolen. Förslaget innebär att högsta förvaltningsdomstolen alltid är den högsta besvärinstansen för Finansinspektionens beslut.

Propositionens övriga lagförslag

Propositionens ovan nämnda lagförslag innebär att ett stort antal ändringar av teknisk natur måste göras i Finlands lagstiftning. I denna proposition behandlas huvudsakligen de ändringar som måste göras i finansmarknadslagstiftningen och skattelagstiftningen.

Det föreslås att kraven på tillförlitlighet när det gäller betydande ägare och den högsta ledningen i kreditinstitut, finans- och försäkringskonglomerats holdingföretag, betalningsinstitut, fondbolag och förvaringsinstitut ändras så att de stämmer överens med vad som bl.a. i propositionens förslag till lag om investeringstjänster föreskrivs om värdepappersföretags ägare och högsta ledning.

Lagen om behandling av vissa marknadsrättsliga ärenden ska enligt förslaget inte längre tillämpas på ärenden som avses i lagen om Finansinspektionen.

I propositionen föreslås dessutom ändringar i följande lagar:

- strafflagen
- lagen om behandling av vissa marknadsrättsliga ärenden
- aktiebolagslagen
- lagen om Finansinspektionens tillsynsavgift
- kreditinstitutslagen
- lagen om affärsbanker och andra kreditinstitut i aktiebolagsform
- lagen om andelsbanker och andra kreditinstitut i andelslagsform
- sparbankslagen
- lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat
- lagen om betalningsinstitut
- lagen om placeringsfonder
- lagen om fastighetsfonder
- lagen om bundet långsiktigt sparande
- lagen om vissa villkor vid värdepappers- och valutahandel samt avvecklingssystem
- lagen om finansiella säkerheter
- betaltjänstlagen
- lagen om statens säkerhetsfond

- lagen om begränsning av användningen av indexvillkor

- lagen om förhindrande och utredning av penningtvätt och av finansiering av terrorism

- lagen om beskattningsförfarande

- inkomstskattelagen

- lagen om överlåtelseskatt

- lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet

- lagen om värdering av tillgångar vid beskattningen

- handelskammarlagen.

4 Propositionens konsekvenser

4.1 Ekonomiska konsekvenser

Propositionen beräknas få ett flertal ekonomiska konsekvenser av olika typ och storlek, som det delvis är synnerligen svårt att förutse. Det är t.ex. omöjligt att bedöma de ekonomiska konsekvenserna av att hela värdepapperslagstiftningen blir tydligare och effektivare. Totalrevideringen antas emellertid förbättra den inhemska marknadsplatsens funktion och göra den mera attraktiv för investerare, samt därmed resultera i vissa direkta och indirekta finansiella synergieffekter. I det följande behandlas de ekonomiska konsekvenser som de enskilda ändringsförslagen beräknas få.

Värdepappersmarknadslagen

Prospekt

Det föreslås att den undre gränsen för skyldigheten att upprätta nationella prospekt höjs från nuvarande 100 000 euro till 1,5 miljoner euro. Höjningen av den nedre gränsen kommer sannolikt att minska små och nybildade företags finansieringskostnader, då kapitalinvestorer och andra investerare kan stödja företagets tillväxt med större summor utan att de blir skyldiga att upprätta prospekt. Den nationella prospektfriheten upp till 1,5 miljoner euro beräknas få den betydelsen att värdepapper kan erbjudas till allmänheten utan prospekt i ca 15 fall på årsnivå. Att upprätta ett nationellt prospekt, som det hittills varit nödvändigt att offentliggöra i samband med

alla över 100 000 euros värdepapperserbjudanden till allmänheten, har kostnadsmissigt inte varit märkbart förmånligare än att upprätta prospekt enligt EU-bestämmelserna.

Allmännyttiga organisationers medelsanskaffning underlättas och den därmed sammanhängande administrativa bördan blir sannolikt också lättare genom förslaget som innebär att dessa organisationers inte längre är skyldiga att offentliggöra prospekt då värdepapper erbjuds för finansiering av allmännyttig verksamhet som inte huvudsakligen bedrivs i vinstsyfte. En förutsättning är emellertid Finansinspektionens tillstånd.

Prospekt som avses i prospektdirektivet ska enligt förslaget upprättas för värdepapperserbjudanden som överstiger 5 miljoner euro i stället för så som tidigare 2,5 miljoner euro. Av denna anledning kommer den administrativa bördan i anslutning till inhemska värdepapperserbjudanden som inte förutsätter börsnotering att minska genom de nationella bestämmelserna om erbjudanden mellan 1,5 miljoner euro och 5 miljoner euro. En emittent vars värdepapper på ansökan av denne har tagits upp till handel på en multilateral handelsplattform kan i enlighet med reglerna för marknadsplatsen upprätta ett enklare prospekt för lägre kostnader.

Flaggning

Den omständigheten att den nationella lagstiftningen om flaggningskyldigheten i större utsträckning harmoniseras med öppenhetsdirektivet kommer sannolikt att i någon mån minska internationella marknadsparters administrativa kostnader. Den i praktiken viktigaste ändringen, som ökar harmoniseringen och minskar kostnaderna, är genomförandet av det s.k. handelslagerundantag som öppenhetsdirektivet tillåter. Utländska ägare flaggar sina innehav i finländska bolag sammanlagt tiotals gånger per år och arvoden till en finländsk juridisk rådgivare som eventuellt måste anlitas för varje flaggning är i storleksklassen några tusen euro. Flaggningen ger sålunda på årsnivå en kostnadsbesparing på högst några tiotal tusen euro. Den juridiska rådgivningen är emellertid ofta kopplad till en större helhet av företagsregleringar, vilket innebär att kostnaderna för rådgiv-

ningen om enbart flaggningen är svårare att beräkna.

Insiderregister

Den i Finland verksamma värdepapperscentralen Euroclear Finland Ab upprätthåller för närvarande ett insiderregister till vilket ändringar i värdepappersinnehav som registrerats i värdeandelssystemet kan överföras automatiskt, utan insiderns särskilda anmälan. Insiderregistret indelas i en offentlig och en icke-offentlig bolagsspecifik del. Dessutom kan emittenterna, värdepappersföretagen och fondbörsen själva föra offentliga insiderregister.

Uppgifter om värdepappersinnehav kan samlas in antingen via värdeandelssystemet eller förvaringsbankerna. Uppgifter om förändringar i innehav av värdepapper som är direktförvaltade kan fortsättningsvis samlas in via värdeandelssystemet, medan uppgifter om förvaltarregistrerade värdepapper som ägs av utlänningar fås av de banker som sköter förvaltarregistreringen. Den i ekonomiskt hänseende effektivaste och tillförlitligaste modellen anses vara den där informationen koncentreras till ett register i stället för till flera register som finns på olika håll och som dels är företagsspecifika och dels upprätthålls av värdepapperscentralen. Det anses inte vara skäl att koncentrera det nya insiderregistret till en enskild aktör, exempelvis till värdepapperscentralen, utan uppgifterna borde i enlighet med marknadsmissbruksdirektivets artikel 6 i fortsättningen sändas in till Finansinspektionen som upprätthåller ett centralt offentligt insiderregister. Centraliseringen och förfarandet att sända informationen direkt till tillsynsmyndigheten gör informationen lättillgänglig, understryker systemets trovärdighet och tillförlitlighet samt minskar den administrativa bördan i synnerhet för små och medelstora emittenter. Kostnaderna för registerföringen betalas med de tillsynsavgifter som Finansinspektionen tar ut hos emittenterna. Överföringen av skyldigheten att upprätthålla det offentliga insiderregistret från emittenterna minskar dock dessas direkta kostnader. Som en följd av de föreslagna ändringarna kan Finansinspektionen om den

så önskar lägga ut förvaltningen av insiderregistret på entreprenad.

Man har gjort bedömningen att uppbyggnaden av ett helt nytt system tar 24 månader, vilket innebär att övergångstiden för tillämpningen av bestämmelserna måste vara tillräckligt lång. Kostnaderna för att bygga upp systemet beräknas till ca 2,5 miljoner euro, inklusive anskaffnings- och realiseringskostnader. Kostnader orsakas också av upprätthållandet av systemet, t.ex. av licenser och användartjänster. Dessutom orsakas kostnader på grund av att det nya systemet måste innehålla all information som ingår i det nuvarande insiderregistret, såsom uppgifter om anmälningsskyldiga, om dessas närmaste krets och om deras transaktionshistoria.

Under övergångsskedet ska värdepapperscentralen upprätthålla datasystemen med tanke på det nuvarande offentliga insiderregistret. Värdepapperscentralens insiderregister används för närvarande av 116 av de för närvarande 122 finländska börsbolagen. För närvarande uppgår kostnaden per börsbolag till i genomsnitt 2 000 euro per år. Beloppet inkluderar både offentliga och icke-offentliga register och i fråga om vissa bolag också synlighet på internet. För börsbolag uppgår de sammanlagda kostnaderna för systemet sålunda till ca 230 000 euro per år.

Skadestånd

Flera utredningar har gjorts om skadeståndsskyldigheten på värdepappersmarknaden. Finansministeriet tillsatte år 2004 projektansvarsarbetsgruppen som fick i uppdrag att bereda förslag till lagstiftning för genomförande av prospektdirektivet och de bestämmelser som kommissionen utfärdat med stöd av direktivet. Enligt projektansvarsarbetsgruppens betänkande från år 2005 kommer den övergripande ekonomiska effekten av lagstiftningen om värdepappersmarknaden att vara att lagstiftningen ökar förtroendet för marknads tillförlitlighet och opartiskhet och sålunda främjar marknads effektivitet. I samband med det nationella genomförandet av EU-direktiv har det på motsvarande sätt ansetts att de ekonomiska konsekvenserna för hushållen är indirekta och förverkligas genom att investerarskyddet genomförs på

värdepappersmarknaden. Också enligt professor Matti Turtiainens utredning från år 2005, Liikkeeseenlaskijan tiedonantovelvollisuus ja vahingonkorvausvastuu (Emitentens informationskyldighet och skadeståndsansvar) har skadeståndsbestämmelserna inga betydande finansiella konsekvenser för värdepappersmarknaden.

Vid bedömningen av om skadeståndsskyldighet uppkommer ska det beaktas om skadevällaren har handlat omsorgsfullt. Frågan om skadevällaren har handlat omsorgsfullt kan bedömas t.ex. i förhållande till professionella krav eller marknads allmänna förfaranden. Exempelvis när det gäller utarbetande av prospekt som har en central betydelse för informationskyldigheten har det utvecklats internationella förfaranden som ska svara mot de krav som kan anses gälla omsorgsfullt förfarande på marknaden. Sådana förfaranden är bl.a. intervjuer med ledningen i samband med utarbetandet av prospekt samt företagsinspektioner (*due diligence*) i syfte att säkerställa innehållet i prospekt.

Omsorgsplikten medför kostnader för marknadsaktörerna. Eftersom värdepappersmarknaden förutsätter särskilt förtroende från investerarnas sida måste marknadsaktörerna handla synnerligen omsorgsfullt. Olika förfaranden för mätning av hur omsorgsfull verksamheten är, exempelvis intervjuer med ledningen och företagsinspektioner, är emellertid de facto redan nu förfaranden som allmänt används och aktörerna på värdepappersmarknaden har redan vant sig vid de kostnader som förfarandena medför och har sålunda anpassat sin verksamhet till marknadspraxis. Den bedömningen kan således göras att arvodena till juridiska och ekonomiska rådgivare inte heller i fortsättningen kommer att utgöra något betydande ekonomiskt hinder för att verka på värdepappersmarknaden. Dessutom kan företagen skydda sig mot skadeståndstalan genom att ta särskilda ansvarsförsäkringar för företagsledningen. Försäkringarna gör det möjligt att täcka kostnaderna för en eventuell framgångsrik skadeståndstalan.

En omständighet som minskar värdepappersmarknadsaktörernas faktiska ansvar är emellertid att prospektsammanfattningar delvis utesluts från skadeståndsskyldigheten, ef-

tersom en skada som beror på en prospekt-sammanfattning som överlämnats till en investerare inte är ersättningsgill, om inte uppgifterna i sammanfattningen är vilseledande eller inexacta eller står i konflikt med respektive avsnitt i prospektet.

Preciseringen av skadeståndsansvaret beräknas inte få några betydande ekonomiska konsekvenser eftersom skadeståndstalan har väckts i få fall och eftersom det inte har framförts några motiverade påståenden om en ökning av antalet fall där det blir fråga om ersättningsansvar.

Den allmänna utvecklingen av god värdepappersmarknadssed som totalrevideringen av värdepappersmarknadslagstiftningen medför är dessutom ägnad att precisera hur långt skadeståndsansvaret sträcker sig och ger sålunda marknadsparterna rättssäkerhet när det gäller iakttagandet av lagens bestämmelser.

4.2 Konsekvenser för myndigheterna

4.2.1 Ändringar i Finansinspektionens verksamhet

Propositionen inverkar framför allt på Finansinspektionens verksamhet. Vid bedömningen av de personella resurser som Finansinspektionen behöver samt de nödvändiga datasystemen är det skäl att beakta de i fråga om tillämpningsområdet allt mera omfattande uppgifterna som samtidigt innebär strängare administrativa påföljder samt de tillsyns- och andra uppgifter som den föreslagna nya värdepappersmarknadslagen, den föreslagna lagen om värdepapperskonton samt den föreslagna lagen om värdeandelssystem och clearingverksamhet innebär.

De administrativa påföljderna inom Finansinspektionens behörighetsområde kommer att öka arbetsmängden inom tillsynen. Det krävs tillräckliga personella resurser för att efterlevnaden av bestämmelserna ska kunna övervakas på ett effektivt sätt samt för att överträdelser ska kunna uppdagas och undersökas. Finansinspektionen måste också ha tillräckliga resurser för att inleda administrativa påföljdsprocesser och vid behov straffprocesser till följd av missbruk. Vidare måste Finansinspektionen allokera mera resurser för tillsyn och för undersökning av missbruk,

eftersom tillämpningsområdet för bestämmelserna om administrativa påföljder, i synnerhet ordningsavgifter och påföljdsavgifter, kommer att öka avsevärt. Användningen av påföljderna kommer i fortsättningen att kräva mera resurser också av den anledningen att Finansinspektionen i princip blir skyldig att påföra administrativa påföljder i sådana fall då förutsättningarna är uppfyllda. Ytterligare en faktor som ökar resursbehovet är att Finansinspektionen enligt förslaget i fortsättningen kan behandla också sådana smärre brott som avses i strafflagens 51 kap. i en administrativ påföljdsprocess. En tillräckligt effektiv användning av sanktionerna under en längre tid kommer å andra sidan sannolikt att öka tillsynens kostnadseffektivitet, eftersom påförandet av sanktioner är ägnat att förbättra marknadsdisciplinen och förebygga missbruk.

Också centraliseringen av det nya offentliga insiderregistret till Finansinspektionen kommer att öka Finansinspektionens uppgifter och arbetsmängd.

Avsikten med de tydligare bestämmelserna om Finansinspektionens skyldighet att samarbeta med myndigheter som bekämpar grå ekonomi är att effektivisera respektive myndigheters undersökning och tillsyn.

De nya uppgifter som Finansinspektionen föreslås få kommer i förening med den avsevärda utvidgningen av tillämpningsområdet för påföljdsbestämmelserna att öka behovet av personella resurser.

4.2.2 Konsekvenserna av att bestämmelserna om överklagande förnyas

De nya bestämmelserna om överklagande som föreslås i lagen om Finansinspektionen innebär att Finansinspektionens samtliga beslut om administrativa påföljder enligt 4 kap. i lagen om Finansinspektionen ska överklagas till marknadsdomstolen, oberoende av om de gäller överträdelse av bestämmelserna om till exempel finansiell stabilitet eller kundskydd. Marknadsdomstolens beslut kan enligt förslaget överklagas till högsta förvaltningsdomstolen. Detta gäller också marknadsdomstolens beslut om påföljdsavgifter som marknadsdomstolen har påfört på framställning av Finansinspektionen. Sådana be-

slut enligt den gällande värdepappersmarknadslagens 10 kap. 3 a § som motsvarar Finansinspektionens beslut enligt de nya lagarna ska överklagas till Helsingfors förvaltningsdomstol i stället för till marknadsdomstolen. Högsta förvaltningsdomstolen föreslås vara högsta besvärinstans, liksom för närvarande.

Bedömningen av de konsekvenser som förslaget får för marknadsdomstolens personalbehov och en bedömning av vilken inverkan det får på marknadsdomstolens arbetsbörda då överklagandena av beslut om påförande av påföljder enligt 4 kap. i lagen om Finansinspektionen överförs till marknadsdomstolen, kan delvis baseras på antalet beslut som marknadsdomstolen fattar i konkurrensärenden. Samtidigt måste det dock beaktas att Finansinspektionen sannolikt kommer att påföra administrativa påföljder främst i sådana fall som inte kräver lika omfattande beredning som konkurrensärenden och som gäller enskilda aktörers överträdelser. I praktiken kan det dock också förekomma undantagsfall där både Finansinspektionens beredning av ett beslut och behandlingen i det skede då beslutet överklagas kräver en avsevärd mängd arbete.

På grund av att påföljdsavgiften är relativt hög har det ansetts motiverat att en domstol på framställning av Konkurrensverket fastställer den. Enligt förslaget ska marknadsdomstolen sålunda på framställning av Finansinspektionen fastställa påföljdsavgifter som överstiger en miljon euro.

Åren 2002—2010 gav marknadsdomstolen årligen 2—19 beslut i konkurrensärenden, i medeltal nio ärenden per år. Finansinspektionen gav åren 2002—2010 sammanlagt 12 offentliga anmärkningar och en offentlig varning men påförde inte en enda påföljdsavgift. Under motsvarande tid påförde Finansinspektionen sammanlagt 15 ordningsavgifter, varav 14 till privatpersoner som var skyldiga att göra insideranmälan, medan en påfördes ett fondbolag.

År 2009 gav Finansinspektionen sammanlagt 640 beslut i tillsynsärenden och år 2010 sammanlagt 511 sådana beslut. Finansinspektionens beslut överklagas sällan. År 2009 överklagades ett beslut till Helsingfors förvaltningsdomstol och år 2010 fem. Över-

klagandena gällde beslut med anledning av begäranden om handlingar, avföranden från register och fastställelse av regler. Inte ett enda överklagande gjordes till marknadsdomstolen. Situationen kommer inte heller i fortsättningen att förändras i någon större utsträckning, trots att antalet överklaganden i påföljdsärenden kan öka i någon mån. Det är svårt att på förhand uppskatta i vilken utsträckning t.ex. påföljdsavgifter kommer att påföras. Påföljdsavgifternas belopp och samtidigt deras ekonomiska betydelse för de betalningsskyldiga kommer sannolikt att öka avsevärt. Påföljdsavgifter kan komma att överklagas uttryckligen i sådana fall där de får avsevärda konsekvenser för den betalningsskyldiges ekonomi eller rykte.

Med stöd av det som anförs ovan kan det antas att ärenden av det slag som avses i 4 kap. i lagen om Finansinspektionen inte kommer att orsaka något större behov av tilläggsresurser och inte heller någon avsevärd ökning av marknadsdomstolens arbetsmängd. Det är emellertid skäl att noga ge akt på hur situationen utvecklas och att vid behov utan dröjsmål vidta åtgärder för att undvika anhopning av ärenden vid marknadsdomstolen.

Övriga beslut av Finansinspektionen ska enligt förslaget överklagas till Helsingfors förvaltningsdomstol och vidare till högsta förvaltningsdomstolen. Denna huvudregel kvarstår. Det betyder att t.ex. Finansinspektionens beslut om verksamhetstillstånd och registrering kan överklagas till Helsingfors förvaltningsdomstol bedöms inte få några större konsekvenser för domstolens arbetsmängd eller personella resurser.

I propositionen föreslås en ändring av 3 § i lagen om behandling av vissa marknadsrättsliga ärenden. Avsikten är att föreslå en ändring av paragrafen också i samband med den proposition som kommer att avlåtas i maj 2012 med förslag till lag om betalningsvillkor i kommersiella avtal, till lag om ändring av lagen om indrivning av fordringar och till vissa lagar som har samband med dem. Änd-

ringsförslagen ska samordnas under riksdagsbehandlingen.

4.3 Samhälleliga konsekvenser

Propositionen får positiva konsekvenser för den finländska värdepappersmarknaden. Framför allt inverkar den positivt på investerarskyddet och rättssäkerheten, i och med att lagstiftningen förtydligas och uppdateras. Också förtydligandet av bestämmelserna om skadeståndsskyldighet har en positiv inverkan på investerarskyddet. Andra bestämmelser som förbättrar investerarskyddet på ett avgörande sätt är bestämmelserna som gäller skyldigheten för tillhandahållare av investeringstjänster att höra till ett organ som behandlar kundklagomål, bestämmelserna om tillståndsplikt för förvaringsverksamhet samt de bestämmelser i den nya lagen om värdepapperskonton som förtydligar den sakrättsliga ställningen för investerare i värdepapper som förvaltas indirekt.

Propositionen får inga direkta konsekvenser för sysselsättningen och de indirekta konsekvenserna är svåra att bedöma. De indirekta konsekvenserna sammanhänger med utbudet av förvaringstjänster, med tillväxten av små och medelstora företag samt med utvecklingen och upprätthållandet av olika datasystem. Utbudet av förvaringstjänster och en eventuellt livligare efterfrågan kommer eventuellt att öka behovet av personalresurser som tillhandahåller kundservice och tekniska stödfunktioner. Beroende på vilken bransch det är fråga om har tillväxten av små och medelstora företag i allmänhet en gynnsam inverkan på sysselsättningen. Bland annat det offentliga insiderregistret är ett nytt datasystem som måste utvecklas. Myndigheternas behov av personella resurser kommer att öka.

Förslagen som gäller påföljdssystemet har samband med bekämpandet av brott och administrativa överträdelser och ökar den förebyggande effekten av den föreslagna värdepappersmarknadslagstiftningen. Enligt förslaget ska de administrativa påföljdernas eurobelopp höjas avsevärt. Vidare kan Finansinspektionen, efter att ha gjort bedömningen att en gärning eller försummelse uppfyller

rekvisiten för något annat grovt brott än ett brott enligt strafflagens 51 kap., antingen själv påföra en påföljdsavgift på högst en miljon euro eller göra en framställning till marknadsdomstolen om en påföljdsavgift, i stället för att överföra ärendet till förundersökningsmyndigheten. Avsikten med förslaget är att förhindra att en dyr och tung domstolsprocess inleds i sådana fall då det med beaktande av brottsvinnningen samt gärningens art och omfattning inte är motiverat.

Propositionen har en positiv inverkan på jämställdheten mellan könen samt när det gäller en neutral behandling av olika former av parförhållanden, eftersom de bestämmelser som föreslås om marknadsmissbruk är direkt tillämpliga på såväl män som kvinnor och på makar som avses i äktenskapslagen (243/1929) och dessutom på parter i parförhållanden som enligt lagen om registrerat partnerskap (950/2001) ingår i insiderkretsen.

Utöver de konsekvenser som beskrivs ovan har propositionen inga andra konsekvenser för miljön, människors levnadsförhållanden, olika människogrupperns ställning, den regionala utvecklingen, jämställdheten eller andra motsvarande samhälleliga eller sociala faktorer.

5 Beredningen av propositionen

Finansministeriet tillsatte 2.2.2009 en arbetsgrupp med uppgift att bereda förslag till en ny värdepappersmarknadslag, lagstiftning om indirekt förvaring av värdepapper, ändringar i värdeandelslagstiftningen samt annan lagstiftning. Arbetsgruppen bestod av företrädare för Finlands Näringsliv EK, Finansbranschens Centralförbud, Finansinspektionen, Centralhandelskammaren, NASDAQ OMX Helsinki Oy, justitieministeriet, aktiespararnas Centralförbund rf / Börsstiftelsen, Finlands Bank, Finlands Advokatförbund, arbets- och näringsministeriet samt finansministeriet. Också en företrädare för Delegationen för börsbolag och Finansbranschens Centralförbund var permanent sakkunnig i arbetsgruppen. Arbetsgruppen använde nio förberedningsgrupper för att förbereda sitt förslag.

Enligt uppdraget upprättade arbetsgruppen sitt förslag i form av en regeringsproposition. Arbetsgruppen föreslog ett stort antal lagtekniska ändringar i syfte att förbättra värdepappersmarknadslagstiftningen i kvalitativt hänseende samt bestämmelser om övergång till ett system med flerstegsförvaltning av värdepapper. Dessutom föreslog arbetsgruppen att det stiftas en ny lag om värdepapperskonton med bestämmelser om indirekt förvaring av värdepapper och om kontoinnehavares rättigheter i samband därmed. Vidare lade arbetsgruppen fram förslag om utveckling av Finansinspektionens administrativa påföljdsystem, förslag om centralisering av de offentliga insiderregistren till Finansinspektionen och förslag till precisering av bestämmelserna om skadestånd.

Arbetsgruppens förslag sändes våren 2011 ut på en omfattande remiss som resulterade i sammanlagt 47 yttranden. Enligt yttrandena var det ett uppenbart nödvändigt att totalrevidera lagstiftningen om värdepappersmarknaden. Finansministeriet sammanställde remissyttrandena till en omfattande promemo-

ria (3.10.2011) som har lagts ut på ministeriets webbsidor.

Beredningen av totalrevideringen fortsatte därefter som två projekt vid finansministeriet. I det första skedet avlåtts denna proposition som har beretts som tjänstearbete vid finansministeriets finansmarknadsavdelning i samråd med justitieministeriet. I slutet av år 2011 sändes de nya versionerna av propositionens lagförslag ut på en offentlig remissrunda. I projektets andra skede bedöms möjligheterna att utveckla flerstegsförvaltning av värdepapper. Dessutom utreds frågor i anslutning till internationellt samarbete och bättre utbyte av skatteuppgifter samt bereds förslag i frågor om ägandets offentlighet. Ärendet bereds som tjänstearbete, i samråd mellan finansministeriets finansmarknadsavdelning och skatteavdelning samt Skattestyrelsen. Avsikten är att förslagen ska vara klara före utgången av maj 2012.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

DETALJMOTIVERING

1 Lagförslag

1.1 Värdepappersmarknadslag

DEL I ALLMÄNNT

1 kap. Allmänna bestämmelser

1 §. *Lagens allmänna tillämpningsområde.* I denna paragraf föreslås bestämmelser om lagens allmänna tillämpningsområde. Det allmänna tillämpningsområdet preciseras genom de närmare tillämpningsbestämmelser och definitioner som finns i respektive kapitel.

Enligt paragrafens 1 mom. föreskrivs i lagen om sättande av värdepapper i omlopp bland allmänheten, om informationsskyldighet på värdepappersmarknaden, om uppköpserbudanden, om förhindrande av missbruk på värdepappersmarknaden och om tillsyn över värdepappersmarknaden. Bestämelsen är informativ till sin karaktär och dess syfte är att göra lagen tydligare och lättare att förstå. Utöver momentets uppräknade innehåller lagen bestämmelser om Finansinspektionens befogenheter när det gäller tillsynen över att lagen efterlevs samt skadestånd och överklagande. Lagen ska i första hand tillämpas på värdepappersmarknaden i Finland.

Värdepapper kan sättas i allmänt omlopp på flera olika sätt, t.ex. genom emission av nya värdepapper, genom att redan emitterade värdepapper blir föremål för omsättning eller genom ansökan om att värdepapper ska tas upp till handel. Erbjudande av värdepapper till allmänheten innebär att de sätts i omlopp, t.ex. genom emission eller försäljning av aktier. Lagen ska också tillämpas på sättande av värdepapper i omlopp bland allmänheten på andra sätt än de ovan nämnda organiserade sätten, t.ex. genom matchning av den faktiska efterfrågan och det faktiska utbudet lokalt eller virtuellt.

Enligt den föreslagna paragrafens 2 mom. ska lagen i vissa situationer tillämpas också

utanför Finland. Det föreslås att de detaljerade bestämmelserna om det internationella tillämpningsområdet i den gällande värdepappersmarknadslagens 1 kap. 1 § 2—11 mom. flyttas i anslutning till respektive materiella bestämmelser. Detta förbättrar lagens tydlighet och begriplighet. Lagen ska tillämpas på verksamhet utanför Finland, t.ex. i följande situationer som definieras närmare i längre fram i lagen:

1) på användning av ett i Finland godkänt prospekt för erbjudande av värdepapper utanför Finland men inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, trots att värdepapperen i fråga inte erbjuds eller ansöks bli upptagna till handel på en reglerad marknad i Finland,

2) på upptagande av värdepapper som emitterats av en emittent som har sitt bolagsrättsliga säte i Finland till handel på en reglerad marknad utanför Finland, på en reglerad marknad inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,

3) på en sådan emittents informationsskyldighet i enlighet med öppenhetsdirektivet vars aktier är föremål för handel endast utanför Finland på en reglerad marknad inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, samt

4) på den skyldighet att göra anmälan om betydande ägar- och röstandelar som gäller för emittenter, aktieägare och jämförbara personer som nämns i 3 punkten samt på offentliga uppköpserbudanden gällande sådana emittenters värdepapper.

Sådana förbud och förpliktelser som avses i marknadsmissbruksdirektivet lämpar sig desutom för finansiella instrument som är föremål för handel på en reglerad marknad i Finland, dvs. på börsen, och för andra finansiella instrument vilkas värde är beroende av sådana finansiella instrument, trots att transaktioner med de finansiella instrumenten genomförs utanför Finland.

2 §. *Förbud mot att förfara i strid mot god värdepappersmarknadssed.* I denna paragraf föreskrivs om det allmänna förbudet att på värdepappersmarknaden handla i strid med

god värdepappersmarknadssed. Förbudet gäller hela tillämpningsområdet för lagen och, i enlighet med 1 § 3 mom., också övriga finansiella instrument till den del som ifrågasvarande detaljerade bestämmelser tillämpas på dessa övriga finansiella instrument. Det är t.ex. möjligt att finansiella instrument som kan jämföras med värdepapper och som inte kan tas upp till handel på en reglerad marknad eller på en annan multilateral handelsplattform, marknadsförs till allmänheten eller normalt är föremål för handel utanför en multilateral handelsplattform.

De exakta förpliktelser som uppställs i denna lag gäller med undantag av dessa paragraf, den allmänna bestämmelsen i 3 §, 12—14 kap. och 17 kap. 2 och 3 §, i denna lag definierade värdepapper. Detta motsvarar huvudsakligen den gällande lagen. Enligt den gällande värdepappersmarknadslagens 10 kap. 1—b § ska de bestämmelser som nämns i paragraferna i fråga tillämpas också på sådana derivatinstrument som nämns i paragraferna, som är finansiella instrument. I dessa paragrafer ingår bl.a. den gällande värdepappersmarknadslagens 2 kap. 1 §, 4 kap. 1 §, bestämmelserna om marknadsmissbruk i 5 kap. samt bestämmelsen om tillsynsbefogenheter i 7 kap. 2 §.

Detta förbud ska enligt förslaget tillämpas på fysiska och juridiska personer som är verksamma på marknaden och deltar i verksamheten. Bestämmelsen ska sålunda tillämpas t.ex. på tillhandahållare av investeringstjänster, parter i värdepapperstransaktioner (köpare, säljare och eventuella förmedlare), värdepappersemittenter och på andra som erbjuder värdepapper, personer som ger offentliga uppköpserbjudanden och på andra som erbjuder sig att köpa värdepapper samt deras företrädare och kommissionärer. Avsikten med att foga denna allmänna bestämmelse till lagen är att understryka att alla aktörer på värdepappersmarknaden ska iaktta förfaranden som är förenliga med god marknadssed och stämmer överens med de detaljerade bestämmelserna i lagstiftningen om värdepappersmarknaden samt med lagstiftningens syfte. Bestämmelsen ersätter delvis den gällande värdepappersmarknadslagens 2 kap. 1 § och 4 kap. 1 § 1 mom. Tillsammans med 3 och 4 § bildar den en helhet, dvs. en samman-

ställning av de förbud som ingår i olika bestämmelser i den gällande lagen.

Förbudet gäller t.ex. åtgärder och försummelser i anslutning till att värdepapper sätts i omlopp bland allmänheten, erbjuds till allmänheten och handlas med samt i anslutning till att den i lagen uttryckligen stadgade informationskyldigheten gällande värdepapper uppfylls. Marknadsföring kan ansluta sig till alla dessa funktioner. Marknadsföring är ett omfattande begrepp i Finlands lagstiftning. Med marknadsföring av värdepapper avses alla typer av verksamhet som syftar till att sätta värdepapper i omlopp bland allmänheten och främja omsättningen. Marknadsföringen kan också bestå av information som ges investerare i samband med enskilda affärsförhandlingar. Marknadsföring av värdepapper kan också bestå exempelvis av s.k. road show-tillställningar som ordnas av värdepappersemittenter eller tillhandahållare av investeringstjänster, trots att vid dessa inte görs några direkta eller preciserade erbjudanden syfte att sälja eller köpa värdepapper. Begreppet marknadsföring av värdepapper är mera vidsträckt än begreppet erbjudande av värdepapper till allmänheten, som definieras i 2 kap. 11 §. Marknadsföring av värdepapper förutsätter inte att det ges sådan tillräcklig information eller att det föreligger en avsikt att ge sådan information att investerare de facto tecknar eller köper värdepapper.

Slutet av första meningen i 2 kap. 1 § 1 mom. i den gällande värdepappersmarknadslagen innehåller ett förbud mot att marknadsföra eller förvärva värdepapper i samband med näringsverksamhet genom förfaranden som strider mot god sed eller på annat sätt är otillbörliga. Den föreslagna bestämmelsen ersätter detta förbud. Den föreslagna bestämmelsen är mera omfattande än den gällande värdepappersmarknadslagens 2 kap. 1 § 1 mom. bl.a. i det avseendet den inte drar någon gräns mellan näringsverksamhet och marknadsföring. Investeringsverksamheten och handeln med värdepapper via värdepappersmarknaden har utvecklats betydligt sedan 1980-talet. Som exempel kan nämnas att enskilda investerare kan handla med värdepapper på motsvarande sätt som näringsidkare, t.ex. via nättjänster eller mäklare, utan att det är fråga om affärsidkande eller yrkesutöv-

ning. Också i den gällande regleringen är begreppet näringsverksamhet vidsträckt. Utgångspunkten är den att investeringsverksamhet bedrivs i vinstsyfte. Liksom hittills innebär god värdepappersmarknadssed uttryckligen skyldigheter för professionella aktörer på värdepappersmarknaden.

Den gällande värdepappersmarknadslagens 4 kap. 1 § innehåller ett förbud mot att vid handel med värdepapper tillämpa förfaranden som strider mot god sed eller annars är otillbörliga. Bestämmelsen gäller dels tillhandahållare av investeringstjänster och dels också alla aktörer på värdepappersmarknaden utan någon begränsning till näringsverksamhet. Eftersom förbudet i paragrafens 1 mom. tillämpas också på tillhandahållande och tillhandahållare av investeringstjänster och sidotjänster föreslås att motsvarande förbud tas in i 10 kap. 2 § 3 mom. i den föreslagna lagen om investeringstjänster.

Med god värdepappersmarknadssed avses i bestämmelsen principer och regler som enligt en upplyst opinion bland aktörerna på värdepappersmarknaden anses vara liktydiga med en god och från samtliga kunders och aktörers synpunkt en rimlig handelssed. Förpliktelsen att iakta god värdepappersmarknadssed styr förfarandena och avgörandena då det inte finns någon bestämmelse som är tillämplig på fallet. Handeln med värdepapper, de finansiella instrumenten och marknadsförfarandena undergår ständig utveckling. Det är sålunda inte möjligt att genom lagstiftning om värdepappersmarknadslagen skapa detaljerade bestämmelser för alla situationer.

Innebörden av begreppet god värdepappersmarknadssed bestäms i avsaknad av en detaljerad bestämmelse i första hand på marknaden och i den praxis som iakttas i enskilda avtalsförhållanden och rättshandlingar. Värdepappersmarknadens självreglering styr innebörden av begreppet god värdepappersmarknadssed. Som exempel på självreglering som ger uttryck för god värdepappersmarknadssed kan nämnas NASDAQ OMX Helsingfors Ab:s (Helsingfors Börs) regler och anvisningar, koder för bolagsstyrning, Finansinspektionens rekommendation om förfarandet vid offentliga uppköpserbjudanden samt Finansbranschens centralförbund rf:s rekommendationer och anvisningar. Självre-

gleringsorganet Värdepappersnämnden i anslutning till Försäkrings- och finansrådgivningen främjar också god värdepappersmarknadssed och ger på begäran icke-professionella kunder och tillhandahållare av investeringstjänster rekommendationer till avgöranden.

I lagförslagets 11 kap. 28 § föreskrivs att börsbolag direkt eller indirekt ska höra till ett oberoende organ som i syfte att främja god värdepappersmarknadssed ger rekommendationer och yttranden. Om det i framtiden är möjligt att få offentliga rekommendationer och yttranden av sådana oberoende organ kan de eventuellt anses ge uttryck för vad som i Finland avses med god värdepappersmarknadssed.

Innebörden av begreppet god värdepappersmarknadssed när det gäller en enskild rättshandling bestäms i sista hand i rättspraxis.

Enligt 1 kap. 3 § i lagen om Finansinspektionen ska Finansinspektionen främja goda förfaranden på finansmarknaden. Finansinspektionen fullgör sin uppgift bl.a. genom att meddela föreskrifter samt ge anvisningar och yttranden. I Finansinspektionens uppgifter ingår också att övervaka att god värdepappersmarknadssed iakttas.

Finansinspektionens tillsynsbefogenheter enligt lagförslagets 17 kap. 1—3 § gäller också den föreslagna paragrafen. Finansinspektionen har begränsad rätt att påföra administrativa påföljder för överträdelse av denna paragraf utan att samtidigt någon annan bestämmelse i denna lag har överträtts. Finansinspektionen kan ge endast till sina tillsynsobjekt och andra finansmarknadsaktörer som bryter endast mot denna paragraf en offentlig varning enligt 39 § i lagen om Finansinspektionen, eller ifall gärningen kan anses vara särskilt klandervärd kan den i enlighet med 40 § i lagen om Finansinspektionen påföra en påföljdsavgift. Finansinspektionen kan sålunda inte påföra andra än ovan nämnda aktörer administrativa påföljder för förfaranden som strider mot god sed. Det anses vara ändamålsenligt att begränsa användningen av administrativa påföljder på detta sätt. Trots att det är fråga om en allmän bestämmelse som gäller alla dem som varje enskild bestämmelse i värdepappersmarknads-

lagen gäller, gäller bestämmelsen om god värdepappersmarknadssed uttryckligen dem som är professionellt verksamma på värdepappersmarknaden. Det förekommer i praktiken endast i undantagsfall att t.ex. en privatperson skulle handla i strid med god sed utan att samtidigt bryta mot någon av lagens enskilda bestämmelser.

I den föreslagna paragrafen nämns inte längre den gällande lagens förbud mot otillbörligt förfarande. Om ett förfarande är otillbörligt strider det i allmänhet också mot god sed. Ett förbud mot otillbörligt förfarande ingick redan i den ursprungliga värdepappersmarknadslagens 2 kap. 1 §. Förbudet togs in i lagens 4 kap. 1 § först i samband med att direktivet om marknader för finansiella instrument genomfördes (923/2007). Enligt lagen om otillbörligt förfarande i näringsverksamhet (1061/1978) får näringsverksamhet inte användas förfarande som strider mot god afärssed eller eljest är otillbörligt mot annan näringsidkare. (1 §).

När en näringsidkare marknadsför värdepapper till konsumenter blir det fråga om att utöver den generalklausul som det här är fråga om tillämpa också generalklausulen om förbud i fråga om marknadsföring som strider mot god sed och otillbörliga förfaranden i 2 kap. 1 § i konsumentskyddslagen samt kapitlets övriga bestämmelser om vad som avses med otillbörlighet. Bestämmelserna om otillbörliga förfaranden baserar sig huvudsakligen på Europaparlamentets och rådets direktiv om otillbörliga affärsmetoder (2005/29/EG).

Konsumentskyddslagens 2 kap. 2 § är en nationell bestämmelse om godkända värden i samband med marknadsföring. Marknadsföringen anses stå i strid med god sed, om den är klart oförenligt med allmänt godtagna samhälleliga värden. Denna allmänna bestämmelse har betydelse också när det gäller värdepappersmarknadslagens tillämpningsområde, om det inte finns någon detaljerad bestämmelse i värdepappersmarknadslagen. Direktivet om otillbörliga affärsmetoder utgår ifrån kravet att aktörer ska uppträda professionellt och från att verksamhet som stör konsumenternas ekonomiska intressen är förbjuden. Denna bestämmelse i direktivet har genomförts i konsumentskyddslagens

2 kap. 3 §. Närmare bestämmelser om vad som ska anses vara otillbörligt förfarande finns dessutom i statsrådets förordning om otillbörligt förfarande från konsumentsynpunkt vid marknadsföring och i kundrelationer (601/2008). Förbudet mot aggressiva förfaranden i konsumentskyddslagens 2 kap. 9 § är baserat på artiklarna 8 och 9 i direktivet om otillbörliga affärsmetoder. Konsumentskyddslagens 2 kap. 3 och 9 § samt statsrådets förordning ska iakttas som tvingande bestämmelser som är baserade på direktivet också inom tillämpningsområdet för värdepappersmarknadslagen.

3 §. Förbud mot att lämna osann eller vilseledande information. I denna paragraf föreskrivs om förbud mot osann och vilseledande information vid marknadsföring och omsättning av värdepapper i samband med näringsverksamhet samt vid uppfyllande av informationsskyldigheten enligt denna lag. Förbudet ersätter delvis den gällande värdepappersmarknadslagens 2 kap. 1 § och 4 kap. 1 § 1 mom. Förslaget förtydligar rättsläget och utvidgar också i någon mån förbudets tillämpningsområde jämfört med den gällande lagen. Bestämmelsen bildar tillsammans med 2 och 4 § en helhet, dvs. en sammanställning av förbuden i den gällande lagen.

Paragrafens tillämpningsområde ska på motsvarande sätt som 2 § omfatta hela lagen och samtliga aktörer på värdepappersmarknaden. I enlighet med 1 § 3 mom. ska det också omfatta finansiella instrument. För att det ska vara fråga om ett brott mot paragrafen förutsätts det sålunda inte att det har skett ett brott mot en bestämmelse som uttryckligen förutsätter att information lämnas eller mot informationsskyldigheten i förhållande till någon uttryckligen nämnd part. Bestämmelsen ska tillämpas både vid förvärv och vid avyttring av värdepapper. Till åtskillnad från den gällande värdepappersmarknadslagens 4 kap. 1 § 1 mom. ska i den föreslagna paragrafen uttryckligen nämnas också förbud mot att lämna osann och vilseledande information i samband med omsättning. I begreppet omsättning ingår den gällande lagens "handel med värdepapper".

En förutsättning för tillämpning av den föreslagna paragrafen är att marknadsföringen och omsättningen av värdepapper sker inom

ramen för näringsverksamhet. Begreppet näringsverksamhet är liksom i den gällande lagstiftningen vidsträckt och avser yrkesmässig verksamhet som syftar till ett ekonomiskt resultat. Likaså kan tillfällig eller sporadisk ekonomisk verksamhet utgöra näringsverksamhet. Utgångspunkten är den att investeringsverksamhet bedrivs i vinstsyfte.

Förbudet omfattar informationsskyldigheten både på primärmarknaden och på eftermarknaden. I den gällande värdepappersmarknadslagen finns ingen uttrycklig bestämmelse om att förbudet gäller information på eftermarknaden. Principen framgår emellertid av förbudet mot kursmanipulation i den gällande värdepappersmarknadslagens 5 kap. 12 § samt av strafflagens 51 kap. 3 § där det föreskrivs om rekvisiten för kursmanipulation och strafflagens 51 kap. 5 § där det föreskrivs om rekvisiten för informationsbrott som gäller värdepappersmarknaden. I lagförslagets 5 kap. 4 § föreskrivs i överensstämmelse med prospektdirektivets artikel 15.3 om överlämnande av marknadsföringsmaterial till Finansinspektionen. Enligt den nämnda artikeln får marknadsföringsmaterial inte vara felaktigt eller vilseledande. Marknadsföringen ska vara förenlig med den information som offentliggjorts eller senare offentliggörs i ett prospekt och den ska klart skilja sig från prospektet.

Med osann information avses att en omständighet förklaras eller framställs på ett felaktigt eller vilseledande sätt. Frågan om informationen är osann ska bedömas objektivt enligt situationen vid den tidpunkt då informationen lämnas. Vilseledande information kan i sig vara sanningsenlig men den kan t.ex. på grund av att den är bristfällig, på grund av framställningssättet eller på grund av sin utformning vara ägnad att ge mottagaren av informationen en felaktig uppfattning. För att informationen ska vara osann eller vilseledande på det sätt som avses i den föreslagna paragrafen förutsätts det dessutom att informationen och den felaktiga uppfattning som den ger upphov till är ägnad att påverka investerarens investeringsbeslut. Frågan om informationen är vilseledande och hur den påverkar mottagaren ska bedömas från mottagarens synpunkt. Frågan om den är vilseledande ska då bedömas strängare om den är

riktad till allmänheten än i det fall att målgruppen är professionella eller erfarna investerare eller andra experter.

I paragrafens 2 mom. föreskrivs på motsvarande sätt som i den gällande värdepappersmarknadslagens 2 kap. 1 § 2 mom. om kravet att rätta felaktig eller vilseledande information. Den gällande värdepappersmarknadslagens 2 kap. 1 § 2 mom. om skyldigheten att rätta felaktiga uppgifter togs in i lagen genom en lag om ändring av värdepappersmarknadslagen (522/1998). Paragrafen ersatte motsvarande bestämmelse i värdepappersmarknadslagens 3 kap. 6 § som gällde rättelse av emissions- och (börs)prospekt. Genom ändringen utvidgades tillämpningsområdet för skyldigheten att rätta felaktig information till kommunikation i samband med marknadsföring och också till andra värdepapperstransaktioner än sådana situationer som kräver att prospekt upprättas.

Av utvidgningen av tillämpningsområdet enligt den föreslagna paragrafens 1 mom. följer att också skyldigheten att rätta fel enligt 2 mom. utsträcks längre än enligt den gällande lagen. Rättelseskyldigheten gäller också t.ex. skyldigheten för tillhandahållare och emittenter av värdepapper att rätta väsentlig information som de offentliggjort, om det efter att informationen presenterats framgår att den är osann eller vilseledande. Det har ansetts att en skyldighet att rätta felaktig information ingår också i den gällande värdepappersmarknadslagens 2 kap. 2 och 7 §, trots att det inte finns någon uttrycklig bestämmelse om saken. I föreslagna 4 kap. 14 och 15 § föreskrivs om rättelse och komplettering av prospekt.

För att rättelseskyldighet ska uppkomma måste den osanna eller vilseledande informationen enligt en objektiv bedömning vara väsentlig för en investerare. Relevansen ska bedömas från en omsorgsfull investerarens synpunkt. Dessutom förutsätts att det faktum att informationen är osann eller vilseledande kommer i dagen, dvs. att den som lämnat informationen blir medveten om hur det ligger till. Detta motsvarar gällande rättsläge. Exempelvis tillräcklig information som emittenten med stöd av 4 § ska hålla tillgänglig på eftermarknaden kan inte anses vara osann eller vilseledande enligt den föreslagna para-

grafen på så sätt att också denna information måste rättas och därefter hållas tillgänglig för investerarna. Det bör emellertid observeras att det personella tillämpningsområdet enligt 4 § i detta kapitel är snävare än enligt den nu föreslagna paragrafen.

Rättelseskyldigheten enligt denna paragraf gäller alla som har lämnat vilseledande information, såsom personer som ordnat emissioner och emitterat värdepapper. Rättelseskyldigheten gäller emellertid värdepappersmittenter endast i det fall att emittenten själv har lämnat informationen eller då informationen har lämnats på uppdrag av emittenten och emittenten ansvarar för den. Exempelvis en medie- eller reklambyrå, en person som ordnat en emission och en investeringsrådgivare som lämnat felaktig information är skyldig att rätta denna om den märker att den själv lämnat sådan.

Informationen ska enligt bestämmelsen rättas i tillräcklig utsträckning. Denna förutsättning motsvarar den gällande lagen. Rättelsen ska göras utan dröjsmål efter att informationens felaktighet eller vilseledande karaktär har framgått. Syftet med rättelsen är att investerarna inte i sitt beslutsfattande ska behöva utgå från felaktig information. Rättelseförfarandet ska väljas med beaktande av såväl informationens relevans som mediet och det sätt på vilket informationen ursprungligen lämnats. Det är också skäl att beakta hur information av det aktuella slaget vanligen tillhandahålls investerarna, för att rättelsen ska nå de investerare som fått informationen.

Den som handlar i strid med paragrafen kan också uppfylla de rekvisit för värdepappersmarknadsbrott enligt strafflagens 51 kap. som räknas upp i lagförslagets 18 kap. 2 §, vilket innebär att den straffrättsliga påföljden för att lämna osann eller vilseledande information i första hand bestäms med stöd av strafflagen. Paragrafen omfattas av tillämpningsområdet för skadeståndsbestämmelsen i lagförslagets 16 kap. 1 § under förutsättning att lagens förutsättningar för ersättning av skada är uppfyllda.

Finansinspektionens befogenheter med stöd av lagförslagets 17 kap. 1—3 § gäller också den nu föreslagna paragrafen. Den som bryter mot denna paragraf kan också med stöd av lagförslagets 15 kap. 2 § påföras en

påföljdsavgift enligt 40 § i lagen om Finansinspektionen.

När det gäller värdepappersmarknaden kan sådan verksamhet falla utanför tillämpningsområdet för strafflagen och skadeståndsansvaret, som undergräver det allmänna förtroendet för Finansmarknaden eller benägenheten att rätta sig efter lagstiftningen. Ett viktigt element i ett sådant effektivt och preventivt system för tillsyn över Finansmarknaden som EU-lagstiftningen ålägger medlemsstaterna att upprätthålla är att Finansinspektionen har möjlighet att ingripa t.ex. i verksamhet som innebär överträdelse av den nu föreslagna bestämmelsen.

4 §. Opartisk tillhandahållande av tillräcklig information. I denna paragraf föreslås bestämmelser om den allmänna skyldigheten att ge investerarna tillräcklig information om omständigheter som är ägnade att väsentligt påverka värdepapperens värde. Paragrafen motsvarar huvudsakligen den gällande värdepappersmarknadens 2 kap. 2 §. Den föreslagna bestämmelsen ska tillämpas på erbjudande av värdepapper, ansökan om att värdepapper ska tas upp till handel på en reglerad marknad eller på en multilateral handelsplattform, liksom enligt den gällande lagen. Dessutom ska den föreslagna paragrafen tillämpas på bestämmelserna om informationskyldighet i 3—9 och 11 kap.

Kravet att tillräcklig information ska hållas tillgänglig ingår i den gällande värdepappersmarknadslagens 2 kap. 3 a § där det föreskrivs om innehållet i prospekt samt i 2 kap. 5 a och 6 § där det föreskrivs om regelbunden informationsskyldighet. Kravet har emellertid ansetts inbegripa också fortlöpande informationsskyldighet i enlighet med motiveringen till den gällande värdepappersmarknadslagens 2 kap. 7 §, trots att det inte finns någon bestämmelse om detta i den lagen. Principen om att tillräcklig information ska hållas tillgänglig framgår också av reglerna för Helsingfors Börs och av regelförklaringarna. Information som avses i paragrafen ska på ett opartiskt sätt hållas tillgänglig för investerarna, på samma sätt som enligt den gällande värdepappersmarknadslagens 2 kap. 2 §. Denna princip framgår också av prospektdirektivet, öppenhetsdirektivet och direktivet om marknadsmissbruk.

Bestämmelsen har ett snävare tillämpningsområde än lagförslagets 1 kap. 3 §. Föreslagna 4 § ska inte tillämpas på marknadsföring av värdepapper eftersom 3 § tillämpas i sådana fall. Vid marknadsföringskommunikation som gäller värdepapper är det på grund av avsaknaden av marknadsföringskanaler, disponibla utrymmen eller vissa typer av information inte nödvändigtvis möjligt att ge sådan tillräcklig information om värdepapper och emittenter som uppfyller skyldigheten enligt den föreslagna paragrafen eller den särskilda informationsskyldighet som avses i lagförslagets 3—9 eller 11 kap. I sådana fall då lagen förutsätter att information om värdepapper eller emittenter ska offentliggöras enligt 6 kap. 4 § eller enligt andra bestämmelser, uppfylls kravet att informationen ska hållas tillgänglig genom att förfarande som föreskrivs i 10 kap. Liksom enligt den gällande värdepappersmarknadslagens 2 kap. 2 § gäller kravet att tillräcklig information ska hållas tillgänglig den som erbjuder värdepapper, emittenten, den som ansöker om att värdepapperen ska tas upp till handel och den som enligt uppdrag sköter erbjudande eller ansökan om att värdepapperen ska tas upp till handel. De som ordnar emissioner ska erbjuda värdepapper med stöd av ett uppdrag enligt denna paragraf. Paragrafen ska tillämpas i samband med att värdepapper erbjuds enligt uppdrag som avses i denna lag. Paragrafen ska tillämpas i samband med att värdepapper erbjuds också när det är fråga om ett erbjudande som inte innebär skyldighet att offentliggöra prospekt. I sådana situationer ska tillräcklig information annars hållas tillgänglig för erbjudandets målgrupp, t.ex. på en virtuell eller fysisk marknadsplats.

Med erbjudande av värdepapper avses det samma som i den gällande lagen. Ett erbjudande innebär att värdepapper av olika slag blir föremål för omsättning eller att omsättningen främjas på primär- och eftermarknaden, på en reglerad marknad och på en multilateral handelsplattform samt i samband med andra typer av transaktioner. Budgivarna kan vara t.ex. emittenter, tillhandahållare av investerings tjänster och handelsparter. Målgruppen för ett erbjudande behöver inte vara allmänheten för att denna paragraf samt 2 och 3 § ska tillämpas. En förutsättning för till-

ämpning av denna paragraf är inte att en åtgärd eller försummelse är riktad mot allmänheten. I motiveringen till 2 kap. 12 § redogörs för erbjudanden som är riktade till allmänheten.

Åtgärder som strider mot paragrafen kan uppfylla också de rekvisit för värdepappersmarknadsbrott enligt strafflagens 51 kap. som räknas upp i lagförslagets 18 kap. 2 §, vilket innebär att den straffrättsliga påföljden för den som inte tillhandahåller tillräcklig information i första hand bestäms med stöd av strafflagen.

Paragrafen omfattas av tillämpningsområdet för skadeståndsbestämmelsen i lagförslagets 16 kap. 1 § under förutsättning att de i lagen angivna förutsättningarna för ersättning av skada uppfylls.

Finansinspektionens befogenheter enligt 17 kap. 1—3 § gäller också den nu föreslagna paragrafen. För åtgärder som strider mot denna paragraf kan också enligt 15 kap. 2 § i denna lag påföras en påföljdsavgift enligt vad som föreskrivs i 40 § i lagen om Finansinspektionen.

5 §. Europeiska unionens lagstiftning. I denna paragraf räknas upp de viktigaste direktiv med kortformer som det hänvisas till i lagförslaget. Bestämmelsen gör lagen tydligare och ger möjlighet att i kortform hänvisa till de författningar som ofta nämns i lagen.

6 §. Tillsyn. I paragrafens 1 och 2 mom. föreskrivs på motsvarande sätt som i den gällande värdepappersmarknadslagens 7 kap. 1 § om tillsynen över att lagen efterlevs. Enligt paragrafens nya 2 mom. ska i lagen om Finansinspektionen föreskrivas om Finansinspektionens skyldighet att samarbeta med Konsumentverket i ärenden som gäller tillsynen över efterlevnaden av denna lag. Bestämmelsen ingår i 46 § i den gällande lagen om Finansinspektionen.

Enligt 1 § i lagen om Konsumentverket är syftet med Konsumentverket att trygga konsumenternas ekonomiska och rättsliga ställning och att trygga konsumentpolitiken. Konsumentverkets överdirektör är konsumentombudsman. Enligt 2 mom. i den nämnda paragrafen gäller i fråga om konsumentombudsmannens uppgifter vid tillsynen över efterlevnaden av lagstiftningen dessutom vad som föreskrivs särskilt. Bestämmel-

ser om konsumentombudsmannens tillsyns-
uppgifter ingår i flera speciallagar, bl.a. i
46 § 1 mom. i lagen om Finansinspektionen
och i den föreslagna lagen om investerings-
tjänster.

Enligt konsumentskyddslagens 2 kap. 20 §
övervakas marknadsföringen och de förfaranden
som tillämpas i kundrelationerna av
konsumentombudsmannen när det gäller
konsumentskyddet. Dessutom föreskrivs det i
konsumentskyddslagens 3 kap. 4 § att med
hänsyn till konsumentskyddet övervakas användningen
av avtalsvillkor av konsumentombudsmannen.
En motsvarande parallell behörighetsbestämmelse
ingår i 46 § i lagen om Finansinspektionen.
Konsumentombudsmannen kan inom ramen för sin
allmänna behörighet samt sin behörighet enligt
lagen om Finansinspektionen ingripa i verksamhet
som strider mot konsumentskyddslagen, trots
att också värdepappersmarknadslagen ska tillämpas
på verksamheten. Konsumentombudsmannens
allmänna behörighet kompletteras av Finansinspektionens
tillsyn över värdepappersmarknadslagen samt
aktörerna på den.

Eftersom tillämpningsområdet för konsument-
skyddslagen delvis överlappar värdepappers-
marknadslagen är det viktigt att samarbetet
mellan myndigheterna som övervakar efterlevnaden
av de båda lagarna fungerar och att deras befogenheter
utnyttjas effektivt. Konsumentombudsmannen har
en synnerligen omfattande kännedom om marknadsföring
och reklam för konsumtionsnyttigheter. Konsument-
ombudsmannen sköter som central eller enda myndighet
tillsynen över flera typer av varor och tjänster och
utfärdar anvisningar om dessa. Finansinspektionen
har skäl att konsultera konsumentombudsmannen i
synnerhet i frågor som gäller marknadsföring och
reklam.

Ett fungerande samarbete mellan myndigheterna
är särskilt viktigt i sådana fall där vederbörande
ansvariga myndighet inte har erfarenhet av att
bedöma ett visst förfarande eller en viss produkt.
Det är också skäl att höra den andra myndigheten
om ärenden som har en vittgående betydelse. Som
exempel kan nämnas en situation där det är fråga
om att bedöma ett förfarande som håller på att slå
igenom på marknaden eller bland tillhanda-

hållare av vissa tjänster eller att ett enskilt fall
berör en större grupp konsumenter.

2 kap. Definitioner

1 §. Värdepapper. I denna paragraf definieras
begreppet värdepapper. Definitionen innebär en
viktig avgränsning av lagens tillämpningsområde.
Den föreslagna paragrafen motsvarar i väsentliga
avseenden den gällande värdepappersmarknadslagens
1 kap. 2 § 1 mom. och 2 a §. Närmare bestämmelser
om tillämpningsområdet när det gäller emittenter
av olika typer av värdepapper samt andra aktörer
på värdepappersmarknaden finns i respektive
kapitel. I lagen om investerings-tjänster hänvisas
till detta lagförslags definition av begreppet
värdepapper.

Begreppet motsvarar i sak begreppet "överlåtbara
värdepapper" i artikel 4.1.8 i direktivet om
marknader för finansiella instrumentet samt i
avsnitt C punkt 1 i direktivets bilaga I. I
paragrafen föreslås det jämfört med direktivet
kortare begreppet "värdepapper" som är
vedertaget i Finland. Definitionen omfattar
instrument som är överlåtbara och kan bli
föremål för handel på kapitalmarknaden, vilket
i direktivet om marknader för finansiella
instrument nämns som ett kriterium. Liksom
den gällande lagen nämns i den föreslagna
bestämmelsen kriteriet att ett värdepapper ska
kunna sättas i omlopp bland allmänheten
tillsammans med andra värdepapper som
utfärdats över identiska rättigheter.

Att värdepapper ska vara omsättningsbara
på kapitalmarknaden innebär dels handel på
en reglerad marknad och handel på en
multilateral handelsplattform och dels handel
på motsvarande handelsplattform utanför
Europeiska ekonomiska samarbetsområdet
samt order som utförs av systematiska
internhandlare enligt 5 kap. i lagen om
handel med finansiella instrument.

Paragrafens värdepappersbegrepp omfattar
också sådana penningmarknadsinstrument
enligt avsnitt C punkt 2 i bilaga I till
direktivet om marknader för finansiella
instrument, som är överlåtbara värdepapper.
Detta motsvarar gällande lag. Penning-
marknadsinstrument är t.ex. placerings- och
företagscertifikat samt statliga skuldförbindelser.
Till kate-

gorin penningmarknadsinstrument ska emellertid enligt stycke 19 i den nämnda artikeln inte räknas betalningsmedel. Enligt direktivet kan penningmarknadsinstrument vara instrument som inte uppfyller kriterierna för överlåtbara värdepapper. Dessa hör inte till tillämpningsområdet för denna lag, med undantag för detta kapitel 2 och 3 §, 12—14 kap. samt 17 kap. 2 och 3 §.

Varken direktivet om marknader för finansiella instrument eller de övriga direktiven om finansiella tjänster definierar de civilrättsliga kriterierna för överlåtbara värdepapper. I lagens definition av begreppet värdepapper ingår fortfarande värdepapper som uppvisar sådana kännetecken på omsättningsbara värdepapper som avses i Finlands lag. Inom civilrätten avses med värdepapper vanligen dokument vars innehav är en förutsättning för att den rätt som dokumentet anger ska kunna utövas. Med överlåtbarhet avses närmast att den som förvärvat ett värdepapper åtnjuter skydd enligt bestämmelserna om löpande skuldebrev i 2 kap. i lagen om skuldebrev (622/1947) eller enligt andra motsvarande bestämmelser. Skuldebrevslagens bestämmelser och principer kan antingen analogt eller med stöd av lag tillämpas också på andra finansiella instrument som utvecklats på kapitalmarknaden. Exempelvis enligt aktiebolagslagens 3 kap. 12 och 13 § ska på avyttring och pantsättning av aktiebrev och andra bevis tillämpas skuldebrevslagens 13, 14, 22, 24 och 25 §.

Med innehav har i Finland avsetts fysiskt innehav av värdepapper. Med fysiskt innehav jämföras (elektronisk) registrering på ett värdeandelskonto inom värdeandelssystemet, så som föreskrivs i den föreslagna lagen om värdeandelssystem och clearingverksamhet. Dessutom kan ett läge som är jämförbart med fysiskt innehav uppkomma genom att värdepapper registreras på ett värdepapperskonto så som föreskrivs i den föreslagna lagen om värdepapperskonton.

Paragrafens 1 mom. 1—3 punkten motsvarar exemplen i artikel 4.1 stycke 18 i direktivet om marknader för finansiella instrument. Punkterna motsvarar också exempelförteckningen i den gällande värdepappersmarknadslagens 1 kap. 2 § 1 mom. Med avvikelse från gällande 2 § 1 mom. ingår rätt till köp

och försäljning (4 punkten) samt övriga avtalsbaserade rättigheter (6 punkten) i de föreslagna punkterna 1—3.

Paragrafens 1 mom. 1 punkten gäller finländska publika och privata aktiebolags aktier samt andra motsvarande värdepapper som ger rätt till en andel av bolagets kapital samt motsvarande utländska aktiebolags och andra bolags aktier och andelar samt depositionsbevis för sådana. I direktivet nämns depåbevis för aktier, men motsvarande depåbevis kan utfärdas också för andra typer av andelar. Enligt artikel 4.1 stycke 18 i direktivet räknas emellertid betalningsmedel inte som värdepapper. I punkten avses också i speciallagar nämnda övriga värdepapper enligt den gällande värdepappersmarknadslagens 1 kap. 2 a §, i den utsträckning som förutsättningarna för omsättningsbarhet uppfylls enligt den civilrättsliga lagstiftningen och respektive bolagsrättsliga lagstiftning.

I paragrafens 1 mom. 2 punkten avses obligationer och andra skuldförbindelser som emitterats av finländska publika och privata aktiebolag och av andra motsvarande såväl finländska som utländska organisationer samt depositionsbevis för sådana rättigheter, under motsvarande allmänna förutsättningar som nämns ovan i samband med 1 punkten.

I paragrafens 1 mom. 3 punkten avses värdepapper som ger rätt att förvärva eller sälja överlåtbara värdepapper som avses ovan i 1 och 2 punkten. Sådana värdepapper nämns i definitionen av begreppet värdepapper i den gällande värdepappersmarknadslagens 1 kap. 2 § 1 mom., t.ex. i 1, 2 och 4 punkten. Till denna kategori hör olika köp-, bytes-, försäljnings-, tecknings- och avkastningsrätter som har samband med ett bolags skuldförbindelser eller eget kapital. Som exempel kan nämnas sådana bevis över aktierättigheter som avses i aktiebolagslagens 3 kap. 12 §. Alternativt kan värdepapper vara av ett sådant slag att de berättigar till kontantbetalning som fastställs i relation till överlåtbara värdepapper, valutor, räntor eller avkastningar, råvaror eller andra index eller värden. Som exempel på sådana värdepapper kan nämnas warranten.

I paragrafens 1 mom. 4 punkten föreskrivs om fondandelar enligt lagen om placeringsfonder och andra sådana jämförbara andelar i

fondföretag som uppfyller de allmänna förutsättningar som nämns ovan. I Finland har tysta andelar i kommanditbolag erbjudits till allmänheten som sådana värdepapper som avses i lagen om fastighetsfonder (1173/1997). En bolagsandel är inte en civilrättslig rättighet vars förvärvare åtnjuter skydd i enlighet med bestämmelserna om löpande skuldebrev i skuldebrevslagens 2 kap. En bolagsandel kan emellertid vara förenad med ekonomiska rättigheter och dessa kan ha satts i omlopp bland allmänheten under vissa förutsättningar som gäller deras omsättningsbarhet. Den gällande värdepappersmarknadslagen har tillämpats när andelar har satts i omlopp bland allmänheten. Om det i lagstiftningen om fastighetsfonder finns bestämmelser som avviker från värdepappersmarknadslagen ska lagstiftningen i fråga tillämpas som speciallag. Enligt direktivet om marknader för finansiella instrument kan andelar i fondföretag också vara av ett slag som inte uppfyller kriterierna för överlåtbara värdepapper och inte heller hör till tillämpningsområdet för denna lag. Sådana andelar nämns i 1 kap. 10 § 2 punkten i lagen om investeringstjänster.

Den förteckning över överlåtbara värdepapper som ingår i direktivet om marknader för finansiella instrument är öppet utformad och förteckningens undergrupper är sinsemellan överlappande. Trots att någon annan lagstiftning än Finlands civilrätt är tillämplig på ett värdepapper kan det höra till värdepappersmarknadslagens tillämpningsområde i enlighet med de närmare tillämpningsbestämmelserna i lagens olika kapitel.

I paragrafens 2 mom. föreslås en motsvarande avgränsning som i den gällande värdepappersmarknadslagens 1 kap. 2 § 2 mom. av aktier i bostadsaktiebolag och aktier i ömsesidiga fastighetsaktiebolag som ensamma för sig eller tillsammans med andra värdepapper medför rätt att besitta en viss lägenhet, annan lokal eller fastighet eller del av en fastighet. Dessa uppfyller inte likvärdighetskriteriet enligt den föreslagna paragrafens 1 mom. och är inte heller avsedda att vara föremål för handel på kapitalmarknaden, trots att aktiebrev som utfärdats över dem civilrättsligt sett är värdepapper.

Det föreslås att det ovan nämnda gällande lagrummets ovillkorliga indelning i värdepapper som är kopplade till konsumtionsnyttigheter respektive tjänster slopas som obefogad. Som exempel på värdepapper som är kopplade till konsumtionsnyttigheter kan nämnas golf-, tennis-, vingårds-, idrotts- och semesteraktier, som i allmänhet erbjuds till allmänheten och som innebär att köparen blir innehavare till eller får föfoga över konsumtionsnyttigheter som tillhandahålls av emittenten – varor och tjänster eller kombinationer av varor och tjänster. Trots att sådana värdepapper i allmänhet fortfarande inte uppfyller de ovan nämnda kriterierna på bl.a. likvärdighet och omsättningsbarhet på kapitalmarknaden, är det inte omöjligt att bland allmänheten sätta i omlopp rättigheter som är kopplade till konsumtionsnyttigheter och till tjänster som generiska objekt, på ett sådant sätt att för dem inte efter emissionen kan utvecklas allmän omsättning på eftermarknaden. Av denna anledning föreslås i lagen inget formellt hinder för att värdepapper som är kopplade till konsumtionsnyttigheter kunde omfattas av tillämpningsområdet för denna lag. Också värdepapper som är föremål för handel på en reglerad marknad eller på en multilateral handelsplattform kan vara kopplade till någon förmån i form av en konsumtionsnyttighet, utöver annan vinstutdelning.

2 §. Finansiella instrument. I denna paragraf föreskrivs om definitionen av begreppet finansiella instrument. Definitionen är baserad på direktivet om marknader för finansiella instrument och ingår i 1 kap. 10 § i lagen om investeringstjänster som det också hänvisas till i bestämmelsen. Definitionen av begreppet finansiella instrument inkluderar också finansiella instrument som inte är överlåtbara värdepapper enligt 2 kap. 1 §. De allmänna bestämmelserna i detta kapitel 2 och 3 §, bestämmelserna om marknadsmissbruk i 12—14 kap. samt behörighetsbestämmelserna i 17 kap. 2 och 3 § gäller också finansiella instrument som inte uppfyller kriterierna för överlåtbara värdepapper.

3 §. Emittent. Paragrafens definition av begreppet emittent förbättrar lagens tydlighet. Med begreppet avses företag som har emitterat värdepapper. I bestämmelsen avgränsas inte emittentens bolagsform, bolagsrättsliga

säte, hemstat eller typen av värdepapper som emitterats. Definitionen kan omfatta såväl privaträttsliga och offentligrättsliga företag som lyder under finsk lag, som motsvarar utländska företag.

4 §. Företag som står under bestämmande inflytande. I denna paragraf definieras begreppet företag som står under bestämmande inflytande. Bestämmelsen motsvarar den gällande värdepappersmarknadslagens 1 kap. 5 § med undantag för den föreslagna paragrafens 4 mom. som är nytt. Definitionen har betydelse för flaggningsskyldigheten enligt 9 kap., definitionen av begreppet närmaste krets i 12 kap. 4 § och för skyldigheten att lämna uppköpserbjudande enligt 11 kap.

Bestämmelsen motsvarar bokföringslagens (1336/1997) 1 kap. 5 § 1—3 mom. och första meningen i 4 mom., dock så att bestämmande inflytande enligt den föreslagna paragrafen kan uppkomma också mellan en fysisk person och ett företag samt mellan vilken som helst juridisk person och ett företag. Till åtskillnad från bokföringslagen är bokföringsskyldighet inte en förutsättning för uppkomsten av bestämmande inflytande. Både i bokföringslagen och i aktiebolagslagen föreskrivs dessutom att med företag jämställs utländska företag, vilket det inte är nödvändigt att uttryckligen konstatera i värdepappersmarknadslagen. I bokföringslagens 1 kap. 5 § 4 mom. föreskrivs dessutom att röstetalen för en person som handlar i eget namn men för någon annans räkning anses tillhöra den för vars räkning personen handlar. Bestämmelsen har fogats till bokföringslagen i syfte att genomföra direktivet om sammanställd redovisning (83/349/EEG). Det ansågs inte nödvändigt att ta in bestämmelsen uttryckligen i värdepappersmarknadslagen eftersom ägarandelar och andra rättigheter som förvaltas i eget namn för någon annans räkning också utan någon uttrycklig bestämmelse anses tillhöra den för vars räkning andelen eller rättigheten förvaltas.

I samband med den föreslagna paragrafens 2 mom. kan det nämnas att i regeringens proposition (RP 209/1998 rd) som gäller 1 kap. 5 § i den gällande värdepappersmarknadslagen konstateras följande: ”Bestämmande inflytande anses föreligga om en person som tillhör de ovan nämnda kategorierna har kva-

lificerad majoritet i sammanslutningen eller rätt att utse eller avsätta flertalet av ledamöterna i de organ som avses i bestämmelsen. Kvalificerad majoritet i en sammanslutning kan en aktieägare, delägare eller medlem få antingen genom innehav eller på någon annan rättslig grund. Andra rättsliga grunder kan vara medlemskap, bolagsordningen, bolagsavtalet eller därmed jämförbara stadgar eller något annat avtal. Utnämnings- eller avsättningsgrunden måste dessutom vara baserad på någon av de grunder som nämns i momentets 1 punkt”.

Paragrafens 3 mom. gäller beräkning av röstandelar. Enligt bestämmelsen ska när en röstandel beräknas inte beaktas en sådan röstningsbegränsning som följer av lag eller företagets bolagsordning, bolagsavtal eller därmed jämförbara stadgar eller något annat avtal. Dessutom ska när företagets sammanlagda röstetal beräknas de röster inte beaktas som hänför sig till aktier eller motsvarande andelar som innehas av företagets självt eller av ett företag som står under dess bestämmande inflytande.

Paragrafens 4 mom. är nytt och motsvarar bokföringslagens 1 kap. 5 § 3 mom. som fogades till bokföringslagen år 2004 i syfte att genomföra artikel 1.2 i direktivet om sammanställd redovisning. I det sammanhanget ändrades värdepappersmarknadslagens 1 kap. 5 § inte. Utöver vad som föreskrivs ovan i 2 och 3 mom. anses ett företag stå under ett annat företags bestämmande inflytande om det har en gemensam ledning med det först nämnda företaget eller om det andra företaget på något annat sätt faktiskt utövar bestämmande inflytande i det först nämnda.

I paragrafens 5 mom. föreskrivs om bestämmande inflytande i företag av koncern-typ. Om en aktieägare, medlem eller annan person tillsammans med företag där de har bestämmande inflytande eller om dessa företag gemensamt har bestämmande inflytande enligt 2—4 mom. i ett företag, anses det bestämmande inflytandet sträcka sig också till det sist nämnda företaget. Det föreslagna momentet motsvarar 8 kap. 12 § 2 mom. i aktiebolagslagen.

I paragrafens 6 mom. jämställs stiftelser som står under bestämmande inflytande i till-

lämpliga delar med företag som står under bestämmande inflytande.

5 §. Reglerad marknad och marknadsplatsoperatör som driver en reglerad marknad. I denna paragraf föreskrivs om marknadsplatsoperatörer som driver reglerade marknader. Definitionen omfattar alla reglerade marknader och operatörer inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Reglerade marknader och multilaterala handelsplattformar som definieras i 9 § är båda s.k. multilaterala handelsförfaranden.

6 §. Börs. I paragrafen definieras begreppet börs med en hänvisning till 1 kap. 2 § i lagen om handel med finansiella instrument. Enligt bestämmelsen avses med börs en finländsk operatör som driver en reglerad marknad.

7 §. Börsbolag. I denna paragraf definieras begreppet börsbolag i syfte att förtydliga lagen. En betydande del av lagens bestämmelser gäller åtminstone emittenter som har sitt bolagsrättsliga säte i Finland och vars aktier efter emissionen är föremål för handel på en reglerad marknad. Definitionen stämmer överens med aktiebolagslagens 5 kap. 1 a §.

8 §. Målbolag. I denna paragraf förtydligas definitionen av målbolag. Med målbolag avses i 9 kap. i denna lag en emittent enligt öppenhetsdirektivet och i 11 kap i denna lag en emittent såsom definierats i direktivet om uppköpserbjudanden.

9 §. Multilateral handelsplattform och marknadsplatsoperatör som ordnar multilateral handel. I denna paragraf definieras begreppen multilateral handelsplattform och marknadsplatsoperatör som ordnar multilateral handel med en hänvisning till 1 kap. 2 § i lagen om handel med finansiella instrument. Definitionen avser operatörer som driver en multilateral handelsplattform i Finland eller i någon annan EES-stat eller en handelsplattform som auktoriserats i en EES-stat. Den informationsskyldighet som avses i lagens 6 kap. 9 § gäller sådana finländska marknadsplatser.

10 §. Tillhandahållare av investerings-tjänster. I denna paragraf definieras begreppet tillhandahållare av investeringstjänster. Definitionen omfattar företag som enligt lagen kan tillhandahålla investeringstjänster. Definitionen avgränsar inte företagets säte

till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

11 §. Offentliggörande. I denna paragraf definieras begreppet offentliggörande. Syftet med definitionen är att förbättra lagens tydlighet då det blir möjligt att hänvisa till det i lagen ofta använda uttrycket lämnande av information och ställande av information till investerarnas förfogande med ett kortare uttryck jämfört med den gällande lagens ”till de viktigaste informationsmedierna, Finansinspektionen och operatörer som ordnar offentlig handel”. I paragrafen hänvisas till vad som föreskrivs om obligatorisk information i 10 kap. 3 och 4 § som är baserade på öppenhetsdirektivet.

Denna lags 6 kap. 9 § om informationsskyldighet som gäller emittenter av värdepapper som är föremål för handel på en multilateral handelsplattform är emellertid en nationell bestämmelse, vilket innebär att bestämmelserna i 10 kap. inte gäller informationsskyldighet som är baserad på paragrafen i fråga. Reglerna för en sådan handelsplattform som det här är fråga om bestämmer hur distributionen och tillgänglighållandet av informationen ska ordnas och genomföras. Med obligatorisk information avses sådan information som ska offentliggöras enligt 6—9 och 11 kap. Det föreslås att verbet ”julkistaa” i den finska texten byts ut mot verbet ”julkasta”. Ändringen påverkar inte den svenska texten.

12 §. Erbjudande till allmänheten. I denna paragraf definieras begreppet erbjudande till allmänheten. Definitionen är baserad på artikel 2.1 d i prospektdirektivet. Bestämmelser som stämmer överens med prospektdirektivet har tagits in i lagförslagets 3—5 kap. Oberoende av prospektdirektivets tillämpningsområde omfattas erbjudande av värdepapper till allmänheten av hela tillämpningsområdet för denna lag och därför har definitionen tagits in redan i lagens 2 kap. som en av lagens allmänna definitioner.

Enligt artikel 2.1 d i prospektdirektivet avses med erbjudande av värdepapper till allmänheten ett meddelande till personer, oavsett form och medium, som innehåller tillräcklig information om villkoren för erbjudandet och de värdepapper som erbjuds för att en investerare ska ha förutsättningar att

fatta beslut om att teckna eller förvärva dessa värdepapper. Ett erbjudande syftar sålunda alltid till att sälja värdepapper eller till att på något annat sätt överföra värdepapper från en ägare till en annan. Enligt den föreslagna paragrafen räcker det att syftet med meddelandet är att ge investerarna tillräcklig information, vilket innebär att tröskeln är lägre än när det gäller sådan tillräcklig information som enligt 4 kap. ska framgå av ett prospekt. Tillräcklig information kan exempelvis ges även på något annat sätt än på en gång. Också om det i ett meddelande medvetet eller av misstag saknas vissa från investerarnas synpunkt väsentliga uppgifter om ett värdepapper, är det fråga om ett erbjudande till allmänheten förutsatt att avsikten med meddelandet är att den person som det riktas till effektivt kan anta erbjudandet.

Begreppet allmänheten definieras inte i direktivet och någon sådan definition föreslås inte heller i lagen. Enligt artikel 3.2 b i direktivet ska skyldigheten att offentliggöra prospekt inte gälla erbjudanden av värdepapper som riktas till färre än 150 fysiska eller juridiska personer som inte är kvalificerade investerare. Detta är ingen ovillkorlig minimigräns för begreppet allmänheten. Gränsvärdet anger när prospektdirektivet inte kan tillämpas. Det kan emellertid anses vara en utgångspunkt trots att frågan om ett erbjudande är riktat till allmänheten måste avgöras från fall till fall och bedömningen är beroende t.ex. av hur erbjudandet genomförs och dess målgrupp. Med begreppet allmänheten avses att målgruppen inte är definierad eller bestämd på förhand men mycket omfattande. Ett erbjudande kan, trots att det riktas till en snäv investerargrupp, anses vara riktat till allmänheten, om värdepapperen t.ex. i ett första skede har marknadsförts med mer generell information i syfte att få kontaktuppgifter, varefter all från investerarnas synpunkt tillräcklig information i ett senare skede ges endast till en snäv grupp som har anmält sitt intresse för värdepapperen.

13 §. Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten. I denna paragraf definieras begreppet Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten. Myndigheten har inrättats genom Europaparlamentets och rådets förordning (1095/2010/EU).

14 §. EES-stat och tredjeland. I denna paragraf definieras begreppen EES-stat och tredjeland. Begreppet tredjeland används vedertaget i EU-lagstiftning om Finansmarknaden.

DEL II **PROSPEKT**

3 kap. **Tillämpningsområde och definitioner**

1 §. Tillämpningsområdet. Denna paragraf innehåller en informativ bestämmelse om kapitlets tillämpningsområde. Bestämmelserna om prospekt i 3—5 kap. är huvudsakligen baserade på prospektdirektivet. Bestämmelserna ska tillämpas också utanför tillämpningsområdet för prospektdirektivet om värdepapper erbjuds till allmänheten, trots att inget prospekt behöver upprättas eller om det räcker att det upprättas ett prospekt som är baserat på den nationella lagstiftningen.

2 §. Avgränsning av tillämpningsområde. Paragrafens 1 mom. 1 och 2 punkten samt 2 mom. motsvarar 3 kap. 7 § 1 mom. 1, 2, 4 och 5 punkten i finansministeriets förordning om prospekt som avses i 2 kap. i värdepappersmarknadslagen (452/2005, nedan FM:s prospektförordning). I paragrafen nämns de punkter i prospektdirektivet som direktivet enligt dess artikel 1 a, c och f inte ska tillämpas på och i vilka det enligt artikel 1.3 inte kan krävas att ett prospekt som upprättats enligt direktivet ska offentliggöras och att ett sådant inte kan offentliggöras ens frivilligt. I paragrafens 1 mom. 3 punkten nämns penningmarknadsinstrument, dvs. skuldförbindelser som förfaller till betalning inom 12 månader efter att de emitterats, som enligt prospektdirektivets artikel 2.1 a avgränsas utanför direktivets definition av begreppet värdepapper. I sådana fall kan en medlemsstat nationellt föreskriva att prospekt ska offentliggöras. Någon sådan bestämmelse finns inte i den gällande värdepappersmarknadslagen och föreslås inte heller i detta sammanhang. Enligt paragrafens 2 mom. ska i enlighet med prospektdirektivets artikel 1 a samt enligt kommissionens prospektförordning bestämmelserna i 3—5 kap. tillämpas endast på andelar i slutna fondföretag. Sålunda faller finländska placeringsfonder och andelar i

övriga öppna fondföretag utanför tillämpningsområdet för de nämnda kapitlen.

3 §. Förhållande till Europeiska unionens lagstiftning. Paragrafen innehåller en allmän hänvisning till kommissionens bindande prospektförordning. Förordningen definieras i 1 kap. 5 §. Där avses förordningen både i dess nuvarande lydelse och i dess lydelse efter framtida ändringar. Närmare bestämmelser om innehållet i nationella prospekt ska i enlighet med lagförslagets 5 kap. 11 §, liksom för närvarande, utfärdas i FM:s prospektförordning.

4 §. Aktierelaterade värdepapper. Denna definition är baserad på prospekt direktivets artikel 2.1 a—c. Aktierelaterade värdepapper och icke-aktierelaterade värdepapper är centrala begrepp när det gäller tillämpningen av prospekt direktivet. Definitionerna av begreppen ”aktierelaterade” och ”icke-aktierelaterade” ingår i den gällande värdepappersmarknadslagens 1 kap. 4 § 7 mom. De krav som ställs på prospekt bestäms emellertid i första hand beroende på om värdepapperen är aktier eller om värdepapperen är relaterade till aktier och inte beroende på vilken företrädesrätt det kapital som värdepapperen representerar har vid emittentens konkurs. I den nya aktiebolagslagen har begreppet eget kapital en något mera vidsträckt innebörd än i den tidigare lagen. Den term som föreslås stämmer överens med prospekt direktivet. Som motsatspar används i denna lag termen ”icke-aktierelaterade värdepapper”.

Enligt prospekt direktivets artikel 2.1 b avses med aktierelaterade värdepapper aktier och andra överlåtbara värdepapper motsvarande aktier i bolag. Aktier är vanligast på kapitalmarknaden men begreppet kan avse också andelar i andra former av företag. Av direktivet om ändring av prospekt direktivet (2010/73/EG) följer att depåbevis som utfärdas över aktier också sorterar under begreppet aktierelaterade värdepapper.

Liksom enligt den gällande lagen räknas som värdepapper som avses i paragrafen också andra värdepapper än sådana som traditionellt ansetts vara aktierelaterade. Det är fråga om t.ex. warranter som emitterats av en emittent inom samma koncern. Warranter är enligt direktivet aktierelaterade värdepapper

oberoende av om de berättigar till aktier eller till kontant betalning som baseras på aktiernas värdeutveckling.

5 §. Professionell investerare. I denna paragraf hänvisas till 1 kap. 18 och 19 § i den föreslagna lagen om investeringstjänster. Definitionen motsvarar i sak den gällande värdepappersmarknadslagens 1 kap. 4 § 6 mom. samt de definitioner av begreppen professionell investerare och godtagbar motpart som ingår i direktivet om marknader för finansiella instrument. Förteckningen över professionella investerare i artikel 2.1 e i direktivet om ändring av prospekt direktivet har upphävts och ersatts med en hänvisning till direktivet om marknader för finansiella instrument. Definitionerna har tagits in i 1 kap. 18 och 19 § i lagen om investeringstjänster. Enligt led e i prospekt direktivets artikel 2.1 i) ska den som tillhandahåller investeringstjänster meddela emittenten sin klassificering, utan att detta påverkar tillämpningen av relevant lagstiftning om dataskydd. Eftersom klassificering av kunder är information som omfattas av bankhemligheten får den som tillhandahåller investeringstjänster meddela klassificeringen endast på begäran eller med samtycke av kunden i fråga. I 10 kap. 1 § 6 mom. i lagen om investeringstjänster föreskrivs om meddelandeskyldigheten.

6 §. Hemstat för värdepappersemission. Denna paragraf motsvarar den gällande värdepappersmarknadslagens 1 kap. 4 § 8, 9 och 10 mom. som är baserade på prospekt direktivets artikel 2.1 m. I paragrafen föreskrivs vilken den behöriga myndigheten är i ärenden som gäller prospekt. Paragrafens 1 och 2 mom. gäller aktierelaterade värdepapper medan 3 mom. gäller emission av övriga värdepapper. Enligt prospekt direktivet kan Finland vara hemstat för en värdepappersemission dels på grund av emittentens bolagsrättsliga säte och dels under sådana förutsättningar som avses i prospekt direktivet och nämns i paragrafen.

Med hemstat för en värdepappersemission avses den stat vars lag ska tillämpas på skyldigheten att offentliggöra ett prospekt när värdepapper erbjuds till allmänheten eller ansöks bli upptagna till handel på en reglerad marknad. Hemstaten bestäms särskilt i fråga om varje värdepapperspost som erbjuds till

allmänheten eller som ska börsnoteras. Hemstaten för samma emittents poster av en viss typ av värdepapper kan sålunda variera om det finns en möjlighet att i enlighet med paragrafen välja hemstat. I så fall ska på varje värdepapperspost och erbjudande tillämpas lagen i den stat som valts eller bestämts för respektive post. Finland är enligt den föreslagna bestämmelsen alltid hemstat för finländska emittenters aktier och andra aktierelaterade värdepapper, vilket innebär att denna lag och bestämmelser som utfärdats med stöd av den ska tillämpas på alla sådana värdepapper och erbjudanden till allmänheten.

I paragrafen hänvisas till emittentens bolagsrättsliga säte. På basis av detta bestäms vilken stats bolagsrätt som ska tillämpas på emittenten i fråga. Staten kan bestämmas på basis av registreringen eller på basis av faktiska anknytningar, t.ex. var emittenten har sitt fasta driftställe. Hemstaten kan bestämmas utan att en viss ort inom statens territorium anges, t.ex. när det är fråga om offentliga bolag i Finland.

I prospektdirektivets artikel 2.1 n definieras till åtskillnad från hemstaten för emissionen dessutom begreppet värdmedlemsstat, varmed avses den stat där ett erbjudande till allmänheten eller en ansökan om upptagande till handel görs då denna stat inte är hemmedlemsstaten. Värdmedlemsstaten har enligt prospektdirektivet vissa rättigheter, t.ex. rätt att få meddelanden enligt 4 kap. 10 §, rätt att med stöd av 4 kap. 12 § framställa krav gällande språket i prospekt och möjlighet att med stöd av 5 kap. 5 § förbjuda överföring av godkännandet av prospekt till en annan stats myndighet.

4 kap. **Offentliggörande av prospekt samt prospektets innehåll**

1 §. Skyldighet att offentliggöra prospekt. Denna paragraf motsvarar den gällande värdepappersmarknadslagens 2 kap. 3 § 1 mom. och prospektdirektivets artikel 3.1. Enligt direktivets artikel 3.1 ska medlemsstaterna inte tillåta erbjudande av värdepapper till allmänheten inom deras territorier utan att ett prospekt dessförinnan har offentliggjorts. I den finska texten har gjorts ett termbyte som inte påverkar den svenska texten.

I lagförslagets 2 kap. 12 § definieras begreppet erbjudande av värdepapper till allmänheten.

I den föreslagna paragrafens 2 mom. föreskrivs på motsvarande sätt som i den gällande värdepappersmarknadslagens 2 kap. 4 § att ett prospekt per definition ska ha godkänts av en behörig myndighet och vara i kraft. Ett dokument som uppfyller de innehållskrav som ställs i ett prospekt är inte ett prospekt i den bemärkelse som avses i detta kapitel om dokumentet inte har godkänts som ett prospekt och är i kraft så som avses i 5 kap. Momentet stämmer överens med vad som i 16 § föreskrivs om giltigheten av prospekt.

Paragrafens 3 mom. har överförts till lagen från 2 § i FM:s prospektförordning och är baserat på prospektdirektivets artikel 14.6.

Paragrafens 4 mom. motsvarar sista meningen i den gällande värdepappersmarknadslagens 2 kap. 3 § 1 mom. och är baserat på prospektdirektivets artikel 6.1. Enligt den föreslagna paragrafen ansvarar också den för att ett prospekt offentliggörs som på uppdrag av emittenten erbjuder värdepapper eller ansöker om att de ska tas upp till handel på en reglerad marknad. Om erbjudandet eller ansökan om att värdepapperen ska tas upp till handel sker utan emittentens uppdrag eller medverkan gäller ansvaret enligt paragrafen inte emittenten. Den allmänna bestämmelsen i lagförslagets 1 kap. 4 § om att tillräcklig information ska hållas tillgänglig kompletterar de bestämmelser i lagförslagets 3—5 kap. som gäller prospektets innehåll.

2 §. Undantag från skyldigheten att offentliggöra prospekt i fråga om vissa värdepapper. Paragrafens 1 mom. motsvarar den första och den andra meningen i den gällande värdepappersmarknadslagens 2 kap. 3 § 2 mom. I momentet har tagits in prospektdirektivets artikel 1.2 b, d och h om begränsning av tillämpningsområdet. Paragrafens nya 2 mom. är baserat på punkt j i det ovan nämnda direktivet, som i enlighet med den nationella valmöjligheten inte har satts i kraft genom lag (448/2005). Det sammanlagda vederlaget i Europeiska unionen har enligt punkt j höjts från 50 000 000 till 75 000 000 euro, som ska beräknas för en tolv månadersperiod.

Paragrafens 3 mom. motsvarar sista meningen i den gällande värdepappersmarknadslagen 2 kap. 3 § 2 mom. Ett prospekt som upprättats enligt prospektdirektivet får ett s.k. ”europass” och många vill upprätta ett sådant prospekt trots att det inte är obligatoriskt. Den som vill ha ett europass ska i alla avseenden upprätta prospektet enligt prospektdirektivet, inklusive kommissionens prospektförordning som utfärdats i enlighet med direktivet, om det inte enligt vad som föreskrivs i detta kapitel, finansministeriets förordning eller Finansinspektionens undantagslov är tillåtet att avvika från dem. Regleringen inbegriper lagförslagens 3—5 kap., finansministeriets förordning som utfärdats med stöd av dem samt kommissionens prospektförordning.

3 §. Undantag från skyldigheten att offentliggöra prospekt då värdepapper erbjuds till allmänheten. Paragrafens 1 mom. motsvarar 3 kap. 7 § 2 mom. i FM:s prospektförordning och är baserat på det första stycket i prospektdirektivets artikel 3.2. I paragrafen föreskrivs om undantag från skyldigheten att offentliggöra prospekt i situationer där medlemsstaterna inte kan kräva att prospekt offentliggörs. Undantagen gäller endast erbjudande av värdepapper till allmänheten. Paragrafen enligt vilken prospekt inte behöver offentliggöras gäller erbjudande av värdepapper till s.k. partimarknader, till begränsade målgrupper samt sådana fall där det är fråga om små belopp. Ett prospekt måste offentliggöras om det görs en ansökan om att också de värdepapper som erbjuds ska tas upp till handel på en reglerad marknad. Gränsvärdet i paragrafens 1 mom. 2 punkten har i enlighet med direktivet om ändring av prospektdirektivet höjts från 100 till 150 personer medan gränsvärdet i 3 punkten har höjts från 50 000 till 100 000 euro. I paragrafens 1 mom. 4 punkten föreslås att den undre gränsen för skyldigheten att offentliggöra prospekt höjs från 100 000 euro till 1 500 000 euro som beräknas för en 12 månaders period när värdepapper erbjuds till allmänheten utan att det i samband med erbjudandet görs någon ansökan om att värdepapperen ska tas upp till handel på en reglerad marknad. Bestämmelsen är baserad på prospektdirektivets artikel 1.2 h som gäller den nationella behörigheten.

Enligt den punkten ska direktivet inte tillämpas på erbjudande av värdepapper till allmänheten om värdepapperen ingår i ett erbjudande när det sammanlagda vederlaget för erbjudandet understiger 5 000 000 euro, en gräns som ska beräknas för en 12 månaders period. Enligt paragrafens 1 mom. 5 punkten gäller undantaget under vissa förutsättningar erbjudanden som görs i samband med en ansökan om att värdepapperen ska tas upp till handel på en multilateral handelsplattform i Finland. Bestämmelsen motsvarar gällande lag med undantag av att den högsta gränsen är högre på grund av ändringen av prospektdirektivet.

Enligt prospektdirektivets artikel 3.2 e får medlemsstaterna inte kräva att prospekt ska offentliggöras när det är fråga om att till allmänheten erbjuda värdepapper för ett sammanlagt vederlag på under 100 000 euro. En medlemsstat kan sålunda besluta att gränsvärdet för skyldigheten att offentliggöra prospekt ska ligga mellan 100 000 euro och 4 999 999 euro. Syftet med den föreslagna höjningen av gränsvärdet är att minska de administrativa kostnaderna för upprättande av prospekt när det är fråga om värdepapperserbjudanden som representerar små eurobelopp. När det är fråga om erbjudanden för vilka något prospekt inte behöver upprättas enligt förslaget är det dock skäl att iaktta lagförslagens 1 kap. 2—4 § om god värdepappersmarknadssed, om förbud mot osann och vilseledande information samt om tillräcklig information till investerarna.

Den första meningen i paragrafens 2 mom. motsvarar i sak 3 kap. 7 § 3 mom. i FM:s prospektförordning och är baserad på det andra stycket i prospektdirektivets artikel 2.3. Enligt momentet kan skyldigheten att offentliggöra prospekt inte kringgås t.ex. genom att som mellanhand anlita professionella investerare i det skede då värdepapperen erbjuds och därefter leverera värdepapper till en större målgrupp eller till andra än professionella investerare, utan att förutsättningarna i denna paragraf uppfylls. Den andra meningen i paragrafens 2 mom. är baserad på det andra stycke som har fogats till artikel 3.2 i det ändrade prospektdirektivet. Syftet med bestämmelsen är att understryka att något nytt prospekt inte behöver offentliggöras

i situationer där den som erbjuder värdepapperen säljer vidare eller förmedlar samma värdepapper som i det ursprungliga erbjudandet till slutinvesterare. En förutsättning för användning av samma prospekt är vidare att investerarna har tillgång till ett gällande prospekt som emittenten eller någon annan som ansvarar för offentliggörandet av prospektet skriftligen har samtyckt till att får användas för erbjudande eller förmedling av samma värdepapper till slutinvesterare. Genom denna bestämmelse skyddas emittenten mot sådant prospektbaserat ansvar som emittenten inte har avsett att åta sig.

Syftet med bestämmelsen är dessutom att förhindra att skyldigheten att offentliggöra prospekt kringgås. Om vidareförsäljning eller förmedling anses utgöra ett separat erbjudande ska ett prospekt offentliggöras för vidareförsäljningen enligt samma förutsättningar som i fråga om det ursprungliga erbjudandet. När värdepapper t.ex. erbjuds endast till professionella investerare eller när ett visst antal värdepapper eller värdepapper av ett visst slag erbjuds behöver något prospekt enligt prospektdirektivet inte över huvud taget offentliggöras, men i praktiken upprättas en investeringspromemoria som är mera kortfattad än ett prospekt. Ett prospekt ska emellertid offentliggöras i sådana fall t.ex. om värdepapperen senare erbjuds också till andra än professionella investerare eller om samma eller andra värdepapper erbjuds så att bestämmelsen enligt vilken något prospekt inte behöver upprättas inte längre kan tillämpas.

Paragrafens 3 mom. motsvarar 3 kap. 8 § 1, 4 och 5 punkten i FM:s prospektförordning och är baserad på prospektdirektivets artikel 4.1 a, d och e. Undantagen gäller endast tillhandahållande av värdepapper till allmänheten utan någon ansökan om att de ska tas upp till handel på en reglerad marknad. Med avvikelse från FM:s prospektförordning förutsätts inte längre Finansinspektionens tillstånd för tillämpning av dessa undantag.

Paragrafens nya 4 mom. är baserat på en utvidgning av prospektdirektivets artikel 4.1. Momentet utvidgar det som i momentets 3 punkt föreskrivs om befrielse från skyldigheten att upprätta prospekt för erbjudanden till personalen till att gälla också sådana bolags erbjudanden som har sitt bolagsrättsliga

säte i ett tredjeland. En förutsättning för tillämpning av bestämmelsen om befrielse från skyldigheten att upprätta prospekt är dessutom att de erbjudna värdepapperen är föremål för handel på en reglerad eller på en motsvarande marknad i ett tredjeland. Ett dokument som avses i momentets 3 punkt ska dessutom finnas tillgängligt på ett språk som allmänt används på den internationella finansmarknaden, om kommissionen i fråga om tredjelandet har fattat ett likvärdighetsbeslut enligt artikel 4.1 i prospektdirektivet.

4 §. Undantag från skyldigheten att offentliggöra prospekt vid ansökan om att värdepapper ska tas upp till handel på en reglerad handel. Denna paragraf motsvarar i sak 3 kap. 9 § i FM:s prospektförordning och är baserad på prospektdirektivets artikel 4.2 a, b, e, f och g. Jämfört med de gällande bestämmelserna har i den föreslagna paragrafen gjorts vissa språkliga preciseringar i överensstämmelse med prospektdirektivet så att det ovillkorliga undantag i fråga om offentliggörande av prospekt som avses i paragrafen gäller prospekt för aktier. Undantagen gäller ansökan om att ta upp erbjudna värdepapper till handel på en reglerad marknad. I sådana situationer som avses i paragrafen får medlemsstaterna enligt prospektdirektivet inte kräva att prospekt ska offentliggöras. Med avvikelse från FM:s prospektförordning förutsätts inte längre Finansinspektionens tillstånd för tillämpning av dessa undantag. Operatören av en reglerad marknad ska enligt artikel 40.2 i direktivet om marknader för finansiella instrument övervaka att emittenter av värdepapper som ska tas upp till handel uppfyller förpliktelserna i Europeiska unionens lagstiftning. När en börs beslutar att värdepapper eller en tilläggspost av värdepapper ska tas upp till handel på en reglerad marknad ska den sålunda förvissa sig om att förutsättningarna för sådana undantag som nämns i paragrafen är uppfyllda.

5 §. Av Finansinspektionen beviljat tillstånd att avvika från skyldigheten att offentliggöra prospekt. I denna paragraf regleras situationer där Finansinspektionen kan bevilja undantag från skyldigheten att offentliggöra prospekt. Liksom enligt den gällande lagen ska tillstånd inhämtas före erbjudandet eller ansökan om att värdepapper ska tas upp

till handel. Paragrafens 1 mom. motsvarar 3 kap. 8 § 2 och 3 punkten i FM:s prospektförordning och är baserat på artikel 4.1 b och c samt på artikel 4.2 c och d i prospektdirektivet. En förutsättning för beviljande av undantag är att Finansinspektionen gör bedömningen att informationen i ett annat dokument motsvarar den information som ska framgå av prospektet. I bedömningen ska Finansinspektionen beakta de krav som Europeiska unionens lagstiftning ställer.

Enligt paragrafens 2 mom. ska Finansinspektionen bedöma om emittenten iakttar de skyldigheter som sammanhänger med värdepapper som redan är föremål för handel på en reglerad marknad. Momentet motsvarar 3 kap. 9 § 8 punkten i FM:s prospektförordning och är baserat på prospektdirektivets artikel 4.2 h.

Enligt paragrafens nya 3 mom. har Finansinspektionen rätt att bevilja allmännyttiga sammanslutningar undantag från skyldigheten att offentliggöra prospekt. Momentet är baserat på bestämmelsen om nationell behörighet i prospektdirektivets artikel 1.2 e. En medlemsstat kan avstå från att kräva prospekt eller också kan den kräva att ett annat prospekt offentliggörs än ett sådant som avses i prospektdirektivet. Undantagsgrunden kan inte tillämpas om det ansöks att värdepapper som har emitterats av ett sådant företag ska tas upp till handel på en reglerad marknad.

6 §. Prospektens innehåll och utformning. I denna paragraf föreskrivs om principerna för prospektens innehåll. Den föreslagna paragrafens 1 mom. motsvarar den gällande värdepappersmarknadslagens 2 kap. 3 a § 1 mom. och är baserat på prospektdirektivets artikel 5.1. Ett prospekt ska ge investerarna tillräcklig information för att de ska kunna bilda sig en välgrundad uppfattning om värdepapperen och erbjudandet i dess helhet. Vad som avses med tillräcklig information ska bedömas på samma sätt som i 1 kap. 4 §. Ett prospekt får inte i strid med 1 kap. 3 § innehålla osann eller vilseledande information. Eftersom ett prospekt dock upprättas i syfte att sälja värdepapper på primärmarknaden ska det innehålla tillräcklig information dels om emittenten och dels också om särdragen i de värdepapper som erbjuds och om villkoren för erbjudandet. Den information som

ska hållas tillgänglig på eftermarknaden berör emittenten och avser uppgifter som inverkar på förändringar för de värdepappers värde som investeraren redan innehar.

Paragrafens 2 mom. är nytt och baserat på artikel 8.3 a som fogats till prospektdirektivet. Bestämmelsen innebär att information om en garant får utelämnas om garanten är finska staten eller någon annan EES-stat.

Paragrafens 3 mom. motsvarar i sak den gällande värdepappersmarknadslagens 2 kap. 3 a § 3 mom. och gäller förhållandet mellan å ena sidan bestämmelser som är baserade på prospektdirektivet och å andra sidan nationella bestämmelser om prospekt. Enligt direktivet om ändring av prospektdirektivet ska endast värdepapperserbjudanden vars sammanlagda vederlag beräknat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet för en 12 månaders period understiger fem miljoner euro uppfylla de krav som ställs i prospektdirektivet och i bestämmelser som utfärdats med stöd av det. Det sammanlagda vederlaget framgår av prospektdirektivets artikel 1.2 h. Genom förordning av finansministeriet ska föreskrivas om sådana närmare krav gällande innehållet i nationella prospekt som Europeiska unionens lagstiftning inte tillämpas på.

Den föreslagna paragrafens 4 mom. motsvarar första och andra meningen i den gällande värdepappersmarknadslagens 2 kap. 3a § 2 mom. och är baserat på prospektdirektivets artikel 5.3. I lagrummet räknas upp de i prospektdirektivet angivna delar av ett prospekt som det föreskrivs om i detta kapitel 7—9 §. I kommissionens prospektförordning föreskrivs närmare vad delarna ska innehålla. Ett sammansatt prospekt kan användas t.ex. i en situation där emittenten under ett år har flera emissioner eller erbjudande som förutsätter prospekt. Prospektdelarna kan då upprättas och uppdateras separat. Juridiskt sett är ett prospekt dock en helhet som ska innehålla också en sammanfattning av prospektet.

7 §. Registreringsdokument. Denna paragraf motsvarar i sak tredje meningen i den gällande värdepappersmarknadslagens 2 kap. 3 a § 3 mom. Om ett prospekt upprättas i tre delar så som prospektdirektivets artikel 5.3 tillåter ska det enligt föreslagna 6 § 4 mom. innehålla ett sådant registreringsdokument

som i den gällande lagen kallas grundprospekt. I direktivet om ändring av prospektdirektivet används benämningen registreringsdokument, vilket motsvarar praxis i många andra medlemsstater. Registreringsdokumentet ska innehålla uppgifter om emittenten i enlighet med Europeiska unionens lagstiftning om prospekt (prospekt enligt prospektdirektivet) eller enligt finansministeriets förordning (nationella prospekt).

Enligt den föreslagna paragrafens 2 och 3 mom. kan den som ansvarar för att ett prospekt offentliggörs ansöka om godkännande endast av ett sådant registreringsdokument som avses i detta kapitel, men det är inte möjligt att enbart på grund av ett registreringsdokument erbjuda värdepapper till allmänheten eller att ansöka om att de ska tas upp till handel på en reglerad marknad. Bestämmelsen är baserad på 2 kap. 4 a § i värdepappersmarknadslagen.

8 §. Värdepappersnot. Bestämmelsens första mening motsvarar tredje meningen i den gällande värdepappersmarknadslagens 2 kap. 3 a § 2 mom. Den föreslagna paragrafens andra mening är ny. Enligt 6 § 4 mom. i detta kapitel ska en värdepappersnot ingå i ett prospekt som offentliggörs i tre delar. En värdepappersnot ska innehålla information om värdepapper som erbjuds till allmänheten eller som ansöks bli upptagna till handel på en reglerad marknad. Den föreslagna bestämmelsen är baserad på prospektdirektivets artiklar 5.3 och 12.2. Noten ska i allmänhet upprättas efter registreringsdokumentet, då erbjudandet börjar. Andra meningen i den föreslagna paragrafen gäller kompletterande uppgifter som ska tas in i en värdepappersnot. Liksom när det är fråga om ett prospekt som består av en enda del ska också ett tredelat prospekt kompletteras med sådana för investerarna väsentliga ändringar som skett efter att prospektet godkänts, i enlighet med detta kapitel 20 och 21 §.

9 §. Sammanfattning. Paragrafens 1 mom. ersätter fjärde meningen i den gällande värdepappersmarknadslagens 2 kap. 3 a § 2 mom. och är baserat på prospektdirektivets ändrade artikel 5.1. I sammanfattningen ska i korthet och på allmänspråk ges sådan viktig information som tillsammans med prospektet i övrigt gör det möjligt att bilda sig en väl-

grundad uppfattning om värdepapperen i fråga. Sammanfattningens uppgifter och det sätt som de framförs på ska underlätta jämförelse med sammanfattningar om liknande värdepapper. På sammanfattningen ställs enligt förslaget större krav än enligt den gällande lagen. Enligt prospektdirektivet är det viktigt, vilka uppgifter som plockas in i sammanfattningen, hur de framställs och att den är jämförbar med sammanfattningar om liknande värdepapper. Om ett värdepapper inte uppvisar några ovanliga drag ska i sammanfattningen nämnas de väsentliga egenskaper som vanligen förknippas med värdepapperet. Om ett värdepapper i något avseende är avvikande ska dess särdrag beskrivas klart och tydligt. I prospektdirektivets ändrade artikel 2.1 s finns en förteckning över nyckelinformation som ska framgå av sammanfattningen. Enligt den nämnda artikeln ska nyckelinformationen göra det lättare för investerarna att förstå arten av och de risker som är förenade med värdepapperen. Avsikten är att artikeln ska genomgöras genom en förordning av finansministeriet. Kommissionen kommer i framtiden också att uppdatera sin prospektförordning i enlighet med den ändrade bestämmelsen om sammanfattningen.

I den föreslagna paragrafens 2 mom. föreskrivs i enlighet med andra stycket i prospektdirektivets artikel 5.2 att någon sammanfattning dock inte behöver upprättas om prospektet avser en ansökan om upptagande till handel på en reglerad marknad av icke-aktierelaterade värdepapper vilkas nominella värde eller motvärde är minst 100 000 euro. I direktivet om ändring av prospektdirektivet har motvärdet höjts från 50 000 till 100 000 euro.

10 §. Grundprospekt. Denna paragrafs 1 mom. innehåller en ny bestämmelse om grundprospekt som kan offentliggöras när värdepapper erbjuds som en del av ett emissionsprogram, som en s.k. löpande emission. Momentet motsvarar 2 kap. 3 § 1 mom. i FM:s prospektförordning och är baserat på första stycket i prospektdirektivets artikel 5.4. Enligt direktivet kan ett grundprospekt (*base prospectus*) användas endast för emission av icke-aktierelaterade värdepapper, inklusive warranter. Enligt paragrafen ska grundprospekt, på motsvarande sätt som pro-

spekt som offentliggörs i tre delar, innehålla uppgifter om registreringsdokumentet, värdepappersnoten och sammanfattningen så som föreskrivs i detta kapitel 7 och 8 §.

Paragrafens 2 mom. motsvarar den gällande värdepappersmarknadslagens 2 kap. 3 c § och är baserat på sista stycket i prospektdirektivets artikel 5.4 som hänvisar till de s.k. slutgiltiga villkoren för erbjudandet (*final terms*). I det nämnda stycket hänvisas också till det som i prospektdirektivets artikel 8.1 föreskrivs om komplettering av uppgifter om emissionspriset.

Paragrafens 3 mom. innehåller en ny informativ hänvisning enligt vilken grundprospektet ska kompletteras med iakttagande av 14 § i detta kapitel. Denna kompletteringskyldighet är baserad på prospektdirektivets artikel 16.

Paragrafens 4 mom. är nytt och baserat på tredje stycket i prospektdirektivets ändrade artikel 5.4. I det nämnda styckets sista mening föreskrivs att de slutgiltiga villkoren inte får innehålla andra uppgifter än sådana som kan ingå i värdepappersnoten. Eftersom de slutgiltiga villkoren inte behöver godkännas av den behöriga myndigheten har i noten i praktiken kunnat tas in också information som borde ingå t.ex. i sammanfattningen eller registreringsdokumentet. Syftet med bestämmelsen är att förbjuda ett sådant förfarande. På de slutgiltiga villkoren ska tillämpas också det som i detta kapitel 15 § föreskrivs om komplettering av information om värdepapperens antal och pris, om det är fråga om sådan information som avses i paragrafen i fråga.

Enligt momentet ska de slutgiltiga villkoren i enlighet med det s.k. Omnibus II -direktivet (/ EU), varmed prospektdirektivets artikel 5.4 åter har ändrats, tillställas också Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten.

11 §. Hänvisningar till tidigare dokument. I denna paragraf föreskrivs vilka dokument som inte behöver bifogas ett prospekt utan som det räcker att endast hänvisa till. Bestämmelsen motsvarar 2 kap. 11 § i FM:s prospektförordning och är baserat på prospektdirektivets artikel 11. Det föreslås emellertid att lagrummet preciseras så att det dokument som hänvisningen avser inte behöver

vara ett prospekt som godkänts av en EES-stats behöriga myndighet, utan det räcker att dokumentet har sänts till Finansinspektionen och att det har offentliggjorts eller kommer att offentliggöras samtidigt som prospektet, enligt vad som föreskrivs i 10 kap.

12 §. Språket i prospekt. Denna paragrafs 1 mom. motsvarar den gällande värdepappersmarknadslagens 2 kap. 3 d § 1 mom. medan 2—4 mom. motsvarar 2 kap. 5 § i FM:s prospektförordning och 5 mom. motsvarar den gällande värdepappersmarknadslagens 2 kap. 4 e §. Paragrafen är baserad på prospektdirektivets artikel 19. Utgångspunkten är den att den som erbjuder värdepapper kan välja att offentliggöra prospekt på finska eller svenska eller på båda språken. Erbjudaren ska dock se till att investerarnas ställning inte äventyras. Det är då av en central betydelse till vilken målgrupp värdepapperen erbjuds.

Enligt 1 mom. kan Finansinspektionen på ansökan samtycka till att prospekt avfattas på ett annat språk än finska eller svenska. I praktiken ansöks samtycket för att publicera prospektet på engelska, vilket är det allmänt använda språket på den internationella finansmarknaden. Engelska språket kan godkännas om det inte riskeras investerarnas ställning. Då bör Finansinspektionen fästa uppmärksamhet vid målgruppens språkkunskap, expertis och det erbjudna värdepapperets vanlighet eller komplexitet.

Enligt specialbestämmelsen i 2 mom. behöver prospekt inte över huvud taget upprättas på finska eller svenska då värdepapper erbjuds till allmänheten eller ansöks bli upptagna till handel endast utanför Finland. Detsamma gäller enligt paragrafens 4 mom. då andra än aktierelaterade värdepapper vilkas nominella värde eller bokförda motvärde är minst 100 000 euro erbjuds inom EES. Den sist nämnda bestämmelsen gäller i praktiken erbjudanden till institutionella investerare.

Enligt 3 mom. har Finansinspektionen, trots att den godkänner att prospekt upprättas på något annat språk än finska eller svenska, dock rätt att kräva att en prospektsammanfattning upprättas på finska eller svenska eller på båda inhemska språken om det är påkallat för att skydda investerarna. Detsamma

gäller enligt 5 mom. prospekt som godkänts i en annan EES-stat.

13 §. *Finansinspektionens samtycke till att information utelämnas från prospekt.* Denna paragraf motsvarar 3 kap. 10 § i FM:s prospektförordning och är baserad på prospektdirektivets artiklar 8.1 och 8.2. Finansinspektionen kan samtycka till att någon uppgift i ett enskilt fall utelämnas från ett prospekt. I paragrafen räknas upp vilka omständigheter som enligt prospektdirektivet begränsar den nationella myndighetens befogenheter i detta avseende. Finansinspektionen ger i praktiken sitt samtycke samtidigt som sitt beslut om godkännande av ett prospekt.

14 §. *Rättelse och komplettering av prospekt.* Denna bestämmelse motsvarar i stor utsträckning den gällande värdepappersmarknadslagens 2 kap. 3 b § och är baserad på prospektdirektivets artikel 16.

Det föreslås att till paragrafens 1 mom. i enlighet med prospektdirektivets artikel 16.1 fogas ett omnämmande om att prospekt ska kompletteras dels om det är behäftat med fel eller brister och dels med väsentlig ny information. En omständighet som kräver komplettering ska framgå senast innan erbjudandets giltighetstid löper ut eller innan värdepapperet har tagits upp till handel, beroende på vilken tidpunkt som infaller senare. Den sist nämnda preciseringen har fogats till prospektdirektivets artikel 16.1 i samband med att direktivet ändrades.

Det föreslås att paragrafens 3 mom. med anledning av prospektdirektivets ändrade artikel 16.2 ändras så att minimitiden för en investerares rätt att återkalla sitt beslut föreskrivs vara två bankdagar. Budgivaren kan samtycka till också en längre tidsfrist för återkallelse. Som en förutsättning föreskrivs dessutom att en sådan orsak till komplettering som avses i 1 mom. ska uppdragas innan värdepapperen i fråga levereras till investerarna. Denna förutsättning har betydelse i synnerhet när det är fråga om s.k. löpande erbjudanden samt i situationer där de erbjudna värdepapperen inte levereras till investerarna omedelbart efter att teckningen skett eller då erbjudandet avslutats.

15 §. *Komplettering av uppgifter om antal värdepapper och deras pris.* Paragrafens 1 mom. motsvarar 2 kap. 3 § 4 mom. i FM:s

prospektförordning och är baserat på prospektdirektivets artikel 8.1. Den nämnda artikeln reglerar förfarandet vid komplettering av uppgifter om pris och antal samt investerarnas rätt att återkalla godkännande av köp och tecknande efter det att emissionspriset och antalet värdepapper har offentliggjorts. I sådana situationer som avses i bestämmelsen känner investerarna redan när de fattar investeringsbeslutet till att alla uppgifter inte har tagits in i prospektet och att budgivaren måste komplettera den bristfälliga informationen. Det kan vara fråga om ett grundprospekt eller något annat prospekt. En investerares rätt att återkalla sitt godkännande framgår uttryckligen både av prospektdirektivets artikel 8.1 b och artikel 16, enligt vad som föreskrivs ovan i 14 §.

Paragrafens 2 mom. motsvarar den gällande värdepappersmarknadslagens 2 kap. 3 c §.

16 §. *Giltigheten för prospekt.* I denna paragraf föreskrivs hur lång tid efter godkännandet ett prospekt kan användas för erbjudande av värdepapper eller ansökan om att de ska tas upp till handel på en reglerad marknad. Bestämmelsen motsvarar till sitt sakinhåll den gällande värdepappersmarknadslagens 2 kap. 4 d § 1—3 mom. och stämmer överens med prospektdirektivets artikel 9. I lagrummets 1 mom. föreskrivs om den grundläggande förutsättningen att ett prospekt är giltigt först efter att Finansinspektionen eller någon annan behörig myndighet har godkänt det.

I paragrafens 2 mom. föreskrivs om huvudregeln för ett prospekts giltighet. Ett prospekt upprättas för erbjudande av värdepapper eller för upptagande av värdepapper till handel på en reglerad marknad. Erbjudandet sker antingen inom en begränsad tid efter att erbjudandet och prospektet offentliggjorts eller vid löpande emissioner, vilket innebär att värdepapperen erbjuds fortlöpande också under en längre period, medan prospektet är i kraft. Därefter upphör skyldigheten att i enlighet med detta kapitel 14 § komplettera prospektet.

Ett prospekt är giltigt högst 12 månader efter att det godkänts. Därefter ska godkännande utverkas för ett nytt prospekt också om det fortfarande är fråga om samma emission. Den på direktivet baserade längsta giltighets-

tiden sammanhänger med den sedvanliga räkenskapsperiodens längd, dvs. med den period för vilken emittenten ska upprätta bokslut. Ju längre tid ett prospekt är i kraft, desto flera kompletteringar av det ursprungligen godkända prospektet kräver lagen, bl.a. när det gäller delårsrapporter samt andra väsentliga förändringar, av den information som prospektet innehåller. Om kompletteringarna är många innebär detta att prospektet som helhet blir svåräst från investerarnas synpunkt.

Momentet stämmer överens också med lagförslagets 4 kap. 1 § 2 mom. enligt vilket ett prospekt inte får offentliggöras förrän myndigheten har godkänt det.

I paragrafens 3 mom. föreskrivs att ett tidigare godkänt och offentliggjort prospekt kan, då högst 12 månader har förflutit efter att det godkänts, användas i samband med ett värdepapperserbjudande eller en ansökan om upptagande av värdepapper till handel på en reglerad marknad. Detta förutsätter att prospektet vid behov kompletteras med uppdaterad information. Det gamla prospektet kan användas antingen som sådant, dvs. med kompletteringar, eller också kan informationen i samband med erbjudandet eller upptagandet till handel tas in i ett nytt prospekt med hänvisning till det tidigare godkända prospektet.

I paragrafens 4 mom. föreskrivs om giltigheten av grundprospekt som avses i 10 § och i 5 mom. föreskrivs om giltigheten av ett godkänt registreringsdokument som avses i 7 §.

17 §. Giltigheten för prospekt som avses i lagen om hypoteksbanksverksamhet. I denna paragraf föreskrivs om giltigheten av prospekt över sådana säkerställda obligationslån som avses i lagen om hypoteksbanksverksamhet (688/2010) och över motsvarande utländska värdepapper. Paragrafen motsvarar 2 kap. 4 d § 4 mom. i den gällande värdepappersmarknadslagen, dock så att begreppet masskuldebrev med säkerheter i fastigheter har ändrats till begreppet säkerställda obligationslån i enlighet med lagen om hypoteksbanksverksamhet. Bestämmelsen är baserad på prospektivdirektivets artikel 9.3 och hänvisningen till artikel 5.4 b.

Enligt paragrafen är samma prospekt i kraft så länge som värdepapperen i fråga emitteras

fortlöpande och vid upprepade tillfällen. Syftet med den nämnda artikeln är att minska kostnaderna för upprättande av prospekt då säkerställda obligationslån emitteras genom upprepade emissioner, vilka utan den föreslagna bestämmelsen skulle kräva att ett nytt prospekt offentliggörs för varje emission. De värdepapper som erbjudandet avser ska preciserar i prospektet och de ska sinsemellan vara av samma slag eller typ. Om säkerställda obligationer däremot emitteras som en del av ett obligationsprogram ska på giltigheten av det grundprospekt som offentliggörs tillämpas lagförslagets 16 § 4 mom.

5 kap. **Finansinspektionens behörighet och förfaranden vid godkännande av prospekt**

1 §. Finansinspektionens behörighet att ta fram prospekt för godkännande. I denna paragraf föreskrivs om Finansinspektionens behörighet att godkänna prospekt i sådana fall då Finland är hemstat för emissionen eller om en annan EES-stats myndighet har bitt Finansinspektionen behandla en ansökan om godkännande av ett prospekt. Bestämmelsen motsvarar till sitt sakinnehåll den gällande värdepappersmarknadslagens 2 kap. 4 §.

2 §. Prospekt som godkänts i en annan EES-stat. I denna paragraf föreskrivs om sådana prospekts giltighet i Finland som har godkänts i en annan EES-stat. Paragrafen motsvarar första meningen i den gällande värdepappersmarknadslagens 2 kap. 4 e § 1 mom. och är baserad på prospektivdirektivets artiklar 17.1 och 18.

3 §. Prospekt som godkänts i ett tredjeland. I denna paragraf föreskrivs om godkännande i Finland av prospekt som upprättats enligt lagstiftningen i ett tredjeland, om emittenten har sitt bolagsrättsliga säte i ett tredjeland. Paragrafen motsvarar i sak den gällande värdepappersmarknadslagens 2 kap. 4 b § och är baserad på prospektivdirektivets artikel 20.1. I artikel 20.1 a nämns som exempel den internationella organisationen för tillsyn av värdepappersmarknaden IOSCO (*International Organisation of Securities Commissions*).

4 §. Överlämnande av marknadsföringsmaterial till Finansinspektionen. Paragrafen ersätter den gällande värdepappersmarknadsla-

gens 2 kap. 4 c § och är baserad på prospekt-direktivets artikel 15. Med avvikelser från den gällande lagen räcker det enligt den föreslagna bestämmelsen att marknadsföringsmaterialet tillställs Finansinspektionen innan marknadsföringen inleds.

5 §. Överföring av godkännandet av prospekt till en annan EES-stats behöriga myndighet. I denna paragraf föreskrivs om Finansinspektionens rätt att överföra godkännandet av prospekt till en annan EES-stats behöriga myndighet. Paragrafen motsvarar den gällande värdepappersmarknadslagens 2 kap. 4 § 6 mom. och är baserad på prospekt-direktivets artikel 13.5. En förutsättning för överföring är också att Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten underrättas på förhand. Förutsättningen är baserad på Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/78/EU om ändring av direktiven 98/26/EG, 2002/87/EG, 2003/6/EG, 2003/41/EG, 2003/71/EG, 2004/39/EG, 2004/109/EG, 2005/60/EG, 2006/48/EG, 2006/49/EG och 2009/65/EG, vad gäller befogenheterna för Europeiska tillsynsmyndigheten (Europeiska bankmyndigheten), Europeiska tillsynsmyndigheten (Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten) och Europeiska tillsynsmyndigheten (Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten), dvs. på Omnibus I-direktivet varmed prospekt-direktivets artikel 13.5 har ändrats.

6 §. Finansinspektionens meddelande till Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten om godkännande av prospekt. Denna nya paragraf är baserad på det gällande prospekt-direktivets artikel 13.2. Genom Omnibus I -direktivet har artikeln ändrats så att Finansinspektionen ska underrätta också Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten om godkännande av prospekt samtidigt som den underrättar emittenten och den som har bett att prospektet ska godkännas. Genom Omnibus I -direktivet har prospekt-direktivet dessutom ändrats så att informationsskyldigheten gäller också godkända kompletteringar av prospekt.

7 §. Finansinspektionens meddelande till en annan EES-stats myndighet om godkännande av prospekt. I denna paragraf föreskrivs om Finansinspektionens skyldighet att underrätta den mottagande EES-statens myn-

dighet innan ett prospekt godkänns i Finland. Paragrafen motsvarar den gällande värdepappersmarknadslagens 2 kap. 4 f § och är baserad på prospekt-direktivets artikel 18.

8 §. Finansinspektionens begäran till en annan EES-stats myndighet om att den ska kräva komplettering av prospekt. I denna paragraf föreskrivs om Finansinspektionens rätt och skyldighet att i egenskap av den mottagande statens behöriga myndighet be myndigheten i hemstaten för emissionen kräva att ett prospekt ska kompletteras eller rättas, om Finansinspektionen konstaterar fel eller brister i det. Som en brist ska i överensstämmelse med lagförslagets 4 kap. 14 § betraktas också väsentlig ny information som Finansinspektionen eventuellt konstaterat och som borde framgå av prospektet. Detta nya lagrum är baserat på prospekt-direktivets artikel 17.

9 §. Finansinspektionens skyldighet att offentliggöra prospekt på sina webbsidor. I denna paragraf föreskrivs om Finansinspektionens skyldighet att på sina webbsidor hålla de prospekt tillgängliga som den godkänt de senaste 12 månaderna, eller en förteckning över dem. Paragrafen ersätter andra meningarna i den gällande värdepappersmarknadslagens 2 kap. 4 § 7 mom. och är baserad på prospekt-direktivets artikel 14.4. Genom Omnibus I -direktivet har till prospekt-direktivets artikel 14 fogats det nya stycket 4 a, vilket innebär att också Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten med medverkan av hemstaten för emissionen ska hålla prospekt tillgängliga på sina egna webbsidor under motsvarande tid som hemstatens myndighet.

10 §. Finansinspektionens meddelanden och åtgärder med anledning av förseelser inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. I denna paragraf föreskrivs om Finansinspektionens rätt och skyldighet att informera hemstatens behöriga myndighet samt Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten om den konstaterar överträdelse av bestämmelserna i 3—5 kap. Detta nya lagrum är baserat på prospekt-direktivets artikel 23. Genom Omnibus I -direktivet har artikeln ändrats så att också Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten ska informeras. Enligt paragrafens 2 mom. är Fi-

nansinspektionen skyldig att vidta åtgärder för att skydda investeringarna, under de förutsättningar som nämns i paragrafen.

11 §. Bemyndigande att utfärda förordning. Utöver lagens bestämmelser finns det alltså ett behov att utfärda närmare bestämmelser genom förordning av finansministeriet. Det föreslås att alla bemyndiganden att utfärda förordningar om prospekt ska tas in i en paragraf i slutet av 5 kap. De ändringar som föreslås i utformningen av befogenheterna gör lagen tydligare. Den föreslagna bestämmelsen ersätter de befogenheter gällande prospekt som föreskrivs i den gällande värdepappersmarknadslagens 2 kap. Det föreslås att regleringen förkortas och ändras så att den inte längre innehåller bestämmelser som föreslås bli överförda från förordningen till lagen. Sådana bestämmelser är t.ex. de som gäller undantag från skyldigheten att offentliggöra prospekt (4 kap. 2—5 §), språket i prospekt (4 kap. 12 §) och Finansinspektionens befogenhet att samtycka till att information utelämnas från prospekt (4 kap. 13 §). Vid behov kan närmare bestämmelser om språket i prospekt utfärdas genom förordning, eftersom det föreslagna bemyndigandet att utfärda förordning bl.a. gäller innehållet i prospekt och förfarandet vid offentliggörande av prospekt, vilket inkluderar prospektets språk.

I bemyndigandet hänvisas till prospektdirektivet endast på så sätt att bemyndigandet i paragrafens 3 och 4 punkt är avsett att gälla nationella prospekt och andra nationella regleringar som faller utanför tillämpningsområdet för prospektdirektivet.

I den föreslagna paragrafen används uttrycket ”kan utfärdas” för att finansministeriet i framtiden ska kunna överväga att utfärda förordning och omfattningen av regleringen. Den direkt bindande EU-lagstiftningen om prospekt, Europeiska värdepappers- och marknadsmyndighetens anvisningar och vedertagen praxis på kapitalmarknaden kan leda till att behovet av reglering på förordningsnivå inte kommer att vara lika stort som för närvarande.

Det föreslås att de två prospektförordningar som finansministeriet utfärdat ska upphävas och ersättas med en ny prospektförordning till vilken överförs de bestämmelser från de

gällande prospektförordningarna som inte föreslås bli överförda till lagen.

DEL III INFORMATIONSSKYLDIGHET

6 kap. Fortlöpande informations-skyldighet

1 §. Tillämpningsområde. Paragrafen innehåller en ny informativ bestämmelse om kapitlets tillämpningsområde. Det föreslås att bestämmelsen ska ersätta den gällande värdepappersmarknadslagens 1 kap. 1 § 7 mom.

Enligt den föreslagna paragrafens 2 mom. 1 och 2 punkten ska bestämmelserna i detta kapitel tillämpas dels på bolag som har sitt bolagsrättsliga säte i Finland och vilkas värdepapper på ansökan är föremål för handel på en reglerad marknad i någon EES-stat, och dels oberoende av bolagsrättsligt säte, på bolag vilkas aktier är föremål för handel på en reglerad marknad i Finland, dvs. på börsen. Endast kapitlets 9 § ska tillämpas på emittenter vars aktier på ansökan har tagits upp till handel på en multilateral handelsplattform i Finland. Kapitlets tillämpningsområde och den avgränsning av detta som föreskrivs i 2 § motsvarar tillämpningsområdet enligt direktivet om marknadsmissbruk.

Enligt paragrafens 2 mom. 3 punkten gäller kapitlets bestämmelser också emittenter som har ansökt om att dess värdepapper ska tas upp till handel på en reglerad marknad. Enligt lagförslagets 8 kap. 7 § ska en emittent som har ansökt om att värdepapper ska tas upp till handel offentliggöra ansökan om upptagande till handel på en reglerad marknad.

Liksom enligt den gällande lagen gäller den löpande informationsskyldigheten emittenter av alla typer av värdepapper. I enlighet med direktivet om marknadsmissbruk gäller regleringen också emittenter som har emitterat t.ex. warrant, optioner eller finansiella instrument vars värde är beroende av värdet på underliggande tillgångar i värdepapper som är föremål för handel på en reglerad marknad. Informations-skyldighetens innebörd bestäms då enligt det finansiella instrumentets art och med beaktande av eventuella specialbestämmelser om instrumentet i fråga.

2 §. Avgränsning av tillämpningsområdet. I denna paragraf föreskrivs om undantag från kapitlets tillämpningsområde. Paragrafens 1 mom. motsvarar den gällande värdepappersmarknadslagens 2 kap. 10 b § medan paragrafens 2 mom. motsvarar den gällande värdepappersmarknadslagens 2 kap. 7 § 4 mom.

3 §. Förhållande till Europeiska unionens lagstiftning. Denna paragraf innehåller en informativ hänvisning till kommissionens återköpsförordning som utfärdats med stöd av direktivet om marknadsmissbruk och som inklusive sina informationsbestämmelser ska tillämpas på sådana återköpsprogram för egna aktier som anges i förordningen. Europeiska unionens kommission föreslog i oktober 2011 att direktivet om marknadsmissbruk ska ersättas med en förordning om marknadsmissbruk som efter att den trätt i kraft blir direkt tillämplig på fortlöpande informations-skyldighet enligt detta kapitel.

4 §. Skyldighet att offentliggöra information som väsentligt inverkar på värdet av ett värdepapper. I denna paragraf föreskrivs om emittentens fortlöpande informationsskyldighet. Avsikten med den fortlöpande informationsskyldigheten är att trygga marknadsaktörernas tillgång till likvärdig och opartisk information i realtid. Paragrafens 1 mom. motsvarar första meningen i den gällande värdepappersmarknadslagens 2 kap. 7 § 1 mom. Bestämmelsen stämmer överens med marknadsmissbruksdirektivets artikel 6.1.

I lagförslagets 12 kap. 2 § föreskrivs om insiderinformation. Den paragrafen är baserad på marknadsmissbruksdirektivets artikel 1 och på artikel 1.1 och med stöd av det utfärdade kommissionens definitionsdirektiv (2003/124/EG), nedan kommissionens definitionsdirektiv. Enligt direktivets definition ska insiderinformation anses vara av specifik natur om den anger omständigheter som föreligger eller rimligtvis kan komma att föreligga eller en händelse som har inträffat eller rimligtvis kan förväntas inträffa och om denna information är tillräckligt specifik för att göra det möjligt att dra slutsatser om omständigheternas eller händelsens potentiella effekt på priserna på finansiella instrument eller relaterade derivatinstrument.

Den skyldighet att offentliggöra information som avses i denna paragraf gäller alltid insiderinformation, men skyldigheten kan gälla information som är snävare än begreppet insiderinformation eller tidsmässigt börja senare. Exempelvis ett ärende som är under beredning behöver i allmänhet inte offentliggöras, men informationen om ärendet kan trots detta vara insiderinformation som enligt 14 kap. 2 § inte får utnyttjas eller röjas. I regeringens proposition (RP 137/2004 rd) var med marknadsmissbruksdirektivet genomfördes i den gällande värdepappersmarknadslagens 2 kap. 7 och 5 kap. 1 §, redogörs utförligt för vad som i denna paragraf avses med skyldighet att offentliggöra samt med insiderinformation.

I detaljmotiveringen till den gällande värdepappersmarknadslagens 2 kap. 7 § konstateras bl.a. följande om förhållandet mellan å ena sidan skyldigheten att offentliggöra information och å andra sidan insiderinformation: ” Enligt direktivet skall en emittent sålunda offentliggöra icke offentliggjord information av specifik natur som direkt berör emittenten och som, om en offentliggjordes, skulle kunna förväntas ha en väsentlig inverkan på priset på dessa värdepapper. Offentliggörandet skall ske så snabbt som möjligt. Direktivet kopplar härmed ihop insiderinformation och den information som skall offentliggöras med varandra, men föreskriver ändå att bara information som direkt berör emittenten skall offentliggöras. Förbudet mot utnyttjande av insiderinformation omfattar däremot all information som direkt eller indirekt hänför sig till en eller flera emittenter av finansiella instrument eller till ett eller flera finansiella instrument”.

Sådan information som avses i bestämmelsen ska offentliggöras utan obefogat dröjsmål. Om det i samband med att en bokslutskommuniké eller delårsrapport upprättas framgår att kommunikén eller rapporten kommer att innehålla enskilda uppgifter som väsentligt avviker från bolagets offentliggjorda prognos eller från en motiverad analys som gjorts på basis av uppgifter som bolaget offentliggjort, bolaget ska offentliggöra informationen utan obefogat dröjsmål. Bolaget ska bedöma informationens relevans i förhållande till sådana analyser av ett värdepappers

värde som gjorts på basis av den information som offentliggjorts av emittenten samt å andra sidan med beaktande av om omedelbar information vore vilseledande utan den helhetsbild som en rapport ger. I ett sådant fall kan det vara fråga om en orsak att i enlighet med 5 § i detta kapitel skjuta upp offentliggörandet. Vikten av emittentens fortlöpande informationsskyldighet understryks i och med att den uttryckliga skyldigheten att i delårsrapporter redogöra för emittentens sannolika utveckling under den innevarande räkenskapsperioden bortfaller enligt föreslagna 11 §.

Helsingfors Börs har för den reglerade marknaden utfärdat regler om fortlöpande informationsskyldighet (NASDAQ OMX Helsinki, Harmonized Disclosure Rules (effective 1 September 2011), section 3 och Rules of Stock Exchange 1.7.2010, section 3.3). Dessutom har Finansinspektionen utfärdat föreskrifter i sin standard Informationsskyldighet för emittenter och aktieägare (5.2 b, avsnitt 5).

Paragrafens 2 mom. motsvarar den gällande värdepappersmarknadslagens 2 kap. 7 § 5 mom. och den ursprungliga värdepappersmarknadslagens 2 kap. 7 §. Bestämmelsen om den skyldighet som gäller för operatörer på reglerade marknader stämmer också överens med marknadsmissbruksdirektivets artikel 9.

5 §. Uppskov med offentliggörande. Denna bestämmelse gäller emittentens rätt att under de förutsättningar som nämnts i paragrafen skjuta upp offentliggörandet av väsentlig information. Den föreslagna bestämmelsen motsvarar den gällande värdepappersmarknadslagens 2 kap. 7 § 2 mom. och är baserad på marknadsmissbruksdirektivets artikel 6.2 samt på kommissionens definitionsdirektiv. En emittent kan under de förutsättningar som nämns i paragrafen på eget ansvar skjuta upp offentliggörandet av information som avses i 5 §.

I artikel 3 i kommissionens definitionsdirektiv föreskrivs om en emittents rätt att på egen risk besluta att uppskjuta offentliggörandet av en viss uppgift ”för att inte skada sina egna berättigade intressen”. I regeringens proposition (RP 137/2004 rd) kan enligt artikel 3.1 i kommissionens direktiv vid till-

lämpning av artikel 6.2 i direktivet om marknadsmissbruk ”legitimt intresse särskilt avse bl.a. pågående förhandlingar eller tillhörande faktorer där resultatet eller det normala förhandlingsmönstret kan förväntas påverkas av ett offentliggörande”. Dessutom är det möjligt att också offentliggörandet av väsentlig information kan skjutas upp om den, offentliggjord separat från annan information som vid samma tidpunkt inte är slutgiltig, skulle vara vilseledande från investerarnas synpunkt.

Enligt artikel 3.3 a—c i kommissionens definitionsdirektiv ska medlemsstaterna kräva att emittenten inom sin organisation, för att se till att insiderinformationen förblir konfidentiell upprätta effektiva förfaranden. Emittenten ska säkerställa att alla personer som har tillgång till insiderinformation ”förstår de rättsliga skyldigheterna i samband med detta och är medvetna om de sanktioner som hänger samman med missbruk eller otillbörlig spridning av sådan information. Emittenten skall också införa åtgärder som gör det möjligt att omedelbart offentliggöra sådan information i de fall då emittenten inte har kunnat säkerställa att den berörda insiderinformationen hålls konfidentiell”.

I överensstämmelse med marknadsmissbruksdirektivets artikel 6.2 föreskrivs på motsvarande sätt som i sista meningen i gällande 2 kap. 7 § 2 mom. att emittenten ska underrätta Finansinspektionen och den reglerade marknads operatör om beslutet att skjuta upp offentliggörandet av informationen och om orsakerna till detta.

6 §. Skyldighet att offentliggöra information på grund av att informationen röjts. I denna paragraf föreskrivs om skyldigheten att omedelbart eller utan obefogat dröjsmål offentliggöra information som har röjts i strid med denna lag. Bestämmelsen motsvarar den gällande värdepappersmarknadslagens 2 kap. 7 § 3 mom. och är baserad på marknadsmissbruksdirektivets artikel 6.3. Den term som används i den gällande lagen, dvs. ”omedelbart” och som gäller uppsåtligt röjande har ersatts med den term som används i direktivet, nämligen ”samtidigt”. Om ett bolag planerar att lämna sådan information t.ex. vid bolagsstämman eller vid ett möte med analytiker ska bolaget i enlighet med 10 kap. se-

nast på stämman eller under mötet offentliggöra ny väsentlig information. Om information har röjts oavsiktligt ska den offentliggöras utan obefogat dröjsmål. Informationen kan röjas t.ex. under ett möte med analytiker eller investerare, i samband med en emission eller under en bolagsstämma. Informationen behöver inte offentliggöras om den person som fått informationen är skyldig att hemlighålla den. Tystnadsplikten kan vara baserad på lag eller avtal eller på någon annan motsvarande förpliktelse. Informationen kan emellertid omfattas av röjandeförbud enligt lagförslagets 14 kap. 2 § 2 mom.

7 §. Språket för fortlöpande informations-skyldighet. Denna nya paragraf innehåller en informativ hänvisning till bestämmelsen om regelbunden informationsskyldighet i lagförslagets 10 kap. 4 § som ska tillämpas också på språket i informationsskyldigheten.

8 §. Finansinspektionens behörighet att utfärda föreskrifter. Denna paragraf motsvarar den gällande värdepappersmarknadslagens 2 kap. 7 § 6 mom. och är baserad på marknadsmissbruksdirektivet.

9 §. Skyldigheten att på en multilateral handelsplattform offentliggöra information som väsentligt inverkar på värdet av ett värdepapper. I denna paragraf föreskrivs om fortlöpande informationsskyldighet för en emittent vars värdepapper är föremål för handel på en multilateral handelsplattform i Finland. Bestämmelsen som är nationell motsvarar till sitt sakinhåll den gällande värdepappersmarknadslagens 3 a kap. 13 § och gäller emittenter vars värdepapper på ansökan har tagits upp till handel på en multilateral handelsplattform i Finland. Det föreslås att paragrafens ordalydelse preciseras så att den stämmer överens med 4 § som gäller informationsskyldighet för emittenter vars värdepapper är föremål för handel på en reglerad marknad.

7 kap. **Regelbunden informations-skyldighet**

Allmänna bestämmelser

1 §. Tillämpningsområde och hemstat. Denna paragraf innehåller en informativ be-

stämmelse om kapitlets tillämpningsområde. I paragrafens 2 mom. hänvisas till kapitlets 2 och 3 § som gäller hemstaten för sådana emittenters regelbundna informationsskyldigheter som har emitterat aktier, värdepapper som berättigar till aktier och därmed jämförbara värdepapper samt möjligheten att välja hemstat. Kapitlets tillämpningsområde motsvarar tillämpningsområdet för öppenhetsdirektivet enligt direktivets artikel 2.1 i. Hemstaten för den regelbundna informationsskyldigheten bestämmer även tillämpningsområdet för kap. 9 och 10, som också är baserade på öppenhetsdirektivet.

2 §. Hemstat för sådana emittenters regelbundna informationsskyldighet som har emitterat aktier, värdepapper som berättigar till aktier och därmed jämförbara värdepapper. I paragrafens 1 mom. föreskrivs om hemstaten för sådana emittenters regelbundna informationsskyldighet som har emitterat aktier, värdepapper som berättigar till aktier och därmed jämförbara värdepapper i sådana fall då emittenten har sitt bolagsrättsliga säte i Finland. Bestämmelsen motsvarar i sak den gällande värdepappersmarknadslagens 1 kap. 1 § 3 mom.

I paragrafens 2 mom. föreskrivs om rätten för en emittent som har sitt bolagsrättsliga säte i ett tredjeland att som hemstat för den regelbundna informationsskyldigheten välja en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Momentet motsvarar den gällande värdepappersmarknadslagens 1 kap. 4 § 11 mom.

Den kategori av värdepapper som avses i paragrafen definieras i öppenhetsdirektivets artikel 2.1 b indirekt så att enligt direktivet avses med skuldebrev ”obligationer eller andra former av överlåtbara skuldförbindelser, med undantag av sådana värdepapper som motsvarar aktier i bolag eller som, om de konverteras eller om de rättigheter som de ger utövas, ger rätt att förvärva aktier eller värdepapper som motsvarar aktier”. I den föreslagna paragrafen avses aktier samt sådana andra värdepapper som nämns i slutet av citatet.

Enligt paragrafens 2 mom. är Finland hemstat för sådana emittenters regelbundna informationsskyldighet som har sitt bolagsrättsliga säte i ett tredjeland, om aktierna för

första gången har erbjudits eller ansökts bli upptagna till handel på en reglerad marknad i Finland. Bestämmelsen motsvarar till sitt sakinnehåll den gällande värdepappersmarknadslagens 1 kap. 1 § 3 mom. 2 punkten. Frågan om hur hemstaten för en emittent från ett tredjeland ska bestämmas inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet har varit sammankopplad med skyldigheten att upprätta en årlig sammanställning samt med hemstaten för emissionen som det föreskrivs om i den gällande värdepappersmarknadslagens 2 kap. 10 c § 4 mom. Enligt direktivet om ändring av prospektdirektivet behöver någon årlig sammanställning inte längre upprättas men enligt ändringsdirektivet är hemstaten för den regelbundna informationsskyldigheten fortfarande, på samma sätt som för närvarande, sammankopplad med hemstaten för emissionen. Detta är baserat på öppenhetsdirektivets artikel 2.1 i.

3 §. Hemstat för sådana emittenters regelbundna informationsskyldighet som har emitterat andra värdepapper. I denna paragraf föreskrivs om sådana emittenters regelbundna informationsskyldighet som har emitterat andra värdepapper än sådana som avses i 2 § och om rätten att välja hemstat. Med värdepapper avses också warranter. Den första meningen i paragrafens 1 mom. gäller emittenter som har emitterat värdepapper vars nominella värde eller bokföringsmässiga motvärde understiger 1 000 euro och som har sitt bolagsrättsliga säte i Finland. Momentets sista mening gäller emittenter som har emitterat motsvarande värdepapper och som har sitt bolagsrättsliga säte i en stat utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Momentet motsvarar den gällande värdepappersmarknadslagens 1 kap. 1 § 4 mom. 1 och 2 punkten.

I paragrafens 2 och 3 mom. föreskrivs om värdepapper vars nominella värde eller bokförda motvärde är minst 1 000 euro och om emittentens rätt att välja en EES-stat som hemstat för den regelbundna informationsskyldigheten. Momenten motsvarar den gällande värdepappersmarknadslagens 1 kap. 4 § 11 mom. och 1 kap 1 § 5 och 6 mom.

Enligt paragrafens 4 mom. ska en emittent offentliggöra uppgiften om sitt val av hemstat. Bestämmelsen är baserad på artikel 2 i

direktivet om genomförande av öppenhetsdirektivet (2007/14/EG).

4 §. Avgränsning av tillämpningsområdet. I denna paragraf föreskrivs att kapitlets bestämmelser inte gäller Finlands Bank, Europeiska centralbanken och vissa andra internationella offentliga organ, finska staten samt finländska kommuner och samkommuner. Enligt öppenhetsdirektivets artikel 8.1 ska direktivets bestämmelser om årlig redovisning, halvårsrapporter och ledningens delårsredogörelse inte tillämpas på dessa organisationer (artiklarna 4—6). Bestämmelsen motsvarar den gällande värdepappersmarknadslagens 2 kap. 5 § 2 mom. (delårsredogörelse), 6 § 2 mom. (bokslut och verksamhetsberättelse) dock med den preciseringen att begränsningen gäller hela 7 kap. och inte längre, såsom i den gällande lagen, ingår i paragrafen om delårsredogörelse och bokslut. I paragrafens 2 mom. konstateras att bestämmelserna ska tillämpas endast på slutna fondföretag som är föremål för handel på en reglerad marknad, vilket innebär att bestämmelserna inte tillämpas på finländska placeringsfonder och andra öppna fondföretag. Paragrafen motsvarar den gällande värdepappersmarknadslagens 2 kap. 10 b § och är baserad på öppenhetsdirektivets artikel 1.2.

Bokslut och verksamhetsberättelse.

5 §. Offentliggörande av bokslut och verksamhetsberättelse. I denna paragraf föreskrivs om skyldigheten att offentliggöra bokslut och verksamhetsberättelse utan dröjsmål efter räkenskapsperiodens slut, senast tre veckor före den bolagsstämma där bokslutet ska framläggas för fastställelse, dock senast tre månader efter räkenskapsperiodens utgång. Paragrafen motsvarar den gällande värdepappersmarknadslagens 2 kap. 6 § 1 mom., dock med den ändringen att dokumenten ska offentliggöras redan senast tre veckor före bolagsstämman och inte såsom tidigare en vecka före stämman. Bestämmelsen är sålunda överensstämmande med aktiebolagslagens 5 kap. 22 § som har stiftats med stöd av Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/36/EG om utnyttjande av vissa av aktieägares rättigheter i börsnoterade företag, nedan *direktivet om aktieägares rättigheter*.

Skyldigheten att offentliggöra bokslut och verksamhetsberättelse är, liksom i den gällande lagen, mera omfattande än enligt öppenhetsdirektivet. Också en emittent av värdepapper som avses i 10 § 3 mom. ska offentliggöra bokslut och verksamhetsberättelse. Enligt öppenhetsdirektivets artikel 8.1 b kan en medlemsstat besluta att en emittent av enbart värdepapper som är upptagna till handel på en reglerad marknad och vars nominella värde per enhet uppgår till minst 100 000 euro inte behöver offentliggöra bokslut eller verksamhetsberättelse. I samband med det nationella genomförandet av öppenhetsdirektivet ansågs det vara skäl att kräva att också emittenter av värdepapper på partimarknaden offentliggjorde sådana dokument eftersom emittenter dock enligt bokföringslagen måste upprätta bokslut. Gränsvärdet har höjts från 50 000 till 100 000 euro i enlighet med den ändring av prospektdirektivet varmed öppenhetsdirektivets artikel 8.1 b ändrades i överensstämmelse med prospektdirektivets ändrade artiklar.

Den i paragrafen angivna tidsfristen på tre månader efter räkenskapsperiodens utgång föreslås fortfarande vara kortare än i öppenhetsdirektivet, enligt vars artikel 4.1 minimikravet är att bokslutet ska offentliggöras senast fyra månader efter räkenskapsperiodens utgång.

Lagen innehåller ingen uttrycklig bestämmelse om att bokslut eller tidpunkten för en bokslutskommuniké enligt 9 § måste offentliggöras på förhand. Helsingfors Börs regler (NASDAQ OMX, Rules of the Stock Exchange 1.7.2010, section 3.3.12, Company Calendar) förutsätter emellertid att börsbolag innan räkenskapsperioden börjar offentliggör en kalender som utöver delårsrapporter och datum för ledningens eventuella delårsredogörelser också anger veckan för offentliggörande av bokslutskommuniké samt bokslut och verksamhetsberättelse.

6 §. Bokslutets och verksamhetsberättelsens innehåll. I denna paragraf föreskrivs om de allmänna krav som ställs på bokslutets och verksamhetsberättelsens innehåll, till den del som det inte finns bestämmelser om saken i bokföringslagen. Den föreslagna paragrafens 1 mom. motsvarar den gällande värdepappersmarknadslagens 2 kap. 6 § 3 mom.

medan 2 mom. motsvarar den gällande värdepappersmarknadslagens 2 kap. 6 b §. I bokföringslagens 3 kap. 1 § föreskrivs om verksamhetsberättelsens innehåll. Öppenhetsdirektivet innehåller inga bestämmelser om innehållet i verksamhetsberättelser, med undantag för den allmänna bestämmelsen om delårsinformation i artikel 5.4.

I 5, 5 a och 6 § i finansministeriets förordning om regelbunden informationsskyldighet för värdepappersemittenter (153/2007, nedan *FM:s informationsförordning*) föreskrivs om innehållet i verksamhetsberättelsen. Förordningen är baserad på redovisningsdirektivet (78/669/EG). Förordningens 6 § är baserad på direktivet om uppköpserbjudanden. I paragrafen föreskrivs om uppgifter i anknytning till offentligt köpeanbud som ska lämnas i verksamhetsberättelsen. Det föreslås att den nationella bestämmelsen i den gällande värdepappersmarknadslagens 2 kap. 6 § 5 mom. om innehållet i sådana fastighetsplaceringsföretags verksamhetsberättelse som är föremål för handel på en reglerad marknad ska överföras från lagen till förordningen, vilket är förenligt med den övriga regleringen av innehållet i verksamhetsberättelser. Avsikten är dessutom att genom förordning av finansministeriet, liksom för närvarande, utfärda sådana bestämmelser om innehållet i verksamhetsberättelser som kompletterar bokföringslagen.

I 17 § föreskrivs om bemyndigande att utfärda förordning. Det föreslås att finansministeriets gällande förordning ersätts med en ny förordning, till vilken överförs den gällande förordningens bestämmelser.

7 §. Bolagsstyrningsrapport. I denna paragraf föreskrivs på motsvarande sätt som i den sista meningen i den gällande värdepappersmarknadslagens 2 kap. 6 § 3 mom. om emittentens bolagsstyrningsrapport. Den gällande bestämmelsen togs in i lagen 392/2008 och är baserad på en direktivändring (2006/46/EG, stycke 1 i redovisningsdirektivets artikel 46 a). Rapporten ska innehålla vissa minimiuppgifter om företagsstyrningen samt åtminstone de åtta punkter som nämns i direktivets ovan nämnda artikel. I regeringens proposition med förslag till ändring av värdepappersmarknadslagen (RP 27/2008 rd) redogörs utförligt för motiveringen till den

gällande bestämmelsen samt de för de krav som direktivet ställer på rapportens innehåll.

Bolagsstyrningsrapporten (*corporate governance* - rapporten) ansluter sig till verksamhetsberättelsen eftersom de ändrade redovisningsdirektiven förutsätter att rapporten antingen ska ingå i verksamhetsberättelsen eller att verksamhetsberättelsen ska hänvisa till rapporten, om denna ges som en separat berättelse i det fall att vissa förutsättningar som anges i stycke 2 i bokslutsdirektivets nya artikel 46 a är uppfyllda. Bolagsstyrningsrapporten behöver sålunda inte utgöra en del av verksamhetsberättelsen utan den kan läggas fram som en separat berättelse. Rapporten ska dock offentliggöras i samband med bokslutet, som ett lätt identifierbart avsnitt.

I 5 a § i FM:s informationsförordning föreskrivs vilka uppgifter som ska lämnas i bolagsstyrningsrapporten. Det föreslås att förordningen upphävs och ersätts med en ny förordning till vilken överförs den gällande förordningens kompletterande bestämmelser om bolagsstyrningsrapporter.

8 §. Revisionsberättelse och dess offentliggörande. I denna paragraf föreskrivs om emittentens skyldighet att offentliggöra revisionsberättelse. Bestämmelsen ersätter den gällande värdepappersmarknadslagens 2 kap. 6 § 4 mom. Paragrafens 1 och 2 mom. motsvarar den gällande lagen. Den föreslagna paragrafens 3 mom. 1 punkten preciserar och utvidgar den gällande bestämmelsen så att emittenten ska offentliggöra revisionsberättelsen omedelbart utom i det fall att revisorn inte gör ett standarduttalande, också då revisorn utöver uttalandet ger tilläggsuppgifter enligt 15 § 3 mom. i revisionslagen (459/2007). I den nämnda bestämmelsen i revisionslagen föreskrivs att revisorn kan lämna ett uttalande utan reservation, med reservation eller med avvikande mening och att nödvändiga tilläggsuppgifter ska ges i revisionsberättelsen. Den nya revisionslagen stiftades efter den nu aktuella punkten i den gällande värdepappersmarknadslagens 2 kap. 6 § 4 mom. I revisionslagen ändrades bl.a. bestämmelsen om revisionsberättelsens innehåll i överensstämmelse med redovisningsdirektivens (rådets fjärde direktiv 78/660/EEG om årsbokslut i vissa typer av bolag och rå-

dets sjunde direktiv 83/349/EEG om sammanställd redovisning) bestämmelser om revisionsberättelse, vilkas syfte är att förenhetliga innehållet i revisionsberättelser inom gemenskapen.

9 §. Innehållet i och offentliggörande av bokslutskommunikéer. I denna paragraf föreskrivs att den som emitterar aktier, värdepapper som berättigar till aktier eller därmed jämförbara värdepapper ska offentliggöra en bokslutskommuniké. Bestämmelsen är nationell. Den ersätter den gällande värdepappersmarknadslagens 2 kap. 6 a §. Med avvikelse från den gällande lagen ska en bokslutskommuniké offentliggöras senast inom två månader efter räkenskapsperiodens slut, vilket innebär att tidsfristen är densamma som för delårsrapporter enligt 10 § i detta kapitel. Tidsfristen för offentliggörande av en bokslutskommuniké binds vid räkenskapsperiodens slut på motsvarande sätt som tidsfristen för offentliggörande av delårsrapport enligt 10 § binds vid rapportperiodens slut. I bokslutskommunikén ska anges de huvudpunkter i bokslutet som inverkar på värdepapperens värde, på motsvarande sätt som i delårsrapporten för rapportperioden i fråga. Bokslutet är mera omfattande än bokslutskommunikén. Det revideras och offentliggörs tillsammans med verksamhetsberättelsen och revisionsberättelsen senast tre veckor före bolagsstämman, med stöd av 5 § i detta kapitel. Till momentet fogas enligt förslaget en bestämmelse om att tidpunkten för offentliggörande av bokslutskommuniké ska offentliggöras på motsvarande sätt som i 10 § 4 mom. i fråga om delårsrapporter.

Enligt paragrafens 2 mom. ska vad som i 11—13 § föreskrivs om innehållet i delårsrapporter på motsvarande sätt tillämpas på bokslutskommunikéer. Denna bestämmelse motsvarar den gällande värdepappersmarknadslagens 2 kap. 6 a § 2 mom.

Delårsrapport

10 §. Offentliggörande av delårsrapport. I denna paragraf föreskrivs om de skyldigheter som gäller offentliggörande av delårsrapport. Paragrafens 1 mom. motsvarar den gällande värdepappersmarknadslagens 2 kap. 5 § 1 och 3 mom. med den ändringen att emitten-

ten ska upprätta en kvartalsrapport eller en delårsredogörelse också då räkenskapsperioden är jämnt sex månader, inte endast då räkenskapsperioden är över sex månader, såsom enligt den gällande lagen. Enligt den föreslagna bestämmelsen kvarstår emittentens skyldighet att offentliggöra en delårsrapport för räkenskapsperiodens tre, sex och nio första månader. I öppenhetsdirektivets artikel 5.1 förutsätts det att också en aktieemittent endast offentliggör en halvårsrapport samt för räkenskapsperiodens första respektive andra halvår en sådan delårsredogörelse som avses i öppenhetsdirektivets artikel 6.

Enligt den föreslagna paragrafen är huvudregeln fortfarande att delårsrapporter ska offentliggöras. För att säkerställa att de som investerar i aktier får tillräcklig information är det motiverat att hålla kvar detta krav i lagstiftningen. För andra emittenter än sådana som emitterar aktier och motsvarande värdepapper kvarstår enligt 3 mom. skyldigheten att offentliggöra en delårsrapport endast för räkenskapsperiodens sex första månader.

I paragrafens 2 mom. föreskrivs om emittentens rätt att besluta att inte offentliggöra en delårsrapport för räkenskapsperiodens tre och nio första månader. Beslutet innebär att emittenten måste offentliggöra ledningens delårsredogörelser, enligt vad som föreskrivs i 14 §. Bestämmelsen motsvarar den gällande värdepappersmarknadslagens 2 kap. 5 § 4 mom. Beslutet ska beakta bolagets storlek, verksamhetsområde och andra motsvarande omständigheter, eftersom utgångspunkten är den att delårsrapporteringen är till nytta för investerarna. I finansministeriets nya förordning ska föreskrivas närmare om beslutsförutsättningarna. Denna bestämmelse innebär att förfarandet blir flexiblare och minskar bl.a. de administrativa kostnaderna för delårsrapporteringen, vilket är viktigt i synnerhet för små bolag.

Sedan år 1999 har i Finland tillämpats ett system som är baserat på kvartalsrapporter. Kvartalsrapporterna gillas av investerare. Emittenter vars värdepapper är föremål för handel på en reglerad marknad har dock haft rätt att då bolagets marknadsvärde enligt 4 § i FM:s informationsförordning uppgår till högst 75 miljoner euro och under andra förutsättningar som föreskrivs i förordningen

offentliggöra endast en halvårsrapport. I finansministeriets nya förordning kommer villkoren att bolagets marknadsvärde för uppgå till högst 75 miljoner euro att höjas till 150 miljoner euro, medan de övriga förutsättningarna förblir oförändrade. Utgångspunkten för bedömningen av om förutsättningarna är uppfyllda är å andra sidan att trygga investerarnas tillgång till adekvat information och å andra sidan att undvika att investerarnas kostnader blir alltför stora.

I paragrafens 3 mom. föreskrivs att en emittent av andra värdepapper än aktier, värdepapper som berättigar till aktier eller med dem jämförbara värdepapper ska offentliggöra en delårsrapport för räkenskapsperiodens sex första månader. Denna skyldighet gäller dock inte en emittent som på en reglerad marknad har emitterat endast skuldinstrument som på emissionsdagen per enhet har ett nominellt värde av minst 100 000 euro eller motsvarande belopp i någon annan valuta. Momentet är baserat på öppenhetsdirektivets artikel 8.1 och motsvarar till sitt sakinhåll den gällande värdepappersmarknadslagens 2 kap. 5 § 2 mom.

I paragrafens 4 mom. föreskrivs på motsvarande sätt som i den gällande värdepappersmarknadslagens 2 kap. 5 b § att delårsrapporten ska offentliggöras utan obefogat dröjsmål, dock senast två månader efter utgången av rapportperioden. Enligt momentet krävs det dessutom, liksom för närvarande, att emittenten ska offentliggöra tidpunkten för delårsrapporten så snart den har fastställts. Det föreslås att en bestämmelse om samma skyldighet fogas också till 9 § som gäller bokslutskommunikéer. Bestämmelsen innebär att emittenten ska ange datum då delårsrapporten offentliggörs. Helsingfors Börs regler (NASDAQ OMX, Rules of the Stock Exchange 1.7.2010, section 3.3.12, Company Calendar) förutsätter att börsbolag före räkenskapsperiodens början offentliggör en kalender med datum då bl.a. delårsrapporter och ledningens eventuella delårsredogörelser ska offentliggöras. Om det sker förändringar i tidtabellen, t.ex. i fråga om datum för en delårsrapport, ska också detta naturligtvis offentliggöras.

11 §. Delårsrapportens innehåll och utformning. I denna paragraf föreskrivs om de

viktigaste principerna för delårsrapportens innehåll. Bestämmelsen motsvarar den gällande värdepappersmarknadslagens 2 kap. 5 a § 1—6 mom. dock med den ändringen att i delårsrapportens redogörelsedel inte längre måste redogöras för emittentens sannolika utveckling under den innevarande räkenskapsperioden. Öppenhetsdirektivets artikel 5.3 förutsätter att emittenter som ska upprätta sammanställt bokslut måste upprätta sina halvårsrapporter i enlighet med den internationella IFRS-standarden. Direktivet reglerar inte uttryckligen innehållet i kvartalsrapporter. Öppenhetsdirektivet har genomförts genom lagen 152/2007 så att alla emittenter av värdepapper som är föremål för handel på en reglerad marknad måste upprätta sina delårsrapporter i enlighet med de internationella redovisningsstandarderna. Detta motsvarar vad som i bokföringslagens 7 a kap. föreskrivs om bokslut och det föreslås inte att regleringen ändras i detta avseende.

Enligt paragrafens 1 mom. ska informationen i delårsrapporterna vara konsekvent utformad och det föreskrivs därför att uppgifterna i delårsrapporten ska vara jämförbara med uppgifterna för motsvarande period under föregående räkenskapsperiod. Om emittenten har ändrat uppställningen av informationen ska det framgå av rapporten i vilka avseenden informationen har ändrats, t.ex. med en förklaring av skillnaden mellan den nya och den gamla informationsmodellen eller genom att presentera både den gamla och den nya informationen parallellt. I momentet förutsätts dessutom att delårsrapporten ska ges som koncernens information i det fall att emittenten ska upprätta ett koncernbokslut. Delårsrapporten ska i så fall ges som koncernens information också under den räkenskapsperiod då koncernförhållandet uppkommer. Enligt punkt 14 i IAS 34 -standarden ska delårsrapporten upprättas på koncernnivå om företaget i sitt senaste årsbokslut lade fram ett koncernbokslut.

I den föreslagna paragrafens 2 mom. föreskrivs på motsvarande sätt som i den gällande värdepappersmarknadslagens 2 kap. 5 a § 3 mom. om delårsrapportens redogörelsedel, med undantag för den ovan nämnda lindrigare bestämmelsen om bedömningen av utvecklingen under innevarande räkenskapspe-

riod. Momentets andra mening, enligt vilken redogörelsedelen ska innefatta en beskrivning av betydande risker och osäkerhetsmoment i emittentens affärsverksamhet under den närmaste framtiden, stämmer överens med öppenhetsdirektivets artikel 5.4 som gäller halvårsrapporter och delårsinformation. Det har ansetts nödvändigt att lindra kravet av den anledningen att emittenten i varje fall är skyldig att bedöma sina framtidsutsikter och uppdatera bedömningarna i enlighet med vad som i 6 kap. 4 § föreskrivs om fortlöpande informationsskyldighet. I kommissionens förslag om ändring av öppenhetsdirektivet (KOM(2011) 683 slutlig, 25.10.2011) föreslås att direktivets krav på att offentliggöra delårsrapporter ska avskaffas samt att Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten ska få befogenhet att utfärda rekommendationer om innehållet i delårsrapporter.

Enligt lagförslagets 6 kap. 4 § är emittenten liksom enligt den gällande lagen skyldig att utan obefogat dröjsmål offentliggöra information som väsentligt inverkar på värdet av ett värdepapper, oberoende av de tidpunkter då bokslutskommunikéer eller delårsrapporter offentliggörs. Avskaffandet av den uttryckliga skyldigheten att i en delårsrapport redogöra för den sannolika utvecklingen under innevarande räkenskapsperioden understryker emittentens skyldighet att fortlöpande bedöma behovet att uppdatera prognosen för den sannolika utvecklingen. Om emittenten så önskar kan den emellertid fortsättningsvis i delårsrapporten göra bedömningar av den innevarande räkenskapsperioden eller en längre period samt offentliggöra uppdateringarna av informationen i samband med rapporten, ifall förutsättningarna för offentliggörandet är uppfyllda vid den tidpunkt då rapporten offentliggörs eller om informationen inte är väsentlig.

Liksom enligt den gällande lagen ska emittenten i en verksamhetsberättelse som fogas till bokslutet redogöra för sina utsikter under den innevarande räkenskapsperioden. Innehållet i informationen bestäms enligt bokföringslagstiftningen. Dessutom kan bolaget också senare lägga fram bedömningar av sin utveckling under räkenskapsperioden så att investerarna kan basera sina egna bedöm-

ningar av värdepapperens värde på dem. Om en sådan välgrundad bedömning väsentligen skiljer sig från bolagets senare gjorda egen bedömning ska bolaget uppdatera bedömningen av utsikterna under den innevarande räkenskapsperioden med stöd av 6 kap. 4 §. Att få emittentens motiverade bedömning av utvecklingen under den innevarande räkenskapsperioden samt att få prognosen uppdaterad om det skett väsentliga förändringar under räkenskapsperioden är förenligt med investerarnas intresse samtidigt som en korrekt och motiverad prissättning av värdepapperen främjas och risken för marknadsmissbruk minskar.

Öppenhetsdirektivets artikel 5.4 om större transaktioner mellan närstående behöver inte genomföras separat eftersom denna skyldighet följer också av IAS 34 –standard. Dessutom innehåller den föreslagna paragrafens 2 mom. en hänvisning till bokföringslagstiftningen.

Avsikten är fortsättningsvis att det i en förordning av finansministeriet ska föreskrivas om det närmare innehållet i delårsrapportens redogörelse- och tabelldel, på samma sätt som i 2 och 3 § i finansministeriets gällande informationsförordning. I IFRS -standard (IAS 34) behandlas innehållet i en delårsrapport. Enligt den kan företaget med hänsyn till kravet på snabb information och med beaktande av kostnadsaspekter, samt för att undvika upprepning av tidigare lämnad information, välja att tillhandahålla information i mindre omfattning i delårsrapporter än i årsredovisningen. Enligt denna standard ska en delårsrapport som minimum innehålla finansiella rapporter i sammandrag och vissa upplysningar i noter. Delårsrapporten ska komplettera den information som lämnats i den senaste årsredovisningen. Följaktligen innehåller den främst information om händelser och omständigheter som avser tiden därefter. Information som lämnats tidigare behöver inte upprepas. I IAS 34 -standard konstateras vidare att standarden inte begränsar emittentens möjligheter att ge mera information än i årsbokslutet.

I paragrafens 3 mom. föreskrivs på motsvarande sätt som i den gällande värdepappersmarknadslagens 2 kap. 5 a § 5 mom. att delårsrapportens tabelldel ska utarbetas i enlig-

het med den internationella redovisningsstandard för sådana delårsrapporter som avses i bokföringslagen. Enligt momentets sista mening kan emittenten dock för räkenskapsperiodens tre och nio första månader utarbeta en kortfattad tabelldel. Det är här fråga om en lindring som har gjorts nationellt eftersom den huvudregel för kvartalsrapporter som föreskrivs i 10 § är strängare än öppenhetsdirektivet. Avsikten med finansministeriets nya förordning är fortsättningsvis att föreskriva om det närmare innehållet i en kortfattad tabelldel på samma sätt som i 3 § i FM:s informationsförordning.

12 §. Granskning av delårsrapporten och offentliggörande av revisorsutlåtande. I denna paragraf föreskrivs på motsvarande sätt som i den gällande värdepappersmarknadslagens 2 kap. 5 a § 7 mom. om skyldigheten att offentliggöra information om huruvida en delårsrapport har granskats av en revisor eller inte. Om emittentens revisor har granskat delårsrapporten ska revisorn i sitt utlåtande uppge hur omfattande granskningen har varit. Om delårsrapporten inte har granskats ska detta uppges i rapporten.

13 §. Delårsrapport för en förlängd räkenskapsperiod. I denna paragraf föreskrivs om skyldigheten att upprätta en delårsrapport i det fall att emittentens räkenskapsperiod har förlängts. Bestämmelsen ersätter den gällande värdepappersmarknadslagens 2 kap. 5 d §. Tillämpningsområdet är dock såtillvida snävare att skyldigheten att i enlighet med 2 mom. upprätta delårsrapport närmare motsvarar 10 § i detta kapitel. Om räkenskapsperioden för en emittent av aktier, värdepapper som berättigar till aktier eller jämförbara värdepapper har förlängts till över 15 månader och emittenten har offentliggjort en delårsrapport för räkenskapsperiodens tre och nio första månader, ska emittenten för räkenskapsperiodens 15 första månader offentliggöra en delårsrapport som motsvarar en sådan delårsrapport som enligt 10 § ska offentliggöras för räkenskapsperiodens tre och nio första månader. Enligt momentet får ledningens delårsredogörelse offentliggöras också för en förlängd räkenskapsperiod om emittenten tidigare under samma räkenskapsperiod har handlat på detta sätt.

Ledningens delårsredogörelse

14 §. *Innehållet i och offentliggörande av ledningens delårsredogörelse.* I denna paragraf föreskrivs på samma sätt som i värdepappersmarknadslagens 2 kap. 5 c § om ledningens delårsredogörelse som ska offentliggöras av emittenten, om emittenten inte med avvikelse från huvudregeln i detta kapitel 10 § 1 mom. offentliggör delårsrapporter för räkenskapsperiodens tre och nio första månader. De aktieemittenter som endast ger halvårsrapporter ska därutöver för räkenskapsperioden ge två delårsredogörelser. Bestämmelsen är baserad på öppenhetsdirektivets artikel 6.1. I den föreslagna paragrafens 1 mom. föreskrivs att beslutet och grunderna för det ska offentliggöras innan räkenskapsperioden inleds.

I paragrafens 2 mom. föreskrivs om offentliggörande av ledningens delårsredogörelse. Det förutsätts att redogörelsen offentliggörs tidigast tio veckor efter att sexmånadersperioden i fråga har inletts och senast sex veckor innan den avslutas. Emittenten ska offentliggöra tidpunkten för offentliggörandet av ledningens delårsredogörelse omedelbart efter att den fastställts.

Enligt paragrafens 3 mom. ska ledningens delårsredogörelse innehålla en allmän beskrivning av emittentens verksamhetsresultat och finansiella ställning samt av dessas utveckling under rapportperioden fram till tidpunkten för offentliggörandet. Dessutom ska redogörelsen innefatta en beskrivning av betydande händelser och affärstransaktioner under rapportperioden samt av dessas inverkan på emittentens finansiella ställning. Informationen i ledningens delårsredogörelse behöver inte vara numerisk. Om emittenten ska upprätta ett koncernbokslut ska ledningens delårsredogörelse enligt paragrafens 4 mom. ges som concernens information. Denna skyldighet motsvarar det som i 11 § 1 mom. föreslås i fråga om delårsrapporter.

Enligt paragrafens 5 mom. ska redogörelsen rubriceras som ledningens delårsredogörelse. Syftet med bestämmelsen är att säkerställa att ledningens delårsredogörelser kan särskiljas från emittentens övriga kommunicéer samt från delårsrapporterna.

15 §. *Delårsredogörelse för en förlängd räkenskapsperiod.* I denna paragraf föreskrivs om emittentens skyldighet att ge ledningens delårsredogörelse om emittenten av värdepapper som avses i detta kapitel 2 § har förlängt sin räkenskapsperiod till över 15 månader och tidigare offentliggjort ledningens delårsredogörelse under räkenskapsperiodens första och andra sexmånadersperiod. Bestämmelsen är ny och motsvarar vad som i detta kapitel 13 § föreskrivs om delårsrapport för en förlängd räkenskapsperiod.

Övriga bestämmelser

16 §. *Språket för regelbunden informationsskyldighet.* Denna paragraf som hänvisar till 10 kap. 4 § är ny och avsikten med den är att förtydliga språkraven för obligatorisk information enligt öppenhetsdirektivet. I 12 § i FM:s informationsförordning föreskrivs om språket när det gäller obligatorisk information. Bestämmelsen föreslås bli överförd till lagförslagets 10 kap. 4 §.

17 §. *Bemyndigande att utfärda förordning.* I denna paragraf föreskrivs att finansministeriet kan utfärda förordningar om obligatorisk information enligt detta kapitel. Bemyndigandet motsvarar till sitt sakinhåll och sin omfattning den gällande lagen, exempelvis den gällande värdepappersmarknadslagens 2 kap. 10 e, 11 och 6 b §. I syfte att förtydliga lagen föreslås att de bemyndiganden som gäller bestämmelserna i detta kapitel sammanställs i en paragraf i slutet av kapitlet.

Såsom föreslås i paragrafens 1 punkt är det fortfarande nödvändigt att genom förordning utfärda närmare bestämmelser om genomförande av öppenhetsdirektivet. Enligt paragrafens 2 punkt kan genom förordning föreskrivas om informationsskyldigheten enligt detta kapitel, såsom om innehållet i och offentliggörandet av delårsrapporten, ledningens delårsredogörelser, bokslut, verksamhetsberättelser och bokslutskommunikéer samt om undantag i dessa avseenden. Punkten är baserad på den första meningen i den gällande värdepappersmarknadslagens 2 kap. 10 e § 1 mom. och på 2 mom. 1 punkten i den nämnda paragrafen. Den föreslås också ersätta den på direktivet om uppköperbjudanden

baserade 2 kap. 6 b § som gäller uppgifter om omständigheter som är ägnade att väsentligt påverka offentliga köpeanbud och som ska ges i verksamhetsberättelsen.

Den föreslagna paragrafens 3 punkt om de uppgifter som i verksamhetsberättelsen ska ges om emittentens bolagsstyrningssystem motsvarar andra meningarna i den gällande värdepappersmarknadslagens 2 kap. 10 e § 1 mom. och är baserad på direktivet om ändring av redovisningsdirektiven (2006/46/EG). Bemyndigandet i paragrafens 4 punkt avser överensstämelsen när det gäller regleringen av tredjeländers regelbundna informations-skyldighet. Punkten ersätter sista meningarna i den gällande värdepappersmarknadslagens 2 kap. 11 § 3 mom. och den är baserad på öppenhetsdirektivets artikel 23.1. I 13 § i FM:s gällande informationsförordning föreskrivs om bedömning av överensstämelsen med tredjeländers lagstiftning samt om Finansinspektionens undantagstillstånd. Det är skäl att fortsättningsvis i en förordning föreskriva om förutsättningarna för bedömningen.

Det föreslås att förordningen upphävs och ersätts med en ny förordning till vilken den gällande förordningens bestämmelser överförs.

18 §. Finansinspektionens behörighet att utfärda föreskrifter och bevilja undantag. Enligt paragrafens 1 mom. kan Finansinspektionen meddela närmare föreskrifter om vilka uppgifter som ska framgå av verksamhetsberättelsen enligt finansministeriets förordning. Bestämmelsen motsvarar den gällande värdepappersmarknadslagens 2 kap. 10 e § 3 mom., dock med den ändringen att i lagen inte längre nämns bokföringsnämnden i samband med Finansinspektionens föreskrifter. Finansinspektionen ska höra flera remissinstanser i samband med att den utfärdar föreskrifter, inklusive bokföringsnämnden.

Första meningarna i paragrafens 2 mom. som gäller Finansinspektionens behörighet att bevilja undantag motsvarar i sak den gällande värdepappersmarknadslagens 2 kap. 11 § 3 mom. Finansinspektionen kan bevilja undantag från den regelbundna informations-skyldigheten enligt detta kapitel om undantaget inte äventyrar investerarnas ställning och inte strider mot Europeiska unionens be-

stämmelser om bokslut, koncernbokslut och prospekt. Dessutom kan Finansinspektionen bevilja emittenter som har sitt bolagsrättsliga säte i ett tredjeland rätt att offentliggöra uppgifter som avses i detta kapitel i enlighet med lagstiftningen i hemstaten, om hemstatens lagstiftning anses motsvara de krav som Finlands lagstiftning ställer.

Enligt paragrafens 3 mom. ska Finansinspektionen utan dröjsmål underrätta den reglerade marknadens operatör om en undantagsansökan och om beslutet på ansökan. Bestämmelsen motsvarar den gällande värdepappersmarknadslagens 2 kap. 11 § 4 mom.

8 kap. **Annan informationsskyldighet**

1 §. Tillämpningsområde. I denna paragraf föreskrivs om tillämpningsområdet för kapitlet. Kapitlets 2 och 3 § är nationella bestämmelser. Det föreslås att de i överensstämmelse med tillämpningsområdet för marknadsmissbruksdirektivet ska tillämpas på samma emittenter som bestämmelserna i lagförslagets 6 kap. vilka, med undantag för 6 kap. 9 §, är baserade på direktivet i fråga. Bestämmelserna har samma syfte som den återköpsförordning som kommissionen utfärdat med stöd av marknadsmissbruksdirektivet och som ska tillämpas på återköpsprogram som nämns i förordningen. Samma tillämpningsområde föreslås också för 7 § eftersom den är baserad på marknadsmissbruksdirektivets artikel 9.1. Bestämmelserna gäller utöver börsbolag också andra emittenter vars värdepapper är föremål för handel på en reglerad marknad i Finland, trots att emittenten inte har bolagsrättsligt säte i Finland.

Kapitlets 4 och 6 § är baserade på öppenhetsdirektivet som i sin tur är baserat på hemstatens lagstiftning eller på bolagets val av säte för den regelbundna informations-skyldigheten. Kapitlets 5 § är baserat på direktivet om aktieägarnas rättigheter som i sin tur är baserat på lagstiftningen i den stat där bolaget har sitt bolagsrättsliga säte. Kapitlets 8 § är en nationell bestämmelse. Bestämmelsens tillämpningsområde föreslås vara detsamma som för 5 §, dvs. finländska bolag vars aktier är föremål för handel på en reglerad marknad.

2 §. Information om transaktioner med egna aktier. I paragrafen föreskrivs om emittentens skyldighet att meddela marknadsplatsoperatören på den reglerade marknad där dess aktier är föremål för handel, om transaktioner som emittenten genomfört med egna aktier. Den föreslagna paragrafen motsvarar den gällande värdepappersmarknadslagens 2 kap. 10 a § 1 och 2 mom., dock så att det enligt den föreslagna paragrafen räcker att informationen meddelas senast innan följande handelsdag börjar. I de för närvarande gällande börsreglerna ingår regler som en emittent eller dennes befullmäktigade ska iaktta i samband med information. Enligt reglerna ska börsen innan följande handelsdag börjar omedelbart underrättas om beslut som avser förvärv av minst 10 procent av en aktiestock och om mindre avslut som sammanlagt uppgår till en motsvarande andel. I lagen föreslås inte längre någon bestämmelse om informationens innehåll.

Enligt 10 § 1 mom. har Finansinspektionen, liksom enligt den gällande värdepappersmarknadslagens 2 kap. 10 a § 3 mom., rätt att utfärda närmare föreskrifter om emittenters meddelande till börsen och om börsens skyldighet att offentliggöra information i syfte att trygga tillgången på marknadsinformation.

Paragrafens 2 mom. är baserat på öppenhetsdirektivets artikel 14 och innehåller en hänvisning till 9 kap. om offentliggörande av betydande ägar- och röstandelar.

3 §. Offentliggörande av information om transaktioner med egna aktier. I denna paragraf föreskrivs om börsens skyldighet att offentliggöra information som den fått med stöd av 2 §. Bestämmelsen motsvarar den gällande värdepappersmarknadslagens 2 kap. 10 a § 3 mom. Finansinspektionen har enligt 10 § 1 mom., liksom enligt den gällande lagen, rätt att utfärda närmare föreskrifter om offentliggörande av information i syfte att trygga adekvat marknadsinformation.

4 §. Fullmaktsmall för bolagsstämmans samt obligationsinnehavarnas möte. I paragrafen föreskrivs om informationsskyldighet som gäller emittenter av obligationer som är föremål för handel på en reglerad marknad och om informationsskyldighet som gäller emittenter av aktier i syfte att främja emitten-

ternas och på motsvarande sätt aktieägarnas möjligheter att utöva sina rättigheter. Bestämmelsen motsvarar till sitt sakinnehåll den gällande värdepappersmarknadslagens 2 kap. 6 d § och den är baserad på öppenhetsdirektivets artikel 18.2.

5 §. Offentliggörande av kallelse till bolagsstämman. I denna paragraf föreskrivs om aktieemittenters skyldighet att offentliggöra stämmokallelse, i syfte att främja aktieägarnas möjligheter att utöva sina rättigheter. Bestämmelsen motsvarar till sitt sakinnehåll den gällande värdepappersmarknadslagens 2 kap. 6 e § och är baserad på artikel 5.2 i direktivets om aktieägares rättigheter.

6 §. Offentliggörande av totalantal aktier samt röstetal. I denna paragraf föreskrivs om skyldigheten att offentliggöra förändringar i totalantalet aktier och det röstetal som aktierna medför senast vid utgången av den månad då förändringarna har skett. Bestämmelsen motsvarar den gällande värdepappersmarknadslagens 2 kap. 10 § 2 mom. och är baserad på öppenhetsdirektivets artikel 15. Enligt börsreglerna ska en emittent offentliggöra förändringar omedelbart efter att de antecknats i handelsregistret. Sådana meddelanden om betydande ägar- och röstandelar som avses i 9 § i denna lag baseras på uppgifter som offentliggjorts av emittenten.

7 §. Information om ansökan om upptagande av värdepapper till handel på en reglerad marknad. I denna paragraf föreskrivs om emittentens särskilda skyldighet att offentliggöra information om att den har ansökt att dess värdepapper ska tas upp till handel på en reglerad marknad samt om börsens skyldighet att offentliggöra att ansökan inkommit, om emittenten inte har offentliggjort den. Bestämmelsen motsvarar den gällande värdepappersmarknadslagens 2 kap. 7 b §, den är överensstämmande med 6 kap. 4 § 2 mom. och baserad på marknadsmissbruksdirektivets artikel 9.1.

8 §. Emittenters rätt att få information om sina delägare. I denna paragraf föreskrivs att den som sköter förvaltarregistrering enligt lagen om värdeandelssystem och clearingverksamhet och den som är förvarare enligt lagen om värdepapperskonton är skyldig att ge emittenter information om delägare. Det är t.ex. fråga om sådan information som av-

ses i 8 kap. 1 § i lagen om värdeandelssystem och clearingverksamhet. Bestämmelsen gäller endast värdepapper i eget kapital, eftersom emittenten inte med stöd av 8 kap. 1 § i den föreslagna lagen om värdeandelssystem och clearingverksamhet har rätt att få information om andra värdepapper.

Det är fråga om en ny nationell bestämmelse. Syftet med bestämmelsen är att stödja de skyldigheter att lämna information som emittenten har enligt annan lagstiftning. Exempelvis skattemyndigheterna kan behöva jämförelseinformation för att kunna fatta ett korrekt beskattningsbeslut. När det gäller beskattning av begränsat skattskyldiga har det förekommit praktiska problem som eventuellt kan lösas tack vare den föreslagna bestämmelsen. Finansinspektionen kan behöva information för sin tillsyn över finansmarknaden och utökningsmyndigheterna kan behöva information för att verkställa en utökningsgrund, ett beslag eller någon annan säkerhetsåtgärd. Också emittenter kan samla in eller behöva information om sina delägare.

En emittent kan emellertid inte få uppdaterade förteckningar över sina utländska aktieägare som förvarar aktier i förvaltarregister. Emittenten har med stöd av bestämmelsen rätt att få information om sina aktieägare av de företag som t.ex. förmedlar utdelningar till aktieägarna och som de facto har informationen i fråga vid den tidpunkt då utdelningen betalas.

I samband med Europeiska centralbankens Target 2-Securities -projekt har en expertgrupp inom kommissionen berett ett förslag till ökad öppenhet när det gäller aktieägare inom Europeiska unionen. Expertgruppens syfte är att öka den gränsöverskridande transparensen för värdepapperscentralernas värdeandelskonton och dessutom också att utsträcka kontostrukturens första nivå till den slutgiltiga ägaren av värdepapperen. Target 2-Securities -projektet kan i tekniskt hänseende stödja en sådan transparens på aktie marknaden.

Expertgruppen har ansett det nödvändigt att öka standardiseringen av informationsförmedlingen och metoderna samt att förbättra den rättsliga enhetligheten. I det sist nämnda avseendet har expertgruppen ansett det vara möjligt att ålägga aktieägarna att meddela

emittenterna sin identitet, att ålägga förvararna att meddela emittenterna sina kunders identitet samt att uppställa gemensamma europeiska minimikrav för identifiering av nationella aktieägare.

De utredningar som gjorts i samband med Target 2-Securities -projektet visar att det förekommer stora variationer mellan medlemsstaterna när det gäller att få uppgifter om aktieägarnas identitet och att det inte finns någon gemensam europeisk reglering i detta avseende. Därför har finländska emittenter fortfarande begränsade faktiska möjligheter att effektivt få information om sina utländska aktieägare.

9 §. Finansinspektionens behörighet att utfärda föreskrifter. Denna paragraf om Finansinspektionens behörighet att utfärda föreskrifter motsvarar till sitt sakinhåll den gällande värdepappersmarknadslagen 2 kap. 10 a § 1 och 3 mom.

9 kap. **Anmälan om betydande ägar- och röstandelar**

1 §. Tillämpningsområde. Paragrafens 1 mom. innehåller en ny informativ bestämmelse om kapitlets tillämpningsområde. Bestämmelsen är baserad på öppenhetsdirektivet. I kapitlet föreskrivs om anmälan om och offentliggörande av betydande ägar- och röstandelar när det är fråga om emittenter vars aktier är föremål för handel på en reglerad marknad, dvs. om s.k. flaggningskyldighet och offentliggörande av flaggningsanmälningar. I paragrafens 2 mom. hänvisas till bestämmandet av hemstat för den regelbundna informationskyldigheten.

2 §. Avgränsning av tillämpningsområdet. I paragrafens 1 mom. föreskrivs om avgränsning av tillämpningsområdet i fråga om sådana nationella centralbanker som hör till Europeiska centralbankssystemet (ECBS). Bestämmelsen motsvarar 2 § 1 mom. i finansministeriets förordning om flaggningskyldighet och om uppgifter som skall ges in samband med anmälan om och offentliggörande av ägarandelar (154/2007, nedan *FM:s flaggningsförordning*) och är baserad på öppenhetsdirektivets artiklar 11.1 och 11.2. Enligt punkt 19 i direktivets motivering bör ar-

ticklarna 9 och 10 c inte gälla aktier som ställs till förfogande för eller tillhandahålls av de nationella centralbankerna när de fullgör uppgiften som monetära myndigheter, såvida inte de rösträtter som är förenade med sådana aktier utnyttjas. Dessutom nämns att hänvisningen i artikel 11 bör anses som en hänvisning till kredittransaktioner som genomförts i enlighet med fördraget om Europeiska centralbankens rättsakter, särskilt Europeiska centralbankens riktlinje om penningpolitiska instrument och förfaranden samt betalningssystemet Target.

Enligt paragrafens 2 mom. ska bestämmelserna i kapitlet tillämpas också på andelar som emitterats av ett slutet fondföretag, vilket innebär att bestämmelserna inte ska tillämpas på finländska placeringsfonder och på övriga andelar i fondföretag som är målbolag. Bestämmelsen motsvarar den gällande värdepappersmarknadslagen 2 kap. 10 b § 1 mom. och är baserad på öppenhetsdirektivets artikel 1.2. Fonder är flaggningskyldiga om de själva som investerare förvärvar aktier eller röstandelar i målbolag.

3 §. Målbolag. Denna paragraf är en ny definitionsbestämmelse. Definitionen gör en klar skillnad mellan å ena sidan anmälningsskyldiga fysiska eller juridiska personer och å andra sidan målbolag som avses i detta kapitel. Motsvarande definition ingår i 11 kap. om offentliga uppköpserbjudanden.

4 §. Personer som jämföras med aktieägare. I denna paragraf föreskrivs om flaggningskyldighetens konsekvenser för enskilda personer. I paragrafens 1 mom. konstateras att flaggningskyldigheten utöver aktieägare gäller också för de övriga personer som räknas upp i 2 mom. Denna omständighet behöver således inte uttryckligen konstateras i kapitlets övriga bestämmelser som endast nämner "aktieägare". I paragrafens 1 mom. konstateras vilka personer som kan jämföras med aktieägare med avseende på anmälningsskyldigheten som det föreskrivs om i detta kapitel. En aktieägare och en person som kan jämföras med en aktieägare kan vara en fysisk eller en juridisk person. I momentet hänvisas till 5 och 6 § där det föreskrivs om anmälningsskyldighet för ägar- och röstandelar samt om andra arrangemang än sådana som är baserade på aktieinnehav,

och till 7 § där det föreskrivs om beräkning av ägar- och röstandelar. Med utövande av bestämmanderätt enligt momentet avses det samma som i 2 kap. 4 §.

5 §. Skyldighet att anmäla ägar- och röstandelar. Paragrafen innehåller den grundläggande bestämmelsen om anmälan om betydande ägar- och röstandelar, dvs. om flaggningsanmälan, samt om de gränsvärden för antalet andelar som utlöser anmälningsskyldigheten, dvs. de s.k. flaggningsgränserna. Bestämmelsen motsvarar till sitt sakinhåll första meningen i den gällande värdepappersmarknadslagens 2 kap. 9 § 1 mom. och är baserad på öppenhetsdirektivets artikel 9.1, dock med den ändringen att som nytt gränsvärde föreslås en andel på 90 procent. Då en andel på 90 procent uppnås måste detta enligt aktiebolagslagen anmälas till handelsregistret, vilket innebär att uppgiften genom flaggningskyldigheten också kommer ut på marknaden. Det föreslås vidare att i lagen hålls kvar den gällande lagens bestämmelse om skyldigheten att anmäla både röst- och ägarandelar, medan öppenhetsdirektivet förutsätter att endast röstandelar används. Vid beräkning av röstetal ska inte beaktas röstningsbegränsningar som eventuellt är baserade på lagen eller bolagsordningen.

Med avvikelse från den gällande lagen anges i lagrummet med direktivet som förebild procenttal istället för bråketal, med undantag för gränsvärdena en tredjedel och två tredjedelar, vilka anges som bråketal i överensstämmelse med aktiebolagslagen bestämmelser om kvalificerad majoritet.

I paragrafens 2 mom. föreskrivs om anmälningsskyldighet som baserar sig på avtal och andra arrangemang där den anmälningsskyldige är part. Momentet motsvarar tredje meningen i den gällande värdepappersmarknadslagens 2 kap. 9 § 1 mom. och föreslås inte bli ändrat i detta sammanhang. Den nationella bestämmelsen är mera omfattande än direktivets artikel 13.1 i följande avseenden: direktivets bestämmelse direktivet ålägger en aktieägare att göra anmälan (i) endast om avtal som berättigar till förvärv av aktier, inte om avtal som berättigar till avyttring av aktier, och (ii) endast om finansiella instrument som är förenade med rätt eller skyldighet att förvärva redan emitterade aktier som medför

rösträtt, inte aktier som ska emitteras senare. Kommissionen offentliggjorde i november 2011 ett förslag till revidering av öppenhetsdirektivet. Om förslaget genomförs skulle det betyda att anmälningsskyldigheten enligt detta kapitel i jämförelse med det nuvarande direktivet skulle gälla också andra finansiella instrument än innehav som medför rösträtt.

6 §. Skyldighet att anmäla röstandelar. I denna paragraf föreskrivs om rösträttsarrangemang som ger upphov till flaggningskyldighet. Paragrafens 1 mom. föreslås ersätta hänvisningen i den gällande värdepappersmarknadslagens 2 kap. 9 § 2 mom. till ”andra ägarandelar som aktieägaren enligt avtal eller i övrigt förfogar över ensam eller tillsammans med tredje man” och exempelförteckningen i 4 § i FM:s flaggningsförordning. Momentet är baserat på öppenhetsdirektivets artikel 10 och avviker från nämnda 4 § i FM:s flaggningsförordning på så sätt att också om det föreslagna momentet fortfarande innehåller en i sak motsvarande exempelförteckning ska stycken i direktivets artikel 10 upprepas i paragrafen, med undantag för artikel 10 e som gäller företag som utövar bestämmande inflytande. Företag som utövar bestämmande inflytande ska jämföras med aktieägare enligt 4 § 2 mom.

7 §. Beräkning av ägar- och röstandelar. I denna paragraf föreskrivs om sådana andelar som innehas av en aktieägares närmaste krets och som ska räknas till aktieägarens och en med aktieägaren jämförbar persons anmälningspliktiga andel. Liksom i den gällande lagen föreskrivs i paragrafens 1 och 2 punkt att till en anmälningsskyldig aktieägares andel ska räknas andelar i företag och stiftelser där aktieägaren har bestämmande inflytande samt andelar i pensionsstiftelser och pensionskassor för aktieägaren och företag där denne har ett bestämmande inflytande. Eftersom pensionsstiftelser och pensionskassor inte ingår i definitionen av företag som står under bestämmande inflytande, föreslås det att i lagen tas in ett uttryckligt omnämnande om pensionsstiftelser och pensionskassor. Bestämmelser motsvarar början av första meningen i den gällande värdepappersmarknadslagens 2 kap. 9 § 3 mom. Bestämmelsen är nationell men till sitt sakinnehåll stämmer den överens med öppenhetsdirektivet. Be-

greppet företag som står under bestämmande inflytande definieras i lagförslaget 2 kap. 4 §.

De gällande bestämmelserna i 2 § 4 och 5 mom. i FM:s flaggningsförordning och som är baserade på öppenhetsdirektivets artiklar 12.4 och 12.5 om sammanräkning av kapitalförvaltnings- och fondbolags innehav föreslås fortsättningsvis ingå i en förordning som utfärdas av finansministeriet. Avsikten är att upphäva den gällande flaggningsförordningen och ersätta den med en ny förordning där de gällande bestämmelser från den upphävda förordningen tas in som inte föreslås bli överförda till lagen.

8 §. Undantag från anmälningsskyldigheten. I denna paragraf föreskrivs på motsvarande sätt som i den gällande regleringen om undantag från anmälningsskyldigheten enligt detta kapitel. För att göra lagen tydligare föreslås att bestämmelserna om undantag flyttas från FM:s flaggningsförordning till lagen. Paragrafens 1 punkt motsvarar förordningens 2 § 2 mom. och är baserad på öppenhetsdirektivets artikel 9.4. Paragrafens 2 punkt motsvarar 2 § 3 mom. i FM:s flaggningsförordning och 3 § 1 mom. är baserad på öppenhetsdirektivets artikel 9.5. och artikel 6. Paragrafens 3 punkt är ny och föreslås innehålla en sådan option för medlemsstaterna som avses i direktivets artikel 9.6. Optionen genomfördes inte genom lagen 152/2007. Enligt 3 punkten behöver ett kreditinstitut eller en tillhandahållare av investeringstjänster under de förutsättningar som nämns i lagrummet inte göra flaggningsanmälan om ägar- och röstandelar i en handelsportfölj. Denna punkt lättar den administrativa bördan för kreditinstitut och tillhandahållare av investeringstjänster och minskar antalet flaggningsanmälningar på marknaden i sådana situationer då rösträtten inte utnyttjas.

9 §. Flaggningsanmälan. I denna paragraf föreskrivs om aktieägares flaggningsanmälan till målbolag. Bestämmelsen föreslås ersätta första meningen i den gällande värdepappersmarknadslagens 2 kap. 9 § 3 mom. I bestämmelsen föreslås en sådan ändring att flaggningsanmälan dock ska göras senast följande handelsdag. Motsvarande bestämmelse finns inte i den gällande paragrafen. Ändringen innebär en precisering och ett förtyd-

ligande av bestämmelsen, både från tillsynsmyndighetens och från den flaggningsskyldiges synpunkt. Paragrafens 1 mom. är baserat på öppenhetsdirektivets artikel 9.2 och, i fråga om tidsfristen för flaggningsanmälan, på artikel 12.2. Enligt den sist nämnda artikeln ska underrättelsen till emittenten göras så snart som möjligt men senast inom fyra handelsdagar.

I paragrafens 1 mom. ändras första meningen i den gällande värdepappersmarknadslagens 2 kap. 9 § 3 mom. så att den stämmer överens med öppenhetsdirektivets artikel 12.2 a och b, genom precisering av tidpunkten då flaggningsskyldighet uppkommer för en aktieägare. Dessutom ska till momentet fogas en med artikel 9 i kommissionens direktiv (2007/14/EG) överensstämmande tolkningsbestämmelse om när den anmälningsskyldige måste anses ha fått kännedom om en rättshandling som utlöser flaggningsskyldigheten.

De ändringar som föreslås i paragrafen preciserar också andra meningen i den gällande värdepappersmarknadslagens 2 kap. 9 § 3 mom., som gäller senare rättshandlingar. Enligt direktivet ska flaggningsanmälningar om avtal som genomförs senare göras utifrån tidpunkten då avtalen ingås, inte utifrån tidpunkten då rättshandlingen genomförs. Som exempel kan nämnas avtal om framtida förvärv eller avyttringar av värdepapper. Denna grundläggande förutsättning för vetskapen om anmälningsskyldigas rättshandlingar gäller alla situationer där andelar ändras.

Paragrafens 2 mom. motsvarar sista meningen i den gällande värdepappersmarknadslagens 2 kap. 9 § 1 mom. och är baserat på öppenhetsdirektivets artikel 12.3. Exempelvis en koncerns moderbolag kan uppfylla anmälningsskyldigheten, vilket innebär att ett dotterbolag inte längre behöver göra flaggningsanmälan om samma sak.

Paragrafens nya 3 mom. är baserat på öppenhetsdirektivets artikel 9.2 och artikel 15. Enligt momentet ska flaggningsanmälan göras på basis av de uppgifter som målbolaget i enlighet med 8 kap. 6 § har offentliggjort om målbolagets sammanlagda röstetal och antal aktier. Det föreslås att närmare bestämmelser om beräkning av ägar- och röstandelar fort-

sättningsvis ska utfärdas i en ny förordning av finansministeriet.

10 §. Målbolags anmälningsskyldighet. Paragrafens 1 mom. motsvarar till sitt sakinhåll första meningen i den gällande värdepappersmarknadslagens 2 kap. 10 § 1 mom. och är baserat på öppenhetsdirektivets artikel 12.6. Enligt artikeln ska emittenten efter att ha blivit underrättad om en transaktion (upon receipt) offentliggöra all information i denna underrättelse, dock senast tre handelsdagar efter underrättelsen. Det finns ingen anledning att ytterligare skärpa bestämmelsen. På grund av tidsskillnaden kan flaggningsanmälningar komma in till målbolaget kvällstid eller under veckoslut. Målbolag kan också innan flaggningsanmälan offentliggörs ha anledning att precisera eller be avsändaren komplettera en bristfällig flaggningsanmälan. Detta kan leda till att offentliggörandet av flaggningsanmälan fördröjs. Målbolaget ska dock ordna mottagandet av flaggningsanmälan på ett tydligt sätt och, liksom för närvarande, sträva efter att eventuella preciseringar av inkomna anmälningar görs så flexibelt som möjligt eftersom informationen i en flaggningsanmälan kan påverka aktiernas värde.

Målbolaget ska offentliggöra all information som ingår i anmälan. Bestämmelsen är baserad på öppenhetsdirektivets artikel 12.2. Närmare bestämmelser om offentliggörandet ska fortsättningsvis utfärdas genom förordning av finansministeriet.

Det föreslås att till paragrafens 2 mom. överföra 6 § 3 mom. i FM:s flaggningsförordning. Enligt bestämmelsen gäller flaggningsskyldigheten inte sådana fall där ingen är flaggningsskyldig enligt 8 § i detta kapitel.

Paragrafens nya 3 mom. är baserat på öppenhetsdirektivets artikel 14. Artikeln har inte genomförts genom lagen 152/2007. Direktivet förutsätter att en medlemsstat offentliggör andelen egna aktier så snart som möjligt, dock senast inom fyra handelsdagar efter ett förvärv eller en avyttring. En hänvisning till målbolagets flaggningsskyldighet när det gäller egna aktier ingår också i 8 kap. 2 § 2 mom. Målbolaget förutsätts i en sådan situation reagera minst lika snabbt som då det får en flaggningsanmälan från en annan aktieägare. Skyldigheten att vidta åtgärder utan

obefogat dröjsmål måste dock tolkas enligt en annan måttstock: målbolaget kan förutsättas känna till rättshandlingar som gäller dess egna aktier i realtid, medan bolaget i fråga om offentliggörande av andra aktieägarers rättshandlingar är beroende av de anmälningar som kommit in.

11 §. Språket i flaggningsanmälningar och offentliggörande. Det föreslås att momentet om språket i flaggningsanmälningar oförändrat överförs till denna paragraf från 5 § 4 mom. i FM:s flaggningsförordning. Denna överföring förtydligar flaggningsregleringen.

I paragrafens 2 mom. föreskrivs om språket när målbolaget offentliggör en flaggningsanmälan, genom hänvisning till 10 kap 4 § 1—3 mom. Offentliggörande av en flaggningsanmälan är sådan obligatorisk information som avses i 10 kap., som förutsätter tillämpning av bestämmelser som baserar sig på öppenhetsdirektivet. Bestämmelserna motsvarar 7 § i FM:s flaggningsförordning.

12 §. Bemyndigande att utfärda förordning. I denna paragraf föreskrivs om finansministeriets behörighet att utfärda förordningar. Det kommer fortfarande att, liksom enligt den gällande lagen, finnas ett behov av att genom förordning utfärda närmare bestämmelser om flaggningssskyldigheten i syfte att genomföra öppenhetsdirektivet och, utanför tillämpningsområdet för direktivet, inom ramen för de nationella befogenheterna. Bestämmelsen motsvarar till sitt sakinnehåll den gällande värdepappersmarknadslagens 2 kap. 10 e § och 11 §. Avsikten är att upphäva FM:s gällande flaggningsförordning samt att utfärda en ny förordning till vilken överförs de bestämmelser från den gällande förordningen som inte föreslås bli överförda till lagen.

13 §. Finansinspektionens rätt att bevilja undantag. Paragrafen ger Finansinspektionen motsvarande befogenheter att bevilja undantag som enligt den gällande värdepappersmarknadslagens 2 kap. 11 § 2 och 3 mom. I sak motsvarande befogenheter att bevilja undantag ingick redan i den ursprungliga värdepappersmarknadslagens 2 kap. 6 §. De befogenheterna justerades senare i samband med genomförandet av flaggnings- och öppenhetsdirektiven.

10 kap. **Offentliggörande och tillgänglighållande av obligatorisk information**

1 §. Tillämpningsområde. Denna paragraf innehåller en ny informativ bestämmelse om tillämpningsområdet för kapitlets bestämmelser. Bestämmelserna i detta kapitel är, med det undantag som nämns i 1 mom., baserade på öppenhetsdirektivets bestämmelser om hemmedlemsstat som innebär att börsbolag måste iaktta någon annan stats än Finlands lag samt på motsvarande sätt den omvända situation som nämns i 2 mom. varvid värdepapper på ansökan är föremål för handel endast på en börs, dvs. på en reglerad marknad i Finland.

2 §. Obligatorisk information. Denna nya definition är baserad på öppenhetsdirektivets artikel 2.1. Paragrafen motsvarar den gällande värdepappersmarknadslagens 2 kap. 6 c § 1 mom. och förteckningen över information som ska offentliggöras och hållas tillgänglig för investerare, dock så att definitionen föreslås omfatta också information som enligt öppenhetsdirektivet ska ges med stöd av förlöpande informationsskyldighet (6 kap.), annan informationsskyldighet (8 kap.), målbolags informationsskyldighet på grund av flaggningsanmälningar (9 kap.) och informationsskyldighet i anslutning till uppköpserbudanden (11 kap.). Definitionen gör lagen tydligare eftersom den möjliggör kortfattade hänvisningar till bestämmelserna om offentliggörande och tillgänglighållande av information.

3 §. Distribution av obligatorisk information och översändande av information till den centrala lagringsenheten. I paragrafens 1 mom. föreskrivs om emittenters allmänna skyldighet att trygga distributionen av obligatorisk information samt att opartiskt och snabbt tillhandahålla investerarna sådan information. Paragrafens första mening är baserad på öppenhetsdirektivets artikel 21.1. I artikeln förutsätts det att emittenten använder sådana medier som rimligen kan bedömas vara tillförlitliga för effektiv spridning av informationen inom hela Europeiska unionen. Emittenten får inte kräva att ett visst medie används, men vid valet av medier ska emittenten bl.a. beakta hur värdepappersinnehå-

ven är fördelade och spridda på unionens territorium.

Andra meningen i paragrafens 1 mom. och paragrafens 2 mom. motsvarar i sak den gällande värdepappersmarknadslagens 2 kap. 6 c §. Enligt öppenhetsdirektivets artikel 21.2 ska hemmedlemsstaten se till att det finns minst en officiellt utsedd mekanism (*officially appointed mechanism*), dvs. en nationell lagringsenhet för uppbevaring av obligatorisk information. I Finland verkar Helsingfors Börs som central lagringsenhet. Enligt samma moment och på basis av öppenhetsdirektivets artikel 19.1 ska emittenten när den överför obligatorisk information till den centrala lagringsenheten samtidigt lämna informationen till Finansinspektionen. Finansinspektionen har ansett att skyldigheten att lämna obligatorisk information till Finansinspektionen är uppfylld då emittenten överför informationen till lagringsenheten (5.2 b Informations skyldighet för emittenter och aktieägare, avsnitt 6.1, stycke (6)).

4 §. Språket i den obligatoriska informationen. Denna paragraf motsvarar 5 kap. 12 § 1 mom. samt 2—4 mom. i FM:s informationsförordning. Dessa moment föreslås för tydlighetens skull bli överförda till den paragraf som det här är fråga om. Bestämmelsen motsvarar öppenhetsdirektivets artikel 20 som genom direktivet om ändring av prospektivdirektivet har ändrats så att gränsvärdet i paragrafens 3 mom. har höjts från 50 000 till 100 000 euro. Språkkraven gäller emittenter vars värdepapper på ansökan är föremål för handel på den reglerade marknaden i fråga.

5 §. Tillgänglighållande av obligatorisk information på webbsidor. I denna paragraf föreskrivs om emittenters skyldighet att i minst fem år hålla sådan obligatorisk information tillgänglig för allmänheten på sina webbsidor som de har överfört till lagringsenheten. I övrigt motsvarar bestämmelsen till sitt sakinhåll den gällande värdepappersmarknadslagens 2 kap. 6 c § 2 mom., men tillämpningsområdet blir större eftersom den obligatoriska informationen enligt definitionen i detta kapitel 2 § innehåller också information som ska offentliggöras enligt 6—9 och 11 kap.

6 §. Tillgänglighållande av obligatorisk information i den centrala lagringsenheten.

Denna paragraf motsvarar till sitt sakinhåll den gällande värdepappersmarknadslagens 2 kap. 10 d § dock med den preciseringen att skyldigheten inte gäller den som driver den reglerade marknaden utan upprätthållandet av lagringsenheten eftersom denna, om den nationella myndigheten så beslutar, kan skötas av någon annan än börsern.

7 §. Finansinspektionens meddelanden och åtgärder med anledning av överträdelse inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. I paragrafens 1 mom. föreskrivs om Finansinspektionens rätt och skyldighet att underrätta den behöriga myndigheten i en annan EES-stat och Europeiska Värdepappers- och marknadsmyndigheten om den konstaterar överträdelse av bestämmelserna i 6—10 kap. Detta nya lagrum är baserat på öppenhetsdirektivets artikel 26. Genom Omnibus I -direktivet har artikeln ändrats så att också Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten ska underrättas. Enligt paragrafens 2 mom. är Finansinspektionen under de förutsättningar som nämns i paragrafen skyldig att vidta åtgärder för att skydda investerare.

8 §. Bemyndigande att utfärda förordning. Det är nödvändigt att genom förordning kunna utfärda närmare bestämmelser om lagringsenheten enligt 3 § och om tillgänglighållande av information enligt 6 § för att genomföra öppenhetsdirektivet och rättsakter som kommissionen utfärdat med stöd av öppenhetsdirektivet. Bestämmelsen föreslås ersätta de bemyndiganden som i anslutning till öppenhetsdirektivet ingår i den gällande värdepappersmarknadslagens 2 kap. 10 e § 1 mom. första meningen och 2 mom. 4 punkten.

9 §. Finansinspektionens behörighet att utfärda föreskrifter. Denna nya paragraf gäller Finansinspektionens rätt att utfärda närmare föreskrifter om offentliggörande och tillgänglighållande av obligatorisk information enligt detta kapitel. Bestämmelserna i detta kapitel är baserade på öppenhetsdirektivet. För distributionen av information används tekniska metoder som ständigt utvecklas. Det kan t.ex. vara fråga om datatekniska lösningar eller om mellanhänder som i stor utsträckning styrs genom rekommendationer på EU-nivå eller som annars är internationella. Men å

andra sidan måste man ständigt se till att den finländska marknaden får adekvat information av hög kvalitet.

**DEL IV OFFENTLIGT UPPKÖPS-
ERBJUDANDE OCH SKYLDIGHET ATT LÄMNA ETT
ERBJUDANDE**

**11 kap. Offentligt uppköpserbjudande
och skyldighet att lämna ett
erbjudande**

Tillämpningsområde

1 §. Allmänt tillämpningsområde. I denna paragraf föreskrivs om det allmänna tillämpningsområdet för lagens 11 kap. Den i paragrafen definierade huvudregeln för tillämpningsområdet utvidgas i 2 § och begränsas i 3 § så att den motsvarar vad som i artikel 4 i direktivet om uppköpserbjudanden föreskrivs om tillämplig lagstiftning. Paragrafen motsvarar i sak den gällande lagens 6 kap. 9 § så att paragrafens 1 mom. motsvarar första meningen i den nuvarande paragrafens 1 § medan paragrafens 2 mom. motsvarar andra meningen i den nuvarande paragrafens 1 §. Enligt den föreslagna lagens 1 mom. ska bestämmelserna i 11 kap. tillämpas när någon frivilligt eller förpliktad enligt 19 § offentligt erbjuder sig att köpa aktier som är föremål för handel på en reglerad marknad i Finland. I momentet definieras också begreppen *frivilligt uppköpserbjudande* och *obligatoriskt uppköpserbjudande*, som är underbegrepp till begreppet offentligt uppköpserbjudande.

Som offentliga uppköpserbjudanden betraktas t.ex. i medier, på webbsidor eller i brev gjorda erbjudanden att köpa aktier eller till aktier berättigade värdepapper som är föremål till handel på en reglerad marknad. Ett erbjudande anses dock inte vara ett offentligt uppköpserbjudande om det görs till en på förhand bestämd mycket snäv grupp innehavare av värdepapper. Det kan vara fråga om en grupp personer med vilka den som gör erbjudandet de facto separat kan förhandla om villkoren för köpet.

Frågan om ett offentligt uppköpserbjudande är bindande ska bedömas enligt de all-

männa bestämmelserna om förmögenhetsrättsliga rättshandlingar. Ett sådant offentligt uppköpserbjudande som avses i bestämmelsen är enligt 1 kap. i lagen om rättshandlingar på förmögenhetsrättens område (228/1929) ett bindande anbud om det inte klart framgår av anbudets innehåll att det är fråga om en till värdepappersägare riktad uppmaning att ge säljanbud utan att den som framför uppmaningen förbinder sig att köpa värdepapperen i fråga. Av de allmänna avtalsrättsliga principerna följer att en förutsättning för att budgivaren ska vara bunden av sitt anbud är att svaret stämmer överens med anbuds villkoren. Om säljaren vill avvika från villkoren i uppköpserbjudandet är det fråga om säljarens nya anbud till den som ursprungligen gjort uppköpserbjudandet och denne kan då besluta godkänna eller förkasta det nya anbudet.

Enligt paragrafens 2 mom. ska bestämmelserna i 11 kap. tillämpas också då erbjudandet avser värdepapper som berättigar till aktier och aktierna har tagits upp till handel på en reglerad marknad i Finland (1 punkten). Bestämmelsen ska också tillämpas på värdepapper som berättigar till andra aktier, om dessa är föremål för handel på en reglerad marknad (2 punkten).

Enligt paragrafens 3 mom. ska 27 § tillämpas när någon offentligt erbjuder sig att köpa aktier som på ansökan av emittenten är föremål för handel på en multilateral handelsplattform i Finland men inte på en reglerad marknad. På uppköpserbjudanden som avser sådana aktier ska på samma sätt som enligt den gällande lagen tillämpas endast de viktigaste bestämmelser om offentliga uppköpserbjudanden. Till övriga delar kan självreglering tillämpas på förfarandet när det gäller sådana uppköpserbjudanden.

2 §. Tillämpning inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Denna paragraf motsvarar i sak huvudsakligen den gällande lagens 1 kap. 1 § 10 mom. Dessutom föreslås att definitionen av begreppet målbolag överförs från den gällande lagens 6 kap. 3 §. I artikel 4 i direktivet om uppköpserbjudanden föreskrivs om tillämplig lagstiftning. Den behöriga myndigheten för tillsynen över erbjudanden ska vara myndigheten i den medlemsstat där målbolaget har sitt säte, om vär-

depapperen i bolaget är upptagna till handel på en reglerad marknad i den medlemsstaten (artikel 4.2 a). Om däremot målbolagets aktier har tagits upp till handel på en reglerad marknad endast i någon annan stat än den bolagsrättsliga hemstaten, är frågan om vilken lagstiftning som ska tillämpas beroende på om frågan gäller själva erbjudandet eller bolagets verksamhet eller någon annan bolagsrättslig omständighet. I det sist nämnda fallet bestäms den behöriga myndigheten och den tillämpliga lagstiftningen enligt den EES-stat där bolaget har sitt säte (artikel 4.2 e). Om flera stater kan komma i fråga ska avgörandet baseras på tidsprioritet (artikel 4.2 b) och om flera stater har samma prioritet ska myndigheterna avtala om saken sinsemellan vid hot om att målbolaget avgör saken (artikel 4.2 c).

På ett målbolag som har sitt bolagsrättsliga säte i Finland ska sålunda enligt artikel 4.2 e i direktivet om uppköpserbjudanden tillämpas vissa finländska bestämmelser trots att målbolagets värdepapper är föremål för handel endast på någon annan reglerad marknad inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Det bolagsrättsliga sätet bestäms enligt direktivet om uppköpserbjudanden av omständigheter som gäller information till målbolagets anställda och bolagsrättsliga omständigheter, i synnerhet bestämmelserna om andelar som medför bestämmande inflytande, undantag från obligatoriskt uppköpserbjudande samt bestämmelserna om eventuella motåtgärder av målbolagets ledning. I paragrafen räknas sålunda upp de nedan nämnda bestämmelser genom vilka artiklarna 9—11 och 14—16, artikel 5 om kontrollgränsen samt artikel 6.1, artikel 6.2 och artikel 8.2 om information till de anställda nationellt genomförs i 11 kap. Frågor som regleras i de nämnda artiklarna behandlas i den rekommendation om förfaranden i samband med offentliga uppköpserbjudanden som avses i 28 § 1 mom. Genom den föreslagna bestämmelsen förtydligas tillämpningen av rekommendationen på målbolag som har bolagsrättsligt säte i Finland.

3 §. Avgränsning av tillämpningsområdet. Denna paragrafs 1 mom. är baserat på den gällande lagens 6 kap. 16 § 2 mom. Begränsningen av tillämpningsområdet föreslås

emellertid bli utvidgad så att den motsvarar vad som i artikel 4 i direktivet om uppköpserbjudanden föreskrivs om behörig EES-stat. Avsikten är att av denna lags bestämmelser i situationer där någon annan stat än Finland är behörig EES-stat enligt direktivet om uppköpserbjudanden ska tillämpas endast bestämmelsen om skyldigheten att offentliggöra (en ömsesidigt godkänd) erbjudandehandling. Paragrafens 2 mom. är baserat på den gällande lagens 6 kap. 16 § 1 mom. och motsvarar artikel 4 i direktivet om uppköpserbjudanden.

4 §. Förvärv av egna aktier genom ett offentligt uppköpserbjudande. Denna paragraf motsvarar i sak första meningen i den gällande lagens 1 kap. 2 b § som gör det möjligt att göra ett offentligt uppköpserbjudande på egna aktier. Det föreslås emellertid att lagen preciseras så att alla bestämmelser om offentliga uppköpserbjudanden inte behöver iaktas, med beaktande av den speciella karaktären av ett offentligt uppköpserbjudande på egna aktier. Till ett offentligt uppköpserbjudande på egna aktier behöver t.ex. inte fogas styrelsens yttrande om uppköpserbjudandet. Dessutom ska det närmare föreskrivas i en förordning av finansministeriet om vilka uppgifter som ska ingå i en erbjudandehandling när det är fråga om ett offentligt uppköpserbjudande på egna aktier.

Definitioner

5 §. Personer som agerar i samråd. I denna paragraf definieras begreppet ”agera i samråd”. Motsvarande begrepp definieras i den gällande lagens 6 kap. 10 § om anbudsskyldighet. Till agerande i samråd hänvisas emellertid också i den gällande lagens 6 kap. 11—13 §. Eftersom begreppet används i två olika sammanhang och eftersom bestämmelserna om prissättning av uppköpserbjudanden är tillämpliga också på frivilliga uppköpserbjudanden föreslås att definitionen avknoppas till en självständig paragraf.

Samtidigt utvidgas definitionen så att t.ex. företag som står under bestämmande inflytande i fortsättningen ska betraktas också som personer som agerar i samråd eftersom de i den gällande lagens 6 kap. 10 § 2 mom. nämns som en särskild kategori i fråga om

innehav som hänförs till en aktieägars röstandel. En orsak till ändringen är strävandet att förenkla och förtydliga bestämmelserna som motsvarar den gällande lagens 6 kap. 10 § 2 mom. samt 6 kap. 11—13 §.

Begreppet ”agera i samråd” definieras i paragrafens 1 mom. Den föreslagna bestämmelsen motsvarar definitionen av begreppet ”personer som handlar i samförstånd” i direktivet om uppköpserbudanden. Med personer som agerar i samråd avses fysiska och juridiska personer som enligt avtal eller annars agerar tillsammans med en aktieägare, med en person som ger uppköpserbudanden eller med ett målbolag i syfte att utöva eller förvärva ett betydande inflytande i målbolaget eller förhindra att ett offentligt uppköpserbudande genomförs. Med betydande inflytande avses i detta sammanhang i enlighet med direktivet om uppköpserbudanden en röstandel som överstiger den i direktivet om uppköpserbudanden angivna gränsen för andudsskyldighet, dvs. över tre tiondelar (30 %) av det röstetal som målbolagets aktier medför. Enligt definitionen anses t.ex. investerare som deltar i ett konsortium som gör uppköpserbudanden vara personer som agerar i samråd.

Definitionen av begreppet ”agera i samråd” har betydelse i synnerhet med tanke på uppkomsten av skyldigheten att lämna ett erbjudande. Syftet med regleringen av denna skyldighet är att skydda bolagets övriga aktieägare i en situation där bestämmanderätten i bolaget övergår eller koncentreras till en aktieägare eller till personer som agerar i samråd. Enligt kapitlets 19 § uppkommer skyldighet att lämna ett erbjudande för en aktieägare vars röstandel överstiger 30 procent. Sålunda uppkommer skyldighet att lämna ett erbjudande t.ex. i en situation där aktieägare som tidigare agerat självständigt börjar agera i samråd.

Frågan om personer agerar i samråd borde därför bedömas utifrån den faktiska situationen, uttryckligen med minoritetsägarnas ställning som utgångspunkt. Personer kan agera i samråd för det första enligt avtal, eftersom det t.ex. är möjligt att ingå delägar- och andra avtal om ett bolags verksamhet på lång sikt eller om principerna för delägarpolitiken, t.ex. om utdelningar, framtida emissio-

ner, upphörande med handel på en reglerad marknad eller om förhindrande av ett offentligt uppköpserbudande som avser bolaget. Dessutom kan avtal ingås om begränsning av rätten att avyttra aktier. En sådan begränsning kan vara ägnad att cementera bolagets ägarstruktur och minska handeln med dess aktier på en reglerad marknad. Däremot är det inte fråga om agerande i samråd t.ex. om aktieägare vilkas sammanlagda röstandel överstiger tre tiondelar (30 %) eller hälften (50 %) av målbolagets röstetal förhandlar med en potentiell köpare om att sälja sina aktier till denne som en separat transaktion eller som en del av ett senare offentligt uppköpserbudande. Å andra sidan kan det vara fråga om agerande i samråd också då något uttryckligt avtal inte har ingåtts, eftersom aktieägars enhetliga beteende kan vara baserat också på samförstånd i något annat avseende. Agerande i samråd förutsätter i allmänhet att detta under en längre tid inverkar på målbolaget. Samarbete mellan aktieägarna i samband med förberedelse av bolagsstämmor, t.ex. avtal om att rösta på ett visst sätt för att få till stånd ett visst beslut eller för att välja styrelsemedlemmar, innebär emellertid inte i princip att aktieägarna agerar i samråd. Däremot förekommer det t.ex. i familjebolag att man i familje- eller släktrådet diskuterar ägandet på längre sikt eller förbereder generationsväxling på ett sätt som ofta innebär att man agerar i samråd.

I familje- eller släktbolag leder agerande i samråd i allmänhet dock inte till skyldighet att göra erbjudanden eftersom i sådana fall har tillämpats den gällande lagens ikraftträdelsebestämmelse enligt vilken en aktieägare inte blir skyldig att lämna ett erbjudande om en andel på en tredjedel (30 %) eller hälften (50 %) av det röstetal som bolagets aktier medför har överskridits före 17.2.2006 och agerandet i samråd därefter har fortsatt utan avbrott. Inte heller i samband med nya börsnoteringar uppkommer med stöd av 19 § för en familj eller släkt som agerar i samråd skyldighet att lämna ett erbjudande, om agerandet i samråd har börjat redan innan aktierna har tagits upp till handel och därefter har fortsatt utan avbrott. Skyldighet att lämna ett erbjudande uppkommer i sådana situationer i praktiken endast då de i samråd agerande

personernas röstandel under den tid som bolagets aktier varit föremål för handel har underskridit 30 % eller 50 % och senare ökar så att den åter överskrider gränsen för skyldighet att lämna ett erbjudande. Enligt föreslagna 26 § får Finansinspektionen dessutom en möjlighet att i samband med generationsväxling bevilja dispens från skyldigheten att lämna ett erbjudande. Detta kompletterar behörigheten att enligt 31 § utfärda föreskrifter om grunderna för sådana undantag som avses i 26 §.

I den gällande lagens bestämmelse om agerande i samråd ingår inget uttryckligt omnämnande om samarbete med målbolag i syfte att förhindra att ett uppköpserbjudande genomförs. I Finansinspektionens standard 5.2 c har dock ett sådant agerande med stöd av direktivet om uppköpserbjudanden nämnts som ett exempel på agerande i samråd. De allmänna principer som framgår av artikel 3 i direktivet om uppköpserbjudanden innebär att målbolagets ledning inte får förvägra innehavare av värdepapper möjligheten att fatta beslut på basis av en bedömning av villkoren för erbjudandet. Av denna anledning har definitionen av begreppet handlande i samförstånd i direktivet om uppköpserbjudanden utsträckts till att gälla också samförstånd med företrädare för målbolaget eller dess ledning i syfte att förhindra att ett uppköpserbjudande genomförs efter att det har offentliggjorts eller då målbolaget och aktieägarna har fått kännedom om att förhandlingar inletts om ett seriöst uppköpserbjudande. Sådant agerande i samråd förutsätter emellertid att en aktieägare aktivt samarbetar med målbolaget efter att aktieägaren har fått kännedom om ett faktiskt eller eventuellt uppköpserbjudande. Ett tecken på agerande kan vara t.ex. att en aktieägare aktivt ökar sin röstandel i målbolaget eller tillsammans med målbolaget vidtar andra åtgärder i syfte att genomföra ett erbjudande eller förhindra att bolagsstämman sammankallas. Enbart den omständigheten att en aktieägare förhåller sig negativt till ett uppköpserbjudande innebär emellertid inte agerande i samråd.

I paragrafens 2 mom. definieras med tanke på en förutsägbar tillämpning vissa typsituationer där personer agerar i samråd. Förteckningen över personer som agerar i samråd är

inte uttömmande utan endast en exempelförteckning. Punkterna i 2 mom. ska tillämpas självständigt vilket innebär att t.ex. personer som avses i 1 punkten inte automatiskt ska anses agera i samråd med personer som avses i 2 och 3 punkten. Enligt momentets 1 punkt är en person som agerar i samråd åtminstone en aktieägare samt företag och stiftelser i vilka aktieägaren har ett bestämmande inflytande samt dessas pensionsstiftelser och pensionskassor. Företag och stiftelser är juridiska personer.

Enligt 2 punkt är aktörer som agerar i samråd också ett målbolag och juridiska personer som hör till samma koncern som målbolaget samt dessas pensionsstiftelser och pensionskassor. De aktörer som räknas upp i denna punkt anses alltid agera i samråd med ett målbolag i situationer där målbolaget försöker förhindra genomförandet av ett uppköpserbjudande. Enligt momentets 3 punkt ska en aktieägare, aktieägarens make och deras omyndiga efterkommande anses vara personer som agerar i samråd. Bestämmelser är ny men enligt Finansinspektionens standard 5.2 c har äkta makar och deras omyndiga efterkommande i princip ansetts agera i samråd. Också enligt Sveriges lagstiftning anses makar och deras omyndiga efterkommande vara personer som agerar i samråd. Enligt momentets 3 punkt ska som personer som agerar i samråd betraktas också personer som motsvarar en insiders närmaste krets enligt 12 kap. 4 § 1 mom. 1—4 punkten.

Eftersom avsikten med paragrafens 2 mom. 3 punkten endast är att vara en presumtion när det gäller agerande i samråd kan Finansinspektionen enligt paragrafens 3 mom. på ansökan av särskilda skäl besluta att dessa personer inte ska betraktas som personer som agerar i samråd. Vid tillämpning av paragrafens 2 mom. 1 och 2 punkten finns denna möjlighet inte eftersom i 1 och 2 punkten avsedda personer, företags och stiftelsers innehav för närvarande med stöd av den gällande lagens 6 kap 10 § 2 mom. räknas till den persons andel som är skyldig att lämna ett uppköpserbjudande.

6 §. Personer som jämställs med aktieägare. Enligt denna paragraf ska vid tillämpning av bestämmelserna om uppköpserbjudande sådana personer jämställas med aktieägare

som inte äger aktier men vilkas röstandel beräknad enligt 2 § 1 mom. överskrider den gräns för skyldigheten att lämna ett erbjudande som nämns i 19 §. Också andra personer än aktieägare kan bli skyldig att lämna uppköpserbjudande om de de facto utövar rösträtt i anslutning till aktier. Den föreslagna paragrafen är baserad på artikel 5 i direktivet om uppköpserbjudanden och är för det första avsedd att förtydliga den omständigheten att skyldighet att lämna uppköpserbjudande uppkommer också då bestämmande inflytande över ett målbolag uppkommer eller övergår utan att det sker några förändringar i själva målbolaget. För det andra utsträcks genom paragrafen skyldigheten att lämna erbjudande till situationer där en investerare utan att äga aktier de facto kontrollerar aktierelaterad rösträtt på det sätt som avses i 20 § 1 mom. 4 punkten t.ex. genom derivatarrangemang.

Allmänna principer

7 §. Opartiskhet. Denna paragraf motsvarar 6 kap. 2 § i den gällande lagen.

8 §. Skyldighet att främja genomförande av uppköpserbjudanden. I denna paragraf beskrivs om den allmänna princip gällande investerarskyddet som innebär att den som lämnat ett uppköpserbjudande förpliktas att främja genomförandet av villkoren för uppköpserbjudandet. Denna nya paragraf kompletterar 1 kap. 2 § enligt vilken det är förbjudet att på värdepappersmarknaden handla i strid med god värdepappersmarknadssed eller annars otillbörligt. Samtidigt stöder paragrafen den nationella giltigheten av de allmänna principer som framgår av artikel 3 i direktivet om uppköpserbjudanden, eftersom principerna anses ingå i Finlands lag (RP 6/2006 rd). I den nya bestämmelsen som inte är direkt baserad på direktivet om uppköpserbjudanden har i första hand beaktats utlåntagandet 2009:1 av Centralhandelskammarens nämnd för företagsförvärv, där det nämns att lagen är bristfällig. Detta avhjälpes genom den föreslagna bestämmelsen.

Den som lämnar ett offentligt uppköpserbjudande förbinder sig att i enlighet med villkoren för erbjudandet förvärva målbolagets värdepapper. Budgivaren kan som villkor uppställa t.ex. att en viss ägarandel upp-

nås i målbolaget. Erbjudandet behöver i princip inte genomföras om inte något villkor för genomförandet uppfylls och om denna omständighet har en avsevärd betydelse för den som lämnat uppköpserbjudandet och det planerade företagsköpet. Den omständigheten att ett erbjudande inte genomförs får emellertid inte vara en konsekvens av budgivarens eget agerande. Villkoren för genomförande av erbjudandet får inte vara sådana att genomförandet de facto blir beroende av budgivarens fria prövning. Däremot kan t.ex. villkor som i konkurrensmyndighetens beslut har uppställts med tanke på tillsynen eller villkor som utomstående aktörer har uppställt under förhandlingarna om finansieringen vara svåra att godta från budgivarens synpunkt vilket innebär att det från budgivarens synpunkt inte är ändamålsenligt att hålla erbjudandet i kraft eller genomföra det.

I paragrafens 1 mom. uppställs för budgivaren ett förbud mot att vidta åtgärder som förhindrar eller väsentligt försvårar genomförandet av det offentliga uppköpserbjudandet och de villkor som uppställs för det. Skyldigheten att inte förhindra eller väsentligen försvåra ett offentligt uppköpserbjudande och dess genomförande innebär enligt paragrafens 2 mom. också att budgivaren eller en person som agerar i samråd med denne inte efter att uppköpserbjudandet offentliggjorts får avyttra aktier som målbolaget emitterat eller sådana av målbolaget emitterade värdepapper som berättigar till aktier och inte heller vidta andra åtgärder som kan försämra möjligheterna att genomföra erbjudandet. Trots det som konstateras ovan kan det finnas någon särskild orsak att avyttra aktier som emitterats av ett målbolag eller värdepapper som berättigar till sådana aktier, exempelvis överlåtelse till en person som agerar i samråd med budgivaren, återkallelse av ett uppköpserbjudande, ett konkurrerande uppköpserbjudande eller villkor som uppställts i konkurrensmyndighetens beslut. Också i sådana situationer är en förutsättning för att särskilda skäl ska anses föreligga att budgivaren separat informerar om sin avsikt att avyttra värdepapperen i fråga i god tid, minst fem bankdagar före avyttringen.

Enligt paragrafen är budgivaren skyldig att göra ett verkligt uppköpserbjudande. Av

denna anledning kan budgivaren inte själv vidta åtgärder för att förhindra eller väsentligen försvåra genomförandet av erbjudandet. Den mest konkreta bestämmelsen om säkerställande av finansieringen är 9 § 4 mom. Trots att det är typiskt för offentliga uppköpserbjudanden att finansiärerna uppställer villkor, gäller fortfarande kravet att finansieringen ska vara säkerställd innan uppköpserbjudandet offentliggörs.

Däremot kan det inte krävas att målbolaget främjar uppköpserbjudandet. Enligt artikel 3.1 c i direktivet om uppköpserbjudanden ska målbolagets styrelse handla med beaktande av de intressen som bolaget i sin helhet har och får inte förvägra värdepappersinnehavarna möjligheten att ta ställning till erbjudandet (*on the merits of the bid*). Detta innebär t.ex. att målbolagets styrelse ska behandla erbjudanden som kommit till styrelsens eller målbolagets verkställande direktörs kännedom sakligt, för att bolagets och dess aktieägares intressen ska kunna bedömas på ett sakligt sätt. Denna skyldighet att handla på ett sätt som är förenligt med hela bolagets intressen ansågs i samband med genomförandet av direktivet om uppköpserbjudanden ingå i generalklausulen i 8 kap. 14 § i Finlands då gällande lag om aktiebolag (734/1978). Den motsvaras numera av bestämmelsen om ledningens omsorgsplikt i aktiebolagslagens 1 kap. 8 §. Målbolagets styrelse kan i enlighet med 13 § ge ett yttrande enligt vilket ett uppköpserbjudande enligt styrelsens åsikt inte är förenligt med aktieägarnas intressen. Eftersom yttrandet kan vara negativt har målbolaget sålunda inte någon skyldighet att medverka till att ett uppköpserbjudande främjas.

Erbjudandeprocess

9 §. Offentliggörande av och information om uppköpserbjudanden. Denna paragraf motsvarar huvudsakligen den gällande lagens 6 kap. 3 §. I paragrafens 1 mom. stryks hänvisningen om att erbjudandet ska tillkännas den som ordnar den offentliga handeln samt Finansinspektionen. I föreslagna 10 § föreskrivs om förfarandet då information tillkännas. Vidare föreslås att definitionen av begreppet målbolag överförs till 2 §.

Det föreslås att till paragrafens 3 mom. fogas en bestämmelse enligt vilken av offentliggörandet även ska framgå om budgivaren har förbundit sig att iaktta rekommendationen i 28 § 1 mom. och, i annat fall, en motivering till varför inte. Förslaget förstärker rekommendationen eftersom principen följ eller förklara (*comply or explain*), som understryker vikten av värdepappersmarknadens självreglering och i allt större utsträckning har blivit vedertagen, förutsätter att budgivaren offentliggör orsaken till att rekommendationen inte iakttagits. På motsvarande sätt ska koder för bolagstyrning tillämpas med beaktande av principen följ eller förklara. Bestämmelsen ska tillämpas också på utländska budgivare.

Utifrån de omständigheter som offentliggjorts är det möjligt att bedöma om en budgivare främjar genomförandet av ett uppköpserbjudande på det sätt som avses i 8 § eller om budgivaren bryter mot förbudet i 1 kap. 2 §, dvs. förbudet mot förfaranden som strider mot god värdepappersmarknadssed eller är otillbörliga. Förslaget stöder den ändring av 5 § i lagen om Finansinspektionen som innebär att förteckningen över andra finansmarknadsaktörer som kan påföras sådana administrativa påföljder som avses i den nämnda lagens 4 kap. utökas med frivilliga budgivare som avses i 1 §, budgivare som avses i 27 §, personer som är skyldiga att lämna ett uppköpserbjudande enligt 19 § samt personer som agerar i samråd med dem enligt 5 §. Av dessa orsaker är den rekommendation som är baserad på principen följ eller förklara av en mera förpliktande karaktär än t.ex. Finansinspektionens rekommendation om god värdepappersmarknadssed. Detta är motiverat eftersom självregleringen är skapad av finansmarknadsaktörerna.

Det föreslås att till paragrafen fogas ett nytt 5 mom. enligt vilket Finansinspektionen på ansökan av målbolagets styrelse, för en person som tagit kontakt med målbolaget eller, med målbolagets vetskap, med dess aktieägare i syfte att lämna ett uppköpserbjudande eller offentligt meddelat sin avsikt att lämna ett uppköpserbjudande, kan sätta ut en tidsfrist inom vilken personen antingen ska offentliggöra uppköpserbjudandet eller meddela att den inte kommer att lämna något uppköpser-

bjudande (*put up or shut up*). Den som planerar att lämna ett uppköpserbjudande kan sålunda inte i onödan skjuta upp offentliggörandet. En tidsfrist kan sättas ut på ansökan av målbolagets styrelse om vetskapen om det planerade uppköpserbjudandet är ägnat att störa målbolagets eller en annan av erbjudandet påverkad värdepappersmarknads normala funktion eller är ägnat att under en orimligt lång tid försvåra målbolagets affärsverksamhet. Värdepapper som på detta sätt påverkas av ett uppköpserbjudande kan framför allt vara sådana som har emitterats av en aktör som planerar att göra ett uppköpserbjudande.

Innan Finansinspektionen sätter ut en tidsfrist ska den i enlighet med förvaltningslagen (434/2003) reservera tid för att höra den person för tidsfristen avser. Om uppköpserbjudandet inte offentliggörs inom tidsfristen eller om den person som tidsfristen avser offentligt meddelar sin avsikt att inte lämna ett offentligt uppköpserbjudande, får personen i fråga eller en person som handlar i samråd med denne inte lämna något offentligt uppköpserbjudande inom tidsfristen eller inom sex månader efter tidsfristen eller det offentliga meddelandet. Begränsningen av rätten att lämna ett offentligt uppköpserbjudande upphör om någon annan än den person som tidsfristen avser eller en person som handlar i samråd med denne lämnar ett offentligt uppköpserbjudande på målbolagets värdepapper.

Den föreslagna bestämmelsen ska tillämpas i situationer då det planerade uppköpserbjudandet kan uppfattas som seriöst. Bestämmelsen gör det möjligt att ingripa i en situation där utdragna spekulationer kring ett uppköpserbjudande kan förorsaka störningar eller en längre tids osäkerhet på marknaden för målbolagets värdepapper eller när det gäller målbolagets verksamhet. I syfte att förhindra att målbolagets affärsverksamhet orimligt försvåras och att målbolagets styrelses verksamhetsmöjligheter försämras är det nödvändigt att höja tröskeln för uppköpserbjudanden som är villkorliga, indikativa, fientliga och som inte är rekommenderade av målbolaget styrelse. En motsvarande reglering gäller bl.a. i Storbritannien. I Finland är börsbolagens ägarstruktur orsaken till att det ytterst sällan förekommer fientliga uppköpserbju-

danden. Att det i praktiken är nödvändigt att kontakta aktieägarna kan å andra sidan medföra risk för att insiderinformation sprids och utnyttjas. Samtal mellan en eventuell budgivare och betydande aktieägare kan inledas långt innan målbolaget får någon som helst information om saken. Sådana diskussioner om ett uppköpserbjudande kan pågå under en längre tid, men innan målbolaget får reda på dem kan de inte orimligt försvåra målbolagets affärsverksamhet. Att ett planerat uppköpserbjudande offentliggörs i ett så tidigt skede som möjligt är viktigt också för att förhindra marknadsmissbruk, om planen diskuteras t.ex. med målbolagets aktieägare. I samband med utländska offentliga uppköpserbjudanden har det förekommit situationer där en potentiell budgivare offentliggör sin avsikt att lämna ett offentligt uppköpserbjudande t.ex. i syfte att utöva påtryckning mot målbolagets styrelse och förmå denna att förhålla sig positivt till uppköpserbjudandet. Orsaken till att ett planerat uppköpserbjudande offentliggjorts kan också vara att planen har läckt ut i offentligheten.

10 §. Förfarandet då information offentliggörs. I paragrafens 1 mom. föreskrivs om förfarandet då information som avses i 11 kap. offentliggörs. I 11 § föreskrivs dock om offentliggörande av erbjudandehandlingar. I enlighet med rådande praxis ska i fråga om offentliggörande, delgivning och tillgänglighållande av information huvudsakligen tillämpas det förfarande som i 10 kap. föreskrivs om information på börsen. Uppgifter om uppköpserbjudanden offentliggörs sålunda som börskommunikéer. Eftersom i 6 kap. 4 § som gäller fortlöpande informationsskyldighet fortfarande föreskrivs om skyldigheten att offentliggöra icke offentliggjorda omständigheter som är väsentliga för sådana värdepappers värde som är föremål för handel, ska informationen offentliggöras som börskommunikéer också då budgivarens värdepapper inte är föremål för handel på en reglerad marknad. I 1 kap. 10 § definieras begreppet offentliggörande.

Budgivaren ska dessutom alltid underrätta målbolaget om information som ska offentliggöras och målbolaget ska på motsvarande sätt underrätta budgivaren om sådan information. Enligt direktivet om uppköpserbjudan-

den ska målbolagets och budgivarens anställda alltid underrättas om information som ska offentliggöras.

I överensstämmelse med gällande lag föreskrivs i paragrafens 2 mom. att efter att information har offentliggjorts ska den utan dröjsmål ges till en företrädare för de anställda i målbolaget och i det företag som lämnat erbjudandet eller, om det inte finns en sådan företrädare, till de anställda. Skyldigheten att underrätta en personalrepresentant eller de anställda gäller budgivaren och målbolaget, vardera för sin del. Budgivaren är sålunda inte skyldig att underrätta en personalrepresentant eller de anställda om uppgifter i anslutning till ett erbjudande.

11 §. Erbjudandehandling. I denna paragraf föreslås vissa ändringar av teknisk natur. Dessutom föreslås att bestämmelsen som bemyndigar finansministeriet att utfärda förordning flyttas till slutet av kapitlet. I övriga avseenden motsvarar paragrafen den gällande lagens 6 kap. 4 §, dock med den ändringen att om en erbjudandehandling är behäftad med fel eller brister eller innehåller väsentlig ny information som framkommer innan erbjudandets giltighetstid löper ut och som kan ha väsentlig betydelse för investerarna, ska allmänheten utan dröjsmål informeras om saken genom att en rättelse eller komplettering offentliggörs på samma sätt som erbjudandehandlingen. Motsvarande krav föreskrivs i lagförslaget 4 kap. 14 § 1 mom. som gäller prospekt.

12 §. Giltigheten av ett erbjudande. Det föreslås att till paragrafens 1 mom. fogas en ny bestämmelse enligt vilken ett uppköpserbjudande inte får genomföras förrän det varit i kraft minst tre veckor. Bestämmelsen ansluter sig till 16 § 3 mom. som begränsar rätten att återta ett godkännande av ett uppköpserbjudande i en situation där det förekommer ett konkurrerande uppköpserbjudande till endast sådana situationer där transaktioner för att genomföra uppköpserbjudandet inte ännu har gjorts. Syftet med bestämmelsen är att säkerställa att konkurrerande uppköpserbjudanden alltid ska kunna lämnas åtminstone under de tre första veckorna efter ett uppköpserbjudande. Minimitiden tre veckor motsvarar minimitiden enligt den gällande lagen.

Med genomförande av ett uppköpserbjudande avses rättshandlingar varmed ägande- och rösträtten för värdepapper som erbjudits till försäljning i enlighet med villkoren för ett uppköpserbjudande överförs till budgivaren. Godkännandeprocessen innebär att aktieägaren lämnar sitt godkännande till budgivaren, vanligen via det kontoförande institut som förvaltar aktieägarens värdeandelskonto. Efter godkännandet noteras i enlighet med villkoren för uppköpserbjudandet avyttringsbegränsningen gällande aktierna i fråga på den aktieägares värdeandelskonto som godkänt uppköpserbjudandet. Då budgivaren konstaterar att villkoren uppfyllts och beslutar genomföra erbjudandet genomförs transaktionen vanligen på börsens handelsplattform, där budgivaren är köpare och de aktieägare som godkänt erbjudandet är säljare. Transaktionerna clearas och avvecklas normalt dag T+3, då äganderätten till aktierna övergår till budgivaren.

Budgivaren får enligt förslaget inte vidta rättshandlingar varmed ägande- och röstsätten för värdepapper som erbjudits till försäljning i enlighet med villkoren för ett uppköpserbjudande överförs till budgivaren, förrän erbjudandet varit i kraft minst tre veckor. Förutom egentliga köp varmed äganderätten till värdepapper överförs till budgivaren förbjuder bestämmelsen också t.ex. sådana i villkoren för ett uppköpserbjudande ingående bemyndiganden som innebär att budgivaren får utöva rösträtt som har samband med de aktier som godkännandet avser. Syftet med förbudet är att säkerställa att budgivaren inte genom överföring av rösträtten de facto kan hindra konkurrerande uppköpserbjudanden eller frånta målbolaget möjligheten att vidta försvarsåtgärder med anledning av uppköpserbjudandet. Förbudet ska emellertid enligt förslaget inte gälla eventuella avtal som inte ingår i uppköpserbjudandet, såsom eventuella av stora aktieägare före offentliggörandet av ett uppköpserbjudande erhållna, icke återkallade förbindelser att godkänna ett uppköpserbjudande och att på bolagsstämman rösta för en sådan ändring av bolagsordningen som är en förutsättning t.ex. för att genomföra ett uppköpserbjudande.

Paragrafens 2 mom. motsvarar andra meningen i den gällande lagens 6 kap. 5 § 1

mom., dock så att kravet på att information om att uppköpserbudandets giltighetstid löper ut ska offentliggöras minst två veckor på förhand. Detta gäller också erbjudanden som ska göras inom tidsfristen på tio veckor. En särskild orsak att förlänga giltighetstiden för ett uppköpserbudande över tidsgränsen tio veckor är t.ex. att budgivaren redan har offentliggjort sin avsikt att genomföra uppköpserbudandet och har gjort transaktioner i detta syfte med de innehavare av målbolagets värdepapper som godkänt uppköpserbudandet inom tidsfristen på tio veckor. Bestämmelsen innebär att budgivaren genom att förlänga uppköpserbudandet kan göra det lättare framför allt för icke-professionella investerare att avstå från sina värdepapper efter att ha fått visshet om att uppköpserbudandet genomförs.

Paragrafens 3 mom. motsvarar, med vissa ändringar av teknisk natur, den gällande lagens 6 kap. 5 § 2 mom. Genom en språklig justering understryks det att bestämmelsen inte avser normgivning utan istället förvaltningsbeslut. Bestämmelsen om begränsning gällande nya uppköpserbudanden som föreslås bli fogad till 1 mom. innebär dessutom att Finansinspektionens beslut om förlängning av giltighetstiden för ett uppköpserbudande förlängs så att det gäller också denna begränsning.

13 §. Målbolagets yttrande om ett uppköpserbudande. I denna paragraf föreslås ändringar av teknisk natur. Paragrafens 1 mom. föreslås bli kompletterat med en förtydligande bestämmelse enligt vilken målbolagets yttrande ska fogas till erbjudandehandlingen. Dessutom föreslås att bestämmelsen förtydligas så att målbolagets styrelse kan ge sitt yttrande redan på basis av ett utkast till erbjudandehandlingen, för att yttrandet ska kunna fogas till erbjudandehandlingen redan före Finansinspektionens godkännande. Yttrandet kan ges också på basis av utkastet, redan innan den slutgiltiga erbjudandehandlingen har tillställts målbolagets styrelse i enlighet med 11 §. Detta förfarande förenklar erbjudandeprocessen i synnerhet när det är fråga om ett s.k. vänligt uppköpserbudande, då erbjudandehandlingen inte behöver kompletteras efteråt med ett yttrande av målbolagets styrelse.

Det föreslås att till paragrafen dessutom fogas ett nytt 3 mom. enligt vilket av yttrandet också ska framgå om målbolaget har förbundit sig att följa rekommendationerna som avses i 28 § om förfaranden vid offentliga uppköpserbudanden och, i annat fall, en motivering till varför inte. Bestämmelsen bygger på att budgivaren kan åläggas att berätta om målbolaget har förbundit sig att följa rekommendationen, eftersom det också kan vara fråga om ett fientligt erbjudande. Av denna anledning ska målbolaget självt i styrelsens yttrande nämna om det följer rekommendationen.

Till övriga delar motsvarar paragrafen den gällande lagens 6 kap. 6 §.

14 §. Ärenden som ska avgöras av målbolagets bolagsstämma. I denna nya paragraf föreskrivs om behörighetsfördelningen mellan ett bolags olika organ. Bestämmelsen ökar aktieägarnas beslutanderätt. Enligt paragrafen ska målbolagets bolagsstämma fatta beslut om riktade emissioner samt om andra åtgärder och arrangemang som förhindrar eller kan förhindra eller som avsevärt försvårar genomförandet av ett offentligt uppköpserbudande eller av väsentliga villkor som har kommit till styrelsens kännedom. Det förutsätts att uppköpserbudandet är offentliggjort eftersom skyldigheten att offentliggöra orsaken till att inte sammankalla bolagsstämman är problematisk i en situation där uppköpserbudandet inte ännu har offentliggjorts och informationen om erbjudandet utgör insiderinformation. Av förutsättningen att erbjudandet ska ha offentliggjorts följer att paragrafen gäller endast seriösa uppköpserbudanden som har kommit till målbolagets styrelsens kännedom. Bolagsstämman behöver emellertid inte sammankallas om det finns ett särskilt vägande skäl och om det inte strider mot de allmänna principerna i 1 kap. i aktiebolagslagen och artikel 3 i direktivet om uppköpserbudanden att inte sammankalla den. Om målbolagets bolagsstämma inte sammankallas ska styrelsen motivera detta och offentliggöra det särskilt vägande skälet. Det kan t.ex. vara fråga om att uppköpserbudandet enligt styrelsens motiverade uppfattning inte är förenligt med aktieägarnas intressen, att det vederlag som erbjuds inte når upp till den rådande börskursen eller att uppköpser-

bjudandet är uppenbart fientligt och avsett att störa målbolagets affärsverksamhet. Det kan också vara fråga om att det har uppställts sådana villkor för uppköpserbjudandet att det inte är ändamålsenligt att bolagsstämman behandlar det. Målbolagets styrelse är då skyldig att handla enligt vad som i aktiebolagslagens 1 kap. 5 § föreskrivs om syftet med bolagets verksamhet och i 1 kap. 8 § om skyldigheten att omsorgsfullt främja bolagets intressen. Båda bestämmelserna understryker bolagets samtliga aktieägares gemensamma intressen.

Genom den föreslagna paragrafen genomförs på ett mera bindande och exaktare sätt artikel 9 punkterna 2—4 i direktivet om uppköpserbjudanden. Bakgrunden till bestämmelsen beskrivs utförligare i bilaga 2 till promemorian ”Keskuskaupakamarin yrittyskauppalautakunnan tulevaisuus ja sen vaihtoehto” (Centralhandelskammarens nämnd för företagsförvärv – framtid och alternativ) av arbetsgruppen för totalrevision värdepappersmarknadslagstiftningen.

Det har visat sig vara skäl att komplettera genomförandet av artikel 9 i direktivet om uppköpserbjudanden som gäller målbolagets lednings verksamhet och försvarsåtgärder i samband med offentliga uppköpserbjudanden (*post-bid defences*). I den gällande lagen har genomförts endast artikel 9.5 som gäller målbolagets styrelsens yttrande. Avsikten är dock inte att genomföra artikel 9 i övriga avseenden (som man gjort t.ex. i Sverige) eftersom ordalydelsen i direktivet om uppköpserbjudanden är problematisk när det gäller skyldigheten att sammankalla målbolagets bolagsstämma. Däremot räcker det att en av målbolagets styrelse motiverad och offentliggjord särskild orsak att inte sammankalla bolagsstämman inte strider mot de allmänna principerna i aktiebolagslagens 1 kap. och i artikel 3 i direktivet om uppköpserbjudanden. Paragrafen anger sålunda tydligt att målbolagets styrelse inte har fri prövningsrätt när det gäller att sammankalla bolagsstämman och paragrafen kompletterar sålunda aktiebolagslagens bestämmelser om målbolagets försvarsåtgärder. Detta är också förenligt med målsättningarna för totalrevideringen av aktiebolagslagen. I det sammanhanget avlägsnades de värdepappersmarknadsrättsliga be-

stämmelserna ur aktiebolagslagen. Förslaget bygger sålunda på aktiebolagslagens bestämmelser och på allmänna principer.

Finland har meddelat kommissionen att artikel 9 i direktivet om uppköpserbjudanden har genomförts nationellt (*opt-in*) genom lagstadgad självreglering. Detta sätt att genomföra artikeln har dock av flera orsaker visat sig vara bristfälligt, bl.a. på grund av avsaknaden av myndighetsövervakning av aktiebolagslagens bestämmelser och principer iaktas samt på grund av att dessa eventuellt är otillräckliga i sakligt hänseende. Av dessa orsaker räcker det inte längre att hänvisa till självregleringen samt till aktiebolagslagens bestämmelser och allmänna principer. Förslaget innebär också att kommissionen inte längre ska underrättas och att i lagen inte tas någon bestämmelse om Centralhandelskammarens nämnd för företagsförvärv. I och med att bestämmelsen om nämnden för företagsförvärv faller bort måste också genomförandet av artikel 9 kompletteras. Den gällande bestämmelsen om nämnden i 6 kap. 17 § är baserad på artiklarna 9, 11 och 12 i direktivet om uppköpserbjudanden som genomförs genom lagstadgad självreglering. Det är inte i alla avseenden möjligt att göra skillnad mellan den lagstadgade självregleringen och det nationella genomförandet av direktivet om uppköpserbjudanden.

Eftersom nämnden för företagsförvärv inte i praktiken har uppnått motsvarande ställning som förebilderna i Storbritannien och Sverige, har självregleringen inte förverkligats i alla avseenden. Om nämnden däremot i marknadspraxis skulle ha uppnått en starkare ställning och bedrivit genuin beslutsverksamhet, skulle vi fortfarande kunna påstå för kommissionen att artikel 9 i direktivet om uppköpserbjudanden delvis genomförts genom lagstadgad självreglering.

Ett annat problem är den bristfälliga övervakningen. Efterlevnaden av aktiebolagslagens övervakas av bolagens aktieägare, revisorer och borgenärer samt av medierna. Finansinspektionen är inte behörig att övervaka efterlevnaden av aktiebolagslagens bestämmelser och allmänna principer. Artikel 4.1 i direktivet om uppköpserbjudanden förutsätter emellertid att det utses en behörig myndighet för att övervaka efterlevnaden av be-

stämmelserna. Inte heller nämnden för företagsförvärv som har nämnts som den andra behöriga myndigheten är behörig att övervaka efterlevnaden av aktiebolagslagen.

För det tredje är det problematiskt att artikel 9 i direktivet om uppköpserbudanden eventuellt kan kringgås trots aktiebolagslagen, eftersom artikeln framför allt gäller ordnande av emissioner. Undantaget från aktiebolagslagens 9 kap. 3 § om aktieägares företrädesrätt till aktier, dvs. aktiebolagslagens 9 kap. 4 § som av vägande ekonomiska skäl tillåter riktade emissioner, täcker inte alla tänkbara försvarssituationer (*poison pill*, *sale of crown jewels*). Trots att kravet på vägande ekonomiska skäl understryker den med tanke på tillämpningen av lagen centrala likställighetsprincipen som föreskrivs i aktiebolagslagens 1 kap. 7 §, när det är fråga om avvikelser från aktieägares företrädesrätt, är aktiebolagslagens bestämmelser om riktade emissioner relativt knapphändiga. Målbolaget kan sålunda försvara sig mot uppköpserbudanden genom åtgärder som endast delvis behöver behandlas av bolagsstämman, i enlighet med artikel 9 punkterna 2—4 i direktivet om uppköpserbudanden som understryker aktieägarnas beslutanderätt.

Sådana ändringar i de ekonomiska eller administrativa rättigheter som ett bolags aktier medför samt sådana ändringar i aktie- eller kapitalstrukturen som påverkar aktiernas värde eller antal kräver i praktiken alltid bolagsstämmans beslut eller styrelsens bemyndigande i enlighet med aktiebolagslagens specialbestämmelser. Beslut om riktade emissioner, riktade förvärv av egna aktier och ändring av bolagsordningen måste fattas av bolagsstämman med kvalificerad majoritet. Åtgärder och arrangemang av det slag som avses i paragrafen kan utöver riktade emissioner vara bl.a. ändring av bolagsordningen, utdelning av tillgångar, konvertering av aktier till andra slag av värdepapper samt betydande affärstransaktioner. Att ett uppköpserbudande offentliggörs hindrar dock inte i sig målbolagets styrelse från att vidta företags- eller andra motsvarande regleringar eller från att fortsätta planeringen och verkställigheten av redan pågående regleringar, om detta är förenligt med bolagets och dess aktieägares intressen. Enligt aktiebolagslagen

är styrelsen skyldig att alltid och även i samband med uppköpserbudanden främja bolagets och dess samtliga aktieägares intressen i enlighet med likställighets- och omsorgsplikten. Likställighetsprincipen hindrar missbruk av bestämmande inflytande och förbjuder alla slags orättmätiga ekonomiska förmåner t.ex. till majoritetsägare på minoritetsägares bekostnad.

Syftet med paragrafen är således inte att i ett alltför tidigt skede avveckla oavslutade projekt och inte heller att förhindra t.ex. strategisk divestering. Hur effektivt målbolaget är från budgivarens synpunkt kan beräknas t.ex. genom delning av bolagets vinstposter och annat utdelningsbart fritt eget kapital, genom inlösen av egna aktier eller genom sänkning av teckningspriser eller eventuella nominella värden. Enligt aktiebolagslagens 13 kap. är en förutsättning för utdelning av tillgångar att bolagsstämman fattat beslut om saken eller att styrelsen bemyndigas att besluta om utdelning, oberoende av i vilken form utdelningen ska ske. Bolagets styrelse är i princip behörig att sälja betydande funktioner om inte något annat föreskrivs i bolagsordningen. Avyttring av lönsamma funktioner sänker å andra sidan värdet på bolagets aktier på lång sikt. Bolagsstämman, styrelsen, verkställande direktören eller förvaltningsrådet får inte fatta beslut eller vidta andra åtgärder som är ägnade att ge aktieägare eller andra otillbörliga fördelar på bolagets eller andra aktieägares bekostnad. Åtgärder som strider mot likställighetsprincipen kan vidtas endast med samtliga aktieägares samtycke. Åtgärder som strider mot likställighetsprincipen är förbjudna och ogiltiga.

Försäljning av betydande affärsverksamhet förutsätter i praktiken aktieägarnas samtycke för att bolagets ledning ska kunna undvika ersättningsansvar. Om aktieägarna är eniga kan de dessutom i enskilda fall fatta beslut i ärenden som hör till styrelsens eller verkställande direktörens allmänna behörighet. Också enligt rekommendationerna om förfarandena vid offentliga uppköpserbudanden kan beslut vilkas syfte är att förhindra genomförande av erbjudanden strida mot likställighetsprincipen. Aktieägare kan väcka talan mot bolagsstämman men inte mot styrelsen,

vilket också understryker styrelsens skyldighet att agera omsorgsfullt.

I aktiebolagslagens 6 kap. 7 § föreskrivs att styrelsen kan föra ett ärende som enligt aktiebolagslagens 6 kap. 2 § hör till dess allmänna behörighet till bolagsstämman för avgörande. Undantag som begränsar styrelsens allmänna behörighet i synnerhet när det gäller företagsregleringar finns både i själva aktiebolagslagen och i försäkringsbolagslagen (521/2008). I bestämmelserna och fusion och delning i aktiebolagslagens 16 kap. 9 § och 17 kap. 9 § och likaså i bestämmelserna om överlåtelse av försäkringsbestånd i försäkringsbolagslagens 21 kap. 8 § föreskrivs dessutom om två tredjedelars kvalificerad majoritet. Överlåtelse försäkringsbeståndet, som i praktiken har använts i stället för fusion, kan i likhet med offentligt uppköpserbjudande jämföras med försäljning av ett bolags affärsverksamhet och med motsvarande betydande företagsregleringar. I rättspraxis har ett styrelsebeslut om försäljning av en betydande del av verksamheten ansetts ogiltigt, om beslutet inte har fattats i syfte att främja bolagets affärsverksamhet (HD 1960 II 139). Bolagsstämmans behörighet och dess förhållande till styrelsens allmänna behörighet förutsätter dock att det uttryckligen föreskrivs om styrelsens skyldighet att hänskjuta ärenden som gäller offentliga uppköpsärenden till bolagsstämman för avgörande.

Eftersom en förutsättning är att uppköpserbjudandet har kommit till målbolaget styrelses kännedom innebär skyldigheten att sammankalla bolagsstämman att det inte är möjligt att på förhand inhämta bolagsstämmans emissionsbemyndigande som förberedelse inför uppköpserbjudandet. Sålunda kan styrelsen inte heller i en situation där bolagsstämman redan har gett ett emissionsbemyndigande t.ex. utnyttja bemyndigandet för avvikelse från aktieägarnas teckningsrätt genom att ordna en snabb anbuds försäljning. Däremot är det möjligt att i efterskott inhämta bolagsstämmans samtycke om anbuds försäljningen har varit ett villkor för bolagets senare emissionsbeslut (*conditional placement*). Som ett vägande ekonomiskt skäl kan emellertid inte betraktas en avsikt att hindra förändringar i ägarförhållandena till följd av aktieköp eller att trygga en viss aktieägares

majoritetsställning (RP 109/2005 rd). En riktad emission kan inte anses vara förenlig med bolagets intressen dels när det gäller s.k. cementering av ägarförhållandena och dels inte heller när det uppenbara syftet med emissionen är att hålla kvar den faktiska bestämmanderätten i bolaget hos en viss grupp av aktieägare, då rösträttsfördelningen i bolaget väsentligen har förändrats till följd av transaktioner med bolagets aktier, med optionsinstrument eller konvertibla skuldebrev (RP 11/1992 rd). Däremot kan anbuds försäljning och andra sådana kostnadseffektiva metoder att skaffa finansiering i eget kapital för att bredda ägarunderlaget som är snabbare än sedvanlig medelsanskaffning, anses vara ett vägande ekonomiskt skäl. Det måste alltid bedömas från fall till fall om en riktad emission bedömd som en helhet är förenlig med aktieägarnas gemensamma intressen. Utöver aktiebolagslagens 1 kap. finns det också annan bolagsrättslig reglering, såsom aktiebolagslagens 9 kap. om emissioner, som är betydelsefull i sådana situationer som avses i paragrafen.

Trots att de nämnda motiveringarna till aktiebolagslagen (och dessutom RP 89/1996 rd) om ledningens allmänna skyldigheter samt de uttryckliga bestämmelserna om riktade emissioner skulle anses räcka som genomförande av direktivet om uppköpserbjudanden, uppfyller bestämmelserna om riktade emissioner inte det i artikel 4 i direktivet om uppköpserbjudanden angivna kravet på en behörig myndighet, eftersom ingen myndighet på det sätt som förutsätts i direktivet om uppköpserbjudanden övervakar efterlevnaden av aktiebolagslagens bestämmelser och motiveringen till den. Inte heller de allmänna domstolarnas övervakning uppfyller direktivets krav på en behörig myndighet eftersom deras övervakning sker i efterskott med bristfälliga befogenheter.

15 §. Villkor för uppköpserbjudande. I paragrafens 1 mom. föreskrivs om villkoren för uppköpserbjudanden. En frivillig budgivare kan uppställa villkor för genomförande av ett uppköpserbjudande. Ett obligatoriskt uppköpserbjudande kan för sin del vara villkorligt endast när det gäller att utverka de myndighetsbeslut som behövs. Enligt förslaget ska budgivaren alltid utan obefogat dröjsmål

offentliggöra information om att villkoren för ett uppköpserbjudande är uppfyllda. Denna skyldighet att offentliggöra information uppkommer då samtliga villkor för genomförande av uppköpserbjudandet är uppfyllda. Budgivaren kan emellertid särskilt offentliggöra också information om att enskilda villkor som är väsentliga för genomförande av ett erbjudande är uppfyllda. Eftersom budgivaren ofta i villkoren för uppköpserbjudandet förbehåller sig rätten att inte återropa vissa villkor för genomförande av uppköpserbjudandet, ska budgivaren också obefogat dröjsmål offentliggöra informationen om denne avstår från att kräva att villkoren ska uppfyllas.

I paragrafens 2 och 3 mom. föreskrivs liksom i den gällande lagens 6 kap. 7 § om ändring av villkoren för ett uppköpserbjudande.

16 §. Bindande godkännande av uppköpserbjudande. I denna paragraf föreskrivs om den bindande verkan som är förenad med godkännandet av ett uppköpserbjudande. Budgivaren förbehåller sig i praktiken ofta en omfattande rätt att avstå från eller ändra villkor som budgivaren ställt för genomförandet av ett uppköpserbjudande. Budgivaren försöker då försäkra sig om en så stor rörelsemarginal som möjligt, för den händelse att förhållandena eventuellt förändras efter att uppköpserbjudandet offentliggjorts. För att villkoren för uppköpserbjudandet ska vara rimliga också från deras synpunkt som innehar målbolagets värdepapper som är föremål för uppköpserbjudandet är det nödvändigt att i lagen uttryckligen föreskriva om innehavarnas rätt att återkalla sitt godkännande. I paragrafens 1 mom. föreskrivs att innehavare av målbolagets värdepapper kan återta sitt godkännande så länge uppköpserbjudandet är i kraft, till dess att budgivaren har offentliggjort att alla erbjudandevillkor är uppfyllda eller att den har avstått från att kräva att villkoren uppfylls. I fråga om andra uppköpserbjudanden uppkommer enligt 2 mom. rätt att återta ett godkännande så länge uppköpserbjudandet är i kraft, om det har varit i kraft över tio veckor och om transaktioner inte ännu har gjorts i syfte att genomföra det. I paragrafens 3 mom. föreskrivs i fråga om rätten att återta godkännandet i en situation där det finns konkurrerande uppköpserbjudanden att

rätten att återta godkännandet gäller till dess att transaktioner har gjorts i syfte att genomföra det första erbjudandet. Denna bestämmelse säkerställer, tillsammans med tredje meningen i 11 § 2 mom. och andra meningen i 12 § 1 mom. att ett konkurrerande uppköpserbjudande alltid kan göras inom fyra veckor från det att uppköpserbjudandet har offentliggjorts.

17 §. Konkurrerande erbjudande. Paragrafens 1 och 2 mom. motsvarar, med undantag för vissa ändringar av teknisk natur, den gällande lagens 6 kap. 8 § 1 och 3 mom. I 10 § föreskrivs om förfarandet när information offentliggörs. I lagen föreslås inte längre någon bestämmelse som motsvarar den gällande lagens 6 kap. 8 § 2 mom. Den bestämmelsen ersätts med 6 § 3 mom. om bindande godkännande av uppköpserbjudande.

Enligt paragrafens 3 mom. kan Finansinspektionen på målbolagets ansökan, för erbjudare av konkurrerande uppköpserbjudanden sätta ut en tidsfrist efter vilken erbjudandevillkoren inte längre får ändras. Bestämmelsen gör det möjligt att ingripa i situationer där målbolagets affärsverksamhet under en längre tid störs av konkurrerande uppköpserbjudanden. En tidsfrist kan sättas ut i det fall att de konkurrerande uppköpserbjudandena är ägnade att under en oskäligt lång tid försvåra målbolagets affärsverksamhet. Finansinspektionen ska i enlighet med förvaltningslagen innan den sätter ut en tidsfrist ge dem som lämnat konkurrerande uppköpserbjudanden tillfälle att bli hörda. I bestämmelsen är det sålunda inte fråga om normgivning utan om ett förvaltningsbeslut.

18 §. Resultatet av uppköpserbjudande. I denna paragraf föreslås ändringar av teknisk natur på grund av att det föreskrivs i 10 § om förfarandet vid offentliggörande av information. Till övriga delar motsvarar paragrafen den gällande lagens 6 kap. 9 §.

Skyldighet att lämna erbjudande

19 §. Obligatoriskt uppköpserbjudande. I denna paragraf föreskrivs om huvudregeln när det gäller skyldigheten att lämna erbjudande. Paragrafen motsvarar i sak den gällande lagens 6 kap. 10 § 1 mom.

20 §. Beräkning av röstandel. I denna paragraf föreskrivs om beräkning av röstandelar som medför skyldighet att lämna erbjudande. I paragrafens 1 mom. föreskrivs vilka aktier som ska beaktas i aktieägarens röstandel. Momentets 1—3 punkt motsvarar, med beaktande av den definition av personer som agerar i samråd som ingår i 5 §, den gällande lagens 6 kap. 10 § 2 mom. Momentets 4 punkt är ny. Enligt den ska till en aktieägars röstandel hänföras aktier vilkas rösträtt aktieägaren enligt avtal eller något annat arrangemang har rätt att utnyttja eller styra. Ett sådant arrangemang kan ha samband med agerande i samråd eller påminna om sådan verksamhet, vilket innebär att styrningen inte nödvändigtvis förutsätter rätt att bestämma om rösträtten. Bestämmelsen kompletteras av kapitlets 31 § om behörighet att utfärda föreskrifter om grunderna för sådana avtal eller andra arrangemang som avses i 20 § 1 mom. 4 punkten.

Bestämmelsen är tillämplig på alla slag av arrangemang där en aktieägare eller en person som kan jämföras med en aktieägare de facto kontrollerar röster i anslutning till aktier som är föremål för ett avtal eller arrangemang. En sådan situation kan uppkomma t.ex. då en investerare har förbundit sig att förvärva aktier med ett terminavtal. Den som är motpart i terminavtalet förvärvar själv aktierna i syfte att uppfylla sin skyldighet att leverera aktierna på utsatt dag och skydda sig mot ekonomiska risker. Eftersom det är den investerare som ingått ett terminavtal som har ekonomiskt intresse av de aktier som är underliggande tillgångar i ett derivatinstrument, kan denne ha ett intresse att också utöva den rösträtt som är förenad med aktierna. Bestämmelsen förutsätter inte att aktierna överlämnas till investeraren efter att derivatavtalet har gått ut. Det har en avgörande betydelse om investeraren de facto styr utövanheten av den rösträtt som på basis av ett avtal eller något annat arrangemang de facto är förenad med aktierna. Det har bl.a. i Tyskland och Italien förekommit fall där derivatavtal har ingåtts i syfte att kringgå bestämmelserna om skyldigheten att lämna uppköpserbjudande. Användningen av derivatavtal gör å andra sidan marknaden effektivare och det är främst Finansinspektionen som i praktiken

bestämmer tillämpningsområdet för bestämmelsen som gör det möjligt att använda sådana avtal.

Paragrafens 2 och 3 mom. motsvarar, med vissa ändringar av teknisk natur, den gällande lagens 6 kap. 10 § 3 och 4 mom.

21 §. Undantag från skyldigheten att lämna obligatoriskt uppköpserbjudande. I denna paragraf föreskrivs om undantag som direkt med stöd av lag begränsar tillämpningsområdet för skyldigheten att lämna uppköpserbjudande. Paragrafens 1—3 mom. motsvarar, med vissa ändringar av teknisk natur, den gällande lagens 6 kap. 10 § 5—7 mom. Paragrafens 4 och 5 mom. är nya. Enligt paragrafens 4 mom. förorsakar enbart den omständigheten att de som i samråd lämnar ett frivilligt offentligt uppköpserbjudande inte någon skyldighet att lämna ett erbjudande, om personerna i fråga handlar i samråd enbart för att lämna ett offentligt uppköpserbjudande. Avsikten med bestämmelsen är att möjliggöra frivilliga uppköpserbjudanden där budgivarna är flera personer som tillsammans äger över tre tiondelar (30 %) av målbolagets röster. Eftersom budgivarna som deltagare i ett sådant konsortium eftersträvar bestämmanderätt i målbolaget, anses de med stöd av 5 § vara personer som agerar i samråd. För genomförande av ett obligatoriskt uppköpserbjudande kan enligt 15 § 1 mom. inte ställas andra villkor än att nödvändiga myndighetsbeslut ska inhämtas. Eftersom övriga aktieägare skyddas genom ett frivilligt uppköpserbjudande och agerandet i samråd inskränker sig till att lämna ett offentligt uppköpserbjudande, är det inte nödvändigt att skydda målbolagets övriga aktieägare genom att begränsa möjligheterna att uppställa villkor för genomförande av uppköpserbjudandet. Också direktivet om uppköpserbjudanden tillåter undantag eftersom det förutsätter att skyldighet att lämna ett erbjudande uppkommer först efter att de i samråd agerande personer som innehar en röstandel som överstiger gränsen för skyldigheten att lämna ett erbjudande förvärvar ytterligare aktier på något annat sätt än genom ett offentligt uppköpserbjudande.

Enligt paragrafens 5 mom. tillåts som ett alternativ till ett obligatoriskt uppköpserbjudande att den som är skyldig att lämna erbu-

dande eller någon som agerar i samråd med denne inom en månad efter att skyldigheten att lämna erbjudande uppkommit avstår från den röstandel som överskrider gränsen för skyldigheten. En förutsättning för att slippa skyldigheten är då att den som är skyldig att lämna erbjudande och de personer som agerar i samråd med denne inte i syfte att slippa sin skyldighet under denna tid får utnyttja sin rösträtt i bolaget och att den som är skyldig att lämna erbjudande utan dröjsmål tillkännager sin avsikt att avstå från den röstandel som överskrider gränsen för skyldigheten att lämna erbjudande. Tillämpningen av undantaget innebär ett förbud mot utnyttjande av all rösträtt i målbolaget till dess att den persons röstandel som är skyldig att lämna erbjudande har sjunkit under gränsen. Avsikten är att förhindra eventuella missbruk i situationer där den röstandel som överskrider gränsen är så stor att den som är skyldig att lämna erbjudande de facto kan utöva bestämmande inflytande på bolagsstämman redan med en röstandel på endast tre tiondelar (30 %). Den som är skyldig att lämna erbjudande ska dessutom i samband med offentliggörandet av uppgiften om att skyldigheten uppkommit, utan dröjsmål tillkännage sin avsikt att avstå från den röstandel som överskrider gränsen för skyldigheten att lämna erbjudande. Informationen om att röstandelen sjunkit under gränsen ska offentliggöras omedelbart.

Utöver de undantag som enligt paragrafen begränsar tillämpningsområdet för skyldigheten att lämna erbjudande föreskrivs i 27 § mera exakt än i den gällande lagens 6 kap. 15 § om Finansinspektionens möjlighet att bevilja undantag från skyldigheten.

22 §. Förfarandet vid obligatoriskt uppköpserbjudande. I paragrafen föreslås ändringar av teknisk natur av den anledningen att det i 10 § föreskrivs om förfarandet vid offentliggörande av information. Till övriga delar motsvarar paragrafen den gällande lagens 6 kap. 14 §.

Prissättning av erbjudande

23 §. Vederlag vid obligatoriskt uppköpserbjudande. I denna paragraf föreslås ändringar av teknisk natur. Till övriga delar mot-

svarar paragrafen den gällande lagens 6 kap. 11 §. I EFTA-domstolens avgörande 10.12.2010 (Case E-1/10 Periscopus AS and Oslo Børs ASA and Erik Must AS) anses det att artikel 5.4 i direktivet om uppköpserbjudanden, dvs. artikeln om skäligt pris, inte föranleder något behov av att ändra regleringen.

24 §. Vederlag vid frivilligt uppköpserbjudande. Det föreslås att paragrafens 1 mom. kompletteras i enlighet med motiveringen (RP 6/2006 rd) till den gällande lagens 6 kap. 12 § 2 mom. i fråga om att fritt prissätta frivilliga uppköpserbjudanden som avser alla värdepapper i eget kapital. I vissa situationer kan kravet på opartiskt bemötande förutsätta att vederlag av ett visst slag erbjuds, såsom då vissa aktieägare erbjuds byte av aktier. I paragrafens 1 mom. föreslås en ny andra mening om kravet på opartiskt bemötande enligt 7 §. Dessutom föreslås i paragrafen ändringar av teknisk natur. Till övriga delar motsvarar paragrafen den gällande lagens 6 kap. 12 §.

25 §. Förvärv under och efter erbjudandetiden. I denna paragraf föreslås ändringar av teknisk natur. Till övriga delar motsvarar paragrafen huvudsakligen den gällande lagens 6 kap. 13 §. Det föreslås emellertid att paragrafens 4 mom. preciseras med en bestämmelse enligt vilken den höjning som avses i 1 mom. i samband med betalningen av vederlag eller, om vederlag redan betalats, omedelbart ska riktas till de värdepappersinnehavare som godkänt uppköpserbjudandet. Höjningsskyldigheten gäller värdepappersförvärv som ska göras före utgången av erbjudandetiden och som genomförs genom att erbjudandevillkoren ändras så att de motsvarar förvärv som gjorts på bättre villkor. Höjningen ska betalas till värdepappersinnehavare som godkänt uppköpserbjudandet i form av det vederlag som i praktiken höjts i samband med att erbjudandet genomförs. Någon separat förhöjning ska inte betalas så som i en situation där det är fråga om kompensations-skyldighet.

Beviljande av undantag

26 §. Beviljande av undantag. I denna paragraf föreslås ändringar som begränsar Finansinspektionens prövningsrätt. Till övriga

delar motsvarar paragrafen den gällande lagens 6 kap. 15 §. Enligt paragrafens 1 mom. kan Finansinspektionen av särskilda skäl på ansökan bevilja undantag från skyldigheten att lämna erbjudande och från andra skyldigheter som föreskrivs i 11 kap., under förutsättning att undantaget inte strider mot de allmänna bestämmelserna i 1 kap. 2—4 § och inte heller mot 7 och 8 § i 11 kap. eller mot de allmänna principerna i artikel 3 i direktivet om uppköpserbjudanden. Förutsättningarna för beviljande av undantag från bl.a. skyldigheten att lämna erbjudande preciseras sålunda genom begränsning av Finansinspektionens prövningsrätt.

De viktigaste undantagen gäller skyldigheten att lämna erbjudande enligt 20 § samt innehållet i erbjudandehandlingar enligt vad som föreskrivs i 11 § och i finansministeriets förordning enligt 27 §. Sådana särskilda skäl som avses i paragrafen är bl.a. rösträttsöverföring inom en och samma krets som har bestämmande inflytande, generationsväxling och överskridning av gränsen för skyldigheten att lämna erbjudande med anledning av en teckningsgaranti som ställts för att säkerställa teckningsrätten i en situation där övriga aktieägare inte utnyttjar sin teckningsrätt.

Under de fem och ett halvt år som den gällande lagens 6 kap. 15 § varit i kraft har Finansinspektionen beviljat sammanlagt 20 sådana undantagen. Undantagen är sålunda ungefär lika många som de egentliga uppköpserbjudandena. Det är sålunda viktigt att undantag alltid beviljas på basis av en helhetsprövning och med beaktande av aktieägarnas, i synnerhet minoritetsägarnas ställning, tillgång till information och påverkningsmöjligheter, kravet på opartiskt bemötande och de allmänna principer som föreskrivs i artikel 3 i direktivet om uppköpserbjudande.

Sådana särskilda skäl för beviljande av undantag från skyldigheten att lämna erbjudande som avses i paragrafen kan åtminstone vara rösträttsöverföring inom en och samma krets som har bestämmande inflytande, generationsväxling och överskridning av gränsen för skyldigheten att lämna ett erbjudande med anledning av en teckningsgaranti i syfte att genomföra en teckningsrättsemission i en situation där övriga aktieägare inte utnyttjar sig teckningsrätt. Ett särskilt skäl kan också

vara att gränsen för skyldigheten att lämna erbjudande överskrider i ett arrangemang vars syfte är att trygga målbolagets fortsatta verksamhet då det råkat i ekonomiska svårigheter, eller i samband med en företagsreglering vars syfte inte är att få bestämmande eller betydande inflytande i målbolaget. Också den omständigheten att aktieägare som inte är beroende av ett arrangemang som överskrider gränsen för skyldigheten att lämna erbjudande har fått tillräcklig information om arrangemanget före bolagsstämman och vid bolagsstämman har understött arrangemanget, kan vara ett särskilt skäl att bevilja undantag från skyldigheten att lämna erbjudande.

I samband med att den gällande lagen stiftades konstateras riksdagens ekonomiutskott att undantag från anbudsskyldigheten bör beviljas bl.a. vid generationsskifte och i situationer där det bestämmande inflytandet de facto inte övergår eller övergår till en allmännyttig sammanslutning (EkUB 6/2006 rd - RP 6/2006 rd). Undantag från anbudsskyldigheten bör kunna göras om 1) det bestämmande inflytandet övergår antingen genom förvärv enligt 1 kap. 1 § i ärvdabalken (40/1965) eller på något annat sätt till en person som avses i ärvdabalkens 2 kap. om skyldemäns arvsrätt (generationsskifte), 2) det bestämmande inflytandet i själva verket inte övergår, exempelvis då alla eller en del av de aktier som ger bestämmande inflytande förs över på en sammanslutning där överlåtaren har bestämmande inflytande eller 3) den ägarandel som ger upphov till skyldighet att ge ett köpeanbud förs över på en allmännyttig stiftelse, och mottagarens röstetal inte överskrider 50 % av det röstetal som bolagets samtliga aktier medför. Generationsskiften är ofta synnerligen utdragna processer och helheter som i många avseenden påverkar ägarnas ställning. Med alla sina olika skeden kan de pågå i över 20 år och involvera testamenten, donationer, förskottsarv, utnyttjande av bolagsstrukturer och andra åtgärder. Att trygga verksamhets- och ägarförutsättningarna för börsnoterade familje- och släktföretag i generationsskiftessituationer är viktigt för att ett ägande med ansikte ska vara möjligt och för att nya familje- och släktföretag ska kunna börsnoteras. Bestämmelsen ger emellertid Finansinspektionen prövningsrätt när

det gäller beviljande av undantag, t.ex. i sådana situationer där sökanden inte har kunnat påvisa att de förutsättningar som riksdagens ekonomiutskott räknat upp blir uppfyllda. Bestämmelsen kompletteras av lagförslagets 31 § där det föreskrivs om behörighet att utfärda föreskrifter om grunderna för beviljande av undantag enligt 26 §.

I paragrafens 2 mom. föreskrivs om förutsättningarna för beviljande av undantag då målbolaget har sitt bolagsrättsliga säte i en annan stat än Finland. Finansinspektionen kan bevilja undantag från tillämpningen av bestämmelserna i 11 kap. om målbolaget har sitt bolagsrättsliga säte i en annan behörig EES-stat än Finland. Undantag kan också beviljas om ställningen för innehavarna av målbolagets värdepapper skyddas enligt bestämmelser som tillämpas i någon annan stat och som motsvarar bestämmelserna i detta kapitel.

Särskilda bestämmelser

27 §. *Offentligt uppköpserbjudande på en multilateral handelsplattform.* Till denna paragraf överförs den gällande lagens 3 a kap. 14 § med vissa tekniska ändringar i paragraf-texten och dess motivering. Enligt paragrafen ska vid multilateral handel tillämpas i princip samma bestämmelser som i samband med offentliga uppköpserbjudanden.

I paragrafens 1 mom. föreskrivs om kravet på opartiskt bemötande, på motsvarande sätt som i fråga om offentliga uppköpserbjudanden på en reglerad marknad. Den som offentligt erbjuder sig att köpa aktier som på ansökan av emittenten har tagits upp till handel på en multilateral handelsplattform får inte särbehandla innehavarna av de värdepapper som erbjudandet avser. Innehållsmässigt motsvarar momentet 7 §. Den föreslagna paragrafen ska tillämpas då de aktier som uppköpserbjudandet avser eller de värdepapper som berättigar till aktier är föremål för handel endast på en multilateral handelsplattform.

I paragrafens 2 mom. föreskrivs att för budgivaren gäller en allmän skyldighet att informera om erbjudandet. Till åtskillnad från 11 kap. som endast gäller aktier som är föremål för handel på en reglerad marknad, förutsätts budgivaren inte upprätta en erbu-

dandehandling i en viss form och budgivaren behöver inte heller få Finansinspektionens godkännande för att offentliggöra erbjudandet. Eftersom emittenter av värdepapper som ska tas upp till multilateral handel och uppköpserbjudanden som gäller sådana värdepapper sannolikt är betydligt mindre än emittenter och motsvarande erbjudanden på en reglerad marknad, skulle det på det hela taget bli alltför tungt att tillämpa bestämmelserna i 11 kap. på denna marknad. Därför föreslås att erbjudandet får utformas fritt och att det från fall till fall ska bedömas om det innehåller tillräcklig information. Informationen ska emellertid alltid med iakttagande av god värdepappersmarknadssed ges i en klar och entydig form så att innehavarna av målbolagets värdepapper kan göra en välgrundad bedömning av uppköpserbjudandet. Momentet motsvarar 1 kap. 2 § där det föreskrivs att på värdepappersmarknaden inte får tillämpas förfaranden som strider mot god värdepappersmarknadssed eller annars är otillbörliga.

Enligt paragrafens 3 mom. ska budgivaren offentliggöra sitt erbjudande och sända det till värdepapperens innehavare, marknadsplatsoperatören och Finansinspektionen. Erbjudandet ska sändas till Finansinspektionen endast för kännedom och med tanke på tillsynen, men förfarandet är inte förenat med något formellt godkännandeförfarande. Enligt momentet ska budgivaren dessutom ha ekonomiska förutsättningar att genomföra erbjudandet.

Enligt paragrafens 4 mom. ska på ett uppköpserbjudande tillämpas vad som i 23 § 1 och 3 mom. föreskrivs om vederlag och i 24 § om förvärv under och efter erbjudandetiden. Avsikten med bestämmelsen om vederlag är att säkerställa ett opartiskt bemötande.

28 §. *Rekommendation om förfaranden vid uppköpserbjudanden.* Enligt paragrafens 1 mom. ska börsbolag direkt eller indirekt höra till ett oberoende organ som representerar stora delar av näringslivet och är etablerat i Finland och som i syfte att främja god värdepappersmarknadssed ger rekommendationer om hur ett målbolags ledning ska agera vid uppköpserbjudanden och om avtalsbaserade strukturer för att upprätthålla kontrollen, eller i syfte att styra bolagsrättsliga förfaran-

den som ska tillämpas i samband med företagsköp. Kravet att näringslivet ska vara väl representerat i organets sammansättning motsvarar Sveriges lag. I bestämmelsen används uttrycket ”ger rekommendationer” eftersom för att ge en rekommendation om förfarandena vid offentliga uppköpserbjudanden har reserverats ett halvt års övergångstid inom vilken börsbolag ska meddela Finansinspektionen vilket organ som har gett rekommendationen och till vilket organ börsbolaget hör. Med rekommendationer avses t.ex. inte sådana rekommendationer som en utländsk budgivare har gett i sin hemstat. Organet kan också ge yttranden om dessa frågor.

Förslaget innebär en kombination av myndighetsreglering och äkta självreglering. Bakgrunden till bestämmelsen beskrivs mera utförligt i bilaga 2 till promemorian ”Keskuskauppakamarin yrityskauppalautakunnan tulevaisuus ja sen vaihtoehto” (Centralhandelskammarens nämnd för företagsförvärv – framtid och alternativ) av arbetsgruppen för totalrevision värdepappersmarknadslagstiftningen. Bestämmelserna om nämnden för företagsförvärv föreslås bli ersatta med ett mera allmänt omnämnande om ett självregleringsorgan som inte namnges i lagen men som i stor utsträckning skulle verka inom samma område som för närvarande nämnden för företagsförvärv.

Bestämmelserna om organet skulle vara så utformade att detta kunde vara t.ex. en förening eller också kunde organet inrättas genom ett avtal. Att främja god värdepappersmarknadssed med hjälp av äkta självreglering skulle inte förutsätta att det grundas en förening som börsbolag uttryckligen måste höra till. Börsbolag kunde höra till organet antingen genom medlemskap i det, genom medlemskap i en förening som är medlem i organet, genom att stå i avtalsförhållande till en medlem eller genom att på något annat sätt förbinda sig att delta i organets verksamhet eller att följa organets rekommendationer. Börsbolag skulle sålunda ha valmöjligheter och de måste inte nödvändigtvis ansluta sig som medlemmar i något nytt eller uttryckligt organ. Bestämmelsen förutsätter inte heller att det inrättas nya organ. Att börsbolag förbinder sig i något annat avseende eller indirekt hör till ett organ är ett genuint alternativ

och en emittent kan också välja att inte direkt ansluta sig till organet. En emittent som väljer detta alternativ accepterar därmed att den inte direkt kan påverka organets eventuella beslut. Det har i praktiken konstaterats att t.ex. börsbolag mycket väl anpassar sig till näringslivets självreglering vilket innebär att självregleringen kan bli mycket effektiv.

Ett sådant organ kunde vara t.ex. Värdepappersmarknadsföreningen som idkar äkta självreglering. Till föreningen hör näringslivets centrala intresseorganisationer, dvs. Finlands Näringsliv EK och Centralhandelskammaren samt Helsingfors Börs. Värdepappersmarknadsföreningen uppger att den har gett rekommendationer om offentliga uppköpserbjudanden men dock inte skött samma uppgifter som nämnden för företagsförvärv. Det är sålunda konsekvent att lagändringen innebär att Värdepappersmarknadsföreningen kan fortsätta ge och utveckla rekommendationer om förfarandena i samband med offentliga uppköpserbjudanden. Efter att nämnden för företagsförvärv upphör med verksamheten är det emellertid inte nödvändigt att i lagen nämna Värdepappersmarknadsföreningen som idkar äkta självreglering eller något annat motsvarande organ, t.ex. börsen. Inte heller de krav anges i detalj som uppställs för självregleringsorgan i artikel 53 i direktivet om finansiella instrument när det gäller system för investerares klagomål utanför domstol och i artikel 100 i det nya direktivet om fondföretag (UCITS IV, 2009/65/EG). Inte heller de självregleringsorgan som avses i dessa direktiv regleras på ett sätt som uppfyller kraven i artikel 4.1 i direktivet om uppköpserbjudanden eller i 124 § i grundlagen, på samma sätt som nämnden för företagsförvärv som idkar både lagstadgad och äkta självreglering regleras i den gällande lagens 6 kap. 17 §.

Enligt bestämmelsen ska det dock liksom enligt de nämnda direktiven finnas ett organ för ändamålet. Det organ som nämns i bestämmelsen ska upprätthålla och utveckla den självreglering som börsbolagen och deras referensgrupper idkar. Dessutom har organet betydelse som en nationell plattform för regleringsprojekt på EU-nivå och som ett diskussionsforum för näringslivet. Bestämmelserna om organet stämmer också överens

med den nya lagen om investeringstjänster och med lagen om placeringsfonder som nyligen ändrats. Eftersom organet inte har befogenheter att utfärda normer och eftersom bestämmelserna om dess uppgifter och organisation inte är detaljerade, aktualiseras inga frågor som berör grundlagens 80 och 124 §. Förebilden för bestämmelsen är motsvarande lag i Sverige.

Det är också viktigt att organet utöver kravet på permanent finansiering uppfyller vissa andra minimikrav när det gäller oberoende, långsiktighet och organisering samt deltagarnas mångsidighet och förmåga att fatta beslut, för att organet på ett trovärdigt sätt ska kunna utfärda och utveckla rekommendationer om förfaranden vid offentliga uppköpserbjudanden, koder för bolagsstyrning och t.ex. rekommendationer om god värdepappersmarknadssed och bästa praxis för upprättande av prospekt. Trots att organets sammansättning är en fråga som de deltagande aktörerna kommer överens om sinsemellan, faller det sig naturligt att värdepappersmarknadens parter, såsom börsbolag och framför allt företrädare för investerarna är mångsidigt representerade i organet, i synnerhet när det ska ge yttranden. Organet kan ge yttranden i en sammansättning och rekommendationer i en annan sammansättning.

Den omständigheten att bestämmelserna om organet inte är detaljerade innebär å andra sidan att Finansinspektionens samarbete med organet inte blir lika omfattande som med nämnden för företagsförvärv, eftersom Finansinspektionen på grund av tystnadsplikten inte kan utbyta information med organet. Behörighetsfördelningen mellan Finansinspektionen och självregleringsorganet är tydlig. Organet ska enligt 29 § ha tystnadsplikt, vilket är viktigt framför allt i sådana fall då organet ger yttranden i enskilda fall. Det finns å andra sidan inget hinder för att organet konsulterar Finansinspektionen och andra myndigheter då det upprättar rekommendationer. Den omständigheten att organet konsulterar myndigheter innebär inte att rekommendationerna förändras från självreglering till samreglering.

Enligt paragrafens 2 mom. kan det organ som avses i 1 mom. eller ett jämförbart organ i syfte att främja god värdepappersmarknads-

sed också ge andra rekommendationer och yttranden än om bolagsrättsliga frågor. Organet kan vara ett i 1 mom. avsett eller jämförbart organ, t.ex. en börs till vilken alla börsbolag står i avtalsförhållande och har förbundet sig att följa börsreglerna, trots att alla börsbolag inte är medlemmar i de nämnda intresseorganisationerna. Det är möjligt att inrätta också ett annat organ, t.ex. för att främja god värdepappersmarknadssed enligt 2 mom., eftersom det inte sätts ut någon tidsfrist för utveckling av god värdepappersmarknadssed. Förslaget ger sålunda inte något organ ensamrätt att främja god värdepappersmarknadssed. Självregleringsorganets legitimitet uppkommer genom att det ger rekommendationer och yttranden som dess medlemmar förbinder sig att iaktta. Enligt förslaget kan det finnas flera inhemska organ och olika modeller för självreglering. Av dessa orsaker är bestämmelsen inte heller problematisk med avseende på föreningsfriheten som garanteras i grundlagens 13 §. Bestämmelsens förebild är till denna del motsvarande lag i Sverige, men regleringen är i vissa avseenden annorlunda utformad än i Sverige.

Rekommendationerna och yttrandena om främjande av god värdepappersmarknadssed inskränks enligt förslaget inte till sådana frågor om offentliga uppköpserbjudanden som avses i 1 mom. eftersom också skyldigheten att utfärda prospekt och informationsskyldigheten i övrigt ofta uppvisar både bolagsrättsliga och värdepappersmarknadsrättsliga drag. Bedömningen av bolagsrättsliga frågor hör i princip inte till Finansinspektionens behörighet, men sådana frågor är av en central betydelse för tillämpningen av lagen och sammanhänger med företagets verksamhet på värdepappersmarknaden. På motsvarande sätt kan börsens insiderdirektiv främja god värdepappersmarknadssed. Detsamma gäller eventuella rekommendationer om ägarstyrningens spelregler (*stewardship code*) av den typ som har utfärdats i Storbritannien. Dessutom kan det bli aktuellt att ge rekommendationer om upprättande av delårsrapporter och bokslutskommunikéer ifall den aktuella revideringen av öppenhetsdirektivet leder till att lagens bestämmelser om saken upphävs. Andra självregleringsnormer som ger uttryck

för god värdepappersmarknadssed är Helsingfors Börs regler och anvisningar, Finansbranschens Centralförbunds rekommendationer och anvisningar samt tidigare också rekommendationerna och yttrandena av Centralhandelskammarens nämnd för företagsförvärv. God värdepappersmarknadssed utvecklas också med stöd av andra lagar, såsom av det organ för behandling av kundklagomål som avses i lagen om investerings-tjänster och i disciplinnämnden enligt börsreglerna och lagen om handel med finansiella instrument.

Organets regler kan gälla också andra än dess lagstadgade uppgifter. Avsikten är sålunda inte att begränsa organets uppgifter i anslutning till självregleringen. Trots att det nya oberoende organet ska ge anvisningar om innebörden av begreppet god värdepappersmarknadssed kommer utvecklingen av begreppet att ta flera år innan det blir vedertaget. Alla som är verksamma på värdepappersmarknaden har enligt förslaget rätt att be organet om yttranden.

Enligt paragrafens 3 mom. ska börsbolag som avses i 1 och 2 mom. meddela Finansinspektionen vilket organ de hör till. Börsbolag kan befullmäktiga organet att underrätta Finansinspektionen. På Finansinspektionens begäran ska organet tillstålla Finansinspektionen sina stadgar och de övriga uppgifter om sig som Finansinspektionen har rätt att få för sin tillsyn. Trots denna rapporterings-skyldighet har det oberoende organ en central betydelse för definitionen av begreppet god värdepappersmarknadssed, där börsbolagen och övriga parter på värdepappersmarknaden är representerade.

I paragrafens 4 mom. föreskrivs om förhållandet mellan börsreglerna och de förfaranden som ska iakttas vid offentliga uppköps-erbjudanden. Om en rekommendation som avses i 1 mom. har blivit en del av börsreglerna ska dels målbolaget och dels också budgivaren, om den är ett börsbolag, förbinda sig att iakttas börsreglerna. Om rekommendationer kan tas in i börsreglerna möjliggör och säkerställer detta också myndighetsövervakningen av att reglerna iakttas. Det är inte obligatoriskt att följa en rekommendation. Budgivaren åläggs emellertid i 9 § 3 mom. och målbolaget i 13 § 3 mom. skyldighet att of-

fentliggöra orsaken till att en rekommendation inte har iakttagits, vilket ger börsreglerna en starkare ställning. Bedömningen av sådana förklaringar görs dels av erbjudandets parter och dels av Finansinspektionen som övervakar att informationsskyldigheten iaktas samt av börsen och medierna. I lagen om handel med finansiella instrument föreskrivs om börsens skyldighet att övervaka att dess regler följs.

Ifall den rekommendation som numera frivilligt tillämpas i fråga om förfaranden som ska iakttas vid offentliga uppköpserbjudanden liksom den på följ eller förklara - principen baserade koden för bolagsstyrning skulle tas in i börsbestämmelserna och inte i de börsregler som ska fastställas av finansministeriet, skulle rekommendationen endast indirekt myndighetsövervakas, med undantag för de lagstadgade skyldigheterna. Enligt börsreglerna kan börsens styrelse ge en rekommendation om god förvaltnings-sed (*corporate governance*) i börsbolag. Genom ett beslut av Helsingforsbörsens styrelse har förvaltningskoden blivit bindande för börsbolagen. Skyldigheten att iakttas bestämmelserna om börsen är en följd av att varje emittent med stöd av ett avtal mellan börsen och respektive börsbolag har förbundit sig att iakttas bestämmelserna. Det är sålunda inte frivilligt att iakttas koden som ingår i de normer som gäller börsen och i börsens självreglering och sålunda indirekt också i Finansinspektionens tillsyn över börsens verksamhet.

29 §. Tystnadsplikt. Denna paragraf motsvarar huvudsakligen den gällande lagens 7 kap. 3 §. Enligt paragrafens 1 mom. får den som vid fullgörande av uppdrag som avses i detta kapitel eller som medlem eller ersättare eller som anställd i det organ som avses i 28 § har fått kännedom om icke-offentliggjorda uppgifter om en emittents eller någon annan persons finansiella ställning eller enskilda förhållanden eller om en affärs- eller yrkeshemlighet, inte röja eller utnyttja informationen om det inte har bestämts eller i behörig ordning föreskrivits att den ska röjas eller om inte den i vars intresse tystnadsplikten gäller ger sitt samtycke.

I paragrafens 2 mom. föreskrivs att om det organ som avses i 28 § är en börs får en medlem eller ersättare eller en anställd hos bör-

sen trots 1 mom. röja informationen som avses i bestämmelsen för en person som är anställd eller medlem i ett organ hos ett företag som i en annan stat ordnar handel som motsvarar en reglerad marknad och står under myndighetstillsyn eller medlem i organet, om röjandet av informationen är nödvändig för att trygga en effektiv tillsyn över värdepappersmarknaden. Eftersom börsen står under tillsyn av Finansinspektionen gäller en lindrigare tystnadsplikt för medlemmarna, ersättarna och de anställda hos börsorgan än hos sådana andra organ som avses i 28 §. En förutsättning är dessutom att personen i fråga omfattas av motsvarande tystnadsplikt som enligt 1 mom. Bestämmelsen motsvarar 8 kap. 3 § i lagen om handel med finansiella instrument.

Enligt paragrafens 3 mom. föreskrivs i lagen om Finansinspektionen om Finansinspektionens rätt att ge information. Enligt 1 kap. 6 § övervakar Finansinspektionen efterlevnaden av denna lag samt av bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den.

30 §. Bemyndigande att utfärda förordning. Det föreslås att i denna paragraf i likhet med den gällande lagens 6 kap. 4 § 4 mom. föreskrivs om finansministeriets bemyndigande att utfärda förordning, med den preciseringen att bemyndigandet gäller också undantag i fråga om erbjudandehandlingars innehåll, som det redan tidigare har föreskrivits om i förordningen.

31 §. Finansinspektionens behörighet att utfärda föreskrifter. Enligt denna nya paragraf kan Finansinspektionen dels utfärda närmare föreskrifter om på vilka grunder personer som avses i 5 § anses agera i samråd samt å andra sidan om grunderna för avtal som avses i 20 § 1 mom. 4 punkten och för andra arrangemang och om grunderna för att bevilja undantag enligt 26 §. Avsikten med den föreslagna paragrafen är att samla bestämmelserna om förvaltnings- och tillståndspraxis på ett ställe och att öka transparensen. Trots att detaljmotiveringen till varje bestämmelse ger exempel på situationer som förekommer i praktiken, är förhållandena ofta unika och oförutsägbara. Exempelvis situationer där det är fråga om undantagstillstånd kan avsevärt avvika från varandra.

Dessutom har det beviljats nästan lika många undantagstillstånd som det har lämnats uppköpserbjudanden. Finansinspektionen har styrt lagtolkningen genom att i olika typer av praktiska situationer ge skriftliga och muntliga förhandsbesked och yttranden. Det är ändamålsenligt att komplettera och förtydliga lagrummens innehåll och tolkning med hjälp av behörigheten att utfärda föreskrifter, i syfte att förbättra marknadsaktörernas rättssäkerhet.

DEL V MARKNADSMISSBRUK

12 kap. Allmänna bestämmelser

I detta kapitel föreslås allmänna bestämmelser om marknadsmissbruk. Bestämmelserna motsvarar huvudsakligen den gällande värdepappersmarknadslagen. Med avvikelse från den gällande värdepappersmarknadslagens 5 kap. föreslås att paragraferna förses med rubriker. Kapitlets bestämmelser om tillämpningsområdet och definitionerna i dagens 12—14 kap. är baserade på marknadsmissbruksdirektivet och på kommissionens tredje direktiv (2003/72/EG). Kommissionen gav 20.10.2011 ett förslag till förordning om marknadsmissbruk (KOM(2011) 651 slutlig), vilket innebär att det i fortsättningen huvudsakligen kommer att föreskrivas i den förordningen om det som föreskrivs i denna lags 12 – 14 kap. Förordningen ska börja tillämpas 24 månader efter att den trätt i kraft, med undantag för vissa av dess artiklar som ska tillämpas omedelbart då den träder i kraft.

1 §. Tillämpningsområde. Paragrafens 1 mom. innehåller en informativ bestämmelse om de skyldigheter och förbud som föreskrivs i lagens 12—14 kap. I paragrafens 2 mom. föreskrivs i enlighet med marknadsmissbruksdirektivets artikel 9.1 om det allmänna tillämpningsområdet för bestämmelserna om marknadsmissbruk. Enligt bestämmelsen ska lagens 12—14 kap. tillämpas på finansiella instrument som är föremål för handel på en reglerad marknad och på en multilateral handelsplattform i Finland och på emittenter av finansiella instrument och dessutom på sådana finansiella instrument som har ansökts bli upptagna till handel och på sådana instruments emittenter. Paragra-

fens hänvisningar till offentlig handel ersätts i överensstämmelse med lagens allmänna terminologi med en hänvisning till den reglerade marknaden, varmed avses en reglerad marknad i en EES-stat.

Med avvikelse från den gällande lagen ska 12—14 kap. inte längre tillämpas på värdepapper och derivatinstrument utan över huvud taget på finansiella instrument. Med finansiella instrument avses instrument enligt 1 kap. 10 § i lagen om investeringstjänster. Begreppet finansiella instrument är baserat på del C i bilaga I till direktivet om marknader för finansiella instrument och är sålunda mera omfattande än definitionen i marknadsmissbruksdirektivets artikel 1.3. Kommissionen föreslår i sitt förslag till förordning om marknadsmissbruk att definitionen av begreppet finansiella instrument ska förenhetligas med definitionen i direktivet om marknader för finansiella instrument. Tillämpningsområdet för de bestämmelser om marknadsmissbruk som föreslås i lagens 12 – 14 kap. gäller, med undantag för bestämmelserna om skyldigheten att rapportera insiderinnehav, alla finansiella instrument som avses i direktivet om marknader för finansiella instrument och i 1 kap. 10 § i lagen om investeringstjänster.

Det föreslås att i paragrafens 3 mom. föreskrivs om sådana undantag i fråga om tillämpningsområdet som avses i marknadsmissbruksdirektivets artikel 7. Direktivet är inte tillämpligt på transaktioner i penning- eller växelkurspolitiska syften eller inom ramen för statsskuldshöllning av en medlemsstat, Europeiska centralbankssystemet, en nationell centralbank eller något annat officiellt utsett organ eller av en person som handlar på deras vägnar. Medlemsstaterna får utsträcka detta undantag till sina egna delstater eller liknande lokala myndigheter för förvaltning av offentliga skulder. I Finland kan kommunerna och samkommunerna inte betraktas som sådana delstater eller liknande lokala myndigheter som avses i direktivet.

2 §. Insiderinformation. I denna paragraf föreskrivs om insiderinformation som avses i artikel 1 i marknadsmissbruksdirektivets bestämmelsens 1 mom. motsvarar huvudsakligen den gällande värdepappersmarknadslagens 5 kap. 1 § 1 mom. Enligt lagens termi-

nologi gäller insiderinformation inte värdepapper som är föremål för offentlig handel utan i stället sådan specifik information som hänför sig till finansiella instrument som är föremål för handel på en reglerad marknad eller på en multilateral handelsplattform i Finland och som inte har offentliggjorts eller annars varit tillgänglig på marknaden samt som är ägnad att väsentligen påverka dessa finansiella instruments eller till dem anslutna andra finansiella instruments värde.

Hänvisningen i den gällande värdepappersmarknadslagens 5 kap. 1 § 2 mom. om tillämpning av 1 mom. också på värdepapper som avses i 2 mom. behövs inte längre. Med en reglerad marknad avses också en reglerad marknad i en annan EES-stat där finansiella instrument är föremål för handel. Enligt 1 § 2 mom. i detta kapitel kan insiderinformation också avse finansiella instrument som endast har ansöpts bli upptagna till handel.

En redogörelse för kravet att insiderinformationen ska vara specifik ingår i regeringens proposition (RP 137/2004 rd) som gavs i samband med det nationella genomförandet av marknadsmissbruksdirektivets. Det hänvisas till bestämmelsen i två av högsta domstolens avgöranden, dvs. HD 2009:1 och HD 2006:110.

I kommissionens definitionsdirektiv konstateras i artikel 1.1 att information ska anses vara av specifik natur om den anger omständigheter som föreligger eller rimligtvis kan komma att föreligga eller en händelse som har inträffat eller rimligtvis kan förväntas inträffa och om denna information är tillräckligt specifik för att göra det möjligt att dra slutsatser om omständigheternas eller händelsens potentiella effekt på priserna på finansiella instrument eller relaterade derivatinstrument.

Det kan inte anses vara fråga om tillräckligt specifik insiderinformation om sannolikheten för att omständigheter eller en händelse kan förväntas inträffa är liten eller om det är klart mindre sannolikt att en händelse kan förväntas inträffa än att den inte inträffar. Informationen kan dock vara tillräckligt specifik t.ex. om den avser omständigheter eller händelser som är alternativa till varandra. Exempelvis information om ett företags tillräckligt långt förberedda alternativa planer kan uppfylla

kravet på specifikhet. Insiderinformation förutsätts också vara väsentlig. Det är fråga om typisk insiderinformation t.ex. i samband med sådana åtgärdshelheter eller arrangemang som på grund av sin natur eller storlek avviker från ett bolags sedvanliga affärsverksamhet eller från bolagets offentliggjorda strategi. I en helhetsbedömning av insiderinformationen ska också den omständigheten beaktas att ju betydelsefullare projektet eller sammanhanget är, i ett desto tidigare skede kan informationen betraktas som insiderinformation. I börsens insiderregler ges exempel på insiderinformation och praktiska anvisningar om de grundläggande förutsättningarna för projektspecifika insiderregister. Vid tillämpningen av anvisningarna är det emellertid skäl att beakta att tolkningsfrågor som gäller insiderinformation ska avgöras från fall till fall i enlighet med gällande lagstiftning. När det gäller anvisningar om praktiska förfaranden i samband med insiderfrågor inom ramen för självreglering eller samreglering kan dessa anvisningar ytterligare utvecklas i syfte att förbättra marknadsparternas rättssäkerhet.

I paragrafens 2 mom. föreslås en bestämmelse om insiderinformation om derivatinstrument som avser råvaror eller utsläppsrätter.

Momentet är delvis baserat på det andra stycket i marknadsmissbruksdirektivets artikel 1.1 och på artikel 4 i kommissionens tredje direktiv (2004/72/EG). Marknadsmissbruksdirektivets definition av begreppet finansiella instrument gäller också råvaruderivat. Enligt direktivet är den allmänna definitionen av insiderinformation dock inte tillämplig på råvaruderivat eftersom emittenten inte har samma informationsskyldighet i fråga om sådana som i fråga om övriga finansiella instrument. Till åtskillnad från direktivet föreslås att momentet utöver råvarubaserade derivat ska tillämpas också på derivatinstrument som avser utsläppsrätter. Liksom när det gäller andra finansiella instrument ska också derivat som avser råvaror eller utsläppsrätter vara av specifik natur.

Kommissionen antog den 12 november 2010 förordningen nr 1031/2010 om tidschema, administration och andra aspekter av auktionering av utsläppsrätter för växthusga-

ser i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv. I förordningen hänvisas i fråga om marknadsmissbruk och insiderinformation uttryckligen till marknadsmissbruksdirektivet och dess begrepp. I förordningens kapitel X föreskrivs om regler om marknadsmissbruk som gäller för auktionsprodukter. Enligt förordningen ska marknadsmissbruksdirektivet tillämpas som sådant på 2-dagars spotkontrakt eller 5 -dagars futurekontrakt om de är finansiella instrument i den mening som avses i marknadsmissbruksdirektivet. På andra finansiella instrument än sådana som avses i marknadsmissbruksdirektivet ska tillämpas bestämmelserna i förordningens artiklar 37—43 i fråga om definitionerna av begreppen insiderinformation och marknadsmanipulation, förbud mot insiderhandel, annan förbjuden användning av insiderinformation, förbud mot otillbörlig marknadspåverkan, särskilda krav för att minska risken för marknadsmissbruk samt tillsyn och kontroll.

Enligt kommissionens tredje direktiv kan marknadsanvändarna förvänta sig att få information som direkt eller indirekt hänför sig till ett eller flera sådana derivat som rutinemässigt görs tillgängliga för användarna på dessa marknader eller ska offentliggöras enligt lagar och andra föreskrifter, marknadsregler, avtal eller sedvänjor på den relevanta underliggande råvarumarknaden eller råvaruderivatmarknaden. Enligt paragrafens 2 mom. gäller detta information som inte har varit tillgänglig på marknaden i enlighet med bestämmelser eller föreskrifter och offentliggörande av information eller i enlighet med god handelssed. I 14 kap. 4 § föreskrivs om godtagbar marknadspraxis.

I paragrafens 3 mom. föreskrivs om tillämpning av bestämmelserna om insiderinformation också på finansiella instrument vars värde bestäms på basis av finansiella instrument som avses i 1 mom. Bestämmelsen motsvarar huvudsakligen den gällande värdepappersmarknadslagens 5 kap. 1 § 2 mom. 3 punkten. Bestämmelsen utsträcks emellertid till att i stället för värdepapper gälla finansiella instrument över huvud taget.

3 §. Insider. I denna paragraf föreskrivs om personer som hör till en emittents offentliga insiderkrets, dvs. om insiders. Paragrafens

1 mom. är baserat på marknadsmissbruksdirektivets artikel 6 och på artiklarna 1 och 6 i kommissionens tredje direktiv. Till insiderskretsen hör enligt värdepappersmarknadslagens 5 kap. 3 § 1 och 2 punkten medlemmar och ersättare i styrelsen eller förvaltningsrådet för en finländskt emittent vars aktier är föremål för handel på en reglerad marknad eller på en multilateral handelsplattform i Finland samt emittentens verkställande direktör, ställföreträdaren för verkställande direktören samt en revisor, revisorssuppleant och en anställd hos den revisionssammanslutning som är huvudansvarig för revisionen av bolaget. Insiders är också andra personer som hör till den högsta ledningen för en emittent, såsom en medlem av ledningsgruppen som har regelbunden tillgång till insiderinformation och har rätt att fatta beslut om bolagets framtida utveckling och om organisering av dess verksamhet. Det föreslås att definitionen av personer som hör till den högsta ledningen i enlighet med artikel 1.1 b i kommissionens tredje direktiv preciseras så att den omfattar personer som har regelbunden tillgång till insiderinformation. Den gällande lagens definition gäller andra som hör till den högsta ledningen och som regelbundet får insiderinformation. Bolaget ska fortsättningsvis ange de personer som på det sätt som avses i punkten hör till den högsta ledningen.

Enligt paragrafens 2 mom. ska anmälningskyldigheten enligt 1 mom. tillämpas också på europabolag. Enligt 7 § i lagen om europabolag ska på ett europabolags ledningsorgan och förvaltningsorgan samt på medlemmarna i dessa organ och på verkställande direktören tillämpas vad som i aktiebolagslagen föreskrivs om motsvarande organ i ett publikt aktiebolag, om inte något annat föreskrivs i rådets förordning (EG) nr 2157/2001. Enligt artikel 1.9 c ska i medlemsstaterna tillämpas de bestämmelser som skulle gälla för ett publikt aktiebolag bildat i överensstämmelse med lagstiftningen i den medlemsstat där europabolaget har sitt säte.

Bestämmelserna om insiders ska enligt den föreslagna paragrafens 3 mom. tillämpas också på insiders hos emittenter som har sitt bolagsrättsliga säte i ett tredjeland, om emittenternas aktier är föremål för handel på en börs.

4 §. Närmaste krets. I denna paragraf föreslås en definition av begreppet närmaste krets. Enligt marknadsmissbruksdirektivets artikel 6.4 ska personer i ledande ställning hos en emittent av finansiella instrument, i tillämpliga fall också närstående personer, till den behöriga myndigheten åtminstone rapportera varje transaktion som de utför för egen räkning avseende aktier som emitteras av den emittenten eller derivat eller andra finansiella instrument som är kopplade till aktierna. Enligt artikel 1.2 a i kommissionens tredje direktiv avses med närstående person till en person i ledande ställning hos en emittent av finansiella instrument make/maka till personen i ledande ställning, eller partner till denna person som i nationell rätt likställs med make/maka.

I paragrafens 1 mom. 1 och 2 punkten föreskrivs i överensstämmelse med kommissionens tredje direktiv att till en insiders närmaste krets hör insiders make enligt äktenskapslagen samt insiders partner i ett parförhållande enligt lagen om registrerat partnerskap. I den gällande värdepappersmarknadslagens 5 kap. 3 § 1 mom. 3 punkten används endast uttrycket make eller maka, som emellertid i lagens motivering konstateras motsvara det nu föreslagna begreppet.

Det begrepp som används i kommissionens tredje direktiv, dvs. ”partner till denna person som i nationell rätt likställs med make/maka” kan utöver partner i ett parförhållande anses avse en sambo. Samhällets familjebegrepp har utvidgats och i synnerhet parförhållanden har blivit en betydligt vanligare familjeform. Det är ändamålsenligt att utöka insiders närmaste krets med kategorin sambor eftersom dessa i likhet med makar och makor samt parter i registrerade parförhållande kan ha information som kan göra dem skyldiga till marknadsmissbruk om de utnyttjar den.

En sambo enligt paragrafens 1 mom. 4 punkten kan vara endast en person som de facto bor i ett gemensamt hushåll med insiders. En sambo kan vara eller inte vara av samma kön som insiders. Med sambo avses i denna lag dock inte parter som endast kortvarigt eller tillfälligt bor tillsammans med insiders. Det tidsmässiga kriteriet för boende i gemensamt hushåll är ett år, liksom i fråga om andra familjemedlemmar som bor i

gemensamt hushåll t.ex. far- eller morföräldrar.

Insidern ansvarar för anmälan om övriga personer som hör till den närmaste kretsen, också om sambor. En emittent kan inte åläggas att utreda omständigheter kring en insiders familjeliv, utan insidern måste själv hålla reda på när ett år har gått och när skyldigheten att göra anmälan sålunda har uppkommit. En emittent kan ge en insider anvisningar om hur anmälningar ska göras.

I paragrafens 1 mom. 3 och 4 punkten föreskrivs att till den närmaste kretsen, liksom enligt den gällande värdepappersmarknadslagens 5 kap. 3 § 3 punkten, också hör en omyndig person vars intressebevakare insidern är, insiderns sambo och övriga familjemedlemmar som i minst ett år har bott i samma hushåll som insidern.

Företag och stiftelser där insidern har bestämmande inflytande hör enligt 5 punkten till den närmaste kretsen. Det är i denna punkt fråga om företag eller stiftelser där insidern eller en person som avses i 1—4 punkten ensam eller tillsammans eller där insidern tillsammans med en annan insider i förhållande till samma emittent eller tillsammans med en person som står i ett sådant förhållande till denne som avses i 1—4 punkten direkt eller indirekt har bestämmanderätt. Denna definition motsvarar huvudsakligen den gällande lagens 5 kap. 3 § 4 punkten.

I momentets 6 och 7 punkten föreskrivs också om andra företag som hör till den närmaste kretsen än sådana som är baserade på bestämmande inflytande. Till den närmaste kretsen hör enligt momentets 6 punkt ett företag, om insidern eller en person som avses i 1—4 punkten ensam eller tillsammans direkt eller indirekt äger minst 10 procent av det röstetal som aktierna medför och, om en person som avses ovan har ett betydande inflytande, då företaget inte är föremål för handel på en reglerad marknad eller på en multilateral handelsplattform. Definitionen av begreppet närmaste krets omfattar emellertid inte med stöd av 6 punkten sådana företag som är föremål offentlig handel på en reglerad marknad eller på en multilateral handelsplattform. En insider kan i vissa fall äga över 10 procent i ett företag som är föremål för handel på börsen och i vilket insidern samti-

digt utövar ett betydande inflytande. Skyldigheten att offentliggöra handelsuppgifter kan i vissa situationer leda till att det på marknaden finns information om ett bolags investeringsaktivitet utan att bolaget självt har skyldighet att med stöd av flaggningsskyldigheten offentliggöra informationen.

I momentets 7 punkt föreskrivs uttryckligen om öppna bolag och kommanditbolag som hör till en insiders närmaste krets. Enligt bestämmelsen hör ett öppet bolag eller ett kommanditbolag till insiderns närmaste krets om denne eller en person som avses i 1 mom. 1—4 punkten är bolagsman i det öppna bolaget eller ansvarig bolagsman i kommanditbolaget.

Momentets 5, 6 och 7 punkt är baserade på artikel 1.2 d i kommissionens tredje direktiv, där det föreskrivs att med närstående person avses juridiska personer vilkas ledningsuppgifter utförs av en insider eller av en närstående person som avses i 1—4 punkten eller som direkt eller indirekt kontrolleras av en sådan person, eller som upprättats till förmån för en sådan person eller en person vars ekonomiska intressen huvudsakligen motsvarar intresset hos en sådan person.

I överensstämmelse med den gällande värdepappersmarknadslagens 5 kap. 4 § 4 mom. gäller anmälningskyldigheten enligt paragrafens 2 mom. inte bostadsaktiebolag, ömsesidiga fastighetsaktiebolag som avses i 28 kap. 2 § i lagen om bostadsaktiebolag (1599/2009), ideella och ekonomiska föreningar och inte heller organisationer som inte eftersträvar vinst. Om ett företag regelbundet bedriver handel med finansiella instrument ska uppgifter om det emellertid anmälas.

Det föreslås att den gällande lagens undantag i fråga om emittentens dotterföretag inte tas med i den nya lagen. Orsaken till undantaget var att det enligt den gamla aktiebolagslagen (734/1978) var förbjudet för dotterföretag att förvärva aktier i moderföretaget. Detta förbud togs inte in i den nya aktiebolagslagen och det finns inte heller längre några grunder en sådan för undantagsbestämmelse. Emittentens dotterföretag hör i fortsättningen till insiderns närmaste krets endast om de uppfyller de kriterier som nämns i 1 mom. 5 punkten.

Enligt paragrafens 3 mom. har en person ett betydande inflytande i ett företag som avses i 1 mom. 6 punkten om denne i företaget har en ställning som avses i 3 § 1 mom. 1 eller 2 punkten eller en jämförbar ställning.

13 kap. Offentligt insiderregister och företagspecifikt insiderregister

I detta kapitel föreskrivs vilka uppgifter som ska sändas till det offentliga insiderregistret, om upprätthållande av insiderregistret samt om förvaring och utlämnande av uppgifter. I kapitlet föreskrivs också om företagsspecifika register, om upprätthållande av sådana samt om förvaring och utlämnande av uppgifter.

År 2009 förändrades clearingn och avvecklingen på värdepappersmarknaden i och med att en utländsk central motpart inledde sin verksamhet i Finland. Detta innebar att man för värdepapperstransaktioner som clearades i värdeandelssystemet under en dag kunde få endast nettosaldo i stället för som tidigare bruttosaldo. I flera fall är det inte möjligt att få annan information om insiders värdepapperstransaktioner som avvecklas hos en utländsk clearingorganisation än ett nettosaldo i slutet av dagen. Utländska clearingorganisationer avvecklar en betydande del av de transaktioner som gjorts med värdepapper som emitterats av stora och medelstora emittenter.

Det föreslås att grunderna för bestämmelserna om insiderregister ändras så att emittenten ska göra anmälningar till Finansinspektionen både om en insiders ställning och dennes närmaste krets samt om dess innehav av finansiella instrument. Personer i insiderställning ska för sin del anmäla uppgifterna till emittenten för att denne ska kunna vidarebefordra uppgifterna till Finansinspektionen. Det centrala offentliga insiderregistret upprätthålls av Finansinspektionen. Ett insiderregister kan vara ett register som Finansinspektionen upprätthåller själv eller ett register som upprätthålls av en utomstående serviceproducent. Emittenten har inte längre någon skyldighet att upprätthålla ett offentligt register men kan vid behov utnyttja Finansinspektionens register och hålla informationen tillgänglig för allmänheten.

Enligt marknadsmissbruksdirektivets artikel 6.4 ska personer i ledande ställning hos en emittent av finansiella instrument, och i tillämpliga fall dem närstående personer, till den behöriga myndigheten åtminstone rapportera varje transaktion som de utför för egen räkning avseende aktier som emitteras av den emittenten eller derivat eller andra finansiella instrument som är kopplade till aktier. Ett register som upprätthålls av en myndighet gör det möjligt att få information centralt. Om emittenterna vore skyldiga att upprätthålla register skulle detta leda till att informationen måste hämtas ur många källor och inte ur ett centralt system. Den föreslagna bestämmelsen gör det lättare för investerare och allmänheten att få information, förbättrar informationens tillförlitlighet och understryker insiderpersonernas eget ansvar för att sända information till registret. Avsikten är dessutom att i synnerhet för små och medelstora emittenter göra det lättare i administrativt hänseende att upprätthålla registret. Förslaget syftar också till öppenhet och offentlighet då heltäckande information inte längre kan fås genom värdeandelssystemet.

Bestämmelserna om företagsspecifika insiderregister motsvarar huvudsakligen den gällande värdepappersmarknadslagens 5 kap. 8—11 §.

1 §. Tillämpningsområde. I denna paragraf föreslås en informativ bestämmelse om kapitlets tillämpningsområde. Kapitlet gäller offentliga och företagsspecifika insiderregister.

Offentligt insiderregister

2 §. Anmälningsskyldighet till Finansinspektionen. En finländsk emittent vars aktier är föremål för handel på en reglerad marknad eller på en multilateral handelsplattform i Finland ska till Finansinspektionen anmäla de uppgifter om sina insiders som avses i 1 mom. och om den närmaste krets som de uppgivit samt om dess innehav av sådana finansiella instrument som avses i 5 mom. Anmälningsskyldigheten gäller också ändringar som skett i ovan nämnda uppgifter. För att uppfylla anmälningsskyldigheten måste insidern anmäla uppgifterna till emittenten. En person som hör till insiders närmaste krets ska också anmäla uppgifterna till emittenten.

maste krets är för sin del skyldig att anmäla sina egna uppgifter till insidern. På grund av avgränsningen av tillämpningsområdet enligt lagförslaget 12 kap. 1 § 2 mom. gäller skyldigheten endast emittenter vars finansiella instrument på emittentens ansökan är föremål för handel på en multilateral handelsplattform.

Enligt paragrafens 1 mom. 1 punkten ska emittenten till Finansinspektionen göra en insideranmälan om sina insiderpersoner och den närmaste krets som de uppgivit, inom 14 dagar efter att en insider har inlett sitt uppdrag. Anmälan ska göras oberoende av om insidern eller dennes närmaste krets äger sådana finansiella instrument som avses i paragrafen. Enligt momentets 2 punkt ska insidern till Finansinspektionen göra anmälan om förändringar i insideranmälan uppgifter inom 7 dagar efter att de skett. Anmälan ska göras t.ex. i det fall att insiderns barn blir myndigt och flyttar bort från det med insidern gemensamma hushållet. En ändringsanmälan ska göras också i det fall att barnet efter att ha blivit myndigt bor i samma hushåll som insidern. Barnets ställning i förhållande till insidern förändras då från omyndig till en annan person som bor i samma hushåll.

Enligt momentets 3 punkt ska emittenten till Finansinspektionen göra anmälan om insiderpersonernas och den av dessa uppgivna närmaste kretsens innehav av finansiella instrument som avses i 5 mom. inom 14 dagar efter att insidern inledde sitt uppdrag (*innehavsanmälan*). Anmälningsskyldigheten gäller transaktioner som görs för insiderns egen och den närmaste kretsens räkning. Skyldigheten att sända uppgifterna till myndigheten är baserad på marknadsmissbruksdirektivets artikel 6.4. Dessutom ska en emittent enligt momentets 4 punkt till Finansinspektionen göra anmälan om förändringar i insiderpersonernas och den närmaste kretsens innehav inom 7 dagar efter en förändring, när förändringen i innehavet uppgår till minst 5 000 euro. Tidsfristen motsvarar den som föreskrivs i artikel 6.1 i kommissionens tredje direktiv. Bestämmelsen förutsätter inte längre att de under kalenderåret gjorda förvärvs och avyttringarnas sammanlagda belopp ska

uppges senast den 31 januari följande kalenderår, också om det underskrider 5 000 euro.

Emittenten är skyldig att anmäla de uppgifter som avses i 1 mom. till Finansinspektionen och se till att den i tid får de nödvändiga och korrekta uppgifterna av insiderpersonerna. En insider ansvarar dock för att emittenten får korrekta uppgifter i tid, för att emittenten ska kunna uppfylla sina skyldigheter. Av denna anledning föreskrivs i 2 mom. att en insider utan obefogat dröjsmål ska anmäla de uppgifter som avses i 1 mom. till emittenten. En person som hör till den närmaste kretsen ska för sin del utan obefogat dröjsmål anmäla de uppgifter som avses i 1 mom. till insidern, för att denne ska kunna uppfylla sina skyldigheter. Enligt förslaget ska insidern också vidta tillräckliga åtgärder för att säkerställa att personer som hör till den närmaste kretsen är medvetna om sin anmälningsskyldighet.

Insidern ansvarar för anmälan innehåll och för att den görs i tid. Emittenten är inte ansvarig för att anmälan är korrekt till innehåll eller för att den ges i tid, om felet eller förseningen beror på att insidern inte i tid har tillställt bolaget korrekta uppgifter. Insiderns innehavsanmälan gäller också de personers innehav som hör till den närmaste kretsen. Insidern ska vidta adekvata åtgärder för att säkerställa att personer som hör till den närmaste kretsen är medvetna om sin anmälningsskyldighet till insidern och de personer som hör till den närmaste kretsen ska utan obefogat dröjsmål tillställa insidern de uppgifter som behövs. Om insidern visar att den med tillräckliga åtgärder har säkerställt att en person som hör till den närmaste kretsen varit medveten om sin anmälningsskyldighet, men insidern inte har fått uppgifter trots sina åtgärder, kan Finansinspektionen inte påföra insidern en sådan administrativ påföljd som avses i 4 kap. i lagen om Finansinspektionen. Påföljden kan i så fall emellertid påföras en person som hör till den närmaste kretsen, om denne har försummat sin skyldighet att i enlighet med paragrafen lämna uppgifterna till insidern.

I paragrafens 3 mom. föreskrivs att i insideranmälan och innehavsanmälan ska tas in uppgifter som behövs för individualisering av personen, företaget eller stiftelsen i fråga

samt uppgifter om affärsverksamheten. I innehavsanmälan ska dessutom ytas in uppgifter om affärsverksamheten.

Enligt paragrafens 4 mom. ska skyldigheten att anmäla uppgifter om insiders tillämpas också på en emittent som har sitt bolagsrättsliga säte i ett tredjeland, om emittentens aktier är föremål för börshandel.

I den föreslagna paragrafens 5 mom. föreskrivs om finansiella instrument som förutsätter innehavsanmälan. Anmälningsskyldigheten gäller en emittents aktier och sådana finansiella instrument vars värde bestäms på basis av aktierna i fråga. Aktierna ska vara föremål för handel på en multilateral handelsplattform, på emittentens ansökan eller med dennes samtycke.

3 §. Emittenters skyldighet att ge råd till insiders. Enligt denna paragraf ska emittenter ge insiderpersoner råd om hur insideranmälningar och innehavsanmälningar upprättas. Syftet med bestämmelsen är att styra förfrågningar om anmälningarna till emittenterna i stället för till Finansinspektionen, för att Finansinspektionens tillsynsuppdrag klart ska kunna hållas isär från rådgivningen till insiders. Börsens insiderregler och övriga självregleringsmekanismer kan också i fortsättningen stödja en enhetlig rådgivningspraxis när det gäller emittenter.

4 §. Offentligt insiderregister. I denna paragraf föreskrivs om Finansinspektionens skyldighet att upprätthålla ett offentligt register. I överensstämmelse med den gällande värdepappersmarknadslagens 5 kap. 7 § 1 mom. ska av registret framgå varje insider och dennes närmaste krets, de finansiella instrument som innehas av insidern och dennes närmaste krets samt alla förvärv och avyttringar specificerade. I registret ska föras in alla uppgifter som behövs för att individualisera de nämnda personerna samt uppgifter om deras affärstransaktioner.

Enligt 13 § 1 mom. 4 punkten i den gällande lagen om värdeandelssystemet ska värdepapperscentralen upprätthålla datasystem för ett offentligt register över ägande med insynställning. Det föreslås att denna skyldighet ändras så att värdepapperscentralen i fortsättningen kan samla in uppgifterna. Skyldigheten att samla in uppgifter för insiderregistret är inte längre motiverad eftersom des-

sa uppgifter fås både ur värdeandelssystemet när det gäller direkta innehav och av förvaringsbankerna när det är fråga om utländska investerares förvaltarregistrerade värdeandelar. Vidare kan Finansinspektionen ordna insamling av uppgifter på det sätt som den önskar och vid behov utnyttja uppgifter som eventuellt insamlats av värdepapperscentralen.

5 §. Upprätthållande av det offentliga insiderregistret samt förvaring och utlämnande av information. Till innehållet motsvarar denna paragraf huvudsakligen den gällande värdepappersmarknadslagens 5 kap. 7 § 4 och 5 mom. om upprätthållande av insiderregister samt förvaring och utlämnande av uppgifter. Enligt den föreslagna paragrafens 1 mom. ska upprätthållandet av det offentliga insiderregistret ordnas på ett tillförlitligt sätt. Registrets information ska sparas minst fem år efter att den förts in i registret. Var och en har rätt att mot kostnadsersättning få utdrag ur registret och kopior av informationen. Fysiska personers personbeteckning och adress samt namnen på andra fysiska personer än insiders är dock inte offentliga.

Enligt paragrafens 2 mom. ska Finansinspektionen hålla det offentliga insiderregistrets information tillgänglig för allmänheten på sina webbsidor. Uppgifter om förändringar i innehav av finansiella instrument ska finnas på webbsidorna i 12 månader efter att förändringarna skett. Informationen ska uppdateras utan obefogat dröjsmål efter att en emittent eller insider har anmält förändringar.

Företagsspecifikt insiderregister

6 §. Företagsspecifikt insiderregister. Bestämmelsen motsvarar huvudsakligen den gällande värdepappersmarknadslagens 5 kap. 8 § och marknadsmissbruksdirektivets artikel 6. Det föreslås att paragrafens 1 mom. utvidgas så att den gäller också emittenter vars finansiella instrument är föremål för handel på en multilateral handelsplattform i Finland. På grund av den avgränsning av tillämpningen som föreskrivs i lagförslagets 12 kap. 1 § 2 mom. gäller skyldigheten endast en emittent vars finansiella instrument på emittentens ansökan är föremål för handel på en multilateral handelsplattform. I momentet

sammanslås den gällande värdepappersmarknadslagens 5 kap. 8 § 1 och 2 mom. Såsom i definitionen av begreppet insider föreslås det att bestämmelsens ordalydelse ändras så att den gäller personer som på grund av sin ställning eller sina uppgifter har regelbunden tillgång till insiderinformation. Sådana personer kan vara bl.a. personer som hör till ett bolags ledningsgrupp, ansvarspersoner inom de viktigaste branscherna, verkställande direktören och sekreterare inom den övriga högsta ledningen samt personer som ansvarar för bolagets ekonomi, finansiering, juridiska ärenden, forsknings- och utvecklingsarbete samt kommunikation. Till denna kategori hör i princip inte personer till vilkas normala arbetsuppgifter inte hör att hantera insiderinformation trots att de har regelbunden tillgång till sådan, såsom IT-personal som upprätthåller och servar program som innehåller insiderinformation, och inte heller personer som deltar i underhållet av bolagets lokaler, såsom vaktmästare och städare. Bolaget ska ange de personer som har regelbunden tillgång till insiderinformation.

Det föreslås att till paragrafens 2 mom. fogas en separat bestämmelse om projektspecifika insiderregister. Ett projektspecifikt insiderregister gäller alla personer som av emittenten får insiderinformation om ett projekt. Sådana andra personer som får insiderinformation är t.ex. betydande aktieägare samt myndigheter som emittenten informerar om projektet. Bestämmelsen motsvarar delvis den gällande värdepappersmarknadslagens 5 kap. 11 § om företagsspecifika delregister samt börsens insiderregler med närmare anvisningar om företags- och projektspecifika insiderregister.

I paragrafens 3 mom. föreslås en ny informativ bestämmelse enligt vilken ett företagsspecifikt insiderregister består av permanenta företagsspecifika insiderregister och av projektspecifika insiderregister.

I överensstämmelse med den gällande värdepappersmarknadslagens 5 kap. 8 § föreskrivs i paragrafens 4 mom. om företagsspecifika insiderregisters offentlighet.

I paragrafens 5 mom. föreskrivs att vad som i detta kapitel föreskrivs om emittenters skyldighet att upprätthålla företagsspecifika insiderregister gäller också finländska emit-

tenter vars finansiella instrument är föremål för handel på en reglerad marknad i en annan EES-stat. Momentet motsvarar den gällande värdepappersmarknadslagens 1 kap. 1 § 7 mom.

Enligt paragrafens 6 mom. gäller vad som föreskrivs om företagsspecifika insiderregister också personer som handlar på emittenters vägnar eller för deras räkning. Bestämmelsen motsvarar den gällande värdepappersmarknadslagens 5 kap. 8 § 3 mom.

7 §. *Information som ska registreras i företagsspecifika insiderregister.* I denna paragraf föreskrivs i överensstämmelse med den gällande värdepappersmarknadslagens 5 kap. 9 § vilka uppgifter som ska registreras i ett företagsspecifikt insiderregister. Bestämmelsen är baserad på artikel 5 i kommissionens tredje direktiv.

8 §. *Upprätthållande och förvaring av företagsspecifika insiderregister.* Paragrafens 1—3 mom. motsvarar huvudsakligen den gällande värdepappersmarknadslagens 5 kap. 10 § och artikel 5 i kommissionens tredje direktiv. I paragrafens 1 mom. föreskrivs att informationen i ett företagsspecifikt insiderregister ska registreras på ett tillförlitligt sätt och så att endast behöriga registerförare kan ändra informationen. Om en registeranteckning t.ex. innehåller ett tekniskt fel kan den korrigeras i efterhand om ändringen och grunderna för den antecknas i registret och förvaras på det sätt som föreskrivs i 3 mom.

Det föreslås att till paragrafen fogas ett nytt 4 mom. enligt vilket den som upprätthåller ett företagsspecifikt insiderregister ska följa skriftliga anvisningar om registret. Syftet med detta moment är att ålägga emittenterna bl.a. att ge de personer som är införda i ett företagsspecifikt insiderregister sådana anvisningar att de kan hantera insiderinformationen på rätt sätt.

9 §. *Finansinspektionens behörighet att utfärda föreskrifter.* Denna bestämmelse gäller Finansinspektionens rätt att utfärda närmare föreskrifter om innehållet i det offentliga insiderregistret och i företagsspecifika insiderregister. Bestämmelsen motsvarar i huvudsak den gällande värdepappersmarknadslagens 5 kap. 15 §. Finansinspektionen kan utfärda närmare föreskrifter också om innehållet i innehavsanmälningar och hur de ska upprät-

tas. Enligt artikel 6.3 i kommissionens tredje direktiv ska anmälan innehålla följande information: namn på den berörda personen, skälet till anmälningsplikten, namnet på den berörda emittenten, beskrivning av det finansiella instrumentet, slag av transaktion, datum och plats för transaktionen samt transaktionens pris och volym.

Dessutom kan Finansinspektionen utfärda närmare föreskrifter om innehållet i företags-specifika insiderregister som avses i 6 § och om registrerings sättet.

14 kap. **Bestämmelser om marknadsmissbruk**

1 §. Kapitlets tillämpningsområde. I paragrafens 1 mom. föreslås en informativ förteckning över de bestämmelser som hör till kapitlets tillämpningsområde.

I kapitlet föreslås bestämmelser om marknadsmissbruk, dvs. om användning och röjande av insiderinformation samt om marknadsmanipulation. Bestämmelserna stämmer huvudsakligen överens med motsvarande bestämmelser i den gällande värdepappersmarknadslagens 5 kap. I kapitlet föreslås också mot den gällande värdepappersmarknadslagens 4 kap. svarande bestämmelser om skyldighet att anmäla marknadsmissbruk, analyser av finansiella instrument samt investeringsrekommendationer samt om rapportering av transaktioner. Det föreslås att den gällande värdepappersmarknadslagens 4 kap. om värdepappershandel och tillhandahållande av investeringstjänster flyttas till lagen om investeringstjänster. De bestämmelser som har samband med marknadsmissbruksdirektivet föreslås bli överförda till kapitlet om marknadsmissbruk. Också dessa bestämmelser motsvarar innehållsmässigt huvudsakligen den gällande lagstiftningen.

2 §. Utnyttjande och röjande av insiderinformation. Paragrafens 1—3, 6 och 8 mom. motsvarar huvudsakligen den gällande värdepappersmarknadslagens 5 kap. 2 § om utnyttjande av insiderinformation samt marknadsmissbruksdirektivets artikel 2. I paragrafen föreslås sådana ändringar att hänvisningarna till offentlig handel ersätts med hänvisningar till en reglerad marknad och hänvisningarna till värdepapper och aktier ersätts

med hänvisningar till finansiella instrument. Det föreslås att den gällande paragrafens 1 mom. om förbud att ge någon råd i handel med värdepapper ändras så att förbudet avser råd om förvärv eller avyttring av finansiella instrument. Avsikten med förslaget är att säkerställa att förbudet att ge råd kan tillämpas också på andra transaktioner än handel. Hänvisningen i paragrafens 7 mom. till mäklarlista över multilateral handel föreslås, på grund av att begreppet mäklarlista slopas, bli ändrad så att den avser en hänvisning till en multilateral handelsplattform i Finland.

I paragrafens 4 mom. föreskrivs om tillämpningsområdet för bestämmelsen om utnyttjande och röjande av insiderinformation. Enligt den föreslagna bestämmelsen ska paragrafen tillämpas på finansiella instrument som är föremål för handel på en reglerad marknad eller på en multilateral handelsplattform i Finland och på finansiella instrument vars värde bestäms på basis av de finansiella instrumenten i fråga. Bestämmelsen motsvarar till sitt innehåll den gällande lagens 5 kap. 1 § 1 mom. samt 2 mom. 1 och 3 punkten.

I paragrafens 5 och 6 mom. föreskrivs om paragrafens internationella tillämpningsområde. Enligt 5 mom. ska paragrafens förbud tillämpas på finansiella instrument som är föremål för handel på en börs eller på en multilateral handelsplattform i Finland och på finansiella instrument vars värde bestäms på basis av de finansiella instrumenten i fråga, oberoende av om det görs transaktioner med dessa finansiella instrument i Finland. Förbudet mot utnyttjande av insiderinformation kan sålunda tillämpas t.ex. på en situation där en utländsk investerare utnyttjar insiderinformation om finansiella instrument som är föremål för handel på en börs. Enligt 6 mom. ska paragrafens bestämmelser å andra sidan tillämpas också på finansiella instrument som är föremål för handel på en reglerad marknad i en annan EES-stat och på finansiella instrument vars värde bestäms på basis av de finansiella instrumenten i fråga, då det görs transaktioner med de finansiella instrumenten i Finland. Exempelvis då en investerare utnyttjar insiderinformation om finansiella instrument som är noterade i en annan EES-stat, ska bestämmelsen tillämpas vid sådana förvärv eller avyttringar av finansiella in-

strument som sker i Finland. De föreslagna bestämmelserna motsvarar marknadsmissbruksdirektivets artikel 10. Den gällande lagens 1 kap. 1 § 7 mom. innehåller en bestämmelse om internationell tillämpning av missbruksbestämmelserna som delvis motsvarar den föreslagna bestämmelsen. På grund av tillämpningsbestämmelsen i den föreslagna paragrafens 12 kap. 1 § 2 mom. ska paragrafens förbud tillämpas också på finansiella instrument som endast har ansökts bli upptagna till sådan handel som avses i bestämmelsen. Motsvarande bestämmelse ingår i den gällande lagens 5 kap. 1 § 2 mom. 2 punkten och 14 §.

Den föreslagna paragrafens 8 mom. motsvarar den gällande lagens 5 kap. 2 § 5 mom. och den föreslagna paragrafens 9 mom. motsvarar den gällande lagens 5 kap. 13 §.

3 §. Marknadsmanipulation. Denna paragraf är baserad på marknadsmissbruksdirektivets artikel 3. Paragrafens 1 och 2 mom. motsvarar huvudsakligen den gällande värdepappersmarknadslagens 5 kap. 12 § 1 och 2 mom. om kursmanipulation. Den gällande bestämmelsens hänvisning till värdepapper föreslås i överensstämmelse med kapitlets övriga bestämmelser bli ändrad så att den avser finansiella instrument. Bestämmelsen föreslås i stället för kursmanipulation gälla marknadsmanipulation, som är ett mera omfattande begrepp och avser också annat än värdepapperskurser. Marknadsmanipulation leder inte nödvändigtvis till att kursen på värdepapper förändras eller också är detta inte avsikten, men gärningen är ägnad att ge felaktig eller vilseledande information om det faktiska utbudet eller den faktiska efterfrågan på ett finansiellt instrument eller också är gärningen annars ägnad att manipulera marknaden på det sätt som nämns i 2 mom.

I paragrafens 2 mom. 2 punkten föreslås en sådan precisering att den ska gälla transaktioner och andra åtgärder som är ägnade att ge falsk eller vilseledande information. Den gällande bestämmelsen är såtillvida snävare utformad att den förutsätter att falsk eller vilseledande information ges. Ändringarna motsvarar marknadsmissbruksdirektivets artikel 1.2.

I paragrafens 3 mom. föreslås att förbudet mot marknadsmanipulation utsträcks till att

gälla också andra transaktioner och åtgärder med finansiella instrument än sådana som avses i 1 mom. En förutsättning är enligt den föreslagna bestämmelsen att transaktionerna och åtgärderna snedvrider marknaden för sådana finansiella instrument som avses i 1 mom. Tillämpningsområdet för bestämmelsen omfattar sålunda också transaktioner och andra åtgärder med OTC-derivatinstrument om de på det sätt som lagen avser snedvrider marknaden för finansiella instrument som avses i 1 mom. Enligt den gällande värdepappersmarknadslagens 10 kap. 1 b § ska bestämmelserna om marknadsmanipulation i värdepappersmarknadslagen redan nu tillämpas på OTC-derivatinstrument, om den underliggande egendomen är värdepapper som är föremål för offentlig handel eller motsvarande handel i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller råvaror eller andra nyttigheter.

I paragrafens 4 och 5 mom. föreskrivs i överensstämmelse med den gällande lagens 2 § 5 och 6 mom. som gäller utnyttjande av insiderinformation, om det internationella tillämpningsområdet för förbud mot marknadsmanipulation.

4 §. Undantag i fråga om marknadsmanipulation. Paragrafens 1 mom. motsvarar den gällande värdepappersmarknadslagens 5 kap. 13 §. Paragrafens 2 och 3 mom. motsvarar den gällande lagens 5 kap. 12 § 3 och 4 mom. Hänvisningen i 3 mom. avser inte kursmanipulation utan istället avser den, liksom 3 §, marknadsmanipulation. Bestämmelsen motsvarar marknadsmissbruksdirektivets artikel 8.

I paragrafens 4 mom. föreskrivs om godtagbar marknadspraxis. Bestämmelsen motsvarar artikel 2.1 i kommissionens tredje direktiv. Finansinspektionen har utfärdat standarden 5.5 om investeringsrekommendationer och godtagbar marknadspraxis. De omständigheter som ska beaktas vid bedömningen av godtagbar marknadspraxis är till sin natur sådana att det är skäl att föreskriva i lag om grunderna för den.

Vid bedömningen ska i enlighet med artikel 2.1 i kommissionens tredje direktiv beaktas att marknadspraxisen är öppen, att en välfungerande marknad kan garanteras, betydelse

sen för marknadens omsättning, effektivitet och tillförlitlighet, betydelsen för marknads-mekanismerna och -operatörerna, marknads-strukturerna, marknadsanalyserna samt den risk som marknadspraxis innebär för integriteten på närliggande marknader. Listan med exempel på godtagbar marknadspraxis är inte uttömmande.

Paragrafens 5 mom. motsvarar den gällande värdepappersmarknadslagens 5 kap. 12 § 5 mom. I stället för begreppet värdepappersförmedlare används i momentet begreppet tillhandahållare av investeringstjänster. Undantaget gäller handel som en tillhandahållare av investeringstjänster bedriver för egen räkning genom att emittera obligationer eller andra skuldförbindelser samt depositionsbevis för sådana rättigheter. Exempelvis sådana placeringsbevis som avses i momentet är finansiella instrument enligt marknadsmissbruksdirektivet. I direktivet föreskrivs inte om undantag gällande placeringsbevis. Bestämmelsen upphävdes emellertid inte i samband med att marknadsmissbruksdirektivet genomfördes.

Det föreslås att undantaget i fråga om placeringsbevis ska kvarstå i den nya lagen. Syftet med undantaget som togs in i lagen år 1996 var enligt lagens motivering (RP 7/1996 rd) att säkerställa att kreditinstitutens deltagande i handeln med placeringsbevis inte försvåras eftersom ett kreditinstitut kan vara part i samma avtal som en centralbank. Placeringsbevisens andel av kreditinstitutens medelsanskaffning har från slutet av år 1999 minskat från 14,5 procent till 13,1 procent vid utgången av år 2009. Betydelsen av placeringsbevisens andel varierar mellan olika grupper av kreditinstitut.

5 §. Skyldighet att anmäla marknadsmissbruk. Denna paragraf stämmer huvudsakligen överens med den gällande värdepappersmarknadslagens 4 kap. 16 §. Enligt den föreslagna paragrafens 1 mom. utsträcks anmälningsskyldigheten till att utöver tillhandahållare av investeringstjänster gälla hos dessa anställda personer, såsom mäklare, kapitalförvaltare, personer som ansvarar för förmedlingsverksamhet och s.k. *compliance*-personer. Ändringen motsvarar marknadsmissbruksdirektivets artikel 6.9. I artikel 7 i kommissionens tredje direktiv hänvisas i frå-

ga om misstänkta transaktioner som ska rapporteras till artikel 1.3. Enligt denna avses med personer som yrkesmässigt utför transaktioner bl.a. värdepappersföretag och kreditinstitut. Den nya definitionen av begreppet tillhandahållare av investeringstjänster omfattar värdepappersföretag och kreditinstitut. Definitionen i kommissionens tredje direktiv är öppen, vilket innebär att också andra operatörer kan höra till kategorin anmälningsskyldiga om dessa yrkesmässigt ordnar transaktioner. I momentet föreslås också en sådan ändring att hänvisningen till kursmanipulation ersätts med en hänvisning till marknadsmanipulation. I artiklarna 9—11 i kommissionens tredje direktiv föreskrivs om rapporteringsinnehåll, rapporteringsåtgärder, ansvar och tystnadsplikt. Syftet med bestämmelsen är att trygga tillsynens effektivitet genom att möjliggöra anmälningar så att en person i anställning hos tillhandahållaren av investeringstjänster, t.ex. en mäklare, kan rapportera till en *compliance*-person utan att bryta mot tystnadsplikten. Den anställda behöver dock inte rapportera direkt till Finansinspektionen.

Paragrafens 2 och 3 mom. motsvarar den gällande lagens 4 kap. 16 § 2 och 3 mom.

6 §. Analyser av finansiella instrument samt investeringsrekommendationer. Paragrafens 1—3 mom. motsvarar huvudsakligen den gällande värdepappersmarknadslagens 4 kap. 13 §, marknadsmissbruksdirektivets artikel 6 och artiklarna 2, 3 och 5 i kommissionens direktiv om investeringsrekommendationer (2003/125/EG). I paragrafen föreslås vissa tekniska ändringar som berör definitionerna av begreppen värdepappersförmedlare och offentlig handel. I 8 § föreslås att Finansinspektionen ska kunna utfärda föreskrifter om genomförande av bestämmelser som kommissionen utfärdat med stöd av marknadsmissbruksdirektivet.

7 §. Rapportering av transaktioner. Paragrafens 1—4 mom. motsvarar huvudsakligen den gällande värdepappersmarknadslagens 4 kap. 18 § 1—4 mom. I Finansinspektionens standard RA 5.1 Transaktionsrapportering föreskrivs om rapporteringsskyldiga, finansiella instrument som rapporteringen gäller och om rapporteringstid. Huvudregeln är att den som tillhandahåller investeringstjänster ska

ge en rapport per transaktion. Tillhandahållaren ska ge separata rapporter om förvärv och avyttringar, om tillhandahållaren genomför en transaktion mellan två kunder eller om tillhandahållaren genomför en transaktion på en reglerad marknad eller på en multilateral handelsplattform genom att själv uppträda som kundens motpart.

Definitionen av begreppet värdepappersförmedlare ändras till en definition av begreppet tillhandahållare av investeringstjänster. Det föreslås att tillämpningsområdet för paragrafens 1 mom. utvidgas till att gälla också finansiella instrument som är föremål för handel på en multilateral handelsplattform i Finland samt till Finansiella instrument vilkas värde är beroende av sådana instrument. Utvidgningen motsvarar kommissionens förslag till ny förordning om marknadsmissbruk och förordning om marknader för finansiella instrument, där det föreslås att tillämpningsområdet för bestämmelserna över lag ska utsträckas till att gälla multilaterala handelsplattformar. Det föreslås att sista meningen i den gällande paragrafens 1 mom. ska strykas som obehövlig eftersom begreppet reglerad marknad täcker också övriga reglerade marknadsplatser inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

I paragrafens 3 mom. 3 punkt stryks hänvisningen till optionsföretag, eftersom begreppet börs täcker också optionsföretag.

Den gällande paragrafens 5 mom. och delvis 7 mom. om Finansinspektionens behörighet att utfärda föreskrifter föreslås bli överförda till 8 §.

Paragrafens nya 5 mom. täcker i sakligt hänseende den gällande paragrafens 6 och delvis 7 mom. Syftet med momentet är att utsträcka den nuvarande fortlöpande rapporteringsskyldigheten för värdepappersförmedlare som gör transaktioner med finansiella instrument till att gälla också sådana kapitalförvaltare och förmedlare av order som inte själva genomför transaktioner. Enligt den nuvarande regleringen är de endast skyldiga att tillställa Finansinspektionen en s.k. kompletteringsrapport. Enligt momentet utsträcks rapporteringsskyldigheten i likhet med bl.a. Sveriges och Storbritanniens praxis till att gälla också sådana tillhandahållare av investeringstjänster som endast förmedlar order

gällande finansiella instrument till andra tillhandahållare för vidarebefordran. Om en tillhandahållare av investeringstjänster dock förmedlar identifieringsuppgifter om en kund till en person som utför uppdraget och vederbörligen rapporterar dem till Finansinspektionen, uppkommer ingen rapporteringsskyldighet.

I paragrafens 6 mom. föreskrivs om Finansinspektionens skyldighet att vidarebefordra rapporteringsuppgifter till den behöriga myndigheten i en annan EES-stat. Bestämelsen motsvarar den gällande lagens 4 kap. 18 § 8 mom.

8 §. Finansinspektionens behörighet att utfärda föreskrifter. I denna paragraf föreskrivs om Finansinspektionens rätt att utfärda föreskrifter med stöd av bestämmelserna i detta kapitel. Det föreslås inte att Finansinspektionens behörighet i detta avseende utvidgas jämfört med vad den för närvarande är. Behörigheten att utfärda föreskrifter motsvarar vad som föreskrivs i den gällande värdepappersmarknadslagens 4 kap. 13 § 1 mom. och 18 § 5—7 mom. samt 5 kap. 15 §.

DEL VI **PÅFÖLJDER, ÖVERKLAGANDE OCH SÄRSKILDA BESTÄMMELSER**

15 kap. **Administrativa påföljder**

1 §. Ordningsavgift. I paragrafens 1 mom. föreslås bestämmelser om sådana försummelser och överträdelse av värdepappersmarknadslagen för vilka Finansinspektionen i princip ska påföra ordningsavgift enligt vad som närmare föreskrivs i lagen om Finansinspektionen, om inte annat följer av lagen i fråga.

Enligt momentets 1 punkt ska Finansinspektionen påföra ordningsavgift för det första för försummelse att iaktta eller för överträdelse av lagens 5 kap. 4 § om överlämnande av marknadsföringsmaterial till Finansinspektionen. Enligt momentets 2 punkt ska ordningsavgift påföras för försummelse att iaktta eller för överträdelse av lagens 8 kap. 2—7 § om övrig informationsskyldighet. Enligt momentets 3 punkt ordningsavgift påföras för överträdelse av lagens 5—6 och

9—11 § om skyldighet att göra anmälan om betydande ägar- och röstandelar. Enligt momentets 4 punkt ska ordningsavgift påföras för överträdelse av lagens 10 kap. 5 och 6 § om tillgänglighållande av obligatorisk information. Enligt momentets 5 punkt ska ordningsavgift påföras för förfarande som strider mot lagens 13 kap. 2 § om anmälningskyldighet. Alla utom den sist nämnda punkten är nya. I paragrafen föreslås bestämmelser om överträdelser och försummelse som klart strider mot bestämmelserna om de tidsfrister som ska iakttas i fråga om information till marknaden eller överträdelser som annars klart kan konstateras. I paragrafens 2 mom. föreslås en bestämmelse enligt vilken ordningsavgift kan påföras också för överträdelse av närmare bestämmelser och föreskrifter om de bestämmelser som avses i 1 mom. Med närmare bestämmelse avses här finansministeriets förordningar och med föreskrifter avses sådana bindande föreskrifter som utfärdas av Finansinspektionen. Det är fråga om en förtydligande reglering eftersom det i princip måste anses vara fråga om en lagöverträdelse då en person bryter mot en föreskrift som utfärdats med stöd av en bestämmelse. EU-lagstiftning har också i stor utsträckning genomförts genom Finansinspektionens föreskrifter.

2 §. Påföljdsavgift. I denna paragraf föreskrivs om försummelse att iakta och överträdelser av värdepappersmarknadslagen samt bestämmelser och föreskrifter som utfärdas med stöd av den samt kommissionens prospektförordning, för vilka ska påföras påföljdsavgift enligt vad som närmare föreskrivs i lagen om Finansinspektionen. I paragrafen räknas upp överträdelse av vissa bestämmelser som är ägnad att mera allvarligt äventyra investerarskyddet och förtroendet för marknaden.

Enligt 1 mom. 1 punkten ska Finansinspektionen påföra påföljdsavgift för det första för försummelse att iakta eller för överträdelse av lagens 1 kap. 3 och 4 § om förbud mot osann eller vilseledande information och om tillhandahållande av opartisk information. Enligt momentets 2 punkt ska påföljdsavgift påföras för överträdelse av lagens 4 kap. 1, 6—12 samt 14 och 15 § om skyldighet att offentliggöra prospekt. Enligt momentets

3 punkt ska påföljdsavgift påföras den som bryter mot lagens 6 kap. 4—7 och 9 § 7 kap. 5—16 § och 10 kap. 3 och 4 § om offentliggörande av information.

Enligt momentets 4 punkt ska påföljdsavgift påföras den som handlar i strid med lagens 11 kap. 7—11, 13, 14, 16—19, 22—25 och 27 § om offentligt uppköpserbjudande och skyldighet att lämna erbjudande. I momentet räknas sålunda upp kapitlets samtliga bestämmelser utom de som gäller tillämpningsområdet (1—4 §), definitioner (5 och 6 §), giltigheten av ett erbjudande (12 §), villkor för uppköpserbjudande (15 §), beräkning av röstandel (20 §), undantag från skyldigheten att lämna obligatoriskt uppköpserbjudande (21 §), beviljande av undantag (26 §), rekommendation om förfaranden vid uppköpserbjudanden (28 §), tystnadsplikt (29 §) och bemyndigande att utfärda förordning (30 §). Överträdelse av alla andra bestämmelser i 11 kap. är ägnad att äventyra förutsättningarna för genomförande av offentliga uppköpserbjudanden och skyldigheten att lämna erbjudanden samt aktieägarnas intressen. Överträdelse av dessa bestämmelser är huvudsakligen straffbar som informationsbrott som gäller värdepappersmarknaden enligt strafflagens 51 kap. 5 §. Offentliga uppköpserbjudande är dessutom transaktioner av engångsnatur vilkas värde vanligen uppgår till hundratals miljoner euro. Det är sålunda synnerligen svårt att beräkna brottsvinnningen. Av dessa skäl föreslås en bestämmelse som gör det möjligt att tillräckligt snabbt påföra en tillräckligt sträng administrativ påföljd som kan användas i stället för eller utöver de övriga påföljder som föreskrivs i lagen om Finansinspektionen. Enligt artikel 17 i direktivet om uppköpserbjudanden ska medlemsstaterna fastställa de påföljder som ska tillgripas för överträdelser av de bestämmelser i nationell lagstiftning som antagits enligt detta direktiv och vidta alla nödvändiga åtgärder för att garantera att påföljderna verkställs. De påföljder som därigenom fastställs ska vara effektiva, proportionella och avskräckande. Påföljdsavgiften som bedöms ha en avsevärd allmänpreventiv effekt, kompletterar direktivets krav på ett synnerligen beaktansvärt sätt jämfört med de påföljder som för närvarande står till den offentliga

tillsynens förfogande. Dessutom kan Finansinspektionen t.ex. utfärda verkställighetsförbud enligt 33 § i lagen om Finansinspektionen och offentlig varning enligt 39 § i samma lag.

Enligt momentets 5 punkt ska påföljdsavgift påföras den som bryter mot lagens 13 kap. 6—8 § och 14 kap. 2, 3, 5 och 6 § om företagsspecifikt insiderregister och marknadsmissbruk. I paragrafens 2 mom. föreslås liksom i paragrafen om ordningsavgift en bestämmelse enligt vilken vad som i 1 mom. föreskrivs om bestämmelser i denna lag ska tillämpas också på närmare bestämmelser och föreskrifter om dem. Påföljdsavgift kan enligt förslaget påföras också för överträdelse av förordningar som utfärdats med stöd av prospektdirektivet och som kompletterar och preciserar de bestämmelser som nämns i 1 mom. En stor del av EU-författningarna är redan nu direkt tillämpliga förordningar och användningen av förordningar kommer sannolikt att ytterligare öka. Av denna anledning måste de administrativa påföljderna kunna tillämpas också på förfarande som strider mot EU-förordningar.

3 §. Påförande och verkställighet av administrativa förordningar. I paragrafen hänvisas till lagen om Finansinspektionen i vars 4 kap. föreskrivs om påförande, offentliggörande, verkställighet och behandling av administrativa påföljder i marknadsdomstolen.

16 kap. Skadestånd

Lagförslagets 16 kap. är baserat på den gällande lagens 9 kap. Syftet med de föreslagna bestämmelserna är över huvud taget inte att skärpa eller begränsa ersättningsansvaret jämfört med den gällande lagen. Avsikten är närmast att rätta till vissa missförhållanden och att förbättra rättssäkerheten genom att i lagen ta in bestämmelser som motsvarar vedertagna rättsuppfattningar. Avsikten med bestämmelserna är inte att utesluta andra typer av skadeståndsansvar, exempelvis avtalsbaserat ansvar, ansvar enligt aktiebolagslagens 22 kap. eller ansvar enligt skadeståndslagen. Förslaget kompletterar de nuvarande ersättningssystemen, dvs. de avtalsrättsliga och vedertagna principerna när det

gäller brottsansvar. Ett syfte med förslaget är att säkerställa att påföljderna för lagstridigt förfarande är fungerande och effektiva.

Kapitlets bestämmelser gäller aktörer inom tillämpningsområdet för värdepappersmarknadslagen. När det gäller marknadsplatsoperatörer som driver en reglerad marknad, börser och marknadsplatsoperatörer som ordnar multilateral handel regleras skadeståndsansvaret i lagen om handel med finansiella instrument. När det gäller värdepapperscentraler och clearingorganisationers skadeståndsansvar regleras detta på motsvarande sätt i lagen om värdeandelssystem och clearingverksamhet. De skade- och ersättningssituationer som förekommer på värdepappersmarknaden, i samband med investeringstjänster och handel med finansiella instrument uppvisar stora variationer såväl i fråga om personrelationerna som när det gäller ansvarsgrunderna och ersättningsbehoven.

1 §. Skadeståndgrund. I paragrafen föreskrivs om skyldigheten att ersätta skador. Bestämmelsen motsvarar den gällande lagens 9 kap. 2 § 1 mom., likväl med den preciseringen att det klart framgår av lagen att skadan ska ha vållats uppsåtligen eller av vårdslöshet. Att oaktsamhetskriteriet nämns innebär att den vedertagna tolkningen av gällande lag uttryckligen skrivs in i lagen, vilket innebär att rättsläget förtydligas utan att de skadelidandes ersättningsskydd försvagas. Oaktsamhetskriteriet sammanhänger väsentligen med frågan om fördelningen av bevisbördan när det gäller oaktsamt förfarande. På grund av värdepappersmarknadslagens särdrag är det inte motiverat att försöka lösa frågan om fördelningen av bevisbördan genom en uttrycklig bestämmelse, utan den frågan kan också i fortsättningen lämnas beroende av de allmänna principer som tillämpas i rättspraxis och av omständigheterna i respektive skadesituation. För att det ska uppkomma skyldighet att ersätta en skada krävs det att den ersättningsskyldige uppsåtligen eller av vårdslöshet har vållat en annan person skada genom förfarande som strider mot denna lag, mot bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den eller mot Europeiska kommissionens förordningar och beslut som utfärdats med stöd av öppenhetsdirektivet,

prospektdirektivet eller marknadsmissbruksdirektivet.

I paragrafen hänvisas direkt till Europeiska unionens förpliktande förordningar och beslut, trots att tillämpningsområdet för en lag i allmänhet inte kan lämnas beroende av förordningar eller beslut. Eftersom EU-förordningar och -beslut utfärdas i ett noggrant reglerat förfarande, vilket innebär att de inte kan innehålla bestämmelser som utvidgar de underliggande direktivens tillämpningsområde, måste hänvisningar till förordningarna och besluten vara tillräckligt tydliga. En sådan förordning om värdepappersmarknaden som är direkt förpliktande och har samband med tillämpningsområdet för denna lag är för närvarande framför allt kommissionens prospektförordning som utfärdats med stöd av prospektdirektivet. Prospektförordningen har ändrats tre gånger dvs. för det första genom kommissionens förordning (EG) nr 1787 av den 4 december 2006 om ändring av kommissionens prospektförordning, för det andra genom kommissionens förordning (EG) nr 211/2007 av den 27 februari 2007 om ändring av prospektförordningen i fråga om informationen i prospekt när emittenten har en komplex finansiell historia eller har ingått ett betydande finansiellt åtagande och för det tredje genom kommissionens förordning (EG) nr 1289/2008 av den 12 december 2008 om ändring av prospektförordningen i fråga om informationen i prospekt och annonsering. Ett förslag till en fjärde ändring av kommissionens prospektförordning bereds för närvarande.

Dessutom gäller kommissionens förordning (EG) nr 1569/2007 av den 21 december 2007 om införande av en mekanism för fastställande av likvärdighet för redovisningsstandarder som tillämpas av tredjelandsemitterter av värdepapper. För närvarande bereds ett förslag till ändring av också denna förordning. Å andra sidan är det helt frivilligt för medlemsländerna att tillämpa t.ex. kommissionens återköpsförordning som utfärdats med stöd av marknadsmissbruksdirektivet, trots att förordningen i och för sig är direkt förpliktande. Det har således i sig ingen betydelse om ett medlemsland handlar på ett sätt som strider mot kommissionens återköpsförordning, om det inte gäller mark-

nadsmissbruk, eftersom det är fråga om en s.k. skyddshamnsbestämmelse. Handlande i strid med kommissionens återköpsförordning medför inte skadeståndsansvar, utom i det fall att det handlar om marknadsmissbruk. När det är fråga om förvärv av egna aktier är t.ex. Helsingfors Börs regler inte lika stränga som kommissionens återköpsförordning och förvärv av egna aktier sker i praktiken enligt börsens regler.

Eventuellt kommer EU-förordningar om värdepappersmarknaden att godkännas också i Europaparlamentets och rådets medbeslutandeförfarande, såsom t.ex. kommissionens förslag den 15 september 2010 till Europaparlamentets och rådets förordning om blankning och vissa aspekter av kreditswappar eller förslaget av den 20 november 2011 till Europaparlamentets och rådets förordning om insiderhandel och otillbörlig marknadspåverkan (marknadsmissbruk). Vidare ska Europeiska värdepappers- och marknadsmyndighetens tekniska standarder i framtiden utfärdas som kommissionens förordningar eller beslut. Kommissionen har inte ännu utfärdat allmänna dekret som är jämfällbara med Finansinspektionens föreskrifter, men i paragrafen hänvisas till dem för den händelse att kommissionen kompletterar de i paragrafen nämnda tre direktiven med beslut i stället för förordningar. I så fall behöver paragrafen inte ändras. Däremot ska sådana EU-förordningar inte tillämpas som inte ansluter sig till tillämpningsområdet för denna lag eller t.ex. lagen om handel med finansiella instrument, exempelvis förordningen om genomförande av direktivet om marknader för finansiella instrument eller förslaget av den 20 november 2011 till Europaparlamentets och rådets förordning om marknader för finansiella instrument samt ändring av Europaparlamentets och rådets förordning om OTC-derivat, centrala motparter och transaktionsregister (förordningen om Europas marknadsinfrastrukturer).

Det kan bli aktuellt att tillämpa paragrafen också i sådana fall då en skada har orsakats enbart genom överträdelse av de allmänna bestämmelserna i 1 kap. 2—4 §, som gäller förbud mot förfaranden som strider mot god värdepappersmarknadssed eller är otillbörliga, förbud mot osann eller vilseledande in-

formation och skyldigheten att tillhandahålla opartisk information. Till denna del motsvarar regleringen huvudsakligen bestämmelserna i aktiebolagslagens 22 kap. och i den gällande lagens 9 kap. 2 §. Till åtskillnad från aktiebolagslagen föreskrivs i värdepappersmarknadslagen inte uttryckligen om oaktsamhetspresumtionen och därför föreslås det inte heller att det i värdepappersmarknadslagen ska föreskrivas om ett sådant undantag från tillämpningen av de allmänna principerna i aktiebolagslagens 1 kap. som avses i aktiebolagslagens 22 kap. Det föreslås att överträdelse av de allmänna bestämmelserna i värdepappersmarknadslagens 1 kap. sanktioneras med sedvanligt oaktsamhetsansvar.

Skada som har orsakats genom förfarande som strider mot god värdepappersmarknadssed eller annars är otillbörligt enligt 1 kap. 2 § ska också ersättas. Med god värdepappersmarknadssed har man bland aktörerna på värdepappersmarknaden vanligen avsett principer och regler som enligt den rådande åsikten bland upplysta och opartiska aktörer ska betraktas som korrekt och för alla parter rimlig handelssed. Innebörden av begreppet god värdepappersmarknadssed bestäms i avsaknad av en uttrycklig norm i första hand i marknadspraxis och samt i enskilda avtalsförhållanden och rättshandlingar. Skyldigheten att iaktta god värdepappersmarknadssed styr förfarandena och avgörandena i synnerhet då det inte finns någon detaljerad och konkret bestämmelse som är tillämplig på en viss situation. Det är svårt att på ett begripligt och entydigt sätt beskriva begreppet god värdepappersmarknadssed och dess grunder, eftersom det än så länge har uppkommit och kodifierats relativt sparsamt med sedvanerätt på den finländska värdepappersmarknaden.

En generalklausul har flera fördelar jämfört med detaljerade förbudsbestämmelser. ”Strida mot god sed” och ”otillbörlighet” är flexibla begrepp. En reglering av denna typ för det möjligt att ingripa i osaklig verksamhet i den mån som nya, förut okända förfaranden tas i bruk. Att de värderingar som råder i samhället förändras kan också beaktas i tillämpningspraxis utan att de grundläggande regleringarna behöver ändras. Av de allmänna bestämmelserna i lagens 1 kap. är förbudet mot förfaranden som strider mot god vär-

depappersmarknadssed eller är otillbörliga en omfattande princip som kan uppfattas som en uttrycklig handlingsförpliktelse riktad till samtliga aktörer på värdepappersmarknaden.

Att oaktsamhetskriteriet anges som en grund för ersättningsansvar hindrar å andra sidan att ersättningskyldigheten på basis av förfaranden som strider mot god sed eller annars är otillbörliga blir alltför omfattande. Då ersättningsansvaret baseras på att någon bryter mot god värdepappersmarknadssed förutsätter detta bl.a. utredning av uttryckets innebörd och av det förfarande som påstås utgöra en kränkning av seden. Också den omständigheten att självregleringen kodifieras genom det i 11 kap. 28 § avsedda organets rekommendationer och yttranden minskar eventuell tolkningsbarhet av begreppet god värdepappersmarknadssed, medan den förbättrar rättsskyddet för aktörerna inom lagens tillämpningsområde.

Genom värdepappersmarknadens självreglering är det, liksom genom det i 11 kap. 28 § avsedda organets rekommendationer och yttranden, å andra sidan möjligt att innehållsmässigt styra utvecklingen av god värdepappersmarknadssed och precisera dess innebörd samt på detta sätt minska sannolikheten för uppsåtliga eller vårdslösa överträdelser. Om god värdepappersmarknadssed definieras så exakt som möjligt blir det lättare att följa den och i motsvarande mån enklare att förhindra överträdelser, vilket i sin tur minskar behovet av rättegångar. Detta förutsätter i allmänhet att vedertagen praxis kan konstateras t.ex. med hjälp av anvisningar eller allmänt nyttjade modellavtal eller förfaranden. Exempelvis den omständigheten att Värdepappersmarknadsförbundet aktivt har utvecklat koder för bolagsstyrning, som delvis har samband med börsbolagens lagstadgade informationsskyldighet, har gjort det lättare att iaktta de enskilda rekommendationerna. Andra självregleringsnormer för god värdepappersmarknadssed är Helsingfors Börs regler och anvisningar, Finansbranschens centralförbunds rekommendationer och anvisningar samt tidigare också rekommendationerna och yttrandena av Centralhandelskammarens nämnd för företagsförvärv. Också Finansinspektionen kan i sina anvisningar, såsom i 2006 års rekommenda-

tion om förfaranden vid offentliga uppköps-erbjudanden, meddela att den anser det vara förenligt med god värdepappersmarknadssed att tillämpa självreglering. Enligt 3 § i lagen om Finansinspektionen ska Finansinspektionen främja goda förfaranden på finansmarknaden. En förutsättning för utveckling och definition av god värdepappersmarknadssed är sålunda en öppen och aktiv dialog med samtliga marknadsparter samt mellan Finansinspektionen och övriga myndigheter. En sådan dialog för bl.a. värdepappersnämnden verkar i anslutning till Försäkrings- och finansrådgivningen. Nämnden främjar god värdepappersmarknadssed och ger rekommendationer på begäran av icke-professionella investerare och tillhandahållare av investeringstjänster. I 10 kap. 13 § i lagen om investeringstjänster föreslås en bestämmelse i syfte att säkerställa att icke-professionella kunder kan hänskjuta enskilda meningsskiljaktigheter om tillämpning av lagen till ett oavhängigt organ som ger rekommendationer. De allmänna rekommendationer och de rekommendationer som självregleringsorganet eventuellt ger i enskilda ärenden ger kan vara ett effektivt samt i sakligt hänseende praktiskt och flexibelt sätt att utveckla och förenhetliga goda förfaranden också för börsbolagens vidkommande.

Förbudet mot osann eller vilseledande information i lagförslaget 1 kap. 3 § samt skyldigheten att enligt 1 kap. 4 § tillhandahålla adekvat och opartisk information har samband med informationsskyldigheten som är ett centralt element i lagen. I praktiken innebär verksamhet som strider mot dessa allmänna bestämmelser i lagens 1 kap. också överträdelse av någon uttrycklig bestämmelse om skyldigheten att offentliggöra information, vilket innebär att omfattningen av t.ex. en ledande persons ersättningsansvar i praktiken är synnerligen klart definierad. I synnerhet då det inte finns någon uttrycklig bestämmelse om saken i lagen, kan innebörden av lagens allmänna principer med tanke på tillämpningen av dem preciseras genom självreglering. För att en person ska slippa ersättningsansvar kan det räcka att personen i fråga påvisar att han eller hon har handlat i överensstämmelse med rekommendationer och yttranden, t.ex. av ett organ som avses i

11 kap. 28 §. Trots att de grundläggande principer som nämns i 1 kap. 2—4 § ofta är inkluderade i de skyldigheter som skrivits in i andra bestämmelser, kan förändringar i verksamhetsmiljön och metoderna förutsätta att det utfärdas närmare föreskrifter också om sådana bestämmelser. Föreskrifter som kompletterar lagen kan behövas i synnerhet för att säkerställa att emittentens styrelse, genom att omsorgsfullt iakttä alla allmänt godkända standarder för upprättande av prospekt samt genom att omsorgsfullt organisera emissions- och noteringsprocessen, kan säkerställa att skadeståndsskyldigheten inte aktualiseras.

Förslaget innebär att i paragrafen kvarstår den gällande lagens utgångspunkter, dvs. att det lagstadgade skadeståndsansvaret gäller också skador som uppkommit i avtalsförhållanden och att s.k. rena förmögenhetsskador ska ersättas utan att det föreligger sådana synnerligen vägande skäl som avses i skadeståndslagen. Till åtskillnad från aktiebolagslagen föreskrivs i lagförslaget också om ersättning av skador som orsakats av bolag. På ersättning för skador som enbart är baserade på överträdelse av aktiebolagslagen ska fortsättningsvis tillämpas aktiebolagslagen, enligt vilken ersättningsansvar mot bolag samt mot aktieägare och tredjepersoner kan baseras på överträdelse av aktiebolagslagen eller bolagsordningen samt dessutom på brott mot den s.k. allmänna omsorgsplikten.

Förfaranden som strider mot denna lag kan orsaka skada både i och utanför avtalsförhållanden. I allmänhet kan skadan vara av typen ren förmögenhetsskada. Av denna anledning föreslås att i lagen fortfarande ska finnas en bestämmelse enligt vilken den skadelidande har rätt till ersättning av den som orsakat skadan genom en gärning som strider mot lagen. Bestämmelsen innebär sålunda att skadevällarens beteende både i och utanför ett avtalsförhållande kan bedömas med stöd av denna lag samt bestämmelser och föreskrifter som utfärdas med stöd av den och dessutom med stöd av kommissionens förordningar eller beslut i anslutning till lagens tillämpningsområde. Såsom framgår ovan är avsikten med den föreslagna paragrafen dock inte att utesluta tillämpning av principerna om avtalsbaserat ansvar. Avtalsansvaret innebär att skada som åsamkats avtalsparter genom av-

talsbrott ersätts. Det är då avgörande om skadan har orsakats genom ett förfarande som strider mot parternas avtalsenliga förpliktelser. Å andra sidan kan skada i ett avtalsförhållande också orsakas genom överträdelse av normer, varvid den föreslagna paragrafen kan tillämpas på ersättningsskyldigheten. Den allmänna principen för avtalsansvar är att skadevållaren för att slippa ansvar måste kunna visa att han har handlat omsorgsfullt. När det är fråga om ansvar för förmögenhetsskador utanför ett avtalsförhållande innebär bestämmelsen att en förutsättning för ersättning av s.k. ren förmögenhetsskada i detta sammanhang inte är att det föreligger synnerligen vägande skäl enligt skadeståndslagens 5 kap. 1 §, inte heller i det fall att den gärning som orsakat skadan inte har kriminaliserats i lagen.

Skadeståndsansvaret vid brott mot informationsskyldigheten ska, fransett undantaget i 16 kap. 2 §, behandlas som en helhet oberoende av om det är fråga om information som lämnats på primärmarknaden eller eftermarknaden, emittenters eller aktieägares informationsskyldighet, informationsskyldighet gällande prospekt eller ägar- och röstandelar eller om regelbunden eller fortlöpande informationsskyldighet. Från börsbolags och övriga emittenters synpunkt är detta motiverat eftersom t.ex. i ett prospekt inte kan offentliggöras uppgifter som inte redan tidigare har offentliggjorts med stöd av den regelbundna eller fortlöpande informationsskyldigheten.

I paragrafen räknas inte upp några enskilda aktörer, eftersom en sådan uppräkningslista inte nödvändigtvis förtydligar inriktningen av ansvaret och inte heller förbättrar förutsägbarheten utöver vad som uppnås genom de exempel som räknas upp i motiveringen. Om någon kategori inte nämns kunde detta leda till oföfogade e contrario -slutsatser, trots att förteckningen inte är avsedd att vara uttömmande. Den persongrupp som avses i paragrafen är omfattande och omfattar i likhet med den gällande lagens 9 kap. 2 § 1 mom. dels investerare och dels alla vars verksamhet hör till lagens tillämpningsområde. Till denna grupp av aktörer kan höras åtminstone börsbolag, övriga emittenter, aktiesäljare och tillhandahållare av värdepapper samt perso-

ner som lämnar offentliga uppköpserbjudanden. Till bestämmelsens tillämpningsområde kan likaså höras insiders som avses i lagens 12 kap. 3 §, personer som enligt 12 kap. 4 § hör till en insiders närmaste krets samt personer som gjort sig skyldiga till marknadsmissbruk enligt 14 kap. I lagförslagets 2 kap. definieras begreppen emittent och börsbolag. Till den persongrupp som avses i bestämmelsen kan dessutom höras personer som ordnar emission enligt 1 kap. 11 § 7 punkten i lagen om investeringstjänster.

Den som ordnar emission och den som garanterar en emission enligt 1 kap. 11 § 6 punkten i lagen om investeringstjänster måste ha verksamhetstillstånd enligt lagen om investeringstjänster, vilket innebär att som garanterande av en emission inte betraktas t.ex. institutionella investerare på förhand givna löften att delta i en aktieemission i egenskap av tecknare eller köpare. Då en person endast har rollen som garant för en emission är det inte heller motiverat att hänföra denne till kategorin ersättningsskyldiga, eftersom garanten inte har särskild informationsskyldighet.

Vems ansvar det i ett enskilt fall är fråga om beror dels på den tillämpliga materiella bestämmelse som kan leda till ansvar om den överträds och dels på vem som åläggs skyldigheter enligt bestämmelsen. I praktiken kan de aktörer som räknats upp i detta sammanhang liksom enligt den gällande lagens 9 kap. 2 § 1 mom. inte sinsemellan vara i samma ställning när det gäller inriktningen av ansvaret. Liksom den gällande lagen är bestämmelsen öppen och möjliggör en utvidgning av de ansvariga personernas krets, eftersom det i och med värdepappersmarknadens strukturella utveckling ständigt kommer in nya aktörer på marknaden och dessa blir föremål för alltmer detaljerad reglering.

Å andra sidan kan det bli fråga om att exempelvis börsbolags samt övriga emittenters och företags ledande personer åläggs ersättningsansvar enligt denna lag endast ifall skadan vållats genom att vederbörande fysiska person har brutit mot denna lag, mot bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats med stöd av den eller mot kommissionens förordningar eller beslut som hänför sig till lagens tillämpningsområde samt under förut-

sättning att bestämmelsen i fråga uttryckligen föreskriver om handlingsplikt för personen i fråga. En sådan bestämmelse kan vara t.ex. lagförslagets 11 kap. 13 § som uttryckligen ålägger målbolagets styrelse att ge yttranden om offentliga uppköpserbudanden. Dessutom är t.ex. 9 kap. 5 § som gäller skyldighet att anmäla ägar- och röstandelar, 14 kap. 2 § om förbud mot utnyttjande och röjande av insiderinformation samt 14 kap. 3 § om förbud mot marknadsmanipulation exempel på bestämmelser som är personligen förpliktande för samtliga aktörer på värdepappersmarknaden.

Den gällande lagens bestämmelser om aktieägare har blivit alltmer detaljerade och aktieägarna har ålagts särskilda skyldigheter, såsom skyldighet att anmäla ägar- och röstandelar samt förbud mot utnyttjande och röjande av insiderinformation. Enligt bestämmelsen är också aktieägare samt personer som enligt 9 kap. 4 § kan jämföras med aktieägare är skyldiga att ersätta skada som de uppsåtligt eller av vårdslöshet vållar en annan person genom förfarande som strider mot denna lag, bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats med stöd av den eller mot kommissionens förordningar och beslut i anslutning till lagens tillämpningsområde. Med aktieägare kan i vissa situationer jämföras också medlemmar i andelslag och övriga innehavare av en emittents obligationer, trots att obligationsinnehavare inte har samma rättigheter som aktieägare.

Redan enligt den gällande lagen har aktieägare i börsbolag särskilda skyldigheter, såsom skyldighet att anmäla förändringar i ägar- och röstandelar, skyldighet att göra innehavsanmälan som insider samt skyldigheter i samband med offentliga uppköpserbudanden och obligatoriska inlösenerbudanden. En aktieägars ersättningsansvar är sålunda av en annan typ än utövande av beslutanderätt på bolagsstämman, som aktiebolagslagens ersättningsbestämmelser till denna del ansluter sig till. Bestämmelsen konstituerar å andra sidan inte något ansvar för aktieägaren att t.ex. i ett börsbolag övervaka att informationsskyldigheten uppfylls i samband med en aktieemission, om inte aktieägaren själv i samband med emissionen säljer egna aktier av samma slag till allmänheten och så-

lunda handlar i egenskap av aktiesäljare eller erbjudare av värdepapper. En säljare av obligationer kan i likhet med en erbjudare av värdepapper som, till åtskillnad från en aktiesäljare, inte nödvändigtvis äger de aktier som han erbjuder.

Enligt 69 § i lagen om Finansinspektionen svarar Finlands Bank i enlighet med skadeståndslagen för ersättning av skador som orsakas av Finansinspektionens fel och församlingar.

2 §. Ansvar för informationen i en prospektsammanfattning. Enligt denna paragraf ska skada som uteslutande beror på information till investerare i en prospektsammanfattning enligt 4 kap. 9 § ersättas endast om uppgifterna är vilseledande, inexakta eller motstridiga i förhållande till prospektet i övrigt eller om sammanfattningen inte innehåller information som är väsentlig i förhållande till prospektets övriga delar. Sammanfattningen ska innehålla en tydlig varning om detta. Om varningens innehåll föreskrivs närmare i finansministeriets förordning som ska utfärdas med stöd av lagförslagets 5 kap. 11 § och 16 kap. 5 §. Syftet med paragrafen är att begränsa emittentens ansvar eftersom det i praktiken har visat sig att exempelvis småinvestorer i konsumentställning sällan läser ett helt prospekt eller en hel halvårsrapport. Bestämmelsen ska tillämpas också då endast sammanfattningen är avfattad på finska. Det är viktigt att sammanfattningens uppgifter uttryckligen ska hjälpa investerarna när dessa övervägar att investera i värdepapperen i fråga. Eftersom sammanfattningen utgör en central del av prospektet är avsikten med paragrafen att framför allt att små och medelstora företag inte ska ställas inför orimliga hinder när de skaffar finansiering på kapitalmarknaden. Paragrafen innebär att den ändring i prospektdirektivets artikel 6.2 sätts i kraft nationellt som förtydligar prospektansvaret, vilket innebär att civilrättsligt ansvar inte under de förutsättningar som nämns ovan riktas mot någon enbart på grund av sammanfattningen eller en översättning av den. Enligt prospektdirektivets artikel 5.2 ska sammanfattningen också innehålla en tydlig varning om detta. I FM:s prospektförordnings 2 kap. 6 § föreskrivs för närvarande om det ansvar som baseras på sammanfattningen

och ett omnämmande om varningen samt om innehållet i varningen så som direktivet kräver. En bestämmelse om varningens innehåll ska tas in också i finansministeriets nya förordning som utfärdas med stöd av lagförslagens 5 kap. 11 § och 16 kap. 5 §.

3 §. Ansvar för anmälan om misstänkta värdepapperstransaktioner. Denna paragraf motsvarar 4 kap. 17 § 1 mom. i den gällande lagen. Den som tillhandahåller investeringstjänster är skyldig att ersätta skada som en kund vållats genom en anmälan enligt 14 kap. 5 § endast om tillhandahållaren inte har handlat med sådan omsorg som med beaktande av förhållandena rimligen kan krävas. Då tillhandahållaren av investeringstjänster gör anmälan till Finansinspektionen ska den iakttas den omsorg som lagen förutsätter. Därför är det inte på sin plats att tillhandahållaren kan ställas inför ansvar enbart på den grunden att dess anmälan till Finansinspektionen vid närmare undersökningar visar sig vara obefogad. I 15 kap. i lagen om investeringstjänster om värdepappersföretags skadeståndsansvar i övriga avseenden.

4 §. Tillämpning av skadeståndslagen. I denna paragraf hänvisas till skadeståndslagens bestämmelser. Den föreslagna paragrafen motsvarar dels den gällande lagens 9 kap. 2 § 2 mom. och dels också 16 kap. 1 § 5 mom. i lagen om investeringstjänster, 11 kap. 1 § 2 mom. i lagen om handel med finansiella instrument, 8 kap. 7 § 2 mom. i lagen om värdeandelsystem och clearingverksamhet och i 4 kap. 2 § i lagen om värdepapperskonton.

I paragrafen föreskrivs för det första att i fråga om jämkning av skadestånd ska iakttas skadeståndslagens 2 kap. samt att vid fördelning av skadeståndsansvaret mellan två eller flera skadeståndsskyldiga ska iakttas skadeståndslagens 6 kap. Detta är motiverat eftersom det vid bedömning av hur ersättningsansvaret ska fördelas mellan flera ersättningsskyldiga enligt skadeståndslagen är nödvändigt att beakta också eventuell fördel av skadefallet. Det är dessutom i regel emittenten, aktiesäljaren och tillhandahållaren av värdepapper som får merparten av eventuell vinst. Fel i informationen, i synnerhet till den del som de gäller prognoser av emittentens framtidsutsikter eller affärsverksamhetens

risker, kan i samband med en företagsgranskning (*due diligence*) i regel bedömas endast på basis av vad emittentens ledning har uppgett i intervjuer. Om t.ex. den som ordnar en emission blir ersättningsskyldig i samband med sitt uppdrag, ska ansvarsbeloppet bedömas också i förhållande till arvodet för uppdraget. För en organisation uppkommer skadeståndsansvar oberoende av om det är möjligt att i den ersättningsskyldiga organisationen peka ut en person som handlat klandervärt eller inte. En till företagsledningen hörande persons personliga ersättningsansvar baseras på den lag som gäller den juridiska personen i fråga, t.ex. på aktiebolagslagens 22 kap. 1 § 1 mom., om inte den föreslagna lagen innehåller en direkt förpliktande bestämmelse om dennes uppgifter eller en uttrycklig bestämmelse om dennes handlingsplikt.

5 §. Bemyndigande att utfärda förordning. Enligt denna paragraf ska genom förordning av finansministeriet föreskrivas om innehållet i sådana varningar i prospektsammanfattningar som avses i 16 kap. 2 §.

17 kap. Tillsynsbefogenheter

1 §. Uppskov med att erbjuda värdepapper till allmänheten. I denna paragraf föreskrivs om Finansinspektionens rätt att bestämma att erbjudande av värdepapper till allmänheten ska skjutas upp. Motsvarande bestämmelse ingår i den gällande värdepappersmarknadslagens 7 kap. 1 a § 1 mom. och 1 b §. Den föreslagna paragrafen är baserad på prospektdirektivet. Enligt den föreslagna paragrafen kan finansministeriet skjuta upp erbjudande av värdepapper till allmänheten med högst tio på varandra följande bankdagar åt gången. Erbjudandet innefattar också annonsering och annan marknadsföring av värdepapperen.

Ett uppskavsbeslut förutsätter att Finansinspektionen har grundad anledning att misstänka att den som erbjuder värdepapper eller enligt uppdrag sköter erbjudandet handlar i strid med denna lag eller bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats med stöd av den.

Ett uppskavsbeslut kan i praktiken komma i fråga också i situationer där den som erbjuder värdepapper redan innan ansökan om prospektet lämnats in har varit i kontakt med

Finansinspektionen och uppskovsbehovet framgår innan värdepapperen börjar erbjudas till allmänheten. Behovet av uppskov kan också uppkomma i en situation där prospektet för värdepapperen har godkänts men det därefter visar sig att prospektet är behäftat med väsentliga fel eller brister som förutsätter att det kompletteras. Det kan då vara nödvändigt att skjuta upp erbjudandet till dess att prospektet har rättats eller kompletterats. Beslutet kan också avse den som enligt uppdrag sköter erbjudandet.

Finansinspektionen ska innan den utfärdar en föreskrift ge den som föreskriften riktar sig till tillfälle att bli hörd, om inte ärendets brådskande natur eller en annan särskild orsak föranleder något annat.

2 §. Förbuds- och rättelsebeslut. I denna paragraf föreskrivs om Finansinspektionens rätt att förbjuda förfaranden som strider mot denna lag i sådana fall som nämns i paragrafen (*förbudsbeslut*) och om Finansinspektionens rätt att kräva att ett förfarande ändras eller rättas (*rättelsebeslut*). Ett beslut av det först nämnda slaget kan innehålla ett förbud att vidta åtgärder i strid med denna lag eller att fortsätta eller upprepa förfarandet. Motsvarande bestämmelser ingår i den gällande värdepappersmarknadslagens 7 kap. 2 §.

Ett rättelsebeslut kan ges om det kan anses motiverat på grund av att investerarna åsamkas uppenbara olägenheter. Rättelsebeslutet kan t.ex. ålägga vederbörande att rätta osanna eller vilseledande uppgifter. Ett förbuds- och rättelsebeslut kan avse också åtgärder som hänför sig till andra finansiella instrument än värdepapper, om den materiella bestämmelsen i fråga kan tillämpas på dem. I 1—10 kap. föreskrivs om erbjudande och marknadsföring av värdepapper samt om informationsskyldighet. Lagens 1 kap. 2 och 3 § samt 12—14 kap. tillämpas också på andra finansiella instrument än värdepapper.

3 §. Vite. I denna paragraf föreskrivs om Finansinspektionens rätt att förena sina förbud och beslut enligt 1 och 2 § med vite. På förfarandet ska tillämpas viteslagen (1113/1990). I enlighet med denna lags 1 kap. 1 § 3 mom. kan vite sättas ut också för gärningar i anslutning till finansiella instrument.

18 kap. Överklagande och straffpåföljder

1 §. Överklagande. I denna paragraf föreskrivs om överklagande av Finansinspektionens beslut med stöd av denna lag. Paragrafen ersätter den gällande värdepappersmarknadslagens 7 kap. 2 § 2 och 4 mom.

Ett syfte med propositionen är att förtydliga bestämmelserna om överklagande av Finansinspektionens beslut. Nuläget är inte tillfredsställande från lagtillämparnas synpunkt eftersom besvärsinstansen i vissa fall bestäms på basis av materiellrättsliga bestämmelser utan att karaktären av Finansinspektionens beslut beaktas. Ändringsbehovet gäller framför allt beslut där Finansinspektionen förbjuder tillsynsobjekt eller andra finansmarknadsaktörer att tillämpa lagstridiga förfaranden. Ett tillsynsobjekt kan t.ex. genom sitt förfarande ha brutit både mot bestämmelserna om tillsyn över kundskyddet och mot andra bestämmelser gällande tillsynsobjektets verksamhet. Dessutom är det inte helt klart vilka bestämmelser om värdepappersmarknaden som gäller tillsyn över kundskyddet och vilka bestämmelser som kan jämföras med sådana.

Enligt den gällande lagen är marknadsdomstolen besvärsinstans för förbudsbeslut som gäller tillsyn över kundskyddet. Beslutet överklagas inte genom besvär, utan ärendet hänskjuts till marknadsdomstolen. Enligt den gällande värdepappersmarknadslagens 7 kap. 2 § 2 mom. ska dessa bestämmelser också tillämpas på förbudsbeslut som avses i paragrafens 1 mom. Detsamma gäller förbudsbeslut som avses i första meningen i värdepappersmarknadslagens 7 kap. 2 § 4 mom. Förbudsbeslut som avses i andra meningen i värdepappersmarknadslagens 7 kap. 2 § 4 mom. kan däremot överklagas genom besvär till Helsingfors förvaltningsdomstol.

Enligt propositionen är huvudregeln liksom enligt 73 § i den gällande lagen om Finansinspektionen att Finansinspektionens beslut överklagas genom besvär till Helsingfors förvaltningsdomstol. Det föreslås att den gällande regleringen förtydligas så att rätten att överklaga Finansinspektionens beslut till marknadsdomstolen ska omfatta endast beslut om administrativa påföljder som Finans-

inspektionen påfört i enlighet med 4 kap. i lagen om Finansinspektionen. Rättsmedlet är alltid överklagande genom besvär. Regleringen är tydlig och parterna känner alltid besvärsvägen.

Med stöd av det som anförs ovan föreskrivs i paragrafen att Finansinspektionens beslut enligt denna lag kan överklagas genom besvär till Helsingfors förvaltningsdomstol enligt vad som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen och i 73 § i lagen om Finansinspektionen. Förvaltningsdomstolen ska behandla ärenden som avses i 11 kap. 12 § i brådskanke ordning. Sådana beslut gäller förlängning av giltighetstiden för ett uppköpserbjudande för att målbolaget ska kunna sammankalla bolagsstämman för granskning av erbjudandet. I övrigt gäller vad som i 73 § i lagen om Finansinspektionen föreskrivs om överklagande.

2 §. Missbruk av insiderinformation, marknadsmanipulation och informationsbrott. I denna paragraf hänvisas till bestämmelserna om värdepappersbrott i strafflagens 51 kap. Paragrafen motsvarar den gällande värdepappersmarknadslagens 8 kap. 1 § kompletterad med en hänvisning till strafflagens 51 kap. 5 § där det föreskrivs om informationsbrott som gäller värdepappersmarknaden.

19 kap. **Ikraftträdande och övergångsbestämmelser**

1 §. I kraftträdande. Enligt den föreslagna paragrafens 1 mom. ska lagen träda i kraft den 1 juli 2012.

I paragrafens 2 mom. konstateras för det första att den gällande värdepappersmarknadslagen upphävs.

Dessutom föreskrivs att också finansministeriets förordningar som utfärdats med stöd av lagen ska upphävas. Förordningarna kan sålunda förnyas på det både strukturellt och innehållsmässigt mest effektiva sättet och i överensstämmelse med den föreslagna lagen. Samtidigt kan de med lagstiftningshierarkin sammanhängande ändringar beaktas som innebär att bestämmelser från förordningarna i stor utsträckning överförs till den nya värdepappersmarknadslagen, medan andra bestämmelser överförs från lagnivå till förord-

ningarna. Dessutom kan den med omstruktureringen av värdepappersmarknadslagstiftningen sammanhängande omständigheten beaktas att en del av förordningarna, t.ex. förordningen om upptagande av värdepapper på börslistan (940/2007), kommer att utfärdas med stöd av lagen om handel med finansiella instrument, medan de lagrum enligt vilka förordningarna har utfärdats flyttas bort från värdepappersmarknadslagen. Eftersom reformen dels innebär att hänvisningarna till annan lagstiftning ändras kommer också vissa centrala begrepp att förnyas. Detta gäller i synnerhet de fyra förordningar som kompletterar lagens 1—10 kap., dvs. förordningen om prospekt som avses i 2 kap. i värdepappersmarknadslagen (452/2005), förordningen om vissa prospekt som avses i 2 kap. 3 a § i värdepappersmarknadslagen och 22 § i lagen om fastighetsfonder (818/2007), förordningen om regelbunden informationskyldighet för värdepappersemittenter (153/2007) samt förordningen om flaggningsskyldighet och om uppgifter som skall ges i samband med anmälan om och offentliggörande av ägarandelar (154/2007).

I den föreslagna paragrafens 3 mom. föreskrivs att om det någon annanstans i lagstiftningen hänvisas till en lag eller förordning som upphävs eller annars avses en bestämmelse i en lag eller förordning som upphävs, ska de bestämmelser tillämpas som istället införts i denna lag eller i en förordning som utfärdats med stöd av den.

Enligt paragrafens 4 mom. kan Finansinspektionens föreskrifter som utfärdats med stöd av den lag som upphävs i tillämpliga delar tillämpas i sex månader efter att lagen trätt i kraft om de inte står i strid med denna lag. Genom denna övergångsbestämmelse säkerställs det att Finansinspektionen får tillräckligt med tid att bereda nya föreskrifter och anvisningar istället för de nuvarande (standarderna). Detta är viktigt i synnerhet till den del som EU-bestämmelser har genomförts genom Finansinspektionens föreskrifter. Finansinspektionen ges i flera paragrafer befogenheter att utfärda föreskrifter som är bindande för finansmarknaden. Dessutom utfärdar Finansinspektionen anvisningar som ger uttryck för dess preliminära uppfattning eller ställningstagande i ett ärende

som hör till dess behörighet. Med tanke på föreskrifternas och anvisningarnas tydlighet är det viktigt att Finansinspektionen offentliggör endast föreskrifter som är klart normerande till sin karaktär eftersom offentliggörande av annat material är ägnat att fördunkla de i föreskrifterna ingående normernas rättsliga karaktär. En förutsättning för utveckling av föreskrifts- och anvisningssamlingen är dels att upplägget förnyas och dels att det säkerställs att i föreskrifterna och anvisningarna inte i onödan hänvisas till lagstiftningens förarbeten, exempelvis till regeringspropositioner, riksdagsutskottens betänkanden och europeiska myndigheters rekommendationer. Sådana hänvisningar kan göra det svårare att förstå föreskrifternas och anvisningarnas normkaraktär. Dessutom kan de fördunkla tillsynsobjektens och övriga Finansmarknadsaktörers uppfattning om vad som är uttryckligen Finansinspektionens eget ställningstagande i en viss fråga, trots att det eventuellt är baserat på ställningstaganden i lagstiftningens förarbeten. På samma sätt kan en hänvisning till att tillsynen utgår från vissa europeiska myndigheters rekommendationer leda till e contrario -slutsatser om att Finansinspektionen inte beaktar alla europeiska myndigheters rekommendationer i sin tillsynsverksamhet. Om Finansinspektionen anser det nödvändigt att motivera eller ge bakgrund till sina normer bör detta ske i ett separat dokument eller en datafil, t.ex. i en föredragningspromemoria.

Enligt paragrafens 5 mom. kan Finansinspektionens föreskrifter som utfärdats med stöd av 5 kap. 15 § i den lag som upphävs dock tillämpas till den tidpunkt som föreskrivs i finansministeriets förordning, dock högst tre år efter att lagen trätt i kraft. Den föreslagna övergångsbestämmelsen behövs av systemtekniska skäl för överföringar från emittenter till Finansinspektionen, för att Finansinspektionen ska ha möjlighet att ordna registerföringen så att systemet när det träder i kraft är heltäckande och funktionssäkert. Dessutom fastställs övergångstiden med beaktande av att den föreslagna förordningen om marknadsmissbruk, insidertransaktioner och marknadsmanipulering som ska ersätta direktivet om marknadsmissbruk, när den träder i kraft kan leda till ändringar i den fö-

reslagna lagen. Enligt den föreslagna förordningen ska den börja tillämpas 24 månader efter att den trätt i kraft. Förordningen träder i kraft 20 dagar efter att den har publicerats i EU:s officiella tidning. Eftersom tidpunkten då förordningen träder i kraft är osäker och sannolikt infaller tidigast 2013, är det ändamålsenligt att föreskriva om lagens ikraftträdande genom förordning av finansministeriet.

Enligt paragrafens 6 mom. kan åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter vidtas innan lagen träder i kraft.

2 §. *Övergångsbestämmelse gällande lagens 4 kap.* Enligt paragrafen ska lagens 4 kap. tillämpas på prospekt som offentliggörs efter att lagen trätt i kraft. På prospekt och kompletteringar av prospekt som offentliggörs innan denna lag träder i kraft ska enligt förslaget tillämpas den lag som upphävs och de förordningar som utfärdats med stöd av den.

3 §. *Övergångsbestämmelser gällande lagens 7 kap.* Enligt paragrafens 1 mom. ska lagen tillämpas på bokslut, verksamhetsberättelser, bokslutskommunikéer, ledningens delårsredogörelser och på delårsrapporter. En emittent som så önskar får dock i enlighet med de bestämmelser som gällde när denna lag trädde i kraft offentliggöra bokslut, verksamhetsberättelse, bokslutskommuniké och delårsrapport för en räkenskapsperiod och rapportperiod som upphört innan lagen trädde i kraft. Enligt 7 kap. 5 § tidigare lägs tidpunkten för offentliggörande av bokslut och verksamhetsberättelse och likaså enligt 7 kap. 9 § tidpunkten för offentliggörande av bokslutskommuniké.

Enligt paragrafens 2 mom. ska 7 kap. 11 § tillämpas på delårsrapporter som offentliggörs efter att lagen trätt i kraft. Denna bestämmelse om innehållet i delårsrapporter är lindrigare än motsvarande bestämmelse i den lag som upphävs, vilket innebär att en emittent som så önskar kan tillämpa den nya bestämmelsen omedelbart efter att lagen trätt i kraft, trots att rapportperioden redan gått ut då lagen träder i kraft.

4 §. *Övergångsbestämmelse gällande lagens 8 kap.* Enligt denna paragraf ska vad som i 2 § 2 mom. föreskrivs om transaktioner med egna aktier tillämpas då den gräns som

anges i 9 kap. 5 § uppnås, överskrids eller underskrids, då detta sker tidigast sex månader efter att lagen trätt i kraft. Den skyldighet som nämns i momentet är ny och baserad på öppenhetsdirektivet.

5 §. Övergångsbestämmelse gällande lagens 9 kap. Enligt denna paragraf ska på anmälningsskyldighet som uppkommer inom sex månader efter att lagen trätt i kraft, istället för den tidsfrist som föreskrivs i 9 kap. 9 § 1 mom. som gäller flaggningsanmälan tillämpas vad som i den lag som upphävs föreskrivs om anmälningsskyldighet utan obefogat dröjsmål.

6 §. Övergångsbestämmelser gällande lagens 11 kap. Enligt paragrafens 1 mom. blir en aktieägare skyldig att lämna ett erbjudande enligt 11 kap. 19 § om gränsen för denna skyldighet överskrids efter att lagen trätt i kraft. Om gränsen har överskridits innan lagen träder i kraft ska den lag som upphävs tillämpas. Någon skyldighet att lämna ett erbjudande uppkommer sålunda inte för en aktieägare vars röstandel på 30 eller 50 procent har överskridits före 17.2.2006, då regeringens proposition med anledning av direktivet om uppköpserbjudanden avläts. Någon skyldighet att lämna erbjudande uppkommer sålunda inte heller trots att aktieägarens andel ökar, eftersom aktieägaren redan har bestämmande inflytande i bolaget. Om aktieägarens röstandel efter att den nämnda propositionen avläts men innan lagen trädde i kraft har överskridit 30 eller 50 procent, uppkommer ingen skyldighet att lämna erbjudande om aktieägarens andel sjunker under den gränsen inom tre år efter att lagen trätt i kraft. Avsikten med att ikraftträdandebestämmelsen tidsmässigt delas in på detta sätt är att förhindra att ägarandelen inte i syfte att slippa skyldigheten att lämna erbjudande medan lagen bereds utökas över de föreslagna gränserna.

Enligt paragrafens 2 mom. ska ett börsbolag inom sex månader efter att lagen trätt i kraft meddela Finansinspektionen till vilket organ enligt 11 kap. 28 § 3 mom. det hör och vilket organ som har gett en rekommendation enligt 11 kap. 28 § 1 mom. Börsbolaget åläggs skyldigheten att meddela Finansinspektionen eftersom organet inte är tillsynsobjekt i förhållande till Finansinspektionen.

Centralhandelskammarens nämnd för företagsförvärv gav i december 2006 en rekommendation om förfaranden som ska iakttas i samband med offentliga uppköpserbjudanden. Den föreslagna övergångstiden behövs för att det efter att bestämmelserna om nämnden för företagsförvärv har upphävts ska kunna säkerställas att det i 11 kap. 28 § 3 mom. nämnda organ som ska förnya rekommendationen har tillräckligt mycket tid för att göra eventuella justeringar i den. Övergångstiden på sex månader är tillräcklig med beaktande av resurserna för självregleringen, den tid som krävs för en omsorgsfull beredning, den tid som krävs för översättning och tryckning och likaså med beaktande av att det är praxis att höra parterna i samband med beredningen av självregleringen. Det kan också finnas behov att göra ändringar i avtalet om inrättande av organet och i organets stadgar. Om dessutom bestämmelserna om den nuvarande rekommendationens bindande verkan och om påföljderna av att inte iaktta rekommendationen dessutom ska tas in i stadgarna så som föreslagits, enligt följ eller förklara principen, kräver detta en grundlig genomgång, omprövning och bearbetning av rekommendationen så att följ eller förklara -principen kan tillämpas på den.

Enligt paragrafens 3 mom. ska de rekommendationer som Centralhandelskammarens nämnd för företagsförvärv har gett om förfaranden som med stöd av den lag som upphävs ska tillämpas på offentliga uppköpserbjudanden tillämpas till dess att ett organ som avses i 11 kap. 28 § 3 mom. har gett en rekommendation enligt 11 kap. 28 § 1 mom. Av denna anledning sätts det inte ut någon tidsfrist för organets rekommendationer och föreskrivs inte heller om påföljder för den händelse att organet inte ger någon rekommendation.

7 §. Övergångsbestämmelser gällande lagens 12 och 13 kap. Enligt denna paragrafs 1 mom. ska Finansinspektionen utan dröjsmål vidta åtgärder för att inrätta ett offentligt insiderregister enligt 13 kap. 4 § samt inrätta och börja använda det vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av finansministeriet. Finansministeriets förordning ska utfärdas senast tre år efter att lagen trätt i kraft.

Den föreslagna bestämmelsen behövs av samma skäl som 1 § 5 mom., dvs. för att reservera en tillräckligt lång tid för att inrätta och provanvända det offentliga insiderregistret samt för att börja tillämpa Europaparlamentets och rådets förordning om insidertransaktioner och marknadsmanipulation (marknadsmissbruk) efter en än så länge inte fastställd övergångstid. Som det nu ser ut måste den sist nämnda förordningen börja tillämpas tidigast år 2015, då finansministeriets förordning kan utfärdas så snart tidpunkten för verkställigheten av den nämnda förordningen är fastställd.

Enligt paragrafens 2 mom. ska till dess att Finansinspektionen har inrättat ett offentligt insiderregister och börjat använda det, istället för 12 kap. 3 och 4 § samt 13 kap. 2—5 § tillämpas vad som i 5 kap. 3, 4, 6, 7 och 15 § i den lag som upphävs föreskrivs om offentlighet för innehav samt uppgifter som ska lämnas samt om det offentliga insiderregistret.

1.2 Lag om investeringstjänster

DEL I ALLMÄNNA BESTÄMMELSER OCH RÄTTEN ATT TILLHANDAHÅLLA INVESTERINGSTJÄNSTER

1 kap. Allmänna bestämmelser

1 §. Tillämpningsområde. I denna paragraf föreslås en bestämmelse om lagens tillämpningsområde. Paragrafen motsvarar 1 § 1 och 2 mom. i den gällande lagen om värdepappersföretag.

2 §. Undantag från tillämpningsområdet. I denna paragraf föreslås bestämmelser om undantag från lagens tillämpningsområde. Paragrafen motsvarar huvudsakligen 1 § 3—6 mom. i lagen om värdepappersföretag. Ordalydelsen i paragrafens 1 mom. 6 punkten har justerats så att den bättre stämmer överens med direktivet om marknader för finansiella instrument. Hänvisningen till placeringsfondsverksamhet i paragrafens 2 mom. 3 punkten har preciserats och undantaget har samtidigt utsträckt så att det utöver fondbolag och förvaringsinstitut enligt lagen om

placeringsfonder gäller också andra öppna fondföretag, dessas förvaringsinstitut och egendomsförvaltare. Förslaget motsvarar artikel 2.1 h i direktivet om marknader för finansiella instrument.

I den föreslagna paragrafen nämns inte längre undantaget i 1 § 3 mom. 3 punkten i lagen om värdepappersföretag, enligt vilket lagen inte ska tillämpas om verksamheten bedrivs som affärsverksamhet enbart med värdepapper som avses i 1 kap. 2 § 2 mom. i värdepappersmarknadslagen. I den bestämmelsen i värdepappersmarknadslagen hänvisas bl.a. till bostadsaktier som lagen inte ska tillämpas på. Motsvarande undantag tas inte in i förslaget till ny värdepappersmarknadslag. Av motiveringen till 2 kap. 1 § i den nya värdepappersmarknadslagen framgår emellertid att bostadsaktier inte motsvarar den föreslagna definitionen av värdepapper. Efter som en bostadsaktie inte heller annars kan betraktas som ett finansiellt instrument, ska transaktioner med bostadsaktier inte betraktas som tillhandahållande av investeringstjänster.

3 §. Bestämmelser som är tillämpliga på utländska värdepappersföretag. Det föreslås att lagen om utländska värdepappersföretags rätt att tillhandahålla investeringstjänster i Finland upphävs och att lagens bestämmelser överförs till den nya lagen om värdepappersföretag. Enligt förslaget ska dessa bestämmelser om möjligt placeras i egna kapitel eller i slutet av andra kapitel. I paragrafen ska nämnas de bestämmelser där det föreskrivs om vilka krav som ställs på utländska värdepappersföretag.

4 §. Tillämpning av lagen på kreditinstitut och fondbolag. Enligt kreditinstitutslagen och lagen om placeringsfonder har kreditinstitut och fondbolag rätt att med vissa begränsningar tillhandahålla investeringstjänster. Det föreslås att de närmare bestämmelserna om vilka bestämmelser som ska tillämpas på tillhandahållandet av investeringstjänster överförs från de nämnda lagarna till den nya lagen om investeringstjänster. I paragrafens 1 mom. föreskrivs vilka bestämmelser som ska tillämpas på kreditinstitut och i 2 mom. vilka bestämmelser som ska tillämpas på fondbolag. Den föreslagna regleringen motsvarar i stort sett 2 § 5 mom. i

kreditinstitutslagen och 5 § 5 mom. i lagen om placeringsfonder.

I paragrafens 3 mom. föreslås en bestämmelse enligt vilken skadeståndsbestämmelserna i lagförslaget 16 kap. 1 § på motsvarande sätt ska tillämpas på kreditinstituts och fondbolags samt deras ägares, verkställande direktörs och styrelsemedlemmars skadeståndsskyldighet. Detta är motiverat eftersom kreditinstitutslagens 168 § om skadeståndsskyldigheter reglerar endast ersättande av skador i samband med brott mot kreditinstitutslagstiftningen.

5 §. Tillämpning av lagen på utländska kreditinstitut. I denna paragraf föreskrivs vilka bestämmelser som ska tillämpas på utländska kreditinstitut som tillhandahåller investeringstjänster i Finland. Den föreslagna paragrafens 1—3 mom. motsvarar 166 j—166 l § i den gällande kreditinstitutslagen.

Enligt den föreslagna paragrafens 4 mom. gäller vad som i 14 kap. 3 § föreskrivs om utländska värdepappersföretags och deras filialchefers skadeståndsskyldighet på motsvarande sätt sådana utländska kreditinstitut och filialchefer som avses ovan i paragrafen. Regleringen behövs med tanke på en jämlik behandling av sådana företags kunder som tillhandahåller investeringstjänster i Finland.

6 §. Tillämpning av lagen på utländska fondbolag. I denna paragraf föreskrivs vilka bestämmelser som ska tillämpas på utländska fondbolag som tillhandahåller investeringstjänster i Finland. Den föreslagna paragrafens 1 och 2 mom. motsvarar 132 b—132 d § i den gällande lagen om placeringsfonder.

I den föreslagna paragrafens 3 mom. föreskrivs på motsvarande sätt som i 5 § 4 mom. att vad som i 14 kap. 3 § föreskrivs om utländska värdepappersföretags och filialchefers skadeståndsskyldighet gäller på motsvarande sätt sådana utländska fondbolag och filialchefer som avses ovan i denna paragraf.

7 §. Europeiska unionens tekniska standarder. Det föreslås att i denna paragraf i informativt syfte tas in en bestämmelse som motsvarar 12 a § i lagen om värdepappersföretag, enligt vilken bestämmelser om värdepappersföretag finns också i de tekniska standarder som avses i direktivet om marknader för finansiella instrument och har utfärdats genom

förordning eller beslut av Europeiska kommissionen.

8 §. Europeiska unionens lagstiftning, Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten samt Europeiska bankmyndigheten. I denna paragraf definieras vissa begrepp som används i lagförslaget, nämligen direktivet om marknader för finansiella instrument, fondföretagsdirektivet, kreditinstitutsdirektivet, kapitalbasdirektivet, förordningen om genomförande av direktivet om marknader för finansiella instrument och direktivet om genomförande av direktivet om marknader för finansiella instrument, genom hänvisningar till respektive EU-författningar. I paragrafen definieras dessutom Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten och Europeiska bankmyndigheten på motsvarande sätt som i 2 § i lagen om värdepappersföretag.

9 §. Värdepappersföretag, utländska värdepappersföretag, EES-stater, tredjeländer, utländska EES-tillsynsmyndigheter, tredjeländers tillsynsmyndigheter och filialer. I denna paragraf definieras begreppen värdepappersföretag och utländska värdepappersföretag på motsvarande sätt som i 3 § i lagen om värdepappersföretag och 2 § i lagen om utländska värdepappersföretags rätt att tillhandahålla investeringstjänster i Finland. I paragrafen definieras dessutom begreppen EES-stater, tredjeländer, utländska EES-tillsynsmyndigheter, tredjeländers tillsynsmyndigheter, utländska EES-värdepappersföretag och värdepappersföretag i tredjeländer.

10 §. Finansiella instrument. I denna paragraf definieras begreppet *finansiella instrument*. Definitionen motsvarar 4 § i lagen om värdepappersföretag.

11 §. Investeringstjänster. I denna paragraf definieras vad som i denna lag avses med investeringstjänster. Paragrafens 1—8 punkt motsvarar 5 § i lagen om värdepappersföretag.

I paragrafens 9 punkt föreslås att med investeringstjänster avses också förvaring av finansiella instrument enligt vad som närmare föreskrivs i den nämnda punkten. Med förvaring av finansiella instrument avses förvaring enligt den föreslagna lagen om värdepapperskonton samt verksamhet som kontoför-

valtare enligt lagen om värdeandelssystem och clearingverksamhet, dock inte för egen räkning. I dessa fall är det klart att kunderna skyddas genom bestämmelser om verksamheten och dess utövare.

Värdepappersföretag och andra tillhandahållare av investeringstjänster har enligt förslaget dock inte ensamrätt att verka som förvarare. I 2 § i lagen om förvaringskonton föreskrivs vilka som får verka som förvarare enligt den nämnda lagen. På motsvarande sätt ska i 6 kap. 4 § i lagen om värdeandelssystem och clearingverksamhet föreskrivas om auktorisation av kontoförvaltare.

Förvaring av bostadsaktier är inte sådan förvaring som avses i 9 punkten, eftersom bostadsaktier inte är värdepapper av det slag som avses i den föreslagna lagen om värdepapperskonton. På motsvarande sätt ska det inte heller betraktas som förvaring att personen B åtar sig att förvara sådana numrerade aktier i det privata aktiebolaget C som personen A äger och har överfört till honom. Denna begränsning är en följd av den definition av begreppet förvaring som ingår i lagen om värdepapperskonton och i vilken det förutsätts att värdepapper specificeras enligt slag och antal.

I de nämnda fallen föreligger inte samma risk för att för sammanblandning av kundernas medel som i sådana situationer som det föreskrivs om i den föreslagna lagen om värdepapperskonton. För att verksamhetens tillförlitlighet ska kunna garanteras krävs det inte heller sådan reglering och tillsyn som tillämpas på kontoförvaltare enligt lagen om värdeandelssystem och clearingverksamhet.

Enligt föreslagna 2 kap. 3 § ska sådan förvaring av finansiella instrument som faller utanför det förvaringsbegrepp som avses i 9 punkten betraktas som sidotjänster.

12 §. Kreditinstitut och finansiella institut. I denna paragraf definieras begreppen kreditinstitut och finansiella institut med en hänvisning till 8 och 13 § i kreditinstitutslagen. Till innehållet motsvarar paragrafen 6 § i den nuvarande lagen om värdepappersföretag.

13 §. Koncerner, moderföretag och dotterföretag. I denna paragraf definieras begreppen koncern, moderföretag och dotterföretag med hänvisning till bokföringslagen. Mot-

svarande definition finns i 7 § i lagen om värdepappersföretag.

14 §. Tjänsteföretag. I denna paragraf definieras begreppet tjänsteföretag på motsvarande sätt som i 8 § i lagen om värdepappersföretag.

15 §. Holdingföretag. I denna paragraf definieras begreppet holdingföretag på motsvarande sätt som i 9 § i lagen om värdepappersföretag.

16 §. Finansiell företagsgrupp. I denna paragraf definieras begreppet finansiell företagsgrupp på motsvarande sätt som i 10 § i lagen om värdepappersföretag.

17 §. Utläggande på entreprenad. I denna paragraf definieras begreppet utläggning på entreprenad på motsvarande sätt som i 11 § i lagen om värdepappersföretag.

18 §. Professionella och icke-professionella kunder. I denna paragraf definieras begreppen professionella respektive icke-professionella kunder. Definitionen motsvarar huvudsakligen 1 kap. 4 § 4 och 5 mom. i värdepappersmarknadslagen. I paragrafens 1 mom. 2 punkten används begreppet storföretag, i stället för företag som i den nuvarande lagen, vilket stämmer överens med direktivet om marknader för finansiella instrument. Som storföretag kan betraktas också statliga affärsverk som uppfyller kriterierna i 2 punkten. I stället stryks statliga affärsverk i 1 mom. 3 punkten. I 1 mom. 3 punkten stryks likaså kommuner och samkommuner medan begreppet delstater fogas till punkten. Dessa ändringar stämmer bättre än den nuvarande lagen överens med direktivet om marknader för finansiella instrument.

19 §. Godtagbara motparter. I denna paragraf definieras begreppet godtagbara motparter. Paragrafen motsvarar 1 kap. 4 b § 2 mom. i värdepappersmarknadslagen. Med godtagbara motparter avses bl.a. professionella kunder enligt 18 §. Begreppet är baserat på artikel 24 i direktivet om marknader för finansiella instrument och på artikel 50 i direktivet om genomförande av direktivet om marknader för finansiella instrument. Paragrafen har samband med lagförslagets 10 kap. 7 § där det föreskrivs om undantag i fråga om tillämpningen av 10 kap.

20 §. Tillsyn. Liksom enligt 12 § i lagen om värdepappersföretag ska Finansinspek-

tionen övervaka efterlevnaden av den föreslagna lagen samt bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den. Dessutom hänvisas i paragrafen till att det också föreskrivs om efterlevnaden i lagen om Finansinspektionen.

Vid tillsynen över efterlevnaden av vad som i lagförslagets 10 kap. föreskrivs om förfaranden i kundförhållanden och likaså av vad som i 11 kap. 25 § föreskrivs om marknadsföringsbegränsningar är det viktigt att Finansinspektionen effektivt samarbetar med konsumentombudsmannen när det är fråga om tjänster som erbjuds till konsument. Av denna anledning föreslås det att i paragrafens 2 mom. tas in en hänvisningsbestämmelse till 5 kap. i lagen om Finansinspektionen. Enligt lagen om Finansinspektionen ska lagligheten av marknadsföring, avtalsvillkor och andra förfaranden som avses i lagens 45 § från konsumentskyddssynpunkt övervakas också av konsumentombudsmannen. Finansinspektionen och konsumentombudsmannen ska samarbeta med varandra på ett ändamålsenligt sätt. Dessutom ska Finansinspektionen innan den sätter ut vite och innan den utfärdar verkställighetsförbud, ger en rättelseuppmaning eller påför en administrativ påföljd be konsumentombudsmannen om ett yttrande, om den märker att en finansmarknadsaktör handlar i strid med konsumentskyddslagen.

2 kap. **Rätt att tillhandahålla investeringstjänster**

1 §. Tillståndsplikt för investeringstjänster. Denna paragraf innehåller motsvarande huvudregel som 13 § i lagen om värdepappersföretag och 1 § i lagen om utländska värdepappersföretags rätt att tillhandahålla investeringstjänster i Finland, dvs. att investeringstjänster får tillhandahållas endast av företag som har beviljats verksamhetstillstånd enligt denna lag samt av utländska företag som har auktorisation eller rätt att tillhandahålla investeringstjänster i Finland.

2 §. Tillhandahållande av investeringstjänster enligt annat tillstånd. I paragrafens 1 mom. föreslås att det liksom i 14 § i lagen om värdepappersföretag föreskrivs att investeringstjänster får tillhandahållas också av

inhemska och utländska kreditinstitut och fondbolag. I lagförslagets 1 kap. 4 – 6 § föreskrivs vilka bestämmelser som då ska tillämpas. I kreditinstitutslagen och lagen om placeringsfonder föreskrivs dessutom vilka investeringstjänster kreditinstitut och fondbolag får tillhandahålla.

I paragrafens 2 mom. konstateras liksom i den gällande lagen att också börser får ordna multilateral handel.

I paragrafens 3 mom. föreslås för tydlighetens skull en hänvisning till 6 kap. i den föreslagna lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet, där det bl.a. föreskrivs om auktorisering av kontoförvaltare. Sådan auktorisering beviljas värdepappersföretag, men också andra företag än sådana företag som avses i 6 kap. 4 § kan verka som kontoförvaltare.

I paragrafens 4 mom. föreslås likaså för tydlighetens skull ett konstaterande enligt vilket särskilda bestämmelser gäller värdepapperscentraler och innehavare av förvaltningskonton samt deras verksamhet som kontoförvaltare. Enligt den föreslagna lagen om värdepapperskonton avses med förvarare i den lagen dels tillhandahållare av investeringstjänster och dels också värdepapperscentraler och sådana innehavare av förvaltningskonton som avses i lagen om värdeandelssystemet. En värdepapperscentral och en innehavare av ett förvaltningskonto behöver sålunda inte verksamhetstillstånd enligt lagen om investeringstjänster för att i enlighet med lagen om värdepapperskonton verka som förvarare. I lagen om värdeandelssystemet och clearingverksamhet och i lagen om värdeandelssystemet föreskrivs om de krav som ställs på värdepapperscentraler och kontoinnehavare.

3 §. Sidotjänster. I denna paragraf föreskrivs vilka sidotjänster värdepappersföretag får tillhandahålla. Till åtskillnad från den nuvarande situationen kommer förvaringstjänsterna huvudsakligen att vara investeringstjänster. Till den del som förvaring av finansiella instrument inte kommer att räknas som investeringstjänster enligt 1 kap. 11 § kommer de att vara sidotjänster. Som sidotjänster betraktas t.ex. förvaring av bostadsaktier utanför värdeandelssystemet.

Samtidigt ska från förteckningen över sidotjänster strykas bankfacktjänster eftersom sådana tjänster inte kan anses vara sidotjänster enligt direktivet om marknader för finansiella instrument. I övrigt överensstämmer paragrafen med 15 kap. i lagen om värdepappersföretag.

4 §. Firma. I denna paragraf föreslås att det liksom i 16 § i lagen om värdepappersföretag föreskrivs om användning av benämningen bankir eller bankirfirma.

3 kap. **Beviljande och återkallande av verksamhetstillstånd för värdepappersföretag samt betydande ägares tillförlitlighet**

1 §. Ansökan om verksamhetstillstånd. Enligt paragrafens 1 mom. beviljar Finansinspektionen på ansökan tillstånd för tillhandahållande av investeringstjänster. Dessutom föreskrivs i momentet om Finansinspektionens skyldighet att be ersättningsfonden för investerarskydd yttra sig om huruvida ett värdepappersföretag måste höra till ersättningsfonden. Detta är nödvändigt med tanke på tillsynen.

I paragrafens 2 mom. föreslås bestämmelser om vad som ska utredas i samband med ansökan om verksamhetstillstånd. Enligt paragrafens 3 mom. kan genom förordning av finansministeriet utfärdas bestämmelser om vilka kontaktuppgifter som ska ingå i ansökan samt närmare bestämmelser om vilka utredningar som ska fogas till ansökan. I paragrafens 4 mom. föreskrivs om Finansinspektionens skyldighet att i vissa fall höra utländska EES-tillsynsmyndigheter med anledning av en ansökan om verksamhetstillstånd. Paragrafen motsvarar principerna i 17 § i lagen om värdepappersföretag.

2 §. Beslut om verksamhetstillstånd. I denna paragraf föreslås att det föreskrivs om beslut om verksamhetstillstånd på motsvarande sätt som i 18 § i lagen om värdepappersföretag.

3 §. Förutsättningar för beviljande av verksamhetstillstånd. Enligt denna paragraf ska verksamhetstillstånd beviljas om de betydande ägarna i ett värdepappersföretag är tillförlitliga och om värdepappersföretaget uppfyller de krav på finansiell stabilitet och verk-

samhet som föreskrivs i 6, 7, 9 och 10 kap. Paragrafen motsvarar de principer som framgår av § 1 och 4 mom. i lagen värdepappersföretag.

4 §. Tillförlitligheten hos betydande ägare i ett värdepappersföretag. Lagstiftningen om värdepappersföretag och Finansinspektionens verksamhet syftar framför allt till att upprätthålla kundernas och allmänhetens förtroende för finansmarknaden. Ett centralt element i bestämmelserna som ska upprätthålla förtroendet är kraven på att ett värdepappersföretags betydande ägare (med en andel på minst tio procent) ska vara tillförlitliga. Om det bland ett värdepappersföretags betydande ägare finns personer vilkas goda rykte eller tillförlitlighet i övrigt har blivit allvarligt lidande av uppgifter och händelser som kommit ut i offentligheten kan följden vara den att allmänhetens förtroende försvagas inte bara mot företaget i fråga utan också i större utsträckning mot hela branschen. Av denna anledning föreslås strängare bestämmelser om tillförlitligheten hos de betydande ägarna i ett värdepappersföretag. Ändringarna gäller sådana fall där en person har dömts till straff för ett brott som visar att han eller hon är olämplig att vara ägare i ett värdepappersföretag.

Enligt den föreslagna paragrafens 1 mom. ska de betydande ägarna i ett värdepappersföretag vara tillförlitliga. Momentet motsvarar 19 § 2 mom. i lagen om värdepappersföretag. Momentet har emellertid förtydligats så att det motsvarar lagförslagets 7 kap. 14 § om skyldighet att göra anmälan om förvärv och avyttring av aktier. Med ägande avses sålunda både direkt och indirekt ägande.

I paragrafens 2 mom. konstateras liksom i den gällande lagens 19 § 3 mom. när en aktieägare inte ska anses vara tillförlitlig. Det föreslås att i momentets 1 punkt stryks kravet att domen ska ha vunnit laga kraft. Också enligt grundlagsutskottets ställningstagande (GrUU 15/2008 rd) kan en dom som inte ännu har vunnit laga kraft visa att en person är olämplig.

Det finns emellertid situationer där det är uppenbart motiverat att låta en person fortsätta utöva den beslutanderätt som tillkommer ägare i värdepappersföretag och invänta ett avgörande av följande instans efter ett över-

klagande. Ett förslag om saken ingår i paragrafens 3 mom. I helhetsbedömningen ska enligt förslaget beaktas personens tidigare verksamhet, de omständigheter som lett till domen och en helhetsbedömning av övriga relevanta omständigheter. Om personens tidigare verksamhet har varit klanderfri och det är tolkningsbart eller oklart om denne t.ex. har varit delaktig i ett eventuellt brott, kan personen i fråga fortsätta utöva beslutanderätt som ägare i värdepappersföretaget om inte något annat talar emot detta. Det kan vara fråga om tolkningsbarhet eller oklarhet t.ex. då tingsrättens dom är resultatet av en omröstning.

Paragrafens 3 mom. gör det emellertid inte möjligt för en ny person att ha ett betydande ägande i värdepappersföretaget om personen i fråga har dömts till ett sådant straff som avses i 2 mom. I sådana fall innebär också en dom som inte har vunnit laga kraft alltid att personen i fråga inte kan betraktas som en tillförlitlig ägare.

Liksom den nuvarande lagen innebär föreslagna 2 mom. 2 punkten att också andra omständigheter än ett sådant straff som avses i den föreslagna paragrafens 2 mom. 1 punkten kan visa att personen i fråga är uppenbart olämplig att vara ägare. Också detta förutsätter enligt förslaget en helhetsbedömning. En persons olämplighet kan framgå av dennes verksamhet utomlands, t.ex. om en utländsk myndighet har ansett personen vara olämplig eller om denne har kopplingar till svart ekonomi eller till ekonomisk eller organiserad brottslighet. Också t.ex. den omständigheten att en person har påförts påföljdsavgift enligt lagen om Finansinspektionen för en synnerligen allvarlig överträdelse eller försummelse kan visa att personen i fråga är uppenbart olämplig att vara ägare i ett värdepappersföretag.

I paragrafen har strukits hänvisningen i den gällande lagens 19 § till grundare av värdepappersföretag, eftersom den gällande aktiebolagslagen inte längre innehåller motsvarande bestämmelser.

5 §. Verksamhetstillstånd för europabolag. I denna paragraf föreskrivs på motsvarande sätt som i 20 § i lagen om värdepappersföretag om beviljande av verksamhetstillstånd för europabolag.

6 §. Registrering av verksamhetstillstånd. I denna paragraf föreskrivs om registrering av verksamhetstillstånd för värdepappersföretag. Paragrafen motsvarar 21 § i lagen om värdepappersföretag.

7 §. Register över värdepappersföretag. Enligt denna paragraf ska Finansinspektionen på motsvarande sätt som enligt 22 § i lagen om värdepappersföretag föra ett register över värdepappersföretag.

8 §. Inledande av verksamhet. I denna paragraf föreskrivs i likhet med 23 § i lagen om värdepappersföretag att ett värdepappersföretag i allmänhet kan inleda sin verksamhet omedelbart efter att ha fått verksamhetstillstånd och företaget har registrerats.

9 §. Återkallande av verksamhetstillstånd och begränsning av verksamheten. I denna paragraf hänvisas i likhet med 24 § i lagen om värdepappersföretag till de bestämmelser i lagen om Finansinspektionen som gäller återkallande av verksamhetstillstånd och begränsning av verksamheten. Finansinspektionen ska anmäla återkallanden för registrering samt för kännedom till Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten och till ersättningsfonden för investerarskydd.

4 kap.

Utländska EES-värdepappersföretags filial-etablering och tillhandahållande av tjänster till Finland

1 §. Filialetablering. Enligt paragrafen får ett utländskt EES-värdepappersföretag etablera filial i Finland efter att den utländska EES-tillsynsmyndigheten har gjort anmälan till Finansinspektionen om etableringen. Paragrafen innehåller också bestämmelser om vilka uppgifter som ska lämnas i anmälan. Paragrafen huvudsakligen motsvarar 4 § i lagen om utländska värdepappersföretags rätt att tillhandahålla investeringstjänster i Finland. I paragrafens 2 mom. definieras noggrannare än för närvarande tidpunkten då en filial kan etableras och får inleda sin verksamhet. Detta ska enligt förslaget ske vid en tidpunkt som Finansinspektionen meddelar. Liksom enligt den gällande lagen får verksamheten dock inledas senast inom två månader efter att Finansinspektionen fått de uppgifter som avses i 2 mom.

Begreppet filial definieras i 1 kap. 9 § 1 mom. 9 punkten. Definitionen är baserad på artikel 4.1 stycke 26 i direktivet om marknader för finansiella instrument. En filial är ett driftställe som har inrättats i en annan medlemsstat. Filialen är inte en självständig juridisk person utan den utgör en del av ett utländskt EES-värdepappersföretag. Från detta driftställe kan det utländska EES-värdepappersföretaget i enlighet med direktivets definition tillhandahålla investeringstjänster och sidotjänster.

Enbart den omständigheten att ett utländskt EES-värdepappersföretag har placerat en del av sina funktioner i Finland förutsätter inte att företaget etablerar en filial enligt denna paragraf och inte heller att den gör en sådan anmälan som nämnt i 2 §, om syftet med verksamheten i fråga inte t.ex. är att tillhandahålla investeringstjänster eller sidotjänster och inte heller att identifiera kunder i syfte att tillhandahålla dem tjänster. Ärendet ska bedömas som en helhet. Om det t.ex. samtidigt tillhandahålls gränsöverskridande investeringstjänster eller sidotjänster i enlighet med 2 § kan verksamheten de facto betraktas som en filial.

2 §. Tillhandahållande av investeringstjänster utan filialetablering. Paragrafen innehåller mot 5 § i lagen om utländska värdepappersföretags rätt att tillhandahålla investeringstjänster i Finland svarande bestämmelser om under vilka förutsättningar ett utländskt EES-värdepappersföretag har rätt att tillhandahålla gränsöverskridande investeringstjänster till Finland, dvs. bedriva verksamhet i Finland utan att etablera en filial här. En förutsättning för inledande av verksamhet är att det görs en anmälan enligt direktivet om marknader för finansiella instrument till tillsynsmyndigheten i det utländska EES-värdepappersföretagets hemstat. Enligt paragrafens huvudregel kan verksamheten i Finland inledas då Finansinspektionen av hemstatens tillsynsmyndighet har fått anmälan om dess investerings- och sidotjänster enligt bilaga I till direktivet om marknader för finansiella instrument och om huruvida tjänster tillhandahålls genom ett anknutet ombud. Det bör observeras att förvaringstjänster för finansiella instrument i enlighet med direktivets bilaga I betraktas som sidotjänster. Ut-

ländska EES-värdepappersföretag kan sålunda i Finland tillhandahålla förvaringstjänster såsom sidotjänster i enlighet med direktivets bilaga I, trots att förvaringstjänster huvudsakligen förutsätter tillstånd i Finland.

I direktivet om marknader för finansiella instrument definieras inte när det är fråga om anmälningspliktig gränsöverskridande verksamhet. Det föreslås inte heller någon bestämmelse om saken i lagen utan frågan måste avgöras från fall till fall, bl.a. med beaktande av EU:s grundfördrag och tolkningen av det.

Paragrafen gäller tillhandahållande av gränsöverskridande tjänster i Finland, vilket förutsätter att ett utländskt EES-värdepappersföretag i fråga om Finland vidtar åtgärder i syfte att få till stånd ett avtal om investeringstjänster eller sidotjänster med en person som är bosatt i Finland eller t.ex. med ett finländskt företag. Eventuella åtgärder kan vara t.ex. marknadsföringskampanjer som genomförs per e-post.

Det är inte fråga om sådan gränsöverskridande verksamhet som avses i denna paragraf då en i Finland bosatt person på eget initiativ reser till ett utländskt EES-värdepappersföretags hemstat för att där köpa investeringstjänster eller sidotjänster.

Inte heller den omständigheten att en i Finland bosatt person på eget initiativ via internet eller per telefon köper investeringstjänster eller sidotjänster från ett utländskt EES-värdepappersföretags hemstat innebär tillhandahållande av gränsöverskridande investeringstjänster till Finland på det sätt som avses i denna paragraf. Om kontakten med personen i fråga emellertid har föregåtts av det utländska värdepappersföretagets erbjudande eller förfrågan, är det fråga om att utan filialetablering tillhandahålla sådana investeringstjänster eller sidotjänster som avses i denna paragraf. Verksamhet av detta slag förutsätter ett anmälningsförfarande enligt paragrafen.

En filialetablering som avses i 1 § hindrar inte att det utländska EES-värdepappersföretaget samtidigt tillhandahåller tjänster från sitt hemland, efter att ha iakttagit ett sådant anmälningsförfarande som avses i 2 §.

3 §. Begränsning av och förbud mot filialverksamhet och gränsöverskridande invester-

ingstjänster. I paragrafen föreskrivs på motsvarande sätt som i 6 § i lagen om utländska värdepappersföretags rätt att tillhandahålla investeringstjänster i Finland om Finansinspektionens åtgärder vid begränsning av och förbud mot filialverksamhet och gränsöverskridande investeringstjänster.

5 kap. **Etablering av en filial för ett värdepappersföretag i tredje länder och tillhandahållande av tjänster i Finland**

I detta kapitel föreslås bestämmelser som gäller tillstånd för tredjeländers värdepappersföretag att tillhandahålla investeringstjänster till Finland samt återkallande av tillstånd. De föreslagna bestämmelserna om verksamhetstillstånd för filialer motsvarar i tillämpliga delar de nya, exaktare krav som ställs på tredjeländers kreditinstitut.

I lagen föreslås inga bestämmelser om representationer för tredjeländers värdepappersföretag, eftersom det inte finns något behov av en sådan reglering. Med representation avses ett utländskt värdepappersföretags fasta driftställe som är beläget i Finland och från vilket inte tillhandahålls investeringstjänster. Sådana representationer har inte inrättats i Finland. Om sådana inrättas i framtiden behöver de inte längre anmälas till Finansinspektionen. Om avsikten är att tillhandahålla investeringstjänster från en representation vore det fråga om att etablera en filial i Finland, vilket skulle innebära att lagförslagens bestämmelser om filialer måste iaktas. Också i så fall måste ärendet granskas som en helhet. Även om man via driftstället endast skulle presentera ett utländskt värdepappersföretags produkter kan verksamheten uppfylla kännetecknen på en filial om avsikten är att i samma sammanhang också identifiera kunder i syfte att tillhandahålla investeringstjänster eller sidotjänster.

1 §. Ansökan om verksamhetstillstånd för filial. Denna paragraf innehåller motsvarande allmänna bestämmelse som i 7 § i lagen om utländska värdepappersföretags rätt att tillhandahålla investeringstjänster i Finland om förutsättningarna för att tredjeländers värdepappersföretag ska få etablera filialer i Fin-

land. Enligt paragrafens 1 mom. är en förutsättning för etablering av en filial att filialen beviljas verksamhetstillstånd enligt 2 §. En filial som fått verksamhetstillstånd får enligt förslaget i Finland tillhandahålla sådana i verksamhetstillståndet nämnda investeringstjänster som avses i 1 kap. 11 § och sidotjänster som avses i 2 kap. 3 §.

I paragrafens 2 och 3 mom. föreskrivs vilka utredning om värdepappersföretaget som ska fogas till ansökan om verksamhetstillstånd. Enligt paragrafens 4 mom. kan genom förordning av Finansministeriet utfärdas närmare föreskrifter om dessa omständigheter.

2 §. Beviljande av verksamhetstillstånd för filialer. I denna paragraf föreskrivs närmare om förutsättningarna för beviljande av verksamhetstillstånd. Dessa förutsättningar definieras utförligare än i 8 § i lagen om utländska värdepappersföretags rätt att tillhandahålla investeringstjänster i Finland. För det första föreskrivs det i paragrafens 1 mom. att en förutsättning är att det utländska värdepappersföretagets verksamhet inte väsentligt skiljer sig från verksamhet som är tillåten för finländska värdepappersföretag.

För det andra förutsätts det i likhet med 8 § 1 mom. i lagen om utländska värdepappersföretags rätt att tillhandahålla investeringstjänster i Finland att den lagstiftning som ska tillämpas på värdepappersföretaget i dess hemstat motsvarar internationellt godkända rekommendationer om tillsyn över värdepappersmarknaden och om förhindrande av kriminellt utnyttjande av det finansiella systemet.

En förutsättning för verksamhetstillstånd är för det tredje att värdepappersföretagets kapitaltäckning, stora exponeringar mot kunder, likviditet, interna kontroll och riskhanteringssystem samt ägarnas och ledningens lämplighet och tillförlitlighet inte väsentligt avviker från kraven i denna lag. Från filialkundernas synpunkt är det viktigt att säkerställa att värdepappersföretaget verkar på en finansiellt stabil grund och åtminstone huvudsakligen uppfyller de minimikrav som EU godkänt.

För det fjärde förutsätts det i likhet med den gällande lagen om utländska värdepappersföretags rätt att tillhandahålla investeringstjänster i Finland att värdepappersföreta-

get också i övrigt övervakas tillräckligt effektivt i dess hemstat. I enlighet härmed ska det i hemstaten finnas en självständig tillsynsmyndighet som uppfyller internationella rekommendationer och som har tillräckliga resurser och tillräcklig kompetens för att sköta sina uppgifter.

Dessutom förutsätts i momentet att filialens förvaltning är ordnad enligt sunda och försiktiga affärsprinciper och att filialdirektören uppfyller de allmänna krav på lämplighet och tillförlitlighet som i 7 kap. 16 § föreskrivs för ett värdepappersföretags ledning.

Enligt paragrafens 2 mom. kan Finansinspektionen när den beviljar filialtillstånd besluta om filialens medlemskap i ersättningsfonden. Före ett eventuellt beslut ska Finansinspektionen bedöma nivån på och omfattningen av det skydd som ersättningsfonden ger. Momentet motsvarar 8 § 1 mom. i lagen om utländska värdepappersföretags rätt att tillhandahålla investeringstjänster i Finland.

Enligt paragrafens 3 mom. ska på beslutet om filialtillstånd tillämpas vad som i 3 kap. 2 § föreskrivs om verksamhetstillstånd för värdepappersföretag. Detta innebär för det första att Finansinspektionen ska ge beslutet inom sex månader från det att ansökan och handlingar för avgörande av ärendet har inkommit, dock senast 12 månader efter mottagandet av ansökan. Att en tidsfrist sätts ut för behandlingen av ansökan stämmer överens med internationella principer.

Tillämpningen av lagens 3 kap. 2 § innebär att Finansinspektionen efter att ha hört sökanden i verksamhetstillståndet kan sätta ut sådana för tillsynen nödvändiga begränsningar och villkor som gäller tredjeländers värdepappersföretags affärsverksamhet.

Om inget beslut om verksamhetstillståndet har fattats inom utsatt tid kan sökanden inkomma med ett överklagande enligt vad som föreskrivs i 3 kap. 2 §.

Dessutom ska Finansinspektionen enligt det föreslagna momentet inom tio arbetsdagar från mottagandet av tillståndsansökan underrätta sökanden om den i 3 kap. 2 § 1 mom. angivna tidsfristen och möjligheten att överklaga. Också till denna del stämmer regleringen överens med internationella principer.

Enligt paragrafens 4 mom. berättigar ett filialtillstånd värdepappersföretaget att bedriva verksamhet på ett eller flera driftställen. Bestämmelsen stämmer överens med 8 § 3 mom. i lagen om utländska värdepappersföretags rätt att tillhandahålla investeringstjänster i Finland.

3 §. Återkallande av filialtillstånd och begränsning av verksamheten. I den föreslagna paragrafen hänvisas för det första, liksom i 9 § i lagen om utländska värdepappersföretags rätt att tillhandahålla investeringstjänster i Finland, till 26 och 27 i lagen om Finansinspektionen, dvs. till bestämmelserna om återkallande av filialtillstånd och begränsning av tillståndsenlig verksamhet. Dessutom ska Finansinspektionen utan dröjsmål återkalla en filials verksamhetstillstånd då den behöriga myndigheten i värdepappersföretagets hemstat har återkallat värdepappersföretagets verksamhetstillstånd.

4 §. Avslutande av en filials verksamhet. Denna paragraf motsvarar kreditinstitutslagens bestämmelser om avslutande av verksamheten vid en filial till ett tredjelands kreditinstitut, men någon motsvarande reglering ingår inte i lagen om utländska värdepappersföretags rätt att tillhandahålla investeringstjänster i Finland. Med tanke på kundskyddet och organiseringen av tillsynen är det emellertid skäl att ta in bestämmelserna i lagen.

Enligt paragrafens 1 mom. ska filialverksamheten upphöra omedelbart när Finansinspektionen återkallar filialtillståndet. Tillsynen fortgår till dess att filialens åtaganden mot kunderna är uppfyllda.

Enligt paragrafens 2 mom. ska filialen utan dröjsmål efter att dess verksamhet har avslutats meddela kunderna hur filialen ska uppfylla sina åtaganden mot dem. Finansinspektionen kan utfärda närmare föreskrifter om detta förfarande.

Enligt paragrafens 3 mom. ska principerna i 1 och 2 mom. tillämpas också då Finansinspektionen begränsar en filials verksamhet.

5 §. Tillhandahållande av investeringstjänster utan att etablera dotterföretag eller filial. I denna paragraf föreslås mera exakta bestämmelser än 12 § i lagen om utländska värdepappersföretags rätt att tillhandahålla investeringstjänster i Finland om tredjeländers värdepappersföretags möjligheter att

från sitt hemland tillhandahålla gränsöverskridande investeringstjänster till Finland.

Enligt paragrafens 1 mom. ska ett tredjelands värdepappersföretag ansöka om Finansinspektionens tillstånd för tillhandahållande av investeringstjänster som avses i paragrafen.

I paragrafens 2 mom. föreskrivs om villkoren för beviljande av tillstånd. För det första är det viktigt att tillsyn över verksamheten har ordnats på vederbörligt sätt. Eftersom tjänsterna tillhandahålls från värdepappersföretagets hemland är det nödvändigt att samarbetet mellan hemlandets tillsynsmyndighet och Finlands Finansinspektion fungerar. För att säkerställa detta förutsätts det att tillsynsmyndigheterna undertecknar ett sådant protokoll över det tredjelands värdepappersföretag som avses i 66 § i lagen om Finansinspektionen. I fråga om beviljande av tillståndet gäller i övrigt vad som i 2 § 1 mom. 1—4 punkten och 4 mom. föreskrivs om beviljande av filialtillstånd.

I fråga om återkallande av tillstånd och begränsning av tillståndsenlig verksamhet hänvisas i 3 mom. till vad som föreskrivs i lagförslagets 3 § och i 26 och 27 § i lagen om Finansinspektionen.

DEL II VERKSAMHETSFÖRUTSÄTTNINGAR OCH ORGANISERING AV VERKSAMHETEN

6 kap. Ekonomiska verksamhetsförutsättningar för tillhandahållande av investeringstjänster samt tillsyn över den ekonomiska stabiliteten

1 §. Minimikapital. I denna paragraf föreskrivs om det minimikapital som ett värdepappersföretag förutsätts ha och om ansvarsförsäkring för värdepappersföretag vars investeringstjänster endast utgörs av investeringsrådgivning eller vidarebefordran av order och som inte innehar kundmedel.

Paragrafen motsvarar 45 § i lagen om värdepappersföretag. Enligt förslaget ska tillförlitligheten av förvaringsverksamhet som avses i lagförslagets 1 kap. 11 § 9 punkten säkerställas på så sätt att värdepappersföretag

som bedriver sådan verksamhet ska ha ett tillräckligt grundkapital. Värdepappersföretag som tillhandahåller förvaring av finansiella instrument som investeringstjänster ska enligt huvudregeln i paragrafens 1 mom. ha ett aktiekapital på minst 730 000 euro.

2 §. Ekonomisk stabilitet och tillsyn. Denna paragraf innehåller huvudsakligen motsvarande hänvisningar som i 46 § i lagen om värdepappersföretag till att på värdepappersföretag med vissa undantag ska tillämpas bestämmelserna i kreditinstitutslagens 5 kap. (finansiella förutsättningar för kreditinstitutsverksamhet) och 6 kap. (tillsyn över den finansiella ställningen och beviljande av undantag). Paragrafens ordalydelse har dock preciserats i vissa avseenden. Paragrafen ska tillämpas också på värdepappersföretag som tillhandahåller förvaring av finansiella instrument som investeringstjänster.

Undantaget i paragrafens 4 mom. från tillämpning av vad som i kreditinstitutslagens 67—69 § föreskrivs om exponeringar mot kunder föreslås bli utsträckt till att gälla också värdepappersföretag som uteslutande tillhandahåller förvaring av finansiella instrument som investeringstjänster.

3 §. Bemyndigande att utfärda förordning. Denna paragraf motsvarar 46 § 1 mom. i lagen om värdepappersföretag och det där nämnda bemyndigandet i 6 kap. 49 § 3 mom. i kreditinstitutslagen samt 92 § i kreditinstitutslagen.

4 §. Bemyndigande för Finansinspektionen att meddela föreskrifter. Denna paragraf motsvarar 46 § 1 mom. i lagen om värdepappersföretag och den där nämnda hänvisningen till 6 kap. 93 § i kreditinstitutslagen.

7 kap. Organisering av värdepappersföretags verksamhet

1 §. Driftställen och huvudkontor. Enligt denna paragraf ska ett värdepappersföretag för sin verksamhet ha minst ett fast driftställe och huvudkontor i Finland. Paragrafen motsvarar 28 § i lagen om värdepappersföretag.

2 §. Värdepappersföretags bindningar. I denna paragraf föreskrivs i överensstämmelse med 27 § i lagen om värdepappersföretag att betydande bindningar mellan ett värdepappersföretag och en annan juridisk person

eller fysisk person inte får hindra en effektiv tillsyn över värdepappersföretaget.

3 §. Begränsningar som gäller förvärv av egna aktier, andelar, kapitallån och debenturer. I denna paragraf föreskrivs om begränsningar som gäller förvärv av egna aktier, andelar, kapitallån och debenturer. Paragrafen motsvarar 26 § i lagen om värdepappersföretag.

4 §. Utläggning av investeringstjänster och andra viktiga funktioner på entreprenad. I denna paragraf föreskrivs under vilka förutsättningar ett värdepappersföretag kan lägga ut tillhandahållandet av investeringstjänster eller andra för dess verksamhet viktiga funktioner på entreprenad. Paragrafen motsvarar huvudsakligen 29 § i lagen om värdepappersföretag.

Då ett värdepappersföretag lägger ut en betydande funktion på entreprenad är det viktigt att säkerställa att detta inte medför olägenhet för Finansinspektionens uppgift att övervaka värdepappersföretaget och dess olika funktioner. Det föreslås att till paragrafens 1 mom. fogas en uttrycklig bestämmelse om saken. Med olägenhet för övervakningen avses att övervakningsmöjligheterna till följd av utläggningen försämras så att Finansinspektionen inte längre vederbörligen kan övervaka ett värdepappersföretags olika funktioner. Det föreslås också att till paragrafens 1 mom. i överensstämmelse med artikel 14.1 i direktivet om genomförande av direktivet om marknader för finansiella instrument fogas en bestämmelse om att värdepappersföretaget trots utläggningen svarar för sina åtaganden enligt denna lag.

I paragrafens 4 mom. föreslås motsvarande lindring som i kreditinstitutslagens 36 a § 4 mom. där det föreskrivs att ett värdepappersföretag, som efter att ha fått verksamhetstillstånd har för avsikt att till ett annat företag inom samma finansiella företagsgrupp lägga ut tillhandahållandet av investeringstjänster eller andra funktioner som är viktiga för dess verksamhet, inte på förhand ska underrätta Finansinspektionen om saken. Lindringen är baserad på artikel 14.4 i direktivet om genomförande av direktivet om marknader för finansiella instrument.

I paragrafens 5 mom. föreslås ett konstaterande om att i 9 kap. 2 § föreskrivs om förva-

ring av kunders finansiella instrument hos utomstående förvaringsinstitut. Enligt detaljmotiveringen (RP 43/2007 rd) till 12 § i den gällande lagen om värdepappersföretag är det inte fråga om utläggande på entreprenad i en situation där värdepappersföretaget inte själv kan producera en tjänst för en kund. Exempelvis i en situation där ett värdepappersföretags kund förvärvar utländska finansiella instrument måste värdepappersföretaget i praktiken anlita ett utländskt institut för förvaringen av de finansiella instrumenten. Enligt motiveringen är det då inte fråga om utläggande på entreprenad.

5 §. Villkor för utläggning på entreprenad. I denna paragraf föreskrivs om de krav som ska vara uppfyllda för att ett värdepappersföretag ska kunna lägga ut verksamhet som avses i 4 §. Paragrafen motsvarar 30 § i lagen om värdepappersföretag.

6 §. Utläggning av kapitalförvaltning på entreprenad till tredjeland. I denna paragraf föreskrivs att ett värdepappersföretag kan lägga ut kapitalförvaltning på entreprenad till en tjänsteleverantör i ett tredjeland. Paragrafen motsvarar 31 § i lagen om värdepappersföretag.

7 §. Anknutet ombud. I denna paragraf föreskrivs om den möjlighet som ett värdepappersföretag har att tillhandahålla tjänster genom ett anknutet ombud, om de krav som ställs på det anknutna ombudet och om register över anknutna ombud. Enligt definitionen i artikel 4.1 stycke 25 i direktivet om marknader för finansiella instrument verkar ett anslutet ombud på ett enda företrätt värdepappersföretags ansvar. Paragrafen motsvarar huvudsakligen 32 § i lagen om värdepappersföretag. Till paragrafens ska enligt förslaget fogas en bestämmelse enligt vilken de uppgifter som antecknats i Finansinspektionens register över anknutna ombud ska bevaras i fem år efter att grunden för registeranteckningen har upphört.

8 §. Riskhantering, internkontroll och annan organisering av verksamheten. Enligt 1 mom. i denna paragraf ska ett värdepappersföretags verksamhet organiseras på ett tillförlitligt sätt. Detta förutsätter att riskhanteringen, den interna kontrollen och verksamhetens kontinuitet säkerställs.

I paragrafens 2 mom. föreslås på basis av artikel 9.1 i direktivet om genomförande av direktivet om marknader för finansiella instrument en bestämmelse enligt i vilken ett värdepappersföretags styrelsemedlemmar och verkställande direktör svarar för att värdepappersföretaget uppfyller sina åtaganden enligt denna lag.

9 §. Skyldighet att vidta förberedelser. Det föreslås att i paragrafens 1 mom. föreskrivs att värdepappersföretag vilka som investeringstjänster tillhandahåller förvaring av finansiella instrument ska säkerställa att deras uppgifter kan skötas så störningsfritt som möjligt också under undantagsförhållanden. För värdepappersföretagens vidkommande är detta en ny bestämmelse. Skyldigheten att vidta förberedelser gäller för närvarande bl.a. kreditinstitut och fondbolag. Det är motiverat att kunderna ska kunna lita på värdepappersföretagens förmåga att förvara finansiella instrument under föränderliga förhållanden och sålunda också under undantagsförhållanden. Av denna anledning bör värdepappersföretag som tillhandahåller förvaring av finansiella instrument delta i beredningsplaneringen och bl.a. på förhand förbereda sig att verka under undantagsförhållanden.

Enligt paragrafens 2 mom. har värdepappersföretag möjlighet att ansöka om ersättning för extra kostnader ur försörjningsberedskapsfonden.

10 §. Hantering av intressekonflikter. I denna paragraf föreskrivs om värdepappersföretags skyldighet att identifiera och förebygga intressekonflikter och, om sådana uppkommer, informera kunden om saken. Paragrafen motsvarar värdepappersmarknadslagens 4 kap 12 §.

11 §. Privata transaktioner. I denna paragraf föreskrivs att ett värdepappersföretag ska vidta tillräckliga åtgärder för att förhindra att personer med inflytande i företaget genomför privata transaktioner, om dessa kan leda till intressekonflikter eller om personen i fråga har insiderinformation eller konfidentiell information om företagets kunder. Paragrafens 1, 3 och 4 mom. motsvarar 34 § i lagen om värdepappersföretag.

Paragrafens 2 mom. är nytt i förhållande till den gällande lagen. Enligt förslaget ska värdepappersföretaget för det första bevara

information om privata transaktioner. Denna skyldighet regleras för närvarande genom Finansinspektionens föreskrifter. Finansinspektionen kan be om och granska informationen i samband med sin tillsyn.

Dessutom förutsätts i momentet att värdepappersföretaget årligen rapporterar till Finansinspektionen hur värdepappersföretaget har övervakat efterlevnaden av bestämmelserna om privata transaktioner och vilka åtgärder värdepappersföretaget har vidtagit ifall bestämmelserna, föreskrifterna eller anvisningarna inte iakttagits

12 §. Förvärv av bestämmande inflytande i företag i tredjeländer. I denna paragraf föreskrivs om värdepappersföretags skyldighet att på förhand informera Finansinspektionen om värdepappersföretaget planerar att förvärva bestämmande inflytande i ett kreditinstitut, värdepappersföretag, fondbolag eller försäkringsbolag i tredjeländer. Paragrafen motsvarar 39 § i lagen om värdepappersföretag.

13 §. Ett värdepappersföretags tillhörighet till en utländsk finansiell företagsgrupp eller till ett utländskt finans- och försäkringskonglomerat. I denna paragraf föreskrivs under vilka förutsättningar ett värdepappersföretag får höra till en finansiell företagsgrupp eller till ett finans- och försäkringskonglomerat som ett tredjelands lag tillämpas på. Paragrafen motsvarar 40 § i lagen om värdepappersföretag.

14 §. Skyldighet att anmäla förvärv och avyttring av aktier. I denna paragraf föreskrivs om anmälningar som gäller förvärv och avyttring av aktier. Om en aktieköparens ägarandel till följd av förvärvet överskrider tio procent av värdepappersföretagets aktiekapital eller en i paragrafen nämnd högre innehavsgrens, ska köparen på förhand underrätta Finansinspektionen om förvärvet. På motsvarande sätt ska anmälan göras då ägarandelen sjunker under den i paragrafen nämnda gränsen. Paragrafen motsvarar 41 § i lagen om värdepappersföretag. Till paragrafens 6 mom. har emellertid fogats grundläggande bestämmelser om vad som ska framgå av anmälan om förvärv av ägarandelar.

15 §. Begränsning av aktieförvärv. I denna paragraf föreskrivs om Finansinspektionens rätt att förbjuda förvärv av ägarandelar enligt

14 § genom hänvisning till 32 a och 32 b § i lagen om Finansinspektionen. Paragrafen motsvarar 42 § i lagen om värdepappersföretag.

16 §. *Värdepappersföretags och holdingföretags ledning.* Enligt denna paragraf ska värdepappersföretag ledas med yrkesskicklighet samt enligt sunda och försiktiga affärsprinciper. Dessutom föreskrivs i paragrafen om behörighetsvillkor för värdepappersföretags styrelsemedlemmar och ersättare samt för ledande personer.

Viktiga målsättningar för lagstiftningen om värdepappersföretag och likaså för Finansinspektionen är att upprätthålla kundernas och allmänhetens förtroende för finansmarknadens funktion. Centrala bestämmelser om att upprätthålla förtroendet gäller de krav som ställs på värdepappersföretags ägares och högsta lednings tillförlitlighet. Om ett värdepappersföretag bland sina ägare eller i sin ledning har personer vilkas goda rykte eller tillförlitlighet i övrigt allvarligt har blivit lidande av uppgifter och händelser som blivit som kommit ut i offentligheten, kan detta leda till att allmänhetens förtroende försvagas inte bara för företaget i fråga utan över huvud taget för hela branschen. Av denna anledning föreslås det att bestämmelserna om ägarnas och den högsta ledningens tillförlitlighet preciseras. De föreslagna ändringarna gäller sådana fall där en person har dömts till straff för ett brott som visar att denne är olämplig för sitt uppdrag. I paragrafens 2 mom. 1 punkten föreslås en strykning av det krav att domen ska ha vunnit laga kraft som ingår i lagen om värdepappersföretag. Också enligt grundlagsutskottets ställningstagande (GrUU 15/2008 rd) kan en dom som inte ännu har vunnit laga kraft visa att en person är olämplig.

Det finns emellertid situationer där det är uppenbart motiverat att låta en person kvarstå som medlem i ett värdepappersföretags organ eller anställning och invänta ett avgörande av en besvärinstans. I paragrafens 3 mom. föreslås en bestämmelse om saken. I helhetsbedömningen ska enligt förslaget beaktas personens tidigare verksamhet, de omständigheter som lett till domen samt övriga relevanta omständigheter. Om personens tidigare verksamhet varit klanderfri och t.ex. frågan om

delaktighet i ett eventuellt brott lämnar utrymme för tolkning eller är oklar, kan personen kvarstå i sitt uppdrag hos värdepappersföretaget om det inte finns skäl som talar emot detta. Situationen kan vara tolkningsbar eller oklar t.ex. då tingsrättens dom är resultatet av en omröstning.

Den föreslagna paragrafens 3 mom. gör det emellertid inte möjligt att välja en ny person till styrelsemedlem, verkställande direktör eller till den högsta ledningen för värdepappersföretaget, om personen i fråga har dömts till ett straff som avses i 2 mom. I dessa fall utgör sålunda också en dom som inte har vunnit laga kraft alltid ett hinder.

Till övriga delar stämmer paragrafen överens med 43 § i lagen om värdepappersföretag. I likhet med den gällande paragrafen innebär den föreslagna paragrafen att också andra omständigheter än ett sådant straff som avses i den föreslagna paragrafens 2 mom. 1 punkten kan visa att en person är uppenbart olämplig för uppdraget. Också detta konstaterande förutsätter en helhetsbedömning. En persons olämplighet kan framgå av dennes verksamhet utomlands, t.ex. om en utländsk myndighet har ansett personen vara olämplig eller om denne har kopplingar till svart ekonomi eller till ekonomisk eller organiserad brottslighet. Också t.ex. den omständigheten att en person har påförts påföljdsavgift enligt lagen om Finansinspektionen för en särskilt allvarlig överträdelse eller försummelse kan visa att personen är uppenbart olämplig att höra till den högsta ledningen för ett värdepappersföretag.

17 §. *Skyldighet att göra insideranmälan.* I denna paragraf föreskrivs om skyldigheten att göra insideranmälan till värdepappersföretaget om innehav av aktier och finansiella instrument. Paragrafen motsvarar 5 kap. 5 § i den gällande värdepappersmarknadslagen.

Enligt paragrafens 1 mom. gäller anmäningsskyldigheten sådana aktier och finansiella instrument vilkas värde bestäms på basis av aktier och som är föremål för handel på en reglerad marknad eller på en multilateral handelsplattform i Finland.

I paragrafens 2 mom. definieras begreppet insider. Insiders är för det första medlemmarna och suppleanterna i ett värdepappersföretags styrelse och förvaltningsråd, värde-

pappersföretagets verkställande direktör och dennes ställföreträdare samt värdepappersföretagets, revisorssuppleanter och de för revisionen av börsen huvudansvariga anställda hos en revisionsammanslutning. Insiders är dessutom anställda hos värdepappersföretaget vilka har som uppgift att göra investeringsanalyser av aktier och finansiella instrument som avses i 1 mom., vilkas huvudsakliga uppgift består i att medverka vid erbjudande av investeringstjänster eller vilka på annat sätt regelbundet får tillgång till insiderinformation om sådana aktier och finansiella instrument.

I paragrafens 3 mom. föreskrivs om motsvarande undantag för insiders med avseende på kreditinstitut som tillhandahåller investeringstjänster, som i den gällande värdepappersmarknadslagens 5 kap. 5 § 2 mom.

18 §. Insideranmälan. I denna paragraf föreskrivs om insideranmälan på motsvarande sätt som i den gällande värdepappersmarknadslagens 5 kap. 5 a §.

Enligt paragrafens 1 mom. ska en insider göra insideranmälan inom fjorton dagar efter sin utnämning till uppdraget. Enligt 3 mom. ska en insider informera om ändringar i uppgifterna inom sju dagar efter ändringen. Anmälan ska göras oberoende av om personer i fråga äger de aktier och finansiella instrument som avses i momentet eller inte.

I paragrafens 2 och 5 mom. föreskrivs om ändringar i de uppgifter som ska lämnas i insideranmälan. I paragrafens 4 mom. föreskrivs om vissa undantag från anmälningskyldigheten och i 6 mom. om förfarandet att hämta uppgifter ur värdeandelssystemet.

19 §. Värdepappersföretagets insiderregister. I paragrafens 1—3 mom. föreslås bestämmelser om värdepappersföretags skyldighet att föra ett register över insideranmälningar, om organisering av registerföringen samt om registeruppgifternas offentlighet. Enligt huvudregeln är uppgifterna offentliga. Fysiska personers personbeteckning och adress och andra fysiska personers än insiders namn är dock inte offentliga. Paragrafens 1—3 mom. motsvarar bestämmelserna om börsen i den gällande värdepappersmarknadslagens 5 kap. 7 §.

Paragrafens 4 mom. är ny i förhållande till den gällande lagstiftningen. Enligt momentet

ska värdepappersföretaget varje år rapportera till Finansinspektionen hur upprätthållandet av insiderregistret organiserats, om övervakningen av värdepappersföretagets insiders anmälningskyldighet och vilka åtgärder värdepappersföretaget har vidtagit i sådana fall då bestämmelserna, föreskrifterna eller anvisningarna inte har iakttagits.

Enligt 23 § 2 mom. ska Finansinspektionen utfärda närmare föreskrifter om rapporternas innehåll och om rapporteringen. Avsikten med bestämmelsen är dels att effektivisera tillsynen över insiderregistret och dels att få utredning om insiderregistrets verksamhet och vilka behov det tillgodoser. Bestämmelserna om insiderregistret ska omprövas under de närmaste åren. I detta syfte ska Finansinspektionen göra ett sammandrag av de rapporter som kommer in.

20 §. Utländska EES-värdepappersföretags skyldighet att vidta förberedelser. I denna paragraf föreslås en bestämmelse om utländska EES-värdepappersföretags i Finland etablerade filialers skyldighet att förbereda sig för undantagsförhållanden, genom en hänvisning till 9 § som gäller inhemska värdepappersföretag. I överensstämmelse med regleringen som gäller utländska kreditinstitut och utländska fondbolag föreslås den skyldighet som avses i paragrafen dock inte gälla ett utländskt EES-värdepappersföretags filial till den del som filialen i enlighet med lagstiftningen i värdepappersföretagets hemstat har säkerställt skötseln av sina uppgifter under undantagsförhållanden på motsvarande sätt som enligt 9 § 1 mom. och lagt fram tillräcklig utredning om saken för Finansinspektionen. Den skyldighet att vidta förberedelser som avses i paragrafen gäller endast filialer vilka som värdepapperstjänster tillhandahåller förvaring av finansiella instrument på motsvarande sätt som enligt 1 kap. 11 § 9 punkten.

21 §. Organisering av verksamheten hos filialer till tredjeländers värdepappersföretag. I paragrafens 1 mom. föreskrivs om tillämpning av lagförslagets 7 kap. på sådana filialer till tredjeländers värdepappersföretag som är etablerade i Finland. Tillämpliga bestämmelser är 4 § 3 och 4 mom. om utläggning på entreprenad, 5 § om förutsättningarna för utläggning, 8 § om riskhantering, internkon-

troll och annan organisering av verksamheten, 9 § om skyldighet att vidta förberedelser och om kostnadsersättning, 10 § om hantering av intressekonflikter och 11 § om privata transaktioner. Den föreslagna paragrafen ersätter den allmänna hänvisningen i 7 § 2 mom. i lagen om utländska värdepappersföretags rätt att tillhandahålla investerings-tjänster i Finland till bestämmelserna om tillhandahållande av investeringstjänster och värdepappersförmedlares skyldigheter.

Den föreslagna paragrafens 2 mom. kompletterar hänvisningen i 1 mom. till 8 § om riskhantering. Tredjeländers värdepappersföretag får i sin verksamhet i Finland inte ta så stora risker att filialernas kunders intressen äventyras.

22 §. Ledningen för utländska värdepappersföretags filialer. I paragrafens 1 och 2 mom. föreskrivs om utländska värdepappersföretags filialchefer och om de allmänna behörighetsvillkoren för dem. Momenten motsvarar 13 § 1 och 2 mom. i lagen om utländska värdepappersföretags rätt att tillhandahålla investeringstjänster i Finland.

I paragrafens 3 mom. föreslås en bestämmelse enligt vilken på chefen för en filial till ett tredjelands värdepappersföretag dessutom ska tillämpas vad som i 16 § föreskrivs om ett värdepappersföretags verkställande direktör. Motsvarande reglering gäller enligt kreditinstitutslagens 166 s § 3 mom. direktören för en filial till ett tredjelands kreditinstitut. Momentet ska inte tillämpas på direktören för ett utländskt EES-värdepappersföretags filial eftersom värdepappersföretagets hemstat har uteslutande behörighet att reglera EES-filialers administrativa struktur.

23 §. Bemyndigande för Finansinspektionens att meddela föreskrifter. I denna paragraf föreslås bestämmelser om Finansinspektionens behörighet att meddela föreskrifter om innehållet i en anmälan om betydande förändringar i avtal om utläggning på entreprenad enligt 4 §, om förutsättningarna för utläggning på entreprenad enligt 5 §, om organisering av verksamheten enligt 8 §, om intressekonflikter enligt 10 § och om privata transaktioner enligt 11 §. Det huvudsakliga syftet med behörigheten att meddela föreskrifter är att genomföra direktivet om genomförande av direktivet om marknader för

finansiella instrument. I 29, 30 och 35 § i lagen om värdepappersföretag samt i 4 kap. 12 § i värdepappersmarknadslagen föreskrivs om motsvarande befogenheter.

Enligt den föreslagna paragrafens 2 mom. kan Finansinspektionen utfärda närmare föreskrifter om rapporter som avses i 11 § 2 mom. och om rapporteringen till Finansinspektionen, om innehållet i insideranmälningar som avses i 18 § och om hur de ska göras, om innehållet i insiderregister som avses i 19 § och hur uppgifterna ska registreras samt om rapporter som avses i 19 § 4 mom. och om rapporteringen till Finansinspektionen. Nya är bestämmelserna om rapporter som avses i 11 § 2 mom. och om rapporter som avses i 19 § 4 mom. och rapporteringen till Finansinspektionen. I övrigt motsvarar momentet 5 kap. 15 i den gällande värdepappersmarknadslagen.

8 kap. Bokslut och revision

1 §. Bokslut, verksamhetsberättelser och delårsrapporter. Enligt denna paragraf ska på värdepappersföretags bokslut, verksamhetsberättelser och delårsrapporter samt på utfärdande av anvisningar, yttranden och undantag på motsvarande sätt tillämpas 146—157 § i kreditinstitutslagen. Paragrafen motsvarar huvudsakligen 70 § i lagen om värdepappersföretag. Paragrafens ordalydelse har emellertid preciserats.

2 §. Revision samt särskild granskning och granskare. Enligt denna paragraf ska i fråga om värdepappersföretags revision och revisorer samt i fråga om förordnande av särskild granskning och granskare tillämpas revisionslagen (495/2007) och 158—160 § i kreditinstitutslagen. Paragrafen motsvarar 71 § 1 mom. i lagen om värdepappersföretag.

3 §. Bemyndigande att utfärda förordning. Denna paragraf motsvarar 70 § i lagen om värdepappersföretag samt 147 § i kreditinstitutslagen som det hänvisas till i den först nämnda paragrafen.

4 §. Bemyndigande för Finansinspektionen att meddela föreskrifter. Denna paragraf motsvarar 70 § i lagen om värdepappersföretag samt 147 § i kreditinstitutslagen som det hänvisas till i den först nämnda paragrafen.

9 kap. **Förvaring och annan hantering av kundmedel**

1 §. Förvaring av kundmedel. Enligt paragrafens 1 mom. ska värdepappersföretag på ett tillförlitligt sätt organisera förvaringen och hanteringen av kunders finansiella instrument och penningmedel som har anförtratts företaget. Enligt paragrafens 2 mom. ska värdepappersföretaget då hålla sina tillgångar klart åtskilda från kundmedlen. Enligt paragrafens 3 mom. ska värdepappersföretag på ett tillförlitligt sätt redovisa kundmedel så att varje kunds medel faktiskt hålls åtskilda från andra kunders medel. I paragrafens 4 om. hänvisas till vad som i 10 kap. 5 § föreskrivs om informationsskyldighet i samband med förvaring av kundmedel. Paragrafen stämmer överens med principerna i värdepappersmarknadslagens 4 kap. 14 § 1 mom.

2 §. Förvaring av kunders finansiella instrument hos utomstående förvarare. I denna paragraf föreskrivs om värdepappersföretags skyldighet att säkerställa förvaringens tillförlitlighet då en kunds värdepapper förvaras hos en utomstående förvarare. Förvararen ska väljas med omsorg och utgångspunkten är den att förvararen ska stå under offentlig tillsyn. Bestämmelsen i paragrafens 3 mom. har preciserats så att värdepappersföretag genom tillräckliga åtgärder ska säkerställa att kunders finansiella instrument som förvaras hos utomstående förvarare hålls åtskilda från värdepappersföretagets och förvararens finansiella instrument. Paragrafen motsvarar 4 kap. 14 § 2 mom. i värdepappersmarknadslagen.

3 §. Placering av kunders penningmedel. I denna paragraf föreskrivs hur värdepappersföretag ska placera kundmedel som de har i sin besittning. Sådana penningmedel ska placeras på konto i en centralbank eller i ett kreditinstitut eller i en registrerad penningmarknadsfond. Dessutom föreskrivs i paragrafen om skyldigheten att välja kreditinstitut och penningmarknadsfond med omsorg och om skyldigheten att förvara kundmedlen åtskilda från värdepappersföretagets penningmedel. Paragrafen motsvarar 4 kap. 14 § 2 mom. i värdepappersmarknadslagen.

4 §. Pantsättning eller avyttring av kunders finansiella instrument. I denna paragraf föreskrivs om de krav som ska ställas på värdepappersföretag i fråga om pantsättning eller avyttring av kunders finansiella instrument. En förutsättning för pantsättning och avyttring är alltid att kunden på förhand uttryckligen har gett sitt samtycke. I paragrafens 2 mom. hänvisas till värdepapperskonton som avses i den föreslagna lagen om värdepapperskonton och till förvaltningskonton som avses i lagen om värdeandelskonton. I paragrafens 3 mom. föreslås ett tillägg som innebär att värdepappersföretag i fem år ska förvara tillräcklig information om åtgärder som avses i 2 mom. Till paragrafens 4 mom., enligt vilket ett värdepappersföretag trots 1 och 2 mom. får pantsätta en kunds finansiella instrument som säkerhet för en kunds förpliktelser i samband med köp av finansiella instrument, har fogats en hänvisning till utländska clearingorganisationer. I paragrafens 6 mom. har tagits in en informativ hänvisning till lagen om finansiella säkerheter. I övrigt motsvarar paragrafen 4 kap 15 § i värdepappersmarknadslagen.

5 §. Bemyndigande för Finansinspektionen att meddela föreskrifter. Enligt denna paragraf ska Finansinspektionen meddela de närmare föreskrifter om förvaring av kundmedel som behövs för att genomföra bestämmelser i direktivet om genomförande av direktivet om marknader för finansiella instrument. Paragrafen motsvarar 4 kap. 14 § 4 mom. i värdepappersmarknadslagen. I förslaget preciseras emellertid behörigheten att utfärda föreskrifter så att den uttryckligen gäller förfarandena.

6 §. Revisorsutlåtande. I denna paragraf föreskrivs på motsvarande sätt som i 71 § 2 mom. i lagen om värdepappersföretag om värdepappersföretags skyldighet att till Finansinspektionen lämna ett revisorsutlåtande varav framgår om värdepappersföretagets arrangemang för förvaring och hantering av kundmedel uppfyller kraven enligt 1—4 § och kraven i föreskrifter som utfärdats med stöd av 5 §.

Enligt den nuvarande lagen ska utlåtande överlämnas en gång per år, vilket innebär att det inte är klart vilken period utlåtandet hän-

för sig till. Enligt förslaget ska utlåtande ges för varje kalenderår.

Om en revisor i sitt uppdrag märker att bestämmelser eller föreskrifter om kundmedel i något väsentligt avseende har överträtts vid förvaringen eller hanteringen av kundmedlen ska revisorn i enlighet med 31 § i lagen om Finansinspektionen omedelbart underrätta Finansinspektionen om saken.

7 §. Tillämpning av vissa andra lagar. För tydlighetens skull föreslås att i lagen tas in hänvisningar till lagen om värdeandelssystem och clearingverksamhet, till lagen om värdeandelskonton och till lagen om värdepapperskonton, med tanke på situationer där ett värdepappersföretag verkar som kontoförvaltare eller förvarare.

8 §. Tillsättning av ombud. I denna paragraf föreslås bestämmelser om Finansinspektionens skyldighet att tillsätta ett ombud i ett värdepappersföretag som har försatts i likvidation eller konkurs och som förvarar kundmedel. Med anledning av hänvisningen i lagens 1 kap. kan paragrafen tillämpas också på kreditinstitut och fondbolag som tillhandahåller investeringstjänster. I förhållande till den gällande lagen är denna paragraf ny. Avsikten med de bestämmelser i detta kapitel som refereras ovan är att säkerställa att kundmedel förvaras på ett tillförlitligt sätt, så att varje kunds medel alltid hålls åtskilda från värdepappersföretagets medel och så att penningmedlen utan dröjsmål kan återbetalas till kunderna. Avsikten med att tillsätta ett ombud är att kundmedlen snabbare ska kunna återbetalas till deras ägare om värdepappersföretaget försätts i likvidation eller konkurs. I fråga om konkurs ansluter sig paragrafen till konkurslagens (120/2004) 5 kap. 6 § enligt vilken egendom som tillhör en utomstående och som gäldenären har i sin besittning inte ingår i konkursboet, om den kan avskiljas från gäldenärens egendom.

Enligt paragrafens 1 mom. ska ett ombud som avses ovan tillsättas om det inte med beaktande av värdepappersföretagets art och omfattning är uppenbart onödigt. Finansinspektionen ska överväga om det med beaktande av likvidations- eller konkursboets tillstånd, förvaringssättet för de finansiella instrumenten och övriga kundmedel samt med beaktande av övriga omständigheter är nöd-

vändigt att tillsätta ett ombud. Huvudregeln är att ett ombud ska tillsättas. Om boet emellertid är litet och det är enkelt att särskilja kundmedlen och återbetala dem till kunderna finns det ingen anledning att öka boets kostnader genom att utse ett ombud.

Ett ombud ska tillsättas också i en situation där värdepappersföretaget annars har blivit insolvent, under förutsättning att insolvensen inte är tillfällig. Finansinspektionen ska bedöma om insolvensen är tillfällig eller inte. Syftet med bestämmelsen är att säkerställa att ett ombud kan tillsättas efter att ett värdepappersföretag blivit insolvent, trots att det t.ex. inte ännu finns något domstolsbeslut på att värdepappersföretag ska försättas i konkurs. På detta sätt är det möjligt att bäst skydda kundernas intressen och säkerställa att kundmedlen återbetalas så snabbt som möjligt.

Ett värdepappersföretags verksamhet kan vara så omfattande och komplicerad att det krävs särskilda avtalsarrangemang eller tillfällig extern finansiering för att kundmedlen ska kunna återbetalas snabbt. Av denna anledning föreslås i paragrafens 2 mom. en bestämmelse enligt vilken utredningsmannen för ett värdepappersföretag som är försatt i likvidation och boförvaltaren för ett värdepappersföretag som är försatt i konkurs har rätt att på yrkande eller med samtycke av ombudet ingå och säga upp avtal samt att ta kredit för snabb återbetalning av kundmedel. De övriga borgenärernas ställning får inte äventyras genom krediten.

9 §. Tillämpning av bestämmelserna om förvaring och annan hantering av kundmedel samt bestämmelserna om tillsättning av ombud på filialer till värdepappersföretag i tredjeländer. Enligt denna paragraf ska vad som ovan i kapitlet föreskrivs om förvaring och annan hantering av kundmedel samt om tillsättning av ombud, på motsvarande sätt tillämpas på filialer till värdepappersföretag i tredjeländer. Paragrafen ersätter den allmänna hänvisningen i 7 § 2 mom. i lagen om utländska värdepappersföretags rätt att tillhandahålla investeringstjänster i Finland, till bestämmelserna om tillhandahållande av investeringstjänster och om värdepappersförmedlares skyldigheter.

DEL III **FÖRFARANDE OCH ER-SÄTTNINGSFONDEN**

10 kap. **Förfaranden i kundförhållanden**

1 §. Klassificering av kunder och avtal om kunders ställning. Denna paragraf innehåller huvudsakligen bestämmelser som motsvarar 1 kap. 4 a § i värdepappersmarknadslagen, vari föreskrivs om klassificering av kunder som icke-professionella kunder, professionella kunder eller godtagbara parter. Vidare innehåller paragrafen bestämmelser om hur och i vilka situationer klassificeringen kan ändras. I paragrafens 3 mom. har regleringen i enlighet med direktivet om genomförande av direktivet om marknader för finansiella instrument preciserats så att ett värdepappersföretag antingen på eget initiativ eller på begäran av kunden kan behandla en professionell kund som avses i 1 kap. 18 § 1 mom. 1—5 punkten som en icke-professionell kund.

Paragrafens 6 mom. är ny i förhållande till den nuvarande lagen. Enligt momentet har emittenten och andra som erbjuder värdepapper rätt att få veta värdepappersföretagets klassificering av en kund i fråga om ett visst värdepapper. Eftersom kundförhållandet och klassificeringen är sekretessbelagd information förutsätts i momentet att kunden har gett sitt samtycke till utlämnande av informationen. Eftersom emittenten och andra som erbjuder värdepapper och personer som handlar för deras räkning i enlighet med bestämmelserna om kvalificerade placerare måste kunna förvissa sig om att den som erbjuder investeringstjänsterna har klassificerat kunden som en professionell kund eller en godtagbar motpart. Momentet är baserat på artikel 1.2 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/73/EU av den 24 november 2010 om ändring av prospektdirektivet och öppenhetsdirektivet, varmed artikel 2.1 e i prospektdirektivet har ändrats. Enligt ändringen ska värdepappersföretag och kreditinstitut på begäran meddela emittenten sin klassificering, utan att detta påverkar tillämpningen av relevant lagstiftning om dataskydd.

2 §. Allmänna principer vid tillhandahållande och marknadsföring av investerings-

tjänster och sidotjänster. I denna paragraf föreskrivs om de allmänna principer som ska tillämpas vid tillhandahållande av investeringstjänster och sidotjänster samt vid marknadsföring.

Enligt paragrafens 1 mom. ska tillhandahållare av investeringstjänster och sidotjänster handla hederligt, opartiskt och professionellt samt på ett sätt som är förenligt med kundernas intressen. Paragrafen motsvarar artikel 19.1 i direktivet om marknader för finansiella instrument och ersätter första meningen i 4 kap. 1 § 1 mom. i värdepappersmarknadslagen där det föreskrivs att vid handel med värdepapper samt vid tillhandahållande av investeringstjänster och sidotjänster inte får tillämpas förfaranden som strider mot god sed eller annars är otillbörliga.

Paragrafens 2 mom. innehåller bestämmelser om motivationsprogram som motsvarar artikel 26.1 i direktivet om genomförande av direktivet om marknader för finansiella instrument. Momentet kompletterar principerna i paragrafens 1 mom. Bestämmelser om motivationsprogram ingår för närvarande i Finansinspektionens föreskrifter, men på grund av ärendets betydelse och i syfte att förbättra lagens tydlighet föreslås att regleringen tas in i lagen. Enligt momentet är huvudregeln den att ett värdepappersföretag inte i samband med att det tillhandahåller investeringstjänster och sidotjänster får betala avgifter eller ge arvoden eller andra förmåner till tredje part eller dennes representant och inte heller ta emot avgifter, arvoden eller övriga förmåner av tredje part eller av dennes representant. Avgifter, arvoden och andra förmåner får emellertid betalas, ges eller tas emot om följande förutsättningar är uppfyllda. För det första ska kunden innan investeringstjänsterna eller sidotjänsterna tillhandahålls ha fått heltäckande och tydlig information om avgifternas, arvodenas eller de övriga förmånernas karaktär och belopp eller om grunderna för dem. För det andra är syftet med avgifterna, arvodena eller de övriga förmånerna att förbättra kvaliteten på de tjänster som tillhandahålls kunden, och betalningen av avgifterna eller arvodena eller de övriga förmånerna får inte strida mot kundens intressen. Bestämmelserna ska gälla också andra förmåner än pengar som ges till eller fås av en tredje part

eller dennes representant i samband med tillhandahållande av investerings- eller sidotjänster.

Paragrafens 3 mom. är baserat på artikel 26.2 i direktivet om genomförande av direktivet om marknader för finansiella instrument. Enligt det föreslagna momentet kan information som avses i 2 mom. 1 punkten ges kunden som en sammanfattning, om kunden på begäran kan få kompletterande information.

Paragrafens 4 mom. motsvarar 4 kap. 1 § 2 mom. i värdepappersmarknadslagen. Enligt det föreslagna momentet får investerings- tjänster och sidotjänster inte marknadsföras med osann eller vilseledande information. Av marknadsföringen måste framgå att dess syfte är kommersiellt. Dessutom föreslås att i momentet nämns motsvarande princip som i 2 kap. 1 § 2 mom. i värdepappersmarknadslagen om rättelse av osann eller vilseledande marknadsinformation.

I paragrafens 5 mom. hänvisas till bestämmelsen om marknadsföring som berör investerarskyddet. Bestämmelser om marknadsföring finns också bl.a. i den föreslagna värdepappersmarknadslagen. Exempelvis i den föreslagna värdepappersmarknadslagens 1 kap. 3 § föreskrivs om förbud mot att i samband med marknadsföring av finansiella instrument ges osann eller vilseledande information.

På tillhandahållandet av investeringstjänster till konsumenter ska utöver den föreslagna lagen tillämpas konsumentskyddslagen. Det är närmast fråga om att tillämpa konsumentskyddslagens 2—4 och 6 a kap. I konsumentskyddslagens 2 kap. föreskrivs om marknadsföring samt om förfaranden i kundrelationer, i 3 kap. om reglering av avtalsvillkor, i 4 kap. om jämkning och tolkning av avtal och i 6 a kap. om distansförsäljning av finansiella tjänster och finansiella instrument. Konsumentskyddslagens bestämmelser utgör tillsammans med lagförslaget en helhet som reglerar konsumentförhållandena i samband med investeringstjänster. Det närmare förhållandet mellan konsumentskyddslagen och lagförslaget blir beroende av rättspraxis och allmänna lagtolkningsprinciper. När det gäller konsumentförhållanden måste lagen om investeringstjänster betraktas som en special-

lag i förhållande till konsumentskyddslagen. I enlighet med allmänna lagtolkningsprinciper är en speciell lag primär i förhållande till en allmän lag. Det måste t.ex. ingås ett skriftligt avtal om tillhandahållande av investeringstjänster enligt lagförslagets 10 kap. 3 §. Paragrafens bestämmelser måste iaktas trots att konsumentskyddslagen inte förutsätter något skriftligt avtal.

3 §. Avtal om investeringstjänster. I denna paragraf föreskrivs om formkrav för avtal om tillhandahållande av investeringstjänster och om förbud mot avtalsvillkor som strider mot god sed eller är oskäliga. Paragrafen motsvarar 4 kap. 2 § i värdepappersmarknadslagen. Huvudregeln är den att avtal ska ingås skriftligen. Detta gäller emellertid inte situationer där kunden endast ges investeringsrådgivning. Kravet på skriftligt avtal gäller inte heller tillhandahållande av investeringstjänster till professionella kunder. För tydlighetens skull föreslås det emellertid att i lagen hänvisas till att i annan lag kan föreskrivas också om avtal med professionella kunder. Sådana bestämmelser ingår t.ex. i den föreslagna lagen om värdepapperskonton.

Enligt den föreslagna paragrafens 2 mom. är det förbjudet att i avtal om investeringstjänster ta in villkor som strider mot god sed eller är oskäliga från kundens synpunkt. Förbudet bibehålls i värdepappersmarknadslagen i samband med att direktivet om marknader för finansiella instrument sattes i kraft nationellt. I samband med en lagändring 1998 (522/1998) utsträcktes förbudet till att gälla alla typer av investeringstjänster. I regeringens proposition om saken (RP 56/1998 rd) konstaterades att en värdepappersförmedlare ska fästa särskilt avseende vid det i bestämmelsen angivna förbudet, ifall avtalet om tillhandahållande av investeringstjänster är upprättat enligt ett standardformulär och tjänster tillhandahålls till andra än yrkesmässiga investerare. Det är skäl att hålla kvar bestämmelsen i lagen eftersom den stämmer överens med allmänt accepterade avtalsrättsliga principer.

4 §. Uppgifter om kunderna. Denna paragraf innehåller i likhet med värdepappersmarknadslagens 4 kap. 3 § bestämmelser om vilka uppgifter ett värdepappersföretag ska inhämta om en kund för att kunna tillhand-

hålla kunden investeringstjänster som är lämpliga från kundens synpunkt. I paragrafens 1 mom. föreskrivs om investeringsrådgivning och kapitalförvaltning. Om kunden trots värdepappersföretagets begäran vägrar ge begärda uppgifter måste värdepappersföretaget omsorgsfullt bedöma om det trots kundens vägran kan tillhandahålla kunden de begärda tjänsterna.

Paragrafens 2 mom. ska tillämpas på tillhandahållande av andra investeringstjänster. Det sist nämnda momentet täcker emellertid inte tillhandahållande av förvaringstjänster för finansiella instrument. I momentet används i fortsättningen termen sakenliga i stället för termen lämpliga, eftersom den först nämnda termen bättre motsvarar direktivet om marknader för finansiella instrument. Det föreslås att i momentet görs en på artikel 35.2 i direktivet om genomförande av direktivet om marknader för finansiella instrument baserad uttrycklig precisering av begreppet professionell kund. Detta innebär att värdepappersföretaget kan anta att kunden i fråga har behövliga erfarenheter av och kunskaper om sådana produkter, transaktioner och tjänster med avseende på vilka kunden har klassificerats som en professionell kund.

I paragrafens 3 mom. föreskrivs om undantag från bestämmelserna i 2 mom.

5 §. *Värdepappersföretags informationskyldighet.* I denna paragraf föreskrivs vilken information ett värdepappersföretag ska ge icke-professionella kunder och på vilket sätt informationen ska ges innan ett avtal om investeringstjänster eller sidotjänster ingås och innan investeringstjänsterna eller sidotjänsterna tillhandahålls. Paragrafen motsvarar i huvudsak värdepappersmarknadslagens 4 kap. 4 §.

Det föreslås att ordalydelsen i paragrafens 1 mom. justeras så att den bättre stämmer överens med artikel 29.1 i direktivet om genomförande av direktivet om marknader för finansiella instrument. Den information om avtalsvillkoren och den övriga information som avses i momentet ska ges i god tid innan avtalet ingås eller innan kunden betjänas, om detta sker vid en tidigare tidpunkt. Enligt den föreslagna paragrafens 2 mom. 2 punkten förutsätts det att information ges om arten av de finansiella instrument som tjänsterna av-

ser, vilket stämmer överens med artikel 31 i direktivet om genomförande av direktivet om marknader för finansiella instrument. Enligt den gällande lagen ska information ges om finansiella instrument. I paragrafens 2 mom. 5 punkten förutsätts det för det första, liksom enligt gällande lag, att kunden informeras om hur kundmedel förvaras samt för det andra också om vilka risker som är förknippade med förvaringen, i synnerhet då kundmedel förvaras hos tredje part eller på värdepapperskonto enligt lagen om värdepapperskonton eller på förvaltningskonto enligt lagen om värdeandelssystem och clearingverksamhet. I paragrafens 7 mom. ingår en grundläggande bestämmelse om information som ska ges professionella kunder. Enligt vad som föreskrivs nedan i föreslagna 15 § ska Finansinspektionen för att genomföra direktivet om marknader för finansiella instrument utfärda närmare föreskrifter om bl.a. om information till kunder.

6 §. *Omsorgsfullt utförande av order.* I denna paragraf föreskrivs hur värdepappersföretag ska utföra kunders order. Ett värdepappersföretag ska ha handelsriktlinjer för utförande av order. Paragrafen motsvarar 4 kap. 5 § i värdepappersmarknadslagen.

7 §. *Orderhantering.* I denna paragraf föreskrivs i vilken ordning ett värdepappersföretag ska utföra de order som det fått. Paragrafen motsvarar 4 kap. 6 § i värdepappersmarknadslagen.

8 §. *Kundorder från andra värdepappersföretag.* I denna paragraf föreskrivs om utförande av kundorder i sådana fall då ordern tagits emot från ett annat värdepappersföretag. Värdepappersföretaget kan då handla i enlighet med de uppgifter om en kund och de instruktioner i fråga om ordern som det fått av det andra värdepappersföretaget. Paragrafens första mening motsvarar 4 kap. 7 § i värdepappersmarknadslagen. Till paragrafen har fogats en andra mening som är baserad på artikel 20.2 i direktivet om marknader för finansiella instrument om att det värdepappersföretag som förmedlat uppdraget ska förbli ansvarigt för att rekommendationerna är lämpliga för kunden.

9 §. *Bevarande av uppgifter om transaktioner och tjänster.* I denna paragraf föreskrivs vilka uppgifter om transaktioner och tjänster

som ett värdepappersföretag ska bevara och hur länge. Dessutom innehåller paragrafen en hänvisning till förordningen om genomförande av direktivet om marknader för finansiella instrument. Paragrafen motsvarar 36 § i lagen om värdepappersföretag.

10 §. Inspelning av telefonsamtal. I denna paragraf föreskrivs om värdepappersföretags skyldighet att i dokumenteringssyfte spela in kundsamtal i anslutning till order som avser finansiella instrument. Paragrafen motsvarar 37 § i lagen om värdepappersföretag.

11 §. Transaktioner med godtagbara motparter. I denna paragraf föreskrivs om situationer då ett värdepappersföretag kan göra transaktioner med en godtagbar motpart utan tillämpning av kapitlets 1—7 §. Begreppet godtagbar motpart definieras i lagförslagets 1 kap. 19 §.

Det föreslås att paragrafens tillämpningsområde utvidgas så att det gäller också tillhandahållande av förvaringstjänster. Paragrafens 1 mom. kompletteras i överensstämmelse med artikel 24.1 i direktivet om marknader för finansiella instrument med ett omnämnande om att ett värdepappersföretag får inleda transaktioner med godtagbara motparter också utan att villkoren i 1—7 § behöver tillämpas på sidotjänster som har direkt samband med transaktionerna. I övrigt stämmer paragrafen överens med 1 kap. 4 b § 1 och 3 mom. i värdepappersmarknadslagen.

12 §. Transaktioner på en reglerad marknad och på en multilateral handelsplattform. I denna paragraf föreskrivs att kapitlets 1—7 § inte tillämpas när transaktioner genomförs mellan sådana parter som avses i paragrafen på en reglerad marknad eller på en multilateral handelsplattform. Paragrafen motsvarar 4 kap. 9 § i värdepappersmarknadslagen med den preciseringen att på transaktionerna inte heller ska tillämpas vad som i 1 § föreskrivs om klassificering av kunder och avtal om kunders ställning.

13 §. Behandling av kundklagomål. I den gällande lagen finns det inga bestämmelser om hur sådana meningsskiljaktigheter mellan kunder och värdepappersföretag som gäller t.ex. investeringsrådgivning och andra frågor om investeringstjänster kan behandlas utanför domstol. Behandlingen av kundklagomål har i praktiken ordnats på frivillig basis. Vär-

depappersnämnden verkar i anslutning till finansbranschens avtalsbaserade konsumentrådgivningsorganisation (FINE). Organisationen ger på begäran yttranden av rekommendationskaraktär. Värdepappersnämnden hör också till det av kommissionen inrättade nätverket FIN-NET, som bl.a. hjälper konsumenter i anslutning meningsskiljaktigheter om gränsöverskridande tillhandahållande av tjänster. Kommissionen gav år 1998 rekommendationen 98/257/EG om principer som ska tillämpas på de organ som är ansvariga för reglering av konsumenttvister utanför domstol. År 2001 gav kommissionen dessutom rekommendationen 2001/310/EG om principer som ska tillämpas på extrajudiciella organ som deltar i reglering av konsumenttvister som görs upp i godo.

Alla värdepappersföretag som har driftställe i Finland har emellertid inte förbundit sig till Värdepappersnämndens verksamhet, vilket innebär att de inte deltar t.ex. i tackandet av nämndens kostnader eller i nämndens förvaltning. Hösten 2010 ändrade nämnden visserligen sitt reglemente så att den kan åta sig att behandla också meningsskiljaktigheter mellan värdepappersföretag som inte är bundna till nämndens verksamhet och sådana värdepappersföretags kunder. Det är emellertid osäkert om alla värdepappersföretag kommer att delta i finansieringen av nämndens verksamhet eller i nämndens verksamhet i övrigt.

Med tanke på skyddet av värdepappersföretagens kunder skulle det vara ytterst viktigt att samtliga värdepappersföretag förbinder sig till Värdepappersnämndens verksamhet. Vissa fall som aktualiserats i samband med den senaste finanskrisen visar att kunderna har ett stort behov av den investeringsrådgivning som erbjuds dem och av att få en tillförlitlig opartisk aktörs bedömning av meningsskiljaktigheter om investeringstjänster. Denna möjlighet borde alla kunder ha, med undantag för storföretag och andra professionella kunder som har ekonomiska och andra förutsättningar att själva tillgodose sitt skyddsbehov.

Enligt artikel 10 i direktivet om genomförande av direktivet om marknader för finansiella instrument ska medlemsstaterna kräva att värdepappersföretagen inför, tillämpar

och upprätthåller effektiva och öppna förfaranden för en rimlig och snabb hantering av klagomål från icke-professionella kunder, eller presumtiva icke-professionella kunder, och bevarar uppgifter om varje klagomål och de åtgärder som vidtagits för att avhjälpa detta. Artikelns har satts i kraft genom Finansinspektionens föreskrifter. På grund av ärendets betydelse är det motiverat att ta in regleringen i lagen.

Det föreslås att situationen rättas till på så sätt att i lagen föreskrivs om behandlingen av kundklagomål och om möjligheten att hänskjuta behandlingen av meningsskiljaktigheter till organet.

Enligt den föreslagna paragrafens 1 mom. ska värdepappersföretag ha effektiva metoder för att i vederbörlig ordning och så snabbt som möjligt behandla icke-professionella kunders klagomål över investerings- och sidotjänster. Dessutom föreskrivs i momentet att ett värdepappersföretag i minst fem år ska bevara information om kundklagomål och åtgärder som de föranlett.

Enligt den föreslagna paragrafens 2 mom. ska värdepappersföretag säkerställa att deras icke-professionella kunder kan hänskjuta enskilda meningsskiljaktigheter om tillämpning av denna lag till ett oavhängigt organ som ger rekommendationer. Sådana meningsskiljaktigheter kan gälla alla investeringstjänster som avses i 1 kap. 11 § och alla sidotjänster som avses i 2 kap. 3 § samt vilken som helst arbetstagare hos ett värdepappersföretag som tillhandahåller sådana tjänster, t.ex. mäklare och analytiker. En meningsskiljaktighet kan ha samband med ett sådant enskilt avtalsförhållande som avses i 10 kap. 3 § men också med ett brott mot de allmänna principer som avses i 10 kap. 2 §. Om det mellan ett värdepappersföretag och en kund uppstår en sådan meningsskiljaktighet som avses ovan ska värdepappersföretaget informera kunden om möjligheten att hänskjuta ärendet till domstol.

Organet ska ha stadgar som tryggar en opartisk, sakkunnig, öppen, effektiv och rättvis behandling.

Finansinspektionen ska varken övervaka organet eller t.ex. fastställa dess stadgar. Finansinspektionen ska emellertid övervaka att värdepappersföretagen uppfyller sina skyl-

digheter och säkerställer att dess icke-professionella kunder har möjligheter att hänskjuta eventuella meningsskiljaktigheter till organet. Eftersom Värdepappersnämnden, som nämns ovan, är ett privaträttsligt organ som inte utövar offentlig makt kan värdepappersföretagen inte åläggas att förbinda sig uttryckligen till Värdepappersnämndens verksamhet. Det är sålunda möjligt att grunda också något annat organ för ändamålet.

Enligt paragrafens 3 mom. ska ett värdepappersföretag meddela Finansinspektionen ett i 2 mom. avsett organs namn och kontaktuppgifter. På Finansinspektionens begäran ska värdepappersföretaget tillstålla Finansinspektionen organets stadgar och de andra utredningar som enligt vad Finansinspektionen bestämmer behövs för tillsynen över att bestämmelserna i 2 mom. iakttas. Ett värdepappersföretag bryter mot lagen om det inte gör en anmälan eller inte handlar på det sätt som avses i 2 mom. Finansinspektionen kan av denna anledning vidta sådana övervakningsåtgärder mot värdepappersföretaget som föreskrivs i lagen om Finansinspektionen. Åtgärderna riktas sålunda mot värdepappersföretaget och inte mot en eventuell nämnd.

14 §. Tillämpningen av bestämmelser på utländska värdepappersföretag. I denna paragraf föreskrivs att vad som i 10 kap. föreskrivs om värdepappersföretags förfaranden i kundförhållanden och om behandling av kundklagomål ska tillämpas på tredjeländers värdepappersföretag som tillhandahåller investeringstjänster i Finland. Dessutom ska bestämmelserna, med undantag för 8 § och 13 § 1 mom., tillämpas på sådana filialer till utländska EES-värdepappersföretag som är etablerade i Finland. Dessa undantag och liksom den omständigheten att EES-värdepappersföretag som bedriver gränsöverskridande verksamhet i Finland utesluts från tillämpningsområdet för procedurbestämmelserna i 10 kap. beror på att dessa frågor i enlighet med direktivet om marknader för finansiella instrument omfattas av lagstiftningen i värdepappersföretagets hemstat. Den föreslagna regleringen motsvarar huvudsakligen principerna i 4 c § och 7 § 2 mom. i lagen om utländska värdepappersföretags rätt att tillhandahålla investeringstjänster i Finland.

15 §. *Finansinspektionens behörighet att meddela föreskrifter.* I denna paragraf föreslås bestämmelser om Finansinspektionens behörighet att meddela föreskrifter om avgifter och andra förmåner som enligt 2 § ska betalas till eller tas emot av tredje part i samband med tillhandahållandet av investerings-tjänster och sidotjänster samt om de krav som ställs på information till kunderna, de uppgifter som kunderna enligt 4 § 1 och 2 mom. ska ombes ge och om förfarandet vid begäran om uppgifter, den information som enligt 5 § ska ges om risker som är förenade med förvaringen av kundmedel och annan information till kunderna samt om informationsförfarandet, hur order enligt 6 och 7 § ska utföras samt om hur värdepappersföretag då de som investeringstjänster tillhandahåller kapitalförvaltning eller vidarebefordrar order ska förfara då de utför och hanterar kundorder, samt om uppgifter som ett värdepappersföretag enligt 9 § ska bevara och om hur de ska bevaras. Det huvudsakliga syftet med behörigheten att utfärda föreskrifter är att sätta i kraft de krav som framgår av direktivet om genomförande av direktivet om marknader för finansiella instrument. Motsvarande behörighet följer av 4 kap. 1, 3, 5 och 6 § i värdepappersmarknadslagen och av 36 § i lagen om värdepappersföretag. De nuvarande behörighetsbestämmelserna har kompletterats med ett uttryckligt omnämnande om att i föreskrifterna ska behandlas också frågan om hur kunderna ska informeras om de risker som är förenade med förvaringen av kundmedel. Detta är särskilt viktigt i sådana fall där en icke-professionell kunds kundmedel förvaras i en tredje parts besittning.

11 kap. **Ersättningsfonden för investerarskydd**

Det finns inget behov av att föreslå ändringar i bestämmelserna om ersättningsfonden eller i det materiella innehållet i de därmed sammanhängande bestämmelserna om inhemska värdepappersföretag. Det föreslås sålunda att dessa bestämmelser tas in i lagförslaget sådana de lyder i lagen om värdepappersföretag. Av denna anledning hänvisas i motiveringen endast till den paragraf i lagen

om värdepappersföretag som motsvarar den bestämmelse som nu föreslås. Detsamma gäller huvudsakligen också bestämmelserna om utländska värdepappersföretag i lagen om utländska värdepappersföretags rätt att tillhandahålla investeringstjänster i Finland. I paragraferna beaktas att förvaringsverksamheten enligt förslaget blir en tillståndspliktig investeringstjänst samt bl.a. att laghänvisningarna korrigerats så att de motsvarar lagförslaget.

Kommissionen lade sommaren 2010 fram ett förslag, KOM 2010(371) slutlig, om ändring av Europaparlamentets och rådets direktiv (97/9/EG) om system för ersättning till investerare. Parlamentet och rådet håller för närvarande på att genomföra förslaget. I samband med att ändringen i direktivet genomförs nationellt är det meningen att överväga om det finns också andra behov av att ändra bestämmelserna om ersättningsfonder.

1 §. *Medlemskap i ersättningsfonden.* Denna paragraf motsvarar 47 § i lagen om värdepappersföretag.

2 §. *Ersättningsfondens stadgar.* Denna paragraf motsvarar 48 § i lagen om värdepappersföretag.

3 §. *Ersättningsfondens förvaltning.* Denna paragraf motsvarar 49 § i lagen om värdepappersföretag.

4 §. *Garantiavgifter till ersättningsfonden.* Denna paragraf motsvarar 50 § 1—4 och 6 mom. i lagen om värdepappersföretag. Det föreslås att den nämnda paragrafens 5 mom. överförs till 14 § 2 mom. som gäller ersättningsfondens kapital.

5 §. *Investerarskyddets omfattning.* Denna paragraf motsvarar 52 § i lagen om värdepappersföretag. Till dem som avses i paragrafens 2 mom. och inte omfattas av skyddet räknas också sådana godtagbara motparter som avses i 1 kap. 19 §, eftersom alla godtagbara motparter också är professionella kunder.

6 §. *Ersättningskyldighetens inträde.* Denna paragraf motsvarar 53 § i lagen om värdepappersföretag.

7 §. *Tillgodohavanden som ersätts.* Denna paragraf motsvarar 54 § i lagen om värdepappersföretag.

8 §. Ersättning ur andra fonder. Denna paragraf motsvarar 55 § i lagen om värdepappersföretag.

9 §. Betalning av investerarens tillgodohavanden. Denna paragraf motsvarar 56 § i lagen om värdepappersföretag.

10 §. Ersättningsfondens regressrätt. Denna paragraf motsvarar 57 § i lagen om värdepappersföretag.

11 §. Information om betalningsskyldighetens inträde. Denna paragraf motsvarar 58 § i lagen om värdepappersföretag.

12 §. Värdepappersföretagens skyldighet att lämna information. Denna paragraf motsvarar 59 § i lagen om värdepappersföretag.

13 §. Fondmedlemmarnas solidariska ansvar. Denna paragraf motsvarar 60 § i lagen om värdepappersföretag.

14 §. Ersättningsfondens kapital. Paragrafens 1 mom. motsvarar 61 § i lagen om värdepappersföretag och 2 mom. motsvarar 50 § 4 mom. i lagen om värdepappersföretag.

15 §. Ersättningsfondens investeringar och likviditet. Denna paragraf motsvarar 62 § i lagen om värdepappersföretag.

16 §. Återkallande av verksamhetstillstånd samt investerarnas tillgodohavanden. Denna paragraf motsvarar 63 § i lagen om värdepappersföretag.

17 §. Uteslutning ur ersättningsfonden. Denna paragraf motsvarar 64 § i lagen om värdepappersföretag.

18 §. Tilläggskydd för utländska EES-värdepappersföretags filialer och komplettering av skyddet. Denna paragraf motsvarar 4 a § i lagen om utländska värdepappersföretags rätt att tillhandahålla investeringstjänster i Finland.

19 §. Uteslutning av ett utländskt EES-värdepappersföretags filial ur ersättningsfonden. Denna paragraf motsvarar 4 b § i lagen om utländska värdepappersföretags rätt att tillhandahålla investeringstjänster i Finland.

20 §. Ersättningsfondens ersättningsskyldighet då ett tredjelands värdepappersföretag har försatts i likvidation eller konkurs. Denna paragraf stämmer överens med principerna i 8 a § i lagen om utländska värdepappersföretags rätt att tillhandahålla investeringstjänster i Finland. Det föreslås emellertid att bestämmelserna om begynnelse-

tiden för ersättningsfondens ersättningsskyldighet kompletteras så att de gäller också konkurser som inleds i Finland. En sådan konkurs är möjlig om ett tredjelands värdepappersföretag har filial här och om konkurslagens förutsättningar annars är uppfyllda.

21 §. Uteslutning av ett tredjelands värdepappersföretag ur ersättningsfonden. Denna paragraf motsvarar 8 b § i lagen om utländska värdepappersföretags rätt att tillhandahålla investeringstjänster i Finland.

22 §. Garantiavgifter som ska betalas av utländska värdepappersföretags filialer. Denna paragraf motsvarar 51 § i lagen om värdepappersföretag.

23 §. Utländska värdepappersföretags filialers skyldighet att informera om investerarskyddet. Denna paragraf motsvarar 13 a § i lagen om utländska värdepappersföretags rätt att tillhandahålla investeringstjänster i Finland.

24 §. Rättelseyrkande och överklagande. Denna paragraf motsvarar 65 § i lagen om värdepappersföretag. För tydlighetens skull föreslås det att i paragrafen uttryckligen nämns också att utländska värdepappersföretag har möjlighet att söka ändring i ersättningsfondens beslut.

25 §. Marknadsföringsbegränsning. Denna paragraf motsvarar 66 § i lagen om värdepappersföretag.

DEL IV **SEKRETESS, SÄRSKILDA BESTÄMMELSER SAMT PÅFÖLJDER**

12 kap. **Sekretess och kundkontroll**

1 §. Tystnadsplikt. I denna paragraf föreskrivs om tystnadsplikt för värdepappersföretag och andra sammanslutningar som avses i paragrafen samt för medlemmarna och de anställda i ersättningsfondens organ. Paragrafen motsvarar 67 § i lagen om värdepappersföretag.

2 §. Utlämnande av sekretessbelagd information. I denna paragraf föreskrivs om värdepappersföretags och andra i 1 § avsedda sammanslutningars rätt och skyldighet att lämna ut sekretessbelagd information samt

om de förutsättningar under vilka information får lämnas ut. Paragrafen motsvarar 68 § i lagen om värdepappersföretag.

3 §. Kundkontroll. I denna paragraf föreskrivs om värdepappersföretags och till dess finansiella företagsgrupp hörande finansiella instituts skyldighet att ha kännedom om sina kunder samt känna till deras verkliga förmanstagare och personer som handlar för deras räkning. Bestämmelserna i paragrafen motsvarar 69 § i lagen om värdepappersföretag. Ordalydelsen i paragrafens 1 mom. har justerats för att bättre stämma överens med lagen om förhindrande och utredning av penningtvätt och av finansiering av terrorism.

4 §. Tillämpning av bestämmelserna om tystnadsplikt och kundkontroll på utländska värdepappersföretags filial. I denna paragraf föreskrivs om tillämpning av kapitlets bestämmelser på filialer till utländska värdepappersföretag. Bestämmelserna om kundkontroll ska utöver 16 § i den gällande lagen om utländska värdepappersföretags rätt att tillhandahålla investeringstjänster i Finland tillämpas på filialer.

13 kap. **Etablering av filialer och tillhandahållande av tjänster till utlandet**

1 §. Etablering av filialer i andra EES-stater. I denna paragraf föreskrivs om ett anmälningsförfarande som innebär att värdepappersföretag kan etablera filialer i andra EES-stater. Paragrafen motsvarar 72 § i lagen om värdepappersföretag.

2 §. Ansökan om filialetablering i tredjeland. Enligt paragrafens 1 mom. ska värdepappersföretag som har för avsikt att etablera filial i ett tredjeland ansöka om tillstånd hos Finansinspektionen. Momentet motsvarar första meningen i 73 § 1 mom. i lagen om värdepappersföretag. För att få rätt att tillhandahålla investeringstjänster i ett tredjeland ska värdepappersföretaget dessutom uppfylla de eventuella tillståndsvillkor som lagstiftningen i tredjelandet ställer.

I paragrafens 2 mom. föreskrivs vilka omständigheter värdepappersföretaget ska utreda för Finansinspektionen för att få tillstånd enligt 1 mom. För det första ska värdepappersföretaget till ansökan foga en utredning

om att dess behöriga organ har beslutat etablera filial i ett tredjeland. För det andra ska det utredas om det eventuellt krävs tillstånd för filialetablering i enligt tredjelandets lagstiftning. För det tredje ska värdepappersföretaget lägga fram utredning om själva filialen, dvs. om filialens ledning, om organisationen av filialens förvaltning och verksamhet, om filialens interna kontroll och riskhantering samt om anlitanande av ett eventuellt anslutet ombud. Dessutom ska värdepappersföretag lägga fram utredning om lagstiftningen i etableringsstaten och om tillsynen över filialen i etableringsstaten. I lagen om värdepappersföretag föreskrivs inte om utredningar utan endast hänvisas till vad som genom förordning föreskrivs om utredningar.

Enligt paragrafens 3 mom. kan genom förordning av finansministeriet utfärdas bestämmelser om vilka kontaktuppgifter som ska ingå i ansökan samt närmare bestämmelser om vilka utredningar som ska fogas till ansökan. Bemyndigandet att utfärda förordning motsvarar 73 § 2 mom. i lagen om värdepappersföretag.

3 §. Beviljande av tillstånd för filialetablering i tredjeland. I denna paragraf föreskrivs under vilka förutsättningar tillstånd för filialetablering enligt 2 § ska beviljas och om vilka villkor Finansinspektionen kan förena med tillståndet. Paragrafen motsvarar andra och tredje meningen i 73 § 1 mom. i lagen om värdepappersföretag.

4 §. Tryggande av filialkunders tillgodohavanden. Enligt denna paragraf ska värdepappersföretag meddela Finansinspektionen på vilket sätt de investerares tillgodohavanden tryggas som är kunder hos företagens filialer i utlandet. Paragrafen motsvarar 74 § i lagen om värdepappersföretag.

5 §. Begränsning och förbudande av filialers verksamhet. I paragrafen ingår en mot 75 § i lagen om värdepappersföretag svarande hänvisning till vad som i 27 och 57 § i lagen om Finansinspektionen föreskrivs om begränsning och förbudande av verksamhet.

6 §. Tillhandahållande av tjänster till utlandet. Enligt paragrafens 1 mom. ska ett värdepappersföretag på förhand anmäla till Finansinspektionen om värdepappersföretaget har för avsikt att tillhandahålla investeringstjänster eller sidotjänster till utlandet

utan att etablera någon filial. Av anmälan ska framgå vilken typ av tjänster det är meningen att tillhandahålla i den gränsöverskridande verksamheten, i vilken stat tjänsterna ska tillhandahållas samt hur det är meningen att ordna verksamheten. I paragrafens 2 mom. föreskrivs närmare om anmälningsförfarandet då tjänster tillhandahålls till en annan EES-stat och då det är fråga om att tillhandahålla andra tjänster enligt 1 mom. än ordnande av multilateral handel. I paragrafens 3 mom. föreskrivs hur anmälan ska göras då ett värdepappersföretag har för avsikt att erbjuda värdepappersföretag, kreditinstitut och andra som är etablerade i en annan EES-stat möjlighet att direkt delta i multilateral handel. I paragrafens 4 mom. föreskrivs hur anmälan ska göras när det är fråga om ändringar i de uppgifter som avses i 2 och 3 mom. Paragrafen motsvarar 76 § i lagen om värdepappersföretag.

7 §. Flyttning av säte till en annan EES-stat. Denna paragraf innehåller motsvarande bestämmelser som i 77 § i lagen om värdepappersföretag. Bestämmelserna gäller flyttning av säte till en annan EES-stat i enlighet med Europabolagsförordningen.

8 §. Fusion och delning som berör en annan EES-stat. Denna paragraf innehåller motsvarande bestämmelser som 78 § i lagen om värdepappersföretag om situationer där ett värdepappersföretag deltar i gränsöverskridande fusion eller delning inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

9 §. Utredning om ersättningsfonden. Denna paragraf har samband med tillämpningen av 7 och 8 §. Om ett värdepappersföretags säte flyttas till en annan EES-stat eller om det övertagande bolaget vid en fusion eller delning är registrerat eller kommer att registreras i en annan EES-stat, ska värdepappersföretaget sammanställa en utredning över ersättningsystemet för investerare och underätta investerare som eventuellt faller utanför skyddet. Paragrafen motsvarar 79 § i lagen om värdepappersföretag.

10 §. Skyldighet att underrätta Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten samt Europeiska kommissionen. I denna paragraf föreslås en bestämmelse om Finansinspektionens skyldighet att rapportera till Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten

och till Europeiska kommissionen om Finansinspektionen får vetskap om att finländska värdepappersföretag har haft allmänna svårigheter i tredjeländer i samband med etablering eller tillhandahållande av tjänster. Paragrafen motsvarar 79 a § i lagen om värdepappersföretag.

14 kap **Särskilda bestämmelser om utländska värdepappersföretag**

1 §. Anteckningar i handelsregistret. I denna paragraf hänvisas till handelsregisterlagens (129/1979) bestämmelse om utländska värdepappersföretags skyldighet att anmäla utländska värdepappersföretags filialer till handelsregistret. Paragrafen motsvarar 166 r § 1 mom. i kreditinstitutslagen. Bestämmelsen gäller utländska kreditinstitut.

2 §. Delgivning. I denna paragraf föreslås bestämmelser om när stämning eller annan delgivning anses ha tillställts ett utländskt värdepappersföretag. Syftet med paragrafen är att precisera och förtydliga den allmänna lagens bestämmelser om delgivning. Paragrafen motsvarar 166 t § i kreditinstitutslagen. Bestämmelsen som gäller utländska kreditinstitut.

Enligt paragrafens 1 mom. anses stämning eller annan delgivning ha tillställts ett utländskt värdepappersföretag när den har delgetts en person som har rätt att ensam eller tillsammans med någon annan företräda värdepappersföretaget.

I paragrafens 2 mom. föreslås en bestämmelse om delgivning då firmatecknaren inte är införd i handelsregistret. Delgivningen kan då ske genom att handlingarna överlämnas till någon av företagets anställda eller, om en sådan person inte påträffas, till polismyndigheten på den ort där värdepappersföretagets filial är etablerad, med iakttagande dessutom av 11 kap. 7 § 2—4 mom. i rättegångsbalken.

3 §. Skadeståndsskyldighet för utländska värdepappersföretag och för chefen för en filial. I paragrafens 1 mom. föreslås en bestämmelse om utländska värdepappersföretags skadeståndsskyldighet. Någon sådan bestämmelse finns inte i lagen om utländska värdepappersföretags rätt att tillhandahålla investeringstjänster i Finland, utan utländska

värdepappersföretags skadeståndsskyldighet bestäms för närvarande enligt någon grund som eventuellt nämns i en annan lag och enligt de allmänna skadeståndsrättsliga principerna. Detta räcker inte, utan t.ex. med tanke på kundskyddet borde ett utländskt värdepappersföretag huvudsakligen enligt samma principer som finländska värdepappersföretag vara skyldigt att ersätta skador som det orsakat. I momentet föreslås en bestämmelse om att vad som i 16 kap. 1 § 1 mom. föreskrivs om värdepappersföretag gäller också utländska värdepappersföretags skyldighet att ersätta skada som vållats filialkunder och andra personer.

Dessutom föreslås att den nämnda bestämmelsen om skadeståndsskyldighet i första meningen i 1 mom. ska tillämpas också på företag till vilket ett tredjelands värdepappersföretag har lagt ut en sådan betydande funktion på entreprenad som avses i 7 kap. 4 §.

I paragrafens 2 mom. föreslås en bestämmelse om utländska värdepappersföretags filialchefers skadeståndsskyldighet. Momentet motsvarar huvudsakligen 13 § 3 mom. i lagen om utländska värdepappersföretags rätt att tillhandahålla investeringstjänster i Finland och kreditinstitutslagens 166 u § 1 mom. som gäller utländska kreditinstitut. Det är skäl att hålla kvar bestämmelserna om ersättningsansvar i lagen eftersom en filialchef ansvarar för filialens verksamhet i Finland och företräder det utländska värdepappersföretaget i rättsförhållanden som härrör från filialens verksamhet. Då ett utländskt värdepappersföretag på förhand känner till bestämmelserna om skadeståndsskyldighet kan detta beaktas genom att företaget till filialchef utser en tillräckligt erfaren och kompetent person, genom att till filialens förfogande ställs tillräckliga resurser för tryggnad av investerarnas intressen samt vid behov t.ex. genom att företaget tar en ansvarsförsäkring för filialchefen.

Både med tanke på kundskyddet och med tanke på en effektiv tillsyn är det viktigt att ett utländskt värdepappersföretag utser en ansvarig person till ledningen för sin filial och att detta uppdrag förenas med skadeståndsskyldighet. Chefen för ett utländskt värdepappersföretags filial är enligt förslaget

skyldig att ersätta skada som filialchefen orsakat i sitt uppdrag genom överträdelse av andra bestämmelser i denna lag än de bestämmelser i 7, 9, 10 eller 12 kap. som nämns i paragrafens 2 mom. eller genom överträdelse av föreskrifter som utfärdats med stöd av denna lag. En filialchefs skadeståndsansvar är, frånsett presumtionen om vållande, detsamma som ett finländskt värdepappersföretags styrelseledamots eller verkställande direktörs skadeståndsansvar enligt 17 kap. 2 §. Det föreslås ingen bestämmelse om denna presumtion i fråga om filialchefer, eftersom en filialchefs rättsliga ställning inte i alla avseenden motsvarar t.ex. en verkställande direktörs. Den skadelidande måste sålunda i allmänhet visa att filialdirektören har orsakat skadan uppsåtligt eller av vållande.

I paragrafens 3 mom. föreslås en bestämmelse enligt vilken i fråga om jämkning av skadestånd samt fördelning av skadeståndsansvaret mellan två eller flera skadeståndsskyldiga gäller vad som föreskrivs i 2 och 6 kap. i skadeståndslagen.

15 kap. Administrativa påföljder

1 §. Ordningsavgift. I denna paragraf föreslås att sådana bestämmelser som avses i 38 § 1 mom. 2 punkten i lagen om Finansinspektionen och för vilka vid försummelse eller överträdelse påförs ordningsavgift, är 7 kap. 17—19 § om insideranmälan och insiderregister. Förslaget motsvarar 39 § 1 mom. 2 punkten i den gällande lagen om Finansinspektionen.

2 §. Påföljdsavgift. I paragrafens 1 mom. nämns de bestämmelser i lagförslaget som, om ett värdepappersföretag eller en annan tillhandahållare av investeringstjänster försummar att iaktta eller överträder dem, leder till att företaget eller tillhandahållaren i enlighet med lagen om Finansinspektionen påförs påföljdsavgift. De centrala kraven gällande ett värdepappersföretags ekonomi, riskhanteringssystem och andra system samt verksamhetsprinciper ingår i lagförslagens 6, 7, 9, 10 och 12 kap., som nämns i paragrafen. Överträdelse av dessa bestämmelser är ägnad att äventyra stabiliteten i värdepappersföretagets verksamhet och kundernas intressen. I

överensstämmelse med den föreslagna värdepappersmarknadslagen är det också viktigt att säkerställa att marknadsföringen av investeringstjänster och sidotjänster till kunder inte innehåller osanna eller vilseledande uppgifter. Av dessa skäl måste en tillräckligt sträng administrativ påföljd kunna påföras för överträdelse av bestämmelserna, utöver de övriga påföljder som föreskrivs i lagen om Finansinspektionen.

Artikel 51 i direktivet om marknader för finansiella instrument förutsätter att medlemsstaterna i enlighet med sin nationella lagstiftning kan sörja för att lämpliga administrativa åtgärder kan vidtas mot, eller administrativa sanktioner beslutas för, ansvariga personer, när bestämmelser som antagits vid genomförandet av detta direktiv inte har följts. Medlemsstaterna ska se till att sådana åtgärder är effektiva, proportionerliga och avskräckande. En påföljdsavgift som kan bedömas ha en betydande allmänpreventiv verkan skulle på ett synnerligen beaktansvärt sätt komplettera de åtgärder som för närvarande kan vidtas inom ramen för den offentliga tillsynen.

De nämnda lagbestämmelserna innehåller i allmänhet en huvudregel om hur stor kapitalbas och vilka system ett tillsynsobjekt ska ha eller hur tillsynsobjektet i övrigt ska agera. De lagstadgade förpliktelseernas närmare innehåll fastställs i allmänhet i Finansinspektionens föreskrifter. I vissa fall innehåller tekniska standarder som utfärdats med stöd av direktivet om marknader för finansiella instrument eller också kompletterar kommissionens övriga förordningar och beslut bestämmelser i Finlands lag som utfärdats med stöd av direktivet. I paragrafens 2 mom. föreslås en uttrycklig bestämmelse enligt vilken påföljdsavgift kan påföras också en tillhandahållare av investeringstjänster som bryter mot nationella normer eller EU-normer som kompletterar bestämmelser som nämns i 1 mom. Det är fråga om en förtydligande bestämmelse eftersom det i princip måste anses vara fråga om ett lagbrott då en person bryter mot en närmare föreskrift som utfärdats med stöd av lag. Betydelsen av en norm som avses i den föreslagna paragrafens 2 mom. ska beaktas vid bedömningen av vilken påföljd som ska påföras i det enskilda fallet eller om

det finns förutsättningar att inte påföra någon påföljd över huvud taget.

Finansinspektionens föreskrifter samt kommissionens förordningar och beslut som nämns ovan ändras ofta. Inom EU har man först på senaste tid börjat bereda och utfärda tekniska standarder. På lagnivå är det inte ändamålsenligt eller i praktiken ens möjligt att fastslå vilka enskilda normer i Finansinspektionens föreskrifter eller kommissionens förordningar som är av det slaget att överträdelse av dem kan leda till administrativa påföljder. Varje värdepappersföretag är skyldigt att ge akt på hur bindande normer ändras och att utreda hur företaget eventuellt måste anpassa sin verksamhet till de ändrade normerna. Frågan om Finansinspektionens föreskrifter eller kommissionens förordningar eller beslut kompletterar de bestämmelser i denna lag som nämns i paragrafens 1 mom. måste avgöras i tillsynspraxis och i sista hand av en besvärinstans.

Det blir antagligen nödvändigt att utvidga tillämpningsområdet för bestämmelserna om påföljdsavgift avsevärt, om kommissionens förslag av den 20 oktober 2011 om revidering av direktivet om marknader för finansiella instrument genomförs så som föreslagits. I samband med att den nya EU-lagstiftningen genomförs nationellt blir det också aktuellt att ta ställning till frågan om när en gärning eller försummelse ska leda till en administrativ påföljd respektive till ett straffrättsligt straff.

3 §. Bestämmande och verkställighet av administrativa påföljder. Denna paragraf innehåller en hänvisning till lagen om Finansinspektionen i vars 4 kap. föreskrivs om påförande, offentliggörande, verkställighet och behandling av administrativa påföljder i marknadsdomstolen.

16 kap. Skadestånds- och straffbestämmelser

1 §. Skadeståndsskyldighet. I denna paragraf föreslås skadeståndsbestämmelser som är noggrannare än den nuvarande lagen och som också beaktar de ändringar som gjorts i aktiebolagslagen och bl.a. i kreditinstitutslagstiftningen.

Det föreslås att de principer bibehålls som ingår i den nuvarande lagen om värdepappersföretag och som ingick i 1996 års upphävda lag om värdepappersföretag (579/1996) samt i den föregående lagen om värdepappersförmedlingsrörelse (499/1989, nedan 1989 års VPFL). Enligt principerna gäller det lagstadgade ersättningsansvaret också skador som orsakats i avtalsförhållanden. Vidare ska s.k. ren förmögenhetsskada som inte har samband med person- eller saksador ersättas utan att det föreligger sådana synnerligen vägande skäl som föreskrivs i skadeståndslagen och i lagen ska med avvikelse från aktiebolagslagen föreskrivas också om ersättning för skador som orsakats av bolag. Den allmänna principen i fråga om avtalsansvar är att den som orsakat en skada slipper ansvar endast genom att visa att han eller hon har handlat omsorgsfullt.

I regeringens proposition (RP 234/1988 rd) om 1989 års VPFL anfördes som motivering till att regleringen togs in i lagen att tryggheten av en värdepappersförmedlingsrörelses verksamhet och även kundskyddsaspekter kräver att värdepappersförmedlingsrörelsens organ har ett relativt omfattande ansvar för skada som organen orsakar värdepappersförmedlingsrörelsen själv eller en kund. Av denna anledning föreslogs i motiveringen en bestämmelse om skadestånd för överträdelse av lagen eller av bestämmelser eller föreskrifter som utfärdas med stöd av den.

Av 1989 års VPFL eller av den nuvarande lagen om värdepappersföretag framgår emellertid inte klart vilka som omfattas av den lagstadgade skadeståndsskyldigheten. Det föreslås att denna brist avhjälpas genom noggrannare bestämmelser om skadeståndsskyldigheten.

I paragrafens 1 mom. föreslås en bestämmelse om värdepappersföretags och ersättningsfondens skyldighet att ersätta skada som de vållat. Avsikten med att placera dessa bestämmelser i paragrafens 1 mom. är att understryka att skadeståndsyorkanden som sammanhänger med tillhandahållande av investeringstjänster och sidotjänster i första hand bör riktas till själva värdepappersföretaget och inte t.ex. till dess högsta ledning.

En förutsättning för att skadeståndsskyldigheten ska uppkomma är att värdepappers-

företaget eller ersättningsfonden uppsåtligen eller av oaktsamhet har vållat värdepappersföretagets kunder eller andra skada genom överträdelse av denna lag eller bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats med stöd av den, EU-förordningar som utfärdats med stöd av direktivet om marknader för finansiella instrument eller förfaranden som strider mot ersättningsfondens stadgar. Momentet gäller bl.a. ersättning för skada som värdepappersföretag har vållat sina kunder i samband med tillhandahållande av investeringstjänster. Skadeståndsskyldighet uppkommer oberoende av om man i värdepappersföretagets organisation kan peka ut en person som handlat på ett klandervärt sätt eller inte.

Presumtionen om vållande sammanhänger väsentligen med frågan om fördelning av bevisbördan i detta avseende. Det finns ingen anledning att försöka reglera fördelningen av bevisbördan för sådant vållande som avses i 1 mom. genom en uttrycklig bestämmelse, utan denna fråga kan fortsättningsvis avgöras enligt de allmänna principer som förekommer i rättspraxis och utifrån omständigheterna i respektive skadesituation. Också i det fall att presumtionen om vållande enligt 2 mom. skulle omfatta ett värdepappersföretags styrelseledamot och verkställande direktör, men däremot inte själva värdepappersföretaget, betyder detta inte att bevisbördan för frågan om vållande enligt 1 mom. alltid skulle vila på den skadelidande part som kräver ersättning. Exempelvis en överträdelse av en detaljerad reglering som gäller ett värdepappersföretags uttryckligen fastställda förpliktelser leder i praktiken ofta till en omvänd bevisbördan när det gäller frågan om vållande.

EU:s förordningar, exempelvis kommissionens förordningar, är förpliktande och ska som sådana tillämpas i alla medlemsstater. Med stöd av direktivet om marknader för finansiella instrument har för närvarande utfärdats endast en EU-förordning, dvs. förordningen om genomförande av direktivet om marknader för finansiella instrument som nämns i lagförslagets 1 kap. 8 §. I framtiden kommer det att i större utsträckning utfärdas direkt förpliktande EU-författningar, framför allt av den anledningen att kommissionen kan utfärda förordningar och beslut också om tekniska standarder. Kommissionens ökade

behörighet beror på att direktivet om marknader för finansiella instrument har ändrats genom Europaparlamentets och rådets direktiv Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/78/EU om ändring av direktiven 98/26/EG, 2002/87/EG, 2003/6/EG, 2003/41/EG, 2003/71/EG, 2004/39/EG, 2004/109/EG, 2005/60/EG, 2006/48/EG, 2006/49/EG och 2009/65/EG, vad gäller befogenheterna för Europeiska tillsynsmyndigheten (Europeiska bankmyndigheten), Europeiska tillsynsmyndigheten (Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten) och Europeiska tillsynsmyndigheten (Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten), nedan *ändringsdirektivet*. I de fall som nämns i ändringsdirektivets artikel 6 kan Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten utarbeta förslag till tekniska standarder för tillsyn eller genomförande. Samtidigt har till kommissionen överförts rätten att godkänna dessa tekniska standarder som bindande i enlighet med artiklarna 10—14 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1095/2010 om inrättande av en europeisk tillsynsmyndighet (Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten).

I aktiebolagslagens 22 kap. 1 § föreskriv om aktiebolags styrelseledamöters och verkställande direktörs skadeståndsskyldighet. Dessa bestämmelser ska tillämpas också på värdepappersföretag eftersom dessa antingen är aktiebolag eller europabolag. Exempelvis ersättning för skada som orsakats genom överträdelse av bolagsordningen ska bestämmas enligt aktiebolagslagen. Enligt den föreslagna paragrafens 2 mom. görs en sådan komplettering att ett värdepappersföretags styrelsemedlemmars och verkställande direktörs skadeståndsskyldighet ska omfatta också skador som de har vållat genom överträdelse av den föreslagna lagen om investerings-tjänster, med nedan nämnda undantag, eller genom överträdelse av föreskrifter som utfärdats med stöd av lagen om investerings-tjänster.

I den föreslagna lagen om investerings-tjänster ingår också bestämmelser som inte har någon motsvarighet i aktiebolagslagen. Det är inte skäligt att för överträdelse av dem föreskriva att ett värdepappersföretags ledning ska ha ett personligt skadeståndsan-

svar. Sådana bestämmelser kan anses vara 7 kap. 10 § 1 och 2 mom. om hantering av konfliktsituationer, 9 kap. 2—4 § om förvaring av kunders finansiella instrument hos utomstående förvarare, placering av kunders penningmedel samt pantsättning eller avyttring av kunders finansiella instrument, merparten av bestämmelserna i 10 kap., dvs. de som gäller förfarandena i kundförhållanden, samt 12 kap. 1 och 2 § och 3 § 1 och 3 mom. om tystnadsplikt och kundkontroll.

Skadeståndsansvar kan däremot uppkomma t.ex. vid överträdelse av 7 kap. 10 § 3 mom. samt vissa bestämmelser i 9, 10 och 12 kap. Som exempel kan nämnas 9 kap. 1 §, 10 kap. 1 § 7 mom., 6 § 2 mom. och 13 § samt 12 kap. 3 § 2 mom. Enligt lagförslagets 7 kap. 10 § 3 mom. ska ett värdepappersföretag ha principer för identifiering och förebyggande av intressekonflikter. Enligt lagförslagets 9 kap. 1 § ska värdepappersföretag organisera förvaringen och hanteringen av kundmedel på ett tillförlitligt sätt. Enligt 10 kap. 1 § 7 mom. ska ett värdepappersföretag följa interna instruktioner om klassificering av kunder och om förfarandet i detta avseende. Enligt 10 kap. 6 § 2 mom. ska ett värdepappersföretag ha handelsriktlinjer för utförandet av order. Enligt lagförslagets 10 kap. 13 § ska värdepappersföretag ha effektiva metoder för att i vederbörlig ordning och så snabbt som möjligt behandla icke-professionella kunders klagomål över investerings- och sidotjänster. Dessutom ska värdepappersföretag för sina icke-professionella säkerställa en möjlighet att hänskjuta meningsskiljaktigheter mellan kunder och värdepappersföretag om tillämpning av denna lag till ett oavhängigt organ som ger rekommendationer. Enligt 12 kap. 3 § 2 mom. ska värdepappersföretag och finansiella institut som hör till dess finansiella företagsgrupp ha tillräckliga riskhanteringssystem för att bedöma de risker som kunderna medför för dess verksamhet. De bestämmelser som nämns ovan i detta stycke har en central betydelse för organiseringen av ett värdepappersföretags verksamhet och de är av en sådan karaktär att styrelsen och verkställande direktören måste fästa särskilt avseende vid att de iakttas, utöver bl.a. bestämmelserna i 6—8 kap.

Om t.ex. en person som är anställd vid ett värdepappersföretag har handlat i strid med de allmänna principer som avses i 10 kap. 2 § och detta har medfört skada för en kund, är det skäl att i enlighet med 1 mom. inte rikta ersättningsansvaret mot värdepappersföretagets ledning utan mot själva företaget. Om däremot värdepappersföretagets ledning samtidigt har försummat att iakttä andra bestämmelser, exempelvis att ordna företagets verksamhet på ett sakenligt och tillförlitligt sätt (6 kap. 2 § 1 mom. i aktiebolagslagen och 7 kap. 8 § i lagen om investeringstjänster) och om det finns ett orsakssamband mellan försummelsen och den skada som uppkommit, kan ledningens skadeståndsansvar bedömas i samband med påföljderna för överträdelse av 10 kap. 2 §.

Om t.ex. de bestämmelser om ett värdepappersföretags finansiella stabilitet som avses i 6 kap. har överträtts är det inte skäl att utsluta styrelsemedlemmarnas eller verkställande direktörens skadeståndsskyldighet. Bestämmelserna om finansiell stabilitet och, med undantag för de i paragrafens 2 mom. nämnda bestämmelserna om förfaranden och övriga kundförhållanden i 7, 9, 10 och 12 kap., också de övriga bestämmelserna i den föreslagna lagen om investeringstjänster utgör tillsammans med aktiebolagslagens bestämmelser en helhet vars delar det inte är motiverat att särbehandla vid bedömningen av ledningens skadeståndsansvar. Det är också skäl att beakta att enbart uppkomsten av en skada inte innebär att ledningen blir ersättningsskyldig.

För att en styrelsemedlem och den verkställande direktören ska bli skadeståndsskyldig förutsätts det att

- värdepappersföretaget, en aktieägare eller någon annan har vållats skada,
- skadan har orsakats i samband med en styrelsemedlems eller verkställande direktörens uppdrag,
- skadan har vållats uppsåtligen eller av oaktsamhet,
- skadan har orsakats genom överträdelse av andra bestämmelser i denna lag än de i 2 mom. nämnda bestämmelserna i 7, 9, 10 eller 12 kap. eller genom överträdelse av föreskrifter som utfärdats med stöd av denna lag, och att

- det finns ett orsakssamband mellan gärningen eller försummelsen och skadan.

Enligt andra meningen i paragrafens 2 mom. anses en skada ha orsakats av oaktsamhet om inte den som är ansvarig för förfarandet visar att han eller hon har handlat omsorgsfullt. Denna presumtion om vållande är ny och ingår inte i den nuvarande lagen om värdepappersföretag. En motsvarande presumtion, som visserligen har ett mera omfattande tillämpningsområde, ingår bl.a. i kreditinstitutslagen. I kreditinstitutslagens 167 § 3 mom. föreskrivs att om skadan har orsakats genom överträdelse av författningar som avses i paragrafens 2 mom. eller bestämmelser i bolagsordningen eller stadgar, anses den ha orsakats av oaktsamhet, om inte den som är ansvarig för förfarandet visar att han eller hon har iakttagit omsorgsfullhet.

Den föreslagna paragrafens 2 mom. innebär inte att en styrelsemedlem eller verkställande direktören blir skyldig att ersätta skada som vållats genom överträdelse av föreskrifter som utfärdats med stöd av lagen om investeringstjänster eller EU-förordningar som utfärdats med stöd av direktivet om marknader för finansiella instrument. Detta beror på att Finansinspektionens föreskrifter och t.ex. förordningen om genomförande av direktivet om marknader för finansiella instrument utgör ett omfattande, detaljerat och i många avseenden tekniskt regelverk och att det sålunda inte är skäligt att utsträcka ersättningsansvaret till nämnda personer. I synnerhet styrelsemedlemmarna kan inte förutsättas känna till alla detaljer i det omfattande tekniska regelverket. Däremot skulle värdepappersföretaget självt enligt 1 mom. vara ansvarigt också för ersättande av skador som vållats genom förfarande som strider mot Finansinspektionens föreskrifter eller mot EU-förordningar som utfärdats med stöd av direktivet om marknader för finansiella instrument. Det kan i praktiken förekomma situationer där Finansinspektionens föreskrifter preciserar lagtolkningen och det är sålunda inte alltid lätt att urskilja till vilken del en tolkningsdetalj följer av lagen eller enbart av en föreskrift som meddelats av Finansinspektionen, t.ex. när det är fråga om genomförande av bestämmelser i direktivet om genomförande

av direktivet om marknader för finansiella instrument.

I paragrafens 3 mom. föreslås en bestämmelse om värdepappersföretags aktieägars skadeståndsskyldighet som i huvudsak motsvarar aktiebolagslagen och kreditinstitutslagen. I bestämmelsen beaktas de begränsningar i fråga om styrelsemedlemmars och verkställande direktörens skadeståndsskyldighet som nämns i 2 mom. Ett värdepappersföretags aktieägare är skyldiga att ersätta skada som de genom att medverka till överträdelse av andra bestämmelser i denna lag än de som nämns i momentets andra mening eller bestämmelser som utfärdats med stöd av dem uppsåtligen eller av oaktsamhet har vållat värdepappersföretaget, aktieägare eller andra. En förutsättning för tillämpning av momentet är att skadan har vållats uttryckligen i egenskap av aktieägare eller genom utövande av rättigheter som tillkommer aktieägare. Om t.ex. en anställd som äger aktier i värdepappersföretaget har vållat skada i egenskap av anställd, blir det inte fråga om att tillämpa 3 mom.

Paragrafens 4 mom. gäller på motsvarande sätt som 1 mom. också ersättning för skada som vållats av den till vilken värdepappersföretaget har lagt ut tillhandahållande av investeringstjänster eller någon annan för investeringstjänsterna betydande funktion på entreprenad. Den som bedriver den utlagda verksamheten är då ansvarig för att ersätta vållad skada. Enligt lagförslagets 7 kap. 4 § 1 mom. ansvarar ett värdepappersföretag för att fullgöra förpliktelser som följer av denna lag, oberoende av om den lagt ut funktioner på entreprenad. Den skadelidande kan sålunda rikta krav som gäller uppfyllande av förpliktelser som följer av den föreslagna lagen om investeringstjänster direkt mot värdepappersföretaget.

Dessutom föreslås i momentet en hänvisning till 7 kap. 7 § 1 mom. enligt vilket ett anknutet ombud verkar under värdepappersföretagets ansvar. I regel är sålunda värdepappersföretaget skyldigt att ersätta skada som ett anknutet ombud i sitt uppdrag har vållat värdepappersföretagets kunder. Bestämmelsen hindrar inte att den skadelidande kräver ersättning direkt av det anknutna ombudet.

När det gäller frågor om värdepappersföretags ansvar för skador som vållats av ett anknutet ombud kan sålunda i kompletterande syfte tillämpas de allmänna principerna för bemyndigande och kommission. Om ett värdepappersföretag har ersatt skada som ett anknutet ombud har vållat en kund har värdepappersföretaget möjlighet att återkräva ersättningsbeloppet av det anknutna ombudet, om de inte sinsemellan har avtalat något annat. Om ett anknutet ombud har överskridit sin behörighet genom att ingå avtal med en kund och om den skadelidande kunden är medveten om detta, är avtalet inte bindande för värdepappersföretaget och det blir inte heller skyldig att ersätta kunden för skadan.

I paragrafens 5 mom. hänvisas till skadeståndslagen. Liksom enligt aktiebolagslagen ska i fråga om jämkning av skadestånd iakttas skadeståndslagens 2 kap. och i fråga om fördelning av skadeståndsansvaret mellan två eller flera ersättningsskyldiga iakttas skadeståndslagens 6 kap.

2 §. *Investerings tjänstbrott.* I denna paragraf föreskrivs om gärningar som uppfyller rekvisiten för investeringstjänstbrott och om straffet för sådana gärningar. Det föreslås vara straffbart att t.ex. uppsåtligen eller av grov oaktsamhet tillhandahålla investeringstjänster utan verksamhetstillstånd eller utan därmed jämförbar auktorisation. Paragrafen motsvarar 81 § i lagen om värdepappersföretag.

Det föreslås att i lagen inte tas med den bestämmelse om investeringstjänstförseelse som ingår i 82 § i lagen om värdepappersföretag, eftersom den nämnda paragrafens förhållande till 81 § är oklart och paragrafernas rekvisit överlappar varandra.

3 §. *Brott mot tystnadsplikten.* Det föreslås att den som bryter mot tystnadsplikten enligt 12 kap. 1 § ska dömas till straff enligt 38 kap. 1 eller 2 § i strafflagen, om strängare straff för gärningen inte föreskrivs någon annanstans i lag. Paragrafen motsvarar 83 § i lagen om värdepappersföretag.

4 §. *Brott mot bestämmelserna om finansiering av förvärv av värdepappersföretags egna aktier.* Enligt denna paragraf ska den dömas till straff som uppsåtligen bryter mot vad som i 7 kap. 3 § föreskrivs om lån och säkerhet eller om emottagande av egna eller

moderföretagets aktier, andelar, kapitallån, debenturer eller därmed jämförbara åtaganden som pant. Paragrafen motsvarar 84 § i lagen om värdepappersföretag.

5 §. Brott mot bestämmelserna om förvärv och överlåtelse av värdepappersföretags aktier. I denna paragraf föreskrivs om straff för överträdelse av bestämmelserna om förvärv och överlåtelse av aktier i värdepappersföretag. Paragrafen motsvarar 85 § i lagen om värdepappersföretag.

6 §. Värdepappersföretags bokföringsföreseelse. I denna paragraf föreskrivs om gärningar som uppfyller rekvisiten för värdepappersföretags bokföringsföreseelse och om straff för sådana gärningar. Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 86 § i lagen om värdepappersföretag.

17 kap. **Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser**

1 §. Ikraftträdande. I denna paragrafs 1 mom. föreskrivs om tidpunkten då den föreslagna lagen ska träda i kraft.

I paragrafens 2 mom. föreskrivs att genom den föreslagna lagen upphävs lagen om värdepappersföretag och lagen om utländska värdepappersföretags rätt att tillhandahålla investeringstjänster i Finland samt de ändringar som gjorts i dessa lagar.

I paragrafens 3 mom. föreslås en bestämmelse om att de förordningar förblir ikraft som statsrådet och finansministeriet har utfärdat med stöd av de lagar som upphävs. Såvida kan förordningarna ändras eller förnyas på ett så ändamålsenligt sätt som möjligt. En omständighet som talar för det föreslagna förfarandet är också att en del av förordningarna har utfärdats med stöd av andra lagar än de som upphävs.

I paragrafens 3 mom. avses följande förordningar:

1) Statsrådets förordning om de anmälningar som gäller förvärv och överlåtelse av ägarandelar i kreditinstitut, värdepappersföretag, fondbolag, förvaringsinstitut, försäkringsbolag och finans- och försäkringskonglomerats
holdingsammanslutningar (231/2009),

2) Finansministeriets förordning om beräkning av kapitalkrav och om begränsning av

exponeringar mot kunder för kreditinstitut och värdepappersföretag samt för finans- och försäkringskonglomerat (1373/2010)

3) Finansministeriets förordning om de utredningar som ska fogas till ett värdepappersföretags ansökan om verksamhetstillstånd (937/2007),

4) Finansministeriets förordning om bokslut, koncernbokslut och verksamhetsberättelse i kreditinstitut och värdepappersföretag (150/2007) och

5) Finansministeriets förordning om kreditinstituts och värdepappersföretags ersättningsystem (1372/2010).

Bemyndiganden att utfärda förordningar ingår i lagförslaget

- 7 kap. 14 § 7 mom. (1 punkten ovan),

- 6 kap. 3 § (2 punkten),

- 3 kap. 1 § 3 mom., 5 kap. 1 § 4 mom. och

13 kap. 2 § 3 mom. (3 punkten),

- 8 kap. 3 § (4 punkten), och i

- 6 kap. 3 § (5 punkten).

På motsvarande sätt är det ändamålsenligt att Finansinspektionens föreskrifter som utfärdats med stöd av de lagar som upphävs förblir i kraft. Samma föreskrifter gäller i allmänhet flera grupper av tillsynsobjekt, såsom kreditinstitut, värdepappersföretag och fondbolag. Det är inte ändamålsenligt att ålägga Finansinspektionen att utfärda helt nya anvisningar endast med anledning av att en ny lag stiftas. Det räcker i ett sådant fall att Finansinspektionen ändrar de nuvarande delar av föreskrifterna som gäller värdepappersföretag så att de motsvarar den nya lagens krav.

I paragrafens 4 mom. föreskrivs att om det i annan lagstiftning hänvisas till en lag som upphävs eller om annars avses en bestämmelse i en lag som upphävs, ska i stället för den tillämpas motsvarande bestämmelse i den föreslagna lagen.

2 §. Övergångsbestämmelser. I paragrafens 1 mom. föreslås för tydlighetens skull en bestämmelse om att värdepappersföretag och tredjeländers värdepappersföretag som när den föreslagna lagen träder i kraft är auktoriserade med stöd av lagar som upphävs, fortfarande har rätt att i enlighet med auktorisationen tillhandahålla investeringstjänster och sidotjänster. Utländska EES-värdepappersföretags rätt att tillhandahålla investerings-

tjänster inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet är för sin del baserad på auktorisation som de fått i hemlandet.

I paragrafens 2 mom. föreslås en bestämmelse enligt vilken ett värdepappersföretag inom sex månader efter att lagen trätt i kraft ska klassificera sina kunder på ett sätt som motsvarar de krav som framgår av 1 kap. 18 §. Den viktigaste ändringen gäller kommuner som inte i enlighet med direktivet om marknader för finansiella instrument direkt med stöd av lag kan klassificeras som professionella kunder.

Inhemska värdepappersföretag och tredjeländers värdepappersföretag har enligt sitt verksamhetstillstånd utöver investerings-tjänster kunnat tillhandahålla bl.a. förvaring av finansiella instrument som sidotjänster. Förslaget innebär att förvaring av finansiella instrument i allmänhet blir tillståndspliktiga investeringstjänster. I paragrafens 3 mom. föreslås en bestämmelse om att sådana värdepappersföretag efter att lagen trätt i kraft inte behöver ansöka om tillstånd för förvaring av finansiella instrument. Däremot ska Finansinspektionen enligt förslaget på tjänstens vägnar göra en anteckning om denna rätt i registret över värdepappersföretag.

I den föreslagna paragrafens 4 mom. föreskrivs om en sex månaders övergångstid som räknas från det att lagen trätt i kraft. Inom denna övergångstid ska värdepappersföretag som avses i 3 mom. justera sitt aktiekapital så att det stämmer överens med det krav på 730 000 euro som föreskrivs i 6 kap. 1 § 1 mom.

Enligt paragrafens 5 mom. ska värdepappersföretag inom tre månader efter att lagen trätt i kraft meddela Finansinspektionen till vilket oavhängigt organ deras kunder kan hänskjuta meningsskiljaktigheter om tillämpning av lagen.

I paragrafens 6 mom. föreslås en bestämmelse enligt vilken tillståndsansökningar som är anhängiga när den föreslagna lagen träder i kraft ska kompletteras i enlighet med de krav som denna lag ställer. Bestämmelsen har en egentlig betydelse endast i fråga om tredjeländers värdepappersföretag eftersom grunderna för beviljande av verksamhetstillstånd för sådana företag ska preciseras i enlighet med den föreslagna lagen.

1.3 Lag om handel med finansiella instrument

DEL I ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

1 kap. Tillämpningsområde och definitioner

1 §. Tillämpningsområde. I denna paragraf föreskrivs om lagens tillämpningsområde. Det föreslås att lagen ska tillämpas på ordnande av handel med finansiella instrument som definieras i 2 § och på offentliggörande av information om handel med finansiella instrument. Med ordnande av handel avses i lagens del II marknadsplatser för börsverksamhet enligt 2 kap., dvs. upprätthållande av en reglerad marknad, drivande av multilaterala handelsplattformar enligt lagens 4 kap. och interna transaktioner enligt lagens 5 kap. I lagens del III föreskrivs om skyldigheten att offentliggöra information om handel med finansiella instrument.

Den föreslagna paragrafens 2 mom. är en informativ bestämmelse enligt vilken lagen ska tillämpas också på utländska organisationer som motsvarar börser, enligt vad som föreskrivs i 3 kap.

2 §. Definitioner. I denna paragraf föreskrivs om de definitioner som används i lagen. Enligt paragrafens 1 punkt avses med finansiella instrument finansiella instrument enligt 1 kap. 10 § i lagen om investerings-tjänster, dvs. bl.a. värdepapper och olika derivatinstrument. Enligt paragrafens 2 punkt avses värdepapper enligt 2 kap. § 1 i värdepappersmarknadslagen. Enligt paragrafens 3 punkt avses med derivatinstrument finansiella instrument enligt 1 kap. 10 § 1 mom. 3—9 punkten i lagen om investeringstjänster.

Enligt paragrafens 4 punkt avses med börs ett finländskt aktiebolag som bedriver börsverksamhet i enlighet med lagens 2 kap.

Enligt paragrafens 5 punkt avses med börsverksamhet drivande av en reglerad marknad i Finland.

Enligt paragrafens 6 punkt avses med reglerad marknad ett multilateralt handelsförfarande som drivs av en börs eller av en marknadsplatsoperatör som driver motsvarande marknad i någon annan EES-stat. Denna de-

definition motsvarar definitionen av offentlig handel i 1 kap. 3 § i den gällande värdepappersmarknadslagen, dock så att den föreslagna definitionen täcker också reglerade marknader i andra EES-stater.

Begreppet reglerad marknad har en central betydelse i Europeiska unionens regelverk. Tillämpningen av flera andra direktiv om värdepappersmarknaden, exempelvis marknadsmissbruksdirektivet, prospektivdirektivet, direktivet om uppköpserbjudanden och öppenhetsdirektivet är på ett avgörande sätt beroende av om finansiella instrument har tagits upp till handel på en reglerad marknad. Vid tillämpningen av de internationella IFRS-standarderna har det dessutom betydelse om ett bolags värdepapper är föremål för handel på en reglerad marknad. En sådan reglerad marknad som avses i lagen kan upprätthållas endast av en börs som auktoriserats i enlighet med denna lag eller av en motsvarande marknadsaktör i någon annan EES-stat.

Enligt paragrafens 7 *punkt* avses med multilateral handelsplattform ett multilateralt handelsförfarande som är av ett annat slag än enligt 6 punkten och som drivs av en marknadsplatsoperatör som ordnar multilateral handel eller av en motsvarande marknadsplatsoperatör i någon annan EES-stat. Definitionen motsvarar definitionen av begreppet multilateral handel i värdepappersmarknadslagens 1 kap. 3 a §, dock så att den föreslagna definitionen täcker också multilaterala handelsplattformar som verkar i andra EES-stater.

Både handel på en reglerad marknad och handel på en multilateral handelsplattform är multilaterala handelsförfaranden. I ett sådant handelsförfarande sammanförs tredjeparters sälj- och köpbud. På en multilateral handelsplattform sammanförs köp- och säljbud på finansiella instrument eller inbjudningar till erbjudande i enlighet med regler som upprättats av en marknadsplatsoperatör så att detta leder till bindande avslut.

Med begreppet marknadsplatsoperatör som ordnar multilateral handel avses enligt paragrafens 8 *punkt* börser, värdepappersföretag och filialer till tredjeländers värdepappersföretag enligt lagen om investeringstjänster samt sådana kreditinstitut och filialer till tredjeländers kreditinstitut enligt kreditinsti-

tutslagen som i Finland driver en multilateral handelsplattform i enlighet med lagens 4 kap. Definitionen täcker inte värdepappersföretag och kreditinstitut som fått verksamhetstillstånd inom EES, eftersom de i enlighet med direktivets artiklar 31 och 32 kan driva multilaterala handelsplattformar i andra EES-stater med stöd av verksamhetstillstånd som beviljats av hemstaten. Exempelvis en filial till ett kreditinstitut i Finland som driver en multilateral handelsplattform ska verka enligt lagstiftningen i sin hemstat.

Med tillhandahållare av investeringstjänster avses enligt paragrafens 9 *punkt* värdepappersföretag och utländska värdepappersföretag som avses i lagen om investeringstjänster, kreditinstitut och utländska kreditinstitut som avses i kreditinstitutslagen och tillhandahåller investeringstjänster samt sådana fondbolag och utländska fondbolag som enligt lagen om fondbolag tillhandahåller investeringstjänster.

Enligt paragrafens 10 *punkt* avses med begreppet handelspart sådana tillhandahållare av investeringstjänster och andra personer som en börs eller en marknadsplatsoperatör som ordnar multilateral handel har auktoriserat att bedriva handel på en viss marknad.

Med systematisk internhandlare avses enligt paragrafens 11 *punkt* tillhandahållare av investeringstjänster som på ett organiserat, frekvent och systematiskt sätt utför kundorder utanför en reglerad marknad och utanför en multilateral handelsplattform genom att handla för egen räkning i enlighet med förordningen om genomförande av direktivet om marknader för finansiella instrument som nämns i 4 §. Definitionen motsvarar den definition som ingår i den gällande värdepappersmarknadslagen 1 kap. 4 § 3 mom.

I paragrafens 12 *punkt* föreslås en definition av begreppet EES-stat.

I paragrafens 13 *punkt* föreslås en definition av begreppet tredjeland.

I paragrafens 14 *punkt* föreslås en definition av Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten.

3 §. Annan lagstiftning som är tillämplig på börser. I denna paragraf konstateras att på börser ska tillämpas aktiebolagslagen, om inte något annat följer av denna lag eller av annan lagstiftning om börser.

4 §. Europeiska unionens lagstiftning. Paragrafen innehåller en informativ bestämmelse om lagens hänvisningar till EU-lagstiftning. Den innehåller också de benämningar som används i lagen. Enligt paragrafens *1 punkt* hänvisas i lagen till direktivet om marknader för finansiella instrument. Enligt paragrafens *2 punkt* hänvisas i lagen till förordningen om genomförande av direktivet om marknader för finansiella instrument nr 1287/2006.

Enligt paragrafens *3 punkt* hänvisas i lagen också till rådets förordning (EG) nr 2157/2001 om stadga för europabolag, om vilken i lagen används benämningen europabolagsförordningen och enligt paragrafens *4 punkt* hänvisas i lagen till Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/34/EG om upptagande av värdepapper till officiell notering och om uppgifter som skall offentliggöras beträffande sådana värdepapper. I lagen används benämningen direktivet om börslistor.

DEL II **MARKNADSPLATSER FÖR FINANSIELLA INSTRUMENT**

2 kap. **Börsverksamhet**

Verksamhetstillstånd, ägare, förvaltning och verksamhet.

1 §. Tillstånd för börsverksamhet samt huvudkontor. I paragrafens *1 mom.* föreskrivs om tillstånd för börsverksamhet, dvs. för upprätthållande av en reglerad marknad. Tillstånd beviljas enligt förslaget av finansministeriet. Paragrafens *1 mom.* motsvarar 3 kap. 1 § i den gällande värdepappersmarknadslagen där det föreskrivs om koncession för fondbörsverksamhet och 2 kap. 1 § i lagen om handel med standardiserade optioner och terminer (772/1988, nedan *optionshandelslagen*) där det föreskrivs om koncessionstvång för optionsföretag som bedriver optionsföretagsverksamhet. Bestämmelsen om tillstånd för börsverksamhet är baserad på artikel 36 i direktivet om marknader för finansiella instrument. I den föreslagna paragrafens *2 mom.* konstateras att en börs ska ha huvudkontor i Finland.

2 §. Firma. Enligt denna paragraf förbjöds andra företag än börser att i sin firma eller annars för att beskriva sin verksamhet använda ordet eller sammansättningsleden fondbörs eller derivatbörs. Bestämmelsen motsvarar den gällande värdepappersmarknadslagens 3 kap. 2 §, dock så att förbudet utsträcks till att gälla också användning av termen derivatbörs.

3 §. Ansökan om verksamhetstillstånd. Denna paragraf motsvarar den gällande värdepappersmarknadslagens 3 kap. 3 § 1 mom. och optionshandelslagens 2 kap. 1 a § 1 och 5 mom., dock så att den föreslagna bestämmelsen preciserar vilka utredningar som ska fogas till ansökan om verksamhetstillstånd.

Enligt paragrafens *1 mom.* kan finansministeriet på ansökan bevilja ett finländskt aktiebolag tillstånd att bedriva börsverksamhet. Tillstånd kan sökas också för ett nybildat bolagsräkning.

I paragrafens *2 mom.* föreskrivs på lagnivå vilka utredningar som ska fogas till ansökan om verksamhetstillstånd utöver vad som föreskrivs i värdepappersmarknadslagens 3 kap. 3 §. Till ansökan ska fogas en plan för den börsverksamhet som ansökan avser samt för eventuell annan verksamhet som ansluter sig till börsverksamheten. Dessutom ska sökanden till ansökan om verksamhetstillstånd foga en ansökan om fastställelse av börsens regler enligt 24 §. Av ansökan ska framgå det sökande bolaget med adress- och kontaktuppgifter samt uppgifter om driftställe. Dessutom ska till ansökan fogas tillräckliga utredningar och beskrivningar av det sökande bolagets bolagsstruktur, ägande, ledning och revisorer samt en beskrivning av hur bolagets interna kontroll och riskhantering är ordnad. Om sökanden hör till en koncern ska till ansökan fogas en tillräcklig beskrivning också av koncernen. I ansökan ska också beskrivas hur hanteringen av eventuella intressekonflikter och bindningar är ordnad. Börser spelar en viktig roll för en effektiv finansiell allokering. Med beaktande av deras roll i detta avseende måste det sökande bolaget vara solvent och dess likviditet och övriga ekonomiska verksamhetsförutsättningar bör ligga på en tillräckligt hög nivå i förhållande till verksamheten. Börsen måste också lämna in

en utredning om hur den ska ordna tillsyn enligt 18 §.

I paragrafens 3 mom. föreskrivs att om verksamhetstillstånd söks för ett nybildat bolags räkning ska till ansökan dessutom fogas tillräckliga utredningar om sökanden.

Enligt paragrafens 4 mom. ska sökanden på begäran av finansministeriet tillställa ministeriet de tilläggsutredningar som behövs för att verksamhetstillstånd ska kunna beviljas.

4 §. *Förutsättningar för beviljande av verksamhetstillstånd.* Sökanden och den planerade verksamheten ska enligt paragrafen uppfylla de krav för bedrivande av börsverksamhet som anges i denna lag och i bestämmelser och föreskrifter som har utfärdats med stöd av den. Finansministeriet ska bevilja sökande verksamhetstillstånd om förutsättningarna är uppfyllda. Enligt paragrafen får ägande i en börs inte äventyra dess verksamhet enligt försiktiga och sunda affärsprinciper.

I paragrafen har strukits hänvisningen till börsens grundare, eftersom den nuvarande aktiebolagslagen inte längre innehåller några bestämmelser om grundare.

5 §. *Betydande ägares tillförlitlighet.* I paragrafens 1 mom. föreslås en bestämmelse om aktieägarnas tillförlitlighet. Kravet på tillförlitlighet gäller aktieägare som direkt eller indirekt äger minst tio procent av en börs aktiekapital eller en andel som medför minst tio procent av det röstetal som aktierna medför.

I paragrafens 2 mom. föreskrivs vilka omständigheter som ska beaktas vid bedömningen av tillförlitligheten. Bestämmelsen motsvarar 3 kap. 4 § i lagen om investeringstjänster och 2 kap. 4 § i lagen om värdeandelssystem och clearingverksamhet. En aktieägare anses inte vara tillförlitlig, om denne under de fem senaste åren före bedömningen har dömts till fängelsestraff eller under de tre senaste åren före bedömningen till bötesstraff för brott som kan anses visa att personen är uppenbart olämplig att äga en börs eller om personen annars genom sin tidigare verksamhet har visat sig vara uppenbart olämplig att äga en börs.

Ett centralt syfte med börslagstiftningen är att upprätthålla investerarnas och allmänhetens förtroende för värdepappersmarknadens funktion. Ett viktigt element i bestämmelser-

na som ska upprätthålla förtroendet är kraven på att en börs betydande ägare (minst tio procent) ska vara tillförlitliga. Om det bland en börs betydande ägare finns personer vilkas goda rykte eller tillförlitlighet i övrigt har blivit allvarligt lidande av uppgifter och handlingar som kommit ut i offentligheten kan följden vara att allmänhetens förtroende försvagas inte bara mot börsen i fråga utan också i större utsträckning mot värdepappersmarknaden. Av denna anledning föreslås att bestämmelserna om betydande ägares tillförlitlighet förenhetligas i överensstämmelse med de bestämmelser om förutsättningarna för verksamhetstillstånd som ingår i lagen om investeringstjänster. I enlighet med lagen om investeringstjänster behöver en dom inte ha vunnit laga kraft. Också enligt grundlagsutskottets ställningstagande (GrUU 15/2008 rd) kan en dom som inte ännu har vunnit laga kraft visa att en person är olämplig.

Det finns emellertid situationer där det är uppenbart motiverat att låta den dömda att fortsätta utöva den beslutanderätt som tillkommer ägare och invänta ett avgörande av följande instans efter ett överklagande. Ett förslag om saken ingår i paragrafens 3 mom. I helhetsbedömningen ska enligt förslaget beaktas den dömdes tidigare verksamhet, de omständigheter som lett till domen och en helhetsbedömning av övriga relevanta omständigheter. Om den dömdes tidigare verksamhet har varit klanderfri och det är tolkningsbart eller oklart om denne t.ex. har varit delaktig i ett eventuellt brott, kan den dömda fortsätta utöva beslutanderätt som ägare i börsen om inte något annat talar emot detta. Det kan vara fråga om tolkningsbarhet eller oklarhet t.ex. då tingsrättens dom är resultatet av en omröstning.

Bestämmelsen gör det emellertid inte möjligt för en ny person att ha ett betydande ägande om personen i fråga har dömts till ett sådant straff som avses i 2 mom. I sådana fall innebär också en dom som inte har vunnit laga kraft alltid att den dömda inte kan betraktas som en tillförlitlig ägare.

Förslaget innebär vidare att också andra omständigheter än ett sådant straff som avses i den föreslagna paragrafens 3 mom. kan visa att personen i fråga är uppenbart olämplig att vara ägare. Också detta förutsätter enligt för-

slaget en helhetsbedömning. En persons olämplighet kan framgå av dennes verksamhet utomlands, t.ex. om en utländsk myndighet har ansett personen vara olämplig eller om denne har kopplingar till svart ekonomi eller till ekonomisk eller organiserad brottslighet. Också t.ex. en sådan omständighet att en person har påförts en påföljdsavgift i enlighet med lagen om Finansinspektionen (878/2008) för en synnerligen allvarlig förseelse eller försummelse, kan visa att personen i fråga är uppenbart olämplig att vara ägare i en börs.

6 §. Tillståndsbeslut och inledande av börsverksamhet. I denna paragraf föreskrivs om tillståndsbeslut och om inledande av börsverksamhet. Paragrafens 1 och 3 mom. motsvarar den gällande värdepappersmarknadslagens 3 kap. 3 § 5—8 mom. samt optionshandelslagens 2 kap. 2 § 1, 3 och 4 mom.

Med avvikelser från den gällande värdepappersmarknadslagen konstateras i paragrafens 2 mom. att finansministeriet innan det avgör ärendet ska be Finansinspektionen och dessutom Finlands Bank ge yttranden om ansökan.

I paragrafens 4 mom. föreskrivs om inledande av börsverksamhet. Verksamheten kan inledas omedelbart efter att tillstånd har beviljats och börsreglerna fastställts, om inte finansministeriet har uppställt särskilda villkor. Om tillstånd har beviljats för ett nybildat bolag kan verksamheten dock inledas först efter att börsen har registrerats.

7 §. Verksamhetstillstånd för europabolag. I denna paragraf föreskrivs om beviljande av verksamhetstillstånd för europabolag. Paragrafen motsvarar den gällande värdepappersmarknadslagens 3 kap. 4 § och optionshandelslagens 3 kap. 2 § 5 mom.

8 §. Registrering av verksamhetstillstånd. I denna paragraf föreskrivs om skyldigheten att anmäla verksamhetstillstånd för registrering. Paragrafen motsvarar den gällande värdepappersmarknadslagens 3 kap. 5 §. Motsvarande bestämmelse finns inte i optionshandelslagen.

9 §. Ekonomiska verksamhetsförutsättningar. I denna paragraf föreskrivs om en börs ekonomiska verksamhetsförutsättningar. Paragrafen motsvarar den gällande värdepap-

persmarknadslagens 3 kap. 15 § och optionshandelslagens 2 kap. 2 § 1 mom. samt första meningen i 2 mom.

10 §. Anmälan om aktieförvärv. I denna paragraf föreskrivs om skyldigheten att underätta Finansinspektionen om planer på att förvärva betydande ägarandelar i en börs. Paragrafen motsvarar huvudsakligen den gällande värdepappersmarknadslagens 3 kap. 6 § och optionshandelslagens 2 kap. 3 a §. Paragrafens hänvisning till värdepappersmarknadslagens bestämmelse om s.k. flaggningsskyldighet har justerats så att den hänvisar till motsvarande bestämmelse i den föreslagna värdepappersmarknadslagen. Den i paragrafens 1 mom. 3 punkten nämnda gränserna för uppkomsten av anmälningsskyldighet är ny. Den förändring i innehavet so avses i lagrummet leder till anmälningsskyldighet om innehavet annars skulle berättiga till utövande av ett med ett innehav som avses i 1 mom. 2 punkten jämförbart eller annars betydande inflytande i börsens förvaltning. Den föreslagna bestämmelsen motsvarar den reglering som gäller kreditinstitut, värdepappersföretag och fondbolag. Enligt den föreslagna paragrafens 2 mom. gäller anmälningsskyldigheten också situationer där avsikten är att utöka en andel som avses i 1 mom. så att den uppnår eller överskrider 20, 30 eller 50 procent av börsens aktiekapital eller röstetal eller underskrider de gränser som nämns ovan eller de gränser som avses i 2 mom. Enligt paragrafens 5 mom. ska av en anmälan om aktieförvärv dessutom framgå uppgifter och utredningar om den anmälningsskyldige samt om dennes tillförlitlighet och finansiella situation, om den anmälningsskyldiges ägande och andra bindningar på börsen, om förvärvsavtal och finansiering av förvärv och vid behov om syftet med ägandet. Kravet innebär en precisering av den gällande regleringen. Enligt paragrafens 6 mom. ska bestämmelsen tillämpas också på börsens holdingföretag.

11 §. Förbud att förvärva aktier. I denna paragraf föreskrivs om Finansinspektionens rätt att förbjuda förvärv av ägarandelar enligt 10 §. Det föreslås att till paragrafens 1 mom. fogas en hänvisning till 32 a § i lagen om Finansinspektionen (878/2008). Finansinspektionen kan sålunda förbjuda förvärv om in-

nehavet av andelen skulle äventyra börsens verksamhet enligt sunda och försiktiga affärsprinciper eller om det finns grundad anledning att misstänka att den anmälningskyldige inte har ett tillräckligt gott anseende eller en tillräckligt god ekonomisk ställning, att tillförlitligheten eller lämpligheten hos börsens ledning eller andra tillståndsvillkor äventyras i börserna på grund av förvärvet, att tillsynen över börserna och förutsättningarna för det därtill hörande informationsutbytet mellan myndigheter äventyras på grund av förvärvet, eller att förvärvet har samband med penningtvätt eller finansiering av terrorism.

Finansinspektionen ska fatta beslut enligt 1 mom. inom tre månader efter att ha tagit emot en sådan ansökan som avses i 10 §.

Den anmälningskyldigheten får inte förvärva aktier som avses i 10 § förrän Finansinspektionen har gett sitt samtycke.

I övriga avseenden motsvarar paragrafen den gällande värdepappersmarknadslagens 3 kap. 7 § och optionshandelslagens 2 kap. 3 b §.

12 §. En börs bindningar. I denna paragraf föreskrivs om en börs bindningar. Paragrafen motsvarar den gällande värdepappersmarknadslagens 3 kap. 8 § och optionshandelslagens 2 kap. 9 §.

13 §. Återkallelse av verksamhetstillstånd. I denna paragraf föreskrivs om återkallelse av en börs verksamhetstillstånd. Paragrafen motsvarar huvudsakligen den gällande värdepappersmarknadslagens 3 kap. 11 § och optionshandelslagens 2 kap. 3 §. Utöver vad som föreskrivs i den gällande värdepappersmarknadslagen konstateras i den föreslagna paragrafens 2 mom. att finansministeriet innan det avgör ärendet ska be Finansinspektionen och dessutom Finlands Bank om yttranden. Yttranden behöver inte inhämtas om ärendet är brådskande. Vid bedömningen ska beaktas t.ex. den fördröjande inverkan som remissförfarandet har på möjligheterna att avbryta verksamhet och vidare dess inverkan på finansmarknadens tillförlitlighet och stabilitet. Om återkallelsen gäller överträdelse av en lag, en förordning eller av föreskrifter som myndigheterna har utfärdat med stöd av dem, överträdelse av villkor för eller begränsningar av verksamhetstillstånd eller överträdelse

av börsregler eller om den gäller väsentliga förutsättningar för beviljande av verksamhetstillstånd, ska finansministeriet sätta ut en skälig tid inom vilken börserna ska avhjälpa de brister som uppdragats i verksamheten. Någon tidsfrist behöver inte sättas ut om det inte är möjligt på grund av ärendets brådskande natur eller för att trygga stabiliteten och en tillförlitlig verksamhet på värdepappersmarknaden. Enligt paragrafens 3 mom. ska finansministeriet inhämta dels Finansinspektionens och dels Finlands Banks yttrande, om börserna själv har beslutat upphöra med sin verksamhet. Enligt paragrafens 4 mom. kan finansministeriet utfärda närmare föreskrifter om avslutande av börsverksamhet i en situation där verksamheten avslutas på börsernas egen ansökan med stöd av paragrafens 3 mom. Det kan vara nödvändigt att utnyttja detta bemyndigande för att bl.a. värdepapperssemitenters och investerarens intressen i en sådan situation ska kunna beaktas i tillräcklig utsträckning. Dessutom har till paragrafens 4 mom. fogats en bestämmelse om finansministeriets skyldighet att underrätta Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten om återkallelse av verksamhetstillstånd.

14 §. Avbrytande av börsverksamhet. I denna paragraf föreskrivs om finansministeriets rätt att förordna att verksamheten vid en börs ska avbrytas. Paragrafen motsvarar huvudsakligen den gällande värdepappersmarknadslagens 3 kap. 12 § och optionshandelslagens 2 kap. 3 § 2 och 4 mom. I bestämmelsens ordalydelse görs en sådan ändring att ministeriet i sin prövning i större utsträckning än för närvarande ska beakta att verksamheten på hela finansmarknaden är tillförlitlig och stabil.

I paragrafens 2 mom. föreskrivs om finansministeriets skyldighet att inhämta yttranden. Denna bestämmelse är ny.

15 §. Ledningen av en börs. I denna paragraf föreskrivs om ledningen av en börs. Paragrafen motsvarar 7 kap. 16 § i lagen om investeringstjänster samt 2 kap. 12 § i lagen om värdeandelssystem och clearingverksamhet.

Paragrafens 2 och 3 mom. om bedömning av styrelsemedlemmarnas och deras ersättares, verkställande direktörens och dennes ställföreträdarens och den övriga högsta led-

ningens tillförlitlighet motsvarar det som föreskrivs i 5 §.

Om det sker förändringar i ledningen ska börsen enligt den föreslagna paragrafens 4 mom. omedelbart underrätta Finansinspektionen.

I paragrafens 5 mom. föreskrivs att bestämmelsen ska tillämpas också på börsens holdingföretag.

I övrigt motsvarar paragrafen den gällande värdepappersmarknadslagens 3 kap. 16 § och optionshandelslagens 2 kap. 9 §.

16 §. Annan tillåten börsverksamhet. I denna paragraf föreskrivs om verksamhet som är tillåten för en börs. Paragrafen motsvarar den gällande värdepappersmarknadslagens 3 kap. 13 § samt optionshandelslagens 2 kap. 4 § 1 och 4 mom. till den del som det i den nämnda paragrafen föreskrivs om optionsbörsverksamhet. Till paragrafen har emellertid fogats ett omnämnande om att en börs utöver databehandlings- och andra tjänster i anslutning till omsättning och förvaring av finansiella instrument får bedriva också annan verksamhet som har nära samband med nämnda tjänster. Som sådan verksamhet kan betraktas t.ex. tjänster som tillhandahålls börsens handelsparter för att främja deras handel på andra marknadsplatser än börsen. Börsen kan emellertid inte med stöd av paragrafen tillhandahålla investeringstjänster enligt lagen om investeringstjänster, vilket framgår också av 2 kap. 1 och 2 § i lagen om investeringstjänster.

17 §. Organisering av börsverksamhet. I denna paragraf föreskrivs om organisering av verksamheten på en börs. Paragrafen motsvarar huvudsakligen den gällande värdepappersmarknadslagens 3 kap. 17 § och optionshandelslagens 2 kap. 9 §. Det föreslås emellertid att till paragrafen fogas ett nytt 2 mom. enligt vilket en börs ska ha verksamhetsprinciper för identifiering och förebyggande av intressekonflikter i anslutning till börsverksamheten. I verksamhetsprinciperna ska framför allt beaktas intressekonflikter som kan ha relevans för en tillförlitlig skötsel av börsens tillsynsuppgift enligt 18 §. I bestämmelsen hänvisas till tillsynsskyldigheten enligt 18 §, eftersom en tillförlitlig och opartisk skötsel av nämnda uppgift kan stå i konflikt med börsens övriga målsättningar, t.ex.

de affärsmässiga målsättningarna. I praktiken förutsätter bestämmelsen exempelvis att börsens tillsynsverksamhet tillräckligt effektivt hålls isär från det affärsmässiga beslutsfattandet. Bestämmelsen preciserar samtidigt den skyldighet att hantera olika konfliktsituationer inom börsverksamheten som följer av artikel 39 a i direktivet om marknader för finansiella instrument. Börsverksamheten utgör en helhet och för bedömningen av hur verksamheten ska ordnas på ett ändamålsenligt sätt har det sålunda en central betydelse att denna lags samtliga bestämmelser om börsverksamhet iakttas.

18 §. En börs tillsynsuppgifter. I denna paragraf föreskrivs om en börs tillsynsskyldighet. Paragrafen motsvarar i materiellt hänseende den gällande värdepappersmarknadslagens 3 kap. 22 § och optionshandelslagens 2 kap. 8 § 1 mom. 1 och 3 punkten. Tillsynsuppgiften omfattar utöver den egentliga handeln också tillsyn över värdepappersemittenter, exempelvis deras informationsskyldighet på primärmarknaden och eftermarknaden. I bestämmelsen föreslås en förtydligande hänvisning till förordningen om genomförande av direktivet om marknader för finansiella instrument, eftersom förordningen är direkt tillämplig och sålunda är på motsvarande sätt bindande som nationell lagstiftning.

19 §. Utläggning av börsverksamhet på entreprenad. I denna paragraf föreskrivs om utläggning av börsverksamhet på entreprenad. Paragrafen motsvarar huvudsakligen den gällande värdepappersmarknadslagens 3 kap. 24 §, med undantag för dess 5 mom. samt optionshandelslagens 2 kap. 9 §. I paragrafens 2 mom. föreslås emellertid preciseringar. Då börsen lägger ut en viktig funktion på entreprenad är det skäl att säkerställa att utläggningen inte inverkar negativt på Finansinspektionens möjligheter att övervaka börsen och dess funktioner. Det föreslås att i paragrafens 2 mom. tas in en uttrycklig bestämmelse om saken. Det kan anses vara till förfång för tillsynen om Finansinspektionen till följd av utläggningen inte längre vederbörligen kan övervaka börsens olika funktioner. Dessutom svarar börsen fortfarande för sina åtaganden enligt denna lag, värdepappersmarknadslagen och förordningen om genomförande av direktivet om marknader

för finansiella instrument. Med förpliktelser som följer av värdepappersmarknadslagen avses t.ex. utläggning av den centrala lagringsenheten enligt värdepappersmarknadslagens 10 kap. 3 §. I bestämmelsen föreslås en förtydligande hänvisning till förordningen om genomförande av direktivet om marknader för finansiella instrument, eftersom förordningen i sig är direkt tillämplig och på motsvarande sätt bidande som nationell lagstiftning. Denna ändring motsvarar huvudsakligen ändringen i 7 kap. 4 och 5 § i lagen om investeringstjänster.

20 §. Information om utläggning på entreprenad. I denna paragraf föreskrivs om skyldigheten att informera om utläggning på entreprenad. Paragrafen motsvarar den gällande värdepappersmarknadslagens 3 kap. 24 § 5 mom. och optionshandelslagens 2 kap. 9 §. Verksamhet som har lagts ut på entreprenad anses utgöra en helhet tillsammans med verksamhet som avses i 17 §.

21 §. Privata transaktioner. Enligt denna paragraf har en börs motsvarande skyldigheter att vidta tillräckliga åtgärder för att förhindra att relevanta personer genomför privata transaktioner som de som föreskrivs i fråga om värdepappersföretag i 7 kap. 11 § i lagen om investeringstjänster. I paragrafens 2 mom. föreskrivs att börsen årligen ska rapportera privata transaktioner till Finansinspektionen. Börsen kan exempelvis åläggas att inkomma med en sammanfattande rapport i tabellform. Förslaget syftar till att förstärka skyldigheten att iaktta de bestämmelser och föreskrifter som berör privata transaktioner. Till övriga delar motsvarar paragrafen den gällande värdepappersmarknadslagens 3 kap. 18 § och optionshandelslagens 2 kap. 9 §.

22 §. Revision och skyldighet att sända in kopior av vissa dokument. I denna paragraf föreskrivs om revisorer och om skyldigheten att tillställa Finansinspektionen vissa handlingar. Paragrafen motsvarar huvudsakligen den gällande värdepappersmarknadslagens 3 kap. 19 §. Motsvarande bestämmelse finns inte i optionshandelslagen. Enligt paragrafens 1 mom. ska dock att minst en av revisorerna ska vara CGR-revisor eller en CGR-sammanslutning som avses i 2 § 2 punkten i revisionslagen. Detta motsvarar vad som föreskrivs bl.a. om värdepapperscentraler.

Börsregler

23 §. Börsreglernas minimiinhåll. I denna paragraf föreskrivs om de minimikrav som ställs på börsregler. Paragrafen motsvarar huvudsakligen den gällande värdepappersmarknadslagens 3 kap. 14 § samt optionshandelslagens 2 kap. 6 § 1 mom. och 3 kap. 1 och 2 §. Det föreslås en strykning av den obehövligen bestämmelsen i den gällande värdepappersmarknadslagens 3 kap. 14 § 1 mom. 6 punkten om hur likställdheten mellan aktieägarna tryggas om aktiebolaget enligt börsreglerna får bedriva handel med sina egna aktier på fondbörsen. Ändringen hindrar emellertid inte att en börs tar in föreskrifter om saken i sina regler.

24 §. Fastställelse av börsregler. I denna paragraf föreslås en bestämmelse om fastställelse av börsregler. Börsreglerna ska fastställas av finansministeriet. Paragrafen motsvarar den gällande värdepappersmarknadslagens 3 kap. 14 §. Paragrafen motsvarar också optionshandelslagens 2 kap. 6 § 2 och 3 mom., dock så att i paragrafens 2 mom. föreslås en hänvisning till Energimarknadsverket som det föreskrivs om i lagen om Energimarknadsverket (507/2000). Skyldigheten att be Energimarknadsverket om ett yttrande gäller i fortsättningen också den situationen att ett beslut avser derivatinstrument vars underliggande tillgångar utgörs av utsläppsätter.

I paragrafens 4 mom. föreslås en bestämmelse om avgränsning av fastställelse av reglerna. Syftet med momentet är att lätta den administrativa börda som fastställelseprocessen innebär. Enligt bestämmelsen behöver börsen inte ansöka om myndighetens fastställelse av regeländringar som är av mindre betydelse eller av teknisk karaktär. Bedömningen ska göras från fall till fall och med beaktande av regeländringens inverkan på marknadsaktörernas och investerarnas ställning, värdepappershandels tillförlitlighet, den lagstiftning som ligger till grund för regeländringen samt de föreskrifter och anvisningar som myndigheterna utfärdat med stöd av den. Börsen ska emellertid sända regeländringarna till finansministeriet och Finansinspektionen i god tid innan de träder i kraft. Informationen kunde ges t.ex. samtidigt som

börsaktörerna ombeds inkomma med kommentarer till regeländringarna eller därefter. Ifall det uppstår oenighet om huruvida en ändring är av mindre betydelse eller av teknisk karaktär, ska ärendet avgöras av finansministeriet.

Upptagande av finansiella instrument till handel och avslutande av handeln

25 §. Upptagande av finansiella instrument till handel på en reglerad marknad. I denna paragraf föreskrivs om minimikraven för att finansiella instrument ska kunna tas upp till handel på en reglerad marknad. I 28 § föreskrivs om notering av värdepapper på en börs. I börsreglerna föreskrivs närmare om kraven för upptagande av till handel.

Paragrafens 1 mom. motsvarar första meningen i den gällande värdepappersmarknadslagens 3 kap. 27 § 1 mom. Paragrafens 2 mom. motsvarar den gällande värdepappersmarknadslagens 3 kap. 27 §. 2 och 3 mom.

I paragrafens 3 mom. föreskrivs om upptagande av derivatinstrument till handel på en reglerad marknad. En förutsättning är att prisbildningen på derivatinstrumenten är tillförlitlig, vilket bl.a. förutsätter en tillförlitlig prisbildning på derivatinstrumentens underliggande tillgångar samt tillräcklig likviditet. Derivatinstrumenten måste också kunna clearas och avvecklas på ett tillförlitligt sätt. Bestämmelsen, som föreslås ersätta den relativt detaljerade regleringen i optionshandelslagens 3 kap., är baserad på artikel 40.2 i direktivet om marknader för finansiella instrument. Villkoren för derivatinstrument ska i enlighet med 2 kap. 23 § fastställas i börsreglerna.

I paragrafens 4 mom. hänvisas för tydlighetens skull till förordningen om genomförande av direktivet om marknader för finansiella instrument där det föreskrivs närmare om förutsättningarna för att finansiella instrument ska kunna tas upp till handel på en reglerad marknad. I artiklarna 35 – 37 i förordningen om genomförande av direktivet om marknader för finansiella instrument föreskrivs i detta avseende uttryckligen om vilka krav som ställs för att värdepapper, andelar i fondföretag och derivatinstrument ska kunna

tas upp till handel. I momentet föreslås också en informativ hänvisning enligt vilken det föreskrivs i värdepappersmarknadslagens 3 och 4 kap. om prospekt som ska offentliggöras om värdepapper innan de tas upp till handel på en reglerad marknad.

Paragrafens 5 mom. motsvarar den gällande värdepappersmarknadslagens 3 kap. 27 § 4 mom.

I den föreslagna paragrafens 6 mom. föreskrivs om Finansinspektionens rätt att med högst tio på varandra följande bankdagar åt gången skjuta upp handel med finansiella instrument. Bestämmelsen motsvarar den gällande värdepappersmarknadslagens 7 kap. 1 a och 1 b §.

26 §. Avslutande av handel. I denna paragraf föreskrivs om förutsättningarna för att en börs ska kunna avsluta handeln med finansiella instrument. I paragrafens 1 mom. föreskrivs om avslutande av handeln i en situation där emittenten inte längre uppfyller de krav som börsreglerna ställer.

I paragrafens 2 mom. föreskrivs om avslutande av handeln med värdepapper på ansökan av emittenten, trots att emittenten uppfyller de krav som börsreglerna ställer. Handeln på en reglerad marknad sker på ansökan av en emittent och på basis av ett noteringsavtal, utom när det är fråga om s.k. parallellnotering, som innebär att handeln kan inledas enligt 25 § 2 mom. också utan emittentens medverkan, enligt marknadsoperatörens egen prövning.

Paragrafen motsvarar den gällande värdepappersmarknadslagens 3 kap. 28 §, dock så att den föreslagna paragrafens 1 och 2 mom. inte hänvisar till värdepappersmarknaden utan mera allmänt till finansmarknaden. I optionshandelslagen finns inte motsvarande bestämmelse. Paragrafens 1 och 3 mom. motsvarar artikel 41 i direktivet om marknader för finansiella instrument medan 2 mom. är en nationell bestämmelse.

Paragrafens 1 och 3 mom. motsvarar artikel 41 i direktivet om marknader för finansiella instrument och 2 mom. är en nationell bestämmelse.

Enligt föreslagna 1 och 2 mom. ska börsen bedöma sådana betydande olägenheter för investerarna eller för värdepappersmarkna-

dens funktion som eventuellt orsakas av att handeln avslutas.

En fortsatt handel med finansiella instrument i sådana situationer som avses i 1 mom. kan medföra betydande olägenheter för finansmarknadens funktion eller för investerarna. Börsen ska bedöma verkningarna av en fortsatt eller avslutad verksamhet både för den reglerade marknaden i fråga och för det allmänna förtroendet för finansmarknaden. Beaktansvärda omständigheter kan t.ex. vara emittentens finansiella ställning eller en väsentlig förändring i verksamheten, att emittenten grovt har försummat sina skyldigheter eller något annat sådant klandervärdt förfarande i emittentens affärsverksamhet som kan äventyra en tillförlitlig handel.

Den föreslagna paragrafens 2 mom. gäller fall där handeln är baserad på emittenten ansökan och noteringsavtal det är emittenten som ansöker om att handeln ska avslutas.

Med investerare avses aktörer som vid granskningstidpunkten äger börsnoterade aktier eller finansiella instrument som hänför sig till dem.

Om handeln på börsen upphör leder detta till en väsentlig förändring av skuldebrevsinnehavarnas ställning, då det inte längre finns någon eftermarknad för värdepapperen. Deras ställning förändras i varje fall i någon mån om handeln flyttar till en annan reglerad marknad eller multilateral handelsplattform. En sådan förändring kan innebära betydande olägenheter för en investerare som därför måste ha en rimlig möjlighet att om han så önskar realisera sin investering innan handeln på börsen avslutas.

Börsen måste från fall till fall bedöma om det är fråga om sådana betydande olägenheter som avses i paragrafen, exempelvis om handeln flyttar till en annan reglerad marknad eller multilateral handelsplattform inom EES där investeraren kan fortsätta bedriva handel och motsvarande värdepappersmarknadslagstiftning gäller, samt på vilka villkor aktieägarna har möjlighet att avyttra sitt innehav.

När emittenten ansöker om att handeln ska avslutas ska den motivera för börsen varför en sådan åtgärd inte kommer att medföra betydande olägenheter för investerarna eller finansmarknadens funktion. Eftersom börsen

ska bedöma uppkomsten av eventuella olägenheter som en förutsättning för att avsluta handeln, ska sökandens plan för avslutandet i praktiken genom förhandlingar med börsen ges en sådan utformning att den enligt börsens åsikt skäligen tryggar investerarnas ställning och också i övrigt tryggar de krav som borsreglerna ställer.

Avslutande av handeln har vanligen samband med att emittenten, vissa aktieägare eller andra aktörer gör ett offentligt uppköps-erbjudande. Handeln ska också avslutas först en rimlig tid efter att ansökan om avslutande har offentliggjorts, för att investerarna ska kunna överväga de alternativ som erbjudits, dvs. att antingen kvarstå som investerare trots att handeln avslutats eller att realisera sin investering.

Emittenten ska i varje fall följa aktiebolagslagen i sina förfaranden och arrangemang, exempelvis principen om jämlikt bemötande av aktieägarna och de bestämmelser i aktiebolagslagens 18 kap. som gäller inlösen av minoritetsaktier samt villkoren för ett eventuellt obligationslån. Värdepappersmarknadslagens bestämmelser gäller emittenten ända till dess att handeln avslutats.

Börslista

27 §. Upprätthållande av börslista. I denna paragraf föreskrivs att en börs i enlighet med direktivet 2001/34/EG om börslistor kan upprätthålla en börslista över värdepapper som den har tagit upp till handel på en reglerad marknad. På börslistan noteras värdepapper som har tagits upp på en reglerad marknad och på vilka tillämpas de särskilda bestämmelser om notering och avnotering som avses i 27 och 28 § och stämmer överens med direktivet om börslistor. En börs som upprätthåller en börslista ska ta in föreskrifter om saken i sina regler. Paragrafen motsvarar den gällande värdepappersmarknadslagens 3 kap. 29 §.

28 §. Notering av värdepapper. I denna paragraf föreskrivs om notering av värdepapper på börslistan. Paragrafen motsvarar den gällande värdepappersmarknadslagens 3 kap. 30 §.

29 §. Avnotering av värdepapper. I denna paragraf föreskrivs om avnotering av värde-

papper från börslistan. Paragrafen motsvarar den gällande värdepappersmarknadslagens 3 kap. 31 §, dock med den ändringen att till paragrafens 2 mom. fogas en bestämmelse om börsens beslut att inte avnotera värdepapper.

Bestämmelsen är nationell. Avnotering av värdepapper kan baseras antingen på 1 eller 2 mom. i 26 §. Enligt 28 § kan på börslistan finnas endast värdepapper som har noterats på ansökan av emittenten och handeln ska vara baserad på ett noteringsavtal. Avsikten med den ändring som föreslås i 2 mom. är att understryka att inte bara börsens beslut om avnotering utan också dess beslut att inte avsluta handeln kan hänskjutas till Finansinspektionen för prövning. Investerarnas rätt att i enlighet med andra meningarna i 2 mom. hänskjuta ärenden till Finansinspektionen föreslås dock kvarstå oförändrad. Emittenten anses vara i behov av rättsskydd också i den situationen att börsen inte på emittentens ansökan går med på att avnotera emittentens värdepapper. De som investerat i emittentens värdepapper kan inte anses ha motsvarande behov av rättsskydd.

Ordnanande av handel

30 §. Rätt att verka som handelspart. I denna paragraf föreskrivs om godkännande av handelsparter och om återkallande av godkännanden. Bestämmelsen motsvarar huvudsakligen den gällande värdepappersmarknadslagens 3 kap. 25 §. Paragrafens 2 mom. godkännanden av andra personer med säte i en EES-stat föreslås emellertid bli kompletterat i enlighet med artikel 42.3 c i direktivet om marknader för finansiella instrument så att börsen utöver de andra omständigheter som nämns i stadgandet ska beakta också hur sökanden organiserat sin verksamhet. Enligt den justerade ordalydelsen i 2 mom. ska dessutom andra personer godkännas som handelsparter om de förutsättningar som nämns i lagrummet är uppfyllda. I fråga om prövningsrätten ska i större utsträckning beaktas regleringens beröringspunkter med näringsfriheten. Enligt paragrafens 3 mom. får en börs godkänna också andra än i 1 och 2 mom. avsedda utländska

tillhandahållare av investeringstjänster att verka som handelsparter, om sökanden uppfyller de krav som följer av lagen, Finansinspektionens föreskrifter och börsreglerna. Enligt paragrafens 4 mom. kan ett vägande skäl för återkallande av en godkännanden som handelspart anses vara t.ex. att denne har förfarit i strid med denna lag.

31 §. Avbrytande av handel. I denna paragraf föreskrivs om börsens skyldighet att avbryta handeln med finansiella instrument och om förfarandet då detta sker. I paragrafen föreskrivs också om Finansinspektionens rätt och skyldighet att ålägga en börs att avbryta handeln med finansiella instrument samt om Finansinspektionens skyldighet att informera övriga behöriga myndigheter som motsvarar Finansinspektionen i EES-staterna. Handeln kan avbrytas på initiativ av börsen, på emittentens egen begäran eller på order av Finansinspektionen. En sådan åtgärd vidtas oftast i situationer då man vill ge investerarna möjlighet att på jämbördiga villkor bedriva handel med finansiella instrument.

Enligt detaljmotiveringen (RP 43/2007 rd) till den gällande värdepappersmarknadslagens 3 kap. 23 § kan handeln i undantagsfall avbrytas för en längre tid, t.ex. innan den avslutas, vilket innebär att bestämmelsen enligt motiveringen inte täcker avbrytande av handeln enbart på grund av en omständighet som väsentligt påverkar prisbildningen på värdepapper. Sedermera har det framgått att artikel 41 i direktivet om marknader för finansiella instrument, som bl.a. gäller avbrytande av handeln, till denna del i Finland tolkats avvikande från andra EES-stater. I de andra staterna anses också kortare avbrott i handeln vara sådana avbrott som avses i direktivet. Det är fråga t.ex. om att avbryta handeln då information som väsentligt påverkar värdet på ett värdepapper misstänks ha läckt ut på marknaden innan informationen offentliggjorts. Den tolkning av direktivet som framgår av lagens motivering har haft som följd att Finansinspektionen inte varit skyldig att på det sätt som direktivet förutsätter informera andra behöriga myndigheter i EES-staterna om beslut att avbryta handeln för en kortare tid. Eftersom besluten om att avbryta handeln i Finland dessutom hittills alltid har varit baserade på fondbörsens beslut och ef-

tersom Finansinspektionen på grund av de begränsningar som följer av lagen inte har haft möjligheter att vid behov fatta egna beslut om avbrytande av handeln, har följden varit att enbart fondbörsens beslut inte nödvändigtvis i enlighet med direktivets artikel 41.2 har lett till att handeln med samma finansiella instrument avbrutits också på andra EES-staters reglerade marknader och multilaterala handelsplattformar. Den nämnda artikeln förutsätter att en behörig myndighet i respektive stat fattar beslut om saken. Ett beslut som fattats av en börs leder i enlighet med direktivets artikel 41.1 inte ovillkorligen till att handeln med samma finansiella instrument avbryts i andra EES-stater. Den gällande regleringen kan inte anses vara tillfredsställande eftersom den är ägnad att äventyra ett opartiskt bemötande av investerarna. Av dessa skäl har paragrafen ändrats.

I den föreslagna paragrafens 1 mom. föreskrivs att en börs ska avbryta handeln med finansiella instrument om det är nödvändigt på grund av förfaranden som strider mot bestämmelserna eller föreskrifterna om börsverksamhet, mot börsreglerna eller god sed eller på grund av annars olämpliga förfaranden. Paragrafen gäller sådana kortare avbrott i handeln som nämns ovan. Bestämmelsen motsvarar i sak den gällande värdepappersmarknadslagens 3 kap. 23 § 1 mom. och optionshandelslagens 3 kap. 3 § 1 och 2 mom. I fråga om bedömningen av sådana förfaranden som strider mot god sed och är otillbörliga enligt paragrafen gäller det som nämns ovan i detaljmotiveringen till värdepappersmarknadslagens 1 kap. 2 §. Vid bedömningen av om det är skäl att avbryta handeln avses med förfaranden som strider mot god sed sådana förfaranden som t.ex. strider mot börsreglerna eller mot bestämmelserna eller föreskrifterna om börsverksamhet. I stället för att handeln avbryts kan det räcka att åtgärder riktas endast mot den part vars förfarande det är fråga om. En börs ska enligt 2 kap. 23 § 1 mom. 2 punkten i sina regler ta in närmare föreskrifter om hur och på vilka grunder handeln kan avbrytas. Om derivatinstrument är föremål för handel är det skäl att i reglerna beakta t.ex. den situationen att omsättningen av instrumentets underliggande

tillgångar är utsatt för störningar eller har avbrutits.

I paragrafens 2 mom. föreskrivs att en börs i sådana situationer som nämns i bestämmelsen ska avbryta handeln med finansiella instrument vars underliggande tillgångar utgörs av elektricitet eller naturgas. Bestämmelsen motsvarar den gällande optionshandelslagens 3 kap. 3 § 4 mom.

Enligt paragrafens 3 mom. ska en börs omedelbart offentliggöra ett sådant beslut om avbrytande av handeln som avses i 1 och 2 mom. samt underrätta Finansinspektionen om saken. När det är fråga om ett beslut enligt 2 mom. ska också Energimarknadsverket underrättas om det. Bestämmelsen motsvarar den gällande värdepappersmarknadslagens 3 kap. 23 § 2 mom. och optionshandelslagens 3 kap. 3 § 2 och 4 mom.

I den föreslagna paragrafens 4 mom. föreskrivs att en börs kan be Finansinspektionen fastställa ett sådant beslut om avbrytande av handeln som avses i 1 och 2 mom. Börsen kan fatta ett sådant beslut när det är fråga om att avbryta handeln i en situation som avses i artikel 41 i direktivet om marknader för finansiella instrument. Finansinspektionen ska, efter att ha fått börsens begäran, utan obefogat dröjsmål besluta om den ska fastställa börsens beslut om avbrytande av handeln. Bestämmelsen om detta fastställelseförfarande är ny. Eftersom det är Finansinspektionen som fattar beslut om fastställelse ska den underrätta EES-staternas behöriga myndigheter om sitt beslut och dessa ska i enlighet med direktivets artikel 41.2 för sin del avbryta handeln med samma finansiella instrument på de reglerade marknader och multinationella handelsplattformar som är verksamma på deras områden. Om Finansinspektionen dock uttryckligen beslutar att inte fastställa börsens beslut ska börsen utan onödigt dröjsmål fortsätta handeln med finansiella instrument. I en sådan situation ska Finansinspektionen underhandla med börsen om när handeln kan fortsätta.

I den föreslagna paragrafens 5 mom. föreskrivs att en börs omedelbart ska offentliggöra sitt beslut om att fortsätta handeln med finansiella instrument och underrätta Finansinspektionen om det. Om beslutet gäller derivatinstrument som avses i 2 mom. ska också

Energimarknadsverket underrättas om beslutet. Dessutom konstateras i bestämmelsen att om beslutet gäller finansiella instrument för vilka Finansinspektionen i enlighet med 4 mom. har fastställt börsens beslut om att avbryta handeln, ska börsen innan handeln fortsätter underrätta Finansinspektionen om sitt beslut.

I den föreslagna paragrafens 6 mom. föreskrivs om Finansinspektionens rätt att ålägga en börs att avbryta handeln med finansiella instrument och om Finansinspektionens skyldighet att offentliggöra sitt beslut. Bestämmelsen motsvarar den gällande värdepappersmarknadslagens 7 kap. 1 a, 1 b och 2 a § samt optionshandelslagens 2 kap. 3 § 3 mom., likväl så att Finansinspektionens beslut i fortsättningen, utöver de omständigheter som räknas upp i bestämmelsen, kan baseras också på någon annan särskild orsak. Det kan t.ex. vara fråga om en orsak som inte kunnat förutses i börsreglerna eller i föreskrifterna om börsverksamheten eller också om en situation som är exceptionell i jämförelse med sedvanlig börsverksamhet.

I den föreslagna paragrafens 7 mom. föreskrivs att Finansinspektionen ska sända beslut som avses i 4 och 6 mom. och börsens beslut enligt 1 och 2 mom. för kännedom till EES-staternas övriga behöriga tillsynsmyndigheter som motsvarar Finansinspektionen.

Den föreslagna paragrafens 8 mom. är en ny bestämmelse som är baserad på artikel 41.2 i direktivet om marknader för finansiella instrument. I bestämmelsen föreskrivs att om en behörig myndighet som motsvarar Finansinspektionen i en EES-stat har meddelat Finansinspektionen att den har avbrutit handeln med finansiella instrument som är föremål för handel på en reglerad marknad, och samma finansiella instrument är föremål för handel på en reglerad marknad som drivs av en börs, ska Finansinspektionen förbjuda börsen att ordna handeln under avbrottstiden. Ett sådant förbud kan emellertid inte utfärdas om det medför betydande olägenhet för investerarna eller för finansmarknadens funktion.

I den föreslagna paragrafens 9 mom. föreskrivs att om Finansinspektionen i enlighet med 4 mom. har fastställt en börs beslut om att avbryta handeln eller i enlighet med 6 mom. ålagt börsen att avbryta handeln med

finansiella instrument, ska handeln med finansiella instrument avbrytas också på andra reglerade marknader som drivs av börsen. Syftet med denna nya bestämmelse är att trygga ett opartiskt bemötande av investerarna.

32 §. Förbud mot handel. I denna paragraf föreskrivs om Finansinspektionens rätt att förbjuda en börs att ordna handel med finansiella instrument. Bestämmelsen motsvarar huvudsakligen den gällande värdepappersmarknadslagens 7 kap. 2 och 2 a §, likväl så att enligt paragrafens 1 mom. Finansinspektionen i fortsättningen kan basera sitt beslut också på något annat särskilt skäl, utöver de omständigheter som räknas upp i bestämmelsen. I optionshandelslagen finns inte motsvarande bestämmelse.

I den föreslagna paragrafens 3 mom. hänvisas till vad som i 31 § 8 mom. föreskrivs om Finansinspektionens skyldighet att förbjuda handel med finansiella instrument. Bestämmelsen har den betydelsen att om en behörig myndighet som motsvarar Finansinspektionen i en EES-stat har meddelat Finansinspektionen att den förbjudit handeln med finansiella instrument som är föremål för handel på en reglerad marknad och samma finansiella instrument är föremål för handel på en reglerad marknad som drivs av en börs, ska Finansinspektionen förbjuda börsen att ordna handeln. Ett sådant förbud kan emellertid inte utfärdas om det medför betydande olägenheter för investerarna eller för finansmarknadens funktion. Bestämmelsen är baserad på artikel 41.2 i direktivet om marknader för finansiella instrument.

33 §. Clearing och avveckling av transaktioner. I denna paragraf föreskrivs om de skyldigheter som en börs har i anslutning till clearing och avveckling av transaktioner. Bestämmelsen motsvarar den gällande värdepappersmarknadslagens 3 kap. 21 § och optionshandelslagens 1 kap. 3 § 3—5 mom.

34 §. Handelsparters rätt att välja clearingorganisation. I denna paragraf föreskrivs om en handelsparts rätt att i transaktionsskedet anlita också andra clearingorganisationer än sådana som börsen valt. Bestämmelsen motsvarar den gällande värdepappersmarknadslagens 3 kap. 26 §. I optionshandelslagen finns ingen motsvarande bestämmelse.

Särskilda bestämmelser

35 §. *Flyttning av en börs säte inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.* I denna paragraf föreskrivs om flyttning av en börs säte inom EES. Paragrafen motsvarar den gällande värdepappersmarknadslagens 3 kap. 9 § och optionshandelslagens 2 kap. 14 §.

36 §. *En börs deltagande i fusion eller delning inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.* I denna paragraf föreskrivs om en börs deltagande i fusion eller delning inom EES. Paragrafen motsvarar den gällande värdepappersmarknadslagens 3 kap. 10 § och optionshandelslagens 2 kap. 15 §.

37 §. *Börsverksamhet i andra EES-stater.* I denna paragraf föreskrivs om börsverksamhet i andra EES-stater. Paragrafen motsvarar den gällande värdepappersmarknadslagens 3 kap. 34 § och optionshandelslagens 5 kap. 7 a §.

38 §. *Meddelanden till andra EES-stater och till Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten.* I denna paragraf föreskrivs om finansministeriets skyldighet att föra en förteckning över reglerade marknader och om ministeriets skyldighet att sända förteckningen för kännedom till övriga EES-stater och till Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten för kännedom. Paragrafens 1 mom. motsvarar den gällande värdepappersmarknadslagens 3 kap. 33 § och optionshandelslagens 5 kap. 7 c §.

Enligt paragrafens 2 mom. ska Finansinspektionen minst en gång per år i enlighet med direktivet om marknader för finansiella instrument tillstålla Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten analyser och information om aktier som är föremål för handel på en reglerad marknad. Denna bestämmelse är ny.

39 §. *Marknadsföring.* I denna paragraf föreskrivs om marknadsföring av en reglerad marknad. Sådan marknadsföring som avses i paragrafen riktas i praktiken snarare till institutioner än till konsumenter. Det föreslås därför att hänvisningen till konsumentskyddslagen (38/1978) stryks. På marknadsföring som riktar sig till konsumenter ska fortsättningsvis tillämpas konsumentskyddslagens 2 kap. där det föreskrivs om marknadsföring som

strider mot god sed och om förfaranden som är olämpliga från konsumentens synpunkt. Till övriga delar motsvarar paragrafens 1 mom. den gällande värdepappersmarknadslagens 3 kap. 36 §. Motsvarande bestämmelse finns inte i optionshandelslagen.

I den föreslagna paragrafens 2 mom. föreskrivs om skyldigheten att korrigera marknadsföring. Denna nya bestämmelse motsvarar 1 kap. 3 § i den nya värdepappersmarknadslagen.

40 §. *Handelskalender.* Enligt denna paragraf ska Finansinspektionen på sina webbsidor lägga ut en kalender varav det framgår vilka dagar handel bedrivs på en reglerad marknad. Paragrafen motsvarar den gällande värdepappersmarknadslagens 3 kap. 32 §. I optionshandelslagen finns ingen motsvarande bestämmelse.

41 §. *Skyldighet att göra insideranmälan.* I denna paragraf föreskrivs om skyldigheten att göra insideranmälan till börserna om innehav av aktier och finansiella instrument. Paragrafen motsvarar 5 kap. 5 § i den gällande värdepappersmarknadslagen.

Enligt paragrafens 1 mom. gäller anmälningsskyldigheten sådana aktier och sådana finansiella instrument vilkas värde bestäms på basis av nämnda aktier och som är föremål för handel på en reglerad marknad eller på en multilateral handelsplattform i Finland.

I paragrafens 2 mom. definieras begreppet insider. Insiders är för det första medlemmarna och suppleanterna i en börs styrelse, börsens verkställande direktör och dennes ställföreträdare samt börsens revisorer, revisorssuppleanter och de för revisionen av börserna huvudansvariga anställda hos en revisionsammanslutning. Insiders är dessutom andra börsanställda som på grund av sin ställning eller sina uppgifter regelbundet har tillgång till insiderinformation om aktier eller finansiella instrument som avses i 1 mom.

42 §. *Insideranmälan.* I denna paragraf föreskrivs om insideranmälan på motsvarande sätt som i den gällande värdepappersmarknadslagens 5 kap. 5 a §.

Enligt paragrafens 1 mom. ska en insider göra insideranmälan inom fjorton dagar efter sin utnämning till ett uppdrag som avses i 41 § 2 mom. Enligt 3 mom. ska en insider

underrätta börsen om ändringar i uppgifterna inom sju dagar efter ändringen.

I paragrafens 2 och 5 mom. föreskrivs om ändringar i de uppgifter som ska lämnas i insideranmälan. I paragrafens 4 mom. föreskrivs om vissa undantag från anmälningskyldigheten och i 6 mom. om förfarandet att hämta uppgifter ur värdeandelssystemet.

43 §. Börsens insiderregister. I paragrafens 1—3 mom. föreslås bestämmelser om börsens skyldighet att föra ett register över insideranmälningar, om organisering av registerföringen samt om registeruppgifternas offentlighet. Enligt huvudregeln är uppgifterna offentliga. Fysiska personers personbeteckning och adress och andra fysiska personers än insiders namn är dock inte offentliga. Paragrafens 1—3 mom. motsvarar bestämmelserna om börsen i den gällande värdepappersmarknadslagens 5 kap. 7 §.

Paragrafens 4 mom. är ny i förhållande till den gällande lagstiftningen. Enligt momentet ska börsen varje år rapportera till Finansinspektionen om hur upprätthållandet av insiderregistret organiserats, om övervakning av skyldigheten att göra insideranmälan och om vilka åtgärder börsen har vidtagit ifall bestämmelserna, föreskrifterna eller börsens interna regler inte har iakttagits. Finansinspektionen kan enligt 2 kap. 44 § 1 mom. 4 punkten utfärda närmare föreskrifter om anmälan innehåll och hur den ska göras. Avsikten med bestämmelsen är dels att effektivisera tillsynen över insiderregistret och dels att få utredning om insiderregistrets verksamhet och vilka behov de tillgodoser. Bestämmelserna om insiderregistret ska omprövas under de närmaste åren. I detta syfte ska Finansinspektionen göra ett sammandrag av de rapporter som kommer in.

44 §. Finansinspektionens behörighet att utfärda föreskrifter. Enligt paragrafens 1 mom. 1 punkten kan Finansinspektionen utfärda närmare föreskrifter om hur börsverksamhet enligt 17 § ska ordnas på ett tillförlitligt sätt och vilka omständigheter som ska iakttas i fråga om principerna för identifiering och förebyggande av intressekonflikter. Den föreslagna bestämmelsen motsvarar huvudsakligen den gällande värdepappersmarknadslagens 3 kap. 17 § och optionshandelslagens 2 kap. 9 §.

Enligt momentets 2 punkt kan Finansinspektionen utfärda närmare föreskrifter om transaktioner som avses i 21 § 1 mom. Den föreslagna bestämmelsen motsvarar den gällande värdepappersmarknadslagens 3 kap. 18 § och optionshandelslagens 2 kap. 9 §.

I de föreskrifter som utfärdas med stöd av momentets 1 och 2 punkt ska emellertid beaktas börsverksamhetens särskilda karaktär.

Enligt momentets 3 punkt kan Finansinspektionen utfärda närmare föreskrifter om meddelande som avses i 25 §. Den föreslagna bestämmelsen motsvarar den gällande värdepappersmarknadslagens 3 kap. 27 § 4 mom.

Behörigheten att utfärda föreskrifter enligt momentets 4 punkt gäller innehållet i insideranmälningar som avses i 42 § och hur de ska göras. Regleringen motsvarar 5 kap. 15 § i den gällande värdepappersmarknadslagen.

Behörigheten att utfärda föreskrifter enligt momentets 5 punkt gäller innehållet i börsens insiderregister enligt 43 § och hur uppgifter ska registreras i det. Denna bestämmelse är ny.

Behörigheten att utfärda föreskrifter enligt momentets 6 punkt gäller rapporter som avses i 43 § 4 mom. och rapportering till Finansinspektionen.

Enligt den föreslagna paragrafens 2 mom. 1 punkten utfärdar Finansinspektionen närmare föreskrifter om villkoren för utläggning av börsverksamhet på entreprenad enligt 19 §. Den föreslagna bestämmelsen motsvarar den gällande värdepappersmarknadslagens 3 kap. 24 § 8 mom. och optionshandelslagens 2 kap. 9 § utom i det avseendet att justeringen av ordalydelsen innebär att Finansinspektionen inte längre har prövningsrätt när det gäller att utfärda föreskrifter. Genom ändringen samordnas de befogenheter att utfärda föreskrifter i anslutning med utläggning av börsverksamhet på entreprenad som avses i 19 och 20 §. Enligt det föreslagna momentets 1 punkt utfärdar Finansinspektionen dessutom närmare föreskrifter om innehållet i meddelanden som avses i 20 §. Den föreslagna bestämmelsen motsvarar den gällande värdepappersmarknadslagens 3 kap. 24 § 5 mom. och optionshandelslagens 2 kap. 9 §.

Enligt paragrafens 2 mom. 2 punkten utfärdar Finansinspektionen närmare föreskrifter

om förutsättningarna för att en börs i enlighet med 30 § 3 mom. kan auktorisera en tillhandahållare av investeringstjänster eller en annan person som handelspart, om sökanden uppfyller de krav som ställs i lagen och i börsreglerna. Jämfört med den gällande värdepappersmarknadslagens 3 kap. 25 § 3 mom. föreslås en sådan ändring att det är Finansinspektionen som i stället för finansministeriet ska utfärda närmare föreskrifter om de nämnda villkoren. Nuvarande praxis har visat sig vara problematisk eftersom börserna och de som tillhandahåller investeringstjänster inte på förhand har känt till finansministeriets villkor för att börserna ska kunna auktorisera personer som handelsparter. Den behörighet att utfärda föreskrifter som Finansinspektionen föreslås få ska både börserna och de som tillhandahåller investeringstjänster känna till på förhand. Denna omständighet förbättrar regleringens förutsägbarhet och börsernas möjligheter att auktorisera handelsparter, samtidigt som den förbättrar marknadens effektivitet. Den gällande värdepappersmarknadslagens 3 kap. 25 § kompletteras dessutom i det avseendet att Finansinspektionens rätt att få tillräcklig information om handelsparternas kunder och deras transaktioner tryggas.

Enligt paragrafens 3 mom. ska de föreskrifter som avses ovan i 1 mom. 1 punkten samt i 2 mom. 1 punkten i tillämpliga delar motsvara föreskrifter som enligt 7 kap. 23 § 1 mom. 1—4 punkten och 2 mom. i lagen om investeringstjänster utfärdas för värdepappersföretag. Dessutom ska de föreskrifter som avses ovan i paragrafens 1 mom. 2 och 4—6 punkten i tillämpliga delar motsvara föreskrifter som enligt 7 kap. 23 § 1 mom. 5 punkten och 2 mom. i lagen om investeringstjänster utfärdas för värdepappersföretag.

3 kap. **Utländska börserns verksamhet i Finland**

1 §. Börser i andra EES-stater. I denna paragraf föreskrivs om anmälningsskyldighet för marknadsplatsoperatörer som motsvarar en finländsk börs som fått auktorisation i en EES-stat. Paragrafen motsvarar den gällande värdepappersmarknadslagens 3 kap. 35 §

1 och 3 mom. samt optionshandelslagens 5 kap. 7 b § 1 och 3 mom.

2 §. Tredjeländers börser. I denna paragraf föreskrivs om marknadsplatsoperatörer som motsvarar en finländsk börs som auktoriserats i ett tredjeland. Paragrafen motsvarar den gällande värdepappersmarknadslagens 3 kap. 35 § 2 och 3 mom. samt optionshandelslagens 5 kap. 7 b § 2 och 3 mom.

4 kap. **Multilaterala handelsplattformar**

1 §. Marknadsplatsoperatörer som ordnar multilateral handel. I denna paragraf föreskrivs att en multilateral handelsplattform i enlighet med 4 kap. kan drivas endast av en marknadsplatsoperatör som ordnar multilateral handel som avses i 1 kap. 2 § 8 punkten, dvs. av en börs, av ett värdepappersföretag som avses i lagen om investeringstjänster, av en filial till ett värdepappersföretag i ett tredjeland, av ett kreditinstitut enligt kreditinstitutslagen och av en filial till ett kreditinstitut i ett tredjeland. I den föreslagna lagen om investeringstjänster föreskrivs i enlighet med den gällande lagen att ordnande av multilateral handel är en investeringstjänst som förutsätter auktorisation. En börs kan dock med stöd av en auktorisation i enlighet med 2 kap. 3 § driva en multilateral handelsplattform, vilket framgår av 2 kap. 2 § i lagen om investeringstjänster. Bestämmelsen motsvarar huvudsakligen den gällande värdepappersmarknadslagens 3 a kap. 1 § 1 mom. och 10 kap. 1 c §, likväl så att paragrafens 1 mom. med avvikelse från den gällande lagen inte längre täcker kreditinstitut och värdepappersföretag som fått auktorisation i en EES-stat, eftersom de i enlighet med artiklarna 31 och 32 i direktivet om marknader för finansiella instrument kan driva en multilateral handelsplattform med stöd av sin hemstats auktorisation och lagstiftning.

I lagen föreslås inte någon särskild bestämmelse om en mäklarlista, men en i sak motsvarande reglering förblir i kraft. I stället för en mäklarlista nämns i lagen, t.ex. i 2 § 2 mom., multilaterala handelsplattformar på vilka värdepapper tas upp till handel på ansökan av emittenten. Bestämmelsen om en sådan s.k. alternativ marknadsplats är inte

baserad på direktiven. De tilläggskrav som ställs på handeln är i stället baserade på nationell prövning.

2 §. Regler för multilaterala handelsplattformar. Enligt paragrafens 1 mom. ska en marknadsplatsoperatör som ordnar multilateral handel upprätta och ge allmänheten tillgång till regler om vissa omständigheter som nämns i momentet. Bestämmelsen motsvarar huvudsakligen den gällande värdepappersmarknadslagens 3 a kap. 1 § 1 mom. och 10 kap. 1 c §, dock så att kravet att det i reglerna ska föreskrivas om clearing och avveckling av transaktionsrelaterade förpliktelser har strukits på grund av att det inte är baserat på direktivet och också av den anledningen att denna fråga regleras tillräckligt utförligt i 6 §. Till momentet har också fogats en ny 5 punkt enligt vilken i reglerna ska föreskrivas vilka påföljder som kan påföras handelsparter för överträdelse av reglerna och hur påföljderna bestäms.

Den föreslagna paragrafens 2 mom., där det föreskrivs om reglerna för multilaterala handelsplattformar på vilka värdepapper tas upp till handel på ansökan av emittenten, motsvarar den gällande värdepappersmarknadslagens 3 a kap. 11 §, dock så att i lagen inte, med den motivering som nämns i samband med 1 §, används termen mäklarlista.

Den föreslagna paragrafens 3 mom. motsvarar den gällande värdepappersmarknadslagens 3 a kap. 2 § 2 mom. och 10 kap. 1 c §. Bestämmelsen har emellertid preciserats så att en marknadsplatsoperatör som ordnar multilateral handel ska tillställa Finansinspektionen reglerna och ändringarna i dem i god tid innan de träder i kraft, för att Finansinspektionen ska ha en faktisk möjlighet att ta ställning till reglerna och deras laglighet innan de träder i kraft. Enligt förslaget ska Finansinspektionen kontrollera att reglerna uppfyller kraven enligt 1 och 2 mom. Enligt denna förtydligande bestämmelse kan kontrollkravet härledas också från tillsynsskyldigheten i 8 kap. 1 §.

3 §. Marknadsplatsoperatörers informationsskyldighet. I denna paragraf föreskrivs att en marknadsplatsoperatör som ordnar multilateral handel ska tillhandahålla information om finansiella instrument som är föremål för handel eller på annat sätt se till att

det finns tillgång till information. Den föreslagna bestämmelsen motsvarar den gällande värdepappersmarknadslagens 3 a kap. 3 § och 10 kap. 1 c §.

4 §. Upptagande av finansiella instrument till handel. I denna paragraf föreskrivs om förutsättningarna för upptagande av finansiella instrument till handel. Den föreslagna paragrafens 1, 2 och 4 mom. motsvarar den gällande värdepappersmarknadslagens 3 a kap. 5 § och 10 kap. 1 c §. Den föreslagna paragrafens 3 mom. motsvarar den gällande värdepappersmarknadslagens 3 a kap. 12 § och 10 kap. 1 c §.

5 §. Rätt att verka som handelspart. I denna paragraf föreskrivs om godkännande och återkallande av godkännande. Den föreslagna bestämmelsen motsvarar huvudsakligen den gällande värdepappersmarknadslagens 3 a kap. 4 § och 10 kap. 1 c §. I den föreslagna paragrafen har gjorts preciseringar som motsvarar dem som nämns i detaljmotiveringen till 2 kap. 30 §.

6 §. Clearing och avveckling av transaktioner. I denna paragraf föreskrivs om förpliktelser i samband med clearing och avveckling av transaktioner som görs av en marknadsplatsoperatör som ordnar multilateral handel. Den föreslagna bestämmelsen motsvarar den gällande värdepappersmarknadslagens 3 a kap. 7 § och 10 kap. 1 c §.

7 §. Avbrytande och avslutande av handel. I denna paragraf föreskrivs om förutsättningarna för att en marknadsplatsoperatör som ordnar multilateral handel ska avbryta eller avsluta handeln med finansiella instrument. Vidare föreskrivs i paragrafen att Finansinspektionen kan ålägga en marknadsplatsoperatör som ordnar multilateral handel att avbryta handeln med finansiella instrument samt om skyldigheten att förbjuda handel. Den föreslagna paragrafens 1 och 2 mom. motsvarar den gällande värdepappersmarknadslagens 3 a kap. 9 § och 10 kap. 1 c § medan den föreslagna paragrafens 3 mom. motsvarar den gällande värdepappersmarknadslagens 7 kap. 1 a § 2 mom. och 1 b §, dock så att Finansinspektionens beslut enligt den föreslagna paragrafens 3 mom. kan baseras också på något annat särskilt tungt vägande skäl, utöver de övriga omständigheter som räknas upp i bestämmelsen. Den före-

slagna paragrafens 4 mom. innehåller en ny bestämmelse som är baserad på artikel 41.2 i direktivet om marknader för finansiella instrument. I bestämmelsen föreskrivs att om en behörig myndighet som motsvarar Finansinspektionen i en EES-stat har meddelat Finansinspektionen att den har avbrutit handeln med finansiella instrument som är föremål för handel på en reglerad marknad och samma finansiella instrument är föremål för handel på en multilateral handelsplattform, ska Finansinspektionen förbjuda marknadsplatsoperatören att ordna handel på plattformen under avbrottet. Ett sådant förbud kan dock inte utfärdas om det medför betydande olägenhet för investerarna eller för finansmarknadens funktion.

I den föreslagna paragrafens 5 mom. föreskrivs att om Finansinspektionen i enlighet med 2 kap. 31 § har fastställt en börs beslut om att avbryta handeln eller ålagt börsen att avbryta handeln med finansiella instrument och dessa är föremål för handel på en multilateral handelsplattform, ska marknadsplatsoperatören avbryta handeln med de finansiella instrumenten. Syftet med denna nya bestämmelse är att trygga ett jämlikt bemötande av investerarna.

8 §. Handelsförbud. I denna paragraf föreskrivs om Finansinspektionens rätt att förbjuda en marknadsplatsoperatör som ordnar multilateral handel att ordna handel med finansiella instrument. Den föreslagna bestämmelsen motsvarar huvudsakligen den gällande värdepappersmarknadslagens 7 kap. 1 a och 1 b §, dock så att Finansinspektionens beslut enligt den föreslagna paragrafens 1 mom. kan baseras också på något annat särskilt tungt vägande skäl, utöver de omständigheter som räknas upp i bestämmelsen.

I den föreslagna paragrafens nya 2 mom. föreskrivs om Finansinspektionens skyldighet att förbjuda handel med finansiella instrument som är föremål för handel på en reglerad marknad, då en EES-stats behöriga myndighet som motsvarar Finansinspektionen har underrättat Finansinspektionen om förbudet. Bestämmelsen är baserad på artikel 41.2 i direktivet om marknader för finansiella instrument.

9 §. Marknadsplatsoperatörers tillsynsuppgifter. I denna paragraf föreskrivs om de

tillsynsuppgifter som åläggs marknadsplatsoperatörer som ordnar multilateral handel. Den föreslagna bestämmelsen motsvarar den gällande värdepappersmarknadslagens 3 a kap. 8 § och 10 kap. 1 c §.

10 §. Avbrytande av verksamhet. I paragrafens 1 mom. föreskrivs på motsvarande sätt som i lagens 2 kap. 14 § om finansministeriets behörighet att ålägga en marknadsplatsoperatör som ordnar multilateral handel att avbryta verksamheten på en multilateral handelsplattform för viss tid, om det i marknadsplatsoperatörens verksamhet har konstaterats oskicklighet eller vårdslöshet eller om det har förekommit störningar i omsättningen av de finansiella instrument som är föremål för handel och det är uppenbart att en fortsatt verksamhet är ägnad att allvarligt skada finansmarknadens tillförlitlighet eller stabilitet eller investerarnas ställning. I denna nya paragrafs 2 mom. föreskrivs om finansministeriets skyldighet att höra marknadsplatsoperatören.

11 §. Marknadsföring. I denna paragraf föreskrivs om marknadsföring av multilaterala handelsplattformar. Det föreslås att i denna paragraf på motsvarande sätt som i 2 kap. 39 § stryks hänvisningen till konsumentskyddslagen. Den föreslagna paragrafens 1 mom. motsvarar den gällande värdepappersmarknadslagens 3 a kap. 10 § och 10 kap. 1 c §.

I den föreslagna paragrafens 2 mom. föreskrivs om skyldigheten att korrigera marknadsföringen. Denna nya bestämmelse motsvarar 2 kap. 39 § och 1 kap. 3 § i förslaget till ny värdepappersmarknadslag.

12 §. Finansinspektionens behörighet att utfärda föreskrifter. Finansinspektionen utfärdar närmare föreskrifter om förutsättningarna för att en marknadsplatsoperatör som ordnar multilateral handel ska kunna godkänna en person som avses i 5 § 3 mom. som handelspart, om sökanden uppfyller de krav som föreskrivs i lagen och i reglerna för den multilaterala handelsplattformen.

Ytterligare en förutsättning är att Finansinspektionens rätt att få information tryggas i tillräcklig utsträckning.

Den föreslagna bestämmelsen motsvarar huvudsakligen värdepappersmarknadslagens 3 a kap. 4 § och 10 kap. 1 c §. I paragrafen

har gjorts motsvarande ändringar som enligt detaljmotiveringen till 2 kap. 44 § 2 mom. 2 punkten.

5 kap. Internas transaktioner

1 §. Anmälningsskyldighet. I denna paragraf föreskrivs att en tillhandahållare av investerings tjänster som verkar som systematisk internhandlare är skyldig att göra förhandsanmälan till Finansinspektionen. Den föreslagna paragrafen motsvarar den gällande värdepappersmarknadslagens 4 kap. 10 § 1 mom.

2 §. Tillämpningsområde. I denna paragraf föreskrivs om tillämpningsområdet för kapitlets 3—5 §. Den föreslagna paragrafen motsvarar den gällande värdepappersmarknadslagens 4 kap. 10 § 2 och 3 mom., dock så att i första meningen i den föreslagna paragrafens 2 mom. tas in en bestämmelse enligt vilken det finns en likvid marknad enligt 1 mom. för aktier om handeln med dem uppfyller de krav som ställs i artiklarna 22.1 a och b i förordningen om genomförande av direktivet om marknader för finansiella instrument. Härav följer att finansministeriets förordning om en akties likvida marknad (941/2007) kan upphävas.

3 §. Offentliggörande av bud. I denna paragraf föreskrivs om systematiska internhandlars skyldighet att offentliggöra bindande köp- eller säljbud för aktier. Paragrafen motsvarar den gällande värdepappersmarknadslagens 4 kap. 10 § 4 mom.

4 §. Utförande av order. I denna paragraf föreskrivs om systematiska internhandlars skyldigheter i anslutning till utförande av kunders order. Den föreslagna paragrafens 2—6 mom. motsvarar den gällande värdepappersmarknadslagens 4 kap. 10 § 5—9 mom. I den föreslagna paragrafens 1 mom. hänvisas till den föreslagna lagen om investerings tjänster och definitionen av professionella respektive icke-professionella kunder. För tydlighetens skull nämns i bestämmelsen också att för systematiska internhandlare gäller vid utförande av kundorder också de skyldigheter som föreskrivs i lagen om investerings tjänster, t.ex. i 10 kap. 6 § om utförande av kundorder.

5 §. Kundförhållanden. I denna paragraf föreskrivs om systematiska internhandlars kundförhållanden. Paragrafen motsvarar den gällande värdepappersmarknadslagens 4 kap. 10 § 10 och 11 mom.

6 §. Avbrytande och förbudande av handel. I denna paragraf föreskrivs om avbrytande och förbudande av handel. Bestämmelsen är ny. I paragrafens 1 och 2 mom. föreskrivs om Finansinspektionens rätt att ålägga en systematisk internhandlare att avbryta interna transaktioner med aktier och att förbjuda en systematisk internhandlare att ordna interna transaktioner med aktier.

I den föreslagna paragrafens 3 mom. föreskrivs att om Finansinspektionen i enlighet med 2 kap. 31 § har fastställt börsens beslut om att avbryta handeln eller ålagt börsen att avbryta handeln med aktier och dessa är föremål för interna transaktioner, ska den systematiska internhandlaren avbryta handeln med aktierna i fråga. Syftet med bestämmelsen är att trygga ett opartiskt bemötande av investerarna.

DEL III ÖPPENHET I HANDELN MED FINANSIELLA INSTRUMENT

6 kap. Informationsskyldighet för börser och för marknadsplatsoperatörer som ordnar multilateral handel

1 §. Aktier som är föremål för handel på en reglerad marknad. I denna paragraf föreskrivs om börser och marknadsplatsoperatörer som ordnar multilateral handel med aktier som är föremål för handel på en reglerad marknad och deras skyldighet att offentliggöra information om köp- och säljbud. Paragrafen motsvarar den gällande värdepappersmarknadslagens 3 kap. 20 § 2—6 mom. och 3 a kap. 6 § 2—6 mom., dock så att sådana tillstånd som avses i den föreslagna paragrafens 4 mom. ska beviljas av Finansinspektionen i stället för av finansministeriet.

2 §. Övriga finansiella instrument. I denna paragraf föreskrivs att börser och marknadsplatsoperatörer som ordnar multilateral handel ska offentliggöra information om andra värdepapper än finansiella instrument som

avses i 1 §. Bestämmelsen motsvarar den gällande värdepappersmarknadslagens 3 kap. 20 § 1 mom. och 3 a kap. 6 § 1 mom.

7 kap. **Informationsskyldighet för tillhandahållare av investeringstjänster**

1 §. Skyldighet att offentliggöra limiterade order. I denna paragraf föreskrivs att tillhandahållare av investeringstjänster är skyldiga att offentliggöra limiterade order. Vidare föreskrivs om undantag i detta avseende. Paragrafen motsvarar den gällande värdepappersmarknadslagens 4 kap. 8 och 9 §.

2 §. Information om aktieköp som tillhandahållare av investeringstjänster är skyldiga att offentliggöra. I denna paragraf föreskrivs att tillhandahållare av investeringstjänster som utanför en reglerad marknad eller en multilateral handelsplattform genomför transaktioner med aktier som är föremål för offentlig handel på en reglerad marknad är skyldiga att offentliggöra information om handeln. Paragrafen motsvarar den gällande värdepappersmarknadslagens 4 kap. 11 §.

3 §. Interna transaktioner. Denna paragraf innehåller en informativ hänvisning enligt vilken på skyldigheten att offentliggöra bud i samband med interna transaktioner ska tillämpas bestämmelserna i 5 kap.

DEL IV **SÄRSKILDA BESTÄMMELSER**

8 kap. **Tillsyn och tystnadsplikt**

1 §. Tillsyn. I denna paragraf föreskrivs om tillsyn över att lagen efterlevs. Enligt bestämmelsen ska Finansinspektionen utöva tillsyn över efterlevnaden av denna lag samt bestämmelser och föreskrifter som utfärdats och borsregler som fastställts med stöd av denna lag.

2 §. Tillsyn över råvaruderivatmarknaden. I paragrafens 1 mom. föreskrivs om Finansinspektionens skyldighet att bedriva ett ändamålsenligt samarbete med Energimarknadsverket, som bl.a. har till uppgift att främja elmarknadens och naturgasmarknadens funktion samt övervaka efterlevnaden av la-

gen om utsläppshandel (683/2004). Elmarknaden regleras i elmarknadslagen (386/1995) och naturgasmarknaden i naturgasmarknadslagen (508/2000). Den samarbetskyldighet som avses i bestämmelsen gäller framför allt den situationen att en börs handlar med derivatinstrument vars underliggande tillgångar består av elektricitet, naturgas eller utsläppsrätter.

I den föreslagna paragrafens 2 mom. föreskrivs särskilt att Finansinspektionen, innan den vidtar åtgärder eller fattar beslut som berör handel med el- eller naturgasbaserade derivatinstrument, ska höra Energimarknadsverket, om åtgärderna uppenbarligen skulle inverka väsentligt på el- eller naturgasmarknadens funktion eller leveranssäkerheten i fråga om el eller naturgas eller på ett enligt elmarknadslagen eller naturgasmarknadslagen systemansvarigt företags verksamhet, om inte något annat följer av ärendets brådskande natur. Den föreslagna bestämmelsen motsvarar optionshandelslagens 4 kap. 1 § 2 mom.

3 §. Tystnadsplikt. I denna paragraf föreskrivs om tystnadsplikt. Paragrafen motsvarar den gällande värdepappersmarknadslagens 7 kap. 3 § och optionshandelslagens 5 kap 2 §.

9 kap. **Överklagande**

1 §. Överklagande av finansministeriets beslut. I denna paragraf föreskrivs om överklagande av beslut som Finansministeriet har gett med stöd av lagen. Paragrafen motsvarar den gällande värdepappersmarknadslagens 3 kap. 3 § 5 mom. och 10 kap. 3 § 1 mom. samt optionshandelslagens 5 kap. 8 § 1 mom.

2 §. Överklagande av Finansinspektionens beslut. I denna paragraf föreskrivs om överklagande av beslut som Finansinspektionen har utfärdat med stöd av lagen. Enligt paragrafen bestämmelser om överklagande av beslut som Finansinspektionen meddelat med stöd av denna lag finns i förvaltningsprocesslagen och i 73 § i lagen om Finansinspektionen. Enligt den gällande värdepappersmarknadslagens 10 kap. 3 a § har vissa beslut som avses i lagen, såsom Finansinspektionens beslut om att ålägga en fondbörs att avbryta handeln, kunnat överklagas till

marknadsdomstolen. Enligt den föreslagna paragrafens 1 mom. ska förvaltningsdomstolen i brådsakande ordning behandla sådana i bestämmelsen nämnda ärenden som gäller drivande av marknadsplatser. I övrigt motsvarar den föreslagna paragrafen den gällande värdepappersmarknadslagens 10 kap. 3 § 2 och 4 mom. samt optionshandelslagens 5 kap. 8 § 2 mom.

10 kap. Administrativa påföljder

1 §. Ordningsavgift. I paragrafens 1 mom. föreslås bestämmelser om sådana mot värdepappersmarknadslagen stridande gärningar och försummelse för vilka i första hand Finansinspektionen ska påföra ordningsavgift enligt lagen om Finansinspektionen, om inte något annat följer av den nämnda lagen. Detta är en ny paragraf.

Enligt momentets 1 punkt ska Finansinspektionen påföra insiders eller börsen ordningsavgift om de inte iakttar vad som i 2 kap. 41—43 § föreskrivs om insideranmälan och insiderregister.

Enligt momentets 2 punkt ska Finansinspektionen påföra en tillhandahållare av investeringstjänster ordningsavgift om denne inte iakttar vad som i 5 kap. 3 § i denna lag föreskrivs om systematiska internhandlars offentliggörandeskyldighet av bud.

Enligt momentets 3 punkt ska Finansinspektionen påföra en börs eller en marknadsplatsoperatör som ordnar multilateral handel ordningsavgift om denne inte iakttar vad som i lagförslagets 6 kap. 1 § föreskrivs om skyldighet att offentliggöra köp- och säljbud på aktier, inbjudningar till erbjudanden samt aktietransaktioner.

Enligt momentets 4 punkt ska Finansinspektionen påföra en börs eller en marknadsplatsoperatör som ordnar multilateral handel ordningsavgift om denne inte iakttar vad som i lagförslagets 6 kap. 2 § föreskrivs om skyldighet att offentliggöra köp- och säljbud, inbjudningar till erbjudanden samt transaktioner som gäller andra finansiella instrument än sådana som avses i 6 kap. 1 §.

Enligt momentets 5 punkt ska Finansinspektionen påföra en tillhandahållare av investeringstjänster ordningsavgift om denne

inte iakttar vad som i lagförslagets 7 kap. 1 § föreskrivs om skyldighet att offentliggöra limiterade order.

Enligt momentets 6 punkt ska Finansinspektionen påföra en tillhandahållare av investeringstjänster ordningsavgift om denne inte iakttar denna lags 7 kap. 2 § 1 mom. samt i anslutning därtill vad som föreskrivs i förordningen om genomförande av direktivet om marknader för finansiella instrument om tillhandahållare av investeringstjänster och deras skyldighet att offentliggöra uppgifter om aktieköp.

Syftet med bestämmelserna är att förbättra Finansinspektionens möjligheter att övervaka systematiska internhandlare samt handel som bedrivs av tillhandahållare av investeringstjänster.

Enligt den föreslagna paragrafens 2 mom. kan ordningsavgift påföras också för förfaranden som strider mot närmare bestämmelser, föreskrifter och kommissionens förordningar och beslut med stöd av direktivet om marknader för finansiella instrument, om sådana bestämmelser som avses i 1 mom. Med närmare bestämmelser avses ministeriets förordningar och med föreskrifter avses bindande föreskrifter som utfärdats av Finansinspektionen. Det är fråga om förtydligande bestämmelser eftersom utgångspunkten är den att såsom överträdelse av lagens bestämmelser måste anses också att en person bryter mot en närmare föreskrift som utfärdats med stöd av en reglering eller mot kommissionens förordningar eller beslut som är direkt tillämpliga nationellt. EU-lagstiftning har också till vissa delar genomförts genom föreskrifter som utfärdats av Finansinspektionen. Betydelsen av överträdelse av normer som avses i paragrafens 2 mom. tas i beaktande vid bedömningen av hur sträng påföljd som ska påföras i varje enskilt fall.

2 §. Påföljdsavgift. Avsikten med lagens bestämmelser om administrativa påföljder är att förstärka det allmänna förtroendet för börsverksamheten och värdepappersmarknaden. Påföljdsavgiften bedöms ha en avsevärd allmänpreventiv effekt. Påföljdsavgiften och ordningsavgiften kompletterar de åtgärder som för närvarande står till den offentliga tillsynens förfogande. Finansinspektionen har

dessutom andra befogenheter. Den kan enligt 33 § i lagen om Finansinspektionen t.ex. utfärda verkställighetsförbud och enligt 39 § i samma lag ge offentlig varning. Den föreslagna paragrafen är ny.

Enligt paragrafen påförs påföljdsavgift för försummelser eller överträdelse av ett antal bestämmelser som avses i 40 § i lagen om Finansinspektionen.

Bestämmelsen i 2 kap. 17 § om organisering av börsverksamhet är en viktig bestämmelse för regleringen av börsverksamheten. Försummelse eller överträdelse i detta avseende förutsätter därför strängast möjliga administrativa påföljd.

Med tanke på börsverksamhetens tillförlitlighet är börsens tillsynsuppgift enligt 2 kap. 18 § viktig. För försummelse att iakttä eller för överträdelse av bestämmelsen ska enligt förslaget därför påföras en påföljdsavgift.

Enligt momentets 3 *punkt* ska Finansinspektionen påföra börsen påföljdsavgift om den inte iakttar vad som i 2 kap. 21 § föreskrivs om privata transaktioner. Avsikten med bestämmelsen är att på ett bättre sätt trygga en tillförlitlig verksamhet på värdepappersmarknaden.

Bestämmelserna om clearing och avveckling av transaktioner har en viktig betydelse när det gäller att trygga tillförlitlig handel på en reglerad marknad. Därför måste strängast möjliga administrativa påföljd kunna påföras om en börs bryter mot bestämmelserna i 2 kap. 33 §.

Andra bestämmelser som om de överträds föreslås leda till påföljdsavgift är 4 kap. 2 § om regler för multilaterala handelsplattformar, 4 kap. 6 § om clearing och avveckling av transaktioner på multilaterala handelsplattformar och 4 kap. 9 § om marknadsplatsoperatörers tillsynsuppgifter. Avsikten är att dessa påföljder bättre ska trygga en tillförlitlig och opartisk handel på värdepappersmarknaden.

Enligt den föreslagna paragrafens 2 *mom.* ska liksom enligt bestämmelserna om ordningsavgift påföljdsavgift kunna påföras också för förfaranden som strider mot närmare bestämmelser och föreskrifter samt förordningar och beslut som kommissionen med stöd av direktivet om marknader för finansiella instrument utfärdat om de bestämmelser

som avses i 1 *mom.* Med närmare bestämmelser om regleringar avses ministeriets förordningar och med föreskrifter bindande föreskrifter som utfärdats av Finansinspektionen. Det är fråga om förtydligande bestämmelser eftersom utgångspunkten är den att såsom överträdelse av lagens bestämmelser måste anses också att en person bryter mot en närmare föreskrift som utfärdats med stöd av en reglering eller mot en kommissionens förordning eller beslut som är direkt tillämplig nationellt. EU-lagstiftning har också i stor utsträckning genomförts genom föreskrifter som utfärdats av Finansinspektionen. Betydelsen av en överträdelse av en norm som avses i paragrafens 2 *mom.* tas i beaktande vid bedömningen av vilken påföljd som ska påföras i varje enskilt fall, eller vid bedömningen av förutsättningarna för att marknadsdomstolen inte ska påföra någon påföljd alls.

3 §. Påförande och verkställighet av administrativa påföljder. I 4 kap. i lagen om Finansinspektionen föreskrivs om påförande, offentliggörande, verkställighet och behandling av administrativa påföljder i marknadsdomstolen. Paragrafen är ny.

11 kap. Skadestånds- och straffbestämmelser

1 §. Skadestånd. Denna paragraf har justerats så att den motsvarar 16 kap. 1 och 4 § i den nya värdepappersmarknadslagen. För närvarande har endast kommissionens direktiv om marknader för finansiella instrument betydelse för lagens tillämpningsområde.

2 §. Olovligt ordnande av handel med finansiella instrument. Enligt denna paragraf ska den bestraffas som bedriver börsverksamhet och den som driver en multilateral handelsplattform i strid med 2 kap. 1 § och 4 kap. 1 §. Den föreslagna paragrafen motsvarar den gällande värdepappersmarknadslagens 8 kap. 2 § och optionshandelslagens 5 kap. 3 § 1 *mom.*

3 §. Brott mot tystnadsplikten. I denna paragraf föreskrivs om brott mot tystnadsplikten. Paragrafen motsvarar den gällande värdepappersmarknadslagens 8 kap. 4 § och optionshandelslagens 5 kap. 5 §.

12 kap. **Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser**

1 §. Ikraftträdande. Paragrafens 1 mom. innehåller en bestämmelse om ikraftträdandetidpunkten för den föreslagna lagen. Lagen föreslås träda i kraft den 20 .

Enligt paragrafens 2 mom. ska den föreslagna lagen upphäva optionshandelslagen jämte ändringar.

I paragrafens 3 mom. föreskrivs att om det i annan lagstiftning hänvisas till den lag som upphävs eller om det annars avses en bestämmelse som upphävs, ska i stället för den tillämpas motsvarande bestämmelse i den föreslagna lagen.

2 §. Övergångsbestämmelser. Enligt paragrafens 1 mom. behöver en börs som har beviljats verksamhetstillstånd innan denna lag trätt i kraft inte ansöka om nytt verksamhetstillstånd.

Enligt paragrafens 2 mom. ska en börs anpassa sina regler till kraven i denna lag och inom sex månader från att denna lag trätt i kraft ansöka om Finansministeriets fastställelse för ändringarna.

Enligt paragrafens 3 mom. ska en marknadsplatsoperatör som ordnar multilateral handel inom sex månader från att denna lag trätt i kraft anpassa sina regler till kraven i den.

1.4 **Lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet**

DEL I **ALLMÄNNA BESTÄMMELSER OCH DEFINITIONER**

1 kap. **Allmänna bestämmelser**

1 §. Tillämpningsområde. I lagen sammanställs den gällande lagen om värdeandelssystemet med värdepappersmarknadslagens 4 a kap. och med optionshandelslagens bestämmelser om clearingverksamhet.

I paragrafens 1 mom. föreslås en bestämmelse om lagens tillämpningsområde. Lagen ska för det första tillämpas när värdeandelssystem upprätthålls och clearingverksamhet

bedrivs i Finland. Värdeandelssystemet ska upprätthållas av ett finländskt aktiebolag som verkar som värdepapperscentral. Också clearingorganisationsverksamhet kan bedrivas endast av ett finländskt aktiebolag. För det andra ska lagen tillämpas när utländska clearingorganisationer bedriver verksamhet enligt denna lag.

Paragrafens 2 mom. är en informativ bestämmelse enligt vilken aktiebolagslagen ska tillämpas på värdepapperscentraler och clearingorganisationer.

2 §. Tillsyn. Enligt denna bestämmelse ska Finansinspektionen övervaka efterlevnaden av lagen samt bestämmelser och föreskrifter som utfärdas med stöd av den.

3 §. Definitioner. I denna paragraf föreslås bestämmelser om de definitioner som används i lagen.

Enligt paragrafens 1 punkt avses med värdeandelar sådana aktier, andelar och rättigheter som nämns i 2 kap. 1 § i värdepappersmarknadslagen och sådana andra finansiella instrument som avses i 1 kap. 10 § i lagen om investeringstjänster och därmed jämförbara rättigheter samt andra värdepapper som har anslutits till värdeandelssystemet. I det sistnämnda fallet är det fråga om civilrättsliga värdepapper som dock inte uppfyller likvärdighetskriteriet och förutsättningarna för omsättningsbarhet på kapitalmarknaden. Andra värdepapper kan vara t.ex. sådana värdepapper med anknytning till konsumtionsnyttigheter eller tjänster som inte är omsättningsbara på kapitalmarknaden. EN rättighet som är jämförbar med ett finansiellt instrument kan vara t.ex. ett derivatinstrument som inte uppfyller definitionen på ett finansiellt instrument.

Syftet med den föreslagna definitionen av begreppet värdeandelar är att utvidga kategorin av värdepapper som kan anslutas till värdeandelssystemet. En sådan flexibel definition av begreppet värdeandelar innebär att till värdeandelssystemet kan anslutas bl.a. olika typer av finansiella instrument och jämförbara rättigheter som utvecklas i framtiden.

Paragrafen motsvarar delvis 2 § 1 mom. i den nuvarande lagen om värdeandelssystemet.

Enligt paragrafens 2 punkt avses med värdeandelssystem ett integrerat informationssystem

stem som består av värdeandelskonton och därtill hörande förteckningar. Bestämmelsen motsvarar 1 § i lagen om värdeandelssystemet.

Definitionen av värdeandelsregister i paragrafens 3 *punkt* motsvarar 2 a § 2 mom. i lagen om värdeandelssystemet. Med värdeandelsregister avses ett register som förs av en värdepapperscentral i Finland över värdeandelskonton, över värdeandelar som registrerats på värdeandelskonton samt över rättigheter och skyldigheter som hänför sig till värdeandelskonton och värdeandelar. Enligt paragrafens 4 *punkt* avses med värdepapperscentral ett finländskt aktiebolag som har tillstånd att verka som värdepapperscentral. Definitionen motsvarar 2 a § 1 mom. i lagen om värdeandelssystemet.

I paragrafens 5 *punkt* definieras begreppet central motpart. Med central motpart avses en organisation som på en reglerad marknad eller på en multilateral handelsplattform är motpart till parterna i transaktioner med finansiella instrument genom att uppträda som köpare för varje säljare och som säljare för varje köpare, och som svarar för att transaktioner med finansiella instrument fastställs.

I paragrafens 6 *punkt* definieras begreppet clearingmedlem. Med clearingmedlem avses en organisation som har beviljats rätt att ge clearing av avslut och andra transaktioner med finansiella instrument i uppdrag åt clearingorganisationer och utländska clearingorganisationer.

Med clearingverksamhet avses enligt 7 *punkten* avräkning och avveckling för handelsparternas räkning av förpliktelser vid handel med finansiella instrument. Bestämmelsen motsvarar 1 kap. 4 § 2 mom. 1 punkten i den gällande värdepappersmarknadslagen. Clearingverksamhet kan anses omfatta också andra förpliktelser, t.ex. överföringar till värdeandelskonton

Enligt definitionen i 8 *punkten* avses med begreppet clearingorganisation ett finländskt aktiebolag som har tillstånd att bedriva fortlöpande yrkesmässig clearingverksamhet. Bestämmelsen motsvarar 1 kap. 4 § 2 mom. 2 punkten i den gällande värdepappersmarknadslagen och den täcker också optionsföretag som i enlighet med optionshandelslagens 2 kap. bedriver handel med optioner.

I paragrafens 9 *punkt* föreslås en definition av begreppet kontoförvaltare som motsvarar definitionen av kontoförande institut i 2 b § 1 mom. i den nuvarande lagen om värdeandelssystemet. Med kontoförvaltare avses ett institut som av en värdepapperscentral har beviljats rätt att göra registreringar i värdeandelsregister.

Enligt paragrafens 10 *punkt* avses med utläggning på entreprenad ett arrangemang som innebär att någon annan producerar en sådan funktion eller tjänst för en värdepapperscentral eller en clearingorganisation som denna annars själv skulle ha utfört.

I paragrafens 11 *punkt* föreslås en definition av begreppet EES-stat. Denna bestämmelse är ny.

DEL II EN VÄRDEPAPPERSCENTRAL, EN CLEARINGORGANISATION, EN UTLÄNDSK CLEARINGORGANISATION OCH EN CLEARINGMEDLEM

2 kap. En värdepapperscentral verksamhetstillstånd, ägare, förvaltning och verksamhet

Bestämmelserna om värdepapperscentralers verksamhetstillstånd, ägare och förvaltning är huvudsakligen nya och motsvarar de bestämmelser om börser som ingår i den föreslagna lagen om handel med finansiella instrument.

1 §. *En värdepapperscentral tillståndspliktiga verksamhet och huvudkontor.* Enligt paragrafens 1 mom. får en värdepapperscentral inte bedriva verksamhet utan tillstånd av finansministeriet. Bestämmelsen om tillståndsvillkor motsvarar 12 § 1 mom. i lagen om värdeandelssystemet. Enligt paragrafens 2 mom. ska en värdepapperscentral ha sitt huvudkontor i Finland.

2 §. *Ansökan om verksamhetstillstånd.* Enligt paragrafens 1 mom. kan finansministeriet bevilja ett finländskt aktiebolag tillstånd att bedriva verksamhet som värdepapperscentral. Verksamhetstillstånd kan sökas också för ett nybildat bolags räkning. Med beaktande av att det eventuellt finns behov av en

värdepapperscentral som är neutral till sin organisationsform pågår vid justitieministeriet ett projekt för revidering av lagen om andelslag (1488/2001). I det sammanhanget blir det aktuellt att på ett allmänt plan ta ställning till frågan om en organisationsneutral behandling av andelslag och aktiebolag. I förslaget ingår sålunda inga bestämmelser om andelslag som sökande av verksamhetstillstånd för en värdepapperscentral.

Enligt paragrafens 2 *mom.* ska till ansökan om verksamhetstillstånd fogas en plan för verksamheten som värdepapperscentral samt för eventuell annan sådan verksamhet enligt 2 kap. 16 § som har ett nära samband med värdepapperscentralens verksamhet.

På värdepapperscentralens verksamhet ska ställas höga tillförlitlighetskrav. Därför är det skäl att i planen särskilt utreda hur värdepapperscentralen på ett tillförlitligt sätt och på ett sätt som tryggar en ändamålsenlig utveckling av värdeandelssystemet kan behandla alla värdeandelar som överförs till värdeandelssystemet och sköta alla uppgifter som nämns i 16 §.

Dessutom ska sökanden enligt förslaget ansöka om fastställelse av värdepapperscentralens regler som avses i 23 §. I ansökan ska lämnas uppgifter om sökandenas bolag, inklusive adress- och kontaktuppgifter. Vidare ska till ansökan fogas tillräckliga utredningar och beskrivningar av sökandebolagets ägande, ledning och revisorer samt en beskrivning av hur bolagets interna kontroll och riskhantering har ordnats. Vidare ska i ansökan beskrivas hur eventuella intressekonflikter och bindningar hanteras. Värdepapperscentralen spelar en viktig roll för upprätthållandet av en fungerande finansmarknad. Med beaktande av värdepapperscentralens stora betydelse måste sökandebolaget vara solvent och ha i förhållande till dess verksamhet tillräcklig likviditet och i övrigt tillräckliga finansiella verksamhetsförutsättningar. Värdepapperscentralen ska också vara beredd på att värdeandelssystemets funktion ska kunna fortsätta så länge som möjligt också under exceptionella förhållanden. Dessutom ska till ansökan fogas utredning om hur sådan tillsyn som avses i lagens 20 § har ordnats.

I paragrafens 3 *mom.* föreskrivs att om verksamhetstillstånd söks för ett nybildat bo-

lags räkning ska till ansökan fogas tillräckliga utredningar om sökanden.

Enligt paragrafens 4 *mom.* ska finansministeriet på begäran av sökanden lämna in tilläggsutredningar som behövs för att bevilja verksamhetstillstånd.

3 §. *Förutsättningar för beviljande av verksamhetstillstånd.* Den som ansöker om verksamhetstillstånd och den verksamhet som sökanden planerar ska enligt 1 *mom.* uppfylla de villkor för en tillförlitlig verksamhet som värdepapperscentral som anges i lagen och i bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den. Betydande ägare i en värdepapperscentral ska uppfylla de krav som föreskrivs i 4 §.

Dessutom får ägandet i värdepapperscentralen inte äventyra dess verksamhet enligt försiktiga och sunda affärsprinciper.

I paragrafen har inte tagits in någon hänvisning till värdepapperscentralens grundare, eftersom det i den nuvarande aktiebolagslagen inte föreskrivs om grundare.

4 §. *Betydande ägares tillförlitlighet.* I paragrafens 1 *mom.* föreslås en bestämmelse om en värdepapperscentralens aktieägares tillförlitlighet. Kravet på tillförlitlighet gäller aktieägare som äger minst 10 procent av värdepapperscentralens aktiekapital eller en andel som medför minst tio procent av den rösträtt som samtliga aktier medför.

I paragrafens 2 *mom.* föreskrivs vilka omständigheter som ska beaktas vid bedömningen av tillförlitligheten. Bestämmelsen motsvarar 3 kap. 4 § i den föreslagna lagen om investeringstjänster och 2 kap. 5 § i den föreslagna lagen om handel med finansiella instrument. En aktieägare anses inte vara tillförlitlig om aktieägaren under de senaste fem åren före bedömningen har dömts till fängelsestraff eller under de senaste tre åren till bötesstraff för brott som kan anses visa att aktieägaren är uppenbart olämplig som ägare i värdepapperscentralen, eller om denne annars genom sin tidigare verksamhet har visat sig vara uppenbart olämplig som ägare i värdepapperscentralen.

Lagstiftningen om värdepapperscentralen syftar framför allt till att upprätthålla allmänhetens och kundernas förtroende för finansmarknaden. Ett centralt element i bestämmelserna som ska upprätthålla förtroendet är

kravet att ett värdepappersföretags betydande ägare (minst 10 procent) ska vara tillförlitliga. Om det bland en värdepapperscentralers betydande ägare finns personer vilkas goda rykte eller tillförlitlighet i övrigt har blivit allvarligt lidande på grund av uppgifter och händelser som kommit ut i offentligheten kan följden vara att allmänhetens förtroende försvagas inte bara mot företaget i fråga utan också mot hela branschen. Av denna anledning föreslås att bestämmelserna om betydande ägares tillförlitlighet förenhetligas med de paragrafer i lagen om investeringstjänster som gäller förutsättningarna för verksamhetstillstånd. Liksom enligt lagen om investeringstjänster behöver domen inte ha vunnit laga kraft. Också enligt grundlagsutskottets ställningstagande (GrUU 15/2008 rd) kan en dom som inte ännu har vunnit laga kraft visa att en person är olämplig.

Det finns emellertid situationer där det är uppenbart motiverat att låta en person fortsätta utöva den beslutanderätt som tillkommer ägare i värdepapperscentralen och invänta ett avgörande av följande instans. Ett förslag om saken ingår i paragrafens 3 mom. I helhetsbedömningen ska enligt förslaget beaktas personens tidigare verksamhet, de omständigheter som lett till domen och övriga relevanta omständigheter. Om personens tidigare verksamhet har varit klanderfri och det är tolkningsbart eller oklart om denne t.ex. har varit delaktig i ett eventuellt brott, kan personen i fråga fortsätta utöva beslutanderätt som ägare i värdepapperscentralen om inte något annat talar emot detta. Det kan vara fråga om tolkningsbarhet eller oklarhet t.ex. då tingsrättens dom är resultatet av en omröstning.

Bestämmelsen gör det emellertid inte möjligt för en ny person att ha ett betydande ägande i värdepapperscentralen, om personen i fråga har dömts till straff enligt 2 mom. I sådana fall innebär också en dom som inte har vunnit laga kraft alltid att personen i fråga inte kan betraktas som en tillförlitlig ägare.

Förslaget innebär vidare att också andra omständigheter än ett sådant straff som avses i den föreslagna paragrafens 3 mom. kan visa att personen i fråga är uppenbart olämplig att vara ägare. Också detta förutsätter enligt förslaget en helhetsbedömning. En persons

olämplighet kan framgå av dennes verksamhet utomlands, t.ex. om en utländsk myndighet har ansett personen vara olämplig eller om personen har kopplingar till svart ekonomi eller till ekonomisk eller organiserad brottslighet. Som ett annat exempel kan nämnas att personen i enlighet med lagen om Finansinspektionen har påförts en påföljdsavgift för en särskilt allvarlig förseelse eller försummelse som visar att personen i fråga är uppenbart olämplig som ägare i värdepapperscentralen.

5 §. Tillståndsbeslut och inledande av en värdepapperscentralers verksamhet. I paragrafens 1 mom. föreslås en bestämmelse enligt vilken en ansökan om verksamhetstillstånd ska avgöras inom sex månader efter att den tagits emot. Tidsfristen börjar emellertid inte löpa om ansökan är bristfällig. Beslut om verksamhetstillstånd ska dock alltid fattas inom 12 månader efter att ansökan emottagits. I 8 kap. 5 § föreskrivs om sökandens rätt att överklaga om beslut inte har getts inom föreskriven tid.

Finansministeriet ska enligt 2 mom. be Finansinspektionen och Finlands Bank yttra sig om ansökan.

Finansministeriet kan förena verksamhetstillståndet med sådana begränsningar och villkor i fråga om värdepapperscentralens verksamhet som är nödvändiga för tillsynen eller för stabiliteten på Finansmarknaden. Enligt 3 mom. ska finansministeriet dock höra sökanden innan den uppställer villkoren.

I 4 mom. föreskrivs om inledande av värdepapperscentralens verksamhet. Värdepapperscentralen kan, om inte annat följer av tillståndsvillkoren, inleda sin verksamhet omedelbart efter att verksamhetstillståndet har beviljats och värdepapperscentralens stadgar har fastställts. Ett nygrundat bolags verksamhet får dock inte inledas förrän bolaget har registrerats.

6 §. Verksamhetstillstånd för europabolag. Paragrafen om verksamhetstillstånd för europabolag motsvarar 12 § 3 mom. i lagen om värdeandelssystemet.

7 §. Ekonomiska verksamhetsförutsättningar. I paragrafens 1 mom. föreslås en bestämmelse enligt vilken en värdepapperscentral med beaktande av omfattningen och arten av dess verksamhet ska ha tillräckliga fi-

nansiella förutsättningar. Momentet motsvarar 2 kap. 9 § 1 mom. i den föreslagna lagen om handel med finansiella instrument.

Enligt den föreslagna paragrafens 2 mom. ska en värdepapperscentral till fullo inbetalda aktiekapital uppgå till minst fem miljoner euro. Detta belopp kan i allmänhet anses räcka för att inleda verksamheten. Kravet täcker också värdepapperscentralens eventuella verksamhet som clearingorganisation. De risker som är förenade med clearingverksamheten kan beaktas i samband med bedömningen enligt 1 mom. av vilka finansiella resurser värdepapperscentralen ska förfoga över då den bedriver verksamhet.

Enligt 3 mom. ska värdepapperscentralens tillgångar placeras på ett säkert och med tanke på bolagets likviditet betryggande sätt.

8 §. Anmälan om aktieförvärv. Denna bestämmelse motsvarar 2 kap. 10 § i den föreslagna lagen om handel med finansiella instrument. I 1 mom. föreslås en bestämmelse om att Finansinspektionen ska underrättas om förvärv av andelar. Om någon har för avsikt att i en värdepapperscentral direkt eller indirekt förvärva en andel som utgör minst 10 procent av bolagets aktiekapital eller av det röstetal som aktierna medför eller om förvärvarens innehav annars berättigar denne att utöva inflytande som är jämförbart med innehav som avses ovan eller ett annars betydande inflytande i värdepapperscentralens förvaltning, ska Finansinspektionen enligt denna bestämmelse på förhand underrättas om förvärvet.

Skyldigheten att rapportera om förvärv ska enligt 2 mom. tillämpas också på situationer där avsikten är att utöka en andel som avses i 1 mom. så att den uppnår eller överskrider 20, 30 eller 50 procent av värdepapperscentralens aktiekapital eller det röstetal som dess aktier medför.

I paragrafens 3 mom. föreslås en hänvisning till värdepappersmarknadslagens 2 kap. 4 § och 9 kap. 4—7 §, som ska tillämpas vid beräkning av röst- och ägarandelar enligt 1 och 2 mom.

I den föreslagna paragrafens 4 mom. föreskrivs att en värdepapperscentral minst en gång om året ska underrätta Finansinspektionen om de i 1 och 2 mom. angivna andelarnas ägare och om ägarandelarnas storlek, om

värdepapperscentralen vet vilka de är. Värdepapperscentralen ska omedelbart underrätta Finansinspektionen om sådana förändringar i andelarna som har kommit till dess kännedom. Dessutom ska värdepapperscentralen i anmälningarna lämna tillräckliga uppgifter om andelarnas storlek och om ägarna samt övriga uppgifter enligt vad Finansinspektionen bestämmer.

Enligt paragrafens 5 mom. ska av en anmälan om aktieförvärv dessutom framgå uppgifter och utredningar om den anmälningsskyldige och dennes tillförlitlighet och finansiella situation, om den anmälningsskyldiges ägande i och andra bindningar i förhållande till värdepapperscentralen samt om avtal gällande förvärvet, finansieringen av förvärvet och vid behov om syftet med ägandet.

Enligt den föreslagna paragrafens 6 mom. ska bestämmelsen tillämpas också på värdepapperscentralens holdingföretag.

9 §. Förbud att förvärva aktier. Enligt vad som föreskrivs i 1 mom. kan Finansinspektionen med stöd av 32 a § i lagen om Finansinspektionen förbjuda förvärv av ägarandelar. Finansinspektionen kan förbjuda ett förvärv om innehavet av andelen skulle äventyra värdepapperscentralens verksamhet enligt sunda och försiktiga affärsprinciper eller om det finns grundad anledning att misstänka att den anmälningsskyldige inte har ett tillräckligt gott anseende eller en tillräckligt god finansiell ställning, att tillförlitligheten eller lämpligheten hos värdepapperscentralens ledning eller andra tillståndsvillkor äventyras, att tillsynen över värdepapperscentralen och förutsättningarna för informationsutbytet mellan myndigheter äventyras på grund av förvärvet eller att förvärvet har samband med penningtvätt eller finansiering av terrorism.

Finansinspektionen ska fatta beslut enligt 1 mom. inom tre månader efter att ha tagit emot en anmälan enligt 8 §.

Den anmälningsskyldige får enligt förslaget inte förvärva aktier som avses i 8 § förrän Finansinspektionen har gett sitt samtycke.

10 §. Återkallelse av verksamhetstillstånd. Paragrafen motsvarar huvudsakligen 2 kap.13 § i den föreslagna lagen om handel med finansiella instrument. Enligt 1 mom. kan finansministeriet helt eller delvis återkalla en värdepapperscentralens verksamhetstill-

stånd för det första om värdepapperscentralen i sin verksamhet väsentligt har brutit mot lagar, mot bestämmelser som utfärdats eller föreskrifter som meddelats med stöd av lag eller mot tillståndsvillkoren eller begränsningen i dessa eller mot värdepapperscentralens regler. För det andra kan ett verksamhetstillstånd återkallas om värdepapperscentralen inte har haft verksamhet på sex månader eller om väsentliga villkor för verksamhetstillståndet inte längre uppfylls. Dessutom kan verksamhetstillståndet återkallas om värdepapperscentralens verksamhet eller en del av den inte har inletts inom 12 månader efter att tillståndet beviljades eller om i värdepapperscentralens ansökan om verksamhetstillstånd lämnades i något väsentligt avseende felaktiga eller bristfälliga uppgifter om omständigheter som är relevanta för värdepapperscentralens verksamhet.

I den föreslagna paragrafens 2 mom. föreskrivs om yttranden som ska inhämtas innan beslut fattas. Finansministeriet ska be Finlands Bank och Finansinspektionen om yttranden utom i det fall att ärendet är brådskande. Vid bedömningen ska beaktas t.ex. i vilken mån remissförfarandet fördröjer återkallelsen och vidare hur förfarandet påverkar finansmarknadens tillförlitlighet och stabilitet. Om återkallelsen har samband med överträdelse av lagar eller förordningar eller föreskrifter som myndigheter utfärdar med stöd av dem, överträdelse av tillståndsvillkor eller begränsningar eller värdepapperscentralens regler eller med väsentliga förutsättningar för beviljande av verksamhetstillstånd, ska finansministeriet sätta ut en skälig tid inom vilken värdepapperscentralen ska avhjälpa de brister som uppdragats i verksamheten. Någon tidsfrist behöver emellertid inte sättas ut om det inte är nödvändigt på grund av ärendets brådskande natur eller för att trygga stabiliteten och en tillförlitlig verksamhet på finansmarknaden.

Om värdepapperscentralen har beslutat upphöra med sin verksamhet kan finansministeriet enligt 3 mom. på ansökan återkalla dess verksamhetstillstånd.

Finansministeriet kan med stöd av 4 mom. föreskriva hur verksamheten ska avslutas, om verksamhetstillståndet återkallas med stöd av 1 eller 3 mom.

11 §. Begränsning eller avbrytande av verksamheten. I paragrafens 1 mom. föreslås en bestämmelse om begränsning av en värdepapperscentralens verksamhet för viss tid samt om avbrytande av verksamheten för viss tid eller tills vidare. Enligt förslaget har finansministeriet rätt att fatta ett sådant beslut om det i verksamheten har konstaterats oskicklighet eller oaktsamhet eller om det annars har inträffat en störning i verksamheten. En förutsättning för begränsning eller avbrytande av verksamheten är dessutom att en fortsatt verksamhet uppenbarligen allvarligt kan skada investerarnas eller clearingmedlemmarnas ställning eller finansmarknadens tillförlitlighet eller stabilitet.

I paragrafens 2 mom. föreslås en bestämmelse om finansministeriets rätt att meddela förelägganden om organisering av verksamheten under ett sådant avbrott för viss tid eller tills vidare som avses i 1 mom.

Enligt 3 mom. ska finansministeriet innan det fattar beslut som avses i § 1 mom. höra värdepapperscentralen och be Finlands Bank och Finansinspektionen inkomma med yttranden. Förfarandets nödvändighet ska bedömas i förhållande till hur brådskande ärendet är.

12 §. Ledningen av en värdepapperscentral. Denna paragraf motsvarar 7 kap. 16 § i den föreslagna lagen om investeringstjänster och 2 kap. 15 § i den föreslagna lagen om handel med finansiella instrument. Enligt den föreslagna paragrafens 1 mom. ska en värdepapperscentral ledas med yrkesskicklighet samt enligt sunda och försiktiga affärsprinciper. Styrelsemedlemmarna och deras ersättare, verkställande direktören och dennes ställföreträdande samt övriga som hör till den högsta ledningen ska vara tillförlitliga personer som inte är försatta i konkurs och vars handlingsbehörighet inte har begränsats. Det ska dessutom ha sådan allmän kännedom om verksamheten på värdepappersmarknaden som är nödvändig med beaktande av arten och omfattningen av värdepapperscentralens verksamhet samt vederbörandes uppdrag. Innebörden av begreppet "övriga som hör till den högsta ledningen" bestäms dels enligt allmän praxis och dels beroende på hur värdepapperscentralens verksamhet är organiserad. Till den övriga högsta ledningen hör i

allmänhet medlemmarna i ledningsgruppen. Också en person som inte hör till ledningsgruppen kan räknas höra till den högsta ledningen, om personen i fråga t.ex. ansvarar för någon central funktion i värdepapperscentralen.

Paragrafens 2 och 3 *mom.* om bedömning av tillförlitligheten hos styrelsemedlemmarna och deras suppleanter, verkställande direktören och dennes ställföreträdare samt övriga som hör till den högsta ledningen motsvarar de förutsättningar som föreskrivs i 4 §.

Enligt 4 *mom.* ska värdepapperscentralen utan dröjsmål underrätta Finansinspektionen om förändringar i fråga om personer som avses i 1 *mom.*

I paragrafens 5 *mom.* föreskrivs om tillämpning av paragrafen också på en värdepapperscentralens holdingföretag.

13 §. Flyttning av en värdepapperscentralens säte inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Denna paragraf motsvarar, med undantag för vissa tekniska ändringar, 14 a § i lagen om värdeandelssystemet.

14 §. En värdepapperscentralens deltagande i fusion eller delning inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Denna paragraf motsvarar, med undantag för vissa tekniska ändringar, 14 b § i lagen om värdeandelssystemet.

15 §. Organisering av en värdepapperscentralens verksamhet. Denna paragraf motsvarar 2 kap. 17 § i den föreslagna lagen om handel med finansiella instrument och delvis 7 kap. 8 och 10 § i den föreslagna lagen om investeringstjänster. En värdepapperscentralens verksamhet ska organiseras på ett tillförlitligt sätt med beaktande av arten och omfattningen av dess affärsverksamhet. Värdepapperscentralen ska i alla situationer säkerställa den verksamhetsrelaterade riskhanteringen och interna kontrollen samt verksamhetens kontinuitet.

I den föreslagna paragrafens 2 *mom.* föreskrivs att en värdepapperscentral ska ha principer för identifiering och förebyggande av verksamhetsrelaterade intressekonflikter och att i verksamhetsprinciperna ska beaktas framför allt konfliktsituationer som kan påverka en tillförlitlig skötsel av värdepapperscentralens tillsynsuppdrag.

Enligt paragrafens 3 *mom.* ska 1 *mom.* tillämpas också på värdepapperscentralens holdingföretag. Finansinspektionen kan bevilja undantag från de förpliktelser som föreskrivs i 1 *mom.* Detta förutsätter att holdingföretaget verkar i en annan EES-stat och där står under motsvarande tillsyn som enligt denna lag. Finansinspektionen ska då från fall till fall bedöma t.ex. vilken rapportering som behövs.

16 §. En värdepapperscentralens uppgifter. Paragrafens 1 *mom.* är en uppräkningslista av en värdepapperscentralens uppgifter. Till uppgifterna hör att svara för upprätthållandet av de centrala datasystem som värdeandelssystemets funktion förutsätter, att upprätthålla värdeandelssystemet och tillhandahålla därmed anslutna tjänster, att föra uppdaterade förteckningar, förteckningar över rättsinnehavare och värdeandelar samt att tillhandahålla tjänster som är nödvändiga för användningen och hanteringen av informationen i förteckningarna. Dessutom ska värdepapperscentralen övervaka att de på värdeandelskonton registrerade värdeandelarnas antal motsvarar det antal som är i omlopp inom värdeandelssystemet, verka som clearingorganisation, sköta sådana för arrangemang som behövs för betalning av avkastning och därmed jämförbara händelser som hänför sig till värdeandelar, samt vidta andra åtgärder som värdeandelssystemets tillförlitliga funktion och utveckling förutsätter och vid behov utfärda anvisningar om saken. Dessa bestämmelser motsvarar delvis 13 § i lagen om värdeandelssystemet.

Enligt paragrafens 2 *mom.* kan värdepapperscentralen också samla in uppgifter om värdeandelssystemet för det offentliga insiderregister som avses i 13 kap. i värdepappersmarknadslagen samt verka som förvarare enligt den föreslagna lagen om värdepapperskonton.

I paragrafens 3 *mom.* föreskrivs om annan verksamhet som värdepapperscentralen får bedriva. Det kan fråga om t.ex. praktiska arrangemang i samband med bolags- eller borgenärsstämmor för emittenter av värdepapper som förvaras i värdeandelssystemet. Uppgifterna ska ha ett nära samband med de uppgifter som räknas upp i 1 *mom.* eller med clearingorganisationens uppgifter. Sådan verk-

samhet som avses i detta moment får inte bedrivas om den äventyrar uppgifter som avses i 1 mom. eller värdeandelssystemets funktion.

17 §. Internationellt samarbete. Denna bestämmelse motsvarar huvudsakligen 16 § i lagen om värdeandelssystemet. En värdepapperscentralers internationella samarbetsparter ska enligt förslaget till 1 mom. omfatta utländska börser, marknadsplatsoperatörer som ordnar multilateral handel, analys-, clearing- och deponeringsinstitut för värdepapper, värdepapperscentraler, operatörer av system som motsvarar värdeandelssystem samt förvaringsinstitut.

Enligt den föreslagna paragrafens 2 mom. ska värdepapperscentralen föra de konton och förteckningar som det internationella samarbetet förutsätter i värdeandelsregistret. I värdepapperscentralens regler ska föreskrivas om samarbetet.

18 §. En värdepapperscentralers bindningar. Det föreslås att till lagen fogas bestämmelser om en värdepapperscentralers bindningar. De föreslagna bestämmelserna motsvarar 7 kap. 2 § i den föreslagna lagen om investerings-tjänster och 2 kap. 12 § i den föreslagna lagen om handel med finansiella instrument.

19 §. Beredskap. I denna paragraf föreskrivs om en värdepapperscentralers skyldighet att ha beredskap för undantagsförhållanden. Paragrafen motsvarar huvudsakligen 13 a § i den nuvarande lagen om värdeandelssystemet. Bestämmelsen om Finansinspektionens rätt att utfärda föreskrifter om tillämpning av 1 mom. stryks, eftersom tillsynsmyndigheten är behörig att utfärda föreskrifter utan något bemyndigande i lag. Ändringen stämmer överens bl.a. med bestämmelserna om kreditinstitut.

20 §. Värdepapperscentralens tillsynsuppgifter. Denna paragraf motsvarar, med undantag för några ändringar av teknisk natur, 15 § 4 mom. i den nuvarande lagen om värdeandelssystemet.

21 §. Utläggning av en värdepapperscentralers funktioner på entreprenad. Denna nya bestämmelse om utläggning av funktioner på entreprenad motsvarar till sin struktur 7 kap. 4 § i den föreslagna lagen om investerings-tjänster och 2 kap. 19 § i den föreslagna lagen om handel med finansiella instrument.

Enligt paragrafens 1 mom. kan en värdepapperscentral med finansministeriets tillstånd lägga ut sådana betydande funktioner som avses i 16 § 1 mom. på entreprenad. Utläggningen på entreprenad får inte medföra olägenhet för värdepapperscentralens riskhantering eller interna kontroll eller för skötseln av någon annan funktion som är viktig för värdepapperscentralens verksamhet eller för någon annan verksamhet.

I den föreslagna paragrafens 2 mom. föreskrivs om relevansbedömning av funktioner. En funktion är viktig för värdepapperscentralens verksamhet, om ett fel eller en brist i den väsentligt kan försvåra efterlevnaden av lagarna om värdepapperscentralens verksamhet, bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av dem eller villkoren i värdepapperscentralens verksamhetstillstånd, värdepapperscentralens finansiella ställning eller kontinuiteten i dess verksamhet.

Enligt den föreslagna paragrafens 3 mom. förutsätter utläggning på entreprenad av en funktion som är viktig för en värdepapperscentralers verksamhet ett skriftligt avtal varav framgår uppdragets innehåll och avtalets giltighetstid.

I paragrafens 4 mom. föreskrivs hur uppgifter ska lämnas om den som bedriver verksamhet som lagts ut på entreprenad. Värdepapperscentralen ska se till att den av entreprenören fortlöpande får uppgifter som behövs för myndighetstillsynen över värdepapperscentralen, för riskhanteringen och för den interna kontrollen. Uppgifterna måste kunna vidarebefordras till finansministeriet, Finlands Bank och Finansinspektionen.

I paragrafens 5 mom. föreskrivs om utläggning av andra betydande funktioner på entreprenad än sådana som avses i 16 § 1 mom. Sådana funktioner har samband med uppgifter som avses i 16 § 2 och 3 mom. Finansinspektionen ska på förhand underrättas om att funktioner läggs ut på entreprenad. Däremot behövs inte finansministeriets tillstånd i detta fall.

22 §. En värdepapperscentralers regler. Denna paragraf motsvarar huvudsakligen 15 § 1 mom. i lagen om värdeandelssystemet. Enligt paragrafens 7 punkt ska av reglerna framgå hur behörigheten att komplettera reglerna har delats mellan styrelsen och verk-

ställande direktören. Enligt 8 punkten ska i reglerna föreskrivas om ändring av reglerna och om meddelande om ändringar.

I lagförslaget tas inte in bestämmelser om ombud för kontoförvaltare. Detta hindrar dock inte kontoförvaltare att fortsättningsvis anlita ombud. Det finns inte heller något hinder för att i värdepapperscentralens regler ta in bestämmelser om kontoförvaltares ombud.

23 §. Fastställelse av en värdepapperscentralens regler. I dessa bestämmelser föreslås ändringar av teknisk natur. De föreslagna ändringarna motsvarar huvudsakligen 15 § 2 och 3 mom. i den nuvarande lagen om värdeandelssystemet. I 8 kap. 5 § föreskrivs om överklagande av finansministeriets beslut.

24 §. Avgifter för en värdepapperscentralens tjänster. Denna paragraf motsvarar 10 a § i lagen om värdeandelssystemet. Avgifterna för värdepapperscentralens tjänster ska vara skäliga och opartiska på opartiska grunder. Frågan om skälighet och opartiskhet ska bedömas utifrån kundgrupperna och inte utifrån varje enskild kunds situation. I bestämmelsen räknas inte uttryckligen upp mot vilka kunder avgifterna för de producerade tjänsterna ska vara skäliga och opartiska. Vid bedömningen ska beaktas t.ex. en skäligen avkastning på kapitalet för produktionen av tjänsterna, motiverade förväntningar på avkastningen, de risker som är förenade med verksamheten samt effektiviteten och investeringarna. Prissättningen är opartisk om den tryggar en likvärdig behandling av kunder som befinner sig i samma ställning. Bestämmelsen gäller endast tjänster för vilka värdepapperscentralen är den enda tillhandahållaren eller har en dominerande ställning på marknaden.

Bedömningen av avgifternas skälighet kan lämpligen utgöra en del av den kontinuerliga tillsynen över värdepapperscentralens verksamhet och kan sålunda hänföras till Finansinspektionens uppgifter. Värdepapperscentralen ska på begäran kunna visa för Finansinspektionen att dess avgifter är skäliga och opartiska. Enligt 2 § i lagen om Konkursverket (711/1988) ska Konkursverket undersöka konkurrensförhållandena och vidta åtgärder för undanröjande av deras skadliga verkningar. Enligt 3 § 3 mom. 6 punkten i lagen om Finansinspektionen ska Finansinspektionen dock samarbeta med Konkurs-

verket när det gäller konkurrensärenden, eftersom tillsynen över konkurrensförhållandena på finansmarknaden i allmänhet hör till Konkursverket.

Bestämmelserna måste omprövas efter att förslaget till Europaparlamentets och rådets förordning om förbättrad värdepappersavveckling i Europeiska unionen och om värdepapperscentraler samt ändring av direktiv 98/26/EU har godkänts.

25 §. Privata transaktioner. Denna paragraf motsvarar 7 kap. 11 § i lagen om investeringstjänster och 2 kap. 21 § i lagen om handel med finansiella instrument. Enligt den föreslagna paragrafens 1 mom. ska värdepapperscentralen vidta tillräckliga åtgärder för att förhindra att relevanta personer genomför privata transaktioner om detta kan orsaka intressekonflikter. Dessutom ska värdepapperscentralen försöka förhindra privata transaktioner om personerna i fråga har insiderinformation eller konfidentiell information om emittenter och clearingmedlemmar eller om deras transaktioner. Värdepapperscentralen ska vidta åtgärder i syfte att säkerställa informationens konfidentialitet.

I paragrafens 2 mom. föreskrivs att värdepapperscentralen ska bevara information om privata transaktioner. Finansinspektionen kan be om och granska informationen i samband med sin tillsynsuppgift.

I momentet föreskrivs dessutom att värdepapperscentralen varje år ska rapportera till Finansinspektionen hur värdepapperscentralen har övervakat efterlevnaden av bestämmelserna om privata transaktioner och vilka åtgärder värdepapperscentralen har vidtagit ifall bestämmelserna, föreskrifterna eller anvisningarna inte iakttagits.

I paragrafens 3 mom. föreslås en bestämmelse om tillämpning av 7 kap. 11 § i lagen om investeringstjänster på relevanta personer i värdepapperscentralen och deras privata transaktioner.

26 §. Skyldighet att göra insideranmälan. I denna paragraf föreskrivs om skyldigheten att göra insideranmälan till värdepapperscentralen om innehav av aktier och finansiella instrument. Paragrafen motsvarar delvis 5 kap. 5 § i den gällande värdepappersmarknadslagen.

Enligt paragrafens 1 mom. gäller anmälningsskyldigheten sådana aktier och finansiella instrument vilkas värde bestäms på basis av sådana aktier och finansiell instrument som är föremål för handel på en reglerad marknad eller på en multilateral handelsplattform i Finland.

I paragrafens 2 mom. definieras begreppet insider. Insiders är för det första medlemmarna och suppleanterna i en värdepapperscentralens styrelse och förvaltningsråd, värdepapperscentralens verkställande direktör och dennes ställföreträdare samt värdepapperscentralens revisorssuppleanter och de för revisionen av börsen huvudansvariga anställda hos en revisionsammanslutning. Insiders är dessutom övriga anställda hos värdepapperscentralen vilka på grund av sin ställning eller sina uppgifter regelbundet får tillgång till insiderinformation om aktier och finansiella instrument som avses i 1 mom.

27 §. Insideranmälan. I denna paragraf föreskrivs om insideranmälan på motsvarande sätt som i den gällande värdepappersmarknadslagens 5 kap. 5 a §.

Enligt paragrafens 1 mom. ska en insider göra insideranmälan inom fjorton dagar efter sin utnämning till uppdraget. Enligt 3 mom. ska en insider informera om ändringar i uppgifterna inom sju dagar efter ändringen. Anmälan ska göras oberoende av om personen i fråga äger de aktier och finansiella instrument som avses i momentet eller inte.

I paragrafens 2 och 5 mom. föreskrivs om de uppgifter som ska lämnas i insideranmälan. I paragrafens 4 mom. föreskrivs om vissa undantag från anmälningsskyldigheten och i 6 mom. om förfarandet att hämta uppgifter ur värdeandelssystemet.

28 §. Värdepapperscentralens insiderregister. I paragrafens 1—3 mom. föreslås bestämmelser om en värdepapperscentralens skyldighet att föra ett register över insideranmälningar, om organisering av registerföringen samt om registeruppgifternas offentlighet. Enligt huvudregeln är uppgifterna offentliga. Fysiska personers personbeteckning och adress och andra fysiska personers än insiders namn är dock inte offentliga. Paragrafens 1—3 mom. motsvarar bestämmelserna om värdepapperscentraler i den gällande värdepappersmarknadslagens 5 kap. 7 §.

Paragrafens 4 mom. är nytt i förhållande till den gällande lagstiftningen. Enligt momentet ska värdepapperscentralen varje år rapportera till Finansinspektionen hur upprätthållandet av insiderregistret organiserats, om övervakningen av värdepapperscentralens insiders anmälningsskyldighet och vilka åtgärder som har vidtagits i sådana fall då bestämmelserna, föreskrifterna eller anvisningarna inte har iakttagits.

Enligt 30 § 2 mom. ska Finansinspektionen utfärda närmare föreskrifter om rapporternas innehåll och om rapporteringen. Avsikten med bestämmelsen är dels att effektivisera tillsynen över insiderregistret och dels att få utredning om insiderregistrets verksamhet och vilka behov det tillgodoser. Bestämmelserna om insiderregistret ska omprövas under de närmaste åren. I detta syfte ska Finansinspektionen göra ett sammandrag av de rapporter som kommer in.

29 §. Revision och skyldighet att sända in kopior av vissa handlingar. I denna paragraf föreskrivs om värdepapperscentralers revisorer och om kopior som ska sändas in till Finansinspektionen. Bestämmelsen motsvarar 2 kap. 22 § i den föreslagna lagen om handel med finansiella instrument. Enligt paragrafens 1 mom. ska minst en av värdepapperscentralens revisorer vara CGR-revisor eller en CGR-sammanslutning som avses i 2 § 2 punkten i revisionslagen.

I den föreslagna paragrafens 2 mom. föreskrivs vilka kopior av handlingar som ska sändas in till Finansinspektionen. Värdepapperscentralen ska utan obefogat dröjsmål till Finansinspektionen sända in kopior av sina bokslutshandlingar, revisionsberättelser och bolagsstämmans protokoll.

Enligt paragrafens 3 mom. ska den skyldighet som föreskrivs i 2 mom. tillämpas också på en värdepapperscentralens holdingföretag. Finansinspektionen kan dock bevilja undantag från skyldigheten att sända in handlingar som avses i 2 mom. om holdingföretaget är verksamt i en annan EES-stat och där står under motsvarande tillsyn.

30 §. Finansinspektionens behörighet att utfärda föreskrifter. Behörigheten i paragrafens 1 mom. avser organisering av värdepapperscentralens verksamhet på ett tillförlitligt sätt samt principerna för identifiering och fö-

rebyggande av intressekonflikter. Bestämmelserna ska i tillämpliga delar motsvara 7 kap. 23 § 1 mom. 3 och 4 punkten i lagen om investeringstjänster.

Enligt den föreslagna paragrafens 2 mom. kan Finansinspektionen utfärda närmare föreskrifter om privata transaktioner som avses i 25 § 1 mom., om rapporter som avses i 25 § 2 mom. och om rapporteringen till Finansinspektionen, om innehållet i insideranmälningar som avses i 27 § och om hur de ska göras, om innehållet i insiderregister som avses i 28 § och hur uppgifterna ska registreras samt om rapporter som avses i 28 § 4 mom. och om rapporteringen till Finansinspektionen. Föreskrifterna ska till tillämpliga delar motsvara de föreskrifter som ska utfärdas för värdepappersföretag med stöd av 7 kap. 23 § 1 mom. 5 punkten och 2 mom. i den föreslagna lagen om värdepappersföretag.

3 kap. **Clearingorganisationers verksamhetstillstånd, ägare, förvaltning och verksamhet**

1 §. *Tillämpning av bestämmelserna om värdepapperscentraler på clearingorganisationer.* I denna paragraf föreslås en bestämmelse om clearingorganisationers verksamhetstillstånd samt om de bestämmelser om värdepapperscentraler som också tillämpas på clearingorganisationer.

En förutsättning för att bedriva clearingorganisationsverksamhet är, liksom enligt den gällande värdepappersmarknadslagens 4 a kap. 1 § 1 mom., att finansministeriet beviljat tillstånd. I paragrafens 1 mom. föreskrivs om detta krav.

Enligt paragrafens 2 mom. ska på en clearingorganisation tillämpas vad som i 2 kap. 1—15 § föreskrivs om värdepapperscentralers verksamhetstillstånd, finansiella verksamhetsförutsättningar, aktieförvärv, ledning, begränsning och avbrytande av verksamheten, flyttning av säte, deltagande i fusion och delning inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet samt organisering av verksamheten samt i 21, 25 och 29 § om utläggning av funktioner på entreprenad, privata transaktioner och revisioner, ska tillämpas också på

clearingorganisationer. Utöver tillämpningen av bestämmelserna om värdepappersinnehavarnas verksamhetstillstånd ska en clearingorganisation till sin tillståndsansökan foga tillräckliga utredningar om fördelning av eventuella förluster i clearingorganisationens verksamhet samt om hur förlustrisker ska täckas.

Vad som i 2 kap 8 § 6 mom. föreskrivs om värdepapperscentralens holdingföretag ska på motsvarande sätt tillämpas på organisationer som har sådant bestämmande inflytande i en clearingorganisation som avses i 2 kap. 4 § i den föreslagna värdepappersmarknadslagen (*clearingorganisationens holdingföretag*).

Dessa bestämmelser motsvarar delvis 4 a kap. 1—3 d, 5 och 6 § i värdepappersmarknadslagen samt 2 kap. 1—4, 14 och 15 § i optionshandelslagen.

2 §. *En clearingorganisationers verksamhet.* Paragrafens 1 mom. motsvarar delvis 4 a kap. 5 § 1 mom. i den gällande värdepappersmarknadslagen. Det föreslås att i bestämmelsen stryks hänvisningen till clearing och avveckling när det gäller i förordningen om genomförande av direktivet om marknader för finansiella instrument avsedda transaktioner för värdepappersfinansiering samt vid transaktioner inom multilateral handel, eftersom den motsvaras av den ändrade definitionen av begreppen clearingverksamhet och värdeandelar. Dessutom föreslås en strykning av hänvisningen till optionsföretagsverksamhet, eftersom det föreslås att optionshandelslagen upphävs. I det föreslagna momentet tas in en ny 4 punkt om clearingmedlemmars rätt att verka som central motpart. Kommissionen har gett ett förslag till förordning om OTC-derivat, centrala motparter och transaktionsregister. Förslaget kommer att gälla också sådana centrala motparter som avses i denna lag.

Paragrafens 2 mom., som gäller clearingorganisationers rätt att äga aktier eller andelar i andra bolag än sådana som producerar tjänster som avses i denna paragraf, motsvarar första meningen i den gällande värdepappersmarknadslagens 4 a kap. 5 § 2 mom. Finansinspektionen kan bevilja undantag från den begränsning som nämns i bestämmelsen. Det föreslås att den gällande lagen preciseras

så att en förutsättning för undantag är att clearingorganisationens innehav inte äventyrar tillförlitligheten i dess verksamhet.

Till åtskillnad från den gällande lagen får en clearingorganisation enligt 3 mom., utöver verksamhet som avses i denna paragraf och verksamhet som är tillåten för en värdepapperscentral, bedriva annan nära ansluten verksamhet. Sådan annan verksamhet får emellertid inte äventyra clearingorganisationers verksamhet som värdepapperscentral, fullgörandet av de uppgifter som avses i 1 mom. och inte heller clearingverksamheten.

3 §. Tryggande av verksamheten som clearingorganisation. Denna paragraf motsvarar, med undantag för vissa tekniska preciseringar, 4 a kap. 7 § i den gällande värdepappersmarknadslagen. Däremot stryks den uppenbart överflödiga bestämmelsen i värdepappersmarknadslagens 4 a kap. 12 § 2 punkten, enligt vilken finansministeriet genom sitt beslut kan utfärda närmare föreskrifter om vilka bestämmelser som ska iakttas vid tryggande av clearingverksamhet samt om täckande av förlustrisk, eftersom clearingorganisationen i fortsättningen i enlighet med 1 § i detta kapitel till sin tillståndsansökan ska foga tillräckliga utredningar om fördelning av eventuella förluster som uppkommer i en clearingorganisations verksamhet samt om täckande av förlustrisk.

4 §. Clearingorganisationers regler. Denna paragraf motsvarar huvudsakligen 4 a kap. 4 § 2 och 3 mom. i den gällande värdepappersmarknadslagen. Det föreslås att till paragrafen fogas punkterna 19—21 om vilken stats lag som ska tillämpas på clearingverksamheten, vilka övriga villkor som ska uppställas för den som bedriver clearingverksamheten, t.ex. vilka för clearingorganisationen uppställda förpliktelser som gäller clearingmedlemmarna, samt hur reglerna ändras och hur clearingmedlemmarna ska informeras om ändringarna.

5 §. Fastställelse av clearingorganisationers regler. Det föreslås att finansministeriet ska fastställa en clearingorganisations regler. Denna paragrafs 1 och 2 mom. motsvarar 4 a kap. 4 § 1 mom. i den gällande värdepappersmarknadslagen. Paragrafens 3 mom. motsvarar 4 a kap. 4 § 4 mom. i den gällande värdepappersmarknadslagen. I 8 kap. 5 § fö-

reskrivs om överklagande av finansministeriets beslut.

4kap. **Utländska clearingorganisationer**

Utländska clearingorganisationer med säte inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet

Bestämmelserna i detta kapitel motsvarar, med undantag för vissa tekniska preciseringar, 4 a kap. 13—18 § i den gällande värdepappersmarknadslagen. Det föreslås att till bestämmelserna fogas rubriker och att hänvisningen till den offentliga handelns tillförlitlighet ersätts med en hänvisning till den reglerade marknadens eller multilaterala handelsplattformens tillförlitlighet.

1 §. Tillstånd för clearingorganisationer från någon annan EES-stat. Denna paragraf motsvarar 4 a kap. 13 § i den gällande värdepappersmarknadslagen.

2 §. Ansökan om tillstånd. Denna paragraf motsvarar huvudsakligen 4 a kap. 14 § i den gällande värdepappersmarknadslagen.

3 §. Förutsättningar för att bevilja tillstånd åt en clearingorganisation från någon annan EES-stat. Denna paragraf motsvarar huvudsakligen 4 a kap. 15 § i den gällande värdepappersmarknadslagen. De krav som ställs på den utländska clearingorganisationens verksamhet enligt hemstatens bolagsrättsliga lagstiftning ska väsentligen motsvara vad som i denna lag föreskrivs om clearingorganisationsverksamhet. Om det i bolagets hemstat inte finns någon nationell bolagslagstiftning, ska bolagslagstiftningen i respektive delstat eller kanton i väsentliga avseenden överensstämma med kraven i denna lag.

4 §. Tillstånd för clearingorganisationer från andra än EES-stater. Denna paragraf motsvarar i tillämpliga delar 4 a kap. 16 § i den gällande värdepappersmarknadslagen. Finansministeriet kan dock av särskilda skäl bevilja en utländsk clearingorganisation tillstånd att bedriva clearingorganisationsverksamhet i Finland utan filialetablering, om de förutsättningar som anges i 5 § är uppfyllda.

5 §. Förutsättningar för att bevilja tillstånd åt en clearingorganisation från någon annan än en EES-stat. Denna paragraf motsvarar 4 a kap. 17 § i den gällande värdepappersmarknadslagen.

6 §. Återkallelse av tillstånd samt begränsning och förbudande av clearingverksamhet. Denna paragraf motsvarar 4 a kap. 18 § i den gällande värdepappersmarknadslagen.

5 kap. Clearingmedlemmar

1 §. Beviljande av clearingmedlemskap. Denna paragrafs 1 mom. motsvarar huvudsakligen 4 a kap. 8 § 1 mom. i den gällande värdepappersmarknadslagen. Det föreslås att momentets 5 punkt som gäller de krav på aktiekapital, andelskapital eller annat motsvarande kapital som ska ställas på den som tillhandahåller investeringstjänster ska ändras så att den motsvarar 6 kap. 1 § i lagen om investeringstjänster, där det föreskrivs att tillhandahållarens kapital ska uppgå till minst 730 000 euro.

Paragrafens 2 och 3 mom. motsvarar delvis 4 a kap. 8 § 2 mom. i den gällande värdepappersmarknadslagen. Det föreslås att i detta kapitel 7 § tas in den gällande lagens hänvisningar om tillämpning av bestämmelserna om marknadsmissbruk på clearingmedlemmar.

Paragrafens 4 mom. motsvarar 4 a kap. 8 § 6 mom. i den gällande värdepappersmarknadslagen. Det föreslås att hänvisningen till den föreslagna lagen om investeringstjänster preciseras så att på clearingmedlemmar, utöver vad som i 3 kap 1 § i lagen om investeringstjänster föreskrivs om utredning som ska fogas till en tillståndsansökan, ska tillämpas finansministeriets förordning som utfärdas med stöd av bestämmelsen i fråga.

Den behörighet att utfärda förordning som finansministeriet föreslås få enligt 5 mom. stämmer överens med 4 a kap. 12 § 3 punkten i den gällande värdepappersmarknadslagen.

2 §. Återkallelse av clearingmedlemskap och hänskjutande av beslut till Finansinspektionen. Denna paragraf motsvarar huvudsakligen 4 a kap. 8 § 3 och 4 mom. i den gällan-

de värdepappersmarknadslagen. Ett clearingmedlemskap kan återkallas helt eller delvis. Clearingorganisationen ska underrätta Finansinspektionen och dessutom också finansministeriet om beslut att återkalla clearingmedlemskap.

3 §. Skyldighet att ansöka om clearingmedlemskap. Denna paragraf stämmer överens med 4 a kap. 8 a § i den gällande värdepappersmarknadslagen.

4 §. Tryggande av clearingmedlemmars ställning. Denna paragraf motsvarar huvudsakligen 4 a kap. 9 § i den gällande värdepappersmarknadslagen.

5 §. Clearingmedlemmars kontrollskyldighet. Denna paragraf motsvarar, med undantag för vissa tekniska ändringar, 4 a kap. 10 § i den gällande värdepappersmarknadslagen.

6 §. Clearingorganisationers och clearingmedlemmars panträtt. Denna paragraf motsvarar huvudsakligen 4 a kap. 11 § i den gällande värdepappersmarknadslagen.

7 §. Tillämpning av procedurbestämmelserna om investeringstjänster på clearingmedlemmar. I denna paragraf sammanställs huvudsakligen 4 a kap. 8 § 2 och 5 mom. i den gällande värdepappersmarknadslagen, dvs. bestämmelserna om tillämpning av procedurbestämmelserna om investeringstjänster på clearingmedlemmar.

Enligt paragrafens 1 mom. ska på clearingmedlemmar tillämpas vad som i 7 kap. 10 § i lagen om investeringstjänster föreskrivs om hantering av intressekonflikter och i 11 § om privata transaktioner, i 9 kap. 1 § om värdepappersföretags skyldighet att särredovisa kundmedel samt i 10 kap. 7 § om orderhantering.

Enligt den föreslagna paragrafens 2 mom. ska vad som i 14 kap. 5 § i den föreslagna värdepappersmarknadslagen föreskrivs om skyldighet att göra anmälan om marknadsmissbruk och i den nämnda lagens 16 kap. 3 § om skadeståndsskyldighet tillämpas också på clearingmedlemmar.

8 §. Finansinspektionens behörighet att meddela föreskrifter. I paragrafens 1 mom. föreskrivs om Finansinspektionens behörighet att utfärda föreskrifter. Bestämmelsen motsvarar den gällande värdepappersmarknadslagens 4 a kap. 8 § 5 mom. I den föreskrivs att Finansinspektionen utfärdar närma-

re föreskrifter om förfaranden vid hantering av intressekonflikter, om privata transaktioner och om förfarandet vid orderhantering som avses i 7 § 1 mom.

Enligt paragrafens 2 mom. kan Finansinspektionen utfärda närmare föreskrifter om särredovisning av kundmedel på konton som clearingorganisationer har öppnat enligt 4 § 2 mom. och om tryggnad av kundernas ställning inom clearingverksamheten samt om innehållet i sådana anmälningar om marknadsmissbruk som avses i 7 § 2 mom. och om hur anmälningarna ska göras. Syftet med paragrafens bestämmelser är att stärka förtroendet för värdepappersmarknaden.

DEL III VÄRDEANDELSSYSTEMET

6 kap. Värdeandelssystemet

1 §. Värdeandelar. Denna paragraf motsvarar 2 § 2 och 3 mom. i lagen om värdeandelssystemet.

2 §. Värdeandelsskonton. Denna paragraf motsvarar 3 § 1 och 3 mom. i lagen om värdeandelssystemet.

3 §. Förteckningar. Denna paragraf motsvarar huvudsakligen 4 § i den gällande lagen om värdeandelssystemet.

4 §. Rätt att verka som kontoförvaltare. Denna paragraf motsvarar huvudsakligen 7 § i den gällande lagen om värdeandelssystemet. Det föreslås att paragrafens 1 mom. ändras så att i paragrafens inledande stycke hänvisas också till centralbankerna i EES-stater och till utländska clearingorganisationer. Dessutom föreslås att momentets hänvisningar och begrepp ändras i tekniskt hänseende. I momentets 2 punkt stryks hänvisningen till att minst en registeransvarig ska utses, eftersom det i den föreslagna bestämmelsen redan förutsätts att kraven på juridisk sakkunskap och etisk standard ska uppfyllas och eftersom det inte längre anses vara motiverat att precisera bestämmelsen på lagnivå. Avsikten med ändringen är inte att ändra rådande rättsläge. I momentets 4 punkt föreskrivs inte längre om det egna kapitalets minimibelopp utan i stället att aktiekapitalet, andelskapitalet eller motsvarande kapital ska

uppgå till minst 730 000 euro. Bestämmelsen motsvarar det som i den föreslagna lagen om investeringstjänster föreskrivs om kapitalkrav för den som tillhandahåller investerings-tjänster.

Paragrafens 2 mom. motsvarar den gällande lagens 7 § 2 mom., med undantag för ändringar av teknisk natur.

I paragrafens nya 3 mom. föreskrivs om värdepapperscentralens rätt att bevilja en organisation som handlar för andras räkning, t.ex. att en entreprenör, auktorisation att verka som kontoförvaltare. Sådan auktorisation kan beviljas om organisationen handlar för andras räkning och uppfyller de krav på kontoförvaltare som föreskrivs i 1 mom.

Paragrafens 4–6 mom. motsvarar huvudsakligen 7 § 3–5 mom. i den gällande lagen.

5 §. Avgörande av ärenden som gäller godkännande av kontoförvaltare. Denna paragraf motsvarar, med undantag för ändringar av teknisk natur, 7 § 6 mom. i lagen om värdeandelssystemet.

6 §. Återkallelse av rätt att verka som kontoförvaltare. Denna paragraf motsvarar, med undantag för vissa ändringar av teknisk natur, 9 § 1, 2, 5 och 6 mom. i lagen om värdeandelssystemet.

Då en kontoförvaltares auktorisation återkallas måste också de krav beaktas som i 8 kap. 1 § ställs på den som sköter förvaltarregistrering. Om en kontoförvaltare inte då han sköter förvaltarregistrering i sitt avtalsförhållande tar reda på värdeandelsägarnas namnuppgifter och uppgifter om försäljning och köp av värdeandelar, kan auktorisationen som kontoförvaltare återkallas.

7 §. Begränsning av kontoförvaltares verksamhet. I denna paragraf föreslås vissa ändringar av teknisk natur. I övrigt stämmer paragrafen överens med 9 § 3, 4 och 6 mom. i den gällande lagen om värdeandelssystemet.

8 §. En värdepapperscentralers tjänster som kontoförvaltare. Denna paragraf motsvarar huvudsakligen 10 § i den gällande lagen om värdeandelssystemet.

9 §. Registreringsfond. Denna paragraf stämmer överens med första meningen i 18 § 1 mom. i lagen om värdeandelssystemet.

10 §. Sekundärt ansvar för skador som ska ersättas av kontoförvaltare. Denna paragraf

motsvarar 17 § i lagen om värdeandelssystemet.

11 §. Garantiavgifter. Denna paragraf motsvarar 18 § i lagen om värdeandelssystemet, med undantag för dess första mening. Det föreslås att i paragrafen ändras ett tekniskt fel rörande den procentuella andelen av registreringsfondens minimikapital.

12 §. Garantiavgifterna och registreringsfondens medelsförvaltning. I paragrafens 1 mom. föreslås en bestämmelse enligt vilken registreringsfonden bestämmer det minsta belopp som ska insamlas till registreringsfonden och storleken av varje kontoförvaltarens garantiavgift. Garantiavgiften bestäms enligt en formel och den har inte undergått någon väsentlig förändring under de senaste åren. Enligt den gällande lagen ska beslut om garantiavgifterna fattas av värdepapperscentralens styrelse och beslutet ska fastställas av finansministeriet. Registreringsfonden ska enligt förslaget fortsättningsvis grundas av värdepapperscentralens styrelse, men registreringsfonden ska enligt förslaget själv fatta beslut om verksamheten.

I paragrafens 2 mom. föreskrivs om placering av registreringsfondens penningmedel och om avkastningen. Registreringsfondens penningmedel ska placeras på ett säkert sätt och så att fondens likviditet tryggas. Avkastningen av penningmedlen ska läggas till fondens kapital efter att de nödvändiga kostnaderna för fondens förvaltning har dragits av från avkastningen. Avkastningen på registreringsfondens kapital delas för närvarande ut till kontoförvaltarna. Med beaktande av registreringsfondens syfte kan det anses vara motiverat att avkastningen avsätts till fonden och sålunda förbättrar fondens möjligheter att erbjuda ersättningsskydd till de kontoförvaltare som deltar i fonden. De grunder enligt vilka förvaltningskostnaderna dras av motsvarar vad som föreskrivs i 22 § 2 mom. i lagen om värdeandelssystemet. I överensstämmelse med 21 § 2 mom. i den gällande lagen om värdeandelssystemet förutsätts det att registreringsfondens penningmedel inte placeras i fastigheter eller i sådana aktier eller andra värdepapper som ensamma eller tillsammans med andra värdepapper medför rätt att besitta en viss lägenhet eller del av en fastighet.

Paragrafens 3—5 mom. motsvarar, med undantag för vissa ändringar av teknisk natur, 21 § 3—5 mom. i lagen om värdeandelssystemet.

13 §. Registreringsfondens stadgar och förvaltning. Denna paragraf motsvarar huvudsakligen 20 § i den nuvarande lagen om värdeandelssystemet. Enligt den föreslagna paragrafens 1 mom. ska registreringsfondens stadgar på ansökan fastställas av finansministeriet. Enligt den gällande lagen ska statsrådet fastställa stadgarna. Momentets 9 punkt om revisorer föreslås bli så preciserad att det i stadgarna ska föreskrivas hur många godkända revisorer eller revisionssammanslutningar som ska väljas för registreringsfonden, hur de väljs och vilken mandatperioden är för revisorerna. Av stadgarna ska dessutom enligt den föreslagna paragrafens 1 mom. 10 punkten framgå hur stadgarna ändras och hur ändringar meddelas.

14 §. Registreringsfondens betalningsskyldighet. Denna paragraf motsvarar, med vissa ändringar av teknisk natur, 18 a § i lagen om värdeandelssystemet.

15 §. Fordringar som ersätts. Denna paragraf motsvarar huvudsakligen 18 b § i lagen om värdeandelssystemet.

16 §. Utbetalning av ersättningar. Denna paragraf motsvarar, med undantag för vissa ändringar av teknisk natur, 18 c § i lagen om värdeandelssystemet.

17 §. Registreringsfondens informationskyldighet. Denna paragraf motsvarar huvudsakligen 18 d § i lagen om värdeandelssystemet.

18 §. Clearingfond. Denna paragraf motsvarar 19 § i lagen om värdeandelssystemet.

19 §. Registreringsfondens avkastning och återbetalning av medel. Denna paragraf motsvarar 22 § i lagen om värdeandelssystemet. Det föreslås att i detta kapitel 12 § tas in motsvarande bestämmelse som i den gällande paragrafens 2 mom.

20 §. Hänskjutande till Finansinspektionen. Denna paragraf motsvarar, med undantag för vissa ändringar av teknisk natur, 22 a § i lagen om värdeandelssystemet.

7 kap. **Överföring av värdepapper och finansiella instrument till värdeandelssystemet**

1 §. Aktier, andelar och placeringsfondandelar. Denna paragraf motsvarar huvudsakligen 25 §, 26 b § 1 mom. och 26 d § i den nuvarande lagen om värdeandelssystemet. Det föreslås att i lagen tas in motsvarande förbud som i den gällande lagens 25 § 2 mom. enligt vilket en aktie eller andel som ensam eller tillsammans med andra aktier eller andelar medför rätt att besitta en viss bostad eller del av en fastighet dock inte får överföras till värdeandelssystemet. I lagen om bostadsaktiebolag föreskrivs inte heller, till åtskillnad från aktiebolagslagens 4 kap., om överföring av aktier till värdeandelssystemet.

2 §. Vissa värdepapper och finansiella instrument. Denna paragraf motsvarar, med undantag för vissa ändringar av teknisk natur, 26 och 26 a § i lagen om värdeandelssystemet. Dessutom har i fråga om paragrafens tillämpningsområde beaktats definitionen av värdeandelar i 1 kap. 3 § 1 punkten.

3 §. Utländska värdepapper. Denna paragraf motsvarar 26 b § 2 och 3 mom. i den nuvarande lagen om värdeandelssystemet.

4 §. Emissionskonto. Denna paragraf motsvarar, med undantag för vissa ändringar av teknisk natur, 27 § i den nuvarande lagen om värdeandelssystemet.

5 §. Avförande av värdepapper och finansiella instrument från värdeandelssystemet. Denna nya paragraf gäller avförande av värdepapper och finansiella instrument från värdeandelssystemet på ansökan av emittenten eller enligt värdepapperscentralens beslut.

I paragrafens 1 mom. föreskrivs om emittentens rätt att ansöka om att värdepapper ska avföras från värdeandelssystemet. Momentet gäller i enlighet med 1—3 § i detta kapitel värdepapper som överförts till värdeandelssystemet. Enligt den gällande regleringen är det inte entydigt möjligt att avföra värdepapper som överförts till värdeandelssystemet och detta har i praktiken medfört problematiska situationer där emittenters värdepapper i onödan har hållits kvar i värdeandelssystemet. Värdepapperscentralen får enligt förslaget dock inte avföra värdepapper eller finansiella instrument om deras rättsinnehavares

rättigheter äventyras. Emittenten ska i samband med begäran om avförande av värdepappren och de finansiella instrumenten visa för värdepapperscentralen att de rättigheter som tillkommer rättsinnehavarna i fråga inte äventyras. Om emittenten är ett aktiebolag ska på dess rätt att avföra värdepapper från värdeandelssystemet tillämpas 4 kap. 11 § i aktiebolagslagen. Rättsinnehavarnas rättigheter är då tryggade och värdepappren kan avföras från värdeandelssystemet.

Enligt den föreslagna paragrafens 2 mom. kan värdepapper och finansiella instrument avföras från värdeandelssystemet också på initiativ av värdepapperscentralen. Värdepapperscentralen får avföra värdepapper och finansiella instrument om emittenten är insolvent eller väsentligen har åsidosatt sina åtaganden i anslutning till värdeandelssystemet. Vidare kan värdepapperscentralen avföra värdepapper eller finansiella instrument också av något annat jämförbart, synnerligen vägande skäl. Detta kan komma i fråga t.ex. då värdepappren eller de finansiella instrumenten har strukits i en länk mellan internationella värdepapperscentraler eller då ett förvaringsavtal mellan kontoinnehavaren och en annan förvarare har sagts upp eller upphävts. Värdepapperscentralen ska förvissa sig om att rättsinnehavarnas rättigheter inte äventyras.

I paragrafens 3 mom. föreskrivs om värdepapperscentralens skyldighet att för Finansinspektionen lägga fram en utredning om avförandet av värdepapper och finansiella instrument ur värdeandelssystemet och om grunderna för detta. Finansinspektionen ska behandla värdepapperscentralens meddelande inom tre månader efter att ha fått det. Värdepapper och finansiella instrument får inte avföras från värdeandelssystemet förrän Finansinspektionen har meddelat att den inte motsätter sig att de avförs.

Enligt den föreslagna paragrafens 4 mom. ska i värdepapperscentralens regler föreskrivas närmare om hur värdepapper och finansiella instrument avförs från värdeandelssystemet.

Enligt den föreslagna paragrafens 5 mom. ska paragrafens bestämmelser om finansiella instrument på motsvarande sätt tillämpas på rättigheter som kan jämföras med sådana fi-

nansiella instrument som avses i 1 kap. 3 § 1 punkten.

DEL IV SÄRSKILDA BESTÄMMELSER

8 kap. Särskilda bestämmelser

1 §. Förvaltarregistrering. Paragrafens 1 mom. motsvarar huvudsakligen 28 § 1 mom. i den gällande lagen om värdeandelssystemet. Det föreslås att endast momentets sista mening stryks som onödigt begränsande, dvs. meningen om finansministeriets rätt att begränsa förvaltarregistrering av värdeandelar som inte är föremål för offentlighandel i utlandet.

Paragrafens 2 mom. motsvarar, med undantag för ändringar i hänvisningarna, 28 § 2 mom. i den gällande lagen om värdeandelssystemet.

Paragrafens 3 mom. motsvarar, med undantag för ändringar i hänvisningarna, 28 § 3 mom. i den gällande lagen om värdeandelssystemet.

2 §. Tystnadsplikt. Denna paragraf motsvarar huvudsakligen 29 § i lagen om värdeandelssystemet samt 7 kap. 3 § 1 mom. i den gällande värdepappersmarknadslagen.

3 §. Informationsskyldighet. Denna paragraf motsvarar delvis 29 a § i lagen om värdeandelssystemet. Det föreslås att kretsen av dem som är skyldiga att ge information utvidgas så att den utöver kontoförvaltare och värdepapperscentralen omfattar clearingmedlemmar, clearingorganisationer och de som sköter förvaltarregistrering. I paragrafen konstateras för klarhetens skull att skyldigheten eller rätten att lämna ut uppgifter gäller trots vad som i övrigt föreskrivs om sekretessbegränsning av dokument och information.

Paragrafens 2 mom. motsvarar vad som i kreditinstitutslagens 142 § 1 mom. föreskrivs om att lämna upplysningar till företag som hör till samma koncern eller samma finansiella företagsgrupp för kundbetjäning och annan skötsel av kundförhållanden. För medlemmarna av företagets förvaltningsorgan och för företagets anställda gäller tystnadsplikt enligt 1 mom. eller motsvarande tystnadsplikt.

4 §. Kundkontroll. Denna paragraf motsvarar huvudsakligen 29 b § i lagen om värdeandelssystemet.

5 §. Överklagande av finansministeriets beslut. Denna paragraf motsvarar 9 kap. 1 § i den föreslagna lagen om handel med finansiella instrument. Enligt den föreslagna paragrafens 1 mom. får beslut som finansministeriet utfärdat överklagas genom besvär till högsta förvaltningsdomstolen enligt vad som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen.

I paragrafens 2 mom. föreskrivs om besvär över att sökanden inte fått beslut inom utsatt tid. Överklagandet kan gälla auktorisation av en värdepapperscentral eller en clearingorganisation, fastställelse av värdepapperscentralens eller clearingorganisationens regler eller auktorisation av en utländsk clearingorganisation. Det anses då vara fråga om avslag på ansökan. Sådana besvär får anföras till dess att beslut har getts. Finansministeriet ska underrätta besvärmyndigheten om beslutet, om detta har getts efter att besvär anförts. I övrigt föreskrivs det i förvaltningsprocesslagen om anförande och behandling av besvär.

6 §. Överklagande av Finansinspektionens beslut. Denna paragraf motsvarar första meningen i 9 kap. 2 § i den föreslagna lagen om handel med finansiella instrument. Beslut som Finansinspektionen har gett med stöd av denna lag får överklagas genom besvär till Helsingfors förvaltningsdomstol, enligt vad som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen och 73 § i lagen om Finansinspektionen.

7 §. Skadestånd. Denna paragraf har anpassats till 16 kap. 1 och 4 § i den föreslagna värdepappersmarknadslagen. Det finns änså länge inga EU-förordningar som berör lagens tillämpningsområde.

8 §. Ordningsavgift. I denna paragraf föreslås att ordningsavgift ska kunna påföras för överträdelse av bestämmelserna om insideranmälan och insiderregister i 2 kap. 26—28 §. Förslaget motsvarar gällande 39 § 1 mom. 2 punkten i lagen om Finansinspektionen.

9 §. Påföljdsavgift. I den föreslagna paragrafen räknas upp de bestämmelser i lagförslaget för vilka, om de inte iakttas eller om de överträds, påförs påföljdsavgift i enlighet med 40 § i lagen om Finansinspektionen.

Med tanke på tillförlitligheten i värdepapperscentralens verksamhet är 2 kap. 15 § viktig för organiseringen av verksamheten. Enligt den nyss nämnda paragrafen kan påföljdsavgift påföras för försummelse att iaktta eller för överträdelse av bestämmelserna om de förpliktelser som avses i den föreslagna paragrafen. Värdepapperscentralen sköter i enlighet med lagens 2 kap. 16 § gemensamma uppgifter inom värdeandelssystemet och denna paragraf utgör tillsammans med 2 kap. 15 § en helhet. Försummelse eller överträdelse av de centrala bestämmelserna i 16 § innebär sålunda också en försummelse av förpliktelsen att ordna verksamheten i enlighet med 15 §. Som sådana viktiga uppgifter som det här är fråga om anses åtminstone upprätthållande av det centrala datasystemet, upprätthållande av de förteckningar som avses i 6 kap. 3 § i denna lag och i 3 och 4 § i lagen om värdeandelskonton samt övervakning av att antalet värdeandelar som noterats på värdeandelskonton motsvarar antalet värdeandelar som är i omlopp inom värdeandelssystemet.

En viktig uppgift som är jämförbar med värdepapperscentralens skyldighet att ordna sin egen verksamhet är enligt 2 kap. 20 § dess tillsynsuppgift. Försummelse att iaktta eller överträdelse av bestämmelsen om denna skyldighet ska enligt förslaget sanktioneras med en påföljdsavgift.

Syftet med de lagförslagets 2 kap. 25 § och 3 kap. 1 § om privata transaktioner är att främja förtroendet för värdepapperscentralen och clearingorganisationen. Enligt förslaget kan påföljdsavgift påföras för överträdelse eller försummelse att iaktta de nämnda bestämmelserna.

Bestämmelserna i lagförslagets 3 kap. 3 § 3—5 mom. om tryggnad av clearingorganisationens verksamhet har en så central betydelse för organisationernas verksamhet att påföljdsavgift måste kunna påföras för försummelse att iaktta eller för överträdelse av också dem.

Lagförslagets 8 kap. 4 § om kundkontroll innebär en väsentlig förpliktelse när det gäller kontoförvaltaren och värdepapperscentralens verksamhet. Om kontoförvaltaren eller värdepapperscentralen inte har adekvata riskhanteringssystem för att bedöma kundre-

laterade risker, är det fråga om en så betydande brist i verksamheten att påföljdsavgift bör påföras för försummelse att iaktta eller för överträdelse av bestämmelserna i fråga.

Vad som i paragrafen föreskrivs om lagförslagets bestämmelser ska tillämpas också på närmare bestämmelser och föreskrifter om dem. Med närmare bestämmelser och föreskrifter avses finansministeriets förordningar och med föreskrifter avses Finansinspektionens föreskrifter. Utgångspunkten är den att överträdelse av en närmare föreskrift som utfärdats med stöd av denna bestämmelse också innebär överträdelse av en uttrycklig lagbestämmelse.

10 §. Påförande och verkställighet av administrativa påföljder. I 4 kap. i lagen om Finansinspektionen föreskrivs om påförande, offentliggörande, verkställighet och behandling av administrativa påföljder vid marknadsdomstolen.

11 §. Brott mot tystnadsplikten. Denna paragraf motsvarar 30 § i lagen om värdeandelssystemet.

12 §. Olovligt bedrivande av verksamhet som clearingorganisation. Denna paragraf motsvarar 8 kap. 2 a § i den gällande värdepappersmarknadslagen.

13 §. Olovligt bedrivande av verksamhet som värdepapperscentral. I denna paragraf föreskrivs att olovligt bedrivande av värdepapperscentralverksamhet ska straffas på motsvarande sätt som t.ex. olovligt bedrivande av handel med finansiella instrument enligt 11 kap. 2 § i den föreslagna lagen om handel med finansiella instrument. Den som uppsåtligen eller av grov vårdslöshet bedriver värdepapperscentralverksamhet ska enligt den föreslagna paragrafen, om gärningen inte är ringa eller om inte strängare straff för den föreskrivs någon annanstans i lag, för olovligt bedrivande av värdepapperscentralverksamhet dömas till böter eller fängelse i högst ett år.

14 §. Finansinspektionens behörighet att meddela föreskrifter. Enligt 1 mom. i denna paragraf kan Finansinspektionen utfärda närmare föreskrifter om hur uppgifter enligt 1 § 3 mom. ska meddelas om värdeandelarägare och om identifiering av dem samt om intern bokföring av förvaltarregistrerade vär-

deandelar som noterats på värdeandelskonton enligt 5 a § i lagen om värdeandelskonton.

Enligt paragrafens 2 mom. kan Finansinspektionen dessutom meddela närmare föreskrifter om förfaranden för identifiering av kunder enligt 4 § 1 mom. och om riskhantering enligt 2 mom.

15 §. Ikraftträdande. I paragrafens 1 mom. föreskrivs om den tidpunkt då den föreslagna lagen ska träda i kraft.

Enligt paragrafens 2 mom. ska den föreslagna lagen upphäva lagen om värdeandelsystemet och de ändringar som gjorts i den.

I den föreslagna paragrafens 3 mom. föreskrivs att om det i annan lagstiftning hänvisas till en lag som upphävs eller annars avses en bestämmelse i en lag som upphävs, ska i stället för den tillämpas motsvarande bestämmelse i denna lag.

Enligt paragrafens 4 mom. kan föreskrifter som Finansinspektionen meddelat med stöd av den lag som upphävs, i tillämpliga delar tillämpas i sex månader efter att lagen trätt i kraft, om de inte strider mot denna lag.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får enligt 5 mom. efter att lagen stadfästs vidtas redan innan lagen träder i kraft.

16 §. Övergångsbestämmelser. Enligt denna paragrafs 1 mom. behöver värdepapperscentraler och clearingorganisationer som beviljats verksamhetstillstånd innan denna lag trätt i kraft och utländska clearingorganisationer, som innan lagen trätt i kraft beviljats tillstånd att bedriva clearingorganisationsverksamhet i Finland, inte ansöka om nytt verksamhetstillstånd.

Enligt 2 mom. ska värdepapperscentralen ändra sina regler i överensstämmelse med denna lag och inom sex månader efter att denna lag trätt i kraft ansöka om finansministeriets fastställelse av ändringar i reglerna.

Enligt paragrafens 3 mom. ska värdepapperscentralen ända till dess att Finansinspektionens insiderregister har inrättats i enlighet med den nya värdepappersmarknadslagen upprätthålla datasystem för insiderregistret enligt den nuvarande värdepappersmarknadslagen ännu efter att lagen trätt i kraft. Förslaget sammanhänger med den föreslagna värdepappersmarknadslagens 19 kap. 7 § 1 mom. enligt vilket Finansinspektionen ska inrätta ett offentligt insiderregister som avses

i 13 kap. 4 § vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av finansministeriet.

1.5 Lag om värdepapperskonton

Lagen om värdepapperskonton är ny och gäller förvaring av värdepapper, dvs. avtalsbaserad förvaltning för kunders räkning då värdepapperen har definierats som generiska objekt, enligt slag och antal. Förvararen är då skyldig att föra konton över värdepapper som den förvarar för sina kunders räkning, dvs. konton vilkas anteckningar skulle ha rättslig relevans bl.a. för kontoinnehavarens rättsliga ställning och för sakrättsliga frågor i tredjemansförhållanden.

Lagen behövs t.ex. med tanke på situationer där investerarnas värdeandelar finns på ett förvaltningskonto som avses i lagen om värdepapperskonton och som kontoinnehavaren förvaltar för sina utländska och i vissa fall också för sina finländska kunders räkning. Det blir då fråga om att tillämpa den föreslagna lagen på förvararens s.k. underredovisning av sina kunders rättigheter i Finland. Vissa juridiska frågor som gäller kundernas rättigheter är för närvarande oreglerade och i många avseenden oklara. Lagen förtydligar omsättningen av rättigheterna i fråga och användningen av rättigheterna som säkerhet samt kundernas ställning bl.a. i sådana fall då förvararen blir insolvent.

Lagen behövs också då t.ex. en finländsk investerare investerar i utländska värdepapper via en förvarare som är verksam i Finland. Typiskt för den situationen är att förvararen då fortfarande har rättigheter med avseende på värdepapper gentemot en annan, i allmänhet utländsk förvarare. Vid s.k. flerstegsförvaltning av värdepapper kan det bli fråga om en kedja som består av flera förvarare. Till den del som en sådan kedja av förvarare berör de rättigheter som tillkommer kunderna av en i Finland verksam förvarare gäller i fråga om behovet av reglering det som anförs ovan.

I lagförslaget föreskrivs i väsentliga avseenden om frågor som hänför sig till den i allmänna motiveringen nämnda konventionen *Geneva Securities Convention* och till kommissionens utkast till direktiv om värdepap-

perslagstiftning. Avsikten är att utforma förslaget så att det uppfyller de centrala kraven i konventionen och direktivutkastet, trots att konventionen inte har genomförts och inte är bindande för Finland och trots att inte heller direktivförslaget ännu har utfärdats.

1 kap. Allmänna bestämmelser

1 §. Tillämpningsområde. I paragrafens *1 mom.* föreslås en informativ bestämmelse om frågor i anslutning till lagens tillämpningsområde. Samtidigt föreslås att i momentet tas in bestämmelser om lagens internationellprivaträttsliga tillämpningsområde.

Den föreslagna lagen gäller värdepapperskonton som ska föras då värdepapper förvaras samt rättsverkningarna av anteckningar på sådana konton. Dessutom ska i lagen föreskrivas om förvararens skyldigheter i vissa avseenden, dvs. om förpliktelser i anslutning till förvaring av värdepapper och kontobesked samt om kontoinnehavarnas skydd när insolvensförfarande inleds mot förvararen.

I lagen föreskrivs framför allt om civilrättsliga frågor i anslutning till förvaring av värdepapper, bl.a. om kundernas rättsliga ställning och om frågor av sakrättslig natur som berör kundernas rättigheter. I annan lagstiftning föreskrivs om rätten att bedriva förvaring enligt denna lag och likaså i vilken utsträckning det är tillåtet att bedriva förvaring. Bestämmelser om saken finns bl.a. i den föreslagna lagen om investeringstjänster, i den föreslagna lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet samt i lagen om värdeandelskonton. Också t.ex. aktiebolagslagen begränsar de facto förvaringen eftersom huvudregeln enligt aktiebolagslagen är att det inte är möjligt att i aktieboken och i aktieägarförteckningen anteckna förvarare i stället för aktieägare. Lagförslaget medför ingen ändring t.ex. i fråga om de begränsningar som gäller möjligheten att registrera finländska investerare värdeandelar på ett sådant förvaltningskonto som avses i 5 a § i lagen om värdeandelskonton och att förvaltarregistrera värdeandelarna. Om finländska ägares värdeandelar å andra sidan i strid med förbudet har registrerats på ett förvaltningskonto kan den lag som det nu är fråga om vara tillämplig.

Eftersom lagens bestämmelser är specialbestämmelser åsidosätter de allmänna civilrättsliga bestämmelser som står i konflikt med dem. Exempelvis i vissa typer av sakrättsliga kollisionssituationer har anteckningar på värdepapperskonton en central betydelse i motsats till en underrättelse om överlåtelse, dvs. denuntiation, som regleras i lagen om skuldebrev. I annat fall kunde motsvarande principer eventuellt tillämpas. Olika kontoinnehavares rättigheter avseende värdepapper som gemensamt förvaras för deras räkning – exempelvis värdeandelar på ett förvaltningskonto som förvaltas av samma förvarare – ska inte heller bedömas i enlighet med lagen om vissa samäganderättsförhållanden (180/1958).

Lagen ska tillämpas då förvaringen av värdepapper bedrivs i Finland. Detta motsvarar den allmänt godtagna uppfattningen om de internationellprivaträttsliga lagvalsbestämmelser som ska iaktas när det gäller sådana frågor som regleras i lagförslaget. Det anses nämligen att den ort där ett värdepapperskonto förs har en avgörande betydelse för lagvalet i ärenden som hör till tillämpningsområdet för den föreslagna lagen, dvs. uttryckt på ett annat sätt, den ort där den kontoförande förvararen finns (*place of the relevant intermediary approach*, den s.k. PRIMA-regeln). Det är utgångspunkten bl.a. för kommissionens förslag till direktiv om värdepapperslagstiftning.

För bedömningen av om värdepapper förvaras i Finland eller utomlands har det inte någon avgörande betydelse var exempelvis fysiska värdepapper de facto förvaras, var de dataservrar är belägna som används för upprätthållande av värdepapperskonton samt andra liknande omständigheter, utan i stället från vilken ort förvararen tillhandahåller tjänster. Det är av en central betydelse från vilket land kundförhållandena sköts. Om förvararen har verksamhet i flera länder ska den föreslagna lagen tillämpas i det fall att kundförhållandena sköts från ett verksamhetsställe som är beläget i Finland. Om kundförhållandena däremot sköts från ett verksamhetsställe som finns utomlands ska den föreslagna lagen inte tillämpas trots att förvaringsverksamhet är riktad till Finland, utan i så fall blir det fråga om att tillämpa den andra statens

lag. Frågan om vilken lag som är tillämplig ska bestämmas utifrån objektiva kriterier och inte t.ex. enligt vad parterna avtalat om lagvalet. Detta beror bl.a. på att i lagen föreskrivs om rättsförhållanden som är relevanta för tredjemansställning. Detta innebär i praktiken att lagen ska tillämpas på förvarare som är verksamma i Finland så att de här har aningen sitt huvudkontor eller en filial där förvaringsverksamheten bedrivs (kundförhållandena sköts).

Finsk lag ska tillämpas på värdepapper som förvaras i Finland uttryckligen när det är fråga om frågor av det slag som regleras i lagförslaget. I övrigt är det möjligt att en annan stats lag tillämpas t.ex. på den grunden att parterna har avtalat att den andra statens lag ska tillämpas på avtalsförhållandet mellan dem.

Det är dessutom skäl att observera att tillämpningen av lagens 11 och 12 § gäller endast sådana insolvensförfaranden och likvidationsförfaranden enligt finsk lag som nämns i paragraferna, dvs. förfaranden som finsk lag också annars ska tillämpas på. När det är fråga om exempelvis förlustdelning mellan kontoinnehavare i ett utländskt insolvensförfarande eller något annat sådant utländsk förfarande kommer sannolikt den andra statens lag att tillämpas också till den del som det är fråga om rättigheter som annars hör till tillämpningsområdet för finsk lag. Det kan å andra sidan bli fråga om att tillämpa de principer som framgår av lagförslagets 11 § vid ett insolvensförfarande enligt finsk lag också på sådana kontoinnehavares rättigheter vilkas rättsliga ställning annars bestäms i enlighet med utländsk lag.

I den föreslagna paragrafens 2 mom. föreskrivs om en viktig precisering av lagens tillämpningsområde. Enligt momentet ska lagens bestämmelser om värdepapper tillämpas på värdepapper som avses i värdepappersmarknadslagens och i tillämpliga delar också på andra sådana finansiella instrument som avses i 1 kap. 10 § i lagen om investeringstjänster. Behovet av den föreslagna lagstiftningen sammanhänger med finansiella instrument av det nämnda slaget, vilka kan vara föremål för omfattande omsättning. I lagen nämns i första hand värdepapper och används bl.a. benämningen ”värdepapperskon-

to”, eftersom värdepapper i praktiken har en central betydelse för tillämpningen av lagen. Lagens terminologi stämmer sålunda överens också med sådana internationella förebilder som *Geneva Securities Convention* och utkastet till direktiv om värdepapperslagstiftning.

Enligt 6 kap. 1 § 2 mom. i den föreslagna lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet ska bestämmelserna om värdepapper på motsvarande sätt och i tillämpliga delar tillämpas på värdeandelar. Begreppet finansiella instrument som används i lagen om investeringstjänster gäller för sin del bl.a. finansiella instrument i form av värdeandelar. Lagens tillämpningsområde kommer sålunda att omfatta också värdepapper och andra finansiella instrument i form av värdeandelar. Såsom ovan konstateras kan lagen tillämpas i den typiska situationen att värdeandelar för kunders räkning hålls på ett sådant förvaltningskonto som avses i 5 a § i lagen om värdeandelskonton. Lagen kan då tillämpas på kontoinnehavarens underredovisning av sina kunders rättigheter samt på rättigheter som är baserade på underredovisningen.

Begreppet värdepapper som används i värdepappersmarknadslagen omfattar också utländska värdepapper. På motsvarande sätt omfattar begreppet finansiella instrument som används i lagen om investeringstjänster bl.a. utländska finansiella instrument. En annan sådan typisk situation som redan nämnts ovan och där den föreslagna lagen ska tillämpas är den att en i Finland verksam förvarare som har rätt till utländska värdepapper som finns på en annan – i allmänhet utländsk – förvarares konto, har underredovisning över sina egna kunders rätt till värdepapperen i fråga. Lagen kan då tillämpas på underredovisningen i fråga och på de rättigheter som baserar sig på den, medan lagen i den andra staten tillämpas på förvararens rätt i förhållande till den andra, i utlandet verksamma förvararen.

Den föreslagna lagen är endast partiellt tillämplig på andra finansiella instrument än sådana värdepapper som avses i värdepappersmarknadslagen. Begreppet finansiella instrument som används i lagen om investeringstjänster är synnerligen omfattande och

lagen om värdepapperskonton kan inte tillämpas t.ex. på ömsesidigt förpliktande avtal, eftersom de inte som sådana är överförbara och sålunda inte kan innehas för en annans räkning på det sätt som avses i denna lag.

Också 2 § har betydelse för lagens tillämpningsområde, eftersom paragrafen innehåller närmare definitioner av lagens centrala begrepp, t.ex. vad som i lagen avses med förvaring och förvarare.

I paragrafens 3 *mom.* konstateras för tydlighetens skull att särskilda bestämmelser gäller för värdeandelskonton som förs inom värdeandelssystemet. Bestämmelserna ingår i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet samt i lagen om värdeandelskonton. Det lagförslag som det nu är fråga om tillämpas inte på värdeandelskonton och på rättsverkningarna av registreringar på värdeandelskonton. I det ovanstående behandlas lagens huvudsakliga beröringspunkter med bestämmelserna om värdeandelar, dvs. den situationen att förvaring i enlighet med denna lag sker genom verksamhet i egenskap av innehavare av ett förvaltningskonto i enlighet med 5 a § i lagen om värdeandelskonton.

2 §. *Definitioner.* I denna paragraf definieras de viktigaste begrepp som används i lagen. Såsom ovan framgår har en del av begreppen relevans också för omfattningen av lagens tillämpningsområde.

Enligt paragrafens 1 *mom.* 1 punkten avses med förvaring avtalsbaserad förvaltning av värdepapper för kunders räkning. Förvaltningen innebär att värdepapperen innehas av förvararen på så sätt att förvararen utåt sett har rätt att förfoga över värdepapperen i eget namn, trots att förvararen handlar för en kunds räkning enligt ett avtal som ingåtts med kunden.

Med förvaltning av värdepapper avses inte enbart fysisk förvaltning av värdepapper. Begreppet förvaltning måste numera förstås i vidsträckt bemärkelse, eftersom det fysiska innehavet inte har någon större betydelse. Eftersom på värdeandelar på motsvarande sätt ska tillämpas vad som föreskrivs om värdepapper är förvaltning av värdepapper enligt den punkt som det här är fråga om också liktydig med verksamhet som förvaltare av ett värdeandelskonto, t.ex. ett förvaltningskonto, för någon annans räkning. Av paragrafens 2

mom. följer vidare att med värdepapper som förvaltas av en förvarare jämställs förvararens kontorätt eller motsvarande utländska rätt. Förvaringen är då indirekt, vilket innebär att förvararen själv inte innehar värdepapper eller värdeandelar på ett värdeandelskonto i sitt namn. I stället har förvararen rätt till värdepapper gentemot en annan förvarare.

Med förvaltning av värdepapper i enlighet med lagförslaget jämställs också verksamhet i egenskap av en sådan fondandelsförvaltare som avses i 9 a kap. i lagen om placeringsfonder. Däremot är det inte fråga om förvaring då exempelvis ett fondbolag som avses i lagen om placeringsfonder upprätthåller ett fondandelsregister.

Sådan förvaring som avses i lagen är avtalsbaserad. I 10 kap. 3 och 5 § i lagen om investeringstjänster föreskrivs om avtalets form och om förvararens informationsskyldighet i fråga om avtalet. De nämnda bestämmelserna ska tillämpas på den viktigaste kategorin förvarare enligt denna lag, bl.a. på värdepappersföretag och kreditinstitut. Enligt de nämnda bestämmelserna i lagen om investeringstjänster ska avtal med icke-professionella kunder ingås skriftligen eller på något jämförbart sätt och icke-professionella kunder ska bl.a. i god tid på förhand ges tillräcklig information om de risker som är förenade med förvaringen.

Kännetecknande för sådan förvaring som avses i lagen är dessutom att förvaringsobjektet i ett avtal ska anges som generiska objekt, vilket innebär att värdepapper och andra finansiella instrument specificeras enligt slag och antal. Härmed avses att värdepapperen inte i förvaringsavtalet har individualiserats på ett sätt som skiljer dem från andra värdepapper av samma slag. Om däremot föremålet för avtalet är ett närmare preciserat värdepapper, dvs. ett värdepapper som i juridisk-teknisk bemärkelse definierats så att det skiljer sig från andra värdepapper av samma slag, t.ex. som ett visst numrerat aktiebrev, ska den föreslagna lagen inte tillämpas. I stället tillämpas allmänna sakrättsliga regler som innebär att kundens rättsliga ställning i förhållande till det individualiserade förmögenhetsobjektet i allmänhet är starkare än kontoinnehavarens ställning enligt lagförslaget. Också bankfacktjänster och andra lik-

nande tjänster faller utanför lagens tillämpningsområde.

Enligt definitionen innebär förvaringen förvaltning av värdepapper för kunders räkning. Med kunder avses vem som helst som ingår förvaringsavtal med en förvarare. Kunderna kan vara både s.k. slutinvestorare och andra förvarare som agerar för sina egna kunders räkning. Kunderna kan också vara inhemska eller utländska fysiska eller juridiska personer. Med tanke på tillämpningen av bestämmelserna i lagförslaget saknar det betydelse vilken typ av kunder det är fråga om. Med tanke på förvararens eventuella förpliktelser enligt lagen om investeringstjänster kan det däremot ha betydelse om det t.ex. är fråga om en professionell eller en icke-professionell kund.

Att förvalta värdepapper för egen räkning är inte liktydigt med förvaring enligt lagen. Lagens bestämmelser gäller allmänt taget inte förvararens egna värdepapper, som t.ex. i det fall att förvararen blir insolvent kommer förvararens borgenärer till godo. Lagförslaget 11 § 1 mom. innehåller en presumtionsbestämmelse som har betydelse för bedömningen av om värdepapper som innehas av en förvarare anses vara förvararens egna värdepapper eller värdepapper som innehas för kundernas räkning.

Inte heller en värdepapperscentralers verksamhet i enlighet med lagstiftningen om värdeandelar i anslutning till värdeandelssystemet eller skötsel av uppgifter som kontoförvaltare inom värdeandelssystemet utgör förvaring enligt den föreslagna lagen, dvs. förvaltning av värdepapper för kunders räkning. I detta avseende är tillämpningsområdet för den föreslagna lagen snävare än t.ex. enligt *Geneva Securities Convention* som då den blir bindande för Finland kommer att gälla dels förvaring enligt den föreslagna lagen och dels också värdeandelssystemet såtillvida att en värdepapperscentral anses vara en förvarare vars uppgifter delvis har anförtratts kontoförvaltare. Det är en annan sak att värdepapperscentralen eller ett kontoförande institut kan bedriva också förvaring enligt denna lag t.ex. genom att förvalta ett konto inom värdeandelssystemet eller genom att verka som förvarare av andra värdepapper än värdepapper i form av värdeandelar.

I momentets 2 punkt definieras vad som i lagen avses med förvarare. Eftersom en förvarares kontoanteckningar har viktiga rättsverknningar som kan ha betydelse bl.a. för tredje mans rättsliga ställning, ska lagens bestämmelser enligt förslaget tillämpas endast på värdepapperskonton som upprätthålls av förvarare som uttryckligen nämns i lagen. Det är viktigt att förvarare som avses i lagen står under tillräcklig offentlig insyn.

Med förvarare avses för det första den som bedriver förvaring enligt 2 kap. 1 eller 2 § i lagen om investeringstjänster. Det kan vara fråga om ett värdepappersföretag som i enlighet med lagen om investeringstjänster har fått tillstånd att tillhandahålla investeringstjänster. Det kan också vara fråga om ett utländskt värdepappersföretag som i enlighet med 4 eller 5 kap. i lagen om investeringstjänster har fått tillstånd eller har rätt att tillhandahålla investeringstjänster i Finland. På motsvarande sätt kan det vara fråga om ett finländskt eller utländskt kreditinstitut eller om ett finländskt eller utländskt fondbolag till den del som kreditinstitutet eller bolaget har rätt att bedriva förvaringsverksamhet. Eftersom lagen i enlighet med 1 § 1 mom. ska tillämpas endast på värdepapperskonton som förs på grund av förvaringsverksamhet som bedrivs i Finland, begränsas tillämpningen av lagen i praktiken till utländska aktörer som bedriver verksamhet med inriktning på Finland via en filial som etablerats här.

Som förvarare ska enligt förslaget betraktas också en värdepapperscentral då den bedriver förvaring som avses i momentets 1 punkt i enlighet med 2 kap. 16 § 2 mom. i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet. Såsom ovan redan konstaterats anses värdepapperscentralens uppgifter i anslutning till upprätthållande av värdeandelssystemet inte som verksamhet av det slag som avses i denna lag.

Som förvarare ska enligt förslaget dessutom betraktas den som är innehavare av ett förvaltningskonto enligt 5 a § i lagen om värdeandelssystemet. Sådana förvaltningskonton är ovan nämnda inhemska och utländska värdepappersföretag samt kreditinstitut, men som förvaltare av förvaltningskonton kan verka också andra aktörer

som nämns i lagen, såsom framgår av 5 a § i lagen om värdeandelskonton samt av 6 kap. 4 § i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet.

Såsom ovan framgår innebär också förvaltning av fondandelar enligt 9 a kap. i lagen om placeringsfonder vanligen förvaring i den bemärkelse som avses i lagförslaget. Sålunda är ett inhemskt eller utländskt värdepappersföretag, kreditinstitut eller fondbolag och likaså en värdepapperscentral en sådan förvarare som avses i lagförslaget också när det förvaltar sina kunders fondandelar i enlighet med 2 kap. 1 eller 2 § i lagen om investeringstjänster, enligt 16 § 2 mom. i lagen om värdeandelssystem och clearingverksamhet samt enligt 57 b § i lagen om placeringsfonder. Å andra sidan ska som förvarare enligt den punkt som det nu är fråga om inte betraktas t.ex. förvaringsinstitut enligt lagen om placeringsfonder, eftersom dessa regleras enligt särskilda bestämmelser i lagen om placeringsfonder.

I momentets 3 punkt definieras begreppet värdepapperskonto. Det är fråga om ett konto som förs av en förvarare och varav framgår vem som är kontoinnehavare, vilka värdepapper som förvaras för kontoinnehavarens räkning samt vilka rättigheter och begränsningar som gäller kontoinnehavarens rätt. Definitionen är närmast informativ eftersom det föreskrivs närmare om saken i lagförslaget 2 kap., i synnerhet i kapitlets 3 §.

I momentets 4 punkt konstateras att med kontorätt avses kontoinnehavarens rätt till värdepapper. Benämningen kontorätt används för att beskriva kontoinnehavarens kontoförda rättsliga ställning som en helhet. Nedan, i synnerhet i 4 §, föreskrivs närmare om kontorättens innehåll, dvs. om kontoinnehavarens egentliga rättigheter. Såsom framgår därav har innehavaren av ett värdepapperskonto en i rättsligt hänseende något avvikande ställning jämfört med den som har värdepapper i sin besittning eller en värdeandel på ett värdeandelskonto i sitt namn, trots att dessa former av värdepapperstillgångar i allmänhet kan jämföras med varandra i finansiell bemärkelse. Frågan behandlas närmare i motiveringen till 4 §.

I paragrafens 2 mom. föreskrivs att vid tillämpningen av lagen ska med värdepapper

som förvaltas av en förvarare jämföras förvararens kontorätt som avser värdepapper hos en annan förvarare eller motsvarande rätt enligt ett tredjelands lagstiftning. Bestämmelsen har en viktig betydelse eftersom den utsträcker lagens tillämpningsområde också till s.k. indirekt förvaring, dvs. till den situationen att förvararen inte innehar värdepapper eller värdeandelar utan har rätt som avser värdepapper gentemot en annan förvarare eller motsvarande utländsk aktör. I fråga om sådan flerstegsförvaltning av värdepapper, som är vanlig i internationella sammanhang, kan kedjan av förvarare bestå av flera förvarare, tills den slutar t.ex. hos en utländsk värdepapperscentral som förvarar fysiska värdepapper eller som i likhet med Finlands värdepapperscentral för register över helt dematerialiserade värdepapper.

2 kap. **Värdepapperskonton och anteckningar som ska göras på dem**

3 §. *Värdepapperskonto.* Paragrafens 1 mom. innehåller allmänna bestämmelser om värdepapperskonton. Enligt momentet ska en förvarare föra kundspecifika värdepapperskonton över värdepapper som den förvarar. Utgångspunkten är sålunda den att förvararen ska föra ett separat värdepapperskonto för var och en av sina kunder. Begreppet kundspecifik ska å andra sidan förstås i vidsträckt bemärkelse, dvs. så att som kontoinnehavare i vissa situationer ska antecknas flera personer tillsammans, vilket innebär att de har gemensam kontorätt på det sätt som avses i 1 § 2 mom. i lagen om vissa samäganderättsförhållanden. En sådan situation kan uppkomma på grund av ett avtal och också t.ex. till följd av ett arvsskifte.

Ingenting hindrar att förvararen öppnar flera värdepapperskonton för samma kontoinnehavare. Exempelvis för en kontoinnehavare som själv är förvarare är det i allmänhet nödvändigt att ha separata konton dels för kundernas värdepapper och dels för sina egna värdepapper. Det kan också vara nödvändigt att t.ex. hålla värdepapper som förvaltas för kunder åtskilda på grund av de krav som skattelagstiftningen i kundernas hemland

ställer. En kontoinnehavare kan också annars ha behov av att avtala med förvararen om öppnande av flera värdepapperskonton i sitt namn.

Enligt momentet ska värdepapperskonton föras på ett tillförlitligt sätt. Den närmare innebörden av detta krav kommer att preciseras i praktiken och eventuellt i Finansinspektionens föreskrifter om tekniska förfaranden, som det föreskrivs om i 9 §. Det är också skäl att understryka vikten av att den noggranna tidpunkten för alla anteckningar som anger rättigheter måste kunna utredas på ett tillförlitligt sätt. Detta är viktigt med tanke på de rättsverkningar som är förenade med kontoanteckningar. Bland annat frågor som gäller företrädesrätt enligt lagförslaget 7 § ska i regel avgöras enligt vilken rätt som tidigare antecknats på kontot. Kontona förs i praktiken med hjälp av automatisk databehandling.

I paragrafens 2 mom. föreskrivs vilka anteckningar som ska göras på värdepapperskonton. Momentet gäller endast de minimikrav som ställs på värdepapperskonton. Ingenting hindrar att också andra uppgifter antecknas på konton, t.ex. på kontoinnehavarens begäran eller av andra orsaker, om detta anses vara ändamålsenligt.

Enligt momentets 1 punkt ska på ett värdepapperskonto för det första antecknas identifieringsuppgifter om kontoinnehavaren. En fysisk eller juridisk person ska individualiseras t.ex. med hjälp av personbeteckning eller organisationsnummer så att det inte är oklart vem som avses. Detsamma gäller andra rättsinnehavare, exempelvis innehavare av panträtt.

Utöver de uppgifter som behövs för individualiseringen måste förvararen naturligtvis ha kontaktuppgifter om kontoinnehavarna och andra rättsinnehavare, bl.a. adress och e-postadress, telefonnummer och bankförbindelser, för att kunna uppfylla sina förpliktelser enligt lag och avtal. Kontaktuppgifterna behöver dock inte antecknas på värdepapperskontot.

Enligt momentets 2 punkt ska på ett värdepapperskonto antecknas värdepapperslagen och antalet värdepapper som förvaras för kontoinnehavarens räkning. På så vis anges föremålet för förvaringen, dvs. vad kontoinnehavarens rätt omfattar. Såsom framgår av

2 § 2 mom. är det inte nödvändigtvis fråga om fysiska värdepapper som innehas av förvararen själv eller ens om värdeandelar på ett konto i förvararens namn, utan förvaringen kan vara – och är ofta också i gränsöverskridande situationer – på det sättet indirekt att förvararen gentemot en annan förvarare har rätt till värdepapper eller motsvarande rätt enligt lagen i något annat land.

Enligt momentets 3 punkt ska på ett värdepapperskonto antecknas också rättigheter och begränsningar som enligt 6 § avser kontoinnehavarens rätt, exempelvis panträtt, utmätning eller insolvensförfarande som inlett mot kontoinnehavaren. I 6 § föreskrivs närmare om detta.

Enligt paragrafens 3 mom. är utgångspunkten den att kontoanteckningar görs på uppdrag av kontoinnehavaren. Att anteckna ett värdepapper på ett värdepapperskonto baseras på ett avtal mellan förvararen och en kund som är kontoinnehavare. Utgångspunkten är också den att senare kontoanteckningar ska göras på kontoinnehavarens uppdrag eftersom det är fråga om kontoinnehavarens tillgångar som denne har rätt att förfoga över. Anteckningar som görs på uppdrag av kontoinnehavaren kan gälla t.ex. att värdepapper avförs från kontot (kontot debiteras) på grund av ett säljuppdrag eller att panträtt som kontoinnehavaren upplåtit enligt 6 § antecknas på kontot. Kontoinnehavarens behörighet att ge uppdrag och likaså frågor som gäller bemyndigande och annan representation följer allmänna förmögenhetsrättsliga regler.

Anteckningar kan göras också på uppdrag av en person som enligt någon annan lag har rätt att förfoga över egendomen i fråga. Det kan vara fråga om situationer av många olika slag. Panthavaren kan t.ex. ha rätt att förfoga över pantobjektet antingen enligt de allmänna bestämmelserna efter att en fordran inte blivit betald eller också med stöd av specialbestämmelserna i lagen om finansiella säkerheter. Enligt utskottets utredning har utmätningssmannen rätt att realisera utmätt egendom och konkursboet har enligt konkurslagen rätt att realisera egendom som hör till konkursboet. Kontoinnehavaren kan ersättas av en eller flera fysiska eller juridiska personer t.ex. till följd av att kontoinnehavaren avlidit eller till följd av bolagsrättslig fusion el-

ler delning. Då anteckningar görs av någon annan orsak än enligt kontoinnehavarens uppdrag innebär tillförlitlighetskravet att förvararen innan anteckningen görs ska kräva tillräcklig utredning om vederbörandes rätt att förfoga över tillgångarna i fråga.

Nedan i kapitlet föreskrivs dessutom om anteckningar i vissa fall. I lagens 6 § 1 mom. föreskrivs att utmätning och säkringsåtgärder som avser kontorätt ska antecknas på anmälan av en behörig myndighet, medan konkurs ska antecknas på anmälan av konkursboet. Vidare föreskrivs att inledande och upphörande av saneringsförfarande ska antecknas på anmälan av utredaren. Dessutom föreskrivs i 8 § om förvararens rätt och skyldighet att under vissa förutsättningar korrigera felaktiga kontoanteckningar.

Anteckningar ska göras utan obefogat dröjsmål. En anteckning ska med andra ord göras omedelbart efter att grunden för den har uppkommit och begäran om anteckning har framförts samt efter att det vid behov har lagts fram utredning som gör det möjligt att kontrollera anteckningens tillförlitlighet. Orsaken till ett befogat dröjsmål kan vara t.ex. en begäran om tilläggsutredning. Det är å andra sidan skäl att observera att ett värdepapper enligt 10 § 1 mom. ska vara i förvararens besittning innan det antecknas på värdepapperskontot.

4 §. Kontorätt. I denna paragraf föreskrivs om innehållet i kontoinnehavarens rätt. Trots att man i allmänhet talar om att äga värdepapper kan en investerares rättsliga ställning i viss mån variera beroende av om investeraren har ett fysiskt värdepapper i sin besittning, har en värdeandel på sitt värdeandelskonto eller har en sådan rätt till ett värdepapper som avses i lagförslaget. Den finansiella betydelsen av dessa olika former av innehav är vanligen densamma. Skillnaden ligger närmast i det sätt på vilket rättigheterna förverkligas i tekniskt hänseende och vilken rättsinnehavarens ställning är i vissa insolvensrelaterade undantagssituationer.

I lagförslaget används benämningen kontorätt om en kontoinnehavarens rätt till värdepapper. Det är i rättslig bemärkelse fråga om en rättslig ställning som i viss mån avviker från den traditionella äganderätten eller en direkt därmed jämförbar rättslig ställning.

Kontorätten gäller inte ett individualiserat föremål eller motsvarande objekt och den kan inte heller förverkligas gentemot någon annan än kontoinnehavarens egen förvarare. Eftersom föremålet för kontorätten har individualiserats endast generiskt, dvs. endast i fråga om de förvarade värdepapperens slag och antal, har innehavaren av kontorätten inte en lika stark rättslig ställning som innehavaren av äganderätten i en situation då förvararen blivit insolvent, trots att den som har rätt till kontot skyddas på det sätt som föreskrivs i lagförslaget 11 §.

Lagens definition av kontoinnehavarens rättsliga ställning och benämningen kontorätt hindrar inte att man i dagligt tal talar om "värdepapper". Ett sådant språkbruk är i allmänhet inte till hinder heller då man ingår avtal eller vidtar andra rättshandlingar som gäller en kontoinnehavarens rätt, förutsatt att objektet för rättshandlingen annars har individualiserats på ett sådant sätt att det inte kan uppkomma oklarhet om detta. Också flera andra lagbestämmelser om värdepapper kan som sådana tillämpas på kontoinnehavarens rättsliga ställning enligt denna lag.

Enligt paragrafens 1 mom. 1 punkten har en kontoinnehavare rätt att få prestationer som motsvarar de värdepapper som är antecknade på kontot och att utöva andra värdepappersbaserade rättigheter. Dessa rättigheters närmare innehåll beror på värdepapperen i fråga och på lagstiftningen om saken samt på de villkor som gäller för värdepapperen. Exempelvis rättigheter som är baserade på aktier i ett aktiebolag eller i ett motsvarande utländskt bolag och på andra bolagsrättsliga värdepapper bestäms bl.a. på grund av den tillämpliga bolagslagen samt bolagsordningen eller motsvarande. När det är fråga om skuldinstrument har i allmänhet villkoren för skulden en central betydelse.

Punkten gäller ekonomiska rättigheter, såsom rätt till utdelningar, amorteringar och andra betalningar samt olika teckningsrätter och likaså eventuella förvaltningsbefogenheter, t.ex. rätten att delta i emittentbolagets beslutsfattande och rättigheter som stöder detta. Utgångspunkten är den att kontoinnehavaren har samma rättigheter som vem som helst som innehar motsvarande värdepapper, i fråga om aktier t.ex. alla rättigheter som till-

kommer aktieägare. Den omständigheten att rättigheterna förverkligas genom en förvarare kan naturligtvis ha betydelse för utövandet av rättigheterna. I ett avtal mellan förvararen och kontoinnehavaren kan också föreskrivas närmare om utövandet av rättigheterna. Dessa frågor behandlas nedan i samband med paragrafens 2 mom. och dess motivering.

I momentets 2 *punkt* föreskrivs om en kontoinnehavares rätt att förfoga över sin rätt i samband med omsättning och säkringsåtgärder. En kontoinnehavare kan för det första förfoga över sin rätt genom transaktioner, vilket i praktiken i allmänhet innebär att kontoinnehavaren ger förvararen ett säljuppdrag som leder till att värdepapper avförs från kontoinnehavarens konto (kontodebitering). Det är då inte i egentlig mening fråga om överlåtelse av kontorätt utan om en avyttring som leder till att kontoinnehavarens (säljarens) kontorätt upphör. Å andra sidan kan man enkelt uttrycka saken så att transaktionen i dess helhet vanligen leder till att värdepapperet i fråga antecknas på en annan kontoinnehavares (köparens) värdepapperskonto (kontokreditering), vilket innebär att en ny kontorätt uppkommer. Köparens kontorätt kan avse antingen samma förvarare eller en annan förvarare än säljarens upphörda kontorätt.

När det gäller inrättande av begränsade rättigheter är det i praktiken av största vikt att panträtt kan upplåtas. I 6 § föreskrivs närmare om anteckning av panträtt samt andra rättigheter och begränsningar som gäller kontorätt.

Enligt momentets 3 *punkt* har en kontoinnehavare också rätt att byta förvarare, dvs. att få värdepapper överflyttade till ett konto som upprätthålls av en annan förvarare. Om rättigheter eller begränsningar i fråga om kontoinnehavarens rätt har antecknats på kontot måste rättsinnehavarnas samtycke utverkas före bytet av förvarare. (se 6 § 3 mom. och dess motivering).

Kontoinnehavaren har å andra sidan rätt att få värdepapper som antecknats på kontot i sin besittning. Om det är fråga om t.ex. en värdeandel på ett förvaltningskonto i förvararens namn, har kontoinnehavaren rätt att få värdeandelen överförd till ett värdeandelskonto i sitt eget namn. Samtidigt avförs vär-

depappret från det värdepapperskonto som upprätthålls av förvararen och kontoinnehavarens rättsliga ställning bedöms inte längre i enlighet med den föreslagna lagen. När det är fråga om internationella förvaringskedjor är det vanligen inte möjligt att på detta sätt få värdepapper i sin egen besittning, eftersom förvararen inte har fysiska värdepapper eller värdeandelar utan i stället sådan rätt som avses i 2 § 2 mom. Detta innebär att kontoinnehavaren i allmänhet i praktiken endast har möjlighet att byta förvarare.

I paragrafens 2 *mom.* föreskrivs om förvararens skyldighet att se till att kontoinnehavarens rättigheter enligt 1 mom. förverkligas. I detta syfte ska förvararen vidta alla åtgärder inom ramen för sina rimliga påverkningsmöjligheter. Av värdepappersförvaringens natur följer att de rättigheter som kontoinnehavaren har enligt 1 mom. inte är absoluta, utan deras förverkligande kan bero på omständigheter som förvararen inte kan påverka. Värdepappersbaserade betalningar och förverkligandet av andra värdepappersrelaterade rättigheter kan vara beroende av emittentens verksamhet samt, om förvaringen är indirekt, på åtgärder som vidtas av andra förvarare i kedjan. Begränsningar kan bero också på lagstiftningen. Då exempelvis aktier i ett finländskt aktiebolag som överförs till värdeandelssystemet har förvaltarregistrerats, kan på basis av dem i allmänhet utövas bara aktieägarens s.k. ekonomiska rättigheter. Likaså kan t.ex. kontoinnehavarens möjlighet att få värdepapper i sin egen besittning begränsas dels av avtalsbestämmelser och dels också av bl.a. tillämplig lagstiftning (t.ex. en annan stats lag enligt vilken värdepapper alltid är dematerialiserade) och likaså av clearing-systemens regler och andra liknande omständigheter.

Förvararens skyldighet att agera i olika situationer kan inte detaljregleras i lagstiftningen utan det är skäl att i varje enskilt fall, med beaktande av relevanta omständigheter, bedöma vilka åtgärder som kan vidtas inom ramen för förvararens rimliga påverkningsmöjligheter. Vid bedömningen av förvararens skyldighet att vidta åtgärder är det i sista hand avgörande vad som avtalats om saken mellan förvararen och kontoinnehavaren. Detta konstateras uttryckligen i momentet.

Förvararen och kontoinnehavaren kan – och i allmänhet också bör – närmare avtala om vilka åtgärder förvararen är skyldig att vidta i syfte att förverkliga de rättigheter som avses i 1 mom. Förvararen och kontoinnehavaren kan också avtala att förvararen inte är skyldig att vidta vissa åtgärder eller förverkliga vissa rättigheter, exempelvis aktieägarens skyldighet att delta i bolagsstämmor, eller andra aktieägares s.k. föfoganderättigheter i bolaget. Vidare kan det avtalas att vissa rättigheter inte förmedlas till kontoinnehavaren utan i stället ersätts i pengar, t.ex. så att kontoinnehavaren får en penningprestation i stället för teckningsrätter. I synnerhet i fråga om utländska värdepapper förenas förvaringsavtal ofta med särskilda villkor för utövandet av bolagsrättsliga rättigheter, eftersom dessa kan vara förenade med så betydande kostnader att det inte lönar sig för kontoinnehavaren att aktivt utöva alla sina rättigheter.

I momentet föreskrivs vidare uttryckligen att penningprestationer måste betalas och övriga åtgärder för att rättigheter ska kunna utövas måste vidtas utan obefogat dröjsmål. Parterna kan avtala närmare också om detta.

I paragrafens 3 mom. hänvisas till 11 § som gäller kontoinnehavarens rättigheter vid förvararens konkurs och i samband med annat insolvensförfarande. Av den sistnämnda paragrafen framgår att trots att kontoinnehavaren åtnjuter ett visst skydd i samband med insolvensförfarande mot förvararen och sålunda har en bättre ställning än borgenärer i allmänhet, kan förvararens rättsliga ställning inte i alla avseenden jämföras med den rättsliga ställning som innehavaren av den egentliga äganderätten har. Dels 4 § och dels också 11 § har sålunda en central betydelse för helhetsbedömningen av kontoinnehavarens rättsliga ställning.

5 §. Utövande av rättigheter. I paragrafens 1 mom. föreslås för tydlighetens skull en särskild bestämmelse enligt vilken kontoinnehavarens rättigheter enligt 4 § 1 mom. kan utövas endast via förvararen. Om förvaringen är indirekt, dvs. då förvararen har kontorätt eller motsvarande rätt gentemot en annan förvarare, gäller kontoinnehavarens rätt endast gentemot dennes egen förvarare. Flerstegsförvaltning av värdepapper innebär att varje förvarare i kedjan står i avtalsförhållan-

de endast till sina egna kontoinnehavare och förvaltar dessas rättigheter. Om en kontoinnehavare – eller t.ex. dennes borgenärer – skulle ha möjlighet att rikta anspråk mot förvarare längre fram i kedjan skulle detta leda till betydande oklarheter i rättsligt hänseende.

Det sätt på vilket kontoinnehavarens rättsliga ställning definieras i lagförslaget inverkar indirekt också på kontoinnehavarens borgenärs ställning. Det som kan utmätas hos kontoinnehavaren och som hör till dennes konkursbo är uttryckligen kontoinnehavarens rättsliga ställning, dvs. dennes kontorätt. Däremot kan utmätning för kontoinnehavarens skuld inte på ett eller annat sätt riktas t.ex. mot värdepapper som förvararen förvaltar för sina kontoinnehavares räkning eller mot värdeandelar på ett förvaltningskonto i förvararens namn. De nämnda värdepapperen eller värdeandelarna hör inte heller till kontoinnehavarens konkursbo. Om förvaringen är indirekt kan utmätning av kontoinnehavarens tillgångar eller annan verkställighet som rör dennes tillgångar inte heller riktas mot förvararens kontorättigheter eller motsvarande rättigheter och den vägen utsträckas till andra förvarare i förvaringskedjan. För denna med tanke på flerstegs förvaltningssystemen centrala princip används den internationella benämningen *prohibition of upper-tier attachment*. På motsvarande sätt avser rättigheter som upplåts av kontoinnehavaren, t.ex. panträtt, uttryckligen dennes kontorätt och inte t.ex. värdepapper som förvararen förvaltar för sina kontoinnehavares räkning.

I paragrafens 2 mom. konstateras att särskilda bestämmelser gäller i fråga om kontoinnehavarens rättigheter gentemot värdepappersemittenter. Lagförslaget innehåller över huvud taget inga bestämmelser om vem som ska utöva värdepappersbaserade rättigheter gentemot emittenter och hur rättigheterna ska utövas. Bestämmelser om saken finns i andra lagar, t.ex. i aktiebolagslagen, lagen om skuldebrev och – i fråga om utländska värdepapper – i utländsk lagstiftning. När det är fråga om värdepapper utövas rättigheterna gentemot emittenten i allmänhet av den förvarare som är närmast emittenten, dvs. av den som i sin besittning har t.ex. fysiska värdepapper som berättigar till utövande av rättigheter eller av den som enligt en anteckning

i aktieägarförteckningen sköter förvaltarregistreringen. Av särskilda bestämmelser kan emellertid följa att kontoinnehavaren har rättigheter som denne själv i eget namn utövar gentemot emittenten. Som exempel kan nämnas aktiebolagslagens bestämmelser om de möjligheter som ägaren till förvaltarregistrerade aktier har att delta i bolagsstämman. Förvaringen av värdepapper är emellertid sådan till sin karaktär att också utövande av sådana rättigheter som direkt hänför sig till emittenten kan ske endast med medverkan av aktörerna i förvaringskedjan.

6 §. Rättigheter och begränsningar i kontorrätten. I paragrafens 1 mom. föreskrivs närmare om anteckning av sådana rättigheter och begränsningar på värdepapperskonton som avses i 3 § 2 mom. 3 punkten.

På ett konto ska antecknas panträtt som avser kontorätten. Pantsättning av kontorätt fullbordas genom att panträten antecknas på värdepapperskontot. Pantsättningen blir då i enlighet med 7 § skyddad bl.a. mot kontoinnehavarens konkurs och mot utmätning av kontorätt som antecknats på kontot senare. Ett undantag i fråga om anteckning av panträtt utgör företagsinteckning som är i kraft på annat sätt såsom föreskrivs i företagsinteckningslagen (634/1984).

Panträtt som antecknats på kontot kan gälla endast ett visst eller vissa på kontot antecknade värdepapper. Å andra sidan finns det inte heller något hinder för att en pantsättning gäller ett helt värdepapperskonto och därmed alla värdepapper som antecknats på det. Pantsättningens omfattning är beroende av hur föremålet för pantsättningen har definierats i pantsättningsavtalet och hur panträten har antecknats på kontot. Flera panträter kan gälla samma objekt och dessas inbördes företrädesrätt bestäms då i enlighet med 7 §.

På ett värdepapperskonto kan utöver panträtt antecknas andra avtalsbaserade rättigheter som avser kontorätt. Om förvararen och kontoinnehavaren har avtalat om begränsningar i kontoinnehavarens rättsliga ställning enligt 4 § kan också dessa begränsningar antecknas på värdepapperskontot. Detta kan ha betydelse för bedömningen av begränsningens effekt gentemot tredje man.

Utmätningar och säkringsåtgärder som avser kontorätt ska antecknas på anmälan av en

behörig myndighet. När det är fråga om kontorätt som tillhör ett konkursbo ska konkursen antecknas på anmälan av konkursboet. På motsvarande sätt ska inledande och upphörande av saneringsförfarande antecknas på anmälan av utredaren. Hos myndigheten, konkursboet eller utredaren tas naturligtvis inte ut avgifter för anteckningar som förvararen enligt lagen ska göra på anmälan av dem.

Panträtt, utmätning och andra därmed jämförbara rättigheter eller begränsningar ska antecknas med tillräcklig noggrannhet. Härmed avses att exempelvis en anteckning av panträtt med tillräcklig noggrannhet ska ange dels föremålet för panträten och dels den skuld för vilken panten utgör säkerhet. Detta ska göras på ett sådant sätt att det bl.a. framgår vem som har rätt att i enlighet med 2 mom. ta emot prestationer som är baserade på värdepapperen. Motsvarande förfarande gäller t.ex. i fråga om utmätning. I en kontoanteckning kan i praktiken hänvisas t.ex. till ett pantsättningsavtal, ett utmättningsbeslut eller till något annan handling som närmare anger rättens innehåll.

I paragrafens 2 mom. konstateras för tydlighetens skull att om på ett värdepapperskonto har antecknats rättigheter eller begränsningar som avser kontorätt, ska värdepappersbaserade prestationer riktas till den som enligt uppgifter som framgår av kontot har rätt till prestationen. Motsvarande regel gäller i tillämpliga delar utövande av andra värdepappersbaserade rättigheter. I vilken mån värdepappersbaserade rättigheter tillkommer någon annan rättsinnehavare i stället för kontoinnehavaren kan bero t.ex. på ett avtal mellan kontoinnehavaren och panthavaren samt på den tillämpliga lagstiftningen.

I paragrafens 3 mom. föreskrivs om sådana anteckningars varaktighet som gäller rättigheter eller begränsningar. Anteckningar som anger rättigheter eller begränsningar kan strykas om den behöriga rättsinnehavaren, t.ex. panthavaren, ger sitt samtycke.

Om värdepapper avförs från ett konto, dvs. om kontot debiteras, innebär detta att kontorättigheterna upphör, och att också rättigheterna och begränsningar i fråga om kontorättigheterna därmed upphör och förlorar sin betydelse. Av denna anledning måste rättsinnehavarens samtycke inhämtas också för kon-

todebitering om denna sker på ett sätt som kränker rättigheter eller begränsningar som antecknats på kontot. Om t.ex. panträtt gäller ett visst antal kontoförda värdepapper av vissa slag, kan endast en andel som överstiger antalet i fråga överföras från kontot utan panthavarens samtycke. Detsamma gäller t.ex. den situationen att en del av de värdepapper som antecknats på kontot antecknas ha blivit utmäta.

Också då förvararen byts – oberoende av hur detta formellt och tekniskt genomförs – är det i sak fråga om att avförä värdepapper från ett konto som upprätthålls av en förvarare och anteckna dem på ett konto som upprätthålls av en annan förvarare, eller om ett förfarande som kan jämföras med detta åtminstone i rättsligt hänseende. Av allmänna regler följer att överföring av ett konto på ett sådant sätt att förvararens åtaganden överförs på en annan förvarare inte kan ske utan kon- toinnehavarens och andra på kontot antecknade rättsinnehavarens samtycke. Byte av förvarare kan inte heller jämföras med sådan överföring av ett värdeandelskonto som avses i 16 b § i lagen om värdeandelskonton.

Allmänt taget är avsikten att momentets bestämmelser ska vara subsidiära i förhållande till 8 §, där det förskrivs om korrigerande av kontoanteckningar. Avsikten är inte att rättsinnehavaren ska kunna förhindra att en felaktig anteckning korrigeras, om det inte i enlighet med 8 § är motiverat att skydda rättsinnehavarens förtroende för anteckningen.

7 §. Företrädesrätt för rättigheter som avser kontorätten. Enligt förslaget har sådana anteckningar på ett värdepapperskonto som anger rättigheter – och inte t.ex. underrättelser till förvararen om överföringar och andra motsvarande underrättelser, dvs. denuntiation – en central betydelse för bedömningen av vilken bindande verkan rättigheterna av det slag som avses i 6 § har i tredjepartsrelationer. Förvararens kontoanteckningar kan i detta avseende jämföras med sådana registreringar av rättigheter på värdeandelskonton som görs i värdeandelssystemet.

I paragrafen föreslås i överensstämmelse med denna princip bestämmelser om företrädesordningen mellan olika rättigheter. Enligt huvudregeln i den föreslagna paragrafens

1 mom. har rättigheter som antecknats på ett värdepapperskonto enligt 6 § företrädesrätt framför rättigheter som inte antecknats. När det gäller antecknade rättigheter som står i konflikt sinsemellan bestäms företrädesrätten på basis av anteckningstidpunkten, dvs. så att en tidigare antecknad rättighet har företrädesrätt framför en senare antecknad. Bl.a. av denna anledning är det viktigt att de exakta anteckningstidpunkterna kan utredas på ett tillförlitligt sätt, så som förutsätts i 3 § 1 mom.

I paragrafens *2 mom.* föreskrivs om undantag i detta avseende, dvs. om den situationen att en rättsinnehavare vid anteckningen av en rättighet på ett konto kände eller borde ha känt till en annan, konkurrerande rättighet. Den förste rättsinnehavarens rätt åsidosätts då trots att den enligt huvudregeln 1 mom. skulle få företrädesrätt i det fall att den konkurrerande rätten uppkommit tidigare. Exempelvis en panträtt kan få företrädesrätt framför en annan, senare avtalad panträtt trots att den senare panträtten har antecknats på värdepapperskontot som den första, ifall innehavaren av den senare avtalade rätten inte då dennes rätt antecknades på kontot var i motiverad god tro i fråga om existensen av den tidigare avtalade panträtten.

Paragrafens bestämmelser ska tillämpas vid kollisioner mellan rättigheter som avses i 6 §, dvs. då rättigheter som hänför sig till samma kontorätt står i konflikt sinsemellan på så sätt att de inte kan förverkligas samtidigt. Då den egentliga omsättningen av värdepapper i situationer som omfattas av lagens tillämpningsområde vanligen sker genom debitering och kreditering av olika värdepapperskonton, uppkommer i samband därmed däremot i praktiken inte situationer där rättigheter som hänför sig till samma objekt står i konflikt sinsemellan. Av motsvarande anledning förekommer det i situationer som hör till lagens tillämpningsområde i praktiken inte frågor som gäller åtkomstskydd i begreppets traditionella bemärkelse. Då omsättningen sker genom debitering och kreditering av olika konton kommer omsättningsobjektet inte att vara i det avseende identiskt att den s.k. rätta ägaren kan framställa krav mot en senare förvärvare av samma objekt.

8 §. *Korrigerig av anteckningar samt skydd för rättigheter som framgår av konton.* I denna paragraf föreskrivs om förvararens rätt och skyldighet att korrigera felaktiga kontoanteckningar. Informationen på ett konto kan bli felaktig av olika orsaker, t.ex. på grund av räkne- eller skrivfel eller tekniska fel i datasystem. Det kan också vara fråga om s.k. sakfel som beror på felaktig eller bristfällig utredning om grunden för en anteckning eller på felaktig lagtillämpning. Med felaktiga anteckningar avses i paragrafen både anteckningar som innehåller felaktig information och anteckningar som är bristfälliga.

Alla fel ska i princip rättas utan obefogat dröjsmål. Behovet att rätta fel i situationer som hör till lagförslagets tillämpningsområde understryks av den omständigheten att rätt till skadestånd enligt 14 § uppkommer endast på grund av vållande och skyddar inte den skadelidande lika effektivt som t.ex. ersättningssystemet enligt lagstiftningen om värdeandelar.

Den enda begränsningen när det gäller korrigerig av fel är enligt förslaget att om korrigerig av ett fel leder till att en kontoinnehavare eller en annan rättsinnehavare ställning enligt kontot försvagas, kan felet dock återopas mot denne och anteckningen korrigeras endast i det fall att rättsinnehavaren kände eller borde ha känt till felet då den felaktiga anteckningen gjordes. Detta innebär att rättsinnehavarens goda tro skyddas. Felet kan sålunda inte återopas mot rättsinnehavaren och anteckningen kan inte rättas utan dennes samtycke. Om däremot en kontoinnehavare eller en annan rättsinnehavare vars ställning påverkas av att ett fel rättas, kände eller borde ha känt till felet då den felaktiga anteckningen gjordes, finns det ingen anledning att skydda dennes förtroende för anteckningen.

Kravet att rättsinnehavaren ska vara i motiverad god tro innebär bl.a. att en person som direkt dragit nytta av ett skriv- eller räknefel, av ett tekniskt fel eller av något annat därmed jämförbart fel inte behöver ge sitt samtycke till korrigerig av felet. Exempelvis en kontoinnehavare på vars konto till följd av ett skriv- eller räknefel eller något jämförbart tekniskt fel helt grundlöst har antecknats värdepapper, kan inte vara i motiverad god tro i

fråga om registrerigens felaktighet och det finns sålunda inget hinder för korrigerig av felet, åtminstone inte så länge det på kontot inte har antecknats andra rättigheter som hänför sig till värdepapperen ifråga. I det sistnämnda fallet kan en förutsättning för korrigerig av felet vara att panthavaren eller någon annan rättsinnehavare ger sitt samtycke, om denne var i motiverad god tro vid den tidpunkt då rättigheten antecknades på kontot.

Situationen kan vara och är i allmänhet en annan om ett fel har skett längre fram i den kedja av händelser som lett till registrerigens, oberoende om det varit fråga om ett tekniskt fel eller någon annan felaktighet, t.ex. en rättshandling som belastas av en ogiltighetsgrund. Exempelvis en köpare på värdepappersmarknaden kan i praktiken inte vara skyldig att veta vilka eventuella felaktigheter som har skett vid clearing av transaktioner med värdepapperen i tidigare skeden, innan värdepapperen krediterades köparens konto. Eftersom kontoanteckningar till förmån för kontoinnehavare och andra rättsinnehavare i sådana situationer skyddas så att fel inte kan återopas mot dem, har skyddet motsvarande syfte som åtkomstskyddet i samband med traditionell omsättning av värdepapper.

Om det är oklart om god tro föreligger är det vanligen skäl att förvararen avhåller sig från att korrigerig ett fel till dess att parternas samtycke till korrigerig har inhämtats eller ärendet har avgjorts t.ex. i domstol. I lagförslagets 14 § föreskrivs om förvararens skadeståndsansvar när det gäller rättelse av fel liksom när det gäller annan verksamhet som avses i den föreslagna lagen.

Felaktigheter i samband med upprätthållandet av värdepapperskonton kan leda till att förvararen inte så som 10 § 1 mom. förutsätter har alla värdepapper som motsvarar anteckningarna på sina kunders värdepapperskonton i sin besittning. Om det t.ex. av misstag antecknas alltför många värdepapper på kundkontona, men felet på grund av de begränsningar som framgår av den föreslagna paragrafen inte kan korrigeras i alla avseenden, är förvararen skyldig att skaffa flera värdepapper för att uppfylla det krav som föreskrivs i 10 § 1 mom. Det blir då förvararen som bär den skada som felet orsakar om förvararen inte lyckas få ersättning av någon

annan, exempelvis av den person som orättmätigt förfogat över värdepapper som felaktigt antecknats på kontot.

9 §. Behörighet att meddela föreskrifter. Enligt denna paragraf bemyndigas Finansinspektionen att meddela närmare föreskrifter om tekniska förfaranden i samband med värdepapperskonton och om vilka uppgifter som ska antecknas på värdepapperskonton.

I lagförslagets 3 § 1 mom. ingår grundläggande bestämmelser om hur värdepapperskonton ska upprätthållas. Finansinspektionen kan meddela kompletterande föreskrifter om saken, i den mån som det är fråga om tekniska förfaranden. Avsikten med föreskrifterna, som kan avse t.ex. datatekniska krav, är att säkerställa att konton upprätthålls på ett tillförlitligt sätt och att den exakta tidpunkten för anteckningar tillförlitligt kan utredas så som förutsätts i 3 § 1 mom.

Bestämmelser om vilka uppgifter som ska antecknas på konton ingår framförallt i lagförslagets 3 § 2 mom. och 6 § 1 mom. Närmare föreskrifter kan meddelas t.ex. om på vilket sätt kontoinnehavare och övriga rättsinnehavare samt värdepapper som antecknas på konton ska individualiseras och likaså om närmare precisering av de rättigheter och begränsningar som ska antecknas på konton.

3 kap. **Förvaring av värdepapper samt kontoinnehavarnas skydd vid insolvensförfaranden som avser förvararen**

10 §. Förvaring av värdepapper. I paragrafen föreskrivs om vissa närmare krav när det gäller förvaring som avses i 2 § 1 mom. 1 punkten. Enligt paragrafens 1 mom. ska en förvarare se till att den ständigt innehar värdepapper som motsvarar anteckningarna på kundernas värdepapperskonton. Dessutom förutsätts att förvararen ska ha värdepappren i sin besittning innan de krediteras kundens värdepapperskonto, dvs. antecknas på kontot enligt 3 § 2 mom. 2 punkten. Det förutsätts sålunda att det alltid finns full täckning för kontoinnehavarnas rättigheter. Dessutom ska förvararen se till att det alltid finns tillräcklig täckning redan innan motsvarande anteckningar görs på ett värdepapperskonto. Dessa

krav har en central betydelse för hela förvaringssystemets tillförlitlighet.

Förvararen kan uppfylla momentets krav genom att ha fysiska värdepapper i sin besittning, vilket visserligen i praktiken sällan förekommer. Exempelvis en förvarare som för sina utländska kunders räkning förvarar ett finländskt bolags aktier som har överfört till värdeandelssystemet har i stället vanligen värdeandelarna på ett värdeandelskonto, dvs. på ett förvaltningskonto i sitt namn. Å andra sidan kommer det framför allt när det gäller utländska värdepapper i fråga att förvararen i enlighet med 2 § 2 mom. har en kontorätt gentemot en annan förvarare eller en motsvarande rätt enligt något annat lands lag. Eftersom lagens bestämmelser i tillämpliga delar tillämpas på andra finansiella instrument än egentliga värdepapper kan också något annat förfarande komma i fråga. Förvararen kan t.ex. vara direkt registrerad i ägarförteckningen för ett utländskt bolag för vars aktier inte utfärdas värdepapper.

Värdepapperen ska vara i förvararens besittning så som närmare avtalats med kontoinnehavarna. I avtalet mellan förvararen och kontoinnehavaren kan närmare föreskrivas t.ex. om vilken typ av förvaring som kommer i fråga. Vidare kan det föreskrivas närmare t.ex. om vilken typ av kontorätt eller motsvarande utländsk rätt som kommer i fråga för förvararens vidkommande. Hur förvaringskedjan är uppbyggd vid indirekt förvaring kan ha en avsevärd betydelse för den risk som kontoinnehavaren utsätts för. Å andra sidan är det möjligt att i förvaringsavtalet t.ex. begränsa förvararens ansvar för att kontorätter eller motsvarande utländska rätter inte kan förverkligas på grund av att förvararen eller en s.k. underförvarare blir insolvent eller av någon annan sådan orsak. Enligt avtalsvillkor som ofta förekommer i praktiken ansvarar förvararen sålunda endast för att den omsorgsfullt väljer underförvarare eller värdepapperscentral.

I avtalet mellan förvararen och kontoinnehavaren kan det vidare bestämmas om förvaringen ska förverkligas som s.k. samförvaring eller som särförvaring. I det först nämnda fallet kan t.ex. en värdeandel finnas på ett gemensamt förvaltningskonto som förvararen förvaltar dels för kunden i fråga och dels

också för andra kunder, medan värdeandelarna i det sistnämnda fallet ska finnas på ett separat konto som förvaltas för vederbörande kunds räkning. Motsvarande alternativ kommer i fråga då förvaringen är indirekt på det sätt som avses i 2 § 2 mom. Frågan om förvaringen har förverkligats som samförvaring eller särförvaring har betydelse när det gäller kontoinnehavarens ställning i en sådan i 11 § avsedd situation där förvararen blir insolvent. För undvikande av tolkningsproblem är det i allmänhet skäl att tillräckligt tydligt reglera detta i avtalet. Det är här också fråga om omständigheter som hör till informationsskyldigheten i enlighet med 10 kap. 5 § i lagen om investeringstjänster.

Om en förvarare försummar sin skyldighet enligt momentet ska förvararen omedelbart skaffa de värdepapper som behövs för att täcka underskottet. Om underskottet beror på felaktiga kontoanteckningar kan det dock täckas genom att anteckningarna korrigeras i enlighet med 8 §, om det finns förutsättningar för korrigerings.

I paragrafens 2 mom. föreskrivs framför allt för tydlighetens skull att förvararen ska behandla sådana värdepapper – inklusive rättigheter som kan jämföras med värdepapper – som förvararen har i sin besittning för kontoinnehavarens räkning, som kundtillgångar. Detsamma gäller andra tillgångar som förvararen förvaltar för kontoinnehavarens räkning, såsom penningmedel som kommit förvararens besittning till följd av värdepappersbaserade prestationer och som inte ännu har redovisats till kunderna.

Av de allmänna principer som gäller kundmedel följer att sådana tillgångar ska hållas avskilda från förvararens egna tillgångar. Att principerna iaktas kan ha en väsentlig betydelse för kunderna i en situation där förvararen blir insolvent, trots att exempelvis en sammanblandning av värdepapperen med förvararens egna värdepapper inte nödvändigtvis resulterar i en rättsförlust för kontoinnehavarna enligt 11 §.

För de i praktiken viktigaste förvararna gäller noggrannare bestämmelser om behandling av kundtillgångar. Sådana bestämmelser finns i synnerhet i 9 kap. i lagen om investeringstjänster. De bestämmelserna ska tillämpas bl.a. på finländska tillhandahållare av in-

vesteringstjänster, exempelvis på värdepappersföretag och kreditinstitut. I 9 kap. i lagen om investeringstjänster föreskrivs om förvaring av kundmedel och dessutom bl.a. om de särskilda förutsättningar som gäller pantsättning och avyttring av kunders finansiella instrument. Finansinspektionen har dessutom meddelat föreskrifter om skydd och förvaring av kunders tillgångar. På utländska tillhandahållare av investeringstjänster inom EES ska tillämpas respektive hemstats bestämmelser och föreskrifter som huvudsakligen är baserade på direktivet om marknader för finansiella instrument.

11 §. Förvarares konkurs och annan insolvens. I denna paragraf föreslås bestämmelser om hur kontoinnehavare skyddas i samband med förvararens konkurs och vid andra insolvensförfaranden samt om förlustdelning mellan kontoinnehavare i sådana fall då de värdepapper som en insolvent förvarare har i sin besittning inte räcker för att förverkliga samtliga kontoinnehavarens rättigheter.

Bland annat i denna paragraf nämns kontoinnehavare, varmed avses en förvararens samtliga kunder för vilkas räkning förvararen förvaltar värdepapper och sålunda åtminstone är skyldig att upprätthålla värdepapperskonton och göra anteckningar på dem. Det är sålunda med andra ord inte meningen att förvararens – åtminstone från kundens synpunkt eventuellt helt slumpmässiga – försummelser eller fel i samband med upprätthållandet av värdepapperskonton ska ha en avgörande rättslig betydelse för vilket skydd förvaringskunderna får då förvararen är insolvent. Om det t.ex. i samband med förvararens konkurs visar sig att det inte finns något värdepapperskonto för en kund, måste försummelsen korrigeras i samband med att det avgörs vem som ska få de värdepapper som förvararen har i sin besittning. På motsvarande sätt ska eventuella fel som har begåtts i samband med att värdepapper redovisats korrigeras under sådana förutsättningar som nämns i 8 §. I det sammanhanget kan det också hänvisas till den princip som framgår av konkurslagens 9 kap. 3 §. Förvararens faktiska redovisning av värdepapperen har emellertid betydelse när det gäller bevisningsfrågor, eftersom kunden i avsaknad av en kontoanteckning i allmänhet blir skyldig att på annat sätt visa att förvara-

ren har förvaltat värdepapper för kundens räkning.

Enligt paragrafens *1 mom.* hör värdepapper som en förvarare förvaltar för sina kontoinnehavares räkning, inklusive rättigheter som enligt 2 § 2 mom. kan jämföras med sådana värdepapper – inte till förvararens konkursbo och kan inte utmätas för förvararens skuld. I momentet nämns för tydlighetens skull båda fallen, trots att den omständigheten att tillgångarna inte hör till konkursboet kan härledas redan av den omständigheten att tillgångarna inte kan utmätas. Tillgångarna i fråga kan inte heller beläggas med kvarstad för tryggnad av fordran (utsökningsbalkens 8 kap. 6 §).

Enligt det som anförs ovan är förvararen skyldig att hålla sina egna värdepapper åtskilda från värdepapper som förvaltas för kundens räkning. Utgångspunkten för lagförslaget är emellertid att även om kravet att värdepapperen ska hållas åtskilda från varandra har försumrats – exempelvis då förvararens egna och kundernas värdeandelar hålls på samma förvaltningskonto – kan förvararens egna och kontoinnehavarnas värdepapper särskiljas från varandra. En sammanblandning i detta avseende innebär sålunda inte att kontoinnehavarna förlorar sina rättigheter till värdepapper som tillhör dem.

Det är alltså en bevisningsfråga vilka värdepapper i en förvarares besittning som är dennes egna och kommer förvararens borgenärer till godo och till vilken del det är fråga om värdepapper som förvaltas för kontoinnehavarnas räkning och tillhör dem. För att underlätta bedömningen av denna bevisningsfråga och för att effektivisera skyddet av kontoinnehavarna föreslås att i momentet tas in en uttrycklig presumtionsbestämmelse om bevisbördan. Enligt bestämmelsen är utgångspunkten den att värdepapper som förvaltas av förvararen och som motsvarar värdepapper som antecknats på kundernas konton ska anses tillhöra kontoinnehavarna.

Med ordet ”motsvarar” avses att värdepapper som förvaltas av förvararen och antecknats på konton som upprätthålls av förvararen ska motsvara varandra i fråga om slag och antal. Exempelvis om det på ett konto i förvararens namn finns flera värdepapper av ett visst slag än vad som har antecknats på

kontoinnehavarnas konton, omfattas överskottet på förvararens konto inte av presumptionen utan anses i allmänhet vara förvararens egna värdepapper. Motsvarande situation uppkommer om det på ett konto i förvararens namn enligt presumtionsbestämmelsen utöver värdepapper som tillhör kunderna finns värdepapper av helt andra slag.

Presumtionsbestämmelsen har betydelse framför allt då det inte annars framgår av omständigheterna om det är fråga om värdepapper som förvaltas för förvararens egen räkning eller för dennes kontoinnehavares räkning. Detta är fallet t.ex. då förvararens värdepapper finns på ett eller flera konton varav det inte framgår om de förvaltas för kundens räkning eller för förvararens egen räkning. Om däremot värdepapper som förvaltas av förvararen finns på t.ex. två konton i förvararens namn och dessa tillräckligt tydligt har angivits antingen som konto för kundmedel eller som konto för egna medel, gäller presumptionen inte värdepapperen på det sistnämnda kontot. Detta innebär att värdepapperen på det sistnämnda kontot kommer förvararens borgenärer till godo. En jämförbar situation uppkommer i det fall att värdeandelarna finns dels på ett förvaltningskonto som förvaltas av förvararen och dels på ett vanligt värdeandelskonto i förvararens namn.

I vissa situationer kan också värdepapper som inte motsvarar dem som antecknats på kundernas värdepapperskonton eventuellt anses tillhöra kontoinnehavarna. Åtminstone när det uppenbart är fråga om konton för kundmedel kan värdepapper som finns på ett konto anses tillhöra kunder trots att de inte omfattas av presumtionsbestämmelsen, om värdepapperen dock behövs för att tillgodose kundernas rättigheter. Detta kan vara fallet t.ex. om det på ett förvaltningskonto finns värdeandelar som i och för sig är avsedda att tillgodose kundernas rättigheter men som på grund av fel som kan tillskrivas förvararen är av ett annat slag än de värdepapper som antecknats på kundernas värdepapperskonton.

Enligt paragrafens *2 mom.* ska på värdepapper som en förvarare förvaltar för sina kontoinnehavares räkning, vid förvararens konkurs tillämpas konkurslagens 5 kap. 6 §. Värdepapperen i fråga ska sålunda betraktas

som tredje mans tillgångar som inte ingår i konkursboet utan ska lämnas ut från konkursboet på villkor som konkursboet har rätt att kräva att ska vara uppfyllda. Om en kontoinnehavare har en skuld till förvararen har konkursboet sålunda motsvarande rätt som förvararen skulle ha haft att kräva betalning av skulden som villkor för utlämnande av tillgångarna.

Om en förvarare i sin verksamhet har handlat så som lagen förutsätter får varje kontoinnehavare ur konkursboet ut alla de värdepapper som den har rätt till. Om det emellertid uppkommer ett underskott blir det nödvändigt att avgöra hur förlusten ska delas mellan kontoinnehavarna. Enligt förslaget ska då värdepapper av alla slag fördelas mellan kontoinnehavarna i det förhållande som de har rätt till värdepapper av olika slag. I förhållandet mellan kontoinnehavarna ska sålunda tillämpas förlustdelning enligt respektive slag av värdepapper. Till den del som det är nödvändigt för genomförande av delningen ska värdepapper omvandlas i pengar och pengarna delas mellan kontoinnehavarna i stället för värdepapper. Om det med andra ord blir nödvändigt att i stället för värdepapper dela ut bråkdelar av värdepapper måste värdepapperen omvandlas i pengar och pengarna fördelas mellan kontoinnehavarna i förhållande till de bråkdelar som tillkommer dem.

Den föreslagna förlustdelningsregeln gäller värdepapper som gemensamt förvaltas för flera kontoinnehavares räkning, dvs. antingen för en förvarares samtliga kontoinnehavares eller för en viss kontoinnehavargrups räkning. Med värdepapper som förvaltas gemensamt avses värdepapper som inte förvaltas för en viss kontoinnehavares räkning. Sådana värdepapper kan i och för sig finnas på ett eller flera förvaltningskonton eller motsvarande. Om det däremot är fråga om s.k. åtskild förvaring, som innebär att värdepapper förvaltas för en viss kontoinnehavare, tillfaller värdepapperen denna kontoinnehavare om förvararen blir insolvent. Det är fallet åtminstone när det är fråga om värdepapper som klart har hållits åtskilda från övriga värdepapper som förvaltas för en kontoinnehavares räkning och om det också annars tillräckligt tydligt framgår av omständigheterna att det är fråga om värdepapper som uttryckligen

har förvaltats för en viss kontoinnehavares räkning. Om värdepapperen inte kan särskiljas från de övriga värdepapper som förvaltas för kontoinnehavarnas räkning och om värdepapperen inte räcker till för alla kontoinnehavare, kan också en sådan kontoinnehavare som med förvararen har avtalat om åtskild förvaring, i likhet med övriga kontoinnehavare endast ha rätt att delta i förlustdelningen.

Såsom ovan nämns finns också den möjligheten att sådana värdepapper som inte motsvarar de värdepapper som antecknats på kontoinnehavarnas konton anses ha förvaltats för kontoinnehavarnas räkning, vilket innebär att de tilldelas kontoinnehavarna. Det föreslås inga uttryckliga bestämmelser om en sådan exceptionell situation. I praktiken måste man också då förfara så att värdepapperen omvandlas i pengar som delas mellan kontoinnehavarna i förhållande till hur många värdepapper som saknas i deras andel.

Trots att det i momentet uttryckligen föreskrivs om förverkligande av kontoinnehavarnas rätt, följer det av de allmänna bestämmelserna och av principen i 6 § 3 mom. att man vid tillämpningen av paragrafen måste respektera de rättigheter och begränsningar som gäller kontoinnehavarnas rättigheter, t.ex. panträtter som kontoinnehavarna upplåtit. Hur detta i praktiken ska ske beror bl.a. på vilken typ av förvaring det är fråga om. Fysiska värdepapper kan överföras till panthavarens besittning. I annat fall blir det närmast fråga om att upplåta ny pantträtt.

Enligt paragrafens 3 mom. ska bestämmelserna om konkurs i tillämpliga delar tillämpas i samband med insolvensförfaranden mot förvararen, dvs. vid saneringsförfarande och vid avbrytande av en inlåningsbanks verksamhet. Också i sådana situationer kan det i praktiken finnas behov att tillämpa motsvarande bestämmelser, trots att förfarandena i fråga inte nödvändigtvis tyder på att förvararen är varaktigt insolvent på samma sätt som då förvararen försätts i konkurs. Det är skäl att understryka att t.ex. tillämpning av förlustdelningsbestämmelsen i 2 mom. i samband med ett saneringsförfarande inte i sig innebär att de kontorättigheter som förvararens kontoinnehavare har upphört att gälla till den del som de blivit utan värdepapper, utan förvararen är trots detta fortfarande skyldig

att i enlighet med 10 § täcka underskottet, om inte något annat följer av saneringsprogrammet.

12 §. Procedurbestämmelser om kontoinnehavares rättigheter. Avsikten med procedurbestämmelserna i denna paragraf är att främja förverkligandet av kontoinnehavarnas rättigheter då förvararen är insolvent och i jämförbara situationer. Den föreslagna paragrafen kompletterar lagstiftningen om finansmarknaden, bl.a. 9 kap. 8 § i lagen om investeringstjänster, som delvis överlappar denna paragraf. Med avvikelse från 9 kap. 8 § i lagen om investeringstjänster kan paragrafen tillämpas på alla sådana förvarare enligt denna lag som kan vara föremål för likvidations- eller insolvensförfarande.

I paragrafens *1 mom.* föreskrivs att om en förvarare har försatts i likvidation eller konkurs eller om något annat insolvensförfarande enligt 11 § 3 mom. har inletts mot förvararen, ska Finansinspektionen utan dröjsmål tillsätta ett ombud för att övervaka att kontoinnehavarnas rättigheter tillgodoses. Med uttrycket kontoinnehavarnas rättigheter avses deras rätt till värdepapper som förvaltas av förvararen. Den senaste tidens internationella exempel har visat att trots att kontoinnehavarnas ställning eventuellt är stark i en situation då insolvens- eller annat liknande förfarande har inletts mot förvararen, kan förverkligandet av kontoinnehavarnas rättigheter i samband med en sådan situation vara en mycket långsam process.

Ett ombud ska tillsättas om det inte är uppenbart onödigt med beaktande av arten om omfattningen av förvararens verksamhet. I motiveringen till motsvarande bestämmelse i 9 kap. 8 § i lagen om investeringstjänster behandlas frågan om Finansinspektionens prövningsrätt i detta avseende. På ombud ska i övrigt tillämpas 29 § i lagen om Finansinspektionen.

I den föreslagna paragrafens *2 mom.* föreskrivs att om förvararen har försatts i likvidation har utredningsmannen och om förvararen har satts i konkurs har konkursförvaltaren rätt att på yrkande av ombudet eller med ombudets samtycke ingå och säga upp avtal samt ta upp kredit för att kontoinnehavarens rättigheter ska kunna tillgodoses snabbare. Frågor kring detta förfarande behandlas i mo-

tiveringen till motsvarande bestämmelse i 9 kap. 8 § i lagen om investeringstjänster.

4 kap. Särskilda bestämmelser

13 §. Kontobesked. I denna paragraf föreskrivs för det första om kontoutdrag till kontoinnehavare. En förvarare ska minst en gång per år tillstålla kontoinnehavaren ett kontoutdrag varav framgår vilka värdepapper som antecknats på kontot, vilka rättigheter och begränsningar som avser kontoinnehavarens rätt samt vilka ändringar som gjorts i anteckningarna efter det föregående kontoutdraget. Förvarare och kontoinnehavare kan avtala att kontoutdrag ska sändas oftare. Däremot kan de inte avtala om längre intervall än ett år.

I paragrafen föreskrivs vidare att innehavare av andra rättigheter som antecknats på kontot omedelbart ska informeras om anteckningar som berör deras rättigheter. Det är viktigt att rättsinnehavare informeras om alla sådana ändringar i kontoanteckningarna som har betydelse för deras ställning. Eftersom det är fråga om andra rättsinnehavare än kontoinnehavarens rättigheter kan avvikelse från informationskyldigheten inte göras genom avtal mellan en förvarare och en kontoinnehavare.

14 §. Skadestånd. Enligt paragrafens *1 mom.* är den som uppsåtligen eller av oaktsamhet vållar skada genom förfarande som strider mot denna lag eller mot föreskrifter som meddelats med stöd av den skyldig att ersätta skadan. Skadeståndsskyldighet kan enligt paragrafen sålunda uppkomma genom överträdelse av bestämmelserna i denna lag eller av föreskrifter som Finansinspektionen meddelat med stöd av 8 § i den föreslagna lagen. Det är då fråga om culpaansvar.

Avsikten med bestämmelsen är inte att utesluta annat skadeståndsansvar, exempelvis ansvar i enlighet med ersättningsbestämmelserna i lagen om investeringstjänster, avtalsbaserat ansvar eller ansvar enligt skadeståndslagen. Många skadeståndsfrågor, t.ex. mellan förvarare och kontoinnehavare, avgörs i praktiken ofta som avtalsbaserat skadeståndsansvar.

I paragrafens *2 mom.* hänvisas i fråga om jämkning av skadestånd och fördelning av

skadeståndsansvaret till 2 och 6 kap. i skadeståndslagen.

15 §. Tillsyn och administrativa påföljder. Enligt paragrafens 1 mom. ska Finansinspektionen övervaka efterlevnaden av lagen samt av föreskrifter som meddelats med stöd av den.

Enligt den föreslagna paragrafens 2 mom. ska försummelse eller överträdelse av 10 § 1 mom. om förvaring av värdepapper påföras påföljdsavgift enligt vad som föreskrivs i lagen om Finansinspektionen. Om förvararen försummar att hålla sådana värdepapper i sin besittning som den ska förvara för sina kunders räkning, är det fråga om en så allvarlig försummelse att påföljdsavgift kan anses vara en lämplig påföljd. I 40 § i lagen om Finansinspektionen föreskrivs om påföljdsavgift och hänvisas till det moment som det här är fråga om.

I den föreslagna paragrafens 3 mom. konstateras för tydlighetens skull att det i 4 kap. i lagen om Finansinspektionen föreskrivs om påförande, offentliggörande, verkställighet och behandling av administrativa påföljder i marknadsdomstolen.

16 §. Ikraftträdande. I denna paragraf föreskrivs om tidpunkten då den föreslagna lagen ska träda i kraft. Avsikten är att lagen ska träda i kraft den 20 .

För undvikande av oklarheter och för att det inte ska bli nödvändigt att i onödan se över gällande förvaringsavtal samt på avtalen baserad redovisning av värdepapper, föreskrivs i paragrafen också om tillämpning av lagen på förvaringsavtal som ingåtts före lagens ikraftträdande och på anteckningar som gäller sådana avtal. Efter att lagen trätt i kraft ska den tillämpas på förvarares skyldigheter och kontoinnehavares rättigheter också då förvaringsavtal har ingåtts redan tidigare. Detsamma gäller anteckningar som anger kontoinnehavares rätt och som innan denna lag träder i kraft har gjorts på konton som motsvarar värdepapperskonton enligt denna lag. Det saknar då betydelse om lagförslagets benämning ”värdepapperskonto” har använts på kontot. Den redovisning som det är fråga om ska de facto motsvara sådan kontoföring som avses i lagförslaget.

1.6 Lagen om värdeandelskonton

Utöver vad som framställs nedan, föreslås att den svenska språkdräkten i de berörda bestämmelserna ändras så att begreppen notera och notering ersätts med begreppen registrera och registrering. På samma grund föreslås också att den svenska språkdräkten i mellanrubrikerna före 11, 21 och 26 § ändras. Ändringarna påverkar inte lagens finska språkdräkt.

1 §. Det föreslås att paragrafens 2 mom. om bemyndigande att utfärda förordning om förvaltarregistrerade värdeandelar upphävs som obehövt.

2 §. I paragrafens 2 mom. föreslås en strykning av den sista meningen som gäller angivande av rättigheter och begränsningar med förkortningar. På detta sätt kan man fortfarande förfara men det behövs ingen bestämmelse om saken i lagen.

I paragrafens 3 mom. föreslås en teknisk ändring till följd av den föreslagna lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet. I stället för begreppet kontoförande institut används begreppet kontoförvaltare.

4 §. I paragrafens 2 mom. hänvisas till lagen om värdeandelssystemet. Det föreslås att hänvisningen ändras så att den avser motsvarande bestämmelse i den föreslagna lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet.

5 a §. I paragrafens 1—4 mom. föreslås författningstekniska ändringar i syfte att anpassa momentens utformning till de begrepp som används i den föreslagna lagen om värdepapperskonton. Samtidigt föreslås att paragrafens nuvarande 3 mom. för klarhetens skull delas upp i ett 3 och ett 4 mom. Dessutom föreslås att i paragrafens 3 och 4 mom. görs tekniska ändringar till följd av den föreslagna lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet.

Det föreslås att till 5 mom. fogas en förtydligande bestämmelse enligt vilken den föreslagna lagen om värdepapperskonton ska tillämpas på värdepapperskonton som innehavaren av ett förvaltningskonto i Finland för över sina kunders värdeandelar. Det är då fråga om sådan förvaring i enlighet med den nämnda lagen som innebär att kontoinnehavaren fungerar som förvarare och har värde-

papperskonton för förvaringarna, dvs. så kallad underredovisning. Med värdepapperskonton (underredovisning) avses i Finland det samma som i den nämnda lagens 1 § 3 mom., dvs. att förvaringen anses ske i Finland. Det har en central betydelse från vilket land innehavaren av förvaltningskontot sköter sina kundförhållanden. Däremot saknar det betydelse var t.ex. datasystemen för redovisningen är placerade. Frågan behandlas också i motiveringen till 1 § i lagen om värdepapperskonton. Till övriga delar förblir momentet oförändrat.

6 §. Det föreslås att i paragrafens 1 mom. stryks bestämmelserna om att hela värdeandelskontot är föremål för registrering av pantsättning, utmätning och säkerhetsåtgärder. Systemet har numera utvecklats så tillvida att det är möjligt att en registrering avser också vissa värdeandelar som finns på ett konto.

I paragrafens 3 mom. som förbjuder registrering av vidarepantsättning och efterpantsättning, föreslås en teknisk ändring som har samband med att en registrering kan avse en värdeandel i stället för hela värdeandelskontot. Avsikten med ändringen är att förtydliga att bestämmelsen inte utgör hinder för registrering av pantsättningar på basis av flera åtaganden, om registreringarna kan avse flera värdeandelar. Däremot kan efterpantsättning inte registreras i värdeandelar för vilka panträtt redan har registrerats på kontot. Bestämmelsen hindrar emellertid inte heller i fortsättningen efterpantsättning av värdeandelar som registrerats på ett värdeandelskonto i sig, utan endast registrering av sådan panträtt. Så kallad officiell bekräftelse i anslutning till efterpantsättning av värdeandelar, som innebär att panträten blir gällande bl.a. mot pantgivarens övriga borgenärer, genomförs i stället för en registrering med ett pantmeddelande, dvs. med en denuntiation till den första panttagaren.

Behörighet att ansöka om registrering

16 §. Hänvisningarna i paragrafens 1 mom. och 4 mom. till den nuvarande lagen om värdeandelssystemet föreslås bli ändrade till att gälla motsvarande bestämmelser i den föreslagna lagen om värdeandelssystemet och om

clearingverksamhet. Dessutom föreslås att begreppet kontoförande institut i 1 mom. ändras till kontoförvaltare.

Den föreslagna paragrafens 2 mom. motsvarar 2 mom. i den gällande lagen.

I paragrafens 3 mom. föreslås en ny bestämmelse enligt vilken på en kontoinnehavares skyldighet att på ett kommissionskonto registrera sina kunders värdeandelar och på kundernas rättigheter ska på motsvarande sätt tillämpas vad som i lagen om värdepapperskonton föreskrivs om värdepapperskonton och om kontoinnehavares rättigheter. Det anges sålunda uttryckligen i lagen att innehavaren av ett kommissionskonto ska ha ett tillförlitligt och uppdaterat register över ägarna till de värdeandelar som är registrerade på kommissionskontot. Utgångspunkten är den att kunden har motsvarande rättigheter som en innehavare av ett värdepapperskonto. I praktiken har en kund dock inte i varje avseende motsvarande ställning som en vanlig innehavare av ett värdepapperskonto, eftersom det är fråga om ett mellansteg i clearing- en av värdepapperstransaktioner. Kundens rättigheter i förhållande till innehavaren av kommissionskontot bestäms i sista hand enligt vad parterna har eller kan anses ha avtalat om saken. I avsaknad av uttryckliga avtalsvillkor har bl.a. vedertagen praxis vid clearing av transaktioner betydelse i detta avseende. Kundens ställning i en situation där innehavaren av kommissionskontot är insolvent bestäms i enlighet med 11 § i den föreslagna lagen om värdepapperskonton.

Finansinspektionen kan utfärda närmare föreskrifter om vilka tekniska förfaranden som ska tillämpas vid registreringen och om vilka uppgifter som ska registreras. Behörigheten att utfärda föreskrifter motsvarar 9 § i den föreslagna lagen om värdepapperskonton.

16 a §. Det föreslås att paragrafens 2 mom. upphävs eftersom bestämmelserna om kontoförvaltarens ombud stryks.

16 b §. Det föreslås att i paragrafens 1 och 2 mom. används benämningen kontoförvaltare i stället för kontoförande institut. I paragrafens 3 mom. föreslås en teknisk ändring som beror på att en registrering av panträtt kan avse enskilda värdeandelar och inte ett helt värdeandelskonto.

16 c §. Det föreslås att i paragrafens 1 och 2 *mom.* används benämningen kontoförvaltare i stället för kontoförande institut. Hänvisningen i paragrafens 3 *mom.* till den gällande värdepappersmarknadslagens 4 a kap. föreslås bli ändrad så att den gäller 3 kap. i den föreslagna lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet.

17 §. I paragrafens 2 *mom.* föreslås en strykning av en bestämmelse som förlorat sin betydelse, dvs. bestämmelsen om att i samband med ett negativt beslut med anledning av en ansökan om registrering ska nämnas möjligheten att söka rättelse. Härmed har avsetts förfarandet i rättelsenämnden som det föreskrevs om i 23 § i lagen om värdeandelssystemet innan lagrummet ändrades genom lagen 796/2000.

19 §. I paragrafens 1 *mom.* föreskrivs om kontoförvaltarens skyldighet att i tio år förvara handlingar om beslutsgrunderna. Det föreslås att paragrafens 1 och 2 *mom.* ändras också så att begreppet kontoförvaltare används i stället för kontoförande institut.

Till följd av grundlagens 124 § föreslås det att i paragrafen stryks bestämmelsen om värdepapperscentralens behörighet att utfärda föreskrifter. I enlighet med 2 kap. 16 § 1 *mom.* 7 punkten i den föreslagna lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet kan värdepapperscentralen däremot utfärda anvisningar om förvaring av handlingar som avses i paragrafens 1 *mom.* och om förteckningar som avses i 2 *mom.*

20 §. Det föreslås att i paragrafens 1 *mom.* används benämningen kontoförvaltare i stället för kontoförande institut. Hänvisningen till lagen om värdeandelssystemet i paragrafens 2 *mom.* föreslås bli ändrad så att den gäller motsvarande bestämmelse i den föreslagna lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet.

22 §. Det föreslås att i paragrafen används benämningen kontoförvaltare i stället för kontoförande institut.

24 §. Det föreslås att paragrafens 1 *mom.* ändras så att kontoinnehavaren inte omedelbart behöver underrättas om varje registrering som görs på kontot. I stället ska kontoinnehavaren regelbundet, minst fyra gånger per år underrättas om vilka registreringar som gjorts på kontot. Däremot ska kontoför-

valtaren omedelbart tillställa kontoinnehavaren besked om avgöranden som avses i 21 §. Bestämmelserna om övriga innehavare av registrerade rättigheter förblir enligt förslaget oförändrade, vilket innebär att rättsinnehavaren i fortsättningen omedelbart ska underrättas om registreringar som gäller deras rätt och om sådana rättelseavgöranden som avses i 21 §.

Det föreslås att i paragrafens 2 *mom.* används benämningen kontoförvaltare i stället för kontoförande institut.

26 §. Paragrafens 1 *mom.* motsvarar till innehållet 1 *mom.* i den gällande lagen.

Det föreslås att paragrafens 2 *mom.* ändras så att den som åberopar ett senare förvärv förutsätts vara i god tro inte bara vid tidpunkten för förvärvet eller när rättigheten uppkom utan också vid tidpunkten för registreringen. Den föreslagna bestämmelsen motsvarar bättre än den nuvarande de behov som förekommer i praktiken och överensstämmer också bättre med den vedertagna tolkningen av motsvarande värdepappersrättsliga bestämmelser. I fråga om löpande skuldebrev har den som åberopar ett senare förvärv eller en senare rätt vedertaget förutsatts vara i god tro också i fråga om innehavet av skuldebrevet.

27 §. I denna paragraf föreslås motsvarande ändring som i 26 § 2 *mom.*

29 §. Hänvisningarna till lagen om värdeandelssystemet i paragrafens 1 och 2 *mom.* föreslås bli ändrade så att de avser motsvarande bestämmelser i den föreslagna lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet.

Det föreslås att i paragrafens 3 *mom.* används benämningen kontoförvaltare i stället för kontoförande institut.

30, 31, 31 a och 32 §. Det föreslås att i dessa paragrafer används benämningen kontoförvaltare i stället för kontoförande institut. Hänvisningarna till lagen om värdeandelssystemet ska enligt förslaget ändras så att de avser motsvarande bestämmelser i den föreslagna lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet. Regleringen av skadeståndsskyldigheten motsvarar innehållsmässigt den gällande lagen.

34 §. Det föreslås att i paragrafen används benämningen kontoförvaltare i stället för

kontoförande institut. Hänvisningen till lagen om värdeandelssystemet föreslås bli ändrad så att den avser den föreslagna nya lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet.

35 a §. I paragrafen stryks den onödiga bestämmelsen om övervakning av att anvisningarna iakttas.

1.7 Lag om ändring av lagen om Finansinspektionen

3 §. Uppgifter. Det föreslås att omnämmandet om Europeiska banktillsynskommittén i paragrafens 3 mom. 10 punkten ersätts med Europeiska bankmyndigheten som övertog den nämnda kommitténs uppgifter från början av år 2011.

3 c §. Myndighetssamarbete om förebyggande och bekämpning av ekonomisk brottslighet. Det föreslås att till lagen fogas en ny 3 c § där det föreskrivs om Finansinspektionens samarbete med inhemska myndigheter i syfte att förebygga och bekämpa ekonomisk brottslighet.

Enligt den föreslagna paragrafens 1 mom. ska Finansinspektionen delta i myndighets-samarbetet som syftar till att förebygga och bekämpa ekonomisk brottslighet. Som samarbetsmyndigheter nämns i den föreslagna paragrafen för det första centralen för utredning av penningtvätt, polisen, Enheten för utredning av grå ekonomi och Skatteförvaltningen. Dessutom hänvisas i paragrafen till andra behöriga myndigheter. En sådan myndighet är t.ex. konkursombudsmannens byrå.

Centralen för utredning av penningtvätt är en enhet som inrättats vid centralkriminalpolisen och sköter uppgifter i anslutning till utredning av penningtvätt. Enligt lagen om Enheten för utredning av grå ekonomi (1207/2010) ska utredningsenheten främja bekämpningen av grå ekonomi genom att producera och sprida information om grå ekonomi och om bekämpningen av den. Dessutom ska enheten för de ändamål som nämns i lagen utarbeta fullgöranderapporter för myndigheterna om hur organisationer och organisationsanknutna personer fullgör sina skyldigheter.

Det är viktigt att ta in en bestämmelse om samarbetet i lagen eftersom finansiella tjänster och det finansiella systemet kan utnyttjas för ekonomisk brottslighet och eftersom det krävs ett gott samarbete mellan myndigheterna för att denna brottslighet ska kunna förebyggas, uppdagas och utredas. Avsikten är inte att ändra Finansinspektionens huvudsakliga uppgift som är övervakning av Finansmarknadsaktörers verksamhet. Finansinspektionen kan emellertid i samband med sin tillsyns- och granskningsverksamhet i vissa fall få sådan relevant information som de övriga myndigheter som nämns ovan behöver för bekämpning av ekonomisk brottslighet. Av denna anledning måste Finansinspektionen delta i det myndighetssamarbete som avses i paragrafen. Samarbetet innebär bl.a. planering och genomförande av gemensamma åtgärder samt utbyte av information.

Enligt paragrafens 2 mom. ska Finansinspektionen utan dröjsmål underrätta de övriga myndigheter som nämns i 1 mom. om Finansinspektionen i sin inspektionsverksamhet misstänker ekonomisk brottslighet eller ser ett tecken på sådan. Momentet ålägger inte Finansinspektionen att på eget initiativ söka sådan information, men när Finansinspektionen gör iakttagelser som tyder på ekonomisk brottslighet ska den utan dröjsmål underrätta polisen eller, beroende på hurdant fall det är fråga om, centralen för utredning av penningtvätt. Finansinspektionen ska underrätta polisen bl.a. då den i sin tillsynsverksamhet gör observationer som tyder på skattebedrägeri som avses i strafflagens 29 kap. eller på skattebrott som är betydande eller på bokföringsbrott eller revisionsbrott som avses i strafflagens 30 §. När Finansinspektionen övervakar efterlevnaden av värdepappersmarknadslagen ska den likaså underrätta polisen om eventuella värdepappersmarknadsbrott som avses i strafflagens 51 kap. Detta ska ske senast då det visat sig att Finansinspektionens misstankar om ett eventuellt värdepappersmarknadsbrott efter undersökningar har visat sig vara befogade. Genom att förundersökningsmyndigheten underrättas utan dröjsmål tryggas en snabb och effektiv förundersökning. På detta sätt hindras det också att straffprocessen drar ut på tiden samtidigt som individens rättssäker-

het förbättras och processkostnaderna hålls nere. Samtidigt får förundersöknings- och åklagarmyndigheterna vid behov möjlighet att bedöma om det finns anledning att inleda ett straffrättsligt eller administrativt påföljdsförfarande. Det samarbete som avses i paragrafen ska i praktiken vara multilateralt och interaktivt så att samtliga parter, dvs. centralen för utredning av penningtvätt, polisen, Enheten för utredning av grå ekonomi, Skatteförvaltningen och Finansinspektionen främjar varandras möjligheter att sköta de i lagen angivna uppgifterna, om de finansiella tjänsterna eller det finansiella systemet annars utnyttjas eller planeras bli utnyttjat för ekonomisk brottslighet.

Vid informationsutbyte är det skäl att beakta vad som i lagens 71 § och i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999, *offentlighetslagen*) föreskrivs om Finansinspektionens rätt att lämna ut sekretessbelagd information. Den nyss nämnda paragrafen i lagen om Finansinspektionen är baserad på de bestämmelser om sekretessplikt och informationsutbyte som finns i de finansiella direktiven. Sekretessbelagd information får lämnas ut bl.a. till åklagar- och förundersökningsmyndigheter för förebyggande och utredning av brott. Däremot hör skattemyndigheterna inte till de myndigheter till vilka en behörig finanstillsynsmyndighet enligt de finansiella direktiven kan lämna ut sekretessbelagd information. Nämnda 71 § i lagen om Finansinspektionen ska tillämpas i stället för skattelagstiftningens bestämmelser om utlämnande av information. Denna tolkningsprincip har fastställts i högsta förvaltningsdomstolens beslut (HFD:s beslut 8.5.1998; Liggare nr 826; Dnr 1650/1/96) som baserades på den tidigare lagen. Härav följer att 71 § i lagen om Finansinspektionen ska tillämpas också i stället för 7 § i lagen om Enheten för utredning av grå ekonomi. Enligt den sist nämnda paragrafen har utredningsenheten trots sekretess rätt att av myndigheterna få de uppgifter som är nödvändiga för utarbetandet av en fullgöranderapport och som den myndighet som begär rapporten har rätt att få för det ändamål som uppges i begäran.

I offentlighetslagen föreskrivs bl.a. vilka handlingar som är sekretessbelagda. Enligt

24 § 1 mom. 20 punkten i offentlighetslagen är bl.a. sådana handlingar sekretessbelagda som innehåller uppgifter om en privat affärs- eller yrkeshemlighet och likaså handlingar som innehåller uppgifter om någon annan motsvarande omständighet som har samband med privat näringsverksamhet, om utlämnandet av uppgifter ur en sådan handling skulle medföra ekonomisk skada för näringsidkaren. I regeringens proposition (RP 30/1998 rd) om offentlighetslagen konstateras att begreppet affärs- eller yrkeshemlighet inte närmare definieras i lagen. Med affärs-hemlighet avses i allmänhet företags-hemligheter av ekonomisk karaktär som närmast hör till området för handel.

I paragrafens 3 mom. föreslås en bestämmelse om möjligheten att genom förordning av statsrådet utfärda närmare bestämmelser om hur samarbete enligt paragrafen ska genomföras.

4 §. Tillsynsobjekt. I denna paragrafs 1 mom. föreslås tekniska ändringar till följd av de förslag som gäller lagen om investeringstjänster, lagen om handel med finansiella instrument samt lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet. Ändringarna gäller momentets 5—8 punkt. Dessutom föreslås i momentets 10 punkt en hänvisning till filialer till försäkringsbolag från tredjeland enligt lagen om utländska försäkringsbolag (398/1995).

Paragrafens 2 mom. motsvarar 2 mom. i den gällande paragrafen.

I paragrafens 3 mom. 2 punkten föreslås tekniska ändringar till följd av den lag som föreslås om handel med finansiella instrument och den lag som föreslås om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet. Börsens holdingföretag definieras i det förstnämnda lagförslagets 2 kap. 10 § 6 mom., begreppet värdepapperscentralens holdingföretag i det förstnämnda lagförslagets 2 kap. 8 § 6 mom. och begreppet clearingorganisationens holdingföretag i det sistnämnda lagförslagets 3 kap. 1 § 2 mom. Dessutom föreslås i 3 mom. 3 punkten en teknisk ändring med anledning av förslaget till lag om investeringstjänster.

Paragrafens 4 mom. motsvarar den gällande paragrafens 4 mom. I paragrafens 5 mom. fö-

reslås en ändring av den kommunala pensionsanstaltens namn.

5 §. Andra finansmarknadsaktörer. I paragrafens 1 punkt föreslås för det första en sådan ändring att från den föreslagna lagen om handel med finansiella instrument införs begreppen reglerad marknad och multilateral handelsplattform. I paragrafens 1 punkt byts också hänvisningen till den nuvarande värdepappersmarknadslagen ut mot en hänvisning till motsvarande bestämmelser i den nya värdepappersmarknadslagen. Dessutom föreslås att i punkten kompletteras så att som andra finansmarknadsaktörer ska betraktas också emittenter av värdepapper för vilka det har lämnats in en ansökan om upptagande till handel på en reglerad marknad eller på en reglerad handelsplattform.

I paragrafens 2 och 3 punkt föreslås tekniska ändringar till följd av den lag som föreslås om handel med finansiella instrument.

I paragrafens 4 och 5 punkt föreslås tekniska ändringar till följd av den lag som föreslås om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet. Dessutom föreslås att som andra finansmarknadsaktörer ska betraktas också utländska företag som enligt 5 punkten har auktoriserats som kontoförvaltare och som inte har driftställe i Finland.

I paragrafens 6—8 punkt föreslås tekniska ändringar till följd av den nya värdepappersmarknadslag som föreslås. Dessutom ska i 6 punkten beaktas att den gällande värdepappersmarknadslagens bestämmelse om skyldigheten att göra insideranmälan delvis överförs till den föreslagna lagen om investeringstjänster, till den föreslagna lagen om handel med finansiella instrument och till den föreslagna lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet. I paragrafens 8 punkt ska inte längre liksom i den nuvarande paragrafens 9 punkt hänvisas till emittenter som är skyldiga att offentliggöra förvärv och avyttringar av aktier, dvs. till målbolag, eftersom den föreslagna paragrafens 1 punkt redan täcker sådana målbolag. De nämnda punkterna motsvarar i övrigt 6, 7 och 9 punkten i nuvarande 5 §.

Enligt den föreslagna paragrafens 9 punkt ska som andra finansmarknadsaktörer betraktas också utländska företag som verkar som förvarare enligt 2 § 1 mom. 2 punkten i den

föreslagna lagen om värdepapperskonton, t.ex. utländska värdepapperscentraler.

I paragrafens 10 punkt föreslås tekniska ändringar till följd av den lag som föreslås om handel med finansiella instrument, den lag som föreslås om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet samt den lag som föreslås om investeringstjänster. I övrigt motsvarar denna punkt 10 punkten i den nuvarande paragrafen.

Paragrafens 11—19 punkt motsvarar samma punkter i den nuvarande paragrafen.

Som andra finansmarknadsaktörer ska inte längre betraktas målbolag som avses i den nuvarande paragrafens 8 punkt, eftersom sådana målbolag inte längre hör till tillämpningsområdet för den nya värdepappersmarknadslagen. Enligt den nämnda punkten ska som andra finansmarknadsaktörer anses sådana målbolag för offentliga uppköpsbjudanden enligt 6 kap. i värdepappersmarknadslagen som har sitt bolagsrättsliga säte i Finland och vars värdepapper är föremål för handel som motsvarar offentlig handel i en stat utanför EES.

6 §. Övriga definitioner. Det föreslås att till denna paragraf fogas fem nya definitioner: tredjeland (2 punkten), tredjelands tillsynsmyndighet (6 punkten), tredjelands tillsynsobjekt (9 punkten), reglerad marknad och multilateral handelsplattform (18 punkten) samt finansiella instrument (19 punkten). I paragrafens 7, 12 och 14 punkt, som i övrigt motsvarar 5, 8 och 10 punkterna i den nuvarande paragrafen, föreslås tekniska ändringar till följd av den föreslagna lagen om investeringstjänster. I paragrafens 10 och 17 punkt, som i övrigt motsvarar de nuvarande paragrafernas 6 a och 13 punkt, föreslås tekniska ändringar till följd av den föreslagna lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet och den föreslagna lagen om handel med finansiella instrument. Paragrafens 1, 3—5, 8, 11, 13, 15 och 16 punkt motsvarar 1—4, 6, 7, 9, 11 och 12 punkten i den nuvarande paragrafen.

10 §. Direktionens uppgifter. I lagens 10 § 1 mom. föreskrivs om Finansinspektionens direktionens uppgifter vid tillsynen över finansmarknaden. Det föreslås att till momentet fogas en ny 4 a punkt enligt vilken direktionen ska dra försorg om utvecklingen av

myndighetssamarbetet enligt 3 c §. Detta innebär bl.a. att direktionen för Finansinspektionens vidkommande ska godkänna principerna och behandla utvecklingsplanerna för samarbetet i fråga om förebyggande och bekämpande av ekonomisk brottslighet.

16 §. Anmälningsskyldighet. I den nuvarande paragrafens 6 mom. föreskrivs om ett offentligt insiderregister över direktionsmedlemmarnas, ersättnarnas och tjänstemännens aktieinnehav. I paragrafens 6 mom. föreslås ändringar av teknisk natur. Det föreslås att begreppet värdepapper byts ut mot begreppet finansiella instrument och begreppet offentlig handel mot begreppen reglerad marknad och multilateral handelsplattform. Dessutom föreslås att momentets hänvisning till 5 kap. 5 a § i den nuvarande värdepappersmarknadslagen byts ut mot en hänvisning till detta lagförslags 16 a § där det föreskrivs närmare om insideranmälan.

16 a §. Insideranmälan. I denna paragraf föreslås bestämmelser om insideranmälningar som personer som avses i 16 § 6 mom. är skyldiga att göra. Paragrafen motsvarar 5 kap. 5 a § i den nuvarande värdepappersmarknadslagen med den ändringen att tidsfristerna för anmälan har förlängts. Information om aktieinnehav, om innehav av finansiella instrument i anslutning till aktier och förändringar i innehav behöver inte offentliggöras lika snabbt som när det är fråga om insiders i börsbolag.

Enligt den föreslagna paragrafens 1 mom. ska vederbörande göra insideranmälan till Finansinspektionen inom en månad efter att ha utnämnts till direktionsmedlem, ersättare eller tjänsteman vid Finansinspektionen. Enligt den gällande lagen ska anmälan göras inom 14 dagar.

I den föreslagna paragrafens 2 mom. föreskrivs vad som ska nämnas i insideranmälan på motsvarande sätt som i den gällande värdepappersmarknadslagens 5 kap. 5 a §.

I den föreslagna paragrafens 3 mom. föreskrivs om vissa identifieringsuppgifter som ska ingå i anmälan och i 4 mom. om undantag från anmälningsskyldigheten. Dessa moment motsvarar 5 kap. 5 a § i den gällande värdepappersmarknadslagen.

Enligt paragrafens 5 mom. ska den anmälningsskyldige inom 14 dagar underrätta Fi-

nansinspektionen om förändringar i aktieinnehav och om förändringar i andra anmälda uppgifter. Den nuvarande lagen förutsätter att ändringsanmälan görs inom sju dagar efter ändringen.

19 §. Rätt att få uppgifter av andra. Det föreslås att i paragrafens 2 mom. görs en teknisk ändring till följd av den nya värdepappersmarknadslag som föreslås.

21 §. Särskild rätt att få uppgifter i anslutning till marknadsmissbruk. I paragrafens 1 mom. föreslås sådana tekniska ändringar till följd av den föreslagna lagen om handel med finansiella instrument att det i momentet använda begreppet offentlig handel ersätts med begreppen reglerad marknad och multilateral handelsplattform. Eftersom de föreslagna begreppen täcker också övriga EES-stater behövs inte längre någon bestämmelse som motsvarar 4 mom. i den gällande paragrafen.

Paragrafens 2 mom. motsvarar den nuvarande paragrafens 2 mom.

Det föreslås att den nuvarande hänvisningen till derivatinstrument i paragrafens 3 mom. ersätts med en hänvisning till 1 kap. 10 § i den föreslagna lagen om investeringstjänster, som avser andra finansiella instrument än värdepapper.

22 §. Kallelse att höras. Paragrafens hänvisning till bestämmelsen om vite i nuvarande 4 kap. föreslås bli ändrad till en hänvisning till lagförslagets nya 33 a §.

24 §. Granskningsrätt. I paragrafens 2 mom. föreslås en teknisk ändring till följd av den föreslagna lagen om investeringstjänster.

26 §. Återkallande av verksamhetstillstånd samt därmed jämförbara förordnanden om avslutande av verksamhet. I paragrafens 4 mom. föreslås en teknisk ändring som innebär att i momentet i enlighet med lagförslagets 6 § används begreppet tredjeland.

I paragrafens nuvarande 8 mom. föreskrivs om tillämpning av bestämmelserna om återkallelse av verksamhetstillstånd i vissa jämförbara situationer. Det föreslås att till momentet fogas ett omnämnande om att bestämmelserna om återkallelse av verksamhetstillstånd på motsvarande sätt ska tillämpas på återkallelse av tillstånd som beviljats ett tredjelands värdepappersföretag enligt 5

kap. 5 § i lagen om investeringstjänster. Tillståndet gäller rätt att tillhandahålla investeringstjänster från ett tredjeland till Finland utan att etablera filial.

27 §. Begränsning av verksamheten. Det föreslås att till paragrafens 5 mom. görs ett tillägg som motsvarar den ändring som föreslås i 26 § 8 mom. om att vad som i paragrafen föreskrivs om begränsning av verksamheten ska tillämpas också på begränsning av tillståndsenlig verksamhet som bedrivs av ett tredjelandets värdepappersföretag enligt 5 kap. 5 § i lagen om investeringstjänster.

28 §. Begränsning av ledningens verksamhet för viss tid. Paragrafens 1 mom. motsvarar 1 mom. i den gällande paragrafen. I paragrafens 2 mom. föreslås för det första tekniska ändringar till följd av den föreslagna lagen om handel med finansiella instrument. Samtidigt föreslås att Finansinspektionens befogenheter att för viss tid begränsa ledningens verksamhet utsträcks till att gälla också värdepapperscentralers och clearingorganisationers holdingföretag.

32 a §. Förbud mot förvärv av ägarandel. Det föreslås att paragrafens tillämpningsområde utöver förbud för bl.a. kreditinstitut och värdepappersföretag att förvärva ägarandelar utsträcks till att gälla också motsvarande förbud för börser, börsers holdingföretag, värdepapperscentraler, värdepapperscentralers holdingföretag, clearingorganisationer och clearingorganisationers holdingföretag. Liksom för närvarande ska det föreskrivas om anmälan om förvärv av ägarandelar i den lag som gäller respektive organisation, dvs. för börser och börsers holdingföretag i den föreslagna lagen om handel med finansiella instrument samt för värdepapperscentraler, värdepapperscentralers holdingföretag, clearingorganisationer och clearingorganisationers holdingföretag i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet. Ändringarna ingår i förslagen som gäller paragrafens 1 och 2 mom. I samma moment föreslås också tekniska ändringar till följd av den föreslagna lagen om investeringstjänster. Det föreslås att begreppet målbolag byts ut mot företag förvärvet gäller.

Det föreslås att paragrafens 2 mom. förtydligas så att hänvisningen till tidsfrist enligt 32 b § byts ut mot en hänvisning till behand-

lingstid som avses i 32 b § 2 mom. Dessutom föreslås att till momentet fogas bestämmelser som förbjuder förvärv i sådana situationer där den anmälningsskyldige inte på begäran har tillställt Finansinspektionen utredningar som den behöver för att avgöra ett ärende. I sådana fall kan Finansinspektionen förbjuda förvärv inom 60 vardagar efter att den sänt den anmälningsskyldige ett meddelande om de saknade utredningarna.

Paragrafens 3 och 4 mom. motsvarar 3 och 4 mom. i den gällande paragrafen.

32 b §. Förfarande som tillämpas vid förbud mot förvärv av ägarandel. Det föreslås att paragrafens 4 mom. ändras på motsvarande sätt som 32 a §, dvs. så att begreppet målbolag byts ut mot företag förvärvet gäller.

Enligt paragrafens nuvarande 5 mom. ska paragrafens 1—4 mom. om förfarandet vid anmälan om förvärv av ägarandelar inte tillämpas på ägarandelar i arbetspensionsförsäkringsbolag. På sådana ägarandelar ska i stället tillämpas 7 § i lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag. Det föreslås att paragrafens 5 mom. ändras så att på behandling av anmälningar om förvärv av ägarandelar i börser och börsers holdingföretag på motsvarande sätt ska tillämpas den föreslagna lagen om handel med finansiella instrument och på behandling av anmälningar om förvärv av ägarandelar i värdepapperscentraler, värdepapperscentralers holdingföretag, clearingorganisationer och clearingorganisationers holdingföretag ska tillämpas lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet. Förfarandet vid anmälan om förvärv av ägarandelar i nämnda organisationer har inom EU inte harmoniserats genom direktiv, till åtskillnad från förfarandet när det gäller anmälan om förvärv av ägarandelar i t.ex. kreditinstitut och värdepappersföretag.

32 c §. Begränsning av de rättigheter som grundar sig på aktier och andelar. I den gällande paragrafens 1 mom. föreskrivs om Finansinspektionens rätt att förbjuda en ägare att utöva rösträtt i bl.a. kreditinstitut och värdepappersföretag om någon av de förutsättningar som nämns i momentets 1—3 punkt är uppfylld. Det föreslås att tillämpningsområdet för momentet i enlighet med 32 a § utsträcks till att gälla också förbud mot utövande av rösträtt för ägare i börser, börsers

holdingföretag, värdepapperscentraler, värdepapperscentralers holdingföretag, clearingorganisationer och clearingorganisationers holdingföretag. Dessutom föreslås att i momentets 1 punkt görs en teknisk ändring till följd av den föreslagna lagen om investeringstjänster. Det föreslås att omnämmandet av målbolag i momentets 3 punkt ändras till företag förvärvet gäller.

33 §. Verkställighetsförbud och rättelseuppmaning. I paragrafens 4 mom. föreskrivs att Finansinspektionen i vissa fall kan utfärda förbud med stöd av någon annan bestämmelse än 33 §. I momentet föreslås tekniska justeringar till följd dels av de ändringar som föreslås i bestämmelserna om påföljder i 4 kap. och dels beroende på i vilka lagar det föreskrivs om förbud. I momentet hänvisas till förbud som utfärdas med stöd av 17 kap. 2 § i värdepappersmarknadslagen samt i 2 kap. 32 §, 4 kap. 8 § och 5 kap. 6 § i lagen om handel med finansiella instrument.

33 a §. Vite. Det föreslås att till lagens 3 kap. fogas en ny 33 a § om vite. Eftersom vite inte har karaktären av en egentlig administrativ påföljd föreslås att bestämmelserna om vite flyttas från 4 kap. till 3 kap. som gäller Finansinspektionens tillsynsbefogenheter. I paragrafen stryks hänvisningarna till 22 § där det uttryckligen föreskrivs att vite kan föreläggas den som inte hör samman en kallelse enligt paragrafen. I övrigt motsvarar bestämmelsen motsvarar 38 § 1—4 mom. i den gällande lagen. Paragrafen innehåller inte någon bestämmelse som motsvarar 5 mom. i den gällande paragrafen, eftersom 48 och 49 § som det hänvisas till i bestämmelsen föreslås bli upphävda.

37 §. Tillsyn över att internationella redovisningsstandarder iakttas. Det föreslås att paragrafens 1 mom. ändras så att det onödiga omnämmandet om årsrapporter stryks.

4 kap. Administrativa påföljder

38 §. Ordningsavgift. I paragrafens ingress föreslås en sådan ändring att Finansinspektionen åläggs att påföra ordningsavgift. I lagens 42 § föreskrivs särskilt om villkoren för att inte påföra ordningsavgift. Enligt paragrafens 1 mom. 1 punkten ska Finansinspektionen ålägga den att betala ordningsavgift som

uppsåtligen eller av oaktsamhet försummar eller bryter mot skyldigheten att tillstålla Finansinspektionen uppgifter enligt 18 § 2 eller 3 mom. eller annan information som enligt bestämmelser eller föreskrifter regelbundet ska ges Finansinspektionen för att den ska kunna fullgöra sina lagstadgade uppgifter. Momentets 1 punkt motsvarar 39 § 1 mom. 1 punkten i den gällande lagen.

Momentets 2 punkt är ny. I den hänvisas till bestämmelser i andra lagar som också kan leda till att den som försummar eller bryter mot dem påförs ordningsavgift. Det är fråga om bestämmelser som ska iakttas inom en viss tidsfrist eller som annars är sådana att det klart kan konstateras om någon har brutit mot eller försummat dem. Momentets 2 punkt motsvarar delvis 39 § 1 mom. 2, 3 och 5 punkten i den gällande lagen.

Ordningsavgiftens belopp baseras på en helhetsbedömning. I paragrafens 2 mom. föreskrivs om omständigheter som ska beaktas vid bedömningen av ordningsavgiftens belopp. Omständigheter som påverkar beloppet är åtminstone förfarandets art, omfattning och varaktighet. Dessutom kan i helhetsbedömningen vid behov beaktas också andra omständigheter, exempelvis den persons ekonomiska ställning som påförs ordningsavgift. De föreslagna grunderna motsvarar huvudsakligen den utförligare redogörelsen gällande påföljdsavgift i samband med 41 § 2 mom. Till övriga delar motsvarar paragrafens 2 mom. den gällande paragrafens 2 mom. med undantag för de ändrade minimi- och maximibeloppen för ordningsavgifter som kan påföras juridiska och fysiska personer. En klar förhöjning av ordningsavgiftens eurobelopp föreslås. Syftet med ändringen är dels att förhindra uppkomsten av misstro mot marknaden och dels att understryka i synnerhet betydelsen av rätt till information för en fungerande marknad. Dessutom understryker ändringen vikten av en korrekt myndighetsrapportering.

Enligt paragrafens 3 mom. ska ordningsavgiften betalas till staten.

Enligt paragrafens 4 mom. kan i stället för ordningsavgift påföras en påföljdsavgift om gärningen eller försummelsen kan anses vara särskilt klandervärd. Vid bedömningen av graden av klandervärdhet ska beaktas de

grunder som avses i paragrafens 2 mom. Det är fråga om en helhetsbedömning som innebär att man utöver förfarandets skadlighet eller upprepning kan beakta i vilken grad det kan tillräknas gärningsmannen, den eventuella nyttan av förfarandet samt övriga omständigheter kring gärningen eller försummelsen. Om förfarandet uppfyller förutsättningarna för både ordningsavgift och för påföljdsavgift enligt lagens 40 § 1 mom. kommer alternativet att inte påföra någon ordningsavgift i fråga, vilket kan beaktas i samband med att en påföljdsavgift fastställs.

39 §. Offentlig varning. Denna paragraf motsvarar huvudsakligen gällande 40 § 1 mom. Med avvikelse från den gällande bestämmelsen ålägger den föreslagna bestämmelsen Finansinspektionen att meddela varning. Finansinspektionen kan dock avstå från meddela offentlig varning om de förutsättningar som nämns i 42 § är uppfyllda. Bestämmelsen föreslås gälla offentlig varning i stället för offentlig anmärkning. Begreppet offentlig varning understryker bättre än begreppet offentlig anmärkning att allmän klandervärdhet är ett element i gärningens rekvisit. Som administrativt påföljd är offentlig varning fristående från ordningsavgift men kan inte kategoriskt anses vara en strängare påföljd än ordningsavgiften. Gärningar och försummelser som inte uppfyller rekvisiten för ordningsavgift kan sanktioneras med offentlig varning. Det föreslås att samtliga administrativa påföljder ska offentliggöras men till ordningsavgiftens karaktär hör, utöver att den ger uttryck för offentligt klander, dessutom att den är en ekonomisk påföljd vilket innebär att den de facto kan vara en strängare påföljd än en offentlig varning.

Enligt paragrafens 1 mom. ska Finansinspektionen ge tillsynsobjekt och andra finansmarknadsoperatörer offentlig varning om de uppsåtligen eller av oaktsamhet handlar i strid med andra bestämmelser om finansmarknaden än de som avses i 38 § 1 mom. och 40 § 1 mom. eller i strid med föreskrifter som utfärdats med stöd av dem. Ett tillsynsobjekt kan också ges varning om tillsynsobjektet uppsåtligen eller av oaktsamhet handlar i strid med villkoren i sitt verksam-

hetstillstånd eller i strid med de föreskrifter som gäller dess verksamhet.

Med bestämmelser om finansmarknaden avses alla sådana bestämmelser i lag och med stöd av dem utfärdade bestämmelser och föreskrifter samt EU-förordningar och kommissionsbeslut som gäller tillsynsobjekt och andra finansmarknadsaktörer och vilkas efterlevnad i Finland normalt övervakas av Finansinspektionen. Offentlig varning kan enligt förslaget utfärdas också för försummelse eller överträdelse av de allmänna bestämmelser som avses i värdepappersmarknadslagens 1 kap. En fysisk person ska ges offentlig varning om denne handlar i strid med personligen förpliktande bestämmelser eller föreskrifter.

Paragrafens 2 mom. är delvis ny. Enligt momentet kan Finansinspektionen ge en offentlig varning om ärendet bedömt som en helhet inte föranleder strängare åtgärder. En sådan åtgärd kunde vara t.ex. påföljdsavgift enligt 40 §, en till en myndighet framställd begäran om förundersökning enligt 3 c § eller återkallelse av verksamhetstillstånd. Enligt den nya bestämmelsen i 2 mom. kan i stället för offentlig varning dessutom meddelas påföljdsavgift för gärningar och försummelser som avses i 1 mom., om gärningen eller försummelsen kan anses vara särskilt klandervärd. Denna bestämmelse behövs för att en tillräckligt sträng påföljd vid behov ska kunna påföras också för sådana gärningar och försummelser som inte uttryckligen är kriminaliserade eller omfattas av tillämpningsområdet för bestämmelsen om påföljdsavgift. Detta är emellertid en undantagsbestämmelse som ska tillämpas endast då en gärning eller försummelse som helhet kan betraktas som särskilt klandervärd. Begreppet särskilt klandervärd behandlas redan i motiveringen till 38 § 4 mom. om ordningsavgift. Motsvarande kriterier kan tillämpas också i en sådan helhetsbedömning som avses i detta moment. På motsvarande sätt kan Finansinspektionen avstå från att ge en offentlig varning och beakta detta vid fastställandet av påföljdsavgiftens belopp då förfarandet uppfyller både villkoren för offentlig varning och för påföljdsavgift enligt 40 § 1 mom.

40 §. Påföljdsavgift. I paragrafens 1 mom. föreslås en bestämmelse om att påföljdsavgift ska påföras den som uppsåtligt eller av oaktsamhet försummar att iaktta de bestämmelser som nämns i momentet. Tillämpningsområdet för bestämmelser om påföljdsavgift omfattar de gärningar och försummelser som räknas upp i sektorlagarna, så att av varje lag så tydligt som möjligt framgår sambandet mellan påföljden och bestämmelserna i fråga. Detta underlättar också uppdateringen av bestämmelserna. Enligt huvudregeln ska för överträdelse av bestämmelserna och föreskrifterna påföras en påföljdsavgift, eftersom de gärningar och försummelser som avses i bestämmelsen redan i princip är särskilt klandervärda och betydelsefulla med tanke på förtroendet för marknaden eller för tryggheten av stabiliteten i den verksamhet som övervakas. I undantagsfall kan det enligt lagförslaget 42 § 2 mom. bli fråga om att ge en offentlig varning i stället för att påföra en påföljdsavgift för smärre gärningar eller i det fall att det annars vore uppenbart oskäligt att påföra en påföljdsavgift. En fysisk person kan påföras påföljdsavgift om denne handlar i strid med personligen förpliktande bestämmelser eller föreskrifter.

Paragrafens 2 mom. är nytt. Enligt momentet kan påföljdsavgift påföras under förutsättning att ärendet betraktat som en helhet inte ger anledning till strängare åtgärder. En sådan åtgärd kan vara t.ex. en undersökningsbegäran till en förundersökningsmyndighet eller återkallelse av ett verksamhetstillstånd. Dessutom föreskrivs i momentet särskilt om behandling av smärre, enligt strafflagen straffbara gärningar och försummelser i administrativt förfarande. Trots att en gärning eller försummelse kan bedömas uppfylla rekvisiten för något annat grovt brott enligt 51 § i strafflagen men med hänsyn till dess menlighet eller gärningsmannens skuld sådan den framgår av gärningen och med beaktande av övriga omständigheter i anslutning till den ska anses ringa bedömt som en helhet, kan Finansinspektionen påföra en påföljdsavgift och avstå från att anmäla ärendet till förundersökningsmyndigheten. Om den ekonomiska nyttan t.ex. i samband med överträdelse av bestämmelserna om förbud mot missbruk av insiderinformation har varit liten och

det inte är uppenbart att gärningsmannen har överskridit gränsen för grov oaktsamhet, kan Finansinspektionen påföra påföljdsavgiften. Den undantagsmöjlighet som tillsynsmyndigheten föreslås få motsvarar huvudsakligen skattelagstiftningens motsvarande bestämmelser om skattebrott. Det är emellertid fråga om en undantagsbestämmelse och de enskilda fall som den ska tillämpas på är exceptionella. Syftet med bestämmelsen är att undvika att domstolsförfarande inleds i ärenden som kan avgöras på ett mera kostnadseffektivt sätt i en administrativ process, utan att dock kränka den persons rättsskydd som är föremål för påföljden.

41 §. Påförande av påföljdsavgift. I paragrafens 1 mom. föreslås en bestämmelse om påförande av påföljdsavgift. Enligt den föreslagna bestämmelsen ska Finansinspektionen själv påföra en påföljdsavgift om denna uppgår till högst en miljon euro. Finansinspektionen ska be marknadsdomstolen påföra påföljdsavgift då den anser att en påföljdsavgift på en miljon euro inte är en tillräcklig påföljd. Den gräns i euro som anges i lagen har inte betydelse för marknadsdomstolens prövning då den avgör ett ärende som gäller påföljdsavgift. Enligt den gällande lagen bestämmer Finansinspektionen administrativa påföljder utan domstolsförfarande. För närvarande kan en juridisk person påföras högst 200 000 euro i påföljdsavgift. Eftersom det föreslås att påföljdsavgiftens maximibelopp höjs avsevärt föreslås på samma sätt som enligt procedurbestämmelserna i konkurrensrättsliga ärenden att marknadsdomstolen ska bestämma påföljdsavgifter som överskrider den nämnda gränsen och självständigt, på framställning av tillsynsmyndigheten, bedöma om förutsättningarna är uppfyllda.

Höjningen av påföljdsavgiftens maximibelopp anses vara motiverad för att upprätthålla påföljdssystemets allmänpreventiva verkan och trovärdighet. Vid bedömningen av storleken av de administrativa påföljderna måste det för det första beaktas att endast vissa gärningar och försummelser som strider mot finansmarknadslagstiftningen är kriminaliserade. De ekonomiska påföljder som Finansinspektionen för närvarande förfogar över har enligt utredningar som gjorts inom Europeiska unionen å andra sidan visat sig vara lind-

riga. En höjning av påföljdsavgiftens maximibelopp skulle innebära en harmonisering av den nationella påföljdsnivån i förhållande till europeisk praxis. Det kan motiveras med beaktande av den allt större harmoniseringen av europeisk lagstiftning och koordineringen av den europeiska tillsynen. Påföljdsavgiftens maximibelopp i euro måste vara tillräckligt högt med tanke på att påföljden ska kunna dimensioneras också för bolag med större omsättning. En rättvis påföljdspraxis förutsätter å ena sidan att mindre bolag inte påförs påföljdsavgifter som på grund av omsättningen blir större än de påföljder som påförs större bolag. Syftet med bestämmelsen att avgiften får utgöra högst tio procent av omsättningen är å andra sidan att säkerställa att påföljden inte blir oskälig i förhållande till omfattningen av bolagets affärsverksamhet och betalningsförmåga.

Förslaget innebär en anpassning till den europeiska finansmarknadens allt strängare sanktionssystem. Europeiska kommissionen har gett flera direktiv- och förordningsförslag som innebär avsevärt mycket strängare ekonomiska sanktioner än de som nu föreslås. I kommissionens förslag till kreditinstitutsdirektiv (2011/0203 (COD)), till marknadsmissbruksförordning (2011/0295 (COD)) samt till direktiv om marknader för finansiella instrument (2011/0298 (COD)) föreslås samstämmigt att maximinivån för administrativa böter inte får understiga tio procent av det berörda bolagets totala årliga omsättning, när det rör sig om en juridisk person. För en fysisk person får maximinivån för administrativa böter enligt kommissionens förslag inte understiga fem miljoner euro. Med beaktande av den sannolika kommande sanktionsregleringen är det sålunda motiverat att höja påföljdernas eurobelopp. Med avvikelse från kommissionens förslag är avsikten dock att de största ekonomiska sanktionerna ska hänskjutas till en oberoende domstol. Å andra sidan talar beslutsfattandets kostnadseffektivitet och snabbhet för att i ekonomiskt hänseende smärre påföljder också i fortsättningen ska fastställas av Finansinspektionen. Följden av den föreslagna gränsen på en miljon euro skulle vara att det i praktiken är Finansinspektionen som beslutar om alla påföljdsavgifter som gäller fysiska personer.

Med tanke på individernas rättsskydd är det viktigt att Finansinspektionens beslut kan överklagas till marknadsdomstolen. En omständighet som understryker Finansinspektionens opartiskhet som beslutsfattare är att Finansinspektionens tjänstemän inte är medlemmar i Finansinspektionens direktion som beslutar om påföljdsavgifter. Dessutom har beredningen av påföljdsbesluten i Finansinspektionen i organisatoriskt hänseende avskilts från de avdelningar som sköter tillsynsverksamheten.

Påföljdsavgiftens belopp är baserat på en helhetsbedömning. I paragrafens 2 mom. föreskrivs att påföljdsavgift ska påföras åtminstone med beaktande av gärningens art, omfattning och varaktighet samt gärningsmannens finansiella ställning. Med gärningens art avses t.ex. gärningens eller försummelsens innebörd och klandervärdhet samt betydelsen av den förpliktelse som åsidosatts, liksom även gärningsmannens ställning i förhållande till exempelvis Finansinspektionens tillsynsobjekt. Vid bedömningen av förfarandets omfattning ska beaktas t.ex. den orsakade skadan, förfarandets betydelse för förtroendet för finansmarknaden eller för finansmarknadens stabilitet samt den beräknade nyttan. Vid bedömningen av förfarandets varaktighet är det utöver den enskilda gärningens eller försummelsens varaktighet skäl att beakta om gärningen eller försummelsen eventuellt har upprepats. Vid bedömningen av en persons finansiella ställning kan utöver dennes betalningsförmåga beaktas t.ex. påföljdsavgiftens sannolika inverkan på personens förutsättningar att bedriva verksamhet.

Avgiftens maximibelopp är tio procent av en juridisk persons omsättning det år som föregår gärningen eller försummelsen. Påföljdsavgiftens maximibelopp är emellertid tio miljoner euro. Till åtskillnad från kommissionens ovan nämnda förslag föreslås det inte att omsättningen ska beräknas på hela koncernens omsättning. Avgiften ska enligt förslaget fastställas på den juridiska persons omsättning som har gjort sig skyldig till gärningen eller försummelsen. Också då tillsynsobjektet är föremål för konsoliderad tillsyn ska påföljdsavgiften beräknas endast på den organisations omsättning som gjort sig skyldig till gärningen eller försummelsen. I

fråga om kreditinstituts omsättning ska ränteintäkter beaktas som bruttobelopp medan intäkter av värdepappersverksamhet ska beaktas som nettobelopp. I fråga om försäkringsbolag ska bolagets totala premieinkomst beaktas som omsättning. Om verksamheten har bedrivits endast under en kort tid och några bokslutsuppgifter inte finns att få kan omsättningen uppskattas utifrån annan tillgänglig utredning, t.ex. affärsplaner, det faktiska resultatet enligt en delårsrapport eller på basis av sådana företags genomsnittliga omsättning som är verksamma i samma bransch och lika stora samt har bedrivit verksamhet lika länge.

Enligt paragrafens 3 *mom.* får en fysisk person påföras en påföljdsavgift som utgör högst tio procent av dennes inkomster enligt senast verkställda beskattning, dock högst 100 000 euro. Som inkomster ska räknas både förvärvs- och kapitalinkomster. En fysisk persons inkomster ska i första hand utredas på basis av beskattningsuppgifterna. Om inkomsterna inte kan utredas på detta sätt eller om de har undergått en väsentlig förändring efter senast verkställda beskattning kan de uppskattas på basis av annan tillgänglig utredning, såsom löneintyg eller inkomstutredningar som tillställts myndigheter.

Paragrafens 4 *mom.* gäller i praktiken maximibeloppet av påföljdsavgiften för en fysisk person som bedriver försäkringsförmedling. Påföljdsavgiften får uppgå till högst tio procent av en fysisk persons inkomster av näringsverksamhet enligt den senast verkställda beskattningen, dock högst 2,5 miljoner euro.

Enligt paragrafens 5 *mom.* ska påföljdsavgiften betalas till staten.

42 §. Avstående från att påföra administrativ påföljd. I denna paragraf föreslås bestämmelser om förutsättningarna för Finansinspektionens prövningsrätt när det gäller avstående från att påföra administrativ påföljd. Enligt paragrafens 1 *mom.* kan Finansinspektionen avstå från att påföra ordningsavgift eller meddela offentlig varning för det första om den person som handlat felaktigt självmant har vidtagit tillräckliga rättelseåtgärder omedelbart efter att ha upptäckt felet och om det inte är fråga om allvarliga eller upprepa- de fel eller försummelser. I den gällande lagens 40 § 5 *mom.* föreskrivs om motsvarande

undantag i fråga om offentlig anmärkning. En tilläggsförutsättning är enligt den föreslagna paragrafen emellertid att vederbörande utan dröjsmål och självmant ska ha underrettat Finansinspektionen. För det andra kan Finansinspektionen avstå från att påföra ordningsavgift eller meddela offentlig varning om det felaktiga förfarandet kan anses vara obetydligt. Frågan om en gärning eller försummelse eventuellt är obetydlig ska bedömas från fall till fall med beaktande av bl.a. gärningens art, omfattning och varaktighet. Det är då fråga om en gärning eller försummelse som med beaktande av dess menlighet eller gärningsmannens presumtiva skuld, som helhet betraktad måste anses vara obetydlig. Det kan vara fråga om ett sådant fall t.ex. då en rapport som ska lämnas till Finansinspektionen endast obetydligt fördröjs utöver den stadgade tidsfristen eller om ett fel snarare har berott på ett mänskligt misstag än på oaktsamhet. För det tredje kan Finansinspektionen avstå från att påföra ordningsavgift eller meddela offentlig varning om det annars måste anses vara uppenbart oskäligt att påföra påföljdsavgift eller offentlig varning. I så fall måste de i ärendet relevanta omständigheterna beaktas som en helhet, bl.a. det felaktiga förfarandets orsaker och verkningar samt gärningsmannens individuella förhållanden. Finansinspektionen kan i sin bedömning beakta också andra påföljder som redan påförts gärningsmannen, t.ex. en offentlig disciplinär påföljd som påförts av Börsen.

Enligt paragrafens 2 *mom.* kan Finansinspektionen i stället för att påföra en påföljdsavgift ge en offentlig varning på de grunder som föreskrivs i 1 *mom.* 2 och 3 punkten. Innan Finansinspektionen påför ordningsavgift ska den bedöma om gärningen eller försummelsen måste anses vara obetydlig eller om det annars vore uppenbart oskäligt att påföra påföljdsavgift.

Ordningsavgift eller påföljdsavgift kan enligt 3 *mom.* inte påföras en person som misstänkts för samma gärning i en förundersökning, i en åtalsprövning eller i ett brottmål som behandlas i domstol. Ordningsavgift eller påföljdsavgift kan inte heller påföras den som redan har dömts för samma gärning, om domen har vunnit laga kraft eller om åtalen

har förkastats genom ett beslut som vunnit laga kraft. Bestämmelsen stämmer i enlighet med principen *ne bis in idem* (förbud mot att åtala och döma två gånger i samma ärende) överens med två avgöranden av högsta domstolen (HD:2010:45 och HD:2010:46) där det var fråga om att beslut om efterbeskattning hade vunnit laga kraft innan åtal väckts för grovt skattebedrägeri. Högsta domstolen ansåg att det stred mot principen *ne bis in idem* att åtal hade väckts efter att beslutet om efterbeskattning vunnit laga kraft. Det föreslås att den gällande lagens 43 § 1 mom. utsträcks till att utöver påföljdsavgift gälla också ordningsavgift och vidare att det i paragrafen tas in en bestämmelse enligt vilken ordningsavgift eller påföljdsavgift inte kan påföras den som har dömts för samma gärning, om domen har vunnit laga kraft eller om åtalen för samma förseelse har förkastats med ett beslut som vunnit laga kraft.

43 §. Offentliggörande av ordningsavgift, offentlig varning och påföljdsavgift. I denna paragraf föreslås en bestämmelse om offentliggörande av administrativa påföljder. Finansinspektionen ska offentliggöra ordningsavgifter, offentliga varningar och påföljdsavgifter som påförts av den samt påföljdsavgifter som påförts av marknadsdomstolen samt i samband därmed meddela om beslutet har vunnit laga kraft. Om besvärmyndigheten upphäver beslutet ska Finansinspektionen offentliggöra besvärmyndighetens beslut på motsvarande sätt som påförandet eller fastställandet av påföljden har offentliggjorts. Bestämmelsen motsvarar i sak den gällande lagens 40 § 7 mom. om offentliggörande av offentlig anmärkning.

43 a §. Verkställighet och återbetalning av ordningsavgifter och påföljdsavgifter. Det föreslås att till lagen fogas en ny 43 a § om verkställighet och återbetalning av ordningsavgifter och påföljdsavgifter. Paragrafen motsvarar i sak 44 § i den gällande lagen.

43 b §. Behandling av ärenden i marknadsdomstolen. Det föreslås att till lagen fogas en ny 43 b § där det föreskrivs om behandling av ärenden i marknadsdomstolen.

Enligt paragrafens 1 mom. ska ärenden som gäller ordningsavgift, offentlig varning och påföljdsavgift inledas vid marknadsdomstolen på framställning av Finansinspektionen

eller genom att beslutet överklagas av den som Finansinspektionen har påfört påföljden. På överklagande ska enligt förslaget tillämpas förvaltningsprocesslagen. Detta innebär bl.a. att besvär ska anföras skriftligen.

I paragrafens 2 mom. föreskrivs att Finansinspektionen ska framställa om påförande av påföljdsavgift. Framställningen ska vara skriftlig. I den ska nämnas det tillsynsobjekts eller den persons namn, hemort och adress som yrkandet avser. I framställningen ska utredas innebörden av Finansinspektionens yrkande och grunderna för att påföra påföljdsavgift. Vidare ska de fakta och handlingar läggas fram som Finansinspektionen hänvisar till.

I paragrafens 3 mom. föreskrivs hur beredningen ska inledas i marknadsdomstolen. Ett ärende som har kommit in till marknadsdomstolen ska före behandlingen förberedas under ledning av överdomaren eller en marknadsrättsdomare så att det kan avgöras utan dröjsmål. Ingen förberedelse behövs om framställningen eller överklagandet avvisas eller omedelbart förkastas som ogrundade.

I paragrafens 4 mom. föreslås en bestämmelse om hörande av parterna under förberedelsen och om avslutande av förberedelsen. Parterna i ärendet ska enligt förslaget ges tillfälle att muntligen eller skriftligen bemöta framställningen eller överklagandet. Marknadsdomstolen vidtar de åtgärder som behövs för att höra Finansinspektionen. Förberedelsen får avslutas trots att en part inte på begäran har bemött framställningen eller överklagandet.

Paragrafen motsvarar 26 b § i den upphävda lagen om Finansinspektionen, sådan den lyder i lagen 299/2005. Paragrafen bygger på samma principer som 42 § i konkurrenslagen (948/2011).

44 §. Skyldigheten att infinna sig till marknadsdomstolens sammanträde och uppvisa handlingar. Enligt paragrafens 1 mom. kan marknadsdomstolen ålägga en part att infinna sig till sammanträdet. Dessutom kan marknadsdomstolen ålägga en part att lägga fram sin affärskorrespondens, sin bokföring, sina protokoll och övriga handlingar som klarlägger ärendet. Om skyldigheten att lägga fram dokument inte fullgörs eller om en part utan laga förfall uteblir från marknadsdomstolens

sammanträde, kan parten vid vite åläggas att visa upp handlingarna eller infinna sig till sammanträdet.

I paragrafens 2 mom. hänvisas till förvaltningsprocesslagen och marknadsdomstolslagen (1527/2001) som i övrigt ska tillämpas vid behandling och utredning av ärenden. Dessutom konstateras i momentet att särskilda bestämmelser gäller behandlingen och handlingarnas offentlighet. Enligt första meningen i marknadsdomstolslagens 15 § ska i fråga om rättegångens offentlighet i marknadsdomstolen vid behandlingen av förvaltningsprocessuella ärenden tillämpas lagen om offentlighet vid rättegång i förvaltningsdomstolar (381/2007).

Den föreslagna paragrafens 1 mom. motsvarar 26 c § i den upphävda lagen om Finansinspektionen, sådan den lyder i lagen 299/2005. Dessutom motsvarar paragrafen till stora delar konkurrenslagens 43 §.

5 kap. Kundskydd

45 §. Tillämpningsområdet för bestämmelserna om tillsyn över kundskyddet. I denna paragraf föreslås ändringar till följd av att påföljdssystemet förnyas. Påföljdssystemet enligt 4 kap. gäller tillsyn över kundskyddet liksom tillsynen i övrigt. I den föreslagna paragrafen hänvisas till tillsynsobjekt över huvud taget och inte till en del av dem, eftersom Finansinspektionen ska övervaka att också andra tillsynsobjekt iakttar bestämmelserna om kundskydd.

Enligt paragrafens 1 mom. ska Finansinspektionen övervaka att tillsynsobjekt och försäkringsförmedlare iakttar bestämmelser som är tillämpliga på dem när det gäller marknadsföring och användning av avtalsvillkor samt bestämmelser om andra sådana förfaranden i kundförhållanden som från kundens synpunkt strider mot god sed eller annars är olämpliga. Dessutom konstateras i momentet att det i den föreslagna värdepappersmarknadslagen, i den föreslagna lagen om investeringstjänster och annanstans i lag föreskrivs om tillsyn över efterlevnaden av bestämmelserna om marknadsföring av finansiella instrument.

I paragrafens 2 mom. föreskrivs om tillämpning av 1 mom. också på utländska ak-

törer. Momentets ordalydelse motsvarar den gällande lagen.

47 §. Konsumentombudsmannens yttrande. I denna paragraf föreslås tekniska justeringar till följd av revideringen av 4 kap. om påföljdssystemet. I den föreslagna paragrafen föreskrivs att konsumentombudsmannen ska höras innan Finansinspektionen beslutar om åtgärdsförbud eller rättelseuppmaning enligt 33 §, om föreläggande av vite enligt 33 a § eller om administrativa påföljder enligt 4 kap. och innan den ber marknadsdomstolen påföra påföljdsavgift i ett ärende där en aktör som avses i 45 § har handlat i strid med konsumentskyddslagen.

48 §. Verksamhetsförbud och andra påföljder. Det föreslås att denna paragraf upphävs eftersom det påföljdssystem som avses i 4 kap. gäller såväl tillsyn över kundskydd som annan tillsyn.

49 §. Att föra ärenden till marknadsdomstolen. Det föreslås att denna paragraf upphävs eftersom lagförslagets 73 § om överklagande gäller också Finansinspektionens beslut om kundskydd.

51 §. Särskilt samarbete för att förhindra marknadsmissbruk. I paragrafens 1 mom. föreslås en teknisk ändring till följd av den föreslagna lagen om handel med finansiella instrument. Den sistnämnda lagens bestämmelser om reglerad marknad och multilateral handelsplattform omfattar också motsvarande multilaterala handelsförfaranden i övriga EES-stater.

Paragrafens 2 mom. motsvarar den gällande paragrafens 2 mom.

54 §. Tillsyn över tredjeländers tillsynsobjekt och utländska clearingorganisationer samt samarbete med tredjeländers tillsynsmyndigheter. Det föreslås att paragrafens rubrik och inledande stycket i 1 mom. ändras så att den definition av begreppet tredjeland beaktas som föreslås i 6 §. Det föreslås att paragrafens 1 mom. 1 punkten ändras i fråga om representationer så att den gäller endast tredjeländers kreditinstituts representationer, eftersom Finansinspektionen inte övervakar andra representationer i Finland. I paragrafens 1 mom. 3 och 4 punkten föreslås tekniska ändringar till följd av den föreslagna lagen om handel med finansiella instrument. Paragrafens 1 mom. 2 och 5 punkten motsvarar

den gällande paragrafens 1 mom. 2 och 5 punkten.

I paragrafens 2 mom. föreslås motsvarande ändring gällande representationer som i 1 mom. 1 punkten.

Paragrafens 3 mom. motsvarar den gällande paragrafens 3 mom.

55 §. Anmälningsskyldighet vid filialetablering och vid annat tillhandahållande av tjänster till andra EES-stater. I denna paragraf föreslås tekniska ändringar till följd av de föreslagna lagarna om investeringstjänster och handel med finansiella instrument.

61 §. Anmälan om åtgärder som avser utländska EES-filialer och andra utländska tillsynsobjekt samt begränsning av och förbud mot utländska EES-filialers och andra utländska tillsynsobjekts verksamhet. Det föreslås att paragrafens rubrik förkortas. Paragrafens 1, 2 och 4—6 mom. motsvarar samma moment i den nuvarande paragrafen. I paragrafens 3 mom. föreslås tekniska ändringar till följd av vad som i 4 kap. föreskrivs om påföljdssystem. I paragrafens 7 mom. föreslås en teknisk ändring till följd av den föreslagna lagen om handel med finansiella instrument.

61 a §. Tillsyn över utländska clearingorganisationer. I paragrafens 2 mom. föreslås tekniska ändringar till följd av det som i 4 kap. föreskrivs om påföljdssystem.

62 §. Anmälningsskyldighet som gäller tillsynsobjekts verksamhetstillstånd och ägare. I denna paragraf föreslås en teknisk ändring till följd av den föreslagna lagen om investeringstjänster.

67 §. Överföring av inspektionsuppgifter. I paragrafens 5 mom. föreslås en teknisk ändring till följd av den föreslagna lagen om investeringstjänster.

71 §. Rätt och skyldighet att lämna ut information. Till följd av att bestämmelserna om Centralhandelskammarens nämnd för företagsförvärv har upphävts föreslås att omnämmandet av nämnden för företagsförvärv stryks i paragrafens 1 mom. 5 punkten.

I paragrafens 4 mom. föreslås tekniska ändringar till följd av den föreslagna lagen om handel med finansiella instrument och den föreslagna lagen om värdeandelsystemet och om clearingverksamhet.

73 §. Överklagande. I denna paragraf föreslås tydligare bestämmelser om överklagande av Finansinspektionens beslut. Dessutom föreskrivs i paragrafen om överklagande av sådana beslut om påförande av påföljdsavgift som marknadsdomstolen fattat enligt 41 §.

Enligt paragrafens 1 mom. är huvudregeln, liksom enligt den nuvarande lagen, att Finansinspektionens beslut överklagas genom besvär till Helsingfors förvaltningsdomstol.

I paragrafens 2 mom. föreskrivs om undantag från huvudregeln. Enligt förslaget ska endast Finansinspektionens beslut om ordningsavgift, offentlig varning och påföljdsavgift med avvikelser från 1 mom. överklagas genom besvär till marknadsdomstolen. Denna reglering är tydlig och konsekvent. Det saknar betydelse om beslutet är baserat på tillämpning av materiella bestämmelser om kundskydd, finansiell tillsyn eller t.ex. värdepappersmarknaden. Avgörande är vilken typ av beslut Finansinspektionen ger. Om beslutet gäller t.ex. föreläggande av vite eller andra tillsynsbefogenheter enligt 3 kap. ska beslutet enligt huvudregeln i 1 mom. alltid överklagas genom besvär till Helsingfors förvaltningsdomstol. Om beslutet däremot gäller ordningsavgift, offentlig varning eller påföljdsavgift ska det överklagas genom besvär till marknadsdomstolen.

I enlighet med det som anförs ovan föreslås i paragrafens 2 mom. en bestämmelse om att Finansinspektionens beslut enligt 38—41 § överklagas genom besvär till marknadsdomstolen i enlighet med förvaltningsprocesslagen.

I paragrafens 3 mom. föreslås en bestämmelse enligt vilken marknadsdomstolens beslut som avses i 2 mom. samt enligt 40 och 41 § överklagas genom besvär till högsta förvaltningsdomstolen i enlighet med förvaltningsprocesslagen. Detta är motiverat också med beaktande av grundlagsutskottets utlåtande GrUU 4/2005 rd, enligt vilket besvär över en förvaltningsmyndighets beslut att ådöma en administrativ påföljd ska anses vara ett förvaltningsmål och inte ett tviste- eller brottmål. Enligt grundlagsutskottet har besvär i dylika ärenden vanligen styrts till högsta förvaltningsdomstolen.

Enligt paragrafens 4 mom. har Finansinspektionen rätt att genom besvär överklaga

förvaltningsdomstolens eller marknadsdomstolens beslut som innebär ändring eller upphävande av Finansinspektionens beslut. Det samma gäller marknadsdomstolens beslut varmed marknadsdomstolen förkastat Finansinspektionens framställning om påförande av påföljdsavgift. Det föreslås att momentet nu utsträcks till att gälla också marknadsdomstolens beslut. I övrigt motsvarar momentet nuvarande 73 § 2 mom.

I paragrafens 5 mom. föreskrivs att Finansinspektionens beslut kan verkställas också utan att ha vunnit laga kraft. I paragrafens 6 mom. föreskrivs att särskilda bestämmelser gäller om överklagande av beslut som berör Finansinspektionens direktionsmedlemmar och deras ersättare samt tjänstemäns tjänsteförhållande. Det föreslås sålunda att den gällande lagen kompletteras med en hänvisning till ersättare. I övrigt motsvarar momentet den nuvarande paragrafens 3 och 4 mom.

1.8 Strafflagen

51 kap. Värdepappersmarknadsbrott

I strafflagens 51 kap. föreslås genomgripande ändringar. Ändringarna beror huvudsakligen på den föreslagna nya värdepappersmarknadslagen.

1 §. Missbruk av insiderinformation. I strafflagens rekvirit för missbruk av insiderinformation föreslås motsvarande ändringar som i värdepappersmarknadslagen. Enligt den gällande bestämmelsen ska missbruk av insiderinformation avse värdepapper som är föremål för offentlig handel. Offentlig handel syftar på värdepapper som är föremål för offentlig handel i Finland.

Enligt den föreslagna paragrafens 1 mom. ska missbruk av insiderinformation i fortsättningen avse finansiella instrument som är föremål för handel på en reglerad marknad. Med en reglerad marknad avses en reglerad marknad i en EES-stat. Värdepappersmarknadslagens 14 kap. 2 § om utnyttjande av insiderinformation ska tillämpas också på finansiella instrument som är föremål för handel på en reglerad marknad i en annan EES-stat, då finansiella instrument är föremål för transaktioner i Finland. Bestämmelserna om

tillämpningsområdet för finsk straffrätt och om gärningsorten i strafflagens 1 kap. kommer för sin del att avgränsa det internationella tillämpningsområdet för bestämmelserna i strafflagens 51 kap., om den misstänkta gärningen avser finansiella instrument som är föremål för handel i en annan EES-stat än Finland.

Enligt de för närvarande gällande bestämmelserna omfattar tillämpningsområdet för missbruk av insiderinformation värdepapper och vissa sådana derivatinstrument enligt optionshandelslagen som avses i strafflagens 51 kap. 6 § 4 mom. Enligt förslaget ska bestämmelsen om missbruk av insiderinformation i fortsättningen tillämpas på finansiella instrument över huvud taget. Bestämmelsens tillämpningsområde kommer sålunda till denna del att vara mera omfattande och gälla samtliga finansiella instrument som är föremål för handel på en reglerad marknad. Definitionen av begreppet finansiella instrument täcker också derivatinstrument vars underliggande tillgångar utgörs av råvaror och utsläppsrätter. I strafflagens 51 kap. 6 § ingår allmänna definitioner av begreppen finansiella instrument och insiderinformation.

I fråga om finansiella instrument som är föremål för handel på en multilateral handelsplattform har tillämpningsområdet för bestämmelsen om missbruk av insiderinformation begränsats till att gälla endast finansiella instrument som är föremål för handel på en multilateral handelsplattform i Finland.

Paragrafens 3 mom. är nytt. Enligt denna bestämmelse ska vad som föreskrivs i 1 mom. tillämpas också på finansiella instrument vars värde bestäms på basis av finansiella instrument som avses i 1 mom. Bestämmelsen om missbruk av insiderinformation kan sålunda tillämpas också på OTC-derivatinstrument som inte är föremål för handel på en reglerad marknad men vars värde bestäms på basis av sådana finansiella instrument. Tillämpningsområdet för strafflagens bestämmelse om förbud mot missbruk av insiderinformation utvidgas i detta avseende och sammanfaller med värdepappersmarknadslagens förbud mot utnyttjande av missbruk av insiderinformation.

2 §. Grovt missbruk av insiderinformation. I paragrafens 1 mom. 2 punkten har gjorts

några ändringar i begreppen. Ändringarna motsvarar dem som gjorts i värdepappersmarknadslagen och lagen om värdepappersföretag. Begreppet värdepappersförmedlare har ersatts med uttrycket tillhandahållare av investeringstjänster, fondbörs har ersatts med börs och värdepappersemittent har ersatts med uttrycket emittent av finansiella instrument. Dessutom har begreppet optionsföretag strukits eftersom den nya lagstiftningen inte längre känner till detta begrepp.

3 §. Marknadsmanipulation. Brotsbenämningen marknadsmanipulation är ny. Rekviziten motsvarar huvudsakligen rekviziten för det tidigare brottet kursmanipulation. Den föreslagna ändringen av brotsbenämningen beror på att benämningen kursmanipulation i den gällande värdepappersmarknadslagens 5 kap. 12 § föreslås bli marknadsmanipulation i den nya värdepappersmarknadslagens 14 kap. 3 §. Enligt strafflagens föreslagna 51 kap. 6 § 5 mom. ska som marknadsmanipulation i detta kapitel anses marknadsmanipulation enligt 14 kap. 3 § i värdepappersmarknadslagen. Orsaken till ändringen av brotsbenämningen är att bestämmelsen i stället för kursmanipulation föreslås bli utvidgad så att den gäller marknadsmanipulation, dvs. förändringar också i andra avseenden än kursen på finansiella instrument.

Det kan vara fråga om sådan marknadsmanipulation som avses i rekviziten t.ex. då gärningsmannen avsiktligt ger order som han inte över huvud taget har för avsikt att utföra. Marknadsmanipulation kan förekomma också i samband med s.k. fiktiva transaktioner, där parter som har gemensamma intressen uppträder som både köpare och säljare. Sådana åtgärder kan vara ägnade att vilseleda andra marknadsparter genom att ge en falsk bild av den verkliga efterfrågan och det verkliga utbudet på vissa finansiella instrument. En ökning av efterfrågan eller utbudet som åstadkommit t.ex. genom fiktiva transaktioner är ägnad att öka investerarnas intresse för de finansiella instrumenten i fråga. Enligt rekviziten är det sålunda straffbart att vidta sådana falska eller vilseledande åtgärder.

I paragrafen föreslås också motsvarande ändringar av begrepp som i den föreslagna bestämmelsen om missbruk av insiderinformation. Den gällande lagens hänvisning till

värdepapper som är föremål för offentlig handel ersätts med en hänvisning till finansiella instrument som är föremål för handel på en reglerad marknad. Begreppet värdepapper som är föremål för handel på en multilateral handelsplattform preciseras så att det gäller finansiella instrument som är föremål för handel på en multilateral handelsplattform i Finland. Bestämmelsens internationella tillämpningsområde kan bedömas sammanfalla med bestämmelsen om missbruk av insiderinformation, så som nämns ovan i motiveringen till strafflagens 51 kap. 1 §.

Paragrafens 2 mom. är nytt. Enligt denna bestämmelse ska tillämpningsområdet för rekviziten om marknadsmanipulation i likhet med det förbud som föreskrivs i 14 kap. 3 § i värdepappersmarknadslagen gälla också transaktioner och åtgärder med andra finansiella instrument än sådana som avses i 1 mom. En förutsättning är enligt den föreslagna bestämmelsen att sådana transaktioner och andra åtgärder som gäller andra finansiella instrument snedvrider marknaden för finansiella instrument enligt 1 mom. Tillämpningsområdet för rekviziten utsträcks sålunda till att omfatta t.ex. transaktioner och andra åtgärder gällande OTC-derivatinstrument, om de på det sätt som avses i lagen snedvrider marknaden för finansiella instrument som avses i 1 mom.

4 §. Grov marknadsmanipulation. I rekviziten för den grova formen av marknadsmanipulation föreslås motsvarande ändringar av begrepp som i 3 §.

5 §. Informationsbrott som gäller värdepappersmarknaden. I paragrafens 1 mom. 1 punkten föreslås motsvarande ändringar som i den föreslagna nya värdepappersmarknadslagens 1 kap. 3 §. Det är ändamålsenligt att samordna tillämpningsområdet för rekviziten med motsvarande förbud i värdepappersmarknadslagen.

I rekviziten förutsätts liksom i 1 kap. 3 § i värdepappersmarknadslagen att information som avses i bestämmelsen ska ges vid marknadsföring eller omsättning i samband med näringsverksamhet. För tillämpning av bestämmelsen om informationsbrott förutsätts inte längre att marknadsföringen i samband med näringsverksamhet dessutom är professionell. Tillämpningsområdet för rekviziten

kommer dock i praktiken inte att ändras, eftersom näringsverksamhet i regel är professionell. Begreppet näringsverksamhet är omfattande och det föreslås också till denna del att bestämmelsen tillämpas på samma sätt som värdepappersmarknadslagens 1 kap. 3 §. Avsikten är att bestämmelsen om informationsbrott inte heller i fortsättningen ska tillämpas på t.ex. aktieägares tillfälliga meddelanden i samband med försäljning av egna aktier. Förslaget innebär att tillämpningsområdet för förbudet utvidgas och blir tydligare också på det sättet att förbudet mot att lämna osann och vilseledande information inte längre gäller enbart förvärv av värdepapper i samband med näringsverksamhet, utan det kommer att gälla omsättning av finansiella instrument med näringsverksamhet över huvud taget. Tillämpningsområdet för rekvisiten sammanfaller sålunda också till denna del med den föreslagna nya värdepappersmarknadslagens 1 kap. 3 §. En förutsättning för tillämpning av rekvisiten kommer enligt förslaget inte, liksom för närvarande, att vara att värdepappersmarknadslagens bestämmelser om informationsskyldighet samtidigt har överträtts.

6 §. Definitioner. I definitionsbestämmelsen föreslås preciseringar som gäller tillämpningsområdet för rekvisiten. Det föreslås att till paragrafen fogas ett nytt *2 mom.* där det hänvisas till definitionen av begreppet finansiella instrument i 1 kap. 10 § i lagen om investeringstjänster. Det föreslås att till paragrafen fogas ett nytt *3 mom.* enligt vilket tillämpningsområdet för kapitlets bestämmelser utsträcks till att gälla också sådana värdepapper och andra finansiella instrument som har ansökts bli upptagna till handel på en reglerad marknad eller på en multilateral handelsplattform i Finland. Syftet med bestämmelsen är att dessa strafflagsbestämmelser, i likhet med värdepappersmarknadslagen, ska kunna tillämpas redan då finansiella instrument endast har ansökts bli upptagna till handel trots att handeln inte ännu har inletts på marknaden i fråga. Bestämmelserna om missbruk av insiderinformation, marknadsmanipulation och informationsbrott som gäller värdepappersmarknaden kan sålunda tillämpas redan på aktieförsäljningar i det skedet då bolaget noteras på börserna eller på

manipulativa åtgärder innan aktierna i fråga officiellt tagits upp till handel. Paragrafens *4 mom.* motsvarar huvudsakligen den nuvarande paragrafens *2 mom.* I det föreslagna momentet hänvisas till den föreslagna nya värdepappersmarknadslagens 12 kap. 2 § där begreppet insiderinformation definieras. Definitionen av begreppet insiderinformation motsvarar sålunda värdepappersmarknadslagens definition. Paragrafens *5 mom.* motsvarar huvudsakligen paragrafens nuvarande *3 mom.* I momentet hänvisas till den föreslagna nya värdepappersmarknadslagens 14 kap. 3 § där begreppet marknadsmanipulation definieras. Definitionen av begreppet marknadsmanipulation sammanfaller sålunda med värdepappersmarknadslagens definition. Paragrafens *6 mom.* motsvarar delvis nuvarande *4 mom.* I momentet förtydligas liksom i den nuvarande bestämmelsen att derivatinstrument ska jämföras med avyttring och förvärv av finansiella instrument. Vidare konstateras i momentet att bestämmelserna om missbruk av insiderinformation ska tillämpas på derivatinstrument på samma sätt som enligt den gällande lagen, oberoende av om det har avtalats om avyttring av derivatinstrumentets underliggande tillgångar eller om kompensering gottgörelse. Det föreslås att i paragrafen stryks hänvisningarna till optionshandelslagen, som föreslås bli upphävd. Den föreslagna definitionen av begreppet finansiella instrument omfattar också optioner och terminer som avses i den nuvarande optionshandelslagen. Det föreslås att till paragrafen fogas nya *7 och 8 mom.* vari hänvisas till begreppen reglerad marknad och multilateral handelsplattform som definieras i 1 kap. 2 § 1 mom. 6 och 7 punkten i lagen om handel med finansiella instrument.

7 §. Begränsningsbestämmelse. Denna paragraf motsvarar till sitt innehåll huvudsakligen den gällande begränsningsbestämmelsen. I paragrafen föreslås emellertid motsvarande ändringar av begrepp som i de övriga bestämmelserna om finansiella instrument och en reglerad marknad. I bestämmelsen föreslås dessutom att begreppen värdepappersföretag och kreditinstitut som används i den gällande lagens ersätts med begreppet tillhandahållare av investeringstjänster. Dessut-

om föreslås att paragrafen skrivs i en kortare form.

8 §. *Juridiska personers straffansvar.* I denna paragraf föreslås inga ändringar och den motsvarar sålunda till innehållet den gällande lagens bestämmelse om saken.

1.9 Lag om ändring av lagen om behandling av vissa marknadsrättsliga ärenden

Det föreslås att i lagen görs de ändringar som följer av förslaget till ändring av lagen om Finansinspektionen och av den föreslagna nya värdepappersmarknadslagen. Enligt lagförslagen kan endast ärenden som gäller påföljder enligt lagen om Finansinspektionen tas upp till behandling i marknadsdomstolen. När det gäller överklagande av marknadsdomstolens beslut ska förvaltningsprocesslagen tillämpas. Lagen om behandling av vissa marknadsrättsliga ärenden ska inte längre tillämpas på ärenden som avses i lagen om Finansinspektionen eller i värdepappersmarknadslagen. Av denna anledning föreslås att i lagen om behandling av vissa marknadsrättsliga ärenden stryks omnämningarna om Finansinspektionen.

1 kap. Allmänna bestämmelser

1 §. *Tillämpningsområde.* Det föreslås att hänvisningarna till marknadsdomstolslagen i paragrafens 1 mom. ändras så att de gäller 1 § 1 mom. 6 och 7 punkten i nämnda lag.

2 §. *Marknadsrättsliga ärenden.* Av de skäl som nämns ovan föreslås att paragrafens 1 mom. 5 och 6 punkten upphävs. I 5 och 6 punkten hänvisas för närvarande till värdepappersmarknadslagen och lagen om Finansinspektionen.

2 kap. Behandlingen av ärenden

3 §. *Anhängiggörande av ärenden.* Av de skäl som nämns ovan föreslås att paragrafens 1 mom. 5 och 6 punkten upphävs, eftersom i 5 punkten hänvisas till värdepappersmarknadslagen och i 6 punkten till lagen om Finansinspektionen. I momentets 9 punkt föreslås en strykning av hänvisningen till om-

nämmandet av Finansinspektionens tillsynsobjekts ansökan.

Det föreslås att i paragrafens 2 mom. stryks omnämningarna om Finansinspektionen.

4 §. *Subsidiär rätt att anhängiggöra ärenden.* Av de skäl som nämns ovan föreslås att paragrafens 2 mom. upphävs. I momentet hänvisas för närvarande till Finansinspektionen och rätten att i stället för Finansinspektionen anhängiggöra ärenden.

12 §. Delgivning av ansökan vid förbuds-förfarande. Det föreslås att paragrafens 1 mom. ändras av de skäl som nämns ovan. I momentet stryks omnämningarna om Finansinspektionen.

1.10 Marknadsdomstolslagen

1 §. Marknadsdomstolens behörighet och verksamhetsställe. Det föreslås att paragrafen ändras så att till 1 mom. fogas en bestämmelse enligt vilken marknadsdomstolen ska behandla de ärenden som hör till dess behörighet enligt lagen om Finansinspektionen. Dessutom ska hänvisningen till den upphävda lagen om konkurrensbegränsningar (480/1992) i den gällande paragrafens 1 mom. 1 punkten ändras så att den avser den nya konkurrenslagen. I övrigt förblir paragrafen oförändrad.

5 §. Behörighetsvillkor för och förordnande av sakkunnigledamöter. Det föreslås att paragrafens 3 mom. ändras så att den behörighet som avses i momentet också ska krävas av sakkunnigledamöter som deltar i behandlingen av sådana ärenden som avses i lagen om Finansinspektionen.

1.11 Aktiebolagslagen

1 kap. De centrala principerna för aktiebolags verksamhet samt tillämpning av lagen

1 §. *Tillämpning.* Hänvisningen i paragrafens 2 mom. till offentlig handel som avses i den gällande värdepappersmarknadslagens 1 kap. 3 § föreslås bli ändrad till att gälla handel på en reglerad marknad enligt den föreslagna lagen om handel med finansiella instrument.

4 kap. **Aktier som hör till värdeandelssystemet**

1 §. Anslutning till värdeandelssystemet. Paragrafens hänvisning till den gällande lagen om värdeandelssystemet föreslås bli ändrad till att gälla den föreslagna lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet.

2 §. Aktierättigheter i värdeandelssystemet. Hänvisningen i paragrafens 1 mom. till den gällande lagen om värdeandelssystemet föreslås bli ändrad till att gälla den föreslagna lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet.

3 §. Aktieägarförteckning. Det föreslås att begreppet kontoförande institut i paragrafens 1 mom. ändras till begreppet kontoförvaltare. Ändringen baseras på den föreslagna lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet.

5 §. Aktieägar- och vänteförteckningens offentlighet. Det föreslås att begreppet kontoförande institut som används i paragrafens 2 mom. ändras till begreppet kontoförvaltare. Dessutom föreslås att momentets hänvisning till den gällande lagen om värdeandelssystemet ändras till en hänvisning till den föreslagna lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet.

7 §. Underrättelse om beslut. Det föreslås att begreppet kontoförande institut som används i paragrafens 2 mom. ändras till begreppet kontoförvaltare.

8 §. Registrering av rättigheter. Det föreslås att begreppet kontoförande institut som används i paragrafens 1 och 2 mom. ändras till begreppet kontoförvaltare.

I överensstämmelse med den gällande lagen ska ägaren till kontoförvaltaren överlåta aktiebrev för aktier som ska överföras till värdeandelssystemet. Bestämmelsen hindrar inte att kontoförvaltaren återlämnar makulerade aktiebrev till aktieägaren, förutsatt att förfarandet genomförs utan att värdeandelssystemets tillförlitlighet äventyras. Efter makuleringen ska på de fysiska aktiebrevens inte längre tillämpas aktiebolagslagens bestämmelser om aktiebrev, eftersom de inte längre i enlighet med aktiebolagslagen medför rätt till aktier. Enligt lagförslagets 2 kap. 16 § 1 mom. 7 punkten i den föreslagna lagen om

värdeandelssystemet och om clearingverksamhet ska värdepapperscentralen vidta andra åtgärder som värdeandelssystemets tillförlitliga funktion och utveckling förutsätter och vid behov utfärda anvisningar i anslutning därtill. Värdepapperscentralen kan sålunda också utfärda anvisningar om hur och under vilka förutsättningar en kontoförvaltare till aktieägaren kan återlämna makulerade aktiebrev för aktier som anslutits till värdeandelssystemet.

5 kap. **Bolagsstämma**

1 a §. Börsbolag. Det föreslås att paragrafens hänvisning till offentlig handel enligt värdepappersmarknadslagen ändras till att gälla handel på en reglerad marknad enligt den föreslagna lagen om handel med finansiella instrument.

9 kap. **Aktieemission**

4 §. Riktad emission. Det föreslås att hänvisningen i paragrafens 3 mom. till offentlig handel enligt den gällande värdepappersmarknadslagens 1 kap. 3 § ändras till att gälla handel på en reglerad marknad enligt den föreslagna lagen om handel med finansiella instrument.

8 §. Aktieägarnas rätt till information. I paragrafens 2 mom. 2 punkten och 3 mom. föreslås en sådan ändring att hänvisningen till den gällande värdepappersmarknadslagens 2 kap. ersätts med en hänvisning till den föreslagna nya värdepappersmarknadslagens 4 kap. (offentliggörande av prospekt samt prospektets innehåll).

15 kap. **Bolagets egna aktier**

8 §. Aktieägarnas rätt till information. Det föreslås att paragrafens 3 mom. ändras så att hänvisningen till den gällande värdepappersmarknadslagens 6 kap. ersätts med en hänvisning till den föreslagna nya värdepappersmarknadslagens 11 kap. där det föreskrivs om erbjudandehandlingar.

9 §. Sammanläggning av aktier i ett publikt aktiebolag. Det föreslås att hänvisningen till

offentlig handel enligt den gällande värdepappersmarknadslagens 1 kap. 3 § ändras till att gälla handel på en reglerad marknad enligt den föreslagna lagen om handel med finansiella instrument.

12 kap. Inlösen av minoritetsaktier

7 §. Bestämmande av lösenbelopp. Det föreslås att hänvisningen i paragrafens 2 mom. till offentligt köpeanbud enligt den gällande värdepappersmarknadslagens 6 kap. 10 § ändras till en hänvisning till obligatoriskt uppköpserbjudande enligt den föreslagna nya värdepappersmarknadslagens 11 kap. 19 §.

Hänvisningen i paragrafens 3 mom. till frivilligt köpeanbud enligt den gällande värdepappersmarknadslagens 6 kap. föreslås bli ändrad till att gälla frivilligt uppköpserbjudande enligt den föreslagna nya värdepappersmarknadslagens 11 kap.

25 kap. Straffbestämmelser

1 §. Aktiebolagsbrott. Hänvisningen i paragrafens 1 mom. 1 punkten till offentlig handel enligt den gällande värdepappersmarknadslagen föreslås bli ändrad till att gälla handel på en reglerad marknad enligt den föreslagna lagen om handel med finansiella instrument.

1.12 Lagen om andelslag

21 a kap. Andelar, tilläggsandelar och placeringsandelar som hör till värdeandelssystemet

5 §. Försäljning av andelar på ett gemensamt konto. Det föreslås att hänvisningen i paragrafens 2 mom. till offentlig handel enligt den gällande värdepappersmarknadslagen ändras till att gälla handel på en reglerad marknad i Finland, enligt den föreslagna lagen om handel med finansiella instrument.

10 §. Rätt att få uppgifter ur medlemsförteckningen och vänteförteckningen i värdeandelssystemet. Det föreslås att begreppet kontoförande institut som används i paragrafens 2 mom. ändras till begreppet kontoförvaltare. Dessutom föreslås att momentets

hänvisning till den gällande lagen om värdeandelssystemet ändras till att gälla den föreslagna lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet.

11 §. Tidpunkten från vilken förvärvaren får utöva sina rättigheter. Det föreslås att paragrafens hänvisning till den gällande lagen om värdeandelssystemet ändras så att den avser den föreslagna lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet.

12 §. Bestämmelse i stadgarna om avstämningsdag. Det föreslås att hänvisningen i paragrafens 1 mom. 3 punkten till den gällande lagen om värdeandelssystemet ändras till att gälla den föreslagna lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet.

1.13 Lagen om Finansinspektionens tillsynsavgift

1 §. Avgiftsskyldiga. Det föreslås att i paragrafens 1 mom. 4, 5 och 7 punkten, som i övrigt motsvarar den gällande paragrafens 1 mom. 3, 4 och 7 punkten, görs de tekniska ändringar som följer av den föreslagna lagen om handel med finansiella instrument.

I paragrafens 1 mom. 6 punkten, som i övrigt motsvarar den nuvarande paragrafens 1 mom. 5 och 6 punkten, föreslås tekniska ändringar som följer av den föreslagna lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet.

Det föreslås att i paragrafens 1 mom. 17 punkten stryks omnämmandet i den nuvarande paragrafens 1 mom. 8 punkten om utländska värdepappersföretags representationer, eftersom Finansinspektionen enligt förslaget till lag om investeringstjänster inte längre övervakar sådana representationers verksamhet. Tillsynen över utländska kreditinstituts representationer riktas mot tredjeländers kreditinstituts representationer, vilket uttryckligen nämns i den nya 17 punkten och likaså längre fram i det förslag som gäller 6 §.

Paragrafens 1 mom. 1—3 och 8—16 punkt motsvarar den gällande paragrafens 1 mom. 1—2 och 8—17 punkt.

Paragrafens 2 och 3 mom. motsvarar den gällande paragrafens 2 och 3 mom.

4 §. Proportionell tillsynsavgift. I paragrafens 1 mom. föreslås ändringar av teknisk natur. De är baserade på de föreslagna lagarna om handel med finansiella instrument, om värdeandelssystem och clearingverksamhet samt om investeringstjänster. Det föreslås att i paragrafen ska användas de definitioner av utländska tillsynsobjekt och deras filialer som används i kreditinstitutslagen, lagen om placeringsfonder och lagen om utländska försäkringsbolag (398/1995). Dessutom föreslås att namnet på den i momentet nämnda kommunala pensionsanstalten ändras. Inga ändringar föreslås i bestämmelserna om avgiftsgrunder och belopp.

Paragrafens 2 mom. motsvarar den gällande paragrafens 2 mom.

5 §. Grundavgiften för avgiftsskyldiga som betalar proportionell tillsynsavgift. Det föreslås att i paragrafens 1 mom. görs de tekniska ändringar som följer av förslaget till lag om investeringstjänster. Dessutom föreslås att i momentet används de definitioner av utländska tillsynsobjekt och deras filialer som används i kreditinstitutslagen, lagen om placeringsfonder och lagen om utländska försäkringsbolag.

I paragrafens 2 mom. föreslås de tekniska ändringar som följer av den föreslagna lagen om handel med finansiella instrument och den föreslagna lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet.

6 §. Grundavgift för övriga avgiftsskyldiga. I paragrafens 1 mom. föreslås för det första tekniska ändringar som följer av de föreslagna lagarna om handel med finansiella instrument, om värdeandelssystem och clearingverksamhet samt om investeringstjänster. I bestämmelsen om kontoförvaltares grundavgift stryks tilläggsavgiften på basis av antalet ombud, eftersom i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet inte längre ingår bestämmelser om ombud. Grundavgiften för utländska värdepappersföretags representationer slopas eftersom sådana representationer enligt lagförslagets 1 § inte längre är avgiftsskyldiga. En grundavgift på 12 000 euro ska betalas också av sådana utländska clearingmedlemmar som avses i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet och som inte har något fast driftsställe i Finland. Dessutom ska bestämmelserna

om höjning av grundavgiften för emittenter av aktier som är föremål för handel på en reglerad marknad i Finland utsträckas till att gälla också emittenter som är avgiftsskyldiga enligt 4 § eller som inte har säte i Finland. Grundavgiften föreslås bli höjd till 11 000 euro om det finns en sådan likvid marknad för aktierna som avses i 5 kap. 2 § i lagen om handel med finansiella instrument. I fråga om övriga motsvarande emittenter är höjningen av grundavgiften liksom för närvarande 16 000 euro. Skillnaderna när det gäller höjningarna är baserade på de relativa skillnaderna mellan dessa grupper grundavgifter.

Paragrafens 2 och 3 mom. motsvarar den gällande paragrafens 2 och 3 mom.

1.14 Kreditinstitutslagen

2 §. Annan lagstiftning om kreditinstitutsverksamhet. Det föreslås att hänvisningen i paragrafens 3 mom. till den gällande lagen om värdepappersföretag ändras till att gälla den föreslagna lagen om investeringstjänster.

Hänvisningarna i paragrafens 5 mom. till den gällande lagen om värdepappersföretag föreslås bli ändrade så att de avser 1 kap. 4 § i den föreslagna lagen om investeringstjänster.

13 §. Finansiella institut. Paragrafens hänvisning till den gällande lagen om värdepappersföretag föreslås bli ändrad så att den avser den föreslagna lagen om investeringstjänster.

19 §. Kreditinstituts ensamrätt att ta emot återbetalbara medel. Det föreslås att paragrafens 1 mom. till den gällande värdepappersmarknadslagen ändras så att den avser den föreslagna nya värdepappersmarknadslagen.

20 §. Undantag från kreditinstituts ensamrätt att ta emot återbetalbara medel. Det föreslås att hänvisningarna i paragrafens 2 mom. till den gällande värdepappersmarknadslagens 2 kap. ändras så att de avser den föreslagna nya värdepappersmarknadslagens 7 kap. Det föreslås att omnämmandet om årsrapporter stryks såsom obehövligt.

22 §. Koncessionsansökan. Det föreslås att hänvisningen i paragrafens 2 mom. till lagen om värdepappersföretag ändras så att den av-

ser den föreslagna lagen om investerings-tjänster.

24 §. Förutsättningar för beviljande av koncession. Det föreslås att nuvarande 24 § spjälks upp i två paragrafer. I föreslagna 24 § föreskrivs om villkoren för beviljande av koncession och i den nya 24 a § föreskrivs om betydande ägares och grundares tillförlitlighet. Den föreslagna regleringen motsvarar huvudsakligen 3 kap. 3 och 4 § i den föreslagna lagen om investeringstjänster.

Enligt föreslagna 24 § ska ett kreditinstitut beviljas koncession om ägarna och grundarna uppfyller de krav som föreskrivs i 24 a § och kreditinstitutet uppfyller kravet enligt 4 och 5 kap. i fråga om verksamhet och finansiell ställning. Bestämmelserna om ett kreditinstituts grundare gäller i praktiken inte kreditinstitut i aktiebolagsform, eftersom det för närvarande inte föreskrivs i grundare i aktiebolagslagen.

24 a §. Betydande ägares samt grundares tillförlitlighet. De viktigaste målsättningarna när det gäller lagstiftningen om kreditinstitut och när det gäller Finansinspektionen är att upprätthålla kundernas och allmänhetens förtroende för finansmarknadens funktion. Ett centralt element när det gäller upprätthållandet av förtroendet är kravet att betydande ägare i ett kreditinstitut (en andel på minst tio procent) och grundare är tillförlitliga. Om det bland ett kreditinstituts grundare eller betydande ägare finns personer vars goda anseende eller tillförlitlighet i något annat avseende har blivit allvarligt lidande av uppgifter och händelser som kommit ut i offentligheten, kan följden bli att allmänhetens förtroende försämras dels mot företaget i fråga och dels också i ett vidare perspektiv mot hela branschen. Därför föreslås strängare bestämmelser om grundares och betydande ägares tillförlitlighet när det gäller kreditinstitut. Ändringarna gäller sådana fall där en person döms till straff för ett brott som visar att personen i fråga är olämplig att vara ägare i ett kreditinstitut.

Enligt paragrafens 1 mom. ska grundare och betydande ägare i ett kreditinstitut vara tillförlitliga. Momentet motsvarar gällande 24 § 2 mom. Momentet har emellertid förtydligats i överensstämmelse med vad som i 42 § föreskrivs om anmälningsskyldighet när

det gäller förvärv eller avyttring av aktier så att med ägande avses både direkt och indirekt ägande.

I paragrafens 2 mom. konstateras i likhet med gällande 24 § 3 mom. i vilka fall en aktieägare och en grundare inte anses vara tillförlitlig. I momentets 1 punkt föreslås en strykning av den gällande lagens krav att domen ska ha vunnit laga kraft. Också enligt grundlagsutskottets ställningstagande (GrUU 15/2008) kan en dom som inte har vunnit laga kraft visa att en person är olämplig.

Det finns emellertid situationer där det är uppenbart motiverat att låta en person fortsätta utöva den beslutanderätt som tillkommer en ägare och att invänta ett avgörande av följande instans. Ett förslag om saken ingår i paragrafens 3 mom. I helhetsbedömningen ska enligt förslaget beaktas personens tidigare verksamhet, de omständigheter som lett till domen och övriga relevanta omständigheter. Om personens tidigare verksamhet har varit klanderfri och det är tolkningsbart eller oklart om denne t.ex. har varit delaktig i ett eventuellt brott, kan personen i fråga fortsätta utöva beslutanderätt i kreditinstitutet om inte något annat talar emot detta. Det kan anses vara fråga om tolkningsbarhet eller oklarhet t.ex. då tingsrättens dom är resultatet av en omröstning.

Paragrafens 3 mom. innebär emellertid inte att det är möjligt för en ny person att vara grundare eller betydande ägare i kreditinstitutet, om personen i fråga har dömts till straff enligt 2 mom. I sådana fall innebär också en dom som inte har vunnit laga kraft alltid att personen i fråga inte kan betraktas som en tillförlitlig grundare eller ägare.

Liksom enligt den gällande lagen innebär paragrafens 2 mom. 2 punkten att också andra omständigheter än ett sådant straff som avses i förslagets 2 mom. 1 punkten kan visa att en person är uppenbart olämplig att vara grundare eller ägare. Också denna bedömning måste göras på basis av en helhetsprövning. En persons olämplighet kan framgå av dennes verksamhet utomlands, t.ex. om en utländsk myndighet har ansett personen vara olämplig eller om personen har kopplingar till svart ekonomi eller ekonomisk eller organiserad brottslighet. Som ett annat exempel kan nämnas att personen i enlighet med lagen

om Finansinspektionen har påförts en påföljdsavgift för en särskilt allvarlig förseelse eller försummelse som visar att personen i fråga är uppenbart olämplig som grundare eller ägare i kreditinstitutet.

30 §. *Affärsverksamhet som är tillåten för inlåningsbanker.* Hänvisningen i paragrafens 3 mom. till den gällande lagen om värdepappersföretag föreslås bli ändrad så att den avser den föreslagna lagen om investerings-tjänster.

31 §. *Affärsverksamhet som är tillåten för kreditföretag.* Hänvisningen i paragrafens 2 mom. till den gällande lagen om värdepappersföretag föreslås bli ändrad så att den avser den föreslagna lagen om investerings-tjänster.

35 §. *Finansiering av förvärv och mottagande som pant av egna och koncernföretags aktier, andelar, kapitallån och debenturer.* Hänvisningen i paragrafens 2 mom. till värdepapper som avses i den gällande värdepappersmarknadslagens 1 kap. 3 § föreslås bli ändrad så att den avser värdepapper som är föremål för handel på en reglerad marknad enligt den föreslagna lagen om handel med finansiella instrument.

36 a §. *Anlitande av ombud samt utläggande av viktiga funktioner på entreprenad.* Hänvisningen i paragrafens 6 mom. till den gällande lagen om värdepappersföretag föreslås bli ändrad så att den avser den föreslagna lagen om investeringstjänster.

40 §. *Ledningen av kreditinstitut och holdingföretag.* Det föreslås att paragrafen ändras så att i den föreskrivs om den högsta ledningens tillförlitlighet på samma sätt som det i föreslagna 24 a § föreskrivs om betydande ägares tillförlitlighet. I övrigt föreslås inga ändringar i paragrafen. Paragrafens 1, 4 och 5 mom. motsvarar samma moment i den gällande paragrafen.

Till de centrala målsättningarna när det gäller lagstiftningen om kreditinstitut och liksom när det gäller Finansinspektionen hör att upprätthålla kundernas och allmänhetens förtroende för finansmarknadens funktion. Ett viktigt element när det gäller upprätthållandet av förtroendet är kravet att ledningen för ett kreditinstitut är tillförlitlig. Om det i ett kreditinstituts ledning finns personer vars goda anseende eller tillförlitlighet i något an-

nat avseende har blivit allvarligt lidande på grund av uppgifter och händelser som kommit ut i offentligheten, kan följden bli att allmänhetens förtroende försämras dels mot företaget i fråga och dels också i vidare bemärkelse mot hela branschen. Därför föreslås strängare bestämmelser om den högsta ledningens tillförlitlighet. Ändringarna gäller sådana fall där en person döms till straff för ett brott som visar att personen i fråga är olämplig för sitt uppdrag. I paragrafens 2 mom. 1 punkten föreslås en strykning av den gällande lagens krav att domen ska ha vunnit laga kraft. Också enligt grundlagsutskottets ställningstagande (GrUU 15/2008) kan en dom som inte har vunnit laga kraft visa att en person är olämplig.

Det finns emellertid situationer där det är uppenbart motiverat att låta en person fortsätta som medlem i ett kreditinstituts organ eller i dess anställning och att invänta ett avgörande av följande instans. Ett förslag om saken ingår i paragrafens 3 mom. I helhetsbedömningen ska enligt förslaget beaktas personens tidigare verksamhet, de omständigheter som lett till domen och övriga relevanta omständigheter. Om personens tidigare verksamhet har varit klanderfri och det är tolkningsbart eller oklart om denne t.ex. har varit delaktig i ett eventuellt brott, kan personen i fråga fortsätta i sina uppgifter hos kreditinstitutet om inte något annat talar emot detta. Det kan anses vara fråga om tolkningsbarhet eller oklarhet t.ex. då tingsrättens dom är resultatet av en omröstning.

Paragrafens 3 mom. innebär emellertid inte att det är möjligt för en ny person att väljas till styrelsemedlem, verkställande direktör eller den högsta ledningen i kreditinstitutet, om personen i fråga har dömts till straff enligt 2 mom. I sådana fall innebär också en dom som inte har vunnit laga kraft alltid ett hinder för att bli vald.

Liksom enligt den gällande lagen innebär den föreslagna paragrafens 2 mom. 2 punkten att också andra omständigheter än ett sådant straff som avses i förslagets 2 mom. 1 punkten kan visa att en person är uppenbart olämplig. Också denna bedömning måste göras på basis av en helhetsprövning. En persons olämplighet kan framgå av dennes verksamhet utomlands, t.ex. om en utländsk

myndighet har ansett personen vara olämplig eller om personen har kopplingar till svart ekonomi eller ekonomisk eller organiserad brottslighet. Som ett annat exempel kan nämnas att personen i enlighet med lagen om Finansinspektionen har påförts en påföljdsavgift för en särskilt allvarlig förseelse eller försummelse som visar att personen i fråga är uppenbart olämplig att höra till kreditinstitutets högsta ledning.

42 §. Anmälningsskyldighet som gäller förvärv och avyttring av aktier och andelar. Paragrafens 1 och 2 mom. motsvarar den gällande paragrafens 1 och 2 mom.

Hänvisningarna i paragrafens 3 mom. till den gällande värdepappersmarknadslagen föreslås bli ändrade så att de avser den föreslagna nya värdepappersmarknadslagen.

Paragrafens 4 och 5 mom. motsvarar den gällande paragrafens 4 och 5 mom.

Paragrafens 6 mom. innehåller grundläggande bestämmelser om vilka uppgifter som ska fogas till en anmälan om förvärv av en ägarandel.

Paragrafens 7 mom. motsvarar den gällande paragrafens 6 mom.

90 §. Samarbete vid tillsynen över tillsynsobjektens finansiella ställning. Hänvisningen i paragrafens 3 mom. till den gällande lagen om värdepappersföretag föreslås bli ändrad så att den avser den föreslagna lagen om investeringstjänster.

105 §. Fordringar som skall ersättas. Hänvisningarna i paragrafens 1 mom. till den gällande lagen om värdepappersföretag föreslås bli ändrade så att de avser den föreslagna lagen om investeringstjänster.

Hänvisningarna i paragrafens 4 mom. till värdepappersförmedlare och till den gällande värdepappersmarknadslagen föreslås bli ändrade så att de avser tillhandahållare av investeringstjänster och den föreslagna lagen om investeringstjänster.

111 §. Återkallande av koncession samt insättares och investerares fordringar. Det föreslås att paragrafens hänvisning till den gällande lagen om värdepappersföretag ändras så att den avser den föreslagna lagen om investeringstjänster.

141 §. Tystnadsplikt. Det föreslås att i paragrafens 3 mom. görs de ändringar av teknisk natur som följer av den föreslagna lagen

om handel med finansiella instrument. Momentets hänvisningar till den gällande värdepappersmarknadslagen och till optionshandelslagen föreslås bli ändrade så att de avser den föreslagna lagen om handel med finansiella instrument.

157 §. Delårsrapport. Det föreslås att denna paragraf ändras så att i den stryks de onödiga bestämmelserna om årsrapporter. Hänvisningarna i paragrafens 1 mom. till den gällande värdepappersmarknadslagen föreslås bli ändrade så att de avser den föreslagna nya värdepappersmarknadslagen. I övrigt motsvarar paragrafen den gällande paragrafen.

160 §. Finansinspektionens skyldighet att förordna revisor samt särskild granskning och granskare. I denna paragrafs 1 mom. föreslås en ändring som inte påverkar den svenska texten.

Det föreslås att paragrafens 2 mom. ändras så att det stämmer överens med 9 kap. 6 § i den föreslagna lagen om investeringstjänster. Revisorn för ett kreditinstitut som tillhandahåller investeringstjänster ska minst en gång om året ge Finansinspektionen ett yttrande om huruvida kreditinstitutets åtgärder vid förvaringen och hanteringen av kundmedel uppfyller de krav som följer av lagen om investeringstjänster.

166 j §. Utländska EES-kreditinstitut som tillhandahåller investeringstjänster. Det föreslås att den gällande paragrafen ersätts med en hänvisning till 1 kap. 5 § i den föreslagna lagen om investeringstjänster. I paragrafen föreskrivs hur lagen om investeringstjänster ska tillämpas på utländska EES-kreditinstitut som tillhandahåller investeringstjänster i Finland.

166 k §. Tredjeländers kreditinstitut som tillhandahåller investeringstjänster. Det föreslås att den gällande paragrafen ersätts med en hänvisning till 1 kap. 5 § i den föreslagna lagen om investeringstjänster. I den nämnda paragrafen föreskrivs vilka bestämmelser i lagen om investeringstjänster som ska tillämpas på tredjeländers kreditinstitut som tillhandahåller investeringstjänster i Finland.

166 l §. Utländska kreditinstituts medlemskap i ersättningsfonden för investerarskydd. Det föreslås att den gällande paragrafen, där det föreskrivs vilka bestämmelser som ska tillämpas på utländska kreditinstituts med-

lemskap i ersättningsfonden för investerarskydd, ersätts med en hänvisning till 11 kap. 18—25 § i den föreslagna lagen om investeringstjänster.

172 §. *Kreditinstituts bokföringsförseelse.* I denna paragraf föreslås vissa tekniska ändringar. I paragrafens *1 punkt* föreslås en ändring som inte påverkar den svenska texten. I paragrafens *3 punkt* stryks omnämmandet av årsrapporter, eftersom det inte längre föreskrivs om sådana i 157 §. I övrigt motsvarar den föreslagna paragrafen gällande 172 §.

1.15 Lagen om affärsbanker och andra kreditinstitut i aktiebolagsform

9 §. Det föreslås att hänvisningen i paragrafens 4 mom. till 6 kap i den gällande lagen om värdepappersföretag ändras så att den avser 11 kap. i den föreslagna lagen om investeringstjänster. Vidare föreslås att hänvisningen till kreditinstitutslagens 6 a kap. ändras så att den avser lagens 7 kap. där det numera föreskrivs om insättningsgarantifonden.

14 §. I paragrafens *1 mom.* föreslås en ändring som inte påverkar den svenska texten. Hänvisningen i paragrafens *2 mom. 2 punkten* till den gällande lagen om värdepappersföretag föreslås bli ändrad så att den avser den föreslagna lagen om investeringstjänster. I övrigt stämmer förslaget överens med den gällande paragrafen.

1.16 Lagen om andelsbanker och andra kreditinstitut i andelslagsform

27 §. Hänvisningen i paragrafens 3 mom. till 6 kap. i den gällande lagen om värdepappersföretag föreslås bli ändrad så att den avser 11 kap. i den föreslagna lagen om investeringstjänster. Vidare föreslås att hänvisningen till kreditinstitutslagens 6 a kap. ändras så att den avser lagens 7 kap. där det numera föreskrivs om insättningsgarantifonden. Dessutom korrigeras hänvisningen till gällande 17 kap. i lagen om andelslag.

33 §. I paragrafens *1 mom.* föreslås en ändring som inte påverkar den svenska texten. Hänvisningen i paragrafens *2 mom. 2 punkten* till den gällande lagen om värdepappers-

företag föreslås bli ändrad så att den avser den föreslagna lagen om investeringstjänster. I övrigt motsvarar förslaget den gällande paragrafen.

1.17 Sparbankslagen

33 §. Det föreslås att begreppet fondbörsen byts ut mot börsen. Begreppet definieras i den föreslagna lagen om handel med finansiella instrument.

40 g §. Paragrafens *1 mom.* stämmer överens med den gällande paragrafens 1 mom. Hänvisningen i paragrafens 2 mom. till den gällande värdepappersmarknadslagen föreslås bli ändrad så att den avser den föreslagna nya värdepappersmarknadslagen.

Hänvisningen i paragrafens *3 mom.* till den gällande värdepappersmarknadslagens 6 kap. föreslås bli ändrad så att den avser 11 kap. 11 § i den föreslagna nya värdepappersmarknadslagen.

87 i §. Hänvisningen i paragrafens 6 mom. till 6 kap. i den gällande lagen om värdepappersföretag föreslås bli ändrad så att den avser 11 kap. i den föreslagna lagen om investeringstjänster.

1.18 Lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat

2 §. *Definitioner.* Hänvisningarna i paragrafens 1 mom. 2 och 6 punkten till den gällande lagen om värdepappersföretag föreslås bli ändrade så att de avser den föreslagna lagen om investeringstjänster.

3 §. Finans- och försäkringskonglomerat. Hänvisningen i paragrafens 3 mom. 1 punkten till den gällande lagen om värdepappersföretag föreslås bli ändrad så att den avser den föreslagna lagen om investeringstjänster.

11 §. Anmälningsskyldighet som gäller förvärv och avyttring av aktier och andelar. Paragrafens *1 och 2 mom.* motsvarar 1 och 2 mom. i den gällande paragrafen. Hänvisningarna i paragrafens *3 mom.* till den gällande värdepappersmarknadslagen föreslås bli ändrade så att de avser den föreslagna nya värdepappersmarknadslagen.

Paragrafens 4 och 5 mom. motsvarar 4 och 5 mom. i den gällande paragrafen.

I paragrafens 6 mom. föreslås grundläggande bestämmelser om vilken information som ska fogas till anmälan om förvärv av ägarandelar.

Paragrafens 7 mom. motsvarar 6 mom. i den gällande paragrafen.

14 §. Ledningen av ett konglomerats holdingsammanslutning. I denna paragraf föreslås ändringar i bestämmelserna om styrelsemedlemmarnas och suppleanternas samt verkställande direktörens tillförlitlighet. Ändringarna motsvarar de ändringar som föreslås i kreditinstitutslagen. Till övriga delar föreslås att regleringen förblir oförändrad. Paragrafens 1 och 4 mom. motsvarar samma moment i den gällande paragrafen.

De centrala målsättningarna när det gäller lagstiftningen om finans- och försäkringskonglomerat och till dem hörande finansiella institut och likaså när det gäller Finansinspektionen är att upprätthålla kundernas och allmänhetens förtroende för finansmarknadens funktion. Ett viktigt element när det gäller upprätthållandet av förtroendet är kravet att ledningen för konglomeratets holdingföretag och för konglomeratets finansiella institut är tillförlitlig. Om det t.ex. i holdingföretagets styrelse finns personer eller om holdingföretagets verkställande direktör är en person vars goda anseende eller tillförlitlighet i något annat avseende har blivit allvarligt lidande på grund av uppgifter och händelser som kommit ut i offentligheten, kan följden bli att allmänhetens förtroende försämras dels mot företaget i fråga och dels också i vidare bemärkelse mot hela branschen. Därför föreslås strängare bestämmelser om holdingföretagets styrelsemedlemmars och suppleanternas samt om verkställande direktörens tillförlitlighet. Ändringarna gäller sådana fall där en person döms till straff för ett brott som visar att personen i fråga är olämplig för sitt uppdrag. I paragrafens 2 mom. 1 punkten föreslås en strykning av den gällande lagens krav att domen ska ha vunnit laga kraft. Också enligt grundlagsutskottets ställningstagande (GrUU 15/2008) kan en dom som inte har vunnit laga kraft visa att en person är olämplig.

Det finns emellertid situationer där det är uppenbart motiverat att låta en person fortsätta som styrelsemedlem eller verkställande direktör i holdingföretaget och att invänta ett avgörande av följande instans. Ett förslag om saken ingår i paragrafens 3 mom. I helhetsbedömningen ska enligt förslaget beaktas personens tidigare verksamhet, de omständigheter som lett till domen och övriga relevanta omständigheter. Om personens tidigare verksamhet har varit klanderfri och det är tolkningsbart eller oklart om denne t.ex. har varit delaktig i ett eventuellt brott, kan personen i fråga fortsätta som styrelsemedlem eller verkställande direktör om inte något annat talar emot detta. Det kan anses vara fråga om tolkningsbarhet eller oklarhet t.ex. då tingsrättens dom är resultatet av en omröstning.

Paragrafens 3 mom. innebär emellertid inte att det är möjligt för en ny person att väljas till styrelsemedlem, suppleant eller verkställande direktör i holdingföretaget, om personen i fråga har dömts till straff enligt 2 mom. I sådana fall innebär också en dom som inte har vunnit laga kraft alltid ett hinder för att bli vald.

Liksom enligt den gällande lagen innebär den föreslagna paragrafens 2 mom. 2 punkten att också andra omständigheter än ett sådant straff som avses i förslagets 2 mom. 1 punkten kan visa att en person är uppenbart olämplig. Också denna bedömning måste göras på basis av en helhetsprövning. En persons olämplighet kan framgå av dennes verksamhet utomlands, t.ex. om en utländsk myndighet har ansett personen vara olämplig eller om personen har kopplingar till svart ekonomi eller ekonomisk eller organiserad brottslighet. Som ett annat exempel kan nämnas att personen i enlighet med lagen om Finansinspektionen har påförts en påföljdsavgift för en särskilt allvarlig förseelse eller försummelse som visar att personen i fråga är uppenbart olämplig som styrelsemedlem eller verkställande direktör i holdingföretaget.

18 §. Beräkning av kapitalbasen och minimibeloppet av kapitalbasen i företag som hör till ett konglomerat. Hänvisningen i b punkten till den gällande lagen om värdepappersföretag föreslås bli ändrad så att den avser den föreslagna lagen om investeringstjänster.

35 §. *Tillhörighet till finans- och försäkringskonglomerat i tredjeland.* Hänvisningen i paragrafens 1 mom. till den gällande lagen om värdepappersföretag föreslås bli ändrad så att den avser den föreslagna lagen om investeringstjänster.

1.19 Lagen om betalningsinstitut

13 §. *Förutsättningar för beviljande av auktorisation.* Det föreslås att nuvarande 13 § spjälks upp i två paragrafer. I föreslagna 13 § föreskrivs om villkoren för beviljande av auktorisation och i nya 13 a § föreskrivs om betydande ägares tillförlitlighet. Regleringen motsvarar de ändringar som föreslås i kreditinstitutslagen.

Enligt föreslagna 13 § ska ett betalningsinstitut beviljas auktorisation om dess ägare uppfyller de förutsättningar som nämns i 13 a § och betalningsinstitutet uppfyller de krav gällande verksamhet och finansiell ställning som föreskrivs i denna lag.

13 a §. *Tillförlitligheten hos betydande ägare samt grundare i ett betalningsinstitut.* De viktigaste målsättningarna när det gäller lagstiftningen om finansiella institut och när det gäller Finansinspektionen är att upprätthålla kundernas och allmänhetens förtroende för finansmarknadens funktion. Ett centralt element när det gäller upprätthållandet av förtroendet är kravet att betydande ägare i ett institut (en andel på minst tio procent) och grundare är tillförlitliga. Om det bland ett betalningsinstituts betydande ägare finns personer vars goda anseende eller tillförlitlighet i något annat avseende har blivit allvarligt lidande av uppgifter och händelser som kommit ut i offentligheten, kan följderna bli att allmänhetens förtroende försämras dels mot företaget i fråga och dels också i vidare bemärkelse mot hela branschen. Därför föreslås strängare bestämmelser om grundares och betydande ägares tillförlitlighet när det gäller betalningsinstitut. Ändringarna gäller sådana fall där en person döms till straff för ett brott som visar att personen i fråga är olämplig att vara ägare i ett betalningsinstitut.

Enligt paragrafens 1 mom. betydande ägare och grundare i ett betalningsinstitut vara tillförlitliga. Momentet motsvarar gällande 13 §

2 mom. Momentet har emellertid förtydligats så att med ägande avses både direkt och indirekt ägande.

I paragrafens 2 mom. konstateras i likhet med gällande 13 § 3 mom. i vilka fall en ägare eller grundare inte anses vara tillförlitlig. I momentet föreslås en strykning av den gällande lagens krav att domen ska ha vunnit laga kraft. Också enligt grundlagsutskottets ställningstagande (GrUU 15/2008) kan en dom som inte har vunnit laga kraft visa att en person är olämplig.

Det finns emellertid situationer där det är uppenbart motiverat att låta en person fortsätta utöva den beslutanderätt som tillkommer en ägare och att invänta ett avgörande av följande instans. Ett förslag om saken ingår i paragrafens 3 mom. I helhetsbedömningen ska enligt förslaget beaktas personens tidigare verksamhet, de omständigheter som lett till domen och övriga relevanta omständigheter. Om personens tidigare verksamhet har varit klanderfri och det är tolkningsbart eller oklart om denne t.ex. har varit delaktig i ett eventuellt brott, kan personen i fråga fortsätta utöva beslutanderätt i betalningsinstitutet om inte något annat talar emot detta. Det kan anses vara fråga om tolkningsbarhet eller oklarhet t.ex. då tingsrättens dom är resultatet av en omröstning.

Paragrafens 3 mom. innebär emellertid inte att det är möjligt för en person att vara grundare eller betydande ägare i betalningsinstitutet, om personen i fråga har dömts till straff enligt 2 mom. I sådana fall innebär också en dom som inte har vunnit laga kraft alltid att personen i fråga inte kan betraktas som en tillförlitlig grundare eller ägare.

Liksom enligt den gällande lagen innebär paragrafens 2 mom. 2 punkten att också andra omständigheter än ett sådant straff som avses i förslagets 2 mom. 1 punkten kan visa att en person är uppenbart olämplig att vara grundare eller ägare. Också denna bedömning måste göras på basis av en helhetsprövning. En persons olämplighet kan framgå av dennes verksamhet utomlands, t.ex. om en utländsk myndighet har ansett personen vara olämplig eller om personen har kopplingar till svart ekonomi eller ekonomisk eller organiserad brottslighet. Som ett annat exempel kan nämnas att personen i enlighet med lagen

om Finansinspektionen har påförts en påföljdsavgift för en särskilt allvarlig förseelse eller försummelse som visar att personen i fråga är uppenbart olämplig som grundare eller ägare i betalningsinstitutet.

21 a §. *Anmälningsplikt som gäller förvärv och överlåtelse av aktier och andelar i institut för elektroniska pengar.* Hänvisningarna i paragrafens 3 mom. till den gällande värdepappersmarknadslagen föreslås bli ändrade så att de avser den föreslagna nya värdepappersmarknadslagen.

25 §. *Ledning av betalningsinstitut.* Det föreslås att denna paragraf ändras så att i den föreskrivs om betalningsinstituts högsta lednings tillförlitlighet på motsvarande sätt som om i lagförslagets 13 a § om betydande ägares tillförlitlighet. I övriga avseenden föreslås inga ändringar. Den föreslagna paragrafens 1 och 2 mom. motsvarar samma moment i den gällande paragrafen.

De viktigaste målsättningarna när det gäller lagstiftningen om finansiella institut och när det gäller Finansinspektionen är att upprätthålla kundernas och allmänhetens förtroende för finansmarknadens funktion. Ett centralt element när det gäller upprätthållandet av förtroendet är kravet att den högsta ledningen är tillförlitlig. Om det bland ett betalningsinstituts betydande ägare finns personer vars goda anseende eller tillförlitlighet i något annat avseende har blivit allvarligt lidande av uppgifter och händelser som kommit ut i offentligheten, kan följden bli att allmänhetens förtroende försämras dels mot institutet i fråga och dels också i vidare bemärkelse mot hela branschen. Därför föreslås strängare bestämmelser om den högsta ledningens tillförlitlighet när det gäller betalningsinstitut. Ändringarna gäller sådana fall där en person döms till straff för ett brott som visar att personen i fråga är olämplig att vara ägare i ett betalningsinstitut. I paragrafens 3 mom. föreslås en strykning av den gällande lagens krav att domen ska ha vunnit laga kraft. Också enligt grundlagsutskottets ställningstagande (GrUU 15/2008) kan en dom som inte har vunnit laga kraft visa att en person är olämplig.

Det finns emellertid situationer där det är uppenbart motiverat att låta en person fortsätta som medlem i betalningsinstitutets för-

valtningsorgan eller i dess anställning och att invänta ett avgörande av följande instans. Ett förslag om saken ingår i paragrafens 4 mom. I helhetsbedömningen ska enligt förslaget beaktas personens tidigare verksamhet, de omständigheter som lett till domen och övriga relevanta omständigheter. Om personens tidigare verksamhet har varit klanderfri och det är tolkningsbart eller oklart om denne t.ex. har varit delaktig i ett eventuellt brott, kan personen i fråga fortsätta utöva beslutanderätt i betalningsinstitutet om inte något annat talar emot detta. Det kan anses vara fråga om tolkningsbarhet eller oklarhet t.ex. då tingsrättens dom är resultatet av en omröstning.

Paragrafens 4 mom. innebär emellertid inte att det är möjligt för en person att väljas till styrelsemedlem, verkställande direktör eller den högsta ledningen i betalningsinstitutet, om personen i fråga har dömts till straff enligt 3 mom. I sådana fall innebär också en dom som inte har vunnit laga kraft alltid ett hinder för att bli vald.

Liksom enligt den gällande lagen innebär paragrafens 3 mom. 2 punkten att också andra omständigheter än ett sådant straff som avses i momentets 1 punkt kan visa att en person är uppenbart olämplig för uppgiften. Också denna bedömning måste göras på basis av en helhetsprövning. En persons olämplighet kan framgå av dennes verksamhet utomlands, t.ex. om en utländsk myndighet har ansett personen vara olämplig eller om personen har kopplingar till svart ekonomi eller ekonomisk eller organiserad brottslighet. Som ett annat exempel kan nämnas att personen i enlighet med lagen om Finansinspektionen har påförts en påföljdsavgift för en särskilt allvarlig förseelse eller försummelse som visar att personen i fråga är uppenbart olämplig att höra till betalningsinstitutets högsta ledning.

38 §. *Information till företag inom samma finansiella företagsgrupp eller finans- och försäkringskonglomerat.* Hänvisningen i paragrafens 1 mom. till den gällande lagen om värdepappersföretag föreslås bli ändrad så att den avser den föreslagna lagen om investeringstjänster.

1.20 Lagen om placeringsfonder

1 §. Det föreslås att hänvisningen i paragrafens 2 mom. till den gällande värdepappersmarknadslagen ändras så att den avser den föreslagna lagen om investeringstjänster. Vidare föreslås att definitionen av begreppet professionell kund överförs till den föreslagna lagen om investeringstjänster från den nuvarande värdepappersmarknadslagen.

Hänvisningen i paragrafens 3 mom. till den gällande lagen om värdepappersföretag föreslås bli ändrad så att den avser den föreslagna lagen om investeringstjänster.

2 §. Hänvisningen i paragrafens 1 mom. 8 punkt till den gällande värdepappersmarknadslagen föreslås bli ändrad så att den avser den föreslagna nya värdepappersmarknadslagen.

Hänvisningen i paragrafens 1 mom. 12 punkt till den gällande lagen om värdepappersföretag föreslås bli ändrad så att den avser den föreslagna lagen om investerings-tjänster.

I paragrafens nuvarande 1 mom. 14 punkt definieras begreppet icke-standardiserade derivatinstrument genom hänvisning till lagen om handel med standardiserade optioner och terminer och den nuvarande värdepappersmarknadslagen, vilka föreslås bli upphävda. Enligt förslaget slopas begreppen standardiserade respektive icke-standardiserade derivatinstrument. I stället för icke-standardiserade derivatinstrument används begreppet OTC-derivatinstrument. Detta stämmer överens med Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG av den 13 juli 2009 om samordning av lagar och andra författningar som avser företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag), nedan *fondföretagsdirektivet* och även t.ex. med direktivets engelska begrepp "over the counter (OTC) derivatives" och det svenska begreppet OTC-derivat. Enligt förslaget avses med OTC-derivatinstrument andra derivatinstrument än sådana som är föremål för handel på en reglerad marknad enligt lagen om handel med finansiella instrument eller på någon annan reglerad marknadsplats som fungerar fortlöpande samt är erkänd och öppen för allmänheten. En sådan marknadsplats kan vara be-

lägen inom eller utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

5 §. Paragrafens 1 och 3 mom. motsvarar den gällande lagen. Hänvisningarna i paragrafens 2, 4 och 5 mom. till den gällande lagen om värdepappersföretag föreslås bli ändrade så att de avser den föreslagna lagen om investeringstjänster.

5 b §. I paragrafens 1 mom. föreslås ändringar av teknisk natur. Hänvisningen till personer som är jämförbara med aktieägare stryks som obehövlig eftersom enligt förslaget till ändring av 5 f § ska beaktas både direkt och indirekt ägande. Dessutom föreslås att begreppet "inom förvaltningen verksamma personer" ska ersättas med begreppet "den högsta ledningen" i enlighet med lagförslaget 5 e §.

5 e §. I paragrafen föreslås ändringar som gäller den högsta ledningens tillförlitlighet. Ändringarna motsvarar förslaget till lag om investeringstjänster och stämmer överens med de ändringar som föreslås i kreditinstitutslagen. Till övriga delar förblir regleringen oförändrad. Paragrafens 1 och 4 mom. motsvarar samma moment i den gällande paragrafen. I paragrafens 4 mom. föreslås en ändring som inte påverkar den svenska texten.

Till de centrala målsättningarna när det gäller lagstiftningen om placeringsfonder och likaså när det gäller Finansinspektionen hör att upprätthålla kundernas och allmänhetens förtroende för finansmarknadens funktion. Ett viktigt element när det gäller upprätthållandet av förtroendet är kravet att den högsta ledningen för ett fondbolag är tillförlitlig. Om det i ett fondbolags styrelse finns personer eller om bolaget har en verkställande direktör vars goda anseende eller tillförlitlighet i något annat avseende har blivit allvarligt lidande på grund av uppgifter och händelser som kommit ut i offentligheten, kan följden bli att allmänhetens förtroende försämras dels mot fondbolaget i fråga och dels också i vidare bemärkelse mot hela branschen. Därför föreslås strängare bestämmelser om den högsta ledningens tillförlitlighet. Ändringarna gäller sådana fall där en person döms till straff för ett brott som visar att personen i fråga är olämplig för sitt uppdrag. I paragrafens 2 mom. 1 punkten föreslås en strykning av den gällande lagens krav att domen ska ha

vunnit laga kraft. Också enligt grundlagsutskottets ställningstagande (GrUU 15/2008) kan en dom som inte har vunnit laga kraft visa att en person är olämplig.

Det finns emellertid situationer där det är uppenbart motiverat att låta en person fortsätta i ett fondbolags högsta ledning och att invänta ett avgörande av följande instans. Ett förslag om saken ingår i paragrafens 3 *mom.* I helhetsbedömningen ska enligt förslaget beaktas personens tidigare verksamhet, de omständigheter som lett till domen och övriga relevanta omständigheter. Om personens tidigare verksamhet har varit klanderfri och det är tolkningsbart eller oklart om denne t.ex. har varit delaktig i ett eventuellt brott, kan personen i fråga fortsätta i fondbolagets högsta ledning om inte något annat talar emot detta. Det kan anses vara fråga om tolkningsbarhet eller oklarhet t.ex. då tingsrättens dom är resultatet av en omröstning.

Paragrafens 3 *mom.* innebär emellertid inte att det är möjligt för en ny person att bli invald i fondbolagets högsta ledning, om personen i fråga har dömts till straff enligt 2 *mom.* I sådana fall innebär också en dom som inte har vunnit laga kraft alltid ett hinder för att bli vald.

Liksom enligt den gällande lagen innebär den föreslagna paragrafens 2 *mom. 2 punkten* att också andra omständigheter än ett sådant straff som avses i förslaget 2 *mom. 1 punkten* kan visa att en person är uppenbart olämplig. Också denna bedömning måste göras på basis av en helhetsprövning. En persons olämplighet kan framgå av dennes verksamhet utomlands, t.ex. om en utländsk myndighet har ansett personen vara olämplig eller om personen har kopplingar till svart ekonomi eller ekonomisk eller organiserad brottslighet. Som ett annat exempel kan nämnas att personen i enlighet med lagen om Finansinspektionen har påförts en påföljdsavgift för en särskilt allvarlig förseelse eller försummelse som visar att personen i fråga är uppenbart olämplig att höra till fondbolagets högsta ledning

5 f §. Det föreslås att denna paragraf ändras så att i den föreskrivs om betydande ägares (en andel på minst tio procent) tillförlitlighet på samma sätt som i lagförslaget 5 e § om den högsta ledningens tillförlitlighet.

Enligt paragrafens 1 *mom.* ska betydande ägare i ett fondbolag vara tillförlitliga. Momentet motsvarar till denna del 1 *mom.* i den gällande paragrafen. Det föreslås emellertid att momentet förtydligas i överensstämmelse med vad som i 16 § föreskrivs om anmälningsskyldighet när det gäller förvärv eller avyttring av aktier så att med ägande avses både direkt och indirekt ägande. Dessutom föreslås att i momentet stryks hänvisningen till fondbolagets grundare den gällande paragrafens 1 *mom.*, eftersom det inte finns bestämmelser om grundare i den gällande aktiebolagslagen.

I paragrafens 2 *mom.* konstateras i likhet med den gällande paragrafens 2 *mom.* i vilka fall en aktieägare och en grundare inte anses vara tillförlitlig. I momentets 1 punkt föreslås en strykning av den gällande lagens krav att domen ska ha vunnit laga kraft. Också enligt grundlagsutskottets ställningstagande (GrUU 15/2008) kan en dom som inte har vunnit laga kraft visa att en person är olämplig.

Det finns emellertid situationer där det är uppenbart motiverat att låta en person fortsätta utöva den beslutanderätt som tillkommer en ägare och att invänta ett avgörande av följande instans. Ett förslag om saken ingår i paragrafens 3 *mom.* I helhetsbedömningen ska enligt förslaget beaktas personens tidigare verksamhet, de omständigheter som lett till domen och övriga relevanta omständigheter. Om personens tidigare verksamhet har varit klanderfri och det är tolkningsbart eller oklart om denne t.ex. har varit delaktig i ett eventuellt brott, kan personen i fråga fortsätta utöva beslutanderätt i fondbolaget om inte något annat talar emot detta. Det kan anses vara fråga om tolkningsbarhet eller oklarhet t.ex. då tingsrättens dom är resultatet av en omröstning.

Paragrafens 3 *mom.* innebär emellertid inte att det är möjligt för en ny person att vara betydande ägare i fondbolaget, om personen i fråga har dömts till straff enligt 2 *mom.* I sådana fall innebär också en dom som inte har vunnit laga kraft alltid att personen i fråga inte kan betraktas som en tillförlitlig ägare.

Liksom enligt den gällande lagen innebär paragrafens 2 *mom. 2 punkten* att också andra omständigheter än ett sådant straff som avses i förslaget 2 *mom. 1 punkten* kan visa att en

person är uppenbart olämplig att vara ägare. Också denna bedömning måste göras på basis av en helhetsprövning. En persons olämplighet kan framgå av dennes verksamhet utomlands, t.ex. om en utländsk myndighet har ansett personen vara olämplig eller om personen har kopplingar till svart ekonomi eller ekonomisk eller organiserad brottslighet. Som ett annat exempel kan nämnas att personen i enlighet med lagen om Finansinspektionen har påförts en påföljdsavgift för en särskilt allvarlig förseelse eller försummelse som visar att personen i fråga är uppenbart olämplig som ägare i fondbolaget.

6 §. Hänvisningarna i paragrafens 5 mom. till den gällande lagen om värdepappersföretag föreslås bli ändrade så att de avser den föreslagna lagen om investeringstjänster.

8 b §. Det föreslås att paragrafens 3 mom. ändras så att i den föreskrivs om fondbolags skyldighet att bevara information om privata transaktioner samt om skyldigheten att varje år rapportera till Finansinspektionen hur fondbolaget har övervakat efterlevnaden av bestämmelserna, föreskrifterna och bolagets interna anvisningar om privata transaktioner. I ett nytt 4 mom. föreskrivs om Finansinspektionens behörighet att meddela föreskrifter.

I paragrafens nya 4 mom. föreskrivs om Finansinspektionens behörighet att meddela närmare föreskrifter. Momentets första mening motsvarar 3 mom. i den gällande paragrafen. Enligt momentets nya andra mening kan Finansinspektionen meddela närmare föreskrifter om rapporter som avses i 3 mom. och om rapportering till Finansinspektionen.

8 c §. Hänvisningarna i paragrafens 1 mom. till den gällande lagen om värdepappersföretag föreslås bli ändrade så att de avser den föreslagna lagen om investeringstjänster. Paragrafens 2 mom. motsvarar 2 mom. i den gällande paragrafen.

9 a §. Det föreslås att i paragrafens 1 mom. görs motsvarande ändringar av teknisk natur som i 5 b § 1 mom. Hänvisningen till personer som är jämförbara med aktieägare stryks som onödig, eftersom både direkt och indirekt ägande ska beaktas enligt förslaget till 9 e §. Dessutom föreslås att begreppet ”inom förvaltningen verksamma personer” ersätts

med begreppet ”den högsta ledningen” som används i lagförslagets 9 d §.

9 d §. Paragrafens bestämmelser om ett förvaringsinstituts högsta lednings tillförlitlighet föreslås bli ändrade i överensstämmelse med de bestämmelser om ett fondbolags högsta lednings tillförlitlighet som föreslås i 5 e §.

9 e §. Det föreslås att paragrafens bestämmelser om ett förvaringsinstituts betydande ägares tillförlitlighet ändras så att de motsvarar vad som i lagförslagets 5 f § föreskrivs om fondbolags betydande ägares tillförlitlighet.

11 §. Paragrafens hänvisningar till den gällande lagen om värdepappersföretag föreslås bli ändrade så att de avser den föreslagna lagen om investeringstjänster.

16 §. Paragrafens 1 och 2 mom. motsvarar den gällande paragrafens 1 och 2 mom. Hänvisningarna i paragrafens 3 mom. till den gällande värdepappersmarknadslagen föreslås bli ändrade så att de avser den föreslagna nya värdepappersmarknadslagen.

Paragrafens 4 och 5 mom. motsvarar den gällande paragrafens 4 och 5 mom. Paragrafens 6 mom. innehåller grundläggande bestämmelser om vilken information som ska fogas till anmälan om förvärv av ägarandelar.

Paragrafens 7 och 8 mom. motsvarar 6 och 7 mom. i den gällande paragrafen.

26 a §. Hänvisningen i paragrafens 8 mom. till den gällande lagen om värdepappersföretag föreslås bli ändrad så att den avser den föreslagna lagen om investeringstjänster.

29 c §. Paragrafens hänvisning till den gällande lagen om värdepappersföretag föreslås bli ändrad så att den avser den föreslagna lagen om investeringstjänster.

41 §. Det föreslås att i paragrafens 3 mom. görs de ändringar som följer av 2 § 1 mom.14 punkten. Vidare föreslås att begreppet icke-standardiserade derivatinstrument som används i momentets 3 punkt ersätts med begreppet OTC-derivatinstrument.

57 b §. Det föreslås att paragrafens hänvisningar till den gällande lagen om värdepappersföretag och till lagen om värdeandelssystemet ändras så att de avser den föreslagna lagen om investeringstjänster och den föreslagna lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet.

63 §. Det föreslås att hänvisningen i paragrafens 1 mom. till lagen om värdeandelssystemet ändras till en hänvisning till den föreslagna lagen om värdeandelssystem och clearingverksamhet.

64 §. Det föreslås att hänvisningen i paragrafens 2 mom. till lagen om värdeandelssystemet ändras till en hänvisning till den föreslagna lagen om värdeandelssystem och clearingverksamhet.

65 §. Det föreslås att hänvisningen i paragrafens 1 mom. 3 punkten till lagen om värdeandelssystemet ändras till en hänvisning till den föreslagna lagen om värdeandelssystem och clearingverksamhet.

69 §. Det föreslås att hänvisningen i paragrafens 1 mom. 1 punkten till värdepappersmarknadslagen ändras så att den avser den föreslagna lagen om handel med finansiella instrument.

73 §. Det föreslås att paragrafens 2—4 mom. ändras så att begreppet icke-standardiserade derivatinstrument ersätts med begreppet OTC-derivatinstrument.

77 §. Det föreslås att i paragrafens 1 mom. görs en ändring som följer av 2 § 1 mom. 14 punkten. Vidare föreslås att begreppet icke-standardiserade derivatinstrument som används i momentet ersätts med begreppet OTC-derivatinstrument.

80 §. I paragrafen föreslås de ändringar som följer av 2 § 1 mom. 14 punkten. Vidare föreslås att begreppen standardiserade och icke-standardiserade derivatinstrument stryks i paragrafen. I stället föreskrivs att ett fondbolag, under de förutsättningar som närmare anges i paragrafen, får investera en placeringsfonds tillgångar i derivatinstrument som är föremål för handel på en reglerad marknad enligt lagen om handel med finansiella instrument eller på en annan reglerad marknadsplats som fungerar fortlöpande samt är erkänd och öppen för allmänheten samt i OTC-derivatinstrument. Förslaget stämmer bättre än den nuvarande lagen överens med artikel 50.1 a—c och g i fondföretagsdirektivet.

81 §. Hänvisningarna i paragrafens 1 mom. till clearingorganisationer enligt värdepappersmarknadslagen och till optionsföretag enligt lagen om handel med standardiserade optioner och terminer föreslås bli ändrade så

att de avser clearingorganisationer enligt lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet. Vidare föreslås att hänvisningen till värdepappersförmedlare som avses i värdepappersmarknadslagen ändras till att gälla tillhandahållare av investeringstjänster enligt lagen om investeringstjänster.

Det föreslås att paragrafens 2 mom. ändras så att i stället för uttrycket ”clearingorganisationen eller optionsföretaget” används begreppet clearingorganisation. Vidare föreslås en ändring som inte påverkar den svenska texten.

14 kap. Insiderbestämmelser

Det föreslås att i lagens 14 kap. beaktas de bestämmelser om offentliga insiderregister som föreslås i lagen om investeringstjänster. I bestämmelserna om offentlighet för innehav av fondandelar samt aktier och vissa finansiella instrument föreslås inga ändringar.

99 §. I denna paragraf föreslås bestämmelser om skyldigheten att göra insideranmälan till fondbolaget om innehav fondandelar, aktier och finansiella instrument. Paragrafen motsvarar delvis gällande 99 §.

Enligt paragrafens 1 mom. gäller anmälningskyldigheten sådana fondandelar i placeringsfonder som förvaltas av fondbolaget samt aktier och finansiella instrument vilkas värde bestäms på basis av sådana finansiella instrument som avses ovan och som är föremål för handel på en reglerad marknad eller på en multilateral handelsplattform i Finland.

I paragrafens 2 mom. definieras begreppet insider i ett fondbolag. Till denna kategori hör för det första styrelsemedlemmar och suppleanter som valts av fondbolagets bolagsstämma, fondbolagets verkställande direktör och dennes ställföreträdare samt fondbolagets revisorer och revisorssuppleanter och de för revisionen av bolaget huvudansvariga anställda hos en revisionssammanslutning. Till kategorin insiders hör dessutom andra anställda hos fondbolaget och personer som agerar på fondbolagets vägnar eller för dess räkning och har möjlighet att påverka beslut om placering av placeringsfondens tillgångar.

100 §. I denna paragraf ingår bestämmelser om insideranmälan. Paragrafen motsvarar delvis 99 § i den gällande lagen.

Enligt paragrafens 1 mom. ska en insider i ett fondbolag göra insideranmälan inom fjorton dagar efter sin utnämning. Denna tidsfrist utsträcks till att gälla också anmälan om innehav av fondandelar. Anmälan ska göras oberoende av om personen i fråga äger eller inte äger de fondandelar, aktier och finansiella instrument som avses i momentet.

Anmälan om förändringar i lämnade uppgifter ska enligt paragrafens 3 mom. göras inom sju dagar från förändringen.

I paragrafens 2 och 5 mom. föreskrivs vilka uppgifter som ska lämnas i en insideranmälan. I paragrafens 4 mom. föreskrivs om vissa undantag från anmälningsskyldigheten och i 6 mom. om inhämtande av information via värdeandelssystemet.

101 §. I paragrafens 1 mom. föreslås bestämmelser om fondbolags aktieägares skyldighet att göra anmälan till fondbolaget om sitt innehav av fondandelar i en placeringsfond som förvaltas av fondbolaget i fråga.

I paragrafens 2 mom. föreskrivs om tidsfristen för anmälan och om tidsfristen när det gäller anmälan om förändringar i innehav av fondandelar.

I paragrafens 3 mom. föreskrivs om möjligheten att skaffa information som avses i 1 och 2 mom. direkt från värdeandelssystemet, ifall fondandelarna har överförts till detta.

101 a §. I paragrafens 1—3 mom. föreslås bestämmelser om fondbolags skyldighet att föra register över insideranmälningar som avses i 100 och 101 §, om organisering av registerföringen samt om registeruppgifternas offentlighet. Enligt huvudregeln är uppgifterna offentliga. Fysiska personers personbeteckning och adress och andra fysiska personers än insiders och fondbolags aktieägares namn är dock inte offentliga. Paragrafens 1—3 mom. motsvarar huvudsakligen den gällande lagens 100 §.

Paragrafens 4 mom. är nytt i förhållande till den gällande lagstiftningen. Enligt momentet ska fondbolaget varje år rapportera till Finansinspektionen hur upprätthållandet av insiderregistret organiserats, om övervakningen av fondbolagets insiders anmälningsskyldig-

het och vilka åtgärder fondbolaget har vidtagit i sådana fall då bestämmelserna, föreskrifterna eller fondbolagets interna anvisningar inte har iakttagits.

Avsikten är dels att effektivisera tillsynen över insiderregistret och dels att få utredning om insiderregistrets verksamhet och vilka behov det tillgodoser. Bestämmelserna om insiderregistret ska omprövas under de närmaste åren. I detta syfte ska Finansinspektionen göra ett sammandrag av de rapporter som kommer in.

101 b §. I denna paragraf föreslås bestämmelser om Finansinspektionens rätt att meddela närmare föreskrifter om anmälningar som avses i 100 och 101 §, om fondbolags insiderregister som avses i 101 a § och om rapporter som avses i 101 § 4 mom. samt om rapportering till Finansinspektionen. Denna paragraf i lagen om placeringsfonder är ny. Den motsvarar 7 kap. 23 § 2 mom. i den föreslagna lagen om investeringstjänster.

102 §. Paragrafens omnämning om vem som är anmälningsskyldig föreslås bli ändrat så att det avser också insiders och aktieägare i fondbolag. I paragrafen föreslås en ändring som inte påverkar den svenska texten. Dessutom föreslås att i paragrafen, av skäl som nämns i motiveringen till 2 § 1 mom. 14 punkten, stryks hänvisningen till standardiserade derivatinstrument.

117 a §. Det föreslås att hänvisningen i paragrafens 2 mom. till den gällande lagen om värdepappersföretag ändras så att den avser den föreslagna lagen om investeringstjänster.

132 b §. Det föreslås att den gällande paragrafen ersätts med en hänvisning till 1 kap. 6 § 1 mom. i den föreslagna lagen om investeringstjänster. I den nämnda paragrafen föreskrivs vilka bestämmelser i lagen om investeringstjänster som ska tillämpas på utländska EES-fondbolag som tillhandahåller investeringstjänster i Finland.

132 c §. Det föreslås att den gällande paragrafen ersätts med en hänvisning till 1 kap. 6 § 2 mom. i den föreslagna lagen om investeringstjänster. I den nämnda paragrafen föreskrivs vilka bestämmelser i lagen om investeringstjänster som ska tillämpas på tredjeländers fondbolag som tillhandahåller investeringstjänster i Finland.

132 d §. Det föreslås att den gällande paragrafen om vilka bestämmelser som ska tillämpas på utländska fondbolags medlemskap i ersättningsfonden för investerare ska ersättas med en hänvisning till 11 kap. 18—25 § i den föreslagna lagen om investeringstjänster.

1.21 Lagen om fastighetsfonder

2 §. Fastighetsfond. Det föreslås att hänvisningen i paragrafens 2 mom. till den gällande värdepappersmarknadslagen ändras så att den avser den föreslagna nya värdepappersmarknadslagen.

3 §. Övriga definitioner. Hänvisningen i paragrafens 1 mom. 2 punkten till den gällande lagen om värdepappersföretag föreslås bli ändrad så att den avser den föreslagna lagen om investeringstjänster.

Hänvisningen i paragrafens 1 mom. 3 punkten till den gällande värdepappersmarknadslagen föreslås bli ändrad så att den avser den föreslagna nya värdepappersmarknadslagen.

Hänvisningen i paragrafens 1 mom. 4 punkten till lagen om handel med standardiserade optioner och terminer, som föreslås bli upphävd, ändras så att den avser den föreslagna lagen om handel med finansiella instrument.

11 §. Handel med en fastighetsfonds aktier. Hänvisningarna till värdepappersmarknadslagen i paragrafens 1 mom. föreslås bli ändrade så att de avser den föreslagna lagen om handel med finansiella instrument.

15 §. Placering av medel. Hänvisningarna i paragrafens 2 mom. 3 punkten till värdepappersmarknadslagen föreslås bli ändrade så att de avser den föreslagna lagen om handel med finansiella instrument. I paragrafens 2 mom. 4 punkten föreslås ändringar av teknisk natur som har samband med 3 punkten.

19 §. Tillämpning av värdepappersmarknadslagen. Paragrafens hänvisning till 2 kap. i den gällande värdepappersmarknadslagen föreslås bli ändrad så att den avser 3—10 kap. i den föreslagna nya värdepappersmarknadslagen. Dessutom föreslås att hänvisningen till 3 a kap. i den gällande värdepappersmarknadslagen ändras så att den avser 4 kap. i den föreslagna lagen om handel med finansiella instrument.

20 §. Delårsrapport, halvårsrapport, ledningens delårsredogörelse och bokslut. Hänvisningarna i paragrafens 2 mom. till den gällande värdepappersmarknadslagens 2 kap. föreslås bli ändrade så att de avser 7 kap. i den föreslagna nya värdepappersmarknadslagen.

22 §. Närmare bestämmelser. Paragrafens hänvisningar till den gällande värdepappersmarknadslagens 2 kap. föreslås bli ändrade så att de avser den föreslagna nya värdepappersmarknadslagens 4 och 7 kap.

1.22 Lagen om bundet långsiktigt sparande

3 §. Rätt att tillhandahålla sparavtal. I paragrafens 1 mom. föreslås ändringar av teknisk natur som följer av den föreslagna lagen om investeringstjänster.

5 §. Inbetalningar på sparkonto och uttag av sparmedel. Hänvisningarna i den gällande paragrafens 3 mom. till den nuvarande värdepappersmarknadslagen och till den nuvarande lagen om värdepappersföretag föreslås bli ändrade så att de avser den föreslagna lagen om investeringstjänster. Samtidigt föreslås att hänvisningen preciseras. Enligt förslaget ska på medel som tagits emot på grundval av sparavtal inte tillämpas vad som i 9 kap. 3 § 1 mom. i den föreslagna lagen om investeringstjänster föreskrivs om skyldigheten att placera kundens penningmedel på konto i en centralbank eller inlåningsbank.

6 §. Placering av sparmedel. Hänvisningarna i paragrafens 1 mom. till den gällande värdepappersmarknadslagen föreslås bli ändrade så att de avser den föreslagna nya värdepappersmarknadslagen och den föreslagna lagen om handel med finansiella instrument. Vidare föreslås att begreppet kontoförande institut ska ersättas med kontoförvaltare.

1.23 Lagen om vissa villkor vid värdepappers- och valutahandel samt avvecklingssystem

1 §. Tillämpningsområde. Det föreslås att paragrafens 1 mom. 1 punkten ändras så att hänvisningen till 4 § i den gällande lagen om värdepappersföretag avser 1 kap. 10 § i den föreslagna lagen om investeringstjänster.

2 §. Definitioner. I paragrafens 1 mom. 1 punkten och 6 mom. föreslås ändringar av teknisk natur till följd av förslaget att överföra bestämmelserna om clearingorganisationer och clearingverksamhet från den gällande värdepappersmarknadslagen till den nya lag som föreslås om värdeandelssystem och clearingverksamhet. Samtidigt föreslås att den gällande lagen om handel med standardiserade optioner och terminer upphävs.

Hänvisningarna i paragrafens 1 mom. 1 punkten till clearingorganisationer och optionsföretag föreslås bli ändrade så att de avser clearingorganisationer enligt den föreslagna lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet. Clearingorganisationer enligt den nya lagen inbegriper också optionsföretag.

Hänvisningarna i paragrafens 6 mom. till den gällande värdepappersmarknadslagen föreslås bli så ändrade att de avser den nya lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet.

11 §. Användning av kreditfacilitet och avvecklingskonto efter att insolvensförfarande inletts. Det föreslås att paragrafens 3 mom. ändras så att hänvisningen till den gällande värdepappersmarknadslagen avser den nya lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet.

1.24 Lagen om finansiella säkerheter

3 §. Definitioner. Hänvisningen i paragrafens 1 mom. 1 punkten till den gällande värdepappersmarknadslagen föreslås bli ändrad så att den avser den föreslagna nya värdepappersmarknadslagen.

Hänvisningen i paragrafens 2 mom. 3 punkten till den gällande lagen om värdepappersföretag föreslås bli ändrad så att den avser den föreslagna lagen om investerings-tjänster. Samtidigt föreslås att momentets hänvisning till den upphävda lagen om försäkringsbolag (1062/1979) ändras så att den avser den gällande lagen om försäkringsbolag (521/2008).

I paragrafens 2 mom. 4 punkten föreslås ändringar av teknisk natur, vilka beror på förslaget att överföra bestämmelserna om clearingorganisationer och clearingverksamhet från den gällande värdepappersmarknads-

lagen till den nya lag som föreslås om värdeandelssystem och clearingverksamhet. Samtidigt upphävs den gällande lagen om handel med standardiserade optioner och terminer.

1.25 Lagen om betaltjänst

84 §. Fullgörande av Finansinspektionens tillsynsuppgifter. Det föreslås att paragrafens hänvisningar till lagen om Finansinspektionen ändras så att de motsvarar de ändringar som föreslås i den nämnda lagens 4 och 5 kap. samt 73 §.

1.26 Lagen om statens säkerhetsfond

19 b §. Begränsning av verksamheten. I paragrafens 1 mom. föreslås tekniska ändringar till följd av den föreslagna lagen om handel med finansiella instrument samt den föreslagna lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet. Det föreslås att i stället för fondbörs ska användas begreppet börs och att hänvisningen till optionsföretag ska strykas. Dessutom föreslås att i stället för begreppet offentlig handel ska användas begreppet reglerad marknad.

1.27 Lagen om begränsning av användningen av indexvillkor

1 §. Förbjudna och tillåtna villkor. I paragrafens 2 mom. 4 punkten föreslås ändringar av teknisk natur. Hänvisningen till fondbörsen och annan offentlig handel enligt den gällande värdepappersmarknadslagen föreslås bli ändrad så att den gäller en reglerad marknad enligt den föreslagna lagen om handel med finansiella instrument.

2 §. Undantag. I paragrafens 7 punkt föreslås ändringar av teknisk natur. Det föreslås att hänvisningen till den gällande värdepappersmarknadslagen ändras så att den avser den föreslagna nya värdepappersmarknadslagen. Omnämmandet om derivatinstrument som avses i lagen om handel med standardiserade optioner och terminer, som föreslås bli upphävd, ändras så att det avser finansiella instrument som är föremål för handel på en reglerad marknad enligt lagen om handel med finansiella instrument eller på en annan reglerad och myndighetsövervakad marknad.

Dessutom föreslås att hänvisningen till den gällande lagen om värdepappersföretag ändras så att den avser den föreslagna lagen om investeringstjänster.

1.28 Lagen om förhindrande och utredning av penningtvätt och av finansiering av terrorism.

2 §. *Lagens tillämpningsområde.* Hänvisningarna i paragrafens 3 punkt till den gällande lagen om värdepappersföretag föreslås bli ändrade så att de avser den föreslagna lagen om investeringstjänster. Samtidigt föreslås att paragrafens 4 punkt upphävs såsom obehövlig. Dessutom föreslås att hänvisningarna i paragrafens 8 punkt till den gällande lagen om värdeandelssystemet ska ändras så att de avser den föreslagna lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet.

1.29 Lagen om beskattningsförfarande

I lagen om beskattningsförfarande och övriga nedan nämnda skattelagar görs de ändringar av teknisk natur som föranleds av den nya värdepappersmarknadslagen och de övriga föreslagna lagarna. Avsikten är inte att ändra innehållet i dessa lagar i sak.

15 §. *Utomståendes allmänna skyldighet att lämna inkomstuppgifter.* Det föreslås att hänvisningen i paragrafens 4 mom. till den gällande värdepappersmarknadslagen ändras så att den avser den föreslagna lagen om investeringstjänster. Sådana andra tillhandahållare av investeringstjänster som avses i momentet är finländska och utländska kreditinstitut och fondbolag som avses i 1 kap. 4–6 § i den föreslagna lagen om investeringstjänster.

Hänvisningarna till derivatinstrument i paragrafens 5 mom. föreslås bli ändrade. I den gällande lagen hänvisas till lagen om handel med standardiserade optioner och terminer, som föreslås bli upphävd, och till den gällande värdepappersmarknadslagen som föreslås bli upphävd genom den nya värdepappersmarknadslagen. Enligt förslaget ska informationsskyldiga som avses i 4 mom. tillstålla skatteförvaltningen för det första uppgifter om derivatinstrument som är föremål för handel på en reglerad marknad enligt lagen

om handel med finansiella instrument eller på en annan reglerad och myndighetsövervakad marknad. Dessutom ska informationskyldiga inkomma med uppgifter också om sådana derivatinstrument som avses i 1 kap. 10 § 1 mom. 3—9 punkten i lagen om investeringstjänster och om andra derivatinstrument.

Hänvisningarna till clearingorganisationer och optionsföretag i paragrafens 6 mom. föreslås bli ändrade så att de avser clearingorganisationer enligt den föreslagna lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet. Det sist nämnda begreppet inkluderar också optionsföretag som avvecklar optionstransaktioner. Dessutom föreslås att hänvisningen i 6 mom. till värdepappersförmedlare ändras så att den avser värdepappersföretag, utländska värdepappersföretag och andra tillhandahållare av investerings-tjänster.

16 §. *Utomståendes allmänna skyldighet att lämna uppgifter om utgifter och avdrag.* I paragrafens 9 mom. föreslås ändringar av teknisk natur. Värdepappersföretag och utländska värdepappersföretags filialer definieras med en hänvisning till den föreslagna lagen om investeringstjänster. I lagen nämns inte längre utländska värdepappersföretag och utländska kreditinstituts representationer, eftersom representationer inte får tillhandahålla investeringstjänster eller bedriva kreditinstitutsverksamhet. Utländska värdepappersföretag och kreditinstitut har i praktiken inte inrättat representationer i Finland. Begreppen värdepapperscentral och kontoförvaltare enligt den nya lagen definieras med en hänvisning till den föreslagna lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet. Det föreslås att omnämmandet av kontoförande instituts underinstitut stryks eftersom bestämmelserna om dem slopas i samband med reformen.

17 §. *Utomståendes allmänna skyldighet att lämna andra uppgifter.* I paragrafens 10 mom. föreslås huvudsakligen motsvarande ändringar som i lagförslaget 16 § 9 mom.

Hänvisningen i paragrafens 12 mom. till multilateral handel enligt direktivet om marknader för finansiella instrument föreslås bli ändrad så att den avser handel på en multilateral handelsplattform enligt den föreslag-

na lagen om handel med finansiella instrument. Förslaget inkluderar multilaterala handelsplattformar både i Finland och i övriga EES-stater.

1.30 Inkomstskattelagen

33 a §. Dividender från offentligt noterade bolag. För det första föreslås att paragrafens 2 mom. ändras så att hänvisningarna i momentets 1 punkt till offentlig handel enligt den gällande värdepappersmarknadslagen och till andra reglerade marknader enligt direktivet om marknader för finansiella instrument ändras så att de avser handel på en reglerad marknad enligt den föreslagna lagen om handel med finansiella instrument. Förslaget inkluderar reglerade marknader både i Finland och i övriga EES-stater.

Dessutom föreslås att hänvisningen i 2 mom. 3 punkten till multilateral handel enligt direktivet om marknader för finansiella instrument ändras så att den avser handel på en multilateral handelsplattform enligt lagen om handel med finansiella instrument. Förslaget inkluderar multilaterala handelsplattformar både i Finland och i övriga EES-stater.

45 §. Skatteplikt för överlåtelsevinst. Det föreslås att hänvisningen i paragrafens 3 mom. till terminsavtal ändras så att den avser terminsavtal som är föremål för handel på en reglerad marknad enligt den föreslagna lagen om handel med finansiella instrument. Ändringen har samband med förslaget till ändring av 50 § 3 mom.

50 §. Överlåtelseförlust. Det föreslås att hänvisningarna i 3 mom. till derivatinstrument ändra så att de avser derivatinstrument som är föremål för handel på en reglerad marknad enligt den föreslagna lagen om handel med finansiella instrument.

122 §. Inverkan av ägarväxling på rätten att dra av förluster. Det föreslås att begreppet offentlig handel som används i paragrafen i enlighet med den gällande värdepappersmarknadslagen ändras till begreppet handel på en reglerad marknad enligt lagen om handel med finansiella instrument som föreslås bli ändrad, och enligt den föreslagna nya värdepappersmarknadslagen. I inkomst-

skattelagen s 122 § föreskrivs hur ägarväxling påverkar rätten att dra av förluster. I paragrafens 2 mom. föreskrivs om sådana ändringar från huvudregeln som gäller börsnoterade bolag. Den föreslagna ändringen är teknisk och påverkar inte innehållet i bestämmelsen.

1.31 Lagen om överlåtelseskatt

Överlåtelse av värdepapper som är föremål för handel på en reglerad marknad och på en multilateral handelsplattform. Det föreslås att paragrafens rubrik ändras så att den motsvarar innehållet i den föreslagna paragrafen. Hänvisningarna i paragrafens 1 mom. 1 punkten till offentlig handel och reglerad marknad föreslås bli ändrade så att de avser en reglerad marknad enligt den föreslagna lagen om handel med finansiella instrument. Förslaget inkluderar reglerade marknader både i Finland och i övriga EES-stater.

Paragrafens 1 mom. 2 punkten motsvarar den gällande paragrafens 1 mom. 2 punkten. Det föreslås att hänvisningen till multilateral handel i paragrafens 1 mom. 3 punkten ändras så att den avser en multilateral handelsplattform enligt den föreslagna lagen om handel med finansiella instrument.

Förslaget inkluderar multilaterala handelsplattformar både i Finland och i övriga EES-stater. Dessutom föreslås att hänvisningen i 3 punkten till lagen om värdeandelssystemet ändras så att den avser den föreslagna lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet.

I paragrafens 2 mom. föreslås en sådan ändring att begreppet värdepappersförmedlare som används i den gällande värdepappersmarknadslagen ersätts med begreppen värdepappersföretag, utländska värdepappersföretag och andra tillhandahållare av investerings tjänster enligt den föreslagna lagen om investerings tjänster.

1.32 Lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet

6 §. I paragrafens 6 mom. föreslås ändringar av teknisk natur. Det föreslås att hänvis-

ningen till offentlig handel i paragrafens 1 punkt ändras så att den avser en reglerad marknad enligt lagen om handel med finansiella instrument. Dessutom föreslås att hänvisningen i momentets 1 punkt till masskuldebrevslån som avses i den gällande värdepappersmarknadslagen ändras så att den avser obligationslån enligt den föreslagna nya värdepappersmarknadslagen.

Hänvisningarna i momentets 5 punkt till clearingorganisationer och optionsföretag föreslås bli ändrade så att de avser clearingorganisationer enligt den föreslagna nya lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet. Begreppet clearingorganisation i den föreslagna lagen inkluderar också optionsföretag.

I övrigt motsvarar 6 mom. den gällande paragrafens 6 mom.

8 §. Det föreslås att paragrafens 1 mom. 11 punkten ändras så att hänvisningen till ersättningsfonden för investerare enligt den gällande lagen om värdepappersföretag ändras så att den avser ersättningsfonden för investerare enligt 11 § i den föreslagna lagen om investeringstjänster. Dessutom föreslås att omnämmandet av filialer stryks så som obehövt.

18 §. Det föreslås att paragrafens 3 mom. ändras så att hänvisningen till offentlig handel gäller handel på en sådan reglerad marknad som avses i den föreslagna lagen om handel finansiella instrument eller på en annan reglerad och myndighetsövervakad marknad.

27 d §. Det föreslås att paragrafens 2 mom. ändras så att hänvisningen till offentlig handel gäller handel på en sådan reglerad marknad som avses i den föreslagna lagen om handel finansiella instrument eller på en annan reglerad och myndighetsövervakad marknad.

1.33 Lagen om värdering av tillgångar vid beskattningen

4 §. *Jämförelsevärdet för noterade värdepapper som hör till bolagstillgångarna.* I paragrafens 2 mom. föreslås ändringar av teknisk natur. För det första föreslås att paragrafens hänvisning till offentlig handel ändras så

att den avser en reglerad marknad enligt den föreslagna lagen om handel med finansiella instrument. Begreppet reglerad marknad inkluderar reglerade marknader både i Finland och i övriga EES-stater.

För det andra föreslås att hänvisningen till sådana standardiserade derivatinstrument som avses i lagen om handel med standardiserade optioner och terminer, som föreslås bli upphävd, och till sådana jämförbara derivatinstrument som avses i den gällande värdepappersmarknadslagen ändras så att den avser derivatinstrument som är föremål för handel på en reglerad marknad.

1.34 Lagen om källskatt på ränteinkomst

3 §. *Skatteobjekt.* I paragrafens 1 mom. 1 punkten föreslås en ändring till följd av att 21 kap. i lagen om andelslag, som det hänvisas till, har upphävts och av den anledningen att det inte längre finns sådana sparkassor som avses i punkten. Däremot hänvisas i momentet till betalningsinstitut som avses i lagen om betalningsinstitut (297/2010) och till sådana utländska betalningsinstituts filialer som avses i lagen om utländska filialinstituts verksamhet i Finland (298/2010). Enligt förslaget ska källskatt på ränteinkomst betalas också på medel som tagits emot på ett bankkonto enligt betaltjänstlagen (290/2010). Dessutom föreslås att begreppet filialkontor i enlighet med kreditinstitutslagen ändras till filial.

I momentets 2 punkt, där det föreskrivs om skyldigheten att betala källskatt på ränta på masskuldebrevslån, dvs. obligationslån, stryks hänvisningen till skyldigheten att upprätta prospekt. Enligt förslaget kvarstår den grundläggande principen enligt vilken endast obligationslån som erbjudits till allmänheten kan vara källskattepliktiga. Begreppet ”erbjudande till allmänheten” definieras i den föreslagna värdepappersmarknadslagens 2 kap. 12 §.

Tilläggsförutsättningen för tillämpning av nuvarande 2 punkten, dvs. att ett prospekt rörande lånet ska upprättas enligt lagen, är emellertid inte ändamålsenlig. Den föreslagna värdepappersmarknadslagens 4 kap. innebär att kretsen av dem som inte behöver upp-

rätta prospekt utvidgas en aning. En emittent kan också frivilligt upprätta prospekt. Tillämpningsområdet för bestämmelsen avgränsas emellertid så att räntan på obligationslån inte är källskattepliktig i sådana situationer som avses i den föreslagna värdepappersmarknadslagens 4 kap. 3 § 1 mom. 1—3 punkten. Det är då vanligen fråga om erbjudanden till institutionella investerare, vilket innebär att värdepapper erbjuds uteslutande till kvalificerade investerare eller till färre än 150 investerare eller att värdepapper erbjuds till ett värde av minst 100 000 per investerare. I sådana situationer har obligationslån för närvarande avgränsats utanför skyldigheten att upprätta prospekt och sålunda utanför källbeskattningen av ränteinkomsten, även om den nämnda eurogränsen per investerare är något lägre. På obligationslån som uppfyller villkoren i 4 kap. 3 § 1 mom. 1—3 punkten i värdepappersmarknadslagen ska inte tillämpas källbeskattning av ränteinkomsten på grundval att ett sådant lån erbjuds som en del av ett emissionsprogram inom ramen för ett grundprospekt som godkänts av Finansinspektionen eller motsvarande behöriga myndighet i någon annan stat.

Det föreslås att tillämpningsområdet för bestämmelsen inte längre ska begränsas på basis av emissionens sammanlagda belopp. Gränsen för skyldigheten att upprätta prospekt är för närvarande 100 000 euro beräknat för en 12 månaders period. Enligt den föreslagna värdepappersmarknadslagens 4 kap. 3 § 1 mom. 4 punkten stiger gränsen till 1 500 000 euro. Enligt förslaget höjs inte den under gränsen för skyldigheten att betala källskatt.

För obligationslån som emitteras och garanteras av staten, kommuner och samkommuner gäller 3 § 1 mom. 3 punkten i lagen om källskatt på ränteinkomst, som inte föreslås bli ändrad i detta sammanhang.

1.35 Handelskamarlagen

2 §. *Handelskamrarnas och Centralhandelskammarens offentliga uppgifter.* Det föreslås att i paragrafens 3 mom. 4 punkten stryks hänvisningen till värdepappersmarknadslagen. I den föreslagna nya värdepap-

persmarknadslagen föreskrivs inte längre om Centralhandelskammarens uppgifter. Den nuvarande nämnden för företagsförvärv föreslås bli ersatt med ett oavhängigt organ som ger rekommendationer. Det föreskrivs om organet i de allmänt utformade bestämmelserna i den föreslagna nya värdepappersmarknadslagen.

2 Närmare bestämmelser och föreskrifter

2.1 Närmare bestämmelser

Värdepappersmarknadslagen

Enligt propositionens lagförslag nr 1 kan genom förordning av finansministeriet utfärdas närmare bestämmelser om

- prospekts utformning och innehåll samt om information som ska framgå av prospekt-sammanfattningen (5 kap. 11 § 1 punkten)

- tidpunkten och sättet för offentliggörande av prospekt (5 kap. 11 § 2 punkten)

- skyldigheten att offentliggöra prospekt då prospekt direktivet inte ska tillämpas på värdepapper, på värdepapperserbjudande eller på ansökan om upptagande av värdepapper till handel (5 kap. 11 § 3 punkten)

- utformningen av och innehållet i prospekt som ska offentliggöras över värdepapper som ingår i ett erbjudande för vilket vederlaget inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet för en 12 månaders period sammanlagt är mindre än 5 000 000 euro men minst 1 500 000 euro (5 kap. 11 § 4 punkten)

- informationsskyldigheten enligt 7 kap. i syfte att genomföra öppenhetsdirektivet och de bestämmelser som kommissionen antagit med stöd av öppenhetsdirektivet (7 kap. 17 § 1 punkten)

- informationsskyldigheten enligt 7 kap. om innehållet i och offentliggörande av delårsrapporter, ledningens delårsredogörelser, bokslut, verksamhetsberättelser och bokslutskommunikéer (7 kap. 17 § 2 punkten)

- den bolagsstyrningsrapport som värdepappersemittenten ska lämna och offentliggörandet av den i syfte att genomföra direktivet om ändring av redovisningsdirektivet samt lämnande av information om det organ

som sköter de uppgifter som värdepappersemitterens revisionskommitté har enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/43/EG (7 kap. 17 § 3 punkten)

- överensstämelsen när det gäller regleringen av tredjeländers regelbundna informationsskyldighet, så att förordningen inte står i strid med öppenhetsdirektivet eller Europeiska unionens bestämmelser om årsredovisning och koncernredovisning (7 kap. 17 § 4 punkten)

- anmälningsskyldigheten enligt lagförslaget 9 kap. i syfte att genomföra öppenhetsdirektivet samt de bestämmelser som kommissionen antagit med stöd av direktivet (9 kap. 12 § 1 punkten)

- överensstämmelse med ett tredjelands bestämmelser om anmälningsskyldighet (9 kap. 12 § 2 punkten)

- vilka typer av finansiella instrument och andra rättshandlingar som kräver flaggningsanmälan vid tillämpning av 9 kap. 5 och 6 § (9 kap. 12 § 3 punkten)

- sammanräkning av ägar- och röstandelar i placeringsfonder och övriga fondföretag som avses i lagen om placeringsfonder samt förvaltas av en tillhandahållare av investeringstjänster i egenskap av kapitalförvaltare (9 kap. 12 § 4 punkten)

- den centrala lagringsenhet som avses i lagförslaget 10 kap. 3 § 2 mom., i syfte att genomföra öppenhetsdirektivet samt bestämmelser som kommissionen antagit med stöd av öppenhetsdirektivet (10 kap. 8 §).

Enligt lagförslaget ska genom förordning av finansministeriet föreskrivas om

- innehållet i och offentliggörandet av erbjudandehandlingar samt om undantag i fråga om innehållet (11 kap. 30 § 1 mom.)

- förfarandet vid erkännande av erbjudandehandlingar som godkänds av en EES-stats behöriga myndighet och om översättning av sådana erbjudandehandlingar till finska eller svenska samt om ytterligare information som ska framgå av erbjudandehandlingar (11 kap. 30 § 2 mom.)

- innehållet i sådana varningar i prospekt-sammanfattningar som avses i 2 § (16 kap. 5 §)

- den tidpunkt då Finansinspektionen ska inrätta och börja använda det offentliga insi-

derregister som avses i lagförslaget 13 kap. 4 § (19 kap. 7 § 1 mom.).

Lagen om investeringstjänster

Enligt 7 kap. 14 § 7 mom. i propositionens lagförslag nr 2 ska genom förordning av finansministeriet utfärdas närmare föreskrifter om de uppgifter som ska fogas till anmälningar om förvärv och avyttring av betydande andelar i värdepappersföretag.

Enligt lagförslaget kan genom förordning av finansministeriet utfärdas

- bestämmelser om vilka kontaktuppgifter som ska ingå i ansökan samt närmare bestämmelser om vilka utredningar som ska fogas till ansökan samt närmare bestämmelser om vilka utredningar som ska fogas till ansökan (3 kap. 1 § 3 mom. och 5 kap. 1 § 4 mom.)

- bestämmelser om vilka kontaktuppgifter som ska ingå i ansökan samt närmare bestämmelser om vilka utredningar som ska fogas till ansökan (13 kap. 2 § 3 mom.).

Enligt lagförslaget 6 kap. 3 § ska genom förordning av finansministeriet i fråga om värdepappersföretag föreskrivas om

- principerna och förfarandena för belönande av ledningen och personalen enligt 49 § 2 och 3 mom. i kreditinstitutslagen

- de riskvikter för tillgångar och åtaganden utanför balansräkningen samt om de konverteringsfaktorer för åtaganden utanför balansräkningen som tillämpas på beräkning av kapitalkrav för kreditrisken vid användning av den schablonmetod som avses i 58 § i kreditinstitutslagen

- de poster som får lämnas obeaktade vid beräkning av sådana begränsningar av exponeringar mot kunder som avses i 69 § i kreditinstitutslagen

- hur del 2 punkterna 12 och 15 och del 4 punkterna 44, 48, 66, 71, 86 och 95 i bilaga VII till kreditinstitutsdirektivet ska beaktas vid tillämpningen av 59 § i kreditinstitutslagen

- hur del 1 punkterna 15—17, 20 och 21 och del 3 punkterna 72, 73 och 89 i bilaga VIII till kreditinstitutsdirektivet skall beaktas vid tillämpningen av 59 § i kreditinstitutslagen

- hur artikel 19 i kapitalbasdirektivet skall beaktas vid tillämpningen av 64 § i kreditinstitutslagen, och

- om inte annat följer av 93 § i kreditinstitutslagen, när ett värdepappersföretags fordringar på en gäldenär i en annan EES-stat samt åtaganden utanför balansräkningen eller värdepappersföretagets tillgångar eller säkerheter i en annan EES-stat får beaktas vid beräkning av kapitalkravet enligt 55 § 1 och 2 mom. i kreditinstitutslagen, i enlighet med de föreskrifter och bestämmelser som ska tillämpas i den andra staten.

Enligt lagförslagets 8 kap. 3 § ska genom förordning av finansministeriet utfärdas närmare bestämmelser om hur finansiella instrument och förvaltningsfastigheter förändringar i deras värden ska tas upp i värdepappersföretags bokslut, om balans- och resultaträkningens uppställningsformer och om finansieringsanalys, om upplysningar som ska ges i noterna till balans- och resultaträkningen och finansieringsanalysen samt i verksamhetsberättelsen, om koncernbalans- och koncernresultaträkningens uppställningsformer och koncernens finansieringsanalys, om upplysningar som ska ges i noterna till koncernbalans- och koncernresultaträkningen samt till koncernens finansieringsanalys samt om specifikationer till balansräkningen och noterna.

Lagen om handel med finansiella instrument

Enligt 2 kap. 28 § 1 mom. i propositionens lagförslag nr 3 föreskrivs genom förordning av finansministeriet närmare om andra villkor för att en börs ska få notera värdepapper på börslistan samt om undantag från dessa krav.

Lagen om värdeandelssystem och clearingverksamhet

Enligt propositionens lagförslag nr 4 kan genom förordning av finansministeriet föreskrivas

- om de krav som ställs på clearingmedlemmar (5 kap 1 § 5 mom.)
- närmare om den tidpunkt efter vilken värdepapper eller finansiella instrument som emitteras och tas upp till handel på en regle-

rad marknad enligt lagen om handel med finansiella instrument ska överföras till värdeandelssystemet.

Lagen om ändring av lagen om Finansinspektionen

Enligt 3 c § 3 mom. i propositionens lagförslag nr 7 kan genom förordning av statsrådet utfärdas närmare föreskrifter om hur myndighetssamarbetet om förebyggande och bekämpning av ekonomisk brottslighet ska genomföras enligt paragrafen. Enligt lagförslagets 43 a § 1 mom. föreskrivs genom förordning av statsrådet närmare om verkställighet och återbetalning av ordningsavgift och påföljdsavgift.

Övriga lagar

I propositionens övriga lagförslag, som närmast avser ändringar av teknisk natur, ingår vissa bemyndiganden att utfärda förordning. Enligt 42 § 7 mom. i propositionens lagförslag nr 14, i 11 § 7 mom. i lagförslag nr 18 och enligt 16 § 7 mom. i lagförslag nr 20 ska genom förordning av statsrådet föreskrivas närmare om de uppgifter som ska fogas till anmälningar dessutom om förvärv och avyttring av betydande ägarandelar. Enligt 22 § i lagförslag nr 21 föreskrivs genom förordning av finansministeriet om särdrag i fastighetsfondernas informationsskyldighet.

2.2 Närmare föreskrifter

Värdepappersmarknadslagen

Enligt propositionens lagförslag nr 1 kan Finansinspektionen utfärda närmare föreskrifter om

- fortlöpande informationsskyldighet för genomförande av rättsakter som kommissionen utfärdat med stöd av marknadsmissbruksdirektivet (6 kap. 8 §)
- vilka uppgifter som ska framgå av verksamhetsberättelsen enligt finansministeriets förordning (7 kap. 18 § 1 mom.)
- offentliggörande av meddelanden om emittenters transaktioner med egna aktier enligt lagförslagets 8 kap. 2 § och om offent-

liggörande av börsmeddelanden enligt 3 § i samma kapitel (8 kap. 9 §)

- offentliggörande och tillgänglighållande av obligatorisk information enligt lagförslagets 10 kap. (10 kap. 9 §)

- på vilka grunder personer som avses i lagförslagets 11 kap. 5 § anses agera i samråd (11 kap. 31 §)

- grunderna för avtal som avses i lagförslagets 11 kap. 20 § 1 mom. 4 punkten och för andra arrangemang (11 kap. 31 §)

- grunderna för att bevilja undantag enligt lagförslagets 11 kap. 26 §. (11 kap. 31 §)

- innehållet i anmälningar som avses i lagförslagets 13 kap. 2 § (13 kap. 9 §)

- innehållet i företagsspecifika insiderregister som avses i lagförslagets 13 kap. 6 § och om registrerings sättet (13 kap. 9 §)

- innehållet i en anmälan om marknadsmissbruk och om anmälningsförfarandet (14 kap. 8 §)

- genomförande av rättsakter gällande analyser och investeringsrekommendationer som kommissionen utfärdat med stöd av marknadsmissbruksdirektivet (14 kap. 8 §)

- inom de gränser som kommissionens förordning om marknader för finansiella instrument tillåter när det gäller innehållet i transaktionsrapporter som avses i lagförslagets 14 kap. 7 § 1 mom. samt, i syfte att trygga en effektiv övervakning, om innehållet i transaktionsrapporter som avses i 14 kap. 7 § 5 mom. (14 kap. 8 §)

- på vilket sätt och i vilken form transaktionsrapporter ska upprättas (14 kap. 8 §)

Lagen om investeringstjänster

Enligt 5 kap. 2 och 3 mom. i propositionens lagförslag nr 2 ska Finansinspektionen vid behov utfärda närmare föreskrifter om hur ett tredjelands värdepappersföretag utan dröjsmål efter att dess filial har upphört med sin verksamhet eller dess verksamhet har begränsats ska meddela kunderna hur filialen uppfyller sina åtaganden mot dem.

Enligt lagförslagets 6 kap. 4 § 1 mom. ska Finansinspektionen utfärda sådana närmare föreskrifter om värdepappersföretags finansiella verksamhetsförutsättningar som behövs för genomförande av kreditinstitutsdirektivet och kapitalbasdirektivet.

Enligt lagförslagets 7 kap. 23 § ska Finansinspektionen utfärda de närmare föreskrifter som förutsätts i direktivet om genomförande av direktivet om marknader för finansiella instrument om

- innehållet i en anmälan om betydande förändringar i avtal om utläggning på entreprenad enligt 7 kap. 4 § (1 punkten)

- förutsättningarna för utläggning på entreprenad enligt 7 kap. 5 § (2 punkten)

- organisering av verksamheten enligt 7 kap. 8 § (3 punkten)

- förfaranden vid hantering av intressekonflikter enligt 7 kap. 10 § (4 punkten)

- privata transaktioner enligt 7 kap. 11 §. (5 punkten).

Enligt lagförslagets 7 kap. 23 § 2 mom. kan Finansinspektionen utfärda närmare föreskrifter om

- rapporter som avses i 11 § 2 mom. och om rapportering till Finansinspektionen

- om innehållet i insideranmälningar och hur de ska göras

- innehållet i insiderregister och hur uppgifterna ska registreras

- om rapporter som avses i 19 § 4 mom. och om rapporteringen till Finansinspektionen.

Enligt lagförslagets 8 kap. 4 § kan Finansinspektionen utfärda närmare föreskrifter om värdepappersföretags bokslut.

Enligt lagförslaget ska Finansinspektionen utfärda de närmare föreskrifter som förutsätts i direktivet om genomförande av direktivet om marknader för finansiella instrument om

- förvaring av kundmedel (9 kap. 5 §)

- avgifter, arvoden och andra förmåner som ska betalas till eller tas emot av tredje part i samband med tillhandahållandet av investeringstjänster och sidotjänster samt om de krav som ställs på information till kunderna (10 kap. 15 § 1 punkten)

- de uppgifter som kunderna enligt 10 kap. 4 § 1 och 2 mom. ska ombes ge och om förfarandet vid begäran om uppgifter (10 kap. 15 § 2 punkten)

- annan information som ska ges kunder om de risker som är förenade med förvaringen av kundmedel och om informationsförfarandet i övrigt (10 kap. 15 § 3 punkten)

- hur order ska utföras samt om hur värdepappersföretag då de som investeringstjänster

tillhandahåller kapitalförvaltning eller vidarebefordrar order ska förfara då de utför och hanterar kundorder (10 kap. 15 § 4 punkten)

- uppgifter som ett värdepappersföretag enligt 10 kap. 9 § ska bevara och om hur informationen ska bevaras (10 kap. 15 § 5 punkten)

Enligt lagförslagets 12 kap. 3 § 4 mom. utfärdar Finansinspektionen närmare föreskrifter om de tillvägagångssätt som ska iaktas vid kundkontroll och om riskhantering.

Lagen om handel med finansiella instrument

Enligt 2 kap. 44 § i propositionens lagförslag nr 3 kan Finansinspektionen utfärda närmare föreskrifter om

- hur börsverksamhet ska ordnas på ett tillförlitligt sätt (1 punkten)

- vilka omständigheter som ska iaktas i fråga om principerna för identifiering och förebyggande av intressekonflikter (1 punkten)

- privata transaktioner på börsen samt om rapporter som avses i 21 § 2 mom. och om rapportering till Finansinspektionen (2 punkten)

3) meddelanden om upptagande av finansiella instrument till handel på en reglerad marknad (3 punkten)

- om innehållet i insideranmälningar och hur de ska göras (4 punkten)

- innehållet i insiderregister och hur uppgifterna ska registreras (5 punkten)

- om rapporter som avses i 43 § 4 mom. och om rapporteringen till Finansinspektionen.

Enligt lagförslaget utfärdar Finansinspektionen närmare föreskrifter om

- villkoren för utläggning av börsverksamhet på entreprenad (2 kap. 44 § 2 mom. 1 punkten)

- innehållet i meddelanden om utläggning på entreprenad (2 kap. 44 § 2 mom. 1 punkten)

- villkoren för att en börs. kan auktorisera en tillhandahållare av investeringstjänster eller en annan person som handelspart (2 kap. 41 § 2 mom. 2 punkten)

- villkoren för att en marknadsplatsoperatör som ordnar multilateral handel ska kunna auktorisera en person som handelspart (4 kap. 12 §).

Lagen om värdeandelssystem och clearingverksamhet

Enligt 2 kap. 30 § i lagförslag nr 4 kan Finansinspektionen utfärda närmare föreskrifter om

- hur en värdepapperscentralers verksamhet enligt 2 kap. 15 § 1 mom. ska organiseras på ett tillförlitligt sätt (1 mom.)

- principerna för identifiering och förebyggande av intressekonflikter enligt lagförslagets 2 kap. 15 § 2 mom. (1 mom.)

- privata transaktioner i värdepapperscentralen (2 mom.)

- om rapporter som avses i 25 § 2 mom. och om rapportering till Finansinspektionen (2 mom.)

- om innehållet i insideranmälningar och hur de ska göras (2 mom.)

- innehållet i insiderregister och hur uppgifterna ska registreras (2 mom.)

- om rapporter som avses i 28 § 4 mom. och om rapporteringen till Finansinspektionen (2 mom.).

Enligt lagförslagets 5 kap. 8 § 1 mom. kan Finansinspektionen utfärda närmare föreskrifter för clearingmedlemmar om

- förfaranden vid hantering av intressekonflikter (1 punkten)

- privata transaktioner (2 punkten)

- förfaranden vid orderhantering (3 punkten).

Enligt lagförslagets 5 kap. 8 § 2 mom. utfärdar Finansinspektionen vid behov närmare föreskrifter om särredovisning av kundmedel på konton som clearingorganisationer har öppnat samt om tryggnad av kundernas ställning inom clearingverksamheten.

Enligt lagförslagets 8 kap. 13 § kan Finansinspektionen utfärda närmare föreskrifter om

- hur uppgifter ska meddelas om värdeandelars ägare och om identifiering av dem (1 mom.)

- intern bokföring av förvaltarregistrerade värdeandelar som noterats på förvaltningskonto enligt 5 a § i lagen om värdeandelskonton (1 mom.)

- förfaranden för identifiering av kunder och om riskhantering i värdepapperscentralers kontoförvaltares och till dess finansiella företagsgrupp hörande finansiella institut (2 mom.).

Lagen om värdepapperskonton

Enligt 9 § i propositionens lagförslag nr 5 kan Finansinspektionen utfärda närmare föreskrifter om tekniska förfaranden i samband med värdepapperskonton och om vilka uppgifter som ska registreras på värdepapperskonton.

Lagen om ändring av lagen om värdeandelskonton

Enligt 16 § 3 mom. i propositionens lagförslag nr 6 kan Finansinspektionen utfärda närmare föreskrifter om vilka tekniska förfaranden som ska tillämpas vid registreringen och om vilka uppgifter som ska registreras.

Lagen om ändring av kreditinstitutslagen

Enligt 157 § 6 mom. i propositionens lagförslag nr 14 kan Finansinspektionen meddela närmare föreskrifter om upprättande av inlåningsbankers delårsrapporter.

Lagen om ändring av lagen om placeringsfonder

Enligt 8 c § 2 mom. i propositionens lagförslag nr 20 meddelar Finansinspektionen de närmare föreskrifter om bevarande av uppgifter som behövs för genomförandet av kommissionens riskhanteringsdirektiv.

3 Ikraftträdande

Det föreslås att lagarna träder i kraft den 1 juli 2012, då de nationella bestämmelser och föreskrifter har genomförts som direktivet om ändring av prospektdirektivet förutsätter.

Enligt 13 kap. 4 § i propositionens lagförslag nr 1 ska Finansinspektionen föra ett offentligt register varav framgår varje insider och dennes närmaste krets samt de finansiella instrument som innehas av insidern och dennes närmaste krets. Planeringen, genomförandet och införandet av det nya systemet kommer att ta uppskattningsvis två år i anspråk. Av denna anledning ska Finansinspektionen enligt lagförslagets 19 kap. 7 § 1

mom. börja använda registret vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av finansministeriet. Finansministeriets förordning ska utfärdas senast tre år efter att lagen trätt i kraft. Till dess att registret har tagits i användning ska de bestämmelser i lagen som upphävs tillämpas som nämns i lagförslagets 19 kap. 7 § 2 mom., dvs. bestämmelserna om det offentliga insiderregistret, om offentlighet för innehav samt om uppgifter som ska anmälas till registret.

I lagförslagen finns dessutom sedvanliga övergångsbestämmelser som behandlas i detaljmotiveringen till respektive lagförslag (19 kap. 2 – 6 § i lagförslag nr 1, 17 kap. 2 § i lagförslag nr 2, 12 kap. 2 § i lagförslag nr 3 och 8 kap. 15 § i lagförslag nr 4).

4 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordningen

Näringsfrihet

Enligt grundlagens 18 § 1 mom. har var och en rätt att i enlighet med lag skaffa sig sin försörjning genom arbete, yrke eller näring som han eller hon valt fritt.

I lagstiftningen om finansmarknaden föreskrivs om betydande begränsningar av näringsfriheten. Syftet med lagstiftningen är att skydda finansföretagens kunders intressen samt att trygga finansieringsstabiliteten och det allmänna förtroendet för verksamheten på finansmarknaden. Lagstiftningen förutsätter att de företag som tillhandahåller finansiella tjänster och de aktörer som upprätthåller basystemen för de finansiella tjänsterna, exempelvis värdepapperscentraler, på förhand skaffar verksamhetstillstånd. På detta sätt kan det säkerställas att företagen från första början har tillräckliga förutsättningar att bedriva verksamhet som uppfyller lagens krav. Det är dessutom viktigt att lagstiftningen om företagets verksamhet och den offentliga tillsynen tryggar möjligheterna att uppnå de allmänna mål som nämns ovan.

Utgångspunkten för propositionen är att det nuvarande systemet med näringstillstånd på värdepappersmarknaden ska bibehållas. Detta är nödvändigt dels för att uppnå de ovan nämnda allmänna målen och dels också på

grund av de krav som lagstiftningen om EU:s värdepappersmarknad ställer.

Villkor för verksamhetstillstånd och därmed jämförbara myndighetstillstånd ställs bl.a. i 2 kap. 1 och 2 §, 3 kap. 1—3 § och 5 kap. 1 och 2 § i lagförslag nr 2, i 2 kap. 1, 3 och 4 §, 3 kap. 2 § och 4 kap. 1 § i lagförslag nr 3 samt i 2 kap. 1—3 §, 3 kap. 1 § och 4 kap. 1—5 § i lagförslag nr 4. Andra villkor för näringsutövning ställs bl.a. i 2 kap. 30 § i lagförslag nr 3 samt i 5 kap. 1 § och 6 kap. 4 § i lagförslag nr 4.

Grundlagsutskottet har i sina utlåtanden ansett att näringsfriheten är en grundlagsfäst huvudregel. I sådana fall då viktiga och starka samhälleliga intressen talar för det har man i undantagsfall ansett det vara möjligt att kräva tillstånd för näringsverksamhet (t.ex. GrUU 15/2008, GrUU 9/2005 och GrUU 45/2001).

Såsom ovan konstateras finns det viktiga och starka samhälleliga skäl som talar för bestämmelser av det slag som nu föreslås och som är baserade på den gällande lagstiftningen. Den föreslagna lagstiftningen uppfyller också de allmänna förutsättningar som ställs på lagar som begränsar grundläggande rättigheter. De föreslagna begränsningarna av näringsfriheten är bl.a. exakta och noga avgränsade.

Finansinspektionens befogenheter

De befogenheter som lagförslagen ger Finansinspektionen är inte nya, varken till sitt innehåll eller till sin karaktär. I 3 kap. (18—37 §) i lagen om Finansinspektionen föreskrivs om Finansinspektionens allmänna befogenheter. De ändringsförslag som gäller dessa bestämmelser är av teknisk natur. Detsamma gäller i allmänhet också de befogenheter som föreskrivs i de övriga lagförslagen. Finansinspektionens rätt att enligt 17 kap. 1 § i propositionens lagförslag nr 1 skjuta upp värdepapperserbjudanden till allmänheten och Finansinspektionens rätt att enligt 2 § i samma kapitel utfärda förbuds- och rättelsebeslut gällande bl.a. erbjudande, marknadsföring eller omsättning av värdepapper, motsvarar den gällande värdepappersmarknads-lagen.

Enligt 17 kap. 3 § i propositionens lagförslag nr 1 kan Finansinspektionen förena förbud eller beslut som avses i 1 och 2 § med vite. Detta motsvarar Finansinspektionens rätt att i enlighet med 38 § i lagen om Finansinspektionen ålägga och döma ut vite. I lagförslag nr 7 föreslås att bestämmelserna i den sistnämnda paragrafen överförs till 33 a § i lagen om Finansinspektionen, dvs. till lagens 3 kap.

Enligt 9 kap. 8 § 1 mom. i lagförslag nr 2 kan Finansinspektionen när ett värdepappersföretag har försatts i likvidation eller konkurs tillsätta ett ombud enligt 29 § i lagen om Finansinspektionen för att övervaka att medlen snabbt återbetalas till värdepappersföretagets kunder. I 12 § 1 mom. i lagförslag nr 5 föreskrivs om motsvarande rätt att tillsätta ombud. Dessa befogenheter motsvarar Finansinspektionens rätt att i enlighet med 29 § i lagen om Finansinspektionen tillsätta ett ombud för att övervaka auktoriserade tillsynsobjekts verksamhet.

De föreslagna befogenheterna har betydelse för friheten att i enlighet med grundlagens 18 § 1 mom. utöva näringar och yrken. Grundlagsutskottet anser inte att sådana befogenheter är problematiska från statsförvaltningens synpunkt (exempelvis GrUU 28/2008 och GrUU 67/2002).

Överklaganden och administrativa påföljder

Enligt grundlagens 21 § 1 mom. har var och en rätt att på behörigt sätt och utan ogrundat dröjsmål få sin sak behandlad av en domstol eller någon annan myndighet som är behörig enligt lag samt att få ett beslut om gäller hans eller hennes rättigheter och skyldigheter behandlat vid domstol eller något annat oavhängigt rättskipningsorgan.

Enligt grundlagens 98 § är allmänna domstolar högsta domstolen, hovrätterna och tingsrätterna. Allmänna förvaltningsdomstolar är högsta förvaltningsdomstolen och de regionala förvaltningsdomstolarna. I lag föreskrivs om specialdomstolar som utövar domsrätt på särskilt angivna områden. Tillfälliga domstolar får inte tillsättas.

Enligt grundlagens 99 § 1 mom. utövas den högsta domsrätten i tviste- och brottmål av

högsta domstolen och i förvaltningsmål av högsta förvaltningsdomstolen.

Finansministeriets beslut som avses i propositionens lagförslag nr 3 och 4 kan enligt 9 kap. 1 § i lagförslag nr 3 och enligt 8 kap. 5 § i lagförslag nr 4 överklagas genom besvär till högsta förvaltningsdomstolen enligt vad som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen.

I propositionen föreslås förtydligande bestämmelser om överklagande av Finansinspektionens beslut. Huvudregeln är enligt 73 § 1 mom. i lagförslag nr 7 att Finansinspektionens beslut ska överklagas till Helsingfors förvaltningsdomstol. Motsvarande bestämmelser om överklagande ingår i 18 kap. 1 § i lagförslag nr 1, i 9 kap. 2 § i lagförslag nr 3 och i 8 kap. 6 § i lagförslag nr 4. Helsingfors förvaltningsdomstols beslut ska i enlighet med förvaltningsprocesslagen överklagas genom besvär till högsta förvaltningsdomstolen. Detta förutsätter inte besvärstillstånd.

Undantag från huvudregeln utgör Finansinspektionens beslut som gäller administrativa påföljder enligt 4 kap. i lagförslag nr 7, dvs. ordningsavgift (lagförslagets 38 §), offentlig varning (lagförslagets 39 §) och påföljdsavgift (lagförslagets 40 §). Sådana beslut kan enligt lagförslagets 73 § 2 mom. överklagas till marknadsdomstolen.

Också marknadsdomstolens beslut överklagas genom besvär till högsta förvaltningsdomstolen. Förslaget stämmer överens med grundlagsutskottets praxis enligt vilken besvär över en förvaltningsmyndighets beslut att påföra en administrativ påföljd ska anses vara ett förvaltningsprocessärende (GrUU 32/2005 och GrUU 4/2005). Överklagande av marknadsdomstolens beslut förutsätter inte besvärstillstånd.

Marknadsdomstolen har omfattande sakkunskap när det gäller konkurrenslagstiftning, upphandlingslagstiftning och bl.a. elmarknadslagstiftning samt erfarenhet när det gäller att behandla och avgöra överklaganden som gäller grunderna för administrativa påföljder och påföljdernas belopp i situationer där det förekommit överträdelser och försummelser av näringslagstiftningen.

Genom att koncentrera överklagandet av sådana påföljdsärenden som avses i propositionen till marknadsdomstolen blir förfaran-

det effektivare och samtidigt förbättras rätts-säkerheten för dem som påförs påföljdsavgift. Både påföljdsavgift som i enlighet med 41 § 2 mom. i lagförslag nr 7 påförs finansmarknadsaktörer och påföljdsavgift som enligt konkurrenslagens 13 § påförs näringsidkare kan uppgå till maximalt 10 procent av företagets omsättning. Påföljdsavgiften kan sålunda få betydande ekonomiska konsekvenser för näringsidkaren.

Bestämmelser om marknadsdomstolens behörighet ingår också i lagförslag nr 10 i vars 1 § konstateras att marknadsdomstolen behandlar också ärenden som hör till dess behörighet enligt lagen om Finansinspektionen.

Bestämmelserna i 73 § 2 mom. i propositionens lagförslag nr 7 och likaså propositionens övriga bestämmelser om överklagande kan anses vara behövliga och ändamålsenliga samt förenliga med de krav som statsförfattningen ställer.

I 4 kap. i propositionens lagförslag nr 7 föreskrivs inte om några nya administrativa påföljder. Däremot föreslås att bestämmelsen om offentlig anmärkning i 40 § i den gällande lagen om Finansinspektionen slopas.

De föreslagna administrativa påföljderna är klart strängare än de nuvarande. Detta är förenligt med de aktuella projekten för revidering av EU:s finansmarknadslagstiftning. De administrativa påföljdernas och åtgärdernas förebyggande karaktär har beaktats redan i den gällande EU-lagstiftningen. Exempelvis enligt artikel 51 i direktivet om marknader för finansiella instrument ska sådana åtgärder vara effektiva, proportionerliga och avskräckande. Den finanskris som fick sin början 2008 har visat att det behövs kraftiga och mångsidiga tillsynsinstrument på finansmarknaden. De administrativa påföljderna kan anses vara ett viktigt element i detta avseende.

Det krävs lagstiftning om grunderna för betalningsskyldigheten när det gäller administrativa påföljder i form av sanktioner och om grunderna för påföljdernas belopp (t.ex. GrUU 55/2005 och 32/2005).

I 40 § 1 mom. i lagförslag nr 7 och i de övriga lagförslag som det hänvisas till i paragrafen föreskrivs om överträdelser och försummelser för vilka kan påföras påföljdsav-

gift. Motsvarande bestämmelser om ordningsavgifter ingår i lagförslagets 38 § 1 mom.

I lagförslagets 41 § föreskrivs om påföljdsavgiftens maximibelopp. I lagförslagets 38 § 2 mom. föreskrivs om ordningsavgiftens mini- och maximibelopp. Både när det gäller ordningsavgiften och påföljdsavgiften bestäms beloppet på basis av en helhetsbedömning. Närmare bestämmelser om påföljdsavgiften finns i lagförslagets 41 § och 40 § 2 mom. I lagförslagets 38 § 2 mom. föreskrivs närmare om ordningsavgiften. I lagförslagets 42 § föreskrivs om avstående från att påföra administrativa påföljder. I lagförslagets 43 a § föreskrivs om verkställighet och återbetalning av ordningsavgift och påföljdsavgift. I lagförslagets 71 § föreskrivs om överklagande. I lagförslagets 43 b och 44 § föreskrivs dessutom om behandling av ärenden i marknadsdomstolen.

Bestämmelserna om administrativa påföljder i lagförslagets 4 kap. ska kombinera å ena sidan påföljdernas exakthet och proportionalitet och å andra sidan användningen av påföljderna på ett flexibelt och avskräckande sätt. Finansinspektionen bör ha flexibla möjligheter att med beaktande av rådande förhållanden påföra den mest ändamålsenliga påföljden i varje enskilt fall av överträdelse eller försummelse av lagstiftningen. De föreslagna administrativa påföljderna gör det möjligt att snabbt och effektivt ingripa i förfaranden som strider mot finansmarknadslagstiftningen, vilket innebär effektivare offentlig tillsyn över finansmarknaden.

Bestämmelserna om administrativa påföljder har utarbetats uttryckligen med beaktande av artikel 4 i det sjunde tilläggsprotokollet till Europeiska människorättskonventionen, dvs. rätten att inte bli lagförd eller straffad två gånger för samma brott (ne bis in idem - förbudet). Förbudet ingår i lagförslagets 42 § 3 mom. Dessutom beaktas bestämmelsen i lagförslagets 40 § 2 mom. och 43 a § 2 mom.

De föreslagna administrativa påföljderna kan jämföras med t.ex. de administrativa påföljder som kan påföras i enlighet med konkurrenslagstiftningen. Den nya konkurrenslagen har tillkommit med grundlagsutskottets medverkan (GrUU 40/2010).

Utfärdande av förordningar och delegering av lagstiftningsbehörighet

Enligt grundlagens 80 § kan republikens president, statsrådet och ministerierna utfärda förordningar med stöd av bemyndiganden i grundlagen eller i någon annan lag.

I propositionen ingår sex bemyndiganden som ger statsrådet rätt att utfärda förordning. Fem av dessa bemyndiganden stämmer överens med gällande lag (7 kap. 14 § 7 mom. i lagförslag nr 2, 43 a § 1 mom. i lagförslag nr 7, 42 § 7 mom. i lagförslag nr 14, 11 § 7 mom. i lagförslag nr 18 och 16 § 7 mom. i lagförslag nr 20). Ett av de föreslagna bemyndigandena är nytt (3 c § 3 mom. i lagförslag nr 7). Eftersom en eventuell förordning skulle gälla myndigheter inom flera ministeriers förvaltningsområden är det på sin plats att vid behov genom förordning av statsrådet utfärda närmare bestämmelser om hur myndighetsarbetet ska genomföras.

De övriga bemyndiganden att utfärda förordning som ingår i propositionen har inte en vittgående betydelse och är inte heller principiellt viktiga för statsrådets sammantagna verksamhet och de hör inte exempelvis till flera ministeriers ansvarsområden. Av denna anledning kan det föreskrivas att utfärdandet av förordningar hör till finansministeriet, som ansvarar för finansmarknadslagstiftningen.

Finansministeriets bemyndiganden att utfärda förordningar i enlighet med propositionens lagförslag nr 1 motsvarar huvudsakligen de gällande bemyndigandena. Det föreslås att bemyndigandena i lagförslagets 5 kap. preciseras och ändras så att de inte längre omfattar de bestämmelser som enligt förslaget överförs från den nuvarande förordningen till den nya lagen.

Finansministeriets bemyndiganden att utfärda förordningar enligt propositionens lagförslag nr 2 motsvarar gällande bemyndiganden, med vissa preciseringar. Också bemyndigandena att utfärda förordning enligt propositionens lagförslag nr 3 och 4 motsvarar de nuvarande bemyndigandena.

Enligt grundlagens 80 § kan också andra myndigheter genom lag bemyndigas att utfärda rättsnormer i bestämda frågor, om det med hänsyn till föremålet för regleringen

finns särskilda skäl och om regleringens betydelse i sak inte kräver att den sker genom lag eller förordning. Tillämpningsområdet för ett sådant bemyndigande ska vara exakt avgränsat.

I propositionens lagförslag nr 1—6, 14 och 20 föreslås Finansinspektionen få behörighet att utfärda närmare föreskrifter. Behörigheten att utfärda föreskrifter innebär [huvudsakligen] bemyndiganden som motsvarar den nuvarande lagstiftningen. En del av bemyndigandena i 11 kap. i propositionens lagförslag nr 1 är nya.

I propositionens lagförslag nr 2 är endast bemyndigandena i 5 kap. 4 § 2 och 3 mom. nya. De är emellertid närmast av teknisk natur och motsvarar bestämmelserna om Finansinspektionens behörighet att utfärda föreskrifter i kreditinstitutslagens 29 i § 2 mom. Ny är dessutom bestämmelsen i 7 kap. 23 § 2 mom. enligt vilken Finansinspektionen kan utfärda närmare föreskrifter om rapporter och om rapporteringen till Finansinspektionen.

Bemyndigandena att utfärda föreskrifter i propositionens lagförslag nr 3 motsvarar huvudsakligen den gällande lagstiftningen. Enligt lagförslagets 2 kap. 41 § 2 mom. 2 punkten kan Finansinspektionen utfärda närmare föreskrifter om villkoren för att en börs får auktorisera en handelspart. Enligt den nuvarande värdepappersmarknadslagen fastställs villkoren genom förordning av finansministeriet. Det föreslås att den gällande regleringen kompletteras också så att de bestämmelser som avses ovan ska trygga Finansinspektionens möjligheter att få tillräcklig information om handelsparters kunder och deras transaktioner. Det är sålunda fråga om en teknisk reglering som preciserar lagens innehåll. Ny är dessutom bestämmelsen i 2 kap. 44 § 1 mom. enligt vilken Finansinspektionen kan utfärda närmare föreskrifter om rapporter och om rapporteringen till Finansinspektionen.

Bemyndigandena i 2 kap. 30 § 1 mom. och 5 kap. 8 § i propositionens lagförslag nr 4 är nya. De motsvarar emellertid bemyndigandena i t.ex. lagförslag nr 2 och i den gällande lagen om värdepappersföretag. Ny är dessutom bestämmelsen i lagförslagets 2 kap. 30 § 2 mom. enligt vilken Finansinspektionen kan utfärda närmare föreskrifter om rapporter och

om rapporteringen till Finansinspektionen. Det föreskrivs om motsvarande bemyndiganden också i lagförslag nr 2 och 3.

Enligt den nya bestämmelsen i 8 kap. 14 § i lagförslag nr 4 ges Finansinspektionen dessutom behörighet att utfärda närmare föreskrifter om intern bokföring av förvaltarregistrerade värdeandelar som registrerats på ett sådant förvaltningskonto som avses i 5 a § i lagförslag nr 6. Detta bemyndigande motsvarar emellertid Finansinspektionens nuvarande behörighet att utfärda närmare tekniska föreskrifter t.ex. om tillsynsobjekts bokslut.

Nya bemyndiganden ingår också i 9 § i propositionens lagförslag nr 5 och i 16 § 3 mom. i lagförslag nr 6. I dem är det fråga om tekniska förfaranden som gäller värdepapperskonton och register över värdeandelar samt om vilka uppgifter som ska antecknas på konton och i register. Utfärdandet av närmare föreskrifter om sådana omständigheter kan jämföras med Finansinspektionens nuvarande behörighet att utfärda föreskrifter.

En del av de bemyndiganden som föreslås gäller noggrant definierade och avgränsade bestämmelser och föreskrifter. Exempelvis bemyndigandena i lagförslag nr 2 gäller värdepappersföretag och andra tillhandahållare av investeringstjänster som Finansinspektionen övervakar och har gett verksamhetstillstånd. På motsvarande sätt gäller bestämmelserna i lagförslagen nr 3—6, 14 och 20 sådana tillsynsobjekt enligt 4 § i lagen om Finansinspektionen som har fått verksamhetstillstånd eller motsvarande auktorisation samt sådana övriga finansmarknadsaktörer eller med den jämförbara i någon annan stat etablerade eller registrerade juridiska och andra personer som avses i 5 §.

De föreskrifter som avses i propositionens lagförslag nr 1 gäller sådana aktörer på värdepappersmarknaden som hör till en mera omfattande grupp av personer än den men som dock uppfyller de förutsättningar som anges i lagen. Det kan vara fråga om antingen tillsynsobjekt enligt 4 § i lagen om Finansinspektionen eller om andra sådana finansmarknadsaktörer som avses i den nämnda lagens 5 §.

Typiskt för de föreslagna bemyndigandena är att de gäller regleringar som är av teknisk natur eller annars gäller detaljer. En betydan-

de del av bemyndigandena att utfärda föreskrifter avser också sådana normer av teknisk natur som EU-lagstiftningen förutsätter. Normer av detta slag måste också ändras ofta. Ändringsbehoven beror delvis på att föreskrifterna måste anpassas till kommissionens förordningar och beslut om värdepappersmarknaden. Kommissionen väntas under de närmaste åren utfärda ett stort antal sådana förordningar och beslut. Finansinspektionen i Finland deltar i de europeiska tillsynsmyndigheternas beredning av tekniska standarder för finansmarknaden. Av dessa skäl är det ändamålsenligt att Finansinspektionen utfärdar sådana närmare föreskrifter som avses i propositionen. Grundlagsutskottet har i flera sammanhang ansett att Finansinspektionen eller dess föregångare kunde ges sådan behörighet (t.ex. GrUU 28/2008, GrUU 17/2004 och GrUU 67/2002).

Organ som ger rekommendationer

Enligt 10 kap. 13 § 2 mom. i propositionens lagförslag nr 2 ska värdepappersföretag säkerställa att deras icke-professionella kunder kan hänskjuta enskilda meningsskiljaktigheter om tillämpning av den föreslagna lagen till ett oavhängigt organ som ger rekommendationer. Organets stadgar ska trygga en opartisk, öppen, effektiv och rättvis behandling av meningsskiljaktigheter.

Förslaget är baserat på artikel 53 i direktivet om marknader för finansiella instrument. Enligt artikeln ska medlemsstaterna uppmuntra till upprättandet av effektiva och ändamålsenliga klagomåls- och överprövningsförfaranden så att konsumenttvister rörande värdepappersföretags tillhandahållande av investerings- och sidotjänster kan handläggas utanför domstol.

Enligt propositionen är det viktigt att denna möjlighet erbjuds till värdepappersföretags alla icke-professionella kunder. Den föreslagna bestämmelsen förutsätter inte att det i Finland finns endast ett sådant organ. Varje värdepappersföretag har enligt förslaget skyldighet att för sina kunder ordna möjlighet till behandling av meningsskiljaktigheter hos ett oavhängigt organ som ger rekommendationer. Organets verksamhet regleras inte uttryckligen och det ska inte heller vara

föremål för Finansinspektionens tillsyn. Förslaget innebär emellertid att Finansinspektionen ska övervaka att varje värdepappersföretag uppfyller sin plikt. Detta ska enligt lagförslagets 10 kap. 13 § 2 mom. ske så att värdepappersföretagen ska meddela organets namn och kontaktuppgifter till Finansinspektionen. På begäran av Finansinspektionen ska värdepappersföretaget också tillställa Finansinspektionen organets stadgar och andra utredningar som behövs för tillsynen, enligt vad Finansinspektionen bestämmer.

En kund ska enligt förslaget inte vara tvungen att utnyttja möjligheten att hänskjuta en tvist till organet för handläggning. Kunden kan stämma in värdepappersföretaget till en domstol som svarande i ett tvistemål, oberoende av om kunden först har vänt sig till organet eller inte.

Att vända sig till organet skulle inte vara liktydigt med att vända sig till det allmänna. Lagstiftaren skulle inte befatta sig med hur organet organiseras eller finansieras. Förslaget innebär att lagen endast kräver att värdepappersföretag för sina kunder ordnar möjlighet till opartisk, öppen, effektiv och rättvis behandling av meningsskiljaktigheter.

Bestämmelserna om organet är inte problematiska med avseende på statsförfattningen.

Enligt lagen om konsumenttvistenämnden (8/2007) är konsumenttvistenämnden ett oavhängigt och opartiskt rättsskyddsorgan som behandlar konsumenttvister. Nämnden är emellertid inte behörig att behandla ärenden som gäller t.ex. avyttring av värdepapper enligt den gällande värdepappersmarknadslagen, ärenden som gäller emittenter av sådana värdepapper, ärenden som gäller offentliga uppköpserbjudanden, ärenden som gäller inlösningspliktiga aktieägares förfarande och inte heller ärenden som gäller värdepappersförmedlare, kapitalförvaltare och investeringsrådgivare.

En förutsättning för att konsumenttvistenämndens behörighet ska kunna utsträckas till att gälla värdepappersmarknadsärenden är att nämnden får avsevärt mycket större resurser för sin verksamhet. Samtidigt är det skäl att utsträcka regleringen till att gälla hela finansbranschen. Detta skulle för det första öka statens utgifter. För det andra har förfa-

randet att på frivillig basis ordna behandlingen av konsumenttvister inom finansbranschen visat sig fungera bra. Av de nämnda orsakerna har det i detta skede inte ansetts vara nödvändigt att i propositionen föreslå utökning av konsumenttvistenämndens behörighet.

Enligt 11 kap. 28 § i propositionens lagförslag nr 1 ska börsbolag direkt eller indirekt höra till ett oberoende organ som representerar stora delar av näringslivet och är etablerat i Finland och som i syfte att främja god värdepappersmarknadssed ge rekommendationer om hur ett målbolags ledning ska agera vid uppköpserbjudanden och om avtalsbaserade strukturer för att upprätthålla kontrollen eller i syfte att styra bolagsrättsliga förfaranden som ska tillämpas i samband med företagsköp. Enligt förslaget kan organet också ge yttranden om dessa frågor. Det föreslås inte bli obligatoriskt för börsbolag att höra till ett organ, vilket innebär att bestämmelsen inte kränker föreningsfriheten enligt grundlagens 13 §. Organet ska inte heller utfärda bindande föreskrifter eller utöva förvaltningsrättsliga befogenheter. Det blir sålunda inte aktuellt att tillämpa grundlagens 80 och 124 § i detta fall.

Börser och värdepapperscentraler

Enligt 2 kap. 1 § i propositionens lagförslag nr 3 får börsverksamhet inte bedrivas utan tillstånd som beviljats av finansministeriet. På motsvarande sätt föreskrivs i 2 kap. 1 § i lagförslag nr 4 att en värdepapperscentral inte får bedriva verksamhet utan tillstånd av finansministeriet. Verksamhetstillstånd kan beviljas endast finländska aktiebolag. Bolagets huvudkontor ska finnas i Finland.

Verksamhetstillstånd kan beviljas flera än en sökande. I Finland kan det sålunda finnas flera än en auktoriserade börser eller värdepapperscentraler. Dessa principer ingår också i den gällande lagstiftningen.

Liksom enligt den gällande lagen ska börser och värdepapperscentralers regler fastställas av finansministeriet. I lagen föreskrivs om deras uppgifter och om reglernas minimi-innehåll.

Börser och värdepapperscentraler är inte myndigheter utan privaträttsliga juridiska personer. Börsverksamhet är i stor utsträckning baserad på direktivet om marknader för finansiella instrument som kommer att revideras. Dessutom har kommissionen publicerat ett förslag till EU-förordning om nationella värdepapperscentraler.

Börsens och värdepapperscentralens uppgifter uppvisar delvis drag av offentliga förvaltningsuppgifter. Avsikten är att i ett senare skede, eventuellt i samband med det nationella genomförandet av de ovan nämnda EU-projekten, se över börsens och värdepapperscentralens uppgifter samt dessas förhållande till bl.a. grundlagens 124 §.

Enligt grundlagens 124 § kan offentliga förvaltningsuppgifter anförtros andra än myndigheter endast genom lag eller med stöd av lag, om det behövs för en ändamålsenlig skötsel av uppgifterna och om det inte äventyrar de grundläggande fri- och rättigheterna, rättssäkerheten eller andra krav på god förvaltning. Uppgifter som innebär betydanden utövning av offentlig makt får dock tilldelas endast myndigheter.

Regeringen anser att de föreslagna lagarna kan behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Med stöd av det som anförs ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

1.

Värdepappersmarknadslag

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

DEL I

ALLMÄNT

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Lagens allmänna tillämpningsområde

I denna lag föreskrivs om sättande av värdepapper i omlopp bland allmänheten, om informationsskyldighet på värdepappersmarknaden, om offentliga uppköpserbjudanden, om förhindrande av missbruk på värdepappersmarknaden och om tillsyn över värdepappersmarknaden.

Denna lag ska tillämpas också på verksamhet som bedrivs i andra länder än Finland, enligt vad som föreskrivs nedan.

2 §

Förbud mot att förfara i strid mot god värdepappersmarknadssed

På värdepappersmarknaden får inte tillämpas förfaranden som strider mot god värdepappersmarknadssed eller.

3 §

Förbud mot att lämna osann eller vilseledande information

Vid marknadsföring och omsättning av värdepapper och andra finansiella instrument i samband med näringsverksamhet samt vid uppfyllande av informationsskyldigheten en-

ligt denna lag får inte ges osann eller vilseledande information.

Information vars osanna eller vilseledande karaktär framgår efter att den lämnats och som kan ha en väsentlig betydelse för investerare, ska utan dröjsmål rättas eller kompletteras i tillräcklig utsträckning

4 §

Opartiskt tillhandahållande av tillräcklig information

Den som själv eller enligt uppdrag erbjuder värdepapper eller ansöker om att värdepapper ska tas upp till handel på en reglerad marknad eller på en multilateral handelsplattform eller som enligt 3—9 eller 11 kap. i denna lag är informationsskyldig gentemot investerare, ska opartiskt tillhandahålla investerarna tillräcklig information om omständigheter som är ägnade att väsentligt inverka på värdepapperens värde.

5 §

Europeiska unionens lagstiftning

I denna lag används följande benämningar på Europeiska unionens författningar:

1) *Öppenhetsdirektivet*; Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/109/EG om harmonisering av insynskraven angående upplysningar om emittenter vars värdepapper är upptagna till handel på en reglerad marknad och om ändring av direktiv 2001/34/EG,

2) *Prospektdirektivet*; Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/71/EG om de prospekt som skall offentliggöras när värdepapper erbjuds till allmänheten eller tas upp till handel och om ändring av direktiv 2001/34/EG,

3) *Marknadsmisbruksdirektivet*; Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/6/EG om insiderhandel och otillbörlig marknadspåverkan (marknadsmisbruk),

4) *Direktivet om uppköpserbjudanden*, Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/25/EG om uppköpserbjudanden,

5) *Direktivet om marknader för finansiella instrument*; Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/39/EG om marknader för finansiella instrument och om ändring av rådets direktiv 85/611/EEG och 93/6/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/12/EG samt upphävande av rådets direktiv 93/22/EEG,

6) *Kommissionens prospektförordning* kommissionens förordning (EG) nr 809/2004 om genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/71/EG i fråga om informationen i prospekt, dessas format, införlivande genom hänvisning samt offentliggörande av prospekt och annonsering,

7) *Förordningen om genomförande av direktivet om marknader för finansiella instrument*; kommissionens förordning (EG) nr 1287/2006 om genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/39/EG vad gäller dokumenteringsskyldigheter för värdepappersföretag, transaktionsrapportering, överblickbarhet på marknaden, upptagande av finansiella instrument till handel samt definitioner för tillämpning av det direktivet,

8) *Kommissionens återköpsförordning*; kommissionens förordning (EG) nr 2273/2003 om genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/6/EG när det gäller undantag för återköpsprogram och stabilisering av finansiella instrument.

6 §

Tillsyn

Finansinspektionen övervakar efterlevnaden av denna lag samt av bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den. Finansinspektionen övervakar dock inte handel som Finlands Bank i syfte att sköta sina finanspolitiska åtaganden bedriver med värdepapper och andra finansiella instrument.

I lagen om Finansinspektionen (878/2008) föreskrivs om Finansinspektionens skyldighet att samarbeta med Konsumentverket i ärenden som gäller tillsyn över denna lag.

2 kap.

Definitioner

1 §

Värdepapper

Med *värdepapper* avses i denna lag värdepapper som är omsättningsbara och som har satts eller kommer att sättas i omlopp bland allmänheten tillsammans med andra värdepapper som utfärdats över identiska rättigheter. Det kan vara fråga om t.ex.

1) aktier i aktieföretag och motsvarande andelar i andra företag, samt om depositionsbevis för sådana rättigheter,

2) obligationer och andra skuldförbindelser samt om depositionsbevis för sådana rättigheter,

3) andra värdepapper som ger rätt att förvärva eller sälja värdepapper som avses i 1 eller 2 punkten, och om värdepapper som kan berättiga till kontant betalning som fastställs i relation till andra värdepapper, valutor, räntor eller avkastningar, råvaror eller andra index eller värden,

4) fondandelar enligt lagen om placeringsfonder (48/1999) och andra därmed jämförbara andelar i fondföretag.

Som värdepapper ska enligt denna lag dock inte betraktas rättigheter som ensamma för sig eller tillsammans med andra värdepapper medför rätt att besitta en viss lägenhet, en viss annan lokal eller fastighet eller en viss del av en fastighet.

2 §

Finansiella instrument

Med *finansiella instrument* avses i denna lag värdepapper och andra finansiella instrument enligt 1 kap. 10 § i lagen om investeringstjänster (/).

3 §

Emittent

Med *emittent* avses i denna lag finländska och utländska företag som har emitterat värdepapper.

4 §

Företag som står under bestämmande inflytande

Med *företag som står under bestämmande inflytande* avses i denna lag företag där en aktieägare, medlem eller någon annan har bestämmande inflytande enligt denna paragraf.

En person har bestämmande inflytande i ett företag när personen

1) innehar mer än hälften av röstetalet för samtliga aktier eller motsvarande andelar i företaget och röstmajoriteten grundar sig på ägande, medlemskap, bolagsordning, bolagsavtal eller på därmed jämförbara stadgar eller annat avtal, eller

2) har rätt att utse eller avsätta flertalet av medlemmarna i företagets styrelse eller ett därmed jämförbart organ eller i ett organ som har denna rätt, och rätten att utse eller avsätta medlemmarna grundar sig på samma omständigheter som röstmajoriteten enligt 1 punkten.

När den röstandel som avses i 2 mom. beräknas ska en sådan röstningsbegränsning inte beaktas som följer av lag eller företagets bolagsordning, bolagsavtal eller därmed jämförbara stadgar eller något annat avtal. När företagets sammanlagda röstetal beräknas ska de röster inte beaktas som hänför sig till aktier eller motsvarande andelar som innehas av företaget självt eller av ett företag som står under dess bestämmande inflytande.

Utöver vad som föreskrivs i 2 och 3 mom. anses ett företag stå under ett annat företags bestämmande inflytande om det har en gemensam ledning med det sist nämnda företaget eller om det sistnämnda företaget på något annat sätt faktiskt utövar bestämmande inflytande i det förstnämnda.

Om en aktieägare, medlem eller annan person tillsammans med företag där han har be-

stämmade inflytande eller dessa företag gemensamt har bestämmande inflytande enligt 2—4 mom. i ett företag, anses det bestämmande inflytandet sträcka sig också till det sistnämnda företaget.

Vad som i denna paragraf föreskrivs om bestämmande inflytande i företag gäller i tillämpliga delar också bestämmande inflytande i stiftelser.

5 §

Reglerad marknad och marknadsplatsoperatör som driver en reglerad marknad

Med *reglerad marknad* avses i denna lag handelsförfaranden enligt 1 kap. 2 § 6 punkten i lagen om handel med finansiella instrument (/) och med *marknadsplatsoperatör som driver en reglerad marknad* avses en börs eller motsvarande företag i en EES-stat som av en behörig myndighet har auktoriserats att driva en reglerad marknad.

6 §

Börs

Med *börs* avses i denna lag en marknadsoperatör som enligt 1 kap. 2 § 4 punkten i lagen om handel med finansiella instrument driver en reglerad marknad.

7 §

Börsbolag

Med *börsbolag* avses i denna lag ett publikt aktiebolag enligt aktiebolagslagen och ett bolag enligt lagen om europabolag (742/2004) som har sitt bolagsrättsliga säte i Finland och emitterar aktier som är föremål för handel på en reglerad marknad.

8 §

Målbolag

Med *målbolag* avses enligt kap 9 i denna lag emittenter som avses i öppenhetsdirektivet och enligt kap 11 emittenter som bestäms i direktivet om uppköpserbjudanden.

9 §

Multilateral handelsplattform och marknadsplatsoperatör som ordnar multilateral handel

Med *multilateral handelsplattform* avses i denna lag handelsförfaranden enligt 1 kap. 2 § 7 punkten i lagen om handel med finansiella instrument och med *marknadsplatsoperatör som ordnar multilateral handel* avses företag enligt 8 punkten i nämnda paragraf.

10 §

Tillhandahållare av investeringstjänster

Med *tillhandahållare av investeringstjänster* avses i denna lag värdepappersföretag och utländska värdepappersföretag enligt lagen om investeringstjänster, sådana kreditinstitut och utländska kreditinstitut som enligt kreditinstitutslagen (121/2007) investeringstjänster samt sådana fondbolag och utländska fondbolag som enligt lagen om placeringsfonder tillhandahåller investeringstjänster.

11 §

Offentliggörande

Med *offentliggörande* avses i denna lag tillhandahållande av obligatorisk information för investerare, Finansinspektionen och respektive reglerade marknad enligt vad som föreskrivs i 10 kap. 3 och 4 §.

12 §

Erbjudande till allmänheten

Med *erbjudande av värdepapper till allmänheten* avses i denna lag ett meddelande som är riktat till personer och som innehåller eller är avsett att innehålla tillräcklig information om villkoren för ett erbjudande och om de värdepapper som erbjuds, för att personerna i fråga ska ha förutsättningar att fatta beslut om att teckna eller förvärva dessa värdepapper.

13 §

Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten

Med *Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten* avses Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1095/2010 om inrättande av en europeisk tillsynsmyndighet (Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten), om ändring av beslut nr 716/2009/EG och om upphävande av kommissionens beslut 2009/77/EG.

14 §

EES-stat och tredjeland

Med *EES-stat* avses i denna lag en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och med *tredjeland* någon annan stat än en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

DEL II

PROSPEKT

3 kap.

Tillämpningsområde och definitioner

1 §

Tillämpningsområde

Bestämmelserna i 3—5 kap. i denna lag ska tillämpas på prospekt som offentliggörs över värdepapper, på erbjudande av värdepapper till allmänheten och på ansökan om att värdepapper ska tas upp till handel på en reglerad marknad.

2 §

Avgränsning av tillämpningsområdet

Informationsskyldigheten enligt 3—5 kap. i denna lag gäller inte erbjudande av följande

värdepapper till allmänheten eller ansökan om att de ska tas upp till handel på en reglerad marknad:

1) aktier och andra andelar av eget kapital i EES-staters centralbanker,

2) icke-aktierelaterade värdepapper som fortlöpande eller vid upprepade tillfällen emitteras av kreditinstitut, förutsatt att värdepapperen inte är efterställda, konvertibla eller utbytbara eller inte ger rätt att teckna eller förvärva andra slag av värdepapper eller rätt till en prestation på basis av värdeutvecklingen på värdepapper eller andra tillgångar och förutsatt att de inte är kopplade till derivatinstrument, värdepapperen ska styrka mottagandet av insättningar och omfattas av ett system för garanti av insättningar enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 94/19/EG om system för garanti av insättningar,

3) skuldförbindelser som förfaller till betalning innan 12 månader har förflytit efter att de emitterats.

Informationsskyldigheten enligt 3—5 kap. i denna lag gäller också erbjudande av andelar i slutna fondföretag till allmänheten och ansökan om att andelarna ska tas upp till handel på en reglerad marknad. I lagen om placeringsfonder föreskrivs om informationskyldighet för placeringsfonder.

3 §

Förhållande till Europeiska unionens lagstiftning

På prospekt ska tillämpas utöver denna lag och bestämmelser som utfärdats med stöd av den kommissionens prospektförordning, om inte något annat följer av 4 kap. 6 § 3 mom.

4 §

Aktierelaterade värdepapper

Med *aktierelaterade värdepapper* avses i 3—5 kap. i denna lag aktier i aktieföretag och motsvarande andelar i andra företag, andra bevis över aktierättigheter enligt 3 kap. 12 § i aktieföretagslagen och andra värdepapper som ger rätt att förvärva sådana värdepapper antingen genom byte eller genom transaktioner under förutsättning att värdepapperen har

emitterats av samma emittent som aktierna eller motsvarande andelar eller av ett företag som hör till samma koncern.

5 §

Professionell investerare

Med *professionell investerare* avses i 3—5 kap. i denna lag en professionell kund enligt 1 kap. 18 § i lagen om investeringstjänster och en godtagbar motpart enligt 1 kap. 19 § i samma lag.

6 §

Hemstat för värdepappersemission

Hemstaten för en värdepappersemission är Finland när det är fråga om aktierelaterade värdepapper och emittenten har sitt bolagsrättsliga säte i Finland.

Hemstaten för en värdepappersemission är Finland också när emittenten har sitt bolagsrättsliga säte i ett tredjeland och aktierelaterade värdepapper erbjuds till allmänheten eller det görs en ansökan om att värdepapperen när de tas upp till handel inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet först tas upp till handel i Finland. Om någon annan än emittenten har beslutat om erbjudandet eller ansökan kan emittenten senare som hemstat för emissionen välja någon annan EES-stat.

Den som till allmänheten erbjuder icke-aktierelaterade värdepapper eller ansöker om att sådana ska tas upp till handel på en reglerad marknad, kan välja Finland som hemstat för emissionen om värdepapperen erbjuds till allmänheten eller om det görs en ansökan om att de ska tas upp till handel på en reglerad marknad i Finland eller om emittenten har sitt bolagsrättsliga säte i Finland och

1) värdepapperens nominella värde eller bokföringsmässiga motvärde är minst 1 000 euro, eller

2) värdepapperen berättigar till andra värdepapper eller till en prestation baserad på värdeutvecklingen för andra värdepapper eller nyckeltal

4 kap.

Offentliggörande av prospekt samt prospektets innehåll

1 §

Skyldighet att offentliggöra prospekt

Den som erbjuder allmänheten värdepapper och den som ansöker om att värdepapper ska tas upp till handel på en reglerad marknad ska offentliggöra ett prospekt över värdepapperen innan erbjudandet träder i kraft eller värdepapperen tas upp till handel på en reglerad marknad, och att hålla prospektet tillgängligt för allmänheten under den tid erbjudandet är i kraft, enligt vad som föreskrivs i detta kapitel.

Ett prospekt får offentliggöras då Finansinspektionen har godkänt det eller den behöriga myndigheten i en annan EES-stat i enlighet med 5 kap. 2 § har meddelat Finansinspektionen att den godkänner prospektet.

Det godkända prospektet ska offentliggöras med samma innehåll och i samma form som det godkännts.

För upprättandet och offentliggörandet av prospekt ansvarar, utöver den som erbjudit och den som emitterat värdepapperen, den som enligt uppdrag sköter erbjudandet eller ansöker om att värdepapperen ska tas upp till handel på en reglerad marknad.

2 §

Undantag från skyldigheten att offentliggöra prospekt i fråga om vissa värdepapper

Prospekt behöver inte offentliggöras när följande värdepapper erbjuds till allmänheten eller när det görs en ansökan om att de ska tas upp till handel på en reglerad marknad:

1) icke-aktierelaterade värdepapper som emitteras av finska staten, Finlands Bank, en finländsk kommun eller samkommun eller av en annan EES-stat, dess centralbank eller en regional statlig förvaltningsenhet eller av ett internationellt offentligt organ som har minst en EES-stat som medlem, eller av Europeiska centralbanken, eller

2) värdepapper för vilka finska staten, en finländsk kommun eller samkommun eller en annan EES-stat eller dess regionala eller lokala förvaltningsenhet har ställt proprieborgen.

Något prospekt behöver inte heller offentliggöras när icke-aktierelaterade värdepapper som fortlöpande eller vid upprepade tillfällen emitteras av ett kreditinstitut erbjuds till allmänheten eller när det görs en ansökan om att de ska tas upp till handel på en reglerad marknad, om det sammanlagda motvärdet för de erbjudanden inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet beräknat för en 12 månaders period understiger 75 000 000 euro. Dessutom krävs det att värdepapperen inte är efterställda, konvertibla eller utbytbara och att de inte ger rätt att teckna eller förvärva andra slag av värdepapper och att de inte är kopplade till derivatinstrument.

Den som erbjuder värdepapper enligt 1 och 2 mom. eller ansöker om att de ska tas upp till handel på en reglerad marknad har dock rätt att offentliggöra ett prospekt. Om ett prospekt offentliggörs tillämpas bestämmelserna i 3—5 kap. och bestämmelser som utfärdats med stöd av dem på prospektet.

3 §

Undantag från skyldigheten att offentliggöra prospekt då värdepapper erbjuds till allmänheten

Prospekt behöver inte offentliggöras om värdepapper erbjuds

1) uteslutande till professionella investerare,

2) till färre än 150 investerare som inte är professionella investerare, beräknat per EES-stat,

3) till ett värde av minst 100 000 euro per investerare och erbjudande, eller som andelar vilkas nominella värde eller motvärde är minst 100 000 euro,

4) inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet för ett sammanlagt vederlag på mindre än 1 500 000 euro, som beräknas för en 12 månaders period, eller

5) inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet för ett sammanlagt vederlag på mindre än 5 000 000 euro och värdepapperen ansöks bli upptagna till handel på en multilateral handelsplattform i Finland och om ett bolagsprospekt enligt handelsplattformens regler hålls tillgängligt för investerarna medan erbjudandet gäller.

Om samma värdepapper erbjuds eller med ett nytt erbjudande förmedlas till slutinvesterare och det då inte finns förutsättningar för att enligt 1 mom. avstå från att offentliggöra prospekt, ska ett prospekt offentliggöras för det nya erbjudandet. Något prospekt behöver dock inte offentliggöras om för det ursprungliga erbjudandet har offentliggjorts ett prospekt som är i kraft, om emittenten eller någon annan som ansvarar för offentliggörandet av prospektet skriftligen har samtyckt till att det ursprungliga prospektet används för ett nytt erbjudande eller en ny förmedling av samma värdepapper till slutinvesterare.

Prospekt behöver inte heller offentliggöras om

1) aktier erbjuds som ersättning för redan emitterade aktier av samma slag, förutsatt att detta inte innebär ökning av aktiekapitalet,

2) de aktier som erbjuds tilldelas emittentens aktieägare i stället för utdelning i pengar, i form av aktier av samma slag som de aktier, som avkastade vinstutdelningen, förutsatt att anbudsgivaren offentliggör ett dokument med information om hur många aktier erbjudandet avser och av vilket slag de är samt om grunderna och villkoren för erbjudandet,

3) ett arbetsgivarföretag eller ett företag som är anknutet till det erbjuder värdepapper till arbetsgivarföretagets nuvarande eller tidigare chefer eller anställda, förutsatt att anbudsgivaren har sitt bolagsrättsliga säte i en EES-stat och offentliggör ett dokument med information om hur många värdepapper erbjudandet avser och av vilket slag de är samt om grunderna och villkoren för erbjudandet.

Vad som föreskrivs i 3 mom. 3 punkten ska också tillämpas också på bolag som har sitt bolagsrättsliga säte i ett tredjeland och vars värdepapper är föremål för handel på en reglerad marknad eller i ett tredjeland på en marknad som motsvarar en reglerad marknad, om ett dokument som avses i nämnda

punkten finns att få på ett språk som allmänt används på den internationella finansmarknaden och om kommissionen i fråga om tredjelandet har fattat ett likvärdighetsbeslut enligt artikel 4.1 i prospektdirektivet.

4 §

Undantag från skyldigheten att offentliggöra prospekt vid ansökan om att värdepapper ska tas upp till handel på en reglerad marknad

Prospekt behöver inte offentliggöras om ansökan om upptagande till handel på en reglerad marknad avser

1) aktier som sammanlagt under en 12 månaders period utgör mindre än 10 procent av det antal aktier av samma slag som är föremål för handel på samma reglerade marknad,

2) aktier som utgör vederlag för aktier som redan är föremål för handel på samma reglerade marknad, förutsatt att emissionen av dessa nya aktier inte innebär en ökning av bolagets aktiekapital,

3) aktier som överläts till ägare av emittentens aktier som är föremål för handel på samma reglerade marknad i stället för vinstutdelning eller ränta i pengar, i form av aktier av samma slag som de aktierna som avkastade vinstutdelningen, förutsatt att budgivaren offentliggör ett dokument med information om hur många aktier erbjudandet avser och av vilket slag de är samt om motiven och villkoren för erbjudandet,

4) värdepapper som ett arbetsgivarföretag eller ett företag som är anknutet till det erbjuder till arbetsgivarföretagets nuvarande eller tidigare chefer eller anställda, ifall företagets värdepapper är föremål för handel på samma reglerade marknad och ifall anbudsgivaren offentliggör ett dokument med information om hur många värdepapper erbjudandet avser och av vilket slag de är samt om grunderna och villkoren för erbjudandet,

5) aktier som fås i utbyte eller vid konvertering av värdepapper eller genom utnyttjande av andra värdepappersrelaterade rättigheter, om aktier av samma slag redan är föremål för handel på samma reglerade marknad.

5 §

Av Finansinspektionen beviljat tillstånd att avvika från skyldigheten att offentliggöra prospekt

Finansinspektionen kan på ansökan delvis eller helt bevilja undantag från skyldigheten att offentliggöra prospekt, om de värdepapper som erbjuds till allmänheten eller som ansöks bli upptagna till handel på en reglerad marknad är

1) värdepapper som erbjuds i utbyte i samband med offentliga uppköpserbudanden och andbudsgivaren har offentliggjort ett sådant dokument över erbjudandet som avses i 11 kap. 11 § eller ett annat dokument som Finansinspektionen anser innehålla information som motsvarar den som finns i ett prospekt, med beaktande av de krav som Europeiska unionens lagstiftning ställer, eller

2) värdepapper som erbjuds som vederlag i samband med fusion eller delning, om andbudsgivaren har offentliggjort ett dokument som Finansinspektionen anser innehålla information som motsvarar den information som ska finnas i ett prospekt, med beaktande av de krav som Europeiska unionens lagstiftning ställer.

Finansinspektionen kan dessutom på ansökan delvis eller helt bevilja undantag från skyldigheten att offentliggöra prospekt om en ansökan om att värdepapper ska tas upp till handel på en reglerad marknad avser värdepapper som redan är föremål för handel på en annan reglerad marknad, förutsatt att

1) värdepapperen eller värdepapper av samma slag i över 18 månader har varit föremål för sådan handel,

2) över värdepapperen har offentliggjorts ett prospekt som avses i denna lag och i kommissionens prospektförordning eller det över värdepapperen innan denna lag trätt i kraft, har offentliggjorts ett börsprospekt enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/34/EG om upptagande av värdepapper till officiell notering och om uppgifter som skall offentliggöras beträffande sådana värdepapper eller ett emissionsprospekt som upprättats enligt de krav som gäller för sådana,

3) emittentens informationsskyldighet, som är en förutsättning för att ta upp värdepapperen till handel, har fullgjorts, och att

4) den som ansöker om att värdepapper ska tas upp till handel offentliggör en sammanfattning i enlighet med 9 § i detta kapitel och kommissionens prospektförordning samt information om var det senast offentliggjorda prospektet om emittenten och värdepapperen i fråga samt den finansiella information som emittenten har offentliggjort enligt det fortgående skyldigheten att lämna information finns att få.

Finansinspektionen kan på ansökan delvis eller helt bevilja undantag från skyldigheten att offentliggöra prospekt också då värdepapper erbjuds för att finansiera allmännyttig verksamhet som inte huvudsakligen bedrivs i vinstsyfte, förutsatt att beviljandet av undantag inte äventyrar investerarnas ställning.

6 §

Prospektens innehåll och utformning

Ett prospekt ska ge investerarna tillräcklig information för att de ska kunna bilda sig en välgrundad uppfattning om värdepapperen och emittenten samt om eventuella garantier. Prospektet ska innehålla väsentligt och tillräcklig information om emittentens och eventuella garanters tillgångar, åtaganden, finansiella ställning, resultat och framtidsutsikter samt om rättigheter som är förenade med värdepapperen och om andra omständigheter som väsentligt inverkar på värdepapperens värde. Informationen ska presenteras i en sammanhängande och begriplig form.

Prospektet behöver dock inte innehålla information om garanterna, om finska staten eller någon annan EES-stat är garant.

Ett prospekt ska innehålla den information som förutsätts i denna lag, i föreskrifter som utfärdats med stöd av lagen och i kommissionens prospektförordning. Om värdepapperen ingår i erbjudanden vars sammanlagda vederlag beräknat på de erbjudanden som gjorts inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet för en 12 månaders period understiger 5 000 000 euro och om värdepapperen inte ansöks bli upptagna till handel på en reglerad marknad, kan prospektet likväl upp-

rättas enbart enligt kraven i denna lag och finansministeriets förordning som utfärdats med stöd av 5 kap. 11 §.

Ett prospekt ska offentliggöras antingen som ett sammanhängande dokument eller som tre separata dokument. Om prospektet offentliggörs i tre delar ska delarna benämnas registreringsdokument, värdepappersnot och sammanfattning.

7 §

Registreringsdokument

Ett registreringsdokument ska innehålla information om emittenten.

Den som ansvarar för att ett prospekt offentliggörs kan ansöka om godkännande av enbart ett sådant registreringsdokument som avses i denna paragraf. På giltigheten av registreringsdokumentet tillämpas vad som föreskrivs i denna kap. 16 § och på godkännande av prospekt vad som föreskrivs i 5 kap.

Godkännande av ett registreringsdokument berättigar inte till erbjudande eller upptagande av värdepapper till handel på en reglerad marknad utan en sådan värdepappersnot eller sammanfattning som godkänts i enlighet med 5 kap.

8 §

Värdepappersnot

En värdepappersnot ska innehålla information om värdepapper som erbjuds till allmänheten eller som ansöks bli upptagna till handel på en reglerad marknad. I en värdepappersnot kan vid behov också tas in uppgifter om sådana förändringar i ett registreringsdokument som kan ha väsentlig betydelse för investerare.

9 §

Sammanfattning

Till prospektet ska fogas en sammanfattning. I sammanfattningen ska i korthet och på allmänspråk ges sådan viktig information som tillsammans med prospektet i övrigt gör

det möjligt att bilda sig en välgrundad uppfattning om värdepapperen i fråga. Sammanfattningens uppgifter och det sätt som de framförs på ska underlätta jämförelse med sammanfattningar om liknande värdepapper.

Någon sammanfattning behöver inte upprättas om prospektet avser en ansökan om upptagande till handel på en reglerad marknad av sådana icke-aktierelaterade värdepapper vilkas nominella värde eller motvärde är minst 100 000 euro.

10 §

Grundprospekt

Om icke-aktierelaterade värdepapper eller sådana aktierelaterade värdepapper som berättigar till aktier eller till en prestation som baserar sig på aktiers värdeutveckling erbjuds som en del av ett emissionsprogram, kan prospektet offentliggöras i form av ett grundprospekt.

Grundprospektet ska innehålla uppgifter om registreringsdokumentet, värdepappersnoten och sammanfattningen. Om de slutgiltiga villkoren för erbjudandet av värdepapperen inte kan tas in i grundprospektet då detta offentliggörs eller kompletteras, ska villkoren offentliggöras utan obefogat dröjsmål efter att de bestämts.

Grundprospektet ska kompletteras med iakttagande av 14 §.

De slutgiltiga villkoren för ett värdepapperserbjudande ska, om de inte framgår av grundprospektet eller av en komplettering av grundprospektet, tillställas den mottagande EES-statens behöriga myndighet och Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten samtidigt som de offentliggörs i enlighet med 2 mom.

11 §

Hänvisningar till tidigare dokument

I ett prospekt kan information lämnas också genom hänvisas till ett tidigare offentliggjort dokument eller till ett dokument som offentliggörs samtidigt som prospektet, förutsatt att Finansinspektionen tidigare har godkänt dokumentet eller att dokumentet har

sänts till Finansinspektionen i samband med ansökan om godkännande av detta och dokumentet har offentliggjorts eller kommer att offentliggöras samtidigt som prospektet, så som föreskrivs i 10 kap.

I sammanfattningen får information inte lämnas till andra dokument.

12 §

Språket i prospekt

Ett prospekt ska avfattas på finska eller svenska om värdepapper erbjuds till allmänheten eller om ansökan avser upptagande till handel på en reglerad marknad enbart i Finland. Finansinspektionen kan dock på ansökan samtycka till att prospekt avfattas på andra språk.

Om värdepapper erbjuds till allmänheten eller om det görs en ansökan om att värdepapper ska tas upp till handel på en reglerad marknad endast i någon annan EES-stat, ska prospektet avfattas på ett språk som godkänns av den mottagande EES-statens behöriga myndighet eller allmänt används på den internationella finansmarknaden. En sammanfattning av prospektet ska på yrkande av den mottagande EES-statens behöriga myndighet översättas till ett eller flera officiella språk. När prospektet överlämnas till Finansinspektionen för godkännande ska det likväl vara avfattet på något språk som allmänt används på den internationella finansmarknaden eller på något annat språk som godkänns av Finansinspektionen.

Om värdepapper erbjuds till allmänheten eller ansöks bli upptagna till handel på en reglerad marknad i Finland och i någon annan EES-stat, ska prospektet i de mottagande EES-staterna tillhandahållas antingen på ett språk som den mottagande EES-statens behöriga myndighet godkänner eller på ett språk som allmänt används på den internationella finansmarknaden. En sammanfattning av prospektet ska på yrkande av den mottagande EES-statens behöriga myndighet översättas till ett eller flera officiella språk.

Om icke-aktierelaterade värdepapper vilkas nominella värde eller bokföringsmässiga motvärde är minst 100 000 euro ansöks bli upptagna till handel på en reglerad marknad i

en eller flera EES-stater, kan prospektet avfattas på ett språk som allmänt används på den internationella finansmarknaden eller på ett språk som godkänns av Finansinspektionen och av den behöriga myndigheten i varje annan mottagande EES-stat. Finansinspektionen kan kräva att sammanfattningen avfattas på finska eller svenska eller på båda dessa språk. Sammanfattningen ska på yrkande av den mottagande EES-statens behöriga myndighet översättas till ett eller flera sådana officiella språk som myndigheter kräver.

Ett prospekt som godkänts i någon annan EES-stat ska, liksom dess kompletteringar, avfattas på ett språk som allmänt används på den internationella finansmarknaden eller på något annat språk som godkänns av Finansinspektionen. Finansinspektionen kan kräva att till meddelandet fogas en prospektsammanfattning som översatts till finska eller svenska eller till båda dessa språk om det är påkallat för att skydda investerare.

13 §

Finansinspektionen samtycke till att information utelämnas från prospekt

Finansinspektionen kan i samband med att ett prospekt godkänns samtycka till att information som avses i detta kapitel, i en bestämmelse som utfärdats med stöd av det eller i kommissionens prospektförordning utelämnas från prospektet. Den kan ge sitt samtycke om

1) informationen är av mindre betydelse och inte är ägnad att väsentligt påverka bedömningen av emittentens tillgångar, åtaganden, finansiella ställning, resultat eller framtidsutsikter,

2) röjande av informationen skulle strida mot allmänt intresse eller allvarligt skada emittenten. I det senare fallet är en förutsättning emellertid att utelämnandet sannolikt inte skulle leda till att allmänheten vilseleds i fråga om fakta och omständigheter som väsentligt påverkar värdepapperens värde.

Finansinspektionen kan också samtycka till att i ett prospekt i stället för viss information tas in likvärdig information. En förutsättning är att den information som förutsätts bli intagen i prospektet visar sig vara oändamålsen-

lig med avseende på emittentens verksamhetsområde, rättsliga form eller de värdepapper som avses i prospektet.

14 §

Rättelse och komplettering av prospekt

Om ett prospekt är behäftat med fel eller brister eller innehåller väsentlig ny information som uppdagas efter att prospektet godkänts men innan erbjudandets giltighetstid löper ut eller innan värdepapperet har tagits upp till handel på en reglerad marknad och som kan ha väsentlig betydelse för investerarna, ska prospektet utan onödigt dröjsmål rättas eller kompletteras och allmänheten informeras genom att rättelsen eller kompletteringen offentliggörs på samma sätt som prospektet.

Rättelsen eller kompletteringen får offentliggöras då Finansinspektionen har godkänt den eller då en annan EES-stats behöriga myndighet i enlighet med 5 kap. 2 § har meddelat Finansinspektionen att den godkänner den.

Investerare som har förbundit sig att teckna eller köpa värdepapper innan en rättelse eller komplettering av prospektet offentliggörs, ska ges rätt att återkalla sitt beslut inom en tidsfrist på minst två bankdagar efter att rättelsen eller kompletteringen offentliggjorts. En förutsättning för återkallande är dessutom att felet, bristen eller den väsentliga nya information som avses i 1 mom. har uppdagats innan värdepapperen levereras till investerarna. Information om rätten att återkalla beslut ska ges i samband med rättelsen eller kompletteringen.

15 §

Komplettering av uppgifter om antal värdepapper och deras pris

Om det när ett prospekt offentliggörs eller kompletteras inte är möjligt att i det ta in uppgifter om de erbjudna värdepapperens slutliga antal eller pris, ska i prospektet anges de grunder eller villkor enligt vilka värdepapperens slutliga antal eller pris fastställs samt maximipriset enligt erbjudandet. Det

slutliga antalet eller priset ska utan obefogat dröjsmål efter fastställelsen offentliggöras och meddelas Finansinspektionen.

Om varken grunderna för fastställande av värdepapperens antal och pris eller maximipriset offentliggörs i prospektet, har investerare rätt att återkalla redan fattade beslut om teckning och köp av sådana värdepapper inom två bankdagar efter att uppgifterna om värdepapperens slutliga antal och pris har offentliggjorts.

16 §

Giltigheten för prospekt

Ett prospekt är giltigt från det att Finansinspektionen har godkänt det eller någon annan EES-stats behöriga myndighet i enlighet med 5 kap. 2 § har underrättat Finansinspektionen om ett godkännande.

Ett prospekt är giltigt till dess giltigheten för det erbjudandet som gäller de värdepapper som avses i prospektet har upphört eller till dess att de värdepapper som avses i prospektet har tagits upp till handel på en reglerad marknad, likväl högst 12 månader efter att prospektet har godkänts.

Ett tidigare godkänt och offentliggjort prospekt kan, då högst 12 månader har förflutit efter att det godkänts, användas i samband med ett värdepapperserbjudande eller en ansökan om upptagande av värdepapper till handel på en reglerad marknad.

Ett grundprospekt är giltigt i 12 månader efter att det har godkänts.

Ett godkänt registreringsdokument är giltigt i 12 månader efter att det godkänts.

17 §

Giltigheten för prospekt som avses i lagen om hypoteksbanksverksamhet

Prospekt över säkerställda obligationslån som avses i lagen om hypoteksbanksverksamhet (688/2010) och över motsvarande utländska värdepapper är i kraft så länge som värdepapperen i fråga emitteras fortlöpande och vid upprepade tillfällen.

5 kap.

Finansinspektionens behörighet och förfarandet vid godkännande av prospekt

1 §

Finansinspektionens behörighet att ta fram prospekt för godkännande

Finansinspektionen är behörig behandla en ansökan om godkännande av ett prospekt om

- 1) Finland är hemstat för emissionen av de värdepapper som avses i ansökan, eller
- 2) en annan EES-stats behöriga myndighet har bett Finansinspektionen behandla ansökan om godkännande av prospektet, under rättat Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten om begäran och Finansinspektionen har samtyckt till begäran, eller om
- 3) kommissionens prospektförordning inte tillämpas på prospektet.

Finansinspektionen ska inom 10 bankdagar efter att ett prospekt har överlämnats till den för godkännande besluta om huruvida prospektet godkänns. Om prospektet gäller en emittent vars värdepapper inte tidigare har erbjudits till allmänheten eller tagits upp till handel på en reglerad marknad eller till motsvarande handel i en EES-stat, ska Finansinspektionen fatta ett sådant beslut som avses ovan inom 20 bankdagar efter att prospektet har överlämnats till den för godkännande.

Om Finansinspektionen anser att handlingar som lämnats till den är bristfälliga eller måste kompletteras, räknas tidsfristen för godkännandet från den dag då de kompletterande uppgifterna tillställs Finansinspektionen. Finansinspektionen ska inom 10 bankdagar efter att ansökan lämnats in uppmana sökanden att komplettera sin ansökan. Om ett prospekt efter godkännandet måste kompletteras i enlighet med 4 kap. 14 §, ska Finansinspektionen besluta om godkännande av kompletteringen inom sju bankdagar efter att kompletteringen lämnats in för godkännande.

Ett prospekt ska godkännas om det uppfyller de villkor som föreskrivs i detta kapitel.

2 §

Prospekt som godkänts i en annan EES-stat

Prospekt som godkänts i en annan EES-stat och dess kompletteringar är giltiga i Finland och ska göras tillgängliga för allmänheten här, om hemstat för emissionen är någon annan stat än Finland och värdepapperen erbjuds till allmänheten eller ansöks bli upptagna till handel på en reglerad marknad i Finland och den andra statens behöriga myndighet har tillställt Finansinspektionen och Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten kopior av prospektet och den kompletterande informationen samt ett intyg över att de är upprättade i enlighet med prospektdirektivet.

Om den andra statens myndighet har gett tillstånd att inte offentliggöra viss information som krävs enligt prospektdirektivet, ska avvikelserna och dess motivering framgå av myndighetens intyg för att avvikelserna ska gälla i Finland.

3 §

Prospekt som godkänts i ett tredjeland

Finansinspektionen ska godkänna ett prospekt och dess kompletteringar om emittenten har sitt bolagsrättsliga säte i ett tredjeland och prospektet är upprättat enligt lagstiftningen i tredjelandet, under förutsättning att de uppfyller de av de internationella organisationerna för tillsyn över värdepappersmarknaden framtagna krav som motsvarar denna lag, prospektdirektivet och bestämmelser som har utfärdats med stöd av dessa. Sökanden ska lägga fram en utredning om överensstämmelse med kraven och om att prospektet har godkänts av en myndighet på emittentens hemort eller av någon annan myndighet.

4 §

Överlämnande av marknadsföringsmaterial till Finansinspektionen

Marknadsföringsmaterial som har samband med ett erbjudande eller upptagande till han-

del på en reglerad marknad ska tillställas Finansinspektionen senast då marknadsföringen inleds. I marknadsföringsmaterialet ska hänvisas till prospektet och nämnas var prospektet finns tillgängligt.

5 §

Överföring av godkännandet av prospekt till en annan EES-stats behöriga myndighet

Finansinspektionen kan i stället för att godkänna ett prospekt besluta att behandlingen av ansökan ska överföras till en annan EES-stats behöriga myndighet. En förutsättning för överföringen är att sökanden ber att behandlingen ska överföras eller att erbjudandet eller upptagandet till handel, till följd av förhållandena kring emissionen, har en betydande koppling till en annan EES-stat. En förutsättning för överföring är dessutom att den mottagande statens behöriga myndighet samtycker till detta och att Finansinspektionen underrättar Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten om beslutet. Finansinspektionen ska underrätta sökanden om sitt beslut inom tre bankdagar efter det att den fattat beslutet.

6 §

Finansinspektionens meddelande till Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten om godkännande av prospekt

Finansinspektionen ska underrätta Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten om godkännande av prospekt och kompletteringar i enlighet med 1 §, samtidigt som Finansinspektionen underrättar emittenten och den som bett att prospektet ska godkännas.

7 §

Finansinspektionens meddelande till en annan EES-stats myndighet om godkännande av prospekt

Om avsikten är att värdepapper ska erbjudas till allmänheten eller att de ska ansökas bli upptagna till handel på en reglerad mark-

nad i en eller flera EES-stater, ska Finansinspektionen på sökandens begäran tillstålla den andra statens behöriga myndighet ett intyg över att det godkända prospektet och dess kompletteringar har upprättats i enlighet med prospektdirektivet, samt en kopia av prospektet och kompletteringarna. Finansinspektionen ska tillstålla den behöriga myndigheten intyget inom tre bankdagar efter att begäran om intyg har framställts eller, om begäran har framställts samtidigt som prospektet eller kompletteringarna har överlämnats för godkännande, inom en bankdag efter att prospektet eller kompletteringarna har godkänts.

Till ett meddelande som avses i 1 mom. ska vid behov fogas en på sökandens ansvar gjord översättning av sammanfattningen till det officiella språk som den mottagande EES-statens behöriga myndighet kräver. Om Finansinspektionen har gett tillstånd till att viss prospektinformation inte behöver offentliggöras i prospektet, måste avvikelserna och dess motivering framgå av det intyg som avses i 1 mom.

8 §

Finansinspektionens begäran till en annan EES-stats myndighet om att den ska kräva komplettering av prospekt

Finansinspektionen när den konstaterar fel eller brister i ett prospekt på basis av vilket värdepapper erbjuds till allmänheten i Finland eller ansöks bli upptagna till handel på en börs, ska den underrätta den behöriga myndighet som godkänt prospektet om detta och be den kräva att prospektet kompletteras på motsvarande sätt som enligt 4 kap. 14 §.

9 §

Finansinspektionens skyldighet att offentliggöra prospekt på sina webbsidor

Finansinspektionen ska på sina webbsidor hålla de prospekt tillgängliga som den godkänt de senaste 12 månaderna eller en förteckning över dem och se till att prospekten är tillgängliga för Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten under motsvarande tid.

10 §

Finansinspektionens meddelanden och åtgärder med anledning av förseelser inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet

Finansinspektionen ska informera den behöriga myndigheten och Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten, om inspektionen i egenskap av den mottagande EES-statens behöriga myndighet konstaterar att

1) en emittent eller en sådan tillhandahållare av investeringstjänster till allmänheten bryter mot 3—5 kap. eller mot bestämmelser eller föreskrifter som med stöd av dem utfärdats om värdepapperserbjudanden eller bryter mot Europeiska unionens rättsakter som berör 3—5 kap.,

2) en emittent bryter mot förpliktelser i samband med att de värdepapper den emitterat är föremål för handel på en reglerad marknad.

Om det visar sig att de åtgärder som hemstatens behöriga myndighet har vidtagit är otillräckliga och att den verksamhet som avses i 1 mom. fortsätter, ska Finansinspektionen efter att ha underrättat nämnda myndighet och Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten om saken vidta behövliga åtgärder för att skydda investerarna. Finansinspektionen ska utan dröjsmål underrätta Europeiska kommissionen och Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten om åtgärderna.

11 §

Bemyndigande att utfärda förordning

Genom förordning av finansministeriet kan närmare föreskrifter utfärdas om

1) prospekts utformning och innehåll samt om information som ska framgå av prospekt-sammanfattningen,

2) tidpunkten och sättet för offentliggörande av prospekt,

3) skyldigheten att offentliggöra prospekt då prospekt direktivet inte tillämpas på värdepapper, på värdepapperserbjudande eller på ansökan om upptagande av värdepapper till handel,

4) utformningen av och innehållet i prospekt som ska offentliggöras över värdepapper som ingår i ett erbjudande för vilket vederlaget inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet för en 12 månaders period sammanlagt är mindre än 5 000 000 euro men minst 1 500 000 euro.

DEL III

INFORMATIONSSKYLDIGHET

6 kap.

Fortlöpande informationsskyldighet

1 §

Tillämpningsområde

I detta kapitel föreskrivs om emittenters skyldighet att fortlöpande informera investerare.

Bestämmelserna i detta kapitel tillämpas, med undantag för 9 §, på emittenter

1) som har sitt bolagsrättsliga säte i Finland och vars värdepapper är föremål för handel på en reglerad marknad,

2) vars värdepapper är föremål för handel på en börs, eller

3) som har ansökt om att dess värdepapper ska tas upp till handel på en reglerad marknad.

2 §

Avgränsning av tillämpningsområdet

Bestämmelserna i detta kapitel ska inte tillämpas om emittenten är en stat, dess centralbank, en kommun, en samkommun eller Europeiska centralbanken eller ett sådant internationellt offentligt organ vilket som medlemmar har minst två EES-stater, utom i det fall att emittenten offentliggör information enligt 4 § någon annanstans inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Informationsskyldigheten enligt detta kapitel gäller också slutna fondföretag vars ande-

lar är föremål för handel på en reglerad marknad. Bestämmelser om informations-skyldighet för placeringsfonder finns i lagen om placeringsfonder.

3 §

Förhållande till Europeiska unionens lagstiftning

På emittenters fortlöpande informations-skyldighet och om handeln med egna aktier ska, utöver denna lag och föreskrifter som utfärdats med stöd av den, tillämpas kommissionens återköpsförordning.

4 §

Skyldighet att offentliggöra information som väsentligt inverkar på värdet av ett värdepapper

Den som har emitterat värdepapper som är föremål för handel på en reglerad marknad ska utan obefogat dröjsmål offentliggöra alla sådana beslut samt omständigheter rörande emittenten och dess verksamhet som är ägnade att väsentligt påverka värdet av det nämnda värdepapperet.

En börs ska utan obefogat dröjsmål offentliggöra sådana i 1 mom. och 6 § avsedda beslut och omständigheter som har kommit till dennes kännedom och som emittenten inte har offentliggjort.

5 §

Uppskov med offentliggörande

En emittent får av godtagbara skäl skjuta upp offentliggörandet av information, om den uteblivna informationen inte äventyrar investerarnas ställning och om emittenten kan säkerställa att informationen förblir konfidentiell. Emittenten ska utan dröjsmål underrätta Finansinspektionen och den marknadsoperatör som driver en reglerad marknad om beslutet att skjuta upp offentliggörandet av informationen och om orsakerna till detta.

6 §

Skyldighet att offentliggöra information på grund av att informationen röjts

Om en emittent eller någon som handlar för emittentens räkning eller på emittentens vägnar för någon annan röjer icke-offentliggjord information som är ägnad att väsentligt inverka på relevant för värdepapperens värde, ska informationen samtidigt offentliggöras. Om informationen har röjts oavsiktligt ska den offentliggöras utan obefogat dröjsmål. Vad som föreskrivs i denna paragraf ska inte tillämpas om den som fått informationen är skyldig att hemlighålla den.

7 §

Språket för fortlöpande informationsskyldighet

När en emittent har fortlöpande informationsskyldighet gäller i fråga om språket vad som i 10 kap. 4 § föreskrivs om språket för obligatorisk information.

8 §

Finansinspektionens behörighet att utfärda föreskrifter

Finansinspektionen kan för genomförande av rättsakter som kommissionen utfärdat med stöd av marknadsmissbruksdirektivet meddela närmare föreskrifter om fortlöpande informationsskyldighet.

9 §

Skyldigheten att på en multilateral handelsplattform offentliggöra information som väsentligt inverkar på värdet av ett värdepapper

En emittent vars värdepapper på ansökan av emittenten har tagits upp till handel på en multilateral handelsplattform i Finland ska utan obefogat dröjsmål offentliggöra alla sådana omständigheter om sitt beslut samt om emittenten och dess verksamhet som är ägnade att väsentligt inverka på värdet av vär-

depapperen. Emittenten eller marknadsplatsoperatören som ordnar den multilaterala handeln ska hålla den offentliggjorda informationen tillgänglig för investerarna.

7 kap.

Regelbunden informationsskyldighet

Allmänna bestämmelser

1 §

Tillämpningsområde och hemstat

I detta kapitel föreskrivs om emittenters skyldighet att informera investerare om bokslut och finansiella delårsrapporter.

Vad som föreskrivs i detta kapitel tillämpas på sådana emittenter av värdepapper som är föremål för handel på en reglerad marknad vilkas hemstat med avseende på den regelbundna informationsskyldigheten enligt 2 och 3 § är Finland.

2 §

Hemstat för sådana emittenters regelbundna informationsskyldighet som har emitterat aktier, värdepapper som berättigar till aktier och därmed jämförbara värdepapper

Finland är hemstat för sådana emittenters regelbundna informationsskyldighet som har emitterat aktier, värdepapper som berättigar till aktier och därmed jämförbara värdepapper som är föremål för handel på en reglerad marknad, om emittenten har sitt bolagsrättsliga säte i Finland.

Finland är hemstat för sådana emittenters regelbundna informationsskyldighet som har [r] aktier, värdepapper som berättigar till aktier och därmed jämförbara värdepapper som är föremål för handel på en reglerad marknad, också om emittenten har sitt bolagsrättsliga säte i ett tredjeland och aktierna för första gången har erbjudits eller ansökts bli upptagna till handel på en reglerad marknad i Finland. Om någon annan än emittenten har beslutat om erbjudandet eller ansökan om upptagande till handel kan emittenten senare välja någon annan EES-stat till hemstat för den regelbundna informationsskyldigheten.

3 §

Hemstat för sådana emittenters regelbundna informationsskyldighet som har emitterat andra värdepapper

Finland är hemstat för den regelbundna informationsskyldigheten för en emittent av andra värdepapper än sådana som avses i 2 §, som är föremål för handel på en reglerad marknad och vars nominella värde eller bokföringsmässigt motvärde understiger 1 000 euro, om emittenten har sitt bolagsrättsliga säte i Finland. Om en emittent av sådana värdepapper har sitt bolagsrättsliga säte i ett tredjeland bestäms hemstaten för den regelbundna informationsskyldigheten enligt 2 § 2 mom.

En emittent av värdepapper som avses i 1 mom. och vars nominella värde eller bokförda motvärde är minst 1 000 euro ska som hemstat för den regelbundna informationsskyldigheten välja en EES-stat. Hemstat för den regelbundna informationsskyldigheten ska väljas för minst tre år åt gången. En emittent kan som hemstat för den regelbundna informationsskyldigheten välja en stat där emittentens värdepapper är föremål för handel på en reglerad marknad eller den EES-stat där emittenten har sitt bolagsrättsliga säte.

En emittent ska offentliggöra uppgift om sitt val av hemstat för den regelbundna informationsskyldigheten.

4 §

Avgränsning av tillämpningsområdet

Vad som i detta kapitel föreskrivs om informationsskyldighet gäller inte finska staten, Finlands Bank, finländska kommuner och samkommuner, andra stater och deras centralbanker eller regionala eller lokala förvaltningsenheter, Europeiska centralbanken och inte heller sådana internationella offentliga organ i vilka minst en EES-stat är medlem.

Vad som i detta kapitel föreskrivs om informationsskyldighet gäller också slutna fondföretag vars andelar är föremål för handel på en reglerad marknad. Bestämmelser

om informationsskyldighet för placeringsfonder finns i lagen om placeringsfonder.

Bokslut och verksamhetsberättelse

5 §

Offentliggörande av bokslut och verksamhetsberättelse

En emittent ska offentliggöra sitt bokslut och sin verksamhetsberättelse utan obefogat dröjsmål senast tre veckor före den bolagsstämman där bokslutet ska framläggas för fastställelse, likväl senast tre månader efter räkenskapsperiodens utgång.

6 §

Bokslutets och verksamhetsberättelsens innehåll

Bokslutet och verksamhetsberättelsen ska ge en rättvisande bild av emittentens verksamhetsresultat och finansiella ställning.

Dessutom ska emittenten i verksamhetsberättelsen lämna uppgifter om omständigheter som är ägnade att väsentligt inverka på offentliga uppköpserbjudanden som avser bolagets värdepapper.

7 §

Bolagsstyrningsrapport

Emittenten ska foga en bolagsstyrningsrapport till verksamhetsberättelsen eller till en särskild berättelse.

8 §

Revisionsberättelse och dess offentliggörande

Utöver bokslut och verksamhetsberättelse ska emittenten offentliggöra en revisionsberättelse.

Om en delårsrapport över räkenskapsperiodens första sex månader eller den förlängda räkenskapsperiodens första 12 månader enligt revisorerna inte har upprättats i enlighet

med bestämmelserna, ska detta anges i revisionsberättelsen.

Emittenten ska offentliggöra bokslutet och verksamhetsberättelsen samt revisionsberättelsen omedelbart, om revisorn

1) ger ett annat uttalande än ett uttalande utan reservation enligt 15 § 3 mom. i revisionslagen (459/2007) eller ger sådana tilläggsuppgifter som avses i nämnda paragraf utöver ett uttalandet ,

2) på basis av revisionen gör ett påpekande enligt 15 § 4 mom. i revisionslagen, eller

3) konstaterar att ingen bolagsstyrningsrapport har lämnats eller att rapporten inte stämmer överens med bokslutet.

9 §

Innehållet i och offentliggörande av bokslutskommunikéer

Den som emitterar aktier, värdepapper som berättigar till aktier eller därmed jämförbara värdepapper ska utan obefogat dröjsmål, dock senast inom två månader efter räkenskapsperiodens slut offentliggöra en bokslutskommuniké. Tidpunkten ska offentliggöras så snart den har fastställts.

Vad som i 11—13 § föreskrivs om innehållet i en delårsrapport som ska offentliggöras för en räkenskapsperiods sex första månader gäller på motsvarande sätt bokslutskommunikéer. En bokslutskommuniké ska dessutom innehålla styrelsens förslag till åtgärder i fråga om vinst eller förlust och en redogörelse för utdelningsbara medel.

Delårsrapport

10 §

Offentliggörande av delårsrapport

Den som emitterar aktier, värdepapper som berättigar till aktier eller därmed jämförbara värdepapper ska upprätta en delårsrapport för räkenskapsperiodens tre, sex och nio första månader.

Den som emitterar aktier som avses i 1 mom. kan emellertid besluta att inte offentliggöra en delårsrapport för räkenskapsperiodens tre och nio första månader, om detta är

motiverat med beaktande av bolagets storlek, verksamhetsområde eller av någon annan motsvarande orsak. Emittenten ska då under räkenskapsperiodens första och andra sexmånadersperiod offentliggöra ledningens delårsredogörelse enligt 14 §.

Den som emitterar andra värdepapper än sådana som avses i 1 mom. ska offentliggöra en delårsrapport för räkenskapsperiodens sex första månader. Skyldigheten att offentliggöra en delårsrapport gäller dock inte en emittent som på en reglerad marknad har emitterat endast andra värdepapper som är föremål för handel än sådana som avses i 1 mom. och som per enhet har ett nominellt värde av minst 100 000 euro eller motsvarande belopp i någon annan valuta på emissionsdagen.

Delårsrapporten ska offentliggöras utan obefogat dröjsmål, dock senast två månader efter utgången av rapportperioden. Tidpunkten ska offentliggöras så snart att den har fastställts.

11 §

Delårsrapportens innehåll och utformning

Delårsrapporten ska ge en rättvisande bild av emittentens verksamhetsresultat och finansiella ställning. Delårsrapporten ska utarbetas enligt samma redovisnings- och värderingsprinciper som följs i bokslutet. Uppgifterna i delårsrapporten ska vara jämförbara med uppgifterna för motsvarande period under föregående räkenskapsperiod. Om emittenten ska upprätta ett koncernbokslut, ges delårsrapporten som information om koncernen.

Delårsrapportens redogörelsedel ska innehålla en allmän beskrivning av emittentens verksamhetsresultat och finansiella ställning samt dessas utveckling under rapportperioden. Redogörelsedelen ska innefatta en beskrivning av betydande händelser och transaktioner under rapportperioden, av deras inverkan på emittentens verksamhetsresultat och finansiella ställning samt en beskrivning av betydande risker och osäkerhetsmoment i emittentens affärsverksamhet under den närmaste framtiden.

Delårsrapportens tabelldel ska utarbetas i enlighet med de internationella redovisnings-

standarder för delårsrapporter som avses i bokföringslagen. Emittenten kan dock för räkenskapsperiodens tre och nio första månader utarbeta en kortfattad tabelldel.

12 §

Granskning av delårsrapporten och offentliggörande av revisorsutlåtande

Om emittentens revisor har granskat delårsrapporten ska revisorn i sitt utlåtande uppge hur omfattande granskningen varit. Revisorsutlåtandet ska då fogas till delårsrapporten.

Om emittentens revisor inte har granskat delårsrapporten ska emittenten uppge detta i delårsrapporten.

13 §

Delårsrapport för en förlängd räkenskapsperiod

Om en emittents räkenskapsperiod har förlängts ska emittenten dessutom för de 12 första månaderna av räkenskapsperioden offentliggöra en delårsrapport som motsvarar en sådan delårsrapport för räkenskapsperiodens första sex månader som avses i 11 §.

Om räkenskapsperioden för den som emitterar aktier, till aktier berättigande värdepapper eller jämförbara värdepapper har förlängts till över 15 månader och emittenten har offentliggjort en delårsrapport för räkenskapsperiodens tre och nio första månader ska emittenten för räkenskapsperiodens 15 första månader offentliggöra en delårsrapport som motsvarar den delårsrapport som enligt 10 § ska offentliggöras för räkenskapsperiodens tre första månader.

Ledningens delårsredogörelse

14 §

Innehållet i och offentliggörande av ledningens delårsredogörelse

Om emittenten inte offentliggör delårsrapporter för räkenskapsperiodens tre och nio första månader, ska emittenten innan räkenskaps-

skapsperioden inleds offentliggöra uppgift om denna och motiveringen till att delårsrapporter inte offentliggörs.

Emittenten ska offentliggöra ledningens delårsredogörelse tidigast tio veckor efter att sexmånadersperioden i fråga inletts och senast sex veckor innan den avslutas. Tidpunkten för offentliggörandet av ledningens delårsredogörelse ska offentliggöras omedelbart efter att den har fastställts.

Ledningens delårsredogörelse ska innehålla en allmän beskrivning av emittentens verksamhetsresultat och finansiella ställning samt av dessas utveckling under rapportperioden fram till tidpunkten för offentliggörandet. Redogörelsen ska innefatta en beskrivning av betydande händelser och affärstransaktioner under rapportperioden samt av dessas inverkan på emittentens finansiella ställning.

Om emittenten ska upprätta ett koncernbokslut ska ledningens delårsredogörelse ges som koncernens information.

Den redogörelse som avses i denna paragraf ska benämnas ledningens delårsredogörelse.

15 §

Delårsredogörelse för en förlängd räkenskapsperiod

Om räkenskapsperioden för den som emitterar aktier, värdepapper som berättigar till aktier eller jämförbara värdepapper har förlängts till över 15 månader och emittenten har offentliggjort ledningens delårsredogörelse under räkenskapsperiodens första och andra sexmånadersperiod, ska emittenten offentliggöra en delårsredogörelse för den tid som överstiger räkenskapsperiodens 12 månader.

Övriga bestämmelser

16 §

Språket för regelbunden informationsskyldighet

När en emittent har regelbunden informationsskyldighet gäller i fråga om språket vad som föreskrivs i 10 kap. 4 §.

17 §

Bemyndigande att utfärda förordning

Genom förordning av finansministeriet kan närmare bestämmelser utfärdas om

1) informationsskyldigheten enligt detta kapitel i syfte att genomföra öppenhetsdirektivet och de rättsakter som kommissionen utfärdat med stöd av öppenhetsdirektivet,

2) informationsskyldigheten enligt detta kapitel om innehållet i och offentliggörande av delårsrapporter, ledningens delårsredogörelser, bokslut, verksamhetsberättelser och bokslutskommunikéer,

3) genomförandet av Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/46/EG om ändring av rådets direktiv 78/660/EEG om årsbokslut i vissa typer av bolag, 83/349/EEG om sammanställd redovisning, 86/635/EEG om årsbokslut och sammanställd redovisning för banker och andra finansiella institut och 91/674/EEG om årsbokslut och sammanställd redovisning för försäkringsföretag, och som gäller den bolagsstyrningsrapport som värdepappersemittenten ska lämna och offentliggörandet av den, samt bestämmelser som baserar sig på Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/43/EG om lagstadgad revision av årsbokslut och sammanställd redovisning och om ändring av rådets direktiv 78/660/EEG och 83/349/EEG samt om upphävande av rådets direktiv 84/253/EEG, och som gäller lämnande av information om det organ som sköter de uppgifter som värdepappersemittentens revisionskommitté har,

4) överensställningen när det gäller regleringen av tredjeländers regelbundna informationsskyldighet, så att förordningen inte står i strid med öppenhetsdirektivet eller Europeiska unionens bestämmelser om årsredovisning och koncernredovisning.

18 §

Finansinspektionens behörighet att utfärda föreskrifter och bevilja undantag

Finansinspektionen kan utfärda närmare föreskrifter om vilka uppgifter som ska framgå av verksamhetsberättelsen enligt den förordning som utfärdats med stöd av 17 §.

Finansinspektionen kan bevilja undantag i fråga om offentliggörande av delårsrapporter, ledningens delårsredogörelser, bokslut, verksamhetsberättelser samt bokslutskommunikéer, om undantaget inte äventyrar investernas ställning och inte strider mot Europeiska unionens bestämmelser om bokslut, koncernbokslut och prospekt. Finansinspektionen ska bevilja emittenter som har sitt säte i ett tredjeland undantag från skyldigheten att i enlighet med regleringen i sin hemstat offentliggöra uppgifter i delårsrapporter, ledningens delårsredogörelser samt uppgifter i bokslut, verksamhetsberättelser och bokslutskommunikéer, om kraven enligt hemstatens lagstiftning anses motsvara krav som Finlands lagstiftning ställer.

Finansinspektionen ska utan dröjsmål underrätta en marknadsplatsoperatör som driver en reglerad marknad om en ansökan om undantag och om beslutet på ansökan.

8 kap.

Annan informationsskyldighet

1 §

Tillämpningsområde

Bestämmelserna i 2, 3 och 7 § i detta kapitel ska tillämpas på emittenter som

1) har sitt bolagsrättsliga säte i Finland och vars värdepapper är föremål för handel på en reglerad marknad,

2) vars värdepapper är föremål för handel på en börs, eller

3) som har ansökt om att få sina värdepapper upptagna till handel på en reglerad marknad.

Bestämmelserna i 4—6 § i denna kapitel ska tillämpas på emittenter som avses i 7 kap. 2 och 3 § och vars hemstat för den regelbundna informationsskyldigheten är Finland

Bestämmelserna i 8 § i denna kapitel ska tillämpas på emittenter som har sitt bolagsrättsliga säte i Finland och vars värdepapper är föremål för handel på en reglerad marknad.

2 §

Information om transaktioner med egna aktier

En emittent ska meddela om transaktioner som emittenten genomfört med egna aktier till marknadsplatsoperatören av den reglerade marknad där dess aktier är föremål för handel om transaktioner som emittenten genomfört med egna aktier. Meddelanden ska lämnas innan följande handelsdag börjar.

När det gäller transaktioner med egna aktier ska emittenten dessutom iaktta vad som i 9 kap. föreskrivs om offentliggörande av betydande ägar- och röstandelar.

3 §

Offentliggörande av information om transaktioner med egna aktier

Börser ska offentliggöra information som de fått med stöd av 2 §.

4 §

Fullmaktsmall för bolagsstämman samt obligationsinnehavarnas möte

Den som emitterat aktier ska hålla en fullmaktsmall som är avsedd att användas vid bolagsstämman tillgänglig för aktieägarna, om en sådan mall har upprättats för emittentens räkning eller på dennes vägnar.

Om det i villkoren för ett obligationslån som är föremål för handel på en reglerad marknad föreskrivs om obligationsinnehavarnas möte ska den som emitterat obligationslånet offentliggöra tidpunkten och platsen för mötet, de ärenden som ska behandlas och andra uppgifter om obligationsinnehavarnas centrala rättigheter samt möteskallelsen.

Dessutom ska emittenten hålla en fullmaktsmall som är avsedd att användas vid sammanträdet tillgänglig för obligationsinnehavarna, om en sådan mall har upprättats för emittentens räkning eller på dennes vägnar.

Av kallelsen ska framgå hur den fullmaktsmall som avses i 1 och 2 mom. hålls tillgänglig.

5 §

Offentliggörande av kallelse till bolagsstämman

Den som emitterat aktier ska offentliggöra kallelse till bolagsstämma.

6 §

Offentliggörande av totalantal aktier samt röstetal

En emittent ska offentliggöra aktiestockens röstetal och totalantalet aktier i slutet av varje kalendermånad under vilken det har skett förändringar i dessa avseenden, om röstetalet och totalantalet inte redan har offentliggjorts under kalendermånaden.

7 §

Information om ansökan om upptagande av värdepapper till handel på en reglerad marknad

En emittent ska utan dröjsmål offentliggöra information om att emittenten har ansökt att om att dess värdepapper ska tas upp till handel på en reglerad marknad. Börsen ska utan obefogat dröjsmål offentliggöra att ansökan inkommit, om emittenten inte har offentliggjort detta.

8 §

Emittenters rätt att få information om sina delägare

Den som sköter förvaltarregistrering enligt lagen om värdeandelsystem och clearingverksamhet och den som är förvarare enligt lagen om värdepapperskonton är skyldig att ge emittenter information om sina delägare.

9 §

Finansinspektionens behörighet att utfärda föreskrifter

Finansinspektionen kan utfärda närmare föreskrifter om meddelanden om emittenters transaktioner med egna aktier enligt 2 § och om offentliggörande av meddelanden enligt 3 §.

9 kap.

Anmälan om betydande ägar- och röstandelar

1 §

Tillämpningsområde

I detta kapitel föreskrivs om anmälan om och offentliggörande av betydande ägar- och röstandelar när det är fråga om emittenter vars aktier är föremål för handel på en reglerad marknad.

Bestämmelserna i detta kapitel ska tillämpas på börsbolag som är målbolag och på deras aktieägare samt på på personer som jämställs med aktieägare.

Bestämmelserna i detta kapitel ska tillämpas också på övriga emittenter som har sitt bolagsrättsliga säte i ett tredjeland och vars hemstat för den regelbundna informations-skyldigheten är Finland enligt 7 kap 2 § 2 mom.

2 §

Avgränsning av tillämpningsområdet

Bestämmelserna i detta kapitel gäller inte aktier som nationella centralbanker som hör till Europeiska centralbankssystemet förvärvar eller avyttrar när de fullföljer sina uppgifter som monetära myndigheter eller inom ett betalningssystem, ifall den rösträtt som följer med sådana aktier inte utnyttjas.

Bestämmelserna i detta kapitel gäller också andelar som emitterats av ett slutet fondföretag.

3 §

Målbolag

Med *målbolag* avses i detta kapitel börsbolag och andra emittenter enligt 1 § 3 mom. vars aktier är föremål för handel på en reglerad marknad samt vilkas ägar- och övriga röstandelar ska anmälas och offentliggöras i enlighet med bestämmelserna i detta kapitel.

4 §

Personer som jämföras med aktieägare

Vad som i detta kapitel föreskrivs om aktieägare gäller också personer som jämföras med aktieägare.

Med aktieägare jämföras personer som utövar bestämmanderätt hos aktieägaren samt andra personer vars andel enligt 5 eller 6 § eller inkluderade andel i målbolaget enligt 7 § förändras.

5 §

Skyldighet att anmäla ägar- och röstandelar

En aktieägare ska anmäla sin ägar- och röstandel till målbolaget och Finansinspektionen (*flaggningsanmälan*) när andelen uppnår, överskrider eller underskrider 5, 10, 15, 20, 25, 30, 50 eller 90 procent eller två tredjedelar av röstetalet eller totalantalet aktier i målbolaget.

Flaggningsanmälan ska göras också då en aktieägare är part i ett avtal eller annat arrangemang som då det genomförs leder till att den gräns som avses i 1 mom. uppnås eller överskrids eller till att andelen understiger flaggningsgränsen.

6 §

Skyldighet att anmäla röstandelar

Till andelar som avses i 5 § hänförs också aktieägares rätt att förvärva, avyttra eller utnyttja rösträtt som följer med aktier som andra personer äger i målbolaget, exempelvis i följande fall eller i kombinationer av dem:

1) rösträtten tillhör en anmälningsskyldig person enligt avtal som denne ingått med en annan person och avtalet förpliktar parterna att utnyttja sin rösträtt i samförstånd och att sålunda varaktigt leda företaget gemensamt,

2) rösträtten tillhör en anmälningsskyldig person enligt avtal som denne ingått med en annan person om temporär överföring av rösträtten mot vederlag,

3) aktier som en anmälningsskyldig person innehar som säkerhet medför rösträtt som personen i fråga kan bestämma om, förutsatt att denne har meddelat sin avsikt att utnyttja rösträtten,

4) en anmälningsskyldig person har livslång rätt att utnyttja den rösträtt som följer med aktier,

5) aktier som deponerats hos en anmälningsskyldig person medför rösträtt som denne kan utnyttja enligt prövning, om ägaren till dessa aktier inte har gett närmare anvisningar om utnyttjandet av rösträtten,

6) en tredje person har rösträtt i sitt eget namn och för en anmälningsskyldig persons räkning,

7) en anmälningsskyldig person kan utnyttja rösträtten som företrädare eller ombud, under förutsättning att denne kan utnyttja rösträtten enligt prövning och om ägaren till aktierna inte har gett närmare anvisningar om utnyttjandet av rösträtten.

7 §

Beräkning av ägar- och röstandelar

Till en aktieägares anmälningsskyldiga andel räknas utöver andelar som avses i 5 och 6 § dessutom

1) ägar- och röstandelar i företag och stiftelser där aktieägaren har bestämmande inflytande,

2) ägar- och röstandelar i pensionsstiftelser och pensionskassor för aktieägaren och företag där denne har ett bestämmande inflytande.

8 §

Undantag från anmälningsskyldigheten

Bestämmelserna i detta kapitel gäller inte

1) aktier som förvärvas endast för clearingverksamhet för högst fyra handelsdagar och inte heller den som förvarar aktier och som i denna egenskap innehar aktier och kan utöva den rösträtt som anknyter till de förvaltade aktierna endast enligt särskilda anvisningar,

2) sådana förvärv eller avyttringar av ägar- och röstandelar som en tillhandahållare av investeringstjänster gör i egenskap av marknadsgarant och som leder till att 5 procents gränsen uppnås eller överskrids eller till att delen underskrider denna gräns om inte marknadsgaranten ingriper i ledningen av mittentem och inte heller förmår emittenten att köpa aktierna i fråga eller påverkar deras pris. Dessutom är förutsättningen att marknadsgaranten gör anmälan till Finansinspektionen om att den åberopar undantaget enligt närmare bestämmelser i finansministeriets förordning,

3) ägar- och röstandelar i en handelsportfölj som innehas av ett kreditinstitut eller en tillhandahållare av investeringstjänster, om

a) andelen i handelsportföljen inte överstiger 5 procent av röstetalet eller totala antalet aktietal i målbolaget, och om

b) kreditinstitutet eller tillhandahållaren av investeringstjänster säkerställer att rösträtt som följer med aktier i handelsportföljen inte utövas eller att ledningen av emittenten inte annars påverkas genom aktierna.

9 §

Flaggningsanmälan

Flaggningsanmälan ska göras utan obefogat dröjsmål, dock senast följande handelsdag efter att aktieägaren fick kännedom om eller borde ha haft kännedom om förvärvet eller avyttringen, om sin möjlighet att utövar rösträtten eller om den rättshandling som lett till att aktieägarens ägar- och röstandel förändrats eller kommer att förändras i det fall att rättshandlingen genomförs så som föreskrivs i 5 §. Aktieägaren ska anses ha fått kännedom om rättshandlingen senast två dagar efter att den genomförts.

En aktieägare behöver inte göra flaggningsanmälan om denna görs av en person som har bestämmande inflytande över aktieägaren.

Flaggningsanmälan ska göras på basis av de uppgifter som målbolaget i enlighet med 8 kap. 6 § har offentliggjort om målbolagets sammanlagda röstetal och antal aktier.

10 §

Målbolags anmälningsskyldighet

När ett målbolag får en flaggningsanmälan ska det utan obefogat dröjsmål offentliggöra den information som ingår i flaggningsanmälan.

Målbolaget är inte skyldigt att offentliggöra informationen om aktieägaren inte är anmälningsskyldig enligt 8 §.

Målbolaget ska utan obefogat dröjsmål enligt 5 och 6 § offentliggöra flaggningsanmälan information om förändringar i målbolagets egna ägar- eller röstandelar.

11 §

Språket i flaggningsanmälningar och offentliggörande

Skriftliga flaggningsanmälningar ska göras skriftligen på finska eller svenska eller på ett språk som allmänt används på den internationella finansmarknaden.

När ett målbolag offentliggör en flaggningsanmälan ska det tillämpas 8 kap. 4 § i fråga om språket.

12 §

Bemyndigande att utfärda förordning

Genom förordning av finansministeriet kan närmare bestämmelser utfärdas om

1) anmälningsskyldigheten enligt detta kapitel i syfte att genomföra öppenhetsdirektivet samt de rättsakter som kommissionen utfärdat med stöd av direktivet,

2) offentliggörande av en flaggningsanmälan som gjorts av ett målbolag med bolagsrättsligt säte i ett tredjeland i enlighet med tredjelandets bestämmelser om flaggnings-skyldighet, så att förordningen inte står i strid med öppenhetsdirektivet,

3) vilka typer av finansiella instrument och andra rättshandlingar som kräver flaggningsanmälan vid tillämpning av 5 och 6 §,

4) sammanräkning av ägar- och röstandelar med moderbolagets innehav i fråga om placeringsfonder, fondbolag som fått tillstånd i ett annat EES-land eller i ett tredje land, eller om en placeringsfond som förvaltas av den, samt övriga fondbolag som avses i lagen om placeringsfonder och förvaltas av en tillhandahållare av investeringstjänster i egenkap av kapitalförvaltare.

13 §

Finansinspektionens rätt att bevilja undantag

Finansinspektionen kan bevilja målbolaget undantag från skyldigheten att enligt 10 § offentliggöra information om offentliggörandet skulle strida mot allmänt intresse eller innebära väsentliga olägenheter för målbolaget. Ansökan om undantag ska göras omedelbart efter att skyldigheten uppkommit. Finansinspektionen ska bevilja ett målbolag som har sitt bolagsrättsliga säte i ett tredjeland tillstånd att offentliggöra den information som ingår i en flaggningsanmälan enligt bestämmelserna i tredjelandet, om lagstiftningen i tredjelandet bedöms motsvara Finlands lagstiftning.

Finansinspektionen ska utan dröjsmål underrätta den marknadsoperatör som driver en reglerad marknad om en ansökan och om beslutet med anledning av ansökan.

10 kap.

Offentliggörande och tillgänglighållande av obligatorisk information

1 §

Tillämpningsområde

Bestämmelserna i detta kapitel ska tillämpas på sådana emittenter av värdepapper som är föremål för handel på en reglerad marknad, vars hemstat för regelbunden informationsskyldighet enligt 7 kap. är Finland. Om

värdepapper är föremål för handel på en reglerad marknad endast i en annan EES-stat än Finland ska vid offentliggörande av obligatorisk information enligt 3 § 1 mom. iaktas bestämmelserna i den mottagande EES-staten om offentliggörande av obligatorisk information.

Om emittenten har värdepapper som är föremål för handel på en reglerad marknad endast i Finland, tillämpas bestämmelserna i 3 § 1 mom. i detta kapitel dessutom på emittenter vars hemstat för obligatorisk informationsskyldighet enligt 7 kap. är någon annan stat än Finland.

2 §

Obligatorisk information

Med obligatorisk information avses i denna lag information som en emittent ska offentliggöra enligt 6—9 och 11 kap.

3 §

Distribution av obligatorisk information och översändande av information till den centrala lagringsenheten

En emittent ska offentliggöra obligatorisk information så att en snabb och opartisk tillgång till informationen kan tryggas. Emittenten ska informera centrala medier samt hålla informationen tillgänglig på sina webbsidor.

Dessutom ska emittenten lämna den obligatoriska informationen till den centrala lagringsenhet som finansministeriet utsett, till Finansinspektionen samt till den marknadsoperatör som driver en reglerad marknad.

4 §

Språket i den obligatoriska informationen

Obligatorisk information ska offentliggöras på finska eller svenska. Med Finansinspektionens tillstånd kan en emittent dock offentliggöra information på något annat språk än finska eller svenska.

Om värdepapper som är föremål för handel på en reglerad marknad i Finland har tagits upp till handel på en reglerad marknad också i någon annan EES-stat, ska den obligatoriska informationen offentliggöras också på ett språk som godkänts av den mottagande EES-statens behöriga myndighet eller på ett språk som allmänt används på den internationella finansmarknaden.

Om värdepapper har tagits upp till handel på en reglerad marknad i en eller flera EES-stater men inte i Finland, ska den obligatoriska informationen offentliggöras på ett språk som godkänts av den mottagande EES-statens behöriga myndighet eller på ett språk som allmänt används på den internationella finansmarknaden.

En emittent av vars värdepapper endast sådana icke-aktierelaterade värdepapper är föremål för handel på en reglerad marknad vilka på emissionsdagen per enhet har ett nominellt värde av minst 100 000 euro eller motsvarande belopp i någon annan valuta, kan offentliggöra den obligatoriska informationen på finska eller svenska eller på ett språk som godkänts av den mottagande EES-statens behöriga myndighet eller på ett språk som allmänt används på den internationella finansmarknaden.

5 §

Tillgänglighållande av obligatorisk information på webbsidor

En emittent ska hålla obligatorisk information som avses i 7 kap. samt information om emittentens val av hemstat i 3 kap. 6 § 3 mom. tillgänglig för allmänheten på sina webbsidor i minst fem år.

6 §

Tillgänglighållande av obligatorisk information i den centrala lagringsenheten

Obligatorisk information som lämnats till den centrala lagringsenheten ska hållas tillgänglig för allmänheten i minst fem år.

7 §

Finansinspektionens meddelanden och åtgärder med anledning av överträdelser inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet

Finansinspektionen ska underrätta den behöriga myndigheten och Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten om Finansinspektionen i egenskap av den mottagande EES-statens behöriga myndighet konstaterar att en emittent, ägare eller innehavare av aktier eller andra finansiella instrument eller den som är skyldig att i enlighet med 9 kap. göra anmälan om sin ägar- eller röstandel bryter mot 6—10 kap. eller mot bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats med stöd av dem eller mot Europeiska unionens rättsakter som gäller 6—10 kap.

Om det visar sig att de åtgärder som hemstatens behöriga myndighet har vidtagit är otillräckliga och att det fortsättningsvis sker sådana överträdelser som avses i 1 mom., ska Finansinspektionen efter att ha underrättat myndigheten och Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten vidta åtgärder för att skydda investerarna. Finansinspektionen ska utan dröjsmål underrätta Europeiska kommissionen och Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten om åtgärderna.

8 §

Bemyndigande att utfärda förordning

Genom förordning av finansministeriet kan utfärdas närmare föreskrifter om den centrala lagringsenhet som avses i 3 § 2 mom. i detta kapitel och om tillgänglighållande av information enligt 6 §, i syfte att genomföra öppenhetsdirektivet samt rättsakter som kommissionen utfärdat med stöd av öppenhetsdirektivet.

9 §

Finansinspektionens behörighet att utfärda föreskrifter

Finansinspektionen kan utfärda närmare föreskrifter om offentliggörande och tillgäng-

lighållande av obligatorisk information enligt detta kapitel.

DEL IV

OFFENTLIGA UPPKÖPSERBJUDANDEN OCH SKYLDIGHET ATT LÄMNA ERBJUDANDEN

11 kap.

Offentliga uppköpserbudanden och skyldighet att lämna erbjudanden

Tillämpningsområde

1 §

Allmänt tillämpningsområde

Detta kapitel ska, med undantag för 27 §, tillämpas när någon frivilligt (*frivilligt uppköpserbudande*) eller förpliktad enligt 19 § (*obligatoriskt uppköpserbudande*) offentligt erbjuder sig att köpa aktier som är föremål för handel på en reglerad marknad i Finland.

Detta kapitel ska, med undantag för 27 §, tillämpas också på erbjudanden som avser andra värdepapper som berättigar till aktier, om

1) aktierna är föremål för handel på en reglerad marknad i Finland och emittenten av värdepapper som berättigar till sådana aktier är densamma som aktieemittenten, eller om

2) de värdepapper som berättigar till aktier är föremål för handel på en reglerad marknad i Finland och emittenten är densamma som aktieemittenten.

Om inte något annat följer av 1 eller 2 mom. ska 27 § tillämpas när någon offentligt erbjuder sig att köpa aktier som på ansökan av emittenten är föremål för handel på en multilateral handelsplattform i Finland.

2 §

Tillämpning inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet

Vad som föreskrivs i 5 och 6 §, 10 § 2 mom., 11 § 3 mom., 13, 14, 19—22,

26 och 28 § ska tillämpas på det bolag (*målbolag*) som emitterat värdepapperen som erbjudandet avser och på bolagets aktieägare också då målbolaget har sitt bolagsrättsliga säte i Finland och de aktier eller värdepapper som berättigar till aktier som målbolaget emitterat är föremål för handel på en reglerad marknad i någon annan EES-stat än Finland.

3 §

Avgränsning av tillämpningsområdet

Vad som föreskrivs i detta kapitel ska, med undantag för 11 § 1 mom. och 30 § 2 mom., inte tillämpas på offentliga uppköpserbudanden då målbolaget har sitt bolagsrättsliga säte i någon annan EES-stat än Finland, om den enligt direktivet om uppköpserbudanden behöriga staten inte är Finland.

Om målbolaget har sitt bolagsrättsliga säte i någon annan EES-stat än Finland ska på målbolagets yttrande om uppköpserbudandet enligt 13 § och på den röstandel som ger upphov till skyldighet att lämna ett erbjudande enligt 19—22 § samt på undantag från skyldigheten tillämpas de bestämmelser och föreskrifter som gäller i den andra staten.

4 §

Förvärv av egna aktier genom ett offentligt uppköpserbudande

Bestämmelserna i detta kapitel 7—12 §, 15 § 1 och 2 mom., 16 § 1 och 2 mom., 18 § och 26 § ska tillämpas också då ett målbolag förvärvar egna aktier genom ett offentligt uppköpserbudande.

Definitioner

5 §

Personer som agerar i samråd

Med *personer som agerar i samråd* avses i detta kapitel fysiska som juridiska personer som enligt avtal eller annars agerar tillsammans med en aktieägare, med en person som ger uppköpserbudanden eller med ett målbolag i syfte att utöva eller förvärva ett bety-

dande inflytande i målbolaget eller förhindra att ett offentligt uppköpserbudande genomförs.

Personer som enligt 1 mom. agerar i samråd är åtminstone

1) en aktieägare samt företag och stiftelser i vilka aktieägaren har ett bestämmande inflytande samt dessas pensionsstiftelser och pensionskassor,

2) ett målbolag och juridiska personer som hör till samma koncern som målbolaget samt dessas pensionsstiftelser och pensionskassor,

3) en aktieägare och personer som står i ett sådant förhållande till denne som avses i 12 kap. 4 § 1—4 punkten.

Finansinspektionen kan på ansökan av särskilda skäl besluta att personer som avses i 2 mom. 3 punkten inte ska betraktas som personer som agerar i samråd.

6 §

Personer som jämställs med aktieägare

Vad som i detta kapitel föreskrivs om aktieägare ska tillämpas också på personer som inte äger aktier men vilkas röstandel beräknad enligt 20 § 1 mom. överskrider den gräns för skyldigheten att lämna erbjudande som nämns i 19 §.

Allmänna principer

7 §

Opartiskhet

Den som lämnat ett offentligt uppköpserbudande (*budgivaren*) får inte särbehandla innehavarna av ett målbolags värdepapper som avses i 1 § (*opartiskt bemötande*).

8 §

Skyldighet att främja genomförande av uppköpserbudanden

Den som lämnat ett offentligt uppköpserbudande får inte vidta åtgärder som förhindrar eller väsentligt försvårar genomförandet av det offentliga uppköpserbudandet och de villkor som uppställs för det.

Budgivaren eller en person som agerar i samråd med denne får inte efter att uppköpserbudandet offentliggjorts och innan resultatet av uppköpserbudandet offentliggjorts utan särskild orsak avyttra aktier som målbolaget emitterat eller sådana av målbolaget emitterade värdepapper som berättigar till aktier. Om värdepapper avyttras ska budgivaren i god tid och minst fem bankdagar innan värdepapperen avyttras offentliggöra information om den planerade avyttringen.

Erbjudandeprocess

9 §

Offentliggörande av och information om uppköpserbudanden

Beslutet om ett offentligt uppköpserbudande ska offentliggöras omedelbart och tillkännages till målbolaget.

Efter offentliggörandet ska beslutet utan dröjsmål tillkännages till en företrädare för de anställda i målbolaget och det företag som lämnat erbjudandet eller, om det inte finns någon sådan företrädare, till de anställda.

Vid offentliggörande ska nämnas vilket antal värdepapper erbjudandet avser, giltighetstiden och det vederlag som erbjuds samt övriga väsentliga villkor för genomförande av erbjudandet. Av offentliggörandet ska även framgå förfarandet i det fall att de antagande svaren omfattar flera värdepapper än erbjudandet avser. Av offentliggörandet ska också framgå om budgivaren har förbundit sig att iaktta rekommendationen i 28 § 1 mom. och, i annat fall, en motivering till varför inte.

Före offentliggörande ska budgivaren säkerställa att kontant vederlag, om sådant erbjuds, till fullo kan betalas och vidta alla rimliga åtgärder för att säkerställa betalning av andra typer av vederlag.

Finansinspektionen kan på ansökan av målbolagets styrelse, för en person som tagit kontakt med målbolaget eller med dess aktieägare i syfte att lämna ett uppköpserbudande eller offentligt meddelat sin avsikt att lämna ett uppköpserbudande, sätta ut en tidsfrist inom vilken personen antingen ska offentliggöra uppköpserbudandet eller meddela att

den inte kommer att lämna något uppköpserbjudande. En tidsfrist kan sättas ut om det planerade uppköpserbjudandet är ägnat att störa målbolagets eller en annan av erbjudandet påverkad värdepappersmarknads normala funktion eller att under en orimligt lång tid försvåra målbolagets affärsverksamhet. Om uppköpserbjudandet inte offentliggörs inom tidsfristen eller om personen i fråga offentligt meddelar att den inte kommer att lämna något offentligt uppköpserbjudande, får personen eller en person som handlar i samråd med denne inte lämna något offentligt uppköpserbjudande inom tidsfristen eller inom sex månader efter tidsfristen eller det offentliga meddelandet. Begränsningen av rätten att lämna ett offentligt uppköpserbjudande upphör om någon annan än den person som tidsfristen avser eller en person som handlar i samråd med denne lämnar ett offentligt uppköpserbjudande på målbolagets värdepapper.

10 §

Förfarandet då information offentliggörs

Vid offentliggörande av information som avses i detta kapitel ska, med undantag för offentliggörande av handlingar som gäller ett uppköpserbjudande, iakttas vad som i 10 kap. föreskrivs om förfaranden, meddelanden och tillgänglighållande. Budgivaren och den som är skyldig att lämna ett offentligt uppköpserbjudande ska dessutom ge målbolaget den information som ska offentliggöras. Målbolaget ska ge budgivaren den information som ska offentliggöras.

Efter att information har offentliggjorts enligt detta kapitel ska den utan dröjsmål ges till en företrädare för de anställda i målbolaget och i det företag som lämnat erbjudandet eller, om det inte finns en sådan företrädare, till de anställda.

11 §

Erbjudandehandling

Innan ett uppköpserbjudande träder i kraft ska budgivaren offentliggöra och under den tid erbjudandet är i kraft ge allmänheten till-

gång till en erbjudandehandling med sådan väsentlig och tillräcklig information som krävs för att erbjudandets förmånlighet ska kunna bedömas, samt överlämna erbjudandehandlingen till målbolaget och till den reglerade marknadens operatör.

En erbjudandehandling får offentliggöras när Finansinspektionen har godkänt den. Finansinspektionen ska inom fem bankdagar efter att handlingen har överlämnats till den för godkännande besluta om den får offentliggöras. Erbjudandehandlingen får överlämnas till Finansinspektionen för godkännande när beslutet om uppköpserbjudandet har offentliggjorts i enlighet med 9 §. Erbjudandehandlingen ska godkännas om den uppfyller de villkor som anges i 1 mom.

Efter att erbjudandehandlingen har offentliggjorts ska målbolaget ge den till en företrädare för de anställda eller, om det inte finns en sådan, till de anställda.

Om en erbjudandehandling är behäftad med fel eller brister eller innehåller relevant ny information som uppdragas innan erbjudandets giltighetstid löper ut och som kan ha väsentlig betydelse för investerarna, ska allmänheten utan dröjsmål informeras om saken genom att en rättelse eller komplettering offentliggörs på samma sätt som erbjudandehandlingen. Finansinspektionen kan i samband med godkännandet av en komplettering av erbjudandehandlingen förutsätta att erbjudandetiden förlängs med högst tio bankdagar, för att innehavarna av de värdepapper som erbjudandet avser ska kunna ompröva det.

Finansinspektionen ska som erbjudandehandling erkänna ett sådant prospekt för de erbjudna värdepapperen som har godkänts av en EES-stats behöriga myndighet och som uppfyller de krav som ställs på erbjudandehandlingar.

12 §

Giltigheten av ett erbjudande

Ett uppköpserbjudande ska vara i kraft minst tre och högst tio veckor. Rättshandlingar varmed ägande- och rösträtten för värdepapper som erbjudits till försäljning i enlighet med villkoren för ett uppköpserbjudande överförs till budgivaren (*genomföran-*

de av ett uppköpserbjudande) får inte göras förrän erbjudandet varit i kraft minst tre veckor.

Ett uppköpserbjudande kan av särskilda skäl vara i kraft en längre tid än tio veckor, förutsatt att målbolagets verksamhet inte försvåras under en oskäligt lång tid. Information om att uppköpserbjudandets giltighetstid löper ut ska offentliggöras minst två veckor innan detta sker.

Finansinspektionen kan på ansökan av målbolaget och vid behov utan att höra budgivaren bestämma att erbjudandets giltighetstid och en sådan begränsning av genomförandet av ett uppköpserbjudande som avses i 1 mom. ska förlängas, för att målbolaget ska ha möjlighet att sammankalla bolagsstämma för att överväga erbjudandet. Budgivaren har till följd av en sådan förlängning rätt att återta det inom fem bankdagar efter att ha fått kännedom om Finansinspektionens beslut.

13 §

Målbolagets yttrande om ett uppköpserbjudande

Målbolagets styrelse ska offentliggöra sitt yttrande om erbjudandet. Yttrandet ska offentliggöras så snart som möjligt efter att erbjudandehandlingen eller ett utkast till denna har överlämnats till målbolaget, dock senast fem bankdagar innan erbjudandets giltighetstid tidigast kan löpa ut. Yttrandet ska fogas till erbjudandehandlingen.

Det yttrande som avses i 1 mom. ska innehålla en motiverad bedömning av

1) erbjudandet med tanke på målbolaget samt innehavarna av de värdepapper som erbjudandet avser,

2) de strategiska planer som budgivaren lagt fram i erbjudandehandlingen och de effekter som dessa kan förväntas få på målbolagets verksamhet och sysselsättningen i målbolaget.

Av det yttrande som avses i 1 mom. ska också framgå om målbolaget har förbundit sig att följa rekommendationerna i 28 § om förfaranden vid offentliga uppköpserbjudanden och, i annat fall, en motivering till varför inte.

Målbolaget ska i samband med offentliggörandet tillkännage det yttrande som avses i 1 mom. även till företrädarna för målbolagets anställda eller, om det inte finns sådana företrädare, till de anställda.

Om målbolaget före offentliggörandet av det yttrande som avses i 1 mom. får ett separat yttrande från företrädarna för de anställda om erbjudandets effekter på sysselsättningen, ska detta yttrande fogas till styrelsens yttrande.

14 §

Ärenden som ska avgöras av målbolagets bolagsstämma

Målbolagets bolagsstämma ska fatta beslut om riktade emissioner samt om andra åtgärder och arrangemang som förhindrar eller kan förhindra eller som avsevärt försvårar genomförandet av ett offentliggjort uppköpserbjudande eller av väsentliga villkor som har kommit till styrelsens kännedom. Bolagsstämman behöver inte sammankallas om det finns en särskild anledning och inte strider mot de allmänna principerna i 1 kap. i aktiebolagslagen och artikel 3 i direktivet om uppköpserbjudanden att inte sammankallas den. Om bolagsstämman inte sammankallas ska målbolagets styrelse motivera detta och uttryckligen offentliggöra orsaken.

15 §

Villkor för uppköpserbjudande

Budgivaren kan ställa villkor för genomförande av det. Ett obligatoriskt uppköpserbjudande kan vara villkorligt endast med avseende på nödvändiga myndighetsbeslut. Budgivaren ska utan obefogat dröjsmål offentliggöra att erbjudandevillkoren är uppfyllda eller att budgivaren avstår från att kräva att villkoren ska uppfyllas.

Om budgivaren har ändrat erbjudandevillkoren ska på de ändrade villkoren tillämpas vad som i 9 § föreskrivs om offentliggörande av och information om uppköpserbjudanden samt vad som i 11 § 4 mom. föreskrivs om komplettering av erbjudandehandlingar.

Målbolagets styrelse ska komplettera sitt yttrande enligt 13 § om uppköpserbudandet så snart som möjligt efter att de ändrade villkoren har överlämnats till styrelsen, dock senast fem bankdagar innan det ändrade erbjudandets giltighetstid tidigast kan löpa ut.

16 §

Bindande godkännande av uppköpserbudande

Om den som lämnat ett villkorligt uppköpserbudande har förbehållit sig rätt att avstå från eller ändra något av villkoren för genomförande av uppköpserbudandet kan de innehavare av målbolagets värdepapper som godkänt uppköpserbudandet återta sitt godkännande så länge uppköpserbudandet är i kraft, till dess att budgivaren har offentliggjort att alla erbjudandevillkor är uppfyllda eller att den avstått från att kräva att villkoren uppfylls.

I andra situationer än sådana som avses i 1 mom. kan de innehavare av målbolagets värdepapper som godkänt uppköpserbudandet återta sitt godkännande så länge uppköpserbudandet är i kraft, om det har varit i kraft över tio veckor och om transaktioner inte ännu har gjorts i syfte att genomföra det.

Trots vad som föreskrivs i 1 och 2 mom. kan de innehavare av värdepapper i målbolaget som godkänt uppköpserbudandet återta sitt godkännande så länge uppköpserbudandet är i kraft, om ett konkurrerande uppköpserbudande har offentliggjorts och om transaktioner inte ännu har gjorts i syfte att genomföra det.

17 §

Konkurrerande erbjudande

Om det under erbjudandetiden offentliggörs ett annat uppköpserbudande (*konkurrerande erbjudande*) på värdepapper som är föremål för ett offentligt uppköpserbudande, får den första budgivaren förlänga sitt erbjudande i enlighet med det konkurrerande erbjudandet, trots den längsta tid som anges i 12 § 1 mom. Samtidigt kan den första budgivaren också ändra erbjudandevillkoren i en-

lighet med 15 §. Beslut om förlängning av erbjudandetiden och ändring av villkor ska offentliggöras. I fråga om offentliggörande av beslut tillämpas vad som i 11 § 4 mom. föreskrivs om komplettering av erbjudandehandlingar. Målbolagets styrelse ska komplettera sitt yttrande enligt 13 § så snart som möjligt efter att det konkurrerande erbjudandet har offentliggjorts, dock senast fem bankdagar innan det första erbjudandets giltighetstid tidigast kan löpa ut.

Om ett konkurrerande erbjudande har lämnats får den som lämnat det första frivilliga uppköpserbudandet under erbjudandetiden, innan det konkurrerande erbjudandets giltighetstid löper ut, besluta att det första erbjudandet förfaller. Beslutet om att erbjudandet förfaller ska offentliggöras.

Finansinspektionen kan på målbolagets ansökan, för erbjudare av konkurrerande uppköpserbudanden, sätta ut en tidsfrist efter vilken erbjudandevillkoren inte längre får ändras. En tidsfrist får sättas ut tidigast tio veckor efter att det första uppköpserbudandet offentliggjorts, om konkurrerande uppköpserbudanden är ägnade att försvåra målbolagets verksamhet under en oskäligt lång tid.

18 §

Resultatet av uppköpserbudande

När erbjudandetiden har löpt ut ska budgivaren utan dröjsmål offentliggöra den ägar- och röstandel som budgivaren kan få i målbolaget genom att förvärva de värdepapper som erbjudits och med beaktande av de värdepapper som budgivaren annars har förvärvat och sedan tidigare äger. Om uppköpserbudandet har varit villkorligt ska det samtidigt meddelas om budgivaren genomför uppköpserbudandet.

Skyldighet att lämna erbjudande

19 §

Obligatoriskt uppköpserbudande

En aktieägare vars röstandel ökar till över 30 procent eller till över 50 procent av det

röstetal som målbolagets aktier medför (*gräns för skyldigheten att lämna erbjudande*) efter att målbolagets aktier har tagits upp till handel på en reglerad marknad (*den som är skyldig att lämna erbjudande*) ska lämna ett offentligt uppköpserbjudande på alla andra aktier som målbolaget har emitterat samt på de värdepapper som målbolaget har emitterat och som berättigar till aktier.

20 §

Beräkning av röstandel

Till en aktieägares röstandel hänförs

- 1) aktier som aktieägaren äger,
- 2) aktier som ägs av personer som agerar i samråd med aktieägaren,
- 3) aktier som aktieägaren eller en person som agerar i samråd med aktieägaren äger tillsammans med någon annan,
- 4) aktier vilkas rösträtt aktieägaren enligt avtal eller något annat arrangemang har rätt att utnyttja eller styra.

Vid beräkning av en aktieägares röstandel beaktas inte röstbegränsning som baserar sig på lag eller bolagsordningen eller på något annat avtal. I målbolagets sammanlagda röstetal beaktas inte röster som hänför sig till aktier som innehas av målbolaget eller av ett företag eller en stiftelse där bolaget har bestämmande inflytande.

Frågan om de i 1 mom. avsedda personernas skyldighet att lämna erbjudanden ska i oklara fall avgöras av Finansinspektionen.

21 §

Undantag från skyldigheten att lämna obligatoriskt uppköpserbjudande

Om de värdepapper som har lett till överskridning av gränsen för skyldigheten att lämna erbjudande har förvärvats genom ett offentligt uppköpserbjudande på alla aktier som målbolaget emitterat och på värdepapper som målbolaget har emitterat och som berättigar till dess aktier, uppkommer dock inte någon skyldighet att lämna ett obligatoriskt uppköpserbjudande. Om de värdepapper som har lett till överskridning av gränsen för skyldigheten att lämna erbjudande annars har

förvärvats genom ett offentligt uppköpserbjudande, uppkommer inte någon skyldighet att lämna ett obligatoriskt uppköpserbjudande innan den rösträtt som de förvärvade värdepapperen medför har övergått till budgivaren.

Om en aktieägare i målbolaget har en röstandel som överskrider gränsen för skyldigheten att lämna erbjudande blir inte en annan aktieägare skyldig att lämna ett obligatoriskt uppköpserbjudande förrän dennes röstandel överskrider den först nämnde aktieägarens röstandel.

Om överskridningen av gränsen för skyldigheten att lämna erbjudande uteslutande beror på målbolagets eller på en annan aktieägares åtgärder, uppkommer inte någon skyldighet att lämna ett obligatoriskt uppköpserbjudande förrän den aktieägare som överskrider gränsen för skyldigheten att lämna erbjudande förvärvar eller tecknar fler aktier i målbolaget eller på något annat sätt ökar sin röstandel i målbolaget.

Om överskridningen av gränsen för skyldigheten att lämna erbjudande beror på att flera aktieägare i samråd lämnar ett frivilligt offentligt uppköpserbjudande på målbolaget, uppkommer inte någon skyldighet att lämna ett obligatoriskt uppköpserbjudande om agerandet i samråd begränsas till enbart uppköpserbjudandet.

Någon skyldighet att lämna ett obligatoriskt uppköpserbjudande föreligger inte längre om den som är skyldig att lämna erbjudande eller någon som agerar i samråd med denne, inom en månad efter att skyldigheten att lämna erbjudande uppkommit avstår från den röstandel som överskrider gränsen för skyldigheten genom att avyttra aktier i målbolaget eller annars minska sin röstandel i målbolaget. Den som är skyldig att lämna erbjudande och de personer som agerar i samråd med denne får inte i syfte att slippa sin skyldighet under denna tid utnyttja sin rösträtt i målbolaget. Den som är skyldig att lämna erbjudande ska dessutom i samband med offentliggörandet av uppgiften om att skyldigheten uppkommit, utan dröjsmål tillkännage sin avsikt att avstå från den röstandel som överskrider gränsen för skyldigheten att lämna erbjudande. En uppgift om att röstandelen sjunkit under gränsen för skyldighet

att lämna erbjudande ska offentliggöras omedelbart.

22 §

Förfarandet vid obligatoriskt uppköpserbjudande

Den som är skyldig att lämna erbjudande ska omedelbart offentliggöra uppkomsten av skyldigheten att lämna erbjudande.

Den som är skyldig att lämna erbjudande ska offentliggöra uppköpserbjudandet inom en månad efter att skyldigheten har uppkommit. Förfarandet med uppköpserbjudande ska inledas inom en månad efter att erbjudandet offentliggjorts.

Prissättning av erbjudande

23 §

Vederlag vid obligatoriskt uppköpserbjudande

Som vederlag vid obligatoriskt uppköpserbjudande ska betalas ett rimligt pris. Som ett alternativ till kontanter kan erbjudas vederlag i form av värdepapper eller en kombination av värdepapper och kontanter.

Ett rimligt pris ska bestämmas på basis av det högsta pris som den som är skyldig att lämna erbjudande eller den som till denne står i ett sådant förhållande som avses i 5 § under de senaste sex månaderna före uppkomsten av skyldigheten att lämna erbjudande har betalt för de värdepapper som erbjudandet avser. Detta pris kan frångås av särskilda skäl.

Om den som är skyldig att lämna erbjudande eller den som till denne står i ett sådant förhållande som avses i 5 § inte under de senaste sex månaderna före uppkomsten av skyldigheten att lämna erbjudande har förvärvat sådana värdepapper som erbjudandet avser, ska som utgångspunkt för bestämmandet av ett rimligt pris betraktas det med antalet avslut vägda medelpris som vid handel på en reglerad marknad under de tre senaste månaderna före uppkomsten av skyldigheten att lämna erbjudande har betalats

för de värdepapper som erbjudandet avser. Detta pris kan frångås av särskilda skäl.

Den som är skyldig att lämna ett erbjudande och den som till denne står i ett sådant förhållande som avses i 5 § ska underrätta Finansinspektionen om sina förvärv av aktier i målbolaget och av målbolaget emitterade värdepapper som berättigar till dess aktier och de betalda priserna under de 12 senaste månaderna före uppkomsten av skyldigheten att lämna erbjudande samt under tiden mellan uppkomsten av skyldigheten att lämna erbjudande och den tidpunkt då erbjudandets giltighet löper ut.

24 §

Vederlag vid frivilligt uppköpserbjudande

Vederlag kan vid frivilligt uppköpserbjudande betalas i form av kontanter, värdepapper eller en kombination av dessa. Budgivaren kan när det är fråga om ett frivilligt uppköpserbjudande fritt besluta om vederlaget, om inte något annat följer av 2 och 3 mom. eller av 7 §.

Kontant vederlag ska erbjudas åtminstone som ett alternativ, om ett frivilligt uppköpserbjudande ges på alla aktier som målbolaget har emitterat samt på de värdepapper som målbolaget har emitterat och som berättigar till aktier, och om

1) de värdepapper som erbjuds som vederlag inte är föremål för handel på en reglerad marknad och om det inte heller i samband med uppköpserbjudandet lämnas in någon ansökan om att de ska tas upp till sådan handel, eller om

2) budgivaren eller den som till denne står i ett sådant förhållande som avses i 5 § mot kontant vederlag har förvärvat eller ska förvärva målbolagets värdepapper som berättigar till minst fem procent av röstetalet i målbolaget, under en tidsperiod som börjar sex månader innan uppköpserbjudandet offentliggörs och upphör när erbjudandets giltighetstid löper ut.

Om ett frivilligt uppköpserbjudande lämnas på alla aktier som målbolaget har emitterat och på de värdepapper som målbolaget har emitterat och som berättigar till dess aktier, ska som utgångspunkt när vederlaget be-

stäms betraktas det högsta pris som den som har lämnat uppköpserbjudandet eller den som till denne står i ett sådant förhållande som avses i 5 § under de senaste sex månaderna före offentliggörandet av erbjudandet har betalt för de värdepapper som erbjudandet avser. Detta pris kan frångås av särskilda skäl. På sådana erbjudanden ska tillämpas vad som i 23 § 4 mom. föreskrivs om överlämnande av uppgifter till Finansinspektionen.

25 §

Förvärv under och efter erbjudandetiden

Om budgivaren eller den som till denne står i ett sådant förhållande som avses i 5 §, efter offentliggörandet av ett frivilligt uppköpserbjudande eller efter att skyldighet att lämna ett erbjudande uppkommit och innan erbjudandetiden löper ut förvärvar målbolagets värdepapper på villkor som är bättre än erbjudandevillkoren, ska budgivaren ändra sitt erbjudande så att det motsvarar detta förvärv på bättre villkor (*höjningsskyldighet*).

Om budgivaren eller den som till denne står i ett sådant förhållande som avses i 5 §, inom nio månader efter att erbjudandetiden har löpt ut förvärvar målbolagets värdepapper på villkor som är bättre än erbjudandevillkoren, ska de värdepappersinnehavare som har godkänt uppköpserbjudandet kompenseras för skillnaden mellan förvärvet på bättre villkor och vederlaget enligt uppköpserbjudandet (*kompensationsskyldighet*).

Om skyldighet att lämna ett erbjudande enligt 19 § har uppkommit i samband med ett frivilligt uppköpserbjudande, ska de värdepappersinnehavare som godkänt det frivilliga uppköpserbjudandet vid tillämpningen av 1 och 2 mom. jämföras med värdepappersinnehavare som har godkänt ett obligatoriskt uppköpserbjudande.

Budgivaren ska omedelbart offentliggöra att höjnings- eller kompensationsskyldighet har uppkommit. Den höjning som avses i 1 mom. ska i samband med betalningen av vederlag eller, om vederlag redan har betalats, omedelbart riktas till de värdepappersinnehavare som godkänt uppköpserbjudandet. Den kompensation som avses i 2 mom. ska inom en månad efter att kompensationsskyldighe-

ten uppkommit riktas till de värdepappersinnehavare som godkänt uppköpserbjudandet.

Vad som föreskrivs ovan i denna paragraf ska inte tillämpas på ett sådant högre pris på målbolagets värdepapper som har fastställts i en skiljedom enligt aktiebolagslagen, om inte budgivaren eller de som till denne står i ett sådant förhållande som avses i 5 § har erbjudit sig att förvärva målbolagets värdepapper på bättre villkor än erbjudandevillkoren, före eller under skiljeförfarandet.

Beviljande av undantag

26 §

Beviljande av undantag

Finansinspektionen kan av särskilda skäl på ansökan bevilja undantag från skyldigheten att lämna erbjudande och från andra skyldigheter enligt detta kapitel, förutsatt att undantaget inte strider mot de allmänna bestämmelserna i 1 kap. 2—4 § och inte heller mot 7 och 8 § i detta kapitel eller mot de allmänna principerna i artikel 3 i direktivet om uppköpserbjudanden.

Finansinspektionen kan bevilja undantag från tillämpning av bestämmelserna i detta kapitel om målbolaget har sitt bolagsrättsliga säte i en annan behörig EES-stat än Finland. Undantag kan också beviljas om ställningen för innehavarna av målbolagets värdepapper skyddas enligt bestämmelser som tillämpas i någon annan stat och som motsvarar bestämmelserna i detta kapitel.

Särskilda bestämmelser

27 §

Offentligt uppköpserbjudande på en multilateral handelsplattform

Den som offentligt erbjuder sig att köpa aktier som på ansökan av emittenten har tagits upp till handel på en multilateral handelsplattform får inte särbehandla innehavarna av de värdepapper som erbjudandet avser.

Budgivaren ska tillhandahålla innehavarna av målbolagets värdepapper sådan relevant och tillräckligt information att dessa kan göra

en väl underbyggd bedömning av uppköps-erbjudandet.

Uppköpserbjudandet ska offentliggöras och sändas till värdepapperens innehavare, marknadsplatsoperatören som ordnar multilateral handel och Finansinspektionen för kännedom. Innan erbjudandet offentliggörs ska budgivaren förvissa sig om sin förmåga att till fullt belopp betala eventuellt vederlag i pengar och vidta alla åtgärder som rimligen kan krävas för att säkerställa betalning av vederlag i någon annan form.

På ett offentligt uppköpserbjudande ska tillämpas 24 § 1 och 3 mom. samt 25 §.

28 §

Rekommendation om förfaranden vid uppköpserbjudanden

Börsbolag ska direkt eller indirekt höra till ett oberoende organ som representerar stora delar av näringslivet och är etablerat i Finland och som i syfte att främja god värdepappersmarknadssed ger rekommendationer om hur ett målbolags ledning ska agera vid uppköpserbjudanden och om avtalsbaserade strukturer för att upprätthålla kontrollen, eller i syfte att styra bolagsrättsliga förfaranden som ska tillämpas i samband med företagsköp. Organet kan också ge yttranden om dessa frågor.

Det organ som avses ovan i 1 mom. eller ett jämförbart organ kan i syfte att främja god värdepappersmarknadssed också ge andra rekommendationer och yttranden än om bolagsrättsliga frågor som avses i 1 mom. och gäller tillämpningsområdet för denna lag och om därmed sammanhängande frågor. Alla som är verksamma på värdepappersmarknaden har rätt att be organet om yttranden.

Ett börsbolag ska meddela Finansinspektionen till vilket organ som avses i 1 och 2 mom. det hör. På begäran av Finansinspektionen ska organet tillställa Finansinspektionen sina stadgar och de övriga uppgifter om sig som Finansinspektionen har bett att få för sin tillsyn.

Om en rekommendation som avses i 1 mom. har tagits in i börsregler ska budgivaren förbinda sig att iaktta dem.

29 §

Tystnadsplikt

Den som vid fullgörande av uppdrag som avses i detta kapitel eller som medlem eller ersättare eller som anställd i det organ som avses i 28 § har fått kännedom om icke-offentliggjorda uppgifter om en emittents eller någon annan persons finansiella ställning eller enskilda förhållanden eller om en affärs- eller yrkeshemlighet, får inte röja eller utnyttja informationen om det inte har bestämts eller i behörig ordning föreskrivits att den ska röjas eller om inte den i vars intresse tystnadsplikten gäller ger sitt samtycke.

Om det organ som avses i 28 § är en börs får en medlem eller ersättare eller en anställd hos börsen trots 1 mom. röja information som avses i bestämmelsen för en person som är anställd eller medlem i ett organ hos ett företag som i en annan stat ordnar handel som motsvarar en reglerad marknad och står under myndighetstillsyn eller medlem i organet, om röjandet av informationen är nödvändigt för att trygga en effektiv tillsyn över värdepappersmarknaden. En ytterligare förutsättning är att personen i fråga omfattas av motsvarande tystnadsplikt som enligt 1 mom.

I lagen om Finansinspektionen föreskrivs om Finansinspektionens rätt att ge information.

30 §

Bemyndigande att utfärda förordning

Genom förordning av finansministeriet föreskrivs om innehållet i och offentliggörandet av erbjudandehandlingar samt om undantag i fråga om innehållet.

Genom förordning av finansministeriet föreskrivs om förfarandet vid erkännande av erbjudandehandlingar som godkänds av en EES-stats behöriga myndighet och om över sättning av sådana erbjudandehandlingar till finska eller svenska samt om ytterligare information som ska framgå av erbjudandehandlingar.

31 §

Finansinspektionens behörighet att utfärda föreskrifter

Finansinspektionen kan utfärda närmare föreskrifter om på vilka grunder personer som avses i 5 § anses agera i samråd, om grunderna för avtal som avses i 20 § 1 mom. 4 punkten och för andra arrangemang och om grunderna för att bevilja undantag enligt 26 §.

DEL V

MARKNADSMISSBRUK

12 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Tillämpningsområde

I denna lags 12—14 kap. föreskrivs om offentlighet av sådana transaktioner med finansiella instrument som gjorts av insiders och dessas närmaste krets, om det offentliga insiderregistret och det företagsspecifika insiderregistret samt om marknadsmissbruk.

Denna lags 12—14 kap. ska tillämpas på finansiella instrument som är föremål för handel på en reglerad marknad eller på en multilateral handelsplattform i Finland och på emittenterna av de finansiella instrumenten. Vad som i 12—14 kap. föreskrivs om finansiella instrument som är föremål för handel på en reglerad marknad och på en multilateral handelsplattform i Finland samt om emittenterna av de finansiella instrumenten ska tillämpas på finansiella instrument när det har gjorts en ansökan om att de ska tas upp till handel och på dem som emitterat de finansiella instrumenten. Vad som i 13 kap. föreskrivs om det offentliga insiderregistret och det företagsspecifika insiderregistret ska dock inte tillämpas på emittenter av finansiella instrument som är föremål för handel på en multilateral handelsplattform i Finland, om de finansiella instrumenten inte på ansökan av emittenten är föremål för handel.

Denna lags 12—14 kap. ska inte tillämpas om finska staten, Finlands Bank, en annan EES-stat eller dess centralbank eller regionala förvaltningsenhet eller ett internationellt offentligt organ av vars medlemmar minst en är en EES-stat, eller Europeiska centralbanken, gör transaktioner med finansiella instrument i syfte att genomföra penning- eller valutapolitik eller politik för förvaltning av offentliga skulder, och inte heller på ombud för organisationer som gör sådana transaktioner.

2 §

Insiderinformation

Med insiderinformation avses information av specifik natur som hänför sig till finansiella instrument som är föremål för handel på en reglerad marknad eller på en multilateral handelsplattform i Finland och som inte har offentliggjorts eller annars varit tillgänglig på marknaden samt som är ägnad att väsentligt påverka dessa finansiella instruments eller till dem anslutna andra finansiella instruments värde.

Med insiderinformation om derivatinstrument som avser råvaror eller utsläppsrätter avses, sådan specifik information om derivatinstrument som avser råvaror eller utsläppsrätter och är föremål för handel på en reglerad marknad eller på en multilateral handelsplattform i Finland och som inte har varit tillgänglig på marknaden i enlighet med bestämmelser eller föreskrifter om offentliggörande av information eller i enlighet med god handelssed eller som allmänt läggs ut på marknaden och som marknadsoperatörerna väntar sig att få.

Vad som föreskrivs i 1 mom. ska tillämpas också på finansiella instrument vars värde bestäms på basis av sådana finansiella instrument som avses i 1 mom.

3 §

Insider

Med offentlig insider (*insider*) avses

1) medlemmar och ersättare i styrelsen eller förvaltningsrådet för en finländsk emittent

vars aktier är föremål för handel på en reglerad marknad eller på en multilateral handelsplattform i Finland samt emittentens verkställande direktör, ställföreträdare för verkställande direktören samt en revisor, revisorssuppleant och en anställd hos den revisionssammanslutning som är huvudansvarig för revisionen av bolaget,

2) sådana andra personer som hör till den högsta ledningen för en emittent som avses i 1 punkten och som regelbundet har tillgång till insiderinformation och har rätt att fatta beslut om bolagets framtida utveckling och om organisering av dess verksamhet.

Vad som föreskrivs i 1 mom. ska i enlighet med europabolagslagen tillämpas på europabolag som registreras i Finland.

Vad som i föreskrivs 1 mom. ska tillämpas också på insiders hos emittenter som har sitt bolagsrättsliga säte i ett tredjeland, om emittenternas aktier är föremål för handel på en börs.

4 §

Närmaste krets

Till en insiders närmaste krets hör

1) insiders make enligt äktenskapslagen (234/1929),

2) insiders partner i ett parförhållande enligt lagen om registrerat partnerskap (950/2001),

3) en omyndig vars intressebevakare insiders är,

4) insiders sambo och övriga familjemedlemmar som i minst ett år har bott i samma hushåll som insiders,

5) ett företag eller en stiftelse där insiders eller en person som avses i 1—4 punkten ensam eller tillsammans eller där insiders tillsammans med en annan insider i förhållande till samma emittent eller tillsammans med en person som står i ett sådant förhållande till denne som avses i 1—4 punkten direkt eller indirekt har bestämmanderätt,

6) ett företag, om insiders eller en person som avses ovan i 1—4 punkten ensam eller tillsammans direkt eller indirekt äger minst 10 procent av det röstetal som aktierna medför och, om en person som avses ovan har ett betydande inflytande, då företaget inte är fö-

remål för handel på en reglerad marknad eller på en multilateral handelsplattform,

7) ett öppet bolag, vars bolagsman, eller ett kommanditbolag, vars ansvariga bolagsman, är insiders eller en person som avses i 1—4 punkten.

Till en insiders närmaste krets hör inte bostadsaktiebolag, ömsesidiga fastighetsaktiebolag som avses i 28 kap. 2 § i lagen om bostadsaktiebolag (1599/2009), ideella och ekonomiska föreningar och inte heller organisationer som inte eftersträvar vinst. Om ett företag regelbundet bedriver handel med finansiella instrument anses det emellertid höra till insiders närmaste krets.

En person har ett betydande inflytande i ett företag som avses i 1 mom. 6 punkten om denne i företaget har en ställning som avses i 3 § 1 mom. 1 eller 2 punkten eller en jämförbar ställning.

13 kap.

Offentligt insiderregister och företagsspecifikt insiderregister

1 §

Tillämpningsområde

I detta kapitel föreskrivs om offentligt insiderregister och om företagsspecifikt insiderregister.

Offentligt insiderregister

2 §

Anmälningsskyldighet till Finansinspektionen

En finländsk emittent vars aktier är föremål för handel på en reglerad marknad eller på en multilateral handelsplattform i Finland ska till Finansinspektionen göra anmälan om

1) sina insiders och den närmaste krets som de uppgivit inom 14 dagar efter att en insider inlett sitt uppdrag (*insideranmälan*),

2) förändringar i insideranmälan uppgifter inom 7 dagar efter att de skett,

3) de finansiella instrument enligt 5 mom. som insiders och den av dem uppgivna närmaste kretsens innehar, inom 14 dagar ef-

ter att insidern inledde sitt uppdrag (*innehavsanmälan*),

4) förändringar i innehavet för insiderna och den närmaste kretsens innehav inom 7 dagar efter att en förändring skett, när värdet av de finansiella instrument som innehas förändras med minst 5 000 euro.

En insider ska utan obefogat dröjsmål anmäla de uppgifter som avses i 1 mom. till emittenten. Den som hör till den närmaste kretsen ska utan obefogat dröjsmål anmäla de uppgifter som avses i 1 mom. till insidern. Insidern ska vidta tillräckliga åtgärder för att säkerställa att personer som hör till den närmaste kretsen är medvetna om sin anmälningsskyldighet.

I insideranmälan och innehavsanmälan ska tas in uppgifter som behövs för individualisering av personen, företaget eller stiftelsen i fråga samt uppgifter om affärsverksamheten.

Vad som föreskrivs i 1 mom. ska tillämpas också på en emittent som har sitt bolagsrättsliga säte i ett tredjeland, om emittentens aktier är föremål för börshandel.

Anmälningsskyldigheten gäller en emittents aktier som är föremål för handel på en reglerad marknad eller på en multilateral handelsplattform i Finland och finansiella instrument vars värde bestäms på basis av aktierna i fråga.

3 §

Emittenters rådgivningsskyldighet att ge råd till insiders

Emittenter ska ge insiders råd om hur insideranmälningar och innehavsanmälningar upprättas.

4 §

Offentligt insiderregister

Finansinspektionen ska föra ett offentligt register av vilket framgår varje insidern och dennes närmaste krets, de finansiella instrument som innehas av insidern och dennes närmaste krets samt deras förvärv och avyttringar specificerade (*offentligt insiderregister*).

5 §

Upprätthållande av det offentliga insiderregistret samt förvaring och utlämnande av information

Upprätthållandet av det offentliga insiderregistret ska ordnas på ett tillförlitligt sätt. Registrets information ska sparas minst fem år efter att den förts in registret.

Var och en har rätt att mot kostnadsersättning få utdrag ur registret och kopior av informationen. Fysiska personers personbezeichnung och adress samt namnen på andra fysiska personer än insiders är dock inte offentliga.

Finansinspektionen ska hålla det offentliga insiderregistrets information tillgänglig för allmänheten på sina webbsidor. Uppgifter om förändringar i innehav av finansiella instrument ska finnas på webbsidorna i 12 månader efter förändringarna skett. Informationen ska uppdateras utan obefogat dröjsmål efter att en emittent eller insider har anmält förändringar.

Företagsspecifikt insiderregister

6 §

Företagsspecifikt insiderregister

En emittent av finansiella instrument som är föremål för handel på en börs eller på en multilateral handelsplattform i Finland ska föra ett register över personer som hör till emittentens organ och är anställda hos emittenten, över dem som på grund av sin ställning eller sina uppgifter regelbundet har tillgång till insiderinformation samt över andra personer som enligt något annat avtal arbetar för emittenten och regelbundet har tillgång till insiderinformation (*permanent företagsspecifikt insiderregister*).

Dessutom ska en emittent som avses i 1 mom. föra register över personer som emittenten ger insiderinformation om ett specifikt projekt (*projektspecifikt insiderregister*).

Ett företagsspecifikt insiderregister består av permanenta företagsspecifika insiderregister och av projektspecifika insiderregister.

Företagsspecifika insiderregister är inte offentliga. Information om en person som är anställd hos en emittent och som på grund av sin ställning eller sina uppgifter regelbundet har tillgång till insiderinformation får emellertid offentliggöras med samtycke av personen i fråga.

Vad som i detta kapitel föreskrivs om emittenters skyldighet att föra företagsspecifika insiderregister gäller också finländska emittenter vars finansiella instrument är föremål för handel på en reglerad marknad i en annan EES-stat.

Vad som i detta kapitel föreskrivs om emittenters skyldighet att föra företagsspecifika insiderregister gäller också personer som handlar på emittenters vägnar eller för deras räkning.

7 §

Information som ska registreras i företagsspecifika insiderregister

I ett företagsspecifikt insiderregister ska registreras

- 1) datum då registret upprättades,
- 2) uppgifter som behövs för individualisering av personer,
- 3) anledningen till att personer registreras i registret,
- 4) datum då en person har getts eller fått insiderinformation,
- 5) datum då det inte längre fanns någon anledning att upprätthålla det företagsspecifika insiderregistret.

Ett företagsspecifikt insiderregister ska uppdateras alltid då

- 1) grunden för registrering av en person ändras,
- 2) en ny person registreras i registret,
- 3) en person som är registrerad i registret inte längre får insiderinformation.

8 §

Upprätthållande och förvaring av företagsspecifika insiderregister

Information ska registreras i ett företagsspecifikt insiderregister på ett tillförlitligt sätt och så att endast behöriga registerförare kan

ändra informationen. Registeranteckningar ska göras utan obefogat dröjsmål.

Den som har registrerats i ett företagsspecifikt insiderregister ska skriftligen eller annars bevisligen underrättas om registreringen och om de skyldigheter som den innebär för den registrerade.

Information som har registrerats i ett företagsspecifikt insiderregister ska förvaras minst fem år efter att det inte längre finns någon anledning att hålla kvar informationen i registret.

Den som upprätthåller ett företagsspecifikt insiderregister ska följa skriftliga anvisningar om registret.

9 §

Finansinspektionens behörighet att utfärda föreskrifter

Finansinspektionen kan utfärda närmare föreskrifter om innehållet i anmälningar som avses i 2 § och om anmälningssättet, samt om innehållet i företagsspecifika insiderregister som avses i 6 § och om registreringsättet.

14 kap.

Bestämmelser om marknadsmissbruk

1 §

Kapitlets tillämpningsområde

I detta kapitel föreskrivs om användning och röjande av insiderinformation, om marknadsmanipulation, om den skyldighet att underrätta Finansinspektionen om tivelaktiga affärstransaktioner som gäller för tillhandahållare av investeringstjänster, om skyldigheten att informera om analyser av finansiella instrument och om investeringsrekommendationer samt om den skyldighet att till Finansinspektionen rapportera om transaktioner med finansiella instrument som gäller för tillhandahållare av investeringstjänster.

2 §

Utnyttjande och röjande av insiderinformation

Den som äger finansiella instrument eller som på grund av sin ställning, sin befattning eller sina uppdrag har fått insiderinformation får inte utnyttja informationen genom att för egen eller någon annans räkning direkt eller indirekt förvärva eller avyttra finansiella instrument som informationen avser, eller direkt eller indirekt ge någon råd om förvärv eller avyttring av sådana finansiella instrument. Vad som föreskrivs i detta moment gäller också personer som har fått insiderinformation genom brottslig verksamhet.

Insiderinformation får inte röjas för någon annan, om det inte sker som ett normalt led i arbete, yrke eller åligganden för den som röjer informationen.

Vad som föreskrivs i 1 och 2 mom. gäller också andra personer som visste eller borde ha vetat att information som de fått är insiderinformation.

Vad som föreskrivs i denna paragraf ska tillämpas på finansiella instrument som är föremål för handel på en reglerad marknad eller på en multilateral handelsplattform i Finland och på finansiella instrument vars värde bestäms på basis av de finansiella instrumenten i fråga.

Vad som föreskrivs i denna paragraf ska tillämpas på finansiella instrument som är föremål för handel på en börs eller på en multilateral handelsplattform i Finland och på finansiella instrument vars värde bestäms på basis av de finansiella instrumenten i fråga, oberoende av om det görs transaktioner med dessa finansiella instrument i Finland.

Vad som föreskrivs i denna paragraf ska tillämpas också på finansiella instrument som är föremål för handel på en reglerad marknad i en annan EES-stat och på finansiella instrument vars värde bestäms på basis av de finansiella instrumenten i fråga, då transaktionerna med dessa finansiella instrument görs i Finland.

Vad som föreskrivs i denna paragraf begränsar inte rätten att utanför en multilateral handelsplattform i Finland förvärva eller avyttra finansiella instrument som inte på ansö-

kan av emittenten har tagits upp till handel på en multilateral handelsplattform.

Vad som föreskrivs i denna paragraf begränsar inte en persons rätt att handla med finansiella instrument om dessa har förvärvats eller avyttrats enligt ett avtal som ingåtts innan personen fick insiderinformation om de finansiella instrumenten.

Vad som i denna paragraf föreskrivs om utnyttjande av insiderinformation ska inte tillämpas på sådan handel med finansiella instrument där emittenten förvärvar egna aktier eller en tillhandahållare av investeringstjänster stabiliserar priset på värdepapper enligt vad som föreskrivs i kommissionens återköpsförordning.

3 §

Marknadsmanipulation

Marknaden för finansiella instrument som är föremål för handel på en reglerad marknad eller på en multilateral handelsplattform i Finland får inte manipuleras.

Med marknadsmanipulation avses

1) vilseledande köp- eller säljbud, skentransaktioner och andra svikliga förfaringsätt som gäller finansiella instrument som är föremål för handel på en reglerad marknad eller på en multilateral handelsplattform i Finland,

2) transaktioner och andra åtgärder som är ägnade att ge falsk eller vilseledande information om utbud, efterfrågan eller pris på finansiella instrument som är föremål för handel på en reglerad marknad eller på en multilateral handelsplattform i Finland,

3) transaktioner och andra åtgärder genom vilka en person eller flera personer i samråd låser fast priset på finansiella instrument som är föremål för handel på en reglerad marknad eller på en multilateral handelsplattform i Finland vid en onormal eller konstlad nivå, och

4) offentliggörande eller annan spridning av falsk eller vilseledande information om finansiella instrument som är föremål för handel på en reglerad marknad eller på en multilateral handelsplattform i Finland, om den som offentliggör eller sprider informationen

visste eller borde ha vetat att informationen är falsk eller vilseledande.

Denna paragraf ska tillämpas också på transaktioner och andra åtgärder som gäller andra finansiella instrument än sådana som avses i 1 mom., om de snedvrider marknaden för finansiella instrument enligt 1 mom.

Denna paragraf ska tillämpas på finansiella instrument som är föremål för handel på en börs eller på en multilateral handelsplattform i Finland och på finansiella instrument som avses i 3 mom., oberoende av om det görs transaktioner med dessa finansiella instrument i Finland.

Denna paragraf ska tillämpas också på finansiella instrument som är föremål för handel på en reglerad marknad i en annan EES-stat och på finansiella instrument som avses i 3 mom., då det görs transaktioner med dessa finansiella instrument i Finland.

4 §

Undantag i fråga om marknadsmanipulation

Vad som i 3 § föreskrivs om marknadsmanipulation ska inte tillämpas på sådan handel där en emittent förvärvar egna aktier eller en tillhandahållare av investeringstjänster låser fast priset på värdepapper, enligt vad som föreskrivs i kommissionens återköpsförordning.

Vad som föreskrivs i 3 § 2 mom. 4 punkten ska inte tillämpas på den som enligt lagen om yttrandefrihet i masskommunikation (460/2003) är upphovsman till ett meddelande som har gjorts tillgängligt för allmänheten, om upphovsmannen har utfäst sig att iaktta de regler som en organisation som i fackligt avseende företräder personer som utarbetar meddelanden i publikations- och programverksamhet har utarbetat för yrkeskåren eller som utgivaren eller den som utövar programverksamheten har utarbetat och vilkas verkningar motsvarar verkningarna av marknadsmissbruksdirektivet och de bestämmelser som kommissionen har utfärdat med stöd av direktivet. Den nämnda punkten ska emellertid tillämpas om den som utarbetat meddelandet själv får särskild fördel eller nytta av att informationen offentliggörs eller sprids.

I sådana fall som avses i 3 § 2 mom. 2 och 3 punkten är en transaktion eller en annan åtgärd dock inte marknadsmanipulation, om det finns en godtagbar grund för den och den motsvarar marknadspraxis som Finansinspektionen har godkänt för den reglerade marknaden eller den multilaterala handelsplattformen.

Vid bedömningen av innebörden av begreppet godtagbar marknadspraxis ska beaktas

- 1) att marknadspraxisen är öppen,
- 2) att en välfungerande marknad kan garanteras,
- 3) betydelsen för marknads omsättning, effektivitet och tillförlitlighet,
- 4) betydelsen för marknadsmekanismerna och -operatörerna,
- 5) marknadsstrukturerna,
- 6) marknadsanalyserna,
- 7) den risk som marknadspraxis innebär för integriteten på närliggande marknader,
- 8) andra motsvarande omständigheter.

En tillhandahållare av investeringstjänster som emitterar och bedriver handel för egen räkning med värdepapper som avses i 2 kap. 1 § 1 mom. 2 punkten får för denna verksamhet ingå avtal i syfte att påverka prisnivån på värdepapperen.

5 §

Skyldighet att anmäla marknadsmissbruk

Om en tillhandahållare av investeringstjänster har skäl att misstänka att en affärstransaktion som avser finansiella instrument kan vara förenad med utnyttjande av insiderinformation eller marknadsmanipulation som strider mot denna lag eller mot 51 kap. i strafflagen (39/1889), ska tillhandahållaren utan dröjsmål underrätta Finansinspektionen. Om en anställd hos den som tillhandahåller investeringstjänster har skäl att misstänka att en affärstransaktion som avser finansiella instrument kan vara förenad med utnyttjande av insiderinformation eller marknadsmanipulation som strider mot denna lag eller mot 51 kap. i strafflagen, ska den anställda utan dröjsmål underrätta tillhandahållaren av investeringstjänster.

Anmälan får inte avslöjas för den som misstanken riktas mot och inte heller för andra.

Anmälan ska innehålla åtminstone information om anmälaren, om den tvivelaktiga affärstransaktionen och om personer som har anknytning till den samt de uppgifter som anmälaren förfogar över och som kan ha betydelse för utredning av misstanken.

6 §

Analyser av finansiella instrument samt investeringsrekommendationer

En tillhandahållare av investeringstjänster som utarbetar eller sprider analyser av finansiella instrument som är föremål för handel på en reglerad marknad eller på en multinationell handelsplattform i Finland eller av deras emittenter, eller som utarbetar eller sprider andra investeringsrekommendationer för investerare eller för allmänheten, ska vidta rimliga åtgärder för att säkerställa att informationen presenteras på ett lämpligt sätt. Tillhandahållaren av investeringstjänster ska uppge sina eventuella intressen samt eventuella intressekonflikter i fråga om de finansiella instrument som informationen gäller.

Vad som i 1 mom. föreskrivs om de skyldigheter som gäller för tillhandahållare av investeringstjänster ska tillämpas också på andra som professionellt eller inom sin näringsverksamhet producerar eller sprider information som avses i 1 mom.

Vad som föreskrivs i 2 mom. ska inte tillämpas på den som enligt lagen om yttrandefrihet i masskommunikation är upphovsman till ett meddelande som har gjorts tillgängligt för allmänheten, om upphovsmannen har utfäst sig att iaktta de regler som en organisation som i fackligt avseende företräder personer som utarbetar meddelanden i publikations- och programverksamhet har utarbetat för yrkeskåren eller som utgivaren eller den som utövar programverksamheten har utarbetat och vilkas verkningar motsvarar verkningarna av marknadsmissbruksdirektivet och de bestämmelser som kommissionen har utfärdat med stöd av direktivet.

7 §

Rapportering av transaktioner

En finländsk tillhandahållare av investeringstjänster och en i Finland etablerad filial till en utländsk tillhandahållare av investeringstjänster ska utan dröjsmål och senast följande bankdag till Finansinspektionen rapportera alla sina transaktioner med finansiella instrument som är föremål för handel på en reglerad marknad eller på en multilateral handelsplattform i Finland samt med finansiella instrument vilkas värde är beroende av sådana instrument, oberoende av var transaktionen har utförts.

Vad som föreskrivs i 1 mom. gäller inte transaktioner som i utlandet etablerade filialer till finländska tillhandahållare av investeringstjänster utför utomlands.

Transaktioner kan rapporteras till Finansinspektionen av

- 1) en tillhandahållare av investeringstjänster,
- 2) en tredje part på en sådan operatörs vägnar som tillhandahåller investeringstjänster,
- 3) en börs eller av en marknadsplatsoperatör som ordnar multilateral handel eller av en motsvarande marknadsplatsoperatör i en EES-stat inom vars handel transaktionen har genomförts. Börsen eller marknadsplatsoperatören ger då rapporten i stället för en tillhandahållare av investeringstjänster, eller av
- 4) någon annan som upprätthåller ett ordermatchnings- eller rapportsystem och som Finansinspektionen uttryckligen har godkänt att ge rapporten i stället för en tillhandahållare av investeringstjänster.

I förordningen om genomförande av direktivet om marknader för finansiella instrument föreskrivs närmare om transaktioner som ska rapporteras, om innehållet i rapporterna och om de krav som ställs på rapporteringssystemen samt om förutsättningarna för att Finansinspektionen ska godkänna en sådan systemoperatör som avses i 3 mom. 4 punkten.

En tillhandahållare av investeringstjänster som avses i 1 mom. och som till en annan tillhandahållare av investeringstjänster förmedlar uppdrag som avses i 1 mom. ska utan dröjsmål och senast följande bankdag rapportera en transaktion till Finansinspektionen

och för vems räkning den har utförts, om inte den tillhandahållare av investeringstjänster som utfört transaktionen vederbörligen har rapporterat dessa uppgifter. På rapporterings-skyldigheten enligt detta moment ska tillämpas 2 och 3 mom.

I fråga om Finansinspektionens skyldighet att vidarebefordra rapporter till EES-staters behöriga myndigheter föreskrivs i förordningen om genomförande av direktivet om marknader för finansiella instrument.

8 §

Finansinspektionens behörighet att utfärda föreskrifter

Finansinspektionen kan utfärda närmare föreskrifter om innehållet i en sådan anmälan om marknadsmissbruk som avses i 5 § och om anmälningsförfarandet, om genomförande av rättsakter gällande analyser och investeringsrekommendationer som kommissionen utfärdat med stöd av marknadsmissbruksdirektivet, inom de gränser som kommissionens förordning om marknader för finansiella instrument tillåter när det gäller innehållet i transaktionsrapporter som avses i 7 § 1 mom. samt, i syfte att trygga en effektiv övervakning, om innehållet i transaktionsrapporter som avses i 7 § 5 mom. Dessutom kan Finansinspektionen utfärda närmare föreskrifter om på vilket sätt och i vilken form rapporter som avses i 7 § ska upprättas.

DEL VI

PÅFÖLJDER, ÖVERKLAGANDE OCH SÄRSKILDA BESTÄMMELSER

15 kap.

Administrativa påföljder

1 §

Ordningsavgift

Ordningsavgift påförs för försummelse eller överträdelse av följande bestämmelser som avses i 38 § 1 mom. 2 punkten i lagen om Finansinspektionen:

1) denna lags 5 kap. 4 § om överlämnande av marknadsföringsmaterial till Finansinspektionen,

2) denna lags 8 kap. 2—7 § om informationsskyldighet,

3) denna lags 9 kap. 5—6 och 9—11 § om skyldighet att göra anmälan om betydande ägar- och röstandelar,

4) denna lags 10 kap. 5 och 6 § om tillgänglighållande av obligatorisk information,

5) denna lags 13 kap. 2 § om anmälnings-skyldighet,

Utöver vad som föreskrivs i 1 mom. är också de bestämmelser som nämns i 38 § 1 mom. 2 punkten i lagen om Finansinspektionen sådana närmare bestämmelser och föreskrifter som gäller bestämmelser enligt 1—5 punkten i det nämnda momentet.

2 §

Påföljdsavgift

Påföljdsavgift påförs för försummelse eller överträdelse av följande bestämmelser som avses i 40 § 1 mom. i lagen om Finansinspektionen:

1) bestämmelsen om förbud mot osann eller vilseledande information och om tillhandahållande av opartisk information i 1 kap. 3 och 4 §,

2) bestämmelsen om skyldighet att offentliggöra prospekt i 4 kap. 1. 6—12 samt 14 och 15 §,

3) bestämmelsen om offentliggörande av information i 6 kap. 4—7 och 9 §, 7 kap. 5—16 § och 10 kap. 3 och 4 §,

4) bestämmelsen om offentligt uppköpserbudande och skyldighet att lämna erbjudande i 11 kap. 7—11, 13, 14, 16—19, 22—25 och 27 §,

5) bestämmelsen om företagsspecifikt insidregister och marknadsmissbruk i 13 kap. 6—8 § och 14 kap. 2. 3. 5 och 6 §.

Utöver vad som föreskrivs i 1 mom. är också de bestämmelser som nämns i 40 § i lagen om Finansinspektionen sådana närmare bestämmelser och föreskrifter samt förordningar och beslut som kommissionen utfärdat med stöd av prospektdirektivet och som gäller bestämmelser enligt 1—5 punkten i det nämnda momentet.

3 §

Påförande och verkställighet av administrativa påföljder

I 4 kap. i lagen om Finansinspektionen föreskrivs om påförande, offentliggörande, verkställighet och behandling av administrativa påföljder i marknadsdomstolen.

16 kap.

Skadestånd

1 §

Skadestandsgrund

Den som uppsåtligen eller av vårdslöshet vållar en annan person skada genom förfarande som strider mot denna lag, bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats med stöd av den eller mot kommissionens förordningar och beslut som utfärdats med stöd av öppenhetsdirektivet, prospektdirektivet eller marknadsmissbruksdirektivet, är skyldig att ersätta skadan.

2 §

Ansvar för informationen i en prospektsammanfattning

Skada som uteslutande beror på information till investerare i en prospektsammanfattning enligt 4 kap. 9 § ska ersättas endast om informationen är vilseledande, inexakt eller motstridig i förhållande till prospektet i övrigt eller om sammanfattningen inte innehåller information som är relevant i förhållande till prospektets övriga delar. Sammanfattningen ska innehålla en tydlig varning om saken.

3 §

Ansvar för anmälan om misstänkta värdepapperstransaktioner

En tillhandahållare av investeringstjänster är skyldig att ersätta skada som en kund vållats genom en anmälan enligt 14 kap. 5 § endast om tillhandahållaren inte har handlat

med sådan omsorg som med beaktande av förhållandena rimligen kan krävas.

4 §

Tillämpning av skadeståndslagen

I fråga om jämkning av skadestånd och fördelning av skadeståndsansvaret mellan två eller flera skadeståndsskyldiga gäller 2 och 6 kap. i skadeståndslagen (412/1974).

5 §

Bemyndigande att utfärda förordning

Genom förordning av finansministeriet föreskrivs om innehållet i sådana varningar i prospektsammanfattningar som avses i 2 §.

17 kap.

Tillsynsbefogenheter

1 §

Uppskov med att erbjuda värdepapper till allmänheten

Finansinspektionen kan bestämma att erbjudande av värdepapper till allmänheten ska skjutas upp med högst 10 på varandra följande bankdagar åt gången. Ett sådant uppskov förutsätter att Finansinspektionen har grundad anledning att misstänka att den som erbjuder värdepapper eller enligt uppdrag sköter erbjudandet handlar i strid med denna lag eller bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats med stöd av den. Innan Finansinspektionen fattar beslutet ska den ge den som beslutet avser tillfälle att bli hörd, om inte ärendets brådskande natur eller en annan särskild orsak föranleder något annat.

2 §

Förbuds- och rättelsebeslut

Finansinspektionen kan förbjuda den som i samband med erbjudande, marknadsföring eller omsättning av värdepapper eller uppfyllande av informationsskyldigheten på värde-

pappersmarknaden handlar i strid med denna lag att fortsätta eller upprepa ett förfarande som strider mot denna lag (*förbudsbeslut*). Finansinspektionen kan samtidigt kräva att förfarandet ändras eller rättas, om detta måste anses vara nödvändigt med tanke på de uppenbara olägenheter som förfarandet medför för investerarna (*rättelsebeslut*).

3 §

Vite

Finansinspektionen kan förena förbud eller beslut som avses i 1 och 2 § med vite. Vitet döms ut av Finansinspektionen. På vitesärenden tillämpas viteslagen (1113/1990).

18 kap.

Överklagande och straffpåföljder

1 §

Överklagande

Bestämmelser om överklagande av Finansinspektionens beslut enligt denna lag finns i förvaltningsprocesslagen (586/1996) och i 73 § i lagen om Finansinspektionen. Förvaltningsdomstolen ska behandla ärenden som avses i 11 kap. 12 § skyndsamt.

2 §

Missbruk av insiderinformation, marknadsmanipulation och informationsbrott

I 51 kap. 1 och 2 § i strafflagen föreskrivs om straff för den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet utnyttjar insiderinformation i vinningssyfte.

I 51 kap. 3 och 4 § i strafflagen föreskrivs om straff för marknadsmanipulation i vinningssyfte.

I 51 kap. 5 § i strafflagen föreskrivs om straff för informationsbrott som gäller värdepappersmarknaden.

19 kap.

Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

1 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 .

Genom denna lag upphävs värdepappersmarknadslagen av den 26 maj 1989 (495/1989) och de förordningar som finansministeriet utfärdat med stöd av den jämte ändringar.

Om det någon annanstans i lagstiftningen hänvisas till en lag eller förordning som upphävs eller annars avses en bestämmelse i en lag eller förordning som upphävs, ska de bestämmelser tillämpas som i stället införts i denna lag eller i en förordning som utfärdats med stöd av den.

Det organ som avses i 11 kap. 28 § i denna lag ska inom sex månader efter att lagen trätt i kraft ge en rekommendation enligt 11 kap. 28 § 1 mom. samt inom sex månader efter att lagen trätt i kraft ett meddelande enligt 11 kap. 28 § 3 mom.

Föreskrifter som Finansinspektionen utfärdat med stöd av den lag som upphävs kan i tillämpliga delar tillämpas i sex månader efter att denna lag trätt i kraft, om de inte står i strid med denna lag.

Föreskrifter som Finansinspektionen utfärdat med stöd av 5 kap. 15 § i den lag som upphävs kan dock tillämpas till den tidpunkt som bestäms genom finansministeriets förordning, dock högst i tre år efter att denna lag trätt i kraft.

Åtgärder som verkställigheten av denna lag förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

2 §

Övergångsbestämmelse gällande lagens 4 kap.

Lagens 4 kap. ska tillämpas på prospekt som offentliggörs efter att lagen trätt i kraft. På prospekt och kompletteringar av prospekt som offentliggörs innan denna lag träder i kraft ska tillämpas den lag som upphävs och

de förordningar som utfärdats med stöd av den.

3 §

Övergångsbestämmelser gällande lagens 7 kap.

Lagens 7 kap. ska tillämpas på bokslut, verksamhetsberättelser, bokslutskommunikéer, ledningens delårsredogörelser och på delårsrapporter. En emittent får dock i enlighet med de bestämmelser som gällde när denna lag trädde i kraft offentliggöra bokslut, verksamhetsberättelse, bokslutskommuniké och delårsrapport för en räkenskapsperiod och rapportperiod som upphört innan lagen trädde i kraft.

Vad som i 7 kap. 11 § föreskrivs om en delårsrapports innehåll och uppbyggnad ska tillämpas på delårsrapporter som offentliggörs efter att lagen trätt i kraft.

4 §

Övergångsbestämmelse gällande lagens 8 kap.

Vad som i 8 kap. 2 § 2 mom. föreskrivs om transaktioner med egna aktier ska tillämpas då den gräns som anges i 9 kap. 5 § uppnås, överskrids eller underskrids, då detta sker tidigast sex månader efter att lagen trätt i kraft.

5 §

Övergångsbestämmelse gällande lagens 9 kap.

På anmälningsskyldighet som uppkommer inom sex månader efter att lagen trätt i kraft ska i stället för den tidsfrist som föreskrivs i 9 kap. 9 § 1 mom. som gäller flaggningsanmälan tillämpas vad som i den lag som upphävs föreskrivs om anmälningsskyldighet utan obefogat dröjsmål.

6 §

Övergångsbestämmelser gällande lagens 11 kap

En aktieägare blir skyldig att lämna ett erbjudande enligt 11 kap. 20 § om gränsen för denna skyldighet överskrids efter att lagen trätt i kraft. Om gränsen har överskridits innan lagen träder i kraft tillämpas den lag som upphävs.

Ett börsbolag ska inom sex månader efter att lagen trätt i kraft meddela Finansinspektionen till vilket organ enligt 11 kap. 28 § 3 mom. det hör och vilket organ som har gett en rekommendation enligt 11 kap. 28 § 1 mom.

Rekommendationer som Centralhandelskammarens nämnd för företagsförvärv har gett om förfaranden som med stöd av den lag som upphävs ska tillämpas på offentliga uppköpserbjudanden ska tillämpas till dess att ett organ som avses i 11 kap. 28 § 3 mom. har gett en rekommendation enligt 11 kap. 28 § 1 mom.

7 §

Övergångsbestämmelser gällande lagens 12 och 13 kap.

Finansinspektionen ska utan dröjsmål vidta åtgärder för att inrätta ett offentligt insiderregister som avses i 13 kap. 5 § samt inrätta och börja använda det vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av finansministeriet. Finansministeriets förordning ska utfärdas senast tre år efter att lagen trätt i kraft.

Till dess att Finansinspektionen har inrättat ett offentligt insiderregister och börjat använda det ska i stället för 12 kap. 3 och 4 § samt 13 kap. 2—5 § tillämpas vad som i 5 kap. 3, 4, 6, 7 och 15 § i den lag som upphävs föreskrivs om offentlighet för innehav samt uppgifter som ska lämnas samt om det offentliga insiderregistret.

2.

Lag**om investeringstjänster**

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

DEL I

**ALLMÄNNA BESTÄMMELSER OCH
RÄTTEN ATT TILLHANDAHÅLLA
INVESTERINGSTJÄNSTER**

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på affärsverksamhet genom vilken investeringstjänster tillhandahålls.

På verksamhetsidkare som för egen räkning handlar med finansiella instrument i enlighet med 11 § 3 punkten och som inte tillhandahåller andra investeringstjänster tillämpas lagen endast, om verksamhetsidkaren

1) erbjuder sig att fortlöpande handla för egen räkning genom att köpa och sälja finansiella instrument till priser som bestämts av verksamhetsidkaren själv, eller

2) handlar för egen räkning utanför en reglerad marknad enligt lagen om handel med finansiella instrument (/) på ett organiserat, frekvent och systematiskt sätt genom att tillhandahålla ett system som är tillgängligt för tredje part i syfte att handla med denne.

2 §

Undantag från tillämpningsområdet

Denna lag tillämpas inte, om

1) tjänster tillhandahålls uteslutande för bokföringsskyldiga inom samma koncern,

2) verksamheten bedrivs tillfälligt i samband med annan affärsverksamhet eller yrkesmässig verksamhet som regleras i lag,

3) verksamhetsidkaren vid sidan av sin huvudsakliga affärsverksamhet för egen räkning handlar med finansiella instrument eller tillhandahåller investeringstjänster som avser derivatinstrument med en nyttighet som underliggande tillgång eller som avser finansiella instrument enligt 10 § 1 mom. 9 punkten till den som är kund i den huvudsakliga verksamheten, under förutsättning att verksamhetsidkarens eller dennes koncerns huvudsakliga affärsverksamhet inte består i att tillhandahålla investeringstjänster eller av kreditinstitutsverksamhet,

4) verksamhetsidkarens huvudsakliga affärsverksamhet består av handel för egen räkning med nyttigheter eller derivatinstrument med en nyttighet som underliggande tillgång, under förutsättning att verksamhetsidkaren inte hör till en koncern vars huvudsakliga verksamhet består i att tillhandahålla investeringstjänster eller av kreditinstitutsverksamhet,

5) verksamheten uteslutande består av handel för egen räkning med finansiella instrument enligt 10 § 1 mom. 3 punkten och med de underliggande tillgångar som dessa avser och bedrivs endast i syfte att skydda positioner på derivatmarknader, eller om

6) verksamhetsidkaren handlar på uppdrag av andra medlemmar på de marknader som avses i 5 punkten eller för att ge eller begära bud på finansiella instrument på dessa marknader och verksamheten har clearingmed-

lemmarnas garanti för att de ansvarar för clearingen av de avtal som ingås.

Denna lag gäller inte

1) Statskontoret, Europeiska centralbanken, Finlands Bank och andra nationella centralbanker,

2) värdepapperscentralen enligt lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet (/),

3) fondbolag och förvaringsinstitut enligt lagen om placeringsfonder (48/1999) och inte heller andra fondföretag, dessas förvaringsinstitut och egendomsförvaltare, om inte något annat följer av 4 och 6 §,

4) personalfonder enligt lagen om personalfonder (934/2010),

5) försäkringsbolag enligt försäkringsbolagslagen (521/2008), arbetspensionsförsäkringsbolag enligt lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag (354/1997), utländska försäkringsbolag enligt lagen om utländska försäkringsbolag (398/1995) och inte heller försäkringsföreningar enligt lagen om försäkringsföreningar (1250/1987),

6) pensionsstiftelser enligt lagen om pensionsstiftelser (1774/1995) och pensionskassor enligt lagen om pensionskassor (1164/1992).

3 §

Bestämmelser som är tillämpliga på utländska värdepappersföretag

I 9 §, 2 kap. 1 §, 4 och 5 kap., 7 kap. 20—22 §, 9 kap. 9 §, 10 kap. 14 §, 11 kap. 18—25 §, 12 kap. 4 § samt i 14 och 15 kap. föreskrivs om utländska värdepappersföretags rätt att tillhandahålla investeringstjänster i Finland och om de krav som ställs på sådan verksamhet.

4 §

Tillämpning av lagen på kreditinstitut och fondbolag

På kreditinstitut som tillhandahåller investeringstjänster enligt kreditinstitutslagen (121/2007) ska i fråga om dessa tjänster till-

lämpas vad som i 7 kap. 4—6 §, 7 § 1—3, 5 och 6 mom. och i 8—11 § samt i 9—11 och 15 kap. i denna lag föreskrivs om värdepappersföretag.

På fondbolag som tillhandahåller investeringstjänster enligt lagen om placeringsfonder ska i fråga om dessa tjänster tillämpas vad som i 7 kap. 4—6 § och 8—11 § samt i 9—11 och 15 kap. i denna lag föreskrivs om värdepappersföretag.

Vad som i 16 kap. 1 § föreskrivs om skadeståndsskyldighet för värdepappersföretag och dess ägare, verkställande direktör och styrelsemedlemmar gäller på motsvarande sätt de kreditinstitut och fondbolag som avses i denna paragraf samt deras ägare, verkställande direktör och styrelsemedlemmar.

5 §

Tillämpning av lagen på utländska kreditinstitut

På utländska EES-kreditinstitut som avses i kreditinstitutslagen och tillhandahåller investeringstjänster i Finland ska i fråga om dessa tjänster tillämpas vad som i 4 kap. 2 § 2 mom., 7 kap. 20 §, 10 kap. 14 § och 11 kap. 18, 19 och 22—25 § föreskrivs om utländska EES-värdepappersföretag och vad som i 15 kap. föreskrivs om utländska värdepappersföretag.

På utländska EES-kreditinstitut som erbjuder i Finland etablerade parter direkt möjlighet att bedriva handel inom ett system som motsvarar multilateral handel tillämpas bestämmelserna om utländska EES-värdepappersföretag i 4 kap. 2 § 5 mom.

På sådana kreditinstitut i tredjeländer som avses i kreditinstitutslagen och tillhandahåller investeringstjänster i Finland ska i fråga om dessa tjänster tillämpas vad som i 5 kap. 2 § 2 mom., 7 kap. 21 §, 9 kap. 9 §, 10 kap. 14 § och 11 kap. 20—25 § i denna lag föreskrivs om värdepappersföretag i tredjeländer, vad som i 9 kap. 3 § 4 mom. föreskrivs om inlåningsbanker och vad som i 15 kap. föreskrivs om utländska värdepappersföretag.

Vad som i 14 kap. 3 § föreskrivs om skadeståndsskyldighet för utländska värdepap-

persföretag och dessas filialchefer gäller på motsvarande sätt sådana utländska kreditinstitut som avses i denna paragraf och dessas filialchefer.

6 §

Tillämpning av lagen på utländska fondbolag

På sådana utländska EES-fondbolag som avses i lagen om placeringsfonder och tillhandahåller investeringstjänster i Finland ska i fråga om dessa tjänster tillämpas vad som i 7 kap. 20 §, 10 kap. 14 § och 11 kap. 18, 19 och 22—25 § i denna lag föreskrivs om utländska EES-värdepappersföretag och vad som i 15 kap. föreskrivs om utländska värdepappersföretag.

På ett tredjelands fondbolag som avses i lagen om placeringsfonder och tillhandahåller investeringstjänster i Finland ska i fråga om dessa tjänster tillämpas vad som i 5 kap. 2 § 2 mom., 7 kap. 21 §, 9 kap. 9 §, 10 kap. 14 § och 11 kap. 20—25 § i denna lag föreskrivs om värdepappersföretag i tredjeländer och vad som i 15 kap. föreskrivs om utländska värdepappersföretag.

Vad som i 14 kap. 3 § föreskrivs om skadeståndsskyldighet för utländska värdepappersföretag och dessas filialchefer gäller på motsvarande sätt sådana utländska fondbolag och filialchefer som avses i denna paragraf.

7 §

Europeiska unionens tekniska standarder

Förutom bestämmelserna i denna lag, de bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den samt förordningen om genomförande av direktivet om marknader för finansiella instrument finns det bestämmelser om värdepappersföretag i de tekniska standarder som utfärdats genom förordningar eller beslut som antagits av Europeiska kommissionen och som avses i direktivet om marknader för finansiella instrument.

8 §

Europeiska unionens lagstiftning, Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten samt Europeiska bankmyndigheten

I denna lag avses med

1) *direktivet om marknader för finansiella instrument* Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/39/EG om marknader för finansiella instrument och om ändring av rådets direktiv 85/611/EEG och 93/6/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/12/EG samt upphävande av rådets direktiv 93/22/EEG;

2) *fondföretagsdirektivet* Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG om samordning av lagar och andra författningar som avser företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag);

3) *kreditinstitutsdirektivet* Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/48/EG om rätten att starta och driva verksamhet i kreditinstitut;

4) *kapitalbasdirektivet* Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/49/EG om kapitalkrav för värdepappersföretag och kreditinstitut;

5) *förordningen om genomförande av direktivet om marknader för finansiella instrument* kommissionens förordning (EG) nr 1287/2006 om genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/39/EG vad gäller dokumenteringsskyldigheter för värdepappersföretag, transaktionsrapportering, överblickbarhet på marknaden, upptagande av finansiella instrument till handel samt definitioner för tillämpning av det direktivet;

6) *direktivet om genomförande av direktivet om marknader för finansiella instrument* kommissionens direktiv 2006/73/EG om genomförandet av Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/39/EG vad gäller organisatoriska krav och villkor för verksamheten i värdepappersföretag, och definitioner för tillämpning av det direktivet;

7) *Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten* Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1095/2010 om inrättande av en europeisk

tillsynsmyndighet (Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten), om ändring av beslut nr 716/2009/EG och om upphävande av kommissionens beslut 2009/77/EG;

8) *Europeiska bankmyndigheten* Europeiska bankmyndigheten enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1093/2010 om inrättande av en europeisk tillsynsmyndighet (Europeiska bankmyndigheten), om ändring av beslut nr 716/2009/EG och om upphävande av kommissionens beslut 2009/78/EG.

9 §

Värdepappersföretag, utländska värdepappersföretag, EES-stater, tredjeländer, utländska EES-tillsynsmyndigheter, tredjeländers tillsynsmyndigheter och filialer

I denna lag avses med

1) *värdepappersföretag* finländska aktiebolag samt europabolag enligt lagen om europabolag (742/2004) som har ett tillstånd enligt denna lag att tillhandahålla investerings-tjänster,

2) *utländska värdepappersföretag* fysiska och juridiska personer som affärsmässigt tillhandahåller investeringstjänster och som i någon annan stat än Finland har fått auktorisation motsvarande sådant verksamhetstillstånd som avses i 3 kap. 1 §,

3) *EES-stater* stater som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,

4) *tredjeländer* andra stater är EES-stater,

5) *utländska EES-tillsynsmyndigheter* sådana behöriga myndigheter som motsvarar Finansinspektionen i andra EES-stater än Finland,

6) *tredjeländers tillsynsmyndigheter* tredjeländers behöriga myndigheter som motsvarar Finansinspektionen,

7) *utländska EES-värdepappersföretag* utländska värdepappersföretag som av utländska EES-tillsynsmyndigheter har fått tillstånd att tillhandahålla investeringstjänster,

8) *värdepappersföretag i tredjeländer* utländska värdepappersföretag som av ett tredjelands tillsynsmyndighet har fått tillstånd att tillhandahålla investeringstjänster,

9) *filialer* ett värdepappersföretags eller ett utländskt värdepappersföretags driftställen

som är etablerade utanför hemstaten och i rättsligt hänseende utgör en del av värdepappersföretaget eller det utländska värdepappersföretaget och utifrån vilket investerings-tjänster tillhandahålls.

Vad som i denna lag föreskrivs om utländska EES-värdepappersföretags filialer ska tillämpas på utländska EES-värdepappersföretags utländska anknutna ombud som är etablerade i Finland.

10 §

Finansiella instrument

Med *finansiella instrument* avses i denna lag

1) värdepapper enligt värdepappersmarknadslagen (/),

2) sådana andelar i fondföretag samt sådana penningmarknadsinstrument som inte är värdepapper enligt 1 punkten,

3) optioner, terminer och andra derivatinstrument med värdepapper, valutor, räntor, avkastningar, något annat derivatinstrument, finansiella index eller andra finansiella mått som underliggande tillgång och som kan avvecklas fysiskt eller kontant,

4) optioner, terminer och andra derivatinstrument med en nyttighet som underliggande tillgång och som måste eller kan avvecklas kontant,

5) optioner, terminer och andra derivatinstrument med en nyttighet som underliggande tillgång och kan avvecklas fysiskt, om de omsätts på en reglerad marknad enligt lagen om handel med finansiella instrument eller inom en multilateral handelsplattform,

6) andra än i 5 punkten avsedda optioner, terminer och andra derivatinstrument med en nyttighet som underliggande tillgång och kan avvecklas fysiskt, om derivatinstrumentet upprättas i investerings- eller skyddssyfte och är av samma typ som andra derivatinstrument,

7) derivatinstrument för överföring av kreditrisk,

8) finansiella kontrakt avseende prisdifferenser,

9) optioner, terminer och andra derivatinstrument som har samband med klimatvaria-

tioner, fraktavgifter, utsläppsrätter eller inflationstakten eller någon annan officiell ekonomisk statistik och som kan avvecklas konstant samt andra derivatinstrument som avser tillgångar, rättigheter, skyldigheter, index och andra finansiella mått än de som nämns ovan och är av samma typ som andra derivatinstrument.

I förordningen om genomförande av direktivet om marknader för finansiella instrument föreskrivs om särdragen hos finansiella instrument som avses i 1 mom. 6 punkten och om derivatinstrument som hör till tillämpningsområdet för 9 punkten.

11 §

Investerings tjänster

Med *investerings tjänster* avses i denna lag

1) mottagande och förmedling av order som avser finansiella instrument (*förmedling av order*),

2) utförande av order som avser finansiella instrument för kunders räkning (*utförande av order*),

3) handel med finansiella instrument för egen räkning (*handel för egen räkning*),

4) förvaltning av finansiella instrument enligt avtal med kunder på så sätt att egendomsförvaltaren helt eller delvis har getts rätt att besluta om placering av instrumenten (*kapitalförvaltning*),

5) personliga rekommendationer till kunder i fråga om transaktioner som avser vissa finansiella instrument (*investeringsrådgivning*),

6) ordnande av emission eller försäljning av finansiella instrument på grundval av ett fast åtagande (*garantiverksamhet för finansiella instrument*),

7) ordnande av emission eller försäljning av finansiella instrument utan fast åtagande (*placering av finansiella instrument*),

8) ordnande av handel med finansiella instrument på en multilateral handelsplattform enligt värdepappersmarknadslagen (*ordnande av multilateral handel*),

9) förvaring av finansiella instrument enligt lagen om värdepapperskonton (/) samt verksamhet som kontoförvaltare enligt lagen om värdeandelssystemet och om clearing-

verksamhet, dock inte för egen räkning (*förvaring av finansiella instrument*).

12 §

Kreditinstitut och finansiella institut

Med *kreditinstitut* avses i denna lag kreditinstitut enligt 8 § i kreditinstitutslagen.

Med *finansiella institut* avses i denna lag företag enligt 13 § i kreditinstitutslagen.

13 §

Koncern, moderföretag och dotterföretag

Med *koncern, moderföretag och dotterföretag* avses i denna lag koncerner, moderföretag och dotterföretag enligt bokföringslagen (1336/1997) samt utländska koncerner, moderföretag och dotterföretag som är jämförbara med dem.

14 §

Tjänsteföretag

Med *tjänsteföretag* avses i denna lag företag som huvudsakligen producerar tjänster för ett eller flera värdepappersföretag genom att äga, besitta eller förvalta fastigheter eller som för ett eller flera värdepappersföretag producerar databehandlingstjänster eller andra motsvarande tjänster som hör till ett värdepappersföretags huvudsakliga verksamhet.

15 §

 Holdingföretag

Med *holdingföretag* avses i denna lag finansiella institut vars dotterföretag huvudsakligen är värdepappersföretag eller andra finansiella institut och av vars dotterföretag åtminstone ett är ett värdepappersföretag.

Finansinspektionen ska, efter att ha fått kännedom om att ett annat företag än ett kreditinstitut eller ett värdepappersföretag har blivit moderföretag för ett värdepappersföre-

tag, utan dröjsmål besluta om huruvida företaget ska betraktas som ett holdingföretag enligt 1 mom.

16 §

Finansiell företagsgrupp

Med *finansiell företagsgrupp* avses i denna lag en koncern som består av koncernens moderföretag, vilket är ett finländskt eller utländskt värdepappersföretag eller ett finländskt eller utländskt holdingföretag som är värdepappersföretagets moderföretag (*den finansiella företagsgruppens moderföretag*) samt moderföretagets finländska och utländska dotterföretag, vilka är andra värdepappersföretag, kreditinstitut, finansiella institut eller tjänsteföretag (*den finansiella företagsgruppens dotterföretag*).

I 6 kap. 2 § 3 mom. i denna lag och i 72 § i kreditinstitutslagen föreskrivs om tillämpningsområdet för gruppbaserad tillsyn över värdepappersföretag som är moderföretag i en finansiell företagsgrupp och över därmed jämförbara värdepappersföretag som är dotterföretag till holdingföretag.

17 §

Utläggande på entreprenad

Med *utläggning på entreprenad* avses i denna lag åtgärder som vidtas i samband med ett värdepappersföretags verksamhet och som innebär att någon annan tjänsteleverantör tillhandahåller sådana funktioner eller tjänster för värdepappersföretaget som det annars skulle sköta själv.

18 §

Professionella och icke-professionella kunder

I denna lag avses med *professionella kunder*

1) följande aktörer som enligt ett verksamhetstillstånd bedriver verksamhet på finans-

marknaden eller som står under myndighetstillsyn och är reglerade eller med dem jämförbara utländska:

- a) värdepappersföretag,
 - b) kreditinstitut enligt kreditinstitutslagen,
 - c) fondbolag och förvaringsinstitut enligt lagen om placeringsfonder,
 - d) börser enligt lagen om handel med finansiella instrument,
 - e) värdepapperscentraler, clearingorganisationer och utländska clearingorganisationer enligt lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet,
 - f) försäkringsbolag enligt försäkringsbolagslagen,
 - g) arbetspensionsförsäkringsbolag enligt lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag, pensionsstiftelser enligt lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor enligt lagen om försäkringskassor,
 - h) företag som avses i 2 § 1 mom. 5 och 6 punkten,
 - i) företag som för egen räkning köper och säljer nyttigheter och nyttighetsderivat,
 - j) andra institutionella investerare än de som avses i a - i punkten,
 - 2) storföretag som enligt bokslutet för den senast avslutade fulla räkenskapsperioden uppfyller minst två av följande krav:
 - a) balansomslutningen är minst 20 000 000 euro,
 - b) omsättningen är minst 40 000 000 euro,
 - c) kapitalbasen är minst 2 000 000 euro,
 - 3) finska staten, Statskontoret, landskapet Åland, utländska stater och delstater samt utländska organ som sköter statsskulden,
 - 4) Europeiska centralbanken, Finlands Bank och med dem jämförbara utländska centralbanker samt Internationella valutafonden, Världsbanken och andra med dem jämförbara internationella institutioner och organisationer,
 - 5) institutionella investerare vars huvudverksamhet är att investera i finansiella instrument,
 - 6) andra kunder som värdepappersföretag behandlar som professionella kunder på basis av 2 mom.
- Ett värdepappersföretag kan behandla andra kunder än de som avses i 1 mom. 1—5 punkten som professionella kunder, om företaget gör den bedömningen att kunderna har

förutsättningar att fatta självständiga investeringsbeslut och förstår de risker som anknyter till besluten samt om kunden dessutom uppfyller minst två av följande villkor:

1) kunden ska på marknaden i fråga ha utfört i genomsnitt minst tio transaktioner av betydande storlek per kvartal under de närmast föregående fyra kvartalen,

2) värdet av kundens investeringstillgångar ska överstiga 500 000 euro,

3) kunden ska arbeta eller ska ha arbetat professionellt minst ett år inom finanssektorn i en befattning som kräver kunskap om planerade transaktioner och tjänster.

Med *icke-professionella kunder* avses i denna lag kunder som inte är professionella enligt 1 mom.

19 §

Godtagbara motparter

I denna lag avses med *godtagbara motparter*

1) kunder enligt 18 § 1 mom. 1, 3 och 4 punkten,

2) sådana företag enligt 18 § 1 mom. 2 punkten som har samtyckt till att bli behandlade som godtagbara motparter,

3) sådana kunder enligt 18 § 1 mom. 6 punkten som har bett om att bli behandlade som godtagbara motparter i samband med tjänster och transaktioner där de kan betraktas som professionella kunder.

20 §

Tillsyn

Finansinspektionen övervakar efterlevnaden av denna lag samt bestämmelser och föreskrifter som utfärdas med stöd av den, enligt vad som föreskrivs i denna lag och i lagen om Finansinspektionen (878/2008).

I 5 kap. i lagen om Finansinspektionen föreskrivs om Finansinspektionens skyldighet

att samarbeta med konsumentombudsmannen i fråga om tillsynen över kundskyddet.

2 kap.

Rätt att tillhandahålla investeringstjänster

1 §

Tillståndsplikt för investeringstjänster

Investeringstjänster får tillhandahållas endast av företag som har beviljats verksamhetstillstånd enligt denna lag samt av utländska företag som har auktorisation eller rätt enligt 4 eller 5 kap. att tillhandahålla investeringstjänster i Finland.

2 §

Tillhandahållande av investeringstjänster enligt annat tillstånd

Trots bestämmelserna i 1 § får investeringstjänster tillhandahållas av finländska och utländska kreditinstitut samt finländska och utländska fondbolag.

Trots bestämmelserna i 1 § får multilateral handel ordnas av börser som avses i lagen om handel med finansiella instrument.

I 6 kap. i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet föreskrivs om rätten att verka som kontoförvaltare enligt den lagen.

Bestämmelser om den verksamhet som förvarare av värdepapper som bedrivs av värdepapperscentraler samt av innehavare av förvaltningskonton enligt lagen om värdeandelskonton (827/1991) utfärdas särskilt.

3 §

Sidotjänster

Värdepappersföretag får i enlighet med sitt verksamhetstillstånd utöver investeringstjänster

1) bevilja kunder kredit och annan finansiering i samband med investeringstjänster,

2) tillhandahålla företag rådgivning om kapitalstruktur, företagsstrategi och andra frågor som har samband med dessa samt rådgivning och tjänster vid fusioner, företagsförvärv och andra omstruktureringar,

3) tillhandahålla valutatjänster i samband med investeringstjänster,

4) producera och tillhandahålla investerings- och finansanalyser samt andra motsvarande former av allmänna rekommendationer om handel med finansiella instrument,

5) tillhandahålla tjänster som anknyter till garantigivning och emission av finansiella instrument,

6) tillhandahålla investeringstjänster och tjänster motsvarande dem som avses i detta moment med sådana underliggande tillgångar till derivatinstrument som inte är finansiella instrument, när verksamheten har samband med verksamhet som bedrivs med derivatinstrument,

7) tillhandahålla annan förvaring av finansiella instrument än sådan som avses i 1 kap. 11 § 9 punkten,

8) bedriva annan verksamhet som är jämförbar med eller har ett nära samband med verksamhet som avses i detta moment.

Om ett värdepappersföretags verksamhetstillstånd ger rätt att tillhandahålla förmedling eller utförande av order, kapitalförvaltning eller investeringsrådgivning får företaget också i enlighet med tillståndet tillhandahålla tjänster som avser andra investeringsobjekt än finansiella instrument samt investerings- och finansieringsrådgivning som avser sådana objekt. Om värdepappersföretagets verksamhetstillstånd ger rätt att tillhandahålla förvaring av finansiella instrument får det i enlighet med tillståndet tillhandahålla också tjänster som avser andra investeringsobjekt än finansiella instrument.

4 §

Firma

Andra företag än värdepappersföretag får i sin firma eller annars i sin verksamhet använda benämningen bankir eller bankirfirma

endast om det är uppenbart att användningen inte på ett missvisande sätt hänvisar till ett värdepappersföretags verksamhet.

3 kap.

Beviljande och återkallande av verksamhetstillstånd för värdepappersföretag samt betydande ägares tillförlitlighet

1 §

Ansökan om verksamhetstillstånd

Finansinspektionen beviljar på ansökan tillstånd för tillhandahållande av investeringstjänster. Om ett värdepappersföretag i enlighet med 11 kap. 1 § måste höra till ersättningsfonden för investerarskydd, nedan *ersättningsfonden*, ska Finansinspektionen innan den avgör ärendet be ersättningsfonden yttra sig om ansökan.

Till ansökan ska fogas tillräckliga utredningar om sökanden samt om värdepappersföretagets

- 1) ägande,
- 2) ledning och revisorer,
- 3) interna kontroll och riskhantering,
- 4) ekonomiska verksamhetsförutsättningar.

Genom förordning av finansministeriet kan utfärdas bestämmelser om vilka kontaktuppgifter som ska ingå i ansökan samt närmare bestämmelser om vilka utredningar som ska fogas till ansökan.

Om det företag som ansöker om verksamhetstillstånd är dotterföretag till ett värdepappersföretag, kreditinstitut eller försäkringsbolag som auktoriserats i en annan EES-stat eller dotterföretag till ett sådant värdepappersföretags, kreditinstituts eller försäkringsbolags moderföretag, ska begäran om yttrande riktas till den utländska EES-statens tillsynsmyndighet. På samma sätt ska förfaras om samma fysiska eller juridiska personer har bestämmande inflytande både i det företag som ansöker om verksamhetstillstånd och i värdepappersföretaget, kreditinstitutet eller försäkringsbolaget. I begäran om yttrande ska tillsynsmyndigheten uppmanas att särskilt bedöma aktieägarnas lämplighet samt de chefers anseende och erfarenhet som deltar i ledningen för ett annat företag inom

samma grupp samt att överlämna de uppgifter om ovan nämnda omständigheter som har betydelse för verksamhetstillståndet eller för tillsynen över värdepappersföretaget.

2 §

Beslut om verksamhetstillstånd

En ansökan om verksamhetstillstånd ska avgöras inom sex månader efter att den mottagits eller, om ansökan är bristfällig, efter att sökanden har lämnat in de handlingar och upplysningar som behövs för att avgöra saken. Beslutet ska dock fattas inom tolv månader efter att ansökan mottagits. Om ett beslut inte har meddelats inom utsatt tid, får sökanden anföra besvär hos Helsingfors förvaltningsdomstol. Besvären anses i så fall gälla avslag på ansökan. Besvär får anföras tills beslut har meddelats. Finansinspektionen ska underrätta besvärsinstansen om beslutet, om detta har meddelats efter överklagandet. Bestämmelser om anförande och behandling av besvär finns till övriga delar i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

I verksamhetstillståndet ska nämnas de investeringstjänster samt de sidotjänster enligt 2 kap. 3 § som värdepappersföretaget har rätt att tillhandahålla. Efter att verksamhetstillståndet beviljats kan Finansinspektionen på ansökan av värdepappersföretaget ändra tillståndet i fråga om de tjänster som värdepappersföretaget får tillhandahålla.

Finansinspektionen har rätt att efter att ha hört sökanden förena verksamhetstillståndet med sådana begränsningar och villkor i fråga om värdepappersföretagets affärsverksamhet som är nödvändiga för tillsynen.

3 §

Förutsättningar för verksamhetstillstånd

Verksamhetstillstånd ska beviljas om det på basis av de upplysningar som inkommit kan säkerställas att värdepappersföretagets ägare uppfyller de krav som föreskrivs i 4 § och att värdepappersföretaget uppfyller krav

på ekonomisk stabilitet och på verksamhet enligt 6, 7, 9 och 10 kap.

Verksamhetstillstånd kan beviljas också för ett nytt värdepappersföretag innan det registreras.

4 §

Tillförlitligheten hos betydande ägare i ett värdepappersföretag

Den som direkt eller indirekt äger minst tio procent av ett värdepappersföretags aktiekapital eller en andel som medför minst tio procent av den rösträtt som samtliga aktier i företaget medför ska vara tillförlitlig.

Tillförlitlig anses inte den vara som

1) under de fem senaste åren före bedömningen har dömts till fängelsestraff eller under de tre senaste åren före bedömningen dömts till bötesstraff för brott som kan anses visa att personen är uppenbart olämplig att äga ett värdepappersföretag, eller

2) annars genom sin tidigare verksamhet har visat sig vara uppenbart olämplig att äga ett värdepappersföretag.

Om en dom som avses i 2 mom. 1 punkten inte har vunnit laga kraft kan den dömde dock fortsätta att utöva beslutanderätt som ägare i värdepappersföretaget, om detta ska anses uppenbart motiverat med hänsyn till en helhetsbedömning av dennes tidigare verksamhet, de omständigheter som lett till domen och andra omständigheter som inverkar på saken.

5 §

Verksamhetstillstånd för europabolag

Verksamhetstillstånd ska även beviljas för europabolag som avses i rådets förordning (EG) nr 2157/2001 om stadga för europabolag, nedan *europabolagsförordningen*, om bolaget har fått motsvarande auktorisation i någon annan EES-stat och har för avsikt att i enlighet med artikel 8 i förordningen flytta sitt säte till Finland. Finansinspektionen ska begära ett yttrande om ansökan av den motsvarande tillsynsmyndighet som övervakar

värdepappersmarknaden i europabolagets hemstat. Detsamma gäller när ett europabolag bildas genom fusion så att det övertagande bolaget med säte i någon annan stat registreras som europabolag i Finland.

6 §

Registrering av verksamhetstillstånd

Finansinspektionen ska anmäla verksamhetstillstånd till handelsregistret för registrering samt för kännedom till Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten och till ersättningsfonden.

Verksamhetstillstånd som beviljats för ett nytt värdepappersföretag och för ett europabolag som flyttar sitt säte till Finland ska registreras samtidigt som företaget.

7 §

Register över värdepappersföretag

Finansinspektionen för ett offentligt register över värdepappersföretag. Registret innehåller uppgifter om de tjänster som värdepappersföretagen enligt sitt verksamhetstillstånd har rätt att tillhandahålla.

8 §

Inledande av verksamhet

Ett värdepappersföretag kan, om inte annat följer av tillståndsvillkoren, inleda sin verksamhet omedelbart efter att ha fått verksamhetstillstånd och, om tillstånd har beviljats för ett nytt värdepappersföretag, efter att företaget har registrerats.

9 §

Återkallande av verksamhetstillstånd och begränsning av verksamheten

I 26 och 27 § i lagen om Finansinspektionen (878/2008) föreskrivs om återkallande av verksamhetstillstånd och begränsning av verksamheten. Finansinspektionen ska anmäla återkallanden för registrering samt för

kännedom till Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten och till ersättningsfonden.

4 kap.

Utländska EES-värdepappersföretags filialetablering och tillhandahållande av tjänster i Finland

1 §

Filialetablering

Utländska EES-värdepappersföretag får etablera filialer i Finland efter att den utländska EES-tillsynsmyndigheten har gjort anmälan till Finansinspektionen om etableringen.

Anmälan ska innehålla den nyetablerade filialens kontaktuppgifter och tillräckliga uppgifter om

- 1) filialens investerings- och sidotjänster enligt bilaga I till direktivet om marknader för finansiella instrument,
- 2) filialens organisationsstruktur och avsikt att anlita anknutna ombud,
- 3) de personer som ansvarar för filialens verksamhet,
- 4) filialens system för investerarskydd eller uppgift om att ett sådant saknas.

En filial kan etableras och den får inleda sin verksamhet vid en tidpunkt som Finansinspektionen bestämmer, dock senast två månader efter att Finansinspektionen har fått den information som avses i 2 mom.

2 §

Tillhandahållande av investeringstjänster utan filialetablering

Utländska EES-värdepappersföretag har rätt att tillhandahålla investeringstjänster i Finland också utan att grunda dotterföretag eller etablera filial.

Utländska EES-värdepappersföretag har rätt att tillhandahålla sidotjänster endast i samband med investeringstjänster, om inte annat föreskrivs någon annanstans i lag.

Ett utländskt EES-värdepappersföretag kan börja tillhandahålla investeringstjänster i Fin-

land när Finansinspektionen av den utländska EES-tillsynsmyndigheten har fått anmälan om dess investerings- och sidotjänster enligt bilaga I till direktivet om marknader för finansiella instrument och om huruvida tjänster tillhandahålls genom förmedling av ett anknutet ombud.

Om ett utländskt EES-värdepappersföretag anlitar ett anknutet ombud för att tillhandahålla investeringstjänster i Finland, har Finansinspektionen rätt att be den utländska EES-tillsynsmyndigheten lämna uppgifter om det anknutna ombudets identitet. Finansinspektionen har rätt att offentliggöra det anknutna ombudets identitet.

Ett utländskt EES-värdepappersföretag får erbjuda i Finland etablerade värdepappersföretag, kreditinstitut och andra personer direkt möjlighet att bedriva handel på en multilateral handelsplattform när Finansinspektionen av den utländska EES-tillsynsmyndigheten har informerats om att verksamheten inlett och om var och hur möjlighet att bedriva handel enligt planerna ska erbjudas. Finansinspektionen har rätt att av den myndighet som nämns ovan begära uppgifter om de värdepappersföretag, kreditinstitut och andra som det utländska värdepappersföretaget har auktoriserat som handelsparter.

3 §

Begränsning av och förbud mot filialverksamhet och gränsöverskridande investerings-tjänster

Om ett utländskt EES-värdepappersföretag trots den utländska EES-tillsynsmyndighetens åtgärder fortsätter att i Finland bedriva sin verksamhet som strider mot bestämmelserna eller föreskrifterna, ska Finansinspektionen vidta åtgärder för att förhindra fortsatt verksamhet som äventyrar investerarskyddet eller marknadens tillförlitliga funktion. Vid behov kan Finansinspektionen förhindra att nya transaktioner inleds.

På Finansinspektionens rätt att helt eller delvis förbjuda filialverksamhet och tillhandahållande av investeringstjänster ska dessutom tillämpas 61 § i lagen om Finansinspektionen.

5 kap.

Etablering av en filial för ett värdepappersföretag i tredjeländer och tillhandahållande av tjänster i Finland

1 §

Ansökan om verksamhetstillstånd för filial

Ett sådant värdepappersföretag i ett tredjeland som planerar att tillhandahålla investeringstjänster i Finland ska hos Finansinspektionen ansöka om tillstånd att etablera filial i Finland. Ersättningsfondens yttrande ska inhämtas om ansökan.

Till ansökan ska i fråga om värdepappersföretaget fogas utredningar om

- 1) ägande,
- 2) ledningens yrkesskicklighet och tillförlitlighet,
- 3) förvaltningen och den interna kontrollen,
- 4) riskhanteringen,
- 5) kapitaltäckningen och likviditeten samt om hanteringen av dessa,
- 6) lagstiftningen och tillsynen över värdepappersmarknaden i värdepappersföretagets hemstat.

Till ansökan ska dessutom fogas behövliga utredningar om hur filialens förvaltning och verksamhet är organiserad, vilka förfaranden som iakttas för identifiering av kunder och förebyggande av penningtvätt och terrorism, samt behövliga utredningar om filialledningens yrkesskicklighet och tillförlitlighet.

Genom förordning av finansministeriet kan bestämmelser utfärdas om de kontaktuppgifter som ska ingå i ansökan samt närmare bestämmelser om vilka utredningar som ska fogas till ansökan.

2 §

Beviljande av verksamhetstillstånd för filialer

Finansinspektionen ska bevilja värdepappersföretag i tredjeländer filialtillstånd om

- 1) värdepappersföretagets verksamhet inte väsentligt skiljer sig från verksamhet som är tillåten för finländska värdepappersföretag,

2) den lagstiftning som tillämpas på värdepappersföretaget i dess hemstat motsvarar internationellt godkända rekommendationer om tillsyn över värdepappersmarknaden och om förhindrande av kriminellt utnyttjande av det finansiella systemet,

3) värdepappersföretagets kapitaltäckning, stora exponeringar mot kunder, likviditet, interna kontroll och riskhanteringssystem samt ägarnas och ledningens lämplighet och tillförlitlighet inte väsentligt avviker från kraven i denna lag,

4) värdepappersföretaget också i övrigt övervakas tillräckligt effektivt i dess hemstat,

5) filialens förvaltning och verksamhet organiseras enligt sunda och försiktiga affärsprinciper,

6) filialens chef uppfyller de krav som avses i 7 kap. 22 §.

När filialtillstånd beviljas ska en bedömning göras av huruvida ersättningssystemet för investerare i filialens hemstat motsvarar nivån på och omfattningen av det skydd som ersättningsfonden ger. När Finansinspektionen beviljar filialtillstånd kan den besluta om filialens medlemskap i ersättningsfonden.

På beslutet om filialtillstånd tillämpas vad som i 3 kap. 2 § föreskrivs om beslut om verksamhetstillstånd för värdepappersföretag. Finansinspektionen ska inom tio arbetsdagar från mottagandet av tillståndsansökan underrätta sökanden om den tidsfrist som nämns i 3 kap. 2 § 1 mom. och om möjligheten att anföra besvär över beslutet.

Ett filialtillstånd berättigar värdepappersföretaget att bedriva verksamhet på ett eller flera driftställen.

3 §

Återkallande av filialtillstånd och begränsning av verksamheten

I 26 och 27 § i lagen om Finansinspektionen föreskrivs om återkallande av filialtillstånd som beviljats värdepappersföretag i tredje länder och om begränsning av tillståndsenlig verksamhet. Finansinspektionen ska dessutom utan dröjsmål återkalla ett filialtillstånd om en myndighet i värdepappersföretagets hemstat har återkallat värdepappersföretagets verksamhetstillstånd.

4 §

Avslutande av en filials verksamhet

När Finansinspektionen återkallar ett filialtillstånd för ett värdepappersföretag i ett tredjeland ska filialverksamheten avslutas omedelbart. Vad som någon annanstans i lag föreskrivs om tillsyn över filialer ska tillämpas på tillsynen över en filial efter att den avslutat sin verksamhet, till dess att en anmälan enligt 2 mom. har gjorts och värdepappersföretagets åtaganden mot filialens kunder är uppfyllda.

Ett tredjelands värdepappersföretag ska utan dröjsmål efter att dess filialverksamhet har avslutats meddela kunderna hur filialen uppfyller sina åtaganden mot dem. Vid behov meddelar Finansinspektionen närmare föreskrifter om förfaranden som avses i detta moment.

Vad som i 1 mom. föreskrivs om tillsyn över filialer och i 2 mom. om ett tredjelands värdepappersföretags informationsskyldighet samt vad som i 2 mom. föreskrivs om Finansinspektionens befogenhet att meddela närmare föreskrifter tillämpas då en filials verksamhet begränsas på det sätt som avses i 3 § i denna lag eller 27 § i lagen om Finansinspektionen.

5 §

Tillhandahållande av investeringstjänster utan att etablera dotterföretag eller filial

Om ett tredjelands värdepappersföretag har för avsikt att tillhandahålla investeringstjänster i Finland utan att etablera filial eller dotterföretag ska värdepappersföretaget ansöka om Finansinspektionens tillstånd för detta.

Innan tillstånd beviljas ska mellan tillsynsmyndigheten i tredjelandet och Finansinspektionen undertecknas ett sådant protokoll om tillsynen över tredjelands värdepappersföretag som avses i 66 § i lagen om Finansinspektionen. I fråga om beviljande av tillstånd gäller i övrigt vad som i 2 § 1 mom. 1—4 punkten och 2 mom. föreskrivs om beviljande av filialtillstånd.

Bestämmelser om återkallande av tillstånd och begränsning av tillståndsenlig verksamhet finns i 26 och 27 § i lagen om Finansinspektionen. Dessutom tillämpas på återkallande av tillstånd vad som i 3 § föreskrivs om återkallande av filialtillstånd.

DEL II

VERKSAMHETSFRÜTSÄTTNINGAR OCH ORGANISERING AV VERKSAMHETEN

6 kap.

Ekonomiska verksamhetsfrütsättningar för tillhandahållande av investeringstjänster samt tillsyn över den ekonomiska stabiliteten

1 §

Minimikapital

Ett värdepappersföretag ska ha ett aktiekapital på minst 730 000 euro, om inte något annat föreskrivs nedan.

Ett värdepappersföretag vars investeringstjänster endast består i att förmedla och utföra order, tillhandahålla kapitalförvaltning, ge investeringsrådgivning eller ordna emissioner, ska ha ett aktiekapital på minst 125 000 euro.

Ett värdepappersföretag som tillhandahåller investeringstjänster uteslutande med sådana derivatinstrument enligt 1 kap. 10 § 1 mom. 4—6 punkten som har samband med nyttighetsmarknaden, med finansiella kontrakt avseende prisdifferenser enligt 8 punkten eller med derivatinstrument enligt 9 punkten ska ha ett aktiekapital på minst 125 000 euro.

Ett värdepappersföretag vars investeringstjänster endast består i investeringsrådgivning eller förmedling av order och som inte innehar kundmedel ska ha

1) ett aktiekapital på minst 50 000 euro,

2) ansvarsförsäkring som gäller i alla EES-stater och ersätter skador som värdepappersföretaget ansvarar för enligt denna lag med ett försäkringsbelopp på minst 1 000 000

euro per skada och sammanlagt 1 500 000 euro för samtliga skador per år, eller

3) en sådan kombination av aktiekapital enligt 1 punkten och ansvarsförsäkring enligt 2 punkten som täcker ansvarsnivån enligt 1 eller 2 punkten.

Om ett värdepappersföretag som tillhandahåller tjänster enligt 4 mom. är verksamt som försäkringsmäklare i enlighet med lagen om försäkringsförmedling (570/2005), ska företaget utöver vad som föreskrivs i nämnda lag ha

1) ett aktiekapital på minst 25 000 euro,

2) ansvarsförsäkring som gäller i alla EES-stater och ersätter skador som värdepappersföretaget ansvarar för enligt denna lag med ett försäkringsbelopp på minst 500 000 euro per skada och sammanlagt 750 000 euro för samtliga skador per år, eller

3) en sådan kombination av aktiekapital enligt 1 punkten och ansvarsförsäkring enligt 2 punkten som täcker ansvarsnivån enligt 1 eller 2 punkten.

Aktiekapitalet ska vara tecknat i sin helhet när verksamhetstillståndet beviljas.

2 §

Ekonomisk stabilitet och tillsyn

På ett värdepappersföretags ekonomiska verksamhetsfrütsättningar, på tillsynen över dess ekonomiska ställning och på utfärdandet av dispens tillämpas på motsvarande sätt 5 och 6 kap. i kreditinstitutslagen, med undantag för 44, 53, 66, 71, 80 och 81 §. Vid tillämpning av 55 § i den lagen tillämpas 1 § i detta kapitel i stället för där nämnda 44 §.

Vad som föreskrivs i 1 mom. tillämpas inte på värdepappersföretag som avses i 1 § 4 och 5 mom.

Vad som i 72 § i kreditinstitutslagen föreskrivs om gruppbaserad tillsyn tillämpas inte på ett värdepappersföretag vars moderföretag är ett kreditinstitut som auktoriserats i en EES-stat eller på ett holdingföretag som är etablerat i en sådan stat och som samtidigt är moderföretag till ett kreditinstitut som auktoriserats i en EES-stat, under frütsättning att kreditinstitutet är föremål för gruppbaserad tillsyn.

Vad som föreskrivs i 67—69 § i kreditinstitutslagen tillämpas inte på värdepappersföretag som endast bedriver verksamhet enligt 1 kap. 11 § 1, 2, 4, 5, 7 eller 9 punkten i denna lag.

3 §

Bemyndigande att utfärda förordning

Genom förordning av finansministeriet utfärdas i fråga om värdepappersföretag bestämmelser om

1) principerna och förfarandena för belöning av ledningen och personalen enligt 49 § 2 och 3 mom. i kreditinstitutslagen,

2) de riskvikter för tillgångar samt åtaganden utanför balansräkningen och om de konverteringsfaktorer för åtaganden utanför balansräkningen som tillämpas på beräkning av kapitalkrav för kreditrisken vid användning av schablonmetoden enligt 58 § i kreditinstitutslagen,

3) de poster som får lämnas obeaktade vid beräkning av sådana begränsningar av exponeringar mot kunder som avses i 69 § i kreditinstitutslagen,

4) hur del 2 punkterna 12 och 15 och del 4 punkterna 44, 48, 66, 71, 86 och 95 i bilaga VII till kreditinstitutsdirektivet ska beaktas vid tillämpningen av 59 § i kreditinstitutslagen,

5) hur del 1 punkterna 15—17, 20 och 21 och del 3 punkterna 72, 73 och 89 i bilaga VIII till kreditinstitutsdirektivet ska beaktas vid tillämpningen av 59 § i kreditinstitutslagen,

6) hur artikel 19 i kapitalbasdirektivet ska beaktas vid tillämpningen av 64 § i kreditinstitutslagen.

Genom förordning av finansministeriet föreskrivs dessutom, om inte annat följer av 93 § i kreditinstitutslagen, när ett värdepappersföretags fordringar på en gäldenär i en annan EES-stat samt åtaganden utanför balansräkningen eller värdepappersföretagets tillgångar eller säkerheter i en annan EES-stat får beaktas vid beräkning av kapitalkravet enligt 55 § 1 och 2 mom. i kreditinstitutslagen, i enlighet med de föreskrifter och

bestämmelser som tillämpas i den andra staten.

4 §

Bemyndigande för Finansinspektionen att meddela föreskrifter

Finansinspektionen meddelar sådana närmare föreskrifter om värdepappersföretags ekonomiska verksamhetsförutsättningar enligt 2 § som behövs för genomförande av kreditinstitutsdirektivet och kapitalbasdirektivet.

Finansinspektionen kan bestämma att det trots vad som föreskrivs i en förordning som utfärdats med stöd av 3 § vid beräkning av det kapitalkrav som avses i 55 § 1 och 2 mom. i kreditinstitutslagen på ett värdepappersföretags fordringar på en gäldenär i en annan EES-stat samt på åtaganden utanför balansräkningen, på tillgångar i en sådan stat eller på fordringar och åtaganden vilkas säkerhet finns i en annan EES-stat, tillämpas en enligt de i den andra staten tillämpliga bestämmelserna och föreskrifterna fastställd riskklassificering eller riskvikt som är strängare än den som föreskrivs i en förordning som utfärdats med stöd av 3 §. Föreskrifter enligt detta moment kan meddelas av vägande skäl, med hänsyn till en effektiv tillsyn baserad på de särskilda förhållandena i den andra staten.

7 kap.

Organisering av värdepappersföretags verksamhet

1 §

Driftställen och huvudkontor

Ett värdepappersföretag ska för sin verksamhet ha minst ett fast driftställe. Det kan dessutom bedriva verksamhet på andra driftställen.

Ett värdepappersföretag ska ha sitt huvudkontor i Finland.

2 §

Värdepappersföretags bindningar

En betydande bindning mellan ett värdepappersföretag och en annan juridisk person eller en fysisk person får inte hindra en effektiv tillsyn över värdepappersföretaget. En effektiv tillsyn får inte heller hindras av sådana bestämmelser och administrativa föreskrifter som i ett tredjeland ska tillämpas på fysiska eller juridiska personer med sådana bindningar.

Med betydande bindning avses i denna lag detsamma som i 37 § 2—4 mom. i kreditinstitutslagen.

När det efter att ett verksamhetstillstånd beviljats sker förändringar i de uppgifter om bindningar som uppgetts i tillståndsansökan ska Finansinspektionen omedelbart underrättas om dessa.

3 §

Begränsningar som gäller förvärv av egna aktier, andelar, kapitallån och debenturer

Värdepappersföretag och företag inom samma finansiella företagsgrupp får bevilja lån för förvärv av egna och moderföretagets aktier och andelar och ta emot sådana som pant endast med de begränsningar som anges i 2 och 3 mom. Med lån jämställs säkerhet som av tillgångar som tillhör värdepappersföretaget eller ett företag inom dess finansiella företagsgrupp ställs för återbetalning av lån som avses ovan.

Om inte något annat följer av 3 mom. får ett värdepappersföretag och ett företag inom dess finansiella företagsgrupp, trots bestämmelserna i 13 kap. 10 § 1 mom. i aktiebolagslagen (624/2006) och 34 § 3 mom. i lagen om skuldebrev (622/1947), bevilja lån för förvärv av egna eller moderföretagets aktier och andelar och ta emot dem som pant, om

1) de är föremål för handel på en sådan reglerad marknad som avses i lagen om handel med finansiella instrument,

2) beviljande av lånet eller emottagande av panten ingår i den normala affärsverksamhe-

ten för värdepappersföretaget eller för företaget inom dess finansiella företagsgrupp, och

3) lånet har beviljats eller panten tagits emot på de sedvanliga villkor som värdepappersföretaget iakttar i sin verksamhet.

Ett värdepappersföretag och ett företag inom dess finansiella företagsgrupp får som säkerhet för lån som beviljas för att finansiera teckning av egna och moderföretagets aktier och andelar, som pant ta emot sådana aktier och andelar högst till ett antal som till sitt nominella värde motsvarar en tiondel av det långivande företagens eller, om aktier eller andelar i det långivande företagens moderföretag har tagits emot som pant, av moderföretagets bundna kapital.

Vad som i 2 och 3 mom. föreskrivs om egna och moderföretagets aktier och andelar ska på motsvarande sätt tillämpas på egna och moderföretagets kapitalbevis, kapitallån, debenturer och övriga åtaganden som är efterställda emittentens övriga skulder.

4 §

Utläggning av investeringstjänster och andra viktiga funktioner på entreprenad

Ett värdepappersföretag kan lägga ut tillhandahållandet av investeringstjänster eller andra för dess verksamhet viktiga funktioner på entreprenad, om detta inte medför olägenhet för värdepappersföretagets riskhantering eller internkontroll eller för värdepappersföretagets affärsverksamhet eller någon annan funktion som är viktig för verksamheten. Utläggning av tillhandahållandet av investeringstjänster eller andra för värdepappersföretagets verksamhet viktiga funktioner på entreprenad får inte medföra olägenhet för tillsynen över värdepappersföretagets verksamhet. Trots utläggningen ansvarar värdepappersföretaget för sina åtaganden enligt denna lag.

En funktion är viktig för verksamheten om ett fel eller en brist vid fullgörande av funktionen väsentligt kan försvåra iakttagandet av de lagar som gäller värdepappersföretagets verksamhet, med stöd av dem utfärdade bestämmelser eller föreskrifter eller villkoren i värdepappersföretagets verksamhetstillstånd eller inverka negativt på värdepappersföreta-

gets ekonomiska ställning eller på kontinuiteten i dess investeringstjänster.

Ett skriftligt avtal som anger uppdragets innehåll och avtalets giltighetstid ska ingås om att lägga ut investeringstjänster eller någon annan viktig funktion på entreprenad.

Ett värdepappersföretag som efter att ha fått verksamhetstillstånd har för avsikt att till någon som inte hör till samma finansiella företagsgrupp lägga ut tillhandahållandet av investeringstjänster eller andra funktioner som är viktiga för dess verksamhet ska på förhand underrätta Finansinspektionen om saken. Finansinspektionen ska underrättas om betydande förändringar i avtalsförhållandet mellan värdepappersföretaget och uppdragstagaren.

I 9 kap. 2 § föreskrivs om förvaring av kunders finansiella instrument hos utomstående förvarare .

5 §

Villkor för utläggning på entreprenad

Ett värdepappersföretag ska handla omsorgsfullt när det lägger ut tillhandahållandet av investeringstjänster eller någon annan för dess verksamhet viktig funktion på entreprenad. Om företaget lägger ut tjänster som omfattas av dess verksamhetstillstånd, ska uppdragstagaren ha tillstånd att bedriva verksamheten i fråga.

Värdepappersföretaget ska se till att det av uppdragstagaren fortlöpande får uppgifter som behövs för myndighetstillsynen över värdepappersföretaget, för riskhanteringen och för internkontrollen och att det får lämna uppgifterna vidare till Finansinspektionen.

6 §

Utläggning av kapitalförvaltning på entreprenad till tredjeland

Ett värdepappersföretag som lägger ut kapitalförvaltning för icke-professionella kunder på entreprenad till en tjänsteleverantör i ett tredjeland ska säkerställa att

1) tjänsteleverantören i sitt hemland är auktoriserad eller registrerad som tillhandahållare av kapitalförvaltningstjänster och står under solvenstillsyn, och att

2) Finansinspektionen har ett samarbetsavtal med tillsynsmyndigheten i tredjelandet i fråga.

Trots att de villkor som anges i 1 mom. inte uppfylls får värdepappersföretaget lägga ut kapitalförvaltningstjänster på entreprenad, om företaget på förhand gör en anmälan till Finansinspektionen om saken och om Finansinspektionen inte inom en månad efter mottagandet av anmälan har något att invända mot utläggningen.

Finansinspektionen ska offentliggöra en förteckning över de tillsynsmyndigheter i tredjelandet med vilka den har avtalat om tillsynssamarbete enligt 1 mom. 2 punkten. Finansinspektionen ska upprätta och offentliggöra principer som den iakttar vid tillämpning av 2 mom.

7 §

Anknutet ombud

Ett värdepappersföretag får tillhandahålla tjänster enligt 2 mom. genom ett anknutet ombud. Ombudet handlar på företagets vägnar och under dess ansvar. Ett anknutet ombud kan handla för endast ett värdepappersföretags räkning.

Ett anknutet ombud kan

1) ta emot och förmedla kunders instruktioner och order som gäller investerings- och sidotjänster eller finansiella instrument,

2) förmedla finansiella instrument till kunder,

3) ge kunder rådgivning om värdepappersföretagets investerings- och sidotjänster och finansiella instrument,

4) marknadsföra värdepappersföretagets investerings- och sidotjänster till kunder.

Värdepappersföretaget ska med de medel som står till buds försäkra sig om att det anknutna ombudet har gott anseende och tillräckliga yrkeskunskaper för verksamheten. Värdepappersföretaget ska se till att ombudet upplyser kunderna om vilket värdepappersföretag ombudet företräder.

Ett anknutet ombud kan handha kunders penningmedel och finansiella instrument på värdepappersföretagets vägnar och under dess ansvar. Om det anknutna ombudet handlar på värdepappersföretagets vägnar i någon annan EES-stat förutsätts det dock att staten i fråga tillåter att ett ombud som motsvarar ett anknutet ombud förvaltar kunders penningmedel och finansiella instrument.

Varje värdepappersföretag ska föra ett offentligt register över sina anknutna ombud. I registret ska antecknas fysiska personers fullständiga namn och boningsort och adressen till det driftställe där verksamheten bedrivs. Om ombudet är en juridisk person ska i registret antecknas dess namn, företags- eller organisationsnummer, säte samt adressen till det driftställe där verksamheten bedrivs. De uppgifter som antecknats i registret ska bevaras i fem år efter att grunden för registeranteckningen har upphört. Värdepappersföretaget ska utan dröjsmål underrätta Finansinspektionen om vilka anknutna ombud det anlitar.

Om ett anknutet ombud är etablerat i en EES-stat som inte tillåter att värdepappersföretag som är auktoriserade i den staten anlitar ombud som motsvarar anknutna ombud, ska det anknutna ombudet antecknas i Finansinspektionens register. I detta register ska antecknas uppgifter som motsvarar dem som antecknas i det register som värdepappersföretag ska föra enligt 5 mom. De uppgifter som antecknats i Finansinspektionens register ska bevaras i fem år efter att grunden för registeranteckningen har upphört.

8 §

Riskhantering, internkontroll och annan organisering av verksamheten

Ett värdepappersföretags verksamhet ska organiseras på ett med beaktande av dess art och omfattning tillförlitligt sätt. Värdepappersföretaget ska genom ändamålsenliga åtgärder säkerställa sin riskhantering och internkontroll samt verksamhetens kontinuitet i alla situationer.

Ett värdepappersföretags styrelsemedlemmar och verkställande direktör svarar för att

värdepappersföretaget uppfyller sina åtaganden enligt denna lag.

9 §

Skyldighet att vidta förberedelser

Värdepappersföretag vilka som investeringstjänster tillhandahåller förvaring av finansiella instrument ska genom deltagande i beredningsplanering på finansmarknaden och genom förberedelser för undantagsförhållanden samt genom andra åtgärder säkerställa att deras uppgifter kan skötas så störningsfritt som möjligt också under undantagsförhållanden.

Om de uppgifter som följer av 1 mom. förutsätter åtgärder som klart avviker från verksamhet som ska anses vara sedvanlig för värdepappersföretag och om dessa åtgärder medför väsentliga merkostnader, kan dessa kostnader ersättas ur försörjningsberedskapsfonden enligt lagen om tryggnad av försörjningsberedskapen (1390/1992).

10 §

Hantering av intressekonflikter

Värdepappersföretag ska vidta rimliga åtgärder för att identifiera och förebygga intressekonflikter och, om sådana uppkommer, bemöta sina kunder i enlighet med god sed.

Om en intressekonflikt inte kan undvikas ska ett värdepappersföretag i varaktig form enligt 10 kap. 1 § 2 mom. ge kunden tillräcklig information om intressekonfliktens art eller orsaker innan transaktionen utförs för kundens räkning.

Ett värdepappersföretag ska ha principer för de förfaranden som iakttas vid identifiering och förebyggande av intressekonflikter.

11 §

Privata transaktioner

Ett värdepappersföretag ska vidta tillräckliga åtgärder i syfte att förhindra att personer med inflytande i företaget genomför privata transaktioner som kan orsaka intressekonflikter med transaktioner eller tjänster som de

deltar i på grund av sin ställning i företaget, om den person som har inflytande har insiderinformation som avses i värdepappersmarknadslagen eller har konfidentiell information om värdepappersföretagets kunder eller deras transaktioner. Åtgärder ska vidtas i syfte att också i övrigt säkerställa informationens konfidentialitet.

Ett värdepappersföretag ska bevara information om privata transaktioner. Värdepappersföretaget ska varje år rapportera till Finansinspektionen hur värdepappersföretaget har övervakat efterlevnaden av bestämmelserna, föreskrifterna och värdepappersföretagets interna anvisningar om privata transaktioner och vilka åtgärder värdepappersföretaget har vidtagit ifall bestämmelserna, föreskrifterna eller anvisningarna inte iakttagits.

Med *personer med inflytande* avses i denna lag

1) värdepappersföretags styrelsemedlemmar, verkställande direktör och andra som hör till dess högsta ledning samt anställda och andra fysiska personer som under företagets överinseende deltar i tillhandahållandet av investeringstjänster,

2) ett anknutet ombud enligt 7 § och, om ombudet är ett bolag eller en sammanslutning, medlemmarna av dess styrelse eller av något annat jämförbart organ, dess verkställande direktör och andra som hör till dess högsta ledning samt anställda och andra fysiska personer som under det anknutna ombudets överinseende deltar i tillhandahållandet av investeringstjänster,

3) fysiska personer som deltar i tillhandahållandet av investeringstjänster som ett värdepappersföretag eller ett anknutet ombud har lagt ut på entreprenad.

Med *privata transaktioner* avses i denna lag sådan handel med finansiella instrument som bedrivs av en person med inflytande eller för en sådan persons räkning, om

1) personen med inflytande handlar utanför ramarna för sin ställning, befattning eller uppgift, eller om

2) handeln bedrivs för egen räkning av en person med inflytande eller för någon som hör till dennas familj eller annars står personen med inflytande nära, eller om handeln bedrivs för någon annans räkning och resultatet av handeln ger personen med inflytande

någon annan väsentlig fördel än avgiften eller arvodet för utförandet av transaktionerna.

12 §

Förvärv av bestämmande inflytande i företag i ett tredjeland

Ett värdepappersföretag eller ett företag inom dess finansiella företagsgrupp ska på förhand meddela Finansinspektionen om att företaget kommer att förvärva bestämmande inflytande enligt 1 kap. 5 § i bokföringslagen i kreditinstitut, värdepappersföretag, fondbolag eller försäkringsbolag med säte i ett tredjeland.

Finansinspektionen kan inom tre månader efter att ha mottagit en anmälan enligt 1 mom. förbjuda förvärv av bestämmande inflytande, om de lagar, förordningar eller administrativa föreskrifter som tillämpas på det företag som är föremål för förvärvet väsentligt försvårar en effektiv tillsyn över värdepappersföretaget eller dess finansiella företagsgrupp.

13 §

Tillhörighet till en utländsk finansiell företagsgrupp eller till ett utländskt finans- och försäkringskonglomerat

Om ett värdepappersföretag hör till en finansiell företagsgrupp vars yttersta moderföretag har sitt säte i ett tredjeland, är en förutsättning för att företaget ska beviljas verksamhetstillstånd att

1) en utländsk myndighet har tillräcklig behörighet att övervaka hela den finansiella företagsgruppen på ett sätt som motsvarar vad som föreskrivs i denna lag, eller att

2) den konsoliderade kapitaltäckningen, de konsoliderade stora exponeringarna, den finansiella företagsgruppens interna kontroll och riskhanteringsmetoder samt, i fråga om ett holdingföretag, ägarnas och ledningens lämplighet och tillförlitlighet motsvarar kraven enligt denna lag.

Finansinspektionen ska besluta om huruvida ett värdepappersföretag uppfyller kraven

enligt 1 mom. i de fall då värdepappersföretagets moderföretag inte har säte i någon annan EES-stat, värdepappersföretagets balansomslutning är större än balansomslutningen i moderföretagets samtliga utländska dotterkreditinstitut eller i samtliga utländska dotterföretag som kan jämföras med finländska värdepappersföretag och dessa dotterkreditinstitut och dotterföretag har sitt säte i någon annan EES-stat.

Finansinspektionen ska innan den fattar beslut enligt 2 mom. begära ett yttrande i saken av Europeiska bankmyndigheten, Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten och av de utländska myndigheter som svarar för tillsynen över de utländska kreditinstitut samt de utländska företag som kan jämföras med finländska värdepappersföretag vilka hör till en finansiell företagsgrupp enligt 1 mom. och regleras i en annan EES-stat. Finansinspektionen ska, efter att ha fattat ett beslut enligt 2 mom., underrätta dessa myndigheter och Europeiska kommissionen om beslutet.

Vad som föreskrivs i 1 mom. tillämpas inte på värdepappersföretag som står under gruppbaserad tillsyn av en annan EES-stats tillsynsmyndighet, om denna myndighet har ansett att den finansiella företagsgruppen uppfyller de villkor som föreskrivs i 1 mom.

Vad som i 1 mom. föreskrivs om finansiella företagsgrupper ska på motsvarande sätt tillämpas på finans- och försäkringskonglomerat.

14 §

Skyldighet att anmäla förvärv och avyttring av aktier

Den som har för avsikt att direkt eller indirekt förvärva aktier i ett värdepappersföretag ska på förhand underrätta Finansinspektionen om detta, om

1) förvärvaren på grund av förvärvet kommer att inneha minst 10 procent av värdepappersföretagets aktiekapital,

2) innehavet blir så stort att det motsvarar minst 10 procent av röstetalet för samtliga aktier, eller om

3) innehavet annars ger rätt att utöva ett inflytande som är jämförbart med innehav som avses i 2 punkten eller ett annars betydande inflytande i värdepappersföretagets förvaltning.

Om avsikten är att öka ett innehav enligt 1 mom. till minst 20, 30 eller 50 procent av värdepappersföretagets aktiekapital eller så att innehavet kommer att medföra en lika stor andel av det röstetal som samtliga aktier medför eller så att värdepappersföretaget blir ett dotterföretag, ska också detta förvärv på förhand anmälas till Finansinspektionen.

Vid beräkning av den ägarandel och röstandel som avses i 1 och 2 mom. ska 2 kap. 4 § och 9 kap. 4—7 § i värdepappersmarknadslagen tillämpas. Vid tillämpning av detta moment beaktas inte aktier som den anmälningsskyldige för högst ett år har förvärvat i samband med en värdepappersemission eller med stöd av sin verksamhet som marknadsгарant och med vilka den anmälningsskyldige inte har rätt att utöva rösträtt i ett företag eller i övrigt påverka verksamheten i företagets ledning.

En anmälan enligt 1 eller 2 mom. ska göras också när det antal aktier som ingår i innehavet sjunker under någon av de gränser för innehav som anges i 1 eller 2 mom. eller om värdepappersföretaget upphör att vara ett dotterföretag till det anmälningsskyldiga företaget.

Värdepappersföretaget och dess holdingföretag ska minst en gång om året underrätta Finansinspektionen om ägare till andelar enligt 1 och 2 mom. och om innehavens storlek samt utan dröjsmål anmäla sådana förändringar i ägarandelarna som har kommit till dess kännedom.

En anmälan som avses i 1 och 2 mom. ska innehålla behövliga uppgifter och utredningar om

1) den anmälningsskyldige och dennes tillförlitlighet och ekonomiska situation,

2) den anmälningsskyldiges ägande och övriga bindningar i värdepappersföretaget,

3) avtal om och finansiering av förvärv samt, i sådana fall som avses i 2 mom., om innehavets mål.

Närmare föreskrifter om de uppgifter som ska fogas till anmälningar enligt 1 och 2

mom. utfärdas genom förordning av statsrådet.

15 §

Begränsning av aktieförvärv

I 32 a § i lagen om Finansinspektionen föreskrivs om Finansinspektionens rätt att förbjuda förvärv av ägarandelar enligt 14 §. I 32 b § i den lagen föreskrivs om förfarandet i samband med förbudsbeslut.

Före utgången av tidsfristen enligt 32 b § i lagen om Finansinspektionen får den anmälningsskyldige förvärva aktier som avses i 14 § endast om Finansinspektionen har gett sitt samtycke.

16 §

Värdepappersföretags och holdingföretags ledning

Ett värdepappersföretags styrelse, verkställande direktör och övriga högsta ledning ska leda värdepappersföretaget med yrkesskicklighet samt enligt sunda och försiktiga affärsprinciper. Styrelsemedlemmarna och deras ersättare, verkställande direktören och dennes ställföreträdare samt övriga som hör till den högsta ledningen ska vara tillförlitliga personer som inte är försatta i konkurs och vars handlingsbehörighet inte har begränsats. De ska dessutom ha sådan allmän kännedom om investeringstjänster som är nödvändig med beaktande av arten och omfattningen av värdepappersföretagets verksamhet.

Tillförlitlig anses inte den vara som

1) under de senaste fem åren före bedömningen har dömts till fängelsestraff eller under de senaste tre åren före bedömningen har dömts till bötesstraff för brott som kan anses visa att han eller hon är uppenbart olämplig som styrelsemedlem, ersättare för en styrelsemedlem, verkställande direktör eller ställföreträdare för verkställande direktören i ett värdepappersföretag eller som medlem av den övriga högsta ledningen, eller som

2) annars genom sin tidigare verksamhet har visat sig vara uppenbart olämplig för uppdraget i fråga.

Om en dom som avses i 2 mom. 1 punkten inte har vunnit laga kraft kan den dömde dock fortsätta med sitt uppdrag enligt 1 mom., om detta ska anses uppenbart motiverat med hänsyn till en helhetsbedömning av dennes tidigare verksamhet, de omständigheter som lett till domen och andra omständigheter som inverkar på saken.

Ett värdepappersföretag ska omedelbart underrätta Finansinspektionen om förändringar i fråga om personer i ledande ställning enligt 1 mom.

Vad som i denna paragraf föreskrivs om värdepappersföretag ska på motsvarande sätt tillämpas på holdingföretag.

17 §

Skyldighet att göra insideranmälan

En insider ska i enlighet med 18 § till värdepappersföretagets insiderregister som avses i 19 § anmäla uppgifter om sådana aktier och finansiella instrument vilkas värde bestäms på basis av aktierna i fråga och som är föremål för handel på en reglerad marknad eller på en multilateral handelsplattform i Finland, nedan *insideranmälan*.

Med *insider* avses

1) medlemmarna och suppleanterna i ett värdepappersföretags styrelse och förvaltningsråd, värdepappersföretagets verkställande direktör och dennes ställföreträdare samt värdepappersföretagets revisorer, revisorssuppleanter och de för revisionen av värdepappersföretaget huvudansvariga anställda hos en revisionsammanslutning,

2) anställda hos värdepappersföretaget vilka har som uppgift att göra investeringsanalyser av aktier och finansiella instrument som avses i 1 mom., vilkas huvudsakliga uppgift består i att medverka vid erbjudande av investeringstjänster eller vilka på annat sätt regelbundet får tillgång till insiderinformation om sådana aktier och finansiella instrument.

I ett kreditinstitut som tillhandahåller investeringstjänster ska förvaltningsrådets ledamöter och suppleanter, styrelsesuppleanterna, revisorerna, revisionsuppleanterna och den för revisionen av kreditinstitutet huvudansvariga anställda hos en revisionsammanslutning göra insideranmälan endast i det fall att

de regelbundet i sin besittning får insiderinformation enligt 12 kap. 2 § i värdepappersmarknadslagen om sådana värdepapper som avses i 1 mom.

18 §

Insideranmälan

En insider ska göra insideranmälan inom fjorton dagar efter sin utnämning till ett uppdrag som avses i 17 § 2 mom.

I insideranmälan ska nämnas

1) omyndig, vars intressebevakare den anmälningsskyldige är,

2) organisationer och stiftelser där den anmälningsskyldige eller en omyndig som avses i 1 punkten direkt eller indirekt har bestämmande inflytande,

3) den anmälningsskyldiges samt en i 1 punkten avsedd omyndigs och en i 2 punkten avsedd organisations eller stiftelses innehav av aktier och sådana finansiella instrument vilkas värde bestäms på basis av aktierna i fråga och i Finland är föremål för handel på en reglerad marknad eller på en multilateral handelsplattform.

En insider ska medan uppdraget pågår inom sju dagar underrätta värdepappersföretaget om

1) förvärv och avyttringar av värdepapper och finansiella instrument som avses i 2 mom. 3 punkten, då förändringen i ägandet uppgår till minst 5 000 euro,

2) andra förändringar i uppgifter som avses i denna paragraf.

De uppgifter som avses i 2 mom. 2 och 3 punkten behöver inte uppges till den del de gäller bostadsaktiebolag, ömsesidiga fastighetsaktiebolag enligt 28 kap. 2 § i lagen om bostadsaktiebolag (1599/2009), ideella föreningar, ekonomiska föreningar eller sådana organisationer som drivs utan vinstsyfte. Om en organisation bedriver regelbunden handel med finansiella instrument, ska emellertid uppgifter om denna organisation lämnas.

I anmälan ska ingå uppgifter som behövs för att identifiera personen, organisationen eller stiftelsen i fråga samt uppgifter om aktierna och om andra finansiella instrument.

Om värdepapper eller finansiella instrument som avses i 2 mom. 3 punkten har över-

förts till värdeandelssystemet kan värdepappersföretaget organisera ett förfarande som gör det möjligt att hämta uppgifterna ur värdeandelssystemet. I så fall behövs inga separata anmälningar.

19 §

Värdepappersföretags insiderregister

Ett värdepappersföretag ska föra ett register över insideranmälningar som avses i 18 § (*värdepappersföretagets insiderregister*), varav för varje insider framgår de aktier och finansiella instrument som ägs av insidern, en omyndig som avses i 18 § 2 mom. 1 punkten och av en organisation eller stiftelse som avses i 2 punkten och som är av det slag som nämns i momentet, samt specificerade förvärv och avyttringar.

Om anmälningar görs i enlighet med 18 § 6 mom. kan värdepappersföretagets insiderregister till denna del bildas av uppgifter från värdeandelssystemet.

Upprätthållandet av värdepappersföretagets insiderregister ska organiseras på ett tillförlitligt sätt. De uppgifter som registrerats i registret ska bevaras i fem år efter registreringen. Var och en har rätt att mot ersättning av kostnaderna få utdrag och kopior ur registret. Fysiska personers personbeteckning och adress och andra fysiska personers än insiders namn är dock inte offentliga.

Värdepappersföretaget ska varje år rapportera till Finansinspektionen hur upprätthållandet av insiderregistret organiserats, om övervakningen av värdepappersföretagets insiders anmälningsskyldighet och vilka åtgärder värdepappersföretaget har vidtagit i sådana fall då bestämmelserna, föreskrifterna eller värdepappersföretagets interna anvisningar inte har iakttagits.

20 §

Utländska EES-värdepappersföretags skyldighet att vidta förberedelser

Vad som i 9 § föreskrivs om beredskap och kostnadsersättning gäller på motsvarande sätt utländska EES-värdepappersföretags filialer.

Den skyldighet som föreskrivs i 9 § 1 mom. gäller dock inte ett utländskt värdepappersföretags filial om denna i enlighet med lagstiftningen i värdepappersföretagets hemstat har säkerställt skötseln av sina uppgifter under undantagsförhållanden på ett sätt som motsvarar det som föreskrivs i 9 § 1 mom. och har lagt fram tillräcklig utredning om saken för Finansinspektionen.

21 §

Organisering av verksamheten hos filialer till tredjeländers värdepappersföretag

Vad som i 4 § 3 och 4 mom. föreskrivs om utläggning på entreprenad, i 5 § om förutsättningarna för utläggning, i 8 § om riskhantering, internkontroll och annan organisering av verksamheten, i 9 § om skyldighet att vidta förberedelser och om kostnadsersättning, i 10 § om hantering av intressekonflikter och i 11 § om privata transaktioner, ska på motsvarande sätt tillämpas på filialer till tredjeländers värdepappersföretag.

Tredjeländers värdepappersföretag får i sin verksamhet i Finland inte ta så stora risker att filialernas kunders intressen äventyras.

22 §

Ledningen för utländska värdepappersföretags filialer

Chefen för en filial till ett utländskt värdepappersföretag ansvarar för verksamheten och företräder också värdepappersföretaget i rättsförhållanden som gäller filialens verksamhet.

En juridisk person, en minderårig eller en person för vilken intressebevakare har förordnats, vars handlingsbehörighet har begränsats eller som är försatt i konkurs får inte vara filialchef. I lagen om näringsförbud (1059/1985) finns bestämmelser om hur näringsförbud inverkar på behörigheten.

På chefen för en filial till ett tredjeländers värdepappersföretag ska dessutom tillämpas vad som i 16 § föreskrivs om ett värdepappersföretags verkställande direktör.

23 §

Bemyndigande för Finansinspektionen att meddela föreskrifter

Finansinspektionen meddelar de närmare föreskrifter som direktivet om genomförande av direktivet om marknader för finansiella instrument förutsätter om

1) innehållet i en anmälan om betydande förändringar i ett avtalsförhållande som gäller utläggning på entreprenad enligt 4 §,

2) förutsättningarna för utläggning på entreprenad enligt 5 §,

3) organisering av verksamheten enligt 8 §,

4) förfaranden vid hantering av intressekonflikter enligt 10 §,

5) privata transaktioner enligt 11 §.

Finansinspektionen kan utfärda närmare föreskrifter om rapporter som avses i 11 § 2 mom. och om rapporteringen till Finansinspektionen, om innehållet i insideranmälningar som avses i 18 § och om hur de ska göras, om innehållet i insiderregister som avses i 19 § och hur uppgifterna ska registreras samt om rapporter som avses i 19 § 4 mom. och om rapporteringen till Finansinspektionen.

8 kap.

Bokslut och revision

1 §

Bokslut, verksamhetsberättelser och delårsrapporter

På värdepappersföretags bokslut, verksamhetsberättelser och delårsrapporter samt på meddelande av anvisningar, yttranden och dispens tillämpas 146—157 § i kreditinstitutslagen.

2 §

Revision samt särskild granskning och granskare

Bestämmelser om revision och revisorer samt förordnande av särskild granskning och

granskare finns i revisionslagen (459/2007) och 158—160 § i kreditinstitutslagen.

3 §

Bemyndigande att utfärda förordning

Genom förordning av finansministeriet utfärdas närmare bestämmelser om hur finansiella instrument och förvaltningsfastigheter samt förändringar i deras värden ska tas upp i värdepappersföretags bokslut, om balans- och resultaträkningens uppställningsformer och om finansieringsanalys, om upplysningar som ska ges i noterna till balans- och resultaträkningen och finansieringsanalysen samt i verksamhetsberättelsen, om koncernbalans- och koncernresultaträkningens uppställningsformer och koncernens finansieringsanalys, om upplysningar som ska ges i noterna till koncernbalans- och koncernresultaträkningen samt till koncernens finansieringsanalys samt om specifikationer till balansräkningen och noterna.

4 §

Bemyndigande för Finansinspektionen att meddela föreskrifter

Finansinspektionen kan meddela närmare föreskrifter om hur bokslut för värdepappersföretag ska upprättas. Finansinspektionen kan genom sina föreskrifter begränsa rätten att som räkenskapsperiodens intäkter bokföra ränte- och hyresinkomster som grundar sig på sådana fordringar eller finansiella leasingavtal, vilkas till betalning förfallna räntor, amorteringar eller hyror vid bokslutstidpunkten har varit obetalda en längre tid än den som avses i Finansinspektionens föreskrifter eller som till följd av gäldenärens konstatera insolvens sannolikt inte kommer att betalas. Finansinspektionen ska innan den meddelar dessa föreskrifter begära yttrande av finansministeriet och bokföringsnämnden.

9 kap.

Förvaring och annan hantering av kundmedel

1 §

Förvaring av kundmedel

Värdepappersföretag ska på ett tillförlitligt sätt organisera förvaringen och hanteringen av kunders finansiella instrument och penningmedel (*kundmedel*) som har anförtrots företaget.

Värdepappersföretag som förvarar och hanterar kundmedel ska framför allt se till att dess tillgångar hålls klart åtskilda från kundmedlen.

Värdepappersföretag ska på ett tillförlitligt sätt redovisa kundmedel så att kundmedlen för varje kund är tillräckligt åtskilda från andra kunders medel.

I 10 kap. 5 § föreskrivs om informationskyldighet i samband med förvaring av kundmedel.

2 §

Förvaring av kunders finansiella instrument hos utomstående förvarare

Värdepappersföretag som förvarar sina kunders finansiella instrument hos utomstående förvarare ska välja förvarare med tillräcklig omsorg.

Värdepappersföretag ska om möjligt förvara sina kunders finansiella instrument hos företag som står under tillsyn av Finansinspektionen, en utländsk EES-tillsynsmyndighet eller ett tredjelands tillsynsmyndighet.

Värdepappersföretag ska genom tillräckliga åtgärder säkerställa att kunders finansiella instrument som förvaras hos utomstående förvarare hålls åtskilda från värdepappersföretagets och förvararens finansiella instrument.

3 §

Placering av kunders penningmedel

Värdepappersföretag ska utan dröjsmål placera sina kunders penningmedel på konto i

en centralbank eller inlåningsbank eller i ett kreditinstitut som auktoriserats i en annan stat och har rätt att ta emot insättningar. Om kunden inte har förbjudit det kan dennes penningmedel placeras också i fondandelar i en penningmarknadsfond som är registrerad i en EES-stat och uppfyller de krav som anges i fondföretagsdirektivet eller annars står under tillsyn.

Om kundens penningmedel placeras på något annat sätt än på konto i en centralbank ska värdepappersföretaget med tillräcklig omsorg välja den inlåningsbank, det utländska kreditinstitut eller den penningmarknadsfond som ska förvara penningmedlen.

Värdepappersföretag ska säkerställa att kundens penningmedlen förvaras åtskilda från värdepappersföretagets penningmedel.

Trots vad som föreskrivs i 3 mom. får en inlåningsbank som tillhandahåller investeringstjänster dock placera kundens penningmedel på konto i samma inlåningsbank.

4 §

Pantsättning eller avyttring av kunders finansiella instrument

Värdepappersföretag får inte för egen eller en kunds räkning pantsätta eller avyttra en annan kunds finansiella instrument utan att den andra kunden i varje enskilt fall på förhand har gett sitt uttryckliga samtycke. Samtycket ska förenas med villkor för pantsättning eller annan avyttring av de finansiella instrumenten. En icke-professionell kund ska ge sitt samtycke skriftligen eller på något annat motsvarande sätt enligt 10 kap. 3 §.

Om en kunds finansiella instrument förvaras på ett värdepapperskonto enligt 2 § 1 mom. 3 punkten i lagen om värdepapperskonton eller på ett förvaltningskonto enligt 5 a § i lagen om värdeandelskonton, får värdepappersföretaget vidta åtgärder enligt 1 mom. endast om

1) varje kund vars finansiella instrument förvaras på samma konto har gett sitt samtycke enligt 1 mom., eller om

2) värdepappersföretaget har tillgång till effektiva system och tillsynsförfaranden för att säkerställa att åtgärden endast avser sådana

kunders finansiella instrument som har gett sitt samtycke enligt 1 mom.

Värdepappersföretag ska i fem år bevara tillräcklig information om åtgärder som avses i 2 mom.

Ett värdepappersföretag får emellertid trots 1 och 2 mom. pantsätta en kunds finansiella instrument hos en clearingorganisation, utländsk clearingorganisation eller clearingmedlem enligt lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet som säkerhet för en kunds förpliktelser i samband med köp av finansiella instrument.

Bestämmelser om värdepappersföretags rätt att pantsätta eller avyttra sådana finansiella instrument som företaget fått som pant av en kund finns dessutom i lagen om finansiella säkerheter (11/2004).

5 §

Bemyndigande för Finansinspektionen att meddela föreskrifter

Finansinspektionen meddelar de närmare föreskrifter om förvaring av kundmedel som behövs för att genomföra i direktivet om genomförande av bestämmelser direktivet om marknader för finansiella instrument.

6 §

Revisorsutlåtande

Värdepappersföretag ska för varje kalenderår ge Finansinspektionen ett revisorsutlåtande varav framgår om värdepappersföretagets arrangemang för förvaring och hantering av kundmedel uppfyller kraven enligt 1—4 § och kraven i föreskrifter som meddelats med stöd av 5 §.

7 §

Tillämpning av vissa andra lagar

På värdepappersföretag som är kontoförvaltare enligt lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet tillämpas dessutom vad som föreskrivs i den lagen och i lagen om värdeandelskonton. På värdepappers-

företag som verkar som förvarare enligt lagen om värdepapperskonton tillämpas dessutom vad som föreskrivs i den lagen.

8 §

Tillsättning av ombud

När ett värdepappersföretag som förvarar kundmedel har försatts i likvidation eller konkurs ska Finansinspektionen utan dröjsmål tillsätta ett ombud enligt 29 § i lagen om Finansinspektionen för att övervaka att medlen snabbt återbetalas till värdepappersföretagets kunder, om det inte med beaktande av arten och omfattningen av värdepappersföretagets verksamhet är uppenbart onödigt att tillsätta ett ombud. Finansinspektionen ska dessutom tillsätta ett ombud om värdepappersföretaget annars har blivit insolvent och om insolvensen enligt Finansinspektionens bedömning inte ska anses vara tillfällig, om det inte med beaktande av arten och omfattningen av värdepappersföretagets verksamhet är uppenbart onödigt att tillsätta ett ombud.

Likvidatorn för ett värdepappersföretag som är försatt i likvidation och boförvaltaren för ett värdepappersföretag som är försatt i konkurs har rätt att på yrkande eller med samtycke av ombudet ingå och säga upp avtal samt att ta kredit för att främja en snabb återbetalning av kundmedel.

9 §

Tillämpning på filialer till värdepappersföretag i tredjeländer av bestämmelserna om förvaring och annan hantering av kundmedel samt bestämmelserna om tillsättning av ombud

Vad som i detta kapitel föreskrivs om värdepappersföretags förvaring och annan hantering av kundmedel samt om tillsättning av ombud ska på motsvarande sätt tillämpas på filialer till värdepappersföretag i tredjeländer.

DEL III

FÖRFARANDE OCH ERSÄTTNINGSFONDEN

10 kap.

Förfaranden i kundförhållanden

1 §

Klassificering av kunder och avtal om kundens ställning

Värdepappersföretag ska underrätta sina kunder om att de har klassificerats som icke-professionella eller professionella kunder eller som godtagbara motparter.

Värdepappersföretag ska informera sina kunder om att de har rätt att begära att klassificeringen ändras och lägga fram en utredning om hur en sådan ändring skulle påverka deras ställning. Informationen ska ges så att den riktas till kunderna personligen, antingen skriftligen eller i någon annan varaktig form så att de kan bevara och lagra informationen och återge den i oförändrad form eller så att informationen finns tillgänglig på värdepappersföretagets webbsidor så länge som kunden kan antas behöva den. Informationen kan ges i någon annan varaktig form än skriftligen endast om detta är ändamålsenligt i samband med en transaktion mellan värdepappersföretaget och en kund och om kunden har valt detta informationssätt.

Ett värdepappersföretag kan antingen på eget initiativ eller på begäran av en professionell kund som avses i 1 kap. 18 § 1 mom. 1—5 punkten behandla denne som en icke-professionell kund. Behandlingen av en kund som icke-professionell ska föregås av ett skriftligt avtal. Om avtalet tillämpas på en eller flera tjänster eller transaktioner eller på en eller flera typer av finansiella instrument eller transaktioner, ska detta framgå av avtalet.

Ett värdepappersföretag ska innan det tillhandahåller investeringstjänster meddela en kund som avses i 1 kap. 18 § 1 mom. 2 punkten att denne på basis av tillgängliga uppgifter behandlas som professionell, om inte något annat avtalas.

En kund som generellt eller i samband med en viss investeringstjänst eller transaktion eller i fråga om en viss typ av transaktioner eller finansiella instrument vill bli behandlad som professionell kund enligt 1 kap. 18 § 1 mom. 6 punkten ska skriftligen be värdepappersföretaget om detta. Om kunden uppfyller kraven enligt 2 mom. i nämnda paragraf ska värdepappersföretaget skriftligen meddela kunden att denne som professionell kund inte omfattas av skyddet enligt alla de procedurbestämmelser som avses i denna lag och inte heller av ersättningsfondens investerarskydd. Kunden ska på motsvarande sätt skriftligen meddela värdepappersföretaget att den är medveten om att det skydd som procedurbestämmelserna och ersättningsfonden ger upphör att gälla.

Emittenten och andra som erbjuder värdepapper har med kundens samtycke rätt att av värdepappersföretaget få besked om hur kunden klassificeras med avseende på värdepapperet i fråga.

Ett värdepappersföretag ska följa interna instruktioner om klassificering av kunder och om förfarandet i detta avseende.

2 §

Allmänna principer vid tillhandahållande och marknadsföring av investeringstjänster och sidotjänster

Tillhandahållare av investeringstjänster och sidotjänster ska handla hederligt, opartiskt och professionellt samt på ett sätt som är förenligt med kundernas intressen.

I samband med att ett värdepappersföretag tillhandahåller investeringstjänster och sidotjänster får det inte betala avgifter, arvoden eller andra förmåner till tredje part eller dennes representant och inte heller ta emot avgifter, arvoden eller andra förmåner av tredje part eller av dennes representant, utom i det fall att

1) kunden innan investeringstjänsterna eller sidotjänsterna tillhandahålls har fått heltäckande och tydlig information om avgifternas, arvodenas eller de andra förmånernas karaktär och belopp eller om deras grunder, och

2) syftet med avgifterna, arvoden eller de andra förmånerna är att förbättra kvaliteten på de tjänster som tillhandahålls kunden och betalningen av dem inte strider mot kundens intressen.

Information som avses i 2 mom. 1 punkten kan ges kunden som en sammanfattning. På begäran ska kunden få tilläggsinformation om de förmåner som avses i 1 mom.

Investerings tjänster och sidotjänster får inte marknadsföras med osann eller vilseledande information. Om det efter att informationen getts framgår att den är vilseledande eller osann på ett sätt som har en väsentlig betydelse för investerare, ska den utan dröjsmål rättas eller kompletteras i tillräcklig utsträckning. Av marknadsföringen ska framgå dess kommersiella syfte.

I 11 kap. 25 § föreskrivs om marknadsföring som gäller ersättningsfondens investerarskydd.

3 §

Avtal om investeringstjänster

Om tillhandahållande av investeringstjänster ska ett skriftligt avtal upprättas, varav framgår parternas rättigheter och skyldigheter samt övriga villkor. Avtalet kan ingås elektroniskt i enlighet med 12 § i lagen om tillhandahållande av informations samhällets tjänster (458/2002). Skyldigheten att upprätta skriftligt avtal gäller inte värdepappersföretag, om företaget som investeringstjänster tillhandahåller enbart investeringsrådgivning. Skyldigheten gäller inte heller värdepappersföretag, om företaget tillhandahåller investeringstjänster till professionella kunder, om inte annat föreskrivs någon annanstans i lag.

I avtalet får inte tas in villkor som strider mot god sed eller är oskäligen för kunden.

4 §

Uppgifter om kunderna

Värdepappersföretag som tillhandahåller investeringsrådgivning eller kapitalförvaltning såsom investeringstjänster ska innan

tjänsterna tillhandahålls inhämta tillräckliga uppgifter om kundernas ekonomiska ställning, erfarenhet av och kunskaper om investering när det gäller de aktuella investerings-tjänsterna eller finansiella instrumenten samt om deras investeringsmålsättningar, för att kunna rekommendera lämpliga finansiella instrument och tjänster för dem.

Om ett värdepappersföretag tillhandahåller andra investeringstjänster än sådana som avses i 1 mom. och om det inte är fråga om förvaring av finansiella instrument ska värdepappersföretaget innan tjänsterna tillhandahålls av en icke-professionell kund begära information om dennes erfarenheter av och kunskaper om det finansiella instrumentet eller investeringstjänsten i fråga, för att kunna bedöma om instrumenten eller tjänsterna lämpar sig för kunden. Om värdepappersföretaget på basis av vad kunden uppgett anser att ett finansiellt instrument eller en tjänst inte lämpar sig för kunden, ska värdepappersföretaget underrätta kunden om saken. Om kunden vägrar lämna de begärda uppgifterna, ska värdepappersföretaget meddela att det inte kan bedöma huruvida ett finansiellt instrument eller en tjänst är lämplig för kunden.

Vad som föreskrivs i 2 mom. gäller inte utförande eller förmedling av order på kundens initiativ, om kunden har informerats om att värdepappersföretaget vid tillhandahållandet av tjänsten inte är skyldigt att bedöma tjänstens eller det finansiella instrumentets lämplighet för kunden och tjänsten har samband med

1) aktier som är föremål för handel på en sådan reglerad marknad som avses i lagen om handel med finansiella instrument, eller motsvarande handel i en annan stat,

2) penningmarknadsinstrument,

3) obligationer eller motsvarande skuldinstrument utan de egenskaper som derivatinstrument har,

4) sådana fondandelar eller andelar i fondföretag som avses i fondföretagsdirektivet, eller med

5) andra okomplicerade finansiella instrument som avses i artikel 38 i direktivet om genomförande av direktivet om marknader för finansiella instrument.

5 §

Värdepappersföretags informationskyldighet

Värdepappersföretag ska informera icke-professionella kunder om avtalsvillkoren för investeringstjänster eller sidotjänster samt ge tillräcklig information om värdepappersföretaget och om de tjänster som ska tillhandahållas. Informationen om villkoren och den övriga informationen ska ges i god tid innan avtalet ingås eller innan kunden tillhandahålls tjänster, om detta sker vid en tidigare tidpunkt.

Ett värdepappersföretag ska i god tid innan en investeringstjänst eller en sidotjänst tillhandahålls ge en icke-professionell kund tillräcklig information om

1) värdepappersföretaget och om de tjänster som det tillhandahåller,

2) arten av de finansiella instrument som tjänsterna avser och om de risker som är förknippade med dem,

3) investeringsstrategier, ifall sådana har föreslagits, och om de risker som är förknippade med dem,

4) var order utförs,

5) hur kundmedel förvaras samt om risker som är förknippade med förvaringen, i synnerhet i situationer där kundmedel förvaras hos tredje part eller på ett värdepapperskonto enligt 2 § 1 mom. 3 punkten i lagen om värdepapperskonton eller på ett förvaltningskonto enligt 5 a § i lagen om värdeandelskonton,

6) de kostnader och arvoden som är förknippade med tjänsterna.

Värdepappersföretag ska i god tid på förhand informera icke-professionella kunder om väsentliga förändringar i de uppgifter som nämns i 2 mom.

Information som avses i 1—3 mom. ska ges kunden i varaktig form enligt 1 § 2 mom. Med kundens samtycke kan informationen läggas ut på värdepappersföretagets webbsidor utan att den riktas till kunden personligen, om detta är ändamålsenligt i samband med transaktioner mellan värdepappersföretaget och kunden och om informationen finns tillgänglig så länge som kunden kan antas behöva den.

Om avtal om investeringstjänster eller sidotjänster på begäran av en icke-professionell kund ingås med användning av ett medel för distanskommunikation enligt 6 a kap. 4 § i konsumentskyddslagen (38/1978), vilket innebär att information som avses i 1 mom. inte kan ges i den form som avses i 4 mom. innan avtalet ingås och information som avses i 2 mom. inte kan ges innan tjänsten tillhandahålls, ska information som avses i 1 mom. ges omedelbart efter att avtalet ingåtts och information som avses i 2 mom. omedelbart efter att tjänsten börjat tillhandahållas.

Ett värdepappersföretag ska ge en icke-professionell kund tillräcklig information om de transaktioner och tjänster som utförts för kundens räkning och om kostnaderna för dessa, uppgifter om kundmedel som värdepappersföretaget innehar samt om andra tjänster som företaget tillhandahållit kunden.

Ett värdepappersföretag ska innan det ingår avtal med en professionell kund om en investeringstjänst eller sidotjänst med beaktande av kundens investeringserfarenhet ge denne tillräcklig information om den aktuella tjänsten samt om arten av det finansiella instrument som tjänsten avser och om de risker som är förknippade med det finansiella instrumentet.

Ett värdepappersföretag som säljer fondandelar i sådana placeringsfonder eller specialplaceringsfonder som avses i lagen om placeringsfonder eller ger råd om sådana investeringar ska ge kunden ett faktablad enligt 93 § i lagen om placeringsfonder.

I 11 kap. 12 och 23 § föreskrivs om skyldigheten att informera om investerarskyddet.

6 §

Omsorgsfullt utförande av order

Ett värdepappersföretag vars investeringstjänster består i att utföra order ska vidta rimliga åtgärder för att uppnå bästa möjliga resultat för sina kunder, med beaktande av omständigheter som är väsentliga för utförandet av ordern. Om en kund har gett specifika instruktioner ska värdepappersföretaget dock utföra ordern i enlighet med dem.

Ett värdepappersföretag ska för utförandet av order ha verksamhetsprinciper med uppgifter om de handelsplatser där det utför kundorder och om vilka faktorer som påverkat valet av handelsplats. Värdepappersföretaget ska se till att riktlinjerna hålls uppdaterade.

Ett värdepappersföretag ska ge kunderna tillräcklig information om sina verksamhetsprinciper innan det tillhandahåller investeringstjänster. Värdepappersföretaget ska meddela kunderna varje väsentlig förändring av sina verksamhetsprinciper.

Om en order enligt verksamhetsprinciperna kan utföras utanför en reglerad marknad som avses i lagen om handel med finansiella instrument eller utanför en multilateral handelsplattform eller motsvarande handel i en annan stat, ska kundens uttryckliga godkännande inhämtas.

7 §

Orderhantering

Ett värdepappersföretag som tillhandahåller utförande av kundorder som investeringstjänster ska utföra kundernas order utan obefogat dröjsmål. Värdepappersföretaget får inte låta en annan kunds eller sitt eget intresse inverka på utförandet av kundorder.

Ett värdepappersföretag ska utföra kundorder i den ordningsföljd som de tagits emot, om detta är möjligt med beaktande av orderns storlek, de prisgränser som kunden bestämt eller övriga villkor samt hur ordern getts.

I 7 kap. 1 § i lagen om handel med finansiella instrument föreskrivs om värdepappersföretags skyldighet att offentliggöra limiterade kundorder.

8 §

Kundorder från andra värdepappersföretag

Ett värdepappersföretag som av ett annat värdepappersföretag tar emot kundorder som avser investeringstjänster eller sidotjänster kan handla i enlighet med de uppgifter om en kund och de instruktioner i fråga om ordern som det fått av det andra värdepappersföretaget.

get. Det värdepappersföretag som förmedlat ordern ska förbli ansvarigt för att de rekommendationer och den rådgivning som lämnats är lämpliga för kunden.

9 §

Bevarande av uppgifter om transaktioner och tjänster

Ett värdepappersföretag ska i fem år bevara uppgifter om kundorder som avser finansiella instrument, uppgifter om transaktioner som avser finansiella instrument och utförs för egen eller en kunds räkning samt uppgifter om andra tjänster som företaget tillhandahåller. Avtal som ingåtts med kunder om investerings- och sidotjänster eller andra villkor för tillhandahållande av tjänster ska bevaras den tid som kundförhållandet varar.

I förordningen om genomförande av direktivet om marknader för finansiella instrument föreskrivs om kundorder, om transaktionsbeslut i samband med kapitalförvaltning samt om vilka uppgifter som ska registreras om kunders transaktioner.

10 §

Inspelning av telefonsamtal

Värdepappersföretag ska för att verifiera order som avser finansiella instrument, spela in kundsamtal till och från anslutningar som är avsedda för mottagning av kundorder.

Värdepappersföretag ska sörja för att kunderna underrättas om att samtalen spelas in. Inspelningarna ska bevaras i minst två år och de får bevaras högst så länge det behövs för att tillgodose rättigheter och skyldigheter som har samband med ordern.

11 §

Transaktioner med godtagbara motparter

Om ett värdepappersföretag som tillhandahåller förmedling eller utförande av order som investeringstjänster handlar för egen räkning eller tillhandahåller förvaring av finansiella instrument, tillämpas 1—7 § inte på sådana transaktioner eller på sidotjänster som

direkt har samband med dem som företaget vidtar med en godtagbar motpart.

En kund som är godtagbar motpart enligt 1 kap. 19 § 1 punkten har rätt att begära tillämpning av 1 mom. i denna paragraf på sina transaktioner, antingen generellt eller i fråga om enskilda transaktioner. En kund ska behandlas som professionell kund om värdepappersföretaget går med på kundens begäran. Om en kund emellertid begär att bli behandlad som icke-professionell kund, ska 1 § 3 mom. i detta kapitel tillämpas på behandlingen av kundens begäran. De förfaranden som avses i detta moment kan genomföras också på initiativ av värdepappersföretaget.

12 §

Transaktioner på en reglerad marknad och på en multilateral handelsplattform

På transaktioner mellan handelsparter på en börs som avses i lagen om handel med finansiella instrument tillämpas inte 1—7 § när transaktionerna genomförs på en reglerad marknad.

Vad som föreskrivs i 1 mom. tillämpas också på transaktioner mellan handelsparter på en sådan multilateral handelsplattform som avses i lagen om handel med finansiella instrument samt på transaktioner mellan marknadsplatsoperatören och handelsparterna när transaktionen genomförs på en multilateral handelsplattform.

13 §

Behandling av kundklagomål

Värdepappersföretag ska ha effektiva metoder för att i behörig ordning och så snabbt som möjligt behandla icke-professionella kunders klagomål över investerings- och sidotjänster. Ett värdepappersföretag ska i fem år bevara information om kundklagomål och åtgärder som vidtagits för att lösa dem.

Värdepappersföretag ska säkerställa att deras icke-professionella kunder kan hänskjuta enskilda meningsskiljaktigheter om tillämpning av denna lag till ett oavhängigt organ som ger rekommendationer. Organets stadgar ska trygga en opartisk, sakkunnig, öppen, ef-

fektiv och rättvis behandling av menings-
skiljaktigheter.

Ett värdepappersföretag ska meddela Fi-
nansinspektionen ett i 2 mom. avsett organs
namn och kontaktuppgifter. På Finansinspek-
tionens begäran ska värdepappersföretaget
tillställa Finansinspektionen organets stadgar
och andra utredningar som behövs för tillsy-
nen över efterlevnaden av 2 mom., enligt vad
Finansinspektionen bestämmer.

14 §

*Tillämpning av bestämmelser på utländska
värdepappersföretag*

Vad som i detta kapitel föreskrivs om vär-
depappersföretag tillämpas också på filialer
till utländska EES-värdepappersföretag som
tillhandahåller investeringstjänster i Finland
och på tredjeländers värdepappersföretag. På
utländska EES-värdepappersföretags filialer
tillämpas dock inte 8 § eller 13 § 1 mom.

15 §

*Finansinspektionens behörighet att meddela
föreskrifter*

För genomförande av bestämmelser i direk-
tivet om genomförande av direktivet om
marknader för finansiella instrument meddel-
ar Finansinspektionen närmare föreskrifter om

1) avgifter, arvoden och andra förmåner
som enligt 2 § i detta kapitel ska betalas till
eller tas emot av tredje part i samband med
tillhandahållandet av investeringstjänster och
sidotjänster samt om de krav som ställs på in-
formation till kunderna,

2) de uppgifter som kunderna enligt 4 § 1
och 2 mom. ska ombes ge och om förfaran-
det vid begäran om uppgifter,

3) information som enligt 5 § ska ges kun-
der om de risker som är förenade med förva-
ringen av kundmedel och om annan informa-
tion som ska ges kunder samt om informa-
tionsförfarandet,

4) hur order ska utföras enligt 6 och 7 §
samt om hur värdepappersföretag då de som
investeringstjänster tillhandahåller kapital-

förvaltning eller förmedlar order ska förfara
då de utför och hanterar kundorder,

5) minimiuppgifter som ett värdepappers-
företag enligt 9 § ska bevara och om hur de
ska bevaras.

11 kap.

Ersättningsfonden för investerarskydd

1 §

Medlemskap i ersättningsfonden

För att skydda investerarnas penningmedel
och finansiella instrument, nedan tillgodoha-
vanden, ska värdepappersföretagen höra till
ersättningsfonden. Kravet på medlemskap
gäller inte värdepappersföretag vars investeringstjänster endast består av förmedling av order, investeringsrådgivning eller ordnande av multilateral handel och som inte innehar eller förvaltar kundmedel.

Ett värdepappersföretag blir medlem i er-
sättningsfonden den dag då det beviljas till-
stånd att bedriva verksamhet som värdepap-
persföretag.

2 §

Ersättningsfondens stadgar

Ersättningsfonden ska ha stadgar som tryg-
gar fondens verksamhet och skötseln av dess
lagstadgade uppgifter. Ersättningsfondens
stadgar och ändringar i dem fastställs av fi-
nansministeriet, som före fastställelsen ska
begära ett yttrande om ansökan av Finansin-
spektionen och Finlands Bank.

Stadgarna ska innehålla bestämmelser som
kompletterar bestämmelserna i denna lag och
någon annanstans i lag åtminstone i fråga om

1) hurdant förfarandet är när ett värdepap-
persföretag godkänns som medlem i ersätt-
ningsfonden och hur medlemmar utesluts el-
ler utträder ur fonden,

2) hur och på vilka grunder ersättningsfon-
dens garantiavgifter bestäms och förvalt-
ningskostnaderna fördelas mellan fondmed-
lemmarna, hur före detta fondmedlemmar

svarar för kostnader som fonden orsakats av ersättningsfall som inträffat innan medlemskapet upphörde och hur ersättningsfondens minimikapital ska avsättas under övergångsperioden och efter ersättningsfall,

3) när och hur garantiavgifterna och förvaltningskostnaderna ska betalas,

4) när, på vilka villkor och hur ersättningsfonden kan uppta kredit för sin verksamhet, hur garantiavgifterna i en sådan situation ska höjas och hur ansvaret för kreditens återbetalning ska fördelas mellan ersättningsfondens medlemmar,

5) huruvida ersättningsfondens kapital får täckas genom försäkring eller genom bindande kreditlöften av kreditinstitut som inte hör till fonden eller till samma koncern eller finansiella företagsgrupp som en fondmedlem och hur stor del av kapitalet som i så fall får täckas på det sättet,

6) hur många styrelsemedlemmar som ska väljas, hur de väljs, styrelsens mandatperiod, hur styrelsen fattar beslut, när den är beslutför, vilka dess uppgifter är och hur den ska sammankallas,

7) hur ersättningsfondens delegation väljs, hur delegationen fattar beslut, när den är beslutför, vilka uppgifter den har samt när och hur den ska sammankallas,

8) huruvida ersättningsfondens styrelse kan delegera beslutanderätt till verksamhetsledaren eller ombudsmannen, hur beslutanderätten delegeras och hur behörigheten är fördelad mellan styrelsen och verksamhetsledaren eller ombudsmannen,

9) ersättningsfondens räkenskapsperiod, när bokslut ska upprättas och när och hur ersättningsfondens konton och förvaltning ska undergå revision,

10) hur många godkända revisorer eller revisionssammanslutningar som ska väljas för ersättningsfonden, hur de väljs och revisorerernas mandatperiod,

11) alternativa sätt att placera ersättningsfondens tillgångar,

12) hur stadgarna ändras.

Utöver vad som föreskrivs i 2 mom. ska det i stadgarna anges hur filialer till utländska värdepappersföretag, fondbolag och kreditinstitut i Finland kan bli medlemmar i ersättningsfonden och uteslutas eller utträda ur

den samt grunderna för fondens anslutningsavgift och ersättningskyldighet.

3 §

Ersättningsfondens förvaltning

Ersättningsfonden förvaltas av en delegation som de värdepappersföretag som hör till fonden utser och av en styrelse som delegationen utser. Ersättningsfondens styrelse ska

1) ge Finansinspektionen yttranden om värdepappersföretags ansökningar om verksamhetstillstånd,

2) besluta om att tilldela värdepappersföretag varningar och utesluta värdepappersföretag ur ersättningsfonden,

3) bestämma storleken på och ordna debiteringen av värdepappersföretagens garantiavgifter,

4) besluta om betalning av ersättning till investerare då ett värdepappersföretag har konstaterats vara insolvent,

5) förvalta ersättningsfondens tillgångar samt placera dem enligt vad som föreskrivs i denna lag och i ersättningsfondens stadgar,

6) övervaka att värdepappersföretagen fullgör de skyldigheter som medlemskapet i ersättningsfonden innebär,

7) av värdepappersföretagen ta ut ersättning för kostnaderna för förvaltningen av ersättningsfonden,

8) handha ersättningsfondens informationsverksamhet,

9) underrätta Finansinspektionen om beslut som avser garantiavgifternas storlek,

10) omedelbart underrätta Finansinspektionen om förfaranden som strider mot bestämmelserna och föreskrifterna om ersättningsfondens verksamhet,

11) fatta alla andra nödvändiga beslut om förvaltning av ersättningsfonden, om det inte har bestämts eller med stöd av denna lag föreskrivits att besluten ska fattas på något annat sätt.

På ersättningsfondens bokföring och bokslut tillämpas bokföringslagen.

Utöver vad som föreskrivs i detta kapitel ska föreningslagen (503/1989) tillämpas på ersättningsfonden.

4 §

Garantiavgifter till ersättningsfonden

Minimibeloppet av de sammanlagda garantiavgifter som årligen ska betalas till ersättningsfonden fastställs på fondens framställning av finansministeriet, som innan beslut fattas ska begära ett yttrande av Finansinspektionen och Finlands Bank. Ersättningsfonden ska årligen meddela finansministeriet hur många av respektive fondmedlems investerare som omfattas av investerarskyddet.

Värdepappersföretagen ska årligen betala en garantiavgift som bestäms av ersättningsfondens styrelse och som ska räcka till för att trygga investerarnas tillgodohavanden. Garantiavgiften ska ha sin grund i karaktären av de investeringstjänster som värdepappersföretagen tillhandahåller och fondens investerarskydd gäller och antalet kunder som omfattas av investerarskyddet samt med hänsyn till värdepappersföretagets konsoliderade kapitalbas. Enligt ersättningsfondens stadgar ska garantiavgiften bestämmas på enahanda grunder för värdepappersföretag som tillhandahåller samma typ av investeringstjänster. Värdepappersföretagen ska på begäran ge ersättningsfonden sådan detaljerad information som den behöver för att bestämma garantiavgiften.

Kreditinstitut som hör till en sammanslutning av inlåningsbanker ska betraktas som ett enda kreditinstitut när garantiavgiften beräknas. Sammanslutningens garantiavgift till ersättningsfonden ska betalas av sammanslutningens centralinstitut. Den garantiavgift som inbetalts av centralinstitutet ska fördelas mellan medlemskreditinstitutet i enlighet med 2 mom. Med Finansinspektionens tillstånd kan garantiavgiften fördelas också på något annat sätt.

Finansinspektionen ska underrättas om de garantiavgifter som bestäms enligt 2 och 3 mom. senast en månad innan de enligt ersättningsfondens stadgar ska betalas till ersättningsfonden. Finansinspektionen kan ålägga ersättningsfonden att höja ett värdepappersföretags garantiavgift, om den anser att den garantiavgift som ersättningsfondens styrelse har bestämt inte räcker för att trygga investerarnas tillgodohavanden.

Ett värdepappersföretag har inte rätt att kräva att dess andel i ersättningsfonden ska avskiljas för företaget eller att överlåta andelen till någon annan, och andelen får inte heller räknas in i värdepappersföretagets tillgångar.

5 §

Investerarskyddets omfattning

Investerarskyddet omfattar de investerare som värdepappersföretag har tillhandahållit investeringstjänster.

Trots 1 mom. omfattar investerarskyddet inte professionella kunders tillgodohavanden och inte heller sådana investerares tillgodohavanden som har orsakat, dragit nytta av eller förvärrat ett värdepappersföretags ekonomiska svårigheter.

6 §

Ersättningskyldighetens inträde

Om ett värdepappersföretag i samband med tillhandahållande av investeringstjänster inte i enlighet med lag eller avtal har betalat en investerares klara och ostridiga tillgodohavanden som omfattas av investerarskyddet och som värdepappersföretaget innehar eller förvaltar, ska investeraren för att få ersättning anmäla detta till Finansinspektionen.

Finansinspektionen ska inom 21 dagar efter en anmälan enligt 1 mom. eller efter att på något annat sätt ha fått vetskap om en situation som avses i 1 mom. besluta om huruvida ersättningsfonden ska betala investerarens tillgodohavanden. En förutsättning för att ålägga ersättningsfonden betalningsskyldighet är att orsaken till den uteblivna betalningen av ett tillgodohavande enligt 1 mom. är att värdepappersföretaget har försatts i konkurs eller att en företagssanering enligt lagen om företagssanering (47/1993) som gäller värdepappersföretaget har inletts eller att företaget annars är insolvent på ett sådant sätt att Finansinspektionen bedömer att insolvensen inte är tillfällig och att det finns tillräcklig utredning om saken.

Finansinspektionen ska underrätta ersättningsfonden och värdepappersföretaget om sitt beslut enligt 2 mom. samt, om värdepappersföretaget har en filial utanför Finland, också respektive utländska EES-tillsynsmyndighet eller tredjelands tillsynsmyndighet samt det skyddssystem som motsvarar ersättningsfonden i den stat där filialen är etablerad.

För att Finansinspektionens beslut enligt 2 mom. ska kunna genomföras och för att beslut om ersättningar till enskilda investerare ska kunna fattas ska värdepappersföretaget ge ersättningsfonden och Finansinspektionen information om alla sina kunder enligt denna lag och om deras tillgodohavanden enligt 1 mom.

7 §

Tillgodohavanden som ersätts

Investerares tillgodohavanden som ett värdepappersföretag har hand om eller förvaltar i samband med att företaget tillhandahåller investeringstjänster ska ersättas av ersättningsfondens medel, om de tillhör investerare som omfattas av investerarskyddet. Till en och samma investerare kan i ersättning betalas nio tiondelar av investerarens tillgodohavande hos ett och samma värdepappersföretag, dock högst 20 000 euro.

Ersättningen till en investerare ska räknas ut enligt marknadsvärdet den dag då Finansinspektionen fattade sitt beslut enligt 6 § 2 mom. eller den dag då värdepappersföretaget försattes i konkurs eller ett saneringsförfarande inleddes, beroende på vilken dag som infaller tidigare. För att ersättning ska betalas till en investerare förutsätts det att investeraren har ostridig rätt till de tillgodohavanden som värdepappersföretaget har hand om. Om flera har samfällad rätt till ett tillgodohavande som ska ersättas, ska varje samägares andel beaktas när maximibeloppet av ersättningen till investeraren räknas ut.

Tillgångar som har förvärvats genom brott enligt 32 kap. 6—10 § i strafflagen (39/1889) ska inte ersättas ur ersättningsfonden.

Om ett värdepappersföretags verksamhetstillstånd återkallas i sin helhet, ska investe-

rarnas tillgodohavanden som värdepappersföretaget har hand om och förvaltar omfattas av investerarskyddet till dess att de förfaller till betalning. Ett värdepappersföretag vars verksamhetstillstånd har återkallats är fortfarande solidariskt ansvarigt för betalningen av investerarens tillgodohavanden som det har hand om, till dess att de till investeringstjänsterna anslutna tillgodohavandena har förfallit till betalning och ostridigt blivit betalda.

Investerare som är kunder hos filialer till värdepappersföretag, fondbolag och kreditinstitut i EES-stater får ersättning för sina tillgodohavanden ur ersättningsfonden högst till det belopp som anges i 1 mom.

Vid tillämpning av denna paragraf betraktas kreditinstitut som hör till en sammanslutning av inlåningsbanker som ett enda kreditinstitut.

8 §

Ersättning ur andra fonder

Medel som avses i 105 § i kreditinstitutslagen och är insatta på en investerarens konto eller är föremål för betalningsförmedling och ännu inte har registrerats på kontot ska ersättas ur insättningsgarantifonden enligt vad som föreskrivs i kreditinstitutslagen.

Om ett konto, enligt vad ett kreditinstitut eller värdepappersföretag har avtalat med en investerare kan användas endast för investeringstjänster, ska de medel som är insatta på kontot eller som är föremål för betalningsförmedling och ännu inte har registrerats på kontot, med avvikelse från 1 mom. ersättas ur ersättningsfonden enligt vad som föreskrivs i detta kapitel. Också kundmedel som ett värdepappersföretag har i sitt namn på ett konto som avses i 9 kap. 3 § ska ersättas enligt vad som föreskrivs i detta kapitel.

Om kontoförvaltarens ansvar samt om skyldigheten att enligt lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet göra inbetalningar till registreringsfonden föreskrivs särskilt. Om ersättning kan betalas ur ersättningsfonden, ur clearingfonden enligt lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet samt ur registreringsfonden, ska ersättningen i första hand betalas ur ersätt-

ningsfonden enligt vad som föreskrivs i detta kapitel.

domstol har avgjort ärendet med ett beslut som vunnit laga kraft.

9 §

Betalning av investerares tillgodohavanden

Investerares tillgodohavanden ska betalas ur ersättningsfonden i euro. Om ersättningsfondens tillgångar inte räcker till betalning av investerarnas tillgodohavanden, kan fonden i enlighet med sina stadgar ta kredit för sin verksamhet. Krediten återbetalas med förhöjda garantiavgifter som tas ut hos värdepappersföretagen som hör till ersättningsfonden. En tidigare fondmedlem måste, trots att medlemskapet upphört, betala garantiavgift och förvaltningsavgift som tas ut för att täcka fondens kostnader för ersättningsfall som inträffat innan medlemskapet upphörde.

Ersättningsfonden ska betala investerarnas tillgodohavanden utan obefogat dröjsmål, dock senast tre månader efter Finansinspektionens beslut enligt 6 § 2 mom. eller 16 §. Om värdepappersföretaget före det i 6 § 2 mom. angivna beslutet har försatts i konkurs eller ett företagssaneringsförfarande som gäller företaget har inletts räknas den föreskrivna tiden från detta beslut. På ersättningssskulden ska betalas dröjsmålsränta enligt räntelagen (633/1982) räknat från den dag då Finansinspektionen fattade beslut enligt 6 § 2 mom. eller 16 §.

Finansinspektionen kan av särskilda skäl med högst tre månader förlänga den tid inom vilken ersättningsfonden ska ersätta investerarnas tillgodohavanden. Trots en eventuell förlängning ska ersättningsfonden emellertid betala ersättningen utan dröjsmål, om det skulle vara oskäligt för ersättningsstagaren att ersättningen fördröjs.

Om ersättningsfonden inte har ersatt en investerares tillgodohavande inom den tid som anges i 2 och 3 mom., har investeraren fått en indrivningsbar fordran på ersättningsfonden.

Om en investerare eller dennes företrädare är åtalad för penningtvättsbrott eller penningtvättsförseelse enligt 32 kap. 6—10 § i strafflagen, kan ersättningsfonden trots 2 och 3 mom. skjuta upp betalningen till dess att en

10 §

Ersättningsfondens regressrätt

Ersättningsfonden får regressrätt mot ett värdepappersföretag för tillgodohavanden som den har ersatt i enlighet med 7 § 1 mom. På tillgodohavandena ska betalas ränta i enlighet med ersättningsfondens stadgar. Ersättningsbelopp som ersättningsfonden med stöd av sin regressrätt tar ut hos ersättningsansvariga värdepappersföretag ska överföras till fondens kapital.

11 §

Information om betalningsskyldighetens inträde

Ersättningsfonden ska skriftligen informera alla kunder hos det aktuella värdepappersföretaget om Finansinspektionens beslut enligt 6 § 2 mom. Dessutom ska ersättningsfonden genom en offentlig kungörelse meddela vilka åtgärder investerarna ska vidta för att trygga sina tillgodohavanden. Kungörelsen ska också publiceras på de officiella språken i de största dagstidningarna inom värdepappersföretagets verksamhetsområde.

Ersättningsfonden kan bestämma en tidsfrist på minst sex månader inom vilken investerarna ska vidta åtgärder för att trygga sina tillgodohavanden. Om tidsfristen överskrids betalas ingen ersättning. Ersättning ska dock betalas till en investerare som av något tvingande skäl inte har kunnat vidta åtgärder enligt 1 mom.

12 §

Värdepappersföretagens skyldighet att lämna information

Värdepappersföretagen ska ge investerarna lättfattlig och tydlig information på finska och svenska om investerarskyddet för tillgo-

dohavanden och om eventuella brister eller begränsningar i skyddet samt om väsentliga förändringar i dessa uppgifter. De kreditinstitut som hör till ersättningsfonden ska dessutom upplysa investerarna om huruvida deras tillgångar skyddas av ersättningsfonden eller av insättningsgarantifonden.

Utöver vad som i 11 § föreskrivs om ersättningsfondens informationsskyldighet ska värdepappersföretagen på begäran upplysa investerarna om villkoren för betalning av ersättning och om vilka åtgärder investerarna ska vidta för att trygga sina tillgodohavanden.

Värdepappersföretag som har etablerat filial i en EES-stat eller som har ett anknutet ombud som är etablerat i en EES-stat ska informera enligt denna paragraf på de officiella språken i staten där filialen finns eller där det anknutna ombudet är verksamt.

13 §

Fondmedlemmarnas solidariska ansvar

Ersättningsfondens medlemmar är solidariskt ansvariga för fondens skyldigheter och åtaganden.

14 §

Ersättningsfondens kapital

Ersättningsfondens kapital ska uppgå till minst 12 miljoner euro, varav minst 4,2 miljoner euro ska ha inbetalts i pengar. Den del av ersättningsfondens kapital som har inbetalts i pengar ska ökas genom regelbundna inbetalningar. Om ersättningsfondens kapital minskar så att det underskrider ovan nämnda belopp till följd av att fonden har betalat ut ersättningar för tillgodohavanden till investerare ska kapitalet åter täckas enligt vad som föreskrivs ovan i denna paragraf, inom den tid som anges i fondens stadgar.

Skillnaden mellan ersättningsfondens kapital och den kapitalandel som ska betalas i pengar kan täckas genom försäkring eller ge-

nom bindande kreditlöften av kreditinstitut som inte hör till fonden eller till samma koncern eller finansiella företagsgrupp som en fondmedlem. Finansinspektionen ska varje år kontrollera att den del av ersättningsfondens kapital som är inbetald i pengar har ökats genom regelbundna inbetalningar. Försäkring ska tecknas eller bindande kreditlöfte utverkas i ersättningsfondens namn och de värdepappersföretag som hör till ersättningsfonden ska gemensamt täcka kostnaderna för försäkringen eller kreditlöftet.

15 §

Ersättningsfondens investeringar och likviditet

Ersättningsfondens medel ska investeras på ett säkert och effektivt sätt som tryggar fondens likviditet samt med beaktande av risk-spridningsprincipen. Avkastningen på investeringarna ska läggas till ersättningsfondens kapital.

Ersättningsfondens medel får inte investeras i aktier eller andelar i värdepappersföretag eller kreditinstitut som hör till ersättningsfonden eller i företag som hör till samma finansiella företagsgrupp som dessa eller i aktier eller andelar i fondbolag som hör till ersättningsfonden och inte heller i andra värdepapper som har emitterats av värdepappersföretag eller kreditinstitut som hör till ersättningsfonden eller av företag som hör till samma finansiella företagsgrupp som dessa eller i värdepapper som har emitterats av en säkerhetsfond som avses i 113 § i kreditinstitutslagen eller av ett fondbolag.

Vad som i 2 mom. föreskrivs om värdepappersföretag, fondbolag och kreditinstitut gäller också utländska värdepappersföretag och kreditinstitut som är medlemmar i ersättningsfonden samt företag som hör till samma finansiella företagsgrupp som dessa och utländska fondbolag. Ersättningsfondens medel får dock investeras i tillgångarna hos en placeringsfond som förvaltas av ett fondbolag som hör till ersättningsfonden eller hos ett fondföretag som förvaltas av ett utländskt

fondbolag, om krav som motsvarar kraven enligt 25 § 2 mom. i lagen om placeringsfonder på att ett fondföretags tillgångar ska hållas åtskilda från fondbolagets tillgångar gäller fondföretaget enligt lagstiftningen i dess hemstat.

Ersättningsfondens likviditet ska vara tillräckligt tryggad med hänsyn till dess verksamhet.

16 §

Återkallande av verksamhetstillstånd samt investerarnas tillgodohavanden

Samtidigt som Finansinspektionen beslutar återkalla ett värdepappersföretags verksamhetstillstånd kan den bestämma att investerarnas tillgodohavanden ska betalas ur ersättningsfonden för investerarskydd i enlighet med detta kapitel.

17 §

Uteslutning ur ersättningsfonden

Om ett värdepappersföretag inte har iakttagit vad som i lag föreskrivs om ersättningsfonden, bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av denna lag eller fondens stadgar, ska ersättningsfonden i enlighet med 3 § göra en anmälan om saken till Finansinspektionen. Efter att ha fått anmälan ska Finansinspektionen tillsammans med ersättningsfonden vidta de korrigerande åtgärder som den anser vara nödvändiga.

Om det inte genom åtgärder som avses i 1 mom. kan säkerställas att ett värdepappersföretag fullgör sina skyldigheter och om åsidosättandet av skyldigheterna måste anses vara en väsentlig förseelse, kan ersättningsfonden tilldela värdepappersföretaget en skriftlig varning om sin avsikt att utesluta företaget ur ersättningsfonden. Om värdepappersföretaget inte rättar till sitt förfarande kan det uteslutas ur ersättningsfonden tidigast tolv månader efter att ha tilldelats en varning. Ersättningsfonden ska höra värdepappersföretaget före varningen och före uteslutningsbeslutet. Ersättningsfonden ska utverka Fi-

nansinspektionens samtycke till varningen och uteslutningsbeslutet. Ersättningsfonden ska offentliggöra uteslutningsbeslutet i enlighet med 11 § 1 mom.

Investerares tillgodohavanden som ett värdepappersföretag som uteslutits ur ersättningsfonden har hand om och förvaltar omfattas av investerarskyddet till dess att de förfaller till betalning. Ett värdepappersföretag som har uteslutits ur ersättningsfonden är fortfarande solidariskt ansvarigt för betalningen av investerares tillgodohavanden som det har hand om och förvaltar, till dess att de tillgodohavanden som investeringstjänsterna avser har förfallit till betalning och ostridigt blivit betalda.

18 §

Tilläggskydd för utländska EES-värdepappersföretags filialer och komplettering av skyddet

Utländska EES-värdepappersföretags filialer kan i Finland ansöka om medlemskap i ersättningsfonden för att komplettera sin hemstats investerarskydd, ifall detta inte är lika täckande som investerarskyddet enligt denna lag.

Ansökan ska innehålla tillräckliga uppgifter om det utländska EES-värdepappersföretaget och om investerarskyddet i dess hemstat. Ersättningsfonden ska begära Finansinspektionens och Finlands Banks yttranden om ansökan. Ersättningsfonden kan avslå en ansökan, om villkoret enligt 1 mom. inte uppfylls och om Finansinspektionen ger sitt samtycke.

Ersättningsfonden ska i sitt beslut bestämma vilka investerarfördringar som ersätts av ersättningsfonden i Finland och till vilket belopp, samt vilken garantiavgift värdepappersföretaget ska betala. Investerarskyddet i ett utländskt EES-värdepappersföretags hemstat kan emellertid tillsammans med det skydd som ersättningsfonden ger uppgå till högst det belopp som anges i 7 § 1 mom.

Ersättningsfondens skyldighet att betala investerarfördringar enligt 3 mom. inträder emellertid vid den tidpunkt då ersättningsfonden av den utländska EES-tillsyns-

myndigheten har fått ett meddelande om att skyddssystemet i hemstaten har ålagts att ersätta investerarens fordringar på det utländska värdepappersföretaget.

Ersättningsfonden ska underrätta de investerare som är kunder hos filialen om ersättningskyldighetens inträde. Dessutom ska ersättningsfonden genom en offentlig kungörelse meddela vilka åtgärder investerarna ska vidta för att trygga sina rättigheter. Kungörelsen ska på finska och svenska publiceras i de största dagstidningarna på filialens verksamhetsområde.

För att ersättningsfonden ska kunna uppfylla sina förpliktelser ska det utländska EES-värdepappersföretaget tillställa ersättningsfonden uppgifter om investerarna och deras fordringar enligt 1 mom. Dessa uppgifter får ersättningsfonden inte lämna till andra än myndigheter som har rätt att få sekretessbelagda uppgifter.

19 §

Uteslutning av ett utländskt EES-värdepappersföretags filial ur ersättningsfonden

Om en filial till ett utländskt EES-värdepappersföretag i något väsentligt avseende har brutit mot denna lag eller mot föreskrifter som har utfärdats med stöd av den eller mot ersättningsfondens stadgar, kan ersättningsfonden tilldela filialen en skriftlig varning om sin avsikt att utesluta filialen. Om filialen inte rättar till sitt förfarande kan ersättningsfonden utesluta filialen tidigast 12 månader efter att varningen tilldelats. Före varningen och uteslutningsbeslutet ska ersättningsfonden höra värdepappersföretaget och Finansinspektionen. Ersättningsfonden ska dessutom före varningen och uteslutningsbeslutet utverka Finansinspektionens och den utländska EES-tillsynsmyndighetens samtycke.

Investerarens fordringar som är baserade på investeringstjänster som tillhandahållits före ett beslut om att utesluta en filial och innehas av filialen som uteslutits ur ersättningsfonden omfattas av investerarskyddet tills de förfaller till betalning. En filial som har uteslutits

ur ersättningsfonden är fortsättningsvis solidariskt ansvarigt för betalningen av de investerarens fordringar som avses i detta moment, till dess att de har förfallit till betalning och ostridigt blivit betalda.

Ersättningsfonden ska underrätta Finansinspektionen och den utländska EES-tillsynsmyndigheten om uteslutningsbeslutet. Ersättningsfonden ska informera om uteslutningsbeslutet också genom en offentlig kungörelse som publiceras på finska och svenska i de största dagstidningarna inom filialens verksamhetsområde.

20 §

Ersättningsfondens ersättningskyldighet då ett tredjelands värdepappersföretag har försatts i likvidation eller konkurs

Ersättningsfondens medel kan användas för betalning av investerarens fordringar som innehas av en filial till ett tredjelands värdepappersföretag som har försatts i likvidation eller konkurs, om filialen är etablerad i Finland och hör till ersättningsfonden och om värdepappersföretagets eller konkursboets tillgångar inte räcker för betalning av fordringarna. Den ersättning som betalas kan för varje enskild investerare uppgå till högst 20 000 euro. Fordringarna kan betalas redan under likvidationen eller konkursen.

Ersättningsfondens betalningsskyldighet inträder då fonden

1) av tredjelandets tillsynsmyndighet har informerats om att värdepappersföretaget har försatts i likvidation eller konkurs i företagets hemstat samt att värdepappersföretagets eller konkursboets tillgångar inte räcker för betalning av investerarnas fordringar, eller

2) av Finansinspektionen informerats om att en filial till ett företag i tredjeland har försatts i konkurs i Finland.

Efter att ha informerats om likvidationen eller konkursen ska ersättningsfonden meddela de investerare om saken som är kunder hos filialen. Ersättningsfonden ska också genom en offentlig kungörelse meddela vilka åtgärder investerarna ska vidta för att trygga sina rättigheter. Kungörelsen ska på finska

och svenska publiceras i de största dagstidningarna inom filialens verksamhetsområde.

För att fullgöra sin informationsskyldighet enligt 2 mom. ska filialen tillställa ersättningsfonden uppgifter om investerarna och deras tillgodohavanden enligt 1 mom. Dessa uppgifter får ersättningsfonden inte lämna till andra än sådana myndigheter som har rätt att få sekretessbelagda uppgifter.

21 §

Uteslutning av ett tredjelands värdepappersföretag ur ersättningsfonden

Om en filial till ett tredjelands värdepappersföretag i något väsentligt avseende har brutit mot denna lag eller mot föreskrifter som har utfärdats med stöd av den eller mot ersättningsfondens stadgar, kan ersättningsfonden tilldela filialen en skriftlig varning om sin avsikt att utesluta filialen ur ersättningsfonden. Om filialen inte rättar till sitt förfarande kan ersättningsfonden utesluta filialen tidigast 12 månader efter att varningen tilldelats. Före varningen och uteslutningsbeslutet ska ersättningsfonden höra filialen och Finansinspektionen. Ersättningsfonden ska dessutom före varningen och uteslutningsbeslutet utverka samtycke från Finansinspektionen och tredjelandets tillsynsmyndighet.

Investerares fordringar som är baserade på investeringstjänster före uteslutningsbeslutet och innehåller av en filial som uteslutits ur ersättningsfonden omfattas av investerarskyddet till dess att de förfaller till betalning. Ett tredjelands värdepappersföretag, vars filial har uteslutits ur ersättningsfonden, är fortsättningsvis solidariskt ansvarigt för betalningen av de investerarsfordringar som avses i detta moment, till dess att fordringarna har förfallit till betalning och ostridigt blivit betalda.

Ersättningsfonden ska underrätta Finansinspektionen och tredjelandets tillsynsmyndighet om uteslutningsbeslutet. Ersättningsfonden ska informera om uteslutningsbeslutet också genom en offentlig kungörelse som publiceras på finska och svenska i de största dagstidningarna inom filialens verksamhetsområde.

22 §

Garantiavgifter som ska betalas av utländska värdepappersföretags filialer

På garantiavgifter som ska betalas av utländska EES-värdepappersföretag och av tredjeländers värdepappersföretag som är medlemmar i ersättningsfonden tillämpas vad som i 4 § föreskrivs om bestämmande av garantiavgifter för värdepappersföretag.

23 §

Utländska värdepappersföretags filialers skyldighet att informera om investerarskyddet

Utländska värdepappersföretags filialer ska på finska och svenska ge alla investerare lättfattlig och tydlig information om investerarskyddet för investerarnas fordringar och om eventuella brister eller begränsningar i skyddet samt om väsentliga förändringar i dessa avseenden. Dessutom ska filialerna på begäran informera investerarna om ersättningsvillkoren samt om de åtgärder som de ska vidta för att trygga sina fordringar.

24 §

Rättelseyrkande och överklagande

Värdepappersföretag och utländska värdepappersföretag har rätt att inom 30 dagar efter att ha fått del av ersättningsfondens beslut i enlighet med denna lag söka rättelse i beslutet hos Finansinspektionen.

Bestämmelser om överklagande av beslut som fattats med anledning av ett rättelseyrkande finns i förvaltningsprocesslagen och i 73 § i lagen om Finansinspektionen.

25 §

Marknadsföringsbegränsning

Värdepappersföretag och utländska värdepappersföretag får inte i sin marknadsföring

lämna osanna eller vilseledande uppgifter om investerarskyddet. Värdepappersföretag får i sin marknadsföring endast använda uppgifter som gäller det egna investerarskyddet.

Information som kan vara av väsentlig betydelse för investerare och visar sig vara vilseledande eller osann efter att den lagts fram ska utan dröjsmål rättas eller kompletteras i tillräcklig utsträckning.

Vad som i 1 mom. föreskrivs om tystnadsplikt gäller också den som vid utförandet av uppgifter som avses i 11 kap. har fått kännedom om omständigheter som inte är offentliggjorda och som har samband med ett värdepappersföretags eller dess kunders ekonomiska ställning eller enskilda förhållanden eller om en affärs- eller yrkeshemlighet.

DEL IV

2 §

SEKRETESS, SÄRSKILDA BESTÄMMELSER SAMT PÅFÖLJDER

Utlämnande av sekretessbelagd information

12 kap.

Sekretess och kundkontroll

Värdepappersföretag och dess holdingföretag, finansiella institut som hör till ett värdepappersföretags finansiella företagsgrupp samt sammanslutningar av värdepappersföretag är skyldiga att lämna information som avses i 1 § 1 mom. till åklagar- och förundersökningsmyndigheterna för utredning av brott samt till andra myndigheter som enligt lag har rätt att få sådan information.

1 §

Tystnadsplikt

Den som i egenskap av medlem eller ersätare i ett organ hos ett värdepappersföretag eller ett företag som hör till samma finansiella företagsgrupp som värdepappersföretaget, hos en sammanslutning av värdepappersföretag eller värdepappersföretagets ombudsman eller hos något annat företag som handlar för värdepappersföretagets räkning eller i egenskap av anställd hos dessa eller vid utförande av någon uppgift på uppdrag av dem har fått kännedom om omständigheter som har samband med den ekonomiska ställningen hos någon av värdepappersföretagets kunder eller hos kunder till företag som tillhör samma finansiella företagsgrupp eller samma konglomerat enligt lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat (699/2004) som värdepappersföretaget eller hos någon annan person med anknytning till värdepappersföretagets verksamhet eller som har samband med någons personliga förhållanden eller om en affärs- eller yrkeshemlighet, är skyldig att hemlighålla saken om inte den till vars förmån tystnadsplikten har bestämts ger sitt samtycke till att uppgifterna röjs. Sekretessbelagd information får inte heller lämnas till värdepappersföretagets bolagsstämma eller till aktieägare som deltar i stämman.

Värdepappersföretag och företag som hör till ett värdepappersföretags finansiella företagsgrupp har rätt att lämna information som avses i 1 § 1 mom. till företag som hör till samma koncern, samma finansiella företagsgrupp eller till samma i lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat avsedda finans- och försäkringskonglomerat för kundservice och annan skötsel av kundförhållanden, för marknadsföring och för koncernens, den finansiella företagsgruppens och finans- och försäkringskonglomeratets riskhantering, om mottagaren omfattas av tystnadsplikt enligt denna lag eller av motsvarande tystnadsplikt. Vad som i detta moment föreskrivs om information gäller inte utlämnande av känsliga uppgifter enligt 11 § i personuppgiftslagen (523/1999) och inte heller uppgifter som baserar sig på registrering av betalningsuppgifter mellan en kund och ett företag som inte hör till konglomeratet.

Utöver vad som föreskrivs i 2 mom. får värdepappersföretag och företag som hör till ett värdepappersföretags finansiella företagsgrupp lämna ut sådan information ur sitt kundregister som är nödvändig för marknadsföring samt för kundservice och annan skötsel av kundförhållanden till företag som

hör till samma ekonomiska sammanslutning som värdepappersföretaget, om mottagaren omfattas av tystnadsplikt enligt denna lag eller av motsvarande tystnadsplikt. Vad som föreskrivs i detta moment gäller inte utlämnande av känsliga uppgifter enligt 11 § i personuppgiftslagen.

Värdepappersföretag har rätt att lämna information som avses i 1 § 1 mom. till sådana börser och marknadsplatsoperatörer som ordnar multilateral handel enligt lagen om handel med finansiella instrument, om informationen är nödvändig för att trygga den tillsynsuppgift som ålagts dem. Värdepappersföretag har samma rätt att lämna information till företag som kan jämföras med börser och marknadsplatsoperatörer som ordnar multilateral handel och är verksamma i en EES-stat.

3 §

Kundkontroll

Värdepappersföretag och finansiella institut som hör till ett värdepappersföretags finansiella företagsgrupp ska ha kännedom om sina kunder. Ett värdepappersföretag och ett finansiellt institut som hör till dess finansiella företagsgrupp ska känna till kundens verkliga förmånstagare och personer som handlar för kundens räkning samt dessutom vid behov kontrollera dessas identitet. När skyldigheterna enligt detta moment fullgörs kan system som avses i 2 mom. nyttigöras.

Värdepappersföretag och finansiella institut som hör till dess finansiella företagsgrupp ska ha tillräckliga riskhanteringsystem för att bedöma de risker som kunderna medför för dess verksamhet.

Bestämmelser om kundkontroll finns dessutom i lagen om förhindrande och utredning av penningtvätt och av finansiering av terrorism (503/2008).

Finansinspektionen meddelar närmare föreskrifter om de förfaranden som ska iakttas vid kundkontroll enligt 1 mom. och om riskhantering i enlighet med 2 mom.

4 §

Tillämpning av bestämmelserna om tystnadsplikt och kundkontroll på utländska värdepappersföretags filial

I fråga om tystnadsplikt för anställda vid filialer till utländska värdepappersföretag och deras rätt att lämna information, i fråga om brott mot tystnadsplikten samt i fråga om kundkontroll gäller 1—3 §.

Trots 1 mom. har en filial rätt att till den myndighet eller organisation som svarar för tillsynen i det värdepappersföretags hemstat som filialen representerar samt till värdepappersföretagets revisorer lämna information enligt vad som föreskrivits eller i behörig ordning bestämts.

13 kap.

Filialetablering och tillhandahållande av tjänster till utlandet

1 §

Filialetablering i andra EES-stater

Ett värdepappersföretag som har för avsikt att etablera filial i en annan EES-stat än Finland ska i god tid på förhand anmäla detta till Finansinspektionen. Av anmälan ska framgå

- 1) i vilken EES-stat filialen ska etableras,
- 2) uppgifter om de investerings- och sidotjänster som värdepappersföretaget avser att tillhandahålla i enlighet med bilaga I till direktivet om marknader för finansiella instrument,
- 3) filialens organisationsstruktur och planer på att anlita ett anknutet ombud,
- 4) filialens adressuppgifter,
- 5) namnen på de personer som ansvarar för filialens verksamhet.

Finansinspektionen ska inom tre månader efter att ha fått anmälan enligt 1 mom. underätta den utländska EES-tillsynsmyndighet och det värdepappersföretag som saken gäller om en filialetablering och till anmälan foga de uppgifter som avses i 1 mom. samt uppgifter om filialens system för investerarskydd eller ett omnämnande om att ett sådant

saknas. Finansinspektionen ska dock besluta att inte göra en sådan anmälan, om den observerar att etableringen med hänsyn till värdepappersföretagets ekonomiska ställning och förvaltning inte uppfyller villkoren för filialetablering. Filialen får inte etableras om Finansinspektionen har vägrat göra anmälan.

Ett värdepappersföretag får etablera filial i en EES-stat efter att en anmälan om saken har inkommit från den utländska EES-tillsynsmyndigheten eller, om en anmälan inte inkommit, när två månader har förflutit efter att Finansinspektionen gjort anmälan enligt 2 mom.

Värdepappersföretaget ska meddela Finansinspektionen om ändringar i de uppgifter som avses i 1 mom. senast en månad innan ändringarna är avsedda att genomföras. Finansinspektionen ska vidta de åtgärder som avses i 2 mom. efter att ha fått meddelandet.

Om ett värdepappersföretag har för avsikt att anlita ett anknutet ombud som är etablerat i en annan EES-stat, tillämpas på ombudet i tillämpliga delar vad som i detta kapitel föreskrivs om filialer.

2 §

Ansökan om filialetablering i tredjeland

Värdepappersföretag som har för avsikt att etablera filial i ett tredjeland ska ansöka om tillstånd hos Finansinspektionen.

Till ansökan ska fogas behövliga utredningar om

- 1) etableringsbeslutet,
- 2) det tillstånd som eventuellt krävs för filialetablering i etableringsstaten,
- 3) filialens ledning,
- 4) organiseringen av filialens förvaltning och verksamhet,
- 5) filialens interna kontroll och riskhantering,
- 6) anlitan av anslutet ombud,
- 7) lagstiftningen i etableringsstaten,
- 8) tillsynen över filialen i etableringsstaten.

Genom förordning av finansministeriet kan utfärdas bestämmelser om vilka kontaktuppgifter som ska ingå i ansökan samt närmare bestämmelser om de utredningar som ska fogas till ansökan.

3 §

Beviljande av tillstånd för filialetablering i tredjeland

Finansinspektionen ska bevilja ett värdepappersföretag tillstånd för filialetablering i ett tredjeland om

1) tillräcklig tillsyn över filialen kan ordnas, och

2) etableringen inte med hänsyn till värdepappersföretagets förvaltning och ekonomiska situation är ägnad att äventyra värdepappersföretagets verksamhet.

Efter att ha hört sökanden kan Finansinspektionen förena tillståndet med begränsningar och villkor som gäller filialens verksamhet och är nödvändiga för tillsynen.

4 §

Tryggande av filialkunders tillgodohavanden

Värdepappersföretag ska meddela Finansinspektionen på vilket sätt tillgodohavandena är tryggade för de investerare som är kunder hos företagets utländska filialer.

5 §

Begränsning och förbudande av filialers verksamhet

I 27 och 57 § i lagen om Finansinspektionen föreskrivs om begränsning och förbudande av filialers verksamhet.

6 §

Tillhandahållande av tjänster i utlandet

Ett värdepappersföretag som utan att etablera en filial har för avsikt att i utlandet börja tillhandahålla investeringstjänster och sidotjänster som avses i bilaga I till direktivet om marknader för finansiella instrument, ska i god tid på förhand anmäla till Finansinspektionen vilka tjänster företaget avser att tillhandahålla samt i vilken stat och hur företa-

get avser att tillhandahålla dem. En anmälan ska också göras om förändringar i dessa uppgifter.

Om ett värdepappersföretag har för avsikt att inom en annan EES-stat tillhandahålla andra tjänster som avses i bilaga I till direktivet om marknader för finansiella instrument än ordnande av multilateral handel, ska företaget på förhand anmäla till Finansinspektionen i vilken EES-stat och hur det planerar att tillhandahålla tjänsterna och om det planerar att anlita anknutna ombud i den staten. Finansinspektionen ska inom en månad efter att ha tagit emot anmälan sända de uppgifter som avses ovan till den utländska EES-tillsynsmyndigheten samt bifoga sitt eget besked om huruvida värdepappersföretaget enligt sitt verksamhetstillstånd har rätt att tillhandahålla dessa tjänster i Finland. Värdepappersföretaget kan därefter börja tillhandahålla de i anmälan nämnda tjänsterna i den andra EES-staten. Vad som föreskrivs ovan i detta moment tillämpas också när ett värdepappersföretag har för avsikt att ändra utbudet av tjänster som det tillhandahåller i en annan EES-stat. Finansinspektionen ska på begäran av den utländska EES-tillsynsmyndigheten inom rimlig tid uppges vilka anknutna ombud värdepappersföretaget har för avsikt att anlita när det tillhandahåller tjänster i staten i fråga.

Ett värdepappersföretag som har för avsikt att erbjuda värdepappersföretag, kreditinstitut och andra företag som är etablerade i en annan EES-stat möjlighet att direkt delta i multilateral handel, ska i god tid på förhand anmäla detta till Finansinspektionen. Anmälan ska innehålla närmare uppgifter om var och hur möjlighet att bedriva handel kommer att erbjudas. Finansinspektionen ska inom en månad efter att ha mottagit anmälan förmedla informationen till den utländska EES-tillsynsmyndigheten. Finansinspektionen ska på begäran av den utländska EES-tillsynsmyndigheten meddela vilka i den andra EES-staten etablerade värdepappersföretag, kreditinstitut eller andra företag som värdepappersföretaget har godkänt som handelsparter.

Värdepappersföretaget ska underrätta Finansinspektionen om ändringar i de uppgifter som avses i 2 och 3 mom. senast en månad

innan det har för avsikt att genomföra ändringarna. Finansinspektionen ska underrätta den utländska EES-tillsynsmyndigheten om ändringarna.

7 §

Flyttning av säte till en annan EES-stat

Om ett värdepappersföretag har för avsikt att flytta sitt säte till en annan EES-stat i enlighet med artikel 8 i europabolagsförordningen, ska värdepappersföretaget utan dröjsmål efter att ha anmält planen för registrering sända Finansinspektionen en kopia av det förslag om flyttning som avses i artikel 8.2 och den redogörelse som avses i artikel 8.3 .

Om ett värdepappersföretag har för avsikt att efter flyttningen av sätet fortsätta tillhandahålla investeringstjänster i Finland, ska på företaget tillämpas vad som i denna lag föreskrivs om utländska värdepappersföretags rätt att tillhandahålla investeringstjänster i Finland.

Registermyndigheten får inte utfärda intyg enligt 9 § 5 mom. i lagen om europabolag, om Finansinspektionen innan tillstånd enligt 2 mom. i nämnda paragraf beviljats har meddelat registermyndigheten att värdepappersföretaget inte har iakttagit bestämmelserna om flyttning av sätet, om fortsättande av verksamheten i Finland eller om avslutande av verksamheten. Intyg får utfärdas innan en månad har förflutit från den dag som avses i 16 kap. 6 § 2 mom. i aktiebolagslagen endast om Finansinspektionen har meddelat att den inte motsätter sig flyttning av sätet.

8 §

Fusion och delning som berör en annan EES-stat

Om ett värdepappersföretag deltar i en gränsöverskridande fusion eller delning inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, får registermyndigheten inte utfärda intyg över fusionen enligt 4 § 3 mom. i lagen om europabolag eller 16 kap. 26 § 4 mom. i aktiebolagslagen eller intyg över delningen enligt 17 kap. 25 § 4 mom. i nämnda lag, om

Finansinspektionen innan tillstånd beviljats har meddelat registermyndigheten att värdepappersföretaget inte har iakttagit bestämmelserna om fusion, delning eller fortsättande eller avslutande av verksamheten i Finland. Tillstånd får utfärdas innan en månad har förflutit från den dag som avses i 16 kap. 6 § 2 mom. eller 17 kap. 6 § 2 mom. i aktiebolagslagen endast om Finansinspektionen har meddelat att den inte motsätter sig fusionen, delningen eller flyttning av sätet i samband med att ett europabolag bildas.

Om det övertagande bolaget som registreras i någon annan stat har för avsikt att efter fusionen fortsätta att tillhandahålla investeringstjänster i Finland, ska på bolaget tillämpas vad som i denna lag föreskrivs om utländska värdepappersföretags rätt att tillhandahålla investeringstjänster i Finland.

9 §

Utredning om ersättningsfonden

Om ett värdepappersföretags säte flyttas till en annan EES-stat eller om det övertagande bolaget vid en fusion eller delning är registrerat eller registreras i en annan EES-stat, ska värdepappersföretaget sammanställa en utredning över ersättningssystemet för investerare, med en redogörelse för arrangemangen i anslutning till ersättningssystemet före respektive efter åtgärden samt för eventuella skillnader i fråga om skyddets täckningsgrad. Värdepappersföretaget ska av Finansinspektionen begära ett yttrande om utredningen om ersättningsfonden. Till begäran ska fogas de tilläggsutredningar som Finansinspektionen bestämmer.

Om investerare som omfattas av det skydd som avses i 11 kap. 5 § efter en flyttning av säte eller en fusion enligt 1 mom. helt eller delvis faller utanför det skydd som ersättningssystemet ger, ska värdepappersföretaget informera investerarna om detta senast tre månader före den dag enligt 16 kap. 6 § i aktiebolagslagen som registermyndigheten har satt ut för borgenärerna. Till meddelandet ska fogas den utredning som avses i 1 mom. i denna paragraf och en kopia av Finansinspektionens yttrande. I meddelandet ska

nämnas att investeraren har uppsägningsrätt enligt vad som föreskrivs i 3 mom.

Investerare som avses i 2 mom. har rätt att inom tre månader efter att ha mottagit meddelandet, trots de ursprungliga avtalsvillkoren, säga upp avtal om investeringstjänster som de ingått med värdepappersföretaget.

I fråga om värdepappersföretagets informationsskyldighet i samband med åtgärder enligt 1 mom. gäller i övrigt vad som föreskrivs i 11 kap. 12 och 23 §.

10 §

Skyldighet att underrätta Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten samt Europeiska kommissionen

Finansinspektionen ska underrätta Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten samt Europeiska kommissionen om svårigheter av allmän natur som värdepappersföretag har mött vid etablering eller tillhandahållande av tjänster i tredjeland.

14 kap.

Särskilda bestämmelser om utländska värdepappersföretag

1 §

Anteckningar i handelsregistret

Utländska värdepappersföretags filialer ska anmälas till handelsregistret i enlighet med handelsregisterlagen (129/1979).

2 §

Delgivning

Stämning eller annan delgivning anses ha överlämnats till ett utländskt värdepappersföretag när den har delgetts en person som har rätt att ensam eller tillsammans med någon annan företräda värdepappersföretaget.

Om ingen av de företrädare för det utländska värdepappersföretaget som avses i 1 mom. är antecknad i handelsregistret, kan delgivningen ske genom att handlingarna överlämnas till någon av företagets anställda eller,

om en sådan person inte påträffas, till polismyndigheten på den ort där värdepappersföretagets filial är etablerad, med iakttagande dessutom av 11 kap. 7 § 2—4 mom. i rättegångsbalken.

3 §

Skadeståndsskyldighet för utländska värdepappersföretag och för chefen för en filial

Vad som i 16 kap. 1 § 1 mom. föreskrivs om värdepappersföretag gäller också utländska värdepappersföretags skyldighet att ersätta skada som vållats filialkunder och andra personer. Vad som i detta moment föreskrivs om skadeståndsskyldighet gäller också den till vilken ett tredjelands värdepappersföretags filial har lagt ut en funktion som avses i 7 kap. 4 § på entreprenad.

Chefen för ett utländskt värdepappersföretags filial är skyldig att ersätta skada som han eller hon i sitt uppdrag genom överträdelse av denna lag eller genom överträdelse av bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats med stöd av denna lag uppsåtligt eller av oaktsamhet har vållat filialkunder och andra personer. Vad som föreskrivs i detta moment gäller inte skador till den del som de orsakats genom överträdelse av 7 kap. 10 § 1 och 2 mom., 9 kap. 2—4 §, 10 kap. 1 § 1—6 mom., 2—5 §, 6 § 1, 3 eller 4 mom. eller 7—12 § eller 12 kap. 1 eller 2 § eller 3 § 1 eller 3 mom.

Bestämmelser om jämkning av skadestånd samt fördelning av skadeståndsansvaret mellan två eller flera skadeståndsskyldiga finns i 2 och 6 kap. i skadeståndslagen (412/1974).

15 kap.

Administrativa påföljder

1 §

Ordningsavgift

Sådana bestämmelser som avses i 38 § 1 mom. 2 punkten i lagen om Finansinspek-

tionen och för vilka vid försummelse eller överträdelse påförs ordningsavgift, är bestämmelserna i 7 kap. 17—19 § om insideranmälan och insiderregister.

2 §

Påföljdsavgift

Påföljdsavgift påförs värdepappersföretag och utländska värdepappersföretag som försummar att iaktta eller överträder följande bestämmelser som avses i 40 § i lagen om Finansinspektionen:

1) bestämmelserna om minimikapital i 6 kap. 1 § och om ekonomisk stabilitet i 2 §,

2) bestämmelserna om riskhantering, internkontroll och annan organisering av verksamheten i 7 kap. 8 §, om hantering av intressekonflikter i 10 § och om privata transaktioner i 11 §,

3) bestämmelserna om förvaring av kundmedel i 9 kap. 1 §, om förvaring av kunders finansiella instrument hos utomstående förvarare i 2 §, om placering av kundmedel i 3 § och om pantsättning eller avyttring av kunders finansiella instrument i 4 §,

4) bestämmelserna om förbud mot marknadsföring av investeringstjänster och sidotjänster med osann eller vilseledande information i 10 kap. 2 § 4 mom., om upprättande av verksamhetsprinciper vid utförande av order i 6 § 2 mom., om bevarande av uppgifter om transaktioner och tjänster i 9 § och om inspelning av telefonsamtal i 10 §,

5) bestämmelserna om riskhanteringssystem i 12 kap. 3 § 2 mom.

Utöver vad som föreskrivs i 1 mom. är också närmare bestämmelser, föreskrifter samt bestämmelser i sådana förordningar och beslut av Europeiska kommissionen som utfärdats med stöd av direktivet om marknader för finansiella instrument och som gäller de bestämmelser som avses i 1—5 punkten i nämnda moment, sådana bestämmelser som avses i 40 § i lagen om Finansinspektionen.

3 §

Bestämmande och verkställighet av administrativa påföljder

I 4 kap. i lagen om Finansinspektionen föreskrivs om bestämmande, offentliggörande, verkställighet och behandling av administrativa påföljder i marknadsdomstolen.

16 kap.

Skadestånds- och straffbestämmelser

1 §

Skadeståndsskyldighet

Värdepappersföretag och ersättningsfonden är skyldiga att ersätta skada som de uppsåtligen eller av oaktsamhet har vållat företagets kunder eller andra personer genom förfarande som strider mot denna lag, mot bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats med stöd av den, mot förordningar eller beslut som Europeiska kommissionen utfärdat med stöd av direktivet om marknader för finansiella instrument eller mot ersättningsfondens stadgar.

Ett värdepappersföretags styrelsemedlemmar och verkställande direktör är skyldiga att ersätta skada som de i sitt uppdrag uppsåtligen eller av oaktsamhet har vållat värdepappersföretaget, aktieägare eller andra personer genom överträdelse av denna lag eller bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats med stöd av den. En skada anses ha orsakats av oaktsamhet om inte den som är ansvarig för förfarandet visar att han eller hon har handlat omsorgsfullt. Vad som föreskrivs i detta moment gäller inte skador till den del som de orsakats genom överträdelse av bestämmelserna i 7 kap. 10 § 1 och 2 mom., 9 kap. 2—4 §, 10 kap. 1 § 1—6 mom., 2—5 §, 6 § 1, 3 eller 4 mom. eller 7—12 § eller 12 kap. 1 eller 2 § eller 3 § 1 eller 3 mom.

Ett värdepappersföretags aktieägare är skyldiga att ersätta skada som de genom att medverka till överträdelse av denna lag eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den uppsåtligen eller av oaktsamhet har vållat värdepappersföretaget, aktieägare eller andra personer. Vad som föreskrivs i detta moment gäller inte skador till den del som de orsakats

genom överträdelse av bestämmelserna i 7 kap. 10 § 1 och 2 mom., 9 kap. 2—4 §, 10 kap. 1 § 1—6 mom., 2—5 §, 6 § 1, 3 eller 4 mom. eller 7—12 § eller 12 kap. 1 eller 2 § eller 3 § 1 eller 3 mom.

Vad som i 1 mom. föreskrivs om skadeståndsskyldighet gäller också den till vilken värdepappersföretaget har lagt ut en funktion som avses i 7 kap. 4 § på entreprenad. I 7 kap. 7 § 1 mom. föreskrivs om värdepappersföretags ansvar för anknutna ombuds verksamhet. I 51 § i revisionslagen föreskrivs om revisorers skadeståndsskyldighet.

Bestämmelser om jämkning av skadestånd och fördelning av skadeståndsansvaret mellan två eller flera skadeståndsskyldiga finns i 2 och 6 kap. i skadeståndslagen.

2 §

Investeringsjämbrottsbrott

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet tillhandahåller investeringstjänster i strid med 2 kap. 1 eller 2 § eller i strid med ett beslut om återkallande av verksamhetstillstånd enligt 26 § i lagen om Finansinspektionen eller begränsning av tillståndsenlig verksamhet enligt 27 § eller som i strid med 2 kap. 4 § i denna lag i sin firma eller annars för att ange arten av sin verksamhet använder ordet bankir eller bankirfirma, ska, om inte gärningen är ringa eller strängare straff för den föreskrivs någon annanstans i lag, för *investeringsjämbrottsbrott* dömas till böter eller fängelse i högst ett år.

3 §

Brott mot tystnadsplikten

Den som bryter mot tystnadsplikten enligt 12 kap. 1 § ska dömas till straff enligt 38 kap. 1 eller 2 § i strafflagen, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag.

4 §

Brott mot bestämmelserna om finansiering av förvärv av värdepappersföretags egna aktier

Den som uppsåtligen bryter mot vad som i 7 kap. 3 § föreskrivs om lån och säkerheter eller om emottagande av egna eller moderföretagets aktier, andelar, kapitallån, debenturer eller därmed jämförbara åtaganden som pant ska, om inte gärningen är ringa eller strängare straff för den föreskrivs någon annanstans i lag, för *brott mot bestämmelserna om finansiering av förvärv av värdepappersföretags egna aktier* dömas till böter eller fängelse i högst ett år.

5 §

Brott mot bestämmelserna om förvärv och överlåtelse av värdepappersföretags aktier

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet förvärvar aktier utan att göra anmälan enligt 7 kap. 12 § eller förvärvar eller överläter aktier utan att göra anmälan enligt 7 kap. 14 § eller förvärvar aktier i strid med förbud som Finansinspektionen utfärdat med stöd av 32 a § i lagen om Finansinspektionen ska, om inte gärningen är ringa eller strängare straff för den föreskrivs någon annanstans i lag, för *brott mot bestämmelserna om förvärv och överlåtelse av värdepappersföretags aktier* dömas till böter.

6 §

Värdepappersföretags bokföringsföreseelse

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet upprättar bokslut eller koncernbokslut i strid med 8 kap. 1 § i denna lag och 146—157 § i kreditinstitutslagen, en förordning som finansministeriet utfärdat med stöd av 8 kap. 3 § eller i strid med föreskrifter som Finansinspektionen meddelat med stöd av 8 kap. 4 § ska, om inte gärningen är

straffbar som bokföringsbrott enligt 30 kap. 9 § i strafflagen eller bokföringsbrott av oaktsamhet enligt 10 § eller strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för *värdepappersföretags bokföringsföreseelse* dömas till böter.

17 kap.

Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

1 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 .

Genom denna lag upphävs lagen av den 26 oktober 2007 om värdepappersföretag (922/2007) och lagen av den 26 juli 1996 om utländska värdepappersföretags rätt att tillhandahålla investeringstjänster i Finland (580/1996), nedan *lagar som upphävs*, jämte ändringar.

De förordningar som statsrådet och finansministeriet har utfärdat samt de föreskrifter som Finansinspektionen har meddelat med stöd av de upphävda lagarna förblir i kraft.

Om det någon annanstans i lagstiftningen hänvisas till en lag som upphävs eller om det annars avses en bestämmelse i en lag som upphävs, ska i stället för den tillämpas motsvarande bestämmelse i denna lag.

2 §

Övergångsbestämmelser

Värdepappersföretag och tredjeländers värdepappersföretag som när denna lag träder i kraft har verksamhetstillstånd med stöd av lagar som upphävs, har fortfarande rätt att i enlighet med tillståndet tillhandahålla investeringstjänster och sidotjänster.

Ett värdepappersföretag som avses i 1 mom. ska inom sex månader efter att lagen träder i kraft klassificera sina kunder på ett sätt som motsvarar de krav som föreskrivs i 1 kap. 18 §. Vad som ovan i detta moment föreskrivs om värdepappersföretag gäller på

motsvarande sätt andra som tillhandahåller investeringstjänster.

Om ett värdepappersföretag som avses i 1 mom. när denna lag träder i kraft har rätt att enligt sitt verksamhetstillstånd som sidotjänster tillhandahålla kunderna förvarings- och förvaltningstjänster för finansiella instrument, anses denna rätt ingå i företagets verksamhetstillstånd som en investerings-tjänst enligt 1 kap. 11 § 9 punkten. Finansinspektionen ska på tjänstens vägnar inom sex månader efter att lagen träder i kraft göra en anteckning om denna rätt i det register över värdepappersföretag som avses i 3 kap. 7 §.

Ett värdepappersföretag som avses i 3 mom. och som tillhandahåller förvaring av finansiella instrument ska inom sex månader efter att denna lag träder i kraft se till att aktiekapitalet stämmer överens med kraven i 6 kap. 1 § 1 mom.

Ett värdepappersföretag ska inom tre månader efter att denna lag träder i kraft meddela Finansinspektionen ett sådant organs namn och kontaktuppgifter som avses i 10 kap. 13 § 2 mom.

Tillståndsansökningar som är anhängiga när denna lag träder i kraft ska kompletteras i enlighet med de krav som lagen ställer.

3.

Lag**om handel med finansiella instrument**

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

DEL I

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

1 kap.

Tillämpningsområde och definitioner

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på ordnande av handel med finansiella instrument och på offentliggörande av information om handel med finansiella instrument.

Tillämpningen av denna lag på utländska organisationer som motsvarar börser framgår av 3 kap.

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *finansiella instrument* finansiella instrument enligt 1 kap. 10 § i lagen om investeringstjänster (/),

2) *värdepapper* värdepapper enligt 2 kap. 1 § i värdepappersmarknadslagen (/),

3) *derivatinstrument* finansiella instrument enligt 1 kap. 10 § 1 mom. 3 – 9 punkten i lagen om investeringstjänster,

4) *börs* ett finländskt aktiebolag som bedriver börsverksamhet,

5) *börsverksamhet* drivande av en reglerad marknad i Finland,

6) *reglerad marknad* ett multilateralt handelsförfarande som drivs av en börs eller av en motsvarande marknadsplatsoperatör i någon annan EES-stat och där köp- och säljbud

på finansiella instrument eller inbjudningar till erbjudande i enlighet med regler som upprättats av en marknadsplatsoperatör sammanförs så att detta leder till bindande avslut,

7) *multilateral handelsplattform* ett multilateralt handelsförfarande som är av ett annat slag än enligt 6 punkten och som drivs av en marknadsplatsoperatör som ordnar multilateral handel eller av en motsvarande marknadsplatsoperatör i någon annan EES-stat och där köp- och säljbud på finansiella instrument eller inbjudningar till erbjudande i enlighet med regler som upprättats av en marknadsplatsoperatör sammanförs så att detta leder till bindande avslut,

8) *marknadsplatsoperatör som ordnar multilateral handel* börser, värdepappersföretag och filialer till tredjeländers värdepappersföretag enligt lagen om investeringstjänster samt sådana kreditinstitut och filialer till tredjeländers kreditinstitut enligt kreditinstitutslagen (121/2007) som i Finland driver en multilateral handelsplattform,

9) *tillhandahållare av investeringstjänster* i lagen om värdepappersföretag avsedda värdepappersföretag och utländska värdepappersföretag, i kreditinstitutslagen avsedda kreditinstitut och utländska kreditinstitut som tillhandahåller investeringstjänster samt i lagen om fondbolag (48/1999) avsedda fondbolag och utländska fondbolag som tillhandahåller investeringstjänster,

10) *handelspart* tillhandahållare av investeringstjänster och andra personer som en börs eller en marknadsplatsoperatör som ordnar multilateral handel har auktoriserat att bedriva handel på en viss marknad,

11) *systematisk internhandlare* tillhandahållare av investeringstjänster som på ett organiserat, frekvent och systematiskt sätt utför

kundorder utanför en reglerad marknad och utanför en multilateral handelsplattform genom att handla för egen räkning i enlighet med förordningen om genomförande av direktivet om marknader för finansiella instrument som nämns i 4 §,

12) *EES-stat* en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,

13) *tredjeland* en stat utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,

14) *Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten* Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1095/2010 om inrättande av en europeisk tillsynsmyndighet (Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten), om ändring av beslut nr 716/2009/EG och om upphävande av kommissionens beslut 2009/77/EG.

3 §

Annan lagstiftning som är tillämplig på börser

På börser tillämpas aktiebolagslagen (624/2006), om inte något annat följer av denna lag eller av annan lagstiftning som gäller börser.

4 §

Europeiska unionens lagstiftning

I denna lag avses med:

1) *direktivet om marknader för finansiella instrument* Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/39/EG om marknader för finansiella instrument och om ändring av rådets direktiv 85/611/EEG och 93/6/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/12/EG samt upphävande av rådets direktiv 93/22/EEG,

2) *förordningen om genomförande av direktivet om marknader för finansiella instrument* kommissionens förordning (EG) nr 1287/2006 om genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/39/EG vad gäller dokumenteringsskyldigheter för värdepappersföretag, transaktionsrapportering, överblickbarhet på marknaden, uppta-

gande av finansiella instrument till handel samt definitioner för tillämpning av det direktivet,

3) *europabolagsförordningen* rådets förordning (EG) nr 2157/2001 om stadga för europabolag,

4) *direktivet om börslister* Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/34/EG om upptagande av värdepapper till officiell notering och om uppgifter som skall offentliggöras beträffande sådana värdepapper.

DEL II

MARKNADSPLATSER FÖR FINANSIELLA INSTRUMENT

2 kap.

Börsverksamhet

Verksamhetstillstånd, ägare, förvaltning och verksamhet

1 §

Tillstånd för börsverksamhet samt huvudkontor

Börsverksamhet får inte bedrivas utan tillstånd som beviljats av finansministeriet.

Börsen ska ha sitt huvudkontor i Finland.

2 §

Firma

Företag som saknar tillstånd att bedriva fondbörsverksamhet får inte i sin firma eller annars för att beskriva sin verksamhet använda ordet eller sammansättningsleden fondbörs eller derivatbörs.

3 §

Ansökan om verksamhetstillstånd

Finansministeriet kan på ansökan av ett finländskt aktiebolag bevilja bolaget tillstånd att bedriva börsverksamhet. Tillstånd kan sökas också för ett nybildat bolags räkning.

Till ansökan ska det fogas en plan för börsverksamheten och för sådan annan eventuell verksamhet som avses i 16 § 1 och 2 mom. samt en ansökan om fastställelse av börsens regler enligt 24 §. Dessutom ska det till ansökan fogas tillräckliga utredningar om börsens

- 1) ägande,
- 2) ledning och revisorer,
- 3) interna kontroll och riskhantering,
- 4) hantering av eventuella intressekonflikter och bindningar,
- 5) ekonomiska verksamhetsförutsättningar,
- 6) tillsynsuppgift och hur den är ordnad.

Om verksamhetstillstånd söks för ett nybildat bolags räkning ska det till ansökan dessutom fogas tillräckliga utredningar om sökanden.

Sökanden ska på begäran av finansministeriet tillstålla ministeriet de tilläggsutredningar som behövs för att verksamhetstillstånd ska kunna beviljas.

4 §

Förutsättningar för beviljande av verksamhetstillstånd

Finansministeriet ska bevilja ett verksamhetstillstånd, om ministeriet utifrån vad som utretts kan förvissa sig om att

- 1) sökanden och den planerade verksamheten uppfyller de krav för bedrivande av börsverksamhet som anges i denna lag och i bestämmelser som utfärdats och föreskrifter som meddelats med stöd av den,
- 2) börsens ägare uppfyller de krav som anges i 5 §,
- 3) ägandet i börsen inte äventyra dess verksamhet enligt försiktiga och sunda affärsprinciper.

5 §

Betydande ägares tillförlitlighet

Den som direkt eller indirekt äger minst tio procent av en börs aktiekapital eller en andel

som medför minst tio procent av det röstetal som aktierna medför måste vara tillförlitlig.

Tillförlitlig anses inte vara den som

1) under de fem senaste åren före bedömningen har dömts till fängelsestraff eller under de tre senaste åren före bedömningen till bötesstraff för brott som kan anses visa att personen är uppenbart olämplig som ägare i en börs eller om

2) annars genom sin tidigare verksamhet har visat sig vara uppenbart olämplig att äga en börs.

Om en dom som avses i 2 mom. 1 punkten inte har vunnit laga kraft, kan den dömde dock fortsätta att utöva beslutanderätt som ägare i värdepapperscentralen, om detta kan anses vara uppenbart motiverat med hänsyn av den dömdes tidigare verksamhet, de omständigheter som lett till domen och en helhetsbedömning av övriga relevanta omständigheter.

6 §

Tillståndsbeslut och inledande av börsverksamhet

En tillståndsansökan ska avgöras inom sex månader efter att den tagits emot eller, om ansökan är bristfällig, efter att sökanden har lämnat in de handlingar och utredningar som behövs för avgörandet. Ett tillståndsbeslut ska dock alltid fattas inom 12 månader efter att ansökan tagits emot. Bestämmelser om överklagande på den grunden att beslut inte har meddelats inom föreskriven tid finns i 9 kap.

Finansministeriet ska innan ärendet avgörs be Finlands Bank och Finansinspektionen ge yttranden om ansökan.

Finansministeriet har efter att ha hört sökanden rätt att förena tillståndet med sådana begränsningar och villkor i fråga om verksamheten som är nödvändiga för tillsynen.

En börs får, om inte annat följer av tillståndsvillkoren, inleda sin verksamhet omedelbart efter det att tillstånd beviljats och de regler som avses i 23 § har fastställts. Om tillstånd har beviljats för ett nybildat bolag, får verksamheten inledas efter det att börsen registrerats.

7 §

Verksamhetstillstånd för europabolag

Tillstånd för börsverksamhet ska beviljas också för ett europabolag som avses i europabolagsförordningen, om bolaget har beviljats motsvarande tillstånd i någon annan EES-stat och har för avsikt att flytta sitt säte till Finland enligt artikel 8 i nämnda förordning. Finansministeriet ska begära ett yttrande om ansökan av den tillsynsmyndighet som övervakar värdepappersmarknaden i den berörda staten. Flyttningen av sätet får inte registreras förrän tillstånd har beviljats. Detsamma gäller också när ett europabolag bildas genom fusion så att det övertagande bolaget som har sitt säte i någon annan stat än Finland registreras som europabolag i Finland.

8 §

Registrering av verksamhetstillstånd

Finansministeriet ska anmäla verksamhetstillstånd till handelsregistret.

Tillstånd som har beviljats för nygrundade börser och för europabolag som flyttar sitt säte till Finland ska registreras samtidigt som företaget registreras.

9 §

Ekonomiska verksamhetsförutsättningar

En börs ska ha tillräckliga ekonomiska verksamhetsförutsättningar, med beaktande av börsverksamhetens omfattning och art.

En börs ska ha ett till fullt inbetalt aktiekapital på minst 730 000 euro.

10 §

Anmälan om aktieförvärv

Den som har för avsikt att direkt eller indirekt förvärva aktier i en börs ska på förhand

underrätta Finansinspektionen, om förvärvarens innehav till följd av förvärvet

1) utgör minst tio procent av börsens aktiekapital,

2) skulle blir så stort att det motsvarar minst tio procent av röstetalet för samtliga aktier, eller om

3) annars ger rätt till att utöva ett inflytande som kan jämföras med ett innehav som avses i 2 punkten eller ett annars betydande inflytande på börsens förvaltning.

Om avsikten är att utöka ägarandelen till minst 20, 30 eller 50 procent av börsens aktiekapital eller röstetalet i börsen, ska Finansinspektionen på förhand underrättas också om detta förvärv. Motsvarande anmälan ska göras också när ägarandelen minskas så att den underskrider de gränser som anges i detta moment eller i 1 mom.

Vid beräkning av innehav och röstetal som avses i 1 och 2 mom. ska 2 kap. 4 § och 9 kap. 4—7 § i värdepappersmarknadslagen tillämpas.

En börs ska minst en gång om året underrätta Finansinspektionen om de i 1 och 2 mom. angivna andelarnas ägare och om dessas andel av börsens aktiekapital och det röstetal som aktierna medför, om börsen känner till dessa fakta. Börsen ska omedelbart underrätta Finansinspektionen om sådana förändringar i innehavet av andelar som har kommit till dess kännedom. I anmälningarna ska lämnas tillräckliga uppgifter om storleken av innehaven och om ägarna samt övriga uppgifter, enligt vad Finansinspektionen bestämmer.

Av en anmälan som avses ovan i 1 och 2 mom. ska framgå uppgifter och utredningar om

1) den anmälningsskyldige samt om dennes tillförlitlighet och finansiella situation,

2) den anmälningsskyldiges innehav i och andra bindningar till börsen,

3) med förvärvet förknippade avtal, finansiering av förvärvet och, i de fall som avses i 2 mom. om innehavets mål.

Vad som i denna paragraf föreskrivs om anmälningar om förvärv av ägarandelar i en börs gäller också företag som har sådant bestämmande inflytande i en börs som avses i 2 kap. 4 § i värdepappersmarknadslagen (*börsens holdingföretag*).

11 §

Förbud att förvärva aktier

I 32 a § i lagen om Finansinspektionen (878/2008) föreskrivs om Finansinspektionens rätt att förbjuda förvärv av ägarandelar enligt 10 §.

Finansinspektionen ska fatta beslut om förbud enligt 1 mom. inom tre månader efter att ha tagit emot en anmälan som avses i 10 §.

Före utgången av den tidsfrist som anges i 2 mom. får den anmälningsskyldige förvärva aktier som avses i 10 § endast om Finansinspektionen har gett sitt samtycke.

12 §

En börs bindningar

En betydande bindning mellan en börs och en annan juridisk person eller en fysisk person får inte hindra en effektiv tillsyn över börsen. En effektiv tillsyn får inte heller hindras av sådana bestämmelser och administrativa föreskrifter som i ett tredjeland ska tillämpas på fysiska eller juridiska personer med sådana bindningar.

När det efter att tillstånd beviljats sker förändringar i de uppgifter om bindningar som anmälts i tillståndsansökan ska Finansinspektionen omedelbart underrättas om dessa.

Med betydande bindningar avses i denna paragraf detsamma som i 37 § 2—4 mom. i kreditinstitutslagen.

13 §

Återkallelse av verksamhetstillstånd

Finansministeriet kan helt eller delvis återkalla verksamhetstillståndet för en börs, om

1) det i börsens verksamhet har skett väsentliga överträdelser av lagar eller förordningar eller av föreskrifter som myndigheterna har meddelat med stöd av dem eller av tillståndsvillkoren eller börsreglerna,

2) börsen inte har haft verksamhet på sex månader,

3) väsentliga villkor för verksamhetstillståndet inte längre uppfylls,

4) börsens verksamhet eller en del av den inte har inletts inom 12 månader efter att tillståndet beviljades, eller om

5) i börsens ansökan om verksamhetstillstånd lämnats i något väsentligt avseende felaktiga eller bristfälliga uppgifter om omständigheter som är relevanta för börsens verksamhet.

Finansministeriet ska innan det fattar beslut enligt 1 mom. be Finlands Bank och Finansinspektionen om yttranden, om inte något annat följer av ärendets brådskande natur. Innan finansministeriet återkallar börsens verksamhetstillstånd på en i 1 mom. 1 eller 3 punkten avsedd grund ska finansministeriet sätta ut en skälig tid inom vilken börsen ska avhjälpa de brister som uppdragats i verksamheten, om det inte är nödvändigt att omedelbart återkalla verksamhetstillståndet på grund av ärendets brådskande natur eller för att trygga stabiliteten och en tillförlitlig verksamhet på värdepappersmarknaden.

Finansministeriet kan på ansökan av en börs återkalla dess verksamhetstillstånd, om börsen har beslutat upphöra med sin verksamhet. Innan beslutet fattas ska finansministeriet be Finlands Bank och Finansinspektionen om yttranden.

Om finansministeriet med stöd av 1 eller 3 mom. återkallar börsens verksamhetstillstånd, kan ministeriet samtidigt föreskriva hur verksamheten ska avslutas.

Finansministeriet ska underrätta registermyndigheten och Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten om återkallelse av verksamhetstillstånd.

14 §

Avbrytande av börsverksamhet

Finansministeriet kan förordna att verksamheten vid en börs ska avbrytas för viss tid, om det i verksamheten har konstaterats oskicklighet eller vårdslöshet eller om störningar har förekommit i omsättningen av finansiella instrument som är föremål för handel och det är uppenbart att fortsatt verksamhet allvarligt skulle skada stabiliteten på finansmarknaden eller investerarnas ställning.

Finansministeriet ska innan det fattar beslut enligt 1 mom. höra börsen samt be Finlands Bank och Finansinspektionen om yttranden, om inte något annat följer av ärendets bråds-kande natur.

15 §

Ledningen av en börs

Styrelsen, verkställande direktören och den övriga högsta ledningen för en börs ska leda börsen med yrkesskicklighet samt enligt sun- da och försiktiga affärsprinciper. Styrelse- medlemmarna och deras ersättare, verkstäl- lande direktören och dennes ställföreträdare samt övriga som hör till den högsta ledning- en ska vara tillförlitliga personer som inte är försatta i konkurs och vars handlingsbehö- righet inte har begränsats. De ska dessutom ha sådan allmän kännedom om börsverksam- het som behövs med beaktande av arten och omfattningen av börsens verksamhet.

Tillförlitlig anses inte den vara som

1) under de senaste fem åren före bedöm- ningen har dömts till fängelsestraff eller un- der de senaste tre åren före bedömningen till bötesstraff för brott som kan anses visa att personen är uppenbart olämplig att vara sty- relsemedlem, ersättare för en styrelsemed- lem, verkställande direktör eller ställföreträ- dare för verkställande direktören eller att i övrigt höra till den högsta ledningen, eller

2) annars genom sin tidigare verksamhet har visat sig vara uppenbart olämplig för den uppgift som avses i 1 punkten.

Om en dom som avses i 2 mom. 1 punkten inte har vunnit laga kraft får den dömde dock fortsätta med sitt uppdrag enligt 1 mom., om det kan anses vara uppenbart motiverat med hänsyn av den dömdes tidigare verksamhet, de omständigheter som lett till domen och en helhetsbedömning av övriga relevanta om- ständigheter.

Börsen ska utan dröjsmål underrätta Fi- nansinspektionen om förändringar i fråga om personer som avses i 1 mom.

Vad som i denna paragraf föreskrivs om börser ska på motsvarande sätt tillämpas på deras holdingföretag.

16 §

Annan tillåten börsverksamhet

En börs får utöver börsverksamhet driva en multilateral handelsplattform, tillhandahålla databehandlings- och andra tjänster i anslut- ning till omsättning och förvaring av finansi- ella instrument, tillhandahålla utbildnings- och informationstjänster för utveckling av värdepappers-, derivat- och finansmarknaden samt bedriva annan verksamhet som har nära samband med verksamhet som avses i detta moment.

En börs får verka som clearingmedlem och bedriva clearingorganisationsverksamhet samt verka som kontoförande institut i enlig- het med lagen om värdeandelssystem och clearingverksamhet (/).

En börs får inte bedriva annan verksamhet än sådan som nämns i 1—2 mom.

17 §

Organisering av börsverksamhet

En börs ska organisera sin verksamhet på ett tillförlitligt sätt med beaktande av arten och omfattningen av dess affärsverksamhet. Börsen ska i alla situationer säkerställa den verksamhetsrelaterade riskhanteringen, den interna kontrollen och verksamhetens konti- nitet.

En börs ska ha verksamhetsprinciper för identifiering och förebyggande av intresse- konflikter i anslutning till börsverksamheten. I verksamhetsprinciperna ska i synnerhet be- aktas intressekonflikter som kan ha relevans för en tillförlitlig skötsel av börsens tillsyns- uppgift enligt 18 §.

Vad som föreskrivs i 1 mom. om börser ska på motsvarande sätt tillämpas på börser holdingföretag.

18 §

En börs tillsynsuppgifter

En börs ska ordna tillräcklig och tillförlitlig tillsyn ordnas för att säkerställa att denna lag, värdepappersmarknadslagen och i enlighet

med dem utfärdade bestämmelser och föreskrifter, förordningen om genomförande av direktivet om marknader för finansiella instrument samt borsreglerna iaktas i borsverksamheten.

En bors ska informera Finansinspektionen om förfaranden som uppenbart strider mot bestämmelser eller föreskrifter som avses i 1 mom. eller mot borsreglerna, om förfarandet inte omedelbart rättas till eller situationen reder upp sig på något annat sätt. Finansinspektionen ska dock alltid informeras om förfaranden som har inneburit väsentliga eller upprepade överträdelser av bestämmelserna, föreskrifterna eller reglerna.

19 §

Utläggning av borsverksamhet på entreprenad

Med *utläggning på entreprenad* avses i detta kapitel sådana åtgärder i samband med borsverksamhet som innebär att någon annan för en bors producerar funktioner eller tjänster som den annars själv skulle svara för.

En bors kan lägga ut andra för dess verksamhet viktiga funktioner på entreprenad än sådana som avser bedrivande av borsverksamhet, om utläggningen inte medför olägenhet för borsens riskhantering, interna kontroll eller för skötseln av någon annan funktion som är viktig för borsens affärsverksamhet eller någon annan verksamhet eller för Finansinspektionens tillsyn. Trots att en funktion har lagts ut på entreprenad svarar borsen för sina åtaganden enligt denna lag, värdepappersmarknadslagen och förordningen om genomförande av direktivet om marknader för finansiella instrument. Borsen ska handla med omsorg när den lägger ut för dess verksamhet viktiga funktioner på entreprenad.

En funktion är viktig för en bors verksamhet om ett fel eller en brist i den väsentligt kan försvåra iakttagandet av lagarna om borsens verksamhet, med stöd av dem utfärdade bestämmelser eller föreskrifter, tillståndsvillkoren, borsens finansiella ställning eller borsverksamhetens kontinuitet.

Utläggning av sådana funktioner på entreprenad som är viktiga för borsverksamheten ska regleras i ett skriftligt avtal varav framgår uppdragets innehåll och avtalets giltighetstid.

En bors ska av uppdragstagaren fortlöpande inhämta information som behövs för myndighetstillsynen över borsen, för riskhanteringen och för den interna kontrollen samt vidarebefordra informationen till Finansinspektionen.

20 §

Information om utläggning på entreprenad

En bors som efter att den beviljats tillstånd har för avsikt att lägga ut någon för dess verksamhet viktig funktion på entreprenad ska på förhand informera Finansinspektionen om saken. Finansinspektionen ska informeras om betydande förändringar i avtalsförhållandet mellan borsen och uppdragstagaren.

21 §

Privata transaktioner

En bors ska vidta tillräckliga åtgärder för att förhindra att en person med inflytande i borsen genomför privata transaktioner, om detta kan leda till intressekonflikt eller om personen i fråga har i värdepappersmarknadslagen avsedd insiderinformation eller konfidentiell information om emittenter eller handelsparter eller om deras transaktioner. Åtgärder ska vidtas i syfte att säkerställa informationens konfidentialitet.

En bors ska bevara information om privata transaktioner. Borsen ska varje år rapportera till Finansinspektionen hur borsen har övervakat efterlevnaden av bestämmelserna, föreskrifterna och borsens interna anvisningar om privata transaktioner och vilka åtgärder borsen har vidtagit ifall bestämmelserna, föreskrifterna eller anvisningarna inte iakttagits.

För personer med inflytande och privata transaktioner gäller i tillämpliga delar vad som i 7 kap. 11 § i lagen om investerings-tjänster föreskrivs om personer med inflytande i ett värdepappersföretag och om deras privata transaktioner.

22 §

Revision och skyldighet att sända in kopior av vissa dokument

Minst en av en börs revisorer ska vara CGR-revisor eller en CGR-sammanslutning som avses i 2 § 2 punkten i revisionslagen (459/2007).

En börs ska utan obefogat dröjsmål till Finansinspektionen sända in kopior av sina

- 1) bokslutshandlingar,
- 2) revisionsberättelser,
- 3) protokoll från bolagsstämman.

Vad som föreskrivs i 2 mom. om börser ska på motsvarande sätt tillämpas på börser holdingföretag.

Börsregler

23 §

Börsreglernas minimiinhåll

En börs ska upprätta och ge allmänheten tillgång till börsregler med närmare föreskrifter åtminstone om

- 1) hur handeln ska bedrivas,
- 2) hur och på vilka grunder finansiella instrument tas upp till handel samt hur och på vilka grunder handeln med finansiella instrument kan avbrytas eller avslutas,
- 3) vilka krav, rättigheter och skyldigheter som för fullgörandet av skyldigheter enligt denna lag, värdepappersmarknadslagen och med stöd av dem utfärdade bestämmelser och föreskrifter samt enligt börsreglerna eller annars gäller för värdepappersemitterter och deras förvaltning,
- 4) hur och på vilka grunder handelsparter godkänns och godkännanden återkallas,
- 5) vilka krav, rättigheter och skyldigheter som för fullgörandet av skyldigheter enligt

denna lag och med stöd av den utfärdade bestämmelser och föreskrifter samt enligt börsreglerna eller annars gäller handelsparter,

6) vilka påföljder för överträdelse av börsreglerna som kan påföras värdepappersemitterter och handelsparter och hur de påförs,

7) villkoren för derivatinstrument som är föremål för handel.

24 §

Fastställelse av börsregler

Finansministeriet fastställer på ansökan börsregler och ändringar i dem. Reglerna ska fastställas om de stämmer överens med denna lag och med bestämmelser och föreskrifter som har utfärdats med stöd av den och om det enligt vad som utretts kan anses sannolikt att de tryggar en tillförlitlig och opartisk handel.

En ansökan ska avgöras inom tre månader efter att den mottagits eller, om den är bristfällig, efter att sökanden har lämnat in de handlingar och utredningar som behövs för avgörandet. Beslut ska emellertid alltid fattas inom sex månader från emottagandet av ansökan. Finansministeriet ska be Finansinspektionen om ett yttrande innan det fastställer reglerna. Om beslutet gäller derivatinstrument vars underliggande tillgångar utgörs av elektricitet, naturgas eller utsläppsätter ska också Energimarknadsverkets yttrande inhämtas.

Finansministeriet kan för att trygga handelns tillförlitlighet och opartiskhet förordna om ändringar eller kompletteringar av de fastställda reglerna. Innan finansministeriet ger ett sådant förordnande ska det höra börsen och be Finansinspektionen om ett yttrande.

Vad som föreskrivs i 1 mom. om fastställelse av ändringar i reglerna ska inte tillämpas om ändringarna är av mindre betydelse eller av teknisk karaktär. Börsen ska emellertid sända ändringarna till finansministeriet och Finansinspektionen i god tid innan de träder i kraft. Ifall det uppstår oenighet om huruvida en ändring av börsreglerna är av mindre betydelse eller av teknisk karaktär, ska ärendet avgöras av finansministeriet.

Upptagande av finansiella instrument till handel och avslutande av handeln

25 §

Upptagande av finansiella instrument till handel på en reglerad marknad

En börs får på ansökan av emittenten ta upp värdepapper till handel på en reglerad marknad, om värdepapperen sannolikt i tillräcklig utsträckning är föremål för efterfrågan och utbud och om prisbildningen på dem sålunda kan bedömas vara tillförlitlig.

En börs får ta upp värdepapper till handel på en reglerad marknad också utan emittentens samtycke, om de krav som nämns i 1 mom. är uppfyllda och om samma värdepapper redan har tagits upp till handel på någon annan reglerad marknad. Emittenten får i så fall inte i börsreglerna åläggas informationskyldighet. Innan handeln med värdepapperen inleds ska börsen underrätta emittenten om att värdepapperen tas upp till handel.

En börs får ta upp derivatinstrument till handel på en reglerad marknad om prisbildningen på dem är tillförlitlig och kan utredas på ett tillförlitligt sätt.

I förordningen om genomförande av direktivet om marknader för finansiella instrument föreskrivs om andra förutsättningar för att en börs ska få ta upp finansiella instrument till handel på en reglerad marknad. I 3 och 4 kap. i värdepappersmarknadslagen föreskrivs om prospekt som ska offentliggöras om värdepapper innan de tas upp till handel på en reglerad marknad.

Börsen ska innan handeln inleds underrätta Finansinspektionen om att finansiella instrument har tagits upp till handel på en reglerad marknad. Om handeln avser aktier som inte är föremål för handel på en annan reglerad marknad, ska börsen samtidigt underrätta Finansinspektionen också om sådana uppskattningar av aktien i fråga som förutsätts i artikel 33.3 i förordningen om genomförande av direktivet om marknader för finansiella instrument.

Finansinspektionen kan bestämma att upptagande av finansiella instrument till handel på en reglerad marknad ska skjutas upp med

högst tio på varandra följande bankdagar åt gången. Ett sådant uppskov förutsätter att Finansinspektionen har grundad anledning att misstänka att den som ansöker om att finansiella instrument ska tas upp till handel eller den som enligt uppdrag sköter ansökan om upptagande till handel, handlar i strid med denna lag, värdepappersmarknadslagen eller bestämmelser eller föreskrifter som meddelats med stöd av dem. Innan Finansinspektionen ger förordnandet ska den ge den som beslutet avser tillfälle att yttra sig, om inte något annat följer av ärendets brådskande natur eller av någon annan särskild orsak.

26 §

Avslutande av handel

En börs kan besluta att handeln med finansiella instrument ska avslutas, om instrumenten eller värdepappersemittenten inte längre uppfyller de krav som börsreglerna ställer och om avslutandet av handeln inte medför betydande olägenheter för investerarna eller för värdepappersmarknadens funktion.

En börs kan avsluta handeln med värdepapper också på ansökan av emittenten, om detta inte medför betydande olägenheter för investerarna eller för värdepappersmarknadens funktion.

En börs ska omedelbart offentliggöra beslut om avslutande av handeln. Dessutom ska börsen underrätta Finansinspektionen om avslutandet och denna ska underrätta de behöriga myndigheter som motsvarar Finansinspektionen i EES-staterna.

I 32 § föreskrivs om Finansinspektionens rätt att förbjuda handel med finansiella instrument.

Börslista

27 §

Upprätthållande av börslista

En börs kan i enlighet med direktivet om börslistor upprätthålla en börslista över vär-

depapper som den har tagit upp till handel på en reglerad marknad.

28 §

Notering av värdepapper

En börs får på ansökan av emittenten notera värdepapper på börslistan, om de uppfyller kraven i detta kapitel 25 § 1 och 4 mom. och i denna paragraf. Genom förordning av finansministeriet föreskrivs närmare om andra villkor för att en börs ska få notera värdepapper på börslistan samt om undantag från dessa krav.

Värdepapper som enligt aktiebolagslagen berättigar till aktier får noteras på börslistan endast om aktier av samma slag som värdepapperen berättigar till har tagits eller samtidigt tas upp till handel på en reglerad marknad som drivs av en börs.

Ansökan om att aktier av samma slag som de som redan finns på börslistan ska noteras på denna ska göras inom ett år efter att de emitterats, om inte emittenten har samtyckt till att börsen noterar dem utan särskild ansökan.

Emittenten ska ansöka om att till samma emission hörande värdepapper som avses i 2 kap. 1 § 1 mom. 2 och 3 punkten i värdepappersmarknadslagen samtidigt noteras på börslistan.

En börs kan för att skydda investerarna avslå ansökningar om att notera värdepapper på börslistan.

En börs ska avgöra ansökningar om notering av värdepapper på börslistan inom sex månader efter att ha tagit emot dem. Om börsen under denna tid ber sökanden om ytterligare utredningar med anledning av ansökan, ska tiden räknas från den dag då börsen fick tilläggsutredningen. Om börsen inte avgör ansökan inom den utsatta tiden anses ansökan ha avslagits.

Emittenten har rätt att få ett noteringsbeslut enligt 5 och 6 mom. upptaget till prövning av Finansinspektionen inom 30 dagar från beslutet eller efter den i 6 mom. angivna tidsfristen.

29 §

Avnotering av värdepapper

På avnotering av värdepapper från börslistan tillämpas vad som i 26 § föreskrivs om avslutande av handel.

Emittenten har rätt att få ett beslut om avnotering av värdepapper och börsens beslut att med anledning av emittentens ansökan avstå från att avnotera värdepapper upptaget till prövning av Finansinspektionen inom 30 dagar från beslutet. En registrerad förening vars syfte är att bevaka investerarnas intressen samt investerare som äger värdepapper av samma slag eller till sådana berättigande värdepapper har rätt att få börsens beslut om avnotering upptaget till prövning av Finansinspektionen inom 30 dagar från beslutet. Finansinspektionen ska underrätta börsen om att ärendet har överförts till Finansinspektionen.

Ordnande av handel

30 §

Rätt att verka som handelsparter

En börs ska som handelsparter godkänna finländska tillhandahållare av investeringstjänster och sådana tillhandahållare av investeringstjänster som har motsvarande auktorisation i en EES-stat och uppfyller de krav som följer av denna lag och borsreglerna.

Andra personer med säte i en EES-stat ska godkännas som handelsparter, om de uppfyller de krav som följer av borsreglerna och om det med hänsyn till vad som utretts om sökandens tillförlitlighet, anseende, erfarenhet och lämplighet i övrigt samt om hur sökanden organiserat sin verksamhet eller annars är sannolikt att sökandens deltagande i handeln inte äventyrar dess tillförlitlighet. Sökanden ska dessutom ha tillräckliga finansiella och övriga förutsättningar för att uppfylla de åtaganden som följer av värdepappershandel.

En börs får godkänna också andra än i 1 och 2 mom. avsedda utländska tillhandahållare av investeringstjänster att verka som handelsparter, om sökanden uppfyller de

krav som följer av lagen, Finansinspektionens föreskrifter och börsreglerna.

Utöver vad som i de börsregler som avses i 23 § föreskrivs om återkallelse av godkännanden av handelsparter ska en börs för viss tid eller tills vidare återkalla ett godkännande av en handelspart, om Finansinspektionen av vägande skäl beslutar att kräva detta. Finansinspektionen ska före beslutet höra börsen och handelsparten, om inte annat följer av ärendets brådskande natur eller av någon annan särskild orsak.

En börs ska underrätta Finansinspektionen om godkännandet av en handelspart och om återkallelsen av godkännandet.

31 §

Avbrytande av handel

En börs ska avbryta handeln med finansiella instrument om det är nödvändigt på grund av förfaranden som strider mot bestämmelserna eller föreskrifterna om börsverksamhet, mot börsreglerna eller mot god sed.

En börs ska avbryta handeln med derivatinstrument vars underliggande tillgångar utgörs av elektricitet eller naturgas också om handeln äventyrar el- eller gasförsörjningen eller är skadlig för el- eller gasmarknaden eller om det annars, av något annat sådant vägande skäl som nämns i börsreglerna, förekommer störningar i el- eller gassystemets funktion.

En börs ska omedelbart offentliggöra ett sådant beslut om avbrytande av handeln som avses i 1 och 2 mom. samt underrätta Finansinspektionen om det. Om det är fråga om ett beslut enligt 2 mom. ska också Energimarknadsverket underrättas om det.

En börs kan be Finansinspektionen fastställa ett sådant beslut om avbrytande av handeln som avses i 1 och 2 mom. Finansinspektionen ska efter att ha fått en sådan begäran utan obefogat dröjsmål besluta om den ska fastställa börsens beslut om avbrytande av handeln. Om Finansinspektionen inte fastställer börsens beslut ska börsen utan onödigt dröjsmål fortsätta handeln med finansiella instrument.

En börs ska omedelbart offentliggöra sitt beslut om att fortsätta handeln med finansiella instrument och underrätta Finansinspektionen om det. Om beslutet gäller derivatinstrument som avses i 2 mom. ska också Energimarknadsverket underrättas om beslutet. Om beslutet gäller finansiella instrument för vilka Finansinspektionen i enlighet med 4 mom. har fastställt börsens beslut om att avbryta handeln, ska börsen innan handeln fortsätter underrätta Finansinspektionen om sitt beslut.

Finansinspektionen kan ålägga en börs att avbryta handeln med finansiella instrument för högst tio på varandra följande bankdagar åt gången. Ett sådant avbrott förutsätter att Finansinspektionen har grundad anledning att misstänka att denna lag eller värdepappersmarknadslagen, med stöd av dem utfärdade bestämmelser eller föreskrifter eller börsreglerna överträds vid handeln eller att det finns något annat särskilt tungt vägande skäl att avbryta handeln. Finansinspektionen ska före åläggandet höra börsen, om inte annat följer av ärendets brådskande natur eller av någon annan särskild orsak. Finansinspektionen ska offentliggöra sitt beslut.

Finansinspektionen ska sända beslut som avses i 4 och 6 mom. och börsens beslut enligt 1 eller 2 mom. för kännedom till EES-staternas övriga behöriga tillsynsmyndigheter som motsvarar Finansinspektionen samt till Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten.

Om en EES-stats behöriga myndighet som motsvarar Finansinspektionen har meddelat Finansinspektionen att den har avbrutit handeln med finansiella instrument som är föremål för handel på en reglerad marknad, och samma finansiella instrument är föremål för handel på en reglerad marknad som drivs av en börs, ska Finansinspektionen förbjuda börsen att ordna handel under avbrottstiden. Ett sådant förbud kan emellertid inte utfärdas om det medför betydande olägenhet för investerarna eller för finansmarknadens funktion.

Om Finansinspektionen i enlighet med 4 mom. har fastställt en börs beslut om att avbryta handeln eller i enlighet med 6 mom. ålagt börsen att avbryta handeln med finansiella instrument, ska handeln med finansiella

instrument avbrytas också på andra reglerade marknader som drivs av börser.

32 §

Förbud mot handel

Finansinspektionen kan förbjuda en börs att ordna handel med finansiella instrument om det vid handeln, i samband med informationsskyldigheten om instrumenten eller om upptagandet till handel, vidtas åtgärder som väsentligen strider mot denna lag eller värdepappersmarknadslagen eller mot bestämmelser eller föreskrifter som har utfärdats med stöd av dem eller mot borsreglerna eller om det finns något annat särskilt tungt vägande skäl att förbjuda handeln. Finansinspektionen ska före beslutet höra börser, om inte annat följer av ärendets brådskande natur eller av något annat särskilt skäl.

Finansinspektionen ska offentliggöra sitt beslut om att förbjuda handel med de finansiella instrumenten och sända beslutet för kännedom till övriga behöriga myndigheter som motsvarar Finansinspektionen i EES-staterna samt till Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten.

Vad som föreskrivs i 31 § 8 mom. ska tillämpas också sådana förbud mot handel med finansiella instrument som behöriga myndigheter som motsvarar Finansinspektionen i EES-staterna har underrättat Finansinspektionen om.

33 §

Clearing och avveckling av transaktioner

En börs ska ordna ändamålsenlig clearing och avveckling av transaktioner på en reglerad marknad.

Om en börs för clearing och avvecklingen av transaktioner anlitar en utländsk clearingorganisation som avses i lagen om värdeandelssystem och clearingverksamhet, ska börser, clearingorganisationen och den utländska clearingorganisationen enligt den nämnda lagen ordna sitt samarbete så att handelns tillförlitlighet eller stabiliteten på finansmarknaden inte äventyras.

En börs ska i god tid på förhand informera finansministeriet, Finlands Bank och Finansinspektionen om ändringar i arrangemang som gäller clearing och avveckling av transaktioner.

34 §

Handelsparters rätt att välja clearingorganisation

En handelspart har rätt att anlita också andra clearingorganisationer än de finländska eller utländska clearingorganisationer som en börs anlitar för fullgörande av skyldigheter som följer av transaktioner på en reglerad marknad, om samarbetet mellan börser och de nämnda clearingorganisationerna är ordnat på ett sådant sätt att handelns tillförlitlighet och stabiliteten på finansmarknaden inte äventyras.

En handelspart som har för avsikt att utnyttja sin rätt enligt 1 mom. ska på förhand underrätta börser, Finlands Bank och Finansinspektionen om detta. I anmälan ska redogöras för samarbetsarrangemang som tryggar handelns tillförlitlighet och stabiliteten på finansmarknaden.

Finansinspektionen kan förbjuda handelspart att anlita andra clearingorganisationer som avses i 1 mom., om detta sannolikt skulle äventyra handelns tillförlitlighet eller stabiliteten på finansmarknaden.

Särskilda bestämmelser

35 §

Flyttning av en börs säte inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet

Om en börs har för avsikt att flytta sitt säte till en annan EES-stat i enlighet med artikel 8 i europabolagsförordningen, ska den utan dröjsmål efter att ha anmält förslaget för registrering sända Finansinspektionen en kopia av det förslag om flyttning som avses i artikel 8.2 och den redogörelse som avses i artikel 8.3 i europabolagsförordningen utan

dröjsmål efter att ha anmält förslaget för registrering.

Registermyndigheten får inte utfärda intyg enligt 9 § 5 mom. i lagen om europabolag (742/2004) om Finansinspektionen innan tillstånd enligt 2 mom. i nämnda paragraf beviljats har meddelat registermyndigheten att börsen inte har iakttagit bestämmelserna om flyttning av säte eller om avslutande av verksamheten i Finland. Intyg får utfärdas innan en månad har förflutit från den dag som avses i 16 kap. 6 § 2 mom. i aktiebolagslagen endast om Finansinspektionen har meddelat att den inte motsätter sig flyttning av sätet.

36 §

En börs deltagande i fusion eller delning inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet

Om en börs deltar i en gränsöverskridande fusion eller delning inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, får registermyndigheten inte utfärda intyg över fusionen enligt 4 § i lagen om europabolag eller 16 kap. 26 § i aktiebolagslagen eller över delningen enligt 17 kap. 25 § i aktiebolagslagen, om Finansinspektionen innan tillstånd som avses i 4 § 2 mom. i lagen om europabolag beviljats har meddelat registermyndigheten att börsen inte har iakttagit bestämmelserna om fusion eller delning eller om avslutande av verksamheten i Finland. Tillstånd får utfärdas innan en månad har förflutit från den dag som avses i 16 kap. 6 § 2 mom. eller 17 kap. 6 § 2 mom. i aktiebolagslagen endast om Finansinspektionen har meddelat att den inte motsätter sig fusionen, delningen eller flyttning av sätet i samband med att ett europabolag bildas.

37 §

Börsverksamhet i andra EES-stater

En börs som har för avsikt att erbjuda tillhandahållare av investeringstjänster eller

andra personer som är etablerade i en annan EES-stat möjlighet att direkt bedriva handel på en reglerad marknad, ska i god tid på förhand anmäla detta till Finansinspektionen. Anmälan ska innehålla närmare uppgifter om var och hur möjligheten att bedriva handel enligt planerna kommer att erbjudas.

Finansinspektionen ska inom en månad efter att ha mottagit anmälan vidarebefordra informationen till den mot Finansinspektionen svarande tillsynsmyndigheten i den EES-stat där de tillhandahållare av investeringstjänster eller andra personer är etablerade som börserna planerar att erbjuda möjlighet att direkt bedriva handel.

Finansinspektionen ska på begäran av motsvarande behöriga myndighet i den andra EES-staten meddela den myndigheten vilka i den andra staten etablerade tillhandahållare av investeringstjänster eller andra personer som börserna har godkänt som handelsparter.

Vad som föreskrivs i 1—3 mom. ska tillämpas också på multilaterala handelsplattformar som drivs av börserna.

38 §

Meddelanden till övriga EES-stater och till Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten

Finansministeriet ska i enlighet med direktivet om marknader för finansiella instrument föra en förteckning över reglerade marknader för vilka regler har fastställts enligt denna lag. Finansministeriet ska sända förteckningen till övriga EES-stater och till Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten för kännedom, om det i samband med att reglerna fastställdes kunde säkerställas att handeln på en reglerad marknad uppfyller informationskraven. På samma sätt ska ändringar i förteckningen anmälas.

Finansinspektionen ska minst en gång per år i enlighet med direktivet om marknader för finansiella instrument tillställa Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten analyser och information om aktier som är föremål för handel på en reglerad marknad.

39 §

Marknadsföring

En reglerad marknad får inte marknadsföras med osann eller vilseledande information eller genom förfaranden som strider mot god sed eller annars är otillbörliga.

Om det efter att informationen getts framgår att den är vilseledande eller osann på ett sätt som är relevant för investerare, ska den utan dröjsmål rättas eller kompletteras i tillräcklig utsträckning.

40 §

Handelskalender

Finansinspektionen ska på sina webbsidor lägga ut en kalender varav det framgår vilka dagar handel bedrivs på en reglerad marknad.

Insideranmälan

41 §

Skyldighet att göra insideranmälan

En insider ska i enlighet med 42 § till börsens insiderregister som avses i 43 § anmäla uppgifter om sådana aktier och om sådana finansiella instrument vilkas värde bestäms på basis av nämnda aktier och som är föremål för handel på en reglerad marknad eller på en multilateral handelsplattform i Finland, nedan *insideranmälan*.

Med börsens *insider* avses

1) medlemmarna och suppleanterna i en börs styrelse och förvaltningsråd, börsens verkställande direktör och dennes ställföreträdare samt börsens revisorer, revisorssuppleanter och de för revisionen av börsen huvudansvariga anställda hos en revisionsammanslutning,

2) andra börsanställda som på grund av sin ställning eller sina uppgifter regelbundet har tillgång till insiderinformation om aktier eller finansiella instrument som avses i 1 mom.

42 §

Insideranmälan

En insider ska göra insideranmälan inom fjorton dagar efter sin utnämning till ett uppdrag som avses i 41 § 2 mom.

I insideranmälan ska nämnas

1) omyndig, vars intressebevakare den anmälningsskyldige är,

2) organisationer och stiftelser där den anmälningsskyldige eller en omyndig som avses i 1 punkten direkt eller indirekt har bestämmande inflytande,

3) den anmälningsskyldiges samt en i 1 punkten avsedd omyndigs och en i 2 punkten avsedd organisations eller stiftelses innehav av aktier, finansiella instrument som berättigar till aktier, andra finansiella instrument som berättigar till sådana finansiella instrument samt finansiella instrument vilkas värde bestäms utifrån finansiella instrument som avses ovan och som i Finland är föremål för handel på en reglerad marknad eller på en multilateral handelsplattform.

En insider ska medan uppdraget pågår inom sju dagar underrätta börsen om

1) förvärv och avyttringar av värdepapper och finansiella instrument som avses i 2 mom. 3 punkten, då förändringen i ägandet uppgår till minst 5 000 euro,

2) andra förändringar i uppgifter som avses i denna paragraf.

De uppgifter som avses i 2 mom. 2 och 3 punkten behöver inte uppges till den del de gäller bostadsaktiebolag, ömsesidiga fastighetsaktiebolag som avses i 28 kap. 2 § i lagen om bostadsaktiebolag (1599/2009), ideella föreningar och ekonomiska föreningar eller sådana organisationer som drivs utan vinstsyfte. Om en organisation bedriver regelbunden handel med värdepapper, ska emellertid även uppgifter om denna organisation lämnas.

I anmälan ska ingå uppgifter som behövs för att identifiera personen, organisationen eller stiftelsen i fråga samt uppgifter om aktierna och om andra finansiella instrument.

Om värdepapper eller finansiella instrument som avses i 2 mom. 3 punkten har överförts till värdeandelssystemet kan börsen organisera ett förfarande som gör det möjligt

att hämta uppgifterna ur värdeandelssystemet. I så fall behövs inga separata anmälningar.

43 §

Börsens insiderregister

Börsen ska föra ett register över insideranmälningar som avses i 42 § (*börsens insiderregister*), varav för varje insider framgår de aktier och finansiella instrument som ägs av insidern, en omyndig som avses i 42 § 2 mom. 1 punkten och av en organisation eller stiftelse som avses i 2 punkten och som är av det slag som nämns i momentet, samt specificerade förvärv och avyttringar.

Om anmälningar görs i enlighet med 42 § 6 mom. kan börsens insiderregister till denna del bildas av uppgifter från värdeandelssystemet.

Upprätthållandet av börsens insiderregister ska organiseras på ett tillförlitligt sätt. De uppgifter som registrerats i registret ska bevaras i fem år efter registreringen. Var och en har rätt att mot ersättning av kostnaderna få utdrag och kopior ur registret. Fysiska personers personbeteckning och adress och andra fysiska personers än insiders namn är dock inte offentliga.

Börsen ska varje år rapportera till Finansinspektionen om upprätthållandet av insiderregistret, om övervakningen av insiders anmälningsskyldighet och om vilka åtgärder börsen har vidtagit ifall bestämmelserna, föreskrifterna eller börsens interna anvisningar inte iakttagits.

44 §

Finansinspektionens behörighet att utfärda föreskrifter

Finansinspektionen kan utfärda närmare föreskrifter om

1) hur börsverksamhet enligt 17 § ska ordnas på ett tillförlitligt sätt och vilka omständigheter som ska iaktas i fråga om principerna för identifiering och förebyggande av intressekonflikter,

2) transaktioner som avses i 21 § 1 mom., samt rapporter som avses i 2 mom. och rapportering till Finansinspektionen,

3) meddelanden som avses i 25 §,

4) innehållet i insideranmälningar som avses i 42 § och hur de ska göras,

5) om innehållet i börsens insiderregister som avses i 43 § och hur uppgifterna ska registreras,

6) rapporter som avses i 43 § 4 mom. och om rapportering till Finansinspektionen.

Finansinspektionen utfärdar närmare föreskrifter om

1) villkoren för utläggning av börsverksamhet på entreprenad enligt 19 § och om innehållet i meddelanden som avses i 20 §,

2) villkoren för att en börs i enlighet med 30 § 3 mom. får auktorisera en tillhandahållare av investeringstjänster eller en annan person som handelspart, så att Finansinspektionens rätt att få tillräcklig information om handelsparters kunder och deras affärstransaktioner tryggas.

De föreskrifter som avses ovan i 1 mom. 1 punkten och i 2 mom. 1 punkten ska i tillämpliga delar motsvara också de föreskrifter som utfärdas för värdepappersföretag med stöd av 7 kap. 23 § 1 mom. 1—4 punkten i lagen om investeringstjänster. De föreskrifter som avses ovan i 1 mom. 2 och 4—6 punkten ska i tillämpliga delar motsvara de föreskrifter som utfärdas för värdepappersföretag med stöd av 7 kap. 23 § 1 mom. 5 punkten och 2 mom.

3 kap.

Utländska börsers verksamhet i Finland

1 §

Börser i andra EES-stater

Innan en marknadsplatsoperatör som svarar en börs som är auktoriserad i en annan EES-stat får erbjuda en i Finland etablerad tillhandahållare av investeringstjänster eller en annan person möjlighet att direkt bedriva handel på en reglerad marknad ska den behöriga myndigheten i den stat som auktoriserat marknadsplatsoperatören göra en anmälan om saken till Finansinspektionen.

Vad som föreskrivs i 1 mom. ska tillämpas också på multilaterala handelsplattformar som drivs av marknadsplatsoperatörer.

2 §

Tredjeländers börser

Marknadsplatsoperatörer som är auktoriserade i tredjeländer får endast med finansministeriets tillstånd erbjuda i Finland etablerade tillhandahållare av investeringstjänster eller andra personer möjlighet att direkt delta i handel som motsvarar handel på en reglerad marknad.

Vad som föreskrivs i 1 mom. ska också tillämpas på handel som motsvarar handel på multilaterala handelsplattformar som drivs av marknadsplatsoperatörer.

4 kap.

Multilaterala handelsplattformar

1 §

Marknadsplatsoperatörer som ordnar multilateral handel

En multilateral handelsplattform kan i enlighet med detta kapitel drivas endast av en marknadsplatsoperatör som ordnar multilateral handel som avses i 1 kap. 2 § 8 punkten.

2 §

Regler för multilaterala handelsplattformar

En marknadsplatsoperatör som ordnar multilateral handel ska upprätta och ge allmänheten tillgång till regler åtminstone om

- 1) hur och på vilka grunder finansiella instrument tas upp till handel,
- 2) hur handeln sker,
- 3) hur och på vilka grunder handelsparter godkänns och godkännanden återkallas,
- 4) vilka rättigheter och skyldigheter handelsparterna har,

5) vilka påföljder som kan påföras handelsparter för överträdelse av reglerna och hur påföljderna bestäms.

Om en marknadsplatsoperatör som ordnar multilateral handel driver en multilateral handelsplattform där värdepapper tas upp till handel på ansökan av emittenten, ska i reglerna utöver vad som föreskrivs i 1 mom. anges

1) vilka krav, rättigheter och skyldigheter som för fullgörande av skyldigheter enligt denna lag, enligt bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den och enligt reglerna för den multilaterala handelsplattformen i övrigt gäller för värdepappersemitterter och deras förvaltning,

2) hur och i vilket förfarande information om värdepapper och emittenter offentliggörs,

3) hur bolagsprospekt om värdepapper och emittenter upprättas och offentliggörs, om ett sådant prospekt som avses i 3 och 4 kap. i värdepappersmarknadslagen inte behöver offentliggöras över värdepapperen,

4) vilka påföljder som kan påföras värdepappersemitterter för överträdelse av reglerna och hur påföljderna bestäms,

5) vilka uppgifter om omständigheter som är relevanta för värdet på värdepapper emittenten ska offentliggöra enligt 6 kap. 4 § i värdepappersmarknadslagen.

En marknadsplatsoperatör som ordnar multilateral handel ska tillställa Finansinspektionen reglerna och ändringar i dem i god tid innan de träder i kraft. Finansinspektionen ska kontrollera att reglerna uppfyller kraven enligt 1 och 2 mom.

3 §

Marknadsplatsoperatörers informationsskyldighet

En marknadsplatsoperatör som ordnar multilateral handel ska tillhandahålla tillräcklig information om finansiella instrument som är föremål för handel eller på annat sätt se till att det finns tillgång till information, för att handelsparterna ska kunna bilda sig en välgrundad uppfattning om de finansiella instrumenten. Informationen ska tillhandahållas

las med beaktande av handelsparternas yrkesskicklighet och särdragen hos de finansiella instrument som är föremål för handel.

4 §

Upptagande av finansiella instrument till handel

En marknadsplatsoperatör som ordnar multilateral handel kan ta upp finansiella instrument till handel, om tillgången till information om instrumenten kan tryggas i enlighet med 3 §.

Värdepapper kan tas upp till handel på ansökan av emittenten eller utan emittentens samtycke.

Värdepapper kan inte tas upp till handel på ansökan av emittenten om inte tillräcklig information om värdepapperen och emittenten finns tillgänglig för ordnande av tillförlitlig handel. Emittenten ska med den som ordnar multilateral handel ingå ett skriftligt avtal om upptagande av värdepapperen till offentlig handel, vari emittenten förbinder sig att iaktta de regler som avses i 2 § 2 mom.

Om värdepapper har tagits upp till handel utan emittentens samtycke, får emittenten inte i reglerna för den multilaterala handelsplattformen åläggas informationsskyldighet.

5 §

Rätt att verka som handelspart

En marknadsplatsoperatör som ordnar multilateral handel ska som handelsparter godkänna finländska värdepappersförmedlare samt tillhandahållare av investeringstjänster med motsvarande auktorisation i en EES-stat som uppfyller kraven enligt lagen och reglerna för den multilaterala handelsplattformen.

Andra personer med säte i en EES-stat ska godkännas som handelsparter om de uppfyller de krav som reglerna för en multilateral handelsplattform ställer och om det med hänsyn till den utredning som erhållits om sökandens tillförlitlighet, anseende, erfarenhet

och lämplighet i övrigt eller annars är sannolikt att sökandens deltagande i handeln inte äventyrar dess tillförlitlighet. Sökanden ska dessutom ha tillräckliga finansiella och övriga förutsättningar för att uppfylla sina åtaganden som följer av handeln med finansiella instrument.

En marknadsplatsoperatör som ordnar multilateral handel får som handelsparter godkänna också andra än i 1 mom. avsedda utländska tillhandahållare av investeringstjänster som handelsparter, om de i enlighet med 2 kap. 30 § 3 mom. har godkänts som handelsparter och om sökanden uppfyller de krav som ställs i Finansinspektionens föreskrifter och i reglerna för den multilaterala handelsplattformen.

Utöver vad som föreskrivs i den multilaterala handelsplattformens regler enligt 2 § ska en marknadsplatsoperatör som ordnar multilateral handel för viss tid eller tills vidare återkalla en handelsparts godkännande, om Finansinspektionen av vägande skäl beslutar att kräva detta. Finansinspektionen ska före beslutet höra marknadsplatsoperatören och handelsparten, om inte annat följer av ärendets brådskande natur eller av någon annan särskild orsak.

6 §

Clearing och avveckling av transaktioner

En marknadsplatsoperatör som ordnar multilateral handel ska sörja för ändamålsenlig clearing och avveckling av transaktionerna.

Om en marknadsplatsoperatör som ordnar multilateral handel anlitar en utländsk clearingorganisation för clearing och avvecklingen av transaktionerna, ska clearingorganisationen och den utländska clearingorganisationen ordna sitt samarbete så att handelns tillförlitlighet eller stabiliteten på finansmarknaden inte äventyras.

En marknadsplatsoperatör som ordnar multilateral handel ska i god tid på förhand informera finansministeriet, Finlands Bank och Finansinspektionen om ändringar i arrange-

mang som gäller clearing och avveckling av transaktionerna.

7 §

Avbrytande och avslutande av handel

En marknadsplatsoperatör som ordnar multilateral handel ska avbryta eller avsluta handeln med finansiella instrument, om det är nödvändigt på grund av förfaranden som strider mot bestämmelserna eller föreskrifterna om handeln, mot reglerna för en multilateral handelsplattform eller mot god sed.

En marknadsplatsoperatör som ordnar multilateral handel ska omedelbart offentliggöra beslut om avbrytande eller avslutande av handeln med finansiella instrument. Dessutom ska marknadsplatsoperatören informera Finansinspektionen om avbrytandet och avslutandet av handeln.

Finansinspektionen kan ålägga en marknadsplatsoperatör som ordnar multilateral handel att avbryta handeln med finansiella instrument för högst tio på varandra följande bankdagar åt gången. Ett sådant avbrott förutsätter att Finansinspektionen har grundad anledning att misstänka att denna lag, värdepappersmarknadslagen eller med stöd av dem utfärdade bestämmelser eller föreskrifter eller reglerna för en multilateral handelsplattform överträds eller att det finns något annat särskilt tungt vägande skäl att avbryta handeln.

Om en behörig myndighet som motsvarar Finansinspektionen i en EES-stat har meddelat Finansinspektionen att den har avbrutit handeln med finansiella instrument som är föremål för handel på en reglerad marknad och samma finansiella instrument är föremål för handel på en multilateral handelsplattform, ska Finansinspektionen förbjuda marknadsplatsoperatören att ordna handel på plattformen under avbrottet. Ett sådant förbud kan dock inte utfärdas om det medför betydande olägenhet för investerarna eller för finansmarknadens funktion.

Om Finansinspektionen i enlighet med 2 kap. 31 § 4 mom. har fastställt en börs beslut om att avbryta handeln eller i enlighet med 2 kap. 31 § 6 mom. ålagt börsen att av-

bryta handeln med finansiella instrument och dessa är föremål för handel på en multilateral handelsplattform, ska marknadsplatsoperatören som ordnar handeln avbryta handeln med de finansiella instrumenten.

8 §

Handelsförbud

Finansinspektionen kan förbjuda en marknadsplatsoperatör som ordnar multilateral handel att ordna handel med finansiella instrument, om det vid handeln eller uppfyllandet av emittentens informationsskyldighet i samband med den eller informationskyldigheten i samband med upptagande till handel, vidtas åtgärder som väsentligen strider mot denna lag, mot värdepappersmarknadslagen eller mot bestämmelser eller föreskrifter som har utfärdats med stöd av dem eller mot reglerna för den multilaterala handelsplattformen eller om det finns något annat särskilt tungt vägande skäl att förbjuda handeln.

Vad som föreskrivs i 7 § 4 mom. ska tillämpas också på ett sådant förbud mot handel med finansiella instrument som är föremål för handel på en reglerad marknad som en EES-stats behöriga myndighet som motsvarar Finansinspektionen har underrättat Finansinspektionen om.

9 §

Marknadsplatsoperatörers tillsynsuppgifter

En marknadsplatsoperatör som ordnar multilateral handel ska ordna tillräcklig och tillförlitlig tillsyn för att säkerställa iakttagandet av denna lag, värdepappersmarknadslagen och bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av dem samt börsreglerna och reglerna för den multilaterala handelsplattformen.

En marknadsplatsoperatör som ordnar multilateral handel ska informera Finansinspektionen om förfaranden som uppenbart strider

mot denna lag, mot värdepappersmarknads-lagen eller mot bestämmelser och föreskrifter som har utfärdats med stöd av dem eller mot reglerna för den multilaterala handelsplatt-formen, om inte förfarandet omedelbart rättas till eller situationen reder upp sig på något annat sätt. Finansinspektionen ska dock alltid informeras om förfaranden som har inneburit väsentliga eller upprepade överträdelser av bestämmelserna, föreskrifterna eller reglerna.

10 §

Avbrytande av verksamhet

Finansministeriet kan förordna att en marknadsplatsoperatör som ordnar multilate-ral handel ska avbryta verksamheten på en multilateral handelsplattform för viss tid, om det i marknadsplatsoperatörens verksamhet har konstaterats oskicklighet eller vårdslöshet eller om det har förekommit störningar i om-sättningen av de finansiella instrument som är föremål för handel och det är uppenbart att fortsatt verksamhet allvarligt kan skada fi-nansmarknadens tillförlitlighet eller stabilitet eller investerarnas ställning.

Finansministeriet ska innan det fattar beslut enligt 1 mom. höra marknadsplatsoperatören och be Finlands Bank och Finansinspektio-nen om yttranden, om inte något annat följer av ärendens brådskande natur.

11 §

Marknadsföring

En multilateral handelsplattform får inte marknadsföras med osann eller vilseledande information eller genom förfaranden som strider mot god sed eller annars är otillbörli-ga.

Om det efter att informationen getts fram-går att den är osann eller vilseledande på ett sätt som är relevant för investerare, ska den

utan dröjsmål rättas eller kompletteras i till-räcklig utsträckning.

12 §

Finansinspektionens behörighet att utfärda föreskrifter

Finansinspektionen utfärdar närmare före-skrifter om förutsättningarna för att en mark-nadsplatsoperatör som ordnar multilateral handel ska kunna godkänna en person som avses i 5 § 3 mom. som handelspart. Be-stämmelserna ska i tillräcklig utsträckning trygga Finansinspektionens rätt att få infor-mation om handelsparters kunder.

5 kap.

Interna transaktioner

1 §

Anmälningsskyldighet

En tillhandahållare av investeringstjänster som har för avsikt att inleda eller upphöra med verksamhet som systematisk internhand-lare med aktier som är föremål för handel på en reglerad marknad ska en månad innan verksamheten inleds göra en skriftlig anmä-lan om detta till Finansinspektionen.

2 §

Tillämpningsområde

Bestämmelserna i 3—5 § i detta kapitel ska tillämpas på

1) sådana systematiska internhandlare som enligt 1 § utför order med aktier som det finns en likvid marknad för,

2) transaktioner som är mindre än eller lika stora som standardstorleken på marknaden för aktien i fråga.

Det finns en likvid marknad enligt 1 mom. för aktier om handeln med dem uppfyller de krav som ställs i artiklarna 22.1 a och b i förordningen om genomförande av direktivet om marknader för finansiella instrument. I förordningen om genomförande av direktivet om marknader för finansiella instrument föreskrivs också hur standardstorleken på marknaden för aktier fastställs och hur uppgifterna offentliggörs.

3 §

Offentliggörande av bud

En systematisk internhandlare ska för aktierna offentliggöra bindande köp- eller säljbud som återspeglar villkoren på marknaden, enligt vad som föreskrivs i förordningen om genomförande av direktivet om marknader för finansiella instrument. Ett bud får vara högst så stort som standardstorleken för aktierna på marknaden. En systematisk internhandlare har rätt att när som helst ändra sitt bud. Vid exceptionella marknadsvillkor får en systematisk internhandlare också återta sitt bud.

4 §

Utförande av order

Med *professionella kunder* och *icke-professionella kunder* avses i denna paragraf detsamma som i lagen om investeringstjänster. På utförande av kundorder ska utöver denna lag tillämpas lagen om investeringstjänster.

En systematisk internhandlare är skyldig att utföra en kundorder till det budpris som gäller vid tidpunkten då ordern tas emot, om

inte något annat följer av denna paragraf och 5 §.

En systematisk internhandlare får utföra en professionell kunds order till ett bättre pris än budpriset, förutsatt att priset ligger inom ett offentliggjort intervall nära marknadsförhållandena och förutsatt att orderns storlek överstiger den storlek som är vanlig i fråga om icke-professionella investerars order. I förordningen om genomförande av direktivet om marknader för finansiella instrument föreskrivs om vanlig orderstorlek för icke-professionella investerare.

En systematisk internhandlare får utföra en professionell kunds order till ett bättre pris än budpriset också ifall ordern utgör en del av en order som utförs med flera värdepapper eller ifall det på ordern enligt villkoren för den tillämpas ett annat pris än marknadspriset. I förordningen om genomförande av direktivet om marknader för finansiella instrument föreskrivs närmare om undantag enligt detta moment.

En systematisk internhandlare som av en kund får en order som överstiger den systematiska internhandlarens högsta budpris men understiger standardstorleken på marknaden för aktien, får genomföra också den del av ordern som överstiger den angivna volymen, förutsatt att den utförs till det högsta budpriset eller, om något av undantagen i 3 eller 4 mom. är tillämpligt på ordern, till ett bättre pris.

En systematisk internhandlare som av en kund får en order som ligger mellan två systematiska internhandlars budpris, får genomföra hela ordern till någotdera budpriset eller, om något av undantagen i 3 eller 4 mom. är tillämpligt på ordern, till ett bättre pris.

5 §

Kundförhållanden

En systematisk internhandlare har rätt att på grundval av sin affärspolicy avgöra vilka personer den ger tillgång till sina bud. Beslutet ska vara tydligt och opartiskt. En systema-

tisk internhandlare får på ekonomiska grunder vägra ingå affärsförbindelser med en kund eller avbryta affärsförbindelserna.

En systematisk internhandlare har rätt att på ett icke-diskriminerande sätt begränsa det antal transaktioner från samma kund som den åtar sig att utföra och det totala antalet transaktioner från olika kunder vid samma tidpunkt, förutsatt att antalet order eller volymer av ordena som kunderna efterfrågar avsevärt överstiger normen. I förordningen om genomförande av direktivet om marknader för finansiella instrument föreskrivs närmare om förutsättningarna för begränsning av antalet transaktioner.

6 §

Avbrytande och förbjudande av handel

Finansinspektionen kan ålägga en systematisk internhandlare att avbryta interna transaktioner med aktier för högst tio på varandra följande bankdagar åt gången. Ett sådant avbrott förutsätter att Finansinspektionen har grundad anledning att misstänka att denna lag eller värdepappersmarknadslagen eller med stöd av dem utfärdade bestämmelser eller föreskrifter överträds vid handeln eller uppfyllandet av informationsskyldigheten eller att det finns något annat särskilt tungt vägande skäl att avbryta transaktionerna.

Finansinspektionen kan förbjuda en systematisk internhandlare att ordna interna transaktioner med aktier, om det vid handeln eller uppfyllandet av informationsskyldigheten vidtas åtgärder som väsentligen strider mot denna lag eller värdepappersmarknadslagen eller mot bestämmelser eller föreskrifter som har utfärdats med stöd av dem eller om det finns något annat särskilt tungt vägande skäl att förbjuda transaktionerna.

Om Finansinspektionen i enlighet med 2 kap. 31 § 4 mom. har fastställt börsens beslut om att avbryta handeln eller i enlighet med 2 kap. 31 § 6 mom. ålagt börsen att avbryta handeln med aktier och dessa är föremål för interna transaktioner, ska den syste-

matiska internhandlaren avbryta handeln med aktierna i fråga.

DEL III

ÖPPENHET I HANDELN MED FINANSIELLA INSTRUMENT

6 kap.

Informationsskyldighet för börser och för marknadsplatsoperatörer som ordnar multilateral handel

1 §

Aktier som är föremål för handel på en reglerad marknad

Denna paragraf ska tillämpas på aktier som är föremål för handel på en reglerad marknad.

Börser och marknadsplatsoperatörer som ordnar multilateral handel ska offentliggöra information om köp- och säljbud på aktier som är föremål för handel som de bedriver samt inbjudningar till erbjudanden, enligt vad som föreskrivs i förordningen om genomförande av direktivet om marknader för finansiella instrument. Skyldighet att offentliggöra information föreligger dock inte om marknadsmodellen, anbudstypen eller anbudets storlek uppfyller de villkor för avvikelser från skyldigheten som anges i förordningen om genomförande av direktivet om marknader för finansiella instrument.

Börser och marknadsplatsoperatörer som ordnar multilateral handel ska offentliggöra så aktuell information som möjligt om transaktioner med aktier som är föremål för den handel som de bedriver, enligt vad som föreskrivs i förordningen om genomförande av direktivet om marknader för finansiella instrument. Börser och marknadsplatsoperatörer som ordnar multilateral handel kan dock besluta att information om transaktioner som är stora i jämförelse med den sedvanliga handeln får offentliggöras senare. I förordningen om genomförande av direktivet om marknader för finansiella instrument före-

skrivs närmare om förutsättningarna för senareläggning.

Innan börser och marknadsplatsoperatörer som ordnar multilateral handel fattar beslut i enlighet med 3 mom. ska de inhämta Finansinspektionens tillstånd för arrangemang som innebär senareläggning av offentliggörandet. Allmänheten ska informeras om sådana arrangemang.

2 §

Övriga finansiella instrument

Börser och marknadsplatsoperatörer som ordnar multilateral handel ska offentliggöra information om köp- och säljbud, inbjudningar till erbjudande samt transaktioner som gäller andra värdepapper än finansiella instrument som avses i 1 § och som är föremål för den offentliga handel som de bedriver. Information ska offentliggöras i den omfattning som med beaktande av arten och volymen av handeln med de finansiella instrumenten är nödvändig för att trygga en tillförlitlig och opartisk handel.

7 kap.

Informationsskyldighet för tillhandahållare av investeringstjänster

1 §

Skyldighet att offentliggöra limiterade order

En tillhandahållare av investeringstjänster som på grund av marknadsläget inte omedelbart kan utföra en kundorder att köpa eller sälja aktier som är föremål för handel på en reglerad marknad, till ett av kunden angivet högsta eller lägsta pris eller bättre, ska omedelbart i syfte att utföra kundordern så snabbt som möjligt offentliggöra den limiterade kundordern på ett sätt som gör den lätt tillgänglig för övriga marknadsaktörer. En tillhandahållare av investeringstjänster är emellertid inte skyldig att offentliggöra en order, om kunden har gett uttryckliga instruktioner att så inte ska ske.

En tillhandahållare av investeringstjänster kan anses ha offentliggjort en order på det sätt som avses i 1 mom. åtminstone om tillhandahållaren har vidarebefordrat den för offentliggörande på en reglerad marknad eller på en multilateral handelsplattform, så som närmare föreskrivs i förordningen om genomförande av direktivet om marknader för finansiella instrument. I förordningen föreskrivs närmare också om andra sätt att offentliggöra kundorder.

En tillhandahållare av investeringstjänster behöver inte offentliggöra en kunds limiterade order på det sätt som föreskrivs i 1 och 2 mom., om ordern är stor jämfört med den normala orderstorleken på marknaderna. I förordningen om genomförande av direktivet om marknader för finansiella instrument föreskrivs hur man för varje akties del bestämmer minimistorleken av en order som ska anses vara av större än standardstorleken på marknaden.

Denna paragraf ska inte tillämpas på sådana transaktioner mellan handelsparter på en bors som genomförs på en reglerad marknad. Denna paragraf ska inte heller tillämpas på transaktioner mellan handelsparter på en multilateral handelsplattform eller mellan en marknadsplatsoperatör som ordnar multilateral handel och handelsparter, när det är fråga om transaktioner som genomförs på en multilateral handelsplattform.

2 §

Information om aktieköp som tillhandahållare av investeringstjänster är skyldiga att offentliggöra

En tillhandahållare av investeringstjänster som utanför en reglerad marknad eller multilateral handelsplattform för egen eller kunds räkning genomför transaktioner med aktier som är föremål för offentlig handel på en reglerad marknad, är skyldig att offentliggöra information om handeln i så nära realtid som möjligt.

I förordningen om genomförande av direktivet om marknader för finansiella instrument föreskrivs närmare om

1) vilka uppgifter som ska offentliggöras om transaktioner,

2) inom vilken tid uppgifterna senast ska offentliggöras,

3) olika sätt för tillhandahållaren av investeringstjänster att offentliggöra uppgifter,

4) vilka villkor tillhandahållaren av investeringstjänster ska uppfylla för att offentliggöra uppgifterna,

5) förfarandet i situationer där två tillhandahållare av investeringstjänster enligt 1 mom. är skyldiga att offentliggöra uppgifter om samma transaktion.

En tillhandahållare av investeringstjänster kan besluta offentliggöra information om en transaktion senare än enligt 1 mom., om transaktionen är stor i förhållande till den normala omfattningen av handeln med aktierna i fråga. I förordningen om genomförande av direktivet om marknader för finansiella instrument föreskrivs närmare om förutsättningarna för senareläggning.

3 §

Interna transaktioner

På skyldigheten att offentliggöra bud i samband med interna transaktioner ska tillämpas bestämmelserna i 5 kap.

DEL IV

SÄRSKILDA BESTÄMMELSER

8 kap.

Tillsyn och tystnadsplikt

1 §

Tillsyn

Finansinspektionen utövar tillsyn över efterlevnaden av denna lag samt bestämmelser

och föreskrifter som utfärdats och börsregler som fastställts med stöd av denna lag.

2 §

Tillsyn över råvaruderivatmarknaden

Finansinspektionen ska bedriva ett ändamålsenligt samarbete med Energimarknadsverket vid tillsynen över handel med derivatinstrument vars underliggande tillgångar utgörs av el, naturgas eller utsläppsätter.

Finansinspektionen ska innan den vidtar åtgärder eller fattar beslut som berör handel med el- eller naturgasbaserade derivatinstrument höra Energimarknadsverket, om åtgärderna uppenbarligen skulle inverka väsentligt på el- eller naturgasmarknadens funktion eller leveranssäkerheten i fråga om el eller naturgas eller på ett enligt elmarknadslagen (386/1995) eller naturgasmarknadslagen (508/2000) systemansvarigt företags verksamhet, om inte något annat följer av ärendets brådskande natur.

3 §

Tystnadsplikt

Den som vid fullgörande av uppdrag enligt denna lag eller som i egenskap av medlem eller ersättare i ett börsorgan eller som anställd hos en börs har fått kännedom om en icke-offentliggjord uppgift om en emittents eller någon annan persons finansiella ställning eller om en omständighet som gäller deras enskilda förhållanden eller affärs- eller yrkeshemligheter, får inte röja eller utnyttja uppgifterna om det inte har bestämts eller i behörig ordning föreskrivits att de ska röjas eller om inte den i vars intresse tystnadsplikten gäller ger sitt samtycke.

En medlem eller ersättare i ett börsorgan eller en anställd hos en börs får trots 1 mom. röja information som avses i bestämmelsen för en person som är anställd hos ett i en annan stat verksamt företag eller som är medlem i ett i en annan stat verksamt organ som ordnar motsvarande handel som en börs och som står under myndighetstillsyn, om röjandet av informationen är nödvändigt för att trygga en effektiv tillsyn över värdepappers-

marknaden. En ytterligare förutsättning är att personen i fråga omfattas av motsvarande tystnadsplikt som enligt 1 mom.

I lagen om Finansinspektionen föreskrivs om Finansinspektionens rätt att lämna uppgifter.

9 kap.

Överklagande

1 §

Överklagande av finansministeriets beslut

Bestämmelser om överklagande av beslut som finansministeriet har meddelat med stöd av denna lag finns i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Om ett beslut enligt 2 kap. 3 § om beviljande av tillstånd för börsverksamhet eller ett beslut enligt 24 § 1 mom. om fastställelse av börsregler eller ändringar i dem inte har getts inom föreskriven tid, får sökanden anföra besvär. Besvären anses i så fall gälla avslag på ansökan. Sådana besvär får anföras tills beslut har meddelats. Finansministeriet ska underrätta besvärmyndigheten om beslutet, om detta har utfärdats efter överklagande. Övriga bestämmelser om anförande och behandling av besvär finns i förvaltningsprocesslagen.

2 §

Överklagande av Finansinspektionens beslut

Bestämmelser om överklagande av beslut som Finansinspektionen meddelat med stöd av denna lag finns i förvaltningsprocesslagen och i 73 § i lagen om Finansinspektionen. Förvaltningsdomstolen ska behandla ärenden som avses i 2 kap. 25 och 28—32 §, 4 kap. 5, 7 och 8 § samt 5 kap. 6 § i brådskande ordning.

Emittenter och börser får överklaga Finansinspektionens beslut i ärenden som har hänskjutits till den enligt 2 kap. 28 § 7 mom. och 29 § 2 mom. En registrerad förening som bevakar investerarnas intressen samt investera som äger värdepapper vilka beslutats bli

avförda från börslistan eller äger värdepapper som berättigar till sådana, får överklaga Finansinspektionens beslut i ärenden som avses i 2 kap. 29 § 2 mom.

10 kap.

Administrativa påföljder

1 §

Ordningsavgift

Ordningsavgift påförs för försummelse att iaktta eller för överträdelse av följande bestämmelser som avses i 38 § 1 mom. 2 punkten i lagen om Finansinspektionen:

1) 2 kap. 41—43 § om insideranmälan och insiderregister,

2) 5 kap. 3 § om systematiska internhandlares offentliggörande av bud,

3) 6 kap. 1 § om skyldighet att offentliggöra köp- och säljbud på aktier, inbjudningar till erbjudanden samt aktietransaktioner,

4) 6 kap. 2 § om skyldighet att offentliggöra köp- och säljbud, inbjudningar till erbjudande samt transaktioner som gäller andra finansiella instrument än sådana som avses i 6 kap. 1 §,

5) 7 kap. 1 § om skyldighet att offentliggöra limiterade order,

6) 7 kap. 2 § 1 mom om tillhandahållare av investeringstjänster och deras skyldighet att offentliggöra uppgifter om aktieköp.

Utöver vad som föreskrivs i 1 mom. är också närmare bestämmelser, föreskrifter samt bestämmelser i sådana förordningar och beslut av Europeiska kommissionen som utfärdats med stöd av direktivet om marknader för finansiella instrument och som gäller de bestämmelser som avses i 1—6 punkten i nämnda moment, sådana bestämmelser som avses i 38 § 1 mom. 2 punkten i lagen om Finansinspektionen.

2 §

Påföljdsavgift

Påföljdsavgift påförs för försummelse att iaktta eller för överträdelse av följande be-

stämmelser som avses i 40 § 1 mom. i lagen om Finansinspektionen:

- 1) 2 kap. 17 § om organisering av börsverksamhet,
- 2) 2 kap. 18 § om en börs tillsynsuppgifter,
- 3) 2 kap. 21 § 1 mom. om privata transaktioner,
- 4) 2 kap. 33 § om clearing och avveckling av transaktioner,
- 5) 4 kap. 2 § om regler för multilaterala handelsplattformar,
- 6) 4 kap. 6 § om clearing och avveckling av transaktioner på en multilateral handelsplattform,
- 7) 4 kap. 9 § om marknadsplatsoperatörens tillsynsuppgifter.

Utöver vad som föreskrivs i 1 mom. är också närmare bestämmelser, föreskrifter samt bestämmelser i sådana förordningar och beslut av Europeiska kommissionen som utfärdats med stöd av direktivet om marknader för finansiella instrument och som gäller de bestämmelser som avses i 1—7 punkten i nämnda moment, sådana bestämmelser som avses i 40 § i lagen om Finansinspektionen.

3 §

Påförande och verkställighet av administrativa påföljder

I 4 kap. i lagen om Finansinspektionen föreskrivs om påförande, offentliggörande, verkställighet och behandling av administrativa påföljder i marknadsdomstolen.

11 kap.

Skadestånds- och straffbestämmelser

1 §

Skadestånd

Den som uppsåtligen eller av vårdslöshet vållar en annan person skada genom förfarande som strider mot denna lag, mot bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats med stöd av den eller mot förordningar och beslut som kommissionen har utfärdat med

stöd av direktivet om marknader för finansiella instrument, är skyldig att ersätta skadan.

På jämkning av skadestånd och fördelning av skadeståndsansvaret mellan två eller flera skadeståndsskyldiga tillämpas i 2 och 6 kap. i skadeståndslagen (412/1974).

2 §

Olovligt ordnande av handel med finansiella instrument

Den som uppsåtligen eller av grov vårdslöshet bedriver börsverksamhet i strid med 2 kap. 1 § eller driver en multilateral handelsplattform i strid med 4 kap. 1 § ska, om gärningen inte är ringa eller om strängare straff för den inte föreskrivs någon annanstans i lag, för *olovligt ordnande av handel med finansiella instrument* dömas till böter eller fängelse i högst ett år.

3 §

Brott mot tystnadsplikten

Den som bryter mot tystnadsplikten enligt 8 kap. 3 § ska dömas till straff enligt 38 kap. 1 eller 2 § i strafflagen, om strängare straff för gärningen inte föreskrivs någon annanstans i lag.

12 kap.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

1 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 .
Genom denna lag upphävs lagen av den 26 oktober 1988 om handel med standardiserade optioner och terminer (772/1988), nedan *den lag som upphävs*, jämte ändringar.

Om det i annan lagstiftning hänvisas till den lag som upphävs eller om det annars avses en bestämmelse i en lag som upphävs,

ska i stället för den tillämpas motsvarande bestämmelse i denna lag.

2 §

Övergångsbestämmelser

En börs som har beviljats verksamhetstillstånd innan denna lag trätt i kraft behöver inte ansöka om nytt verksamhetstillstånd.

En börs ska anpassa sina regler till kraven i denna lag och inom sex månader från att denna lag trätt i kraft ansöka om finansministeriets fastställelse för ändringarna.

En marknadsplatsoperatör som ordnar multilateral handel ska inom sex månader efter att denna lag trätt i kraft anpassa sina regler till lagens krav.

4.

Lag**om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet**

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

DEL I

3 §

**ALLMÄNNA BESTÄMMELSER OCH
DEFINITIONER**

Definitioner

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på förvaltning av värdeandelssystemet och på bedrivande av clearingverksamhet i Finland samt på i denna lag avsedd verksamhet som bedrivs av utländska clearingorganisationer.

På värdepapperscentraler och clearingorganisation tillämpas aktiebolagslagen (624/2006), om inte något annat följer av denna lag eller av någon annan lag som gäller värdepapperscentraler och clearingorganisationer.

2 §

Tillsyn

Efterlevnaden av denna lag och av bestämmelser som utfärdats och föreskrifter som meddelats med stöd av den övervakas av Finansinspektionen i enlighet med vad som föreskrivs i lagen om Finansinspektionen (878/2008) och i denna lag.

I denna lag avses med

1) *värdeandelar* sådana aktier, andelar och andra rättigheter som nämns i 2 kap. 1 § i värdepappersmarknadslagen (/), sådana andra finansiella instrument avses i 1 kap. 10 § i lagen om investeringstjänster (/) och sådana med dem jämförbara rättigheter samt sådana andra värdepapper som har överförts till värdeandelssystemet,

2) *värdeandelssystemet* ett integrerat informationssystem som omfattar i lagen om värdeandelskonton (827/1991) avsedda värdeandelskonton och förteckningar som hänför sig till dem,

3) *värdeandelsregister* ett register som förs av en värdepapperscentral i Finland över värdeandelskonton, över värdeandelar som registrerats på värdeandelskonton samt över rättigheter och skyldigheter som hänför sig till värdeandelskonton och värdeandelar,

4) *värdepapperscentral* ett finländskt aktiebolag som har i denna lag avsett tillstånd att verka som värdepapperscentral,

5) *central motpart* en organisation som på en i lagen om handel med finansiella instrument (/) avsedd reglerad marknad eller multilateral handelsplattform verkar som motpart till parterna i transaktioner med finansiella instrument genom att uppträda som köpare för varje säljare och som säljare för varje köpare, och som svarar för att transaktioner med finansiella instrument avräknas,

6) *clearingmedlem* en organisation som har beviljats rätt att ge clearing av avslut och andra transaktioner med finansiella instrument i uppdrag åt clearingorganisationer och utländska clearingorganisationer,

7) *clearingverksamhet* avräkning och avveckling för handelsparternas räkning av förpliktelser vid handel med finansiella instrument,

8) *clearingorganisation* ett finländskt aktiebolag som enligt denna lag har tillstånd att bedriva fortlöpande yrkesmässig clearingverksamhet,

9) *kontoförvaltare* ett institut som en värdepapperscentral har beviljat rätt att göra registreringar i värdeandelsregister,

10) *utläggning på entreprenad* åtgärder som vidtas i samband med en värdepapperscentral eller en clearingsorganisations verksamhet och som innebär att någon annan producerar en sådan funktion eller tjänst för värdepapperscentralen eller clearingorganisationen som denna annars själv skulle ha utfört,

11) *EES-stat* en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

DEL II

EN VÄRDEPAPPERSCENTRALS, EN CLEARINGORGANISATION, EN UTLÄNDSK CLEARINGORGANISATION OCH EN CLEARINGMEDLEMS VERKSAMHET

2 kap.

En värdepapperscentralens verksamhetstillstånd, ägare, förvaltning och verksamhet

1 §

En värdepapperscentralens tillståndspliktiga verksamhet och huvudkontor

För att bedriva verksamhet som värdepapperscentral krävs det tillstånd av finansministeriet.

Värdepapperscentralen ska ha sitt huvudkontor i Finland.

2 §

Ansökan om verksamhetstillstånd

Finansministeriet kan på ansökan av ett finländskt aktiebolag bevilja bolaget tillstånd att verka som värdepapperscentral. Tillstånd att verka som värdepapperscentral kan sökas också för ett nybildat bolags räkning.

Till ansökan om verksamhetstillstånd ska det fogas en plan för verksamheten som värdepapperscentral och för eventuell i 16 § 3 mom. avsedd annan verksamhet som har ett nära samband med värdepapperscentralens verksamhet samt en ansökan om fastställelse av värdepapperscentralens regler. Planen ska framför allt innehålla en redogörelse för hur värdepapperscentralen klarar av att tillförlitligt och på ett sätt som tryggar en ändamålsenlig utveckling av värdeandelsystemet hantera de värdeandelar som överförs till värdeandelsystemet och sköta de uppgifter som avses i 16 §. Till ansökan ska det dessutom fogas tillräckliga utredningar om värdepapperscentralens

1) ägande,

2) ledning och revisorer,

3) interna kontroll och riskhantering,

4) hantering av eventuella intressekonflikter och bindningar,

5) kapitaltäckning, likviditet och andra ekonomiska verksamhetsförutsättningar,

6) verksamhet och tryggnad av dess kontinuitet också under undantagsförhållanden,

7) tillsynsuppgiften och hur den är ordnad.

Om verksamhetstillstånd söks för ett nybildat bolags räkning, ska det till ansökan dessutom fogas tillräckliga utredningar om sökanden.

På begäran av finansministeriet ska sökanden lämna ministeriet de tilläggsutredningar som behövs för att verksamhetstillstånd ska kunna beviljas.

3 §

Förutsättningar för beviljande av verksamhetstillstånd

Finansministeriet ska bevilja ett verksamhetstillstånd, om ministeriet utifrån vad som utretts kan förvissa sig om att

1) sökanden och den planerade verksamheten uppfyller kraven på en tillförlitlig verksamhet som värdepapperscentral enligt denna lag och enligt bestämmelser som utfärdats och föreskrifter som meddelats med stöd av den,

2) värdepapperscentralens ägare uppfyller de krav som anges i 4 §,

3) ägandet i värdepapperscentralen inte äventyrar dess verksamhet enligt försiktiga och sunda affärsprinciper.

4 §

Betydande ägares tillförlitlighet

Den som äger minst tio procent av en värdepapperscentralens aktiekapital eller en andel som medför minst tio procent av den rösträtt som dess samtliga aktier medför måste vara tillförlitlig.

Tillförlitlig anses inte vara den som

1) under de senaste fem åren före bedömningen har dömts till fängelsestraff eller under de senaste tre åren före bedömningen till bötesstraff för brott som kan anses visa att personen är uppenbart olämplig som ägare i en värdepapperscentral, eller

2) annars genom sin tidigare verksamhet har visat sig vara uppenbart olämplig som ägare i en värdepapperscentral.

Om en dom som avses i 2 mom. 1 punkten inte har vunnit laga kraft, kan den dömda dock fortsätta att utöva beslutanderätt som ägare i värdepapperscentralen, om detta kan anses vara uppenbart motiverat med hänsyn till en helhetsbedömning av den dömdes tidigare verksamhet, de omständigheter som lett till domen och andra relevanta omständigheter.

5 §

Tillståndsbeslut och inledande av en värdepapperscentralens verksamhet

En ansökan om verksamhetstillstånd ska avgöras inom sex månader efter det att den tagits emot eller, om ansökan är bristfällig, efter det att sökanden har lämnat in de handlingar och utredningar som behövs för avgö-

randet. Beslut om verksamhetstillstånd ska dock alltid fattas inom 12 månader efter det att ansökan mottagits. Bestämmelser om överklagande på den grunden att beslut inte har meddelats inom föreskriven tid finns i 8 kap. 5 §.

Innan ärendet avgörs ska finansministeriet begära yttranden om ansökan från Finlands Bank och Finansinspektionen.

Finansministeriet har efter att ha hört sökanden rätt att förena verksamhetstillståndet med sådana begränsningar och villkor i fråga om värdepapperscentralens verksamhet som är nödvändiga för tillsynen eller för stabiliteten på finansmarknaden.

En värdepapperscentral får, om inte annat följer av tillståndsvillkoren, inleda sin verksamhet omedelbart efter det att verksamhetstillstånd har beviljats och värdepapperscentralens regler har fastställts. Om verksamhetstillstånd har beviljats för ett nybildat bolag, får verksamheten inledas efter det att värdepapperscentralen registrerats.

6 §

Verksamhetstillstånd för europabolag

Verksamhetstillstånd ska beviljas också för ett europabolag som avses i rådets förordning (EG) nr 2157/2001 om stadga för europabolag, nedan *europabolagsförordningen*, om bolaget har beviljats motsvarande tillstånd i någon annan EES-stat och har för avsikt att flytta sitt säte till Finland enligt artikel 8 i nämnda förordning. Finansministeriet ska begära ett yttrande om tillståndsansökan från den tillsynsmyndighet som övervakar värdepappersmarknaden i staten i fråga. Flyttningen av sätet får inte registreras förrän verksamhetstillstånd har beviljats. Detsamma gäller när ett europabolag bildas genom fusion så att det övertagande bolaget med säte i någon annan stat än Finland registreras som europabolag i Finland.

7 §

Ekonomiska verksamhetsförutsättningar

En värdepapperscentral ska ha ekonomiska verksamhetsförutsättningar som är tillräckli-

ga med beaktande av omfattningen och arten av värdepapperscentralens verksamhet.

En värdepapperscentral till fullo inbetalda aktiekapital ska uppgå till minst fem miljoner euro.

En värdepapperscentralens tillgångar ska placeras på ett säkert och med tanke på bolagets likviditet betryggande sätt.

8 §

Anmälan om aktieförvärv

Den som har för avsikt att direkt eller indirekt förvärva aktier i en värdepapperscentral ska på förhand underrätta Finansinspektionen om detta, om

1) förvärvarens innehav på grund av förvärvet kommer att inneha minst 10 procent av värdepapperscentralens aktiekapital,

2) innehavet blir så stort att det motsvarar minst 10 procent av röstetalet för samtliga aktier, eller om

3) innehavet annars ger rätt att utöva ett inflytande som är jämförbart med innehav som avses i 2 punkten eller ett annars betydande inflytande i värdepapperscentralens förvaltning.

Om avsikten är att utöka ägarandelen till minst 20, 30 eller 50 procent av värdepapperscentralens aktiekapital eller av röstetalet i värdepapperscentralen, ska en anmälan också om detta förvärv göras till Finansinspektionen på förhand. Motsvarande anmälan ska göras också när ägarandelen minskas så att den underskrider de gränser som anges i detta moment eller i 1 mom.

Vid beräkning av ägarandel och röstetal som avses i 1 och 2 mom. tillämpas 2 kap. 4 § och 7 kap. 4—9 § i värdepappersmarknadslagen.

En värdepapperscentral ska minst en gång om året underrätta Finansinspektionen om ägare med i 1 och 2 mom. angivna andelar och om dessas andel av värdepapperscentralens aktiekapital och av röstetalet i värdepapperscentralen, om värdepapperscentralen känner till dessa uppgifter. Värdepapperscentralen ska omedelbart underrätta Finansinspektionen om sådana förändringar i andelarna som har kommit till dess kännedom. I

anmälan ska lämnas tillräckliga uppgifter om andelarnas storlek och om ägarna samt övriga uppgifter enligt vad Finansinspektionen bestämmer.

Av en anmälan som avses i 1 och 2 mom. ska det framgå behövliga uppgifter och utredning om

1) den anmälningsskyldige samt om dennes tillförlitlighet och finansiella situation,

2) den anmälningsskyldiges innehav i och andra bindningar till värdepapperscentralen,

3) med förvärvet förknippade avtal, finansieringen av förvärvet och, i de fall som avses i 2 mom., om innehavets mål.

Vad som i denna paragraf föreskrivs om anmälningar om förvärv av ägarandelar i en värdepapperscentral gäller också företag som har i 2 kap. 4 § i värdepappersmarknadslagen avsett bestämmande inflytande i en värdepapperscentral (*värdepapperscentralens holdingföretag*).

9 §

Förbud att förvärva aktier

Bestämmelser om Finansinspektionens rätt att förbjuda förvärv av i 8 § avsedda ägarandelar finns i 32 a § i lagen om Finansinspektionen.

Finansinspektionen ska fatta beslut om förbud enligt 1 mom. inom tre månader efter att ha tagit emot en anmälan som avses i 8 §.

Före utgången av den tidsfrist som anges i 2 mom. får den anmälningsskyldige förvärva i 8 § avsedda aktier endast om Finansinspektionen har gett sitt samtycke.

10 §

Återkallelse av verksamhetstillstånd

Finansministeriet kan helt eller delvis återkalla en värdepapperscentralens verksamhetstillstånd, om

1) värdepapperscentralen i sin verksamhet väsentligt har brutit mot lag, mot bestämmelser som utfärdats eller föreskrifter som meddelats med stöd av lag, mot tillståndsvillkoren eller begränsningar i dem eller mot värdepapperscentralens regler,

2) värdepapperscentralen inte har haft verksamhet på sex månader,

3) de föreskrivna förutsättningarna för verksamhetstillstånd inte längre uppfylls,

4) värdepapperscentralens verksamhet eller en del av den inte har inletts inom 12 månader från det att tillståndet beviljades, eller

5) det i värdepapperscentralens ansökan om verksamhetstillstånd har lämnats väsentligt felaktiga eller bristfälliga uppgifter om omständigheter som är av väsentlig betydelse för värdepapperscentralens verksamhet.

Innan finansministeriet fattar ett beslut som avses i 1 mom. ska finansministeriet begära yttrande från Finlands Bank och Finansinspektionen, om inte något annat följer av ärendets brådskande natur. Innan finansministeriet återkallar värdepapperscentralens verksamhetstillstånd på en i 1 eller 3 punkten avsedd grund ska finansministeriet sätta ut en skälig tid inom vilken värdepapperscentralen ska avhjälpa de brister som uppdagats i verksamheten, förutsatt att det inte är nödvändigt att omedelbart återkalla verksamhetstillståndet på grund av att ärendet är brådskande eller för att trygga stabiliteten och en tillförlitlig verksamhet på värdepappersmarknaden.

Om värdepapperscentralen har beslutat upphöra med sin verksamhet, kan finansministeriet på värdepapperscentralens ansökan återkalla dess verksamhetstillstånd. Innan beslutet fattas ska finansministeriet begära yttranden från Finlands Bank och Finansinspektionen.

Om finansministeriet återkallar värdepapperscentralens verksamhetstillstånd med stöd av 1 eller 3 mom., kan finansministeriet samtidigt föreskriva hur verksamheten ska avslutas.

11 §

Begränsning eller avbrytande av verksamheten

Finansministeriet kan för viss tid begränsa en värdepapperscentralens verksamhet eller avbryta dess verksamhet för viss tid eller tills vidare, om det i verksamheten har konstaterats oskicklighet eller oaktsamhet eller om det annars har skett en störning i verksamheten. Dessutom förutsätts det att det är uppen-

bart att en fortsatt verksamhet allvarligt skulle äventyra investerarnas eller clearingmedlemmarnas ställning eller finansmarknadens tillförlitlighet eller stabilitet.

Finansministeriet får meddela förelägganden om organisering av värdepapperscentralens verksamhet under den tid som dess verksamhet är avbruten.

Innan finansministeriet fattar ett i 1 mom. avsett beslut ska finansministeriet höra värdepapperscentralen och begära yttranden från Finlands Bank och Finansinspektionen, om inte något annat följer av ärendets brådskande natur.

12 §

Ledningen av en värdepapperscentral

En värdepapperscentralens styrelse, verkställande direktör och övriga högsta ledning ska leda värdepapperscentralen med yrkesskicklighet samt enligt sunda och försiktiga affärsprinciper. Styrelsemedlemmarna och deras ersättare, verkställande direktören och dennes ställföreträdare samt övriga som hör till den högsta ledningen ska vara tillförlitliga personer som inte är försatta i konkurs och vars handlingsbehörighet inte har begränsats. De ska dessutom ha sådan allmän kännedom om verksamheten på värdepappersmarknaden som behövs både med beaktande av arten och omfattningen av värdepapperscentralens verksamhet och med beaktande av de uppgifter de sköter.

Tillförlitlig anses inte den vara som

1) under de fem år som föregår bedömningen har dömts till fängelsestraff eller under de tre år som föregår bedömningen till bötesstraff för brott som kan anses visa att personen är uppenbart olämplig som styrelsemedlem, ersättare för en styrelsemedlem, verkställande direktör eller ställföreträdare för verkställande direktören eller uppenbart olämplig för någon annan uppgift inom den högsta ledningen, eller

2) annars genom sin tidigare verksamhet har visat sig vara uppenbart olämplig för en i 1 mom. avsedd uppgift.

Om en dom som avses i 2 mom. 1 punkten inte har vunnit laga kraft får den dömde dock fortsätta i ett uppdrag enligt 1 mom., om det-

ta måste anses vara uppenbart motiverat med hänsyn till en helhetsbedömning av den dömdes tidigare verksamhet, de förhållanden som lett till domen och övriga omständigheter som inverkar på saken.

Värdepapperscentralen ska utan dröjsmål underrätta Finansinspektionen om förändringar som gäller i 1 mom. avsedda personer.

Vad som i denna paragraf föreskrivs om värdepapperscentraler ska på motsvarande sätt tillämpas på deras holdingföretag.

13 §

Flyttning av en värdepapperscentralens säte inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet

Om en värdepapperscentral har för avsikt att flytta sitt säte till en annan EES-stat i enlighet med artikel 8 i europabolagsförordningen, ska den utan dröjsmål efter att ha anmält förslaget för registrering sända Finansinspektionen en kopia av det förslag om flyttning som avses i artikel 8.2 och den redogörelse som avses i artikel 8.3 i den förordningen.

Registermyndigheten får inte utfärda intyg enligt 9 § 5 mom. i lagen om europabolag (742/2004), om Finansinspektionen innan tillstånd enligt 2 mom. i nämnda paragraf beviljats har meddelat registermyndigheten att värdepapperscentralen inte har iakttagit bestämmelserna om flyttning av säte eller bestämmelserna om avslutande av verksamheten i Finland. Intyg får utfärdas tidigare än en månad från den dag som avses i 16 kap. 6 § 2 mom. i aktiebolagslagen endast, om Finansinspektionen har meddelat att den inte motsätter sig en flyttning av sätet.

14 §

En värdepapperscentralens deltagande i fusion eller delning inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet

Om en värdepapperscentral deltar i en gränsöverskridande fusion eller delning inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, får registermyndigheten inte utfärda intyg över fusionen enligt 4 § 3 mom. i lagen om

europabolag eller 16 kap. 26 § i aktiebolagslagen eller över delningen enligt 17 kap. 25 § i aktiebolagslagen, om Finansinspektionen innan tillstånd beviljats har meddelat registermyndigheten att värdepapperscentralen inte har iakttagit bestämmelserna om fusion eller delning eller om avslutande av verksamheten i Finland. Intyg får utfärdas tidigare än en månad från den dag som avses i 16 kap. 6 § 2 mom. eller 17 kap. 6 § 2 mom. i aktiebolagslagen endast, om Finansinspektionen har meddelat att den inte motsätter sig fusionen, delningen eller flyttning av sätet i samband med att ett europabolag bildas.

15 §

Organisering av en värdepapperscentralens verksamhet

En värdepapperscentralens verksamhet ska organiseras på ett sätt som är tillförlitligt med beaktande av arten och omfattningen av affärsverksamheten vid värdepapperscentralen. Värdepapperscentralen ska säkerställa den verksamhetsrelaterade riskhanteringen, den interna kontrollen och verksamhetens kontinuitet i alla situationer.

En värdepapperscentral ska ha principer för identifiering och förebyggande av intressekonflikter som hänför sig till dess verksamhet. I verksamhetsprinciperna ska framför allt sådana konfliktsituationer beaktas som kan påverka en tillförlitlig skötsel av värdepapperscentralens tillsynsuppgift enligt 20 §.

Vad som föreskrivs i 1 mom. om värdepapperscentraler ska på motsvarande sätt tillämpas på deras holdingföretag. Finansinspektionen kan bevilja ett holdingföretag dispens från de förpliktelser som anges i 1 mom., om holdingföretaget står under sådan tillsyn i en annan EES-stat som motsvarar tillsynen enligt denna lag.

16 §

En värdepapperscentralens uppgifter

En värdepapperscentral sköter gemensamma uppgifter inom värdeandelssystemet genom att

1) svara för förvaltningen av de centrala datasystem som värdeandelssystemets funktion förutsätter,

2) förvalta värdeandelssystemet och tillhandahålla tjänster som hänför sig till det,

3) föra i 6 kap. 3 § avsedda förteckningar samt förteckningar som avses i 3 och 4 § i lagen om värdeandelsskonton (827/1991) och tillhandahålla tjänster som har ett väsentligt samband med användningen och hanteringen av informationen i förteckningarna,

4) övervaka att de på värdeandelsskonton registrerade värdeandelarnas antal motsvarar det antal som är i omlopp inom värdeandelssystemet,

5) verka som clearingorganisation i enlighet med denna lag,

6) i enlighet med sina regler sköta sådana för värdeandelssystemet gemensamma arrangemang som behövs för betalning av avkastning och därmed jämförbara händelser som hänför sig till värdeandelar,

7) vidta andra åtgärder som värdeandelssystemets tillförlitliga funktion och utveckling förutsätter och vid behov utfärda anvisningar i samband med åtgärderna.

Värdepapperscentralen får utöver de uppgifter som avses i 1 mom. samla in uppgifter om värdeandelssystemet för det offentliga insiderregister som avses i 13 kap. i värdepappersmarknadslagen samt verka som förvarare enligt 2 § 1 mom. 2 punkten i lagen om värdepapperskonton (/).

Värdepapperscentralen får utöver verksamhet som avses i 1 mom. och verksamhet som är tillåten för en clearingorganisation bedriva också annan verksamhet som har nära samband med sådan verksamhet. Sådan annan verksamhet får inte äventyra skötseln av uppgifter som avses i 1 mom. och inte heller värdeandelssystemets funktion.

17 §

Internationellt samarbete

En värdepapperscentral ska verka i samarbete med utländska börser, marknadsplatsoperatörer som ordnar multilateral handel, analys-, clearing- och deponeringsinstitut för värdepapper, värdepapperscentraler, operatö-

rer av system som motsvarar värdeandelssystem samt med förvaringsinstitut.

I värdeandelsregistret för värdepapperscentralen konton och förteckningar som behövs för det internationella samarbetet. Bestämmelser om samarbetet finns i värdepapperscentralens regler.

18 §

En värdepapperscentralens bindningar

En betydande bindning mellan en värdepapperscentral och någon annan juridisk person eller en fysisk person får inte hindra en effektiv tillsyn över värdepapperscentralen. En effektiv tillsyn får inte heller hindras av sådana bestämmelser och administrativa föreskrifter som i ett tredjeland ska tillämpas på fysiska eller juridiska personer med sådana bindningar.

Förändringar som efter det att tillstånd beviljats sker i de uppgifter om bindningar som anmälts i tillståndsansökan ska omedelbart anmälas till Finansinspektionen.

Med betydande bindningar avses i denna paragraf detsamma som i 37 § 2—4 mom. i kreditinstitutslagen (121/2007).

19 §

Beredskap

Värdepapperscentralen ska genom tillräckligt omfattande informationssystem i Finland eller genom andra arrangemang som är tillräckliga för att verksamheten inte ska avbrytas, genom deltagande i beredskapsplanering på finansmarknaden och förberedelser av verksamhet under undantagsförhållanden samt genom andra åtgärder säkerställa att uppgifterna i värdeandelsregistret kan förvaras så störningsfritt som möjligt också under undantagsförhållanden.

Om de uppgifter som följer av 1 mom. förutsätter åtgärder som klart avviker från verksamhet som kan anses vara sedvanlig för en värdepapperscentral och om åtgärderna medför väsentliga merkostnader, kan kostnaderna ersättas ur den försörjningsberedskapsfond som avses i lagen om tryggnad av försörjningsberedskapen (1390/1992).

20 §

Värdepapperscentralens tillsynsuppgift

En värdepapperscentral ska ordna tillräcklig och tillförlitlig tillsyn för att säkerställa att denna lag och bestämmelser som utfärdats och föreskrifter som meddelats med stöd av den samt värdepapperscentralens regler iakttas inom värdeandelssystemet.

En värdepapperscentral ska informera Finansinspektionen om förfaranden som uppenbart strider mot denna lag eller mot bestämmelser eller föreskrifter som avses i 1 mom. eller mot värdepapperscentralens regler, om förfarandet inte omedelbart rättas till eller situationen reder upp sig på något annat sätt. Finansinspektionen ska dock alltid informeras om förfaranden som har inneburit väsentliga eller upprepade överträdelser av bestämmelserna, föreskrifterna eller reglerna.

Kontoförvaltare och andra som anlitar värdepapperscentralens tjänster ska på begäran ge värdepapperscentralen de specificerade uppgifter som värdepapperscentralen behöver för att fullgöra tillsynsåtagandet enligt denna paragraf.

21 §

Utläggning av en värdepapperscentralens funktioner på entreprenad

En värdepapperscentral kan med finansministeriets tillstånd lägga ut i 16 § avsedda betydelsefulla funktioner på entreprenad, om detta inte medför olägenhet för värdepapperscentralens riskhantering, interna kontroll, tillsyn över värdepapperscentralens verksamhet eller för skötseln av någon annan funktion som är viktig för värdepapperscentralens affärsverksamhet eller för verksamheten vid värdepapperscentralen.

En funktion är av betydelse för värdepapperscentralens verksamhet, om ett fel eller en brist i funktionen väsentligt kan försvåra efterlevnaden av de lagar som gäller värdepapperscentralens verksamhet eller bestämmelser som utfärdats och föreskrifter som meddelats med stöd av dem eller försvåra iakttagandet av villkoren i värdepapperscentralens

verksamhetstillstånd, eller väsentligt kan skada värdepapperscentralens finansiella ställning eller kontinuiteten i dess verksamhet.

Utläggning av en funktion som är av betydelse för värdepapperscentralens verksamhet på entreprenad förutsätter ett skriftligt avtal av vilket uppdragets innehåll och avtalets giltighetstid framgår.

En värdepapperscentral ska se till att den av entreprenören fortlöpande får uppgifter som behövs för myndighetstillsynen över värdepapperscentralen, för riskhanteringen och för den interna kontrollen och att värdepapperscentralen har rätt att vidarebefordra uppgifterna till finansministeriet, Finlands Bank och Finansinspektionen.

En värdepapperscentral som efter det att verksamhetstillstånd beviljats har för avsikt att lägga ut någon annan för sin verksamhet betydelsefull funktion på entreprenad än en sådan funktion som avses i 16 § 1 mom., ska på förhand underrätta Finansinspektionen om utläggningen. Finansinspektionen ska underrättas, om det sker väsentliga förändringar i avtalsförhållandet mellan värdepapperscentralen och entreprenören.

22 §

En värdepapperscentralens regler

En värdepapperscentral ska upprätta och ge allmänheten tillgång till sådana regler för dess verksamhet som innehåller bestämmelser åtminstone om

1) regler och principer för informationsutbyte mellan värdepapperscentralen och kontoförvaltare samt om identifikationssignum för värdeandelar och rättsinnehavare och om övriga gemensamma rutiner inom värdeandelssystemet,

2) kontoförvaltares minimiöppettider,

3) förfarandet vid utredning av fel och oklarheter inom registreringsverksamheten,

4) data- och registersäkerhetsrutiner som ska iakttas i kontoförvaltares verksamhet samt om förvaring av kontoförvaltares beslutsdokument eller kopior av dem,

5) uppgifter som ska lämnas i ansökan om rätt att verka som kontoförvaltare,

6) skötseln av de tillsynsuppgifter som värdepapperscentralen har enligt lag,

7) hur behörigheten att meddela beslut som kompletterar reglerna fördelar sig mellan styrelsen och verkställande direktören,

8) ändring av reglerna och meddelande om ändringar,

9) andra omständigheter som ansluter sig till värdepapperscentralens verksamhet.

23 §

Fastställelse av en värdepapperscentralens regler

Finansministeriet fastställer på ansökan en värdepapperscentralens regler. Reglerna ska fastställas, om de är förenliga med denna lag och med bestämmelser som har utfärdats och föreskrifter som har meddelats med stöd av den och om det utifrån den utredning som erhållits kan anses sannolikt att de tryggar tillförlitligheten i verksamheten som värdepapperscentral och förvaltningen av värdeandelssystemet.

En ansökan om fastställelse av regler ska avgöras inom tre månader efter det att den mottagits eller, om den är bristfällig, efter det att sökanden har lämnat in de handlingar och utredningar som behövs för avgörandet. Beslut ska emellertid alltid fattas inom sex månader från mottagandet av ansökan. Innan reglerna fastställs ska Finansministeriet begära yttranden från Finlands Bank och Finansinspektionen. Om Finlands Bank ger ett negativt yttrande om sådant som hör till dess lagstadgade uppgifter, får reglerna inte fastställas till denna del.

För att stärka förtroende för värdeandelssystemet eller av andra synnerligen vägande skäl kan finansministeriet bestämma att innehållet i regler som finansministeriet fastställt ska ändras eller kompletteras. Innan så sker ska finansministeriet begära yttranden från Finlands Bank och Finansinspektionen.

Kontoförvaltare ska förbinda sig att följa värdepapperscentralens regler. Den som emitterar en värdeandel ska förbinda sig att följa värdepapperscentralens regler innan värdeandelen på ansökan av emittenten kan anslutas till värdeandelssystemet.

24 §

Avgifter för en värdepapperscentralens tjänster

Avgifterna för en värdepapperscentralens tjänster ska med beaktande av olika kundkategorier vara skäligen och fastställas på opartiska grunder, vilket värdepapperscentralen på begäran ska kunna visa för Finansinspektionen.

25 §

Privata transaktioner

En värdepapperscentral ska vidta tillräckliga åtgärder för att förhindra att personer med inflytande vid värdepapperscentralen genomför privata transaktioner, om detta kan orsaka intressekonflikter eller om personerna i fråga har insiderinformation som avses i värdepappersmarknadslagen eller konfidentiell information om emittenter eller clearingmedlemmar eller om deras transaktioner. Åtgärder kan vidtas i syfte att säkerställa informationens konfidentialitet.

En värdepapperscentral ska bevara information om privata transaktioner. Värdepapperscentralen ska varje år rapportera till Finansinspektionen hur värdepapperscentralen har övervakat efterlevnaden av bestämmelserna, föreskrifterna och värdepapperscentralens interna anvisningar om privata transaktioner och vilka åtgärder värdepapperscentralen har vidtagit ifall bestämmelserna, föreskrifterna eller anvisningarna inte iakttagits.

För personer med inflytande och privata transaktioner gäller i tillämpliga delar vad som i 7 kap. 11 § i lagen om investerings-tjänster föreskrivs om personer med inflytande i ett värdepappersföretag och om deras privata transaktioner.

26 §

Skyldighet att göra insideranmälan

En insider ska i enlighet med 27 § till värdepapperscentralens insiderregister som avses i 28 § anmäla uppgifter om sådana aktier och finansiella instrument vilkas värde bestäms på basis av nämnda aktier och som är

föremål för handel på en reglerad marknad eller på en multilateral handelsplattform i Finland, nedan *insideranmälan*.

Med *insider* avses

1) medlemmarna och suppleanterna i en värdepapperscentralens styrelse och förvaltningsråd, värdepapperscentralens verkställande direktör och dennes ställföreträdare samt värdepapperscentralens revisorer, revisorssuppleanter och de för revisionen av värdepapperscentralen huvudansvariga anställda hos en revisionssammanslutning,

2) andra anställda hos värdepapperscentralen som på grund av sin ställning eller sina uppgifter regelbundet har tillgång till insiderinformation om aktier eller finansiella instrument som avses i 1 mom.

27 §

Insideranmälan

En insider ska göra insideranmälan inom fjorton dagar efter sin utnämning till ett uppdrag som avses i 26 § 2 mom.

I insideranmälan ska nämnas

1) omyndig, vars intressebevakare den anmälningsskyldige är,

2) organisationer och stiftelser där den anmälningsskyldige eller en omyndig som avses i 1 punkten direkt eller indirekt har bestämmanderätt,

3) den anmälningsskyldiges samt en i 1 punkten avsedd omyndigs och en i 2 punkten avsedd organisations eller stiftelses innehav av aktier och sådana finansiella instrument vilkas värde bestäms utifrån aktierna i fråga och som i Finland är föremål för handel på en reglerad marknad eller på en multilateral handelsplattform.

En insider ska medan uppdraget pågår inom sju dagar underrätta värdepapperscentralen om

1) förvärv och avyttringar av värdepapper och finansiella instrument som avses i 2 mom. 3 punkten, då förändringen i ägandet uppgår till minst 5 000 euro,

2) andra förändringar i uppgifter som avses i denna paragraf.

De uppgifter som avses i 2 mom. 2 och 3 punkten behöver inte uppges till den del de

gäller bostadsaktiebolag, ömsesidiga fastighetsaktiebolag enligt 28 kap. 2 § i lagen om bostadsaktiebolag (1599/2009), ideella föreningar, ekonomiska föreningar eller sådana organisationer som drivs utan vinstsyfte. Om en organisation bedriver regelbunden handel med finansiella instrument, ska emellertid uppgifter om denna organisation lämnas.

I anmälan ska ingå uppgifter som behövs för att identifiera personen, organisationen eller stiftelsen i fråga samt uppgifter om aktierna och om andra finansiella instrument.

Om värdepapper eller finansiella instrument som avses i 2 mom. 3 punkten har överförs till värdeandelssystemet kan värdepapperscentralen organisera ett förfarande som gör det möjligt att hämta uppgifterna ur värdeandelssystemet. I så fall behövs inga separata anmälningar.

28 §

Värdepapperscentralens insiderregister

Värdepapperscentralen ska föra ett register över insideranmälningar som avses i 27 § (*värdepapperscentralens insiderregister*), varav för varje insider framgår de aktier och finansiella instrument som ägs av insidern, en omyndig som avses i 27 § 2 mom. 1 punkten och av en organisation eller stiftelse som avses i 2 punkten och som är av det slag som nämns i momentet, samt specificerade förvärv och avyttringar.

Om anmälningar görs i enlighet med 27 § 6 mom. kan värdepapperscentralens insiderregister till denna del bildas av uppgifter från värdeandelssystemet.

Upprätthållandet av värdepapperscentralens insiderregister ska organiseras på ett tillförlitligt sätt. De uppgifter som registrerats i registret ska bevaras i fem år efter registrering. Var och en har rätt att mot ersättning av kostnaderna få utdrag och kopior ur registret. Fysiska personers personbeteckning och adress och andra fysiska personers än insiders namn är dock inte offentliga.

Värdepapperscentralen ska varje år rapportera till Finansinspektionen om upprätthållandet av insiderregistret, om övervakningen av insiders anmälningsskyldighet och om

vilka åtgärder värdepapperscentralen har vidtagit ifall bestämmelserna, föreskrifterna eller värdepapperscentralens interna anvisningar inte iakttagits.

29 §

Revision och skyldighet att sända in kopior av vissa handlingar

Av en värdepapperscentralers revisorer ska minst en vara CGR-revisor eller en CGR-sammanslutning som avses i 2 § 2 punkten i revisionslagen (459/2007).

En värdepapperscentral ska utan obefogat dröjsmål sända Finansinspektionen kopior av

- 1) bokslutshandlingar,
- 2) revisionsberättelser,
- 3) bolagsstämmans protokoll.

Vad som föreskrivs i 2 mom. om en värdepapperscentral ska på motsvarande sätt tillämpas på en värdepapperscentralers holdingföretag. Finansinspektionen kan bevilja ett holdingföretag undantag från de förpliktelser som avses i 2 mom., om holdingföretaget står under sådan tillsyn i någon annan EES-stat som motsvarar tillsyn enligt denna lag.

30 §

Finansinspektionens behörighet att utfärda föreskrifter

Finansinspektionen kan utfärda närmare föreskrifter om hur en värdepapperscentralers verksamhet enligt 15 § ska organiseras på ett tillförlitligt sätt samt om de omständigheter som ska beaktas i fråga om principerna för identifiering och förebyggande av intressekonflikter så att föreskrifterna i tillämpliga delar motsvarar de föreskrifter som med stöd av 7 kap. 23 § 1 mom. 3 och 4 punkten i lagen om investeringstjänster meddelas värdepappersföretag.

Finansinspektionen kan utfärda närmare föreskrifter om affärstransaktioner som avses i 25 § 1 mom., om rapporter som avses i 2 mom. och rapportering till Finansinspek-

tionen, om innehållet i insideranmälningar som avses i 27 § och hur de ska göras, om innehållet i värdepapperscentralens insiderregister som avses i 28 § och hur uppgifterna ska registreras samt om rapporter som avses i 28 § 4 mom. och om rapporteringen till Finansinspektionen. Föreskrifterna ska i tillämpliga delar motsvara sådana föreskrifter som med stöd av 7 kap. 23 § 1 mom. 5 punkten och 2 mom. i lagen om investeringstjänster utfärdas för värdepappersföretag.

3 kap.

Clearingorganisationers verksamhetstillstånd, ägare, förvaltning och verksamhet

1 §

Clearingorganisationers verksamhetstillstånd och tillämpning av bestämmelserna om värdepapperscentraler på clearingorganisationer

För att bedriva verksamhet som clearingorganisation krävs det tillstånd av finansministeriet.

Vad som i 2 kap. 1—15 § föreskrivs om värdepapperscentralers verksamhetstillstånd, ekonomiska verksamhetsförutsättningar, aktieförvärv, ledning, begränsning och avbrytande av verksamheten, flyttning av säte, deltagande i fusion och i delning inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och organisering av verksamheten samt i 2 kap. 21, 25 och 26 § om utläggning av funktioner på entreprenad, privata transaktioner och revision ska också tillämpas på clearingorganisationer. Vad som i 2 kap. 8 § 5 mom. föreskrivs om en värdepapperscentralers holdingföretag ska på motsvarande sätt tillämpas på organisationer som har sådant bestämmande inflytande i en clearingorganisation som avses i 2 kap. 4 § i värdepappersmarknadslagen (*clearingorganisationers holdingföretag*).

Till en clearingorganisations ansökan om verksamhetstillstånd ska det dessutom fogas tillräckliga utredningar om fördelning av eventuella förluster i en clearingorganisations

verksamhet samt om hur förlustrisker ska täckas.

2 §

En clearingorganisations verksamhet

En clearingorganisation får utöver clearingverksamhet, på villkor som anges i verksamhetstillståndet

1) tillhandahålla databehandlingstjänster i anslutning till omsättning och förvaring av värdepapper samt utbildnings-, informations- och databehandlingstjänster för utveckling av värdepappers- och finansmarknaden,

2) bedriva verksamhet som värdepapperscentral och upprätthålla värdeandelsregister,

3) verka som clearingmedlem,

4) verka som central motpart.

En clearingorganisation får inte äga aktier eller andelar i andra företag än sådana som producerar tjänster som avses i denna paragraf, om inte Finansinspektionen av någon särskild anledning beviljar dispens från denna begränsning. Dispens kan beviljas, om innehavet inte äventyrar tillförlitligheten i clearingorganisationens verksamhet.

En clearingorganisation får utöver verksamhet som avses i denna paragraf och verksamhet som är tillåten för en värdepapperscentral bedriva annan nära ansluten verksamhet. Sådan annan verksamhet får inte äventyra clearingorganisationens verksamhet som värdepapperscentral, fullgörandet av de uppgifter som avses i 1 mom. eller clearingverksamheten.

3 §

Tryggande av verksamheten som clearingorganisation

En clearingorganisation kan för att trygga sin verksamhet träffa avtal med clearingmedlemmarna om delning av eventuella förluster från verksamheten som clearingorganisation. En clearingmedlems ansvar kan i ett sådant avtal inskränkas till endast en del av clearingorganisationens verksamhet och en övre gräns kan sättas för ansvaret.

För ett avtal om delning av förluster krävs finansministeriets fastställelse. Innan avtalet

fastställs ska finansministeriet begära yttranden från Finlands Bank och Finansinspektionen. Om organisationens verksamhet omfattar clearingverksamhet med värdepapper som har anslutits till värdeandelsystemet, ska vid behov också värdepapperscentralens yttrande begäras. En clearingmedlem kan helt eller delvis ersätta ett avtal om delning av förluster genom en försäkring eller garanti som tryggar clearingorganisationens verksamhet.

En clearingorganisation ska fortlöpande täcka sina åtaganden i clearingverksamheten genom att avkräva clearingmedlemmarna säkerheter.

En clearingorganisation ska ha en clearingfond, om clearingorganisationen i enlighet med lagen om vissa villkor vid värdepappers- och valutahandel samt avvecklingssystem (1084/1999) sköter nettning av betalnings- och leveransförpliktelser som är förknippade med värdepapper. Clearingfonden får användas för att täcka clearingorganisationens förluster av clearingverksamheten samt för att uppfylla clearingorganisationens eller en clearingmedlems av clearingverksamheten följande förpliktelser, om dessa inte uppfylls av clearingorganisationen eller clearingmedlemmen själv. De clearingmedlemmar som deltar i nettningen ska göra inbetalningar till clearingfonden. På clearingfondens förvaltning, regler och medelsförvaltning samt på återbetalning av avkastning och medel ska i tillämpliga delar tillämpas vad som i denna lag föreskrivs om en värdepapperscentrals registreringsfond, regler, kapitalförvaltning samt om återbetalning av avkastning och medel. Fonden får i clearingorganisationens balansräkning särredovisas i det egna kapitalet. Till fonden ska det överföras medel på det sätt som anges i fondens stadgar och clearingorganisationens regler eller, om fonden särredovisas i clearingorganisationens balansräkning, i bolagsordningen. Clearingorganisationens bolagsstämma kan besluta att ett visst belopp av det fria egna kapital som balansräkningen utvisar ska överföras till clearingfonden. I clearingorganisationens regler kan det dessutom bestämmas att clearingmedlemmarna ska avsätta medel till clearingfonden. Clearingfondens medel får återbetalas till clearingmedlemmarna eller användas för vinstutdelning endast med Finansin-

spektionens tillstånd eller när clearingorganisationen upplöses.

Clearingorganisationens kapitalbas, ett eventuellt förlustdelningsavtal, organisationens clearingfond samt de för clearingorganisationen ställda säkerheterna, tagna försäkringarna, givna garantierna och andra förhandsåtgärder för att trygga clearingorganisationens verksamhet ska sammantagna vara tillräckliga för att trygga en tillförlitlig clearingverksamhet.

4 §

Clearingorganisationers regler

En clearingorganisation ska upprätta och ge allmänheten tillgång till sådana regler för dess verksamhet som innehåller bestämmelser åtminstone om

1) vilka typer av värdepappersavslut eller andra transaktioner som clearingorganisationens verksamhet ska omfatta,

2) hur och när clearingverksamheten ordnas,

3) hur och på vilka grunder clearingmedlemskap beviljas och återkallas,

4) hur förpliktelser till följd av värdepappersavslut eller andra transaktioner ska avräknas i clearingverksamheten,

5) tidpunkten då en förpliktelse ska anses vara anmäld till clearing,

6) på vilket sätt clearingorganisationen ansvarar för att förpliktelser uppfylls,

7) hur förpliktelserna ska uppfyllas,

8) hur clearingorganisationens likviditet tryggas,

9) hur de säkerheter för clearingverksamheten som avses i 3 § ska ställas,

10) hur förlustrisken i clearingverksamheten ska täckas,

11) hur clearingverksamheten ska ordnas vid störningar eller när en clearingmedlem åsidosätter sina förpliktelser inom clearingverksamheten,

12) hur clearingmedlemmarna ansvarar för clearingverksamheten,

13) hur behörigheten att meddela beslut som kompletterar reglerna fördelar sig mellan styrelsen och verkställande direktören,

14) hur de tillsynsuppgifter som ankommer på clearingorganisationen fullgörs,

15) vilka särskilda krav som ställs på den organisation som verkar för en clearingmedlemsräkning,

16) vilka närmare krav som ställs på den organisation som i samband med värdepapperstransaktioner avräknar förpliktelser som avvecklas av clearingorganisationen,

17) hur clearingorganisationen i egenskap av central motpart eller clearingorganisationens clearingmedlem beaktar transaktionernas inbördes prioritetsordning i clearingverksamheten, om en del av de förpliktelser som uppkommit till följd av transaktionerna inte blir avvecklade inom den tidtabell som anges i reglerna,

18) hur clearingorganisationen kan bedriva clearingverksamhet med avtal om värdepapperslån och repor eller i sin verksamhet netta förpliktelser i enlighet med lagen om vissa villkor vid värdepappers- och valutahandel samt avvecklingssystem,

19) vilken stats lag som ska tillämpas på clearingverksamheten,

20) vilka andra villkor som ska uppställas för den som bedriver clearingverksamhet,

21) hur reglerna ändras och hur clearingmedlemmarna informeras om ändringarna.

5 §

Fastställelse av clearingorganisationers regler

Finansministeriet fastställer på ansökan en clearingorganisations regler. Reglerna ska fastställas, om de är förenliga med denna lag och med bestämmelser som utfärdats och föreskrifter som meddelats med stöd av den och om det utifrån den utredning som erhållits kan anses vara sannolikt att de tryggar tillförlitligheten i verksamheten som clearingorganisation.

En ansökan om fastställelse av regler ska avgöras inom tre månader efter det att den mottagits eller, om den är bristfällig, efter det att sökanden har lämnat in de handlingar och utredningar som behövs för att avgöra saken. Beslut ska dock alltid fattas inom sex månader efter det att ansökan mottagits. Innan reglerna fastställs ska finansministeriet begära yttranden från Finlands Bank och Finansin-

spektionen. Om organisationens verksamhet omfattar clearingverksamhet med värdepapper som har anslutits till värdeandelssystemet, ska yttranden vid behov begäras också från värdepapperscentralen och fondbörsen i fråga eller från marknadsplatsoperatören som ordnar multilateral handel, för att säkerställa att reglerna är förenliga med lagen och för att stärka förtroendet för värdepappersmarknaden.

För att stärka förtroendet för en clearingorganisationens verksamhet eller av andra synnerligen vägande skäl kan finansministeriet besluta att de regler som ministeriet fastställt ska ändras eller kompletteras. Innan finansministeriet meddelar ett sådant beslut ska det begära yttranden från Finlands Bank och Finansinspektionen. Om ett viktigt allmänt intresse förutsätter att det ordnas clearingverksamhet och om clearingorganisationens regler eller en ändring av dem inte har fastställts på grund av att ansökan har avslagits eller av någon annan orsak, kan finansministeriet bestämma hur clearingverksamheten ska ordnas.

4 kap.

Utländska clearingorganisationer

1 §

Tillstånd för clearingorganisationer från någon annan EES-stat

Utländska clearingorganisationer som har bolagsrättsligt säte i någon annan EES-stat får med finansministeriets tillstånd bedriva verksamhet som clearingorganisation i Finland antingen med eller utan filialetablering.

2 §

Ansökan om tillstånd

En utländsk clearingorganisation som avses i 1 § ska lämna finansministeriet en ansökan med

1) tillräcklig information om organisationen,

- 2) sökandens adress- och kontaktuppgifter,
- 3) information om sökandens huvudsakliga driftställe,
- 4) information om vem som företräder sökandens filial och ansvarar för dess verksamhet,
- 5) en beskrivning av den planerade verksamheten som clearingorganisation,
- 6) information om hur sökandens riskhantering och likviditet är ordnad,
- 7) information om vilken behörig myndighet som svarar för tillsynen i sökandens hemstat (*utländsk tillsynsmyndighet*).

Finansministeriet ska be den utländska tillsynsmyndigheten ge ett yttrande om ansökan. Den utländska tillsynsmyndigheten ska anmodas att framför allt bedöma tillförlitligheten av sökandens förvaltning, ledning och största aktieägare samt riskhantering, ekonomiska verksamhetsförutsättningar, organiseringen av verksamheten, tryggheten av verksamhetens kontinuitet och det skydd som verksamhetens regler ger investerarna och clearingmedlemmarna. Den utländska tillsynsmyndigheten ska anmodas att lämna sådan information om nämnda omständigheter som är av betydelse för beviljandet av tillstånd och för tillsynen över den utländska clearingorganisationen. Dessutom ska den utländska tillsynsmyndigheten anmodas att uppge hur utländska myndigheters rätt att få information är tryggad i den stat där den utländska clearingorganisationen har sitt säte och huruvida principen om ömsesidigt erkännande av clearingorganisationer iaktas i den nämnda staten.

3 §

Förutsättningar för att bevilja tillstånd åt en clearingorganisation från någon annan EES-stat

Finansministeriet ska bevilja en i 1 § avsedd utländsk clearingorganisation tillstånd, om

1) finansministeriet har fått ett i 2 § 2 mom. avsett yttrande från den utländska tillsynsmyndigheten,

2) de krav som ställs på den utländska clearingorganisationens verksamhet enligt hemstatens bolagsrättsliga lagstiftning i huvudsak motsvarar bestämmelserna om clearingorganisationers verksamhet i denna lag,

3) den utländska clearingorganisationen har ansökt om medlemskap i en clearingorganisation, och

4) den utländska clearingorganisationens verksamhet inte äventyrar investerarnas eller clearingmedlemmarnas intressen, den reglerade marknadens eller multilaterala marknadens tillförlitlighet eller stabiliteten på finansmarknaden.

Innan tillstånd beviljas ska den utländska tillsynsmyndigheten tillsammans med Finansinspektionen underteckna ett i 66 § i lagen om Finansinspektionen avsett tillsynsprotokoll.

Finansministeriet ska avgöra tillståndsansökan inom sex månader från mottagandet av ansökan eller, om ansökan är bristfällig, från det att sökanden har inkommit med de handlingar och utredningar som behövs för att avgöra saken. Ansökan ska emellertid alltid avgöras inom 12 månader från det att den tagits emot.

Finansministeriet kan efter att ha hört sökanden förena det tillstånd som beviljas med sådana begränsningar av och villkor för den utländska clearingorganisationens verksamhet som är behövliga med tanke på den reglerade marknadens eller multilaterala handelns tillförlitlighet eller stabiliteten på finansmarknaden. Innan finansministeriet avgör saken ska finansministeriet begära yttranden om ansökan från Finlands bank och Finansinspektionen.

4 §

Tillstånd för clearingorganisationer från andra än EES-stater

Utländska clearingorganisationer som har bolagsrättsligt säte i en stat utanför EES och som har för avsikt att bedriva verksamhet som clearingsorganisation i Finland ska etablera filial i Finland och ansöka om finansministeriets tillstånd för sin verksamhet. På ansökan tillämpas vad som i 2 kap. 2 § före-

skrivs om ansökan om verksamhetstillstånd för en värdepapperscentral.

Finansministeriet kan av särskilda skäl bevilja en utländsk clearingorganisation tillstånd att bedriva verksamhet som clearingorganisation i Finland utan filialetablering, om de förutsättningar som anges i 5 § är uppfyllda.

5 §

Förutsättningar för att bevilja tillstånd åt en clearingorganisation från någon annan än en EES-stat

Finansministeriet kan bevilja en i 4 § avsedd utländsk clearingorganisation tillstånd att bedriva verksamhet som clearingorganisation i Finland, om

1) den utländska clearingorganisationen uppfyller krav som motsvarar de krav som i 2 kap. 3 och 4 samt 12 § ställs för att kunna bevilja verksamhetstillstånd för en värdepapperscentral och på ledningen av en värdepapperscentral,

2) de krav som ställs på den utländska clearingorganisationens verksamhet enligt den bolagsrättsliga lagstiftningen i dess hemstat i huvudsak motsvarar bestämmelserna om clearingorganisationers verksamhet i denna lag,

3) lagstiftningen i den utländska clearingorganisationens hemstat motsvarar internationellt godkända rekommendationer om tillsyn över värdepappersmarknaden och förhindrande av kriminellt utnyttjande av det finansiella systemet,

4) clearingorganisationens ekonomiska och övriga verksamhetsförutsättningar, organisationen och tryggheten av verksamheten samt clearingorganisationens förvaltning uppfyller de krav som ställs på en tillförlitlig verksamhet,

5) den utländska clearingorganisationen har ansökt om medlemskap i en clearingorganisation,

6) organisationens clearingverksamhet i Finland inte äventyrar investerarnas eller clearingmedlemmarnas intressen och inte heller den reglerade marknadens eller multi-

laterala handelns tillförlitlighet eller stabiliteten på finansmarknaden,

7) den stat där clearingorganisationen har bolagsrättsligt säte har en tillräckligt effektiv tillsyn över clearingorganisationen,

8) utländska myndigheters rätt att få information är tryggad i clearingorganisationens hemstat, och

9) den utländska tillsynsmyndigheten har gett ett yttrande som avses i 2 § 2 mom.

Innan tillstånd beviljas ska den utländska tillsynsmyndigheten tillsammans med Finansinspektionen underteckna ett i 66 § i lagen om Finansinspektionen avsett tillsynsprotokoll.

Finansministeriet kan efter att ha hört sökanden förena det tillstånd som beviljas med sådana begränsningar av och villkor för den utländska clearingorganisationens verksamhet som är nödvändiga för den reglerade marknaden eller den multilaterala handelns tillförlitlighet eller för stabiliteten på finansmarknaden.

Innan finansministeriet avgör saken ska finansministeriet begära ett yttrande om ansökan från Finlands Bank och Finansinspektionen.

6 §

Återkallelse av tillstånd samt begränsning och förbudande av clearingverksamhet

Bestämmelser om tillsyn över utländska clearingorganisationer finns i lagen om Finansinspektionen.

På återkallelse av en utländsk clearingorganisationens tillstånd och begränsning eller avbrytande av dess verksamhet tillämpas vad som i 2 kap. 10 och 11 § föreskrivs om återkallelse av verksamhetstillstånd samt om begränsning och avbrytande av clearingverksamhet. Finansministeriet kan förbjuda en utländsk clearingorganisation att bedriva verksamhet i Finland. Utöver vad som i 2 kap. 10 § 2 mom. och 11 § 3 mom. föreskrivs om hörande ska finansministeriet innan det fattar beslut enligt detta moment ge den utländska tillsynsmyndigheten tillfälle att bli hörd, om

inte något annat följer av ärendets brådskande natur.

5 kap.

Clearingmedlemmar

1 §

Beviljande av clearingmedlemskap

En clearingorganisation ska bevilja finska staten, Finlands Bank och börser clearingmedlemskap i clearingorganisationen. Clearingmedlemskap ska även beviljas sådana tillhandahållare av investeringstjänster

1) som har fast driftställe i Finland,

2) som uppfyller de krav som ställs på clearingmedlemmar i denna lag och i bestämmelser som har utfärdats och föreskrifter som har meddelats med stöd av den samt i clearingorganisationens regler,

3) som förbinder sig att följa clearingorganisationens regler,

4) vars deltagande i clearingorganisationens verksamhet inte är ägnat att äventyra tillförlitligheten i verksamheten som clearingorganisation eller i clearingorganisationens övriga verksamhet, och

5) vars aktiekapital, andelskapital eller annat motsvarande kapital uppgår till minst 730 000 euro.

Clearingorganisationen ska dessutom bevilja clearingmedlemskap åt

1) sådana utländska värdepappersförmedlare som av en myndighet inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet har beviljats auktorisation motsvarande sådant verksamhetstillstånd som förutsätts i Finland, som saknar fast driftställe i Finland och som uppfyller förutsättningarna i 1 mom. 2—5 punkten,

2) sådana utländska clearingorganisationer som har beviljats i 4 kap. avsett tillstånd av finansministeriet och uppfyller förutsättningarna i 1 mom. 2—5 punkten.

På de villkor som finansministeriet bestämmer kan clearingorganisationen bevilja clearingmedlemskap också till andra finländska och utländska företag som uppfyller villkoren i 1 mom. 2—5 punkten och som har tillräckliga förutsättningar när det gäller

kapitaltäckning och riskhantering. De villkor som finansministeriet bestämmer ska förut-sätta att det sökande företaget tillställer clearingorganisationen utredningar som till till-lämpliga delar motsvarar de utredningar som enligt 3 kap. 1 § i lagen om investeringstjän-ster och den förordning som finansministeriet utfärdat med stöd av den ska fogas till värdepappersföretagets tillståndsansökan.

Innan finansministeriet fattar beslut om att bestämma villkoren enligt 3 mom. ska det be Finlands Bank och Finansinspektionen om yttranden.

Närmare bestämmelser om de krav som ställs på clearingmedlemmar får utfärdas ge-nom förordning av finansministeriet.

2 §

Återkallelse av clearingmedlemskap och hänskjutande av beslut till Finansinspektio-nen

Clearingorganisationen ska återkalla ett clearingmedlemskap eller begränsa en clear-ingmedlems rättigheter, om medlemmen inte längre uppfyller de krav som föreskrivs i el-ler med stöd av 1 § eller om Finansinspektio-nen för att stärka förtroendet för värdepap-persmarknaden eller av något annat synnerli-gen vägande skäl så beslutar.

Clearingorganisationen ska delge finans-ministeriet och Finansinspektionen beslut som berör en clearingmedlems ställning. Fö-retag som ansöker om clearingmedlemskap samt företag vars medlemskap återkallats el-ler rättigheter begränsats har rätt att hänskju-ta clearingorganisationens i 1 § 1—3 mom. och 1 mom. i denna paragraf avsedda beslut till Finansinspektionen inom 30 dagar efter det att beslutet har fattats. Finansinspektio-nen ska meddela clearingorganisationen att ärendet har hänskjutits till Finansinspektio-nen.

3 §

Skyldighet att ansöka om clearingmedlem-skap

En sådan clearingorganisation, utländsk clearingorganisation eller annan utländsk or-

ganisation som i samband med värdepappers-transaktioner avräknar förpliktelser som regelbundet avvecklas av en clearingorganisa-tion och vars verksamhet kan komma att på-verka finansmarknadens stabilitet, ska ansö-ka om clearingmedlemskap hos den sist nämnda clearingorganisationen.

4 §

Tryggande av clearingmedlemmars ställning

En clearingorganisation ska se till att clear-ingmedlemmarna inte löper risk att i organi-sationens verksamhet förlora en prestation utan att få någon motprestation. En clearing-organisation får inte uppfylla förpliktelser till följd av avslut eller transaktioner gentemot en clearingmedlem utan att förvissa sig om att denne har uppfyllt sina egna förpliktelser i samband med avslutet eller transaktionen.

En clearingorganisation får för clearing-verksamheten i eget namn öppna clearing-konto i Finlands Bank, i en utländsk central-bank, i en inlåningsbank, eller i ett utländskt kreditinstitut eller dess filial för inbetalningar från och utbetalningar till clearingmedlem-mar och clearingmedlemmarnas kunder. De medel som finns på ett sådant konto tillhör inte clearingorganisationen och denna ska i sin bokföring hålla medlen åtskilda från sina egna medel. Clearingorganisationen ska i re-altid registrera vem de medel som finns på kontot tillhör.

5 §

Clearingmedlemmars kontrollskyldighet

Clearingmedlemmar ska genom överföring av värdepapper och förvaring av kundmedel i enlighet med 9 kap. 1 § i lagen om investeringstjänster, genom registrering som avses i 9 eller 16 § i lagen om värdeandelskonton el-ler annars tillräckligt omsorgsfullt förvissa sig om att betalnings- eller leveransförplik-telser efter avslut eller andra transaktioner kan uppfyllas i enlighet med clearingorgani-sationens regler.

Om ett avslut eller någon annan transaktion fördröjs på grund av att en clearingmedlem väsentligt har åsidosatt sina förpliktelser en-

ligt bestämmelser som utfärdats eller föreskrifter som meddelats eller enligt clearingorganisationens regler och det värdepappersavslut eller den transaktion som lämnats till clearing inte kan avräknas och avvecklas i enlighet med de avtalade villkoren eller clearingorganisationens regler, ska clearingmedlemmen på anfordran betala ersättning för dröjsmålet till den clearingmedlem som inte är skyldig till försummelsen eller dröjsmålet. En clearingmedlem ska på anfordran betala ersättning för dröjsmål till en clearingorganisation som inte är skyldig till försummelse eller dröjsmål, om organisationen enligt sina regler tar på sig ansvaret för att avslutet eller transaktionen genomförs.

I en clearingorganisations regler finns det bestämmelser om ersättningar. Bestämmelser om skadeståndsskyldighet finns i 8 kap. 7 §.

6 §

Clearingorganisationers och clearingmedlemmars panträtt

Som säkerhet för sådana förpliktelser i anslutning till värdepappersavslut som fastställts i enlighet med clearingorganisationens regler och som en clearingmedlem har lämnat till clearing har clearingorganisationen panträtt i värdeandelar som efter avslutet har registrerats på ett i 16 § i lagen om värdeandelskonton avsett kommissionskonto som förs för en clearingorganisation, clearingmedlem eller tillhandahållare av investeringstjänster. Clearingorganisationen får panträtt, om den har betalat för värdeandelarna eller övertagit ansvaret för betalningen.

En clearingmedlem har panträtt i egna värdeandelar eller i kunders värdeandelar som har registrerats på ett kommissionskonto som förs för en tillhandahållare av investeringstjänster som clearingmedlemmen företräder, som säkerhet för förpliktelser i anslutning till uppdrag som avser värdeandelarna, förutsatt att clearingmedlemmen har betalat för dem.

Om det i samma värdeandelar samtidigt finns panträtt både enligt 1 och enligt 2 mom., får den som innehar en rättighet som avses i 1 mom. sin fordran betald före den som innehar en rättighet som avses i 2 mom.

Om en i 1 eller 2 mom. nämnd förpliktelse som gäller pantsatt egendom åsidosätts, får panthavaren omvandla egendomen till pengar för att clearingen och avvecklingen ska kunna genomföras. Om den pantsatta egendomen består av värdepapper eller finansiella instrument som är föremål för handel på en reglerad marknad, kan värdepapperen eller de finansiella instrumenten omvandlas till pengar på en reglerad marknad eller multilateral handelsplattform. Vid omvandlingen är det också annars möjligt att avvika från vad som i lag föreskrivs om begränsningar i panthavarens rätt, om inte avvikelserna oskäligt äventyrar pantägarens, gäldenärens eller de övriga borgenärernas intressen. En clearingmedlem har rätt att omvandla pantsatt egendom till pengar också, om en tillhandahållare av investeringstjänster som inte är clearingmedlem åsidosätter sina förpliktelser till följd av avslut som ska avräknas och avvecklas.

Vad som i denna paragraf föreskrivs om värdeandelar som registrerats på kommissionskonton ska på motsvarande sätt tillämpas i fråga om sålda och köpta värdepapper och finansiella instrument som har överlämnats till en clearingorganisation eller en clearingmedlem för clearing och avveckling.

7 §

Tillämpning av procedurbestämmelserna om investeringstjänster på clearingmedlemmar

Vad som föreskrivs om hantering av intressekonflikter i 7 kap. 10 § och om privata transaktioner i 7 kap. 11 § i lagen om investeringstjänster samt om värdepappersföretags skyldighet att särredovisa kundmedel i 9 kap 1 § i den lagen och om orderhantering i 10 kap. 7 § i den lagen, gäller också clearingmedlemmar.

Vad som i 14 kap. 5 § i värdepappersmarknadslagen föreskrivs om den skyldighet att göra anmälan om marknadsmissbruk som gäller för tillhandahållare av investeringstjänster och vad som i 16 kap. 3 § i värdepappersmarknadslagen föreskrivs om skadeståndsskyldighet, gäller också clearingmedlemmar.

8 §

Finansinspektionens behörighet att meddela föreskrifter

Finansinspektionen meddelar närmare föreskrifter om

- 1) förfaranden vid hantering av intressekonflikter som avses i 7 § 1 mom.,
- 2) privata transaktioner som avses i 7 § 1 mom.,
- 3) förfarandet vid orderhantering som avses i 7 § 1 mom.

Finansinspektionen utfärdar vid behov närmare föreskrifter om säredovisning av kundmedel på konton som clearingorganisationer har öppnat enligt 4 § 2 mom. och om tryggnad av kundernas ställning inom clearingverksamheten samt om innehållet i sådana anmälningar om marknadsmissbruk som avses i 7 § 2 mom. och om hur anmälningarna ska göras.

DEL III

VÄRDEANDELSSYSTEMET

6 kap.

Värdeandelssystemet

1 §

Värdeandelar

För värdeandelar utfärdas inte aktiebrev, skuldebrev eller andra sådana värdepapper över rättigheters existens och innehåll. Värdeandelar numreras inte.

Vad som i övrigt föreskrivs om värdepapper ska på motsvarande sätt i tillämpliga delar gälla värdeandelar.

2 §

Värdeandelskonton

Värdeandelar samt rättigheter och begränsningar som gäller värdeandelar ska registreras på värdeandelskonton som förs i värdeandelsregistret. Bestämmelser om värdean-

delskonton finns i lagen om värdeandelskonton.

Vad som föreskrivs om utfärdande och överlåtelse av värdepapper ska på motsvarande sätt tillämpas i fråga om registrering av värdeandelar på värdeandelskonton.

3 §

Förteckningar

Hos värdepapperscentralen ska det för varje emittents räkning föras förteckningar över andelsägare och andra motsvarande ägarförteckningar som avser ägarna till följande värdeandelar:

- 1) en aktie eller någon annan andel i en sammanslutnings eget kapital eller över där till ansluten rätt till utdelning, ränta eller annan avkastning eller rätt till teckning,
- 2) en kombination av rättigheter som nämns i 1 punkten och 2 mom. 1 punkten,
- 3) en fondandel eller en därmed jämförbar andel i ett fondföretag.

Hos värdepapperscentralen ska det föras förteckningar över ägarna till följande värdeandelar:

- 1) en andel i ett masskuldebrevslån eller någon därmed jämförlig gäldenärsförbindelse eller en till andelen eller förbindelsen ansluten rätt till ränta eller annan avkastning,
- 2) en rätt till köp eller försäljning av nämnda rättigheter som avses i 1 punkten och i 1 mom. 1 och 2 punkten,
- 3) någon annan rätt än de nämnda som baserar sig på ett avtal eller en förbindelse.

Hos värdepapperscentralen ska det också föras en förteckning över antalet i 2 mom. avsedda värdeandelar.

4 §

Rätt att verka som kontoförvaltare

En värdepapperscentral ska som kontoförvaltare godkänna finska staten, Finlands Bank och centralbankerna i andra EES-stater, samt till börser, clearingorganisationer och utländska clearingorganisationer som avses i lagen om handel med finansiella instrument.

Som kontoförvaltare ska även sådana tillhandahållare av investeringstjänster och clearingmedlemmar godkännas

1) vars planerade verksamhet uppfyller de tekniska krav som verksamheten ställer,

2) som med beaktande av tidigare verksamhet eller av någon annan orsak med fog kan anses uppfylla kraven på juridisk sakkunskap och etisk standard,

3) vars planerade verksamhet inte äventyrar värdeandelssystemets och värdeandelsregistrets tillförlitlighet och ändamålsenlighet,

4) vars aktiekapital, andelskapital eller annat motsvarande kapital uppgår till minst 730 000 euro, och

5) som uppfyller de övriga krav som ställs i värdepapperscentralens regler.

Värdepapperscentralen ska dessutom som kontoförvaltare godkänna sådana utländska tillhandahållare av investeringstjänster som uppfyller kraven enligt 1 mom. och som av tillsynsmyndigheten i någon annan EES-stat har beviljats auktorisation som motsvarar det verksamhetstillstånd som tillhandahållare av investeringstjänster förutsätts ha i Finland.

Värdepapperscentralen får som kontoförvaltare godkänna en organisation som handlar för andras räkning, om organisationen uppfyller de krav som ställs i 1 mom.

Värdepapperscentralen får på villkor som Finansministeriet bestämmer, som kontoförvaltare godkänna andra stater, centralbanken i andra stater än EES-stater, organisationer som avses i 2 kap. 17 § samt sådana andra utländska organisationer som uppfyller kraven enligt 1 mom.

Värdepapperscentralen får på villkor som finansministeriet bestämmer, som kontoförvaltare godkänna också andra organisationer som uppfyller kraven enligt 1 mom. 1, 3 och 5 punkten, så att dessa får rätt att göra registreringar i värdeandelsregistret endast för egen räkning.

I de villkor som finansministeriets bestämmer enligt 4 och 5 mom. ska det förutsättas att ägarna till ett företag som ansöker om godkännande som kontoförvaltare är tillförlitliga. På bedömning av tillförlitlighet tillämpas 3 kap. 4 § i lagen om investeringstjänster.

5 §

Avgörande av ärenden som gäller godkännande av kontoförvaltare

Värdepapperscentralen ska avgöra ansökningar om rätt att verka som kontoförvaltare inom sex månader efter mottagandet av ansökan. Om värdepapperscentralen under denna tid ber sökanden om tilläggsutredning, ska tidsfristen räknas från den dag då värdepapperscentralen tar emot tilläggsutredningen.

Värdepapperscentralen ska iakttä opartiskhet när den godkänner kontoförvaltare.

Värdepapperscentralen ska utan dröjsmål delge Finansinspektionen sina beslut om godkännande av kontoförvaltare. En organisation som ansöker om rätt att verka som kontoförvaltare har rätt att inom 30 dagar efter att ha fått del av värdepapperscentralens beslut hänskjuta beslutet till Finansinspektionen. Finansinspektionen ska meddela värdepapperscentralen att ärendet har hänskjutits till Finansinspektionen.

6 §

Återkallelse av rätt att verka som kontoförvaltare

Värdepapperscentralen ska återkalla rätten att verka som kontoförvaltare, om kontoförvaltaren inte längre uppfyller någon av de förutsättningar för godkännande som anges i 4 § 1 mom. 1—4 punkten eller om Finansinspektionen så beslutar för att stärka förtroendet för värdeandelssystemet eller av något annat synnerligen vägande skäl.

Värdepapperscentral kan återkalla rätten att verka som kontoförvaltare eller inskränka den, om

1) kontoförvaltaren i sin verksamhet väsentligen har brutit mot lag eller mot bestämmelser som utfärdats eller föreskrifter som meddelats med stöd av lag, mot villkor eller begränsningar i godkännandet som kontoförvaltare eller mot värdepapperscentralens regler,

2) kontoförvaltaren inte har haft någon verksamhet på sex månader,

3) kontoförvaltarens verksamhet eller en del av den inte har inletts inom 12 månader efter godkännandet, eller

4) det i ansökningsskedet har lämnats väsentligen felaktiga eller bristfälliga uppgifter om omständigheter som är av avgörande betydelse för kontoförvaltarens verksamhet.

När godkännandet har återkallats övergår skötseln av kontoförvaltarens registreringsverksamhet omedelbart på värdepapperscentralen. Värdepapperscentralen ska utan dröjsmål se till att kontoförvaltarens registreringsverksamhet avslutas.

Värdepapperscentralen ska utan dröjsmål delge Finansinspektionen sitt beslut om återkallelse eller inskränkning av rätten att verka som kontoförvaltare. En kontoförvaltare vars godkännande har återkallats eller rättigheter inskränkts har rätt att inom 30 dagar efter att ha fått del av värdepapperscentralens beslut hänskjuta beslutet till Finansinspektionen. Även om värdepapperscentralens beslut har hänskjutits till Finansinspektionen är det i kraft tills vidare, om inte Finansinspektionen beslutar något annat eller om inte annat föreskrivs om saken någon annanstans. Finansinspektionen ska meddela värdepapperscentralen att ärendet har hänskjutits till Finansinspektionen.

7 §

Begränsning av kontoförvaltares verksamhet

Värdepapperscentralen kan i stället för att återkalla godkännandet av en kontoförvaltare begränsa kontoförvaltarens verksamhet, om detta kan anses vara en tillräcklig åtgärd.

Värdepapperscentralen kan för viss tid begränsa en kontoförvaltares verksamhet, om oskicklighet eller oaktsamhet har konstaterats i verksamheten eller om det är uppenbart att kontoförvaltarens verksamhet äventyrar värdeandelsystemets eller värdeandelsregistrets stabilitet eller investerarnas intressen.

Vad som i 6 § 4 mom. föreskrivs om beslut om återkallelse eller inskränkning av rätten att verka som kontoförvaltare tillämpas även på beslut om begränsning av en kontoförvaltares verksamhet.

8 §

Tjänster som en värdepapperscentral tillhandahåller som kontoförvaltare

När en värdepapperscentral är kontoförvaltare svarar värdeandelarnas emittenter för kostnader som föranleds av värdeandelskonton som förs i de värdeandelsägares namn som avses i 3 § 1 mom.

Värdepapperscentralen får emellertid ta ut ersättning av kontoinnehavaren för registreringar och kontobesked som gäller överföring av en värdeandel från ett avgiftsfritt värdeandelskonto som avses i denna paragraf till ett konto som sköts av en annan kontoförvaltare pantsättning av värdeandelar, överlåtelsebegränsningar eller åtgärder som avses i 5 § i lagen om värdeandelskonton.

Hos andra kontoinnehavare än fysiska personer får värdepapperscentralen dock ta ut kostnader som föranleds av värdeandelskonton, om detta bestäms i värdepapperscentralens regler och kontoavtalet.

Värdepapperscentralen ska öppna värdeandelskonto för var och en som förbinder sig att iaktta kontoavtalet och som betalar de avgifter och fullgör de övriga skyldigheter som hänför sig till värdeandelskontot.

9 §

Registreringsfond

För att trygga kontoförvaltares skadeståndsansvar enligt lagen om värdeandelskonton ska värdepapperscentralens styrelse grunda en fond (*registreringsfonden*).

10 §

Sekundärt ansvar för skador som ska ersättas av kontoförvaltare

Om en kontoförvaltare inte kan fullgöra sin skadeståndsskyldighet enligt lagen om värdeandelskonton, har den skadelidande rätt till ersättning ur registreringsfonden. Registreringsfonden har då rätt att kräva att den kontoförvaltare som är skadeståndsskyldig ersät-

ter registreringsfonden för betalningen till den skadelidande.

11 §

Garantiavgifter

Kontoförvaltarna ska betala in garantiavgifter till registreringsfonden. I registreringsfondens stadgar kan det föreskrivas att finska staten, andra stater, Finlands Bank och utländska centralbanker inte behöver betala garantiavgifter. Garantiavgifter ska betalas tills registreringsfondens kapital uppgår till minst 0,0048 procent av den genomsnittliga summan av det verkliga värdet på de värdeandelar som under de senaste fem åren har förvarats inom värdeandelssystemet, dock till minst 20 miljoner euro.

Kontoförvaltarna ska betala in garantiavgifter tills varje kontoförvaltares andel av avgifterna, enligt vad som bestäms i registreringsfondens stadgar, motsvarar kontoförvaltarens andel av de ansvarsförbindelser som fonden ska täcka. Garantiavgifterna ska baseras på antalet registreringar i värdeandelssystemet, på registreringarnas belopp i euro samt på det förvarade värdeandelarnas verkliga värde. Samma beräkningsgrund ska tillämpas på varje kategori av avgiftsskyldiga kontoförvaltare som nämns i registreringsfondens stadgar.

Med avvikelse från 1 mom. ska en kontoförvaltare som blir medlem i registreringsfonden efter att dennas kapital har uppnått det minimibelopp som anges i 1 mom., betala in tre procent av fondens minimikapital som förskott på garantiavgiften när medlemskapet börjar. Förskottet på garantiavgiften ska räknas kontoförvaltaren till godo när dennas garantiavgift bestäms i enlighet med 12 §.

12 §

Garantiavgifterna och registreringsfondens medelsförvaltning

Registreringsfonden bestämmer halvårsvis i enlighet med sina stadgar det minsta belopp som ska insamlas till registreringsfonden genom garantiavgifter samt storleken av varje

betalningsskyldig kontoförvaltares garantiavgift.

Registreringsfondens penningmedel ska placeras på ett sätt som är säkert och som tryggar fondens likviditet. Avkastningen av registreringsfondens penningmedel ska läggas till fondens kapital efter att de nödvändiga kostnaderna för fondens förvaltning har dragits av från avkastningen. Registreringsfondens penningmedel får inte placeras i fastigheter eller i sådana aktier eller andra värdepapper som ensamma eller tillsammans med andra värdepapper medför rätt att besitta en viss lägenhet eller del av en fastighet.

En kontoförvaltare som har betalat in garantiavgift har rätt att byta ut en såsom garantiavgift inbetald tillgångspost mot en annan på det sätt som anges i registreringsfondens stadgar. I så fall får den fonderingsskyldiges andel av avgifterna dock inte minska.

Om registreringsfondens kapital, efter det att ersättning betalats till skadelidande eller efter det att återbetalning gjorts enligt 19 § 2 mom., underskrider det minimibelopp som anges i 11 § 1 mom., ska kapitalet inom tre månader efter ersättningen eller återbetalningen åter ökas till minimibeloppet.

Registreringsfonden får uppta kredit på det sätt som anges i stadgarna, om dess egna medel inte räcker för att täcka fondens ansvarsförbindelser.

13 §

Registreringsfondens stadgar och förvaltning

Registreringsfondens stadgar fastställs av finansministeriet på ansökan.

Av stadgarna ska framgå

- 1) fondens namn och hemort,
- 2) grunderna för bestämmande av garantiavgifterna till fonden,
- 3) fonderingsförfarandet och förfarandet för bestämmande av de fonderingsskyldiga kontoförvaltarnas garantiavgifter,
- 4) tillgångsposter som utöver kontanter kan godtas som garantiavgifter samt principerna för värdering av dessa poster,
- 5) förfarandet vid betalning av ersättningar ur fonden,

6) huvudprinciperna för placering av fondens tillgångar och för fondens upplåning,

7) grunderna för utbetalning av fondens årliga avkastning och för återbetalning av fondens medel till kontoförvaltare som är skyldiga att betala in garantiavgifter,

8) fondens räkenskapsperiod,

9) antalet godkända revisorer eller revisionssammanslutningar som ska väljas för fonden, hur de väljs samt deras mandatperiod,

10) hur stadgarna ändras och hur ändringar anmäls.

Fonden sköts av värdepapperscentralens styrelse i enlighet med vad som bestäms om förvaltningen i fondens stadgar.

14 §

Registreringsfondens betalningsskyldighet

Om en kontoförvaltare inte har betalat en skadelidandes klara och ostridiga ersättningsfordran i enlighet med lagen om värdeandelskonton, kan den skadelidande anmäla detta till Finansinspektionen.

Finansinspektionen ska inom 21 dagar efter en anmälan enligt 1 mom. eller efter att på något annat sätt ha blivit upplyst om saken, besluta om registreringsfonden ska betala den skadelidandes fordringar. En förutsättning för att registreringsfonden ska åläggas betalningsskyldighet är att orsaken till den uteblivna betalningen av en fordran som avses i 1 mom. är att kontoförvaltaren har blivit försatt i konkurs, undergår företagssanering eller annars enligt Finansinspektionens bedömning inte endast tillfälligt är insolvent samt att det finns tillräcklig utredning om saken.

Finansinspektionen ska underrätta registreringsfonden, kontoförvaltaren, finansministeriet och värdepapperscentralen om sitt beslut enligt 2 mom.

För att Finansinspektionens beslut enligt 2 mom. ska kunna verkställas och för att beslut om ersättningar till enskilda skadelidande ska kunna fattas, ska kontoförvaltaren vid behov lämna registreringsfonden och Finansinspektionen uppgifter om alla innehavare av registrerade rättigheter och deras fordringar enligt 1 mom.

15 §

Fordringar som ersätts

Till en och samma skadelidande betalas av registreringsfondens medel den skadelidandes ersättningsfordran på en och samma kontoförvaltare, dock högst 25 000 euro. Registreringsfonden är skyldig att betala högst 10 miljoner euro i ersättning för skador i samband med ett och samma skadefall.

Till fysiska personer betalas ersättning ur registreringsfonden före andra skadelidande.

Den skadelidandes ersättning ska räknas enligt det verkliga värdet den dag då Finansinspektionen fattade sitt beslut enligt 14 § 2 mom. eller den dag då kontoförvaltarens insolvens konstaterades, beroende på vilken dag som infaller tidigare. Ersättning betalas till skadelidande som har full rätt till de fordringar som kontoförvaltaren innehar. Om flera gemensamt har rätt till ersättningen, ska varje samägares andel beaktas när den skadelidandes ersättning räknas ut.

Tillgångar som har förvärvats genom brott för vilket den skadelidande eller dennes representant har dömts till straff enligt 32 kap. 6—10 § i strafflagen (39/1889) kan inte ersättas ur registreringsfonden.

16 §

Utbetalning av ersättningar

Registreringsfonden ska betala skadelidandes fordringar utan obefogat dröjsmål, dock inom tre månader från Finansinspektionens beslut enligt 14 § 2 mom. Om kontoförvaltaren före ett beslut enligt 14 § 2 mom. har försatts i likvidation eller konkurs eller undergår företagssanering, ska tidsfristen räknas från likvidations-, konkurs- eller saneringsbeslutet. På ersättningsskulden ska det betalas dröjsmålsränta enligt 4 § i räntelagen (633/1982) räknat från den dag då Finansinspektionen fattade sitt beslut enligt 14 § 2 mom.

Finansinspektionen kan av särskilda skäl med högst tre månader förlänga den tid inom vilken registreringsfonden ska betala skadelidandes fordringar. Trots en eventuell förlängning ska registreringsfonden emellertid

betala ersättning utan dröjsmål, om en senare betalning vore oskälig från ersättningstagarens synpunkt.

Om registreringsfonden inte ersätter en skadelidandes fordran inom den tid som anges i 1 eller 2 mom., får den skadelidande en fordran på registreringsfonden.

Om en skadelidande eller dennes representant är åtalad för häleribrott enligt 32 kap. 6–10 § i strafflagen, kan registreringsfonden trots 1 och 2 mom. skjuta upp betalningen till dess att en domstol har avgjort ärendet.

17 §

Registreringsfondens informationsskyldighet

Registreringsfonden ska skriftligen informera kontoförvaltaren alla kunder om Finansinspektionens beslut enligt 14 § 2 mom. Dessutom ska registreringsfonden genom en offentlig kungörelse meddela vilka åtgärder skadelidande ska vidta för att trygga sina fordringar. Kungörelsen ska också publiceras i de största dagstidningarna på de officiella språken inom kontoförvaltarens verksamhetsområde.

Registreringsfonden kan bestämma en tidsfrist på minst sex månader inom vilken skadelidande ska vidta åtgärder för att trygga sina fordringar. Fonden får emellertid inte vägra betala ersättning till en skadelidande som av något tvingande skäl inte har kunnat bevaka sin fordringsrätt inom utsatt tid.

18 §

Clearingfond

Bestämmelser om en värdepapperscentralers skyldighet att bilda en clearingfond finns i 3 kap. 3 § 4 mom.

Registreringsfonden och clearingfonden kan med finansministeriets tillstånd, i syfte att främja en rationell och effektiv förvaltning av tillgångarna, sammanslås till en enda fond. Sammanslagningen får inte minska värdepapperscentralens risktäckningskapacitet och fonderingsskyldigheten för de institut som ska betala in garantiavgifter till fonderna får inte öka jämfört med läget före sammanslagningen.

19 §

Registreringsfondens avkastning och återbetalning av medel

Den garantiavgiftsandel som en kontoförvaltare betalat in kan anses höra till kontoförvaltaren tillgångar. Kontoförvaltaren har emellertid inte rätt att kräva avskiljande av sin andel av registreringsfonden och inte heller rätt att överlåta den till någon annan i andra fall än sådana som avses i 2 mom.

Om den verksamhet som ligger till grund för fonderingsskyldigheten avslutas, ska registreringsfonden på kontoförvaltaren begäran i enlighet med stadgarna återbetala den relativa andel av fondtillgångarna som kontoförvaltaren har betalat till fonden. Återbetalningen kan göras tidigast tre år efter avslutandet av den verksamhet som fonderingsskyldigheten grundat sig på.

Skadelidande rättsinnehavares ersättningsfordringar som har uppkommit på grund av en kontoförvaltarens verksamhet skyddas av registreringsfonden till dess att garantiavgifterna har återbetalats. Den andel som ska återbetalas räknas inte som fondens kapital och kan således inte användas till betalning av ersättningsfordringar som uppkommit efter att kontoförvaltaren verksamhet avslutats.

20 §

Hänskjutande till Finansinspektionen

Kontoförvaltare har rätt att hänskjuta beslut som registreringsfonden har fattat med stöd av denna lag till Finansinspektionen inom 30 dagar efter att ha fått del av beslutet.

7 kap.

Överföring av värdepapper och finansiella instrument till värdeandelssystemet

1 §

Aktier, andelar och placeringsfondandelar

Ett finländskt aktiebolag vars emitterade aktier har tagits upp till handel på en reglerad

marknad som avses i lagen om handel med finansiella instrument ska överföra sina aktier till värdeandelssystemet.

Vad som föreskrivs i 1 mom. ska tillämpas också på andelar i sådana placeringsfonder och på andelar, tilläggsandelar och placeringsandelar i sådana andelslag som förvaltas av fondbolag och som tagits upp till handel på en reglerad marknad som avses i lagen om handel med finansiella instrument. På överföring av placeringsfondandelar till värdeandelssystemet ska i övrigt tillämpas vad som föreskrivs i 10 kap. i lagen om placeringsfonder.

I en värdepapperscentralers regler kan det bestämmas att också andra finländska aktiebolags aktier än sådana som avses i 1 mom. kan överföras till värdeandelssystemet. Vid överföringen ska bestämmelserna i detta kapitel och 4 kap. i aktiebolagslagen iakttas. Värdepapperscentralens regler ska innehålla närmare bestämmelser om förfarandet vid överföringen. En aktie eller andel som ensam eller tillsammans med andra aktier eller andelar medför rätt att besitta en viss bostad eller del av en fastighet får dock inte överföras till värdeandelssystemet.

Finansinspektionen kan av särskilda skäl bevilja dispens från vad som i 1 och 2 mom. föreskrivs om överföring av finansiella instrument till värdeandelssystemet.

2 §

Vissa värdepapper och finansiella instrument

Värdepapperscentralen kan på ansökan av en emittent godkänna att andra värdepapper eller finansiella instrument än aktier, andelar eller placeringsfondandelar som avses i 1 § överförs till värdeandelssystemet. Värdepapperscentralen ska före beslutet underrätta Finlands Bank och Finansinspektionen om sådana fall där ansökan är av betydelse med tanke på Finlands Banks eller Finansinspektionens lagstadgade uppgifter.

Värdepapperscentralen ska i sitt beslut ange den tidpunkt från vilken värdepapper eller finansiella instrument kan överföras till värdeandelssystemet. I sitt beslut kan värdepapperscentralen bestämma närmare om vilka uppgifter som ska registreras i värdean-

delssystemet och om hur registreringen av uppgifter ska ske när värdepapperen eller de finansiella instrumenten överförs till värdeandelssystemet. Före beslutet ska värdepapperscentralen kontrollera att emittenten, i ett avtal som denne har ingått med en eller flera kontoförvaltare eller på något annat sätt, har säkerställt att alla ägare till värdepapperen eller de finansiella instrumenten har möjlighet att få sin rätt registrerad i värdeandelssystemet.

De som äger värdepapperen eller de finansiella instrumenten eller deras företrädare kan från den tidpunkt som avses i 2 mom. hos den kontoförvaltare som emittenten anvisat ansöka om registrering av äganderätten. Sökanden ska överlåta värdepapperen eller de finansiella instrumenten till kontoförvaltaren och visa sin rätt att i enlighet med lagen om skuldebrev (622/1947) eller sin därmed jämförbara rätt att förfoga över värdepapperen eller de finansiella instrumenten. Kontoförvaltaren ska med iakttagande av lagen om värdeandelsskonton registrera värdepapperen eller de finansiella instrumenten på det värdeandelsskonto som sökanden anvisat.

På värdepapper och finansiella instrument som överlåtits till en kontoförvaltare ska antecknas att de har överförts till värdeandelssystemet.

Närmare bestämmelser om den tidpunkt efter vilken värdepapper eller finansiella instrument som emitteras och tas upp till handel på en reglerad marknad som avses i lagen om handel med finansiella instrument ska överföras till värdeandelssystemet får utfärdas genom förordning av finansministeriet.

Vad som ovan i denna paragraf föreskrivs om finansiella instrument gäller på motsvarande sätt i 1 kap. 3 § 1 punkten avsedda rättigheter som kan jämföras med finansiella instrument.

3 §

Utländska värdepapper

Värdepapperscentralen kan till värdeandelssystemet överföra utländska värdepapper som förvaras hos ett utländskt institut som avses i 2 kap. 17 § eller till sådana värdepapper hänförliga eller på dem baserade rättighe-

ter som hanteras i ett utländskt system. Värdepapper eller rättigheter som hänför sig till de värdeandelarna som överförs ska inom det utländska systemet registreras på värdepapperscentralens konto enligt avtal mellan värdepapperscentralen och det utländska institutet eller hållas åtskilda för värdeandelsägarna på något annat sätt. De överförda värdeandelarna ska sammanlagt motsvara de värdepapper eller rättigheter som det utländska institutet håller åtskilda. Värdeandelarna kan överföras till värdeandelssystemet trots vad som i denna lag och i lagen om värdeandelsskonton föreskrivs om emittenter. Värdepapperscentralens regler ska innehålla bestämmelser om överföringsförfarandet.

Värdepapperscentralen kan på ansökan av emittenten godkänna att utländska värdepapper eller till dem hänförliga eller på dem baserade rättigheter överförs till värdeandelssystemet. Om det för värdeandelarna som ska överföras har utfärdats bevis som inte makuleras i samband med överföringen, ska värdepapperscentralen förvissa sig om att bevisen inte sätts i omlopp samtidigt som värdeandelarna. Detsamma gäller rättigheter som hänför sig till eller baserar sig på utländska värdepapper och som överförs till värdeandelssystemet. Innan utländska värdepapper överförs till värdeandelssystemet måste värdepapperscentralen kunna förvissa sig om att överföringen och hanteringen av värdeandelarna kan ske utan att det äventyrar tillförlitligheten och ändamålsenligheten i värdeandelssystemets funktion eller investerarskyddet. Värdepapperscentralens regler ska innehålla bestämmelser om överföringsförfarandet.

4 §

Emissionskonto

För överföring av värdeandelarna i värdeandelsregistret ska det öppnas ett emissionskonto.

På emissionskontot ska de uppgifter antecknas som enligt lag ska anges på värdepapper som utfärdas för värdeandelarna samt det antal värdeandelarna som emitterats. För värdeandelarna som avses i 6 kap. 3 § 2 mom.

1 punkten ska på emissionskontot dessutom antecknas förfallodagar, eventuell lånesäkerhet, låneränta och eventuell annan kompensation som ska betalas för lånet, återbetalningsvillkor och andra väsentliga lånevillkor samt på vilket sätt lånevillkoren ska hållas allmänt tillgängliga.

För värdeandelarna som avses i 3 § 1 mom. ska på emissionskontot antecknas det antal som överförs till värdeandelssystemet, värdeandelarnas utländska identifikationssignum samt vilka typer av rättigheter värdeandelarna avser, uppgifter om det i 2 kap. 17 § avsedda utländska institut där värdeandelens underliggande värdepapper eller till dem hänförliga eller på dem baserade rättigheter förvaras, uppgift om var basfakta om värdepapperen kan fås samt uppgift om emittenten.

5 §

Avförande av värdepapper och finansiella instrument från värdeandelssystemet

En värdepapperscentral kan på ansökan av emittenten avföra värdepapper och finansiella instrument från värdeandelssystemet, under förutsättning att värdepapperens och de finansiella instrumentens rättsinnehavares rättigheter inte äventyras.

En värdepapperscentral kan på eget initiativ avföra värdepapper och finansiella instrument från värdeandelssystemet, om emittenten är insolvent eller väsentligen har åsidosatt sina åtaganden i anslutning till värdeandelssystemet eller av något annat jämförbart och synnerligen vägande skäl och under förutsättning att värdepapperens och de finansiella instrumentens rättsinnehavares rättigheter inte äventyras.

Värdepapperscentralen ska innan värdepapperen eller de finansiella instrumenten avförs från värdeandelssystemet för Finansinspektionen lägga fram en utredning om att de förutsättningar som avses ovan i denna paragraf är uppfyllda. Värdepapper och finansiella instrument får inte avföras från värdeandelssystemet förrän Finansinspektionen har meddelat att den inte motsätter sig att de avförs. Finansinspektionen ska behandla vär-

depapperscentralens utredning inom tre månader efter det att den kommit in.

Värdepapperscentralens regler ska innehålla närmare bestämmelser om hur värdepapper och finansiella instrument avförs från värdeandelssystemet.

Vad som ovan i denna paragraf föreskrivs om finansiella instrument gäller på motsvarande sätt rättigheter som enligt 1 kap. 3 § 1 punkten kan jämföras med finansiella instrument.

DEL IV

SÄRSKILDA BESTÄMMELSER

8 kap.

Särskilda bestämmelser

1 §

Förvaltarregistrering

Om en värdeandel har registrerats på ett förvaltningskonto enligt 5 a § i lagen om värdeandelskonton eller på ett kommissionskonto enligt 16 § i den lagen, ska i den förteckning som avses i 6 kap. 3 § i denna lag i stället för ägaren antecknas den som sköter förvaltarregistreringen. Den som sköter förvaltarregistreringen kan också antecknas i förteckningen i stället för ägaren i de fall där värdeandelen ägs av en utlänning eller av en utländsk organisation eller stiftelse. Förvaltarregistreringen kan skötas av kommissionskontots innehavare eller av värdepapperscentralen, en kontoförvaltare eller av någon annan i 5 a § 3 mom. i lagen om värdeandelskonton avsedd organisation som kan få rätt att inneha ett förvaltningskonto.

Med stöd av förvaltarregistrerade aktier eller andra värdeandelar som avses i 6 kap. 3 § 1 mom. kan inga andra rättigheter som värdeandelsägare göras gällande mot emittenten än rätten att lyfta medel, omvandla eller byta ut värdeandelar och delta i emissioner av aktier och andra värdeandelar.

Den som sköter förvaltarregistreringen ska på begäran meddela Finansinspektionen värdeandelarnas verkliga ägares namn, om detta

är känt, och hur många värdeandelar ägaren innehar. Om den verkliga ägarens namn inte är känt ska den som sköter förvaltarregistreringen meddela motsvarande uppgifter om ett ombud som handlar på ägarens vägnar samt att överlämna ombudets skriftliga försäkran om att värdeandelarnas verkliga ägare inte är finländare eller en finländsk organisation eller stiftelse. Uppgifter om värdeandelar som avses i 6 kap. 3 § 1 mom. ska på begäran lämnas också till emittenten. Ett institut som avses i 2 kap. 17 § och som handlar på ägarens vägnar är emellertid inte skyldigt att ge en skriftlig försäkran när det är fråga om värdeandelar som avses i 6 kap. 3 § 2 mom.

2 §

Tystnadsplikt

Den som i egenskap av medlem eller ersättare i ett organ eller som anställd hos eller som vid utförandet av ett uppdrag för en kontoförvaltare eller värdepapperscentral, en kontoförvaltares eller värdepapperscentralens holdingföretag, ett finansiellt institut som hör till en kontoförvaltares eller värdepapperscentralens finansiella företagsgrupp eller en sammanslutning av kontoförvaltare eller värdepapperscentraler har fått kännedom om en värdeandelsägares, en emittents eller någon annans ekonomiska ställning eller personliga omständigheter eller om en affärs- eller yrkeshemlighet, är skyldig att hemlighålla saken, om inte den till vars förmån tystnadsplikten har föreskrivits ger sitt samtycke till att informationen röjs. Sekretessbelagd information får inte heller lämnas till kontoförvaltarens eller värdepapperscentralens bolagsstämma eller andelsstämma eller till aktie- eller andelsägare som deltar i stämman. I fråga om information som avses i 1 § 3 mom. och annan information som en värdeandelsmittent har fått i denna egenskap gäller tystnadsplikten även den som är medlem eller ersättare i ett organ eller anställd hos emittenten eller utför uppdrag för denna.

Den som i egenskap av medlem eller ersättare i ett organ eller som anställd hos en clearingorganisation, en clearingmedlem eller en organisation som avses i 2 kap. 21 §

har fått kännedom om en emittents eller någon annans ekonomiska ställning eller icke-offentliggjorda personliga omständigheter eller om en affärs- eller yrkeshemlighet, får inte röja eller annars avslöja eller utnyttja informationen, om det inte har föreskrivits eller i behörig ordning beslutats att informationen ska röjas eller om inte den till vars förmån tystnadsplikten har föreskrivits ger sitt samtycke till att informationen röjs.

3 §

Informationsskyldighet

Kontoförvaltare, clearingmedlemmar, clearingorganisationer, de som sköter förvaltarregistrering och värdepapperscentraler samt dessa aktörers holdingföretag, finansiella institut som hör till dessa aktörers finansiella företagsgrupp och sammanslutningar av dessa aktörer är trots bestämmelserna om tystnadsplikt skyldiga att lämna ut uppgifter som avses i 2 § samt annan information om värdeandelskonton och värdeandelars ägare till de myndigheter som enligt lag har rätt att få sådan information. Bestämmelser om skyldigheten att lämna ut uppgifter till domstolar finns i 17 kap. i rättegångsbalken. Separata bestämmelser gäller för skyldigheten att lämna ut uppgifter om värdeandelskonton och värdeandelars ägare för beskattningen.

Kontoförvaltare, clearingmedlemmar, clearingorganisationer, de som sköter förvaltarregistrering och värdepapperscentraler samt dessa aktörers holdingföretag och finansiella institut som hör till deras finansiella företagsgrupp har trots bestämmelserna om tystnadsplikt rätt att lämna ut uppgifter som avses i 1 mom. till företag som hör till samma koncern för kundbetjäning och annan skötsel av kundrelationer, för marknadsföring och för den finansiella företagsgruppens riskhantering, om för dess förvaltningsorgans medlemmar och för dess anställda gäller i 2 § avsedd eller motsvarande tystnadsplikt. Vad som i detta moment föreskrivs om utlämnande av information gäller inte utlämnande av känsliga uppgifter som avses i 11 § i personuppgiftslagen (523/1999).

4 §

Kundkontroll

Värdepapperscentraler och kontoförvaltare samt finansiella institut som hör till dessa aktörers finansiella företagsgrupp ska ha kännedom om sina kunder och dessutom vid behov känna till kundernas verkliga förmånstagare och de personer som handlar för kundernas räkning. De system som avses i 2 mom. kan användas för att fullgöra skyldigheterna enligt detta moment.

Kontoförvaltare och finansiella institut som hör till dess finansiella företagsgrupp samt värdepapperscentraler ska ha tillräckliga riskhanteringssystem för bedömning av de risker som kunderna medför för verksamheten.

Bestämmelse om kundkontroll finns dessutom i lagen om förhindrande och utredning av penningtvätt och av finansiering av terrorism (503/2008).

5 §

Överklagande av finansministeriets beslut

Bestämmelser om överklagande av beslut som finansministeriet meddelat med stöd av denna lag finns i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Om ett i 2 kap. 1 § avsett beslut om beviljande av verksamhetstillstånd för en värdepapperscentral, ett i 2 kap. 23 § avsett beslut om fastställelse av värdepapperscentralens regler, ett i 3 kap. 1 § avsett beslut om beviljande av verksamhetstillstånd för en clearingorganisation, ett i 3 kap. 5 § avsett beslut om fastställelse av clearingorganisationens regler eller ett i 4 kap. 1 eller 4 § avsett beslut om beviljande av tillstånd för en utländsk clearingorganisation inte har meddelats inom den föreskrivna tidsfristen, får sökanden anföra besvär. Besvären anses i så fall gälla avslag på ansökan. Sådana besvär får anföras till dess att beslut har meddelats. Finansministeriet ska underrätta besvärmyndigheten om beslutet, om detta har meddelats efter att besvär anförts.

6 §

Överklagande av Finansinspektionens beslut

Bestämmelser om överklagande av beslut som Finansinspektionen har meddelat med stöd av denna lag finns i förvaltningsprocesslagen och 73 § i lagen om Finansinspektionen.

7 §

Skadestånd

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet vållar en annan person skada genom ett förfarande som strider mot denna lag eller mot bestämmelser som utfärdats eller föreskrifter som meddelats med stöd av den, är skyldig att ersätta skadan.

Bestämmelser om jämkning av skadestånd och fördelning av skadeståndsansvaret mellan två eller flera skadeståndsskyldiga finns i 2 och 6 kap. i skadeståndslagen (412/1974).

8 §

Ordningsavgift

Sådana bestämmelser som avses i 38 § 1 mom. 2 punkten i lagen om Finansinspektionen och för vilka vid försummelse eller överträdelse påförs ordningsavgift, är 2 kap. 26—28 § om insideranmälan och insiderregister.

9 §

Påföljdsavgift

För försummelse att iaktta eller för överträdelse av följande i 40 § 1 mom. i lagen om Finansinspektionen avsedda bestämmelser påförs det påföljdsavgift:

1) bestämmelserna om organisering av värdepapperscentralers och clearingorganisationers verksamhet i 2 kap. 15 § och 3 kap. 1 §,

2) bestämmelserna om värdepapperscentralers tillsynsuppgift i 2 kap. 20 §,

3) bestämmelserna om privata transaktioner hos värdepapperscentraler och clearingorganisationer i 2 kap. 25 § och 3 kap. 1 §,

4) bestämmelserna om tryggnad av clearingorganisationers verksamhet i 3 kap. 3 § 3—5 mom.,

5) bestämmelserna om kundkontroll i 4 § i detta kapitel.

Utöver vad som föreskrivs i 1 mom. är också närmare bestämmelser och föreskrifter som gäller de bestämmelser som avses i 1—5 punkten i nämnda moment, sådana bestämmelser som avses i 40 § i lagen om Finansinspektionen.

10 §

Påförande och verkställighet av administrativa påföljder

Bestämmelser om påförande, offentliggörande och verkställighet av administrativa påföljder och om behandlingen i marknadsdomstolen av ärenden som gäller administrativa påföljder finns i 4 kap. i lagen om Finansinspektionen.

11 §

Brott mot tystnadsplikten

Till straff för brott mot tystnadsplikten enligt 2 § döms enligt 38 kap. 1 eller 2 § i strafflagen, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag.

12 §

Olovligt bedrivande av verksamhet som clearingorganisation

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet bedriver verksamhet som clearingorganisation i strid med 3 kap. 1 § 1 mom. eller verksamhet som utländsk clearingorganisation i strid med 4 kap. 1 eller 4 § ska, om inte

gärningen är ringa eller strängare straff för den föreskrivs någon annanstans i lag, för *olovligt bedrivande av verksamhet som clearingorganisation* dömas till böter eller fängelse i högst ett år.

13 §

Oloovligt bedrivande av verksamhet som värdepapperscentral

Den som uppsåtligt eller av grov oaktsamhet bedriver verksamhet som värdepapperscentral i strid med 2 kap. 1 § ska, om inte gärningen ringa eller strängare straff för den föreskrivs någon annanstans i lag, för *olovligt bedrivande av verksamhet som värdepapperscentral* dömas till böter eller fängelse i högst ett år.

14 §

Finansinspektionens behörighet att meddela föreskrifter

Finansinspektionen kan meddela närmare föreskrifter om

1) det i 1 § 3 mom. avsedda sätt på vilket uppgifter om värdeandelars ägare och kontaktuppgifter som behövs för identifiering av ägarna ska meddelas,

2) om intern bokföring hos förmögenhetsförvaltaren av förvaltarregistrerade värdeandelar som registrerats på förvaltningskonton som avses i 5 a § i lagen om värdeandelskonton,

3) om förfaranden vid kundkontroll enligt 4 § 1 mom. och om riskhantering enligt 2 mom.

15 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 .

Genom denna lag upphävs lagen av den 17 maj 1991 om värdeandelssystemet (826/1991), nedan *den lag som upphävs*.

Om det någon annanstans i lagstiftningen hänvisas till den lag som upphävs eller annars avses en bestämmelse i den lag som upphävs, ska i stället för den tillämpas motsvarande bestämmelse i denna lag.

Föreskrifter som Finansinspektionen meddelat med stöd av den lag som upphävs kan tillämpas i sex månader efter att denna lag trätt i kraft, om de inte står i strid med denna lag.

Åtgärder som verkställigheten av denna lag förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

16 §

Övergångsbestämmelser

Värdepapperscentraler och clearingorganisationer som beviljats verksamhetstillstånd före ikraftträdandet av denna lag och utländska clearingorganisationer som före ikraftträdandet av denna lag har beviljats tillstånd att bedriva verksamhet som clearingorganisation i Finland behöver inte ansöka om nytt verksamhetstillstånd.

Värdepapperscentralen ska ändra sina regler i överensstämmelse med denna lag och inom sex månader efter att denna lag trätt i kraft ansöka om finansministeriets fastställelse av ändringar i reglerna.

Värdepapperscentralen ska till dess att den förordning som avses i 19 kap. 7 § 1 mom. i värdepappersmarknadslagen har trätt i kraft upprätthålla datasystem som avses i 13 § 1 mom. 4 punkten i den lag som upphävs.

5.

Lag**om värdepapperskonton**

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Tillämpningsområde

I denna lag föreskrivs om värdepapperskonton som förs då värdepapper förvaras i Finland och om rättsverkningarna av de anteckningar som görs på dessa konton, om förvararens förpliktelser och om kontoinnehavarnas skydd vid insolvensförfaranden som avser förvararen.

Vad som i denna lag föreskrivs om värdepapper tillämpas på värdepapper som avses i värdepappersmarknadslagen (/) och i tillämpliga delar på sådana andra finansiella instrument som avses i 1 kap. 10 § i lagen om investeringstjänster (/).

Separata bestämmelser gäller för värdeandelskonton som förs inom värdeandelssystemet.

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *förvaring* avtalsbaserad förvaltning av värdepapper för kunders räkning, då värdepapperen specificeras i avtalet enligt slag och antal,

2) *förvarare* den som bedriver förvaring enligt 2 kap. 1 eller 2 § i lagen om investeringstjänster eller enligt 2 kap. 16 § 2 mom. i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet (/) eller i egenskap av in-

nehavare av förvaltningskonto enligt 5 a § i lagen om värdeandelskonton (827/1991),

3) *värdepapperskonto* ett konto som förs av en förvarare och av vilket det framgår vem som är kontoinnehavare, vilka värdepapper som förvaras för kontoinnehavarens räkning samt vilka rättigheter och begränsningar som avser kontoinnehavarens rätt,

4) *kontorätt* kontoinnehavarens rätt med avseende på ett värdepapper.

Vid tillämpningen av denna lag ska med värdepapper som förvaltas av en förvarare jämföras förvararens kontorätt med avseende på värdepapper gentemot en annan förvarare eller motsvarande rätt enligt ett tredjelands lagstiftning.

2 kap.

Värdepapperskonton och anteckningar som ska göras på dem

3 §

Värdepapperskonto

En förvarare ska föra kundspecifika värdepapperskonton över värdepapper som den förvarar. Kontona ska föras på ett tillförlitligt sätt och så att den exakta tidpunkten för varje anteckning av rättigheter på dem kan fastställas med tillförlitlighet.

På ett värdepapperskonto antecknas

1) identifieringsuppgifter om kontoinnehavaren och om andra rättsinnehavare som antecknats på kontot,

2) vilket slag av värdepapper som förvaras för kontoinnehavarens räkning och deras antal,

3) rättigheter och begränsningar som enligt 6 § avser kontoinnehavarens rätt.

Om inte något annat föreskrivs nedan i detta kapitel, ska kontoanteckningar och ändringar i dem göras på uppdrag av kontoinnehavaren eller den som med stöd av någon annan lag har rätt att förfoga över egendomen i fråga. Anteckningarna ska göras utan obefogat dröjsmål.

4 §

Kontorätt

En kontoinnehavare har rätt att

1) få prestationer som grundar sig på de värdepapper som är antecknade på kontot och att utöva andra värdepappersbaserade rättigheter,

2) förfoga över sin rätt genom transaktioner samt genom att upplåta panträtt och andra rättigheter,

3) byta förvarare eller få värdepapper som är antecknade på kontot i sin besittning.

Förvararen ska se till att kontoinnehavarens rättigheter enligt 1 mom. tillgodoses genom att inom ramen för rimliga påverkningsmöjligheter och på det sätt som förvararen och kontoinnehavaren sinsemellan kommit överens om vidta alla åtgärder som är nödvändiga för att kontoinnehavaren ska kunna utöva sina rättigheter. Penningprestationer måste betalas och övriga åtgärder för att rättigheter ska kunna utövas måste vidtas utan obefogat dröjsmål.

Bestämmelser om kontoinnehavarens rättigheter vid förvararens konkurs och i samband med annat insolvensförfarande finns i 11 §.

5 §

Utövande av rättigheter

De rättigheter som kontoinnehavaren har enligt 4 § 1 mom. kan utövas endast gentemot förvararen. Vid indirekt förvaring av värdepapper så att förvararen har kontorätt eller motsvarande rätt enligt 2 § 2 mom. får kontoinnehavaren inte rättigheter gentemot någon annan än sin egen förvarare.

Separata bestämmelser gäller för kontoinnehavarens rättigheter gentemot värdepappersmittenter.

6 §

Rättigheter och begränsningar i kontorätten

På ett värdepapperskonto antecknas panträtt som avser kontorätten, dock inte företagsinteckning, samt andra rättigheter eller begränsningar i kontorätten. Utmätning och säkringsåtgärder som avser kontorätten antecknas på anmälan av en behörig myndighet, medan konkurs antecknas på anmälan av konkursboet. Inledande och upphörande av saneringsförfarande enligt lagen om företagsreaniering (47/1993) antecknas på anmälan av utredaren. Panträtt och utmätning samt andra med dem jämförbara rättigheter och begränsningar ska specificeras med tillräcklig noggrannhet när de antecknas på kontot.

Om det på ett värdepapperskonto har gjorts anteckningar om rättigheter eller begränsningar i kontorätten, ska prestationer som grundar sig på värdepapperen i fråga riktas till den som enligt uppgifterna på kontot har rätt till prestationen. Motsvarande gäller i tillämpliga delar utövande av andra värdepappersbaserade rättigheter.

Anteckningar om rättigheter eller begränsningar får strykas, om den behöriga rättsinnehavaren ger sitt samtycke. Utan samtycke av den behöriga rättsinnehavaren får värdepapper inte avföras från kontot på ett sådant sätt att det sker ett intrång i de rättigheter och begränsningar som antecknats på kontot.

7 §

Företrädesrätt för rättigheter som avser kontorätten

I 6 § avsedda rättigheter som antecknats på ett värdepapperskonto har företrädesrätt framför rättigheter som inte antecknats. En tidigare antecknad rättighet har företrädesrätt framför en senare antecknad rättighet.

Trots 1 mom. har en rättighet som uppkommit tidigare emellertid företrädesrätt framför en rättighet som uppkommit senare, om den som åberopar den senare rättigheten

kände eller borde ha känt till den tidigare rättigheten då den senare rättigheten antecknades på kontot.

8 §

Korrigerig av anteckningar samt skydd för rättigheter som framgår av konton

Förvarare ska korrigera felaktiga anteckningar på värdepapperskonton utan obefogat dröjsmål. Om korrigerig av ett fel leder till att en kontoinnehavares eller en annan rättsinnehavares av kontot framgående ställning försvagas, kan felet dock återopas gentemot denne och anteckningen korrigeras bara om denne kände eller borde ha känt till felet då den felaktiga anteckningen gjordes.

9 §

Behörighet att meddela föreskrifter

Finansinspektionen får meddela närmare föreskrifter om tekniska förfaranden som ska iakttas när värdepapperskonton förs och om vilka uppgifter de anteckningar som görs på värdepapperskonton ska innehålla.

3 kap.

Förvaring av värdepapper samt kontoinnehavarnas skydd vid insolvensförfaranden som avser förvararen

10 §

Förvaring av värdepapper

En förvarare ska se till att den ständigt innehar värdepapper som motsvarar anteckningarna på kundernas värdepapperskonton i enlighet med vad som närmare avtalats med kontoinnehavarna. Förvararen ska ha värdepapperen i sin besittning innan det görs en anteckning enligt 3 § 2 mom. 2 punkten på värdepapperskontot.

På värdepapper som förvararen innehar för sina kontoinnehavares räkning tillämpas bestämmelserna om förvaring och annan hantering av dess kundmedel. Detsamma gäller

andra medel som förvararen innehar för kontoinnehavarnas räkning.

11 §

Förvarares konkurs och annan insolvens

Värdepapper som en förvarare innehar för sina kontoinnehavares räkning hör inte till förvararens konkursbo och kan inte utmätas för förvararens skuld. Värdepapper som innehas av förvararen och som motsvarar de värdepapper som antecknats på kundernas värdepapperskonton anses befinna sig i förvararens besittning för kontoinnehavarnas räkning, om inte något annat visas.

Kontoinnehavarna har vid förvararens konkurs rätt till de värdepapper som förvararen innehar för deras räkning, enligt vad som föreskrivs i 5 kap. 6 § i konkurslagen (120/2004). Om värdepapper som förvararen innehaft gemensamt för flere kontoinnehavare inte räcker för att tillgodose alla dessa kontoinnehavares rättigheter, ska varje slag av värdepapper delas upp mellan kontoinnehavarna i samma förhållande som kontoinnehavarna har rätt till värdepapper av det slaget. Till den del som det är nödvändigt för att genomföra delningen ska värdepapperen omvandlas till pengar som i stället för värdepapperen ska delas upp mellan kontoinnehavarna.

Vad som i denna paragraf föreskrivs om förvararens konkurs ska i tillämpliga delar tillämpas vid sådant saneringsförfarande för förvararen som avses i lagen om företagssanering och vid sådant avbrytande av en inlåningsbanks verksamhet som avses i lagen om temporärt avbrytande av en depositionsbanks verksamhet (1509/2001).

12 §

Procedurbestämmelser om kontoinnehavares rättigheter

Om en förvarare har försatts i likvidation eller konkurs eller om något annat i 11 § 3 mom. avsett insolvensförfarande har inletts, ska Finansinspektionen utan dröjsmål tillsätta ett ombud för att övervaka att kontoinnehavarnas rättigheter tillgodoses snarast

möjligt. Inget ombud behöver emellertid tillsättas, om det är uppenbart onödigt med beaktande av arten och omfattningen av förvararens verksamhet. På ombud tillämpas i övrigt 29 § i lagen om Finansinspektionen (878/2008).

Om förvararen har försatts i likvidation har utredningsmannen och om förvararen har försatts i konkurs har konkursförvaltaren rätt att på yrkande av ombudet eller med ombudets samtycke ingå och säga upp avtal samt ta upp kredit för att främja ett snabbt tillgodeende av kontoinnehavarnas rättigheter.

4 kap

Särskilda bestämmelser

13 §

Kontobesked

Minst en gång per år ska förvararen lämna kontoinnehavaren ett kontoutdrag där det framgår vilka värdepapper som är antecknade på kontot, vilka rättigheter och begränsningar som avser kontoinnehavarens rätt samt vilka ändringar som gjorts i anteckningarna efter det föregående kontoutdraget. Innehavarna av andra på kontot antecknade rättigheter ska omedelbart informeras om anteckningar som berör deras rättigheter.

14 §

Skadestånd

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet vållar skada genom ett förfarande som strider mot denna lag eller mot föreskrifter som

meddelats med stöd av den är skyldig att ersätta skadan.

På jämkning av skadestånd och på fördelning av skadeståndsansvaret mellan två eller flera skadeståndsskyldiga tillämpas 2 och 6 kap. i skadeståndslagen (412/1974).

15 §

Tillsyn och administrativa påföljder

Finansinspektionen övervakar efterlevnaden av denna lag och av föreskrifter som meddelats med stöd av den.

För försummelse att iaktta och för överträdelse av 10 § 1 mom. om förvaring av värdepapper påförs påföljdsavgift. Bestämmelsen i 10 § 1 mom. hör till de bestämmelser som avses i 40 § 1 mom. i lagen om Finansinspektionen.

Bestämmelser om påförande, offentliggörande och verkställighet av administrativa påföljder samt om behandling av ärenden om administrativa påföljder i marknadsdomstolen finns i 4 kap. i lagen om Finansinspektionen.

16 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 .

Denna lag tillämpas på förvararens skyldigheter och kontoinnehavarens rättigheter också om avtalet om förvaring eller en anteckning som visar kontoinnehavarens rätt har gjorts på ett konto som motsvarar ett i denna lag avsett värdepapperskonto före lagens ikraftträdande.

6.

Lag**om ändring av lagen om värdeandelskonton**

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen om värdeandelskonton (827/1991) 1 § 2 mom. och 16 a § 2 mom., av dem 16 a § 2 mom. sådant det lyder i lag 796/2000, samt

ändras 2 § 2 och 3 mom., 4 § 2 mom., 5 a §, 6 § 1 och 3 mom., den svenska språkdräkten i mellanrubriken före 11 §, 16 och 16 b §, 16 c § 1—3 mom., 17 § 2 mom., 19 och 20 §, den svenska språkdräkten i mellanrubriken före 21 §, 22 och 24 §, 26 § och den svenska språkdräkten i mellanrubriken före 26 §, 27, 29, 30, 31 och 31 a §, 32 § 1 och 3 mom. samt 34 och 35 a §, av dem 2 § 2 mom., 17 § 2 mom. och 35 a § sådana de lyder i lagarna 1074/1996, 2 § 3 mom., 16 och 16 b §, 16 c § 1—3 mom., 19, 20, 22, 24, 30, 31 och 31 a §, 32 § 1 och 3 mom. samt 34 § sådana de lyder i lag 796/2000, 5 a § sådan den lyder i lagarna 1387/1995, 1085/1999 och 1520/2001, 6 § 3 mom. sådan den lyder i lag 919/1993, 26 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 153/1997 och 29 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 796/2000 och 633/2006, som följer:

2 §

Om de rättigheter och begränsningar som avses i 1 mom. 3 punkten endast gäller en del av de registrerade värdeandelarna, ska de värdeandelar som är föremål för rättigheterna eller begränsningarna individualiseras så som värdepapperscentralen bestämmer.

Av ett värdeandelskonto ska framgå vilken kontoförvaltare som för det. Ett värdeandelskonto ska individualiseras på det sätt som värdepapperscentralen bestämmer.

4 §

I förteckningen över värdeandelar ska införas de uppgifter om värdeandelarna som enligt 7 kap. 4 § i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet (/) ska registreras på emissionskontot, med undantag av värdeandelarnas antal.

5 a §

Värdeandelar får registreras på ett särskilt värdeandelskonto (*förvaltningskonto*) som

kontoinnehavaren enligt uppdrag förvaltar för någon annans räkning, om det är fråga om värdeandelar som förvaltas för en utländsk eller ett utländskt företags eller en utländsk stiftelses räkning. Av kontot ska det då framgå uppgifter om kontoinnehavaren samt att det är fråga om ett förvaltningskonto.

På ett förvaltningskonto får registreras värdeandelar som förvaltas för en eller flera kunders räkning. Vad som på något annat ställe i denna lag föreskrivs om kontoinnehavares behörighet att förfoga över värdeandelar som har registrerats på ett konto gäller också innehavare av ett förvaltningskonto.

Ett förvaltningskonto kan innehas av en värdepapperscentral, en centralbank eller en kontoförvaltare. Som kontoinnehavare kan värdepapperscentralen godkänna också ett kreditinstitut eller värdepappersföretag som har rätt att tillhandahålla förvaring av finansiella instrument såsom investeringstjänster, ett utländskt samarbetsorgan som avses i 2 kap. 17 § i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet eller någon annan sådan utländsk organisation som står un-

der tillräcklig offentlig tillsyn och vars finansiella verksamhetsbetingelser och förvaltning uppfyller kraven på en tillförlitlig skötsel av uppgifterna.

På ett förvaltningskonto som förvaltas av ett utländskt samarbetsorgan som avses i 2 kap. 17 § i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet får trots 1 mom. registreras också sådana värdeandelar som avses i 6 kap. 3 § 2 mom. i lagen om värdeandelssystemet och om clearingsverksamhet som förvaltas för en finsk medborgare eller ett finländskt företag eller en finländsk stiftelse.

På värdepapperskonton som innehavaren av ett förvaltningskonto i Finland för över sina kunders värdeandelar ska tillämpas lagen om värdepapperskonton (/). Om innehavaren av ett förvaltningskonto eller kontoinnehavarens uppdragsgivare upprätthåller ett register eller ett konto i någon annan stat över rättigheter som gäller värdeandelar ska den statens lag tillämpas på rättsinnehavarens rättigheter, om inte något annat följer av registreringarna gällande värdeandelskontot eller av lagen.

6 §

På ett värdeandelskonto kan registreras pantsättning av värdeandelar, dock inte företagsinteckning, samt utmätning och säkerhetsåtgärder som hänför sig till värdeandelar.

I en panträtt som har registrerats på ett värdeandelskonto kan en pantsättning inte registreras. I en värdeandel som redan är föremål för en pantsättning som registrerats på ett värdeandelskonto får inte heller registreras panträtt på grund av en annan förbindelse.

Behörighet att ansöka om registrering

16 §

En värdepapperscentral, en centralbanks, en kontoförvaltares, en clearingorganisation och en clearingmedlems eller dessas kunders värdeandelar kan så som närmare anges i värdepapperscentralens regler registreras på ett särskilt värdeandelskonto (*kommissions-*

konto) i syfte att organisera i 3 kap. i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet avsedd verksamhet som clearingorganisation. Som innehavare av ett kommissionskonto kan värdepapperscentralen godkänna också ett utländskt samarbetsorgan som avses i 2 kap. 17 § i den lagen eller någon annan utländsk organisation som står under tillräcklig offentlig tillsyn och vars finansiella verksamhetsbetingelser och förvaltning uppfyller kraven på en tillförlitlig skötsel av uppgifterna.

En kontoinnehavares och dess kunders värdeandelar får inte registreras på samma kommissionskonto.

På skyldigheten för innehavaren av ett kommissionskonto att föra register över sina kunders värdeandelar och på kundernas rättigheter ska på motsvarande sätt tillämpas vad som i lagen om värdepapperskonton föreskrivs om att föra värdepapperskonton och om kontoinnehavares rättigheter. Finansinspektionen kan meddela närmare föreskrifter om vilka tekniska förfaranden som ska tillämpas vid registerföringen och om vilka uppgifter som ska föras in i det.

Bestämmelser om panträtt i värdeandelar som registrerats på kommissionskonton enligt denna paragraf finns i 5 kap. 6 § i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet.

16 b §

Ett värdeandelskonto med dess registreringar kan på kontoinnehavarens begäran överföras till en annan kontoförvaltare. En sådan överföring kan göras också då kontoförvaltarens verksamhet har avslutats eller dess verksamhet begränsats.

Värdepapperscentralen sköter överföring av värdeandelskonton inom värdeandelsregistret. En ny kontoförvaltare ska underrätta alla innehavare av rättigheter som hänför sig till de på kontot registrerade värdeandelarna om överföringen.

På ett värdeandelskonto kan på panthavarens begäran registreras förbud mot överföring av ett värdeandelskonto på vilket panträtt har registrerats. Kontot får då inte på kontoinnehavarens begäran överföras utan panthavarens medgivande.

16 c §

Registreringsavgörandet ska fattas av den kontoförvaltare som har hand om kontot.

På uppdrag av kontoinnehavaren kan också en annan än i 1 mom. avsedd kontoförvaltare göra registreringar på kontot. På ett värdeandelskonto ska antecknas uppgifter om kontoförvaltaren i fråga samt om begränsningar av kontoförvaltarens befogenheter att göra registreringar.

Värdepapperscentralen eller en clearingorganisation kan göra registreringar som har samband med i 3 kap. i lagen om värdeandelsystemet och om clearingverksamhet avsedd verksamhet som clearingorganisation, oavsett vilken kontoförvaltare som har hand om värdeandelskontot. En kontoförvaltare kan, på villkor som överensstämmer med värdepapperscentralens regler, i samband med en transaktion som har överlämnats till clearing och avveckling göra en tillfällig registrering på ett värdeandelskonto som en annan kontoförvaltare har hand om.

17 §

Beslutet om registrering fattas så att avgörandet antecknas på värdeandelskontot. Anteckningen ska göras utan dröjsmål. Klockslaget för beslutet ska antecknas på kontot så som värdepapperscentralen bestämmer. Om ansökan helt eller delvis avslås eller avvisas, ska ett särskilt beslut dock meddelas. I samband med detta ska grunden för beslutet nämnas.

19 §

Värdepapperscentralen ska se till att det av varje registrering tas en säkerhetskopia som inte kan ändras i efterhand. Kontoförvaltaren ska i tio år förvara handlingarna om beslutsgrunderna.

Kontoförvaltaren ska föra en förteckning över de registreringsansökningar som har avvisats eller avslagits.

20 §

Kontoförvaltaren får inte ta ut avgifter för registreringar som avses i 13—15 §.

Bestämmelser om värdeandelskonton som värdepapperscentralerna ska föra på emitten-

ternas bekostnad finns i 6 kap. 8 § i lagen om värdeandelsystemet och om clearingverksamhet.

Korrigerings av anteckningar

22 §

Om uppgifterna på ett värdeandelskonto innehåller ett klart skriv- eller räknefel, ett tekniskt fel eller andra därmed jämförbara fel eller brister, ska kontoförvaltaren göra de rättelser som behövs.

24 §

Kontoförvaltaren ska regelbundet, minst fyra gånger per år lämna kontoinnehavaren besked om vilka registreringar som gjorts på kontot efter det föregående beskedet. Dessutom ska kontoförvaltaren omedelbart lämna kontoinnehavaren besked om avgöranden som avses i 21 §. Andra som innehar rättigheter som har registrerats på kontot ska omedelbart lämnas besked om registreringar och sådana avgöranden som avses i 21 §, om beslutet gäller deras rätt. I beskederna ska grunderna för besluten nämnas.

Kontoförvaltaren ska varje år i god tid före utgången av januari lämna kontoinnehavaren ett kontoutdrag över de registreringar som var i kraft vid utgången av föregående år, om det inte med kontoinnehavaren har avtalats om en annan tidpunkt för kontoutdraget. På begäran av kontoinnehavaren ska på kontoutdraget antecknas de förändringar på värdeandelskontot som har ägt rum under kalenderåret eller under någon annan räkenskapsperiod. Kontoutdrag som avses i detta moment ska ges avgiftsfritt.

Registreringens rättsverkningar

26 §

Förvärv som har registrerats på ett värdeandelskonto och rättigheter som hänför sig till värdeandelar som har registrerats på ett värdeandelskonto har företräde framför förvärv och rättigheter som inte har registrerats på kontot. Om rättigheter som hänför sig till

samma värdeandel är sinsemellan motstridiga, har en rättighet som tidigare registrerats på kontot företräde framför en som har registrerats senare.

Tidigare förvärv och rättigheter får trots 1 mom. företräde framför förvärv och rättigheter som uppkommit senare, om

1) det senare förvärvet eller den senare rättigheten grundar sig på avvittring eller arv, på fusion, delning eller upplösning av en juridisk person eller på delning av gemensam egendom, eller

2) den som åberopar det senare förvärvet eller den senare rättigheten, vid förvärvet, när rättigheten uppkom eller vid tidpunkten för registreringen kände till eller borde ha känt till det tidigare förvärvet eller den tidigare rättigheten.

27 §

Om en värdeandel eller en rättighet som hänför sig till den har överlåtits av någon som enligt registreringarna på värdeandelskontot hade rätt att göra det, är det inte ett hinder för förvärvarens rätt att överlåtaren inte hade rätt att förfoga över värdeandelen, utom i det fall att förvärvaren vid förvärvet, när rättigheten uppkom eller vid tidpunkten för registreringen kände till eller borde ha känt till detta.

29 §

Om emittenten har gjort en värdeandelsbaserad betalning till den som enligt uppgifterna på värdeandelskontot eller i den förteckning som avses i 6 kap. 3 § 1 mom. i lagen om värdeandelsystemet och om clearingverksamhet på förfalldagen eller på en avstämningdag som bestämts enligt 4 kap. 2 § 3 mom. i aktiebolagslagen (624/2006) eller enligt ett andelslags eller en placeringsfonds stadgar hade rätt att ta emot betalningen, men om det senare framgår att betalningsmottagaren inte hade rätt att ta emot betalningen, är betalningen dock giltig, utom i det fall att emittenten visste eller borde ha vetat att betalningen skedde till fel person.

Vad som föreskrivs i 1 mom. tillämpas på motsvarande sätt då nya värdeandelar samt teckningsrätt och andra sådana rättigheter ut-

ges till den som enligt uppgifterna på värdeandelskontot eller, enligt vad som föreskrivs särskilt, uppgifterna i en förteckning som avses i 6 kap. 3 § 1 mom. i lagen om värdeandelsystemet och om clearingverksamhet hade rätt att få andelen eller rättigheten.

Om värdepapperscentralen eller konförfvaltaren har getts i uppdrag att sköta betalningen, ska på den tillämpas vad som i 1 mom. föreskrivs om emittenten. Mot emittenten kan inte framställas några krav, om denne har gjort betalningen till värdepapperscentralen eller konförfvaltaren i tid. Detsamma gäller emission av andelar eller rättigheter enligt 2 mom.

30 §

Konförfvaltaren är oberoende av oaktsamhet skyldig att ersätta skada i samband med värdeandelskonton som den har hand om, om skadan har uppkommit

1) genom felaktiga avgöranden som gäller registrering eller rättelse, felaktiga anteckningar på värdeandelskonton eller kontobesked eller andra sådana fel eller brister i registreringsverksamheten,

2) genom tekniska fel eller funktionsavbrott vid behandlingen av uppgifter som gäller värdeandelar eller rättsinnehavare,

3) genom att uppgifter om värdeandelar eller rättsinnehavare olovligen har lämnats ut, röjts eller utnyttjats, eller

4) genom att konförfvaltaren har försummat att utföra prestationer som grundar sig på värdeandelar och om detta inte beror på emittentens förfarande eller på att konförfvaltarens betalning enligt 29 § inte är giltig gentemot rättsinnehavaren.

En skada behöver emellertid inte ersättas om konförfvaltaren kan visa att skadan har orsakats av en sådan exceptionell och oförutsedd händelse utanför värdeandelsystemet, som konförfvaltaren inte har kunnat förhindra och vars konsekvenser den inte kunnat undvika med iakttagande av all tänkbar omsorgsfullhet.

Konförfvaltaren är skyldig att ersätta skada som den av någon annan orsak än vad som nämns i 1 mom. har vållat genom att bryta mot denna lag endast om skadan har orsakats uppsåtligt eller av oaktsamhet.

31 §

Om en skada beror på att den rösträtt som hänförs till en aktie eller till en annan värdeandel inte har kunnat utnyttjas eller på att en värdeandel inte har kunnat säljas till ett visst pris vid en viss tidpunkt, är kontoförvaltaren skyldig att ersätta skadan endast om kontoförvaltaren gjort sig skyldigt till oaktsamhet som är grövre än lindrig.

31 a §

Om ett felaktigt avgörande eller en felaktig anteckning har gjorts av någon annan än den kontoförvaltare som har hand om värdeandelskontot är, med avvikelse från 30 §, den som vidtagit registreringsåtgärden ansvarig för den sålunda orsakade skadan.

Om en emittent har gett värdepapperscentralen i uppdrag att sköta en prestation som hänförs till en värdeandel, gäller i fråga om värdepapperscentralens skadeståndsansvar vad som föreskrivs om kontoförvaltarens skadeståndsansvar.

En kontoförvaltare har, för skadestånd som den är tvungen att betala, regressrätt mot värdepapperscentralen eller mot en annan kontoförvaltare, om skadan har orsakats genom värdepapperscentralens eller den andra kontoförvaltarens åtgärd eller försummelse eller av en brist eller ett fel i någon del av systemet som dessa upprätthåller. Den skadelidande kan framställa sitt skadeståndsanspråk också direkt till den organisation som ansvarar för skadan.

32 §

Bestämmelser om det subsidiära skadeståndsansvar som vilar på värdepapperscentralens registreringsfond finns i 6 kap. 9, 10 och 14—16 § i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet.

Domstolen ska på tjänstens vägnar underätta värdepapperscentralen om anhängiga tvister som gäller kontoförvaltarens skadeståndsskyldighet och som enligt 6 kap. 10 § i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet kan leda till subsidiärt skadeståndsansvar för registreringsfonden.

34 §

Värdepapperscentralen har rätt att av kontoförvaltare få kopior av handlingar samt redogörelser för övriga utredningar med stöd av vilka registreringar har gjorts på värdeandelskonton. När det gäller värdeandelar som avses i 6 kap. 3 § 1 mom. i lagen om värdeandelssystemet och om clearingsverksamhet har deras emittent motsvarande rätt att få uppgifter om förvärv av värdeandelar.

35 a §

Finansinspektionen övervakar att denna lag samt med stöd av den utfärdade och fastställda bestämmelser, föreskrifter och stadgar iakttas.

Denna lag träder i kraft den 20 .

7.

Lag

om ändring av lagen om Finansinspektionen

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen om Finansinspektionen (878/2008) 48 och 49 §,
ändras 3 § 3 mom. 10 punkten, 4—6 §, 16 § 6 mom., 19 § 2 mom., 21 och 22 §, 24 § 2 mom., 26 § 4 och 8 mom., 27 § 5 mom., 28 och 32 a §, 32 b § 4 och 5 mom., 32 c § 1 mom., 33 § 4 mom., 37 § 1 mom., 38—44, 45, 47, 51, 54, 55 och 61 §, 61 a § 2 mom., 62 §, 67 § 5 mom., 71 § 1 mom. 5 punkten och 4 mom. samt 73 §, av dem 3 § 3 mom. 10 punkten sådan den lyder i lag 1360/2010, 4 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 10/2010, 301/2010, 604/2010, 1360/2010 och 1493/2011, 5 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 689/2010 och 902/2011, 6 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 10/2010, 301/2010, 1360/2010 och 1493/2011, 26 § 4 mom. och 55 § sådana de lyder i lag 301/2010, 27 § 5 mom. sådant det lyder i lag 604/2010, 28 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 604/2010, 32 a § sådan den lyder i lagarna 207/2009, 902/2011 och 1493/2011, 32 b § 4 och 5 mom. sådana de lyder i lag 207/2009, 32 c § 1 mom. sådan den lyder i lagarna 902/2011 och 1493/2011, 39 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 1360/2010 och 1493/2011, 40 och 43 § sådana de lyder delvis ändrade i lag 1360/2010, 45 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 301/2010, 54 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 10/2010, 61 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 1360/2010 och 1242/2011, 61 a § 2 mom. och 71 § 4 mom. sådant det lyder i lag 10/2010 och 71 § 1 mom. 5 punkten sådan den lyder i lag 653/2009, samt

fogas till lagen en ny 3 c §, till 10 § 1 mom. en ny 4 a punkt och till lagen nya 16 a, 33 a, 43 a och 43 b § som följer:

3 §

Uppgifter

Dessutom ska Finansinspektionen

10) följa utvecklingen av kreditinstituts och värdepappersföretags belöningssystem och lämna uppgifter om dem till Europeiska bankmyndigheten.

3 c §

Myndighetssamarbete om förebyggande och bekämpning av ekonomisk brottslighet

Finansinspektionen samarbetar med centralen för utredning av penningtvätt, polisen,

Enheten för utredning av grå ekonomi, Skatteförvaltningen och andra behöriga myndigheter för att förebygga och bekämpa ekonomisk brottslighet.

Om Finansinspektionen i sin tillsynsverksamhet eller när den sköter andra lagstadgade uppgifter märker eller misstänker att finansiella tjänster eller det finansiella systemet utnyttjas eller planeras bli utnyttjade för ekonomisk brottslighet, ska Finansinspektionen utan dröjsmål underrätta en behörig myndighet enligt 1 mom. Det ska då beaktas vad som i 71 § och i bestämmelser i annan lag föreskrivs om utlämnande av sekretessbelagd information.

Närmare bestämmelser om hur samarbetet enligt denna paragraf ska genomföras får utfärdas genom förordning av statsrådet.

4 §

Tillsynsobjekt

Med *tillsynsobjekt* avses i denna lag sammanslutningar och inrättningar enligt 2—4 mom.

Med *auktoriserade tillsynsobjekt* avses i denna lag

- 1) kreditinstitut och filialer till kreditinstitut från tredjeland enligt kreditinstitutslagen (121/2007),
- 2) försäkringsbolag enligt försäkringsbolagslagen (521/2008),
- 3) arbetspensionsförsäkringsbolag enligt lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag (354/1997),
- 4) fondbolag och förvaringsinstitut samt filialer till fondbolag från tredjeland enligt lagen om placeringsfonder (48/1999),
- 5) värdepappersföretag och filialer till värdepappersföretag från tredjeland enligt lagen om investeringstjänster (/),
- 6) börser enligt lagen om handel med finansiella instrument (/),
- 7) clearingorganisationer enligt lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet (/) inklusive clearingfonder som de bildat,
- 8) värdepapperscentraler enligt lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet inklusive registreringsfonder som de bildat,
- 9) betalningsinstitut enligt lagen om betalningsinstitut (297/2010),
- 10) filialer till försäkringsbolag från tredjeland enligt lagen om utländska försäkringsbolag (398/1995),
- 11) centralinstitutet för den sammanslutning som avses i lagen om en sammanslutning av inlåningsbanker (599/2010).

Med auktoriserade tillsynsobjekt jämställs vid tillämpningen av 3 kap. i denna lag också försäkringsföreningar enligt lagen om försäkringsföreningar (1250/1987), försäkringskassor enligt lagen om försäkringskassor (1164/1992), pensionsstiftelser enligt lagen om pensionsstiftelser (1774/1995), kreditinstitut, värdepappersföretags, försäkringsbolags och försäkringsföreningars holdingföretag samt konglomerats holdingsammanslutningar enligt lagen om tillsyn över finans-

och försäkringskonglomerat (699/2004), i enlighet med vad som föreskrivs i det nämnda kapitlet.

Med *övriga tillsynsobjekt* avses i denna lag

- 1) kreditinstituts, värdepappersföretags, försäkringsbolags och försäkringsföreningars holdingföretag samt konglomerats holdingsammanslutningar enligt lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat,
- 2) börser, värdepapperscentralers och clearingorganisationers holdingföretag,
- 3) säkerhetsfonden och insättningsgarantifonden enligt kreditinstitutslagen och ersättningsfonden för investerarskydd enligt lagen om investeringstjänster,
- 4) försäkringsföreningar enligt lagen om försäkringsföreningar,
- 5) pensionskassor, sjukkassor och andra försäkringskassor enligt lagen om försäkringskassor,
- 6) pensionsstiftelser enligt lagen om pensionsstiftelser,
- 7) arbetslöshetskassor och stödkassor för arbetslöshetskassor enligt lagen om arbetslöshetskassor (603/1984),
- 8) Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt enligt lagen om pension för lantbruksföretagare (1280/2006) och Sjömanspensionskassan enligt lagen om sjömanspensioner (1290/2006),
- 9) arbetslöshetsförsäkringsfonden enligt lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner (555/1998).

Finansinspektionen utövar i enlighet med 5 och 6 kap. tillsyn över utländska EES-tillsynsobjekts i Finland etablerade filialers verksamhet, över utländska EES-tilläggs-pensionsanstalters och utländska clearingorganisationers verksamhet i Finland samt över sådana utländska tillsynsobjekt och utländska clearingorganisationer som utan att etablera filial tillhandahåller tjänster eller bedriver verksamhet i Finland.

Finansinspektionen utövar i enlighet med lagen om statens pensionsfond (1297/2006) tillsyn över statens pensionsfonds placeringsverksamhet, i enlighet med lagen om kommunala pensioner (549/2003) tillsyn över Keva benämnda kommunala pensionsanstalts placeringsverksamhet och i enlighet med kyrkolagen (1054/1993) tillsyn över pensionsfonden inom Kyrkans centralfond.

5 §

Andra finansmarknadsaktörer

Med *andra finansmarknadsaktörer* avses i denna lag

1) emittenter av värdepapper som är föremål för handel på en reglerad marknad eller på en multilateral handelsplattform i Finland, emittenter av värdepapper för vilka det har lämnats in en ansökan om upptagande till handel på en reglerad marknad eller på en multilateral handelsplattform i Finland och andra som är skyldiga att offentliggöra prospekt enligt 4 kap. 1 § i värdepappersmarknadslagen (/) eller som erbjuder värdepapper på det sätt som avses i 1 kap. 4 § i den lagen,

2) bokföringsskyldiga vars värdepapper är eller har ansökts bli föremål för sådan handel som avses 1 punkten i en annan EES-stat än Finland,

3) andra handelsparter enligt 1 kap. 2 § 10 punkten i lagen om handel med finansiella instrument än tillhandahållare av investeringstjänster,

4) clearingmedlemmar enligt 1 kap. 3 § 6 punkten i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet,

5) kontoförvaltare enligt 1 kap. 3 § 9 punkten i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet,

6) insiders enligt 12 kap. 3 § i värdepappersmarknadslagen, 7 kap. 17 § i lagen om investeringstjänster, 2 kap. 41 § i lagen om handel med finansiella instrument, 2 kap. 26 § i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet och enligt 99 § i lagen om placeringsfonder samt anmälningsskyldiga enligt 101 § i lagen om placeringsfonder,

7) de som lämnar ett frivilligt uppköpserbudande enligt 11 kap. 1 § i värdepappersmarknadslagen, aktieägare som avses 19 § i det kapitlet, de som lämnar ett uppköpserbudande enligt 27 § i det kapitlet och personer enligt 5 § i samma kapitel som agerar i samråd med dem,

8) de som enligt 9 kap. 5 § i värdepappersmarknadslagen är skyldiga att göra flaggningsanmälan enligt den paragrafen,

9) utländska organisationer som verkar som förvarare enligt 2 § 1 mom. 2 punkten i lagen om värdepapperskonton,

10) de som enligt 2 kap. 10 § i lagen handel med finansiella instrument, 2 kap. 8 § i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet, 16 § i lagen om placeringsfonder, 42 § i kreditinstitutslagen, 7 kap. 14 § i lagen om investeringstjänster, 11 § i lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat eller 4 kap. 5 § i försäkringsbolagslagen är skyldiga att göra anmälan till Finansinspektionen om förvärv och avyttringar av aktier och andelar,

11) Olycksfallsförsäkringsanstaltens Förbund enligt lagen om olycksfallsförsäkring (608/1948),

12) Trafikförsäkringscentralen enligt trafikförsäkringslagen (279/1959) och trafikskadenämnden enligt lagen om trafikskadenämnden (441/2002),

13) Patientförsäkringscentralen och patientskadenämnden enligt patientskadelagen (585/1986),

14) Pensionsskyddscentralen enligt lagen om Pensionsskyddscentralen (397/2006),

15) Miljöförsäkringscentralen enligt lagen om miljöskadeförsäkring (81/1998),

16) Utbildningsfonden enligt lagen om Utbildningsfonden (1306/2002),

17) försäkringsförmedlare enligt lagen om försäkringsförmedling (570/2005), inklusive utländska försäkringsförmedlare enligt 2 § 3 mom. i den lagen,

18) fastighetsfonder enligt lagen om fastighetsfonder (1173/1997),

19) kreditvärderingsinstitut enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1060/2009 om kreditvärderingsinstitut.

6 §

Övriga definitioner

I denna lag avses med

1) *EES-stat* en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,

2) *tredjeland* en stat utanför EES,

3) *hemstat* den EES-stat som har auktoriserat ett utländskt EES-tillsynsobjekt; med hemstat avses också den EES-stat som har

auktoriserat ett företag som tillhandahåller eller planerar att tillhandahålla finansiella tjänster eller försäkringstjänster i Finland utan att etablera filial eller där en utländsk clearingorganisation har sitt bolagsrättsliga säte,

4) *världstat* en EES-stat där ett kreditinstitut, värdepappersföretag, fondbolag eller försäkringsbolag har etablerat filial; vad som i denna lag föreskrivs om världstat ska i tillämpliga delar också gälla EES-stater där ett kreditinstitut, värdepappersföretag, fondbolag eller försäkringsbolag tillhandahåller eller planerar att tillhandahålla tjänster utan att etablera filial,

5) *utländsk EES-tillsynsmyndighet* en tillsynsmyndighet som motsvarar Finansinspektionen i hem- och världstaten,

6) *tredjelands tillsynsmyndighet* en tillsynsmyndighet som motsvarar Finansinspektionen i ett tredjeland.

7) *utländskt tillsynsobjekt* ett företag som motsvarar ett kreditinstitut enligt kreditinstitutslagen, ett värdepappersföretag enligt lagen om investeringstjänster, ett fondbolag enligt lagen om placeringsfonder, ett försäkringsbolag enligt försäkringsbolagslagen eller ett betalningsinstitut enligt lagen om betalningsinstitut och som har filial i Finland eller som tillhandahåller eller planerar att tillhandahålla tjänster i Finland utan att etablera filial,

8) *utländskt EES-tillsynsobjekt* ett utländskt tillsynsobjekt som lyder under en annan EES-stats lagstiftning,

9) *tredjelands tillsynsobjekt* ett utländskt tillsynsobjekt som lyder under ett tredjelands lagstiftning,

10) *utländsk clearingorganisation* en utländsk clearingorganisation enligt 4 kap. i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet,

11) *grupptillsyn* konsoliderad tillsyn över kreditinstitut och värdepappersföretag, extra tillsyn över försäkringsföretag och tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat,

12) *grupp* en finansiell företagsgrupp enligt 16 § i kreditinstitutslagen och 1 kap. 16 § i lagen om investeringstjänster, en försäkringsgrupp enligt 26 kap. 1 § 10 punkten i försäkringsbolagslagen och ett finans- och

försäkringskonglomerat enligt 3 § i lagen om finans- och försäkringskonglomerat,

13) *utländsk EES-grupp* en utländsk företagsgrupp som motsvarar en grupp enligt 12 punkten, för vars grupptillsyn en utländsk EES-tillsynsmyndighet svarar och till vilken det hör minst ett finländskt företag,

14) *filial* ett kreditinstitut, värdepappersföretags, fondbolags, betalningsinstituts eller försäkringsbolags filial samt en i Finland etablerad filial till ett utländskt kreditinstitut enligt kreditinstitutslagen, en i Finland etablerad filial till ett utländskt försäkringsbolag enligt lagen om utländska försäkringsbolag, en i Finland etablerad filial till ett utländskt värdepappersföretag enligt lagen om investeringstjänster, en i Finland etablerad filial till ett utländskt fondbolag enligt lagen om placeringsfonder och en i Finland etablerad filial till ett utländskt betalningsinstitut enligt lagen om utländska betalningsinstituts verksamhet i Finland (298/2010),

15) *utländsk filial* ett utländskt tillsynsobjekts filial i Finland,

16) *utländsk EES-filial* ett utländskt EES-tillsynsobjekts filial i Finland,

17) *stadgar* tillsynsobjekts bolagsordningar och föreningsstadgar samt stadgar och regler för kreditinstitut i andelslagsform, betalningsinstitut, sparbanker, hypoteksföreningar, pensionsstiftelser, försäkringskassor, arbetslöshetskassor, insättningsgarantifonden, ersättningsfonden för investerarskydd, börser, clearingorganisationer, värdepapperscentraler och placeringsfonder och likaså andra stadgar och regler som Finansinspektionen eller någon annan myndighet i enlighet med bestämmelserna om finansmarknaden fastställer för finansmarknadsaktörer eller som finansmarknadsaktörer annars i enlighet med bestämmelserna om finansmarknaden är skyldiga att iaktta i sin verksamhet,

18) *reglerad marknad och multilateral handelsplattform* reglerade marknader enligt 1 kap. 2 § 6 punkten i lagen om handel med finansiella instrument och multilaterala handelsplattformar enligt 7 punkten i den paragrafen,

19) *finansiella instrument* finansiella instrument enligt 1 kap. 10 § i lagen om investeringstjänster.

10 §

Direktionens uppgifter

Direktionen ska i fråga om tillsynen över finansmarknaden

4 a) dra försorg om utvecklingen av myndighetssamarbetet enligt 3 c §,

16 §

Anmälningsskyldighet

Om Finansinspektionens direktionsmedlemmar, deras ersättare eller tjänstemän har aktier som i Finland är föremål för handel på en reglerad marknad eller multilateral handelsplattform och sådana finansiella instrument vars värde bestäms på basis av aktierna i fråga, ska de i enlighet med 16 a § göra anmälan om dem till den förteckning som förs av Finansinspektionens direktion.

16 a §

Insideranmälan

Finansinspektionens direktionsmedlemmar och deras ersättare samt Finansinspektionens tjänstemän ska göra insideranmälan inom en månad efter att ha utnämnts till direktionsmedlem, ersättare eller tjänsteman vid Finansinspektionen.

I insideranmälan ska nämnas

1) omyndig, vars intressebevakare den anmälningsskyldige är,

2) organisationer och stiftelser där den anmälningsskyldige eller en omyndig som avses i 1 punkten direkt eller indirekt har bestämmande inflytande,

3) den anmälningsskyldiges samt en i 1 punkten avsedd omyndigs och en i 2 punkten avsedd organisations eller stiftelses innehav av aktier och sådana finansiella instrument vilkas värde bestäms på basis av aktierna i fråga och som i Finland är föremål för

handel på en reglerad marknad eller på en multilateral handelsplattform.

Insideranmälan ska innehålla uppgifter som behövs för att identifiera personen, organisationen eller stiftelsen i fråga samt uppgifter om aktierna och de andra finansiella instrumenten.

De uppgifter som avses i 2 mom. 2 och 3 punkten behöver inte uppges till den del de gäller bostadsaktiebolag, ömsesidiga fastighetsaktiebolag enligt 28 kap. 2 § i lagen om bostadsaktiebolag (1599/2009), ideella föreningar, ekonomiska föreningar eller sådana organisationer som drivs utan vinstsyfte. Om en organisation bedriver regelbunden handel med finansiella instrument, ska emellertid uppgifter om denna organisation lämnas.

Den anmälningsskyldige ska underrätta Finansinspektionen om förändringar i uppgifter som avses i denna paragraf inom 14 dagar från det att förändringen inträffade.

19 §

Rätt att få uppgifter av andra

Vad som i 1 mom. föreskrivs om revisorer ska tillämpas också på andra som enligt lag är skyldiga att foga sina yttranden eller andra handlingar till prospekt som avses i 4 kap. 1 § i värdepappersmarknadslagen eller som har gett sitt samtycke till att sådana yttranden eller andra handlingar fogas till prospektet.

21 §

Särskild rätt att få uppgifter i anslutning till marknadsmissbruk

Finansinspektionen har trots sekretessbestämmelserna rätt att av tillsynsobjekt och andra finansmarknadsaktörer och av deras styrelsemedlemmar, verkställande direktör och anställda få uppgifter som behövs för tillsynen över efterlevnaden av sådana bestämmelser i värdepappersmarknadslagen eller lagen om handel med finansiella instrument eller med stöd av de lagarna utfärdade bestämmelser som gäller marknadsmissbruk,

offentliggörande av information som påverkar värdet av värdepapper som är föremål för handel på en reglerad marknad eller på en multilateral handelsplattform eller handel på en reglerad marknad eller på en multilateral handelsplattform i övrigt, om uppgifterna har samband med

1) värdepapper som är föremål för handel på en reglerad marknad eller på en multilateral handelsplattform,

2) värdepapper för vilka det har lämnats in ansökan om upptagande till handel på en reglerad marknad eller på en multilateral handelsplattform,

3) värdepapper vars värde bestäms på basis av värdepapper som är föremål för handel på en reglerad marknad eller på en multilateral handelsplattform,

4) emittenten av värdepapper som avses i 1—3 punkten,

5) transaktioner eller order med värdepapper som avses i 1—3 punkten.

Finansinspektionen har dessutom sådan rätt som avses i 1 mom. få sådana uppgifter om en specificerad transaktion som är nödvändiga för tillsynen enligt 1 mom. av den som

1) handlar på tillsynsobjekts och andra finansmarknadsaktörers vägnar eller för deras räkning,

2) är delaktig i en transaktion eller order som gäller värdepapper enligt 1 mom.,

3) annars av grundad anledning kan antas ha information som avses i 1 mom.

Vad som i denna paragraf föreskrivs om värdepapper gäller också andra finansiella instrument.

22 §

Kallelse att höras

Finansinspektionen har rätt att vid behov kalla in och höra representanter för eller anställda hos juridiska personer som avses i 18, 19 och 21 § eller fysiska personer som avses i de nämnda paragraferna. Då tillämpas förvaltningslagens bestämmelser om muntlig behandling. Den som underlåter att följa en kallelse kan inte föreläggas vite enligt 33 a § eller påföras en administrativ påföljd enligt 4 kapitlet.

24 §

Granskningsrätt

Vad som i 1 mom. föreskrivs om tillsynsobjekt och andra finansmarknadsaktörer gäller också företag som i egenskap av ombud för tillsynsobjekt eller andra finansmarknadsaktörer, i egenskap av anknutet ombud enligt 7 kap. 7 § i lagen om investeringstjänster eller annars på uppdrag av tillsynsobjekt eller andra finansmarknadsaktörer sköter uppgifter i anslutning till dessas affärsverksamhet, bokföring, datasystem, riskhantering eller interna kontroll.

26 §

Återkallande av verksamhetstillstånd samt därmed jämförbara förordnanden om avslutande av verksamhet

Finansinspektionen ska på ansökan återkalla ett verksamhetstillstånd som den har beviljat ett tredjelands kreditinstituts filial i Finland, ett betalningsinstitut, en hypoteksförening, ett försäkringsbolag, ett tredjelands försäkringsbolags filial i Finland, ett värdepappersföretag, ett tredjelands värdepappersföretags filial i Finland, ett fondbolag, ett tredjelands fondbolags filial i Finland eller ett förvaringsinstitut, om tillsynsobjektet inte längre bedriver verksamhet i enlighet med verksamhetstillståndet och på den grunden har ansökt om återkallelse av det. Bestämmelser om återkallelse av koncession för kreditinstitut i aktiebolagsform på ansökan av kreditinstitutet finns i lagen om affärsbanker och andra kreditinstitut i aktiebolagsform (1501/2001), om återkallelse av en sparbanks koncession på ansökan av sparbanken i sparbankslagen (1502/2001) och om återkallelse av koncession för kreditinstitut i andelslagsform på ansökan av kreditinstitutet i lagen om andelsbanker och andra kreditinstitut i andelslagsform (1504/2001).

Vad som i denna paragraf föreskrivs om återkallelse av verksamhetstillstånd ska till-

lämpas också på förordnanden om att försäkringsföreningar ska upphöra med sin verksamhet samt på återkallelse av tillstånd som beviljats sådana värdepappersföretag i tredje länder som avses i 5 kap. 5 § i lagen om investeringstjänster. Vad som i 1 mom. 3 punkten och 2 mom. 1 punkten föreskrivs om återkallelse av verksamhetstillstånd ska tillämpas också på förordnanden om att pensionsstiftelser och försäkringskassor ska upphöra med sin verksamhet.

27 §

Begränsning av verksamheten

Vad som i denna paragraf föreskrivs om begränsning av verksamheten ska tillämpas också på begränsning av försäkringsföreningars stadgeenliga verksamhet samt på begränsning av tillståndsenlig verksamhet som bedrivs av sådana värdepappersföretag i tredje länder som avses i 5 kap. 5 § i lagen om investeringstjänster. Bestämmelser om förbud mot försäkringsförmedling finns i lagen om försäkringsförmedling. Denna paragraf tillämpas inte på centralinstitutet för sammanlutningen av inlåningsbanker.

28 §

Begränsning av ledningens verksamhet för viss tid

Finansinspektionen kan för viss tid, högst fem år, förbjuda en person att vara medlem eller ersättare i styrelsen eller verkställande direktör eller dennes ställföreträdare i ett auktoriserat tillsynsobjekt eller att i övrigt höra till den högsta ledningen, om

1) personen vid skötseln av sina uppgifter har visat uppenbar oskicklighet eller oförsiktighet och om det är uppenbart att detta allvarligt kan äventyra de mål för tillsynen över finansmarknaden som anges i 1 §, eller

2) personen i fråga inte uppfyller de krav på yrkesskicklighet och tillförlitlighet som anges särskilt i lag.

Vad som föreskrivs i 1 mom. gäller på motsvarande sätt försäkringsföreningar, pen-

sionsstiftelser och försäkringskassor samt kreditinstitut, värdepappersföretags, försäkringsbolags, försäkringsföreningars, finans- och försäkringskonglomerats, värdepapperscentralers, clearingorganisationers och börser holdingföretag. Vad som i 1 mom. föreskrivs om verkställande direktör och dennes ställföreträdare gäller på motsvarande sätt en pensionsstiftelses ombudsman och dennes ställföreträdare.

32 a §

Förbud mot förvärv av ägarandelar

Finansinspektionen kan, efter att ha mottagit en anmälan enligt 42 § i kreditinstitutslagen, 7 kap. 14 § i lagen om investeringstjänster, 16 § i lagen om placeringsfonder, 11 § i lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat, 21 a § i lagen om betalningsinstitut, 2 kap. 10 § i lagen om handel med finansiella instrument, 2 kap. 8 § i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet eller 4 kap. 5 § i försäkringsbolagslagen, förbjuda förvärv av i nämnda paragrafer avsedda ägarandelar i kreditinstitut, värdepappersföretag, fondbolag, förvaringsinstitut, finans- och försäkringskonglomerats holdingföretag, institut för elektroniska pengar, börser, börser holdingföretag, värdepapperscentraler, värdepapperscentralers holdingföretag, clearingorganisationer, clearingorganisationers holdingföretag eller försäkringsbolag, om innehavet av andelen skulle äventyra verksamhet enligt sunda och försiktiga affärsprinciper i det företag eller den organisation förvärvet gäller eller, om förvärvet gäller ett försäkringsbolag, de försäkrade förmånerna, om det finns grundad anledning att misstänka att

1) den anmälningsskyldige inte har ett tillräckligt gott anseende eller en tillräckligt god finansiell ställning,

2) tillförlitligheten eller lämpligheten hos företagets eller organisationens ledning eller andra tillståndsvillkor äventyras i företaget eller organisationen på grund av förvärvet,

3) tillsynen över företaget eller organisationen och förutsättningarna för det därtill hörande informationsutbytet mellan myndigheter äventyras på grund av förvärvet, eller

4) förvärvet har samband med penningtvätt eller finansiering av terrorism.

Finansinspektionen kan förbjuda ett förvärv som avses i 1 mom. också om den inte inom den behandlingstid som avses i 32 b § 2 mom. har fått tilläggsuppgifter som avses i det nämnda momentet eller uppgifter eller information som avses i 42 § 6 mom. i kreditinstitutslagen, i 7 kap 14 § 6 mom. i lagen om investeringstjänster, i 16 § 6 mom. i lagen om placeringsfonder, i 11 § 6 mom. i lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat, i 21 a § 6 mom. i lagen om betalningsinstitut eller i 4 kap. 5 § 6 mom. i försäkringsbolagslagen. Finansinspektionen kan likaså förbjuda ett förvärv som avses i 1 mom. om den inte inom två månader efter att ha fått anmälan om förvärv av en ägarandel har fått sådana utredningar som avses i 2 kap. 10 § 5 mom. i lagen om handel med finansiella instrument eller i 2 kap. 8 § 5 mom. i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet. Dessutom kan Finansinspektionen förbjuda förvärv om den inte på begäran har fått utredningar som avses i 32 b § 1 mom. inom 60 vardagar efter att den sänt den anmälningsskyldige meddelande om de saknade utredningarna.

Finansinspektionen kan när den fattar beslut enligt denna paragraf samtidigt bestämma en tidsfrist inom vilken det anmälda förvärvet ska genomföras vid äventyr att Finansinspektionen kan vidta åtgärder enligt 32 c §.

På förbud mot förvärv av aktier och garantiandelar i arbetspensionsförsäkringsbolag ska i stället för denna paragraf tillämpas 7 § i lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag.

32 b §

Förfarande som tillämpas vid förbud mot förvärv av ägarandel

Om den anmälningsskyldige är ett utländskt EES-tillsynsobjekt eller moderföretag till ett sådant eller en fysisk eller juridisk person som i ett utländskt EES-tillsynsobjekt eller i ett moderföretag till ett sådant har bestämmande inflytande enligt 1 kap. 5 § i bokföringslagen, ska Finansinspektionen vid be-

slutsfattandet samarbeta med den EES-tillsynsmyndighet som svarar för tillsynen över det utländska EES-tillsynsobjektet samt, om förvärvet gäller ett finans- och försäkringskonglomerats holdingsammanslutning, med de andra centrala tillsynsmyndigheter som avses i lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat. Av beslutet ska framgå de i detta moment avsedda utländska tillsynsmyndigheternas ståndpunkt i fråga om förvärvet.

I stället för denna paragraf ska på

1) behandling av anmälningar om förvärv av aktier eller garantiandelar i arbetspensionsbolag tillämpas 7 § i lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag,

2) behandling av anmälningar om förvärv av ägarandelar i börser och börsers holdingföretag tillämpas 2 kap. 11 § i lagen om handel med finansiella instrument,

3) behandling av anmälningar om förvärv av ägarandelar i värdepapperscentraler och värdepapperscentralers holdingföretag tillämpas 2 kap. 9 § i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet,

4) behandling av anmälningar om förvärv av ägarandelar i clearingorganisationer och clearingorganisationers holdingföretag tillämpas 2 kap. 9 § i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet.

32 c §

Begränsning av de rättigheter som grundar sig på aktier och andelar

Finansinspektionen kan för högst ett år i sänder förbjuda aktie- eller andelsägare att utöva rösträtt i kreditinstitut, värdepappersföretag, fondbolag, förvaringsinstitut, finans- och försäkringskonglomerats holdingföretag, börser, börsers holdingföretag, värdepapperscentraler, värdepapperscentralers holdingföretag, clearingorganisationer, clearingorganisationers holdingföretag eller försäkringsbolag, om

1) anmälan om förvärv av aktier eller andelar inte har gjorts enligt 42 § i kreditinstitutslagen, 7 kap. 14 § i lagen om investeringstjänster, 16 § i lagen om placeringsfonder, 11 § i lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat, 21 a § i lagen om

betalningsinstitut, 2 kap. 10 § i lagen om handel med finansiella instrument, 2 kap. 8 § i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet eller 4 kap. 5 § i försäkringsbolagslagen,

2) aktier eller andelar har förvärvats trots Finansinspektionens förbud enligt 32 a §, eller

3) innehav som överskrider den gräns som anges i de paragrafer som nämns i punkten äventyrar verksamhet enligt sunda och försiktiga affärsprinciper på det sätt som avses i 32 a § i det företag eller den organisation förvärvet gäller eller, om bolaget förvärvet gäller är ett försäkringsbolag, de försäkrade förmånerna.

33 §

Verkställighetsförbud och rättelseuppmaning

Bestämmelser om Finansinspektionens rätt att

1) förbjuda utländska EES-filialers och andra utländska tillsynsobjekts verksamhet finns i 61 §,

2) förbjuda verksamhet som strider mot värdepappersmarknadslagen i samband med erbjudande av och handel med värdepapper och uppfyllande av skyldigheten att informera om värdepapper samt att förordna att ett förfarande ska rättas finns i 17 kap. 2 § i värdepappersmarknadslagen,

3) förbjuda börsen att ordna handel med finansiella instrument finns i 2 kap. 32 § i lagen om handel med finansiella instrument,

4) förbjuda en marknadsplatsoperatör som ordnar multilateral handel att ordna handel med finansiella instrument finns i 4 kap. 8 § i lagen om handel med finansiella instrument,

5) förbjuda en systematisk internhandlare att ordna interna transaktioner med finansiella instrument finns i 5 kap. 6 § i lagen om handel med finansiella instrument.

33 a §

Vite

Om ett tillsynsobjekt eller en annan finansmarknadsaktör försummar att i sin verk-

samhet följa bestämmelserna om finansmarknaden eller föreskrifter som har utfärdats med stöd av dem, ett verkställighetsförbud eller en rättelseuppmaning som Finansinspektionen har utfärdat med stöd av 33 § eller något annat förordnande eller förbud som Finansinspektionen har utfärdat med stöd av lag, villkoren i sitt verksamhetstillstånd eller stadgarna om sin verksamhet, kan Finansinspektionen vid vite ålägga tillsynsobjektet eller finansmarknadsaktören att fullgöra sin skyldighet, om försummelsen inte är obetydlig. Vad som föreskrivs i detta moment ska dessutom tillämpas på andra företag som hör till ett konglomerat enligt lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat och som försummar att iaktta sina skyldigheter enligt den lagen eller enligt föreskrifter som har utfärdats med stöd av den.

Finansinspektionen kan vid vite ålägga den som avses i 18, 19, 21, 23 och 24 § att fullgöra sin skyldighet enligt de paragraferna, om försummelsen inte är obetydlig.

En fysisk persons informationsskyldighet enligt denna lag får inte förenas med vite när det finns anledning att misstänka personen för brott och informationen har samband med det ärende som brottsmisstanken hänför sig till.

Vitet döms ut av Finansinspektionen, om inte annat föreskrivs separat någon annanstans i lag. På föreläggande och utdömande av vite tillämpas i övrigt viteslagen (1113/1990).

37 §

Tillsyn över att internationella redovisningsstandarder iakttas

Finansinspektionen övervakar att bokföringsskyldiga som enligt bokföringslagen eller någon annan lag är skyldiga att i sitt bokslut tillämpa de internationella redovisningsstandarder som avses i 7 a kap. i bokföringslagen (*IFRS-bokföringsskyldig*) iakttar de nämnda standarderna. Vad som i denna paragraf föreskrivs om bokslut ska på motsvarande sätt tillämpas på verksamhetsberättelser, bokslutskommunikéer och delårsrapporter.

4 kap.

Administrativa påföljder

38 §

Ordningsavgift

Finansinspektionen ska ålägga den att betala ordningsavgift som uppsåtligen eller av oaktsamhet

1) försummar eller bryter mot skyldigheten att lämna Finansinspektionen uppgifter enligt 18 § 2 eller 3 mom. eller annan information som enligt bestämmelser eller föreskrifter regelbundet ska ges Finansinspektionen för att den ska kunna fullgöra sina lagstadgade uppgifter,

2) försummar eller bryter mot 15 kap. 1 § i värdepappersmarknadslagen, 15 kap. 1 § i lagen om investeringstjänster, 10 kap. 1 § i lagen om handel med finansiella instrument, mot 8 kap. 8 § i lagen om värdeandelssystem och clearingverksamhet, mot de begränsningar gällande placering av medel som föreskrivs i 11 kap. i lagen om placeringsfonder, mot vad som i 93 § i lagen om placeringsfonder föreskrivs om utarbetande av faktablad, mot anmälningsskyldigheten enligt 99—101 § i den sist nämnda lagen eller mot skyldigheten att föra insiderregister för fondbolag enligt 101 a § i den sist nämnda lagen.

Ordningsavgiftens belopp baseras på en helhetsbedömning. Beloppet ska bestämmas med beaktande åtminstone av förfarandets art, omfattning och varaktighet. För juridiska personer är ordningsavgiften minst 5 000 och högst 100 000 euro. För fysiska personer är ordningsavgiften minst 500 och högst 10 000 euro.

Ordningsavgiften ska betalas till staten.

Om gärningen eller försummelsen är särskilt klandervärd kan i stället för ordningsavgift påföras en påföljdsavgift.

39 §

Offentlig varning

Finansinspektionen ska meddela tillsynsobjekt och andra finansmarknadsaktörer offentlig varning om de uppsåtligen eller av oaktsamhet

handlar i strid med andra bestämmelser om finansmarknaden än de som avses i 38 § 1 mom. eller 40 § 1 mom. eller i strid med föreskrifter som utfärdats med stöd av dessa bestämmelser. Ett tillsynsobjekt ska också meddelas offentlig varning om tillsynsobjektet uppsåtligen eller av oaktsamhet handlar i strid med villkoren i sitt verksamhetstillstånd eller i strid med de stadgar som gäller verksamheten.

En offentlig varning kan meddelas under förutsättning att ärendet bedömt som en helhet inte föranleder strängare åtgärder. Om en gärning eller försummelse som avses i 1 mom. är särskilt klandervärd kan i stället för offentlig varning påföras en påföljdsavgift.

40 §

Påföljdsavgift

Påföljdsavgift ska påföras den som uppsåtligen eller av oaktsamhet försummar eller bryter mot de bestämmelser som avses i 15 kap. 2 § i värdepappersmarknadslagen, i 15 kap. 2 § i lagen om investeringstjänster, i 10 kap. 2 § i lagen om handel med finansiella instrument, i 15 § i lagen om värdepapperskonton eller i 8 kap. 9 § i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet.

Påföljdsavgift kan påföras under förutsättning att ärendet betraktat som en helhet inte ger anledning till strängare åtgärder. Trots att en gärning eller en försummelse kan bedömas uppfylla rekvisiten för något annat än grovt brott enligt 51 kap. i strafflagen men gärningen eller försummelsen med hänsyn till dess menlighet eller gärningsmannens skuld sådan den framgår av gärningen samt med beaktande av övriga omständigheter i anslutning till gärningen eller försummelsen ska anses ringa bedömd som en helhet, kan Finansinspektionen dock påföra en påföljdsavgift och avstå från att anmäla ärendet till förundersökningsmyndigheten.

41 §

Påförande av påföljdsavgift

En påföljdsavgift som uppgår till högst en miljon euro påförs av Finansinspektionen. I annat fall påförs påföljdsavgiften av marknadsdomstolen, på framställning av Finansinspektionen.

Påföljdsavgiftens belopp baseras på en helhetsbedömning. När beloppet bestäms ska hänsyn tas åtminstone till gärningens art, omfattning och varaktighet samt den avgiftsskyldiges finansiella ställning. Avgiften får utgöra högst tio procent av en juridisk persons omsättning under året före gärningen eller försummelsen, dock högst tio miljoner euro. Om bokslutet inte är klart då påföljdsavgiften bestäms ska avgiften bestämmas på basis av omsättningen enligt bokslutet för föregående år. Om den juridiska personen nyligen har inlett sin verksamhet och något bokslut inte finns att tillgå, kan omsättningen uppskattas på basis av annan tillgänglig utredning.

En fysisk person får påföras en påföljdsavgift som utgör högst tio procent av dennes inkomster enligt senast verkställda beskattning, dock högst 100 000 euro. Om inkomsterna inte tillförlitligt kan utredas utifrån beskattningssuppgifterna eller om de väsentligen har förändrats sedan den senast verkställda beskattningen, kan de uppskattas på basis av annan tillgänglig utredning.

Om en påföljdsavgift som påförs en fysisk person som tillhandahåller tjänster på finansmarknaden hänför sig till dennes näringsverksamhet som övervakas med stöd av 5 § 17 punkten, får påföljdsavgiften utgöra högst tio procent av dennes inkomster av sådan näringsverksamhet enligt den senast verkställda beskattningen, dock högst 2,5 miljoner euro.

Påföljdsavgiften ska betalas till staten.

42 §

Avstående från administrativ påföljd

Finansinspektionen kan avstå från att påföra ordningsavgift eller avstå från att meddela offentlig varning om

1) den som avses i 38 eller 39 § självmant har vidtagit tillräckliga korrigerande åtgärder omedelbart efter att ha upptäckt felet, utan dröjsmål har anmält felet till Finansinspektionen och om det inte är fråga om allvarliga eller upprepade fel eller försummelse,

2) det felaktiga förfarandet kan anses vara obetydligt, eller om

3) det annars måste anses vara uppenbart oskäligt att påföra ordningsavgift eller meddela offentlig varning.

Finansinspektionen kan i stället för att påföra en påföljdsavgift meddela en offentlig varning på de grunder som föreskrivs i 1 mom. 2 och 3 punkten.

Ordningsavgift eller påföljdsavgift kan inte påföras en person som misstänks för samma gärning i en förundersökning, i en åtalsprövning eller i ett brottmål som behandlas i domstol. Ordningsavgift eller påföljdsavgift kan inte heller påföras den som har dömts för samma gärning genom en lagkraftvunnen dom.

43 §

Offentliggörande av ordningsavgift, offentlig varning och påföljdsavgift

Finansinspektionen ska offentliggöra ordningsavgifter, offentliga varningar och påföljdsavgifter som påförts eller meddelats av den samt påföljdsavgifter som påförts av marknadsdomstolen. När en påföljd offentliggörs ska det framgå om beslutet att påföra eller meddela påföljden har vunnit laga kraft. Om besvärmyndigheten upphäver beslutet ska Finansinspektionen offentliggöra besvärmyndighetens beslut på motsvarande sätt som påförandet eller fastställelsen av påföljden har offentliggjorts.

43 a §

Verkställighet och återbetalning av ordningsavgift och påföljdsavgift

Rättsregistercentralen sköter verkställigheten av ordningsavgifter och påföljdsavgifter. Närmare bestämmelser om verkställigheten utfärdas genom förordning av statsrådet.

Rättsregistercentralen återbetalar på ansökan en redan betald påföljdsavgift, om det med stöd av 51 kap. 1—5 § i strafflagen döms ut straff för samma gärning som påföljdsavgiften påförts för.

43 b §

Behandling av ärenden i marknadsdomstolen

Ärenden som gäller ordningsavgift, offentlig varning och påföljdsavgift inleds vid marknadsdomstolen på framställning av Finansinspektionen eller genom besvär som anförs av den som Finansinspektionen har påfört påföljden. Bestämmelser om besvär finns i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Finansinspektionens framställning om påförande av påföljdsavgift ska göras skriftligen. I framställningen ska det nämnas

- 1) namn på, hemort för och adress till den som yrkandet avser,
- 2) yrkandet och dess grunder, samt
- 3) de fakta och handlingar som Finansinspektionen åberopar.

Efter att framställningen eller besvären kommit in till marknadsdomstolen ska ärendet före behandlingen förberedas under ledning av överdomaren eller en marknadsrättsdomare så att det kan avgöras utan dröjsmål. Ingen förberedelse behövs om framställningen eller besvären avvisas eller omedelbart förkastas som ogrundade.

Vid förberedelsen ska de som är delaktiga i ärendet ges tillfälle att muntligen eller skriftligen bemöta framställningen eller besvären. Marknadsdomstolen vidtar de åtgärder som behövs för att höra Finansinspektionen. Förberedelsen får avslutas trots att en delaktig inte har avgett det bemötande som begärts med anledning av framställningen eller besvären.

44 §

Skyldigheten att infinna sig till marknadsdomstolens sammanträde och uppvisa handlingar

Marknadsdomstolen kan ålägga en part att infinna sig till sammanträdet och att lägga fram sin affärskorrespondens, sin bokföring,

sina protokoll och övriga handlingar som klarlägger ärendet. Om skyldigheten att lägga fram handlingar inte fullgörs eller om parten utan laga hinder uteblir från marknadsdomstolens sammanträde, kan parten vid vite åläggas att visa upp handlingarna eller infinna sig till sammanträdet.

Bestämmelser om behandling och utredning av ärenden finns i övrigt i förvaltningsprocesslagen och i marknadsdomstolslagen (1527/2001). Särskilda bestämmelser gäller för behandlingens och handlingarnas offentlighet.

5 kap.

Kundskydd

45 §

Tillämpningsområdet för bestämmelserna om tillsyn över kundskyddet

Finansinspektionen ska övervaka att tillsynsobjekten och försäkringsförmedlare iakttar de bestämmelser som är tillämpliga på dem när det gäller marknadsföring, användning av avtalsvillkor och andra sådana förfaranden i kundförhållanden som från kundens synpunkt strider mot god sed eller annars är otillbörliga. Bestämmelser om tillsynen över efterlevnaden av bestämmelserna om marknadsföring av finansiella instrument finns dessutom i värdepappersmarknadslagen, i lagen om investeringstjänster och annanstans i lag.

Vad som föreskrivs i 1 mom. tillämpas dessutom på utländska filialer, andra utländska tillsynsobjekt som tillhandahåller tjänster i Finland utan att etablera filial och på utländska försäkringsförmedlare, till den del som Finansinspektionen är behörig myndighet att övervaka efterlevnaden av de i 1 mom. avsedda bestämmelser som är tillämpliga på dessa.

47 §

Konsumentombudsmannens yttrande

Innan Finansinspektionen vidtar åtgärder enligt 33 eller 33 a § eller 4 kap. ska den be

konsumentombudsmannen ge ett yttrande, om den observerar att en finansmarknadsaktör som avses i 45 § handlar i strid med konsumentskyddslagen (38/1978) vid tillämpningen av de bestämmelser som avses i den nämnda paragrafen.

51 §

Särskilt samarbete för att förhindra marknadsmissbruk

Finansinspektionen ska, när den får kännedom om eller misstänker marknadsmissbruk, underrätta tillsynsmyndigheten i den EES-stat där verksamheten bedrivs eller där de finansiella instrument som påverkas av verksamheten är föremål för handel på en reglerad marknad eller på en multilateral handelsplattform eller har ansökts bli föremål för sådan handel.

Finansinspektionen ska på begäran av utländska EES-tillsynsmyndigheter undersöka marknadsmissbruk. Anställda hos den myndighet som framställt begäran har rätt att delta i undersökningen.

54 §

Tillsyn över tredjeländers tillsynsobjekt och utländska clearingorganisationer samt samarbete med tredjeländers tillsynsmyndigheter

Finansinspektionen ska ha ett ändamålsenligt samarbete med sådana tillsynsmyndigheter i tredjeländer

1) som utövar tillsyn över företag som har etablerat eller planerar att etablera filial i Finland eller över kreditinstitut som har etablerat eller planerar att etablera representation i Finland,

2) där tillsynsobjekt har etablerat eller planerar att etablera filial,

3) där värdepapper som har emitterats av finländska företag är föremål för handel som motsvarar handel på en reglerad marknad eller på en multilateral handelsplattform,

4) som utövar tillsyn över företag som har emitterat värdepapper som är föremål för handel på en reglerad marknad och på en multilateral handelsplattform i Finland,

5) där en utländsk clearingorganisation eller annan organisation som står under dess tillsyn bedriver verksamhet som är betydande med avseende på den finländska finansmarknadens funktion eller stabilitet eller för investerarskyddet.

På Finansinspektionens rätt att få uppgifter av tredjeländers kreditinstituts representationer i Finland och att granska dessa tillämpas 18 och 24 §.

Bestämmelser om samarbete med den myndighet som svarar för försäkringsinspektionen i Schweiz finns i försäkringsbolagslagen och lagen om utländska försäkringsbolag.

55 §

Anmälningsskyldighet vid filialetablering och vid annat tillhandahållande av tjänster till andra EES-stater

Bestämmelser om Finansinspektionens skyldighet att informera värdstatens tillsynsmyndighet om att ett tillsynsobjekt har etablerat filial i värdstaten och om att tjänster tillhandahålls i värdstaten utan filialetablering finns i kreditinstitutslagen, lagen om betalningsinstitut, lagen om investeringstjänster, lagen om placeringsfonder och försäkringsbolagslagen. Bestämmelser om tillhandahållande av tilläggs pensioner i en annan EES-stat finns i lagen om pensionsstiftelser och lagen om försäkringskassor, och bestämmelser om försäkringsförmedling i en annan EES-stat i lagen om försäkringsförmedling. Bestämmelser om Finansinspektionens skyldighet att underrätta tillsynsmyndigheten i en annan EES-stat om en börsverksamhet i den andra EES-staten finns i lagen om handel med finansiella instrument.

61 §

Anmälan om åtgärder som avser utländska EES-filialer och andra utländska tillsynsobjekt samt begränsning av och förbud mot utländska EES-filialers och andra utländska tillsynsobjekts verksamhet

Om en utländsk EES-filial underlåter att iaktta villkor som enligt 59 § uppställts i allmänt intresse eller sina skyldigheter enligt

finsk lag om finansmarknaden eller enligt föreskrifter och bestämmelser som har utfärdats med stöd av den eller enligt stadgar som gäller filialens verksamhet, kan Finansinspektionen uppmana filialen att fullgöra sina skyldigheter inom utsatt tid.

Om en uppmaning enligt 1 mom. inte iaktas ska Finansinspektionen informera tillsynsmyndigheten i tillsynsobjektets hemstat om saken.

Om det visar sig att de åtgärder som hemstatens tillsynsmyndighet vidtagit är otillräckliga och filialen fortsätter att handla i strid med de bestämmelser eller föreskrifter som avses i 1 mom. ska Finansinspektionen efter att ha informerat tillsynsmyndigheten i tillsynsobjektets hemstat om saken utfärda verkställighetsförbud för filialen enligt 33 §, påföra filialen en ordningsavgift enligt 38 §, meddela filialen en offentlig varning enligt 39 §, påföra filialen en påföljdsavgift enligt 40 § eller vid vite enligt 33 a § förbjuda filialen att fortsätta med den verksamhet som strider mot bestämmelserna och föreskrifterna eller helt eller delvis förbjuda filialen att fortsätta med sin verksamhet.

Trots vad som föreskrivs i 3 mom. kan Finansinspektionen vidta sådana åtgärder som nämns i det momentet omedelbart, om

1) en filial försummar att iaktta sådana bestämmelser om finansmarknaden som gäller den eller med stöd av bestämmelserna meddelade föreskrifter eller stadgarna för filialens verksamhet och om det med hänsyn till allmänt intresse är nödvändigt att vidta åtgärder, eller

2) filialen försummar att iaktta bestämmelser som gäller den eller med stöd av bestämmelserna meddelade föreskrifter eller stadgarna för filialens verksamhet, när Finansinspektionen övervakar deras efterlevnad med stöd av någon annan lag.

Finansinspektionen ska informera utländska EES-tillsynsmyndigheter samt i sådana fall som avses i de direktiv som gäller finansmarknaden Europeiska kommissionen och den berörda europeiska tillsynsmyndigheten om de åtgärder som Finansinspektionen har vidtagit för att avsluta verksamhet som strider mot bestämmelser, föreskrifter, stadgar eller villkor enligt 1 mom.

Vad som föreskrivs ovan i denna paragraf ska också tillämpas på utländska EES-tilläggs pensionsanstalter och utländska tillsynsobjekt som tillhandahåller tjänster i Finland utan att etablera filial.

Vad som i denna paragraf föreskrivs om utländska tillsynsobjekt ska också tillämpas på sådana i Finland verksamma marknadsplatsoperatörer under en annan EES-stats myndighetstillsyn som motsvarar en börs enligt 3 kap. 1 § i lagen om handel med finansiella instrument.

61 a §

Tillsyn över utländska clearingorganisationer

Om Finansinspektionen konstaterar att en utländsk clearingorganisation handlar i strid med lag eller bestämmelser eller föreskrifter som har utfärdats med stöd av lag, villkoren i tillstånd som beviljats av finansministeriet eller stadgar som gäller utländska clearingorganisationers verksamhet i Finland, ska Finansinspektionen underrätta den utländska tillsynsmyndigheten och finansministeriet om saken samt meddela den utländska clearingorganisationen en offentlig varning enligt 39 §, om inte finansministeriet vidtar strängare åtgärder i ärendet.

62 §

Anmälningsskyldighet som gäller tillsynsobjekts verksamhetstillstånd och ägare

Bestämmelser om Finansinspektionens skyldighet att informera de utländska EES-tillsynsmyndigheter som svarar för tillsynen över ett tillsynsobjekts moderföretag och dess dotterföretag om att tillsynsobjektet har ansökt om och beviljats verksamhetstillstånd samt om samarbete med utländska EES-tillsynsmyndigheter vid tillsynen över tillsynsobjekts ägare finns i kreditinstitutlagen, lagen om investeringstjänster, lagen om placeringsfonder och försäkringsbolagslagen.

67 §

Överföring av inspektionsuppgifter

Finansinspektionen kan delegera beslutanderätt i fråga om tillsynsobjekt till en utländsk EES-tillsynsmyndighet i enlighet med vad som särskilt föreskrivs i kreditinstitutslagen, lagen om investeringstjänster och lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat.

71 §

Rätt och skyldighet att lämna ut information

Utöver vad som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) har Finansinspektionen utan hinder av sekretessbestämmelserna rätt att lämna ut information till

5) Centralhandelskammarens fastighetsvärderingsnämnd enligt 18 a—18 e § i lagen om fastighetsfonder,

Om det visar sig att en och samma gäldenär har betydande åtaganden eller förpliktelser gentemot flera tillsynsobjekt och utländska EES-filialer eller om det finns skäl att mistänka att en kunds verksamhet orsakar tillsynsobjekten och filialerna skada, har Finansinspektionen rätt att underrätta dem om detta. Dessutom har Finansinspektionen rätt att lämna ut information om tillsynsobjekt, utländska tillsynsobjekt och utländska clearingorganisationer till börser som avses i lagen om handel med finansiella instrument och i den lagen avsedda marknadsplatsoperatörer som ordnar multilateral handel i Finland och till värdepapperscentraler, clearingorganisationer och utländska clearingorganisationer som avses i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet samt rätt att lämna information om andra finansmark-

nadsaktörer och andra personer till börserna, om informationen är nödvändig för att trygga deras tillsynsuppgift eller tillförlitligheten i deras clearingverksamhet.

73 §

Överklagande

Finansinspektionens beslut får överklagas genom besvär hos Helsingfors förvaltningsdomstol i enlighet med förvaltningsprocesslagen, om inte annat föreskrivs nedan i denna paragraf eller någon annanstans i lag.

Finansinspektionens beslut enligt 38—41 § får överklagas genom besvär hos marknadsdomstolen i enlighet med förvaltningsprocesslagen.

Marknadsdomstolens beslut enligt 2 mom. samt beslut som marknadsdomstolen meddelat med stöd av 40 och 41 § får överklagas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen i enlighet med förvaltningsprocesslagen.

Finansinspektionen har rätt att genom besvär överklaga ett beslut genom vilket förvaltningsdomstolen eller marknadsdomstolen har ändrat eller upphävt ett beslut av Finansinspektionen eller genom vilket marknadsdomstolen har förkastat Finansinspektionens framställning om påförande av påföljdsavgift.

Ett beslut av Finansinspektionen kan verkställas också utan att det har vunnit laga kraft. Ett överklagat beslut ska iakttas tills vidare, om inte besvärmyndigheten beslutar något annat eller om inte annat föreskrivs någon annanstans i lag.

Särskilda bestämmelser gäller om överklagande av beslut som berör Finansinspektionens direktionsmedlemmar och deras ersättare samt tjänstemäns tjänsteförhållanden.

Denna lag träder i kraft den 20 .

8.

Lag**om ändring av 51 kap. i strafflagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i strafflagen (39/1889) 51 kap. sådant det lyder i lagarna 475/1999, 1526/2001, 300/2005 och 935/2007, som följer:

51 kap.

2 §

Om värdepappersmarknadsbrott*Grovt missbruk av insiderinformation*

1 §

Missbruk av insiderinformation

Den som för att bereda sig eller någon annan ekonomisk vinning uppsåtligen eller av grov oaktsamhet utnyttjar insiderinformation som har samband med finansiella instrument som är föremål för handel på en reglerad marknad

1) genom att för egen eller för någon annans räkning avyttra eller förvärva sådana finansiella instrument, eller

2) genom att direkt eller indirekt råda någon om förvärvet eller avyttringen av sådana finansiella instrument,

ska för *missbruk av insiderinformation* dömas till böter eller fängelse i högst två år.

För missbruk av insiderinformation döms också den som på det sätt som avses i 1 mom. utnyttjar insiderinformation i anslutning till finansiella instrument som är föremål för handel på en multilateral handelsplattform i Finland.

Vad som föreskrivs i 1 mom. ska tillämpas också på finansiella instrument vars värde bestäms på basis av finansiella instrument som avses i 1 mom.

Försök till uppsåtligt brott är straffbart.

Om vid uppsåtligt missbruk av insiderinformation

1) eftersträvas en synnerligen stor vinning eller en avsevärd personlig fördel,

2) gärningsmannen när han begår brottet utnyttjar sin särskilt ansvarsfulla ställning i tjänst hos, som representant för eller vid utförande av uppdrag för en värdepapperscentral, en clearingorganisation, en tillhandahållare av investeringstjänster, en börs, en emittent av finansiella instrument eller ett företag som hör till samma koncern som ett sådant företag, eller

3) brottet begås särskilt planmässigt och missbruket av insiderinformationen även bedömt som en helhet är grovt, ska gärningsmannen för *grovt missbruk av insiderinformation* dömas till fängelse i minst fyra månader och högst fyra år.

Försök är straffbart.

3 §

Marknadsmanipulation

Den som för att bereda sig eller någon annan ekonomisk vinning manipulerar marknaden för finansiella instrument som är föremål för handel på en reglerad marknad eller på en multilateral handelsplattform i Finland, ska

för marknadsmanipulation dömas till böter eller fängelse i högst två år.

Vad som föreskrivs i 1 mom. ska tillämpas också på transaktioner och andra åtgärder som gäller andra finansiella instrument än sådana som avses i 1 mom., om de snedvrider marknaden för finansiella instrument enligt 1 mom.

4 §

Grov marknadsmanipulation

Om vid marknadsmanipulation

1) orsakas omfattande ekonomisk skada, eller

2) brottet är ägnat att avsevärt undergräva förtroendet för värdepappersmarknadens funktion

och marknadsmanipulationen även bedömd som en helhet är grov, ska gärningsmannen för *grov marknadsmanipulation* dömas till fängelse i minst fyra månader och högst fyra år.

5 §

Informationsbrott som gäller värdepappersmarknaden

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet

1) vid marknadsföring eller omsättning av finansiella instrument i samband med näringsverksamhet lämnar osanna eller vilseledande uppgifter om de finansiella instrumenten, eller

2) underlåter att på behörigt sätt ge information som enligt värdepappersmarknadslagen (/) ska ges i samband med värdepapper och som är ägnad att väsentligt påverka värdepapperens värde, eller som fullgör sin informationskyldighet enligt värdepappers-

marknadslagen och därvid lämnar osanna eller vilseledande uppgifter om värdepapperen,

ska för *informationsbrott som gäller värdepappersmarknaden* dömas till böter eller fängelse i högst två år.

6 §

Definitioner

Med *värdepapper* avses i detta kapitel sådana värdepapper som värdepappersmarknadslagen ska tillämpas på.

Med *finansiella instrument* avses i detta kapitel värdepapper och andra finansiella instrument enligt 1 kap. 10 § i lagen om investeringstjänster (/).

Vad som i detta kapitel föreskrivs om värdepapper och finansiella instrument ska tillämpas också på sådana värdepapper och finansiella instrument som har ansöpts bli upptagna till handel på en reglerad marknad eller på en multilateral handelsplattform i Finland.

Som *insiderinformation* anses i detta kapitel insiderinformation enligt 12 kap. 2 § i värdepappersmarknadslagen.

Som marknadsmanipulation anses i detta kapitel marknadsmanipulation enligt 14 kap. 3 § i värdepappersmarknadslagen.

Vad som i detta kapitel föreskrivs om avyttring och förvärv av värdepapper ska tillämpas också på ingående av derivatavtal. Kapitlets 1 och 2 § ska tillämpas på derivatavtal oberoende av om det har avtalats om överlåtelse av de underliggande tillgångar som derivatavtalet avser eller om kompenserande gottgörelse.

Med *reglerad marknad* avses i detta kapitel en reglerad marknad enligt 1 kap. 2 § 1 mom. 6 punkten i lagen om handel med finansiella instrument (/).

Med *multilateral handelsplattform* avses i denna lag en multilateral handelsplattform enligt 1 kap. 2 § 1 mom. 7 punkten i lagen om handel med finansiella instrument (/).

7 §

Begränsningsbestämmelse

Detta kapitel 1–4 § ska inte tillämpas på sådan handel med finansiella instrument på en reglerad marknad i enlighet med förordningar som Europeiska kommissionen utfärdat med stöd av artikel 8 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/6/EG om insiderhandel och otillbörlig marknadspåverkan (*marknadsmisbruk*), där

- 1) en emittent förvärvar egna aktier,

- 2) en tillhandahållare av investeringstjänster stabiliserar priset på finansiella instrument.

8 §

Juridiska personers straffansvar

På brott som nämns i detta kapitel ska tillämpas vad som föreskrivs om juridiska personers straffansvar.

Denna lag träder i kraft den 20 .

9.

Lag**om ändring av lagen om behandling av vissa marknadsrättsliga ärenden**

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen om behandling av vissa marknadsrättsliga ärenden (1528/2001) 2 § 5 och 6 punkten, 3 § 1 mom. 5 och 6 punkten och 4 § 2 mom., av dem 2 § 6 punkten, 3 § 1 mom. 5 och 6 punkten och 4 § 2 mom. sådana de lyder i lag 917/2008, samt

ändras 1 § 1 mom., 3 § 1 mom. 9 punkten och 2 mom. samt 12 § 1 mom., av dem 3 § 1 mom. 9 punkten och 2 mom. sådana de lyder i lag 295/2010 samt 12 § 1 mom. i lag 917/2008, som följer:

1 §

Tillämpningsområde

I denna lag föreskrivs hur ärenden som avses i 1 § 1 mom. 6 och 7 punkten marknadsdomstolslagen (1527/2001) blir anhängiga och behandlas vid marknadsdomstolen.

3 §

Anhängiggörande av ärenden

Vid marknadsdomstolen anhängiggörs ett ärende som behandlas med stöd av

- 9) betaltjänstlagen på ansökan av konsumentombudsmannen.

Ärenden som gäller utdömande av vite som förbud har förenats med blir emellertid i sådana fall som avses i 1 mom. 2 punkten anhängiga på ansökan av konsumentombudsmannen.

12 §

Delgivning av ansökan vid förbudsförfarande

Marknadsdomstolen ska genast delge konsumentombudsmannen, social- och hälsovårdens produkttillsynscentral och Kommunikationsverket ansökningar som avses i 5 § och

som gäller ärenden som hör till respektive tillsynsmyndighet.

Denna lag träder i kraft den 20 .

10.

Lag

om ändring av 1 och 5 § i marknadsdomstolslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i marknadsdomstolslagen (1527/2001) 1 § och 5 § 3 mom., sådana de lyder, 1 § i lagarna 1173/2004 och 1535/2011 och 5 § 3 mom. i lag 1173/2004, som följer:

1 §

Marknadsdomstolens behörighet och verksamhetsställe

Marknadsdomstolen behandlar de ärenden som hör till dess behörighet enligt

- 1) konkurrenslagen (948/2011),
- 2) lagen om offentlig upphandling (348/2007), lagen om upphandling inom sektorerna vatten, energi, transporter och posttjänster (349/2007) och lagen om offentlig försvars- och säkerhetsupphandling (1531/2011),
- 3) elmarknadslagen (386/1995),
- 4) naturgasmarknadslagen (508/2000),
- 5) lagen om Finansinspektionen (878/2008),
- 6) lagen om behandling av vissa marknadsrättsliga ärenden (1528/2001),

7) någon annan lag.

Marknadsdomstolens verksamhetsställe är i Helsingfors.

5 §

Behörighetsvillkor för och förordnande av sakkunnigledamöter

Sakkunnigledamöter som deltar i behandlingen av ärenden som avses i 1 § 1 mom. 5—7 punkten förutsätts ha avlagt för uppdraget lämplig högre högskoleexamen samt vara förtrogna med konsumentskydd, marknadsföring, näringslivet eller ekonomiska frågor.

Denna lag träder i kraft den 20 .

11.

Lag**om ändring av aktiebolagslagen**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i aktiebolagslagen (624/2006) 1 kap. 1 § 2 mom., 4 kap. 1 §, 2 § 1 mom., 3 § 1 mom., 5 § 2 mom., 7 § 2 mom. och 8 §, 5 kap. 1 a §, 9 kap. 4 § 3 mom. samt 8 § 2 mom. 2 punkten och 3 mom., 15 kap. 8 § 3 mom. och 9 § 1 mom. 3 punkten, 18 kap. 7 § 2 och 3 mom. samt 25 kap. 1 § 1 mom. 1 punkten, av dem 5 kap. 1 a § sådan den lyder ändrad i lag 585/2009, som följer:

1 kap.

De centrala principerna för aktiebolagsverksamhet samt tillämpning av lagen

1 §

Tillämpning

Värdepapper i ett privat aktiebolag får inte tas upp till handel på en sådan reglerad marknad som avses i lagen om handel med finansiella instrument (/).

4 kap.

Aktier som hör till värdeandelssystemet

1 §

Anslutning till värdeandelssystemet

I bolagsordningen kan föreskrivas att bolagets aktier hör till det värdeandelssystem som avses i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet (/).

2 §

Aktierättigheter i värdeandelssystemet

Den som har förvärvat en aktie som hör till värdeandelssystemet får inte utöva ägarättigheter i bolaget utan att ha antecknats i den

aktieägarförteckning som avses i 3 §. I 8 kap. 1 § 2 mom. i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet föreskrivs om utövande av de rättigheter som förvaltarregistrerade aktier medför.

3 §

Aktieägarförteckning

Över aktier som hör till värdeandelssystemet samt över deras ägare ska värdepapperscentralen med automatisk databehandling föra en aktieägarförteckning i vilken anges aktieägarens eller aktieförvaltarens namn, personbeteckning eller annat identifikationssignum, kontakt-, betalnings- och beskattningsuppgifter, antal aktier av olika slag samt den kontoförvaltare som har hand om det värdeandelskonto som aktierna har registrerats på.

5 §

Aktieägar- och vänteförteckningens offentlighet

Det som föreskrivs i 1 mom. gäller dock inte personbeteckningar, betalnings- och beskattningsuppgifter eller uppgifter om på vilket kommissionskonto aktier som en aktieägare lämnat till försäljning har registrerats. När det gäller rätten att få uppgifter om vil-

ken kontoförvaltare som har hand om det värdeandelskonto som aktierna är registrerade på tillämpas vad som i 8 kap. 3 § i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet föreskrivs om rätten att få uppgifter om värdeandelskonton.

7 §

Underrättelse om beslut

För underrättelsen gäller detsamma som för kallelse till bolagsstämma. Underrättelsen ska, utöver vad som i bolagsordningen föreskrivs om kallelse till bolagsstämma, sändas skriftligt till varje aktieägare vars namn och adress är kända för bolaget samt publiceras i den officiella tidningen. Underrättelsen och anvisningarna ska sändas också till värdepapperscentralen och till kontoförvaltarna.

8 §

Registrering av rättigheter

När ett beslut som avses i 6 § har registrerats och anmälningstiden börjat löpa kan aktieägaren hos kontoförvaltaren kräva registrering av sin rätt. Registreringarna ska ske på ett sådant av värdepapperscentralen godkänt sätt som innebär att varje akties samband med registreringen på värdeandelskontot kan utredas. Om ett aktiebrev har utfärdats över en aktie ska aktieägaren överlämna aktiebrevet till kontoförvaltaren, som på aktiebrevet ska anteckna att aktierna har anslutits till värdeandelssystemet.

Panthavare och andra rättsinnehavare kan anmäla sina rättigheter för registrering på aktieägarens värdeandelskonto. Om aktieägaren inte har något värdeandelskonto och om sökanden ger kontoförvaltaren en tillräcklig utredning om sin rätt, ska kontoförvaltaren i aktieägarens namn öppna ett värdeandelskonto på vilket aktien och innehavarens rätt registreras. Pantsättningen kan i detta fall registreras utan kontoinnehavarens skriftliga samtycke.

5 kap.

Bolagsstämma

1 a §

Börsbolag

Med börsbolag avses i detta kapitel aktiebolag vars aktier är föremål för handel på en sådan reglerad marknad som avses i lagen om handel med finansiella instrument.

9 kap.

Aktieemission

4 §

Riktad emission

Som en avvikelse från företrädesrätten anses inte att man i syfte att underlätta genomförandet av emissionen beslutar att ge varje aktieägare med företrädesrätt endast det maximala antalet teckningsrätter som är delbart med det antal som berättigar till nya aktier och att sälja de återstående rättigheterna på en sådan reglerad marknad som avses i lagen om handel med finansiella instrument eller på offentlig auktion för deras räkning som har rätt till dem, så att de medel som flutit in redovisas senast i samband med följande utbetalning av medel efter teckningstidens utgång.

8 §

Aktieägarnas rätt till information

Information enligt 1 mom. behöver inte ges, om

2) motsvarande information offentliggörs på det sätt som avses i 4 kap. i värdepappersmarknadslagen (/).

Emissionsbeslutet och de handlingar om bolagets ekonomiska ställning som avses i 5 kap. 21 § 2 mom. ska under teckningstiden hållas tillgängliga för de aktieägare som avses ovan i 1 mom. Denna skyldighet förelig-

ger dock inte, om bolaget har offentliggjort ett sådant prospekt enligt 4 kap. i värdepappersmarknadslagen av vilket motsvarande information framgår.

15 kap.

Bolagets egna aktier

8 §

Aktieägarnas rätt till information

Förvärvsbeslutet och de i 5 kap. 21 § 2 mom. avsedda handlingarna om bolagets ekonomiska ställning ska hållas tillgängliga för aktieägare som avses i 1 mom. i denna paragraf under den tid som aktierna ska erbjudas bolaget. Sådan skyldighet finns dock inte, om bolaget har offentliggjort en i 11 kap. i värdepappersmarknadslagen avsedd anbudshandling varav motsvarande information framgår.

9 §

Sammanläggning av aktier i ett publikt aktiebolag

Ett publikt aktiebolag kan med sådan kvalificerad majoritet som avses i 5 kap. 27 § besluta lösa in en viss andel av samtliga aktieägares aktier (*sammanläggning av aktier*) under förutsättning att uppkomsten av bråkdelar av aktier förhindras genom inlösenbeslutet på följande sätt:

3) bolaget säljer utan dröjsmål extra aktier som blir inlösta på grund av avrundning enligt 2 punkten på en sådan reglerad marknad som avses i lagen om handel med finansiella instrument eller på offentlig auktion för de aktieägares räkning som avses i 2 punkten,

18 kap.

Inlösen av minoritetsaktier

7 §

Bestämmande av lösenbelopp

När inlösen har föregåtts av ett sådant obligatoriskt uppköpserbjudande som avses i 11 kap. 19 § i värdepappersmarknadslagen ska som gängse pris betraktas det pris som erbjudits i det obligatoriska uppköpserbjudandet, om det inte finns särskild anledning att förfara på annat sätt.

När inlösenrätt och inlösenkyldighet har uppkommit i samband med ett sådant frivilligt offentligt uppköpserbjudande som avses i 11 kap. i värdepappersmarknadslagen och inlösaren därigenom har blivit innehavare till minst nio tiondelar av de erbjudna aktierna, anses det pris som erbjudits i det offentliga uppköpserbjudandet som gängse pris, om det inte finns särskild anledning att förfara på annat sätt.

25 kap.

Straffbestämmelser

1 §

Aktiebolagsbrott

Den som uppsåtligen

1) bryter mot förbudet i 1 kap. 1 § 2 mom. att ta upp ett privat aktiebolags värdepapper till handel på en sådan reglerad marknad som avses i lagen om handel med finansiella instrument,

ska, om gärningen inte är ringa eller om strängare straff för den inte föreskrivs någon annanstans i lag, för *aktiebolagsbrott* dömas till böter eller fängelse i högst ett år.

Denna lag träder i kraft den 20 .

12.

Lag**om ändring av lagen om andelslag**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om andelslag (1488/2001) 21 a kap. 5 § 2 mom., 10 § 2 mom., 11 § och 12 § 1 mom. 3 punkten, sådana de lyder, 21 a kap. 5 § 2 mom. i lag 1406/2009 och 10 § 2 mom., 11 § och 12 § 1 mom. 3 punkten i lag 923/2002, som följer:

21 a kap.

Andelar, tilläggsandelar och placeringsandelar som hör till värdeandelssystemet

5 §

Försäljning av andelar på ett gemensamt konto

Om ägaren till andelar på ett gemensamt värdeandelskonto eller en i 3 § 2 mom. avsedd person inte inom ett år från det att en uppmaning enligt 4 kap. 13 § getts med stöd av beslutet har yrkat på registrering av sin rätt så som föreskrivs i 3 §, har ägaren eller personen förverkat sin rätt till andelarna. Andelslaget ska därefter utan dröjsmål sälja andelarna. Härvid ska andelslaget dock beakta andelsägarens fördel. Andelarna ska säljas på en sådan reglerad marknad som avses i lagen om handel med finansiella instrument (/) eller, om detta inte är möjligt, på offentlig auktion.

10 §

Rätt att få uppgifter ur medlemsförteckningen och vänteförteckningen i värdeandelssystemet

Andelsägarens, förvärvarens och en i 9 § 4 mom. nämnd persons personbeteckning samt betalnings- och beskattningsuppgifter

eller uppgifter om det kommissionskonto på vilket andelar som en andelsägare lämnat till försäljning har registrerats får likväl inte lämnas ut utan dennes samtycke. På rätten att få uppgifter om vilken kontoförvaltare som har hand om det värdeandelskonto på vilket andelarna är registrerade tillämpas på motsvarande sätt vad som i 8 kap. 3 § i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet (/) föreskrivs om rätt att få uppgifter om värdeandelskonton.

11 §

Tidpunkten från vilken förvärvaren får utöva sina rättigheter

Den som har förvärvat en andel som hör till värdeandelssystemet får inte utöva de rättigheter som tillkommer ägaren av en andel i andelslaget förrän förvärvaren har införts i medlemsförteckningen, om inte något annat följer av 6 § 2 mom. eller av 8 kap. 1 § 2 mom. i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet.

12 §

Bestämmelse i stadgarna om avstämningsdag

Ett andelslag som har beslutat överföra sina andelar till värdeandelssystemet skall i stadgarna ta in en bestämmelse enligt vilken rätten att efter anmälningsdagen få medel som andelslaget betalar ut samt rätt att få andelar när nya andelar ges ut endast tillkommer den

3) på vars värdeandelskonto andelen, om den är förvaltarregistrerad, på avstämningsdagen har registrerats och för vilken med stöd av 8 kap. 1 § i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet andels-

förvaltaren har införts som andelsförvaltare i medlemsförteckningen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

13.

Lag

om ändring av lagen om Finansinspektionens tillsynsavgift

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om Finansinspektionens tillsynsavgift (879/2008) 1 och 4—6 §, sådana de lyder, 1 § delvis ändrad i lagarna 11/2010, 903/2011 och 1494/2011, 4 och 6 § delvis ändrade i lag 1494/2011 samt 5 § delvis ändrad i lag 1361/2010, som följer:

1 §

Avgiftsskyldiga

Skyldiga att betala tillsynsavgift till Finansinspektionen är

1) tillsynsobjekt enligt 4 § 1 mom., utländska tillsynsobjekts filialer och utländska clearingorganisationer enligt 4 § 5 mom. samt pensionsfonder och pensionsanstalter enligt 4 § 6 mom. i lagen om Finansinspektionen (878/2008),

2) sådana utländska EES-fondbolag enligt 2 b kap. i lagen om placeringsfonder (48/1999) som inte har filial i Finland och som förvaltar en placeringsfond i Finland,

3) personer som avses i 7 och 7 a § i lagen om betalningsinstitut (297/2010),

4) emittenter av värdepapper som på ansökan har tagits upp till handel i Finland på en reglerad marknad enligt lagen om handel med finansiella instrument (/),

5) finländska bolag vars emitterade värdepapper på ansökan har tagits upp till handel på en reglerad marknad enligt lagen om handel med finansiella instrument enbart i någon annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet än Finland,

6) clearingmedlemmar enligt 1 kap. 3 § 6 punkten i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet (/) och kon-
toförvaltare enligt 9 punkten i samma paragraf,

7) emittenter av värdepapper som på ansökan har tagits upp till handel i Finland på en multilateral handelsplattform enligt lagen om handel med finansiella instrument,

8) fastighetsfonder enligt lagen om fastighetsfonder (1173/1997),

9) Olycksfallsförsäkringsanstaltens Förbund enligt lagen om olycksfallsförsäkring (608/1948),

10) Trafikförsäkringscentralen enligt trafikförsäkringslagen (279/1959) och trafikskadenämnden enligt lagen om trafikskadenämnden (441/2002),

11) Patientförsäkringscentralen och patientskadenämnden enligt patientskadelagen (585/1986),

12) Pensionsskyddscentralen enligt lagen om Pensionsskyddscentralen (397/2006),

13) Miljöförsäkringscentralen enligt lagen om miljöskadeförsäkring (81/1998),

14) Utbildningsfonden enligt lagen om Utbildningsfonden (1306/2002),

15) försäkringsmäklare enligt lagen om försäkringsförmedling (570/2005) samt sådana försäkringsförmedlare enligt lagen om försäkringsförmedling som är registrerade i någon annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet än Finland och som har filial i Finland,

16) sådana utländska EES-tilläggspensionsanstalter enligt lagen om pensionsstiftelser (1774/1995) och lagen om försäkringskassor (1164/1992) som har filial i Finland,

17) tredjeländers kreditinstituts representationer.

Finansinspektionen svarar för debiteringen av tillsynsavgiften. Avgiften ska betalas till Finlands Bank.

I lagen om Finansinspektionen föreskrivs om åtgärdsavgifter till Finansinspektionen.

4 §

Proportionell tillsynsavgift

Avgiftsgrunden för en proportionell tillsynsavgift, avgiften i procent av avgiftsgrunden och de avgiftsskyldiga bestäms som följer:

Avgiftsskyldiga	Avgiftsgrund	Avgift i % av avgiftsgrunden
inläningsbank enligt kreditinstitutslagen (121/2007)	balansomslutning	0,00284
kreditföretag enligt kreditinstitutslagen	balansomslutning	0,00284
andra betalningsinstitut enligt lagen om betalningsinstitut än institut för elektroniska pengar	omsättning	0,25
institut för elektroniska pengar enligt lagen om betalningsinstitut	balansomslutning	0,00284
skadeförsäkringsbolag enligt försäkringsbolagslagen (521/2008)	balansomslutning x 4	0,00284
livförsäkringsbolag enligt försäkringsbolagslagen	balansomslutning	0,00284
arbetspensionsförsäkringsbolag enligt lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag (354/1997)	balansomslutning	0,00284
försäkringsförening enligt lagen om försäkringsföreningar (1250/1987)	balansomslutning x 4	0,00284
pensionsstiftelser enligt lagen om pensionsstiftelser	balansomslutning	0,00284
pensionskassa enligt lagen om försäkringskassor	balansomslutning	0,00284
sjukförsäkring enligt lagen om försäkringskassor	balansomslutning x 4	0,00284
annan försäkringskassa enligt lagen om försäkringskassor än pensionskassa eller sjukförsäkring	balansomslutning	0,00284
Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt enligt lagen om pension för lantbruksföretagare (1280/2006)	balansomslutning	0,00284
Sjömanspensionskassan enligt lagen om sjömanspensioner (1290/2006)	balansomslutning x 0,4	0,00284
arbetslöshetsförsäkringsfonden enligt lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner (555/1998) och Utbildningsfonden	balansomslutning	0,00284
Olycksfallsförsäkringsanstaltens Förbund, Trafikförsäkringscentralen, Patientförsäkringscentralen och Miljöförsäkringscentralen samt	balansomslutning x 4	0,00284

stödskassan för arbetslöshetskassorna enligt lagen om arbetslöshetskassor (603/1984)		
statens pensionsfond enligt lagen om statens pensionsfond (1297/2006), den kommunala pensionsanstalten Keva enligt lagen om kommunala pensioner (549/2003) och pensionsfonden vid Kyrkans centralfond enligt kyrkolagen (1054/1993)	balansomslutning x 0,4	0,00284
filialer till utländska EES-kreditinstitut	balansomslutning	0,00095
filialer till tredjeländers kreditinstitut	balansomslutning	0,00284
filialer till andra utländska betalningsinstitut än betalningsinstitut som motsvarar institut för elektroniska pengar vars hemstat hör till EES	omsättning	0,11
filialer till utländska betalningsinstitut som motsvarar institut för elektroniska pengar vars hemstat hör till EES	balansomslutning	0,00095
fondbolag enligt lagen om placeringsfonder	de av fondbolaget förvaltade placeringsfondernas sammanlagda tillgångar	0,0022
tilläggsavgift för fondbolag som tillhandahåller kapitalförvaltning eller investeringsrådgivning	kapitalförvaltningens och investeringsrådgivningens omsättning	0,34
börser enligt lagen om handel med finansiella instrument samt andra clearingorganisationer enligt lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet än värdepapperscentraler	omsättning	1,30 %, avgiften är dock minst 50 000 euro
andra värdepappersföretag enligt lagen om investeringstjänster (/) än sådana som avses i lagens 6 kap. 1 § 3—5 mom.	omsättning	0,34
värdepappersföretag enligt 6 kap. 1 § 3—5 mom. i lagen om investeringstjänster	omsättning	0,11
arbetslöshetskassor enligt lagen om arbetslöshetskassor	medlemsavgiftsintäkter	0,66
filialer till utländska EES-värdepappersföretag	omsättning	0,15
filialer till tredjeländers värdepappersföretag	omsättning	0,34
filialer till utländska EES-fondbolag som inte förvaltar en placeringsfond i Finland	omsättning	0,15
filialer till utländska EES-fondbolag som förvaltar en placeringsfond i Finland	de av det utländska fondbolaget i Finland förvaltade placeringsfondernas sammanlagda tillgångar	0,0018
utländska EES-fondbolag som inte har filial i Finland och som förvaltar en placeringsfond i Finland	de av det utländska fondbolaget i Finland förvaltade placeringsfondernas sammanlagda tillgångar	0,0018
filialer till tredjeländers fondbolag	omsättning	0,34
filialer till tredjeländers försäkringsbolag	premieintäkter	0,03

Proportionell tillsynsavgift tas ut hos tillsynsobjekt till utgången av det kalenderår då tillsynsobjektets verksamhetstillstånd har återkallats eller tillsynsobjektets rätt att bedriva verksamhet annars har upphört. Hos försäkringsanstalter och pensionsanstalter ska emellertid tas ut proportionell tillsynsavgift till utgången av den kalendermånad då anstaltens hela försäkringsbestånd eller pensionsansvar har överlåtits till en annan försäkringsanstalt eller pensionsanstalt eller då de åtaganden som sammanhänger med an-

staltens försäkringsverksamhet annars bevisligen har retts ut.

5 §

Grundavgiften för avgiftsskyldiga som betalar proportionell tillsynsavgift

Beloppet i euro av den grundavgift som ska betalas utöver proportionell avgift enligt 4 § samt de avgiftsskyldiga bestäms som följer:

Avgiftsskyldiga	Grundavgift i euro
affärsbank enligt lagen om affärsbanker och andra kreditinstitut i aktiebolagsform (1501/2001), sparbanksaktiebolag enligt sparbankslagen (1502/2001) och andelsbanksaktiebolag enligt lagen om andelsbanker och andra kreditinstitut i andelslagsform (1504/2001)	6 000
annat kreditinstitut	2 000
tilläggsavgift för kreditinstitut vars provisionsintäkter överstiger finansnetto	9 000
betalningsinstitut	2 000
försäkringsbolag	6 000
försäkringsföreningar	1 000
pensionsstiftelser och pensionskassor	1 200
andra försäkringskassor än pensionskassor	800
arbetslöshetskassor	6 000
Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt, Sjömanspensionskassan, Arbetslöshetsförsäkringsfonden och Utbildningsfonden	6 000
Olycksfallsförsäkringsanstalternas Förbund, Trafikförsäkringscentralen, Patientförsäkringscentralen, Miljöförsäkringscentralen och stödkassan för arbetslöshetskassorna,	1 200
Statens pensionsfond, den kommunala pensionsanstalten Keva och pensionsfonden vid Kyrkans centralfond	15 000
filialer till tredjeländers kreditinstitut	3 000
filialer till utländska EES-kreditinstitut	2 000
fondbolag	4 000
andra värdepappersföretag än sådana som avses i 6 kap 1 § 3—5 mom. i lagen om investeringstjänster	6 000
värdepappersföretag enligt 6 kap. 1 § 3—5 mom. i lagen om investeringstjänster	1 000
filialer till utländska EES-värdepappersföretag	2 000
filialer till tredjeländers värdepappersföretag	3 000
filialer till utländska betalningsinstitut vars hemstat hör till EES	1 000
filialer till utländska EES-fondbolag	2 000
filialer till tredjeländers fondbolag	3 000
filialer till tredjeländers försäkringsbolag	3 000

Grundavgift tas inte ut hos börser och clearingorganisationer.

Grundavgiften i euro för andra avgiftsskyldiga än de som avses i 4 § samt de avgiftsskyldiga bestäms som följer:

6 §

Grundavgift för övriga avgiftsskyldiga

Avgiftsskyldiga	Grundavgift i euro
värdepapperscentraler enligt lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet	260 000
insättningsgarantifonden enligt kreditinstitutslagen	12 000
säkerhetsfonden enligt kreditinstitutslagen	2 000
juridiska personer som avses i 7 § och 7 a i lagen om betalningsinstitut	1 000
fysiska personer som avses i 7 § och 7a i lagen om betalningsinstitut	200
ersättningsfonden för investerarskydd enligt lagen om investeringstjänster	3 000
förvaringsinstitut enligt lagen om placeringsfonder	3 000
centralinstitutet för sammanslutningen av inlåningsbanker enligt lagen om en sammanslutning av inlåningsbanker (599/2010)	6 000
kreditinstituts och försäkringsbolags holdingföretag samt konglomerats holdingsammanslutning enligt lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat (699/2004)	10 000
börsers, värdepapperscentralers och clearingorganisationers holdingföretag	10 000
värdepappersföretags och försäkringsföreningars holdingföretag	1 000
försäkringsmäklare enligt lagen om försäkringsförmedling	1 000 Grundavgiften höjs med 180 euro för varje registrerad mäklare som är anställd hos ett försäkringsmäklarföretag eller hos en enskild näringsidkare för varje registrerad försäkringsmäklare vid utgången av året före det då tillsynsavgiften bestäms.
kontoförvaltare enligt lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet	6 000
utländska clearingorganisationer enligt 4 kap. i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet	25 000
clearingmedlemmar enligt 1 kap. 3 § 6 punkten i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet	12 000
clearingfonder enligt 3 kap. 3 § 4 mom. i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet samt registreringsfonder enligt 6 kap. 9 § i samma lag	2 000

emittenter av aktier som i Finland är föremål för handel på en reglerad marknad enligt lagen om handel med finansiella instrument	15 500 Grundavgiften höjs med 16 000 euro om det finns en likvid marknad för aktierna enligt 5 kap. 2 § i lagen om handel med finansiella instrument.
finländska bolag vars emitterade aktier på ansökan har tagits upp till handel på en reglerad marknad enligt lagen om handel med finansiella instrument enbart i någon annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet än Finland	12 500
emittenter av aktier som i Finland är föremål för handel på en reglerad marknad enligt lagen om handel med finansiella instrument, när det är fråga om en avgiftsskyldig enligt 4 § eller när emittenten inte har hemort i Finland	10 500 Grundavgiften höjs med 11 000 euro om det finns en likvid marknad för aktierna enligt 5 kap. 2 § i lagen om handel med finansiella instrument.
emittenter av andra värdepapper som i Finland är föremål för handel på en reglerad marknad enligt lagen om handel med finansiella instrument än aktier	3 000
finländska bolag vars emitterade värdepapper av annat slag än aktier på ansökan har tagits upp till handel på en reglerad marknad enligt lagen om handel med finansiella instrument enbart i någon annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet än Finland	3 000
emittenter av aktier som på ansökan är föremål för handel i Finland på en multilateral handelsplattform enligt lagen om handel med finansiella instrument	4 000
emittenter av värdepapper av annat slag än aktier som på ansökan är föremål för handel i Finland på en multilateral handelsplattform enligt lagen om handel med finansiella instrument	1 000
Pensionsskyddscentralen	10 000
trafikförsäkringsnämnden och patienskadenämnden	1 000
filialer till utländska EES-försäkringsbolag enligt lagen om utländska försäkringsbolag (398/1995)	1 000
sådana utländska EES-tilläggs pensionsanstalter enligt lagen om pensionsstiftelser och lagen om försäkringskassor som har filial i Finland	1 000
tredjeländers kreditinstituts representationer	1 000
sådana försäkringsförmedlare enligt lagen om försäkringsförmedling som är registrerade i någon annan EES-stat än Finland och har filial i Finland	300

Om ett holdingföretag samtidigt är en annan koncerns dotterföretag tas det inte ut någon avgift hos moderföretaget på samma grund. Om ett holdingföretag samtidigt är värdepappersemittent ska avgift tas ut hos företaget på båda grunderna.

Avgift enligt denna paragraf gäller också avgiftsskyldiga som avses i 4 §. Om en aktieemittent har emitterat också andra värdepapper som avses i denna paragraf ska avgift tas ut hos den avgiftsskyldige på vardera grunden.

Denna lag träder i kraft den 20 .

14.

Lag

om ändring av kreditinstitutslagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i kreditinstitutslagen (121/2007) 2 § 3 och 5 mom., 13 §, 19 § 1 mom., 20 § 2 mom., 22 § 2 mom., 24 §, 30 § 3 mom., 31 § 2 mom., 35 § 2 mom., 36 a § 6 mom., 40 och 42 §, 90 § 3 mom., 105 § 1 och 4 mom., 111 §, 141 § 3 mom. samt 157, 160, 166 j, 166 k, 166 l § och 172 §, av dem 2 § 3 och 5 mom., 30 § 3 mom., 31 § 2 mom. och 36 a § 6 mom. sådana de lyder i lag 929/2007, 13 § och 20 § 2 mom. sådana de lyder i lag 901/2011, 24 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 929/2007, 40 § sådan den lyder i lagarna 929/2007 och 880/2008, 42 § sådan den lyder i lag 208/2009, 90 § 3 mom. sådant det lyder i lag (1244/2011), 105 § 1 mom. samt 166 j, 166 k och 166 l § sådana de lyder i lag 1357/2010, 157 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 600/2010 och 160 § sådan den lyder i lagarna 467/2007 och 929/2007, samt fogas till lagen en ny 24 a § som följer:

2 §

Annan lagstiftning om kreditinstitutsverksamhet

Bestämmelser om kreditinstituts skyldighet att höra till ersättningsfonden för investerarskydd finns i lagen om investeringstjänster (/).

Bestämmelser om tillämpningen av lagen om investeringstjänster på kreditinstitut som tillhandahåller investeringstjänster finns i 1 kap. 4 § i lagen om investeringstjänster.

13 §

Finansiella institut

Med finansiella institut avses i denna lag finländska eller utländska företag som inte är kreditinstitut eller utländska kreditinstitut och

vars huvudsakliga verksamhet är att tillhandahålla tjänster enligt 30 § 1 mom. 3—11 punkten eller att förvärva aktier och andelar. Som finansiella institut betraktas också värdepappersföretag enligt lagen om investeringstjänster samt med dessa jämförbara utländska företag, om inte något annat föreskrivs nedan. Som finansiella institut betraktas dessutom betalningsinstitut enligt lagen om betalningsinstitut (297/2010) samt med dessa jämförbara utländska företag, vars huvudsakliga verksamhet är att tillhandahålla betaltjänster eller att bedriva någon annan affärsverksamhet som avses i denna paragraf. Som finansiella institut betraktas inte försäkringsholdingsammanslutningar enligt 1 kap. 8 § i försäkringsbolagslagen (521/2008) och inte heller konglomerats holdingsammanslutningar enligt lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat (699/2004), om inte något annat följer av 73 § 2 mom. i denna lag.

19 §

Kreditinstituts ensamrätt att ta emot återbetalbara medel

Bara kreditinstitut får bedriva affärsverksamhet som består i att från allmänheten ta emot återbetalbara medel på annat sätt än genom emission av värdepapper enligt 2 kap. 1 § i värdepappersmarknadslagen (/), om inte något annat föreskrivs i 20 §.

20 §

Undantag från kreditinstituts ensamrätt att ta emot återbetalbara medel

Aktiebolag och andelslag får dessutom trots 19 § från allmänheten ta emot återbetalbara medel genom att erbjuda andra skuldinstrument än sådana som ska återbetalas på anfordran. Om dessa skuldinstrument erbjuds allmänheten på andra sätt än genom att värdepapper enligt värdepappersmarknadslagen emitteras till allmänheten, ska aktiebolaget eller andelslaget upprätta och offentliggöra delårsrapporter, bokslut och bokslutskommunikéer, i tillämpliga delar med iakttagande av 7 kap. 5—13 § i värdepappersmarknadslagen. På undantag från informationsskyldigheten enligt denna paragraf tillämpas 7 kap. 18 § i värdepappersmarknadslagen.

22 §

Koncessionsansökan

Insättningsgarantifondens yttrande ska begäras om en inlåningsbanks koncessionsansökan. Dessutom ska ett yttrande begäras av den i lagen om investeringstjänster avsedda ersättningsfonden för investerarskydd, om kreditinstitutet enligt sin bolagsordning eller sina stadgar kan tillhandahålla investeringstjänster.

24 §

Förutsättningar för beviljande av koncession

Koncession ska beviljas om det på basis av de upplysningar som lämnats in kan säkerställas att kreditinstitutets ägare och grundare uppfyller de krav som föreskrivs i 24 a § och kreditinstitutet uppfyller kraven enligt 4 och 5 kap. i fråga om verksamhet och finansiell ställning. Koncession kan beviljas också för ett nytt kreditinstitut innan det registreras.

24 a §

Betydande ägares samt grundares tillförlitlighet

Den som direkt eller indirekt äger minst tio procent av ett kreditinstituts aktiekapital eller en andel som medför minst tio procent av den rösträtt som dess samtliga aktier medför samt kreditinstitutets grundare ska vara tillförlitlig.

Tillförlitlig anses inte den vara som

1) under de senaste fem åren före bedömningen har dömts till fängelsestraff eller under de senaste tre åren före bedömningen till bötesstraff för brott som kan anses visa att personen är uppenbart olämplig att grunda eller äga ett kreditinstitut, eller om

2) annars genom sin tidigare verksamhet har visat sig vara uppenbart olämplig att grunda eller äga ett kreditinstitut.

Om en dom som avses i 2 mom. 1 punkten inte har vunnit laga kraft kan den dömde dock fortsätta utöva beslutanderätt som ägare i kreditinstitutet, om detta kan anses vara uppenbart motiverat med hänsyn till en helhetsbedömning av dennes tidigare verksamhet, de omständigheter som lett till domen och andra omständigheter som inverkar på saken.

30 §

Affärsverksamhet som är tillåten för inlåningsbanker

I en inlåningsbanks bolagsordning eller stadgar ska anges om banken tillhandahåller

investerings tjänster enligt 1 kap. 11 § i lagen om investerings tjänster.

31 §

Affärsverksamhet som är tillåten för kreditföretag

I ett kreditföretags bolagsordning eller stadgar ska anges om företaget tillhandahåller investerings tjänster enligt 1 kap 11 § i lagen om investerings tjänster.

35 §

Finansiering av förvärv och mottagande som pant av egna och koncernföretags aktier, andelar, kapitallån och debenturer

Ett kreditinstitut och finansiella institut inom samma finansiella företagsgrupp som detta får, om inte annat följer av 3 mom., trots vad som föreskrivs i 13 kap. 10 § 1 mom. i aktiebolagslagen (624/2006), 8 kap. 7 § 1 mom. i lagen om andelslag och 34 § 3 mom. i lagen om skuldebrev (622/1947), bevilja lån för förvärv av egna och moderföretagets aktier och andelar och ta emot aktierna och andelarna som pant, om de är föremål för handel på en sådan reglerad marknad som avses i lagen om handel med finansiella instrument (/), om beviljandet av lånet eller mottagandet av panten ingår i kreditinstitutets eller i det till dess finansiella företagsgrupp hörande finansiella institutets normala affärsverksamhet och om lånet har beviljats eller panten tagits emot på de sedvanliga villkor som kreditinstitutet eller det finansiella institutet tillämpar i sin verksamhet.

36 a §

Anlitande av ombud samt utläggande av viktiga funktioner på entreprenad

Bestämmelser om utläggande av sådana investerings tjänster på entreprenad som till-

handahålls av kreditinstitut finns i lagen om investerings tjänster.

40 §

Ledningen av kreditinstitut och holdingföretag

Ett kreditinstitutets styrelse, verkställande direktör och övriga högsta ledning ska leda kreditinstitutet med yrkesskicklighet samt enligt sunda och försiktiga affärsprinciper. Styrelsemedlemmarna och deras ersättare, verkställande direktören och dennes ställföreträdare samt övriga som hör till den högsta ledningen ska vara tillförlitliga personer som inte är försatta i konkurs och vars handlingsbehörighet inte har begränsats. De ska dessutom ha sådan allmän kännedom om kreditinstitutets verksamhet som är nödvändig med beaktande av arten och omfattningen av kreditinstitutets verksamhet.

Tillförlitlig anses inte den vara som

1) under de senaste fem åren före bedömningen har dömts till fängelsestraff eller under de senaste tre åren före bedömningen till bötesstraff för brott som kan anses visa att personen är uppenbart olämplig att vara styrelsemedlem, ersättare för en styrelsemedlem, verkställande direktör eller ställföreträdare för verkställande direktören eller att i övrigt höra till den högsta ledningen, eller

2) annars genom sin tidigare verksamhet har visat sig vara uppenbart olämplig för uppdrag som avses i 1 punkten.

Om en dom som avses i 2 mom. 1 punkten inte har vunnit laga kraft kan den dömda dock fortsätta med uppdrag enligt 1 mom., om det kan anses vara uppenbart motiverat med hänsyn till en helhetsbedömning av dennes tidigare verksamhet, de omständigheter som lett till domen och andra omständigheter som inverkar på saken.

Kreditinstitutet ska omedelbart underrätta Finansinspektionen om förändringar i fråga om personer som avses i 1 mom.

Vad som i denna paragraf föreskrivs om kreditinstitut ska på motsvarande sätt tillämpas på holdingföretag.

42 §

Anmälningsskyldighet som gäller förvärv och avyttring av aktier och andelar

Den som har för avsikt att direkt eller indirekt förvärva aktier, andelar, placeringsandelar eller grundfundsandelar i ett kreditinstitut ska underrätta Finansinspektionen om detta på förhand, om

1) förvärvaren på grund av förvärvet kommer att inneha minst 10 procent av kreditinstitutets aktie-, andels- eller placeringsandelskapital eller grundfond,

2) innehavet blir så stort att det motsvarar minst 10 procent av röstetalet för samtliga aktier eller andelar, eller om

3) innehavet annars berättigar denne att utöva inflytande som är jämförbart med innehav som avses i 2 punkten eller att annars utöva betydande inflytande i kreditinstitutets förvaltning.

Om avsikten är att öka innehavet enligt 1 mom. till minst 20, 30 eller 50 procent av kreditinstitutets aktie-, andels- eller placeringsandelskapital eller grundfond, eller så att innehavet kommer att medföra en lika stor andel av det röstetal som samtliga aktier eller andelar medför eller så att kreditinstitutet blir ett dotterföretag, ska också detta förvärv förhandsanmälas till Finansinspektionen.

Vid beräkning av den ägarandel och röstandel som avses i 1 och 2 mom. tillämpas 2 kap. 4 § och 9 kap. 4—7 § i värdepappersmarknadslagen. Vid tillämpningen av detta moment beaktas inte aktier och andelar som den anmälningsskyldige för högst ett år har förvärvat i samband med en värdepappersemission eller med stöd av sin verksamhet som marknadsgarant och utifrån vilka den anmälningsskyldige inte har rätt att utöva rösträtt i ett företag eller i övrigt påverka verksamheten i företagens ledning.

En anmälan enligt 1 eller 2 mom. ska göras också när det i innehavet ingående antalet aktier eller andelar sjunker under någon av de gränser för innehav som anges i 1 eller 2 mom. eller om kreditinstitutet upphör att vara dotterföretag till den anmälningsskyldige.

Kreditinstitutet och dess holdingföretag ska minst en gång om året underrätta Finansin-

spektionen om ägare till andelar enligt 1 och 2 mom. och om innehavens storlek samt utan dröjsmål anmäla sådana förändringar i ägarandelarna som har kommit till dess kännedom.

En anmälan enligt 1 och 2 mom. ska innehålla uppgifter och utredningar om

1) den anmälningsskyldige och dennes tillförlitlighet och finansiella situation,

2) den anmälningsskyldiges ägande och övriga bindningar i kreditinstitutet,

3) avtal om och finansiering av förvärv samt, i sådana fall som avses i 2 mom., om innehavets mål.

Närmare bestämmelser om de uppgifter som ska fogas till anmälningar enligt 1 och 2 mom. utfärdas genom förordning av statsrådet.

90 §

Samarbete vid tillsynen över tillsynsobjektens finansiella ställning

Med reglerat företag avses i 2 mom. ett sådant i en annan EES-stat auktoriserat företag som motsvarar ett kreditinstitut enligt denna lag, ett värdepappersföretag enligt lagen om investeringstjänster, ett fondbolag enligt lagen om placeringsfonder, ett försäkringsbolag enligt försäkringsbolagslagen eller ett betalningsinstitut enligt lagen om betalningsinstitut.

105 §

Fordringar som skall ersättas

Av insättningsgarantifondens medel ersätts en insättares på konto registrerade tillgodohavanden i en inlåningsbank och andra än på konto registrerade tillgodohavanden i samma bank som är föremål för betalningsförmedling, dock högst upp till 100 000 euro. Bestämmelser om betalning av ersättning ur den ersättningsfond som avses i lagen om investeringstjänster finns i 11 kap. i den lagen.

Insättningsgarantifonden ersätter dock inte andra kreditinstituts eller finansiella instituts

fordringar och inte heller poster som ska räknas till inlåningsbankens kapitalbas enligt 45—48 §. Fonden ersätter inte heller fordringar baserade på medel som åtkommit genom brott som avses i 32 kap. i strafflagen. Om en förundersökning eller rättegång som gäller ovan nämnda brott pågår, kan insättningsgarantifonden skjuta fram betalningen av ersättningen tills domstolens beslut har vunnit laga kraft. Fonden ersätter inte heller fordringar på ett i 9 kap. 3 § 1 mom. i lagen om investeringstjänster avsett kundmedelskonto som har öppnats i en tillhandahållare av investeringstjänsters namn.

111 §

Återkallande av koncession samt insättares och investerares fordringar

När Finansinspektionen med stöd av 28 § beslutar återkalla en inlåningsbanks koncession kan den samtidigt bestämma att insättningsfordringar ska betalas ur insättningsgarantifonden. När Finansinspektionen med stöd av 28 § beslutar återkalla ett kreditinstituts koncession kan den samtidigt bestämma att investerarnas fordringar ska betalas ur ersättningsfonden för investerarskydd, i enlighet med 11 kap. i lagen om investeringstjänster.

141

Tystnadsplikt

Ett kreditinstitut har rätt att lämna information som avses i 1 mom. till en sådan börs som avses i lagen om handel med finansiella instrument, om informationen är nödvändig för att trygga den tillsynsuppgift som ålagts börsen. Ett kreditinstitut har samma rätt att lämna information till en i 3 kap. 1 § i lagen om handel med finansiella instrument avsedd marknadsplatsoperatör som motsvarar en börs och är verksam i en annan EES-stat.

157 §

Delårsrapport

En inlåningsbank ska för varje räkenskapsperiod som är längre än sex månader upprätta en delårsrapport för de sex första eller för de tre, sex och nio första månaderna, om inte annat följer av 7 kap. 10 § 1 mom. i värdepappersmarknadslagen. På delårsrapporterna ska i övrigt tillämpas vad som föreskrivs i 2 och 3 mom. samt 7 kap. 10 § 2 och 3 mom. i värdepappersmarknadslagen. Om inte annat följer av den här paragrafen gäller i fråga om en sådan inlåningsbanks delårsrapport på vilken tillämpas 7 kap. 10 § i värdepappersmarknadslagen dessutom vad som i den nämnda lagen föreskrivs om delårsrapport.

En inlåningsbanks delårsrapport ska innehålla en för den aktuella perioden upprättad resultaträkning och balansräkning eller, om inlåningsbanken är moderföretag i en koncern, en koncernresultaträkning och koncernbalansräkning samt en redogörelse för bankens eller koncernens resultatutveckling och för sådana betydande förändringar i tillgångarna och skulderna samt åtagandena utanför balansräkningen och i verksamhetsmiljön som inträffat under rapportperioden, för exceptionella omständigheter som påverkat resultatutvecklingen, för väsentliga händelser som inträffat efter rapportperioden samt för bankens eller koncernens sannolika utveckling under räkenskapsperioden. Delårsrapportens uppgifter ska dessutom vara jämförbara med uppgifterna för motsvarande rapportperiod under den föregående räkenskapsperioden.

Delårsrapporten ska offentliggöras inom två månader efter rapportperiodens utgång. Offentliggörandet ska i tillämpliga delar ske i enlighet med 156 § 2 och 4 mom. samt enligt bestämmelserna om offentliggörande av delårsrapporter någon annanstans i lag.

Bestämmelser om den skyldighet som centralinstitutet för sammanslutningen av inlåningsbanker har att upprätta och offentliggöra delårsrapporter och årsrapporter för sammanslutningen finns i lagen om en sammanslutning av inlåningsbanker.

Om ett holdingföretag är en inlåningsbanks moderföretag ska på dess delårsrapporter till-

lämpas 1—3 mom. På en inlåningsbank vars moderföretag i enlighet med denna paragraf offentliggör en delårsrapport ska inte tillämpas vad som föreskrivs ovan i denna paragraf, om inte annat föreskrivs någon annanstans i lag.

Finansinspektionen kan meddela närmare föreskrifter samt ge anvisningar och yttranden om upprättande av delårsrapporter som avses i denna paragraf samt av särskilda skäl för viss tid bevilja undantag från bestämmelserna i denna paragraf, om detta inte äventyrar investerarnas eller insättarnas ställning. I fråga om föreskrifter, anvisningar, yttranden och undantag ska i tillämpliga delar 147 § 2—4 mom. följas. I delårsrapporten ska nämnas om undantag har beviljats.

160 §

Finansinspektionens skyldighet att förordna revisor samt särskild granskning och granskare

Finansinspektionen ska för kreditinstitut och deras holdingföretag förordna en revisor enligt 9 § i revisionslagen, 7 kap. 5 § i aktiebolagslagen och 7 kap. 5 § i lagen om andelslag samt förordna om särskild granskning och granskare enligt 7 kap. 7—10 § i aktiebolagslagen och 7 kap. 7—10 § i lagen om andelslag. När det gäller förordnande av revisor samt särskild granskare i de ovan angivna fallen ska i övrigt tillämpas revisionslagen, aktiebolagslagen och lagen om andelslag. Finansinspektionen ska dessutom förordna en behörig revisor för ett kreditinstitut och dess holdingföretag, om institutet eller företaget inte har en revisor som uppfyller de i 159 § angivna kraven.

Ett kreditinstitut som tillhandahåller investeringstjänster ska för varje kalenderår lämna Finansinspektionen ett revisorsyttrande om huruvida kreditinstitutets åtgärder vid förvaringen och hanteringen av kundmedel uppfyller de krav som föreskrivs i 9 kap. 1—4 § i lagen om investeringstjänster och i föreskrifter som meddelats med stöd av 9 kap. 5 § i den lagen.

166 j §

Utländska EES-kreditinstitut som tillhandahåller investeringstjänster

Bestämmelser om tillämpningen av lagen om investeringstjänster på utländska EES-kreditinstitut som tillhandahåller investeringstjänster finns i 1 kap. 5 § 1 och 2 mom. i lagen om investeringstjänster.

166 k §

Tredjeländers kreditinstitut som tillhandahåller investeringstjänster

Bestämmelser om tillämpningen av lagen om investeringstjänster på tredjeländers kreditinstitut som tillhandahåller investeringstjänster finns i 1 kap. 5 § 3 mom. i lagen om investeringstjänster.

166 l §

Utländska kreditinstituts medlemskap i ersättningsfonden för investerarskydd

Bestämmelser om utländska kreditinstituts filialers medlemskap i ersättningsfonden för investerarskydd finns i 11 kap. 18—25 § i lagen om investeringstjänster.

172 §

Kreditinstituts bokföringsförseelse

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet

1) upprättar bokslut eller koncernbokslut i strid med bestämmelserna i 9 kap. eller i strid med en förordning eller Finansinspektionens föreskrifter som utfärdats med stöd av dem,

2) bryter mot vad som i 156 § föreskrivs om att anmäla bokslut för registrering och hålla bokslut framlagda för allmänheten,

3) bryter mot vad som i 157 § föreskrivs om upprättande av delårsrapport, eller

4) bryter mot bestämmelserna om slutredovisning över ett kreditinstituts fusion, delning eller likvidation

ska, om inte gärningen utgör bokföringsbrott eller bokföringsbrott av oaktsamhet en-

ligt 30 kap. 9 § eller 10 § i strafflagen eller strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för *kreditinstituts bokföringsförseelse* dömas till böter.

Denna lag träder i kraft den 20 .

15.

Lag

om ändring av 9 och 14 § i lagen om affärsbanker och andra kreditinstitut i aktiebolagsform

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om affärsbanker och andra kreditinstitut i aktiebolagsform (1501/2001) 9 § 4 mom. och 14 §, sådana de lyder, 9 § 4 mom. i lag 642/2006 och 14 § delvis ändrad i lag 589/2003, som följer:

9 §

Vad som i 17 kap. 16 § 6 mom. i aktiebolagslagen föreskrivs om det ursprungliga bolagets skulder tillämpas inte på sådana skulder eller delar av skulder som kan ersättas ur den i 7 kap. i kreditinstitutslagen avsedda insättningsgarantifonden eller den i 11 kap. i lagen om investeringstjänster (/) avsedda ersättningsfonden.

14 §

Finansinspektionen kan i enlighet med detta kapitel på ansökan av ett kreditinstitut återkalla dess koncession utan att kreditinstitutet behöver försättas i likvidation.

Till ansökan ska fogas

- 1) en kopia av kreditinstitutets bolagsstämmas beslut om att kreditinstitutet har beslutat avstå från sin koncession,
- 2) en utredning om att kreditinstitutet inte längre har några insättningar eller affärsmässigt bedriver någon annan verksamhet som enligt kreditinstitutslagen eller lagen om investeringstjänster förutsätter tillstånd,
- 3) ett revisorsyttrande om den utredning som avses i 2 punkten,
- 4) registermyndighetens tillstånd att avstå från koncessionen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

16.

Lag**om ändring av 27 och 33 § i lagen om andelsbanker och andra kreditinstitut i andelslagsform**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om andelsbanker och andra kreditinstitut i andelslagsform (1504/2001) 27 § 3 mom. och 33 §, sådana de lyder, 27 § 3 mom. i lag 1422/2007 och 33 § delvis ändrad i lag 591/2003, som följer:

27 §

Vad som i 17 kap. 15 § 6 mom. i lagen om andelslag föreskrivs om det ursprungliga andelslagets skulder tillämpas inte på skulder eller delar av skulder som kan ersättas ur den i 7 kap. i kreditinstitutslagen avsedda insättningsgarantifonden eller den i 11 kap. i lagen om investeringstjänster (/) avsedda ersättningsfonden.

33 §

Finansinspektionen kan i enlighet med detta kapitel på ansökan av ett kreditinstitut återkalla dess koncession utan att kreditinstitutet behöver försättas i likvidation.

Till ansökan ska fogas

1) en kopia av kreditinstitutets andelsstämmas beslut om att kreditinstitutet har beslutat avstå från sin koncession,

2) en utredning om att kreditinstitutet inte längre har insättningar och inte längre bedriver någon annan verksamhet som enligt kreditinstitutslagen eller lagen om investeringstjänster förutsätter tillstånd,

3) ett revisorsyttrande om den utredning som avses i 2 punkten, och

4) registermyndighetens tillstånd att avstå från koncessionen.

Ett kreditinstitut som på det sätt som avses i 31 § 1 mom. överlåter hela sin affärsverksamhet, behöver inte foga de utredningar till ansökan som avses i 2 mom.

Denna lag träder i kraft den 20 .

17.

Lag**om ändring av sparbankslagen**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i sparbankslagen (1502/2001) 33 och 40 g § samt 87 i § 6 mom., av dem 40 g § sådan den lyder i lag 1066/2006 och 87 i § 6 mom. sådant det lyder i lag 1423/2007, som följer:

33 §

Om den som på grund av en fondemission har rätt att få ett nytt grundfondsbevis inte inom fem år efter att ökningsbeslutet registrerades har gjort anspråk på beviset, kan sparbanken uppmana honom eller henne att ta emot det vid äventyr att han eller hon mister det. Uppmaningen ska sändas till den som har rätt till grundfondsbeviset, om banken känner till hans eller hennes namn och adress, samt publiceras i en tidning med spridning på bankens hemort. Om den som har rätt till grundfondsbeviset inte anmäler sig inom ett år från uppmaningen, kan det nya grundfondsbeviset säljas för hans eller hennes räkning på offentlig auktion eller genom börsens förmedling. Efter försäljningen har den som har rätt till grundfondsbeviset endast rätt till de genom försäljningen influtna medlen, efter att kostnaderna för uppmaningen och försäljningen har dragits av. Medel som inte har lyfts inom fyra år från försäljningen tillfaller banken.

40 g §

Grundfondsandelsägare som enligt ett förvärvsbeslut har rätt att sälja sin andel till sparbanken ska innan den tid som utsatts för erbjudande av andelen till banken börjar löpa informeras om beslutet på samma sätt som en kallelse till principalmöte utfärdas. Samtidigt ska det ges information om hur och inom vilken tid grundfondsandelsägarna kan utnyttja sin rätt.

Sådan information som avses i 1 mom. behövs inte ges om

1) motsvarande information ingår i kallelsen till det principalmöte som ska besluta om förvärvet eller finns tillgänglig på ett principalmöte som grundfondsandelsägaren deltagit i och som beslutar om förvärvet, eller

2) motsvarande information offentliggörs på det sätt som avses i värdepappersmarknadslagen (/).

Innehållet i förvärvsbeslutet och de i 26 § 5 mom. avsedda handlingarna om sparbankens finansiella ställning ska hållas tillgängliga för grundfondsandelsägare som avses i 1 mom. i denna paragraf under den tid inom vilken andelarna ska erbjudas banken. Denna skyldighet finns dock inte, om banken har offentliggjort en i 11 kap. 11 § i värdepappersmarknadslagen avsedd anbudshandling av vilken motsvarande information framgår.

87 i §

De i delningen deltagande sparbankerna är solidariskt ansvariga för de av den ursprungliga sparbankens skulder som har uppkommit innan verkställandet av delningen registrerats. Om den ursprungliga sparbanken har skulder som en annan sparbank svarar för enligt delningsplanen, uppgår sparbankens sammanlagda ansvar dock högst till värdet av de nettotillgångar som återstår för den eller övergår till den. En borgenär kan med åberopande av det solidariska ansvaret kräva betalning för en skuld som nämns i delningsplanen först när det har konstaterats att borgenären inte får betalning av gäldenären eller ur en säkerhet. I 87 f § 5 mom. föreskrivs om ansvaret för betalning av lösenbeloppet. Vad som föreskrivs ovan i detta moment om skulder tillämpas inte på sådana skulder eller delar av skulder som kan ersättas ur den insättningsgarantifond som avses i 7 kap. i kreditinstitutslagen eller den ersättningsfond som avses i 11 kap. i lagen om investeringstjänster (/).

Denna lag träder i kraft den 20 .

18.

Lag**om ändring av lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat (699/2004) 2 § 1 mom. 2 och 6 punkten, 3 § 3 mom. 1 punkten, 11 och 14 §, 18 § b punkten och 35 § 1 mom., av dem 3 § 3 mom. 1 punkten sådant det lyder i lag 886/2008, 11 § sådan den lyder i lag 210/2009, 14 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 886/2008 och 35 § 1 mom. sådant det lyder i lag 1246/2011, som följer:

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

2) *värdepappersföretag* värdepappersföretag som avses i 1 kap. 9 § i lagen om investeringstjänster (/) och motsvarande utländska värdepappersföretag,

6) *företag i finansbranschen* kreditinstitut, värdepappersföretag, i kreditinstitutslagen och i lagen om investeringstjänster avsedda tjänsteföretag och finansiella institut, fondbolag och förvaringsinstitut samt med dem jämförbara utländska företag, dock inte sådana fondbolag och förvaringsinstitut som avses i 7 punkten,

3 §

Finans- och försäkringskonglomerat

Utöver vad som bestäms i denna paragraf bildas ett konglomerat av

1) reglerade företag mellan vilka det finns en i 37 § i kreditinstitutslagen, 7 kap. 2 § i lagen om investeringstjänster eller 1 kap. 10 § i försäkringsbolagslagen avsedd annan betydande bindning än en sådan som avses ovan i denna paragraf samt av dylika företags dotterföretag och ägarintresseföretag, förutsatt att minst ett av de reglerade företagen är ett företag i finansbranschen, att minst ett är

ett företag i försäkringsbranschen och att den sammanräknade andel som företagen i finans- och försäkringsbranschen samt den andel som företagen i båda branscherna var för sig innehar är betydande vid beräkning enligt 4 §,

11 §

Anmälningsskyldighet som gäller förvärv och avyttring av aktier och andelar

Den som har för avsikt att direkt eller indirekt förvärva aktier eller andelar i ett konglomerats holdingsammanslutning ska underätta Finansinspektionen om detta på förhand, om

1) förvärvaren på grund av förvärvet kommer att inneha minst 10 procent av holdingsammanslutningens aktie- eller andelskapital,

2) förvärvarens innehav blir så stort att det motsvarar minst 10 procent av röstetalet för samtliga aktier eller andelar, eller

3) förvärvarens innehav annars ger rätt att utöva ett inflytande som är jämförbart med innehav som avses i 2 punkten eller annars betydande inflytande i holdingsammanslutningens förvaltning.

Om avsikten är att öka ett innehav som avses i 1 mom. till minst 20, 30 eller 50 procent av holdingsammanslutningens aktie- eller andelskapital eller så att innehavet kommer att medföra en lika stor andel av det röstetal som samtliga aktier eller andelar medför eller så att holdingsammanslutningen blir ett dot-

terföretag, ska också detta förvärv anmälas på förhand till Finansinspektionen.

Vid beräkning av den ägarandel och röstandel som avses i 1 och 2 mom. tillämpas 2 kap. 4 § och 9 kap. 4—7 § i värdepappersmarknadslagen (/). Vid tillämpningen av detta moment beaktas inte sådana aktier och andelar som den anmälningsskyldige för högst ett år har förvärvat i samband med en värdepappersemission eller med stöd av sin verksamhet som marknadsgarant och utifrån vilka den anmälningsskyldige inte har rätt att utöva rösträtt i en sammanslutning eller i övrigt påverka verksamheten i sammanslutningens ledning.

En anmälan enligt 1 eller 2 mom. ska göras också när det i innehavet ingående antalet aktier eller andelar sjunker under någon av de gränser för innehav som anges i 1 eller 2 mom. eller om holdingsammanslutningen upphör att vara ett dotterföretag till den anmälningsskyldige.

Holdingsammanslutningen ska minst en gång om året underrätta Finansinspektionen om ägare till andelar enligt 1 och 2 mom. och om innehavens storlek samt utan dröjsmål anmäla sådana förändringar i ägarandelarna som har kommit till dess kännedom.

En anmälan enligt 1 och 2 mom. ska innehålla behövliga uppgifter och utredningar om

1) den anmälningsskyldige och dennes tillförlitlighet och ekonomiska situation,

2) den anmälningsskyldiges innehav i och övriga bindningar till holdingsammanslutningen,

3) med förvärvet förknippade avtal, finansieringen av förvärvet samt, i sådana fall som avses i 2 mom., om innehavets mål.

Närmare bestämmelser om de uppgifter som ska fogas till anmälningar enligt 1 och 2 mom. utfärdas genom förordning av statsrådet.

14 §

Ledningen av ett konglomerats holdingsammanslutning

Styrelsen och verkställande direktören för ett konglomerats holdingsammanslutning ska leda konglomeratets holdingsammanslutning med yrkesskicklighet samt enligt sunda och

försiktiga affärsprinciper. Styrelsemedlemmarna och suppleanterna samt verkställande direktören och dennes ställföreträdare ska vara tillförlitliga personer som inte är försatta i konkurs och vars handlingsbehörighet inte har begränsats. De ska dessutom ha sådan allmän kännedom om finans- och försäkringsverksamhet som kan anses vara behövlig med beaktande av arten och omfattningen av konglomeratets verksamhet.

Tillförlitlig anses inte den vara som

1) under de senaste fem åren har dömts till fängelsestraff eller under de senaste tre åren till bötesstraff för brott som kan anses visa att personen är uppenbart olämplig att vara medlem eller suppleant i holdingsammanslutningens styrelse eller verkställande direktör eller ställföreträdare för verkställande direktören, eller som

2) annars genom sin tidigare verksamhet har visat sig vara uppenbart olämplig för uppdrag som avses i 1 punkten.

Om en dom som avses i 2 mom. 1 punkten inte har vunnit laga kraft kan den dömde dock fortsätta med uppdrag enligt 1 mom., om det kan anses vara uppenbart motiverat med hänsyn till en helhetsbedömning av dennes tidigare verksamhet, de omständigheter som lett till domen och andra omständigheter som inverkar på saken.

Konglomeratets holdingsammanslutning ska utan dröjsmål underrätta Finansinspektionen om förändringar som gäller den ledande personalen enligt 1 mom.

18 §

Beräkning av kapitalbasen och minimibeloppet av kapitalbasen i företag som hör till ett konglomerat

Med kapitalbas och minimibeloppet av kapitalbasen i ett företag som hör till ett konglomerat avses vid tillämpningen av bestämmelserna i detta kapitel

b) den kapitalbas och det minimibelopp av kapitalbasen som avses i 6 kap. 2 § i lagen om investeringstjänster, när det är fråga om ett finländskt eller ett annat än i d-punkten avsett utländskt värdepappersföretag,

35 §

Tillhörighet till finans- och försäkringskonglomerat i tredjeland

Finansinspektionen ska fatta beslut enligt 39 § 2 mom. i kreditinstitutslagen eller 7 kap. 13 § 2 mom. i lagen om investeringstjänster, om ett kreditinstitut eller ett värdepappersföretag hör till ett finans- och försäkringskon-

glomerat vars yttersta moderföretag har sitt säte i någon annan stat än en EES-stat och det reglerade företags yttersta moderföretag som har sitt säte i en EES-stat uppfyller villkoren i 6 § 1 eller 2 mom. i denna lag.

Denna lag träder i kraft den 20 .

19.**Lag****om ändring av lagen om betalningsinstitut**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om betalningsinstitut (297/2010) 13 §, 21 a § 3 mom., 25 § och 38 § 1 mom.,
av dem 21 a § 3 mom. sådant det lyder i lag 899/2011, samt
fogas till lagen en ny 13 a § som följer:

13 §

Förutsättningar för beviljande av auktorisation

Auktorisation ska beviljas om det på basis av utredning som kommit in kan säkerställas att betalningsinstitutets ägare och grundare uppfyller de krav som ställs i 13 a § och betalningsinstitutet uppfyller de krav gällande betalningsinstitutets verksamhet och finansiella ställning som ställs i denna lag. Auktorisation kan endast beviljas sökande som har säte i Finland.

andel som medför minst tio procent av den rösträtt som samtliga aktier eller andelar medför eller av rösträtten i bolaget, samt betalningsinstitutets grundare måste vara tillförlitlig.

Tillförlitlig anses inte den vara som

1) under de senaste fem åren före bedömningen har dömts till fängelsestraff eller under de senaste tre åren före bedömningen till bötesstraff för brott som kan anses visa att personen är uppenbart olämplig att grunda eller äga ett betalningsinstitut, eller som
2) annars genom sin tidigare verksamhet har visat sig vara uppenbart olämplig att grunda eller äga ett betalningsinstitut.

Om en dom som avses i 2 mom. 1 punkten inte har vunnit laga kraft kan den dömda dock fortsätta utöva beslutanderätt som ägare i betalningsinstitutet, om det kan anses vara uppenbart motiverat med hänsyn till en helhetsbedömning av dennes tidigare verksamhet, de omständigheter som lett till domen och andra omständigheter som inverkar på saken.

13 a §

Tillförlitligheten hos betydande ägare samt grundare i ett betalningsinstitut

Den som direkt eller indirekt äger minst tio procent av ett betalningsinstituts aktiekapital, andelar eller bolagsinsats i pengar eller en

21 a §

Anmälningsskyldighet som gäller förvärv och överlåtelse av aktier och andelar i institut för elektroniska pengar

Vid beräkningen av den ägarandel och röstandel som avses i 1 och 2 mom. tillämpas 2 kap. 4 § och 9 kap. 4—7 § i värdepappersmarknadslagen (/). Sådana aktier och andelar som den anmälningsskyldige har förvärvat för högst ett år i samband med en värdepappersemission eller med stöd av sin verksamhet som marknadsgarant och utifrån vilka den anmälningsskyldige inte har rätt att utöva rösträtt i ett institut eller i övrigt påverka verksamheten i institutets ledning, ska dock inte beaktas.

25 §

Ledning av betalningsinstitut

Ett betalningsinstituts styrelse, verkställande direktör och övriga högsta ledning ska leda betalningsinstitutet med yrkesskicklighet och enligt sunda och försiktiga affärsprinciper. Styrelsemedlemmarna och suppleanterna, verkställande direktören och dennes ställföreträdare samt andra som hör till den högsta ledningen ska vara tillförlitliga personer, de får inte vara försatta i konkurs och deras handlingsbehörighet får inte vara begränsad. De ska dessutom ha sådan allmän kännedom om betaltjänstverksamhet som är nödvändig med beaktande av arten och omfattningen av betalningsinstitutets verksamhet.

Vad som i 1 mom. föreskrivs om den högsta ledningen ska i ett betalningsinstitut som bedriver sådan annan affärsverksamhet som avses i 9 § 2 mom. tillämpas på dem som ansvarar för betalningsinstitutets betaltjänstverksamhet.

Tillförlitlig anses inte den vara som

1) under de senaste fem åren före bedömningen har dömts till fängelsestraff eller under de senaste tre åren före bedömningen till bötesstraff för brott som kan anses visa att

personen är uppenbart olämplig att vara styrelsemedlem, ersättare för en styrelsemedlem, verkställande direktör eller ställföreträdare för verkställande direktören eller att i övrigt höra till den högsta ledningen i ett betalningsinstitut, eller som

2) annars genom sin tidigare verksamhet har visat sig vara uppenbart olämplig för uppdrag som avses i 1 punkten.

Om en dom som avses i 3 mom. 1 punkten inte har vunnit laga kraft kan den dömde dock fortsätta med uppdrag enligt 1 mom., om det kan anses vara uppenbart motiverat med hänsyn till en helhetsbedömning av dennes tidigare verksamhet, de omständigheter som lett till domen och andra omständigheter som inverkar på saken.

38 §

Information till företag inom samma finansiella företagsgrupp eller finans- och försäkringskonglomerat

Ett betalningsinstitut och ett företag som hör till samma finansiella företagsgrupp enligt kreditinstitutslagen eller lagen om investeringstjänster har trots vad som föreskrivs om tystnadsplikt rätt att lämna uppgifter som avses i 37 § till företag som hör till samma koncern, samma finansiella företagsgrupp eller samma finans- och försäkringskonglomerat enligt lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat, för kundbetjäning och annan skötsel av kundförhållanden, för marknadsföring samt för koncernens, gruppens eller finans- och försäkringskonglomeratets riskhantering, om mottagaren omfattas av tystnadsplikten enligt denna lag eller av motsvarande tystnadsplikt. Vad som föreskrivs i detta moment om utlämnande av uppgifter gäller inte utlämnande av känsliga uppgifter enligt 11 § i personuppgiftslagen (523/1999) och inte heller information som baserar sig på registrering av betalningsuppgifter mellan en kund och ett företag som inte hör till konglomeratet.

Denna lag träder i kraft den 20 .

20.

Lag

om ändring av lagen om placeringsfonder

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om placeringsfonder (48/1999) 1 § 2 och 3 mom., 2 § 1 mom. 8, 12 och 14 punkten, 5 §, 5 b § 1 mom., 5 e och 5 f §, 6 § 5 mom., 8 b § 3 mom., 8 c §, 9 a § 1 mom., 9 d, 9 e, 11 och 16 §, 26 a § 8 mom., 29 c §, 41 § 4 mom., 57 b §, 63 § 1 mom., 64 § 2 mom., 65 § 1 mom. 3 punkten, 69 § 1 mom. 1 punkten, 73 § 2—4 mom., 77 § 1 mom., 80 §, 81 § 1 och 2 mom., 14 kap., 117 a § 2 mom. samt 132 b, 132 c och 132 d §, av dem 1 § 2 och 3 mom., 2 § 1 mom. 14 punkten, 8 b § 3 mom., 8 c, 16 och 80 §, 117 a § 2 mom. samt 132 b, 132 c och 132 d § sådana de lyder i lag 1490/2011, 2 § 1 mom. 8 punkten, 5 b § 1 mom., 9 a § 1 mom., 41 § 4 mom., 73 § 2—4 mom., 77 § 1 mom. och 81 § 1 och 2 mom. sådana de lyder i lag 224/2004, 2 § 1 mom. 12 punkten, 9 e §, 26 a § 8 mom. och 69 § 1 mom. 1 punkten sådana de lyder i lag 928/2007, 5 § sådan den lyder i lagarna 224/2004 och 928/2007, 5 e och 9 d § sådana de lyder i lagarna 928/2007 och 889/2008, 5 f § sådan den lyder i lagarna 928/2007 och 1490/2011, 6 § 5 mom. och 11 § sådana de lyder i lag 1365/2010, 29 c § sådan den lyder i lag 1426/2007 och 57 b § sådan den lyder i lag 559/2010, samt

fogas till 8 b § ett nytt 4 mom. som följer:

1 §

Denna lag tillämpas inte på marknadsföring av andelar i andra fondföretag än sådana som avses i fondföretagsdirektivet, om andelarna marknadsförs endast till professionella investerare. Som professionella investerare ska betraktas företag som avses i 1 kap. 18 § 1 mom. 1—4 punkten i lagen om investeringstjänster (/) och institutionella investerare som avses i 1 kap. 18 § 1 mom. 5 punkten i den lagen samt andra investerare, om de skriftligen har meddelat ett fondföretag eller ett annat fondföretag än ett sådant som avses i fondföretagsdirektivet eller dess ombud att de på grundval av sin yrkesskicklighet och investeringserfarenhet är professionella investerare och om de uppfyller minst två av följande krav:

1) investeraren har på marknaden i fråga gjort i genomsnitt minst tio transaktioner av betydande storlek per kvartal under de närmast föregående fyra kvartalen,

2) värdet av investerarens placeringstillgångar överstiger 500 000 euro,

3) investeraren arbetar eller har arbetat professionellt inom finanssektorn minst ett år i uppgifter som kräver kunskap om de planerade transaktionerna.

På fondbolag tillämpas lagen om investeringstjänster enligt vad som föreskrivs i denna lag och i 1 kap. 4 § i lagen om investeringstjänster.

2 §

I denna lag avses med

8) *värdepapper* värdepapper som avses i 2 kap. 1 § i värdepappersmarknadslagen (/),

12) *finansiella instrument* finansiella instrument enligt 1 kap. 10 § i lagen om investeringstjänster, penningmarknadsinstrument och inlåning i kreditinstitut,

14) *OTC-derivatinstrument* andra derivatinstrument än sådana som är föremål för handel på en sådan reglerad marknad som avses i lagen om handel med finansiella instrument (/) eller på någon annan reglerad marknadsplats som fungerar fortlöpande samt är erkänd och öppen för allmänheten,

5 §

Ett fondbolag får bedriva fondverksamhet och till fondverksamheten väsentligen hörande verksamhet, om denna inte är ägnad att skada fondandelsägarnas intressen.

Dessutom får fondbolaget tillhandahålla

- 1) kapitalförvaltning enligt 1 kap. 11 § 4 punkten i lagen om investeringstjänster,
- 2) investeringsrådgivning enligt 1 kap. 11 § 5 punkten i lagen om investeringstjänster,
- 3) förvaring av finansiella instrument som är andelar i placeringsfonder och fondföretag, enligt 1 kap. 11 § 1 9 punkten i lagen om investeringstjänster.

Ett fondbolag kan inte beviljas tillstånd enbart för verksamhet som avses i 2 mom. Ett fondbolag kan inte heller beviljas tillstånd för verksamhet som avses i 2 mom. 2 eller 3 punkten, om inte verksamhetstillstånd har beviljats eller samtidigt söks också för verksamhet som avses i 2 mom. 1 punkten.

Bestämmelser om skyldigheten för ett fondbolag som bedriver verksamhet som avses i 2 mom. att höra till ersättningsfonden för investerarskydd finns i lagen om investeringstjänster.

På fondbolag som tillhandahåller tjänster som avses i 2 mom. ska tillämpas 1 kap. 4 § i lagen om investeringstjänster.

5 b §

Verksamhetstillstånd för fondbolag ska beviljas ett finländskt aktiebolag om det enligt utredning om aktieägarnas och den högsta ledningens tillförlitlighet, anseende, erfarenhet och övriga lämplighet samt med beaktande av den tilltänkta omfattningen av bolagets affärsverksamhet kan säkerställas att fondbolaget kommer att ledas med yrkesskicklighet samt enligt sunda och försiktiga affärsprinciper. En förutsättning för beviljande av verk-

samhetstillstånd är dessutom att bolaget har sitt huvudkontor i Finland, tillförlitlig förvaltning och tillräckliga finansiella verksamhetsförutsättningar och att det uppfyller de övriga krav som ställs i denna lag. Dessutom krävs det att det inte utgående från den utredning som mottagits kan anses sannolikt att en effektiv tillsyn över fondbolaget hindras av en betydande bindning mellan fondbolaget och någon annan juridisk eller fysisk person eller av sådana bestämmelser och administrativa föreskrifter i en stat utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet som tillämpas på fysiska och juridiska personer med sådan bindning. Verksamhetstillstånd kan beviljas också ett nytt fondbolag innan det registreras.

5 e §

Ett fondbolags styrelse, verkställande direktör och högsta ledning i övrigt ska leda fondbolaget med yrkesskicklighet samt enligt sunda och försiktiga affärsprinciper. Styrelsemedlemmarna och deras suppleanter, verkställande direktören och dennes ställföreträdare samt övriga som hör till den högsta ledningen ska vara tillförlitliga personer som inte är försatta i konkurs och vars handlingsbehörighet inte har begränsats. De ska dessutom ha sådan allmän kännedom om fondverksamhet som är nödvändig med beaktande av arten och omfattningen av fondbolagets verksamhet. Om fondbolaget har beviljats tillstånd för kapitalförvaltning som avses i 5 § 2 mom. ska styrelsemedlemmarna och deras suppleanter, verkställande direktören och dennes ställföreträdare samt övriga i den högsta ledningen dessutom ha sådan allmän kännedom om investeringsverksamhet som är nödvändig med beaktande av arten och omfattningen av fondbolagets verksamhet. De styrelsemedlemmar som i enlighet med 8 § 2 mom. väljs av fondandelsägarna förutsätts inte ha kännedom om fondverksamhet eller investeringsverksamhet.

Tillförlitlig anses inte den vara som

- 1) under de senaste fem åren före bedömningen har dömts till fängelsestraff eller under de senaste tre åren före bedömningen till bötesstraff för brott som kan anses visa att

personen är uppenbart olämplig att vara styrelsemedlem, ersättare för en styrelsemedlem, verkställande direktör eller ställföreträdare för verkställande direktören eller att i övrigt höra till den högsta ledningen i ett fondbolag, eller som

2) annars genom sin tidigare verksamhet har visat sig vara uppenbart olämplig för uppdrag som avses i 1 punkten.

Om en dom som avses i 2 mom. 1 punkten inte har vunnit laga kraft kan den dömde dock fortsätta med uppdrag enligt 1 mom., om det kan anses vara uppenbart motiverat med hänsyn till en helhetsbedömning av dennes tidigare verksamhet, de omständigheter som lett till domen och andra omständigheter som inverkar på saken.

Fondbolaget ska omedelbart underrätta Finansinspektionen om förändringar i fråga om personer i ledande ställning enligt 1 mom.

5 f §

Den som direkt eller indirekt äger minst tio procent av ett fondbolags aktiekapital eller en andel som medför minst tio procent av den rösträtt som samtliga aktier i bolaget medför måste vara tillförlitlig.

Tillförlitlig anses inte den vara som

1) under de senaste fem åren före bedömningen har dömts till fängelsestraff eller under de senaste tre åren före bedömningen till bötesstraff för brott som kan anses visa att personen är uppenbart olämplig att äga ett fondbolag, eller som

2) annars genom sin tidigare verksamhet har visat sig vara uppenbart olämplig att äga ett fondbolag.

Om en dom som avses i 2 mom. 1 punkten inte har vunnit laga kraft kan den dömde dock fortsätta utöva beslutanderätt som ägare i fondbolaget, om detta ska anses vara uppenbart motiverat med hänsyn till en helhetsbedömning av dennes tidigare verksamhet, de omständigheter som lett till domen och andra omständigheter som inverkar på saken.

6 §

Ett fondbolag som bedriver verksamhet som avses i 5 § 2 mom. ska alltid, oberoende av vad som föreskrivs i 1—4 mom., uppfylla

kraven enligt 6 kap. 2 § 1 mom. i lagen om investeringstjänster. På ett sådant fondbolag tillämpas vad som föreskrivs i 4 mom. i den paragrafen.

8 b §

Ett fondbolag ska bevara information om privata transaktioner. Fondbolaget ska varje år rapportera till Finansinspektionen hur fondbolaget har övervakat efterlevnaden av bestämmelserna, föreskrifterna och bolagets interna anvisningar om privata transaktioner och vilka åtgärder fondbolaget har vidtagit ifall bestämmelserna, föreskrifterna eller anvisningarna inte iakttagits.

Finansinspektionen meddelar de närmare föreskrifter om privata transaktioner som behövs för genomförandet av kommissionens riskhanteringsdirektiv. Dessutom kan Finansinspektionen meddela närmare föreskrifter om rapporter som avses i 3 mom. och om rapportering till Finansinspektionen.

8 c §

Ett fondbolag ska i minst fem år bevara uppgifter om varje transaktion som en placeringsfond eller specialplaceringsfond är delaktig i. Bestämmelser om bevarandet av uppgifter om transaktioner och tjänster som ingår i verksamhet som avses i 5 § 2 mom. finns i 10 kap. 9 § i lagen om investeringstjänster.

Finansinspektionen meddelar de närmare föreskrifter om bevarande av uppgifter som behövs för genomförandet av kommissionens riskhanteringsdirektiv.

9 a §

Verksamhetstillstånd för förvaringsinstitut ska beviljas ett finländskt aktiebolag om det enligt utredning om aktieägarnas och den högsta ledningens tillförlitlighet, anseende, erfarenhet och övriga lämplighet samt med beaktande av den tilltänkta omfattningen av bolagets affärsverksamhet kan säkerställas att förvaringsinstitutet kommer att ledas med yrkesskicklighet samt enligt sunda och försiktiga affärsprinciper. En förutsättning för beviljande av verksamhetstillstånd är dessutom att bolaget har sitt huvudkontor i Finland, tillförlitlig förvaltning och tillräckliga finan-

siella verksamhetsförutsättningar och att det uppfyller de övriga krav som ställs i denna lag. Dessutom krävs det att det inte utgående från utredningen kan anses sannolikt att en effektiv tillsyn över förvaringsinstitutet hindras av en betydande bindning mellan förvaringsinstitutet och någon annan juridisk eller fysisk person eller av sådana bestämmelser och administrativa föreskrifter i en stat utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet som tillämpas på fysiska och juridiska personer med sådan bindning. Verksamhetstillstånd kan beviljas också ett nytt förvaringsinstitut innan det registreras.

9 d §

Ett förvaringsinstituts styrelse och verkställande direktör ska leda förvaringsinstitutet med yrkesskicklighet samt enligt sunda och försiktiga affärsprinciper. Styrelsemedlemmarna och deras suppleanter, verkställande direktören och dennes ställföreträdare samt övriga som hör till den högsta ledningen ska vara tillförlitliga personer som inte är försatta i konkurs och vars handlingsbehörighet inte har begränsats. Styrelsemedlemmarna och deras suppleanter, verkställande direktören och dennes ställföreträdare samt övriga som hör till den högsta ledningen ska dessutom ha sådan allmän kännedom om förvaringsinstitutsverksamhet som är nödvändig med beaktande av arten och omfattningen av förvaringsinstitutets verksamhet.

Tillförlitlig anses inte den vara som

1) under de senaste fem åren före bedömningen har dömts till fängelsestraff eller under de senaste tre åren före bedömningen till bötesstraff för brott som kan anses visa att personen är uppenbart olämplig att vara styrelsemedlem, ersättare för en styrelsemedlem, verkställande direktör eller ställföreträdare för verkställande direktören eller att i övrigt höra till den högsta ledningen i ett förvaringsinstitut, eller som

2) annars genom sin tidigare verksamhet har visat sig vara uppenbart olämplig för uppdrag som avses i 1 punkten.

Om en dom som avses i 2 mom. 1 punkten inte har vunnit laga kraft får den dömde dock fortsätta med sitt uppdrag enligt 1 mom., om detta ska anses vara uppenbart motiverat med

hänsyn till en helhetsbedömning av dennes tidigare verksamhet, de omständigheter som lett till domen och andra omständigheter som inverkar på saken.

Förvaringsinstitutet ska omedelbart underätta Finansinspektionen om förändringar som gäller den högsta ledningen enligt 1 mom.

9 e §

Den som direkt eller indirekt äger minst tio procent av ett förvaringsinstituts aktiekapital eller en andel som medför minst tio procent av den rösträtt som samtliga aktier i institutet medför måste vara tillförlitlig.

Tillförlitlig anses inte den vara som

1) under de senaste fem åren före bedömningen har dömts till fängelsestraff eller under de senaste tre åren före bedömningen till bötesstraff för brott som kan anses visa att personen är uppenbart olämplig att äga ett förvaringsinstitut, eller som

2) annars genom sin tidigare verksamhet har visat sig vara uppenbart olämplig att äga ett förvaringsinstitut.

Om en dom som avses i 2 mom. 1 punkten inte har vunnit laga kraft kan den dömde dock fortsätta utöva beslutanderätt som ägare i förvaringsinstitutet, om detta ska anses vara uppenbart motiverat med hänsyn till en helhetsbedömning av dennes tidigare verksamhet, de omständigheter som lett till domen och andra omständigheter som inverkar på saken.

11 §

Trots 9 § kan ett värdepappersföretag som avses i 1 kap. 9 § 1 mom. 1 punkten i lagen om investeringstjänster eller ett kreditinstitut som avses i 8 § 1 mom. i kreditinstitutslagen vara verksamt som förvaringsinstitut.

Som förvaringsinstitut kan dessutom verka ett sådant utländskt EES-värdepappersföretag enligt 1 kap 9 § 1 mom. 7 punkten i lagen om investeringstjänster eller ett sådant utländskt EES-kreditinstitut enligt 8 § 3 mom. i kreditinstitutslagen som

1) har en filial i Finland,

2) uppfyller de finansiella verksamhetsförutsättningar som avses i 10 §,

3) i sin hemstat har auktorisation att bedriva förvaringsinstitutsverksamhet enligt fondböretagsdirektivet.

16 §

Den som har för avsikt att direkt eller indirekt förvärva aktier i ett fondbolag ska underätta Finansinspektionen om detta på förhand, om

1) förvärvaren på grund av förvärvet kommer att inneha minst 10 procent av fondbolagets aktiekapital,

2) förvärvarens innehav kommer att vara så stort att det motsvarar minst 10 procent av rösttalet för samtliga aktier, eller om

3) förvärvarens innehav annars berättigar till att utöva inflytande som är jämförbart med innehav som avses i 2 punkten eller att annars utöva betydande inflytande i fondbolagets förvaltning.

Om avsikten är att öka ett innehav som avses i 1 mom. till minst 20, 30 eller 50 procent av fondbolagets aktiekapital eller så att innehavet kommer att motsvara en lika stor andel av det röstetal som samtliga aktier medför eller så att fondbolaget blir ett dotterföretag, ska också detta förvärv förhandsanmälas till Finansinspektionen.

Vid beräkning av den ägarandel och röstandel som avses i 1 och 2 mom. tillämpas 2 kap. 4 § och 9 kap. 4—7 § i värdepappersmarknadslagen. Vid tillämpningen av det här momentet beaktas inte aktier som den anmälningsskyldige har förvärvat för högst ett år i samband med en värdepappersemission eller med stöd av sin verksamhet som marknadsgarant och på grund av vilka den anmälningsskyldige inte har rätt att utöva rösträtt i en sammanslutning eller i övrigt påverka ledningens verksamhet i sammanslutningen.

En anmälan enligt 1 och 2 mom. ska göras också när det i innehavet ingående antalet aktier sjunker under någon av de gränser som anges i 1 eller 2 mom. eller om fondbolaget upphör att vara ett dotterföretag till den anmälningsskyldige.

Fondbolaget och dess holdingföretag ska minst en gång om året underrätta Finansinspektionen om ägarna till andelar enligt 1 och 2 mom. och om innehavens storlek samt utan dröjsmål anmäla sådana förändringar i

ägarandelarna som har kommit till dess kännedom.

En anmälan som avses i 1 och 2 mom. ska innehålla behövliga uppgifter och utredningar om

1) den anmälningsskyldige och dennes tillförlitlighet och ekonomiska situation,

2) den anmälningsskyldiges innehav i och övriga bindningar till fondbolaget,

3) med förvärvet förknippade avtal, finansieringen av förvärvet samt, i sådana fall som avses i 2 mom., om innehavets mål.

Närmare bestämmelser om de uppgifter som ska fogas till anmälningar enligt 1 och 2 mom. utfärdas genom förordning av statsrådet.

Bestämmelserna i 1—7 mom. om förvärv och avyttring av aktier i fondbolag ska på motsvarande sätt tillämpas på förvärv och avyttring av aktier i förvaringsinstitut.

26 a §

På utläggande av sådana investeringstjänster på entreprenad som tillhandahålls av fondbolag ska, med avvikelse från 1—7 mom., tillämpas 1 kap. 4 § i lagen om investeringstjänster.

29 c §

När ett fondbolag som bedriver verksamhet enligt 5 § 2 mom. flyttar sitt säte till en annan stat eller när det övertagande bolaget vid fusion eller delning är registrerat eller registreras i någon annan stat, tillämpas 13 kap. 9 § i lagen om investeringstjänster på fondbolagets skyldighet att göra en ersättningsfondutredning och på investerarens uppsägningsrätt.

41 §

Om derivatinstrument används i placeringsfondens investeringsverksamhet, ska i fondens stadgar nämnas

1) derivatinstrumentens användningsändamål samt deras art och i vilken omfattning de ska användas,

2) motparterna i OTC-derivatinstrument,

3) de riskkontrollmetoder som fondbolaget har för avsikt att tillämpa.

57 b §

Som fondandelsförvaltare kan verka sådana fondbolag, sådana kreditinstitut enligt kreditinstitutslagen och sådana värdepappersföretag enligt lagen om investeringstjänster som har rätt att tillhandahålla förvaring av finansiella instrument enligt 1 kap. 11 § 9 punkten i lagen om investeringstjänster, samt företag som har fått motsvarande auktorisation i en annan EES-stat. En värdepapperscentral som avses i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet (/) samt motsvarande värdepapperscentraler och depositionsinstitut för värdepapper inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet kan också verka som fondandelsförvaltare.

63 §

Över de fondandelar som hör till värdeandelssystemet och dessas ägare ska med automatisk databehandling föras en fondandelsägarförteckning enligt vad som föreskrivs i 6 kap. 3 § i lagen om värdeandelssystemet och om clearingsverksamhet. I fråga om notering av fondandelar på värdeandelskonton samt i fråga om fondandelsägarförteckningen ska tillämpas 53 § 2 mom.

64 §

Den som har förvärvat en fondandel som hör till värdeandelssystemet får inte utöva de rättigheter som tillkommer fondandelsägare i placeringsfonden förrän han har införts i fondandelsägarförteckningen, om inte något annat följer av 62 § 2 mom. eller av 8 kap. 1 § 2 mom. i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet.

65 §

I en placeringsfonds stadgar skall tas in en bestämmelse enligt vilken rätt att efter anmälningsdagen få avkastning som placeringsfonden delar ut endast tillkommer den

3) på vars värdeandelskonto fondandelen, om den är förvaltarregistrerad, på avstämningsdagen har noterats och för vilken med stöd av 8 kap. 1 § lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet fonдан-

delsförvaltaren har införts som fondandelsförvaltare i fondandelsägarförteckningen.

69 §

Ett fondbolag får placera en placeringsfonds tillgångar i

1) värdepapper och penningmarknadsinstrument som är föremål för handel på en reglerad marknad enligt lagen om handel med finansiella instrument eller på någon annan reglerad marknadsplats som fungerar fortlöpande samt är erkänd och öppen för allmänheten,

73 §

Riskexponeringen mot samma motpart får vid investering i OTC-derivatinstrument inte överstiga en tiondel av placeringsfondens tillgångar, om motparten är ett kreditinstitut som avses i 71 a § och, i andra fall, en tjugondel av placeringsfondens tillgångar.

Sådana investeringar i en och samma emittents värdepapper eller penningmarknadsinstrument som överstiger en tjugondel av placeringsfondens tillgångar får sammanlagt uppgå till högst två femtedelar av placeringsfondens tillgångar. Denna begränsning tillämpas inte på inlåning och inte heller på investering i sådana OTC-derivatinstrument i vilka motparten är ett kreditinstitut som avses i 71 a §.

Sammanlagt högst en femtedel av en placeringsfonds tillgångar får investeras i en och samma emittents värdepapper och penningmarknadsinstrument, i inlåning som mottagits av företaget eller i sådana OTC-derivatinstrument som för placeringsfonden innebär en riskexponering mot företaget i fråga.

77 §

Ovan i 73 § 1—4 mom., 75 § och 76 § 1 mom. avsedda investeringar i en och samma emittents värdepapper eller penningmarknadsinstrument eller i inlåning som den mottagit eller i OTC-derivatinstrument i vilka företaget är motpart, får inte överstiga ett

belopp som motsvarar 35 hundra delar av placeringsfondens tillgångar.

80 §

Ett fondbolag får investera en placeringsfondens tillgångar i derivatinstrument som är föremål för handel på en sådan reglerad marknad som avses i lagen om handel med finansiella instrument eller på en annan reglerad marknadsplats som fungerar fortlöpande samt är erkänd och öppen för allmänheten, inklusive motsvarande kontantavräknade instrument, samt i OTC-derivatinstrument, förutsatt att

1) derivatinstrumentet avser finansiella instrument enligt 69, 71, 71 a eller 72 §, derivatinstrument som avser finansiella instrument eller underliggande tillgångar enligt denna paragraf, finansiella index, räntesatser, växelkurser eller utländska valutor, som motsvarar de investeringsmål som anges i placeringsfondens stadgar,

2) motparten vid transaktioner med OTC-derivatinstrument är ett företag vars verksamhet med tanke på stabiliteten omfattas av tillsyn i enlighet med grunder som anges i Europeiska unionens lagstiftning eller ett företag på vilket tillämpas och som iakttar stabilitetsregler som motsvarar Europeiska unionens lagstiftning, och att

3) fondbolaget från dag till dag tillförlitligt och verifierat kan värdera OTC-derivatinstrumenten samt att de vid varje tidpunkt, på fondbolagets initiativ, kan säljas, omvandlas i pengar eller avslutas genom en utjämnande transaktion till gängse värde.

81 §

I syfte att främja en effektiv kapitalförvaltning får ett fondbolag ingå låne- och återköpsavtal avseende värdepapper och penningmarknadsinstrument som hör till en placeringsfondens tillgångar, om de clearas av en clearingorganisation som avses i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet eller av en utländsk clearingorganisation eller, om clearingens sker någon annanstans, om motparten är ett värdepappersföretag enligt lagen om investeringstjänster eller en annan tillhandahållare av investerings-

tjänster och villkoren är sedvanliga och allmänt kända på marknaden.

Värdepapper och penningmarknadsinstrument som ingår i en placeringsfondens tillgångar kan överlätas som skuld och återköpsavtal om dem kan ingås endast mot tillräcklig säkerhet. Fondbolaget ska dagligen se till att säkerhetens värde är tillräckligt under hela giltighetstiden för låne- eller återköpsavtalet. Clearingorganisationen eller en annan sammanslutning som står under Finansinspektionens eller en motsvarande behörig myndighets tillsyn ska förvara säkerheten för placeringsfondens räkning till utgången av låne- eller återköpsavtalet.

14 kap.

Insiderbestämmelser

99 §

En insider i ett fondbolag ska i enlighet med 100 § till fondbolagets insiderregister som avses i 101 a § anmäla uppgifter om fondandelar i sådana placeringsfonder som förvaltas av fondbolaget och om aktier och sådana finansiella instrument vilkas värde bestäms på basis av aktierna i fråga och som är föremål för handel på en reglerad marknad eller på en multilateral handelsplattform i Finland, nedan *insideranmälan*.

Med insider i ett fondbolag avses

1) styrelsemedlemmar och suppleanter som valts av fondbolagets bolagsstämma, fondbolagets verkställande direktör och dennes ställföreträdare samt fondbolagets revisorer och revisorssuppleanter och de för revisionen av bolaget huvudansvariga anställda hos en revisionsammanslutning,

2) andra anställda hos fondbolaget eller personer som agerar på fondbolagets vägnar eller för dess räkning och har möjlighet att påverka beslut om placering av placeringsfondens tillgångar.

100 §

En insider i ett fondbolag ska göra insideranmälan inom fjorton dagar efter sin utnämning till ett uppdrag som avses i 99 § 2 mom.

I insideranmälan ska nämnas

1) omyndig, vars intressebevakare insidern är,

2) organisationer och stiftelser där insidern eller en omyndig som avses i 1 punkten direkt eller indirekt har bestämmanderätt,

3) insiderns samt en i 1 punkten avsedd omyndigs och en i 2 punkten avsedd organisations eller stiftelses innehav av fondandelar i placeringsfonder som förvaltas av fondbolaget samt aktier och sådana finansiella instrument vilkas värde bestäms på basis av aktierna i fråga och i Finland är föremål för handel på en reglerad marknad eller på en multilateral handelsplattform.

En insider ska medan uppdraget pågår inom sju dagar underrätta fondbolaget om

1) förvärv och avyttringar av aktier och finansiella instrument som avses i 2 mom. 3 punkten, då förändringen i ägandet gäller fondandelar eller uppgår till minst 5 000 euro,

2) andra förändringar i uppgifter som avses i denna paragraf.

De uppgifter som avses i 2 mom. 2 och 3 punkten behöver inte uppges till den del de gäller bostadsaktiebolag, ömsesidiga fastighetsaktiebolag enligt 28 kap. 2 § i lagen om bostadsaktiebolag (1599/2009), ideella föreningar, ekonomiska föreningar eller sådana organisationer som drivs utan vinstsyfte. Om en organisation bedriver regelbunden handel med finansiella instrument, ska emellertid uppgifter om denna organisation lämnas.

I anmälan ska ingå uppgifter som behövs för att identifiera personen, organisationen eller stiftelsen i fråga samt uppgifter om fondandelarna och aktierna och om andra finansiella instrument.

Om aktier eller finansiella instrument som avses i 2 mom. 3 punkten har överförts till värdeandelssystemet kan fondbolaget organisera ett förfarande som gör det möjligt att hämta uppgifterna ur värdeandelssystemet. I så fall behövs inga separata anmälningar.

101 §

Den som äger aktier i ett fondbolag ska till det insiderregister som avses i 101 a § göra anmälan om sitt innehav av fondandelar i en placeringsfond som förvaltas av fondbolaget i fråga.

Anmälan som avses i 1 mom. ska göras inom fjorton dagar från förvärvet av fondandelen. Anmälan om en förändring i innehavet ska göras inom samma tid.

Om fondandelar har överförts till värdeandelssystemet kan fondbolaget organisera ett förfarande för att hämta informationen ur värdeandelssystemet. I så fall behöver inga separata anmälningar göras.

101 a §

Ett fondbolag ska föra register över insideranmälningar som avses i 100 och 101 § (*fondbolagets insiderregister*), varav

1) för varje insider framgår de fondandelar, aktier och finansiella instrument som ägs av insidern, omyndiga som avses i 100 § 2 mom. 1 punkten och av organisationer eller stiftelser som avses i 2 punkten och som är av det slag som nämns i momentet, samt specificerade förvärv och avyttringar,

2) framgår de fondandelar som ägs av aktieägare som avses i 101 § och förändringar i ägandet.

Om anmälningar görs i enlighet med 100 § 6 mom. kan fondbolagets insiderregister till denna del bildas av uppgifter från värdeandelssystemet.

Upprätthållandet av fondbolagets insiderregister ska organiseras på ett tillförlitligt sätt. De uppgifter som registrerats i registret ska bevaras i fem år efter registreringen. Var och en har rätt att mot ersättning av kostnaderna få utdrag och kopior ur registret. Fysiska personers personbeteckning och adress och andra fysiska personers än insiders och fondbolagets aktieägares namn är dock inte offentliga.

Fondbolaget ska varje år rapportera till Finansinspektionen hur upprätthållandet av insiderregistret organiserats, om övervakningen av fondbolagets insiders anmälningsskyldighet och vilka åtgärder fondbolaget har vidtagit i sådana fall då bestämmelserna, föreskrifterna eller fondbolagets interna anvisningar inte har iakttagits.

101 b §

Finansinspektionen kan utfärda närmare föreskrifter om innehållet i anmälningar som avses i 100 och 101 § och om hur de ska göras, om innehållet i fondbolagets insiderre-

gister som avses i 101 a § och hur uppgifterna ska registreras samt om rapporter som avses i 101 a § 4 mom. och om rapporteringen till Finansinspektionen.

102 §

Den som är insider i ett fondbolag och den som är aktieägare i ett fondbolag får inte utan Finansinspektionens tillstånd mot vederlag förvärva värdepapper eller derivatinstrument som ingår i en av fondbolaget förvaltda placeringsfonds tillgångar eller överlåta sådana tillgångar till placeringsfonden, om inte förvärvet eller avyttringen sker genom handel som avses i 69 § 1 mom. 1 punkten.

117 a §

Samtidigt som Finansinspektionen beslutar återkalla verksamhetstillståndet för ett fondbolag som har beviljats tillstånd för verksamhet som avses i 5 § 2 mom., kan den bestämma att investerarnas fordringar i enlighet med 11 kap. i lagen om investeringstjänster

ska betalas ur ersättningsfonden för investerarskydd.

132 b §

I 1 kap. 6 § 1 mom. i lagen om investeringstjänster föreskrivs vilka bestämmelser som ska tillämpas på ett utländskt EES-fondbolag som bedriver verksamhet enligt 5 § 2 mom. genom filial.

132 c §

I 1 kap. 6 § 2 mom. i lagen om investeringstjänster föreskrivs vilka bestämmelser som ska tillämpas på ett fondbolag från tredjeland som bedriver verksamhet enligt 5 § 2 mom.

132 d §

Bestämmelser om utländska fondbolags filialers medlemskap i ersättningsfonden för investerarskydd finns i 11 kap. 18—25 § i lagen om investeringstjänster.

Denna lag träder i kraft den 20 .

21.

Lag

om ändring av lagen om fastighetsfonder

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om fastighetsfonder (1173/1997) 2 § 2 mom., 3 § 1 mom. 2—4 punkten, 11 § 1 mom., 15 § 2 mom. 3 och 4 punkten, 19 §, 20 § 2 mom. och 22 §, sådana de lyder, 2 § 2 mom., 3 § 1 mom. 3 punkten och 22 § i lag 350/2007 samt 3 § 1 mom. 2 och 4 punkten, 11 § 1 mom., 15 § 2 mom. 3 och 4 punkten, 19 § och 20 § 2 mom. i lag 651/2009, som följer:

2 §

Fastighetsfond

Ett kommanditbolag vars andelar är sådana värdepapper som avses i värdepappersmark-

nadslagen (/) och som erbjuder allmänheten möjlighet att delta i gemensamma fastighetsplaceringar på det sätt som föreskrivs i 1 § 1 mom. jämställs med en fastighetsfond, med undantag för vad som föreskrivs i 11 §. Vad som i denna lag föreskrivs om fastighetsfonder, dessas aktiekapital, stiftelseur-

kund, aktier, ägare och bolagsordning gäller, med undantag för vad som föreskrivs i 11 §, kommanditbolag, det sammanlagda antalet andelar i bolagen, andelarnas art, bolagsmän och bolagsavtal.

3 §

Övriga definitioner

I denna lag avses med

2) *fastighetsvärdepapper* aktier eller andra värdepapper eller sådana finansiella instrument som avses i lagen om investeringstjänster (/) och som ensamma för sig eller tillsammans med andra värdepapper eller finansiella instrument medför rätt att besitta en viss bostad, en annan lägenhet eller fastighet eller en del av en fastighet,

3) *värdepapper* värdepapper som avses i 2 kap. 1 § i värdepappersmarknadslagen,

4) *derivatinstrument* derivatinstrument som är föremål för handel på en reglerad marknad enligt lagen om handel med finansiella instrument (/) eller på någon annan reglerad marknadsplats som fungerar fortlöpande samt är erkänd och öppen för allmänheten, samt andra derivatinstrument vilkas underliggande tillgångar är värdepapper, valutor, räntesatser, derivatinstrument, fastigheter, fastighetsvärdepapper, annan egendom eller index som beskriver prisutvecklingen för de underliggande tillgångarna,

11 §

Handel med en fastighetsfonds aktier

En fastighetsfond ska ansöka om att dess aktier tas upp till handel på en reglerad marknad enligt lagen om handel med finansiella instrument eller på en multilateral handelsplattform enligt den nämnda lagen eller till handel inom ett i någon annan stat etablerat eller fungerande omsättningssystem som kan jämföras med en reglerad marknad eller en multilateral handelsplattform inom tre år från inledandet av fastighetsfondsverksamheten, om inte Finansinspektionen av särskilda skäl

beviljar undantag från detta krav för högst två år.

15 §

Placering av medel

Fastighetsfondens medel skall utan oskäligt dröjsmål, så som närmare föreskrivs i stadgarna för fastighetsplaceringsverksamheten, placeras i följande objekt:

3) värdepapper som är föremål för handel på en reglerad marknad enligt lagen om handel med finansiella instrument eller på en multilateral handelsplattform enligt den lagen,

4) värdepapper som är föremål för handel inom ett i någon annan stat etablerat eller fungerande omsättningssystem, då detta kan jämföras med en sådan reglerad marknad eller multilateral handelsplattform som avses i 3 punkten,

19 §

Tillämpning av värdepappersmarknadslagen

På fastighetsfonder och deras aktieägare tillämpas 3—10 kap. i värdepappersmarknadslagen, om inte något annat föreskrivs i detta kapitel, i 2 eller 11 § i denna lag eller i 4 kap. i lagen om handel med finansiella instrument.

20 §

Delårsrapport, halvårsrapport, ledningens delårsredogörelse och bokslut

Delårsrapport, halvårsrapport eller ledningens delårsredogörelse och bokslut för en fastighetsfond i kommanditbolagsform vars andelar inte är föremål för handel på en reglerad marknad eller på multilateral handel ska upprättas och offentliggöras i enlighet med 7 kap. 5—8 och 10—15 § i värdepappersmarknadslagen. En delårsrapport eller led-

ningens delårsredogörelse ska upprättas i form av en halvårsrapport eller för räkenskapsperiodens sex första månader, och den ska redogöra för sådana i kommanditbolagets bolagsavtal intagna bestämmelser som påverkar placerarnas ställning.

22 §

Närmare bestämmelser

Genom förordning av finansministeriet föreskrivs om den informationsskyldighet som gäller grunderna för placeringsverksamheten och placeringsförfarandena, begränsningarna

av placeringsverksamheten och kredittagningsfullmakterna, värderingsgrunderna för egendom, fastighetsfondernas viktigaste egenskaper samt andra för riskhanteringen betydelsefulla omständigheter med iakttagande i tillämpliga delar av 4 kap. och 7 kap. 5, 6 och 9 §, 10 § 1—3 mom. samt 11 och 12 § i värdepappersmarknadslagen och med beaktande av att uppgifterna också kan tas in i stadgarna för fastighetsplaceringsverksamheten.

Denna lag träder i kraft den 20 .

22.

Lag**om ändring av lagen om bundet långsiktigt sparande**

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i lagen om bundet långsiktigt sparande (1183/2009) 3 § 1 mom., 5 § 3 mom. och 6 § 1 mom., av dem 3 § 1 mom. sådant det lyder i lag 1495/2011, som följer:

3 §

Rätt att tillhandahålla sparavtal

Sparavtal kan tillhandahållas av

- 1) inlåningsbanker och utländska kreditinstitut som avses i kreditinstitutslagen (121/2007),
- 2) värdepappersföretag och utländska värdepappersföretag som avses i lagen om investeringstjänster (/),
- 3) fondbolag, fondföretag, utländska EES-fondbolag och fondbolag från tredjeland som avses i lagen om placeringsfonder (48/1999),

5 §

Inbetalningar på sparkonto och uttag av sparmedel

Vad som i 9 kap. 3 § 1 mom. i lagen om investeringstjänster föreskrivs om förvaring av kundmedel tillämpas inte på medel som tas emot på grundval av sparavtal.

6 §

Placering av sparmedel

Till den del som det inte har avtalats att sparmedlen ska ligga kvar på sparkontot ska

de placeras för den som har rätt till sparmedlen och i dennes namn samt på det sätt som närmare framgår av sparavtalet, i ett eller flera av följande placeringsobjekt:

1) konto i en inlåningsbank eller ett därmed jämförligt utländskt kreditinstitut,

2) värdepapper som avses i 2 kap. 1 § i värdepappersmarknadslagen (/) och är föremål för handel på en reglerad marknad enligt lagen om handel med finansiella instrument (/) eller på en multilateral handelsplattform enligt den nämnda lagen eller därmed jämförlig handel utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och där emittenten ska iaktta informationsskyldigheten enligt 3—10

kap. i värdepappersmarknadslagen eller 4 kap. 2 § i lagen om handel med finansiella instrument eller därmed jämförlig informationsskyldighet,

3) värdepapper som enligt 4 kap. 2 § 1 mom. i värdepappersmarknadslagen emitteras eller garanteras av ett offentligt samfund,

4) fondandelar enligt lagen om placeringsfonder och andelar i fondföretag som avses i 128 och 129 § i den lagen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

23.

Lag

om ändring av lagen om vissa villkor vid värdepappers- och valutahandel samt avvecklings-system

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om vissa villkor vid värdepappers- och valutahandel samt avvecklingssystem (1084/1999) 1 § 1 mom. 1 punkten, 2 § 1 mom. 1 punkten och 6 mom. samt 11 § 3 mom., av dem 1 § 1 mom. 1 punkten sådan den lyder i lag 927/2007 och 2 § 1 mom. 1 punkten sådan den lyder i lag 146/2007, som följer:

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag gäller nettnings och annan avveckling i avvecklingssystem av betalningsförpliktelser och av sådana leveransförpliktelser som är förknippade med

1) handel med finansiella instrument enligt 1 kap. 10 § i lagen om investeringstjänster (/) samt andra därmed jämförbara värdepapper och derivatinstrument, eller

2 §

Definitioner

Med *avvecklingssystem* avses i denna lag ett på regler grundat system

1) som en centralbank, ett kreditinstitut som avses i 8 § 1 mom. i kreditinstitutslagen (121/2007), en clearingorganisation som avses i 1 kap. 3 § 9 punkten i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet (/) eller en motsvarande utländsk sammanslutning upprätthåller ensam eller till-

sammans med andra i denna punkt avsedda sammanslutningar, eller

Med *avvecklingskonto* avses ett kommissionskonto enligt 16 § i lagen om värdeandelskonton (827/1991) och ett clearingkonto enligt 5 kap. 4 § 2 mom. i lagen om värdeandelsystemet och om clearingverksamhet, som en deltagare i ett avvecklingssystem öppnat för en sammanslutning som deltar i avvecklingssystemets verksamhet.

11 §

Användning av kreditfacilitet och avvecklingskonto efter att insolvensförfarande inletts

Bestämmelser om panträtt i värdeandelar som registreras på kommissionskonton som avses i 16 § i lagen om värdeandelskonton finns i 5 kap. 6 § i lagen om värdeandelsystemet och om clearingverksamhet.

Denna lag träder i kraft den 20 .

24.

Lag

om ändring av 3 § i lagen om finansiella säkerheter

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i lagen om finansiella säkerheter (11/2004) 3 § 1 mom. 1 punkten samt 2 mom. 3 och 4 punkten, av dem 3 § 2 mom. 3 och 4 punkten sådana de lyder i lag 925/2007, som följer:

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *värdepapper* sådana värdepapper och derivatinstrument som enligt 2 kap. 1 § i värdepappersmarknadslagen (/) omfattas av tillämpningsområdet för den lagen samt andra med dem jämförbara värdepapper och derivatinstrument som i regel är föremål för handel på finansmarknaden,

Med *institut* avses i denna lag

3) kreditinstitut enligt 8 § och finansiella institut enligt 13 § i kreditinstitutslagen (121/2007), värdepappersföretag enligt 1 kap. 9 § 1 mom. 1 punkten i lagen om in-

vesteringstjänster (/), fondbolag enligt 2 § 1 mom. 3 punkten och förvaringsinstitut enligt 2 § 1 mom. 5 punkten i lagen om placeringsfonder (48/1999), försäkringsbolag enligt 1 kap. 1 § i försäkringsbolagslagen (521/2008), arbetspensionsförsäkringsbolag enligt 1 § i lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag (354/1997) och försäkringsföreningar enligt 1 kap. 1 § 2 mom. i lagen om försäkringsföreningar (1250/1987),

4) clearingmedlemmar enligt 1 kap. 3 § 7 punkten och clearingorganisationer enligt 1 kap. 3 § 9 punkten i lagen om värdeandelsystemet och om clearingverksamhet (/),

Denna lag träder i kraft den 20 .

25.

Lag**om ändring av 84 § i betaltjänstlagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i betaltjänstlagen (290/2010) 84 § som följer:

84 § <i>Fullgörande av Finansinspektionens tillsynsuppgifter</i>	rätt att bestämma om påföljder och om överklagande av Finansinspektionens beslut finns i lagen om Finansinspektionen (878/2008).
---	--

Bestämmelser om hur Finansinspektionen ska fullgöra sina tillsynsuppgifter, om dess	Denna lag träder i kraft den 20 .
---	-----------------------------------

26.

Lag**om ändring av 19 b § i lagen om statens säkerhetsfond**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om statens säkerhetsfond (379/1992) 19 b § 1 mom., sådant det lyder i lag 567/2009, som följer:

19 b § <i>Begränsning av verksamheten</i>	nansmarknadsaktörerna, för högst sex månader
Statsrådet kan, om det på grund av allvarliga internationella störningar på finansmarknaden eller på grund av åtgärder av andra staters myndigheter är nödvändigt för att trygga stabiliteten och en störningsfri verksamhet på den finländska finansmarknaden och hos fi-	1) begränsa kreditinstitutens, fondbolagens, förvaringsinstitutens, värdepappersföretagens, börsernas, clearingorganisationernas och värdepapperscentralens koncessionsenliga eller regelmässiga verksamhet, 2) besluta om begränsningar och förbud som gäller de förfaringssätt som ska iakttas på en reglerad marknad som avses i lagen om

handel med finansiella instrument (/) och
 på en multilateral handelsplattform i Finland.

Denna lag träder i kraft den 20 .

27.

Lag

om ändring av 1 och 2 § i lagen om begränsning av användningen av indexvillkor

I enlighet med riksdagens beslut
 ändras i lagen om begränsning av användningen av indexvillkor (1195/2000) 1 § 2 mom.
 4 punkten och 2 § 7 punkten, av dem 2 § 7 punkten sådan den lyder i lag 936/2007, som föl-
 jer:

1 §

Förbjudna och tillåtna villkor

Såsom tillåtet med stöd av denna lag skall
 likväl anses ett villkor enligt vilket

4) räntefotens storlek bestäms i förhållande
 till en annan räntefot eller till prisutveckling-
 en för aktier som är föremål för handel på en
 reglerad marknad enligt lagen om handel
 med finansiella instrument (/) eller på en
 annan reglerad och myndighetsövervakad
 marknad,

2 §

Undantag

Denna lag tillämpas inte på

7) värdepapper som avses i 2 kap. 1 § i vär-
 depappersmarknadslagen (/), på derivat-
 instrument som är föremål för handel på en
 reglerad marknad enligt lagen om handel
 med finansiella instrument eller på en annan
 reglerad och myndighetsövervakad marknad
 och inte heller på andra derivatinstrument
 som har sådana underliggande tillgångar som
 avses i 1 kap. 10 § 1 mom. 3 punkten i lagen
 om investeringstjänster (/) eller som i en-
 lighet med 9 punkten i det momentet avser
 index,

Denna lag träder i kraft den 20 .

28.

Lag**om ändring av 2 § i lagen om förhindrande och utredning av penningtvätt och av finansiering av terrorism**

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om förhindrande och utredning av penningtvätt och av finansiering av terrorism (503/2008) 2 § 4 punkten och
ändras 2 § 3 och 8 punkten som följer:

2 §

Lagens tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på

3) värdepappersföretag och utländska värdepappersföretags filialer som avses i lagen om investeringstjänster (/) samt på andra som affärs- eller yrkesmässigt tillhandahåller tjänster som avses i 2 kap. 3 § i den lagen,

8) sådana värdepapperscentraler och kon-
 toförvaltare samt på sådana utländska som kon-
 toförvaltare auktoriserade företags verksam-
 hetsställen i Finland som avses i lagen om
 värdeandelssystemet och om clearingverk-
 samhet (/),

Denna lag träder i kraft den 20 .

29.

Lag**om ändring av lagen om beskattningsförfarande**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om beskattningsförfarande (1558/1995) 15 § 4—6 mom., 16 § 9 mom. samt 17 § 10 och 12 mom., sådana de lyder, 15 § 4—6 mom. och 17 § 12 mom. i lag 520/2010, 16 § 9 mom. i lag 1498/2011 och 17 § 10 mom. i lag 1370/2010, som följer:

15 §

*Utomståendes allmänna skyldighet att lämna
 inkomstuppgifter*

Värdepappersföretag, utländska värdepap-
 persföretag och sådana andra tillhandahållare
 av investeringstjänster som avses i lagen om
 investeringstjänster (/), försäkringsbolag
 som avses i försäkringsbolagslagen
 (521/2008), filialer och generalagenter som

avses i lagen om utländska försäkringsbolag (398/1995) samt försäkringsföreningar som avses i lagen om försäkringsföreningar (1250/1987) ska för beskattningen lämna Skatteförvaltningen behövliga uppgifter om gjorda och förmedlade värdepappersköp, om handelsparterna samt om de betalda köpesummorna, samt om teckning och inlösen av andelar i fondföretag som de gjort eller förmedlat till den del som uppgifterna inte har lämnats med stöd av 17 § 1 mom.

Uppgiftsskyldiga som avses i 4 mom. ska också lämna Skatteförvaltningen behövliga uppgifter om derivatinstrument som är föremål för handel på en reglerad marknad enligt lagen om handel med finansiella instrument (/) eller på en annan reglerad och myndighetsövervakad marknad och om sådana derivatinstrument som avses i 1 kap. 10 § 1 mom. 3—9 punkten i lagen om investeringstjänster och om andra derivatinstrument samt om avtalsparterna.

En clearingorganisation som avses i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet (/) ska för beskattningen lämna Skatteförvaltningen behövliga uppgifter om avtal som gäller återköp eller lån av värdepapper i eget kapital och som organisationen har clearat, om dividendersättningar som avses i 31 § 5 mom. i inkomstskattelagen och som betalas med stöd av dylika avtal samt om utbetalare och mottagare av dividendersättningarna. Värdepappersföretag, utländska värdepappersföretag och andra tillhandhållare av investeringstjänster ska lämna de uppgifter som avses i detta moment om återköps- och låneavtal som de har ingått för sina kunders räkning.

16 §

Utomståendes allmänna skyldighet att lämna uppgifter om utgifter och avdrag

Värdepappersföretag och filialer till utländska värdepappersföretag som avses i lagen om investeringstjänster, värdepapperscentraler och kontoförvaltare som avses i la-

gen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet, kreditinstitut och filialer till utländska kreditinstitut som avses i kreditinstitutslagen och i lagen om placeringsfonder (48/1999) avsedda fondbolag, i Finland etablerade filialer till utländska fondbolag och utländska fondbolag som förvaltar i Finland inrättade placeringsfonder ska för beskattningen lämna Skatteförvaltningen behövliga uppgifter om avgifter som de tagit ut för förvaltning eller förvaring av egendom.

17 §

Utomståendes allmänna skyldighet att lämna andra uppgifter

Kreditinstitut, filialer till utländska kreditinstitut som avses i kreditinstitutslagen, värdepappersföretag, filialer till utländska värdepappersföretag som avses i lagen om investeringstjänster, kontoförvaltare som avses i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet samt andra värdepappersförvarare ska för beskattningen lämna Skatteförvaltningen för beräkning av den skattskyldiges överlåtelsevinst eller överlåtelseförlust behövliga uppgifter om försäljning eller annan avyttring av värdepapper till den del som den uppgiftsskyldige innehar dessa uppgifter.

Ett bolag vars värdepapper på bolagets ansökan eller med dess samtycke har tagits upp till handel på en reglerad och myndighetsövervakad marknad i Finland eller utomlands ska meddela Skatteförvaltningen att värdepapperen tagits upp till handel samt om handeln flyttats från en marknad till en annan och om värdepapperen inte längre är föremål för handel på marknaden. Detsamma gäller när värdepapperen på bolagets ansökan eller med dess samtycke tas upp till handel på en multilateral handelsplattform enligt lagen om handel med finansiella instrument.

Denna lag träder i kraft den 20 .

30.

Lag**om ändring av inkomstskattelagen**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i inkomstskattelagen (1535/1992) 33 a § 2 mom., 45 § 3 mom., 50 § 3 mom. och 122 § 2 mom., sådana de lyder, 33 a § 2 mom. i lag 716/2004, 45 § 3 mom. och 50 § 3 mom. i lag 980/1999 samt 122 § 2 mom. i lag 955/2007, som följer:

33 a §

Dividender från offentligt noterade bolag

Med dividender från offentligt noterade bolag avses vinstutdelning från bolag vars aktier, när beslutet om vinstutdelning fattas, är föremål för

1) handel på en reglerad marknad enligt lagen om handel med finansiella instrument (/),

2) handel på en annan reglerad och myndighetsövervakad marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, eller

3) handel på en multilateral handelsplattform enligt lagen om handel med finansiella instrument, under förutsättning att aktien har tagits upp till handel på bolagets ansökan eller med dess samtycke.

45 §

Skatteplikt för överlåtelsevinst

Med vinst vid överlåtelse av egendom jämföres vinst av terminsavtal som är föremål för handel på en reglerad marknad enligt lagen om handel med finansiella instrument. Vinsten beräknas dock utan att överlåtelsepriset minskas med det minimibelopp som avses i 46 § 1 mom.

50 §

Överlåtelseförlust

Med överlåtelseförlust jämföres också

1) förfall av derivatinstrument som är föremål för handel på en reglerad marknad enligt lagen om handel med finansiella instrument, samt förlust som föranletts av detta,

2) sådan värdeminskning på värdepapper som på grund av konkurs eller av någon annan därmed jämförbar orsak kan anses slutlig.

122 §

Inverkan av ägarväxling på rätten att dra av förluster

Trots vad som föreskrivs i 1 mom. avdras ett börsnoterat bolags förlust, om mer än hälften av de aktier i bolaget som inte är föremål för handel på en reglerad marknad inte har bytt ägare på det sätt som avses i 1 mom. I detta fall anses de aktier som bolaget äger inte ha bytt ägare vid tillämpningen av sista meningen i 1 mom.

Denna lag träder i kraft den 20 .

31.

Lag

om ändring av 15 a § i lagen om överlåtelseskatt

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i lagen om överlåtelseskatt (931/1996) rubriken för 15 a § samt paragrafens 1 och 2 mom., sådana de lyder i lag 956/2007, som följer:

15 a §

Överlåtelse av värdepapper som är föremål för handel på en reglerad marknad och på en multilateral handelsplattform

Skatt ska inte betalas på överlåtelse mot ett fast penningvederlag av värdepapper som har tagits upp till regelbunden handel som är öppen för allmänheten

1) på en reglerad marknad enligt lagen om handel med finansiella instrument (/),

2) på en annan reglerad och myndighetsövervakad marknad som finns i en sådan stat utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet som har godkänt konventionen om ömsesidig handräckning i skatteärenden, eller

3) på en multilateral handelsplattform enligt lagen om handel med finansiella instru-

ment, under förutsättning att de värdepapper som bolaget emitterat har tagits upp till handel på bolagets ansökan eller med dess samtycke och att värdepapperen har överförts till ett värdeandelssystem enligt lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet (/) eller ett motsvarande utländskt register-system.

För skattefrihet krävs att förmedlare av eller part i överlåtelsen är ett värdepappersföretag eller ett utländskt värdepappersföretag eller en annan tillhandahållare av investeringstjänster enligt lagen om investeringstjänster (/) eller att förvärvaren är godkänd som handelspart på den marknad där överlåtelsen sker.

Denna lag träder i kraft den 20 .

32.

Lag**om ändring av lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet (360/1968) 6 § 6 mom., 8 § 1 mom. 11 punkten, 18 § 3 mom. och 27 d § 2 mom., sådana de lyder, 6 § 6 mom. i lag 957/2007, 8 § 1 mom. 11 punkten i lag 147/2007, 18 § 3 mom. i lag 1077/2008 och 27 d § 2 mom. i lag 1160/2002, som följer:

6 §

En överlåtelse av värdepapper mellan parterna i ett avtal om återköp eller lån av värdepapper ska inte i den första säljarens eller långivarens beskattning betraktas som överlåtelse, om

1) avtalet gäller värdepapper i eget kapital som har tagits upp till handel på en reglerad marknad enligt lagen om handel med finansiella instrument (/) eller på en annan reglerad och myndighetsövervakad marknad, eller ett obligationslån eller en jämförbar gäldenärsförbindelse som avses i 2 kap. 1 § 1 mom. 2 punkten i värdepappersmarknads-lagen (/) och som överförts till värdeandelssystemet och erbjudits till allmänheten för teckning,

2) den ursprunglige ägaren enligt avtalsvillkoren ska få ersättning för värdepapprens avkastning under avtalstiden,

3) det vederlag som ska betalas inte är beroende av värdeutvecklingen på de värdepapper som avtalet gäller,

4) värdepapperen avtalsenligt ska återställas till den ursprunglige ägaren inom ett år efter den första överlåtelsen,

5) avtalen clearas hos en clearingorganisation eller en utländsk clearingorganisation enligt lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet (/) eller hos någon annan clearingorganisation som bedriver clearingverksamhet inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, och

6) den skattskyldige inte i sin bokföring har behandlat transaktionen som en överlåtelse.

8 §

Ovan i 7 § avsedda avdragbara utgifter äro bland andra:

11) de lagstadgade överföringar som inlåningsbanker och utländska kreditinstituts filialer i Finland gör till den insättningsgarantifond och de säkerhetsfonder som avses i kreditinstitutslagen liksom även de lagstadgade inbetalningar som värdepappersföretag, kreditinstitut och fondbolag samt utländska värdepappersföretags, kreditinstituts och fondbolags filialer i Finland gör till den ersättningsfond för investerarskydd som avses i lagen om investeringstjänster (/),

18 §

Med avvikelse från 16 § 9 punkten är det belopp avdragbart som ett aktieföretag har betalat för egna aktier som det överlåtit till anställda, likväl högst aktiernas verkliga värde vid emissions- eller teckningstidpunkten, efter att teckningspris som betalats av mottagarna har dragits av, om aktieföretaget har förvärvat aktierna på en reglerad marknad enligt lagen om handel med finansiella instrument eller på en annan reglerad och myndighetsövervakad marknad.

27 d §

Med avvikelse från vad som bestäms i 1 mom. är den premie som utställaren av en sådan option med en löptid om högst 18 månader som är föremål för handel på en reglerad marknad enligt lagen om handel med finansiella instrument eller på en annan reglerad och myndighetsövervakad marknad erhåller, intäkt för det skatteår under vilket avtalet stängs, utnyttjas eller förfaller. Om utställaren av en säljoption till följd av att op-

tionen utnyttjas köper den underliggande egendomen, anses det belopp som motsvarar anskaffningspriset för den avtalsenliga underliggande egendomen minskat med ett belopp som motsvarar premien utgöra den anskaffningsutgift som är avdragbar vid beskattningen av den förvärvade egendomen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

33.

Lag**om ändring av 4 § i lagen om värdering av tillgångar vid beskattningen**

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i lagen om värdering av tillgångar vid beskattningen (1142/2005) 4 § 2 mom., sådant det lyder i lag 958/2007, som följer:

4 §

Jämförelsevärdet för noterade värdepapper som hör till bolagstillgångarna

glerad marknad enligt lagen om handel med finansiella instrument (/) eller på en annan reglerad och myndighetsövervakad marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Med offentligt noterade värdepapper avses i denna paragraf värdepapper och derivatinstrument som är föremål för handel på en re-

Denna lag träder i kraft den 20 .

34.

Lag**om ändring av 3 § i lagen om källskatt på ränteinkomst**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om källskatt på ränteinkomst (1341/1990) 3 § 1 mom., sådant det lyder i lag 1519/2011, som följer:

3 §

Skatteobjekt

Källskatt på ränteinkomst ska betalas för följande inhemska ränteinkomster:

1) ränta på insättningar på ett konto för mottagande av insättningar från allmänheten i en inhemsk inlåningsbank eller i ett utländskt kreditinstituts filial i Finland eller i ett intressekontor som har inrättats av arbetsgivaren eller ränta på medel som tagits emot på ett betalkonto enligt betaltjänstlagen (290/2010) i ett betalningsinstitut som avses i lagen om betalningsinstitut (297/2010) eller i en finländsk filial till ett utländskt betalningsinstitut som avses i lagen om utländska betalningsinstituts verksamhet i Finland (298/2010),

2) ränta på masskuldebrevslån enligt 34 § i lagen om skuldebrev (622/1947), när lånet har bjudits ut till allmänheten för teckning.

Källskatt ska dock inte betalas om för lånet med stöd av 4 kap. 3 § 1 mom. 1—3 punkten i värdepappersmarknadslagen (/) inte behövs upprättas prospekt,

3) ränta på masskuldebrevslån enligt 34 § i lagen om skuldebrev, när lånet har bjudits ut till allmänheten för teckning och lånet har emitterats av finska staten, Finlands Bank, en finsk kommun eller samkommun eller för vilket finska staten, Finlands Bank, en finsk kommun eller samkommun har ställt proprieborgen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Bestämmelserna i 3 § 1 mom. 2 punkten tillämpas på ränta som har betalats på masskuldebrevslån som emitterats efter lagens ikraftträdande.

35.

Lag**om ändring av 2 § i handelskammerlagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i handelskammerlagen (878/2002) 2 § 3 mom. 4 punkten, sådan den lyder i lag
652/2009, som följer:

2 §

*Handelskamrarnas och Centralhandelskam-
marens offentliga uppgifter*

4) sköta de uppgifter som den har ålagts i
denna lag och i lagen om fastighetsfonder
(1173/1997).

Centralhandelskammaren har till uppgift att

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors den 19 april 2012

Vid förhinder för statsministern social- och hälsovårdsminister

PAULA RISIKKO

Lagstiftningsråd *Tuija Taos*

6.

Lag**om ändring av lagen om värdeandelskonton**

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om värdeandelskonton (827/1991) 1 § 2 mom. och 16 a § 2 mom., av dem 16 a § 2 mom. sådant det lyder i lag 796/2000, samt
ändras 2 § 2 och 3 mom., 4 § 2 mom., 5 a §, 6 § 1 och 3 mom., den svenska språkdräkten i mellanrubriken före 11 §, 16 och 16 b §, 16 c § 1—3 mom., 17 § 2 mom., 19 och 20 §, den svenska språkdräkten i mellanrubriken före 21 §, 22 och 24 §, 26 § och den svenska språkdräkten i mellanrubriken före 26 §, 27, 29, 30, 31 och 31 a §, 32 § 1 och 3 mom. samt 34 och 35 a §, av dem 2 § 2 mom., 17 § 2 mom. och 35 a § sådana de lyder i lagarna 1074/1996, 2 § 3 mom., 16 och 16 b §, 16 c § 1—3 mom., 19, 20, 22, 24, 30, 31 och 31 a §, 32 § 1 och 3 mom. samt 34 § sådana de lyder i lag 796/2000, 5 a § sådan den lyder i lagarna 1387/1995, 1085/1999 och 1520/2001, 6 § 3 mom. sådan den lyder i lag 919/1993, 26 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 153/1997 och 29 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 796/2000 och 633/2006, som följer:

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

1 §

 Beträffande förvaltarregistrerade värdeandelar kan undantag från 2—25 §§ stadgas genom förordning

(*upphävs*)

2 §

 Om de rättigheter och begränsningar som avses i 1 mom. 3 punkten endast gäller en del av de noterade värdeandelarna, skall de värdeandelar som är föremål för rättigheterna eller begränsningarna individualiseras så som värdepapperscentralen bestämmer. *Rättigheterna och begränsningarna kan anges med förkortningar som fastställs av värdepapperscentralen.*

Av ett värdeandelskonto skall framgå vilket kontoförande institut som för det. Ett värdeandelskonto skall individualiseras på det sätt som värdepapperscentralen bestämmer.

2 §

 Om de rättigheter och begränsningar som avses i 1 mom. 3 punkten endast gäller en del av de *registrerade* värdeandelarna, *ska* de värdeandelar som är föremål för rättigheterna eller begränsningarna individualiseras så som värdepapperscentralen bestämmer.

Av ett värdeandelskonto *ska* framgå vilken kontoförvaltare som för det. Ett värdeandelskonto *ska* individualiseras på det sätt som värdepapperscentralen bestämmer.

4 §

I förteckningen över värdeandelar skall införas de uppgifter om värdeandelarna som enligt 27 § lagen om värdeandelssystemet skall noteras på emissionskontot, med undantag av värdeandelarnas antal.

5 a §

Värdeandelar som ägs av en utlänning eller en utländsk sammanslutning eller stiftelse får noteras på ett särskilt värdeandelskonto (*förvaltningskonto*) som kontoinnehavaren på uppdrag förvaltar för någon annans räkning. Av kontot skall härvid i stället för ägaren framgå uppgifter om kontoinnehavaren samt att det är fråga om ett förvaltningskonto.

På ett förvaltningskonto får noteras värdeandelar för en eller flera ägare. Vad som på något annat ställe i denna lag stadgas om kontoinnehavarens behörighet att förfoga över de värdeandelar som har noterats på ett konto gäller också innehavaren av ett förvaltningskonto.

Ett förvaltningskonto kan innehas av en värdepapperscentral, en centralbank eller ett kontoförande institut. Även ett kreditinstitut eller värdepappersföretag som har rätt att tillhandahålla förvarings- och förvaltningstjänster för värdeandelar, ett sådant utländskt institut som avses i 16 § lagen om värdeandelssystemet (826/1991) eller någon annan sådan utländsk sammanslutning som står under tillräcklig offentlig tillsyn och vars ekonomiska verksamhetsbetingelser och förvaltning uppfyller kraven på en tillförlitlig skötsel av uppgifterna kan av värdepapperscentralen godkännas som kontoinnehavare. På ett förvaltningskonto som förvaltas av ett utländskt institut som avses i 16 § lagen om värdeandelssystemet får utan hinder av 1 mom. också noteras sådana värdeandelar som ägs av en finsk medborgare eller en finsk sammanslutning eller stiftelse och som avses i 4 § 2 mom. lagen

4 §

I förteckningen över värdeandelar ska införas de uppgifter om värdeandelarna som enligt 7 kap. 4 § i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet (/) ska registreras på emissionskontot, med undantag av värdeandelarnas antal.

5 a §

Värdeandelar får registreras på ett särskilt värdeandelskonto (*förvaltningskonto*) som kontoinnehavaren enligt uppdrag förvaltar för någon annans räkning, om det är fråga om värdeandelar som förvaltas för en utlänning eller ett utländskt företags eller en utländsk stiftelses räkning. Av kontot ska det då framgå uppgifter om kontoinnehavaren samt att det är fråga om ett förvaltningskonto.

På ett förvaltningskonto som förvaltas av ett utländskt samarbetsorgan som avses i 2 kap. 17 § i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet får trots 1 mom. registreras också sådana värdeandelar som avses i 6 kap. 3 § 2 mom. i lagen om värdeandelssystemet och om clearingsverksamhet som förvaltas för en finsk medborgare eller ett finländskt företag eller en finländsk stiftelse.

Ett förvaltningskonto kan innehas av en värdepapperscentral, en centralbank eller en kontoförvaltare. Som kontoinnehavare kan värdepapperscentralen godkänna också ett kreditinstitut eller värdepappersföretag som har rätt att tillhandahålla förvaring av finansiella instrument såsom investeringstjänster, ett utländskt samarbetsorgan som avses i 2 kap. 17 § i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet eller någon annan sådan utländsk organisation som står under tillräcklig offentlig tillsyn och vars finansiella verksamhetsbetingelser och förvaltning uppfyller kraven på en tillförlitlig skötsel av uppgifterna.

På ett förvaltningskonto som förvaltas av ett utländskt samarbetsorgan som avses i 2 kap. 17 § i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet får trots 1 mom. noteras också sådana värdeandelar som för-

om värdeandelssystemet.

Om innehavaren av ett förvaltningskonto eller kontoinnehavarens uppdragsgivare beträffande rättigheter som gäller värdeandelar för ett register eller ett konto i någon annan stat, skall denna stats lag tillämpas på rättsinnehavarens rättigheter, ifall inte något annat följer av noteringarna i fråga om kontot.

6 §

Pantsättning av en värdeandel, dock inte företagsinteckning, samt utmätning och säkerhetsåtgärder som hänför sig till värdeandelar kan noteras på ett värdeandelskonto. *Föremål för en sådan notering är hela värdeandelskontot. Om det önskas att noteringen skall hänföra sig till endast en del av de värdeandelar som har noterats på värdeandelskontot, skall ett särskilt konto öppnas för dessa andelar.*

I en panträtt som har noterats på ett värdeandelskonto kan en pantsättning inte noteras. På ett värdeandelskonto på vilket en pantsättning redan har noterats får inte heller noteras panträtt på grund av en annan förbindelse.

Kommissionskonto

16 §

En värdepapperscentral, en centralbanks, ett kontoförande institut, en clearingorgani-

valtas för en finsk medborgare eller ett finländskt företag eller en finländsk stiftelse och som gäller värdepapper som avses i 2 kap. 1 § 1 mom. 2 punkten i värdepappersmarknadslagen (/) och sådana värdepapper som avses i 3 punkten i samma moment och ger rätt att förvärva eller sälja värdepapper som avses i 2 punkten.

På värdepapperskonton som innehavaren av ett förvaltningskonto i Finland för över sina kunders värdeandelar ska tillämpas lagen om värdepapperskonton (/). Om innehavaren av ett förvaltningskonto eller kontoinnehavarens uppdragsgivare upprätthåller ett register eller ett konto i någon annan stat över rättigheter som gäller värdeandelar ska den statens lag tillämpas på rättsinnehavarens rättigheter, om inte något annat följer av registreringarna gällande värdeandelskontot eller av lagen.

6 §

På ett värdeandelskonto kan registreras pantsättning av värdeandelar, dock inte företagsinteckning, samt utmätning och säkerhetsåtgärder som hänför sig till värdeandelar.

I en panträtt som har registrerats på ett värdeandelskonto kan en pantsättning inte registreras. I en värdeandel som redan är föremål för en pantsättning som registrerats på ett värdeandelskonto får inte heller registreras panträtt på grund av en annan förbindelse.

Behörighet att ansöka om registrering

16 §

En värdepapperscentral, en centralbanks, en kontoförvaltares, en clearingorganisations

sations och en clearingmedlems eller dessas kunders värdeandelar kan så som närmare anges i värdepapperscentralens regler registreras på särskilda värdeandelskonton (*kommissionskonton*), i syfte att organisera verksamheten hos en sådan clearingorganisation som nämns i 4 a kap. värdepappersmarknadslagen (495/1989). Värdepapperscentralen kan godkänna som innehavare av ett kommissionskonto också en sådan utländsk sammanslutning som avses i 16 § lagen om värdeandelssystemet eller någon annan *sådan* utländsk sammanslutning som står under tillräcklig offentlig tillsyn och vars ekonomiska verksamhetsbetingelser och förvaltning uppfyller kraven på en tillförlitlig skötsel av uppgifterna.

Kontoinnehavarens och dess kunders värdeandelar får inte registreras på samma kommissionskonto.

Om panträtt som hänför sig till värdeandelar på kommissionskonton som avses i denna paragraf bestäms i 4 a kap. 11 §.

16 a §

Om en kund har gett ett kontoförande instituts underinstitut i uppdrag att öppna eller registrera ett konto, skall på detta tillämpas vad som föreskrivs om kontoförande institut.

16 b §

Ett värdeandelskonto jämte registreringar kan på kontoinnehavarens begäran överföras till ett annat kontoförande institut. En sådan överföring kan göras också då ett kontoförande instituts verksamhet har avslutats eller

och en clearingmedlems eller dessas kunders värdeandelar kan så som närmare anges i värdepapperscentralens regler registreras på ett särskilt värdeandelskonto (*kommissionskonto*) i syfte att organisera i 3 kap. i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet avsedd verksamhet som clearingorganisation. Som innehavare av ett kommissionskonto kan värdepapperscentralen godkänna också ett utländskt samarbetsorgan som avses i 2 kap. 17 § i den lagen eller någon annan utländsk organisation som står under tillräcklig offentlig tillsyn och vars *finansiella* verksamhetsbetingelser och förvaltning uppfyller kraven på en tillförlitlig skötsel av uppgifterna.

En kontoinnehavarens och dess kunders värdeandelar får inte registreras på samma kommissionskonto.

På skyldigheten för innehavaren av ett kommissionskonto att föra register över sina kunders värdeandelar och på kundernas rättigheter ska på motsvarande sätt tillämpas vad som i lagen om värdepapperskonton föreskrivs om att föra värdepapperskonton och om kontoinnehavares rättigheter. Finansinspektionen kan meddela närmare föreskrifter om vilka tekniska förfaranden som ska tillämpas vid registerföringen och om vilka uppgifter som ska föras in i det.

Bestämmelser om panträtt i värdeandelar som registrerats på kommissionskonton enligt denna paragraf finns i 5 kap. 6 § i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet.

(upphävs)

16 b §

Ett värdeandelskonto med dess registreringar kan på kontoinnehavarens begäran överföras till en annan kontoförvaltare. En sådan överföring kan göras också då kontoförvaltarens verksamhet har avslutats eller

dess verksamhet begränsats.

Värdepapperscentralen sköter överföringen av värdeandelskonton inom värdeandelsregistret. Det nya kontoförande institutet skall underrätta alla innehavare av rättigheter som hänför sig till de på kontot registrerade värdeandelarna om överföringen.

På ett värdeandelskonto kan på panthavarens begäran registreras ett förbud mot överföring av ett pantsatt värdeandelskonto. Härvid får kontot inte överföras på kontoinnehavarens begäran utan panthavarens samtycke.

16 c §

Registreringsavgörandet fattas av det kontoförande institutet som har hand om kontot.

På uppdrag av kontoinnehavaren kan också ett annat än i 1 mom. avsett kontoförande institut göra registreringar på kontot. På ett värdeandelskonto skall antecknas uppgifter om den ifrågavarande sammanslutningen samt om begränsningar av dennas befogenheter att göra registreringar.

Värdepapperscentralen eller en clearingorganisation kan göra registreringar som har samband med clearingorganisationsverksamhet enligt 4 a kap. värdepappersmarknadslagen, oavsett vilket kontoförande institut som för värdeandelskontot. Ett kontoförande institut kan på villkor som överensstämmer med värdepapperscentralens regler, i samband med en transaktion som har överlämnats till clearing och avveckling göra en tillfällig registrering på ett värdeandelskonto som ett annat kontoförande institut har hand om.

17 §

Beslutet om notering fattas så att avgörandet antecknas på värdeandelskontot. Anteckningen skall göras utan dröjsmål. Klockslaget för beslutet skall antecknas på kontot så som värdepapperscentralen bestämmer. Om ansökan helt eller delvis avslås eller avvisas, skall ett särskilt beslut dock meddelas. I samband med detta skall grunden för beslutet nämnas och upplysning ges om möjligheten att söka

dess verksamhet begränsats.

Värdepapperscentralen sköter överföring av värdeandelskonton inom värdeandelsregistret. *En ny kontoförvaltare ska* underrätta alla innehavare av rättigheter som hänför sig till de på kontot registrerade värdeandelarna om överföringen.

På ett värdeandelskonto kan på panthavarens begäran registreras förbud mot överföring av ett värdeandelskonto på vilket panträtt har registrerats. Kontot får då inte på kontoinnehavarens begäran överföras utan panthavarens medgivande.

16 c §

Registreringsavgörandet ska fattas av *den kontoförvaltare* som har hand om kontot.

På uppdrag av kontoinnehavaren kan också en annan än i 1 mom. avsedd kontoförvaltare göra registreringar på kontot. På ett värdeandelskonto ska antecknas uppgifter om *kontoförvaltaren i fråga* samt om begränsningar av kontoförvaltarens befogenheter att göra registreringar.

Värdepapperscentralen eller en clearingorganisation kan göra registreringar som har samband med *i 3 kap. i lagen om värdeandelsystemet och om clearingverksamhet avsedd verksamhet* som clearingorganisation, oavsett *vilken kontoförvaltare* som har hand om värdeandelskontot. En kontoförvaltare kan, på villkor som överensstämmer med värdepapperscentralens regler, i samband med en transaktion som har överlämnats till clearing och avveckling göra en tillfällig registrering på ett värdeandelskonto som *en annan kontoförvaltare* har hand om.

17 §

Beslutet om registrering fattas så att avgörandet antecknas på värdeandelskontot. Anteckningen ska göras utan dröjsmål. Klockslaget för beslutet ska antecknas på kontot så som värdepapperscentralen bestämmer. Om ansökan helt eller delvis avslås eller avvisas, ska ett särskilt beslut dock meddelas. I samband med detta ska grunden för beslutet nämnas.

rättelse.

19 §

Värdepapperscentralen skall se till att det av varje registrering tas en säkerhetskopia som inte kan ändras i efterhand. Det kontoförande institutet skall förvara de handlingar som gäller beslutsgrunderna så som värdepapperscentralen bestämmer.

Det kontoförande institutet skall enligt värdepapperscentralens föreskrifter föra en förteckning över de registreringsansökningar som har avvisats eller avslagits.

19 §

Värdepapperscentralen *ska* se till att det av varje registrering tas en säkerhetskopia som inte kan ändras i efterhand. *Kontoförvaltaren ska i tio år förvara handlingarna om beslutsgrunderna.*

Kontoförvaltaren ska föra en förteckning över de registreringsansökningar som har avvisats eller avslagits.

20 §

Det kontoförande institutet får inte uppbära avgifter för sådana registreringar som nämns i 13—15 §.

Bestämmelser om de värdeandelskonton som värdepapperscentralen skall föra på emittenternas bekostnad finns i 10 § lagen om värdeandelssystemet.

20 §

Kontoförvaltaren får inte *ta ut* avgifter för registreringar som *avses* i 13—15 §.

Bestämmelser om värdeandelskonton som värdepapperscentralerna *ska* föra på emittenternas bekostnad finns i *6 kap. 8 §* i lagen om värdeandelssystemet och *om clearingverksamhet.*

Korrigerering av notering

Korrigerering av anteckningar

22 §

Om en uppgift på ett värdeandelskonto innehåller ett klart skriv- eller räknefel, ett fel som beror på tekniskt fel eller andra därmed jämförbara fel eller brister, skall det kontoförande institutet göra behövliga rättelser.

22 §

Om uppgifterna på ett värdeandelskonto innehåller ett klart skriv- eller räknefel, ett tekniskt fel eller andra därmed jämförbara fel eller brister, *ska kontoförvaltaren göra de rättelser som behövs.*

24 §

Det kontoförande institutet skall omedelbart tillställa kontoinnehavaren ett besked om varje registrering som har gjorts på kontot och om de avgöranden som nämns i 21 §. Andra som innehar rättigheter som har registrerats på kontot skall tillställas ett motsvarande besked, om beslutet gäller deras rätt. Av beskedet skall grunderna för beslutet framgå.

24 §

Kontoförvaltaren ska regelbundet, minst fyra gånger per år lämna kontoinnehavaren besked om vilka registreringar som gjorts på kontot efter det föregående beskedet. Dessutom ska kontoförvaltaren omedelbart lämna kontoinnehavaren besked om avgöranden som avses i 21 §. Andra som innehar rättigheter som har registrerats på kontot ska omedelbart lämnas besked om registreringar och

Det kontoförande institutet skall varje år i god tid före slutet av januari tillställa kontoinnehavaren ett kontoutdrag över de registreringar som var i kraft vid utgången av föregående år, om inte med kontoinnehavaren har avtalats om en annan tidpunkt för kontoutdraget. På begäran av kontoinnehavaren skall på kontoutdraget antecknas de förändringar som under kalenderåret eller någon annan räkenskapsperiod har skett på värdeandelskontot. Kontoutdrag som avses i detta moment ges avgiftsfritt.

sådana avgöranden som avses i 21 §, om beslutet gäller deras rätt. I beskedet ska grunderna för besluten nämnas.

Kontoförvaltaren ska varje år i god tid före utgången av januari lämna kontoinnehavaren ett kontoutdrag över de registreringar som var i kraft vid utgången av föregående år, om det inte med kontoinnehavaren har avtalats om en annan tidpunkt för kontoutdraget. På begäran av kontoinnehavaren ska på kontoutdraget antecknas de förändringar på värdeandelskontot som har ägt rum under kalenderåret eller under någon annan räkenskapsperiod. Kontoutdrag som avses i detta moment ska ges avgiftsfritt.

Noteringens rättsverkan

26 §

Ett förvärv som har noterats på ett värdeandelskonto och en rättighet som hänför sig till en värdeandel som har noterats på ett sådant har företräde framför förvärv och rättigheter som inte har noterats på ett konto. Om rättigheter som hänför sig till samma värdeandel är sinsemellan motstridiga, har en rättighet som tidigare har noterats på kontot företräde framför en som har noterats senare.

Ett förvärv eller en rättighet som har uppkommit tidigare får utan hinder av 1 mom. företräde i förhållande till senare förvärv eller rättigheter, om

1) de senare grundar sig på avvittring eller arv eller på fusion, delning, upplösning av en juridisk person eller skifte av gemensam egendom, eller

2) den som åberopar det senare förvärvet eller den senare rättigheten vid förvärvet eller när rättigheten uppkom kände till eller borde ha känt till det tidigare fånget eller den tidigare rättigheten.

27 §

Har en värdeandel eller en rättighet som hänför sig till den överlåtits av någon som enligt noteringarna på värdeandelskontot hade

Registreringens rättsverkningar

26 §

Förvärv som har registrerats på ett värdeandelskonto och rättigheter som hänför sig till värdeandelar som har registrerats på ett värdeandelskonto har företräde framför förvärv och rättigheter som inte har registrerats på kontot. Om rättigheter som hänför sig till samma värdeandel är sinsemellan motstridiga, har en rättighet som tidigare registrerats på kontot företräde framför en som har registrerats senare.

Tidigare förvärv och rättigheter får trots 1 mom. företräde framför förvärv och rättigheter som uppkommit senare, om

1) *det senare förvärvet eller den senare rättigheten grundar sig på avvittring* eller arv, på fusion, delning eller upplösning av en juridisk person eller *på delning* av gemensam egendom, eller

2) den som åberopar det senare förvärvet eller den senare rättigheten vid förvärvet, när rättigheten uppkom eller vid tidpunkten för registreringen kände till eller borde ha känt till *det tidigare förvärvet* eller den tidigare rättigheten.

27 §

Om en värdeandel eller en rättighet som hänför sig till den har överlåtits av någon som enligt *registreringarna* på värdeandels-

rätt att göra det, är det inte ett hinder för förvärvarens rätt att överlåtaren inte hade rätt att förfoga över värdeandelen, om inte förvärvaren vid förvärvet *eller* när rättigheten uppkom kände till eller borde ha känt till detta.

29 §

Har emittenten erlagt en betalning som grundar sig på en värdeandel till den som enligt uppgifterna på värdeandelskontot eller i den förteckning som nämns i 4 § 1 mom. i lagen om värdeandelssystemet på förfallodagen eller på en avstämningsdag som bestäms i 4 kap. 2 § 3 mom. i aktiebolagslagen (624/2006) eller i ett andelslags eller en placeringsfonds stadgar hade rätt att ta emot betalningen, men framgår det sedan att emittenten inte hade rätt att göra det, är betalningen dock giltig, utom då emittenten visste eller borde ha vetat att betalningen sker till fel person.

Vad som stadgas i 1 mom. tillämpas på motsvarande sätt då nya värdeandelar samt tecknings- och andra sådana rättigheter utges till den som enligt uppgifterna på värdeandelskontot eller, med stöd av vad som stadgas särskilt, enligt uppgifterna i den förteckning som nämns i 4 § 1 mom. i lagen om värdeandelssystemet hade rätt att få andelen eller rättigheten.

Om värdepapperscentralen eller det kontoförande institutet har getts i uppdrag att sköta betalningen, skall på dessa tillämpas vad som i 1 mom. föreskrivs om emittenten. Mot emittenten *av en värdeandel* kan inte framställas några krav, om emittenten erlagt betalningen till värdepapperscentralen eller det kontoförande institutet i tid. Detta gäller även emission av en andel eller rättighet som avses i 2 mom.

30 §

Det kontoförande institutet är oberoende av vårdslöshet skyldigt att ersätta skada som har samband med *de* värdeandelskonton som det har hand om, om skadan har uppkommit *genom*

kontot hade rätt att göra det, är det inte ett hinder för förvärvarens rätt att överlåtaren inte hade rätt att förfoga över värdeandelen, *utom i det fall att* förvärvaren vid förvärvet, när rättigheten uppkom eller vid tidpunkten för registreringen kände till eller borde ha känt till detta.

29 §

Om emittenten har gjort en värdeandelsbaserad betalning till den som enligt uppgifterna på värdeandelskontot eller i den förteckning som avses i 6 kap. 3 § 1 mom. i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet på förfallodagen eller på en avstämningsdag som bestämts enligt 4 kap. 2 § 3 mom. i aktiebolagslagen (624/2006) eller enligt ett andelslags eller en placeringsfonds stadgar hade rätt att ta emot betalningen, men om det senare framgår att betalningsmottagaren inte hade rätt att ta emot betalningen, är betalningen dock giltig, utom i det fall att emittenten visste eller borde ha vetat att betalningen skedde till fel person.

Vad som föreskrivs i 1 mom. tillämpas på motsvarande sätt då nya värdeandelar samt teckningsrätt och andra sådana rättigheter utges till den som enligt uppgifterna på värdeandelskontot eller, *enligt vad som föreskrivs särskilt*, uppgifterna i en förteckning som avses i 6 kap. 3 § 1 mom. i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet hade rätt att få andelen eller rättigheten.

Om värdepapperscentralen eller *kontoförvaltaren* har getts i uppdrag att sköta betalningen, *ska på den* tillämpas vad som i 1 mom. föreskrivs om emittenten. Mot emittenten kan inte framställas några krav, *om denne har gjort* betalningen till värdepapperscentralen eller *kontoförvaltaren* i tid. *Detsamma* gäller emission av *andelar eller rättigheter enligt 2 mom.*

30 §

Kontoförvaltaren är oberoende av *oakt-samhet skyldig* att ersätta skada i samband med värdeandelskonton som den har hand om, om skadan har uppkommit

1) ett felaktigt avgörande som gäller en registrering eller en rättelse, en anteckning som gjorts på värdeandelskontot eller ett kontobesked eller någon annan sådan felaktighet eller brist i registreringsverksamheten,

2) ett tekniskt fel eller funktionsavbrott vid behandlingen av data som gäller värdeandelar eller rättsinnehavare,

3) att uppgifter om värdeandelar eller rättsinnehavare olovligen har lämnats ut, röjts eller nyttjats, eller *genom*

4) att det kontoförande institutet har försummat att fullgöra en betalning som grundar sig på en värdeandel och detta inte beror på emittentens förfarande eller på att det kontoförande institutets betalning enligt 29 § inte är giltig gentemot rättsinnehavaren.

Skada behöver emellertid inte ersättas om det kontoförande institutet kan visa att skadan har orsakats av en sådan exceptionell och oförutsedd händelse utanför värdeandelssystemet, som det kontoförande institutet inte har kunnat förhindra och vars konsekvenser det inte kunnat undvika med iakttagande av all tänkbar omsorgsfullhet.

Det kontoförande institutet är skyldigt att ersätta skada som det av någon annan än i 1 mom. nämnd orsak har vållat genom att bryta mot denna lag endast om skadan har orsakats uppsåtligt eller av vårdslöshet.

31 §

Beror en skada på att den rösträtt som hänför sig till en aktie eller någon annan värdeandel inte har kunnat utnyttjas eller på att en värdeandel inte har kunnat säljas till ett visst pris vid en viss tidpunkt, är det kontoförande institutet skyldigt att ersätta skadan endast om det har visat vårdslöshet som är grövre än lindrig.

31 a §

Om ett felaktigt avgörande eller en felaktig anteckning har gjorts av någon annan än det kontoförande institut som har hand om värdeandelskontot, är med avvikelse från 30 § den som vidtagit registreringsåtgärden ansvarig för den sålunda orsakade skadan. *Det kontoförande institutet ansvarar emellertid tillsammans med sitt underinstitut för skador i*

1) *genom felaktiga* avgöranden som gäller registrering eller rättelse, *felaktiga anteckningar på värdeandelskonton eller kontobesked eller andra sådana fel eller brister i registreringsverksamheten,*

2) *genom tekniska fel eller funktionsavbrott vid behandlingen av uppgifter* som gäller värdeandelar eller rättsinnehavare,

3) *genom att uppgifter* om värdeandelar eller rättsinnehavare olovligen har lämnats ut, röjts eller utnyttjats, eller

4) *genom att kontoförvaltaren* har försummat att *utföra prestationer* som grundar sig på värdeandelar och om detta inte beror på emittentens förfarande eller på att *kontoförvaltaren*s betalning enligt 29 § inte är giltig gentemot rättsinnehavaren.

En skada behöver emellertid inte ersättas om *kontoförvaltaren* kan visa att skadan har orsakats av en sådan exceptionell och oförutsedd händelse utanför värdeandelssystemet, som *kontoförvaltaren* inte har kunnat förhindra och vars konsekvenser den inte kunnat undvika med iakttagande av all tänkbar omsorgsfullhet.

Kontoförvaltaren är skyldigt att ersätta skada som den av någon annan orsak än vad som nämns i 1 mom. har vållat genom att bryta mot denna lag endast om skadan har orsakats uppsåtligt eller av oaktsamhet.

31 §

Om en skada beror på att den rösträtt som hänför sig till en aktie eller till en annan värdeandel inte har kunnat utnyttjas eller på att en värdeandel inte har kunnat säljas till ett visst pris vid en viss tidpunkt, är *kontoförvaltaren* skyldigt att ersätta skadan endast om kontoförvaltaren gjort sig skyldigt till oaktsamhet som är grövre än lindrig.

31 a §

Om ett felaktigt avgörande eller en felaktig anteckning har gjorts av någon annan än den *kontoförvaltare* som har hand om värdeandelskontot är, med avvikelse från 30 §, den som vidtagit registreringsåtgärden ansvarig för den sålunda orsakade skadan.

samband med värdeandelskonton som detta har hand om samt för skador orsakade av underinstitutets registreringsåtgärder.

Om en emittent har gett värdepapperscentralen i uppdrag att sköta en prestation som hänförs till en värdeandel, gäller i fråga om värdepapperscentralens skadeståndsansvar vad som föreskrivs om kontoförande instituts skadeståndsansvar.

Det kontoförande institutet har för ersättning som det ålagts betala regressrätt mot värdepapperscentralen, mot ett annat kontoförande institut eller mot sitt underinstitut, om skadan har orsakats genom värdepapperscentralens eller det andra institutets eller underinstitutets åtgärd eller försummelse eller av en brist eller ett fel i någon del av systemet som dessa upprätthåller. Den skadelidande kan framställa sitt ersättningsyrkande också direkt till den sammanslutning som ansvarar för skadan.

32 §

Bestämmelser om det sekundära skadeståndsansvar som vilar på värdepapperscentralens registreringsfond finns i 17—18 c § lagen om värdeandelssystemet.

Domstolen skall på tjänstens vägnar underätta värdepapperscentralen om anhängiga tvister som gäller kontoförande instituts skadeståndsskyldighet och som enligt 17 § lagen om värdeandelssystemet kan leda till att registreringsfonden blir sekundärt skadestånds-skyldig.

34 §

Värdepapperscentralen har rätt att av ett kontoförande institut få kopior av de handlingar samt redogörelser för de övriga utredningar med stöd av vilka en registrering har gjorts på ett värdeandelskonto. När det gäller värdeandelar som avses i 4 § 1 mom. lagen om värdeandelssystemet har emittenten av värdeandelen motsvarande rätt att få uppgifter om värdeandelsförvärv.

Om en emittent har gett värdepapperscentralen i uppdrag att sköta en prestation som hänförs till en värdeandel, gäller i fråga om värdepapperscentralens skadeståndsansvar vad som föreskrivs om *kontoförvaltares* skadeståndsansvar.

En kontoförvaltare har, för skadestånd som den är tvungen att betala, regressrätt mot värdepapperscentralen eller mot en annan *kontoförvaltare*, om skadan har orsakats genom värdepapperscentralens eller den andra *kontoförvaltarens* åtgärd eller försummelse eller av en brist eller ett fel i någon del av systemet som dessa upprätthåller. Den skadelidande kan framställa sitt *skadeståndsanspråk* också direkt till den *organisation* som ansvarar för skadan.

32 §

Bestämmelser om det subsidiära skadeståndsansvar som vilar på värdepapperscentralens registreringsfond finns i 6 kap. 9, 10 och 14—16 § i lagen om värdeandelssystemet och om *clearingverksamhet*.

Domstolen ska på tjänstens vägnar underätta värdepapperscentralen om anhängiga tvister som gäller *kontoförvaltares* skadeståndsskyldighet och som enligt 6 kap. 10 § i lagen om värdeandelssystemet och om *clearingverksamhet* kan leda till subsidiärt skadeståndsansvar för registreringsfonden.

34 §

Värdepapperscentralen har rätt att av kontoförvaltare få kopior av handlingar samt redogörelser för övriga utredningar med stöd av vilka registreringar har gjorts på värdeandelskonton. När det gäller värdeandelar som avses i 6 kap. 3 § 1 mom. i lagen om värdeandelssystemet och om *clearingsverksamhet* har deras emittent motsvarande rätt att få uppgifter om förvärv av värdeandelar.

35 a §
Finansinspektionen övervakar att denna lag samt de med stöd av den utfärdade och fastställda stadgandena, bestämmelserna, reglerna och anvisningarna iakttas.

35 a §
Finansinspektionen övervakar att denna lag samt med stöd av den utfärdade och fastställda bestämmelser, föreskrifter och stadgar iakttas.

Denna lag träder i kraft den 20 .

7.

Lag

om ändring av lagen om Finansinspektionen

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen om Finansinspektionen (878/2008) 48 och 49 §,
ändras 3 § 3 mom. 10 punkten, 4—6 §, 16 § 6 mom., 19 § 2 mom., 21 och 22 §, 24 § 2 mom., 26 § 4 och 8 mom., 27 § 5 mom., 28 och 32 a §, 32 b § 4 och 5 mom., 32 c § 1 mom., 33 § 4 mom., 37 § 1 mom., 38—44, 45, 47, 51, 54, 55 och 61 §, 61 a § 2 mom., 62 §, 67 § 5 mom., 71 § 1 mom. 5 punkten och 4 mom. samt 73 §, av dem 3 § 3 mom. 10 punkten sådan den lyder i lag 1360/2010, 4 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 10/2010, 301/2010, 604/2010, 1360/2010 och 1493/2011, 5 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 689/2010 och 902/2011, 6 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 10/2010, 301/2010, 1360/2010 och 1493/2011, 26 § 4 mom. och 55 § sådana de lyder i lag 301/2010, 27 § 5 mom. sådant det lyder i lag 604/2010, 28 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 604/2010, 32 a § sådan den lyder i lagarna 207/2009, 902/2011 och 1493/2011, 32 b § 4 och 5 mom. sådana de lyder i lag 207/2009, 32 c § 1 mom. sådan den lyder i lagarna 902/2011 och 1493/2011, 39 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 1360/2010 och 1493/2011, 40 och 43 § sådana de lyder delvis ändrade i lag 1360/2010, 45 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 301/2010, 54 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 10/2010, 61 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 1360/2010 och 1242/2011, 61 a § 2 mom. och 71 § 4 mom. sådant det lyder i lag 10/2010 och 71 § 1 mom. 5 punkten sådan den lyder i lag 653/2009, samt

fogas till lagen en ny 3 c §, till 10 § 1 mom. en ny 4 a punkt och till lagen nya 16 a, 33 a, 43 a och 43 b § som följer:

Gällande lydelse

3 §

Uppgifter

Föreslagen lydelse

3 §

Uppgifter

Dessutom ska Finansinspektionen

Dessutom ska Finansinspektionen

10) följa utvecklingen av kreditinstituts och värdepappersföretags belöningsystem och lämna uppgifter om dem till Europeiska banktillsynskommittén.

10) följa utvecklingen av kreditinstituts och värdepappersföretags belöningsystem och lämna uppgifter om dem till Europeiska bankmyndigheten.

3 c §

Myndighetssamarbete om förebyggande och bekämpning av ekonomisk brottslighet

Finansinspektionen samarbetar med centralen för utredning av penningtvätt, polisen, Enheten för utredning av grå ekonomi, Skatteförvaltningen och andra behöriga myndigheter för att förebygga och bekämpa ekonomisk brottslighet.

Om Finansinspektionen i sin tillsynsverksamhet eller när den sköter andra lagstadgade uppgifter märker eller misstänker att finansiella tjänster eller det finansiella systemet utnyttjas eller planeras bli utnyttjade för ekonomisk brottslighet, ska Finansinspektionen utan dröjsmål underrätta en behörig myndighet enligt 1 mom. Det ska då beaktas vad som i 71 § och i bestämmelser i annan lag föreskrivs om utlämnande av sekretessbelagd information.

Närmare bestämmelser om hur samarbetet enligt denna paragraf ska genomföras får utfärdas genom förordning av statsrådet.

4 §

Tillsynsobjekt

Med *tillsynsobjekt* avses i denna lag sammanslutningar och inrättningar enligt 2–4 mom.

Med *auktoriserade tillsynsobjekt* avses i denna lag

1) kreditinstitut och filialer till kreditinstitut från tredjeland enligt kreditinstitutslagen (121/2007),

2) försäkringsbolag enligt försäkringsbolagslagen (521/2008),

3) arbetspensionsförsäkringsbolag enligt lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag (354/1997),

4) fondbolag och förvaringsinstitut samt fi-

4 §

Tillsynsobjekt

Med *tillsynsobjekt* avses i denna lag sammanslutningar och inrättningar enligt 2–4 mom.

Med *auktoriserade tillsynsobjekt* avses i denna lag

1) kreditinstitut och filialer till kreditinstitut från tredjeland enligt kreditinstitutslagen (121/2007),

2) försäkringsbolag enligt försäkringsbolagslagen (521/2008),

3) arbetspensionsförsäkringsbolag enligt lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag (354/1997),

4) fondbolag och förvaringsinstitut samt fi-

lialer till fondbolag från tredjeland enligt lagen om placeringsfonder (48/1999),

5) värdepappersföretag enligt lagen om värdepappersföretag (922/2007),

6) fondbörser enligt värdepappersmarknadslagen (495/1989),

7) optionsföretag enligt lagen om handel med standardiserade optioner och terminer (772/1988),

8) clearingorganisationer enligt värdepappersmarknadslagen, inklusive clearingfonder som dessa bildat,

9) den värdepapperscentral som avses i lagen om värdeandelssystemet (826/1991), inklusive den registreringsfond som den bildat,

9 a) betalningsinstitut enligt lagen om betalningsinstitut (297/2010),

11) i lagen om utländska försäkringsbolag (398/1995) avsedda filialer till utländska försäkringsbolag som auktoriserats i en stat utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,

13) i lagen om utländska värdepappersföretags rätt att tillhandahålla investeringstjänster i Finland (580/1996) avsedda filialer till utländska värdepappersföretag som auktoriserats i en stat utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,

14) centralinstitutet för den sammanslutning som avses i lagen om en sammanslutning av inlåningsbanker (599/2010).

Med auktoriserade tillsynsobjekt jämställs vid tillämpningen av 3 kap. i denna lag också försäkringsföreningar enligt lagen om försäkringsföreningar (1250/1987), försäkringskassor enligt lagen om försäkringskassor (1164/1992), pensionsstiftelser enligt lagen om pensionsstiftelser (1774/1995), kreditinstituts, värdepappersföretags, försäkringsbolags och försäkringsföreningars holdingföretag samt konglomerats holdingsammanslutningar enligt lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat (699/2004), enligt vad som föreskrivs i det nämnda kapitlet.

Med *övriga tillsynsobjekt* avses i denna lag

1) kreditinstituts, värdepappersföretags, försäkringsbolags och försäkringsföreningars holdingföretag samt konglomerats holding-

lialer till fondbolag från tredjeland enligt lagen om placeringsfonder (48/1999),

5) värdepappersföretag och filialer till värdepappersföretag från tredjeland enligt lagen om investeringstjänster (/),

6) börser enligt lagen om handel med finansiella instrument (/),

7) clearingorganisationer enligt lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet (/) inklusive clearingfonder som de bildat,

8) värdepapperscentraler enligt lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet inklusive registreringsfonder som de bildat,

9) betalningsinstitut enligt lagen om betalningsinstitut (297/2010),

10) filialer till försäkringsbolag från tredjeland enligt lagen om utländska försäkringsbolag (398/1995),

11) centralinstitutet för den sammanslutning som avses i lagen om en sammanslutning av inlåningsbanker (599/2010).

Med auktoriserade tillsynsobjekt jämställs vid tillämpningen av 3 kap. i denna lag också försäkringsföreningar enligt lagen om försäkringsföreningar (1250/1987), försäkringskassor enligt lagen om försäkringskassor (1164/1992), pensionsstiftelser enligt lagen om pensionsstiftelser (1774/1995), kreditinstituts, värdepappersföretags, försäkringsbolags och försäkringsföreningars holdingföretag samt konglomerats holdingsammanslutningar enligt lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat (699/2004), i enlighet med vad som föreskrivs i det nämnda kapitlet.

Med *övriga tillsynsobjekt* avses i denna lag

1) kreditinstituts, värdepappersföretags, försäkringsbolags och försäkringsföreningars holdingföretag samt konglomerats holding-

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

sammanslutning enligt lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat,

3) företag som i enlighet med 1 kap. 5 § i värdepappersmarknadslagen har bestämmande inflytande i en fondbörs, ett optionsföretag, en clearingorganisation eller en värdepapperscentral,

4) säkerhetsfonden och insättningsgarantifonden enligt kreditinstitutslagen och ersättningsfonden för investerarskydd enligt lagen om värdepappersföretag,

5) försäkringsföreningar enligt lagen om försäkringsföreningar,

6) pensionskassor, sjukkassor och andra försäkringskassor enligt lagen om försäkringskassor,

7) pensionsstiftelser enligt lagen om pensionsstiftelser,

8) arbetslöshetskassor och stödkassor för arbetslöshetskassor enligt lagen om arbetslöshetskassor (603/1984),

9) Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt enligt lagen om pension för lantbruksföretagare (1280/2006) och Sjömanspensionskassan enligt lagen om sjömanspensioner (1290/2006),

10) arbetslöshetsförsäkringsfonden enligt lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner (555/1998).

Finansinspektionen utövar i enlighet med 5 och 6 kap. tillsyn över utländska EES-tillsynsobjekts i Finland etablerade filialers verksamhet, över utländska EES-tilläggs-pensionsanstalters och utländska clearingorganisationers verksamhet i Finland samt över sådana utländska tillsynsobjekt och utländska clearingorganisationer som utan att etablera filial tillhandahåller tjänster eller bedriver verksamhet i Finland.

Finansinspektionen utövar i enlighet med lagen om statens pensionsfond (1297/2006) tillsyn över statens pensionsfonds placeringsverksamhet, i enlighet med lagen om kommunala pensioner (549/2003) över Kommunernas pensionsförsäkring benämnda kommunala pensionsanstalts placeringsverksamhet och i enlighet med kyrkolagen (1054/1993) över pensionsfonden inom Kyrkans centralfond.

sammanslutningar enligt lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat,

2) börsers, värdepapperscentralers och clearingorganisationers holdingföretag,

3) säkerhetsfonden och insättningsgarantifonden enligt kreditinstitutslagen och ersättningsfonden för investerarskydd enligt lagen om investeringstjänster,

4) försäkringsföreningar enligt lagen om försäkringsföreningar,

5) pensionskassor, sjukkassor och andra försäkringskassor enligt lagen om försäkringskassor,

6) pensionsstiftelser enligt lagen om pensionsstiftelser,

7) arbetslöshetskassor och stödkassor för arbetslöshetskassor enligt lagen om arbetslöshetskassor (603/1984),

8) Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt enligt lagen om pension för lantbruksföretagare (1280/2006) och Sjömanspensionskassan enligt lagen om sjömanspensioner (1290/2006),

9) arbetslöshetsförsäkringsfonden enligt lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner (555/1998).

Finansinspektionen utövar i enlighet med 5 och 6 kap. tillsyn över utländska EES-tillsynsobjekts i Finland etablerade filialers verksamhet, över utländska EES-tilläggs-pensionsanstalters och utländska clearingorganisationers verksamhet i Finland samt över sådana utländska tillsynsobjekt och utländska clearingorganisationer som utan att etablera filial tillhandahåller tjänster eller bedriver verksamhet i Finland.

Finansinspektionen utövar i enlighet med lagen om statens pensionsfond (1297/2006) tillsyn över statens pensionsfonds placeringsverksamhet, i enlighet med lagen om kommunala pensioner (549/2003) tillsyn över *Keva* benämnda kommunala pensionsanstalts placeringsverksamhet och i enlighet med kyrkolagen (1054/1993) tillsyn över pensionsfonden inom Kyrkans centralfond.

5 §

Andra finansmarknadsaktörer

Med *andra finansmarknadsaktörer* avses i denna lag

1) emittenter av värdepapper som är föremål för offentlig handel enligt 3 kap. i värdepappersmarknadslagen och för multilateral handel enligt 3 a kap. i nämnda lag, emittenter av värdepapper för vilka det har lämnats in en ansökan om upptagande till offentlig handel och andra som är skyldiga att offentliggöra prospekt enligt 2 kap. 3 § i värdepappersmarknadslagen eller som erbjuder värdepapper enligt 2 § i nämnda kapitel,

2) bokföringsskyldiga vars värdepapper är eller har ansökts bli föremål för sådan handel i en annan EES-stat som motsvarar handel enligt 1 punkten,

3) andra börsaktörer enligt 3 kap. 25 § i värdepappersmarknadslagen och andra handelsparter i multilateral handel enligt 3 a kap. 4 § i värdepappersmarknadslagen samt utländska optionsföretag enligt 1 kap. 4 § i lagen om handel med standardiserade optioner och terminer och andra som är verksamma i ett optionsföretag enligt 2 kap. 10 § 2 mom. i den lagen,

4) clearingmedlemmar enligt värdepappersmarknadslagen,

5) kontoförande institut enligt lagen om värdeandelssystemet och utländska, såsom kontoförande institut auktoriserade företags verksamhetsställen i Finland,

6) anmälningsskyldiga enligt 5 kap. 4 och 5 a § i värdepappersmarknadslagen och 99 § i lagen om placeringsfonder,

7) personer som ger uppköpserbudanden enligt 3 a kap. 14 § och köpeanbud enligt 6 kap. 1 § i värdepappersmarknadslagen samt de som enligt 6 kap. 10 § i samma lag är skyldiga att ge anbud och andra personer,

5 §

Andra finansmarknadsaktörer

Med *andra finansmarknadsaktörer* avses i denna lag

1) emittenter av värdepapper som är föremål för *handel på en reglerad marknad eller på en multilateral handelsplattform i Finland*, emittenter av värdepapper för vilka det har lämnats in en ansökan om upptagande till *handel på en reglerad marknad eller på en multilateral handelsplattform i Finland* och andra som är skyldiga att offentliggöra prospekt enligt 4 kap. 1 § i värdepappersmarknadslagen (/) eller som erbjuder värdepapper på det sätt som avses i 1 kap. 4 § i den lagen,

2) bokföringsskyldiga vars värdepapper är eller har ansökts bli föremål för sådan handel som avses 1 punkten i en annan EES-stat än Finland,

3) andra handelsparter enligt 1 kap. 2 § 10 punkten i lagen om handel med finansiella instrument än tillhandahållare av investeringstjänster,

4) clearingmedlemmar enligt 1 kap. 3 § 6 punkten i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet,

5) kontoförvaltare enligt 1 kap. 3 § 9 punkten i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet,

6) *insiders* enligt 12 kap. 3 § i värdepappersmarknadslagen, 7 kap. 17 § i lagen om investeringstjänster, 2 kap. 41 § i lagen om handel med finansiella instrument, 2 kap. 26 § i lagen om värdeandelssystemet och enligt 99 § i lagen om placeringsfonder samt anmälningsskyldiga enligt 101 § i lagen om placeringsfonder,

7) *de som lämnar ett frivilligt uppköpserbudande* enligt 11 kap. 1 § i värdepappersmarknadslagen, *aktieägare som avses 19 § i det kapitlet, de som lämnar ett uppköpserbudande* enligt 27 § i det kapitlet och perso-

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

sammanslutningar och stiftelser som avses i den sistnämnda paragrafen,

8) sådana målbolag för offentliga köpeanbud enligt 6 kap. i värdepappersmarknadslagen som har sitt bolagsrättsliga säte i Finland och vars värdepapper är föremål för handel som motsvarar offentlig handel i en stat utanför EES,

9) personer som på grundval av 2 kap. 9 och 10 § i värdepappersmarknadslagen är skyldiga att offentliggöra förvärv och avyttringar av aktier eller andelar,

10) personer som enligt 3 kap. 6 § eller 4 a kap. 3 a § i värdepappersmarknadslagen, 2 kap. 3 a § i lagen om handel med standardiserade optioner och terminer, 16 § i lagen om placeringsfonder, 42 § i kreditinstitutslagen, 41 § i lagen om värdepappersföretag, 8 § i lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat eller 4 kap. 5 § i försäkringsbolagslagen är skyldiga att till Finansinspektionen göra anmälan om förvärv och avyttringar av aktier och andelar,

10 a) den som avses i 7 och 7 a § i lagen om betalningsinstitut,

11) Olycksfallsförsäkringsanstaltens Förbund enligt lagen om olycksfallsförsäkring (608/1948),

12) Trafikförsäkringscentralen enligt trafikförsäkringslagen (279/1959) och trafikskadenämnden enligt lagen om trafikskadenämnden (441/2002),

13) Patientförsäkringscentralen och patientskadenämnden enligt patientskadelagen (585/1986),

14) Pensionsskyddscentralen enligt lagen om Pensionsskyddscentralen (397/2006),

15) Miljöförsäkringscentralen enligt lagen om miljöskadeförsäkring (81/1998),

16) Utbildningsfonden enligt lagen om Utbildningsfonden (1306/2002),

17) försäkringsförmedlare enligt lagen om försäkringsförmedling (570/2005), inklusive utländska försäkringsförmedlare enligt 2 § 3 mom. i den nämnda lagen,

18) fastighetsfonder enligt lagen om fastighetsfonder (1173/1997),

19) kreditvärderingsinstitut enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1060/2009 om kreditvärderingsinstitut.

ner enligt 5 § i samma kapitel som agerar i samråd med dem,

8) de som enligt 9 kap. 5 § i värdepappersmarknadslagen är skyldiga att göra flaggningsanmälan enligt den paragrafen,

9) utländska organisationer som verkar som förvarare enligt 2 § 1 mom. 2 punkten i lagen om värdepapperskonton,

10) de som enligt 2 kap. 10 § i lagen handel med finansiella instrument, 2 kap. 8 § i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet, 16 § i lagen om placeringsfonder, 42 § i kreditinstitutslagen, 7 kap. 14 § i lagen om investeringstjänster, 11 § i lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat eller 4 kap. 5 § i försäkringsbolagslagen är skyldiga att göra anmälan till Finansinspektionen om förvärv och avyttringar av aktier och andelar,

11) Olycksfallsförsäkringsanstaltens Förbund enligt lagen om olycksfallsförsäkring (608/1948),

12) Trafikförsäkringscentralen enligt trafikförsäkringslagen (279/1959) och trafikskadenämnden enligt lagen om trafikskadenämnden (441/2002),

13) Patientförsäkringscentralen och patientskadenämnden enligt patientskadelagen (585/1986),

14) Pensionsskyddscentralen enligt lagen om Pensionsskyddscentralen (397/2006),

15) Miljöförsäkringscentralen enligt lagen om miljöskadeförsäkring (81/1998),

16) Utbildningsfonden enligt lagen om Utbildningsfonden (1306/2002),

17) försäkringsförmedlare enligt lagen om försäkringsförmedling (570/2005), inklusive utländska försäkringsförmedlare enligt 2 § 3 mom. i den lagen,

18) fastighetsfonder enligt lagen om fastighetsfonder (1173/1997),

19) kreditvärderingsinstitut enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1060/2009 om kreditvärderingsinstitut.

6 §

Övriga definitioner

I denna lag avses med

1) *EES-stat* en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,

2) *hemstat* den EES-stat som har auktoriserat ett utländskt EES-tillsynsobjekt; med hemstat avses också den EES-stat som har auktoriserat ett företag som tillhandahåller eller planerar att tillhandahålla finansiella tjänster eller försäkringstjänster i Finland utan att etablera någon filial eller där en utländsk clearingorganisation har sitt bolagsrättsliga säte,

3) *värdstat* en EES-stat där ett kreditinstitut, värdepappersföretag, fondbolag eller försäkringsbolag har etablerat en filial; vad som i denna lag föreskrivs om värdstat ska i tillämpliga delar också gälla för EES-stater där ett kreditinstitut, värdepappersföretag, fondbolag eller försäkringsbolag tillhandahåller eller planerar att tillhandahålla tjänster utan att etablera någon filial,

4) *utländsk EES-tillsynsmyndighet* en mot Finansinspektionen svarande tillsynsmyndighet i hem- och värdstaten,

5) *utländskt tillsynsobjekt* ett företag som motsvarar ett kreditinstitut enligt kreditinstitutslagen, ett värdepappersföretag enligt lagen om värdepappersföretag, ett fondbolag enligt lagen om placeringsfonder, ett försäkringsbolag enligt försäkringsbolagslagen eller ett betalningsinstitut enligt lagen om betalningsinstitut och som har en filial i Finland eller som tillhandahåller eller planerar att tillhandahålla tjänster i Finland utan att etablera någon filial,

6) *utländskt EES-tillsynsobjekt* ett utländskt tillsynsobjekt som lyder under en annan EES-stats lagstiftning,

6 a) *utländsk clearingorganisationen* en sådan utländsk clearingorganisation som avses i

6 §

Övriga definitioner

I denna lag avses med

1) *EES-stat* en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,

2) *tredjeland* en stat utanför EES,

3) *hemstat* den EES-stat som har auktoriserat ett utländskt EES-tillsynsobjekt; med hemstat avses också den EES-stat som har auktoriserat ett företag som tillhandahåller eller planerar att tillhandahålla finansiella tjänster eller försäkringstjänster i Finland utan att etablera filial eller där en utländsk clearingorganisation har sitt bolagsrättsliga säte,

4) *värdstat* en EES-stat där ett kreditinstitut, värdepappersföretag, fondbolag eller försäkringsbolag har etablerat en filial; vad som i denna lag föreskrivs om värdstat ska i tillämpliga delar också gälla EES-stater där ett kreditinstitut, värdepappersföretag, fondbolag eller försäkringsbolag tillhandahåller eller planerar att tillhandahålla tjänster utan att etablera filial,

5) *utländsk EES-tillsynsmyndighet* en tillsynsmyndighet som motsvarar Finansinspektionen i hem- och värdstaten,

6) *tredjelands tillsynsmyndighet* en tillsynsmyndighet som motsvarar Finansinspektionen i ett tredjeland,

7) *utländskt tillsynsobjekt* ett företag som motsvarar ett kreditinstitut enligt kreditinstitutslagen, ett värdepappersföretag enligt lagen om investeringstjänster, ett fondbolag enligt lagen om placeringsfonder, ett försäkringsbolag enligt försäkringsbolagslagen eller ett betalningsinstitut enligt lagen om betalningsinstitut och som har filial i Finland eller som tillhandahåller eller planerar att tillhandahålla tjänster i Finland utan att etablera filial,

8) *utländskt EES-tillsynsobjekt* ett utländskt tillsynsobjekt som lyder under en annan EES-stats lagstiftning,

9) *tredjelands tillsynsobjekt* ett utländskt tillsynsobjekt som lyder under ett tredjelands lagstiftning,

10) *utländsk clearingorganisation* en utländsk clearingorganisation enligt 4 kap. i la-

1 kap. 4 § 2 mom. 3 punkten i värdepappersmarknadslagen,

7) *grupptillsyn* konsoliderad tillsyn över kreditinstitut och värdepappersföretag, extra tillsyn över försäkringsföretag och tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat,

8) *grupp* en finansiell företagsgrupp enligt 16 § i kreditinstitutslagen och 10 § i lagen om värdepappersbolagslag, en försäkringsgrupp enligt 26 kap. 1 § 10 punkten i försäkringsbolagslagen och ett finans- och försäkringskonglomerat enligt 3 § i lagen om finans- och försäkringskonglomerat,

9) *utländsk EES-grupp* en utländsk företagsgrupp som motsvarar en grupp enligt 8 punkten, för vars grupptillsyn en utländsk EES-tillsynsmyndighet svarar och till vilken det hör minst ett finländskt företag,

10) *filial* ett kreditinstituts, värdepappersföretags, fondbolags, betalningsinstituts eller försäkringsbolags filial samt en finländsk filial till ett utländskt kreditinstitut enligt kreditinstitutslagen, en finländsk filial till ett utländskt försäkringsbolag enligt lagen om utländska försäkringsbolag, en finländsk filial till ett utländskt värdepappersföretag enligt lagen om utländska värdepappersföretags rätt att tillhandahålla investeringstjänster i Finland, en finländsk filial till ett utländskt fondbolag enligt lagen om placeringsfonder och en finländsk filial till ett utländskt betalningsinstitut enligt lagen om utländska betalningsinstituts verksamhet i Finland (298/2010).

11) *utländsk filial* ett utländskt tillsynsobjekts filial i Finland,

12) *utländsk EES-filial* ett utländskt EES-tillsynsobjekts filial i Finland,

13) *stadgar* tillsynsobjekts bolagsordningar och föreningsstadgar samt stadgar för kreditinstitut i andelslagsform, betalningsinstitut, sparbanker, hypoteksföreningar, pensionsstiftelser, försäkringskassor, arbetslöshetskassor, insättningsgarantifonden, ersättningsfonden för investerare, fondbörser, clearingorganisationer, värdepapperscentraler och placeringsfonder och likaså andra stadgar som Finansinspektionen eller någon annan myndighet i enlighet med bestämmelserna om finansmarknaden fastställer för finansmarknadsaktörer eller som finansmarknadsaktörer annars i enlighet med bestämmelserna om finansmarknaden är skyldiga att iaktta i sin verk-

gen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet,

11) *grupptillsyn* konsoliderad tillsyn över kreditinstitut och värdepappersföretag, extra tillsyn över försäkringsföretag och tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat,

12) *grupp* en finansiell företagsgrupp enligt 16 § i kreditinstitutslagen och 1 kap. 16 § i lagen om investeringstjänster, en försäkringsgrupp enligt 26 kap. 1 § 10 punkten i försäkringsbolagslagen och ett finans- och försäkringskonglomerat enligt 3 § i lagen om finans- och försäkringskonglomerat,

13) *utländsk EES-grupp* en utländsk företagsgrupp som motsvarar en grupp enligt 12 punkten, för vars grupptillsyn en utländsk EES-tillsynsmyndighet svarar och till vilken det hör minst ett finländskt företag,

14) *filial* ett kreditinstituts, värdepappersföretags, fondbolags, betalningsinstituts eller försäkringsbolags filial samt en i Finland etablerad filial till ett utländskt kreditinstitut enligt kreditinstitutslagen, en i Finland etablerad filial till ett utländskt försäkringsbolag enligt lagen om utländska försäkringsbolag, en i Finland etablerad filial till ett utländskt värdepappersföretag enligt lagen om investeringstjänster, en i Finland etablerad filial till ett utländskt fondbolag enligt lagen om placeringsfonder och en i Finland etablerad filial till ett utländskt betalningsinstitut enligt lagen om utländska betalningsinstituts verksamhet i Finland (298/2010),

15) *utländsk filial* ett utländskt tillsynsobjekts filial i Finland,

16) *utländsk EES-filial* ett utländskt EES-tillsynsobjekts filial i Finland,

17) *stadgar* tillsynsobjekts bolagsordningar och föreningsstadgar samt stadgar och regler för kreditinstitut i andelslagsform, betalningsinstitut, sparbanker, hypoteksföreningar, pensionsstiftelser, försäkringskassor, arbetslöshetskassor, insättningsgarantifonden, ersättningsfonden för investerarskydd, börser, clearingorganisationer, värdepapperscentraler och placeringsfonder och likaså andra stadgar och regler som Finansinspektionen eller någon annan myndighet i enlighet med bestämmelserna om finansmarknaden fastställer för finansmarknadsaktörer eller som finansmarknadsaktörer annars i enlighet med bestämmelserna om finansmarknaden är

samhet.

skyldiga att iaktta i sin verksamhet,

18) **reglerad marknad** och multilateral handelsplattform reglerade marknader enligt 1 kap.2 § 6 punkten i lagen om handel med finansiella instrument och multilaterala handelsplattformar enligt 7 punkten i den paragrafen,

19) **finansiella instrument** finansiella instrument enligt 1 kap. 10 § i lagen om investeringstjänster.

10 §

Direktionens uppgifter

Direktionen ska i fråga om tillsynen över finansmarknaden

10 §

Direktionens uppgifter

Direktionen ska i fråga om tillsynen över finansmarknaden

4 a) dra försorg om utvecklingen av myndighetsarbetet enligt 3 c §,

16 §

Anmälningsskyldighet

Om Finansinspektionens direktionsmedlemmar, deras ersättare eller tjänstemän har aktier som är föremål för offentlig handel, värdepapper som berättigar till sådana aktier, andra värdepapper som berättigar till sådana värdepapper eller värdepapper vars värde bestäms på basis av ovan nämnda värdepappers värde, ska de i enlighet med 5 kap. 5 a § i värdepappersmarknadslagen göra anmälan om dem till den förteckning som förs av Finansinspektionens direktion.

16 §

Anmälningsskyldighet

Om Finansinspektionens direktionsmedlemmar, deras ersättare eller tjänstemän har aktier som i Finland är föremål för handel på en reglerad marknad eller multilateral handelsplattform och sådana finansiella instrument vars värde bestäms på basis av aktierna i fråga, ska de i enlighet med 16 a § göra anmälan om dem till den förteckning som förs av Finansinspektionens direktion.

16 a §

Insideranmälan

Finansinspektionens direktionsmedlemmar och deras ersättare samt Finansinspektionens tjänstemän ska göra insideranmälan inom en månad efter att ha utnämnts till direktionsmedlem, ersättare eller tjänsteman vid Finansinspektionen.

I insideranmälan ska nämnas

1) omyndig, vars intressebevakare den anmälningsskyldige är,

2) organisationer och stiftelser där den anmälningsskyldige eller en omyndig som avses i 1 punkten direkt eller indirekt har bestämmande inflytande,

3) den anmälningsskyldiges samt en i 1 punkten avsedd omyndigs och en i 2 punkten avsedd organisations eller stiftelses innehav av aktier och sådana finansiella instrument vilkas värde bestäms på basis av aktierna i fråga och som i Finland är föremål för handel på en reglerad marknad eller på en multilateral handelsplattform.

Insideranmälan ska innehålla uppgifter som behövs för att identifiera personen, organisationen eller stiftelsen i fråga samt uppgifter om aktierna och de andra finansiella instrumenten.

De uppgifter som avses i 2 mom. 2 och 3 punkten behöver inte uppges till den del de gäller bostadsaktiebolag, ömsesidiga fastighetsaktiebolag enligt 28 kap. 2 § i lagen om bostadsaktiebolag (1599/2009), ideella föreningar, ekonomiska föreningar eller sådana organisationer som drivs utan vinstsyfte. Om en organisation bedriver regelbunden handel med finansiella instrument, ska emellertid uppgifter om denna organisation lämnas.

Den anmälningsskyldige ska underrätta Finansinspektionen om förändringar i uppgifter som avses i denna paragraf inom 14 dagar från det att förändringen inträffade.

19 §

Rätt att få uppgifter av andra

Vad som i 1 mom. föreskrivs om revisorer tillämpas också på andra som enligt lag är skyldiga att foga sina yttranden eller andra handlingar till prospekt som avses i 2 kap. 3 § i värdepappersmarknadslagen eller som har gett sitt samtycke till att sådana yttranden eller andra handlingar fogas till prospektet.

19 §

Rätt att få uppgifter av andra

Vad som i 1 mom. föreskrivs om revisorer ska tillämpas också på andra som enligt lag är skyldiga att foga sina yttranden eller andra handlingar till prospekt som avses i 4 kap. 1 § i värdepappersmarknadslagen eller som har gett sitt samtycke till att sådana yttranden eller andra handlingar fogas till prospektet.

21 §

*Särskild rätt att få uppgifter i anslutning till
marknadsmisbruk*

Finansinspektionen har utan hinder av sekretessbestämmelserna rätt att av tillsynsobjekt och andra finansmarknadsaktörer och av deras styrelsemedlemmar, verkställande direktör och anställda få de uppgifter som behövs för tillsynen över iakttagandet av vad som i värdepappersmarknadslagen eller med stöd av den föreskrivs om marknadsmisbruk, om offentliggörande av information som påverkar värdet på värdepapper som är föremål för offentlig eller multilateral handel eller om offentlig eller multilateral handel i övrigt, om uppgifterna har samband med

1) värdepapper som är föremål för offentlig eller multilateral handel,

2) värdepapper för vilka det har lämnats in ansökan om upptagande till offentlig eller multilateral handel,

3) värdepapper vars värde bestäms på basis av värdepapper som är föremål för offentlig eller multilateral handel,

4) emittenten av värdepapper som avses i 1–3 punkten,

5) transaktioner eller order med värdepapper som avses i 1–3 punkten.

Finansinspektionen har dessutom rätt att enligt 1 mom. få sådana uppgifter om en specificerad transaktion som behövs för tillsynen enligt 1 mom. av den som

1) handlar på tillsynsobjekts och andra finansmarknadsaktörers vägnar eller för deras räkning,

2) är delaktig i en transaktion eller order som gäller värdepapper enligt 1 mom.,

3) annars av grundad anledning kan antas ha information som avses i 1 mom.

Vad som i denna paragraf föreskrivs om värdepapper gäller också standardiserade optioner och terminer enligt lagen om handel med standardiserade optioner och terminer,

21 §

*Särskild rätt att få uppgifter i anslutning till
marknadsmisbruk*

Finansinspektionen har trots sekretessbestämmelserna rätt att av tillsynsobjekt och andra finansmarknadsaktörer och av deras styrelsemedlemmar, verkställande direktör och anställda få uppgifter som behövs för tillsynen över *efterlevnaden av sådana bestämmelser i värdepappersmarknadslagen eller lagen om handel med finansiella instrument* eller med stöd av *de lagarna utfärdade bestämmelser som gäller* marknadsmisbruk, offentliggörande av information som påverkar värdet av värdepapper som är föremål för handel på en reglerad marknad eller på en multilateral handelsplattform eller handel på en reglerad marknad eller på en multilateral handelsplattform i övrigt, om uppgifterna har samband med

1) värdepapper som är föremål för *handel på en reglerad marknad eller på en multilateral handelsplattform*,

2) värdepapper för vilka det har lämnats in ansökan om upptagande till *handel på en reglerad marknad* eller på en multilateral handelsplattform,

3) värdepapper vars värde bestäms på basis av värdepapper som är föremål för *handel på en reglerad marknad* eller på en multilateral handelsplattform,

4) emittenten av värdepapper som avses i 1–3 punkten,

5) transaktioner eller order med värdepapper som avses i 1–3 punkten.

Finansinspektionen har dessutom sådan rätt som avses i 1 mom. få sådana uppgifter om en specificerad transaktion som *är nödvändiga* för tillsynen enligt 1 mom. av den som

1) handlar på tillsynsobjekts och andra finansmarknadsaktörers vägnar eller för deras räkning,

2) är delaktig i en transaktion eller order som gäller värdepapper enligt 1 mom.,

3) annars av grundad anledning kan antas ha information som avses i 1 mom.

Vad som i denna paragraf föreskrivs om värdepapper gäller *också andra finansiella instrument*.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

derivatavtal som kan jämföras med standardiserade optioner och terminer samt andra derivatavtal som värdepappersmarknadslagen tillämpas på.

Vad som i denna paragraf föreskrivs om offentlig handel och multilateral handel gäller också motsvarande handelsförfarande i andra EES-stater.

22 §

Kallelse att höras

Finansinspektionen har rätt att vid behov kalla in och höra representanter för eller anställda hos juridiska personer som avses i 18, 19 och 21 § eller fysiska personer som avses i de nämnda paragraferna. Då tillämpas förvaltningslagens bestämmelser om muntlig behandling. Den som inte hörsammar en kallelse kan inte föreläggas vite enligt 4 kap. eller påföras någon annan administrativ påföljd enligt det kapitlet.

24 §

Granskningsrätt

Vad som i 1 mom. föreskrivs om tillsynsobjekt och andra finansmarknadsaktörer gäller också företag som i egenskap av ombud för tillsynsobjekt eller andra finansmarknadsaktörer, i egenskap av anknutet ombud enligt 32 § i lagen om värdepappersföretag eller annars på uppdrag av tillsynsobjekt eller andra finansmarknadsaktörer sköter uppgifter i anknytning till dessas affärsverksamhet, bokföring, datasystem, riskhantering eller interna kontroll.

26 §

Återkallande av verksamhetstillstånd samt därmed jämförbara förordnanden om avslutande av verksamhet

Finansinspektionen ska på ansökan återkal-

22 §

Kallelse att höras

Finansinspektionen har rätt att vid behov kalla in och höra representanter för eller anställda hos juridiska personer som avses i 18, 19 och 21 § eller fysiska personer som avses i de nämnda paragraferna. Då tillämpas förvaltningslagens bestämmelser om muntlig behandling. Den som *underlåter att följa* en kallelse kan inte föreläggas vite enligt 33 a § eller påföras en administrativ påföljd enligt 4 kapitlet.

24 §

Granskningsrätt

Vad som i 1 mom. föreskrivs om tillsynsobjekt och andra finansmarknadsaktörer gäller också företag som i egenskap av ombud för tillsynsobjekt eller andra finansmarknadsaktörer, i egenskap av anknutet ombud enligt 7 kap. 7 § i lagen om investeringstjänster eller annars på uppdrag av tillsynsobjekt eller andra finansmarknadsaktörer sköter uppgifter i anslutning till dessas affärsverksamhet, bokföring, datasystem, riskhantering eller interna kontroll.

26 §

Återkallande av verksamhetstillstånd samt därmed jämförbara förordnanden om avslutande av verksamhet

Finansinspektionen ska på ansökan återkal-

la verksamhetstillstånd som den har beviljat ett utländskt kreditinstituts filial i Finland, ett betalningsinstitut, en hypoteksförening, ett försäkringsbolag, ett utländskt försäkringsbolags filial i Finland, ett värdepappersföretag, ett utländskt värdepappersföretags filial i Finland, ett fondbolag, ett utländskt fondbolags filial i Finland eller ett förvaringsinstitut, om tillsynsobjektet inte längre bedriver *tillståndspliktig* verksamhet och på den grunden har ansökt om återkallelse av verksamhetstillståndet. Bestämmelser om återkallelse av koncession för kreditinstitut i aktiebolagsform på ansökan av kreditinstitutet finns i lagen om affärsbanker och andra kreditinstitut i aktiebolagsform (1501/2001), om återkallelse av en sparbanks koncession på ansökan av sparbanken i sparbankslagen (1502/2001) och om återkallelse av koncession för kreditinstitut i andelslagsform på ansökan av kreditinstitutet i lagen om andelsbanker och andra kreditinstitut i andelslagsform.

Vad som i denna paragraf föreskrivs om återkallelse av verksamhetstillstånd tillämpas också på förordnanden om att försäkringsföreningar ska upphöra med sin verksamhet. Vad som i 1 mom. 3 punkten och 2 mom. 1 punkten föreskrivs om återkallelse av verksamhetstillstånd tillämpas också på förordnanden om att pensionsstiftelser och försäkringskassor ska upphöra med sin verksamhet.

27 §

Begränsning av verksamheten

Vad som i denna paragraf föreskrivs om begränsning av verksamheten tillämpas också på begränsning av försäkringsföreningars stadgeenliga verksamhet. I lagen om försäkringsförmedling föreskrivs om förbud mot försäkringsförmedling. Denna paragraf tillämpas inte på centralinstitutet för sammanlutning av inlåningsbanker.

la ett verksamhetstillstånd som den har beviljat ett *tredjelands* kreditinstituts filial i Finland, ett betalningsinstitut, en hypoteksförening, ett försäkringsbolag, ett *tredjelands* försäkringsbolags filial i Finland, ett värdepappersföretag, ett *tredjelands* värdepappersföretags filial i Finland, ett fondbolag, ett *tredjelands* fondbolags filial i Finland eller ett förvaringsinstitut, *om tillsynsobjektet inte längre bedriver verksamhet i enlighet med verksamhetstillståndet och på den grunden har ansökt om återkallelse av det*. Bestämmelser om återkallelse av koncession för kreditinstitut i aktiebolagsform på ansökan av kreditinstitutet finns i lagen om affärsbanker och andra kreditinstitut i aktiebolagsform (1501/2001), om återkallelse av en sparbanks koncession på ansökan av sparbanken i sparbankslagen (1502/2001) och om återkallelse av koncession för kreditinstitut i andelslagsform på ansökan av kreditinstitutet i lagen om andelsbanker och andra kreditinstitut i andelslagsform (1504/2001).

Vad som i denna paragraf föreskrivs om återkallelse av verksamhetstillstånd *ska* tillämpas också på förordnanden om att försäkringsföreningar ska upphöra med sin verksamhet *samt på återkallelse av tillstånd som beviljats sådana värdepappersföretag i tredjeländer som avses i 5 kap. 5 § i lagen om investeringstjänster*. Vad som i 1 mom. 3 punkten och 2 mom. 1 punkten föreskrivs om återkallelse av verksamhetstillstånd *ska* tillämpas också på förordnanden om att pensionsstiftelser och försäkringskassor ska upphöra med sin verksamhet.

27 §

Begränsning av verksamheten

Vad som i denna paragraf föreskrivs om begränsning av verksamheten *ska* tillämpas också på begränsning av försäkringsföreningars stadgeenliga *verksamhet samt på begränsning av tillståndsenlig verksamhet som bedrivs av sådana värdepappersföretag i tredjeländer som avses i 5 kap. 5 § i lagen om investeringstjänster*. Bestämmelser om

förbud mot försäkringsförmedling finns i lagen om försäkringsförmedling. Denna paragraf tillämpas inte på centralinstitutet för sammanslutningen av inlåningsbanker.

28 §

Begränsning av ledningens verksamhet för viss tid

Finansinspektionen kan för viss tid, högst fem år, förbjuda en person att vara medlem eller ersättare i styrelsen, verkställande direktör eller dennes ställföreträdare för ett auktoriserat tillsynsobjekt eller att i övrigt höra till den högsta ledningen, om

1) personen vid skötseln av sina uppgifter har visat uppenbar oskicklighet eller oförsiktighet och om det är uppenbart att detta allvarligt kan äventyra de mål för tillsynen över finansmarknaden som anges i 1 §, eller

2) personen i fråga inte uppfyller de krav på yrkesskicklighet och tillförlitlighet som anges särskilt i lag.

Vad som i föreskrivs i 1 mom. gäller på motsvarande sätt *fondbörs*, försäkringsföreningar, pensionsstiftelser och försäkringskassor samt kreditinstitut, värdepappersföretags, försäkringsbolags, försäkringsföreningars och finans- och försäkringskonglomerats holdingföretag samt företag som avses i 3 kap. 16 § 5 mom. i värdepappersmarknadslagen. Vad som i 1 mom. föreskrivs om verkställande direktör och dennes ställföreträdare gäller på motsvarande sätt en pensionsstiftelses ombudsman och dennes ställföreträdare.

32 a §

Förbud mot förvärv av ägarandel

Finansinspektionen kan, efter att ha mottagit den anmälan som avses i 42 § i kreditinstitutslagen, 41 § i lagen om värdepappersföretag, 16 § i lagen om placeringsfonder, 11 § i lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat, 21 a § i lagen om betalningsinstitut eller 4 kap. 5 § i försäkringsbolagslagen, förbjuda förvärv av en i nämnda paragra-

28 §

Begränsning av ledningens verksamhet för viss tid

Finansinspektionen kan för viss tid, högst fem år, förbjuda en person att vara medlem eller ersättare i styrelsen eller verkställande direktör eller dennes ställföreträdare i ett auktoriserat tillsynsobjekt eller att i övrigt höra till den högsta ledningen, om

1) personen vid skötseln av sina uppgifter har visat uppenbar oskicklighet eller oförsiktighet och om det är uppenbart att detta allvarligt kan äventyra de mål för tillsynen över finansmarknaden som anges i 1 §, eller

2) personen i fråga inte uppfyller de krav på yrkesskicklighet och tillförlitlighet som anges särskilt i lag.

Vad som föreskrivs i 1 mom. gäller på motsvarande sätt försäkringsföreningar, pensionsstiftelser och försäkringskassor samt kreditinstitut, värdepappersföretags, försäkringsbolags, försäkringsföreningars, finans- och försäkringskonglomerats, *värdepapperscentralers, clearingorganisationers och börsers holdingföretag*. Vad som i 1 mom. föreskrivs om verkställande direktör och dennes ställföreträdare gäller på motsvarande sätt en pensionsstiftelses ombudsman och dennes ställföreträdare.

32 a §

Förbud mot förvärv av ägarandelar

Finansinspektionen kan, efter att ha mottagit en anmälan enligt 42 § i kreditinstitutslagen, 7 kap. 14 § i lagen om investeringstjänster, 16 § i lagen om placeringsfonder, 11 § i lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat, 21 a § i lagen om betalningsinstitut, 2 kap. 10 § i lagen om handel med finansiella instrument, 2 kap. 8 § i lagen

fer avsedd ägarandel i ett kreditinstitut, värdepappersföretag, fondbolag, förvaringsinstitut, finans- och försäkringskonglomerats holdingsammanslutning, institut för elektroniska pengar eller försäkringsbolag (*målföretag*), om innehavet av andelen skulle äventyra målföretagets verksamhet enligt sunda och försiktiga affärsprinciper eller, om målföretaget är ett försäkringsbolag, de försäkrade förmånerna, om det finns grundad anledning att misstänka att

1) den anmälningsskyldige inte har ett tillräckligt gott anseende eller en tillräckligt god ekonomisk ställning,

2) tillförlitligheten eller lämpligheten hos målföretagets ledning eller andra tillståndsvillkor äventyras i målföretaget på grund av förvärvet,

3) tillsynen över målföretaget och förutsättningarna för det därtill hörande informationsutbytet mellan myndigheter äventyras på grund av förvärvet, eller att

4) förvärvet har samband med penningtvätt eller finansiering av terrorism.

Finansinspektionen kan förbjuda ett förvärv enligt 1 mom. också om den inte inom den tidsfrist som anges i 32 b § har mottagit de uppgifter som avses i 2 mom. i den paragrafen eller de uppgifter som avses i 42 § 6 mom. i kreditinstitutslagen, 41 § 6 mom. i lagen om värdepappersföretag, 16 § 6 mom. i lagen om placeringsfonder, 11 § 6 mom. i lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat, 21 a § 6 mom. i lagen om betalningsinstitut eller i 4 kap. 5 § 6 mom. i försäkringsbolagslagen.

om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet eller 4 kap. 5 § i försäkringsbolagslagen, förbjuda förvärv av i nämnda paragrafer avsedda ägarandelar i kreditinstitut, värdepappersföretag, fondbolag, förvaringsinstitut, finans- och försäkringskonglomerats *holdingföretag*, institut för elektroniska pengar, *börser, börsers holdingföretag, värdepapperscentraler, värdepapperscentralers holdingföretag, clearingorganisationer, clearingorganisationers holdingföretag eller försäkringsbolag*, om innehavet av andelen skulle äventyra verksamhet enligt sunda och försiktiga affärsprinciper i det företag eller den organisation förvärvet gäller eller, om förvärvet gäller ett försäkringsbolag, de försäkrade förmånerna, om det finns grundad anledning att misstänka att

1) den anmälningsskyldige inte har ett tillräckligt gott anseende eller en tillräckligt god finansiell ställning,

2) tillförlitligheten eller lämpligheten hos *företagets eller organisationens* ledning eller andra tillståndsvillkor äventyras i *företaget eller organisationen* på grund av förvärvet,

3) tillsynen över *företaget eller organisationen* och förutsättningarna för det därtill hörande informationsutbytet mellan myndigheter äventyras på grund av förvärvet, eller

4) förvärvet har samband med penningtvätt eller finansiering av terrorism.

Finansinspektionen kan förbjuda ett förvärv som avses i 1 mom. också om den inte inom den behandlingstid som avses i 32 b § 2 mom. har fått *tilläggsuppgifter* som avses i *det nämnda momentet* eller uppgifter eller *information* som avses i 42 § 6 mom. i kreditinstitutslagen, i 7 kap 14 § 6 mom. i lagen om investeringstjänster, i 16 § 6 mom. i lagen om *placeringsfonder*, i 11 § 6 mom. i lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat, i 21 a § 6 mom. i lagen om betalningsinstitut eller i 4 kap. 5 § 6 mom. i försäkringsbolagslagen. *Finansinspektionen kan likaså förbjuda ett förvärv som avses i 1 mom. om den inte inom två månader efter att ha fått anmälan om förvärv av en ägarandel har fått sådana utredningar som avses i 2 kap. 10 § 5 mom. i lagen om handel med finansiella instrument eller i 2 kap. 8 § 5 mom. i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet. Dessutom kan Fi-*

Finansinspektionen kan när den fattar beslut enligt denna paragraf samtidigt ställa en tidsfrist inom vilken det anmälda förvärvet ska genomföras vid hot om att Finansinspektionen kan vidta de åtgärder som avses i 32 c §.

På förbud mot förvärv av aktier och garantiandelar i ett arbetspensionsförsäkringsbolag tillämpas 7 § i lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag i stället för denna paragraf.

32 b §

Förfarande som tillämpas vid förbud mot förvärv av ägarandel

På behandlingen av en anmälan om förvärv av aktier eller garantiandelar i ett arbetspensionsförsäkringsbolag tillämpas 7 § i lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag i stället för denna paragraf.

nansinspektionen förbjuda förvärv om den inte på begäran har fått utredningar som avses i 32 b § 1 mom. inom 60 vardagar efter att den sänt den anmälningsskyldige meddelande om de saknade utredningarna.

Finansinspektionen kan när den fattar beslut enligt denna paragraf samtidigt bestämma en tidsfrist inom vilken det anmälda förvärvet ska genomföras vid *äventyr* att Finansinspektionen kan vidta åtgärder enligt 32 c §.

På förbud mot förvärv av aktier och garantiandelar i arbetspensionsförsäkringsbolag ska i stället för denna paragraf tillämpas 7 § i lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag.

32 b §

Förfarande som tillämpas vid förbud mot förvärv av ägarandel

Om den anmälningsskyldige är ett utländskt EES-tillsynsobjekt eller moderföretag till ett sådant eller en fysisk eller juridisk person som i ett utländskt EES-tillsynsobjekt eller i ett moderföretag till ett sådant har bestämmande inflytande enligt 1 kap. 5 § i bokföringslagen, ska Finansinspektionen vid beslutsfattandet samarbeta med den EES-tillsynsmyndighet som svarar för tillsynen över det utländska EES-tillsynsobjektet samt, om förvärvet gäller ett finans- och försäkringskonglomerats holdingsammanslutning, med de andra centrala tillsynsmyndigheter som avses i lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat. Av beslutet ska framgå de i detta moment avsedda utländska tillsynsmyndigheternas ståndpunkt i fråga om förvärvet.

I stället för denna paragraf ska på

1) behandling av anmälningar om förvärv av aktier eller garantiandelar i arbetspensionsbolag tillämpas 7 § i lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag,

2) behandling av anmälningar om förvärv av ägarandelar i börser och börsers holdingföretag tillämpas 2 kap. 11 § i lagen om handel med finansiella instrument,

3) behandling av anmälningar om förvärv av ägarandelar i värdepapperscentraler och

värdepapperscentralers holdingföretag tilllämpas 2 kap. 9 § i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet, 4) behandling av anmälningar om förvärv av ägarandelar i clearingorganisationer och clearingorganisationers holdingföretag tilllämpas 2 kap. 9 § i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet

32 c §

Begränsning av de rättigheter som grundar sig på aktier och andelar

Finansinspektionen kan förbjuda en aktie- eller andelsägare att utöva rösträtt i ett kreditinstitut, värdepappersföretag, fondbolag, förvaringsinstitut, finans- och försäkringskonglomerats holdingsammanslutning, institut för elektroniska pengar eller försäkringsbolag för högst ett år i sänder, om

1) *den* anmälan om förvärv av aktier eller andelar som avses i 42 § i kreditinstitutslagen, 41 § i lagen om värdepappersföretag, 16 § i lagen om placeringsfonder, 11 § i lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat, 21 a § i lagen om betalningsinstitut eller 4 kap. 5 § i försäkringsbolagslagen inte har gjorts,

2) aktierna eller andelarna har förvärvats trots Finansinspektionens förbud enligt 32 a §, eller om

3) det innehav som överskrider den gräns för innehav som avses i lagrummen enligt 1 punkten äventyrar målföretagets verksamhet enligt sunda och försiktiga affärsprinciper eller, om målföretaget är ett försäkringsbolag, de försäkrade förmånerna, på det sätt som avses i 32 a §.

32 c §

Begränsning av de rättigheter som grundar sig på aktier och andelar

Finansinspektionen kan för högst ett år i sänder förbjuda aktie- eller andelsägare att utöva rösträtt i kreditinstitut, värdepappersföretag, fondbolag, förvaringsinstitut, finans- och försäkringskonglomerats holdingföretag, börser, börsers holdingföretag, värdepapperscentraler, värdepapperscentralers holdingföretag, clearingorganisationer, clearingorganisationers holdingföretag eller försäkringsbolag, om

1) anmälan om förvärv av aktier eller andelar *inte har gjorts* enligt 42 § i kreditinstitutslagen, 7 kap. 14 § i lagen om investeringstjänster, 16 § i lagen om placeringsfonder, 11 § i lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat, 21 a § i lagen om betalningsinstitut, 2 kap. 10 § i lagen om handel med finansiella instrument, 2 kap. 8 § i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet eller 4 kap. 5 § i försäkringsbolagslagen,

2) aktier eller andelar har förvärvats trots Finansinspektionens förbud enligt 32 a §, eller

3) innehav som överskrider den gräns som anges i de paragrafer som nämns i 1 punkten äventyrar verksamhet enligt sunda och försiktiga affärsprinciper på det sätt som avses i 32 a § i det företag eller den organisation förvärvet gäller eller, om bolaget förvärvet gäller är ett försäkringsbolag, de försäkrade förmånerna.

33 §

33 §

*Verkställighetsförbud och rättelseuppmaning**Verkställighetsförbud och rättelseuppmaning*

I stället för denna paragraf tillämpas

1) 48 och 49 § på förbud som gäller marknadsföring, användning av avtalsvillkor eller annat förfarande i kundförhållanden enligt 45 §,

2) 7 kap. 2 § i värdepappersmarknadslagen på förbud som gäller marknadsföring eller förvärv av värdepapper eller förbud att fortsätta offentlig eller multilateral handel med värdepapper,

3) 61 § på utländska EES-filialer om inte annat följer av 1 punkten.

Bestämmelser om Finansinspektionens rätt att

1) förbjuda utländska EES-filialers och andra utländska tillsynsobjekts verksamhet finns i 61 §,

2) förbjuda verksamhet som strider mot värdepappersmarknadslagen i samband med erbjudande av och handel med värdepapper och uppfyllande av skyldigheten att informera om värdepapper samt att förordna att ett förfarande ska rättas finns i 17 kap. 2 § i värdepappersmarknadslagen,

3) förbjuda börsen att ordna handel med finansiella instrument finns i 2 kap. 32 § i lagen om handel med finansiella instrument,

4) förbjuda en marknadsplatsoperatör som ordnar multilateral handel att ordna handel med finansiella instrument finns i 4 kap. 8 § i lagen om handel med finansiella instrument,

5) förbjuda en systematisk internhandlare att ordna interna transaktioner med finansiella instrument finns i 5 kap. 6 § i lagen om handel med finansiella instrument.

33 a §

Vite

Om ett tillsynsobjekt eller en annan finansmarknadsaktör försummar att i sin verksamhet följa bestämmelserna om finansmarknaden eller föreskrifter som har utfärdats med stöd av dem, ett verkställighetsförbud eller en rättelseuppmaning som Finansinspektionen har utfärdat med stöd av 33 § eller något annat förordnande eller förbud som Finansinspektionen har utfärdat med stöd av lag, villkoren i sitt verksamhetstillstånd eller stadgarna om sin verksamhet, kan Finansinspektionen vid vite ålägga tillsynsobjektet eller finansmarknadsaktören att fullgöra sin skyldighet, om försummelsen inte är obetydlig. Vad som föreskrivs i detta moment ska dessutom tillämpas på andra företag som hör till ett konglomerat enligt lagen

om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat och som försummar att iaktta sina skyldigheter enligt den lagen eller enligt föreskrifter som har utfärdats med stöd av den.

Finansinspektionen kan vid vite ålägga den som avses i 18, 19, 21, 23 och 24 § att fullgöra sin skyldighet enligt de paragraferna, om försummelsen inte är obetydlig.

En fysisk persons informationsskyldighet enligt denna lag får inte förenas med vite när det finns anledning att misstänka personen för brott och informationen har samband med det ärende som brottsmisstanken hänförs till.

Vitet döms ut av Finansinspektionen, om inte annat föreskrivs separat någon annanstans i lag. På föreläggande och utdömande av vite tillämpas i övrigt viteslagen (1113/1990).

37 §

Tillsyn över att internationella redovisningsstandarder iakttas

Finansinspektionen övervakar att bokföringsskyldiga som enligt bokföringslagen eller någon annan lag är skyldiga att i sitt bokslut tillämpa de internationella redovisningsstandarder som avses i 7 a kap. i bokföringslagen (*IFRS-bokföringsskyldig*) iakttar de nämnda standarderna. Vad som i denna paragraf föreskrivs om bokslut ska på motsvarande sätt tillämpas på verksamhetsberättelser, bokslutskommunikéer, delårsrapporter och årsrapporter.

37 §

Tillsyn över att internationella redovisningsstandarder iakttas

Finansinspektionen övervakar att bokföringsskyldiga som enligt bokföringslagen eller någon annan lag är skyldiga att i sitt bokslut tillämpa de internationella redovisningsstandarder som avses i 7 a kap. i bokföringslagen (*IFRS-bokföringsskyldig*) iakttar de nämnda standarderna. Vad som i denna paragraf föreskrivs om bokslut ska på motsvarande sätt tillämpas på verksamhetsberättelser, bokslutskommunikéer och *delårsrapporter*.

4 kap

Administrativa påföljder

38 §

Vite

Om ett tillsynsobjekt eller en annan finansmarknadsaktör försummar att i sin verksamhet följa bestämmelserna om finansmarknaden eller föreskrifter som har utfärdats med

4 kap.

Administrativa påföljder

38 §

Ordningsavgift

Finansinspektionen ska ålägga den att betala ordningsavgift som uppsåtligen eller av oaktsamhet

1) försummar eller bryter mot skyldigheten

stöd av dem, ett verkställighetsförbud som Finansinspektionen har utfärdat med stöd av 33 § eller något annat förordnande eller förbud som Finansinspektionen har utfärdat med stöd av lag eller villkoren i sitt verksamhetstillstånd eller stadgarna om sin verksamhet, kan Finansinspektionen vid vite ålägga tillsynsobjektet eller finansmarknadsaktören att fullgöra sin skyldighet, om försummelsen inte är obetydlig. Vad som föreskrivs i detta moment tillämpas dessutom på andra företag som hör till ett konglomerat enligt lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat och som försummar att iaktta sina skyldigheter enligt den nämnda lagen eller enligt föreskrifter som har utfärdats med stöd av den.

Finansinspektionen kan vid vite ålägga en person som avses i 18, 19 och 21–24 § att fullgöra sin skyldighet enligt den nämnda paragrafen, om försummelsen inte är obetydlig. En fysisk persons informationsskyldighet enligt denna lag får inte förenas med vite då det finns anledning att misstänka personen för brott och informationen har samband med det ärende som brottsmisstanken hänför sig till och inte heller för fullgörande av en skyldighet enligt 22 §.

Vitet döms ut av Finansinspektionen om inte annat föreskrivs särskilt någon annanstans i lag. På föreläggande och utdömande av vite tillämpas i övrigt viteslagen (1113/1990).

I stället för denna paragraf tillämpas 48 och 49 § på vite som gäller marknadsföring, användning av avtalsvillkor eller andra förfaranden i kundförhållanden enligt 45 §.

39 §

Ordningsavgift

Finansinspektionen kan ålägga den att betala ordningsavgift som

1) försummar eller bryter mot sin skyldighet att ge Finansinspektionen sådana uppgifter som avses i 18 § 2 eller 3 mom. eller andra uppgifter som enligt bestämmelser eller

att lämna Finansinspektionen uppgifter enligt 18 § 2 eller 3 mom. eller annan information som enligt bestämmelser eller föreskrifter regelbundet ska ges Finansinspektionen för att den ska kunna fullgöra sina lagstadgade uppgifter,

2) försummar eller bryter mot 15 kap. 1 § i värdepappersmarknadslagen, 15 kap. 1 § i lagen om investeringstjänster, 10 kap. 1 § i lagen om handel med finansiella instrument, mot 8 kap. 8 § i lagen om värdeandelssystem och clearingverksamhet, mot de begränsningar gällande placering av medel som föreskrivs i 11 kap. i lagen om placeringsfonder, mot vad som i 93 § i lagen om placeringsfonder föreskrivs om utarbetande av faktablad, mot anmälningsskyldigheten enligt 99–101 § i den sist nämnda lagen eller mot skyldigheten att föra insiderregister för fondbolag enligt 101 a § i den sist nämnda lagen.

Ordningsavgiftens belopp baseras på en helhetsbedömning. Beloppet ska bestämmas med beaktande åtminstone av förfarandets art, omfattning och varaktighet. För juridiska personer är ordningsavgiften minst 5 000 och högst 100 000 euro. För fysiska personer är ordningsavgiften minst 500 och högst 10 000 euro.

Ordningsavgiften ska betalas till staten.

Om gärningen eller försummelsen är särskilt klandervärd kan i stället för ordningsavgift påföras en påföljdsavgift.

39 §

Offentlig varning

Finansinspektionen ska meddela tillsynsobjekt och andra finansmarknadsaktörer offentlig varning om de uppsåtligen eller av oaktamhet handlar i strid med andra bestämmelser om finansmarknaden än de som avses i 38 § 1 mom. eller 40 § 1 mom. eller i strid

föreskrifter regelbundet ska lämnas in för att Finansinspektionen ska kunna fullgöra sina lagstadgade uppgifter,

2) försummar eller bryter mot sin anmälningsskyldighet eller registreringskyldighet enligt 5 kap. 4, 5 a eller 6–11 § i värdepappersmarknadslagen eller 99 eller 100 § i lagen om placeringsfonder eller en motsvarande skyldighet som gäller standardiserade optioner eller terminer,

3) bryter mot placeringsbegränsningarna enligt 11 kap. i lagen om placeringsfonder eller enligt en placeringsfonds stadgar,

4) försummar att offentliggöra en årlig sammanställning enligt 2 kap. 10 c § i värdepappersmarknadslagen, eller

5) försummar att utarbeta ett faktablad som avses i 93 § i lagen om placeringsfonder.

Hos en juridisk person kan tas ut minst 500 och högst 10 000 euro i ordningsavgift. Hos en fysisk person kan tas ut minst 50 och högst 1 000 euro i ordningsavgift. Ordningsavgiften ska betalas till staten.

40 §

Offentlig anmärkning

Finansinspektionen kan tilldela tillsynsobjekt och andra finansmarknadsaktörer en offentlig anmärkning om de uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot bestämmelserna om finansmarknaden eller mot föreskrifter som har utfärdats med stöd av dem. Ett tillsynsobjekt kan tilldelas en offentlig anmärkning också om det uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot villkoren i sitt verksamhetstillstånd eller stadgarna om sin verksamhet. En offentlig anmärkning kan ges under förutsättning att ärendet som helhet betraktat inte föranleder strängare åtgärder. (30.12.2010/1360)

Offentlig anmärkning kan även tilldelas andra än i 1 mom. avsedda personer som på något annat sätt än enligt 51 kap. i strafflagen underlåter att iaktta eller bryter mot vad som i värdepappersmarknadslagen eller med stöd av den föreskrivs om

1) marknadsmissbruk,

2) offentliggörande av information som påverkar värdet på värdepapper som är föremål

med föreskrifter som utfärdats med stöd av dessa bestämmelser. Ett tillsynsobjekt ska också meddelas offentlig varning om tillsynsobjektet uppsåtligen eller av oaktsamhet handlar i strid med villkoren i sitt verksamhetstillstånd eller i strid med de stadgar som gäller verksamheten.

En offentlig varning kan meddelas under förutsättning att ärendet bedömt som en helhet inte föranleder strängare åtgärder. Om en gärning eller försummelse som avses i 1 mom. är särskilt klandervärd kan i stället för offentlig varning påföras en påföljdsavgift.

40 §

Påföljdsavgift

Påföljdsavgift ska påföras den som uppsåtligen eller av oaktsamhet försummar eller bryter mot de bestämmelser som avses i 15 kap. 2 § i värdepappersmarknadslagen, i 15 kap. 2 § i lagen om investeringstjänster, i 10 kap. 2 § i lagen om handel med finansiella instrument, i 15 § i lagen om värdepapperskonton eller i 8 kap. 9 § i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet.

Påföljdsavgift kan påföras under förutsättning att ärendet betraktat som en helhet inte ger anledning till strängare åtgärder. Trots att en gärning eller en försummelse kan bedömas uppfylla rekvisiten för något annat än grovt brott enligt 51 kap. i strafflagen men gärningen eller försummelsen med hänsyn till dess menlighet eller gärningsmannens

för offentlig handel eller för motsvarande handel i en annan EES-stat eller för vilka en ansökan om upptagande till sådan handel har lämnats in,

3) offentliggörande av information som påverkar värdet på värdepapper som är föremål för multilateral handel på en mäklarlista,

4) informationsskyldighet som gäller erbjudande av värdepapper eller upptagande av värdepapper till handel enligt 2 punkten, eller

5) offentliga uppköpserbjudanden och köpebud eller skyldighet att ge anbud.

Offentlig anmärkning kan tilldelas en person som avses i 2 mom. också om denne underlåter att iaktta eller bryter mot förordningar som Europeiska gemenskapernas kommission har antagit för genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/71/EG om de prospekt som ska offentliggöras när värdepapper erbjuds till allmänheten eller tas upp till handel och om ändring av direktiv 2001/34/EG, nedan direktiv 2003/71/EG.

En fysisk person kan tilldelas offentlig anmärkning om denne förfar i strid med bestämmelser eller föreskrifter som är personligen förpliktande.

Offentlig anmärkning kan inte tilldelas om tillsynsobjektet, finansmarknadsaktören eller en annan person som avses i 2 mom. omedelbart efter att ha upptäckt felet eller försummelsen självmant har vidtagit tillräckliga rättsåtgärder och om det inte är fråga om allvarliga eller upprepade fel eller försummelser.

En offentlig anmärkning offentliggörs på det sätt som Finansinspektionen beslutar. När det är fråga om smärre fel eller försummelser kan Finansinspektionen besluta att anmärkningen inte ska offentliggöras.

Av informationen om en offentlig anmärkning ska framgå om beslutet om anmärkningen har vunnit laga kraft. Om besvärinstansen upphäver beslutet ska Finansinspektionen informera om besvärinstansens beslut på motsvarande sätt som den har informerat om den offentliga anmärkningen.

När en offentlig anmärkning tilldelas i ett ärende som gäller marknadsföring, användning av avtalsvillkor eller annat förfarande i ett kundförhållande enligt 45 § ska 48 och 49 § iakttas.

Vad som föreskrivs i denna paragraf påver-

skuld sådan den framgår av gärningen samt med beaktande av övriga omständigheter i anslutning till gärningen eller försummelsen ska anses ringa bedömd som en helhet, kan Finansinspektionen dock påföra en påföljdsavgift och avstå från att anmäla ärendet till förundersökningsmyndigheten.

kar inte Finansinspektionens skyldighet att producera och distribuera information om sin verksamhet i enlighet med vad som särskilt föreskrivs om saken.

41 §

Offentlig varning

Finansinspektionen kan tilldela dem som avses i 40 § offentlig varning om förfarandena eller försummelserna enligt den paragrafen är fortgående eller upprepade eller annars så klandervärda att en offentlig anmärkning inte kan anses vara en tillräcklig påföljd. På offentlig varning ska i övrigt tillämpas vad som i 40 § föreskrivs om offentlig anmärkning.

41 §

Påförande av påföljdsavgift

En påföljdsavgift som uppgår till högst en miljon euro påförs av Finansinspektionen. I annat fall påförs påföljdsavgiften av marknadsdomstolen, på framställning av Finansinspektionen.

Påföljdsavgiftens belopp baseras på en helhetsbedömning. När beloppet bestäms ska hänsyn tas åtminstone till gärningens art, omfattning och varaktighet samt den avgiftsskyldiges finansiella ställning. Avgiften får utgöra högst tio procent av en juridisk persons omsättning under året före gärningen eller försummelsen, dock högst tio miljoner euro. Om bokslutet inte är klart då påföljdsavgiften bestäms ska avgiften bestämmas på basis av omsättningen enligt bokslutet för föregående år. Om den juridiska personen nyligen har inlett sin verksamhet och något bokslut inte finns att tillgå, kan omsättningen uppskattas på basis av annan tillgänglig utredning.

En fysisk person får påföras en påföljdsavgift som utgör högst tio procent av dennes inkomster enligt senast verkställda beskattning, dock högst 100 000 euro. Om inkomsterna inte tillförlitligt kan utredas utifrån beskattningsuppgifterna eller om de väsentligen har förändrats sedan den senast verkställda beskattningen, kan de uppskattas på basis av annan tillgänglig utredning.

Om en påföljdsavgift som påförs en fysisk person som tillhandahåller tjänster på finansmarknaden hänför sig till dennes näringsverksamhet som övervakas med stöd av 5 § 17 punkten, får påföljdsavgiften utgöra högst tio procent av dennes inkomster av sådan näringsverksamhet enligt den senast verkställda beskattningen, dock högst 2,5 miljoner euro.

Påföljdsavgiften ska betalas till staten.

42 §

Påföljdsavgift

Finansinspektionen kan utöver att tilldela offentlig varning ålägga tillsynsobjekt och andra finansmarknadsaktörer, som är juridiska personer, att betala påföljdsavgift, om de uppsåtligen eller av oaktsamhet

1) på något annat sätt än enligt 51 kap. i strafflagen eller 8 kap. i värdepappersmarknadslagen underlåter att iaktta eller bryter mot bestämmelserna i 1 kap. 2 b § eller 2 eller 6 kap. i värdepappersmarknadslagen eller med stöd av dem utfärda föreskrifter om marknadsföring, emission och erbjudande av värdepapper samt om informationskyldighet, offentliga köpeanbud eller skyldighet att ge anbud,

2) på något annat sätt än enligt 51 kap. i strafflagen underlåter att iaktta eller bryter mot bestämmelserna i 5 kap. 2 eller 12 § i värdepappersmarknadslagen eller föreskrifter som utfärdats med stöd av 15 § i det nämnda kapitlet, eller

3) på något annat sätt än enligt 51 kap. i strafflagen underlåter att iaktta eller bryter mot de förordningar som Europeiska gemenskapernas kommission har antagit om genomförande av direktiv 2003/71/EG.

Påföljdsavgift kan påföras också andra än i 1 mom. avsedda personer som på något annat sätt än enligt 51 kap. i strafflagen underlåter att iaktta eller bryter mot värdepappersmarknadslagens i 1 mom. nämnda bestämmelser eller med stöd av dem utfärdade föreskrifter om

1) utnyttjande av insiderinformation eller om kursmanipulation,

2) offentliggörande av information som påverkar värdet på värdepapper som är föremål för offentlig handel eller för motsvarande handel i en annan EES-stat eller för vilka en ansökan om upptagande till sådan handel har lämnats in,

3) offentliggörande av information som påverkar värdet på värdepapper som är föremål för multilateral handel på en mäklarlista,

42 §

Avstående från administrativ påföljd

Finansinspektionen kan avstå från att påföra ordningsavgift eller avstå från att meddela offentlig varning om

1) den som avses i 38 eller 39 § självant har vidtagit tillräckliga korrigerande åtgärder omedelbart efter att ha upptäckt felet, utan dröjsmål har anmält felet till Finansinspektionen och om det inte är fråga om allvarliga eller upprepade fel eller försummelser,

2) det felaktiga förfarandet kan anses vara obetydligt, eller om

3) det annars måste anses vara uppenbart oskäligt att påföra ordningsavgift eller meddela offentlig varning.

Finansinspektionen kan i stället för att påföra en påföljdsavgift meddela en offentlig varning på de grunder som föreskrivs i 1 mom. 2 och 3 punkten.

4) informationsskyldighet som gäller erbjudande av värdepapper eller upptagande av värdepapper till sådan handel som avses i 2 punkten, eller

5) offentliga uppköpserbjudanden och köpebud eller skyldighet att ge anbud.

Påföljdsavgift kan påföras andra personer än sådana som avses i 1 mom. också om de underlåter att iaktta eller bryter mot de förordningar som Europeiska gemenskapernas kommission har antagit för genomförande av direktiv 2003/71/EG.

En förutsättning för att påföljdsavgift ska kunna påföras är dessutom att förfarandena eller försummelserna är fortgående, upprepa- de eller planmässiga eller annars så klander- värda att enbart en varning inte kan anses vara en tillräcklig påföljd, och att gärningarna eller försummelserna som helhet betraktade inte föranleder strängare åtgärder.

Vad som ovan i denna paragraf föreskrivs om värdepapper gäller på motsvarande sätt standardiserade optioner och terminer.

43 §

Övriga förutsättningar för ordningsavgift och påföljdsavgift

Ordningsavgift eller påföljdsavgift kan inte påföras om ett ärende som gäller samma förseelse är föremål för förundersökning eller åtalsprövning eller vid en domstol behandlas som brottmål. Avgifterna kan inte heller påföras om en lagakraftvunnen dom dömts ut för samma förseelse.

Påföljdsavgiften ska påföras med beaktande av förfarandets art, omfattning och planmäs- sighet samt den vinning som eftersträvats ge- nom förfarandet och den skada som det åsamkat. En juridisk person kan påföras minst 500 och högst 200 000 euro i påföljdsavgift, dock högst 10 procent av den juridiska perso- nens omsättning för den räkenskapsperiod som föregick påförandet av avgiften. En fy- sisk person kan påföras minst 100 och högst 10 000 euro i påföljdsavgift.

Påföljdsavgift ska betalas till staten.

Ordningsavgift eller påföljdsavgift kan inte påföras en person som misstänks för samma gärning i en förundersökning, i en åtalspröv- ning eller i ett brottmål som behandlas i domstol. Ordningsavgift eller påföljdsavgift kan inte heller påföras den som har dömts för samma gärning genom en lagakraftvun- nen dom.

43 §

Offentliggörande av ordningsavgift, offent- lig varning och påföljdsavgift

Finansinspektionen ska offentliggöra ord- ningsavgifter, offentliga varningar och på- följsavgifter som påförts eller meddelats av den samt påföljdsavgifter som påförts av marknadsdomstolen. När en påföljd offent- liggörs ska det framgå om beslutet att påföra eller meddela påföljden har vunnit laga kraft. Om besvärmyndigheten upphäver beslutet ska Finansinspektionen offentliggöra be- svärmyndighetens beslut på motsvarande sätt som påförandet eller fastställelsen av på- följen har offentliggjorts.

43 a §

Verkställighet och återbetalning av ordningsavgift och påföljdsavgift

Rättsregistercentralen sköter verkställigheten av ordningsavgifter och påföljdsavgifter. Närmare bestämmelser om verkställigheten utfärdas genom förordning av statsrådet.

Rättsregistercentralen återbetalar på ansökan en redan betald påföljdsavgift, om det med stöd av 51 kap. 1—5 § i strafflagen döms ut straff för samma gärning som påföljdsavgiften påförts för.

43 b §

Behandling av ärenden i marknadsdomstolen

Ärenden som gäller ordningsavgift, offentlig varning och påföljdsavgift inleds vid marknadsdomstolen på framställning av Finansinspektionen eller genom besvär som anförs av den som Finansinspektionen har påfört påföljden. Bestämmelser om besvär finns i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Finansinspektionens framställning om påförande av påföljdsavgift ska göras skriftligen. I framställningen ska det nämnas

- 1) namn på, hemort för och adress till den som yrkandet avser,*
- 2) yrkandet och dess grunder, samt*
- 3) de fakta och handlingar som Finansinspektionen åberopar.*

Efter att framställningen eller besvären kommit in till marknadsdomstolen ska ärendet före behandlingen förberedas under ledning av överdomaren eller en marknadsrättsdomare så att det kan avgöras utan dröjsmål. Ingen förberedelse behövs om framställningen eller besvären avvisas eller omedelbart förkastas som ogrundade.

Vid förberedelsen ska de som är delaktiga i ärendet ges tillfälle att muntligen eller skriftligen bemöta framställningen eller besvären. Marknadsdomstolen vidtar de åtgärder som behövs för att höra Finansinspektionen. Förberedelsen får avslutas trots att en delaktig inte har avgett det bemötande som begärts

med anledning av framställningen eller besvären.

44 §

Verkställighet och återbetalning av ordningsavgifter och påföljdsavgifter

Rättsregistercentralen sköter verkställigheten av ordningsavgifter och påföljdsavgifter. Närmare bestämmelser om verkställigheten utfärdas genom förordning av statsrådet.

Rättsregistercentralen återbetalar på ansökan en redan betald påföljdsavgift, om det med stöd av 51 kap. 1–5 § i strafflagen döms ut straff för samma gärning på grundval av vilken påföljdsavgiften påförts

44 §

Skyldigheten att infinna sig till marknadsdomstolens sammanträde och uppvisa handlingar

Marknadsdomstolen kan ålägga en part att infinna sig till sammanträdet och att lägga fram sin affärskorrespondens, sin bokföring, sina protokoll och övriga handlingar som klarlägger ärendet. Om skyldigheten att lägga fram handlingar inte fullgörs eller om parten utan laga hinder uteblir från marknadsdomstolens sammanträde, kan parten vid vite åläggas att visa upp handlingarna eller infinna sig till sammanträdet.

Bestämmelser om behandling och utredning av ärenden finns i övrigt i förvaltningsprocesslagen och i marknadsdomstolslagen (1527/2001). Särskilda bestämmelser gäller för behandlingens och handlingarnas offentlighet.

5 kap

Tillsyn över kundskyddet

45 §

Tillämpningsområdet för bestämmelserna om tillsyn över kundskyddet

Finansinspektionen övervakar i enlighet med detta kapitel att kreditinstitut, betalningsinstitut, försäkringsbolag, försäkringsföreningar, försäkringsmäklare, värdepappersföretag, fondbolag och fondbörser iakttar de på dem tillämpliga bestämmelserna om marknadsföring och användning av avtalsvillkor samt om annat sådant förfarande i kundförhållanden som från kundens synpunkt är olämpligt eller strider mot god sed. I värdepappersmarknadslagen föreskrivs om tillsyn över efterlevnaden av bestämmelserna om marknadsföring av värdepapper och derivatinstrument.

Vad som föreskrivs i 1 mom. tillämpas

5 kap.

Kundskydd

45 §

Tillämpningsområdet för bestämmelserna om tillsyn över kundskyddet

Finansinspektionen ska övervaka att tillsynsobjekten och försäkringsförmedlare iakttar de bestämmelser som är tillämpliga på dem när det gäller marknadsföring, användning av avtalsvillkor och andra sådana förfaranden i kundförhållanden som från kundens synpunkt strider mot god sed eller annars är otillbörliga. Bestämmelser om tillsynen över efterlevnaden av bestämmelserna om marknadsföring av finansiella instrument finns dessutom i värdepappersmarknadslagen, i lagen om investeringstjänster och annanstans i lag.

Vad som föreskrivs i 1 mom. tillämpas

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

dessutom på utländska filialer, andra utländska tillsynsobjekt som tillhandahåller tjänster i Finland utan att etablera filial och utländska försäkringsmäklare till den del som Finansinspektionen är behörig myndighet att övervaka efterlevnaden av de på dem tillämpliga bestämmelser som avses i 1 mom.

dessutom på utländska filialer, andra utländska tillsynsobjekt som tillhandahåller tjänster i Finland utan att etablera filial och på utländska försäkringsförmedlare, till den del som Finansinspektionen är behörig myndighet att övervaka efterlevnaden av de i 1 mom. *avsedda bestämmelser som är tillämpliga på dessa.*

47 §

Konsumentombudsmannens utlåtande

Innan Finansinspektionen vidtar åtgärder enligt detta kapitel ska den be konsumentombudsmannen ge ett utlåtande, om den observerar att en finansmarknadsaktör som avses i 45 § handlar i strid med konsumentskyddslagen (38/1978) vid tillämpningen av de bestämmelser som avses i den nämnda paragrafen.

47 §

Konsumentombudsmannens yttrande

Innan Finansinspektionen vidtar åtgärder enligt 33 eller 33 a § eller 4 kap. ska den be konsumentombudsmannen ge ett *yttrande*, om den observerar att en finansmarknadsaktör som avses i 45 § handlar i strid med konsumentskyddslagen (38/1978) vid tillämpningen av de bestämmelser som avses i den nämnda paragrafen.

48 §

Toimintakielto ja muut seuraamukset

Finanssivalvonta voi, jos se asiakkaan- tai sijoittajansuojan kannalta on tarpeellista, antaa julkisen huomautuksen niin kuin 40 §:ssä säädetään tai julkisen varoituksen niin kuin 41 §:ssä säädetään taikka kieltää 45 §:ssä tarkoitettujen säännösten tai niiden nojalla annettujen määräysten tai 45 §:ssä tarkoitettun palveluntarjoajan toimintaa koskevien sääntöjen vastaisen menettelyn jatkamisen taikka tällaisen tai siihen rinnastettavan menettelyn uudistamisen.

Finanssivalvonta voi määrätä 1 momentissa tarkoitettun kiellon myös väliaikaisena, jolloin kiello on voimassa kunnes asia on lopullisesti ratkaistu.

Finanssivalvonta voi asettaa määräämänsä kiellon tehosteeksi uhkasakon. Uhkasakon tuomitsee maksettavaksi markkinaoikeus.

Finanssivalvonnan 1–3 momentissa tarkoitettuun päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

(upphävs)

49 §

(upphävs)

Asian saattaminen markkinaoikeuteen

Edellä 45 §:ssä tarkoitettu palveluntarjoaja voi saattaa 48 §:n 1 ja 3 momentissa tarkoitettua päätöksen markkinaoikeuden käsiteltäväksi 30 päivän kuluessa Finanssivalvonnan päätöksestä tiedon saatuaan. Muutoin päätös jää pysyväksi.

51 §

Särskilt samarbete för att förhindra marknadsmissbruk

Finansinspektionen ska, när den får kännedom om eller misstänker marknadsmissbruk, underrätta tillsynsmyndigheten i den EES-stat där verksamheten bedrivs eller där de finansiella instrument som påverkas av verksamheten är föremål för handel som motsvarar offentlig handel eller har ansökts bli föremål för sådan handel.

Finansinspektionen ska på begäran av utländska EES-tillsynsmyndigheter undersöka marknadsmissbruk. Anställda hos den myndighet som framställt begäran har rätt att delta i undersökningen.

54 §

Tillsyn över utländska tillsynsobjekt eller utländska clearingorganisationer från stater utanför EES och samarbete med andra än EES-staters tillsynsmyndigheter

Finansinspektionen ska ha ett ändamålsenligt samarbete med de tillsynsmyndigheter som motsvarar Finansinspektionen i andra än EES-stater i följande fall:

1) tillsynsmyndigheten utövar tillsyn över företag som har etablerat eller planerar att etablera filial eller representation i Finland,

2) ett tillsynsobjekt har etablerat eller planerar att etablera filial i en sådan stat,

3) värdepapper som har emitterats av fin-

51 §

Särskilt samarbete för att förhindra marknadsmissbruk

Finansinspektionen ska, när den får kännedom om eller misstänker marknadsmissbruk, underrätta tillsynsmyndigheten i den EES-stat där verksamheten bedrivs eller där de finansiella instrument som påverkas av verksamheten är föremål för handel på en reglerad marknad eller på en multilateral handelsplattform eller har ansökts bli föremål för sådan handel.

Finansinspektionen ska på begäran av utländska EES-tillsynsmyndigheter undersöka marknadsmissbruk. Anställda hos den myndighet som framställt begäran har rätt att delta i undersökningen.

54 §

Tillsyn över tredjeländers tillsynsobjekt och utländska clearingorganisationer samt samarbete med tredjeländers tillsynsmyndigheter

Finansinspektionen ska ha ett ändamålsenligt samarbete med sådana tillsynsmyndigheter i tredjeländer

1) som utövar tillsyn över företag som har etablerat eller planerar att etablera filial i Finland eller över kreditinstitut som har etablerat eller planerar att etablera representation i Finland,

2) där tillsynsobjekt har etablerat eller planerar att etablera filial,

3) där värdepapper som har emitterats av

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

ländska företag är föremål för handel som motsvarar offentlig eller multilateral handel i en sådan stat,

4) tillsynsmyndigheten utövar tillsyn över företag som har emitterat värdepapper som är föremål för offentlig eller multilateral handel i Finland,

5) då en utländsk clearingorganisation eller annan organisation som står under dess tillsyn bedriver verksamhet som har betydelse för den finländska finansmarknadens funktion eller stabilitet eller för investerarskyddet.

På Finansinspektionens rätt att få uppgifter av utländska kreditinstituts, utländska värdepappersföretags och utländska fondbolags filialer och representationer i Finland och att granska dessa tillämpas 18 och 24 §.

I försäkringsbolagslagen och lagen om utländska försäkringsbolag föreskrivs om samarbete med den myndighet som svarar för försäkringsinspektionen i Schweiz.

55 §

Anmälningsskyldighet vid filialetablering och vid annat tillhandahållande av tjänster till andra EES-stater

I kreditinstitutslagen, lagen om betalningsinstitut, lagen om värdepappersföretag, lagen om placeringsfonder och försäkringsbolagslagen föreskrivs om Finansinspektionens skyldighet att informera värdstatens tillsynsmyndighet om att ett tillsynsobjekt har etablerat filial i värdstaten och om att tjänster tillhandahålls i värdstaten utan filialetablering. I lagen om pensionsstiftelser och lagen om försäkringskassor föreskrivs om tillhandahållande av tilläggs pensioner i en annan EES-stat och i lagen om försäkringsförmedling finns bestämmelser om försäkringsförmedling i en annan EES-stat. I värdepappersmarknadslagen föreskrivs om Finansinspektionens skyldighet att underrätta tillsynsmyndigheten i en annan EES-stat om en fondbörs verksamhet i den andra EES-staten.

finländska företag är föremål för handel som motsvarar *handel på en reglerad marknad eller på en multilateral handelsplattform,*

4) *som utövar* tillsyn över företag som har emitterat värdepapper som är föremål för handel *på en reglerad marknad och på en multilateral handelsplattform i Finland,*

5) *där* en utländsk clearingorganisation eller annan organisation som står under dess tillsyn bedriver verksamhet som är betydande med avseende *på* den finländska finansmarknadens funktion eller stabilitet eller för investerarskyddet.

På Finansinspektionens rätt att få uppgifter av *tredjeländers kreditinstituts representationer* i Finland och att granska dessa tillämpas 18 och 24 §.

Bestämmelser om samarbete med den myndighet som svarar för försäkringsinspektionen i Schweiz finns i försäkringsbolagslagen och lagen om utländska försäkringsbolag.

55 §

Anmälningsskyldighet vid filialetablering och vid annat tillhandahållande av tjänster till andra EES-stater

Bestämmelser om Finansinspektionens skyldighet att informera värdstatens tillsynsmyndighet om att ett tillsynsobjekt har etablerat filial i värdstaten och om att tjänster tillhandahålls i värdstaten utan filialetablering finns i kreditinstitutslagen, lagen om betalningsinstitut, lagen om investeringstjänster, lagen om placeringsfonder och försäkringsbolagslagen. Bestämmelser om tillhandahållande av tilläggs pensioner i en annan EES-stat finns i lagen om pensionsstiftelser och lagen om försäkringskassor, och bestämmelser om försäkringsförmedling i en annan EES-stat i lagen om försäkringsförmedling. Bestämmelser om Finansinspektionens skyldighet att underrätta tillsynsmyndigheten i en annan EES-stat om en börs verksamhet i den andra EES-staten finns i lagen om handel med finansiella instrument.

61 §

Anmälan om åtgärder som avser utländska EES-filialer och andra utländska EES-tillsynsobjekt eller reglerade marknader som står under en annan EES-stats tillsyn samt begränsning av och förbud mot sådana filialers och sådana tillsynsobjekts verksamhet

Om en utländsk EES-filial underlåter att iaktta villkor som enligt 59 § uppställts i allmänt intresse eller sina skyldigheter enligt finsk lag om finansmarknaden eller enligt föreskrifter och bestämmelser som har utfärdats med stöd av den eller enligt stadgar om sin verksamhet, kan Finansinspektionen uppmana filialen att fullgöra sina skyldigheter inom utsatt tid.

Om en uppmaning enligt 1 mom. inte iaktas ska Finansinspektionen informera tillsynsmyndigheten i tillsynsobjektets hemstat om saken.

Om det visar sig att de åtgärder som hemstatens tillsynsmyndighet vidtagit är otillräckliga och filialen fortsätter att handla i strid med de bestämmelser eller föreskrifter som avses i 1 mom. kan Finansinspektionen efter att ha informerat tillsynsmyndigheten i tillsynsobjektets hemstat om saken utfärda verkställighetsförbud för filialen eller ge den en rättelseuppmaning enligt 33 §, ge filialen en offentlig anmärkning enligt 40 § eller en offentlig varning enligt 41 § eller vid vite enligt 38 eller 48 § helt eller delvis förbjuda filialens verksamhet.

Utän hinder av vad som föreskrivs i 3 mom. kan Finansinspektionen vidta sådana åtgärder som nämns i det momentet omedelbart, om

1) en filial försummar att iaktta sådana bestämmelser om finansmarknaden som gäller den eller med stöd av bestämmelserna meddelade föreskrifter eller stadgarna för filialens verksamhet och om det med hänsyn till allmänt intresse är nödvändigt att vidta åtgärder, eller

2) filialen försummar att iaktta bestämmelser som gäller den eller med stöd av bestämmelserna meddelade föreskrifter eller stadgarna för filialens verksamhet, när Finansin-

61 §

Anmälan om åtgärder som avser utländska EES-filialer och andra utländska tillsynsobjekt samt begränsning av och förbud mot utländska EES-filialers och andra utländska tillsynsobjekts verksamhet

Om en utländsk EES-filial underlåter att iaktta villkor som enligt 59 § uppställts i allmänt intresse eller sina skyldigheter enligt finsk lag om finansmarknaden eller enligt föreskrifter och bestämmelser som har utfärdats med stöd av den eller enligt stadgar som gäller filialens verksamhet, kan Finansinspektionen uppmana filialen att fullgöra sina skyldigheter inom utsatt tid.

Om en uppmaning enligt 1 mom. inte iaktas ska Finansinspektionen informera tillsynsmyndigheten i tillsynsobjektets hemstat om saken.

Om det visar sig att de åtgärder som hemstatens tillsynsmyndighet vidtagit är otillräckliga och filialen fortsätter att handla i strid med de bestämmelser eller föreskrifter som avses i 1 mom. ska Finansinspektionen efter att ha informerat tillsynsmyndigheten i tillsynsobjektets hemstat om saken utfärda verkställighetsförbud för filialen enligt 33 §, påföra filialen en ordningsavgift enligt 38 §, meddela filialen en offentlig varning enligt 39 §, påföra filialen en påföljdsavgift enligt 40 § eller vid vite enligt 33 a § förbjuda filialen att fortsätta med den verksamhet som strider mot bestämmelserna och föreskrifterna eller helt eller delvis förbjuda filialen att fortsätta med sin verksamhet.

Trots vad som föreskrivs i 3 mom. kan Finansinspektionen vidta sådana åtgärder som nämns i det momentet omedelbart, om

1) en filial försummar att iaktta sådana bestämmelser om finansmarknaden som gäller den eller med stöd av bestämmelserna meddelade föreskrifter eller stadgarna för filialens verksamhet och om det med hänsyn till allmänt intresse är nödvändigt att vidta åtgärder, eller

2) filialen försummar att iaktta bestämmelser som gäller den eller med stöd av bestämmelserna meddelade föreskrifter eller stadgarna för filialens verksamhet, när Finansin-

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

spektionen övervakar deras efterlevnad med stöd av någon annan lag.

Finansinspektionen ska informera utländska EES-tillsynsmyndigheter samt i sådana fall som avses i de direktiv som gäller finansmarknaden Europeiska kommissionen och den berörda europeiska tillsynsmyndigheten om de åtgärder som Finansinspektionen har vidtagit för att avsluta verksamhet som strider mot bestämmelser, föreskrifter, stadgar eller villkor enligt 1 mom.

Vad som föreskrivs ovan i denna paragraf ska i tillämpliga delar också gälla för utländska EES-tilläggs pensionsanstalter och utländska tillsynsobjekt som tillhandahåller tjänster i Finland utan att etablera filial.

Vad som i denna paragraf föreskrivs om utländska tillsynsobjekt ska tillämpas också på sådana marknadsplatsoperatörer under en annan EES-stats tillsyn som i Finland ordnar offentlig handel som motsvarar fondbörs i enlighet med värdepappersmarknadslagen.

61 a §

Tillsyn över utländska clearingorganisationer

Om Finansinspektionen konstaterar att en utländsk clearingorganisation handlar i strid med lag eller bestämmelser eller föreskrifter som har utfärdats med stöd av lag, villkoren i tillstånd som beviljats av finansministeriet eller reglerna för verksamheten i Finland, kan Finansinspektionen efter att ha underrättat den utländska tillsynsmyndigheten och finansministeriet om saken ge den utländska clearingorganisationen en offentlig anmärkning enligt 40 § eller en offentlig varning enligt 41 §, om inte finansministeriet vidtar strängare åtgärder i ärendet.

62 §

Anmälningsskyldighet som gäller tillsynsobjekts verksamhetstillstånd och ägare

spektionen övervakar deras efterlevnad med stöd av någon annan lag.

Finansinspektionen ska informera utländska EES-tillsynsmyndigheter samt i sådana fall som avses i de direktiv som gäller finansmarknaden Europeiska kommissionen och den berörda europeiska tillsynsmyndigheten om de åtgärder som Finansinspektionen har vidtagit för att avsluta verksamhet som strider mot bestämmelser, föreskrifter, stadgar eller villkor enligt 1 mom.

Vad som föreskrivs ovan i denna paragraf ska också tillämpas på utländska EES-tilläggs pensionsanstalter och utländska tillsynsobjekt som tillhandahåller tjänster i Finland utan att etablera filial.

Vad som i denna paragraf föreskrivs om utländska tillsynsobjekt ska också tillämpas på sådana i Finland verksamma marknadsplatsoperatörer under en annan EES-stats myndighetstillsyn som motsvarar en börs enligt 3 kap. 1 § i lagen om handel med finansiella instrument.

61 a §

Tillsyn över utländska clearingorganisationer

Om Finansinspektionen konstaterar att en utländsk clearingorganisation handlar i strid med lag eller bestämmelser eller föreskrifter som har utfärdats med stöd av lag, villkoren i tillstånd som beviljats av finansministeriet eller stadgar som gäller utländska clearingorganisationers verksamhet i Finland, ska Finansinspektionen underrätta den utländska tillsynsmyndigheten och finansministeriet om saken samt meddela den utländska clearingorganisationen en offentlig varning enligt 39 §, om inte finansministeriet vidtar strängare åtgärder i ärendet.

62 §

Anmälningsskyldighet som gäller tillsynsobjekts verksamhetstillstånd och ägare

I kreditinstitutslagen, lagen om värdepappersföretag, lagen om placeringsfonder och försäkringsbolagslagen föreskrivs om Finansinspektionens skyldighet att informera de utländska EES-tillsynsmyndigheter som svarar för tillsynen över ett tillsynsobjekts moderföretag och dess dotterföretag om att tillsynsobjektet har ansökt om och beviljats verksamhetstillstånd samt om samarbete med utländska EES-tillsynsmyndigheter vid tillsyn över tillsynsobjektsägare.

Bestämmelser om Finansinspektionens skyldighet att informera de utländska EES-tillsynsmyndigheter som svarar för tillsynen över ett tillsynsobjekts moderföretag och dess dotterföretag om att tillsynsobjektet har ansökt om och beviljats verksamhetstillstånd samt om samarbete med utländska EES-tillsynsmyndigheter vid tillsynen över tillsynsobjekts ägare finns i kreditinstitutslagen, lagen om investeringstjänster, lagen om placeringsfonder och försäkringsbolagslagen.

67 §

Överföring av inspektionsuppgifter

Finansinspektionen kan delegera beslutanderätt i fråga om tillsynsobjekt till en utländsk EES-tillsynsmyndighet i enlighet med vad som särskilt föreskrivs i kreditinstitutslagen, lagen om värdepappersföretag och lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat.

67 §

Överföring av inspektionsuppgifter

Finansinspektionen kan delegera beslutanderätt i fråga om tillsynsobjekt till en utländsk EES-tillsynsmyndighet i enlighet med vad som särskilt föreskrivs i kreditinstitutslagen, lagen om *investeringstjänster* och lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat.

71 §

Rätt och skyldighet att lämna ut information

Utöver vad som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) har Finansinspektionen utan hinder av sekretessbestämmelserna rätt att lämna ut information till

5) Centralhandelskammarens nämnd för företagsförvärv enligt 6 kap. 17 § i värdepappersmarknadslagen och Centralhandelskammarens fastighetsvärderingsnämnd enligt 18 a–18 e § i lagen om fastighetsfonder,

Om det visar sig att en och samma gäldenär har betydande åtaganden eller förpliktelser gentemot flera tillsynsobjekt och utländska EES-filialer eller om det finns skäl att mistänka att en kunds verksamhet orsakar tillsynsobjekten och filialerna skada, har Finansinspektionen rätt att underrätta dem om detta. Dessutom har Finansinspektionen rätt att

71 §

Rätt och skyldighet att lämna ut information

Utöver vad som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) har Finansinspektionen utan hinder av sekretessbestämmelserna rätt att lämna ut information till

5) Centralhandelskammarens fastighetsvärderingsnämnd enligt 18 a–18 e § i lagen om fastighetsfonder,

Om det visar sig att en och samma gäldenär har betydande åtaganden eller förpliktelser gentemot flera tillsynsobjekt och utländska EES-filialer eller om det finns skäl att mistänka att en kunds verksamhet orsakar tillsynsobjekten och filialerna skada, har Finansinspektionen rätt att underrätta dem om detta. Dessutom har Finansinspektionen rätt

lämna ut information om tillsynsobjekt, utländska tillsynsobjekt och utländska clearingorganisationer till marknadsplatsoperatörer som ordnar offentlig handel, till marknadsplatsoperatörer som ordnar multilateral handel, till clearingorganisationer och till utländska clearingorganisationer som avses i värdepappersmarknadslagen, till optionsföretag som avses i lagen om handel med standardiserade optioner och terminer och till värdepapperscentralen som nämns i lagen om värdeandelsystemet samt information om andra finansmarknadsaktörer och andra personer till marknadsplatsoperatörer som ordnar offentlig handel, om informationen är nödvändig för att trygga deras tillsynsuppgift eller tillförlitligheten i deras clearingverksamhet.

att lämna ut information om tillsynsobjekt, utländska tillsynsobjekt och utländska clearingorganisationer till *börser som avses i lagen om handel med finansiella instrument och i den lagen avsedda marknadsplatsoperatörer som ordnar multilateral handel i Finland och till värdepapperscentraler, clearingorganisationer och utländska clearingorganisationer som avses i lagen om värdeandelsystemet och om clearingverksamhet samt rätt att lämna information om andra finansmarknadsaktörer och andra personer till börserna*, om informationen är nödvändig för att trygga deras tillsynsuppgift eller tillförlitligheten i deras clearingverksamhet.

73 §

Sökande av ändring

Finansinspektionens beslut överklagas genom besvär hos Helsingfors förvaltningsdomstol i enlighet med förvaltningsprocesslagen (586/1996). Särskilda bestämmelser gäller för Finansinspektionens beslut som kan föras till marknadsdomstolen.

Finansinspektionen har rätt att genom besvär överklaga förvaltningsdomstolens beslut om ändring eller upphävande av Finansinspektionens beslut.

Finansinspektionens beslut kan verkställas även om det inte har vunnit laga kraft. Ett överklagat beslut ska iakttas tills vidare, om inte besvärinstansen beslutar något annat el-

73 §

Överklagande

Finansinspektionens beslut får överklagas genom besvär hos Helsingfors förvaltningsdomstol i enlighet med förvaltningsprocesslagen, *om inte annat föreskrivs nedan i denna paragraf eller någon annanstans i lag.* *Finansinspektionens beslut enligt 38—41 § får överklagas genom besvär hos marknadsdomstolen i enlighet med förvaltningsprocesslagen.*

Marknadsdomstolens beslut enligt 2 mom. samt beslut som marknadsdomstolen meddelat med stöd av 40 och 41 § får överklagas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen i enlighet med förvaltningsprocesslagen.

Finansinspektionen har rätt att genom besvär överklaga ett beslut genom vilket förvaltningsdomstolen eller marknadsdomstolen har ändrat eller upphävt ett beslut av Finansinspektionen eller genom vilket marknadsdomstolen har förkastat Finansinspektionens framställning om påförande av påföljdsavgift.

Ett beslut av Finansinspektionen kan verkställas också utan att det har vunnit laga kraft. Ett överklagat beslut ska iakttas tills vidare, om inte besvärsmyndigheten beslutar

ler om inte annat föreskrivs någon annanstans i lag.

Det föreskrivs särskilt om överklagande av beslut som gäller Finansinspektionens direktionensmedlemmar eller tjänstemäns tjänsteförhållande.

något annat eller om inte annat föreskrivs någon annanstans i lag.

Särskilda bestämmelser gäller om överklagande av beslut som berör Finansinspektionens direktionensmedlemmar och deras ersättare samt tjänstemäns tjänsteförhållanden.

Denna lag träder i kraft den 20 .

8.

Lag

om ändring av 51 kap. i strafflagen

I enlighet med riksdagens beslut ändras i strafflagen (39/1889) 51 kap. sådant det lyder i lagarna 475/1999, 1526/2001, 300/2005 och 935/2007, som följer:

Gällande lydelse

51 KAP

Om värdepappersmarknadsbrott

1 §

Missbruk av insiderinformation

Den som för att bereda sig eller någon annan ekonomisk vinning uppsåtligen eller av grov oaktsamhet utnyttjar insiderinformation som har samband med värdepapper som är föremål för offentlig handel

1) genom att för egen eller för någon annans räkning överlåta eller förvärva sådana värdepapper, eller

2) genom att direkt eller indirekt råda någon i handel med sådana värdepapper,

skall för *missbruk av insiderinformation* dömas till böter eller fängelse i högst två år.

För *missbruk av insiderinformation* döms också den som på det sätt som avses i 1 mom.

Föreslagen lydelse

51 kap.

Om värdepappersmarknadsbrott

1 §

Missbruk av insiderinformation

Den som för att bereda sig eller någon annan ekonomisk vinning uppsåtligen eller av grov oaktsamhet utnyttjar insiderinformation som har samband med *finansiella instrument* som är föremål för *handel på en reglerad marknad*

1) genom att för egen eller för någon annans räkning avyttra eller förvärva sådana finansiella instrument, eller

2) genom att direkt eller indirekt råda någon om *förvärvet eller avyttringen av sådana finansiella instrument*,

ska för *missbruk av insiderinformation* dömas till böter eller fängelse i högst två år.

För *missbruk av insiderinformation* döms också den som på det sätt som avses i 1

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

vid multilateral handel utnyttjar insiderinformation som har samband med värdepapper som är föremål för sådan handel.

mom. utnyttjar *insiderinformation i anslutning till finansiella instrument som är föremål för handel på en multilateral handelsplattform i Finland.*

Vad som föreskrivs i 1 mom. ska tillämpas också på finansiella instrument vars värde bestäms på basis av finansiella instrument som avses i 1 mom.

Försök till uppsåtligt brott är straffbart.

Försök till uppsåtligt brott är straffbart.

2 §

2 §

*Grovt missbruk av insiderinformation**Grovt missbruk av insiderinformation*

Om vid uppsåtligt missbruk av insiderinformation

Om vid uppsåtligt missbruk av insiderinformation

1) eftersträvas en synnerligen stor vinning eller en avsevärd personlig fördel,

1) eftersträvas en synnerligen stor vinning eller en avsevärd personlig fördel,

2) gärningsmannen när han begår brottet utnyttjar sin särskilt ansvarsfulla ställning i tjänst hos, som representant för eller vid utförande av uppdrag för värdepapperscentralen, en clearingorganisation, en värdepappersförmedlare, en fondbörs, ett optionsföretag, eller en värdepappersemittent eller en sammanslutning som hör till samma koncern som denna, eller

2) gärningsmannen när han begår brottet utnyttjar sin särskilt ansvarsfulla ställning i tjänst hos, som representant för eller vid utförande av uppdrag för *en värdepapperscentral, en clearingorganisation, en tillhandahållare av investeringstjänster, en börs, en emittent av finansiella instrument eller ett företag som hör till samma koncern som ett sådant företag, eller*

3) brottet begås särskilt planmässigt och missbruket av insiderinformationen även bedömt som en helhet är grovt, skall gärningsmannen för *grovt missbruk av insiderinformation* dömas till fängelse i minst fyra månader och högst fyra år.

3) brottet begås särskilt planmässigt och missbruket av insiderinformationen även bedömt som en helhet är grovt, ska gärningsmannen för *grovt missbruk av insiderinformation* dömas till fängelse i minst fyra månader och högst fyra år.

Försök är straffbart.

Försök är straffbart.

3 §

3 §

*Kursmanipulation**Marknadsmanipulation*

Den som för att bereda sig eller någon annan ekonomisk vinning manipulerar kursen för värdepapper som är föremål för offentlig eller multilateral handel, ska för *kursmanipulation* dömas till böter eller fängelse i högst två år.

Den som för att bereda sig eller någon annan ekonomisk vinning manipulerar *marknaden för finansiella instrument som är föremål för handel på en reglerad marknad eller på en multilateral handelsplattform i Finland*, ska för *marknadsmanipulation* dömas till böter eller fängelse i högst två år.

Vad som föreskrivs i 1 mom. ska tillämpas också på transaktioner och andra åtgärder som gäller andra finansiella instrument än sådana som avses i 1 mom., om de snedvri-

der marknaden för finansiella instrument enligt 1 mom.

4 §

Grov kursmanipulation

Om vid kursmanipulation
1) orsakas omfattande ekonomisk skada, eller
2) brottet är ägnat att avsevärt undergräva förtroendet för värdepappersmarknadens funktion
och kursmanipulationen även bedömd som en helhet är grov, skall gärningsmannen för *grov kursmanipulation* dömas till fängelse i minst fyra månader och högst fyra år.

5 §

Informationsbrott som gäller värdepappersmarknaden

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet
1) vid yrkesmässig marknadsföring eller förvärv av värdepapper inom näringsverksamhet lämnar osanna eller vilseledande uppgifter som har samband med värdepapper, eller
2) underlåter att på behörigt sätt ge sådan information som har samband med värdepapper, vilken värdepappersmarknadslagen (495/1989) förpliktar honom att ge, och som är ägnad att väsentligt påverka dessa värdepappers värde, eller som när han fullgör sin informationsskyldighet enligt värdepappersmarknadslagen lämnar sådana osanna eller vilseledande uppgifter om värdepapperen, skall för *informationsbrott* som gäller värdepappersmarknaden dömas till böter eller fängelse i högst två år.

6 §

Definitioner

Med *värdepapper* avses i detta kapitel så-

4 §

Grov marknadsmanipulation

Om vid marknadsmanipulation
1) orsakas omfattande ekonomisk skada, eller
2) brottet är ägnat att avsevärt undergräva förtroendet för värdepappersmarknadens funktion
och marknadsmanipulationen även bedömd som en helhet är grov, ska gärningsmannen för *grov marknadsmanipulation* dömas till fängelse i minst fyra månader och högst fyra år.

5 §

Informationsbrott som gäller värdepappersmarknaden

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet
1) vid *marknadsföring* eller omsättning av finansiella *instrument i samband med* näringsverksamhet lämnar osanna eller vilseledande uppgifter *om de finansiella instrumenten*, eller
2) underlåter att på behörigt sätt ge information som *enligt värdepappersmarknadslagen (/) ska ges i samband med värdepapper* och som är ägnad att väsentligt påverka värdepapperens värde, eller som fullgör sin informationsskyldighet enligt värdepappersmarknadslagen *och därvid* lämnar osanna eller vilseledande uppgifter om värdepapperen,
ska för *informationsbrott* som gäller värdepappersmarknaden dömas till böter eller fängelse i högst två år.

6 §

Definitioner

Med *värdepapper* avses i detta kapitel så-

dana värdepapper som värdepappersmarknadslagen skall tillämpas på.

Som *insiderinformation* anses i detta kapitel sådan insiderinformation som avses i 5 kap. 1 § 1 mom. och 15 § i värdepappersmarknadslagen.

Som *kursmanipulation* anses i detta kapitel sådan kursmanipulation som avses i 5 kap. 12 och 15 § i värdepappersmarknadslagen.

Vad som i detta kapitel bestäms om värdepapper skall också tillämpas på standardiserade optioner och terminer som avses i lagen om handel med standardiserade optioner och terminer (772/1988) samt på derivatavtal som avses i 10 kap. 1 a § i värdepappersmarknadslagen och som skall jämföras med standardiserade optioner och terminer. Vad som i detta kapitel föreskrivs om överlåtelse eller förvärv av värdepapper skall även tillämpas på ingående av standardiserade derivatavtal och på ingående av derivatavtal som skall jämföras med standardiserade optioner och terminer. Bestämmelserna i 1 och 2 § i detta kapitel skall tillämpas på standardiserade optioner och terminer samt på derivatavtal som skall jämföras med standardiserade optioner och terminer oberoende av om det har avtalats om överlåtelse av den underliggande egendom som avses i derivatavtalet eller om kompenserande gottgörelse.

dana värdepapper som värdepappersmarknadslagen ska tillämpas på.

Med **finansiella instrument** avses i detta kapitel värdepapper och andra finansiella instrument enligt 1 kap. 10 § i lagen om investeringstjänster (/).

Vad som i detta kapitel föreskrivs om värdepapper och finansiella instrument ska tillämpas också på sådana värdepapper och finansiella instrument som har ansökt bli upptagna till handel på en reglerad marknad eller på en multilateral handelsplattform i Finland.

Som *insiderinformation* anses i detta kapitel insiderinformation enligt 12 kap. 2 § i värdepappersmarknadslagen.

Som **marknadsmanipulation** anses i detta kapitel marknadsmanipulation enligt 14 kap. 3 § i värdepappersmarknadslagen.

Vad som i detta kapitel föreskrivs om *avyttring och förvärv av värdepapper* ska tillämpas också på ingående av derivatavtal. Kapitets 1 och 2 § ska tillämpas på derivatavtal oberoende av om det har avtalats om överlåtelse av de underliggande tillgångar som derivatavtalet avser eller om kompenserande gottgörelse.

Med **reglerad marknad** avses i detta kapitel en reglerad marknad enligt 1 kap. 2 § 1 mom. 6 punkten i lagen om handel med finansiella instrument (/).

Med **multilateral handelsplattform** avses i denna lag en multilateral handelsplattform enligt 1 kap. 2 § 1 mom. 7 punkten i lagen om handel med finansiella instrument (/).

7 §

Begränsningsbestämmelse

Bestämmelserna i 1–4 § i detta kapitel tillämpas inte på sådan offentlig handel med värdepapper i fråga om vilken

1) en emittent förvärvar egna aktier *i enlighet med förordningar som Europeiska gemenskapernas kommission utfärdat med stöd av artikel 8 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/6/EG om insiderhandel och otillbörlig marknadspåverkan (marknadsmisshandling)*,

2) ett värdepappersföretag eller kreditinstitut stabiliserar priset på värdepapper i enlighet med förordningar som Europeiska gemenskapernas kommission utfärdat med stöd av artikel 8 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/6/EG om insiderhandel och otillbörlig marknadspåverkan (*marknadsmisshandling*).

8 §

Juridiska personers straffansvar

På de brott som nämns i detta kapitel skall tillämpas vad som föreskrivs om juridiska personers straffansvar.

7 §

Begränsningsbestämmelse

Detta kapitel 1–4 § ska inte tillämpas på sådan handel med finansiella instrument på en reglerad marknad i enlighet med förordningar som Europeiska kommission utfärdat med stöd av artikel 8 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/6/EG om insiderhandel och otillbörlig marknadspåverkan (marknadsmisshandling), där

1) en emittent förvärvar egna aktier,

2) *en tillhandahållare av investeringstjänster stabiliserar priset på finansiella instrument.*

8 §

Juridiska personers straffansvar

På brott som nämns i detta kapitel ska tillämpas vad som föreskrivs om juridiska personers straffansvar.

Denna lag träder i kraft den 20 .

9.

Lag**om ändring av lagen om behandling av vissa marknadsrättsliga ärenden**

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om behandling av vissa marknadsrättsliga ärenden (1528/2001) 2 § 5 och 6 punkten, 3 § 1 mom. 5 och 6 punkten och 4 § 2 mom., av dem 2 § 6 punkten, 3 § 1 mom. 5 och 6 punkten och 4 § 2 mom. sådana de lyder i lag 917/2008, samt
ändras 1 § 1 mom., 3 § 1 mom. 9 punkten och 2 mom. samt 12 § 1 mom., av dem 3 § 1 mom. 9 punkten och 2 mom. sådana de lyder i lag 295/2010 samt 12 § 1 mom. i lag 917/2008, som följer:

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

1 §

1 §

*Tillämpningsområde**Tillämpningsområde*

I denna lag föreskrivs hur ärenden som avses i 1 § 1 mom. 3 och 4 punkten marknadsdomstolslagen (1527/2001) blir anhängiga och behandlas vid marknadsdomstolen.

I denna lag föreskrivs hur ärenden som avses i 1 § 1 mom. 6 och 7 punkten marknadsdomstolslagen (1527/2001) blir anhängiga och behandlas vid marknadsdomstolen.

2 §

Marknadsrättsliga ärenden

Marknadsdomstolen behandlar ärenden som hör till dess behörighet enligt

5) värdepappersmarknadslagen (495/1989), *(upphävs)*
 6) lagen om Finansinspektionen (878/2008),

3 §

3 §

*Anhängiggörande av ärenden**Anhängiggörande av ärenden*

Vid marknadsdomstolen anhängiggörs ett ärende som behandlas med stöd av

Vid marknadsdomstolen anhängiggörs ett ärende som behandlas med stöd av

5) värdepappersmarknadslagen på ansökan *(upphävs)*

av Finansinspektionen,

6) lagen om Finansinspektionen på ansökan av någon som är föremål Finansinspektionens tillsyn och som ärendet gäller,

9) betaltjänstlagen på ansökan av konsumentombudsmannen eller på ansökan av det av Finansinspektionens tillsynsobjekt som ärendet berör

Ärenden som gäller utdömning av vite som förbud har förenats med blir emellertid i sådana fall som avses i 1 mom. 2 punkten anhängiga på ansökan av konsumentombudsmannen och i sådana fall som avses i 6 punkten på ansökan av Finansinspektionen. Även i sådana fall som avses i 1 mom. 9 punkten blir ärenden som gäller utdömning av vite som har förelagts av Finansinspektionen anhängiga på ansökan av Finansinspektionen.

4 §

Subsidiär rätt att anhängiggöra ärenden

Om Finansinspektionen beslutar att ett förfarande vid marknadsföring eller förvärv av värdepapper, ett ärende som gäller marknadsföring av fondföretags fondandelar eller ett ärende som gäller förbudande av avtalsvillkor inte ska föras till marknadsdomstolen, kan ansökan göras av en registrerad förening som bevakar placerarnas intressen.

12 §

Delgivning av ansökan vid förbudsförfarande

Marknadsdomstolen ska genast delge konsumentombudsmannen, social- och hälsovårdens produkttillsynscentral, Kommunikationsverket och Finansinspektionen ansökningar som avses i 5 § och som gäller ärenden som hör till respektive tillsynsmyndighet.

9) betaltjänstlagen på ansökan av konsumentombudsmannen.

Ärenden som gäller utdömning av vite som förbud har förenats med blir emellertid i sådana fall som avses i 1 mom. 2 punkten anhängiga på ansökan av konsumentombudsmannen.

(upphävs)

12 §

Delgivning av ansökan vid förbudsförfarande

Marknadsdomstolen ska genast delge konsumentombudsmannen, social- och hälsovårdens produkttillsynscentral och Kommunikationsverket ansökningar som avses i 5 § och som gäller ärenden som hör till respektive tillsynsmyndighet.

10.

Lag**om ändring av 1 och 5 § i marknadsdomstolslagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i marknadsdomstolslagen (1527/2001) 1 § och 5 § 3 mom., sådana de lyder, 1 § i lagarna 1173/2004 och 1535/2011 och 5 § 3 mom. i lag 1173/2004, som följer:

*Gällande lydelse**Förslagen lydelse*

1 §

1 §

*Marknadsdomstolens behörighet och verksamhetsställe**Marknadsdomstolens behörighet och verksamhetsställe*

Marknadsdomstolen behandlar de ärenden som hör till dess behörighet enligt

Marknadsdomstolen behandlar de ärenden som hör till dess behörighet enligt

1) lagen om konkurrensbegränsningar (480/1992),

1) *konkurrenslagen (948/2011)*,

2) lagen om offentlig upphandling (348/2007), lagen om upphandling inom sektorerna vatten, energi, transporter och posttjänster (349/2007) och lagen om offentlig försvars- och säkerhetsupphandling (1531/2011),

2) lagen om offentlig upphandling (348/2007), lagen om upphandling inom sektorerna vatten, energi, transporter och posttjänster (349/2007) och lagen om offentlig försvars- och säkerhetsupphandling (1531/2011),

3) elmarknadslagen (386/1995),

3) elmarknadslagen (386/1995),

4) naturgasmarknadslagen (508/2000),

4) naturgasmarknadslagen (508/2000),

5) *lagen om Finansinspektionen (878/2008)*,

5) lagen om behandling av vissa marknadsrättsliga ärenden (1528/2001),

6) lagen om behandling av vissa marknadsrättsliga ärenden (1528/2001),

6) någon annan lag.

7) någon annan lag.

Marknadsdomstolens verksamhetsställe är i Helsingfors.

Marknadsdomstolens verksamhetsställe är i Helsingfors.

5 §

5 §

*Behörighetsvillkor för och förordnande av sakkunnigledamöter**Behörighetsvillkor för och förordnande av sakkunnigledamöter*

Sakkunnigledamöter som deltar i behandlingen av ärenden som avses i 1 § 1 mom. 5

Sakkunnigledamöter som deltar i behandlingen av ärenden som avses i 1 § 1 mom.

och 6 punkten förutsätts ha avlagt för uppdraget lämplig högre högskoleexamen samt vara förtrogna med konsumentskydd, marknadsföring, näringslivet eller ekonomiska frågor.

5—7 punkten förutsätts ha avlagt för uppdraget lämplig högre högskoleexamen samt vara förtrogna med konsumentskydd, marknadsföring, näringslivet eller ekonomiska frågor.

Denna lag träder i kraft den 20 .

11.

Lag

om ändring av aktiebolagslagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i aktiebolagslagen (624/2006) 1 kap. 1 § 2 mom., 4 kap. 1 §, 2 § 1 mom., 3 § 1 mom., 5 § 2 mom., 7 § 2 mom. och 8 §, 5 kap. 1 a §, 9 kap. 4 § 3 mom. samt 8 § 2 mom. 2 punkten och 3 mom., 15 kap. 8 § 3 mom. och 9 § 1 mom. 3 punkten, 18 kap. 7 § 2 och 3 mom. samt 25 kap. 1 § 1 mom. 1 punkten, av dem 5 kap. 1 a § sådan den lyder ändrad i lag 585/2009, som följer:

Gällande lydelse

Förslagen lydelse

1 kap

1 kap.

De centrala principerna för aktiebolags verksamhet samt tillämpning av lagen

De centrala principerna för aktiebolags verksamhet samt tillämpning av lagen

1 §

1 §

Tillämpning

Tillämpning

Värdepapper i ett privat aktiebolag får inte tas upp till sådan offentlig handel som avses i 1 kap. 3 § i värdepappersmarknadslagen (495/1989).

Värdepapper i ett privat aktiebolag får inte tas upp till *handel på en sådan reglerad marknad som avses i lagen om handel med finansiella instrument (/)*.

4 kap

Aktier som hör till värdeandelssystemet

1 §

Anslutning till värdeandelssystemet

I bolagsordningen kan föreskrivas att bolagets aktier hör till det värdeandelssystem som avses i lagen om värdeandelssystemet (826/1991).

2 §

Aktierättigheter i värdeandelssystemet

Den som har förvärvat en aktie som hör till värdeandelssystemet får inte utöva ägar rättigheter i bolaget utan att ha antecknats i den aktieägarförteckning som avses i 3 §. I 28 § 2 mom. i lagen om värdeandelssystemet föreskrivs om utövande av de rättigheter som förvaltarregistrerade aktier medför.

3 §

Aktieägarförteckning

Över aktier som hör till värdeandelssystemet samt över deras ägare skall värdepapperscentralen med automatisk databehandling föra en aktieägarförteckning i vilken anges aktieägarens eller aktieförvaltarens namn, personbeteckning eller annat identifikations- signum, kontakt-, betalnings- och beskattningssuppgifter, antal aktier av olika slag samt det kontoförande institut som har hand om det värdeandelskonto som aktierna har registrerats på.

4 kap.

Aktier som hör till värdeandelssystemet

1 §

Anslutning till värdeandelssystemet

I bolagsordningen kan föreskrivas att bolagets aktier hör till det värdeandelssystem som avses i lagen om värdeandelssystemet *och om clearingverksamhet* (/).

2 §

Aktierättigheter i värdeandelssystemet

Den som har förvärvat en aktie som hör till värdeandelssystemet får inte utöva ägar rättigheter i bolaget utan att ha antecknats i den aktieägarförteckning som avses i 3 §. *I 8 kap. 1 § 2 mom.* i lagen om värdeandelssystemet *och om clearingverksamhet* föreskrivs om utövande av de rättigheter som förvaltarregistrerade aktier medför.

3 §

Aktieägarförteckning

Över aktier som hör till värdeandelssystemet samt över deras ägare ska värdepapperscentralen med automatisk databehandling föra en aktieägarförteckning i vilken anges aktieägarens eller aktieförvaltarens namn, personbeteckning eller annat identifikations- signum, kontakt-, betalnings- och beskattningssuppgifter, antal aktier av olika slag samt den *kontoförvaltare* som har hand om det värdeandelskonto som aktierna har registrerats på.

5 §

Aktieägar- och vänteförteckningens offentlighet

Det som föreskrivs i 1 mom. gäller dock inte personbeteckningar, betalnings- och beskattningsuppgifter eller uppgifter om på vilket kommissionskonto aktier som en aktieägare lämnat till försäljning har registrerats. När det gäller rätten att få uppgifter om vilket kontoförande institut som har hand om det värdeandelskonto som aktierna är registrerade på tillämpas vad som i 29 a § i lagen om värdeandelssystemet föreskrivs om rätten att få uppgifter om värdeandelskonton.

7 §

Underrättelse om beslut

För underrättelsen gäller detsamma som för kallelse till bolagsstämma. Underrättelsen skall, utöver vad som i bolagsordningen föreskrivs om kallelse till bolagsstämma, sändas skriftligt till varje aktieägare vars namn och adress är kända för bolaget samt publiceras i den officiella tidningen. Underrättelsen och anvisningarna skall sändas också till värdepapperscentralen och till de kontoförande instituten.

8 §

Registrering av rättigheter

När ett beslut som avses i 6 § har registrerats och anmälningstiden börjat löpa kan aktieägaren hos det kontoförande institutet kräva registrering av sin rätt. Registreringarna skall ske på ett sådant av värdepapperscentralen godkänt sätt som innebär att varje akties samband med registreringen på värdeandelskontot kan utredas. Om ett aktiebrev har utfärdats över en aktie skall aktieägaren överlämna aktiebrevet till det kontoförande insti-

5 §

Aktieägar- och vänteförteckningens offentlighet

Det som föreskrivs i 1 mom. gäller dock inte personbeteckningar, betalnings- och beskattningsuppgifter eller uppgifter om på vilket kommissionskonto aktier som en aktieägare lämnat till försäljning har registrerats. När det gäller rätten att få uppgifter om vilken *kontoförvaltare* som har hand om det värdeandelskonto som aktierna är registrerade på tillämpas vad som i 8 kap. 3 § i lagen om värdeandelssystemet och om *clearingverksamhet* föreskrivs om rätten att få uppgifter om värdeandelskonton.

7 §

Underrättelse om beslut

För underrättelsen gäller detsamma som för kallelse till bolagsstämma. Underrättelsen ska, utöver vad som i bolagsordningen föreskrivs om kallelse till bolagsstämma, sändas skriftligt till varje aktieägare vars namn och adress är kända för bolaget samt publiceras i den officiella tidningen. Underrättelsen och anvisningarna ska sändas också till värdepapperscentralen och till *kontoförvaltarna*.

8 §

Registrering av rättigheter

När ett beslut som avses i 6 § har registrerats och anmälningstiden börjat löpa kan aktieägaren hos *kontoförvaltaren* kräva registrering av sin rätt. Registreringarna ska ske på ett sådant av värdepapperscentralen godkänt sätt som innebär att varje akties samband med registreringen på värdeandelskontot kan utredas. Om ett aktiebrev har utfärdats över en aktie ska aktieägaren överlämna aktiebrevet till *kontoförvaltaren*, som på ak-

tutet, som på aktiebrevet skall anteckna att aktierna har anslutits till värdeandelssystemet.

Panthavare och andra rättsinnehavare kan anmäla sina rättigheter för registrering på aktieägarens värdeandelskonto. Om aktieägaren inte har något värdeandelskonto och om sökanden ger det kontoförande institutet en tillräcklig utredning om sin rätt, skall institutet i aktieägarens namn öppna ett värdeandelskonto på vilket aktien och innehavarens rätt registreras. Pantsättningen kan i detta fall registreras utan kontoinnehavarens skriftliga samtycke.

tiebrevet ska anteckna att aktierna har anslutits till värdeandelssystemet.

Panthavare och andra rättsinnehavare kan anmäla sina rättigheter för registrering på aktieägarens värdeandelskonto. Om aktieägaren inte har något värdeandelskonto och om sökanden ger kontoförvaltaren en tillräcklig utredning om sin rätt, ska *kontoförvaltaren* i aktieägarens namn öppna ett värdeandelskonto på vilket aktien och innehavarens rätt registreras. Pantsättningen kan i detta fall registreras utan kontoinnehavarens skriftliga samtycke.

5 kap

Bolagsstämma

1 a §

Börsbolag

Med börsbolag avses i detta kapitel aktiebolag vars aktier i enlighet med värdepappersmarknadslagen är föremål för offentlig handel i Finland eller för motsvarande handel i någon annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

5 kap.

Bolagsstämma

1 a §

Börsbolag

Med börsbolag avses i detta kapitel aktiebolag vars aktier *är föremål för handel på en sådan reglerad marknad som avses i lagen om handel med finansiella instrument.*

9 kap

Aktieemission

4 §

Riktad emission

Som en avvikelse från företrädesrätten anses inte att man i syfte att underlätta genomförandet av emissionen beslutar att ge varje aktieägare med företrädesrätt endast det max- imiantal teckningsrätter som är delbart med det antal som berättigar till nya aktier och att sälja de återstående rättigheterna vid sådan offentlig handel som avses i 1 kap. 3 § i värdepappersmarknadslagen eller på offentlig auktion för deras räkning som har rätt till

9 kap.

Aktieemission

4 §

Riktad emission

Som en avvikelse från företrädesrätten anses inte att man i syfte att underlätta genomförandet av emissionen beslutar att ge varje aktieägare med företrädesrätt endast det max- imiantal teckningsrätter som är delbart med det antal som berättigar till nya aktier och att sälja de återstående rättigheterna *på en sådan reglerad marknad som avses i lagen om handel med finansiella instrument* eller på offentlig auktion för deras räkning som har rätt

dem, så att de medel som flutit in redovisas senast i samband med följande utbetalning av medel efter teckningstidens utgång.

till dem, så att de medel som flutit in redovisas senast i samband med följande utbetalning av medel efter teckningstidens utgång.

8 §

Aktieägarnas rätt till information

Information enligt 1 mom. behöver inte ges, om

2) motsvarande information offentliggörs på det sätt som avses i 2 kap. i värdepappersmarknadslagen.

Emissionsbeslutet och de handlingar om bolagets ekonomiska ställning som avses i 5 kap. 21 § 2 mom. skall under teckningstiden hållas tillgängliga för de aktieägare som avses ovan i 1 mom. Denna skyldighet föreligger dock inte, om bolaget har offentliggjort ett sådant prospekt enligt 2 kap. i värdepappersmarknadslagen av vilket motsvarande information framgår.

15 kap

Bolagets egna aktier

8 §

Aktieägarnas rätt till information

Förvärvsbeslutet och de i 5 kap. 21 § 2 mom. avsedda handlingarna om bolagets ekonomiska ställning skall hållas tillgängliga för aktieägare som avses i 1 mom. i denna paragraf under den tid som aktierna skall erbjudas bolaget. Sådan skyldighet finns dock inte, om bolaget har offentliggjort en i 6 kap. i värdepappersmarknadslagen avsedd anbudshandling varav motsvarande information framgår.

8 §

Aktieägarnas rätt till information

Information enligt 1 mom. behöver inte ges, om

2) motsvarande information offentliggörs på det sätt som avses i 4 kap. i värdepappersmarknadslagen (/).

Emissionsbeslutet och de handlingar om bolagets ekonomiska ställning som avses i 5 kap. 21 § 2 mom. ska under teckningstiden hållas tillgängliga för de aktieägare som avses ovan i 1 mom. Denna skyldighet föreligger dock inte, om bolaget har offentliggjort ett sådant prospekt enligt 4 kap. i värdepappersmarknadslagen av vilket motsvarande information framgår.

15 kap.

Bolagets egna aktier

8 §

Aktieägarnas rätt till information

Förvärvsbeslutet och de i 5 kap. 21 § 2 mom. avsedda handlingarna om bolagets ekonomiska ställning ska hållas tillgängliga för aktieägare som avses i 1 mom. i denna paragraf under den tid som aktierna ska erbjudas bolaget. Sådan skyldighet finns dock inte, om bolaget har offentliggjort en i 11 kap. i värdepappersmarknadslagen avsedd anbudshandling varav motsvarande information framgår.

9 §

Sammanläggning av aktier i ett publikt aktiebolag

Ett publikt aktiebolag kan med sådan kvalificerad majoritet som avses i 5 kap. 27 § besluta lösa in en viss andel av samtliga aktieägares aktier (*sammanläggning av aktier*) under förutsättning att uppkomsten av bråkdelar av aktier förhindras genom inlösenbeslutet på följande sätt:

3) bolaget säljer utan dröjsmål extra aktier som blir inlösta på grund av avrundning enligt 2 punkten vid sådan offentlig handel som avses i 1 kap. 3 § i värdepappersmarknadslagen eller på offentlig auktion för de aktieägares räkning som avses i 2 punkten, samt

9 §

Sammanläggning av aktier i ett publikt aktiebolag

Ett publikt aktiebolag kan med sådan kvalificerad majoritet som avses i 5 kap. 27 § besluta lösa in en viss andel av samtliga aktieägares aktier (*sammanläggning av aktier*) under förutsättning att uppkomsten av bråkdelar av aktier förhindras genom inlösenbeslutet på följande sätt:

3) bolaget säljer utan dröjsmål extra aktier som blir inlösta på grund av avrundning enligt 2 punkten *på en sådan reglerad marknad som avses i lagen om handel med finansiella instrument* eller på offentlig auktion för de aktieägares räkning som avses i 2 punkten,

18 kap.

Inlösen av minoritetsaktier

7 §

Bestämmande av lösenbelopp

När inlösen har föregåtts av ett sådant obligatoriskt köpebud som avses i 6 kap. 10 § i värdepappersmarknadslagen skall som det gängse priset betraktas det pris som erbjudits i det obligatoriska köpebudet, om det inte finns särskild anledning att förfara på annat sätt.

När inlösenrätt och inlösenkyldighet har uppkommit i samband med ett sådant frivilligt offentligt köpebud som avses i 6 kap. i värdepappersmarknadslagen och inlösaren därigenom har blivit innehavare till minst nio tiondelar av de erbjudna aktierna, anses det pris som erbjudits i det offentliga köpebudet som det gängse priset, om det inte finns särskild anledning att förfara på annat sätt.

18 kap.

Inlösen av minoritetsaktier

7 §

Bestämmande av lösenbelopp

När inlösen har föregåtts av ett sådant obligatoriskt uppköpserbjudande som avses i 11 kap. 19 § i värdepappersmarknadslagen ska som gängse pris betraktas det pris som erbjudits i det obligatoriska uppköpserbjudandet, om det inte finns särskild anledning att förfara på annat sätt.

När inlösenrätt och inlösenkyldighet har uppkommit i samband med ett sådant frivilligt offentligt uppköpserbjudande som avses i 11 kap. i värdepappersmarknadslagen och inlösaren därigenom har blivit innehavare till minst nio tiondelar av de erbjudna aktierna, anses det pris som erbjudits i det offentliga uppköpserbjudandet som gängse pris, om det inte finns särskild anledning att förfara på annat sätt.

25 kap

Straffbestämmelser

1 §

Aktiebolagsbrott

Den som uppsåtligen
1) bryter mot förbudet i 1 kap. 1 § 2 mom.
att ta upp ett privat aktiebolags värdepapper
till sådan offentlig handel som avses i värde-
pappersmarknadslagen,

skall, om gärningen inte är ringa eller om
strängare straff för den inte föreskrivs någon
annanstans i lag, för *aktiebolagsbrott* dömas
till böter eller fängelse i högst ett år.

25 kap.

Straffbestämmelser

1 §

Aktiebolagsbrott

Den som uppsåtligen
1) bryter mot förbudet i 1 kap. 1 § 2 mom.
att ta upp ett privat aktiebolags värdepapper
till *handel på en sådan reglerad marknad
som avses i lagen om handel med finansiella
instrument*,

ska, om gärningen inte är ringa eller om
strängare straff för den inte föreskrivs någon
annanstans i lag, för *aktiebolagsbrott* dömas
till böter eller fängelse i högst ett år.

Denna lag träder i kraft den 20 .

12.

Lag

om ändring av lagen om andelslag

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om andelslag (1488/2001) 21 a kap. 5 § 2 mom., 10 § 2 mom., 11 § och 12 §
1 mom. 3 punkten, sådana de lyder, 21 a kap. 5 § 2 mom. i lag 1406/2009 och 10 § 2 mom.,
11 § och 12 § 1 mom. 3 punkten i lag 923/2002, som följer:

Gällande lydelse

21 a kap

**Andelar, tilläggsandelar och placeringsan-
delar som hör till värdeandelssystemet**

5 §

*Försäljning av andelar på ett gemensamt
konto*

Föreslagen lydelse

21 a kap.

**Andelar, tilläggsandelar och placeringsan-
delar som hör till värdeandelssystemet**

5 §

*Försäljning av andelar på ett gemensamt
konto*

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Om ägaren till andelar på ett gemensamt värdeandelskonto eller en i 3 § 2 mom. avsedd person inte inom ett år från det att en uppmaning enligt 4 kap. 13 § getts med stöd av beslutet har yrkat på registrering av sin rätt så som föreskrivs i 3 §, har han förverkat sin rätt till andelarna. Andelslaget ska därefter utan dröjsmål sälja andelarna. Härvid ska andelslaget dock beakta andelsägarens fördel. Andelarna ska säljas vid sådan offentlig handel som avses i 1 kap. 3 § i värdepappersmarknadslagen eller, om detta inte är möjligt, på offentlig auktion.

Om ägaren till andelar på ett gemensamt värdeandelskonto eller en i 3 § 2 mom. avsedd person inte inom ett år från det att en uppmaning enligt 4 kap. 13 § getts med stöd av beslutet har yrkat på registrering av sin rätt så som föreskrivs i 3 §, har ägaren eller personen förverkat sin rätt till andelarna. Andelslaget ska därefter utan dröjsmål sälja andelarna. Härvid ska andelslaget dock beakta andelsägarens fördel. Andelarna ska säljas *på en sådan reglerad marknad som avses i lagen om handel med finansiella instrument (/)* eller, om detta inte är möjligt, på offentlig auktion.

10 §

Rätt att få uppgifter ur medlemsförteckningen och vänteförteckningen i värdeandelssystemet

Andelsägarens, förvärvarens och en i 9 § 4 mom. nämnd persons personbeteckning samt betalnings- och beskattningsuppgifter eller uppgifter om det kommissionskonto på vilket andelar som en andelsägare lämnat till försäljning har registrerats får likväl inte lämnas ut utan hans samtycke. På rätten att få uppgifter om vilket kontoförande institut som har hand om det värdeandelskonto på vilket andelarna är registrerade tillämpas på motsvarande sätt vad som i 29 a § lagen om värdeandelssystemet (826/1991) föreskrivs om rätt att få uppgifter om värdeandelskonton.

11 §

Tidpunkten från vilken förvärvaren får utöva sina rättigheter

Den som har förvärvat en andel som hör till värdeandelssystemet får inte utöva de rättigheter som tillkommer ägaren av en andel i andelslaget förrän förvärvaren har införts i medlemsförteckningen, om inte något annat följer av 6 § 2 mom. eller av 28 § 2 mom. lagen om värdeandelssystemet.

10 §

Rätt att få uppgifter ur medlemsförteckningen och vänteförteckningen i värdeandelssystemet

Andelsägarens, förvärvarens och en i 9 § 4 mom. nämnd persons personbeteckning samt betalnings- och beskattningsuppgifter eller uppgifter om det kommissionskonto på vilket andelar som en andelsägare lämnat till försäljning har registrerats får likväl inte lämnas ut utan dennes samtycke. På rätten att få uppgifter om vilken *kontoförvaltare* som har hand om det värdeandelskonto på vilket andelarna är registrerade tillämpas på motsvarande sätt vad som i 8 kap. 3 § i lagen om värdeandelssystemet *och om clearingverksamhet (/)* föreskrivs om rätt att få uppgifter om värdeandelskonton.

11 §

Tidpunkten från vilken förvärvaren får utöva sina rättigheter

Den som har förvärvat en andel som hör till värdeandelssystemet får inte utöva de rättigheter som tillkommer ägaren av en andel i andelslaget förrän förvärvaren har införts i medlemsförteckningen, om inte något annat följer av 6 § 2 mom. eller av 8 kap. 1 § 2 mom. i lagen om värdeandelssystemet *och*

om clearingverksamhet.

12 §

Bestämmelse i stadgarna om avstämningsdag

Ett andelslag som har beslutat överföra sina andelar till värdeandelssystemet skall i stadgarna ta in en bestämmelse enligt vilken rätten att efter anmälningdagen få medel som andelslaget betalar ut samt rätt att få andelar när nya andelar ges ut endast tillkommer den

3) på vars värdeandelskonto andelen, om den är förvaltarregistrerad, på avstämningsdagen har noterats och för vilken med stöd av 28 § lagen om värdeandelssystemet andelsförvaltaren har införts som andelsförvaltare i medlemsförteckningen.

12 §

Bestämmelse i stadgarna om avstämningsdag

Ett andelslag som har beslutat överföra sina andelar till värdeandelssystemet skall i stadgarna ta in en bestämmelse enligt vilken rätten att efter anmälningdagen få medel som andelslaget betalar ut samt rätt att få andelar när nya andelar ges ut endast tillkommer den

3) på vars värdeandelskonto andelen, om den är förvaltarregistrerad, på avstämningsdagen har registrerats och för vilken med stöd av 8 kap. 1 § i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet andelsförvaltaren har införts som andelsförvaltare i medlemsförteckningen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

13.

Lag

om ändring av lagen om Finansinspektionens tillsynsavgift

I enlighet med riksdagens beslut ändras i lagen om Finansinspektionens tillsynsavgift (879/2008) 1 och 4—6 §, sådana de lyder, 1 § delvis ändrad i lagarna 11/2010, 903/2011 och 1494/2011, 4 och 6 § delvis ändrade i lag 1494/2011 samt 5 § delvis ändrad i lag 1361/2010, som följer:

Gällande lydelse

1 §

Avgiftsskyldig

Skyldiga att betala tillsynsavgift till Finansinspektionen är

1) tillsynsobjekt enligt 4 § 1 mom., utländs-

Föreslagen lydelse

1 §

Avgiftsskyldiga

Skyldiga att betala tillsynsavgift till Finansinspektionen är

1) tillsynsobjekt enligt 4 § 1 mom., ut-

ka tillsynsobjekts filialer och utländska clearingorganisationer enligt 4 § 5 mom. och pensionsfonder och pensionsanstalter enligt 4 § 6 mom. i lagen om Finansinspektionen (878/2008),

2) sådana utländska EES-fondbolag som avses i 2 b kap. i lagen om placeringsfonder (48/1999), som inte har filial i Finland och som i Finland förvaltar en placeringsfond,

2 a) den som avses i 7 och 7 a § i lagen om betalningsinstitut (297/2010),

3) emittenter av värdepapper som på ansökan tagits upp till offentlig handel enligt 1 kap. 3 § i värdepappersmarknadslagen (495/1989),

4) finländska bolag vars emitterade värdepapper på ansökan har tagits upp till handel som motsvarar offentlig handel enligt 1 kap. 3 § i värdepappersmarknadslagen enbart i någon annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet än Finland,

5) clearingmedlemmar enligt 1 kap. 4 § 2 mom. 2 punkten i värdepappersmarknadslagen,

6) kontoförande institut enligt 2 b § i lagen om värdeandelssystemet (826/1991),

7) emittenter av värdepapper som på en mäklarlista är föremål för multilateral handel enligt 1 kap. 3 a § i värdepappersmarknadslagen,

8) fastighetsfonder enligt lagen om fastighetsfonder (1173/1997),

9) Olycksfallsförsäkringsanstaltens Förbund enligt lagen om olycksfallsförsäkring (608/1948),

10) Trafikförsäkringscentralen enligt trafikförsäkringslagen (279/1959) och trafikskadenämnden enligt lagen om trafikskadenämnden (441/2002),

11) Patientförsäkringscentralen och patientskadenämnden enligt patientskadelagen (585/1986),

12) Pensionsskyddscentralen enligt lagen om Pensionsskyddscentralen (397/2006),

13) Miljöförsäkringscentralen enligt lagen om miljöskadeförsäkring (81/1998),

14) Utbildningsfonden enligt lagen om Utbildningsfonden (1306/2002),

15) försäkringsmäklare enligt lagen om för-

ländska tillsynsobjekts filialer och utländska clearingorganisationer enligt 4 § 5 mom. samt pensionsfonder och pensionsanstalter enligt 4 § 6 mom. i lagen om Finansinspektionen (878/2008),

2) sådana utländska EES-fondbolag enligt 2 b kap. i lagen om placeringsfonder (48/1999) som inte har filial i Finland och som förvaltar en placeringsfond i Finland,

3) personer som avses i 7 och 7 a § i lagen om betalningsinstitut (297/2010),

4) emittenter av värdepapper som på ansökan har tagits upp till handel i Finland på en reglerad marknad enligt lagen om handel med finansiella instrument (/),

5) finländska bolag vars emitterade värdepapper på ansökan har tagits upp till handel på en reglerad marknad enligt lagen om handel med finansiella instrument enbart i någon annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet än Finland,

6) clearingmedlemmar enligt 1 kap. 3 § 6 punkten i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet (/) och kontoförvaltare enligt 9 punkten i samma paragraf,

7) emittenter av värdepapper som på ansökan har tagits upp till handel i Finland på en multilateral handelsplattform enligt lagen om handel med finansiella instrument,

8) fastighetsfonder enligt lagen om fastighetsfonder (1173/1997),

9) Olycksfallsförsäkringsanstaltens Förbund enligt lagen om olycksfallsförsäkring (608/1948),

10) Trafikförsäkringscentralen enligt trafikförsäkringslagen (279/1959) och trafikskadenämnden enligt lagen om trafikskadenämnden (441/2002),

11) Patientförsäkringscentralen och patientskadenämnden enligt patientskadelagen (585/1986),

12) Pensionsskyddscentralen enligt lagen om Pensionsskyddscentralen (397/2006),

13) Miljöförsäkringscentralen enligt lagen om miljöskadeförsäkring (81/1998),

14) Utbildningsfonden enligt lagen om Utbildningsfonden (1306/2002),

15) försäkringsmäklare enligt lagen om för-

säkringsförmedling (570/2005),

16) sådana försäkringsförmedlare enligt lagen om försäkringsförmedling som är registrerade i någon annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet än Finland, om de har filial i Finland,

17) sådana utländska EES-tilläggs pensionsanstalter enligt lagen om pensionsstiftelser (1774/1995) och lagen om försäkringskassor (1164/1992) som har filial i Finland,

18) utländska kreditinstituts och utländska värdepappersföretags representationer.

Finansinspektionen svarar för debiteringen av tillsynsavgiften. Avgiften ska betalas till Finlands Bank.

I lagen om Finansinspektionen föreskrivs om åtgärdsavgifter till Finansinspektionen.

säkringsförmedling (570/2005) samt sådana försäkringsförmedlare enligt lagen om försäkringsförmedling som är registrerade i någon annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet än Finland och som har filial i Finland,

16) sådana utländska EES-tilläggs pensionsanstalter enligt lagen om pensionsstiftelser (1774/1995) och lagen om försäkringskassor (1164/1992) som har filial i Finland,

17) tredjeländers kreditinstituts representationer.

Finansinspektionen svarar för debiteringen av tillsynsavgiften. Avgiften ska betalas till Finlands Bank.

I lagen om Finansinspektionen föreskrivs om åtgärdsavgifter till Finansinspektionen.

4 §

Proportionell tillsynsavgift

Avgiftsgrunden för en proportionell tillsynsavgift, avgiften i procent av avgiftsgrunden och de avgiftsskyldiga bestäms som följer:

4 §

Proportionell tillsynsavgift

Avgiftsgrunden för en proportionell tillsynsavgift, avgiften i procent av avgiftsgrunden och de avgiftsskyldiga bestäms som följer:

Avgiftsskyldiga	Avgiftsgrund	Avgift i % av avgiftsgrunden
inlåningsbank enligt kreditinstitutslagen (121/2007)	balansomslutning	0,00284
kreditföretag enligt kreditinstitutslagen	balansomslutning	0,00284
andra betalningsinstitut enligt lagen om betalningsinstitut än institut för elektroniska pengar	omsättning	0,25
institut för elektroniska pengar enligt lagen om betalningsinstitut	balansomslutning	0,00284
skadeförsäkringsbolag enligt försäkringsbolagslagen (521/2008)	balansomslutning x 4	0,00284
livförsäkringsbolag enligt försäkringsbolagslagen	balansomslutning	0,00284
arbetspensionsförsäkringsbolag enligt lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag (354/1997)	balansomslutning	0,00284
försäkringsförening enligt lagen om försäkringsföreningar (1250/1987)	balansomslutning x 4	0,00284
pensionsstiftelser enligt lagen om pensionsstiftelser	balansomslutning	0,00284
pensionskassa enligt lagen om försäkringskassor	balansomslutning	0,00284

sjukassa enligt lagen om försäkringskassor	balansomslutning x 4	0,00284
annan försäkringskassa enligt lagen om försäkringskassor än pensionskassa eller sjukassa	balansomslutning	0,00284
Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt enligt lagen om pension för lantbruksföretagare (1280/2006)	balansomslutning	0,00284
Sjömanspensionskassan enligt lagen om sjömanspensioner (1290/2006)	balansomslutning x 0,4	0,00284
arbetslöshetsförsäkringsfonden enligt lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner (555/1998) och Utbildningsfonden	balansomslutning	0,00284
Olycksfallsförsäkringsanstalternas Förbund, Trafikförsäkringscentralen, Patientförsäkringscentralen och Miljöförsäkringscentralen samt stödkassan för arbetslöshetskassorna enligt lagen om arbetslöshetskassor (603/1984)	balansomslutning x 4	0,00284
statens pensionsfond enligt lagen om statens pensionsfond (1297/2006), den kommunala pensionsanstalten Keva enligt lagen om kommunala pensioner (549/2003) och pensionsfonden vid Kyrkans centralfond enligt kyrkolagen (1054/1993)	balansomslutning x 0,4	0,00284
filialer till utländska <i>EES-kreditinstitut</i>	balansomslutning	0,00095
filialer till <i>tredjeländers</i> kreditinstitut	balansomslutning	0,00284
filialer till andra utländska betalningsinstitut än betalningsinstitut som motsvarar institut för elektroniska pengar vars hemstat hör till EES	omsättning	0,11
filialer till utländska betalningsinstitut som motsvarar institut för elektroniska pengar vars hemstat hör till EES	balansomslutning	0,00095
fondbolag enligt lagen om placeringsfonder	de av fondbolaget förvaltade placeringsfondernas sammanlagda tillgångar	0,0022
tilläggsavgift för fondbolag som tillhandahåller kapitalförvaltning eller investeringsrådgivning	kapitalförvaltningens och investeringsrådgivningens omsättning	0,34
<i>börser enligt lagen om handel med finansiella instrument samt andra clearingorganisationer enligt lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet än värdepapperscentraler</i>	omsättning	1,30 %, avgiften är dock minst 50 000 euro
andra värdepappersföretag enligt lagen om <i>investerings tjänster (/)</i> än sådana som avses i lagens 6 kap. 1 § 3—5 mom.	omsättning	0,34
värdepappersföretag enligt 6 kap. 1 § 3—5 mom. i lagen om <i>investerings tjänster</i>	omsättning	0,11
arbetslöshetskassor enligt lagen om arbetslöshetskassor	medlemsavgiftsintäkter	0,66
filialer till utländska <i>EES-värdepappersföretag</i>	omsättning	0,15
filialer till <i>tredjeländers</i> värdepappersföretag	omsättning	0,34
filialer till utländska <i>EES-fondbolag som inte</i>	omsättning	0,15

<i>förvaltar</i> en placeringsfond i Finland		
filialer till utländska <i>EES-fondbolag</i> som <i>förvaltar</i> en placeringsfond i Finland	de av det utländska fondbolaget i Finland förvaltade placeringsfondernas sammanlagda tillgångar	0,0018
utländska <i>EES-fondbolag</i> som inte har filial i Finland och som <i>förvaltar</i> en placeringsfond i Finland	de av det utländska fondbolaget i Finland förvaltade placeringsfondernas sammanlagda tillgångar	0,0018
filialer till <i>tredjeländers</i> fondbolag	omsättning	0,34
filialer till <i>tredjeländers</i> försäkringsbolag	premieintäkter	0,03

Proportionell tillsynsavgift tas ut av tillsynsobjekt till utgången av det kalenderår då tillsynsobjektets verksamhetstillstånd har återkallats eller tillsynsobjektets rätt att bedriva verksamhet annars har upphört. Av försäkringsanstalter och pensionsanstalter tas det emellertid ut proportionell tillsynsavgift till utgången av den kalendermånad då anstaltens hela försäkringsbestånd eller pensionsansvar har överlåtits till en annan försäkringsanstalt eller pensionsanstalt eller då de åtaganden som sammanhänger med anstaltens försäkringsverksamhet annars bevisligen har retts ut.

Proportionell tillsynsavgift tas ut hos tillsynsobjekt till utgången av det kalenderår då tillsynsobjektets verksamhetstillstånd har återkallats eller tillsynsobjektets rätt att bedriva verksamhet annars har upphört. Hos försäkringsanstalter och pensionsanstalter ska emellertid tas ut proportionell tillsynsavgift till utgången av den kalendermånad då anstaltens hela försäkringsbestånd eller pensionsansvar har överlåtits till en annan försäkringsanstalt eller pensionsanstalt eller då de åtaganden som sammanhänger med anstaltens försäkringsverksamhet annars bevisligen har retts ut.

5 §

Grundavgiften för avgiftsskyldiga som betalar proportionell tillsynsavgift

Beloppet i euro av den grundavgift som ska betalas utöver proportionell avgift enligt 4 § och de avgiftsskyldiga bestäms som följer:

5 §

Grundavgiften för avgiftsskyldiga som betalar proportionell tillsynsavgift

Beloppet i euro av den grundavgift som ska betalas utöver proportionell avgift enligt 4 § samt de avgiftsskyldiga bestäms som följer:

Avgiftsskyldiga	Grundavgift i euro
affärsbank enligt lagen om affärsbanker och andra kreditinstitut i aktieföretagsform (1501/2001), sparbanksaktieföretag enligt sparbankslagen (1502/2001) och andelsbanksaktieföretag enligt lagen om andelsbanker och andra kreditinstitut i andelsföretagsform (1504/2001)	6 000
annat kreditinstitut	2 000
tilläggsavgift för kreditinstitut vars provisionsintäkter överstiger finansnetto	9 000
betalningsinstitut	2 000
försäkringsbolag	6 000

försäkringsföreningar	1 000
pensionsstiftelser och pensionskassor	1 200
andra försäkringskassor än pensionskassor	800
arbetslöshetskassor	6 000
Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt, Sjömanspensionskassan, Arbetslöshetsförsäkringsfonden och Utbildningsfonden	6 000
Olycksfallsförsäkringsanstaltens Förbund, Trafikförsäkringscentralen, Patientförsäkringscentralen, Miljöförsäkringscentralen och stödkassan för arbetslöshetskassorna,	1 200
Statens pensionsfond, <i>den kommunala pensionsanstalten Keva</i> och pensionsfonden vid Kyrkans centralfond	15 000
filialer till <i>tredjeländers</i> kreditinstitut	3 000
filialer till utländska <i>EES-kreditinstitut</i>	2 000
fondbolag	4 000
andra värdepappersföretag än sådana som avses i 6 kap 1 § 3—5 mom. i lagen om investeringstjänster	6 000
värdepappersföretag enligt 6 kap. 1 § 3—5 mom. i lagen om investeringstjänster	1 000
filialer till utländska <i>EES</i> -värdepappersföretag	2 000
filialer till <i>tredjeländers</i> värdepappersföretag	3 000
filialer till utländska betalningsinstitut vars hemstat hör till <i>EES</i>	1 000
filialer till utländska <i>EES</i> -fondbolag	2 000
filialer till <i>tredjeländers</i> fondbolag	3 000
filialer till <i>tredjeländers</i> försäkringsbolag	3 000

Grundavgift tas inte ut av fondbörser, clearingorganisationer eller optionsföretag.

Grundavgift tas inte ut hos börser och clearingorganisationer.

6 §

6 §

Grundavgift för övriga avgiftsskyldiga

Grundavgift för övriga avgiftsskyldiga

Beloppet av grundavgiften i euro för andra avgiftsskyldiga än de som avses i 4 § och de avgiftsskyldiga bestäms som följer:

Grundavgiften i euro för andra avgiftsskyldiga än de som avses i 4 § samt de avgiftsskyldiga bestäms som följer:

Avgiftsskyldiga	Grundavgift i euro
värdepapperscentraler enligt lagen om värdeandelssystemet och om <i>clearingverksamhet</i>	260 000
insättningsgarantifonden enligt kreditinstitutslagen	12 000
säkerhetsfonden enligt kreditinstitutslagen	2 000
juridiska personer som avses i 7 § och 7 a i lagen om betalningsinstitut	1 000
fysiska personer som avses i 7 § och 7a i lagen om betalningsinstitut	200
ersättningsfonden för investerarskydd enligt lagen om investeringstjänster	3 000
förvaringsinstitut enligt lagen om placeringsfonder	3 000

centralinstitutet för sammanslutningen av inlåningsbanker enligt lagen om en sammanslutning av inlåningsbanker (599/2010)	6 000
kreditinstituts och försäkringsbolags holdingföretag samt konglomerats holdingsammanslutning enligt lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat (699/2004)	10 000
<i>börsers, värdepapperscentralers och clearingorganisationers holdingföretag</i>	10 000
värdepappersföretags och försäkringsföreningars holdingföretag	1 000
försäkringsmäklare enligt lagen om försäkringsförmedling	1 000 Grundavgiften höjs med 180 euro för varje registrerad mäklare som är anställd hos ett försäkringsmäklarföretag eller hos en enskild näringsidkare för varje registrerad försäkringsmäklare vid utgången av året före det då tillsynsavgiften bestäms.
<i>kontoförvaltare</i> enligt lagen om värdeandelssystemet och om <i>clearinverksamhet</i>	6 000
utländska clearingorganisationer enligt 4 kap. i lagen om värdeandelssystemet och om <i>clearingverksamhet</i>	25 000
clearingmedlemmar enligt 1 kap. 3 § 6 punkten i lagen om värdeandelssystemet och om <i>clearingverksamhet</i>	12 000
clearingfonder enligt 3 kap. 3 § 4 mom. i lagen om värdeandelssystemet och om <i>clearingverksamhet</i> samt registreringsfonder enligt 6 kap. 9 § i samma lag	2 000
emitterter av aktier som i Finland är föremål för handel på en reglerad marknad enligt lagen om <i>handel med finansiella instrument</i>	15 500 Grundavgiften höjs med 16 000 euro om det finns en likvid marknad för aktierna enligt 5 kap. 2 § i lagen om handel med finansiella instrument.
finländska bolag vars emitterade aktier på ansökan har tagits upp till <i>handel på en reglerad marknad</i> enligt lagen om <i>handel med finansiella instrument</i> enbart i någon annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet än Finland	12 500
emitterter av aktier som i Finland är föremål för <i>handel på en reglerad marknad</i> enligt lagen om <i>handel med finansiella instrument</i> , när det är fråga om en avgiftsskyldig enligt 4 § eller när emittenten inte har hemort i Finland	10 500 Grundavgiften höjs med 11 000 euro om det finns en likvid marknad för aktierna enligt 5 kap. 2 § i lagen om handel med finansiella instrument.
emitterter av andra värdepapper som i Finland är föremål för <i>handel på en reglerad marknad</i> enligt lagen om <i>handel med finansiella instrument</i> än aktier	3 000

finländska bolag vars emitterade värdepapper av annat slag än aktier på ansökan har tagits upp till handel på en reglerad marknad enligt lagen om handel med finansiella instrument enbart i någon annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet än Finland	3 000
emittenter av aktier som på ansökan är föremål för handel i Finland på en multilateral handelsplattform enligt lagen om handel med finansiella instrument	4 000
emittenter av värdepapper av annat slag än aktier som på ansökan är föremål för handel i Finland på en multilateral handelsplattform enligt lagen om handel med finansiella instrument	1 000
Pensionsskyddscentralen	10 000
trafikförsäkringsnämnden och patienskadenämnden	1 000
filialer till utländska EES-försäkringsbolag enligt lagen om utländska försäkringsbolag (398/1995)	1 000
sådana utländska EES-tilläggs pensionsanstalter enligt lagen om pensionsstiftelser och lagen om försäkringskassor som har filial i Finland	1 000
tredjeländers kreditinstituts representationer	1 000
sådana försäkringsförmedlare enligt lagen om försäkringsförmedling som är registrerade i någon annan EES-stat än Finland och har filial i Finland	300

Om ett holdingföretag samtidigt är en annan koncerns dotterföretag tas det inte ut någon avgift av moderföretaget på samma grund. Om ett holdingföretag samtidigt är emittent av värdepapper tas avgift ut på båda grunderna.

Avgift enligt denna paragraf gäller också de avgiftsskyldiga som avses i 4 §. Om en emittent av aktier har emitterat också andra värdepapper som avses i denna paragraf ska avgift tas ut av den avgiftsskyldige på vardera grunden.

Om ett holdingföretag samtidigt är en annan koncerns dotterföretag tas det inte ut någon avgift hos moderföretaget på samma grund. Om ett holdingföretag samtidigt är värdepappersemittent ska avgift tas ut hos företaget på båda grunderna.

Avgift enligt denna paragraf gäller också de avgiftsskyldiga som avses i 4 §. Om en aktieemittent har emitterat också andra värdepapper som avses i denna paragraf ska avgift tas ut hos den avgiftsskyldige på vardera grunden.

Denna lag träder i kraft den 20 .

14.

Lag**om ändring av kreditinstitutslagen**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i kreditinstitutslagen (121/2007) 2 § 3 och 5 mom., 13 §, 19 § 1 mom., 20 § 2 mom., 22 § 2 mom., 24 §, 30 § 3 mom., 31 § 2 mom., 35 § 2 mom., 36 a § 6 mom., 40 och 42 §, 90 § 3 mom., 105 § 1 och 4 mom., 111 §, 141 § 3 mom. samt 157, 160, 166 j, 166 k, 166 l § och 172 §, av dem 2 § 3 och 5 mom., 30 § 3 mom., 31 § 2 mom. och 36 a § 6 mom. sådana de lyder i lag 929/2007, 13 § och 20 § 2 mom. sådana de lyder i lag 901/2011, 24 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 929/2007, 40 § sådan den lyder i lagarna 929/2007 och 880/2008, 42 § sådan den lyder i lag 208/2009, 90 § 3 mom. sådant det lyder i lag 1244/2011, 105 § 1 mom. samt 166 j, 166 k och 166 l § sådana de lyder i lag 1357/2010, 157 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 600/2010 och 160 § sådan den lyder i lagarna 467/2007 och 929/2007, samt

fogas till lagen en ny 24 a § som följer:

Gällande lydelse

2 §

Annan lagstiftning om kreditinstitutsverksamhet

Föreslagen lydelse

2 §

Annan lagstiftning om kreditinstitutsverksamhet

I lagen om värdepappersföretag (922/2007) föreskrivs om kreditinstituts skyldighet att höra till ersättningsfonden för investerarskydd.

På kreditinstitut som tillhandahåller investeringstjänster tillämpas i fråga om detta tillhandahållande 29—31 §, 32 § 1—3, 5 och 6 mom. samt 33—38 § i lagen om värdepappersföretag samt vad som i värdepappersmarknadslagen (495/1989) föreskrivs om värdepappersförmedlares skyldigheter.

13 §

Finansiella institut

Med finansiella institut avses i denna lag finländska eller utländska företag som inte är kreditinstitut eller utländska kreditinstitut och vars huvudsakliga verksamhet är att tillhandahålla tjänster som avses i 30 § 1 mom. 3—

Bestämmelser om kreditinstituts skyldighet att höra till ersättningsfonden för investerarskydd finns i lagen om investeringstjänster (/).

Bestämmelser om tillämpningen av lagen om investeringstjänster på kreditinstitut som tillhandahåller investeringstjänster finns i 1 kap. 4 § i lagen om investeringstjänster.

13 §

Finansiella institut

Med finansiella institut avses i denna lag finländska eller utländska företag som inte är kreditinstitut eller utländska kreditinstitut och vars huvudsakliga verksamhet är att tillhandahålla tjänster enligt 30 § 1 mom. 3—11

11 punkten eller att förvärva aktier och andelar. Som finansiella institut betraktas också värdepappersföretag som avses i lagen om värdepappersföretag samt med dessa jämförbara utländska företag, om inte något annat föreskrivs nedan. Som finansiella institut betraktas dessutom betalningsinstitut enligt lagen om betalningsinstitut (297/2010) samt med dessa jämförbara utländska företag, vars huvudsakliga verksamhet är att tillhandahålla betaltjänster eller att bedriva någon annan affärsverksamhet som avses i denna paragraf. Som finansiella institut betraktas inte försäkringsholdingsammanslutningar som avses i 1 kap. 8 § i försäkringsbolagslagen (521/2008) och inte heller konglomerats holdingsammanslutningar som avses i lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat (699/2004), om inte något annat följer av 73 § 2 mom. i denna lag.

punkten eller att förvärva aktier och andelar. Som finansiella institut betraktas också värdepappersföretag enligt lagen om investeringstjänster samt med dessa jämförbara utländska företag, om inte något annat föreskrivs nedan. Som finansiella institut betraktas dessutom betalningsinstitut enligt lagen om betalningsinstitut (297/2010) samt med dessa jämförbara utländska företag, vars huvudsakliga verksamhet är att tillhandahålla betaltjänster eller att bedriva någon annan affärsverksamhet som avses i denna paragraf. Som finansiella institut betraktas inte försäkringsholdingsammanslutningar enligt 1 kap. 8 § i försäkringsbolagslagen (521/2008) och inte heller konglomerats holdingsammanslutningar enligt lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat (699/2004), om inte något annat följer av 73 § 2 mom. i denna lag.

19 §

Kreditinstituts ensamrätt att ta emot återbetalbara medel

Bara kreditinstitut får bedriva affärsverksamhet som består i att från allmänheten ta emot återbetalbara medel på annat sätt än genom emission av värdepapper enligt värdepappersmarknadslagen (495/1989), om inte annat föreskrivs i 20 §.

19 §

Kreditinstituts ensamrätt att ta emot återbetalbara medel

Bara kreditinstitut får bedriva affärsverksamhet som består i att från allmänheten ta emot återbetalbara medel på annat sätt än genom emission av värdepapper enligt 2 kap. 1 § i värdepappersmarknadslagen (/), om inte något annat föreskrivs i 20 §.

20 §

Undantag från kreditinstituts ensamrätt att ta emot återbetalbara medel

Aktiebolag och andelslag får dessutom trots 19 § från allmänheten ta emot återbetalbara medel genom att erbjuda andra skuldinstrument än sådana som ska återbetalas på anfordran. Om dessa skuldinstrument erbjuds allmänheten på andra sätt än genom att värdepapper enligt värdepappersmarknadslagen emitteras till allmänheten, ska aktiebolaget eller andelslaget upprätta och offentliggöra delårsrapporter, årsrapporter, bokslut och bok-

20 §

Undantag från kreditinstituts ensamrätt att ta emot återbetalbara medel

Aktiebolag och andelslag får dessutom trots 19 § från allmänheten ta emot återbetalbara medel genom att erbjuda andra skuldinstrument än sådana som ska återbetalas på anfordran. Om dessa skuldinstrument erbjuds allmänheten på andra sätt än genom att värdepapper enligt värdepappersmarknadslagen emitteras till allmänheten, ska aktiebolaget eller andelslaget upprätta och offentliggöra delårsrapporter, bokslut och bokslutskom-

slutskommunikéer med iakttagande av 2 kap. 5, 5 a, 6 och 6 a § i värdepappersmarknadslagen. På undantag från informationsskyldigheten enligt denna paragraf tillämpas 2 kap. 11 § värdepappersmarknadslagen.

munikéer, i tillämpliga delar med iakttagande av 7 kap. 5—13 § i värdepappersmarknadslagen. På undantag från informationsskyldigheten enligt denna paragraf tillämpas 7 kap. 18 § i värdepappersmarknadslagen.

22 §

Koncessionsansökan

Insättningsgarantifondens yttrande skall begäras om en inlåningsbanks koncessionsansökan. Dessutom skall ett yttrande begäras av den i lagen om värdepappersföretag avsedda ersättningsfonden för investerarskydd, om kreditinstitutet enligt sin bolagsordning eller sina stadgar kan tillhandahålla investerings-tjänster.

22 §

Koncessionsansökan

Insättningsgarantifondens yttrande ska begäras om en inlåningsbanks koncessionsansökan. Dessutom ska ett yttrande begäras av den i lagen om *investeringstjänster* avsedda ersättningsfonden för investerarskydd, om kreditinstitutet enligt sin bolagsordning eller sina stadgar kan tillhandahålla investerings-tjänster.

24 §

Förutsättningar för beviljande av koncession

Koncession skall beviljas om det på basis av de upplysningar som lämnats in kan säkerställas att kreditinstitutet uppfyller förutsättningarna enligt 4 och 5 kap. i fråga om verksamhet och finansiell ställning. Koncession kan beviljas också för ett nytt kreditinstitut innan det registreras.

Beviljande av koncession förutsätter dessutom att det har utretts att kreditinstitutets grundare samt aktieägare som innehar minst en tiondel av kreditinstitutets aktier eller en andel som medför minst tio procent av röst-rätten i institutet är tillförlitliga.

En person anses inte vara tillförlitlig, om personen under de fem år som föregår bedömningen genom en dom som vunnit laga kraft har dömts till fängelsestraff eller under de tre år som föregår bedömningen till bötesstraff för ett brott som kan anses visa att personen är uppenbart olämplig att grunda eller äga ett kreditinstitut eller om personen i fråga annars genom sin tidigare verksamhet har visat sig vara uppenbart olämplig att grunda

24 §

Förutsättningar för beviljande av koncession

Koncession ska beviljas om det på basis av de upplysningar som lämnats in kan säkerställas att *kreditinstitutets ägare och grundare* uppfyller *de krav som föreskrivs i 24 a § och kreditinstitutet uppfyller kraven enligt 4 och 5 kap. i fråga om verksamhet och finansiell ställning*. Koncession kan beviljas också för ett nytt kreditinstitut innan det registreras.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

eller äga ett kreditinstitut.

24 a §

Betydande ägares samt grundares tillförlitlighet

Den som direkt eller indirekt äger minst tio procent av ett kreditinstituts aktiekapital eller en andel som medför minst tio procent av den rösträtt som dess samliga aktier medför samt kreditinstitutets grundare ska vara tillförlitlig.

Tillförlitlig anses inte den vara som

1) under de senaste fem åren före bedömningen har dömts till fängelsestraff eller under de senaste tre åren före bedömningen till bötesstraff för brott som kan anses visa att personen är uppenbart olämplig att grunda eller äga ett kreditinstitut, eller om

2) annars genom sin tidigare verksamhet har visat sig vara uppenbart olämplig att grunda eller äga ett kreditinstitut.

Om en dom som avses i 2 mom. 1 punkten inte har vunnit laga kraft kan den dömda dock fortsätta utöva beslutanderätt som ägare i kreditinstitutet, om detta kan anses vara uppenbart motiverat med hänsyn till en helhetsbedömning av dennes tidigare verksamhet, de omständigheter som lett till domen och andra omständigheter som inverkar på saken.

30 §

Affärsverksamhet som är tillåten för inlåningsbanker

I en inlåningsbanks bolagsordning eller stadgar ska anges om banken tillhandahåller investeringstjänster enligt 5 § i lagen om värdepappersföretag samt förvarings- och förvaltningstjänster enligt 15 § 1 mom. 1 punkten i nämnda lag.

31 §

Affärsverksamhet som är tillåten för kreditföretag

30 §

Affärsverksamhet som är tillåten för inlåningsbanker

I en inlåningsbanks bolagsordning eller stadgar ska anges om banken tillhandahåller investeringstjänster enligt 1 kap. 11 § i lagen om investeringstjänster.

31 §

Affärsverksamhet som är tillåten för kreditföretag

I ett kreditföretags bolagsordning eller stadgar ska anges om företaget tillhandahåller investeringstjänster enligt 5 § i lagen om värdepappersföretag samt förvarings- och förvaltningstjänster enligt 15 § 1 mom. 1 punkten i nämnda lag.

35 §

Finansiering av förvärv och mottagande som pant av egna och koncernföretags aktier, andelar, kapitallån och debenturer

Ett kreditinstitut och finansiella institut inom samma finansiella företagsgrupp som detta får om inte annat följer av 3 mom., utan hinder av 13 kap. 10 § 1 mom. i aktiebolagslagen (624/2006), 8 kap. 7 § 1 mom. i lagen om andelslag och 34 § 3 mom. i lagen om skuldebrev (622/1947), bevilja lån för förvärv av egna och moderföretagets aktier och andelar och ta emot aktierna och andelarna som pant, om aktierna och andelarna är börs- eller marknadsvärdepapper som avses i 1 kap. 3 § i värdepappersmarknadslagen, om beviljandet av lånet eller mottagandet av panten ingår i kreditinstitutets eller i det till dess finansiella företagsgrupp hörande finansiella institutets normala affärsverksamhet och om lånet har beviljats eller panten tagits emot på de sedvanliga villkor som kreditinstitutet eller det finansiella institutet tillämpar i sin verksamhet.

36 a §

Anlitande av ombud samt utläggande av viktiga funktioner på entreprenad

På utläggande av sådana investeringstjänster på entreprenad som tillhandahålls av kreditinstitut tillämpas, med avvikelse från 1—4 mom., 29—31 § samt 32 § 1—3, 5 och 6 mom. i lagen om värdepappersföretag.

I ett kreditföretags bolagsordning eller stadgar ska anges om företaget tillhandahåller investeringstjänster enligt 1 kap 11 § i lagen om investeringstjänster.

35 §

Finansiering av förvärv och mottagande som pant av egna och koncernföretags aktier, andelar, kapitallån och debenturer

Ett kreditinstitut och finansiella institut inom samma finansiella företagsgrupp som detta får, om inte annat följer av 3 mom., trots vad som föreskrivs i 13 kap. 10 § 1 mom. i aktiebolagslagen (624/2006), 8 kap. 7 § 1 mom. i lagen om andelslag och 34 § 3 mom. i lagen om skuldebrev (622/1947), bevilja lån för förvärv av egna och moderföretagets aktier och andelar och ta emot aktierna och andelarna som pant, om de är föremål för handel på en sådan reglerad marknad som avses i lagen om handel med finansiella instrument (/), om beviljandet av lånet eller mottagandet av panten ingår i kreditinstitutets eller i det till dess finansiella företagsgrupp hörande finansiella institutets normala affärsverksamhet och om lånet har beviljats eller panten tagits emot på de sedvanliga villkor som kreditinstitutet eller det finansiella institutet tillämpar i sin verksamhet.

36 a §

Anlitande av ombud samt utläggande av viktiga funktioner på entreprenad

Bestämmelser om utläggande av sådana investeringstjänster på entreprenad som tillhandahålls av kreditinstitut finns i lagen om investeringstjänster.

40 §

Att leda kreditinstitut och holdingföretag

Ett kreditinstituts styrelse, verkställande direktör och högsta ledning i övrigt ska leda kreditinstitutet med yrkesskicklighet och enligt sunda och försiktiga affärsprinciper. Styrelsemedlemmarna och suppleanterna i styrelsen, verkställande direktören och dennes ställföreträdare samt övriga som hör till den högsta ledningen ska vara tillförlitliga personer som inte är försatta i konkurs och vars handlingsbehörighet inte har begränsats. De ska dessutom ha sådan allmän kännedom om kreditinstitutsverksamhet som är nödvändig med beaktande av arten och omfattningen av kreditinstitutets verksamhet.

En person som avses i 1 mom. anses inte vara tillförlitlig, om personen under de fem år som föregår bedömningen genom en dom som vunnit laga kraft har dömts till fängelsestraff eller under de tre år som föregår bedömningen till bötesstraff för ett brott som kan anses visa att personen är uppenbart olämplig att vara styrelsemedlem eller suppleant, verkställande direktör eller ställföreträdare för denne i ett kreditinstitut, eller om personen annars genom sin tidigare verksamhet har visat sig vara uppenbart olämplig för uppdraget i fråga.

Kreditinstitutet ska omedelbart underrätta Finansinspektionen om utbyte av de personer som avses i 1 mom.

Vad som i denna paragraf föreskrivs om kreditinstitut ska på motsvarande sätt tillämpas på holdingföretag.

40 §

Ledningen av kreditinstitut och holdingföretag

Ett kreditinstituts styrelse, verkställande direktör och övriga högsta ledning ska leda kreditinstitutet med yrkesskicklighet samt enligt sunda och försiktiga affärsprinciper. Styrelsemedlemmarna och deras ersättare, verkställande direktören och dennes ställföreträdare samt övriga som hör till den högsta ledningen ska vara tillförlitliga personer som inte är försatta i konkurs och vars handlingsbehörighet inte har begränsats. De ska dessutom ha sådan allmän kännedom om kreditinstitutsverksamhet som är nödvändig med beaktande av arten och omfattningen av kreditinstitutets verksamhet.

Tillförlitlig anses inte den vara som

1) under de senaste fem åren före bedömningen har dömts till fängelsestraff eller under de senaste tre åren före bedömningen till bötesstraff för brott som kan anses visa att personen är uppenbart olämplig att vara styrelsemedlem, ersättare för en styrelsemedlem, verkställande direktör eller ställföreträdare för verkställande direktören eller att i övrigt höra till den högsta ledningen, eller

2) annars genom sin tidigare verksamhet har visat sig vara uppenbart olämplig för uppdrag som avses i 1 punkten.

Om en dom som avses i 2 mom. 1 punkten inte har vunnit laga kraft kan den dömda dock fortsätta med uppdrag enligt 1 mom., om det kan anses vara uppenbart motiverat med hänsyn till en helhetsbedömning av dennes tidigare verksamhet, de omständigheter som lett till domen och andra omständigheter som inverkar på saken.

Kreditinstitutet ska omedelbart underrätta Finansinspektionen om förändringar i fråga om personer som avses i 1 mom.

Vad som i denna paragraf föreskrivs om kreditinstitut ska på motsvarande sätt tillämpas på holdingföretag.

42 §

Anmälningsskyldighet som gäller förvärv och överlåtelse av aktier och andelar

Den som har för avsikt att direkt eller indirekt förvärva aktier, andelar, placeringsandelar eller grundfundsandelar i ett kreditinstitut ska underrätta Finansinspektionen om detta på förhand, om

1) han på grund av förvärvet kommer att inneha minst 10 procent av kreditinstitutets aktie-, andels- eller placeringsandelskapital eller grundfond,

2) hans innehav kommer att vara så stort att det motsvarar minst 10 procent av röstetalet för samtliga aktier eller andelar, eller om

3) hans innehav annars berättigar till att utöva inflytande som är jämförbart med innehav som avses i 2 punkten eller annars betydande inflytande i kreditinstitutets förvaltning.

Om avsikten är att öka ett innehav som avses i 1 mom. så att det på grund av förvärvet kommer att uppgå till minst 20, 30 eller 50 procent av kreditinstitutets aktie-, andels- eller placeringsandelskapital eller grundfond eller så att innehavet kommer att medföra en lika stor andel av det röstetal som samtliga aktier eller andelar medför eller så att kreditinstitutet blir ett dotterföretag, ska också detta förvärv anmälas på förhand till Finansinspektionen.

Vid beräkning av den ägarandel och röstandel som avses i 1 och 2 mom. tillämpas 1 kap. 5 § och 2 kap. 9 § 1 och 2 mom. i värdepappersmarknadslagen. Vid tillämpningen av detta moment beaktas inte sådana aktier och andelar som den anmälningsskyldige för högst ett år har förvärvat i samband med en emission av värdepapper eller med stöd av sin verksamhet som marknadsgarant och utifrån vilka den anmälningsskyldige inte har rätt att utöva rösträtt i en sammanslutning eller i övrigt påverka verksamheten i sammanslutningens ledning.

En anmälan enligt 1 eller 2 mom. ska göras också när det i innehavet ingående antalet aktier eller andelar sjunker under någon av de gränser för innehav som anges i 1 eller 2 mom. eller om kreditinstitutet upphör att vara ett dotterföretag till den anmälningsskyldi-

42 §

Anmälningsskyldighet som gäller förvärv och avyttring av aktier och andelar

Den som har för avsikt att direkt eller indirekt förvärva aktier, andelar, placeringsandelar eller grundfundsandelar i ett kreditinstitut ska underrätta Finansinspektionen om detta på förhand, om

1) förvärvaren på grund av förvärvet kommer att inneha minst 10 procent av kreditinstitutets aktie-, andels- eller placeringsandelskapital eller grundfond,

2) innehavet blir så stort att det motsvarar minst 10 procent av röstetalet för samtliga aktier eller andelar, eller om

3) innehavet annars berättigar denne att utöva inflytande som är jämförbart med innehav som avses i 2 punkten eller att annars utöva betydande inflytande i kreditinstitutets förvaltning.

Om avsikten är att öka innehavet *enligt 1 mom. till* minst 20, 30 eller 50 procent av kreditinstitutets aktie-, andels- eller placeringsandelskapital eller grundfond, eller så att innehavet kommer att medföra en lika stor andel av det röstetal som samtliga aktier eller andelar medför eller så att kreditinstitutet blir ett dotterföretag, ska också detta förvärv förhandsanmälas till Finansinspektionen.

Vid beräkning av den ägarandel och röstandel som avses i 1 och 2 mom. tillämpas 2 kap. 4 § och 9 kap. 4—7 § i värdepappersmarknadslagen. Vid tillämpningen av detta moment beaktas inte aktier och andelar som den anmälningsskyldige för högst ett år har förvärvat i samband med en värdepappersemission eller med stöd av sin verksamhet som marknadsgarant och utifrån vilka den anmälningsskyldige inte har rätt att utöva rösträtt i ett företag eller i övrigt påverka verksamheten i företagets ledning.

En anmälan enligt 1 eller 2 mom. ska göras också när det i innehavet ingående antalet aktier eller andelar sjunker under någon av de gränser för innehav som anges i 1 eller 2 mom. eller om kreditinstitutet upphör att vara dotterföretag till den anmälningsskyldi-

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

dige.

Kreditinstitutet och dess holdingföretag ska minst en gång om året underrätta Finansinspektionen om ägare till andelar enligt 1 och 2 mom. och om innehavens storlek samt utan dröjsmål anmäla sådana förändringar i ägarandelarna som har kommit till dess kännedom.

Bestämmelser om de uppgifter som ska fogas till de anmälningar som avses i denna paragraf utfärdas genom förordning av statsrådet.

ge.

Kreditinstitutet och dess holdingföretag ska minst en gång om året underrätta Finansinspektionen om ägare till andelar enligt 1 och 2 mom. och om innehavens storlek samt utan dröjsmål anmäla sådana förändringar i ägarandelarna som har kommit till dess kännedom.

En anmälan enligt 1 och 2 mom. ska innehålla uppgifter och utredningar om

1) den anmälningsskyldige och dennes tillförlitlighet och finansiella situation,

2) den anmälningsskyldiges ägande och övriga bindningar i kreditinstitutet,

3) avtal om och finansiering av förvärv samt, i sådana fall som avses i 2 mom., om innehavets mål.

Närmare bestämmelser om de uppgifter som ska fogas till anmälningar enligt 1 och 2 mom. utfärdas genom förordning av statsrådet.

90 §

Samarbete vid tillsynen över tillsynsobjektens finansiella ställning

Med ett reglerat företag avses i 2 mom. ett sådant i en annan EES-stat auktoriserat företag som motsvarar ett kreditinstitut enligt denna lag, ett värdepappersföretag enligt lagen om värdepappersföretag, ett fondbolag enligt lagen om placeringsfonder, ett försäkringsbolag enligt försäkringsbolagslagen eller ett betalningsinstitut enligt lagen om betalningsinstitut.

90 §

Samarbete vid tillsynen över tillsynsobjektens finansiella ställning

Med reglerat företag avses i 2 mom. ett sådant i en annan EES-stat auktoriserat företag som motsvarar ett kreditinstitut enligt denna lag, ett värdepappersföretag enligt lagen om *investeringstjänster*, ett fondbolag enligt lagen om placeringsfonder, ett försäkringsbolag enligt försäkringsbolagslagen eller ett betalningsinstitut enligt lagen om betalningsinstitut.

105 §

Fordringar som skall ersättas

Av insättningsgarantifondens medel ersätts en insättares på konto registrerade tillgodohavanden i en inlåningsbank och andra än på konto registrerade tillgodohavanden i samma bank som är föremål för betalningsförmed-

105 §

Fordringar som skall ersättas

Av insättningsgarantifondens medel ersätts en insättares på konto registrerade tillgodohavanden i en inlåningsbank och andra än på konto registrerade tillgodohavanden i samma bank som är föremål för betalningsförmed-

ling, dock högst upp till 100 000 euro. Om ett konto används för investeringstjänster i enlighet med 55 § 2 mom. i lagen om värdepappersföretag, ska ersättningen dock i enlighet med 6 kap. i den lagen betalas ur den ersättningsfond som avses i den lagen.

Insättningsgarantifonden ersätter dock inte fordringar på andra kreditinstitut eller finansiella institut och inte heller poster som skall räknas till inlåningsbankens kapitalbas enligt 45—48 §. Fonden ersätter inte heller fordringar baserade på medel som åtkommit genom brott som avses i 32 kap. i strafflagen. Om en förundersökning eller rättegång som gäller ovan nämnda brott pågår, kan insättningsgarantifonden skjuta fram betalningen av ersättningen tills domstolens beslut har vunnit laga kraft. Fonden ersätter inte heller fordringar på ett sådant kundmedelskonto enligt 4 kap. 5 a § 1 mom. i värdepappersmarknadslagen som har öppnats i en i värdepappersmarknadslagen avsedd värdepappersförmedlares namn.

111 §

Återkallande av koncession samt insättares och investerares fordringar

När Finansinspektionen med stöd av 28 § beslutar återkalla en inlåningsbanks koncession kan den samtidigt bestämma att insätтарыnas fordringar skall betalas ur insättningsgarantifonden. När Finansinspektionen med stöd av 28 § beslutar återkalla ett kreditinstituts koncession kan den samtidigt bestämma att investerarnas fordringar skall betalas ur ersättningsfonden för investerarskydd, i enlighet med 6 kap. i lagen om värdepappersföretag.

141 §

Tystnadsplikt

Kreditinstitut har rätt att lämna upplysning-

ling, dock högst upp till 100 000 euro. *Bestämmelser om betalning av ersättning ur den ersättningsfond som avses i lagen om investeringstjänster finns i 11 kap. i den lagen.*

Insättningsgarantifonden ersätter dock inte andra kreditinstituts eller finansiella instituts fordringar och inte heller poster som ska räknas till inlåningsbankens kapitalbas enligt 45—48 §. Fonden ersätter inte heller fordringar baserade på medel som åtkommit genom brott som avses i 32 kap. i strafflagen. Om en förundersökning eller rättegång som gäller ovan nämnda brott pågår, kan insättningsgarantifonden skjuta fram betalningen av ersättningen tills domstolens beslut har vunnit laga kraft. Fonden ersätter inte heller fordringar på ett i 9 kap. 3 § 1 mom. i lagen om investeringstjänster avsett kundmedelskonto som har öppnats i en tillhandahållare av investeringstjänsters namn.

111 §

Återkallande av koncession samt insätтарыres och investerares fordringar

När Finansinspektionen med stöd av 28 § beslutar återkalla en inlåningsbanks koncession kan den samtidigt bestämma att insätтарыnas fordringar ska betalas ur insättningsgarantifonden. När Finansinspektionen med stöd av 28 § beslutar återkalla ett kreditinstituts koncession kan den samtidigt bestämma att investerarnas fordringar ska betalas ur ersättningsfonden för investerarskydd, i enlighet med 11 kap. i lagen om investeringstjänster.

141

Tystnadsplikt

Ett kreditinstitut har rätt att lämna informa-

ar som avses i 1 mom. till sådana marknadsplatser för offentlig handel som avses i värdepappersmarknadslagen och till sådana optionsföretag som avses i lagen om handel med standardiserade optioner och terminer (772/1988), om upplysningarna är nödvändiga för att trygga den tillsynsuppgift som ålagts dem. Ett kreditinstitut har samma rätt att lämna upplysningar till sådana företag med verksamhet i en EES-stat som ordnar handel som motsvarar offentlig handel och till sådana företag i en EES-stat som motsvarar optionsföretag.

tion som avses i 1 mom. till *en sådan börs som avses i lagen om handel med finansiella instrument*, om *informationen* är nödvändig för att trygga den tillsynsuppgift som ålagts börsen. Ett kreditinstitut har samma rätt att lämna information till *en i 3 kap. 1 § i lagen om handel med finansiella instrument avsedd marknadsplatsoperatör* som motsvarar en börs och är verksam i en annan EES-stat.

157 §

Delårsrapport och årsrapport

En inlåningsbank skall för varje räkenskapsperiod som är längre än sex månader upprätta en delårsrapport för de sex första eller för de tre, sex och nio första månaderna, om inte annat följer av 2 kap. 5 § 1 mom. i värdepappersmarknadslagen. På delårsrapporterna skall i övrigt tillämpas 2 och 3 om. samt 2 kap. 5 § 2—4 mom. i värdepappersmarknadslagen. *På motsvarande sätt skall en inlåningsbank upprätta en årsrapport i tillämpliga delar med iakttagande av 2 kap. 5 a § i värdepappersmarknadslagen.* Om inte annat följer av den här paragrafen gäller i fråga om en sådan inlåningsbanks delårsrapport och årsrapport på vilken tillämpas 2 kap. 5 § i värdepappersmarknadslagen dessutom vad som i den nämnda lagen föreskrivs om *årsrapport och delårsrapport*.

En inlåningsbanks delårsrapport skall innehålla en för den aktuella perioden upprättad resultaträkning och balansräkning eller, ifall inlåningsbanken är moderföretag i en koncern, en koncernresultaträkning och koncernbalansräkning samt en redogörelse för bankens eller koncernens resultatutveckling och för sådana betydande förändringar i tillgångarna och skulderna samt åtagandena utanför balansräkningen och i verksamhetsmiljön som inträffat under rapportperioden, för exceptionella omständigheter som påverkat resultatutvecklingen, för väsentliga händelser som inträffat efter rapportperioden samt för

157 §

Delårsrapport

En inlåningsbank ska för varje räkenskapsperiod som är längre än sex månader upprätta en delårsrapport för de sex första eller för de tre, sex och nio första månaderna, om inte annat följer av 7 kap. 10 § 1 mom. i värdepappersmarknadslagen. På delårsrapporterna ska i övrigt tillämpas vad som föreskrivs i 2 och 3 mom. samt 7 kap. 10 § 2 och 3 mom. i värdepappersmarknadslagen. Om inte annat följer av den här paragrafen gäller i fråga om en sådan inlåningsbanks delårsrapport på vilken tillämpas 7 kap. 10 § i värdepappersmarknadslagen dessutom vad som i den nämnda lagen föreskrivs om delårsrapport.

En inlåningsbanks delårsrapport ska innehålla en för den aktuella perioden upprättad resultaträkning och balansräkning eller, om inlåningsbanken är moderföretag i en koncern, en koncernresultaträkning och koncernbalansräkning samt en redogörelse för bankens eller koncernens resultatutveckling och för sådana betydande förändringar i tillgångarna och skulderna samt åtagandena utanför balansräkningen och i verksamhetsmiljön som inträffat under rapportperioden, för exceptionella omständigheter som påverkat resultatutvecklingen, för väsentliga händelser som inträffat efter rapportperioden samt för

bankens eller koncernens sannolika utveckling under räkenskapsperioden. Delårsrapportens uppgifter skall dessutom vara jämförbara med uppgifterna för motsvarande period under den föregående rapportperioden.

Delårsrapporten skall offentliggöras inom två månader efter rapportperiodens utgång. Offentliggörandet skall i tillämpliga delar ske i enlighet med 156 § 2 och 4 mom. samt enligt bestämmelserna om offentliggörande av delårsrapporter någon annanstans i lag.

I lagen om en sammanslutning av inlåningsbanker föreskrivs om den skyldighet som centralinstitutet för sammanslutningen av inlåningsbanker har att upprätta och offentliggöra delårsrapporter och årsrapporter för sammanslutningen.

Om ett holdingföretag är en inlåningsbanks moderföretag skall på dess delårsrapporter tillämpas 1—3 mom. På en inlåningsbank vars moderföretag i enlighet med denna paragraf offentliggör en delårsrapport skall inte tillämpas vad som föreskrivs ovan i denna paragraf, om inte annat föreskrivs någon annanstans i lag.

Vad som i denna paragraf föreskrivs om delårsrapporter skall på motsvarande sätt i tillämpliga delar gälla årsrapporter, med iakttagande av 2 kap. 5 a § i värdepappersmarknadslagen.

Finansinspektionen kan meddela närmare föreskrifter samt ge anvisningar och yttranden om upprättande av rapporter som avses i denna paragraf samt av särskilda skäl för viss tid bevilja undantag från bestämmelserna i denna paragraf, om detta inte äventyrar investerarnas eller insättarnas ställning. I fråga om föreskrifter, anvisningar, yttranden och undantag skall i tillämpliga delar 147 § 2—4 mom. följas. I rapporten skall nämnas om undantag har beviljats.

160 §

Finansinspektionens skyldighet att förordna revisor samt särskild granskning och granskare

Finansinspektionen skall för kreditinstitut och deras holdingföretag förordna en revisor

bankens eller koncernens sannolika utveckling under räkenskapsperioden. Delårsrapportens uppgifter ska dessutom vara jämförbara med uppgifterna för motsvarande rapportperiod under den föregående räkenskapsperioden.

Delårsrapporten ska offentliggöras inom två månader efter rapportperiodens utgång. Offentliggörandet ska i tillämpliga delar ske i enlighet med 156 § 2 och 4 mom. samt enligt bestämmelserna om offentliggörande av delårsrapporter någon annanstans i lag.

Bestämmelser om den skyldighet som centralinstitutet för sammanslutningen av inlåningsbanker har att upprätta och offentliggöra delårsrapporter och årsrapporter för sammanslutningen finns i lagen om en sammanslutning av inlåningsbanker.

Om ett holdingföretag är en inlåningsbanks moderföretag ska på dess delårsrapporter tillämpas 1—3 mom. På en inlåningsbank vars moderföretag i enlighet med denna paragraf offentliggör en delårsrapport ska inte tillämpas vad som föreskrivs ovan i denna paragraf, om inte annat föreskrivs någon annanstans i lag.

Finansinspektionen kan meddela närmare föreskrifter samt ge anvisningar och yttranden om upprättande av delårsrapporter som avses i denna paragraf samt av särskilda skäl för viss tid bevilja undantag från bestämmelserna i denna paragraf, om detta inte äventyrar investerarnas eller insättarnas ställning. I fråga om föreskrifter, anvisningar, yttranden och undantag ska i tillämpliga delar 147 § 2—4 mom. följas. I delårsrapporten ska nämnas om undantag har beviljats.

160 §

Finansinspektionens skyldighet att förordna revisor samt särskild granskning och granskare

Finansinspektionen ska för kreditinstitut och deras holdingföretag förordna en revisor

enligt 9 § i revisionslagen, 7 kap. 5 § i aktiebolagslagen och 7 kap. 5 § i lagen om andelslag samt förordna om särskild granskning och granskare enligt 7 kap. 7—10 § i aktiebolagslagen och 7 kap. 7—10 § i lagen om andelslag. När det gäller förordnande av revisor samt särskild granskare i de ovan angivna fallen skall i övrigt tillämpas revisionslagen, aktiebolagslagen och lagen om andelslag. Finansinspektionen skall dessutom förordna en behörig revisor för ett kreditinstitut och dess holdingföretag, om institutet eller företaget inte har en revisor som uppfyller de i 159 § angivna kraven.

Revisorn för ett kreditinstitut som tillhandahåller investeringstjänster ska minst en gång om året ge och till Finansinspektionen lämna ett yttrande om huruvida kreditinstitutets åtgärder vid förvaringen av kundmedel uppfyller de krav som föreskrivs i 4 kap. 14 och 15 § i värdepappersmarknadslagen.

166 j §

Tillhandahållande av investeringstjänster vid ett utländskt EES-kreditinstitut

På ett utländskt EES-kreditinstitut som i enlighet med sin koncession tillhandahåller investeringstjänster och som har en filial i Finland tillämpas dessutom det som i värdepappersmarknadslagen, med undantag för dess 4 kap. 7, 12, 14 och 15 §, och i 36 och 37 § i lagen om värdepappersföretag föreskrivs om värdepappersförmedlars skyldigheter vid tillhandahållandet av investeringstjänster och det som i 4 c § 2 mom. i lagen om utländska värdepappersföretags rätt att tillhandahålla investeringstjänster i Finland (580/1996) föreskrivs om tillhandahållande av sidotjänster.

På ett utländskt EES-kreditinstitut tillämpas dessutom det som i lagen om utländska värdepappersföretags rätt att tillhandahålla investeringstjänster i Finland föreskrivs om anlåtande av utländska anknutna ombud.

På ett utländskt EES-kreditinstitut som erbjuder parter som etablerat sig i Finland direkt möjlighet att bedriva handel inom ett system som motsvarar sådan multilateral han-

enligt 9 § i revisionslagen, 7 kap. 5 § i aktiebolagslagen och 7 kap. 5 § i lagen om andelslag samt förordna om särskild granskning och granskare enligt 7 kap. 7—10 § i aktiebolagslagen och 7 kap. 7—10 § i lagen om andelslag. När det gäller förordnande av revisor samt särskild granskare i de ovan angivna fallen ska i övrigt tillämpas revisionslagen, aktiebolagslagen och lagen om andelslag. Finansinspektionen ska dessutom förordna en behörig revisor för ett kreditinstitut och dess holdingföretag, om institutet eller företaget inte har en revisor som uppfyller de i 159 § angivna kraven.

Ett kreditinstitut som tillhandahåller investeringstjänster ska för varje kalenderår lämna Finansinspektionen ett revisorsyttrande om huruvida kreditinstitutets åtgärder vid förvaringen och hanteringen av kundmedel uppfyller de krav som föreskrivs i 9 kap. 1—4 § i lagen om investeringstjänster och i föreskrifter som meddelats med stöd av 9 kap. 5 § i den lagen.

166 j §

Utländska EES-kreditinstitut som tillhandahåller investeringstjänster

Bestämmelser om tillämpningen av lagen om investeringstjänster på utländska EES-kreditinstitut som tillhandahåller investeringstjänster finns i 1 kap. 5 § 1 och 2 mom. i lagen om investeringstjänster.

del som avses i lagen om värdepappersföretag, tillämpas 5 § 4 mom. i lagen om utländska värdepappersföretags rätt att tillhandahålla investeringstjänster i Finland.

166 k §

Tillhandahållande av investeringstjänster vid ett utländskt kreditinstitut från tredjeland

På ett utländskt kreditinstitut från tredjeland som har en finländsk filial och som tillhandahåller investeringstjänster i Finland tillämpas dessutom det som någon annanstans i lag föreskrivs om tillhandahållande av investeringstjänster som affärsverksamhet och om sådana värdepappersförmedlares skyldigheter som avses i värdepappersmarknadslagen.

166 l §

Ett utländskt kreditinstituts medlemskap i ersättningsfonden för investerarskydd

I fråga om utländska kreditinstituts filialers medlemskap i den ersättningsfond för investerarskydd som avses i lagen om värdepappersföretag gäller på motsvarande sätt bestämmelserna om utländska värdepappersföretag i 4 a, 4 b, 7, 8 a, 8 b och 13 a § i lagen om utländska värdepappersföretags rätt att tillhandahålla investeringstjänster i Finland.

172 §

Kreditinstituts bokföringsförseelse

Den som uppsåtligen eller av grov vårdslöshet

1) upprättar bokslut eller koncernbokslut i strid med 9 kap. eller i strid med en förordning eller Finansinspektionens föreskrifter som har utfärdats med stöd av det kapitlet,

2) bryter mot vad som i 156 § föreskrivs om anmälan av bokslut för registrering eller framläggande av bokslut,

3) bryter mot vad som i 157 § föreskrivs om upprättande av delårsrapport eller årsrapport, eller

4) bryter mot bestämmelserna om slutredo-

166 k §

Tredjeländers kreditinstitut som tillhandahåller investeringstjänster

Bestämmelser om tillämpningen av lagen om investeringstjänster på tredjeländers kreditinstitut som tillhandahåller investeringstjänster finns i 1 kap. 5 § 3 mom. i lagen om investeringstjänster.

166 l §

Utländska kreditinstituts medlemskap i ersättningsfonden för investerarskydd

Bestämmelser om utländska kreditinstituts filialers medlemskap i ersättningsfonden för investerarskydd finns i 11 kap. 18—25 § i lagen om investeringstjänster.

172 §

Kreditinstituts bokföringsförseelse

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet

1) upprättar bokslut eller koncernbokslut i strid med bestämmelserna i 9 kap. eller i strid med en förordning eller Finansinspektionens föreskrifter som utfärdats med stöd av dem,

2) bryter mot vad som i 156 § föreskrivs om att anmäla bokslut för registrering och hålla bokslut framlagda för allmänheten,

3) bryter mot vad som i 157 § föreskrivs om upprättande av delårsrapport, eller

4) bryter mot bestämmelserna om slutredo-

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

visning över ett kreditinstituts fusion, delning eller likvidation

skall, om inte gärningen enligt 30 kap. 9 eller 10 § i strafflagen är straffbar som ett bokföringsbrott eller som ett bokföringsbrott av oaktsamhet eller om inte strängare straff föreskrivs någon annanstans i lag, för kreditinstituts bokföringsförseelse dömas till böter.

visning över ett kreditinstituts fusion, delning eller likvidation

ska, om inte gärningen *utgör* bokföringsbrott eller bokföringsbrott *av oaktsamhet enligt 30 kap. 9 § eller 10 § i strafflagen* eller strängare straff *för gärningen* föreskrivs någon annanstans i lag, för kreditinstituts bokföringsförseelse dömas till böter.

Denna lag träder i kraft den 20 .

15.

Lag**om ändring av 9 och 14 § i lagen om affärsbanker och andra kreditinstitut i aktiebolagsform**

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i lagen om affärsbanker och andra kreditinstitut i aktiebolagsform (1501/2001) 9 § 4 mom. och 14 §, sådana de lyder, 9 § 4 mom. i lag 642/2006 och 14 § delvis ändrad i lag 589/2003, som följer:

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

9 §

9 §

Vad som i 17 kap. 16 § 6 mom. i aktiebolagslagen föreskrivs om det ursprungliga bolagets skulder tillämpas inte på sådana skulder eller delar av skulder som kan ersättas ur den i 6 a kap. i kreditinstitutslagen avsedda insättningsgarantifonden eller den i 6 kap. i lagen om värdepappersföretag (579/1966) avsedda ersättningsfonden.

Vad som i 17 kap. 16 § 6 mom. i aktiebolagslagen föreskrivs om det ursprungliga bolagets skulder tillämpas inte på sådana skulder eller delar av skulder som kan ersättas ur den i 7 kap. i kreditinstitutslagen avsedda insättningsgarantifonden eller den i 11 kap. i *lagen om investeringstjänster (/)* avsedda ersättningsfonden.

14 §

14 §

Finansinspektionen kan i enlighet med detta kapitel på ansökan av ett kreditinstitut återkalla dess koncession utan att kreditinstitutet behöver försättas i likvidation.

Finansinspektionen kan i enlighet med detta kapitel på ansökan av ett kreditinstitut återkalla dess koncession utan att kreditinstitutet behöver försättas i likvidation.

Till ansökan skall fogas

Till ansökan ska fogas

1) en kopia av kreditinstitutets bolagsstämmas beslut om att kreditinstitutet har beslutat avstå från sin koncession,

1) en kopia av kreditinstitutets bolagsstämmas beslut om att kreditinstitutet har beslutat avstå från sin koncession,

2) en utredning om att kreditinstitutet inte längre har några insättningar eller affärsmässigt bedriver någon annan verksamhet som enligt kreditinstitutslagen eller lagen om värdepappersföretag förutsätter tillstånd,

3) revisors utlåtande om den utredning som avses i 2 punkten, och

4) registermyndighetens tillstånd att avstå från koncessionen.

2) en utredning om att kreditinstitutet inte längre har några insättningar eller affärsmässigt bedriver någon annan verksamhet som enligt kreditinstitutslagen eller lagen om *investerings tjänster* förutsätter tillstånd,

3) ett revisorsyttrande om den utredning som avses i 2 punkten,

4) registermyndighetens tillstånd att avstå från koncessionen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

16.

Lag

om ändring av 27 och 33 § i lagen om andelsbanker och andra kreditinstitut i andelslagsform

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i lagen om andelsbanker och andra kreditinstitut i andelslagsform (1504/2001) 27 § 3 mom. och 33 §, sådana de lyder, 27 § 3 mom. i lag 1422/2007 och 33 § delvis ändrad i lag 591/2003, som följer:

Gällande lydelse

27 §

Vad som i 17 kap. 14 § 6 mom. i lagen om andelslag föreskrivs om det ursprungliga andelslagets skulder tillämpas inte på skulder eller delar av skulder som kan ersättas ur den i 6 a kap. i kreditinstitutslagen avsedda insättningsgarantifonden eller den i 6 kap. i lagen om värdepappersföretag (579/1996) avsedda ersättningsfonden.

33 §

Finansinspektionen kan i enlighet med detta kapitel på ansökan av ett kreditinstitut återkalla dess koncession utan att kreditinstitutet behöver försättas i likvidation.

Till ansökan skall fogas

1) en kopia av kreditinstitutets andelsstämmas beslut om att kreditinstitutet har beslutat avstå från sin koncession,

Föreslagen lydelse

27 §

Vad som i 17 kap. 15 § 6 mom. i lagen om andelslag föreskrivs om det ursprungliga andelslagets skulder tillämpas inte på skulder eller delar av skulder som kan ersättas ur den i 7 kap. i kreditinstitutslagen avsedda insättningsgarantifonden eller den i 11 kap. i lagen om *investerings tjänster* (/) avsedda ersättningsfonden.

33 §

Finansinspektionen kan i enlighet med detta kapitel på ansökan av ett kreditinstitut återkalla dess koncession utan att kreditinstitutet behöver försättas i likvidation.

Till ansökan ska fogas

1) en kopia av kreditinstitutets andelsstämmas beslut om att kreditinstitutet har beslutat avstå från sin koncession,

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

2) en utredning om att kreditinstitutet inte längre har insättningar och inte längre bedriver någon annan verksamhet som enligt kreditinstitutslagen eller lagen om värdepappersföretag förutsätter tillstånd,

3) en revisors utlåtande om den utredning som avses i 2 punkten, och

4) registermyndighetens tillstånd att avstå från koncessionen.

Ett kreditinstitut som på det sätt som avses i 31 § 1 mom. överlåter hela sin affärsverksamhet, behöver inte foga de utredningar till ansökan som avses i 2 mom.

2) en utredning om att kreditinstitutet inte längre har insättningar och inte längre bedriver någon annan verksamhet som enligt kreditinstitutslagen eller lagen om *investerings-tjänster* förutsätter tillstånd,

3) ett revisorsyttrande om den utredning som avses i 2 punkten, och

4) registermyndighetens tillstånd att avstå från koncessionen.

Ett kreditinstitut som på det sätt som avses i 31 § 1 mom. överlåter hela sin affärsverksamhet, behöver inte foga de utredningar till ansökan som avses i 2 mom.

Denna lag träder i kraft den 20 .

17.**Lag****om ändring av sparbankslagen**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i sparbankslagen (1502/2001) 33 och 40 g § samt 87 i § 6 mom., av dem 40 g § sådan den lyder i lag 1066/2006 och 87 i § 6 mom. sådant det lyder i lag 1423/2007, som följer:

*Gällande lydelse**Förslagen lydelse*

33 §

Om den som på grund av en fondemission har rätt att få ett nytt grundfondsbevis inte inom fem år efter att ökningsbeslutet registrerades har gjort anspråk på beviset, kan sparbanken uppmana honom eller henne att ta emot det vid äventyr att han eller hon mister det. Uppmaningen skall sändas till den som har rätt till grundfondsbeviset om banken känner till hans eller hennes namn och adress, samt publiceras i en tidning med spridning på bankens hemort. Om den som har rätt till grundfondsbeviset inte anmäler sig inom ett år från uppmaningen, kan det nya grundfondsbeviset säljas för hans eller hennes räkning på offentlig auktion eller genom fondbörsens förmedling. Efter försäljningen har

33 §

Om den som på grund av en fondemission har rätt att få ett nytt grundfondsbevis inte inom fem år efter att ökningsbeslutet registrerades har gjort anspråk på beviset, kan sparbanken uppmana honom eller henne att ta emot det vid äventyr att han eller hon mister det. Uppmaningen ska sändas till den som har rätt till grundfondsbeviset, om banken känner till hans eller hennes namn och adress, samt publiceras i en tidning med spridning på bankens hemort. Om den som har rätt till grundfondsbeviset inte anmäler sig inom ett år från uppmaningen, kan det nya grundfondsbeviset säljas för hans eller hennes räkning på offentlig auktion eller genom *börsens* förmedling. Efter försäljningen

den som har rätt till grundfondsbeviset endast rätt till de genom försäljningen influtna medlen, efter att kostnaderna för uppmaningen och försäljningen har dragits av. Medel som inte har lyfts inom fyra år från försäljningen tillfaller banken.

40 g §

Grundfondsandelsägare som enligt ett förvärvsbeslut har rätt att sälja sin andel till sparbanken skall innan den tid som utsatts för erbjudande av andelen till banken börjar löpa informeras om beslutet på samma sätt som en kallelse till principalmöte utfärdas. Samtidigt skall det ges information om hur och inom vilken tid grundfondsandelsägarna kan utnyttja sin rätt.

Sådan information som avses i 1 mom. behöver inte ges om

1) motsvarande information ingår i kallelsen till det principalmöte som skall besluta om förvärvet eller finns tillgänglig på ett principalmöte som grundfondsandelsägaren deltagit i och som beslutar om förvärvet, eller om

2) motsvarande information offentliggörs på det sätt som avses i värdepappersmarknadslagen (495/1989).

Innehållet i förvärvsbeslutet och de i 26 § 5 mom. avsedda handlingarna om sparbankens ekonomiska ställning skall hållas tillgängliga för grundfondsandelsägare som avses i 1 mom. i denna paragraf under den tid inom vilken andelarna skall erbjudas banken. Denna skyldighet finns dock inte, om banken har offentliggjort en i 6 kap. i värdepappersmarknadslagen avsedd anbudshandling av vilken motsvarande information framgår.

87 i §

De i delningen deltagande sparbankerna är solidariskt ansvariga för de av den ursprungliga sparbankens skulder som har uppkommit innan verkställandet av delningen registrerats. Om den ursprungliga sparbanken har skulder som en annan sparbank svarar för enligt delningsplanen, uppgår sparbankens sammanlagda ansvar dock högst till värdet av de net-

har den som har rätt till grundfondsbeviset endast rätt till de genom försäljningen influtna medlen, efter att kostnaderna för uppmaningen och försäljningen har dragits av. Medel som inte har lyfts inom fyra år från försäljningen tillfaller banken.

40 g §

Grundfondsandelsägare som enligt ett förvärvsbeslut har rätt att sälja sin andel till sparbanken ska innan den tid som utsatts för erbjudande av andelen till banken börjar löpa informeras om beslutet på samma sätt som en kallelse till principalmöte utfärdas. Samtidigt ska det ges information om hur och inom vilken tid grundfondsandelsägarna kan utnyttja sin rätt.

Sådan information som avses i 1 mom. behöver inte ges om

1) motsvarande information ingår i kallelsen till det principalmöte som ska besluta om förvärvet eller finns tillgänglig på ett principalmöte som grundfondsandelsägaren deltagit i och som beslutar om förvärvet, eller

2) motsvarande information offentliggörs på det sätt som avses i värdepappersmarknadslagen (/).

Innehållet i förvärvsbeslutet och de i 26 § 5 mom. avsedda handlingarna om sparbankens finansiella ställning ska hållas tillgängliga för grundfondsandelsägare som avses i 1 mom. i denna paragraf under den tid inom vilken andelarna ska erbjudas banken. Denna skyldighet finns dock inte, om banken har offentliggjort en i 11 kap. 11 § i värdepappersmarknadslagen avsedd anbudshandling av vilken motsvarande information framgår.

i §

De i delningen deltagande sparbankerna är solidariskt ansvariga för de av den ursprungliga sparbankens skulder som har uppkommit innan verkställandet av delningen registrerats. Om den ursprungliga sparbanken har skulder som en annan sparbank svarar för enligt delningsplanen, uppgår sparbankens sammanlagda ansvar dock högst till värdet av

totillgångar som återstår för den eller övergår till den. En borgenär kan med åberopande av det solidariska ansvaret kräva betalning för en skuld som nämns i delningsplanen först när det har konstaterats att borgenären inte får betalning av gäldenären eller ur en säkerhet. I 87 f § 5 mom. föreskrivs om ansvaret för betalning av lösenbeloppet. Vad som föreskrivs ovan i detta moment om skulder tillämpas inte på sådana skulder eller delar av skulder som kan ersättas ur den insättningsgarantifond som avses i 7 kap. i kreditinstitutslagen eller den ersättningsfond som avses i 6 kap. i lagen om värdepappersföretag (922/2007).

de nettotillgångar som återstår för den eller övergår till den. En borgenär kan med åberopande av det solidariska ansvaret kräva betalning för en skuld som nämns i delningsplanen först när det har konstaterats att borgenären inte får betalning av gäldenären eller ur en säkerhet. I 87 f § 5 mom. föreskrivs om ansvaret för betalning av lösenbeloppet. Vad som föreskrivs ovan i detta moment om skulder tillämpas inte på sådana skulder eller delar av skulder som kan ersättas ur den insättningsgarantifond som avses i 7 kap. i kreditinstitutslagen eller den ersättningsfond som avses i 11 kap. i lagen om *investerings tjänster* (/).

Denna lag träder i kraft den 20 .

18.

Lag

om ändring av lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat (699/2004) 2 § 1 mom. 2 och 6 punkten, 3 § 3 mom. 1 punkten, 11 och 14 §, 18 § b punkten och 35 § 1 mom., av dem 3 § 3 mom. 1 punkten sådant det lyder i lag 886/2008, 11 § sådan den lyder i lag 210/2009, 14 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 886/2008 och 35 § 1 mom. sådant det lyder i lag 1246/2011, som följer:

Gällande lydelse

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

2) värdepappersföretag värdepappersföretag som avses i 4 § i lagen om värdepappersföretag (579/1996) och motsvarande utländska värdepappersföretag,

6) företag i finansbranschen kreditinstitut,

Föreslagen lydelse

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

2) *värdepappersföretag* värdepappersföretag som avses i 1 kap. 9 § i lagen om *investerings tjänster* (/) och motsvarande utländska värdepappersföretag,

6) *företag i finansbranschen* kreditinstitut,

värdepappersföretag, i kreditinstitutslagen och i lagen om värdepappersföretag avsedda tjänsteföretag och finansiella institut, fondbolag och förvaringsinstitut samt med dem jämförbara utländska företag, med undantag för sådana fondbolag och förvaringsinstitut som avses i 7 punkten,

värdepappersföretag, i kreditinstitutslagen och i lagen om *investeringstjänster* avsedda tjänsteföretag och finansiella institut, fondbolag och förvaringsinstitut samt med dem jämförbara utländska företag, *dock inte* sådana fondbolag och förvaringsinstitut som avses i 7 punkten,

3 §

Finans- och försäkringskonglomerat

Utöver vad som bestäms i denna paragraf bildas ett konglomerat av

1) reglerade företag mellan vilka det finns en i 37 § i kreditinstitutslagen, 27 § i lagen om värdepappersföretag eller 1 kap. 10 § i försäkringsbolagslagen avsedd annan betydande bindning än en sådan som avses ovan i denna paragraf samt av dylika företags dotterföretag och ägarintresseföretag, förutsatt att minst ett av de reglerade företagen är ett företag i finansbranschen och minst ett är ett företag i försäkringsbranschen och förutsatt att den sammanräknade andel som företagen i finans- och försäkringsbranschen samt den andel som företagen i båda branscherna var för sig innehar är betydande vid beräkning enligt 4 §,

11 §

Anmälningsskyldighet som gäller förvärv och överlåtelse av aktier och andelar

Den som har för avsikt att direkt eller indirekt förvärva aktier eller andelar i ett konglomerats holdingsammanslutning ska underätta Finansinspektionen om detta på förhand, om

1) han på grund av förvärvet kommer att inneha minst 10 procent av holdingsammanslutningens aktie- eller andelskapital,

2) hans innehav kommer att vara så stort att det motsvarar minst 10 procent av röstetalet för samtliga aktier eller andelar, eller om

3) hans innehav annars berättigar till att ut-

3 §

Finans- och försäkringskonglomerat

Utöver vad som bestäms i denna paragraf bildas ett konglomerat av

1) reglerade företag mellan vilka det finns en i 37 § i kreditinstitutslagen, 7 kap. 2 § i *lagen om investeringstjänster* eller 1 kap. 10 § i försäkringsbolagslagen avsedd annan betydande bindning än en sådan som avses ovan i denna paragraf samt av dylika företags dotterföretag och ägarintresseföretag, förutsatt att minst ett av de reglerade företagen är ett företag i finansbranschen, att minst ett är ett företag i försäkringsbranschen och att den sammanräknade andel som företagen i finans- och försäkringsbranschen samt den andel som företagen i båda branscherna var för sig innehar är betydande vid beräkning enligt 4 §,

11 §

Anmälningsskyldighet som gäller förvärv och avyttring av aktier och andelar

Den som har för avsikt att direkt eller indirekt förvärva aktier eller andelar i ett konglomerats holdingsammanslutning ska underätta Finansinspektionen om detta på förhand, om

1) förvärvaren på grund av förvärvet kommer att inneha minst 10 procent av holdingsammanslutningens aktie- eller andelskapital,

2) förvärvarens innehav blir så stort att det motsvarar minst 10 procent av röstetalet för samtliga aktier eller andelar, eller

3) förvärvarens innehav annars ger rätt att

öva inflytande som är jämförbart med innehav som avses i 2 punkten eller annars betydande inflytande i holdingsammanslutningens förvaltning.

Om avsikten är att öka ett innehav som avses i 1 mom. så att det på grund av förvärvet kommer att uppgå till minst 20, 30 eller 50 procent av holdingsammanslutningens aktie- eller andelskapital eller så att innehavet kommer att medföra en lika stor andel av det röstetal som samtliga aktier eller andelar medför eller så att holdingsammanslutningen blir ett dotterföretag, ska också detta förvärv anmälas på förhand till Finansinspektionen.

Vid beräkning av den ägarandel och röstandel som avses i 1 och 2 mom. tillämpas 1 kap. 5 § och 2 kap. 9 § 1 och 2 mom. i värdepappersmarknadslagen. Vid tillämpningen av detta moment beaktas inte sådana aktier och andelar som den anmälningsskyldige för högst ett år har förvärvat i samband med en emission av värdepapper eller med stöd av sin verksamhet som marknadsgarant och utifrån vilka den anmälningsskyldige inte har rätt att utöva rösträtt i en sammanslutning eller i övrigt påverka verksamheten i sammanslutningens ledning.

En anmälan enligt 1 eller 2 mom. ska göras också när det i innehavet ingående antalet aktier eller andelar sjunker under någon av de gränser för innehav som anges i 1 eller 2 mom. eller om holdingsammanslutningen upphör att vara ett dotterföretag till den anmälningsskyldige.

Holdingsammanslutningen ska minst en gång om året underrätta Finansinspektionen om ägare till andelar enligt 1 och 2 mom. och om innehavens storlek samt utan dröjsmål anmäla sådana förändringar i ägarandelarna som har kommit till dess kännedom.

utöva ett inflytande som är jämförbart med innehav som avses i 2 punkten eller att annars betydande inflytande i holdingsammanslutningens förvaltning.

Om avsikten är att öka ett innehav som avses i 1 mom. till minst 20, 30 eller 50 procent av holdingsammanslutningens aktie- eller andelskapital eller så att innehavet kommer att medföra en lika stor andel av det röstetal som samtliga aktier eller andelar medför eller så att holdingsammanslutningen blir ett dotterföretag, ska också detta förvärv anmälas på förhand till Finansinspektionen.

Vid beräkning av den ägarandel och röstandel som avses i 1 och 2 mom. tillämpas 2 kap. 4 § och 9 kap. 4–7 § i värdepappersmarknadslagen (/). Vid tillämpningen av detta moment beaktas inte sådana aktier och andelar som den anmälningsskyldige för högst ett år har förvärvat i samband med en värdepappersemission eller med stöd av sin verksamhet som marknadsgarant och utifrån vilka den anmälningsskyldige inte har rätt att utöva rösträtt i en sammanslutning eller i övrigt påverka verksamheten i sammanslutningens ledning.

En anmälan enligt 1 eller 2 mom. ska göras också när det i innehavet ingående antalet aktier eller andelar sjunker under någon av de gränser för innehav som anges i 1 eller 2 mom. eller om holdingsammanslutningen upphör att vara ett dotterföretag till den anmälningsskyldige.

Holdingsammanslutningen ska minst en gång om året underrätta Finansinspektionen om ägare till andelar enligt 1 och 2 mom. och om innehavens storlek samt utan dröjsmål anmäla sådana förändringar i ägarandelarna som har kommit till dess kännedom.

En anmälan enligt 1 och 2 mom. ska innehålla behövliga uppgifter och utredningar om

1) den anmälningsskyldige och dennes tillförlitlighet och ekonomiska situation,

2) den anmälningsskyldiges innehav i och övriga bindningar till holdingsammanslutningen,

3) med förvärvet förknippade avtal, finansieringen av förvärvet samt, i sådana fall som avses i 2 mom., om innehavets mål.

Närmare bestämmelser om de uppgifter

Bestämmelser om de uppgifter som ska fo-

gas till de anmälningar som avses i denna paragraf utfärdas genom förordning av statsrådet.

som ska fogas till anmälningar enligt 1 och 2 mom. utfärdas genom förordning av statsrådet.

14 §

Ledningen av ett konglomerats holdingsammanslutning

Styrelsen och verkställande direktören för ett konglomerats holdingsammanslutning skall leda konglomeratets holdingsammanslutning med yrkesskicklighet samt enligt sunda och försiktiga affärsprinciper. Styrelsemedlemmarna och suppleanterna samt verkställande direktören och dennes ställföreträdare skall vara tillförlitliga personer som inte är försatta i konkurs och vars handlingsbehörighet inte har begränsats. De skall dessutom ha sådan allmän kännedom om finans- och försäkringsverksamhet som kan anses vara behövlig med beaktande av arten och omfattningen av konglomeratets verksamhet.

En person som avses i 1 mom. anses inte vara tillförlitlig om han eller hon under de fem senaste åren genom *en dom som har vunnit laga kraft* har dömts till fängelsestraff eller under de tre senaste åren till bötesstraff för ett brott som kan anses visa att han eller hon är uppenbart olämplig som styrelsemedlem eller suppleant eller som verkställande direktör eller dennes ställföreträdare i ett konglomerats holdingsammanslutning.

Konglomeratets holdingsammanslutning ska omedelbart underrätta Finansinspektionen om utbyte av de personer som avses i 1 mom.

14 §

Ledningen av ett konglomerats holdingsammanslutning

Styrelsen och verkställande direktören för ett konglomerats holdingsammanslutning ska leda konglomeratets holdingsammanslutning med yrkesskicklighet samt enligt sunda och försiktiga affärsprinciper. Styrelsemedlemmarna och suppleanterna samt verkställande direktören och dennes ställföreträdare ska vara tillförlitliga personer som inte är försatta i konkurs och vars handlingsbehörighet inte har begränsats. De ska dessutom ha sådan allmän kännedom om finans- och försäkringsverksamhet som kan anses vara behövlig med beaktande av arten och omfattningen av konglomeratets verksamhet.

Tillförlitlig anses inte den vara som

1) under de senaste fem åren har dömts till fängelsestraff eller under de senaste tre åren till bötesstraff för brott som kan anses visa att personen är uppenbart olämplig att vara medlem eller suppleant i holdingsammanslutningens styrelse eller verkställande direktör eller ställföreträdare för verkställande direktören, eller som

2) annars genom sin tidigare verksamhet har visat sig vara uppenbart olämplig för uppdrag som avses i 1 punkten.

Om en dom som avses i 2 mom. 1 punkten inte har vunnit laga kraft kan den dömde dock fortsätta med uppdrag enligt 1 mom., om det kan anses vara uppenbart motiverat med hänsyn till en helhetsbedömning av dennes tidigare verksamhet, de omständigheter som lett till domen och andra omständigheter som inverkar på saken.

Konglomeratets holdingsammanslutning ska utan dröjsmål underrätta Finansinspektionen om *förändringar som gäller den ledande personalen enligt 1 mom.*

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

18 §

Beräkning av kapitalbasen och minimibeloppet av kapitalbasen i företag som hör till ett konglomerat

Med kapitalbas och minimibeloppet av kapitalbasen i ett företag som hör till ett konglomerat avses vid tillämpningen av bestämmelserna i detta kapitel

b) den kapitalbas och det minimibelopp av kapitalbasen som avses i 31 § lagen om värdepappersföretag, när det är fråga om ett finskt eller ett annat än i d-punkten avsett utländskt värdepappersföretag,

18 §

Beräkning av kapitalbasen och minimibeloppet av kapitalbasen i företag som hör till ett konglomerat

Med kapitalbas och minimibeloppet av kapitalbasen i ett företag som hör till ett konglomerat avses vid tillämpningen av bestämmelserna i detta kapitel

b) den kapitalbas och det minimibelopp av kapitalbasen som avses i 6 kap. 2 § i lagen om investeringstjänster, när det är fråga om ett finländskt eller ett annat än i d-punkten avsett utländskt värdepappersföretag,

35 §

Tillhörighet tills finans- och försäkringskonglomerat i tredjeland

Finansinspektionen ska fatta beslut enligt 39 § 2 mom. i kreditinstitutslagen eller 40 § 2 mom. i lagen om värdepappersföretag, om ett kreditinstitut eller ett värdepappersföretag hör till ett finans- och försäkringskonglomerat vars yttersta moderföretag har sitt säte i någon annan stat än en EES-stat och det reglerade företagets yttersta moderföretag som har sitt säte i en EES-stat uppfyller villkoren i 6 § 1 eller 2 mom. i denna lag.

35 §

Tillhörighet till finans- och försäkringskonglomerat i tredjeland

Finansinspektionen ska fatta beslut enligt 39 § 2 mom. i kreditinstitutslagen eller 7 kap. 13 § 2 mom. i lagen om investeringstjänster, om ett kreditinstitut eller ett värdepappersföretag hör till ett finans- och försäkringskonglomerat vars yttersta moderföretag har sitt säte i någon annan stat än en EES-stat och det reglerade företagets yttersta moderföretag som har sitt säte i en EES-stat uppfyller villkoren i 6 § 1 eller 2 mom. i denna lag.

Denna lag träder i kraft den 20 .

19.

Lag**om ändring av lagen om betalningsinstitut**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om betalningsinstitut (297/2010) 13 §, 21 a § 3 mom., 25 § och 38 § 1 mom.,
av dem 21 a § 3 mom. sådant det lyder i lag 899/2011, samt
fogas till lagen en ny 13 a § som följer:

Gällande lydelse

13 §

Förutsättningar för beviljande av auktorisation

Auktorisation ska beviljas om det på basis av den utredning som kommit in kan säkerställas att sökanden uppfyller förutsättningarna enligt 2 mom. samt de förutsättningar i fråga om verksamhet och finansiell ställning som föreskrivs i denna lag. Auktorisation kan endast beviljas sökande som har säte i Finland.

Beviljande av auktorisation förutsätter att det har utretts att betalningsinstitutets grundare och aktieägare, andelsägare eller bolagsmän som äger minst en tiondedel av betalningsinstitutets aktier, andelar eller bolagsinsats i pengar eller en andel som medför minst tio procent av rösträtten i bolaget är tillförlitliga.

Den anses inte vara tillförlitlig som under de fem senaste åren före bedömningen genom en dom som vunnit laga kraft har dömts till fängelsestraff eller under de tre senaste åren före bedömningen till bötesstraff för ett brott som kan anses visa att personen i fråga är uppenbart olämplig att grunda eller äga ett betalningsinstitut eller om denne annars genom sin tidigare verksamhet har visat sig vara uppenbart olämplig att grunda eller äga ett betalningsinstitut.

Auktorisation kan också beviljas för ett nytt betalningsinstitut innan det registreras.

Föreslagen lydelse

13 §

Förutsättningar för beviljande av auktorisation

Auktorisation ska beviljas om det på basis av utredning som kommit in kan säkerställas att *betalningsinstitutets ägare och grundare uppfyller de krav som ställs i 13 a § och betalningsinstitutet uppfyller de krav gällande betalningsinstitutets verksamhet och finansiella ställning som ställs i denna lag.* Auktorisation kan endast beviljas sökande som har säte i Finland.

13 a §

Tillförlitligheten hos betydande ägare samt grundare i ett betalningsinstitut

Den som direkt eller indirekt äger minst tio procent av ett betalningsinstituts aktiekapital, andelar eller bolagsinsats i pengar eller en andel som medför minst tio procent av den rösträtt som samtliga aktier eller andelar medför eller av rösträtten i bolaget, samt betalningsinstitutets grundare måste vara tillförlitlig.

Tillförlitlig anses inte den vara som

1) under de senaste fem åren före bedömningen har dömts till fängelsestraff eller under de senaste tre åren före bedömningen till bötesstraff för brott som kan anses visa att personen är uppenbart olämplig att grunda eller äga ett betalningsinstitut, eller som

2) annars genom sin tidigare verksamhet har visat sig vara uppenbart olämplig att grunda eller äga ett betalningsinstitut.

Om en dom som avses i 2 mom. 1 punkten inte har vunnit laga kraft kan den dömda dock fortsätta utöva beslutanderätt som ägare i betalningsinstitutet, om det kan anses vara uppenbart motiverat med hänsyn till en helhetsbedömning av dennes tidigare verksamhet, de omständigheter som lett till domen och andra omständigheter som inverkar på saken.

21 a §

Anmälningsskyldighet som gäller förvärv och överlåtelse av aktier och andelar i institut för elektroniska pengar

Vid beräkningen av den ägar- och röstandel som avses i 1 och 2 mom. tillämpas 1 kap. 5 § och 2 kap. 9 § 1 och 2 mom. i värdepappersmarknadslagen (495/1989). Sådana aktier och andelar som den anmälningsskyldige har förvärvat för högst ett år i samband med en emission av värdepapper eller med stöd av sin verksamhet som marknadsgarant och utifrån vilka den anmälningsskyldige inte har rätt att

21 a §

Anmälningsskyldighet som gäller förvärv och överlåtelse av aktier och andelar i institut för elektroniska pengar

Vid beräkningen av den ägarandel och röstandel som avses i 1 och 2 mom. tillämpas 2 kap. 4 § och 9 kap. 4—7 § i värdepappersmarknadslagen (/). Sådana aktier och andelar som den anmälningsskyldige har förvärvat för högst ett år i samband med en värdepappersemission eller med stöd av sin verksamhet som marknadsgarant och utifrån vilka den anmälningsskyldige inte har rätt att

utöva rösträtt i en sammanslutning eller i övrigt påverka verksamheten i sammanslutningens ledning, ska dock inte beaktas

utöva rösträtt i ett institut eller i övrigt påverka verksamheten i institutets ledning, ska dock inte beaktas.

25 §

Ledning av betalningsinstitut

Ett betalningsinstituts styrelse, verkställande direktör och övriga högsta ledning ska leda betalningsinstitutet med yrkesskicklighet och enlig sunda och försiktiga affärsprinciper. Styrelsemedlemmarna och suppleanterna, verkställande direktören och dennes ställföreträdare samt andra som hör till den högsta ledningen ska vara tillförlitliga personer, de får inte vara försatta i konkurs och deras handlingsbehörighet får inte vara begränsad. De ska dessutom ha sådan allmän kännedom om betaltjänstverksamhet som är nödvändig med beaktande av arten och omfattningen av betalningsinstitutets verksamhet.

Med andra som hör till den högsta ledningen för ett betalningsinstitut som bedriver annan affärsverksamhet enligt 9 § 2 mom. avses i 1 mom. personer som de facto svarar för betalningsinstitutets betaltjänstverksamhet.

Den anses inte vara tillförlitlig som under de fem senaste åren före *bedömningen genom en dom* som vunnit laga kraft har dömts till fängelsestraff eller under de tre senaste åren före bedömningen till bötesstraff för ett brott som kan anses visa att personen i fråga är uppenbart olämplig som styrelsemedlem eller suppleant, som verkställande direktör eller ställföreträdare för denne eller som medlem av den högsta ledningen i övrigt eller om personen i fråga annars genom sin tidigare verksamhet har visat sig vara uppenbart olämplig för uppdraget.

25 §

Ledning av betalningsinstitut

Ett betalningsinstituts styrelse, verkställande direktör och övriga högsta ledning ska leda betalningsinstitutet med yrkesskicklighet och enlig sunda och försiktiga affärsprinciper. Styrelsemedlemmarna och suppleanterna, verkställande direktören och dennes ställföreträdare samt andra som hör till den högsta ledningen ska vara tillförlitliga personer, de får inte vara försatta i konkurs och deras handlingsbehörighet får inte vara begränsad. De ska dessutom ha sådan allmän kännedom om betaltjänstverksamhet som är nödvändig med beaktande av arten och omfattningen av betalningsinstitutets verksamhet.

Vad som i 1 mom. föreskrivs om den högsta ledningen ska i ett betalningsinstitut som bedriver sådan annan affärsverksamhet som avses i 9 § 2 mom. tillämpas på dem som ansvarar för betalningsinstitutets betaltjänstverksamhet.

Tillförlitlig anses inte den vara som

1) under de senaste fem åren före bedömningen har dömts till fängelsestraff eller under de senaste tre åren före bedömningen till bötesstraff för brott som kan anses visa att personen är uppenbart olämplig att vara styrelsemedlem, ersättare för en styrelsemedlem, verkställande direktör eller ställföreträdare för verkställande direktören eller att i övrigt hör till den högsta ledningen i ett betalningsinstitut, *eller som*

2) annars genom sin tidigare verksamhet har visat sig vara uppenbart olämplig för uppdrag som avses i 1 punkten.

Om en dom som avses i 3 mom. 1 punkten inte har vunnit laga kraft kan den dömde dock fortsätta med uppdrag enligt 1 mom., om det kan anses vara uppenbart motiverat med hänsyn till en helhetsbedömning av dennes tidigare verksamhet, de omständigheter som lett till domen och andra omständigheter som inverkar på saken.

38 §

Information till företag inom samma finansiella företagsgrupp eller finans- och försäkringskonglomerat

Ett betalningsinstitut och ett företag som hör till samma finansiella företagsgrupp enligt kreditinstitutslagen eller lagen om värdepappersföretag har trots vad som föreskrivs om tystnadsplikt rätt att lämna uppgifter som avses i 37 § till företag som hör till samma koncern, samma finansiella företagsgrupp eller samma finans- och försäkringskonglomerat enligt lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat, för kundbetjäning och annan skötsel av kundförhållanden, för marknadsföring samt för koncernens, gruppens eller finans- och försäkringskonglomeratets riskhantering, om mottagaren omfattas av tystnadsplikten enligt denna lag eller av motsvarande tystnadsplikt. Vad som föreskrivs i detta moment om utlämnande av uppgifter gäller inte utlämnande av känsliga uppgifter enligt 11 § i personuppgiftslagen (523/1999) och inte heller information som baserar sig på registrering av betalningsuppgifter mellan en kund och ett företag som inte hör till konglomeratet.

38 §

Information till företag inom samma finansiella företagsgrupp eller finans- och försäkringskonglomerat

Ett betalningsinstitut och ett företag som hör till samma finansiella företagsgrupp enligt kreditinstitutslagen eller lagen om *investeringstjänster* har trots vad som föreskrivs om tystnadsplikt rätt att lämna uppgifter som avses i 37 § till företag som hör till samma koncern, samma finansiella företagsgrupp eller samma finans- och försäkringskonglomerat enligt lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat, för kundbetjäning och annan skötsel av kundförhållanden, för marknadsföring samt för koncernens, gruppens eller finans- och försäkringskonglomeratets riskhantering, om mottagaren omfattas av tystnadsplikten enligt denna lag eller av motsvarande tystnadsplikt. Vad som föreskrivs i detta moment om utlämnande av uppgifter gäller inte utlämnande av känsliga uppgifter enligt 11 § i personuppgiftslagen (523/1999) och inte heller information som baserar sig på registrering av betalningsuppgifter mellan en kund och ett företag som inte hör till konglomeratet.

Denna lag träder i kraft den 20 .

20.

Lag**om ändring av lagen om placeringsfonder**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om placeringsfonder (48/1999) 1 § 2 och 3 mom., 2 § 1 mom. 8, 12 och 14 punkten, 5 §, 5 b § 1 mom., 5 e och 5 f §, 6 § 5 mom., 8 b § 3 mom., 8 c §, 9 a § 1 mom., 9 d, 9 e, 11 och 16 §, 26 a § 8 mom., 29 c §, 41 § 4 mom., 57 b §, 63 § 1 mom., 64 § 2 mom., 65 § 1 mom. 3 punkten, 69 § 1 mom. 1 punkten, 73 § 2—4 mom., 77 § 1 mom., 80 §, 81 § 1 och 2 mom., 14 kap., 117 a § 2 mom. samt 132 b, 132 c och 132 d §, av dem 1 § 2 och 3 mom., 2 § 1 mom. 14 punkten, 8 b § 3 mom., 8 c, 16 och 80 §, 117 a § 2 mom. samt 132 b, 132 c och 132 d § sådana de lyder i lag 1490/2011, 2 § 1 mom. 8 punkten, 5 b § 1 mom., 9 a § 1 mom., 41 § 4 mom., 73 § 2—4 mom., 77 § 1 mom. och 81 § 1 och 2 mom. sådana de lyder i lag 224/2004, 2 § 1 mom. 12 punkten, 9 e §, 26 a § 8 mom. och 69 § 1 mom. 1 punkten sådana de lyder i lag 928/2007, 5 § sådan den lyder i lagarna 224/2004 och 928/2007, 5 e och 9 d § sådana de lyder i lagarna 928/2007 och 889/2008, 5 f § sådan den lyder i lagarna 928/2007 och 1490/2011, 6 § 5 mom. och 11 § sådana de lyder i lag 1365/2010, 29 c § sådan den lyder i lag 1426/2007 och 57 b § sådan den lyder i lag 559/2010, samt
fogas till 8 b § ett nytt 4 mom. som följer:

Gällande lydelse

1 §

Denna lag tillämpas inte på marknadsföring av andelar i andra fondföretag än sådana som avses i fondföretagsdirektivet, om andelarna marknadsförs endast till professionella investerare. Som professionella investerare ska betraktas de sammanslutningar som avses i 1 kap. 4 § 4 mom. 1—4 punkten i värdepappersmarknadslagen (495/1989) och de institutionella investerare som avses i 1 kap. 4 § 4 mom. 5 punkten i den lagen samt andra investerare, om de skriftligen har meddelat ett annat fondföretag än ett sådant som avses i fondföretagsdirektivet eller dess ombud att de på grundval av sin yrkesskicklighet och investeringserfarenhet är professionella investerare och om de uppfyller minst två av följande krav:

- 1) investeraren har på marknaden i fråga gjort i genomsnitt minst tio transaktioner av betydande storlek per kvartal under de närmast föregående fyra kvartalen,
- 2) värdet av investerarens placeringstillgångar överstiger 500 000 euro,

Föreslagen lydelse

1 §

Denna lag tillämpas inte på marknadsföring av andelar i andra fondföretag än sådana som avses i fondföretagsdirektivet, om andelarna marknadsförs endast till professionella investerare. Som professionella investerare ska betraktas *företag* som avses i 1 kap. 18 § 1 mom. 1—4 punkten i *lagen om investeringstjänster* (/) och institutionella investerare som avses i 1 kap. 18 § 1 mom. 5 punkten i den lagen samt andra investerare, om de skriftligen har meddelat *ett fondföretag* eller ett annat fondföretag än ett sådant som avses i fondföretagsdirektivet eller dess ombud att de på grundval av sin yrkesskicklighet och investeringserfarenhet är professionella investerare och om de uppfyller minst två av följande krav:

- 1) investeraren har på marknaden i fråga gjort i genomsnitt minst tio transaktioner av betydande storlek per kvartal under de närmast föregående fyra kvartalen,
- 2) värdet av investerarens placeringstillgångar överstiger 500 000 euro,

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

3) investeraren arbetar eller har arbetat professionellt inom finanssektorn minst ett år i uppgifter som kräver kunskap om de planerade transaktionerna.

På fondbolag tillämpas lagen om värdepappersföretag (922/2007) enligt vad som föreskrivs i denna lag.

3) investeraren arbetar eller har arbetat professionellt inom finanssektorn minst ett år i uppgifter som kräver kunskap om de planerade transaktionerna.

På fondbolag tillämpas *lagen om investeringstjänster* enligt vad som föreskrivs i denna lag *och i 1 kap. 4 § i lagen om investerings-tjänster*.

2 §

I denna lag avses med

8) värdepapper bevis enligt definitionen i 1 kap. 2 § värdepappersmarknadslagen,

12) finansiella instrument de finansiella instrument som avses i 4 § i lagen om värdepappersföretag, penningmarknadsinstrument och inlåningar i kreditinstitut.

14) icke-standardiserade derivatinstrument andra derivatinstrument än standardiserade derivatinstrument som avses i 1 kap. 2 § i lagen om handel med standardiserade optioner och terminer (772/1988) eller derivatinstrument enligt 10 kap. 1 a § i värdepappersmarknadslagen som jämföras med standardiserade optioner och terminer,

2 §

I denna lag avses med

8) *värdepapper värdepapper som avses i 2 kap. 1 § i värdepappersmarknadslagen (/),*

12) *finansiella instrument finansiella instrument enligt 1 kap. 10 § i lagen om investeringstjänster, penningmarknadsinstrument och inlåning i kreditinstitut,*

14) *OTC-derivatinstrument andra derivatinstrument än sådana som är föremål för handel på en sådan reglerad marknad som avses i lagen om handel med finansiella instrument (/) eller på någon annan reglerad marknadsplats som fungerar fortlöpande samt är erkänd och öppen för allmänheten,*

5 §

Ett fondbolag får bedriva fondverksamhet och till fondverksamheten väsentligen hörande verksamhet, om denna inte är ägnad att skada fondandelsägarnas intressen.

Dessutom får fondbolaget tillhandahålla

1) kapitalförvaltning som avses i 5 § 4 punkten i lagen om värdepappersföretag,

2) investeringsrådgivning som avses i 5 § 5 punkten i lagen om värdepappersföretag,

3) förvarings- och förvaltningstjänster för andelar i placeringsfonder och fondföretag, enligt vad som föreskrivs i 15 § 1 mom. 1 punkten i lagen om värdepappersföretag.

Ett fondbolag kan inte beviljas tillstånd enbart för *sådan* verksamhet som avses i 2 mom. Ett fondbolag kan inte heller beviljas tillstånd *enbart* för verksamhet som avses i

5 §

Ett fondbolag får bedriva fondverksamhet och till fondverksamheten väsentligen hörande verksamhet, om denna inte är ägnad att skada fondandelsägarnas intressen.

Dessutom får fondbolaget tillhandahålla

1) kapitalförvaltning enligt 1 kap. 11 § 4 punkten i lagen om investeringstjänster,

2) investeringsrådgivning enligt 1 kap. 11 § 5 punkten i lagen om investeringstjänster,

3) *förvaring av finansiella instrument som är andelar i placeringsfonder och fondföretag, enligt 1 kap. 11 § 1 mom. 9 punkten i lagen om investeringstjänster.*

Ett fondbolag kan inte beviljas tillstånd enbart för verksamhet som avses i 2 mom. Ett fondbolag kan inte heller beviljas tillstånd för verksamhet som avses i 2 mom. 2 eller

2 mom. 2 eller 3 punkten, om verksamhetstillstånd inte har beviljats eller samtidigt inte söks också för verksamhet som avses i 2 mom. 1 punkten.

Om fondbolaget bedriver sådan verksamhet som avses i 2 mom., föreskrivs i lagen om värdepappersföretag om dess skyldighet att höra till ersättningsfonden för investerarskydd.

På fondbolag som tillhandahåller tjänster som avses i 2 mom. tillämpas 29—31 och 33—38 § samt 71 § 2 mom. i lagen om värdepappersföretag samt vad som i värdepappersmarknadslagen föreskrivs om värdepappersförmedlares skyldigheter.

5 b §

Verksamhetstillstånd skall beviljas finländska aktiebolag om det med ledning av utredning om aktieägarnas, med dessa enligt 2 kap. 9 § värdepappersmarknadslagen jämförbara personers samt de inom förvaltningen verksamma personernas tillförlitlighet, vandel, erfarenhet och övriga lämplighet samt med beaktande av den tilltänkta omfattningen av sökandens affärsverksamhet kan säkerställas att fondbolaget kommer att ledas med yrkesskicklighet samt enligt sunda och försiktiga affärsprinciper. En förutsättning för beviljande av verksamhetstillstånd är dessutom att bolaget har sitt huvudkontor i Finland, tillförlitlig förvaltning och tillräckliga ekonomiska verksamhetsförutsättningar och att det uppfyller de övriga krav som ställs i denna lag, om det inte utgående från den utredning som mottagits kan anses sannolikt att en effektiv tillsyn över fondbolaget hindras av en betydande bindning mellan fondbolaget och någon annan juridisk eller fysisk person eller av bestämmelser och administrativa föreskrifter i en stat som inte hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet vilka tillämpas på en fysisk eller juridisk person som har en sådan bindning. Verksamhetstillstånd kan beviljas också ett nytt fondbolag innan det registreras.

5 e §

Ett fondbolags styrelse, verkställande direktör och högsta ledning i övrigt ska leda fondbolaget med yrkesskicklighet samt enligt sun-

3 punkten, om inte verksamhetstillstånd har beviljats eller samtidigt söks också för verksamhet som avses i 2 mom. 1 punkten.

Bestämmelser om skyldigheten för ett fondbolag som bedriver verksamhet som avses i 2 mom. att höra till ersättningsfonden för investerarskydd finns i lagen om *investeringstjänster*.

På fondbolag som tillhandahåller tjänster som avses i 2 mom. ska tillämpas 1 kap. 4 § i *lagen om investeringstjänster*.

5 b §

Verksamhetstillstånd för fondbolag ska beviljas ett finländskt aktiebolag om det enligt utredning om aktieägarnas och den högsta ledningens tillförlitlighet, anseende, erfarenhet och övriga lämplighet samt med beaktande av den tilltänkta omfattningen av bolagets affärsverksamhet kan säkerställas att fondbolaget kommer att ledas med yrkesskicklighet samt enligt sunda och försiktiga affärsprinciper. En förutsättning för beviljande av verksamhetstillstånd är dessutom att bolaget har sitt huvudkontor i Finland, tillförlitlig förvaltning och tillräckliga finansiella verksamhetsförutsättningar och att det uppfyller de övriga krav som ställs i denna lag. Dessutom krävs det att det inte utgående från den utredning som mottagits kan anses sannolikt att en effektiv tillsyn över fondbolaget hindras av en betydande bindning mellan fondbolaget och någon annan juridisk eller fysisk person eller av sådana bestämmelser och administrativa föreskrifter i en stat utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet som tillämpas på fysiska och juridiska personer med sådan bindning. Verksamhetstillstånd kan beviljas också ett nytt fondbolag innan det registreras.

5 e §

Ett fondbolags styrelse, verkställande direktör och högsta ledning i övrigt ska leda fondbolaget med yrkesskicklighet samt enligt

da och försiktiga affärsprinciper. Styrelsemedlemmarna och deras suppleanter, verkställande direktören och dennes ställföreträdare samt övriga som hör till den högsta ledningen ska vara tillförlitliga personer som inte är försatta i konkurs och vars handlingsbehörighet inte har begränsats. De ska dessutom ha sådan allmän kännedom om fondverksamhet som är nödvändig med beaktande av arten och omfattningen av fondbolagets verksamhet. Om fondbolaget har beviljats tillstånd för kapitalförvaltning som avses i 5 § 2 mom. ska styrelsemedlemmarna och deras suppleanter, verkställande direktören och dennes ställföreträdare samt övriga i den högsta ledningen dessutom ha sådan allmän kännedom om investeringsverksamhet som är nödvändig med beaktande av arten och omfattningen av fondbolagets verksamhet. De styrelsemedlemmar som i enlighet med 8 § 2 mom. väljs av fondandelsägarna förutsätts inte ha kännedom om fondverksamhet eller investeringsverksamhet.

En person som avses i 1 mom. anses inte vara tillförlitlig, om personen under de fem år som föregår bedömningen *genom en dom som vunnit laga kraft* har dömts till fängelsestraff eller under de tre år som föregår bedömningen till bötesstraff för ett brott som kan anses visa att personen är uppenbart olämplig som styrelsemedlem, suppleant för en styrelsemedlem, verkställande direktör eller ställföreträdare för denne i fondbolaget eller för att i övrigt höra till bolagets högsta ledning. *En person anses inte heller vara tillförlitlig om denne* annars genom sin tidigare verksamhet har visat sig vara uppenbart olämplig för uppdraget i fråga.

Fondbolaget ska omedelbart underrätta Finansinspektionen om utbyte av de personer som avses i 1 mom.

sunda och försiktiga affärsprinciper. Styrelsemedlemmarna och deras suppleanter, verkställande direktören och dennes ställföreträdare samt övriga som hör till den högsta ledningen ska vara tillförlitliga personer som inte är försatta i konkurs och vars handlingsbehörighet inte har begränsats. De ska dessutom ha sådan allmän kännedom om fondverksamhet som är nödvändig med beaktande av arten och omfattningen av fondbolagets verksamhet. Om fondbolaget har beviljats tillstånd för kapitalförvaltning som avses i 5 § 2 mom. ska styrelsemedlemmarna och deras suppleanter, verkställande direktören och dennes ställföreträdare samt övriga i den högsta ledningen dessutom ha sådan allmän kännedom om investeringsverksamhet som är nödvändig med beaktande av arten och omfattningen av fondbolagets verksamhet. De styrelsemedlemmar som i enlighet med 8 § 2 mom. väljs av fondandelsägarna förutsätts inte ha kännedom om fondverksamhet eller investeringsverksamhet.

Tillförlitlig anses inte den vara som

1) under de senaste fem åren före bedömningen har dömts till fängelsestraff eller under de senaste tre åren före bedömningen till bötesstraff för brott som kan anses visa att personen är uppenbart olämplig att vara styrelsemedlem, ersättare för en styrelsemedlem, verkställande direktör eller ställföreträdare för verkställande direktören eller att i övrigt höra till den högsta ledningen i ett fondbolag, *eller som*

2) annars genom sin tidigare verksamhet har visat sig vara uppenbart olämplig för uppdrag som avses i 1 punkten.

Om en dom som avses i 2 mom. 1 punkten inte har vunnit laga kraft kan den dömda dock fortsätta med uppdrag enligt 1 mom., om det kan anses vara uppenbart motiverat med hänsyn till en helhetsbedömning av dennes tidigare verksamhet, de omständigheter som lett till domen och andra omständigheter som inverkar på saken.

Fondbolaget ska omedelbart underrätta Finansinspektionen om *förändringar i fråga om personer i ledande ställning* enligt 1 mom.

5 f §

En förutsättning för verksamhetstillstånd enligt 5 b § är att det har utretts att en sådan inrättare av fondbolaget och en sådan aktieägare som innehar minst tio procent av bolagets aktier eller en andel som medför minst tio procent av rösträtten i bolaget är tillförlitliga.

En person anses inte vara tillförlitlig, om personen under de fem år som föregår bedömningen genom en dom som vunnit laga kraft har dömts till fängelsestraff eller under de tre år som föregår bedömningen till bötesstraff för ett brott som kan anses visa att personen är uppenbart olämplig att bilda eller äga ett fondbolag eller om personen i fråga annars genom sin tidigare verksamhet har visat sig vara uppenbart olämplig att bilda eller äga ett fondbolag.

6 §

Om fondbolaget bedriver verksamhet som avses i 5 § 2 mom., ska det alltid, oberoende av vad som föreskrivs i 1—4 mom., dessutom uppfylla kraven enligt 46 § 1 mom. i lagen om värdepappersföretag. På ett sådant fondbolag tillämpas det som föreskrivs i 4 mom. i den paragrafen.

8 b §

Finansinspektionen meddelar de närmare

5 f §

Den som direkt eller indirekt äger minst tio procent av ett fondbolags aktiekapital eller en andel som medför minst tio procent av den rösträtt som samtliga aktier i bolaget medför måste vara tillförlitlig.

Tillförlitlig anses inte den vara som

1) under de senaste fem åren före bedömningen har dömts till fängelsestraff eller under de senaste tre åren före bedömningen till bötesstraff för brott som kan anses visa att personen är uppenbart olämplig att äga ett fondbolag, eller som

2) annars genom sin tidigare verksamhet har visat sig vara uppenbart olämplig att äga ett fondbolag.

Om en dom som avses i 2 mom. 1 punkten inte har vunnit laga kraft kan den dömda dock fortsätta utöva beslutanderätt som ägare i fondbolaget, om detta ska anses vara uppenbart motiverat med hänsyn till en helhetsbedömning av dennes tidigare verksamhet, de omständigheter som lett till domen och andra omständigheter som inverkar på saken.

6 §

Ett fondbolag som bedriver verksamhet som avses i 5 § 2 mom. ska alltid, oberoende av vad som föreskrivs i 1—4 mom., uppfylla kraven enligt 6 kap. 2 § 1 mom. i lagen om investeringsstjänster. På ett sådant fondbolag tillämpas vad som föreskrivs i 4 mom. i den paragrafen.

8 b §

Ett fondbolag ska bevara information om privata transaktioner. Fondbolaget ska varje år rapportera till Finansinspektionen hur fondbolaget har övervakat efterlevnaden av bestämmelserna, föreskrifterna och bolagets interna anvisningar om privata transaktioner och vilka åtgärder fondbolaget har vidtagit ifall bestämmelserna, föreskrifterna eller anvisningarna inte iakttagits.

Finansinspektionen meddelar de närmare

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

föreskrifter om privata transaktioner som behövs för genomförandet av kommissionens riskhanteringsdirektiv.

föreskrifter om privata transaktioner som behövs för genomförandet av kommissionens riskhanteringsdirektiv. *Dessutom kan Finansinspektionen meddela närmare föreskrifter om rapporter som avses i 3 mom. och om rapportering till Finansinspektionen.*

8 c §

Ett fondbolag ska i minst fem år bevara uppgifter om varje transaktion som en placeringsfond eller specialplaceringsfond är delaktig i. I 36 § i lagen om värdepappersföretag föreskrivs det om bevarandet av uppgifter som gäller transaktioner och tjänster som ingår i verksamhet som avses i 5 § 2 mom.

Finansinspektionen meddelar de närmare föreskrifter om bevarande av uppgifter som behövs för genomförandet av kommissionens riskhanteringsdirektiv.

8 c §

Ett fondbolag ska i minst fem år bevara uppgifter om varje transaktion som en placeringsfond eller specialplaceringsfond är delaktig i. Bestämmelser om bevarandet av uppgifter om transaktioner och tjänster som ingår i verksamhet som avses i 5 § 2 mom. *finns i 10 kap. 9 § i lagen om investeringstjänster.*

Finansinspektionen meddelar de närmare föreskrifter om bevarande av uppgifter som behövs för genomförandet av kommissionens riskhanteringsdirektiv.

9 a §

Verksamhetstillstånd för förvaringsinstitut skall beviljas finländska aktiebolag om det med ledning av utredning *om aktieägarnas, med dessa enligt 2 kap. 9 § värdepappersmarknadslagen jämförbara personers samt de inom förvaltningen verksamma personernas* tillförlitlighet, vandel, erfarenhet och övriga lämplighet samt med beaktande av den tilltänkta omfattningen av sökandens affärsverksamhet kan säkerställas att förvaringsinstitutet kommer att ledas med yrkesskicklighet samt enligt sunda och försiktiga affärsprinciper. En förutsättning för beviljande av verksamhetstillstånd är dessutom att bolaget har sitt huvudkontor i Finland, tillförlitlig förvaltning och tillräckliga ekonomiska verksamhetsförutsättningar och att det uppfyller de övriga krav som ställs i denna lag, om det inte utgående från den utredning som mottagits kan anses sannolikt att en effektiv tillsyn över förvaringsinstitutet hindras av en betydande bindning mellan förvaringsinstitutet och någon annan juridisk eller fysisk person eller av bestämmelser och administrativa föreskrifter i en stat som inte hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet vilka tillämpas på en fysisk eller juridisk person som har en sådan bindning. Verksamhetstillstånd kan beviljas också ett nytt förvaringsinstitut innan

9 a §

Verksamhetstillstånd för förvaringsinstitut ska beviljas ett finländskt aktiebolag om det enligt utredning om aktieägarnas och *den högsta ledningens* tillförlitlighet, anseende, erfarenhet och övriga lämplighet samt med beaktande av den tilltänkta omfattningen av *bolagets* affärsverksamhet kan säkerställas att förvaringsinstitutet kommer att ledas med yrkesskicklighet samt enligt sunda och försiktiga affärsprinciper. En förutsättning för beviljande av verksamhetstillstånd är dessutom att bolaget har sitt huvudkontor i Finland, tillförlitlig förvaltning och tillräckliga finansiella verksamhetsförutsättningar och att det uppfyller de övriga krav som ställs i denna lag. *Dessutom krävs det att* det inte utgående från utredningen kan anses sannolikt att en effektiv tillsyn över förvaringsinstitutet hindras av en betydande bindning mellan förvaringsinstitutet och någon annan juridisk eller fysisk person eller av sådana bestämmelser och administrativa föreskrifter i en stat utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet som tillämpas på fysiska och juridiska personer med sådan bindning. Verksamhetstillstånd kan beviljas också ett nytt förvaringsinstitut innan det registreras.

det registreras.

9 d §

Ett förvaringsinstitutets styrelse och verkställande direktör ska leda förvaringsinstitutet med yrkesskicklighet samt enligt sunda och försiktiga affärsprinciper. Styrelsemedlemmarna och deras suppleanter, verkställande direktören och dennes ställföreträdare samt övriga som hör till den högsta ledningen ska vara tillförlitliga personer som inte är försatta i konkurs och vars handlingsbehörighet inte har begränsats. Styrelsemedlemmarna och deras suppleanter, verkställande direktören och dennes ställföreträdare samt övriga som hör till den högsta ledningen ska dessutom ha sådan allmän kännedom om förvaringsinstitutsverksamhet som är nödvändig med beaktande av arten och omfattningen av förvaringsinstitutets verksamhet.

En person som avses i 1 mom. anses inte vara tillförlitlig, om personen under de fem år som föregår bedömningen *genom en dom som vunnit laga kraft* har dömts till fängelsestraff eller under de tre år som föregår bedömningen till bötesstraff för ett brott som kan anses visa att personen är uppenbart olämplig som styrelsemedlem, suppleant för en styrelsemedlem, verkställande direktör eller ställföreträdare för denne i förvaringsinstitutet eller för att i övrigt höra till institutets högsta ledning. *En person anses inte heller vara tillförlitlig*, om denne annars genom sin tidigare verksamhet har visat sig vara uppenbart olämplig för uppdraget i fråga.

Ett förvaringsinstitut ska omedelbart underätta Finansinspektionen om förändringar som gäller de personer som avses i 1 mom.

9 e §

En förutsättning för verksamhetstillstånd

9 d §

Ett förvaringsinstitutets styrelse och verkställande direktör ska leda förvaringsinstitutet med yrkesskicklighet samt enligt sunda och försiktiga affärsprinciper. Styrelsemedlemmarna och deras suppleanter, verkställande direktören och dennes ställföreträdare samt övriga som hör till den högsta ledningen ska vara tillförlitliga personer som inte är försatta i konkurs och vars handlingsbehörighet inte har begränsats. Styrelsemedlemmarna och deras suppleanter, verkställande direktören och dennes ställföreträdare samt övriga som hör till den högsta ledningen ska dessutom ha sådan allmän kännedom om förvaringsinstitutsverksamhet som är nödvändig med beaktande av arten och omfattningen av förvaringsinstitutets verksamhet.

Tillförlitlig anses inte den vara som

1) under de senaste fem åren före bedömningen har dömts till fängelsestraff eller under de senaste tre åren före bedömningen till bötesstraff för brott som kan anses visa att personen är uppenbart olämplig att vara styrelsemedlem, ersättare för en styrelsemedlem, verkställande direktör eller ställföreträdare för verkställande direktören eller att i övrigt höra till den högsta ledningen i ett förvaringsinstitut, *eller som*

2) annars genom sin tidigare verksamhet har visat sig vara uppenbart olämplig för uppdrag som avses i 1 punkten.

Om en dom som avses i 2 mom. 1 punkten inte har vunnit laga kraft får den dömda dock fortsätta med sitt uppdrag enligt 1 mom., om detta ska anses vara uppenbart motiverat med hänsyn till en helhetsbedömning av dennes tidigare verksamhet, de omständigheter som lett till domen och andra omständigheter som inverkar på saken.

Förvaringsinstitutet ska omedelbart underätta Finansinspektionen om förändringar som gäller *den högsta ledningen enligt 1 mom.*

9 e §

Den som direkt eller indirekt äger minst tio

enligt 9 a § är att det har utretts att förvaringsinstitutets grundare samt aktieägare som innehar minst en tiondel av förvaringsinstitutets aktier är tillförlitliga. En person anses inte vara tillförlitlig, om personen under de fem år som föregår bedömningen genom en dom som vunnit laga kraft har dömts till fängelsestraff eller under de tre år som föregår bedömningen till bötesstraff för ett brott som kan anses visa att personen är uppenbart olämplig att bilda eller äga ett fondbolag eller om personen i fråga annars genom sin tidigare verksamhet har visat sig vara uppenbart olämplig att grunda eller äga ett förvaringsinstitut.

11 §

Trots 9 § kan ett värdepappersföretag som avses i 3 § i lagen om värdepappersföretag eller ett kreditinstitut som avses i 8 § 1 mom. i kreditinstitutslagen vara verksamt som förvaringsinstitut.

Som förvaringsinstitut kan dessutom verka ett sådant i en till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet hörande stat auktoriserat värdepappersföretag som avses i 2 § 1 punkten i lagen om utländska värdepappersföretags rätt att tillhandahålla investeringstjänster i Finland (580/1996) eller ett sådant utländskt EES-kreditinstitut som avses i 8 § 3 mom. i kreditinstitutslagen och som

- 1) har en filial i Finland,
- 2) uppfyller de ekonomiska verksamhetsförutsättningar som avses i 10 §, och
- 3) i sin hemstat har auktorisation att bedriva förvaringsinstitutsverksamhet av det slag som avses i fondföretagsdirektivet.

16 §

Den som har för avsikt att direkt eller indirekt förvärva aktier i ett fondbolag ska underätta Finansinspektionen om detta på förhand,

procent av ett förvaringsinstituts aktiekapital eller en andel som medför minst tio procent av den rösträtt som samtliga aktier i institutet medför måste vara tillförlitlig.

Tillförlitlig anses inte den vara som

1) under de senaste fem åren före bedömningen har dömts till fängelsestraff eller under de senaste tre åren före bedömningen till bötesstraff för brott som kan anses visa att personen är uppenbart olämplig att äga ett förvaringsinstitut, eller som

2) annars genom sin tidigare verksamhet har visat sig vara uppenbart olämplig att äga ett förvaringsinstitut.

Om en dom som avses i 2 mom. 1 punkten inte har vunnit laga kraft kan den dömda dock fortsätta utöva beslutanderätt som ägare i förvaringsinstitutet, om detta ska anses vara uppenbart motiverat med hänsyn till en helhetsbedömning av dennes tidigare verksamhet, de omständigheter som lett till domen och andra omständigheter som inverkar på saken.

11 §

Trots 9 § kan ett värdepappersföretag som avses i 1 kap. 9 § 1 mom. 1 punkten i lagen om investeringstjänster eller ett kreditinstitut som avses i 8 § 1 mom. i kreditinstitutslagen vara verksamt som förvaringsinstitut.

Som förvaringsinstitut kan dessutom verka ett utländskt EES-värdepappersföretag enligt 1 kap 9 § 1 mom. 7 punkten i lagen om investeringstjänster eller ett sådant utländskt EES-kreditinstitut enligt 8 § 3 mom. i kreditinstitutslagen och som

- 1) har en filial i Finland,
- 2) uppfyller de finansiella verksamhetsförutsättningar som avses i 10 §,
- 3) i sin hemstat har auktorisation att bedriva förvaringsinstitutsverksamhet enligt fondföretagsdirektivet.

16 §

Den som har för avsikt att direkt eller indirekt förvärva aktier i ett fondbolag ska underätta Finansinspektionen om detta på för-

om

1) han på grund av förvärvet kommer att inneha minst 10 procent av fondbolagets aktiekapital,

2) hans innehav kommer att vara så stort att det motsvarar minst 10 procent av röstetalet för samtliga aktier, eller

3) hans innehav annars berättigar till att utöva inflytande som är jämförbart med innehav som avses i 2 punkten eller annars betydande inflytande i fondbolagets förvaltning.

Om avsikten är att öka ett innehav som avses i 1 mom. så att det på grund av förvärvet kommer att uppgå till minst 20, 30 eller 50 procent av fondbolagets aktiekapital, så att innehavet kommer att medföra en lika stor andel av det röstetal som samtliga aktier medför eller så att fondbolaget blir ett dotterföretag, ska också detta förvärv anmälas på förhand till Finansinspektionen.

Vid beräkning av den ägarandel och röstandel som avses i 1 och 2 mom. tillämpas 1 kap. 5 § och 2 kap. 9 § 1 och 2 mom. i värdepappersmarknadslagen. Vid tillämpningen av det här momentet beaktas inte sådana aktier som den anmälningsskyldige har förvärvat för högst ett år i samband med en emission av värdepapper eller med stöd av sin verksamhet som marknadsгарant och på grundval av vilken den anmälningsskyldige inte har rätt att utöva rösträtt i en sammanslutning eller i övrigt påverka ledningens verksamhet i sammanslutningen.

En anmälan enligt 1 eller 2 mom. ska göras också när det i innehavet ingående antalet aktier sjunker under någon av de gränser för innehav som anges i de momenten eller om fondbolaget upphör att vara ett dotterföretag till den anmälningsskyldige.

Fondbolaget och dess holdingföretag ska minst en gång om året till Finansinspektionen anmäla ägarna till andelar enligt 1 och 2 mom. och innehavens storlek samt utan dröjsmål anmäla sådana förändringar i ägarandelarna som har kommit till dess kännedom.

hand, om

1) förvärvaren på grund av förvärvet kommer att inneha minst 10 procent av fondbolagets aktiekapital,

2) förvärvarens innehav kommer att vara så stort att det motsvarar minst 10 procent av röstetalet för samtliga aktier, eller om

3) förvärvarens innehav annars berättigar till att utöva inflytande som är jämförbart med innehav som avses i 2 punkten eller att annars utöva betydande inflytande i fondbolagets förvaltning.

Om avsikten är att öka ett innehav som avses i 1 mom. till minst 20, 30 eller 50 procent av fondbolagets aktiekapital eller så att innehavet kommer att motsvara en lika stor andel av det röstetal som samtliga aktier medför eller så att fondbolaget blir ett dotterföretag, ska också detta förvärv förhandsanmälas till Finansinspektionen.

Vid beräkning av den ägarandel och röstandel som avses i 1 och 2 mom. tillämpas 2 kap. 4 § och 9 kap. 4—7 § i värdepappersmarknadslagen. Vid tillämpningen av det här momentet beaktas inte aktier som den anmälningsskyldige har förvärvat för högst ett år i samband med en värdepappersemission eller med stöd av sin verksamhet som marknadsгарant och på grund av vilka den anmälningsskyldige inte har rätt att utöva rösträtt i en sammanslutning eller i övrigt påverka ledningens verksamhet i sammanslutningen.

En anmälan enligt 1 och 2 mom. ska göras också när det i innehavet ingående antalet aktier sjunker under någon av de gränser som anges i 1 eller 2 mom. eller om fondbolaget upphör att vara ett dotterföretag till den anmälningsskyldige.

Fondbolaget och dess holdingföretag ska minst en gång om året underrätta Finansinspektionen om ägarna till andelar enligt 1 och 2 mom. och om innehavens storlek samt utan dröjsmål anmäla sådana förändringar i ägarandelarna som har kommit till dess kännedom.

En anmälan som avses i 1 och 2 mom. ska innehålla behövliga uppgifter och utredningar om

1) den anmälningsskyldige och dennes tillförlitlighet och ekonomiska situation,

2) den anmälningsskyldiges innehav i och

Bestämmelser om de uppgifter som ska fogas till de anmälningar som avses i denna paragraf utfärdas genom förordning av statsrådet.

Bestämmelserna i 1—6 mom. gäller på motsvarande sätt förvärv och överlåtelse av aktier i förvaringsinstitut.

övriga bindningar till fondbolaget,

3) med förvärvet förknippade avtal, finansieringen av förvärvet samt, i sådana fall som avses i 2 mom., om innehavets mål.

Närmare bestämmelser om de uppgifter som ska fogas till anmälningar enligt 1 och 2 mom. utfärdas genom förordning av statsrådet.

Bestämmelserna i 1—7 mom. om förvärv och avyttring av aktier i fondbolag ska på motsvarande sätt tillämpas på förvärv och avyttring av aktier i förvaringsinstitut.

26 a §

På utläggande av sådana investeringstjänster på entreprenad som tillhandahålls av fondbolag tillämpas, med avvikelse från 1—7 mom., 29—31 § i lagen om värdepappersföretag (922/2007).

26 a §

På utläggande av sådana investeringstjänster på entreprenad som tillhandahålls av fondbolag ska, med avvikelse från 1—7 mom., tillämpas 1 kap. 4 § i lagen om investeringstjänster.

29 c §

När ett fondbolag som bedriver verksamhet som avses i 5 § 2 mom. flyttar sin hemort till en annan stat eller när det övertagande bolaget vid fusion eller delning är registrerat eller registreras i någon annan stat, gäller för fondbolagets skyldighet att göra en ersättningsfondutredning och för en investerares uppsägningsrätt på motsvarande sätt vad som bestäms i 79 § i lagen om värdepappersföretag (922/2007).

29 c §

När ett fondbolag som bedriver verksamhet enligt 5 § 2 mom. flyttar sitt säte till en annan stat eller när det övertagande bolaget vid fusion eller delning är registrerat eller registreras i någon annan stat, tillämpas 13 kap. 9 § i lagen om investeringstjänster på fondbolagets skyldighet att göra en ersättningsfondutredning och på investerares uppsägningsrätt

41 §

Om derivatinstrument används i placeringsfondens investeringsverksamhet, skall i fondens stadgar nämnas

1) derivatinstrumentens användningsändamål samt deras art och i vilken omfattning de skall användas,

2) motparterna i icke-standardiserade derivatinstrument, samt

3) de riskkontrollmetoder som fondbolaget har för avsikt att tillämpa.

41 §

Om derivatinstrument används i placeringsfondens investeringsverksamhet, ska i fondens stadgar nämnas

1) derivatinstrumentens användningsändamål samt deras art och i vilken omfattning de ska användas,

2) motparterna i *OTC-derivatinstrument*,

3) de riskkontrollmetoder som fondbolaget har för avsikt att tillämpa.

57 b §

Som fondandelsförvaltare kan verka sådana

57 b §

Som fondandelsförvaltare kan verka sådana

kreditinstitut och värdepappersföretag enligt kreditinstitutslagen och lagen om värdepappersföretag och sådana fondbolag som har rätt att tillhandahålla förvarings- och förvaltningstjänster för värdepapper, och sammanslutningar som har motsvarande auktorisation i en annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Den värdepapperscentral som avses i lagen om värdeandelssystemet (826/1991) och motsvarande värdepapperscentraler och depositionsinstitut som verkar inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet kan också verka som fondandelsförvaltare.

63 §

Över de fondandelar som hör till värdeandelssystemet och dessas ägare skall med automatisk databehandling föras en fondandelsägarförteckning så som bestäms i 4 § lagen om värdeandelssystemet (826/1991). I fråga om notering av fondandelar på värdeandelskonton samt i fråga om fondandelsägarförteckningen skall tillämpas 53 § 2 mom.

64 §

Den som har förvärvat en fondandel som hör till värdeandelssystemet får inte utöva de rättigheter som tillkommer fondandelsägare i placeringsfonden förrän han har införts i fondandelsägarförteckningen, om inte något annat följer av 62 § 2 mom. eller av 28 § 2 mom. lagen om värdeandelssystemet.

65 §

I en placeringsfonds stadgar skall tas in en bestämmelse enligt vilken rätt att efter anmälningsdagen få avkastning som placeringsfonden delar ut endast tillkommer den

3) på vars värdeandelskonto fondandelen, om den är förvaltarregistrerad, på avstämningsdagen har noterats och för vilken med stöd av 28 § lagen om värdeandelssystemet

fondbolag, sådana kreditinstitut enligt kreditinstitutslagen och sådana värdepappersföretag enligt *lagen om investeringstjänster som har rätt att tillhandahålla förvaring av finansiella instrument enligt 1 kap. 11 § 9 punkten i lagen om investeringstjänster, samt företag som har fått motsvarande auktorisation i en annan EES-stat. En värdepapperscentral som avses i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet (/)* samt motsvarande värdepapperscentraler och depositionsinstitut för värdepapper inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet kan också verka som fondandelsförvaltare.

63 §

Över de fondandelar som hör till värdeandelssystemet och dessas ägare ska med automatisk databehandling föras en fondandelsägarförteckning enligt vad som föreskrivs i 6 kap. 3 § i lagen om värdeandelssystemet och om *clearingsverksamhet*. I fråga om notering av fondandelar på värdeandelskonton samt i fråga om fondandelsägarförteckningen ska tillämpas 53 § 2 mom.

64 §

Den som har förvärvat en fondandel som hör till värdeandelssystemet får inte utöva de rättigheter som tillkommer fondandelsägare i placeringsfonden förrän han har införts i fondandelsägarförteckningen, om inte något annat följer av 62 § 2 mom. eller av 8 kap. 1 § 2 mom. i lagen om värdeandelssystemet och om *clearingverksamhet*.

65 §

I en placeringsfonds stadgar skall tas in en bestämmelse enligt vilken rätt att efter anmälningsdagen få avkastning som placeringsfonden delar ut endast tillkommer den

3) på vars värdeandelskonto fondandelen, om den är förvaltarregistrerad, på avstämningsdagen har noterats och för vilken med stöd av 8 kap. 1 § lagen om värdeandelssystemet

fondandelsförvaltaren har införts som fondandelsförvaltare i fondandelsägarförteckningen.

stemet *och om clearingverksamhet* fondandelsförvaltaren har införts som fondandelsförvaltare i fondandelsägarförteckningen.

69 §

Ett fondbolag får placera en placeringsfonds tillgångar i

1) värdepapper och penningmarknadsinstrument som är föremål för offentlig handel enligt värdepappersmarknadslagen eller för motsvarande handel i en annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller som är föremål för handel på någon annan reglerad marknadsplats som fungerar fortlöpande samt är erkänd och öppen för allmänheten, och

69 §

Ett fondbolag får placera en placeringsfonds tillgångar i

1) värdepapper och penningmarknadsinstrument som är föremål för *handel på en reglerad marknad enligt lagen om handel med finansiella instrument* eller på någon annan reglerad marknadsplats som fungerar fortlöpande samt är erkänd och öppen för allmänheten,

73 §

Riskexponeringen mot samma motpart får vid investering i icke-standardiserade derivatinstrument inte överstiga en tiondedel av placeringsfondens tillgångar, om motparten är ett kreditinstitut som avses i 71 a § och, i andra fall, en tjugondedel av placeringsfondens tillgångar.

Sådana investeringar i en och samma emitents värdepapper eller penningmarknadsinstrument som överstiger en tjugondedel av placeringsfondens tillgångar får sammanlagt uppgå till högst två femtedelar av placeringsfondens tillgångar. Denna begränsning tillämpas inte på inlåning och inte heller på investering i sådana icke-standardiserade derivatinstrument i vilka motparten är ett kreditinstitut som avses i 71 a §.

73 §

Riskexponeringen mot samma motpart får vid investering i *OTC-derivatinstrument* inte överstiga en tiondel av placeringsfondens tillgångar, om motparten är ett kreditinstitut som avses i 71 a § och, i andra fall, en tjugondel av placeringsfondens tillgångar.

Sådana investeringar i en och samma emitents värdepapper eller penningmarknadsinstrument som överstiger en tjugondel av placeringsfondens tillgångar får sammanlagt uppgå till högst två femtedelar av placeringsfondens tillgångar. Denna begränsning tillämpas inte på inlåning och inte heller på investering i sådana *OTC-derivatinstrument* i vilka motparten är ett kreditinstitut som avses i 71 a §.

Sammanlagt högst en femtedel av en placeringsfonds tillgångar får investeras i en och samma emitents värdepapper och penningmarknadsinstrument, i inlåning som mottagits av företaget eller i sådana *OTC-derivatinstrument* som för placeringsfonden innebär en riskexponering mot företaget i fråga.

77 §

Ovan i 73 § 1—4 mom., 75 § och 76 §

77 §

Ovan i 73 § 1—4 mom., 75 § och 76 §

1 mom. avsedda investeringar i en och samma emittents värdepapper eller penningmarknadsinstrument eller i inlåning som den mottagit eller i icke-standardiserade derivatinstrument i vilka sammanslutningen är motpart, får inte överstiga ett belopp som motsvarar 35 hundraedelar av placeringsfondens tillgångar.

1 mom. avsedda investeringar i en och samma emittents värdepapper eller penningmarknadsinstrument eller i inlåning som den mottagit eller i *OTC-derivatinstrument* i vilka företaget är motpart, får inte överstiga ett belopp som motsvarar 35 hundraedelar av placeringsfondens tillgångar.

80 §

Ett fondbolag får investera en placeringsfonds tillgångar i sådana standardiserade derivatinstrument som avses i 1 kap. 2 § i lagen om handel med standardiserade optioner och terminer, i de derivatinstrument enligt 10 kap. 1 a § i värdepappersmarknadslagen som är jämförbara med dem, inklusive motsvarande kontantavräknade instrument, och i icke-standardiserade derivatinstrument, förutsatt att

1) derivatinstrumentet avser finansiella instrument enligt 69, 71, 71 a eller 72 §, derivatinstrument som avser finansiella instrument eller underliggande egendom enligt denna paragraf, finansiella index, räntesatser, växelkurser eller utländska valutor som motsvarar de investeringsmål som anges i placeringsfondens stadgar,

2) motparten vid affärer med icke-standardiserade derivatinstrument är en sammanslutning som omfattas av tillsyn i enlighet med Europeiska unionens lagstiftning eller en sammanslutning på vilken tillämpas och som iakttar tillsynsregler som motsvarar Europeiska unionens lagstiftning, och

3) fondbolaget från dag till dag tillförlitligt och verifierat kan värdera de icke-standardiserade derivatinstrumenten och att de vid varje tidpunkt på fondbolagets initiativ kan säljas, omvandlas i pengar eller avslutas

80 §

Ett fondbolag får investera en placeringsfonds tillgångar i *derivatinstrument som är föremål för handel på en sådan reglerad marknad som avses i lagen om handel med finansiella instrument eller på en annan reglerad marknadsplats som fungerar fortlopande samt är erkänd och öppen för allmänheten, inklusive motsvarande kontantavräknade instrument, samt i OTC-derivatinstrument, förutsatt att*

1) derivatinstrumentet avser finansiella instrument enligt 69, 71, 71 a eller 72 §, derivatinstrument som avser finansiella instrument eller underliggande tillgångar enligt denna paragraf, finansiella index, räntesatser, växelkurser eller utländska valutor, som motsvarar de investeringsmål som anges i placeringsfondens stadgar,

a) finansiella instrument enligt 69, 71, 71 a eller 72 §,

b) derivatinstrument som avser finansiella instrument som avses i denna paragraf,

c) underliggande tillgångar, finansiella index, räntesatser, växelkurser eller utländska valutor, som motsvarar de investeringsmål som anges i placeringsfondens stadgar,

2) motparten vid transaktioner med *OTC-derivatinstrument* är ett företag vars verksamhet med tanke på stabiliteten omfattas av tillsyn i enlighet med grunder som anges i Europeiska unionens lagstiftning eller ett företag på vilket tillämpas och som iakttar stabilitetsregler som motsvarar Europeiska unionens lagstiftning, och att

3) fondbolaget från dag till dag tillförlitligt och verifierat kan värdera *OTC-derivatinstrumenten* samt att de vid varje tidpunkt, på fondbolagets initiativ, kan säljas, omvandlas i pengar eller avslutas genom en utjäm-

genom en utjämnande transaktion till verkligt värde.

nande transaktion till gängse värde.

81 §

I syfte att främja en effektiv förmögenhetsförvaltning får ett fondbolag ingå låne- och återköpsavtal avseende värdepapper och penningmarknadsinstrument som hör till en placeringsfonds tillgångar, om de clearas av en clearingorganisation som avses i värdepappersmarknadslagen eller av ett optionsföretag som avses i lagen om handel med standardiserade optioner och terminer eller i en motsvarande utländsk sammanslutning eller, om clearingens sker någon annanstans, om motparten är en i värdepappersmarknadslagen avsedd värdepappersförmedlare och villkoren är sedvanliga och allmänt kända på marknaden.

Värdepapper och penningmarknadsinstrument som ingår i en placeringsfonds tillgångar kan överlätas som skuld och återköpsavtal om dem kan ingås endast mot tillräcklig säkerhet. Fondbolaget skall dagligen se till att säkerhetens värde är tillräckligt under hela giltighetstiden för låne- eller återköpsavtalet. Clearingorganisationen eller *optionsföretaget* eller en annan sammanslutning under Finansinspektionens eller motsvarande behöriga myndighets tillsyn skall för fondens räkning förvara säkerheten till utgången av låne- eller återköpsavtalet.

81 §

I syfte att främja en effektiv kapitalförvaltning får ett fondbolag ingå låne- och återköpsavtal avseende värdepapper och penningmarknadsinstrument som hör till en placeringsfonds tillgångar, om de clearas av en clearingorganisation som avses i *lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet eller av en utländsk clearingorganisation* eller, om clearingens sker någon annanstans, om motparten är ett värdepappersföretag enligt *lagen om investerings tjänster* eller *en annan tillhandahållare av investerings tjänster* och villkoren är sedvanliga och allmänt kända på marknaden.

Värdepapper och penningmarknadsinstrument som ingår i en placeringsfonds tillgångar kan överlätas som skuld och återköpsavtal om dem kan ingås endast mot tillräcklig säkerhet. Fondbolaget ska dagligen se till att säkerhetens värde är tillräckligt under hela giltighetstiden för låne- eller återköpsavtalet. Clearingorganisationen eller en annan sammanslutning *som står under* Finansinspektionens eller en motsvarande behörig myndighets tillsyn ska förvara säkerheten *för placeringsfondens* räkning till utgången av låne- eller återköpsavtalet.

14 kap

Insiderbestämmelser

99 §

Innehav av andelar i placeringsfonder är offentliga, om fondandelsägaren (*den anmälnings skyldige*) är

- 1) en av fondbolagets bolagsstämma vald

14 kap.

Insiderbestämmelser

99 §

En insider i ett fondbolag ska till fondbolagets insiderregister som avses i 101 a § anmäla uppgifter om fondandelar i sådana placeringsfonder som förvaltas av fondbolaget och om aktier och sådana finansiella instrument vilkas värde bestäms på basis av aktierna i fråga och som är föremål för handel på en reglerad marknad eller på en multilateral handelsplattform i Finland, nedan insideranmälan.

Med insider i ett fondbolag avses

- 1) *styrelsemedlemmar och suppleanter som*

medlem eller suppleant i styrelsen, verkställande direktör eller dennes ställföreträdare, revisor eller en för revisionen av fondbolaget huvudansvarig anställd i en revisionsammanslutning,

2) en annan anställd hos fondbolaget eller en person som handlar på fondbolagets vägnar eller för fondbolagets räkning med möjlighet att påverka de beslut som gäller investering av placeringsfondens tillgångar,

4) en omyndig vars intressebevakare en person som avses i 1 eller 2 punkten är,

5) en sammanslutning eller stiftelse där en person som avses i denna paragraf direkt eller indirekt har bestämmande inflytande på det sätt som avses i 1 kap. 5 § i värdepappersmarknadslagen,

6) aktieägare i fondbolaget eller en person som enligt 2 kap. 9 § i värdepappersmarknadslagen kan jämföras med en sådan.

En anmälningsskyldig som avses i 1 mom. 1 och 2 punkten ska underrätta fondbolaget

1) om att det föreligger ett sådant förhållande som avses i 1 mom. 4 och 5 punkten,

3) om sådana i sin ägo samt i en i 1 mom. 4 och 5 punkten avsedd persons ägo varande aktier eller enligt aktiebolagslagen till aktier berättigande värdepapper som är föremål för offentlig handel i Finland, om avtal och åtaganden som avser förvärv eller avyttring av sådana värdepapper samt om sådana förändringar i avtalsförhållanden som gäller innehav, förvärv och avyttring av sådana värdepapper och som uppgår till minst 5 000 euro inom sju dagar efter förändringen.

En anmälan som avses i 2 mom. ska göras inom 14 dagar efter det att

1) personen tog emot ett uppdrag enligt 1 mom. 1 eller 2 punkten,

2) ett sådant förhållande som avses i 1 mom. 4 eller 5 punkten uppkom, eller

3) det skedde en förändring i de förhållanden som avses i 1 mom. eller i 2 mom. 1 punkten.

Om det totala beloppet av transaktioner och överlåtelser under ett kalenderår inte uppgår till 5 000 euro, skall anmälan trots detta göras senast den 31 januari det följande kalenderåret.

Anmälningsskyldigheten gäller inte uppgifter om bostadsaktiebolag, fastighetsaktiebo-

vals av fondbolagets bolagsstämma, fondbolagets verkställande direktör och dennes ställföreträdare samt fondbolagets revisorer och revisorssuppleanter och de för revisionen av bolaget huvudansvariga anställda hos en revisionsammanslutning,

2) andra anställda hos fondbolaget eller personer som agerar på fondbolagets vägnar eller för dess räkning och har möjlighet att påverka beslut om placering av placeringsfondens tillgångar.

lag, ideella föreningar eller ekonomiska föreningar. Om en sammanslutning bedriver regelbunden handel med värdepapper, skall emellertid även uppgifter om dem lämnas.

Om värdepapperen har överförts till värdeandelssystemet, kan fondbolaget organisera ett förfarande som innebär att uppgifterna kan fås ur värdeandelssystemet. Någon särskild anmälan behöver då inte göras till denna del.

100 §

Ett fondbolag skall föra ett register av vilket i fråga om varje anmälningsskyldig framgår sådana innehav och avtalsförhållanden som avses i 99 § samt transaktioner och andra överlåtelser specificerade (*insiderregister*).

Uppgifterna i insiderregistret skall antecknas så att de inte i efterhand kan ändras eller utplånas. Registerföringen skall ordnas så att endast de som har rätt att föra registret kan ändra uppgifterna. Registeranteckningar skall göras utan obefogat dröjsmål. Uppgifterna i registret skall sparas minst fem år efter att de förts in i registret.

Var och en har rätt att obehindrat ta del av insiderregistret och mot kostnadsersättning få registerutdrag och kopior. Fysiska personers personbeteckning och adress samt namnet på personer som avses i 99 § 1 mom. 4 punkten är dock inte offentliga.

100 §

En insider i ett fondbolag ska göra insideranmälan inom fjorton dagar efter sin utnämning till ett uppdrag som avses i 99 § 2 mom.

I insideranmälan ska nämnas

1) omyndig, vars intressebevakare insidern är,

2) organisationer och stiftelser där insidern eller en omyndig som avses i 1 punkten direkt eller indirekt har bestämmanderätt,

3) insiderns samt en i 1 punkten avsedd omyndigs och en i 2 punkten avsedd organisations eller stiftelses innehav av fondandelar i placeringsfonder som förvaltas av fondbolaget samt aktier och sådana finansiella instrument vilkas värde bestäms på basis av aktierna i fråga och i Finland är föremål för handel på en reglerad marknad eller på en multilateral handelsplattform.

En insider ska medan uppdraget pågår inom sju dagar underrätta fondbolaget om

1) förvärv och avyttringar av aktier och finansiella instrument som avses i 2 mom. 3 punkten, då förändringen i ägandet uppgår till minst 5 000 euro,

2) andra förändringar i uppgifter som avses i denna paragraf.

De uppgifter som avses i 2 mom. 2 och 3 punkten behöver inte uppges till den del de gäller bostadsaktiebolag, ömsesidiga fastighetsaktiebolag enligt 28 kap. 2 § i lagen om bostadsaktiebolag (1599/2009), ideella föreningar, ekonomiska föreningar eller sådana organisationer som drivs utan vinstsyfte. Om en organisation bedriver regelbunden handel med finansiella instrument, ska emellertid uppgifter om denna organisation lämnas.

I anmälan ska ingå uppgifter som behövs för att identifiera personen, organisationen eller stiftelsen i fråga samt uppgifter om aktierna och om andra finansiella instrument.

Om aktier eller finansiella instrument som avses i 2 mom. 3 punkten har överförts till värdeandelssystemet kan fondbolaget organisera ett förfarande som gör det möjligt att hämta uppgifterna ur värdeandelssystemet. I så fall behövs inga separata anmälningar.

101 §

I anmälan skall ingå de uppgifter som behövs för att specificera personen eller sammanslutningen eller stiftelsen i fråga samt uppgifter om värdepapperen. Finansinspektionen kan meddela närmare föreskrifter om innehållet i anmälan och om anmälningssättet.

101 §

Den som äger aktier i ett fondbolag ska till det insiderregister som avses i 101 a § göra anmälan om sitt innehav av fondandelar i en placeringsfond som förvaltas av fondbolaget i fråga.

Om fondandelar har överförts till värdeandelssystemet kan fondbolaget organisera ett förfarande för att hämta informationen ur värdeandelssystemet. I så fall behöver inga separata anmälningar göras.

101 a §

Ett fondbolag ska föra register över insideranmälningar som avses i 100 och 101 § (fondbolagets insiderregister), varav

1) för varje insider framgår de fondandelar, aktier och finansiella instrument som ägs av insidern, omyndiga som avses i 100 § 2 mom. 1 punkten och av organisationer eller stiftelser som avses i 2 punkten och som är av det slag som nämns i momentet, samt specificerade förvärv och avyttringar,

2) framgår de fondandelar som ägs av aktieägare som avses i 101 § och förändringar i ägandet.

Om anmälningar görs i enlighet med 100 § 6 mom. kan fondbolagets insiderregister till denna del bildas av uppgifter från värdeandelssystemet.

Upprätthållandet av fondbolagets insiderregister ska organiseras på ett tillförlitligt sätt. De uppgifter som registrerats i registret ska bevaras i fem år efter registreringen. Var och en har rätt att mot ersättning av kostnaderna få utdrag och kopior ur registret. Fysiska personers personbeteckning och adress och andra fysiska personers än insiders och fondbolagets aktieägares namn är dock inte offentliga.

Fondbolaget ska varje år rapportera till Finansinspektionen hur upprätthållandet av insiderregistret organiserats, om övervak-

ningen av fondbolagets insiders anmälnings- skyldighet och vilka åtgärder fondbolaget har vidtagit i sådana fall då bestämmelserna, föreskrifterna eller fondbolagets interna anvisningar inte har iakttagits.

101 b §

Finansinspektionen kan utfärda närmare föreskrifter om innehållet i rapporter som avses i 100 och 101 § och om hur rapporteringen ska ske, om innehållet i fondbolagets insiderregister som avses i 101 a § och hur uppgifterna ska registreras samt om rapporter som avses i 101 a § 4 mom. och om rapporteringen till Finansinspektionen.

102 §

Den som enligt 99 § 1 mom. är anmälnings- skyldig får inte utan tillstånd av finansinspek- tionen mot vederlag förvärva värdepapper el- ler derivatinstrument som ingår i en av fond- bolaget förvaltda placeringsfonds tillgångar eller överlåta sådana tillgångar till placerings- fonden, om inte förvärvet eller överlåtelsen sker genom handel som avses i 69 § 1 mom. 1 punkten eller om det inte är fråga om stan- dardiserade derivatinstrument.

102 §

Den som är insider i ett fondbolag och den som är aktieägare i ett fondbolag får inte utan Finansinspektionens tillstånd mot veder- lag förvärva värdepapper eller derivatinstru- ment som ingår i en av fondbolaget förvaltda placeringsfonds tillgångar eller överlåta så- dana tillgångar till placeringsfonden, om inte förvärvet eller avyttringen sker genom handel som avses i 69 § 1 mom. 1 punkten.

117 a §

Samtidigt som Finansinspektionen beslutar återkalla verksamhetstillståndet för ett fond- bolag som har beviljats tillstånd för verksam- het som avses i 5 § 2 mom., kan den bestäm- ma att investerarnas fordringar i enlighet med 6 kap. i lagen om värdepappersföretag ska be- talas ur ersättningsfonden för investerars- skydd.

117 a §

Samtidigt som Finansinspektionen beslutar återkalla verksamhetstillståndet för ett fond- bolag som har beviljats tillstånd för verk- samhet som avses i 5 § 2 mom., kan den be- stämma att investerarnas fordringar i enlighet med 11 kap. i lagen om *investeringsstjänster* ska betalas ur ersättningsfonden för investe- rarskydd.

132 b §

På ett utländskt EES-fondbolag som i en- lighet med sin auktorisation bedriver verk- samhet enligt 5 § 2 mom. genom filial tilläm- pas dessutom det som i värdepappersmark- nadslagen, med undantag för dess 4 kap. 7, 12, 14 och 15 § och 5 kap. 5, 5 a och 7 §, och i 36 och 37 § i lagen om värdepappersföretag föreskrivs om värdepappersförmedlars skyl-

132 b §

I 1 kap. 6 § 1 mom. i lagen om invester- ingsstjänster föreskrivs också vilka bestäm- melser som ska tillämpas på ett utländskt EES-fondbolag som bedriver verksamhet en- ligt 5 § 2 mom. genom filial.

digheter vid tillhandahållandet av investeringstjänster.

132 c §

På ett fondbolag från tredjeland som bedriver verksamhet enligt 5 § 2 mom. i Finland tillämpas dessutom det som i lag föreskrivs om tillhandahållande av investeringstjänster som affärsverksamhet och om sådana värdepappersförmedlares skyldigheter som avses i värdepappersmarknadslagen.

132 c §

I 1 kap. 6 § 2 mom. i lagen om investeringstjänster föreskrivs också vilka bestämmelser som ska tillämpas på ett fondbolag från tredjeland som bedriver verksamhet enligt 5 § 2 mom.

132 d §

I fråga om medlemskap för en filial till ett utländskt fondbolag enligt 132 b och 132 c § i den ersättningsfond för investerarskydd som avses i lagen om värdepappersföretag tillämpas bestämmelserna i 4 a, 4 b, 8 a, 8 b och 13 a § i lagen om utländska värdepappersföretags rätt att tillhandahålla investeringstjänster i Finland.

132 d §

I 11 kap. 18—25 § i lagen om investeringstjänster föreskrivs vilka bestämmelser som ska tillämpas i fråga om medlemskap för en filial till ett utländskt fondbolag enligt 132 b och 132 c § i ersättningsfonden för investerarskydd.

Denna lag träder i kraft den 20 .

21.

Lag

om ändring av lagen om fastighetsfonder

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om fastighetsfonder (1173/1997) 2 § 2 mom., 3 § 1 mom. 2—4 punkten, 11 § 1 mom., 15 § 2 mom. 3 och 4 punkten, 19 §, 20 § 2 mom. och 22 §, sådana de lyder, 2 § 2 mom., 3 § 1 mom. 3 punkten och 22 § i lag 350/2007 samt 3 § 1 mom. 2 och 4 punkten, 11 § 1 mom., 15 § 2 mom. 3 och 4 punkten, 19 § och 20 § 2 mom. i lag 651/2009, som följer:

Gällande lydelse

2 §

Fastighetsfond

Föreslagen lydelse

2 §

Fastighetsfond

Ett kommanditbolag vars andelar är sådana värdepapper som avses i värdepappersmark-

Ett kommanditbolag vars andelar är sådana värdepapper som avses i värdepappersmark-

nadslagen (495/1989) och som erbjuder allmänheten möjlighet att delta i gemensamma fastighetsplaceringar på det sätt som föreskrivs i 1 § 1 mom. jämföras med en fastighetsfond, med undantag för vad som föreskrivs i 11 §. Vad som i denna lag föreskrivs om fastighetsfonder, dessas aktiekapital, stiftelseurkund, aktier, ägare och bolagsordning gäller, med undantag för vad som föreskrivs i 11 §, kommanditbolag, dessas sammanlagda antal andelar, andelarnas art, bolagsmän och bolagsavtal.

nadslagen (/) och som erbjuder allmänheten möjlighet att delta i gemensamma fastighetsplaceringar på det sätt som föreskrivs i 1 § 1 mom. jämföras med en fastighetsfond, med undantag för vad som föreskrivs i 11 §. Vad som i denna lag föreskrivs om fastighetsfonder, dessas aktiekapital, stiftelseurkund, aktier, ägare och bolagsordning gäller, med undantag för vad som föreskrivs i 11 §, kommanditbolag, det sammanlagda antalet andelar i bolagen, andelarnas art, bolagsmän och bolagsavtal.

3 §

Övriga definitioner

I denna lag avses med

2) *fastighetsvärdepapper* en aktie eller ett annat värdepapper eller ett sådant finansiellt instrument som avses i lagen om värdepappersföretag (922/2007) och som ensamt för sig eller tillsammans med andra värdepapper eller finansiella instrument medför rätt att besitta en viss bostad, en annan lägenhet eller fastighet eller en del av en fastighet,

3) värdepapper ett bevis av det slag som definieras i 1 kap. 2 § 1 mom. i värdepappersmarknadslagen,

4) derivatinstrument standardiserade optioner och terminer av det slag som avses i 1 kap. 2 § i lagen om handel med standardiserade optioner och terminer (772/1988) samt andra derivatinstrument vilkas underliggande tillgångar är värdepapper, valuta, ränta, derivatkontrakt, fastigheter, fastighetsvärdepapper, annan egendom eller ett index som beskriver prisutvecklingen för de underliggande tillgångarna,

3 §

Övriga definitioner

I denna lag avses med

2) *fastighetsvärdepapper* aktier eller andra värdepapper eller sådana finansiella instrument som avses i lagen om *investeringstjänster* (/) och som ensamma för sig eller tillsammans med andra värdepapper eller finansiella instrument medför rätt att besitta en viss bostad, en annan lägenhet eller fastighet eller en del av en fastighet,

3) *värdepapper värdepapper som avses i 2 kap. 1 § i värdepappersmarknadslagen,*

4) *derivatinstrument derivatinstrument som är föremål för handel på en reglerad marknad enligt lagen om handel med finansiella instrument (/) eller på någon annan reglerad marknadsplats som fungerar fortlöpande samt är erkänd och öppen för allmänheten, samt andra derivatinstrument vilkas underliggande tillgångar är värdepapper, valutor, räntesatser, derivatinstrument, fastigheter, fastighetsvärdepapper, annan egendom eller index som beskriver prisutvecklingen för de underliggande tillgångarna,*

11 §

Handel med en fastighetsfonds aktier

En fastighetsfond ska ansöka om att dess aktier upptas till offentlig handel enligt 3 kap. i värdepappersmarknadslagen, till multilateral

11 §

Handel med en fastighetsfonds aktier

En fastighetsfond ska ansöka om att dess aktier tas upp till handel på en reglerad marknad enligt lagen om handel med finan-

handel enligt 3 a kap. i samma lag eller till handel inom ett i någon annan stat etablerat eller fungerande omsättningssystem som kan jämföras med offentlig handel eller multilateral handel inom tre år från inledandet av fastighetsfondsverksamheten, om inte Finansinspektionen av särskilda skäl beviljar undantag från detta krav för högst två år.

siella instrument eller på en multilateral handelsplattform enligt den nämnda lagen eller till handel inom ett i någon annan stat etablerat eller fungerande omsättningssystem som kan jämföras med *en reglerad marknad eller en multilateral handelsplattform* inom tre år från inledandet av fastighetsfondsverksamheten, om inte Finansinspektionen av särskilda skäl beviljar undantag från detta krav för högst två år.

15 §

Placering av medel

Fastighetsfondens medel skall utan oskäligt dröjsmål, så som närmare föreskrivs i stadgarna för fastighetsplaceringsverksamheten, placeras i följande objekt:

3) värdepapper som i Finland är föremål för offentlig handel eller multilateral handel enligt värdepappersmarknadslagen,

4) värdepapper som är föremål för handel inom ett i någon annan stat etablerat eller fungerande omsättningssystem, då detta kan jämföras med sådan offentlig handel eller multilateral handel som avses i 3 punkten,

15 §

Placering av medel

Fastighetsfondens medel skall utan oskäligt dröjsmål, så som närmare föreskrivs i stadgarna för fastighetsplaceringsverksamheten, placeras i följande objekt:

3) värdepapper som är föremål för *handel på en reglerad marknad enligt lagen om handel med finansiella instrument eller på en multilateral handelsplattform enligt den lagen*,

4) värdepapper som är föremål för handel inom ett i någon annan stat etablerat eller fungerande omsättningssystem, då detta kan jämföras med en sådan *reglerad marknad eller multilateral handelsplattform* som avses i 3 punkten,

19 §

Tillämpning av värdepappersmarknadslagen

På fastighetsfonder och deras aktieägare tillämpas 2 kap. i värdepappersmarknadslagen, om inte något annat föreskrivs nedan i detta kapitel eller om inte annat följer av det som föreskrivs i 2 och 11 § i denna lag eller i 3 a kap. i värdepappersmarknadslagen.

19 §

Tillämpning av värdepappersmarknadslagen

På fastighetsfonder och deras aktieägare tillämpas 3—10 kap. i värdepappersmarknadslagen, om inte något annat föreskrivs i detta kapitel, i 2 eller 11 § i denna lag eller i 4 kap. i *lagen om handel med finansiella instrument*.

20 §

Delårsrapport, halvårsrapport, ledningens delårsredogörelse och bokslut

Delårsrapport, halvårsrapport eller ledningens delårsredogörelse och bokslut för en fastighetsfond i kommanditbolagsform vars andelar inte är föremål för offentlig handel eller multilateral handel ska upprättas och offentliggöras i enlighet med 2 kap. 5, 5 a—5 d och 6 § i värdepappersmarknadslagen. En delårsrapport eller ledningens delårsredogörelse ska upprättas i form av en halvårsrapport eller för räkenskapsperiodens sex första månader, och den ska redogöra för sådana i kommanditbolagets bolagsavtal intagna bestämmelser som påverkar placerarnas ställning.

22 §

Närmare bestämmelser

Genom förordning av finansministeriet föreskrivs om de särdrag i fastighetsfondernas informationsskyldighet som gäller grunderna för placeringsverksamheten och placeringsförfarandena, begränsningarna av placeringsverksamheten och kredittagningsfullmakterna, värderingsgrunderna för egendom samt fastighetsfondernas viktigaste egenskaper, med iakttagande i tillämpliga delar av 2 kap. 3, 3 a—3 d, 4, 4 a—4 f, 5, 5 a, 6 och 6 a § i värdepappersmarknadslagen och med beaktande av att uppgifterna också kan tas in i stadgarna för fastighetsplaceringsverksamheten.

20 §

Delårsrapport, halvårsrapport, ledningens delårsredogörelse och bokslut

Delårsrapport, halvårsrapport eller ledningens delårsredogörelse och bokslut för en fastighetsfond i kommanditbolagsform vars andelar inte är föremål för *handel på en reglerad marknad* eller på multilateral handel ska upprättas och offentliggöras i enlighet med 7 kap. 5—8 och 10—15 § i värdepappersmarknadslagen. En delårsrapport eller ledningens delårsredogörelse ska upprättas i form av en halvårsrapport eller för räkenskapsperiodens sex första månader, och den ska redogöra för sådana i kommanditbolagets bolagsavtal intagna bestämmelser som påverkar placerarnas ställning.

22 §

Närmare bestämmelser

Genom förordning av finansministeriet föreskrivs om den informationsskyldighet som gäller grunderna för placeringsverksamheten och placeringsförfarandena, begränsningarna av placeringsverksamheten och kredittagningsfullmakterna, värderingsgrunderna för egendom, fastighetsfondernas viktigaste egenskaper *samt andra för riskhanteringen betydelsefulla omständigheter med iakttagande i tillämpliga delar av 4 kap. och 7 kap. 5, 6 och 9 §, 10 § 1—3 mom.* samt 11 och 12 § i värdepappersmarknadslagen och med beaktande av att uppgifterna också kan tas in i stadgarna för fastighetsplaceringsverksamheten.

Denna lag träder i kraft den 20 .

22.

Lag**om ändring av lagen om bundet långsiktigt sparande**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om bundet långsiktigt sparande (1183/2009) 3 § 1 mom., 5 § 3 mom. och 6 § 1 mom., av dem 3 § 1 mom. sådant det lyder i lag 1495/2011, som följer:

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

3 §

3 §

*Rätt att tillhandahålla sparavtal**Rätt att tillhandahålla sparavtal*

Sparavtal kan tillhandahållas av
1) inlåningsbanker och utländska kreditinstitut som avses i kreditinstitutslagen (121/2007),

2) värdepappersföretag som avses i lagen om värdepappersföretag (922/2007),

3) fondbolag, fondföretag, utländska EES-fondbolag och fondbolag från tredjeland som avses i lagen om placeringsfonder (48/1999),

4) *utländska värdepappersföretag som avses i lagen om utländska värdepappersföretags rätt att tillhandahålla investeringstjänster i Finland (580/1996).*

Sparavtal kan tillhandahållas av
1) inlåningsbanker och utländska kreditinstitut som avses i kreditinstitutslagen (121/2007),

2) värdepappersföretag *och utländska värdepappersföretag* som avses i lagen om *investeringstjänster (/)*,

3) fondbolag, fondföretag, utländska EES-fondbolag och fondbolag från tredjeland som avses i lagen om placeringsfonder (48/1999),

5 §

5 §

*Inbetalningar på sparkonto och uttag av sparmedel**Inbetalningar på sparkonto och uttag av sparmedel*

Bestämmelserna om förvaring av kundmedel i 4 kap. 14 § 3 mom. i värdepappersmarknadslagen (495/1989) och i 38 § i lagen om värdepappersföretag tillämpas inte på medel som tas emot på grundval av ett sparavtal.

Vad som i 9 kap. 3 § 1 mom. i lagen om investeringstjänster föreskrivs om förvaring av kundmedel tillämpas inte på medel som tas emot på grundval av sparavtal.

6 §

Placering av sparmedel

Till den del det inte har avtalats att sparmedlen ska ligga kvar på sparkontot, ska de placeras för den som har rätt till sparmedlen och i dennes namn samt på det sätt som det har avtalats närmare om i sparavtalet i ett eller flera av följande placeringsobjekt:

1) konto i en inlåningsbank eller ett därmed jämförligt utländskt kreditinstitut,

2) värdepapper som avses i 1 kap. 2 § 1 mom. i värdepappersmarknadslagen och är föremål för offentlig handel enligt 3 kap. i den lagen eller multilateral handel enligt 3 a kap. eller därmed jämförlig utländsk handel och där emittenten är skyldig att följa informationsskyldigheten enligt 2 kap. eller 3 a kap. 11 § i den lagen eller därmed jämförlig informationsskyldighet,

3) värdepapper som emitteras eller garanteras av ett offentligt samfund som avses i 2 kap. 3 § 2 mom. i värdepappersmarknadslagen,

4) fondandel som avses i lagen om placeringsfonder och andel i fondföretag som avses i 128 och 129 § i nämnda lag.

6 §

Placering av sparmedel

Till den del som det inte har avtalats att sparmedlen ska ligga kvar på sparkontot ska de placeras för den som har rätt till sparmedlen och i dennes namn samt på det sätt som närmare framgår av sparavtalet, i ett eller flera av följande placeringsobjekt:

1) konto i en inlåningsbank eller ett därmed jämförligt utländskt kreditinstitut,

2) värdepapper som avses i 2 kap. 1 § i värdepappersmarknadslagen (/) och är föremål för *handel på en reglerad marknad enligt lagen om handel med finansiella instrument (/)* eller *på en multilateral handelsplattform enligt den nämnda lagen* eller därmed jämförlig handel *utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet* och där emittenten *ska iaktta* informationsskyldigheten enligt 3—10 kap. i värdepappersmarknadslagen eller 4 kap. 2 § i lagen om handel med finansiella instrument eller därmed jämförlig informationsskyldighet,

3) värdepapper som enligt 4 kap. 2 § 1 mom. i värdepappersmarknadslagen emitteras eller garanteras av ett offentligt samfund,

4) fondandelar enligt lagen om placeringsfonder och andelar i fondföretag som avses i 128 och 129 § i den lagen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

23.

Lag**om ändring av lagen om vissa villkor vid värdepappers- och valutahandel samt avvecklings-system**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om vissa villkor vid värdepappers- och valutahandel samt avvecklingssystem (1084/1999) 1 § 1 mom. 1 punkten, 2 § 1 mom. 1 punkten och 6 mom. samt 11 § 3 mom., av dem 1 § 1 mom. 1 punkten sådan den lyder i lag 927/2007 och 2 § 1 mom. 1 punkten sådan den lyder i lag 146/2007, som följer:

Gällande lydelse

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag gäller nettning och annan avveckling i avvecklingssystem av betalningsförpliktelser och av sådana leveransförpliktelser som är förknippade med

1) handel med finansiella instrument som avses i 4 § i lagen om värdepappersföretag (922/2007) samt andra därmed jämförbara värdepapper och derivatinstrument, eller

Föreslagen lydelse

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag gäller nettning och annan avveckling i avvecklingssystem av betalningsförpliktelser och av sådana leveransförpliktelser som är förknippade med

1) handel med finansiella instrument *enligt 1 kap. 10 § i lagen om investeringstjänster (/)* samt andra därmed jämförbara värdepapper och derivatinstrument, eller

2 §

Definitioner

Med *avvecklingssystem* avses i denna lag ett på regler grundat system

1) som en centralbank, ett kreditinstitut som avses i 8 § 1 mom. i kreditinstitutslagen (121/2007), en clearingorganisation som avses i 1 kap. 4 § 2 mom. 2 punkten i värdepappersmarknadslagen (495/1989), ett optionsföretag som avses i 1 kap. 3 § i lagen om handel med standardiserade optioner och terminer (772/1988) eller en utländsk sammanslutning som motsvarar något av de ovan nämnda upprätthåller ensam eller tillsammans med andra i denna punkt avsedda sammanslutningar, eller

2 §

Definitioner

Med *avvecklingssystem* avses i denna lag ett på regler grundat system

1) som en centralbank, ett kreditinstitut som avses i 8 § 1 mom. i kreditinstitutslagen (121/2007), en clearingorganisation som avses i 1 kap. 3 § 9 punkten i *lagen om värdeandelssystemet* och om clearingverksamhet (/) eller en motsvarande utländsk sammanslutning upprätthåller ensam eller tillsammans med andra i denna punkt avsedda sammanslutningar, eller

ler

Med ett *avvecklingskonto* avses ett i 16 § lagen om värdeandelskonton (827/1991) avsett kommissionskonto och ett i 4 a kap. 9 § 2 mom. värdepappersmarknadslagen avsett clearingkonto som en deltagare i ett avvecklingssystem öppnat för en sammanslutning som deltar i avvecklingssystemets verksamhet.

Med *avvecklingskonto* avses ett kommissionskonto enligt 16 § i lagen om värdeandelskonton (827/1991) och ett clearingkonto enligt 5 kap. 4 § 2 mom. i *lagen om värdeandelssystemet* och om clearingverksamhet, som en deltagare i ett avvecklingssystem öppnat för en sammanslutning som deltar i avvecklingssystemets verksamhet.

11 §

Användning av kreditfacilitet och avvecklingskonto efter att insolvensförfarande inletts

11 §

Användning av kreditfacilitet och avvecklingskonto efter att insolvensförfarande inletts

Bestämmelser om panträtt i värdeandelar som noteras på kommissionskonton som avses i 16 § lagen om värdeandelskonton finns i 4 a kap. 11 § värdepappersmarknadslagen.

Bestämmelser om panträtt i värdeandelar som registreras på kommissionskonton som avses i 16 § i lagen om värdeandelskonton finns i 5 kap. 6 § i *lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet*.

Denna lag träder i kraft den 20 .

24.

Lag**om ändring av 3 § i lagen om finansiella säkerheter**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om finansiella säkerheter (11/2004) 3 § 1 mom. 1 punkten samt 2 mom. 3 och 4 punkten, av dem 3 § 2 mom. 3 och 4 punkten sådana de lyder i lag 925/2007, som följer:

Gällande lydelse

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *värdepapper* sådana värdepapper och derivatavtal som enligt 1 kap. 2 § värdepappersmarknadslagen (495/1989) omfattas av tillämpningsområdet för lagen i fråga samt andra med dem jämförbara värdepapper och derivatavtal som i regel är föremål för handel på finansmarknaden,

Med *institut* avses i denna lag

3) kreditinstitut enligt 8 § och finansiella institut enligt 13 § i kreditinstitutslagen (121/2007), värdepappersföretag enligt 3 § i lagen om värdepappersföretag (922/2007), fondbolag enligt 2 § 3 punkten och förvaringsinstitut enligt 2 § 5 punkten i lagen om placeringsfonder (48/1999), försäkringsbolag enligt 1 kap. 3 § i lagen om försäkringsbolag (1062/1979), arbetspensionsförsäkringsbolag enligt 1 § i lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag (354/1997) och försäkringsföreningar enligt 1 kap. 1 § 2 mom. i lagen om försäkringsföreningar (1250/1987),

4) clearingorganisationer och clearingmedlemmar enligt 1 kap. 4 § 2 mom. 2 punkten i värdepappersmarknadslagen samt optionsföretag enligt 1 kap. 3 §, förmedlare enligt 1 kap. 4 § 1 mom. och andra i ett optionsföretag

Föreslagen lydelse

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *värdepapper* sådana värdepapper och *derivatinstrument* som enligt 2 kap. 1 § i värdepappersmarknadslagen (/) omfattas av tillämpningsområdet för den lagen samt andra med dem jämförbara värdepapper och *derivatinstrument* som i regel är föremål för handel på finansmarknaden,

Med *institut* avses i denna lag

3) kreditinstitut enligt 8 § och finansiella institut enligt 13 § i kreditinstitutslagen (121/2007), värdepappersföretag enligt 1 kap. 9 § 1 mom. 1 punkten i lagen om investeringstjänster (/), fondbolag enligt 2 § 1 mom. 3 punkten och förvaringsinstitut enligt 2 § 1 mom. 5 punkten i lagen om placeringsfonder (48/1999), försäkringsbolag enligt 1 kap. 1 § i *försäkringsbolagslagen* (521/2008), arbetspensionsförsäkringsbolag enligt 1 § i lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag (354/1997) och försäkringsföreningar enligt 1 kap. 1 § 2 mom. i lagen om försäkringsföreningar (1250/1987),

4) *clearingmedlemmar* enligt 1 kap. 3 § 7 punkten och *clearingorganisationer* enligt 1 kap. 3 § 9 punkten i lagen om värdeandelsystemet och om clearingverksamhet (/),

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

verksamheten enligt 2 kap. 10 § 2 mom., och

Denna lag träder i kraft den 20 .

25.

Lag

om ändring av 84 § i betaltjänstlagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i betaltjänstlagen (290/2010) 84 § som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

84 §

84 §

Fullgörande av Finansinspektionens tillsyns-
uppgifter

Fullgörande av Finansinspektionens tillsyns-
uppgifter

Bestämmelser om hur Finansinspektionen ska fullgöra sina tillsynsuppgifter, om dess rätt att bestämma om påföljder och om att föra ärenden till marknadsdomstolen finns i 5 kap. i lagen om Finansinspektionen (878/2008).

Bestämmelser om hur Finansinspektionen ska fullgöra sina tillsynsuppgifter, om dess rätt att bestämma om påföljder och om överklagande av Finansinspektionens beslut finns i lagen om Finansinspektionen (878/2008).

Denna lag träder i kraft den 20 .

26.

Lag**om ändring av 19 b § i lagen om statens säkerhetsfond**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om statens säkerhetsfond (379/1992) 19 b § 1 mom., sådant det lyder i lag
567/2009, som följer:

Gällande lydelse

19 b §

Begränsning av verksamheten

Statsrådet kan, om det på grund av allvarliga internationella störningar på finansmarknaden eller på grund av åtgärder av andra staters myndigheter är nödvändigt för att trygga stabiliteten och en störningsfri verksamhet på den finländska finansmarknaden och hos finansmarknadsaktörerna, för högst sex månader

1) begränsa kreditinstitutens, fondbolagens, förvaringsinstitutens, värdepappersföretagens, fondbörsernas, optionsföretagens, clearingorganisationernas och värdepapperscentralens koncessionsenliga eller regelmässiga verksamhet,

2) besluta om begränsningar och förbud som gäller de förfaringssätt som iakttas i offentlig handel eller multilateral handel eller optionsbörsverksamhet.

Föreslagen lydelse

19 b §

Begränsning av verksamheten

Statsrådet kan, om det på grund av allvarliga internationella störningar på finansmarknaden eller på grund av åtgärder av andra staters myndigheter är nödvändigt för att trygga stabiliteten och en störningsfri verksamhet på den finländska finansmarknaden och hos finansmarknadsaktörerna, för högst sex månader

1) begränsa kreditinstitutens, fondbolagens, förvaringsinstitutens, värdepappersföretagens, börsernas, clearingorganisationernas och värdepapperscentralens koncessionsenliga eller regelmässiga verksamhet,

2) besluta om begränsningar och förbud som gäller de förfaringssätt som ska iakttas på en reglerad marknad som avses lagen om handel med finansiella instrument (/) och på en multilateral handelsplattform i Finland.

Denna lag träder i kraft den 20 .

27.

Lag

om ändring av 1 och 2 § i lagen om begränsning av användningen av indexvillkor

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om begränsning av användningen av indexvillkor (1195/2000) 1 § 2 mom. 4 punkten och 2 § 7 punkten, av dem 2 § 7 punkten sådan den lyder i lag 936/2007, som följer:

Gällande lydelse

1 §

Förbjudna och tillåtna villkor

Såsom tillåtet med stöd av denna lag skall likväldigt anses ett villkor enligt vilket

4) räntefotens storlek bestäms i förhållande till en annan räntefot eller till prisutvecklingen för aktier som är föremål för handel på en fondbörs som avses i värdepappersmarknadslagen (495/1989) eller som är föremål för annan offentlig handel eller som är föremål för handel på en fondbörs som kan jämföras med dessa och som bedriver verksamhet i en annan stat och har erhållit koncession av en myndighet,

2 §

Undantag

Denna lag tillämpas inte på

7) de värdepapper som avses i 1 kap. 2 § i värdepappersmarknadslagen (495/1989), de options- och terminsavtal som avses i 1 kap. 2 § i lagen om handel med standardiserade optioner och terminer (772/1988) eller andra derivatinstrument som avser underliggande instrument enligt 4 § 1 mom. 2 punkten i lagen om värdepappersföretag (922/2007) eller

Föreslagen lydelse

1 §

Förbjudna och tillåtna villkor

Såsom tillåtet med stöd av denna lag skall likväldigt anses ett villkor enligt vilket

4) räntefotens storlek bestäms i förhållande till en annan räntefot eller till prisutvecklingen för aktier som är föremål för handel på en reglerad marknad enligt lagen om handel med finansiella instrument (/) eller på en annan reglerad och myndighetsövervakad marknad,

2 §

Undantag

Denna lag tillämpas inte på

7) värdepapper som avses i 2 kap. 1 § i värdepappersmarknadslagen (/), på derivatinstrument som är föremål för handel på en reglerad marknad enligt lagen om handel med finansiella instrument eller på en annan reglerad och myndighetsövervakad marknad och inte heller på andra derivatinstrument som har sådana underliggande tillgångar

som avser index i enlighet med 8 punkten i samma moment,

som avses i 1 kap. 10 § 1 mom. 3 punkten i lagen om investeringstjänster (/) eller som i enlighet med 9 punkten i det momentet avser index,

Denna lag träder i kraft den 20

28.

Lag

om ändring av 2 § i lagen om förhindrande och utredning av penningtvätt och av finansiering av terrorism

I enlighet med riksdagens beslut upphävs i lagen om förhindrande och utredning av penningtvätt och av finansiering av terrorism (503/2008) 2 § 4 punkten och ändras 2 § 3 och 8 punkten som följer:

Gällande lydelse

2 §

Lagens tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på

3) värdepappersföretag som avses i lagen om värdepappersföretag (922/2007) samt på andra som affärs- eller yrkesmässigt tillhandahåller tjänster som avses i 15 § i lagen om värdepappersföretag,

4) utländska värdepappersföretags filialer som avses i lagen om utländska värdepappersföretags rätt att tillhandahålla investeringstjänster i Finland (580/1996),

8) värdepapperscentralen och kontoförande institut som avses i lagen om värdeandelssystemet (826/1991) och i den lagen avsedda, som kontoförande institut auktoriserade utländska sammanslutningars verksamhetsställen i Finland,

Föreslagen lydelse

2 §

Lagens tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på

3) värdepappersföretag och utländska värdepappersföretags filialer som avses i lagen om investeringstjänster (/) samt på andra som affärs- eller yrkesmässigt tillhandahåller tjänster som avses i 2 kap. 3 § i den lagen, (4 punkten upphävs)

8) sådana värdepapperscentraler och kontoförvaltare samt på sådana utländska som kontoförvaltare auktoriserade företags verksamhetsställen i Finland som avses i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet (/),

Denna lag träder i kraft den 20 .

29.

Lag

om ändring av lagen om beskattningsförfarande

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om beskattningsförfarande (1558/1995) 15 § 4—6 mom., 16 § 9 mom. samt 17 § 10 och 12 mom., sådana de lyder, 15 § 4—6 mom. och 17 § 12 mom. i lag 520/2010, 16 § 9 mom. i lag 1498/2011 och 17 § 10 mom. i lag 1370/2010, som följer:

Gällande lydelse

15 §

Utomstående allmänna skyldighet att lämna inkomstuppgifter

Värdepappersförmedlare som avses i värdepappersmarknadslagen (495/1989), försäkringsbolag som avses i försäkringsbolagslagen (521/2008), filialer och generalagenter som avses i lagen om utländska försäkringsbolag (398/1995) samt försäkringsföreningar som avses i lagen om försäkringsföreningar (1250/1987) ska för beskattningen tillställa Skatteförvaltningen behövliga uppgifter om gjorda eller förmedlade värdepappersköp, om handelsparterna samt om de betalda köpesummorna, samt om teckning och inlösen av andelar i fondföretag som de gjort eller förmedlat till den del uppgifterna inte har lämnats med stöd av 17 § 1 mom.

En i 4 mom. avsedd uppgiftsskyldig ska också tillställa Skatteförvaltningen behövliga uppgifter om standardiserade options- och terminsavtal enligt lagen om handel med standardiserade optioner och terminer (772/1988), om sådana derivatavtal enligt 10 kap. 1 a § i värdepappersmarknadslagen som ska jämföras med standardiserade optioner

Föreslagen lydelse

15 §

Utomstående allmänna skyldighet att lämna inkomstuppgifter

Värdepappersföretag, utländska värdepappersföretag och sådana andra tillhandahållare av investeringstjänster som avses i lagen om investeringstjänster (/), försäkringsbolag som avses i försäkringsbolagslagen (521/2008), filialer och generalagenter som avses i lagen om utländska försäkringsbolag (398/1995) samt försäkringsföreningar som avses i lagen om försäkringsföreningar (1250/1987) ska för beskattningen lämna Skatteförvaltningen behövliga uppgifter om gjorda och förmedlade värdepappersköp, om handelsparterna samt om de betalda köpesummorna, samt om teckning och inlösen av andelar i fondföretag som de gjort eller förmedlat till den del som uppgifterna inte har lämnats med stöd av 17 § 1 mom.

Uppgiftsskyldiga som avses i 4 mom. ska också lämna Skatteförvaltningen behövliga uppgifter om derivatinstrument som är föremål för handel på en reglerad marknad enligt lagen om handel med finansiella instrument (/) eller på en annan reglerad och myndighetsövervakad marknad och om sådana derivatinstrument som avses i 1 kap. 10

eller terminer samt om övriga derivatavtal enligt 10 kap. 1 b § i värdepappersmarknadslagen och om avtalsparterna.

En clearingorganisation som avses i värdepappersmarknadslagen och ett optionsföretag som avses i lagen om handel med standardiserade optioner och terminer ska tillstålla Skatteförvaltningen för beskattningen behövliga uppgifter om avtal som gäller återköp eller lån av värdepapper i eget kapital och som organisationen eller företaget har clearat, dividendersättningar som avses i 31 § 5 mom. i inkomstskattelagen och som betalas med stöd av dylika avtal samt om utbetalare och mottagare av sådana dividendersättningar. Värdepappersförmedlare ska lämna uppgifter som avses i detta moment angående återköps- och låneavtal som de har ingått för sina kunders räkning.

§ 1 mom. 3—9 punkten i lagen om investeringstjänster och om andra derivatsinstrument samt om avtalsparterna.

En clearingorganisation som avses i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet (/) ska för beskattningen lämna Skatteförvaltningen behövliga uppgifter om avtal som gäller återköp eller lån av värdepapper i eget kapital och som organisationen har clearat, om dividendersättningar som avses i 31 § 5 mom. i inkomstskattelagen och som betalas med stöd av dylika avtal samt om utbetalare och mottagare av dividendersättningarna. Värdepappersföretag, utländska värdepappersföretag och andra tillhandhållare av investeringstjänster ska lämna de uppgifter som avses i detta moment om återköps- och låneavtal som de har ingått för sina kunders räkning.

16 §

Utomstående allmänna skyldighet att lämna uppgifter om utgifter och avdrag

Värdepappersföretag som avses i lagen om värdepappersföretag (922/2007), filialer till och representationer för utländska värdepappersföretag som avses i lagen om utländska värdepappersföretags rätt att tillhandahålla investeringstjänster i Finland (580/1996), värdepapperscentralen och kontoförande institut och deras underinstitut som avses i lagen om värdeandelssystemet (826/1991), kreditinstitut och filialer till och representationer för utländska kreditinstitut som avses i kreditinstitutslagen (121/2007) och fondbolag, i Finland etablerade filialer till utländska fondbolag och utländska fondbolag som förvaltar i Finland inrättade placeringsfonder som avses i lagen om placeringsfonder (48/1999) ska för beskattningen till Skatteförvaltningen ge in behövliga uppgifter om avgifter som de tagit ut för förvaltning eller förvaring av egendom.

16 §

Utomstående allmänna skyldighet att lämna uppgifter om utgifter och avdrag

Värdepappersföretag och filialer till utländska värdepappersföretag som avses i lagen om investeringstjänster, värdepapperscentraler och kontoförvaltare som avses i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet, kreditinstitut och filialer till utländska kreditinstitut som avses i kreditinstitutslagen och i lagen om placeringsfonder (48/1999) avsedda fondbolag, i Finland etablerade filialer till utländska fondbolag och utländska fondbolag som förvaltar i Finland inrättade placeringsfonder ska för beskattningen lämna Skatteförvaltningen behövliga uppgifter om avgifter som de tagit ut för förvaltning eller förvaring av egendom.

17 §

Utomstående allmänna skyldighet att lämna andra uppgifter

Kreditinstitut, filialer till och representationer för utländska kreditinstitut som avses i kreditinstitutslagen, värdepappersföretag, filialer till och representationer för utländska värdepappersföretag som avses i lagen om utländska värdepappersföretags rätt att tillhandahålla investeringstjänster i Finland, konförende institut och deras underinstitut och andra förvarare av värdepapper ska för beskattningen tillstålla Skatteförvaltningen för beräkning av den skattskyldiges överlåtelsevinst eller överlåtelseförlust behövliga uppgifter om försäljning eller annan överlåtelse av värdepapper till den del som den uppgiftsskyldige innehar dessa uppgifter.

Ett bolag vars värdepapper på bolagets ansökan eller med dess samtycke har tagits upp till handel på en sådan reglerad marknad i Finland eller utomlands som står under myndighetstillsyn ska meddela Skatteförvaltningen att värdepapperen tagits upp till handel samt om handeln flyttats från en marknad till en annan och om värdepapperen inte längre är föremål för handel på marknaden. Detsamma gäller när värdepapperen på bolagets ansökan eller med dess samtycke tas upp till sådan multilateral handel i Finland eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/39/EG om marknader för finansiella instrument och om ändring av rådets direktiv 85/611/EEG och 93/6/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/12/EG samt upphävande av rådets direktiv 93/22/EEG.

17 §

Utomstående allmänna skyldighet att lämna andra uppgifter

Kreditinstitut, filialer till utländska kreditinstitut som avses i kreditinstitutslagen, värdepappersföretag, filialer till utländska värdepappersföretag som avses i *lagen om investeringstjänster, konförförvaltare som avses i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet samt andra värdepappersförvarare* ska för beskattningen lämna Skatteförvaltningen för beräkning av den skattskyldiges överlåtelsevinst eller överlåtelseförlust behövliga uppgifter om försäljning eller annan avyttring av värdepapper till den del som den uppgiftsskyldige innehar dessa uppgifter.

Ett bolag vars värdepapper på bolagets ansökan eller med dess samtycke har tagits upp till handel på en reglerad och myndighetsövervakad marknad i Finland eller utomlands ska meddela Skatteförvaltningen att värdepapperen tagits upp till handel samt om handeln flyttats från en marknad till en annan och om värdepapperen inte längre är föremål för handel på marknaden. Detsamma gäller när värdepapperen på bolagets ansökan eller med dess samtycke tas upp *till handel på en multilateral handelsplattform enligt lagen om handel med finansiella instrument.*

30.

Lag**om ändring av inkomstskattelagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i inkomstskattelagen (1535/1992) 33 a § 2 mom., 45 § 3 mom., 50 § 3 mom. och 122 § 2 mom., sådana de lyder, 33 a § 2 mom. i lag 716/2004, 45 § 3 mom. och 50 § 3 mom. i lag 980/1999 samt 122 § 2 mom. i lag 955/2007, som följer:

Gällande lydelse

33 a §

Dividender från offentligt noterade bolag

Med dividender från offentligt noterade bolag avses dividender från ett sådant bolag vars aktier, när beslut om dividendutdelning fattas, är föremål för

1) sådan offentlig handel som avses i 1 kap. 3 § i värdepappersmarknadslagen (495/1989) eller handel på en annan reglerad marknad som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/39/EG om marknader för finansiella instrument och om ändring av rådets direktiv 85/611/EEG och 93/6/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/12/EG samt upphävande av rådets direktiv 93/22/EEG,

2) handel på en annan reglerad marknad som står under myndighetstillsyn och finns utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, eller

3) multilateral handel enligt direktiv 2004/39/EG inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, under förutsättning att aktien har tagits upp till handel på bolagets ansökan eller med dess samtycke.

45 §

*Skatteplikt för överlåtelsevinst**Föreslagen lydelse*

33 a §

Dividender från offentligt noterade bolag

Med dividender från offentligt noterade bolag avses vinstutdelning från bolag vars aktier, när beslutet om vinstutdelning fattas, är föremål för

1) *handel på en reglerad marknad enligt lagen om handel med finansiella instrument (/),*

2) handel på en annan reglerad och myndighetsövervakad marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, eller

3) *handel på en multilateral handelsplattform enligt lagen om handel med finansiella instrument, under förutsättning att aktien har tagits upp till handel på bolagets ansökan eller med dess samtycke.*

45 §

Skatteplikt för överlåtelsevinst

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Med vinst vid överlåtelse av egendom jämföras vinst av ett sådant terminsavtal som avses i 50 § 3 mom. 1 och 2 punkten. Vinsten beräknas dock utan att överlåtelsepriset minskas med det minimibelopp som avses i 46 § 1 mom.

Med vinst vid överlåtelse av egendom jämföras vinst av *terminsavtal som är föremål för handel på en reglerad marknad enligt lagen om handel med finansiella instrument*. Vinsten beräknas dock utan att överlåtelsepriset minskas med det minimibelopp som avses i 46 § 1 mom.

50 §

Överlåtelseförlust

Med överlåtelseförlust jämföras också

1) förfall av standardiserad option och förlust av standardiserat terminsavtal enligt lagen om handel med standardiserade optioner och terminer (772/1988),

2) förfall av sådana derivatavtal enligt 10 kap. 1 a § värdepappersmarknadslagen som skall jämföras med standardiserade optioner eller terminer eller därav föranledd förlust, om avtalet är föremål för handel och clearing på en sådan marknad inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet som har tillkännagivits Europeiska gemenskapernas kommission i enlighet med artikel 16 i rådets direktiv 93/22/EEG om investeringstjänster inom värdepappersområdet, och

3) sådan värdeminskning på värdepapper som på grund av konkurs eller av någon annan därmed jämförbar orsak kan anses slutlig.

Med överlåtelseförlust jämföras också

1) förfall av *derivatinstrument som är föremål för handel på en reglerad marknad enligt lagen om handel med finansiella instrument, samt förlust som föranletts av detta,*

2) sådan värdeminskning på värdepapper som på grund av konkurs eller av någon annan därmed jämförbar orsak kan anses slutlig.

50 §

Överlåtelseförlust

122 §

Inverkan av ägarväxling på rätten att dra av förluster

Utan hinder av 1 mom. avdras ett börsnoterat bolags förlust, om mer än hälften av de aktier i bolaget vilka inte är föremål för offentlig handel inte har bytt ägare på det sätt som avses i 1 mom. I detta fall anses de aktier som bolaget äger inte ha bytt ägare vid tillämpningen av sista meningen i 1 mom.

122 §

Inverkan av ägarväxling på rätten att dra av förluster

Trots vad som föreskrivs i 1 mom. avdras ett börsnoterat bolags förlust, om mer än hälften av de aktier i bolaget som inte är föremål för handel på en reglerad marknad inte har bytt ägare på det sätt som avses i 1 mom. I detta fall anses de aktier som bolaget äger inte ha bytt ägare vid tillämpningen av sista meningen i 1 mom.

Denna lag träder i kraft den 20

31.

Lag

om ändring av 15 a § i lagen om överlåtelseskatt

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om överlåtelseskatt (931/1996) rubriken för 15 a § samt paragrafens 1 och 2 mom., sådana de lyder i lag 956/2007, som följer:

Gällande lydelse

15 a §

Överlåtelse av värdepapper som är föremål för offentlig handel

Skatt ska inte betalas på överlåtelse mot ett fast penningvederlag av värdepapper som har tagits upp till regelbunden handel som är öppen för allmänheten

1) vid sådan offentlig handel som avses i 1 kap. 3 § i värdepappersmarknadslagen (495/1989) eller på en annan reglerad marknad inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/39/EG om marknader för finansiella instrument och om ändring av rådets direktiv 85/611/EEG och 93/6/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/12/EG samt upphävande av rådets direktiv 93/22/EEG,

2) på en annan reglerad marknad som står under myndighetstillsyn och som finns i en sådan stat utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet som har godkänt konventionen om ömsesidig handräckning i skatteärenden, eller

3) vid sådan multilateral handel som avses i 1 kap. 3 a § i värdepappersmarknadslagen (495/1989) eller på en motsvarande multilateral handelsplattform enligt direktiv

Föreslagen lydelse

15 a §

Överlåtelse av värdepapper som är föremål för **handel på en reglerad marknad och på en multilateral handelsplattform**

Skatt ska inte betalas på överlåtelse mot ett fast penningvederlag av värdepapper som har tagits upp till regelbunden handel som är öppen för allmänheten

1) på en reglerad marknad enligt lagen om handel med finansiella instrument (/),

2) på en annan reglerad och myndighetsövervakad marknad som finns i en sådan stat utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet som har godkänt konventionen om ömsesidig handräckning i skatteärenden, eller

3) på en multilateral handelsplattform enligt lagen om handel med finansiella instrument, under förutsättning att de värdepapper

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

2004/39/EG inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, under förutsättning att de värdepapper som bolaget emitterat har tagits upp till handel på bolagets ansökan eller med dess samtycke och att värdepapperen har överförts till ett sådant värdeandelssystem som avses i lagen om värdeandelssystemet (826/1991) eller ett motsvarande utländskt registersystem.

För skattefrihet krävs att förmedlare av eller part i överlåtelsen är en sådan värdepappersförmedlare som avses i 1 kap. 4 § 1 mom. 4 punkten i värdepappersmarknadslagen eller att förvärvaren är godkänd som handelspart på den marknad där överlåtelsen sker.

som bolaget emitterat har tagits upp till handel på bolagets ansökan eller med dess samtycke och att värdepapperen har överförts till ett värdeandelssystem *enligt lagen om värdeandelssystem och clearingverksamhet (/)* eller ett motsvarande utländskt registersystem.

För skattefrihet krävs att förmedlare av eller part i överlåtelsen är ett värdepappersföretag *eller ett utländskt värdepappersföretag eller en annan tillhandahållare av investeringstjänster enligt lagen om investeringstjänster (/)* eller att förvärvaren är godkänd som handelspart på den marknad där överlåtelsen sker.

Denna lag träder i kraft den 20 .

32.

Lag

om ändring av lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet (360/1968) 6 § 6 mom., 8 § 1 mom. 11 punkten, 18 § 3 mom. och 27 d § 2 mom., sådana de lyder, 6 § 6 mom. i lag 957/2007, 8 § 1 mom. 11 punkten i lag 147/2007, 18 § 3 mom. i lag 1077/2008 och 27 d § 2 mom. i lag 1160/2002, som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

6 §

6 §

En överlåtelse av värdepapper mellan parterna i ett avtal om återköp eller lån av värdepapper ska inte i den första säljarens eller långgivarens beskattning betraktas såsom överlåtelse, om

1) avtalet gäller värdepapper i eget kapital som har tagits upp till handel vid sådan of-

En överlåtelse av värdepapper mellan parterna i ett avtal om återköp eller lån av värdepapper ska inte i den första säljarens eller långgivarens beskattning betraktas som överlåtelse, om

1) avtalet gäller värdepapper i eget kapital som har tagits upp till handel på en reglerad

fentlig handel som avses i 3 kap. i värdepappersmarknadslagen (495/1989) eller på en annan reglerad marknad som står under myndighetstillsyn eller till värdeandelssystemet överfört masskuldebrevslån eller därmed jämförliga gäldenärsförbindelser som avses i 1 kap. 2 § 1 mom. 2 punkten i värdepappersmarknadslagen och som erbjuds allmänheten för teckning,

2) den ursprungliga ägaren enligt avtalsvillkoren ska få ersättning för värdepapperets avkastning under avtalstiden,

3) beloppet av det vederlag som ska erläggas inte är beroende av värdeutvecklingen på de värdepapper som avtalet gäller,

4) värdepapperen avtalsenligt återställs till den ursprungliga ägaren inom ett år efter den första överlåtelsen,

5) avtalen clearas hos en clearingorganisation som inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet bedriver clearingverksamhet i fråga om värdepapper eller hos ett optionsföretag som avses i lagen om handel med standardiserade optioner och terminer (772/1988) eller hos ett motsvarande utländskt företag inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, och

6) den skattskyldige inte i sin bokföring har behandlat transaktionen såsom överlåtelse.

marknad *enligt lagen om handel med finansiella instrument (/)* eller på en annan reglerad och myndighetsövervakad marknad, eller ett obligationslån eller en jämförbar gäldenärsförbindelse som avses i 2 kap. 1 § 1 mom. 2 punkten i värdepappersmarknadslagen (/) och som överförs till värdeandelssystemet och *erbjudits* till allmänheten för teckning,

2) den ursprunglige ägaren enligt avtalsvillkoren ska få ersättning för värdepapperens avkastning under avtalstiden,

3) det vederlag som ska betalas inte är beroende av värdeutvecklingen på de värdepapper som avtalet gäller,

4) värdepapperen avtalsenligt ska återställas till den ursprunglige ägaren inom ett år efter den första överlåtelsen,

5) avtalen clearas hos en clearingorganisation *eller en utländsk clearingorganisation enligt lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet (/)* eller hos någon annan clearingorganisation som bedriver clearingverksamhet inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, och

6) den skattskyldige inte i sin bokföring har behandlat transaktionen som en överlåtelse.

8 §

Ovan i 7 § avsedda avdragbara utgifter äro bland andra:

11) de lagbestämda överföringar som inlåningsbanker och utländska kreditinstituts filialer i Finland gör till den insättningsgarantifond och de säkerhetsfonder som avses i kreditinstitutslagen liksom även de lagbestämda inbetalningar som värdepappersföretag, kreditinstitut och fondbolag samt utländska värdepappersföretags, kreditinstituts och fondbolags filialer i Finland gör till den ersättningsfond som avses i lagen om värdepappersföretag (579/1996),

8 §

Ovan i 7 § avsedda avdragbara utgifter äro bland andra:

11) de lagstadgade överföringar som inlåningsbanker och utländska kreditinstituts filialer i Finland gör till den insättningsgarantifond och de säkerhetsfonder som avses i kreditinstitutslagen liksom även de lagstadgade inbetalningar som värdepappersföretag, kreditinstitut och fondbolag samt utländska värdepappersföretags, kreditinstituts och fondbolags filialer i Finland gör till den ersättningsfond för investerarskydd som avses i lagen om *investeringstjänster (/)*,

18 §

Med avvikelse från 16 § 9 punkten är det belopp avdragbart som ett aktiebolag har betalat för egna aktier som det överlåtit till anställda, likväl högst aktiernas verkliga värde vid emissions- eller teckningstidpunkten, efter det att teckningspris som betalats av mottagarna har dragits av, om aktiebolaget har förvärvat aktierna vid offentlig handel enligt 3 § i värdepappersmarknadslagen eller vid motsvarande offentlig handel utanför Finland.

18 §

Med avvikelse från 16 § 9 punkten är det belopp avdragbart som ett aktiebolag har betalat för egna aktier som det överlåtit till anställda, likväl högst aktiernas verkliga värde vid emissions- eller teckningstidpunkten, efter att teckningspris som betalats av mottagarna har dragits av, om aktiebolaget har förvärvat aktierna *på en reglerad marknad enligt lagen om handel med finansiella instrument eller på en annan reglerad och myndighetsövervakad marknad.*

27 d §

Med avvikelse från vad som bestäms i 1 mom. är den premie som utställaren av en sådan option med en löptid om högst 18 månader som är föremål för offentlig handel erhåller, intäkt för det skatteår under vilket avtalet stängs, utnyttjas eller förfaller. Om utställaren av en säljoption till följd av att optionen utnyttjas köper den underliggande egendomen, anses det belopp som motsvarar anskaffningspriset för den avtalsenliga underliggande egendomen minskat med ett belopp som motsvarar premien utgöra den anskaffningsutgift som är avdragbar vid beskattningen av den förvärvade egendomen.

27 d §

Med avvikelse från vad som bestäms i 1 mom. är den premie som utställaren av en sådan option med en löptid om högst 18 månader som är föremål *för handel på en reglerad marknad enligt lagen om handel med finansiella instrument eller på en annan reglerad och myndighetsövervakad marknad erhåller, intäkt för det skatteår under vilket avtalet stängs, utnyttjas eller förfaller.* Om utställaren av en säljoption till följd av att optionen utnyttjas köper den underliggande egendomen, anses det belopp som motsvarar anskaffningspriset för den avtalsenliga underliggande egendomen minskat med ett belopp som motsvarar premien utgöra den anskaffningsutgift som är avdragbar vid beskattningen av den förvärvade egendomen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

33.

Lag**om ändring av 4 § i lagen om värdering av tillgångar vid beskattningen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om värdering av tillgångar vid beskattningen (1142/2005) 4 § 2 mom., sådant
det lyder i lag 958/2007, som följer:

Gällande lydelse

4 §

*Jämförelsevärdet för noterade värdepapper
som hör till bolagstillgångarna*

Föreslagen lydelse

4 §

*Jämförelsevärdet för noterade värdepapper
som hör till bolagstillgångarna*

Med offentligt noterade värdepapper avses i denna paragraf

1) värdepapper som är föremål för sådan offentlig handel som avses i 1 kap. 3 § i värdepappersmarknadslagen (495/1989) eller föremål för handel på en annan reglerad marknad inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/39/EG om marknader för finansiella instrument och om ändring av rådets direktiv 85/611/EEG och 93/6/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/12/EG samt upphävande av rådets direktiv 93/22/EEG eller på en annan reglerad marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet som står under myndighetstillsyn, och

2) derivatavtal som standardiserats i sådana optionsföretag som avses i 1 kap. 3 § i lagen om handel med standardiserade optioner och terminer (772/1988) och sådana i 10 kap. 1 a § i värdepappersmarknadslagen avsedda derivatinstrument som jämförelsevis standardiserade optioner och terminer.

Med offentligt noterade värdepapper avses i denna paragraf värdepapper och derivatinstrument som är föremål för handel på en reglerad marknad enligt lagen om handel med finansiella instrument (/) eller på en annan reglerad och myndighetsövervakad marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Denna lag träder i kraft den 20 .

34.

Lag

om ändring av 3 § i lagen om källskatt på ränteinkomst

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om källskatt på ränteinkomst (1341/1990) 3 § 1 mom., sådant det lyder i lag 1519/2011, som följer:

Gällande lydelse

3 §

Skatteobjekt

Källskatt på ränteinkomst ska betalas för följande inhemska ränteinkomster:

1) ränta på depositioner på ett konto för mottagande av depositioner från allmänheten i en inhemska depositionsbank eller i en utländsk kreditinrättnings filialkontor i Finland eller på ett motsvarande konto i ett andelslags sparkassa, i ett andelslag som bedriver lånerörelse enligt 21 kap. 21 § i lagen om andelslag (1488/2001) eller i ett intressekontor som har inrättats av arbetsgivaren,

2) ränta på masskuldebrevslån enligt 34 § i lagen om skuldebrev (622/1947), när lånet har bjudits ut till allmänheten för teckning och ett prospekt rörande lånet ska lämnas till Finansinspektionen eller annan behörig myndighet i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet för godkännande, samt

3) ränta på masskuldebrevslån enligt 34 § i lagen om skuldebrev, när lånet har bjudits ut till allmänheten för teckning och lånet har emitterats av finska staten, Finlands Bank, en finsk kommun eller samkommun eller för vilket finska staten, Finlands Bank, en finsk

Föreslagen lydelse

3 §

Skatteobjekt

Källskatt på ränteinkomst ska betalas för följande inhemska ränteinkomster:

1) ränta på insättningar på ett konto för mottagande av insättningar från allmänheten i en inhemska inlåningsbank eller i ett utländskt kreditinstituts filial i Finland eller i ett intressekontor som har inrättats av arbetsgivaren eller ränta på medel som tagits emot på ett betalkonto enligt betaltjänstlagen (290/2010) i ett betalningsinstitut som avses i lagen om betalningsinstitut (297/2010) eller i en finländsk filial till ett utländskt betalningsinstitut som avses i lagen om utländska betalningsinstituts verksamhet i Finland (298/2010),

2) ränta på masskuldebrevslån enligt 34 § i lagen om skuldebrev (622/1947), när lånet har bjudits ut till allmänheten för teckning. Källskatt ska dock inte betalas om för lånet med stöd av 4 kap. 3 § 1 mom. 1–3 punkten i värdepappersmarknadslagen (/) inte behövs upprättas prospekt,

3) ränta på masskuldebrevslån enligt 34 § i lagen om skuldebrev, när lånet har bjudits ut till allmänheten för teckning och lånet har emitterats av finska staten, Finlands Bank, en finsk kommun eller samkommun eller för vilket finska staten, Finlands Bank, en finsk

682
Gällande lydelse

RP 32/2012 rd
Föreslagen lydelse

kommun eller samkommun har ställt propri-
eborgen.

kommun eller samkommun har ställt propri-
eborgen.

Denna lag träder i kraft den 20 .
Bestämmelserna i 3 § 1 mom. 2 punkten
tillämpas på ränta som har betalats på mass-
skuldebrevslån som emitterats efter lagens
ikraftträdande.

35.

Lag

om ändring av 2 § i handelskammerlagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i handelskammerlagen (878/2002) 2 § 3 mom. 4 punkten, sådan den lyder i lag
652/2009, som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

2 §

Handelskamrarnas och Centralhandelskam-
marens offentliga uppgifter

Handelskamrarnas och Centralhandelskam-
marens offentliga uppgifter

Centralhandelskammaren har till uppgift att

Centralhandelskammaren har till uppgift att

4) sköta de uppgifter som den har ålagts i
denna lag, i värdepappersmarknadslagen
(495/1989) och i lagen om fastighetsfonder
(1173/1997).

4) sköta de uppgifter som den har ålagts i
denna lag och i lagen om fastighetsfonder
(1173/1997).

Denna lag träder i kraft den 20 .